Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

໑໗. ຈຕ຺ຕາລີສນິປາໂຕ

[໔໘໑] ໑. ເຕສກຸຓຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍຕໍ ປຸຈ຺ຉາມີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ໂກສລຣຍ຺ໂຎ ໂອວາທຕ຺ຖາຍ ກເຖສິ. ຕຍ຺ຫິ ຣາຊານໍ ຘມ຺ມສ຺ສວນຕ຺ຖາຍ ອາຄຕໍ ສຕ຺ຖາ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ “ມຫາຣາຊ, ຣຍ຺ຎາ ນາມ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕພ຺ພໍ, ຍສ຺ມິຍ຺ຫິ ສມເຍ ຣາຊາໂນ ອຘມ຺ມິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ຣາຊຍຸຕ຺ຕາປິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ອຘມ຺ມິກາ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິ ຈຕຸກ຺ກນິປາເຕ (ອ. ນິ. ໔.໗໐) ອາຄຕສຸຕ຺ຕນເຍນ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຄຕິຄມເນ ອຄຕິອຄມເນ ຈ ອາທີນວຍ຺ຈ ອານິສໍສຍ຺ຈ ກເຖຕ຺ວາ “ສຸປິນູປມາ ກາມາ”ຕິອາທິນາ ນເຍນ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ວິຕ຺ຖາເຣຕ຺ວາ, “ມຫາຣາຊ, ອິເມສຍ຺ຫິ ສຕ຺ຕານໍ –

‘ມຈ຺ຈຸນາ ສງຄໂຣ ນຕ຺ຖິ, ລຍ຺ຊຄ຺ຄາໂຫ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ຍຸທ຺ຘໍ ນຕ຺ຖິ ຊໂຍ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພ ມຈ຺ຈຸປຣາຍຓາ’.

ເຕສໍ ປຣໂລກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ອຍ຺ຎາ ປຕິຏ຺ຐາ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ເອວໍ ອິຕ຺ຕຣປຈ຺ຈຸປ຺ຏ຺ຐານໍ ອວສ຺ສໍ ປຫາຕພ຺ພໍ, ນ ຍສໍ ນິສ຺ສາຍ ປມາທໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ອປ຺ປມຕ຺ເຕເນວ ຫຸຕ຺ວາ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ. ໂປຣາຓກຣາຊາໂນ ອນຸປ຺ປນ຺ເນປິ ພຸທ຺ເຘ ປຓ຺ຑິຕານໍ ໂອວາເທ ຐຕ຺ວາ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ເທວນຄຣໍ ປູຣຍມານາ ຄມິໍສູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ອປຸຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ, ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕປິ ປຸຕ຺ຕໍ ວາ ຘີຕຣໍ ວາ ນ ລພິ. ໂສ ເອກທິວສໍ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິວສພາຄໍ ອຸຍ຺ຍາເນ ກີຬິຕ຺ວາ ມງ຺ຄລສາລຣຸກ຺ຂມູເລ ສຍນໍ ອຕ຺ຖຣາເປຕ຺ວາ ໂຖກໍ ນິທ຺ທາຍິຕ຺ວາ ປພຸທ຺ໂຘ ສາລຣຸກ຺ຂໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ສກຸຓກຸລາວກໍ ປສ຺ສິ, ສຫ ທສ຺ສເນເນວສ຺ສ ສິເນໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ. ໂສ ເອກໍ ປຸຣິສໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ອິມໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ເອຕສ຺ມິໍ ກຸລາວເກ ກສ຺ສຈິ ອຕ຺ຖິຕໍ ວາ ນຕ຺ຖິຕໍ ວາ ຊານາຫີ”ຕິ ອາຫ. ໂສ “ສາຘຸ, ເທວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອພິຣຸຫິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕີຓິ ອຓ຺ຑການິ ທິສ຺ວາ ຣຍ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິ. ຣາຊາ “ເຕນ ຫິ ເອເຕສໍ ອຸປຣິ ນາສວາຕໍ ມາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຈງ຺ໂຄຕເກ ກປ຺ປາສປິຈຸໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຕານິ ອຓ຺ຑການິ ຐເປຕ຺ວາ ສເນກໍ ໂອຕາເຣຫີ”ຕິ ໂອຕາຣາເປຕ຺ວາ ຈງ຺ໂຄຕກໍ ຫຕ຺ເຖນ ຄເຫຕ຺ວາ “ກຕຣສກຸຓຓ຺ຑການິ ນາເມຕານີ”ຕິ ອມຈ຺ເຈ ປຸຈ຺ຉິ. ເຕ “ມຍໍ ນ ຊານາມ, ເນສາທາ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ວທິໍສຸ. ຣາຊາ ເນສາເທ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ. ເນສາທາ, “ມຫາຣາຊ, ເຕສຸ ເອກໍ ອຸລູກອຓ຺ຑໍ, ເອກໍ ສາລິກາອຓ຺ຑໍ, ເອກໍ ສຸວກອຓ຺ຑ”ນ຺ຕິ ກຖຍິໍສຸ. ກິໍ ປນ ເອກສ຺ມິໍ ກຸລາວເກ ຕິຓ຺ຓໍ ສກຸຓິການໍ ອຓ຺ຑານິ ໂຫນ຺ຕີຕິ. ອາມ, ເທວ, ປຣິປນ຺ເຖ ອສຕິ ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ຕານິ ນ ນສ຺ສນ຺ຕີຕິ. ຣາຊາ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ “ອິເມ ມມ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ຕານິ ຕີຓິ ອຓ຺ຑານິ ຕໂຍ ອມຈ຺ເຈ ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ “ອິເມ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ສາຘຸກໍ ປຏິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ອຓ຺ຑໂກສໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາເລ ມມາໂຣເຈຍ຺ຍາຖາ”ຕິ ອາຫ. ເຕ ຕານິ ສາຘຸກໍ ຣກ຺ຂິໍສຸ.

ເຕສຸ ປຐມໍ ອຸລູກອຓ຺ຑໍ ຠິຊ຺ຊິ. ອມຈ຺ໂຈ ເອກໍ ເນສາທໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ຕ຺ວໍ ອິຕ຺ຖິຠາວໍ ວາ ປຸຣິສຠາວໍ ວາ ຊານາຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ຕໍ ວີມໍສິຕ຺ວາ “ປຸຣິໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ “ປຸຕ຺ໂຕ ເຕ, ເທວ, ຊາໂຕ”ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕຸຏ຺ໂຐ ຕສ຺ສ ພຫຸໍ ຘນໍ ທຕ຺ວາ “ປຸຕ຺ຕກໍ ເມ ສາຘຸກໍ ປຏິຊຄ຺ຄ, ‘ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ’ຕິ ຈສ຺ສ ນາມໍ ກໂຣຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ໂສ ຕຖາ ອກາສິ. ຕໂຕ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ສາລິກາອຓ຺ຑໍ ຠິຊ຺ຊິ. ໂສປິ ອມຈ຺ໂຈ ຕໍ ເນສາເທນ ວີມໍສາເປຕ຺ວາ “ອິຕ຺ຖີ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ຘີຕາ ເຕ, ເທວ, ຊາຕາ”ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕຸຏ຺ໂຐ ຕສ຺ສປິ ພຫຸໍ ຘນໍ ທຕ຺ວາ “ຘີຕຣໍ ເມ ສາຘຸກໍ ປຏິຊຄ຺ຄ, ‘ກຸຓ຺ຑລິນີ’ຕິ ຈສ຺ສາ ນາມໍ ກໂຣຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ໂສປິ ຕຖາ ອກາສິ. ປຸນ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ສຸວກອຓ຺ຑໍ ຠິຊ຺ຊິ. ໂສປິ ອມຈ຺ໂຈ ເນສາເທນ ຕໍ ວີມໍສິຕ຺ວາ “ປຸຣິໂສ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຣຍ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ປຸຕ຺ໂຕ ເຕ, ເທວ, ຊາໂຕ”ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ

ດຸຍຸໂດ ຕສຸສປີ ພທຸ໌ ສນໍ ທດຸວາ ‘‘ປຸດຸຕສຸສ ເມ ມທນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ມງຄລໍ ກດຸວາ ‘ຊມຸພຸໂກ’ຕິສຸສ ນາມໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວດຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສິ. ໂສປີ ຕຖາ ອກາສິ. ເຕ ຕໂຍປີ ສກຸດາ ຕິດຸດໍ ອມຈຸຈານໍ ເຄເຫສຸ ຣາຊກຸມາຣປຣິຫາເຣເນວ ວຫຸຒນຸຕິ. ຣາຊາ ‘‘ມມ ປຸດຸໂຕ, ມມ ຣິດາ’’ຕິ ໂວຫຣຕິ. ອຖສຸສ ອມຈຸຈາ ອລຸຍມລຸຍໍ ອວຫສນຸຕິ ‘‘ປສຸສຖ, ໂກ, ຣລຸໂຍ ກິຣິຍໍ, ຕິຣຈຸຉານຄເຕປີ ‘ປຸດຸໂຕ ເມ, ຣິດາ ເມ’ຕິ ວທນຸໂຕ ວິຈຣຕີ’’ຕິ.

ຕໍ ສຸດຸວາ ຣາຊາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອິເມ ອມຈຸຈາ ເອເຕສໍ ມມ ປຸດຸຕານໍ ປລຸລາສມຸປທໍ ນ ຊານນຸຕິ, ປາກຕໍ ເນສໍ ກຣິສຸສາມີ’’ຕິ. ອເຖກໍ ອມຈຸຈໍ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ສນຸຕິກໍ ເປເສສິ – ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ ປີຕາ ປລຸຫໍ ປຸຈຸຈິດຸກາໂມ, ກທາ ກິຣ ອາຄນຸດຸວາ ປຸຈຸຉຕູ’’ຕິ. ໂສ ອມຈຸໂຈ ຄນຸດຸວາ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວນຸທິດຸວາ ຕໍ ສາສນໍ ອາໂຣເຈສິ. ຕໍ ສຸດຸວາ ເວສຸສນຸຕໂຣ ອດຸຕໂນ ປຒິຊຄຸຄກໍ ອມຈຸຈໍ ປກຸໂກສິດຸວາ ‘‘ມຍຸຫໍ ກິຣ ປີຕາ ມໍ ປລຸຫໍ ປຸຈຸຈິດຸກາໂມ, ຕສຸສ ອິຣາຄຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກາຕຸໍ ວຒຸຜຕີ, ກທາ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ປຸຈຸຉິ. ອມຈຸໂຈ ‘‘ອິໂຕ ສດຸຕເມ ທິວເສ ຕວ ປີຕາ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ອາຫ. ຕໍ ສຸດຸວາ ເວສຸສນຸຕໂຣ ‘‘ປີຕາ ເມ ອິໂຕ ສດຸຕເມ ທິວເສ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ວດຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສິ. ໂສ ອາຄນຸດຸວາ ຣລຸໂລ ອາຈິກຸຂິ. ຣາຊາ ສດຸຕເມ ທິວເສ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປດຸວາ ປຸດຸຕສຸສ ນິເວສນໍ ອຄມາສິ. ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣລຸໂລ ມທນຸຕໍ ສກຸກາຣໍ ກາເຣສິ, ອນຸຕມໂສ ທາສກມຸມກາຣານມຸປີ ສກຸກາຣໍ ກາເຣສິ. ຣາຊາ ເວສຸສນຸຕຣສກຸດາສຸສ ເຄເຫ ກຸລຊິດຸວາ ມທນຸຕໍ ຍສໍ ອນຸກວິດຸວາ ສກໍ ນິເວສນໍ ອາຄນຸດຸວາ ຣາຊງຄເຕ ມທນຸຕໍ ມຕຸທປໍ ກາຣາເປດຸວາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປດຸວາ ອລງກຕມຕຸທປມຊເຊ ມທາຊນປຣິວາໂຣ ນິສີທິດຸວາ ‘‘ເວສຸສນຸຕຣໍ ອາເນຕູ’’ຕິ ອມຈຸຈສຸສ ສນຸຕິກໍ ເປເສສິ. ອມຈຸໂຈ ເວສຸສນຸຕຣໍ ສຸວດຸຕປີເຖ ນິສີທາເປດຸວາ ອາເນສິ. ເວສຸສນຸຕຣສກຸໂຕ ປີຕຸອງເກ ນິສີທິດຸວາ ປີຕຣາ ສທ ກີລຸຊິດຸວາ ຄນຸດຸວາ ຕດຸເຖວ ສຸວດຸຕປີເຖ ນິສີທິ. ອຖ ນໍ ຣາຊາ ມທາຊນມຊເຊ ຣາຊທມຸມໍ ປຸຈຸຉນຸໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາທ –

໑.

‘‘ເວສຸສນຸຕຣໍ ຕໍ ປຸຈຸຉາມິ, ສກຸດ ກທຸທມດຸຖຸ ເຕ;

ຣຊຊໍ ກາເຣດຸກາເມນ, ກິໍ ສຸ ກິຈຈໍ ກຕໍ ວຣ’’ນຸຕິ.

ຕດຸຖ ສກຸດາຕິ ຕໍ ອາລປຕິ. ກິໍ ສູຕິ ກຕຣໍ ກິຈຈໍ ກຕໍ ວຣໍ ອຸດຸຕມໍ ໂທຕິ, ກເຖຫີ ເມ, ຕາຕ, ສກລໍ ຣາຊທມຸມນຸຕິ ເອວໍ ກິຣ ຕໍ ໂສ ປຸຈຸຉິ.

ຕໍ ສຸດຸວາ ເວສຸສນຸຕໂຣ ປລຸຫໍ ອກເຖດຸວາວ ຣາຊານໍ ຕາວ ປມາເທນ ໂຈເທນຸໂຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາທ –

໒.

‘‘ຈິຣສຸສໍ ວດ ມໍ ຕາໂຕ, ກໍໂສ ພາຣາຓສິດຸຄໂຫ;

ປມດຸໂຕ ອປຸປມດຸຕໍ ມໍ, ປີຕາ ປຸດຸຕໍ ອໂຈທຍີ’’ຕິ.

ຕດຸຖ ຕາໂຕຕິ ປີຕາ. ກໍໂສຕິ ອິທໍ ຕສຸສ ນາມໍ. ພາຣາຓສິດຸຄໂຫຕິ ຈດູຫີ ສງຄຫວດຸຖູຫີ ພາຣາຓສີ ສງຄເຫດຸວາ ວດຸຕນຸໂຕ. ປມດຸໂຕຕິ ເອວຣູປານໍ ປດຸທິຕານໍ ສນຸຕິເກ ວສນຸໂຕ ປລຸຫສຸສ ອປຸຈຸຉເນນ ປມດຸໂຕ. ອປຸປມດຸຕໍ ມນຸຕິ ສີລາທິຄຸຓໂຍເຄນ ມໍ ອປຸປມດຸຕໍ. ປີຕາຕິ ໂປສກປີຕາ. ອໂຈທຍີຕິ ອມຈຸເຈຫີ ‘‘ຕິຣຈຸຉານຄເຕ ປຸດຸເຕ ກດຸວາ ໂວຫຣຕີ’’ຕິ ອວຫສີຍມາໂນ ປມາທໍ ອາປຊຊິດຸວາ ຈິຣສຸສໍ ອຊຊ ໂຈເທສິ, ປລຸຫໍ ປຸຈຸຉີຕິ ວທຕິ.

ເອວໍ ໂສ ອິມາຍ ຄາຖາຍ ໂຈເທດຸວາ ‘‘ມທາຣາຊ, ຣລຸລາ ນາມ ຕີສຸ ຜມຸເມສຸ ຖດຸວາ ຜມຸເມນ ຣຊຊໍ ກາເຣຕພຸພ’’ນຸຕິ ວດຸວາ ຣາຊທມຸມໍ ກເຖນຸໂຕ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອາທ –

໓.

“ປຎ຺ເຎເນວ ວິຕຓໍ, ໂກຘໍ ຫາສໍ ນິວາຣເຍ;

ຕໂຕ ກິຈ຺ຈານິ ກາເຣຍ຺ຍ, ຕໍ ວຕໍ ອາຫຸ ຂຕ຺ຕິຍ.

໔.

“ຍໍ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ຕໂປກມ຺ມໍ, ປຸພ຺ເພ ກຕມສໍສຍໍ;

ຣຕ຺ໂຕ ທຸຏ຺ໂຐ ຈ ຍໍ ກຍິຣາ, ນ ຕໍ ກຍິຣາ ຕໂຕ ປຸນ.

໕.

“ຂຕ຺ຕິຍສ຺ສ ປມຕ຺ຕສ຺ສ, ຣຏ຺ຐສ຺ມິ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒນ;

ສພ຺ເພ ໂຠຄາ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ, ຣຎ຺ໂຎ ຕໍ ວຸຈ຺ຈເຕ ອຆໍ.

໖.

“ສິຣີ ຕາຕ ອລກ຺ຂີ ຈ, ປຸຈ຺ຉິຕາ ເອຕທພ຺ຣວຸໍ;

ອຸຏ຺ຐານວີຣິເຍ ໂປເສ, ຣມາຫໍ ອນຸສູຍເກ.

໗.

“ອຸສູຍເກ ທຸຫທເຍ, ປຸຣິເສ ກມ຺ມທຸສ຺ສເກ;

ກາລກຓ຺ຓີ ມຫາຣາຊ, ຣມຕິ ຈກ຺ກຠຎ຺ຊນີ.

໘.

‘ໂສ ຕ຺ວໍ ສພ຺ເພ ສຸຫທໂຍ, ສພ຺ເພສໍ ຣກ຺ຂິໂຕ ຠວ;

ອລກ຺ຂີ ນຸທ ມຫາຣາຊ, ລກ຺ຂ຺ຍາ ຠວ ນິເວສນໍ.

໙.

“ສ ລກ຺ຂີຘິຕິສມ຺ປນ຺ໂນ, ປຸຣິໂສ ຫິ ມຫຄ຺ຄໂຕ;

ອມິຕ຺ຕານໍ ກາສິປຕິ, ມູລໍ ອຄ຺ຄຎ຺ຈ ຉິນ຺ທຕິ.

໑໐.

‘‘ສກ຺ໂກປີ ຫິ ກູຕປ຺ຕິ, ອຸຜຸຖາເນ ນປ຺ປ຺ມຊຊຕິ;

ສ ກລຸຍາເຕາ ສີຕິ ກຕ຺ວາ, ອຸຜຸຖາເນ ກຸຣຸເຕ ມໂນ໚

໑໑໚

‘‘ຄນ຺ສພ຺ພາ ປີຕໂຣ ເທວາ, ສາຊີວາ ໂຫນ຺ຕິ ຕາທິໂນ;

ອຸຜຸຖາຫໂຕ ອປ຺ປ຺ມຊຊໂຕ, ອນ຺ຕິຜຸຖນ຺ຕິ ເທວຕາ໚

໑໔໚

‘‘ໂສ ອປ຺ປ຺ມຕ຺ໂຕ ອກ຺ກຸທ຺ໂຘ, ຕາຕ ກິຈ຺ຈານິ ກາຣຍ;

ວາຍມສ຺ສຸ ຈ ກິຈ຺ເຈສຸ, ນາລໂສ ວິນ຺ທເຕ ສຸຂໍ໚

໑໓໚

‘‘ຕຕ຺ເຖວ ເຕ ວຕ຺ຕປ຺ທາ, ເອສາວ ອນຸສາສນີ;

ອລໍ ມິຕ຺ເຕ ສຸຂາເປຕຸໍ, ອມິຕ຺ຕານໍ ທຸຂາຍ ຈາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ປຖມເນວ ວິຕຖນ຺ຕິ, ຕາຕ, ຣາຊາ ນາມ ອາທິໂຕວ ມຸສາວາທໍ ນິວາຣເຍ໚ ມຸສາວາທິໂນ ຫິ ຣຍ຺ໂຍ ຣຜຸຖໍ ນິໂຣຊໍ ໂຫຕິ, ປຖວີຍາ ໂອຊາ ກມ຺ມກຣຕາຜຸຖານໂຕ ສຕ຺ຕຣຕນມຕ຺ຕໍ ເທຜຸຖາ ກສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ອາຫາເຣ ວາ ເຕລມຊຸຜາຕິຕາທິສຸ ວາ ໂອສເຊສຸ ໂອຊາ ນ ໂຫຕິ໚ ນິໂຣຊາຫາຣໂກຊນາ ມນຸສ຺ສາ ພຫ຺ວາພາຊາ ໂຫນ຺ຕິ, ຣຜຸເຖ ຖລຊລປເຖສຸ ອາໂຍ ນຸປ຺ປ຺ຊຊຕິ, ຕສ຺ມີ ອນຸປ຺ປ຺ຊຊນ຺ເຕ ຣາຊາໂນ ທຸຄ຺ຄຕາ ໂຫນ຺ຕິ໚ ເຕ ເສວເກ ສງ຺ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ອສງ຺ຄຫິຕາ ເສວກາ ຣາຊານໍ ຄຣຸຈິຕ຺ເຕນ ນ ໂອໂລເກນ຺ຕິ໚ ເອວໍ, ຕາຕ, ມຸສາວາໂທ ນາເມສ ນິໂຣໂຊ, ນ ໂສ ຊີວິຕເຫຕຸປີ ກາຕພ຺ໂພ, ສຈ຺ຈໍ ປນ ສາທຸຕຣໍ ຣສານນ຺ຕິ ຕເທວ ປຜິຄ຺ຄເຫຕພ຺ພໍ໚ ອປີຈ ມຸສາວາໂທ ນາມ ຄຸຕາປຣິຂໍສໂກ ວິປ຺ຕິປຣິໂຍສາໂນ, ທຸຕິຍຈິຕ຺ຕວາເຣ ອວີຈິປຣາຍຕໍ ກໂຣຕີ໚ ອິມສ຺ມີ ປນຕ຺ເຖ ‘‘ສມ຺ໂມ ຫເວ ຫໂຕ ຫນ຺ຕີ’’ຕິ ເຈຕິຍຊາຕກໍ (ຊາ໚ ໑໚໗໚໔໔ ອາທໂຍ) ກເຖຕພ຺ພໍ໚

ໂກສນ຺ຕິ, ຕາຕ, ຣາຊາ ນາມ ປຖມເນວ ກຸຊຊນລກ຺ຂຕໍ ໂກສມ຺ປິ ນິວາເຣຍ຺ຍ໚ ຕາຕ, ອລ຺ເລສລ຺ຫິ ໂກໂສ ອິປ຺ປີ ມຕ຺ຖກໍ ນ ປາປ຺ຕາຕິ, ຣາຊູນໍ ປາປ຺ຕາຕີ໚ ຣາຊາໂນ ນາມ ວາຈາວຸສາ ກຸຊຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກິຕມຕ຺ເຕນາປີ ປຣໍ ວິນາເສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຣຍ຺ລາ ອລ຺ເລຫິ ມນຸສ຺ເສຫິ ອຕິເຣກຕຣໍ ນິກ຺ໂກເສນ ກວິຕພ຺ພໍ, ຂນ຺ຕິເມຕ຺ຕານຸທ຺ທຍາສມ຺ປນ຺ເນນ ອຕ຺ຕໂນ ປີຍປ຺ຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ເຕນ ກວິຕພ຺ພໍ໚ ຕາຕ, ອຕິໂກສໂນ ນາມ ຣາຊາ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ ຍສໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ໚ ອິມສ຺ສ ປນຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນຕ຺ຖໍ ຂນ຺ຕິວາທິຊາຕກ- (ຊາ໚ ໑໚໔໚໔໙ ອາທໂຍ) ຈູລຸອສມ຺ມປາລຊາຕການິ (ຊາ໚ ໑໚໕໚໔໔ ອາທໂຍ) ກເຖຕພ຺ພານີ໚ ຈູລຸອສມ຺ມປາລຊາຕກສ຺ມິລ຺ຫິ ມຫາປຕາປໂນ ນາມ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕໍ ຌາເຕຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂສເກນ ຫທເຍນ ຜລິເຕນ ມຕາຍ ເທວິຍາ ສຍມ຺ປິ ເທວີ ອນຸໂສຈນ຺ໂຕ ຫທເຍນ ຜລິເຕເນວ ມຣີ໚ ອຖ ເຕ ຕໂຍປີ ເອກອາລຸອາຫເນວ ຊາເປສຸໍ໚ ຕສ຺ມາ ຣຍ຺ລາ ປຖມເນວ ມຸສາວາທໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທຸຕິຍໍ ໂກໂສ ວຊ຺ເຊຕພ຺ໂພ໚

ຫາສນ຺ຕິ ຫສ຺ສໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ໚ ເຕສຸ ເຕສຸ ກິຈ຺ເຈສຸ ອຸປ຺ປີລາວິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ເກລຸອິສີລຕໍ ປຣິຫາສໍ ນິວາເຣຍ຺ຍ໚ ຕາຕ, ຣຍ຺ລາ ນາມ ເກລຸອິສີເລນ ນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອປ຺ຣປ຺ຕິເຍນ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພານີ ກິຈ຺ຈານີ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ເຂເນວ ກາຕພ຺ພານີ໚ ອຸປ຺ປີລາວິຕຈິຕ຺ໂຕ ຫິ ຣາຊາ ອຕ຺ເລຕ຺ວາ ກມ຺ມານີ ກໂຣນ຺ໂຕ ລທ຺ຂໍ ຍສໍ ວິນາເສຕີ໚ ອິມສ຺ມີ ປນຕ຺ເຖ ສຣກງ຺ຄຊາຕເກ (ຊາ໚

໔ຯ໑໗ຯ໔໐ ອາທໂຍ) ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທຓ຺ຑກີຣຍ຺ໂຍ ກິສວຈ຺ເຉ ອປ຺ຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ສຫ ຣຏ຺ເຐນ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຸກ຺ກຸຬນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຠາໂວ ຈ ມາຕງ຺ຄຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑ ອາທໂຍ) ມຊ຺ຌຣຍ຺ໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ກຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕງ຺ຄຕາປເສ ອປ຺ຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ສຫ ຣຏ຺ເຐນ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຠາໂວ ຈ ຆຏປຓ຺ຑິຕຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໖໕ ອາທໂຍ) ທສຠາຕິກຣາຊທາຣການໍ ໂມຫມູຬ຺ຫານໍ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຓ຺ຫທີປາຍເນ ອປ຺ຣຊ຺ຌິຕ຺ວາ ວາສຸເທວກຸລສ຺ສ ນາສິຕຠາໂວ ຈ ກເຖຕພ຺ໂພຯ

ຕໂຕ ກິຈ຺ຈານິ ກາເຣຍ຺ຍາຕິ ເອວໍ, ຕາຕ, ປຖມໍ ມຸສາວາທໍ ທຸຕິຍໍ ໂກຘໍ ຕຕິຍໍ ອຘມ຺ມຫາສໍ ວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຈ຺ຉາ ຣາຊາ ຣຏ຺ຐວາສີນໍ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກາເຣຍ຺ຍຯ ຕໍ ວຕໍ ອາຫຸ ຂຕ຺ຕິຍາຕິ, ຂຕ຺ຕິຍມຫາຣາຊ, ຍໍ ມຍາ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອຕໍ ຣຍ຺ໂຍ ວຕສມາທານນ຺ຕິ ໂປຣາຓກປຓ຺ຑິຕາ ກຖຍິສຸຯ

ນ ຕໍ ກຍິຣາຕິ ຍໍ ຕຍາ ຣາຄາທິວເສນ ປຈ຺ຉາ ຕາປກຣໍ ກມ຺ມໍ ກຕໍ ໂຫຕິ, ຕໂຕ ປຸພ຺ເພ ກຕໂຕ ປນ ຕາທິສໍ ກມ຺ມໍ ນ ກຍິຣາ, ມາ ກາເຣຍ຺ຍາສີ, ຕາຕາຕິຯ ວຸຈ຺ຈເຕຕິ ຕໍ ຣຍ຺ໂຍ ອຌນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ເອວໍ ໂປຣາຓກປຓ຺ຑິຕາ ກຖຍິສຸຯ ສິຣີຕິ ອິທໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສກຸໂຓ ປຸພ຺ເພ ພາຣາຓສິຍໍ ປວຕ຺ຕິຕກາຣຓໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອພ຺ຣວຸນ຺ຕິ ສຸຈິປຣິວາຣເສຏ຺ຐິນາ ປຸຈ຺ຉິຕາ ກຖຍິສຸຯ ອຸຏ຺ຐານວີຣິເຍຕິ ໂຍ ໂປໂສ ອຸຏ຺ຐາເນ ວີຣິເຍ ຈ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ, ນ ຈ ປເຣສໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ອຸສູຍຕິ, ຕສ຺ມີ ອຫໍ ອພິຣມາມີຕິ ອາຫຯ ເອວໍ ຕາວ ຕາຕ ສິຣີ ກເຖສິຯ ອຸສູຍເກຕິ ອລກ຺ຂີ ປນ, ຕາຕ, ປຸຈ຺ຉິຕາ ອຫໍ ປຣສມ຺ປຕ຺ຕິອຸສູຍເກ ທຸຫທເຍ ທຸຈິຕ຺ເຕ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມທູສເກ ໂຍ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ທຸສ຺ສນ຺ໂຕ ອປ຺ປີຍາຍນ຺ໂຕ ອຏ຺ຏິຍນ຺ໂຕ ນ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ມີ ອພິຣມາມີຕິ ອາຫຯ ເອວໍ ສາ ກາຬກຓ຺ຓີ, ມຫາຣາຊ, ຣມຕິ ປຕິຣູປເທສວາສາທີໂນ ກຸສລຈກ຺ກສ຺ສ ກລ຺ຊນີຯ

ສຸຫທໂຍຕິ ສຸນ຺ທຣຈິຕ຺ໂຕ ຫິຕຈິຕ຺ຕໂກຯ ນຸທາຕິ ນີຫຣຯ ນິເວສນນ຺ຕິ ລກ຺ຂີຍາ ປນ ນິເວສນໍ ກວ ປຕິຏ຺ຐາ ໂຫຫີຯ ສ ລກ຺ຂີນີຕິ ສມ຺ປນ຺ໂນຕິ, ມຫາຣາຊ, ກາສີປຕິ ໂສ ປຸຣິໂສ ປຍ຺ຍາຍ ເຈວ ວີຣິເຍນ ຈ ສມ຺ປນ຺ໂນຯ ມຫຄ຺ຄໂຕຕິ ມຫຊ຺ຌາສໂຍ ໂຈຣານໍ ປຈ຺ຈຍຠູເຕ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ອມິຕ຺ຕານໍ ມູລໍ ໂຈເຣ ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ອມິຕ຺ຕານໍ ອຄ຺ຄໍ ຉິນ຺ທຕີຕິ ວທຕິຯ ສກ຺ໂກຕິ ອິນ຺ໂທຯ ຠູຕປຕີຕິ ຣາຊານໍ ອາລປຕິຯ ອຸຏ຺ຐາເນຕິ ອຸຏ຺ຐານວີຣິເຍຯ ນປ຺ປມຊ຺ຊຕີຕິ ນ ປມຊ຺ຊຕິ, ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກໂຣຕິຯ ສ ກລ຺ຍາເຓຕິ ໂສ ເທວ ຣາຊາ ອຸຏ຺ຐານວີຣິເຍ ມນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປາປກມ຺ມໍ ອກຕ຺ວາ ກລ຺ຍາເຓ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມສ຺ມິຍ຺ເຍວ ນິຕີ ກຕ຺ວາ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອຸຏ຺ຐາເນ ມນໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ກລ຺ຍາຓກມ຺ເມ ວີຣິຍກຣຓຠາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ສຣຠງ຺ຄຊາຕເກ ທ຺ວີສຸ ເທວໂລເກສຸ ເທວຕາຫິ ສທ຺ຘິໍ ກປິຏ຺ຐາຣາມໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ສຸຕຠາໂວ, ມຫາກຓ຺ຫຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໔ຯ໖໑ ອາທໂຍ) ອຕ຺ຕໂນ ອານຸຠາເວນ ຊນໍ ຕາເສຕ຺ວາ ໂອສກ຺ກນ຺ຕສ຺ສ ສາສນສ຺ສ ປວຕ຺ຕິຕຠາໂວ ຈາຕິ ເອວມາທີນິ ວຕ຺ຖູນິ ກເຖຕພ຺ພານິຯ

ຄນ຺ຘພ຺ພາຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິການໍ ເຫຏ຺ຐາ ຈຕຸໂຍນິກາ ເທວາ, ຈຕຸໂຍນິກຕ຺ຕາເຍວ ກິຣ ເຕ ຄນ຺ຘພ຺ພາ ນາມ ຊາຕາຯ ປີຕໂຣຕິ ພ຺ຣຫ຺ມາໂນຯ ເທວາຕິ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິເທວວເສນ ຉ ກາມາວຈຣເທວາຯ ຕາທິໂນຕິ ຕຖາວິຘສ຺ສ ກຸສລາຠິຣຕສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍຯ ສາຊີວາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສມານຊີວິກາ ອຸປຊີວິຕພ຺ພາຯ ຕາທິສາ ຫິ ຣາຊາໂນ ທານາທີນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກໂຣນ຺ຕາ ເທວຕານໍ ປຕ຺ຕິໍ ເທນ຺ຕິ, ຕາ ຕໍ ປຕ຺ຕິໍ ອນຸໂມທິຕ຺ວາ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ທິພ຺ພຍເສນ ວຑ຺ຒນ຺ຕິຯ ອນຸຕິຏ຺ຐນ຺ຕີຕິ ຕາທິສສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ວີຣິຍໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ປມາທໍ ອາປຊ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ເທວຕາ ອນຸຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຘມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ໂສຕິ ໂສ ຕ຺ວໍຯ ວາຍມສ຺ສູຕິ ຕານິ ຣຏ຺ຐກິຈ຺ຈານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ຕຸລນວເສນ ຕີຣຓວເສນ ປຈ຺ຈກ຺ຂກມ຺ມວເສນ ເຕສຸ ເຕສຸ ກິຈ຺ເຈສຸ ວີຣິຍໍ ກຣສ຺ສຸຯ ຕຕ຺ເຖວ ເຕ ວຕ຺ຕປທາຕິ, ຕາຕ, ຍໍ ມໍ ຕ຺ວໍ ກີສຸ ກິຈ຺ຈໍ ກຕໍ ວຣນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ, ຕຕ຺ຖ ຕວ ປຍ຺ເຫເຍວ ເອເຕ ມຍາ ''ປຖເມເນວ ວິຕຖ''ນ຺ຕິອາທໂຍ ວຸຕ຺ຕາ, ເອເຕ ວຕ຺ຕປທາ ວຕ຺ຕໂກຏ຺ຐາສາ, ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ວຕ຺ຕສ຺ສຸຯ ເອສາຕິ ຍາ ເຕ ມຍາ ກຖິຕາ, ເອສາວ ຕວ ອນຸສາສນີຯ ອລນ຺ຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕມາໂນ ຫິ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ມິຕ຺ເຕ ສຸຂາເປຕຸໍ, ອມິຕ຺ຕານຍ຺ຈ ທຸກ຺ຂາຍ ອລໍ ປຣິຍຕ຺ໂຕ ສມຕ຺ໂຖຕິຯ

ເອວໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສກຸເຓນ ເອກາຍ ຄາຖາຍ ຣຍ຺ໂຍ ປມາທໍ ໂຈເທຕ຺ວາ ເອກາທສຫິ ຄາຖາຫິ ຘມ຺ເມ ກຖິເຕ ''ພຸທ຺ຘລີລາຍ ປຍ຺ໂຫ ກຖິໂຕ''ຕິ ມຫາຊໂນ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ພຸຕຈິຕ຺ຕຊາໂຕ ສາຘຸກາຣສຕານິ ປວຕ຺ເຕສິຯ ຣາຊາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – ''ໂກນ຺ໂຕ! ອມຈ຺ຈາ ມມ ປຸຕ຺ເຕນ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣນ ເອວໍ ກເຖນ຺ເຕນ ເກນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິຈ຺ຈໍ ກຕ''ນ຺ຕິຯ ມຫາເສນຄຸຕ຺ເຕນ, ເທວາຕິຯ ''ເຕນ ຫິສ຺ສ ມຫາເສນຄຸຕ຺ຕຏ຺ຐານໍ ທມ຺ມີ''ຕິ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຖານນ຺ຕເຣ ຖເປສິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ

ມຫາເສນຄຸຕຸຕພຸຖາເນ ຄິໂຕ ປີຕຸ ກມຸມໍ ອກາສີຕິ။

ເວສຸສນຸຕຣປຸຍໂຫ ນິພຸຖິໂຕ။

ປຸນ ຣາຊາ ກຕິປາຫຈຸຈເຍນ ປຸຣິມນເຍເນວ ກຸຕຸຫລີນິຍາ ສນຸຕິກໍ ທູຕໍ ເປເສຕຸວາ ສຕຸຕເມ ທິວເສ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ປຈຸຈາຄນຸຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ມຕຸຫປຸມຊເຊ ນີສີທິຕຸວາ ກຸຕຸຫລີນີ ອາຫຣາເປຕຸວາ ສຸວຕຸຕາປີເຖ ນີສິນຸນໍ ຣາຊຄມຸມໍ ປຸຈຸຉນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໔။

‘‘ສກຸຂິສິ ຕຸວໍ ກຸຕຸຫລີນີ, ມຄຸຄສີ ຂຕຸຕພນຸຘນີ;

ຣຊຊໍ ກາເຣຕຸກາເມນ, ກີ ສຸ ກິຈຸຈໍ ກຕໍ ວຣ’’ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ສກຸຂິສີຕິ ມຍາ ປຸຘຸຖປຸຍຸຫໍ ກເຖຕຸໍ ສກຸຂິສຸສສີຕິ ປຸຈຸຉຕິ။ ກຸຕຸຫລີນີຕິ ຕສຸສາ ສລີງຄໂຕ ອາຄຕນາເມນາລປຕິ။ ຕສຸສາ ກິຣ ຫຸວິສຸ ກຕຸຕປີພຸເຖສຸ ກຸຕຸຫລສຕຸຖານາ ຫຸເວ ເລຂາ ອເຫສຸໍ, ເຕນສຸສາ ‘‘ກຸຕຸຫລີນີ’’ຕິ ນາມໍ ກາເຣສີ။ ມຄຸຄສີຕິ ຊານິສຸສສີ ມຍາ ປຸຘຸຖປຸຍຸຫສຸສ ອຕຸຖນຸຕິ။ ຂຕຸຕພນຸຘນີຕິ ຂຕຸຕສຸສ ມຫາເສນຄຸຕຸຕສຸສ ກຄິນິກາເວນ ນໍ ເອວໍ ອາລປຕິ။ ກສຸມາ ປເນສ ເວສຸສນຸຕຣສກຸຕໍ ເອວໍ ອປຸຈຸຉິຕຸວາ ອິມເມວ ປຸຈຸຉຕີຕິ? ອິຕຸຖິກາເວນ။ ອິຕຸຖິໂຍ ຫິ ປຣິຕຸຕປຸຍຸຍາ, ຕສຸມາ ‘‘ສເຈ ສກຸໂກຕິ, ປຸຈຸຉິສຸສາມິ, ໂນ ເຈ, ນ ປຸຈຸຉິສຸສາມິ’’ຕິ ວີມໍສນວເສນ ເອວໍ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ຕຄຸເຄວ ປຍຸຫໍ ປຸຈຸຉິ။

ສາ ເອວໍ ຣຄຸຍາ ຣາຊຄມຸເມ ປຸຈຸຉິເຕ, ‘‘ຕາຕ, ຕຸວໍ ມໍ ‘ອິຕຸຖິກາ ນາມ ກີ ກເຖສຸສຕີ’ຕິ ວີມໍສສິ ມຄຸເຄ, ສກລໍ ເຕ ຣາຊຄມຸມໍ ຫຸວິສຸເຍວ ປເທສຸ ປກຸຂິປິຕຸວາ ກເຖສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ອາຫ –

໑໔။

‘‘ຫຸເວວ ຕາຕ ປທການິ, ຍຕຸຖ ສພຸພໍ ປຕິພຸຖິຕໍ;

ອລທຸຘສຸສ ຈ ໂຍ ລາໂກ, ລທຸຘສຸສ ຈານຸຣກຸຂຕາ။

໑໖။

‘‘ອມຈຸເຈ ຕາຕ ຊານາຫິ, ຘີເຣ ອຕຸຖສຸສ ໂກວິເທ;

ອນກຸຂາກິຕເວ ຕາຕ, ອໂສຕຸເທ ອວິນາສເກ။

໑໗။

‘ໂຍ ຈ ຕໍ ຕາຕ ຣກຸເຂຍຍ, ຘນໍ ຍຄຸເຈວ ເຕ ສີຍາ;

ສູໂຕວ ຣຖໍ ສງຄຕຸເຫ, ໂສ ເຕ ກິຈຸຈານິ ກາຣເຍ။

໑໘။

‘‘ສຸສງ‍ຄຫີຕນຸ‍ຕຊໂນ, ສຍໍ ວິຕຸ‍ຕໍ ອເວກ‍ຸຂິຍ;

ນິສິ‍ຕຸຈ ອິ‍ຕາຫານ‍ຕຸຈ, ນ ກເຣ ປຣປ‍ຕຸຕິຍາ຺

໑໙຺

‘‘ສຍໍ ອາຍໍ ວຍໍ ຊ‍ຕຸ‍ຕາ, ສຍໍ ຊ‍ຕຸ‍ຕາ ກຕາກ‍ຕໍ;

ນິຄ‍ຄ‍ຕຸ‍ເຫ ນິຄ‍ຄ‍ຫາຣ‍ຫໍ, ປ‍ຄ‍ຄ‍ຕຸ‍ເຫ ປ‍ຄ‍ຄ‍ຫາຣ‍ຫໍ຺

໒໐຺

‘‘ສຍໍ ຊານປ‍ທໍ ອ‍ຕຸ‍ຖໍ, ອນຸສາສ ຣເຖສ‍ກ;

ມາ ເຕ ອ‍ຂມ‍ມິກາ ຍຸ‍ຕຸ‍ຕາ, ຂ‍ນໍ ຣ‍ຕຸ‍ຄ‍ຕຸຈ ນາສ‍ຍຸໍ຺

໒໑຺

‘‘ມາ ຈ ເວ‍ເຕນ ກິ‍ຈ‍ຈານິ, ກໂຣສິ ກາຣ‍ເຍສິ ວາ;

ເວ‍ຄສາ ຫິ ກ‍ຕໍ ກ‍ມ‍ມໍ, ມນ‍ໂທ ປ‍ຈ‍ຉານຸ‍ຕປ‍ປ‍ຕິ຺

໒໒຺

‘‘ມາ ເຕ ອ‍ຕິສເຣ ມຸ‍ຕຸຈ, ສຸ‍ພາ‍ລຸ‍ຫ‍ມ‍ຕິ‍ໂກ‍ປິ‍ຕໍ;

ໂກ‍ຂສາ ຫິ ພ‍ຫູ ຜີ‍ຕາ, ກຸ‍ລາ ອ‍ກຸ‍ລ‍ຕໍ ຄ‍ຕາ຺

໒໓຺

‘‘‘ມາ ຕາ‍ຕ ອິ‍ສ‍ສ‍ໂຣ‍ມ‍ຫີ’ຕິ, ອນ‍ຕຸ‍ຖາຍ ປ‍ຕາຣ‍ຍິ;

ອິ‍ຕຸ‍ຖີ‍ນໍ ປຸ‍ຣິສານ‍ຕຸຈ, ມາ ເຕ ອາສິ ທຸ‍ຂຸ‍ທ‍ໂຣ‍ຍ຺

໒໔຺

‘‘ອ‍ເປ‍ຕ‍ໂລ‍ມ‍ຫໍ‍ສ‍ສຸ‍ສ, ຣ‍ຕຸ‍ໂ‍ຕ ກາ‍ມາ‍ນຸ‍ສາ‍ຣິ‍ໂນ;

ສ‍ພຸ‍ເພ ໂກ‍ຄາ ວິ‍ນ‍ສຸ‍ສ‍ນຸ‍ຕິ, ຣ‍ຕຸ‍ໂ‍ຕ ຕໍ ວຸ‍ຈ‍ຈ‍ເຕ ອ‍ຆໍ຺

໒໕຺

‘‘ຕ‍ຕຸ‍ເຖວ ເຕ ວ‍ຕຸ‍ຕ‍ປ‍ທາ, ເອ‍ສາ‍ວ ອ‍ນຸ‍ສາ‍ສ‍ນີ;

ທກ຺ຂສ຺ສຸທານິ ປຸ໌ຍ຺ຍກໂຣ, ອໂສຕ຺ໂຫ ອວິນາສໂກ;

ສີລວາສ຺ສ ມຫາຣາຊ, ທຸສ຺ສີໂລ ວິນິປາຕິໂກ’’ຕິ ฯ

ຕຕ຺ຖ ປທການີຕິ ການຕປທານິ ฯ ຍຕ຺ຖາຕິ ເຍສຸ ທ຺ວີສຸ ປເທສຸ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຖຊາຕໍ ທິຕສຸຂໍ ປຕິຍ຺ຖິຕໍ ฯ ອລທ຺ຍສ຺ສາຕິ ໂຍ ຈ ປຸພ຺ເພ ອລທ຺ຍສ຺ສ ລາກສ຺ສ ລາໂກ, ຍາ ຈ ລທ຺ຍສ຺ສ ອນຸຣກ຺ຂຕາ ฯ ຕາຕ, ອນຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ທິ ລາກສ຺ສ ອຸປ຺ປາທນໍ ນາມ ນ ກາໂຣ, ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ປນ ອນຸຣກ຺ຂຕເມວ ກາໂຣ ฯ ເອກຈ຺ໂຈ ຫິ ຍສໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາປິ ຍເສ ປມຕ຺ໂຕ ປມາທໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ປາຕາຕິປາຕາທີນິ ກໂຣຕິ, ມຫາໂຈໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ຣຍ຺ຖໍ ວິລຸມ຺ປມາໂນ ຈຣຕິ ฯ ອຖ ນໍ ຣາຊາໂນ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕິ ฯ ອຖ ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນຣູປາທີສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ປມຕ຺ໂຕ ອໂຍນິໂສ ຌນໍ ນາເສນ຺ໂຕ ສພ຺ພສາປເຕຍ຺ເຍ ຂີເຕ ກປໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຈີຣກວສໂນ ກປາລມາທາຍ ຈຣຕິ ฯ ປພ຺ພຊິໂຕ ວາ ປນ ຄນ຺ຖຸຣາທິວເສນ ລາກສກ຺ກາຣໍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປມຕ຺ໂຕ ທີນາຍາວຕ຺ຕຕິ ฯ ອປໂຣ ປຖມຊານາທີນິ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາປິ ມຸຍ຺ຖສ຺ສຕິຕາຍ ຕຖາຣູເປ ອາຣມ຺ມເຕ ພຊຊິຕ຺ວາ ຊານາ ປຣິຫາຍຕິ ฯ ເອວໍ ອຸປ຺ປນ຺ນສ຺ສ ຍສສ຺ສ ວາ ຊານາທິລາກສ຺ສ ວາ ຣກ຺ຂຕເມວ ທຸກ຺ກຣໍ ฯ ຕທຕ຺ຖທີປນຕ຺ຖໍ ປນ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ຈ, ມຸທຸລກ຺ຂຕ- (ຊາ ฯ ໑ ฯ ໑ ฯ ຟຟ) ໂລມສກສ຺ສປ- (ຊາ ฯ ໑ ฯ ຌ ฯ ຟ໐ ອາທໂຍ) ຫຣິຕຈຊາຕກ- (ຊາ ฯ ໑ ฯ ຌ ฯ ໔໐ ອາທໂຍ) ສງກປ຺ປຊາຕກາທີນິ (ຊາ ฯ ໑ ฯ ຟ ฯ ໑ ອາທໂຍ) ຈ ກເຖຕພ຺ພານິ ฯ ເອໂກ ປນ ລາກສກ຺ກາຣໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອປ຺ປມາເທ ຖຕ຺ວາ ກລຍາຕກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ໂສ ຍໂສ ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ວຑ຺ຒຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ປໂຍຄສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ຖຕ຺ວາ ຌມ຺ເມນ ຣຊຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ຕວ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຍສໍ ອນຸຣກ຺ຂາທີຕິ ฯ

ຊານາທີຕິ ກຕ຺ທາຄາຣິກກມ຺ມາທີນໍ ກຣຕ຺ຖໍ ອຸປຌາເຣທີ ฯ ອນກ຺ຂາກີຕເວຕິ ອນກ຺ເຂ ອກີຕເວ ອຊຸຕເກ ເຈວ ອເກຣາຟິເກ ຈ ฯ ອໂສຕ຺ເທຕິ ປູວສຸຣາຄນ຺ຌມາລາໂສຕ຺ທກາວຣທີເຕ ฯ ອວິນາສເກຕິ ຕວ ສນ຺ຕການໍ ຌນຌຍ຺ຍາທີນໍ ອວິນາສເກ ฯ ໂຍຕິ ໂຍ ອມຈ຺ໂຈ ฯ ຍຍ຺ເຈວາຕິ ຍຍ຺ຈ ເຕ ຌເຣ ຌນໍ ສີຍາ, ຕໍ ຣກ຺ເຂຍ຺ຍ ฯ ສູໂຕວາຕິ ຣຖສາຣຖີ ວິຍ ฯ ຍຖາ ສາຣຖີ ວິສມມຄ຺ຄນິວາຣຕຕ຺ຖໍ ອສ຺ເສ ສງຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຣຖໍ ສງຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ເອວໍ ໂຍ ສທ ໂກເຄທິ ຕໍ ຣກ຺ຂິຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ໂສ ເຕ ອມຈ຺ໂຈ ນາມ ຕາທີສໍ ສງຄເຫຕ຺ວາ ກຕ຺ທາຄາຣິກາທິກິຈ຺ຈານິ ກາຣເຍ ฯ

ສຸສງຄທີຕນ຺ຕຊໂນຕິ, ຕາຕ, ຍສ຺ສ ທິ ຣຍ຺ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ອນ຺ໂຕຊໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວລຍ຺ຊນກປຣິຊໂນ ຈ ທານາທີທິ ອສງຄທີໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ສຸວຕ຺ຕາທີຣຍ຺ຍາທີນິ ເຕສໍ ອສງຄທີຕມນຸສ຺ສານໍ ວເສນ ນສ຺ສນ຺ຕິ, ອນ຺ໂຕຊນາ ພທິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ສຸຍ຺ຖສງຄທີຕອນ຺ໂຕຊໂນ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ເອຕ຺ຕກໍ ນາມ ເມ ວິຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ສຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ຌນໍ ອເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກຍ຺ຖາເນ ນາມ ນິທີ ນິເຌມ, ອສຸກສ຺ສ ອິຕໍ ເທມາ’’ຕິ ອິທໍ ອຸກຍມ຺ປິ ນ ກເຣ ປຣປຕ຺ຕິຍາ, ປຣປຕ຺ຕິຍາປິ ຕ຺ວໍ ມາ ກຣິ, ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂເມວ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ ວທຕິ ฯ

ອາຍໍ ວຍນ຺ຕິ ຕໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກໍ ອາຍຍ຺ຈ ເຕສໍ ເຕສໍ ທາຕພ຺ພໍ ວຍຍ຺ຈ ສຍເມວ ຊາເນຍ຺ຍາສີຕິ ฯ ກຕາກຕນ຺ຕິ ສງຄາເມ ວາ ນວກມ຺ເມ ວາ ອຍ຺ເຍສຸ ວາ ກິຈ຺ເຈສຸ ‘‘ອິມິນາ ອິທໍ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ກຕໍ, ອິມິນາ ນ ກຕ’’ນ຺ຕິ ເອຕມ຺ປິ ສຍເມວ ຊາເນຍ຺ຍາສີ, ມາ ປຣປຕ຺ຕິໂຍ ໂຫທິ ฯ ນິຄ຺ຄເຕ຺ເຫຕິ, ຕາຕ, ຣາຊາ ນາມ ສນ຺ຌິຈ຺ເຉທາທິກາຣກໍ ນິຄ຺ຄຫາຣຫໍ ອາເນຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕໍ ອຸປປຣິກ຺ຂິຕ຺ວາ ໂສເຌຕ຺ວາ ໂປຣາຕກຣາຊູທິ ຖປິຕທຕ຺ຑໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂທສານຸຣູປໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ ฯ ປຄ຺ຄຕ຺ເຫຕິ ໂຍ ປນ ປຄ຺ຄຫາຣໂຫ ໂຫຕິ, ອກິນ຺ນສ຺ສ ວາ ປຣພລສ຺ສ ເກເທຕາ, ກິນ຺ນສ຺ສ ວາ ສກພລສ຺ສ ອາຣາຌໂກ, ອລທ຺ຍສ຺ສ ວາ ຣຊຊສ຺ສ ອາຫຣໂກ, ລທ຺ຍສ຺ສ ວາ ຖາວຣກາຣໂກ, ເຍນ ວາ ປນ ຊີວິຕໍ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕິ, ເອວຣູປໍ ປຄ຺ຄຫາຣຫໍ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣສມ຺ມານໍ ກເຣຍ຺ຍ ฯ ເອວໍ ທີສ຺ສ ກິຈ຺ເຈສຸ ອຍ຺ເຍປິ ອຸຣໍ ທຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ ฯ

ຊານປທນ຺ຕິ ຊນປທວາສີນໍ ອຕ຺ຖໍ ສຍໍ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ເຂເນວ ອນຸສາສ ฯ ອຌມ຺ມິກາ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ອຌມ຺ມິກາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ນິຍຸຕ຺ຕາ ອາຍຸຕ຺ຕກາ ລຍ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ກິນ຺ທນ຺ຕາ ຕວ ຌນຍ຺ຈ ຣຍ຺ຖຍ຺ຈ ມາ ນາສຍຸໍ ฯ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສຍເມວ ອນຸສາສ ฯ ເວເຄນາຕິ ສທສາ ອຕຸເລຕ຺ວາ ອຕີເຣຕ຺ວາ ฯ ເວຄສາຕິ ອຕຸເລຕ຺ວາ ອຕີເຣຕ຺ວາ ຉນ຺ທາທິວເສນ ສທສາ ກຕໍ ກມ຺ມຍ຺ທິ ນ ສາຌຸ ນ ສຸນ຺ທຣໍ ฯ ກິກາຣຕາ? ຕາທິສຍ຺ທິ ກຕ຺ວາ ມນ຺ໂທ ປຈ຺ຉາ ວິປ຺ປຟິສາຣວເສນ ອິຌ ໂລເກ ອປາຍທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວນ຺ໂຕ ປຣໂລເກ ຈ ອນຸຕປ຺ປຕິ ฯ ອຍໍ ປເນຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ອິສິນມນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາ, ກຣຸຣາຊາຕິ ເມ ສຸຕ’’ນ຺ຕິ ກຣຸຊາຕເກນ

(ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໑໘໔-໑໘໕) ທີເປຕພ຺ໂພ ຯ

ມາ ເຕ ອທິສເຣ ມຸຍ຺ຈ, ສຸພາລ຺ຫມທິໂປາຕິຕນ຺ຕິ, ຕາຕ, ຕວ ຫທຍໍ ກຸສລໍ ອທິສຣິຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ປວຕ຺ເຕ ປເທສໍ ອກຸສລກມ຺ເມ ສຸຍ຺ຍຼ ພາລ຺ຫໍ ອທິໂປາຕິຕໍ ກຸຊ຺ຊາປິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ມາ ມຸຍ຺ຈ, ມາ ປຕິຍ຺ຍາຍຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕາຕ, ຍທາ ເຕ ວິນິຈ຺ຉເຍ ຖິຕສ຺ສ ອິມິນາ ປຸຣິເສ ວາ ຫເຕ ສນ຺ເນ ວາ ຌິນ຺ເນຕິ ໂຈຣໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ, ຕທາ ເຕ ປເທສໍ ວຈເນຫິ ສຸຍ຺ຍຼ ໂກປິຕມ຺ປິ ຫທຍໍ ໂກຜວເສນ ມາ ມຸຍ຺ຈ, ອປ຺ຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ມາ ທຕ຺ຑໍ ປເຕຫິຯ ກິ໌ກາຣຕາ? ອໂຈຣມ຺ປິ ຫິ ‘‘ໂຈໂຣ’’ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ອາເນນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອຸກິນ຺ນໍ ອຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິການໍ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸຍ຺ຍຼ ໂສເຜຕ຺ວາ ອຕ຺ຕປ຺ຈ຺ຈກ຺ເຂນ ຕສ຺ສ ໂຈຣກາວໍ ຄຕ຺ວາ ປເວຕິຍາ ຄປິຕທຕ຺ໜວເສນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກໂຣຫີຯ ຣຍ຺ຍາ ຫິ ອຸປ຺ປນ຺ເນປິ ໂກເຜ ຫທຍໍ ສີຕລໍ ອກຕ຺ວາ ກມ຺ມໍ ນ ກາຕພ຺ພໍຯ ຍທາ ປນສ຺ສ ຫທຍໍ ນິພ຺ພຸຕໍ ໂຫຕິ ມຸທຸກໍ, ຕທາ ວິນິຈ຺ຉຍກມ຺ມໍ ກາຕພ຺ພໍຯ ຜຣຸເສ ຫິ ຈິຕ຺ເຕ ປກ຺ກຸຖິເຕ ອຸທເກ ມຸຂນິມິຕ຺ຕໍ ວິຍ ກາຣຕໍ ນ ປຍ຺ຍາຍຕີຯ ໂກຜສາ ທີຕິ, ຕາຕ, ໂກເຜນ ຫິ ພຫູນິ ຜີຕານິ ຣາຊກຸລານິ ອກຸລກາວໍ ຄຕານິ ມຫາວິນາສເມວ ປຕ຺ຕານີຕິຯ ອິມສ຺ສ ປນຕ຺ຖສ຺ສ ທີປນຕ຺ຖໍ ຂນ຺ຕິວາທິຊາຕກ- (ຊາຯ ໑ຯ໔ຯ໔໙ ອາທໂຍ) ນາລຸອິເກຣຣາຊວຕ຺ຖຸສຫສ຺ສພາຫຸອຊ຺ຊຸນວຕ຺ຖຸອາທີນິ ກເຖຕພ຺ພານິຯ

ມາ, ຕາຕ, ອິສ຺ສໂຣມ຺ຫີຕິ, ອນຕ຺ຖາຍ ປຕາຣຍີຕິ, ຕາຕ, ‘‘ອຫໍ ປຖວິສ຺ສໂຣ’’ຕິ ມາ ມຫາຊນໍ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີອນຕ຺ຖາຍ ປຕາຣຍີ ມາ ໂອຕາຣຍີ, ຍຖາ ຕໍ ອນຕ຺ຖໍ ສມາທາຍ ວຕ຺ຕຕິ, ມາ ເອວມກາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ ມາ ເຕ ອາສີຕິ, ຕາຕ, ຕວ ວິຊິເຕ ມນຸສ຺ສຊາຕິການໍ ວາ ຕິຣຈ຺ຉານຊາຕິການໍ ວາ ອິຕ຺ຖິປຸຣິສານໍ ທຸຊ຺ທຸຣໂຍ ທຸກ຺ຂຸປ຺ປຕ຺ຕິ ມາ ອາສີຯ ຍຖາ ຫິ ອຜມ຺ມິກຣາຊູນໍ ວິຊິເຕ ມນຸສ຺ສາ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕວ ຣຍ຺ຍາວາສີນໍ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ຍຖາ ນ ໂຫຕິ, ຕຖາ ກໂຣຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ຯ

ອເປຕໂລມຫໍສສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕານຸວາທາທີກເຍຫິ ນິພ຺ກຍສ຺ສຯ ອິມິນາ ອິມໍ ທສ຺ເສຕິ – ຕາຕ, ໂຍ ຣາຊາ ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ອາສງ຺ກໍ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກາມເມວ ອນຸສ຺ສຣຕິ, ຉນ຺ທວເສນ ຍໍ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ຕໍ ກໂຣຕິ, ວິສ຺ສຍ຺ຍຍຍ຺ຖິ ວິຍ ອນ຺ໂຜ ນິຣງ຺ກຸໂສ ວິຍ ຈ ຈຕ຺ໜຫຕ຺ຖີ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ສພ຺ເພ ໂກຄາ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ຕໍ ໂກຄພ຺ຍສນໍ ອໜໍ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ຕຕ຺ເຖວ ເຕ ວຕ຺ຕປ຺ທາຕີ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍຯ ທກ຺ຂສ຺ສຸທານີຕິ, ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ອິມໍ ອນຸສາສນີ ສຸຕ຺ວາ ອິທານີ ທກ຺ໂຂ ອນລໂສ ປຸຍ຺ຍານໍ ກຣເຕນ ປຸຍ຺ຍກໂຣ ສຸຣາທິປ຺ຣິຫຣເຕນຯ ອໂສຕ຺ໂຫ ທິຍ຺ຍຜມ຺ມິກສມ຺ປຣາຍິກສ຺ສ ອຕ຺ຖສ຺ສ ອວິນາສເນນ ອວິນາສໂກ ກເວຍ຺ຍາສີຕິຯ ສີລວາສ຺ສູຕິ ສີລວາ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ກວ, ທສສຸ ຣາຊຜມ຺ເມສຸ ປຕິຍ຺ຖາຍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫີຯ ທຸສ຺ສີໂລ ວິນິປາຕິໂກຕິ ທຸສ຺ສີໂລ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ອຕ຺ຕານໍ ນິຣເຍ ວິນິປາເຕນ຺ໂຕ ວິນິປາຕິໂກ ນາມ ໂຫຕີຕິຯ

ເອວໍ ກຸຕ຺ຫລີນິປິ ເອກາທສຫິ ຄາຖາຫິ ຜມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ຣາຊາ ຕຸຍ຺ໂຖ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ໂກນ຺ໂຕ! ອມຈ຺ຈາ ມມ ຜີຕາຍ ກຸຕ຺ຫລີນິຍາ ເອວໍ ກຖຍມານາຍ ເກນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິຈ຺ຈໍ ກຕ’’ນ຺ຕິຯ ກຕ຺ໜາຄາຣິເກນ, ເທວາຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິສ຺ສາ ກຕ຺ໜາຄາຣິກຍ຺ຖານໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ກຸຕ຺ຫລີນີ ຖານນ຺ຕເຣ ຖເປສິຯ ສາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ກຕ຺ໜາຄາຣິກຍ຺ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ປີຕຸ ກມ຺ມໍ ອກາສີຕິຯ

ກຸຕ຺ຫລີນີປຍ຺ໂຫ ນິຍ຺ຖິໂຕຯ

ປຸນ ຣາຊາ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ປຸຣິມນເຍເນວ ຊມ຺ພຸກປຕ຺ໜີຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ທູຕໍ ເປເສຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ອນຸກວິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຄໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ມຕ຺ໜປມຊ຺ເຊ ນິສີທິຯ ອມຈ຺ໂຈ ຊມ຺ພຸກປຕ຺ໜີຕໍ ກຍ຺ຈນກທ຺ທປີເຖ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປີຖໍ ສີເສນາທາຍ ອາຄຈ຺ຉິຯ ປຕ຺ໜີໂຕ ປີຕຸ ອງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ກີລຸອິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຍ຺ຈນປີເຖເຍວ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໖ຯ

‘‘ອປຸຈ຺ຉິມ຺ຫ ໂກສິຍໂຄຕ຺ຕໍ, ກຸຕ຺ຫລີນີ ຕເຖວ ຈ;

ຕ຺ວໍ ທານິ ວເທຫິ ຊມ຺ພຸກ, ພລານໍ ພລມຸຕ຺ຕມ''ນ຺ຕິ຺ຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຕາຕ, ຊມ຺ພຸກ, ອຫໍ ຕວ ກາຕຣໍ ໂກສິຍໂຄຕ຺ຕໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ກຄິນິຎ຺ຈ ເຕ ກຸຕ຺ຫລິນີ ຣາຊຜມ຺ມໍ ອປ຺ຸຈ຺ຉິໍ, ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ກເຖສຸໍ, ຍຖາ ປນ ເຕ ປ຺ຸຈ຺ຉິໍ, ຕເຖວ ອິທານິ, ປຸຕ຺ຕ ຊມ຺ພຸກ, ຕໍ ປ຺ຸຈ຺ຉາມິ, ຕ຺ວໍ ເມ ຣາຊຜມ຺ມເຎ຺ຈ ພລານໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ພລຎ຺ຈ ກເຖຫີຕິຯ

ເອວໍ ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຎ຺ຫໍ ປ຺ຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຎ຺ເຎສໍ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕນິຍາເມນ ອປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວິເສເສຕ຺ວາ ປ຺ຸຈ຺ຉິຯ ອຖສ຺ສ ປຎ຺ຫິໂຕ ''ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ໂອຫິຕໂສໂຕ ສຸຓາຫິ, ສພ຺ພໍ ເຕ ກເຖສ຺ສາມີ''ຕິ ປສາຣິຕຫຕ຺ເຖ ສຫສ຺ສຕ຺ຖວິກໍ ຖເປນ຺ໂຕ ວິຍ ຜມ຺ມເທສນໍ ອາຣພິ –

໔໗ຯ

''ພລໍ ປຎ຺ຈວິຜໍ ໂລເກ, ປຸຣິສສ຺ມິໍ ມຫຄ຺ຄເຕ;

ຕຕ຺ຖ ພາຫຸພລໍ ນາມ, ຈຣິມໍ ວ຺ຸຈ຺ຈເຕ ພລໍຯ

໔໘ຯ

''ໂພຄພລຎ຺ຈ ທີຆາວຸ, ທຸຕິຍໍ ວ຺ຸຈ຺ຈເຕ ພລໍ;

ອມ຺ຈ຺ຈພລຎ຺ຈ ທີຆາວຸ, ຕຕິຍໍ ວ຺ຸຈ຺ຈເຕ ພລໍຯ

໔໙ຯ

''ອພິຊ຺ຈ຺ຈພລເຎ຺ຈວ, ຕໍ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ອສໍສຍໍ;

ຍານິ ເຈຕານິ ສພ຺ພານິ, ອຜິຄຓ຺ຫາຕິ ປຓ຺ຑິໂຕຯ

໕໐ຯ

''ຕໍ ພລານໍ ພລໍ ເສຏ຺ຖໍ, ອຄ຺ຄໍ ປຎ຺ຎາພລໍ ພລໍ;

ປຎ຺ຎາພເລນຸປຕ຺ຖທ຺ໂຜ, ອຕ຺ຖໍ ວິນ຺ທຕິ ປຓ຺ຑິໂຕຯ

໕໑ຯ

''ອປິ ເຈ ລພຕິ ມນ຺ໂທ, ຜີຕໍ ຜຣຓິມຸຕ຺ຕມໍ;

ອກາມສ຺ສ ປສຍ຺ຫ ວາ, ອຎ຺ໂຎ ຕໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊຕິຯ

໕໒ຯ

‘‘ອກີຊາໂຕປີ ເຈ ໂຫຕິ, ຣຊ຺ຊໍ ລທ຺ຣານ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ທຸປ຺ປ຺ຄ຺ໂລ ຫິ ກາສິປ຺ຕິ, ສພ຺ເພນປີ ນ ຊີວຕິ.

໑໑.

‘‘ປ຺ຄ຺ຄາວ ສຸຕໍ ວິນິຈ຺ຊິນິ, ປ຺ຄ຺ຄາ ກິຕ຺ຕິສິໂລກວທ຺ຒນີ;

ປ຺ຄ຺ຄາສຫິໂຕ ນໂຣ ອິຘ, ອປີ ທຸກ຺ເຂ ສຸຂານິ ວິນ຺ທຕິ.

໑໒.

‘‘ປ຺ຄ຺ຄຄ຺ຈ ໂຂ ອສຸສ຺ສູສໍ, ນ ໂກຈິ ອຘິຄຈ຺ຉຕິ;

ພຫຸສ຺ສຸຕໍ ອນາຄມ຺ມ, ຘມ຺ມຎ຺ຖໍ ອວິນິພ຺ພຸຊໍ.

໑໓.

‘ໂຍ ຈ ຘມ຺ມວິພງ຺ຄຄ຺ຄູ, ກາລຸຎ຺ຖາຍີ ອຕນ຺ທິໂຕ;

ອນຸຎ຺ຖຫຕິ ກາເລນ, ກມ຺ມຜລໍ ຕສ຺ສິຊ຺ຊຕິ.

໑໔.

‘‘ອນາຍຕນສີລສ຺ສ, ອນາຍຕນເສວິໂນ;

ນ ນິພ຺ພິນ຺ທິຍກາຣິສ຺ສ, ສມ຺ມທຕ຺ໂຖ ວິປ຺ຈ຺ຈຕິ.

໑໕.

‘‘ອຊ຺ຊຕ຺ຕຄ຺ຈ ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ, ຕຖາຍຕນເສວິໂນ;

ອນິພ຺ພິນ຺ທິຍກາຣິສ຺ສ, ສມ຺ມທຕ຺ໂຖ ວິປ຺ຈ຺ຈຕິ.

໑໖.

‘ໂຍຄປ຺ປໂຍຄສງ຺ຂາຕໍ, ສມ຺ພຕສ຺ສານຸຣກ຺ຂຕໍ;

ຕານິ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ເສວສ຺ສຸ, ມາ ອກມ຺ມາຍ ຣນ຺ຘຍີ;

ອກມ຺ມຸນາ ຫິ ທຸມ຺ເມໂຘ, ນລາຄາຣໍວ ສີທຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມຫາຄຸຄເຕຕີ, ມຫາຣາຊ, ອິມສ຺ມີ ສຕ຺ຕໂລເກ ມຫຊ຺ຊາສເຍ ປຸຣິເສ ປ຺ຄ຺ຈວິຘໍ ພລໍ ໂຫຕິ. ພາຫຸພລນ຺ຕິ ກາຍພລໍ.

ຈຣິມນ຺ຕິ ຕំ ອຕິມໜ຺ຕມ຺ປີ ສມານំ ລາມກເມວ຺ ກឹការຓា? ອນ຺ຜພາລການເວນ຺ ສເຈ ຫិ ກາຍພລំ ມໜ຺ຕំ ນាມ ກເວຍ຺ຍ, ວາຣຓພລໂຕ ລຍຸກິກາຍ ພលំ ຊុທ຺ທກំ ກເວຍ຺ຍ, ວາຣຓພລំ ປົນ ອນ຺ຜພາລການເວນ ມຣຓສ຺ສ ປຈ຺ຈຍំ ຊາຕំ, ລຍຸກິກາ ອຕ຺ຕ ໂນ ຌາຕກຸສລຕາຍ ວາຣຕំ ຊີວິຕກ຺ຂយំ ປាເປສិ຺ ອິມສ຺ມឹ ປົນຕ຺ເຖ "ນ ເຫວ ສພ຺ພຕ຺ຖ ພເລນ ກិຈ຺ຈំ, ພລຍ຺ຫິ ພາລສ຺ສ ວຘាយ ໂຫຕີ"ຕິ ສຸຕ຺ຕំ (ຊາ຺ ໑຺໕຺໔໘) ອາຫຣິຕພ຺ພំ຺

ໂກຄພລນ຺ຕິ ອຸປຕ຺ຖម຺ກນວເສນ ສພ຺ພំ ຫិຣຍ຺ຍສຸວຕ຺ຕາທិ ອຸປໂກຄຊາຕំ ໂກຄພលំ ນាມ, ຕំ ກາຍພລໂຕ ມໜ຺ຕຕຣំ຺ ອມຈ຺ຈພລນ຺ຕິ ອເກຊຊມນ຺ຕສ຺ສ ສູຣສ຺ສ ສຸທຫຍສ຺ສ ອມຈ຺ຈມຕ຺ທລສ຺ສ ອຕ຺ຖິຕາ, ຕំ ພលំ ສຽາມສູຣຕາຍ ປຸຣິເມທិ ພເລຫិ ມໜ຺ຕຕຣំ຺ ອກິຊ຺ຈພລນ຺ຕິ ຕີຕີ ກຸລານິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຂຕ຺ຕິຍກຸລວເສນ ຊាຕិສມ຺ປຕ຺ຕິ , ຕំ ອິຕເຣຫិ ພເລຫិ ມໜ຺ຕຕຣំ຺ ຊាຕិສມ຺ປນ຺ນາ ເອວ ຫិ ສຸຊຊນ຺ຕິ, ນ ອິຕເຣຕិ຺ ຍានិ ເຈຕានិຕិ ຍានិ ຈ ເອຕានិ ຈຕ຺ຕາຣິປີ ພລានិ ປຕ຺ທິໂຕ ປຍ຺ຍານ຺ກາ ເວນ ອສຶຕຕ຺ທາຕິ ອກິກວຕិ, ຕំ ສພ຺ພພលានំ ປຍ຺ຍាພລំ ເສຍ຺ຖນ຺ຕິ ຈ ອຄ຺ຄນ຺ຕិ ຈ ວຸຈ຺ຈຕិ຺ ກឹការຓា? ເຕນ ຫិ ພເລນ ອຸປຕ຺ຖທ຺ໂຜ ປຕ຺ທິໂຕ ອຕ຺ຖំ ວິນ຺ທຕិ, ວຸທ຺ឍឹ ປាປຸណាຕិ ຯ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນຕ຺ຖំ "ປຸຕ຺ຕំ ນທឹ ເຍນ ຈ ເປຍ຺ຍមາຫູ"ຕិ ປຸຕ຺ຕានທិ ຊាຕກຍ຺ຈ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໑໘໗ ອາທໂຍ) ສິຣິການຸອກຕ຺ຕິປຍ຺ຫំ ປຍ຺ຈປຕ຺ທິຕປຍ຺ຫຍ຺ຈ ສຕ຺ຕຸກສ຺ຕຊាຕກ- (ຊາ຺ ໑຺໗຺໔໖ ອາທໂຍ) ສມ຺ກວຊាຕກ- (ຊາ຺ ໑຺໑໖຺໑໖໙ ອາທໂຍ) ສຣក຺ຄຊាຕກាທີນິ (ຊາ຺ ໔຺໑໗຺໔໐ ອາທໂຍ) ຈ ກເຖຕព຺ພានិ຺

ມນ຺ໂຫຕິ ມນ຺ທປຍ຺ໂຍ ພາໂລ຺ ຜີຕນ຺ຕិ, ຕាຕ, ມນ຺ທປຍ຺ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ສຕ຺ຕຣຕນປຸຕ຺ຕំ ເຈປី ອຸຕ຺ຕមំ ຘຣឹ ລກຕិ, ຕສ຺ສ ອນិຈ຺ຉមານສ຺ເສວ ປສຍ຺ຫការំ ວា ປົນ ກຕ຺ວា ອຍ຺ໂຍ ປຍ຺ຍាສມ຺ປນ຺ໂນ ຕំ ປຜិປ຺ຊ຺ຊຕិ຺ ມນ຺ໂທ ຫិ ລທ຺ຘំ ຍសំ ຣក຺ຂិຕុំ ກຸລສນ຺ຕកំ ວា ປົນ ປເວຕិອាຄຕម຺ປី ຣຊ຺ຊំ ອສិຄນ຺ຕុំ ນ ສກ຺ໂກຕិ຺ ຕທຕ຺ຖໂຊຕນຕ຺ຖំ "ອທ຺ຘា ປាທຍ຺ຊລិ ສພ຺ເພ, ປຍ຺ຍាຍ ອຕិໂຣຈຕិ"ຕិ ປាທຍ຺ຊລិຊាຕກំ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໑໙໔-໑໙໕) ກເຖຕព຺ພំ຺ ລທ຺ຘានាຕិ ຊាຕិສມ຺ປຕ຺ຕឹ ນិສ຺សាຍ ກຸລສນ຺ຕកំ ຣຊ ຊំ ລກិຕ຺ວាປី຺ ສພ຺ເພນປີຕិ ເຕນ ສກເລນປី ຣຊ຺ເຊນ ນ ຊີວຕិ, ອນຸປាຍກຸສລຕាຍ ທຸຄ຺ຄໂຕວ ໂຫຕិຕិ຺

ເອວំ ມໜាສຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕເກນ ຄាເປນ ອປຕ຺ທិຕສ຺ສ ອຄ຺ຕំ ກເຖຕ຺ວា ອິທានិ ປຍ຺ຍំ ປສំສນ຺ໂຕ "ປຍ຺ຍា"ຕិອាທិມាហ຺ ຕຕ຺ຖ ສຸຕນ຺ຕិ ສຸຕປຣិຍຕ຺ຕិ຺ ຕຍ຺ຫិ ປຍ຺ຍាວ ວິນິຈ຺ຉិນຕិ຺ ກិຕ຺ຕិສិໂລກວຑ຺ឍនិຕិ ກិຕ຺ຕិໂຜສສ຺ສ ຈ ລាກສក຺ការສ຺ສ ຈ ວຑ຺ឍនិ຺ ທຸກ຺ເຂ ສຸខានិ ວິນ຺ທຕិຕិ ທຸກ຺ເຂ ອຸປ຺ປນ຺ເນປີ ນិພ຺ກໂຍ ຫុຕ຺ວា ອຸປាຍກຸສລຕាຍ ສຸខំ ປຜិລກຕិ຺ ຕທຕ຺ຖທិປນຕ຺ຖំ –

"ຍສ຺ເສເຕ ຈຕ຺ໂຣ ຘມ຺ມា, ວានຣិນ຺ທ ຍຖា ຕວ"຺ (ຊາ຺ ໑຺໑຺໔໗);

ອລເມເຕຫិ ອម຺ເພຫិ, ຊម຺ພູຫិ ປນເສຫិ ຈា"ຕិ຺ (ຊາ຺ ໑຺໔຺໑໑໕) –

ອាທີນິ ຊាຕកานិ ກເຖຕព຺ພានិ຺

ອສុສ຺សូສນ຺ຕិ ປຕ຺ທិຕປຸຄ຺ຄເລ ອປ຺ຍິຣຸປាສນ຺ໂຕ ອສ຺ສុຕນ຺ໂຕ຺ ຘម຺មຍ຺ຖນ຺ຕិ ສກាວការເຓ ຄຶຕំ ພຫຸສ຺ສុຕំ ອນាຄម຺ມ ຕំ ອສທ຺ທໜ຺ໂຕ຺ ອວិນិພ຺ກຸຊນ຺ຕិ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖំ ការຓាការຓំ ອໂນຄាໜ຺ໂຕ ອຕິເຣນ຺ໂຕ ນ ໂກຈិ ປຍ຺ຍំ ອສិຄຈ຺ຉຕិ, ຕាຕា ຕិ຺

ຘម຺មວິກ຺ຄຍ຺ຍູຕិ ທສກຸສລកម຺មປຖວິກ຺ຄກຸສໂລ຺ ກាລຸຍ຺ຖាយិຕិ ວິຣិយំ ກាຕុំ ຍຸຕ຺ຕកាເລ ວິຣិຍສ຺ສ ការໂກ຺ ອນຸຍ຺ຖហຕិຕិ ຕស຺មឹ ຕស຺មឹ ກាເລ ຕំ ຕំ ກិຈ຺ຈំ ກໂຣຕិ຺ ຕສ຺សាຕិ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ កម຺មຜលំ ສມិຊ຺ឈຕិ ນិປ຺ຜຊ຺ຊຕិ຺ ອນាຍຕນສិລສ຺សាຕិ ອ ນាຍຕນំ ວຸຈ຺ຈຕិ ລាກຍສສຸຂានំ ອນាກໂຣ ທຸສ຺ສិລຸຍកម຺មំ, ຕំສិລສ຺ສ ເຕນ ທຸສ຺ສិລຸຍកម຺មេន ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ, ອນាຍ ຕນກູຕເມວ ທຸສ຺ສិລປຸຄ຺ຄលំ ເສວນ຺ຕສ຺ສ, ກຸສລສ຺ສ ກម຺មສ຺ສ ກຣຓកាເລ ນិພ຺ພິນ຺ທិຍការິສ຺ສ ນិພ຺ພິນ຺ທិຕ຺ວា ອຸກ຺ກຕ຺ຄិຕ຺ວា ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ເອວຣູປສ຺ສ, ຕាຕ, ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ កម຺មានំ ອຕ຺ໂຖ ສម຺មា ນ ວິປ຺ຈ຺ຈຕិ ນ ສມ຺ປ຺ຊ຺ຊຕិ, ຕីຕີ ກຸລຄ຺ຄានិ ຈ ຉ ການ ສຄ຺ຄានិ ຈ ນ ອຸປ຺ເນຕិຕិ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຊ຺ຊຕ຺ຕຍ຺ຈាຕិ ອຕ຺ຕໂນ ນິຍກຊ຺ຊຕ຺ຕំ ອນិຈ຺ຈກាວນាທិວເສນ ປຍຸຕ຺ຕສ຺ສ຺ ຕຖាຍຕນເສວິໂນຕិ ຕເຖວ ສິລວນ຺ເຕ ປຸຄ຺ຄເລ ເສວមានສ຺ສ຺ ວິປ຺ຈ຺ຈຕិຕិ ສມ຺ປ຺ຊ຺ຊຕិ ມໜ຺ຕំ ຍសំ ເທຕិ຺

ໂຍຄປ຺ປໂຍຄສຽខាຕນ຺ຕិ ໂຍເຄ ຍຸຍ຺ຊិຕព຺ພຍຸຕ຺ຕເກ ការເຓ ປໂຍຄໂກຍ຺ຖាສក຺ຕំ ປຍ຺ຍំ຺ ສມ຺ກຕສ຺សាຕិ ຣាສິກຕສ຺ສ ຘນສ຺ສ

ອນຸຣກ຺ຂຕໍ. ຕານິ ຕ຺ວນ຺ຕິ ເອຕານິ ຈ ທ຺ເວ ປຸຣິມານິ ຈ ມຍາ ວຸຕ຺ຕກາຣຕານິ ສພ຺ພານິ, ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ເສວສ຺ສຸ, ມຍາ ວຸຕ຺ຕໍ ໂອວາທໍ ຫທເຍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໝເຣ ຊນໍ ຣກ຺ຂ. ມາ ອກມ຺ມາຍ ຣນ຺ຊຍິຕິ ອຍຸຕ຺ເຕນ ອກາຣເຕນ ມາ ຣນ຺ຊຍິ, ຕໍ ຊນໍ ມາ ຊາປຍິ ມາ ນາສຍິ. ກີການຕາ? ອກມ຺ມຸນາ ທີຕິ ອຍຸຕ຺ຕກມ຺ມກາຣເຕນ ທຸມ຺ເມໂຊ ປຸຄ຺ຄໂລ ສກໍ ຊນໍ ນາເສຕ຺ວາ ປຈ຺ຊາ ທຸຄ຺ຄໂຕ. ນລຸອາຄາຣໍວ ສີຫຕິຕິ ຍຖາ ນລຸອາຄາຣໍ ມູລໂຕ ປຍຸຖາຍ ຊີຣມານໍ ອປ຺ປຕິຍຸຄໍ ປຕຕິ, ເອວໍ ອກາຣເຕນ ຊນໍ ນາເສຕ຺ວາ ອປາເຍສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີຕີ.

ເອວມ຺ປີ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕເກນ ຖາເນນ ປຍ຺ຈ ພລານິ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຍ຺ຍາພລໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຈນ຺ທມຕ຺ຫລໍ ນິຫຣນ຺ໂຕ ວິຍ ກເຖຕ຺ວາ ອິທານິ ທສຫິ ຄາຖາຫິ ຣຍ຺ໂຍ ໂອວາທໍ ເທນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໙.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມາຕາປິຕູສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໐.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ປຸຕ຺ຕທາເຣສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໑.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໒.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ວາຫເນສຸ ພເລສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໓.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໔.

“ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຣຍ຺ເຖ ຊນປເທສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໕.

‘‘ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ສມເຓ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ຈ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໖.

‘‘ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຄປກ຺ຂີສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໗.

‘‘ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຘມ຺ໂມ ຈິຓ຺ໂຓ ສຸຂາວໂຫ;

ອິຘ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ.

໔໘.

‘‘ຘມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ໄສນ຺ທາ ເທວາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ;

ສຸຈິຓ຺ເຓນ ທິວໍ ປຓ຺ຓາ, ມາ ຘມ຺ມໍ ຣາຊ ປາມໂທ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຖມຄາຖາຍ ຕາວ ອິຘ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ມາຕາປິຕ຺ປຎ຺ຖານຘມ຺ມໍ. ຕໍ ກາລສ຺ເສວ ວຸຎ຺ຖາຍ ມາຕາປິຕູນໍ ມຸໂຂທກາທນ຺ຕກຎ຺ຖ ທານມາທີ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພສຣີຣກິຈ຺ຈປຣິຫຣຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕວ ປູເຣຫີຕິ ວຫຕິ. ປຸຕ຺ຕທາເຣສູຕິ ປຸຕ຺ຕຘີຕໂຣ ຕາວ ປາປາ ນິວາເຣຕ຺ວາ ກລ຺ຍາເຓ ນິເວເສນ຺ໂຕ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປນ຺ໂຕ ວຍປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ປຕິຣູປກຸລວໍເສນ ອາວາຫວິວາຫໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສມເຍ ຘນໍ ເທນ຺ໂຕ ປຸຕ຺ເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ, ກຣິຍໍ ສມ຺ມາເນນ຺ໂຕ ອນວມາເນນ຺ໂຕ ອນຕິຈຣນ຺ໂຕ ອິສ຺ສຣິຍໍ ໂວສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອລງ຺ການໍ ອນຸປ຺ປເທນ຺ໂຕ ທາເຣສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສູຕິ ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ສງ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ອວິສໍວາເທນ຺ໂຕ ເອເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ວາຫເນສຸ ພເລສຸ ຈາຕິ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທີນໍ ວາຫນານໍ ພລກາຍສ຺ສ ຈ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ເທນ຺ໂຕ ສກ຺ການໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທໂຍ ມຫລ຺ລກກາເລ ກມ຺ເມສຸ ອໂຍເຊນ຺ໂຕ ເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ.

ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈາຕິ ຄາມນິຄມວາສີໂນ ທຓ຺ຑພລີຫິ ອປີລ຺ເອນ຺ໂຕວ ເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ຣຎ຺ເຖ ຊນປເທສຸ ຈາຕິ ຣຎ຺ຖວ຺ຸຈ ຊນປທວ຺ຈ ອກາຣເຓນ ກິລເມນ຺ໂຕ ຫິຕຈິຕ຺ຕໍ ອປ຺ຈຸປ຺ຎ຺ຖເປນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ອຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ, ອປີລ຺ເອນ຺ໂຕ ປນ ຫິຕຈິຕ຺ເຕນ ຜຣນ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ສມເຓ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ຈາຕິ ເຕສໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຈ຺ຈເຍ ເທນ຺ໂຕວ ເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ມິຄປກ຺ຂີສູຕິ ສພ຺ພຈຕຸປ຺ປທສກຸຓານໍ ອກຍໍ ເທນ຺ໂຕ ເຕສຸ ຘມ຺ມໍ ຈຣຕິ ນາມ. ຘມ຺ໂມ ຈິຓ຺ໂຓຕິ ສຸຈຣິຕຘມ຺ໂມ ຈິຓ຺ໂຓ. ສຸຂາວໂຫຕິ ຕີສຸ ກຸລສມ຺ປທາສຸ ຉສຸ ກາມສຄ຺ເຄສຸ ສຸຂໍ ອາວຫຕິ. ສຸຈິຓ຺ເຓນາຕິ ອິຘ ຈິຓ຺ເຓນ ກາຍສຸຈຣິຕາທິນາ ສຸຈິຓ຺ເຓນ. ທິວໍ ປຓ຺ຓາຕິ ເທວໂລກພ຺ຣຫ຺ມໂລກສງ຺ຂາຕໍ ທິວໍ ຄຕາ, ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ພສມ຺ປຕ຺ຕິລາກິໂນ ຊາຕາ. ມາ ຘມ຺ມໍ ຣາຊ ປາມໂທຕິ ຕສ຺ມາ ຕ຺ວໍ, ມຫາຣາຊ, ຊີວິຕໍ ຊຫນ຺ໂຕປິ ຘມ຺ມໍ ມາ ປມຊ຺ຊີຕິ.

ເອວໍ ທສ ຘມ຺ມຈຣິຍຄາຖາໂຍ ວຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ໂອວທນ຺ໂຕ ໂອສານຄາຖມາຫ –

໔໙ฯ

‘‘ຕ຺ເຖວ ເຕ ວຕ຺ຕປ຺ທາ, ເອສາວ ອນຸສາສນີ;

ສປ຺ປ຺ຸຣິເສວີ ກລ຺ຍາຕີ, ສມຕ຺ຕໍ ສາມ ຕໍ ວິທູ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ເຖວ ເຕ ວຕ຺ຕປ຺ທາຕິ ອິທໍ ປຸຣິມນເຍເນວ ໂຍເຊຕພ຺ພໍฯ ສປ຺ປ຺ຸຣິເສວີ ກລ຺ຍາຕີ, ສມຕ຺ຕໍ ສາມ ຕໍ ວິທູຕິ, ມຫາ
ຣາຊ, ຕໍ ມຍາ ວຸຕ຺ຕໍ ໂອວາທໍ ຕ຺ວໍ ນິຈ຺ຈກາລໍ ສປ຺ປ຺ຸຣິສປຸຄ຺ຄລເສວີ ກລ຺ຍາຕຄຸຕສມນ຺ນາຄໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສມຕ຺ຕໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ ສາ
ມໍ ວິທູ ອຕ຺ຕປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕວ ຊານິຕ຺ວາ ຍຖານຸສິຕ຺ຖໍ ປຕິປ຺ຊຊາຕີฯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາກາສຄ຺ຄໍ ໂອຕາເຣນ຺ໂຕ ວິຍ ພຸທ຺ຊລີລາຍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສິฯ ມຫາຊໂນ ມຫາສກ຺ການໍ ອກາສິ, ສາຊຸ
ກາຣສຫສ຺ສານິ ອທາສິฯ ຣາຊາ ຕຸຕ຺ໂຖ ອມຈ຺ເຈ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊິ – ‘‘ໂກນ຺ໂຕ! ອມຈ຺ຈາ ມມ ປຸຕ຺ເຕນ ຕຣຸຕຊມ຺ພຸຜລສ
ມານຕ຺ຕ຺ເຫນ ຊມ຺ພຸກປຕ຺ຫິເຕນ ເອວໍ ກເຖນ຺ເຕນ ເກນ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິຈ຺ຈໍ ກຕ’’ນ຺ຕິฯ ເສນາປຕິນາ, ເທວາຕິฯ ‘‘ເຕນ ຫິສ຺ສ
ເສນາປຕິຕ຺ຖານໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ຊມ຺ພຸກໍ ຖານນ຺ຕເຣ ຖເປສິฯ ໂສ ຕໂຕ ປຕ຺ຖາຍ ເສນາປຕິຕ຺ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ປິຕຸ ກມ຺ມານິ ອກາສິฯ
ຕິຕ຺ຕໍ ສກ຺ຕານໍ ມຫນ຺ໂຕ ສກ຺ກາໂຣ ອໂຫສິฯ ຕໂຍປີ ຊນາ ຣຄ຺ໂຍ ອຕ຺ຖຄ຺ຈ ຊມ຺ມຄ຺ຈ ອນຸສາສີສຸฯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ໂສວາເທ
ຖຕ຺ວາ ຣາຊາ ທານາທີນິ ປຸຄ຺ຄານິ ກຕ຺ວາ ສຄ຺ຄປຣາຍໂຕ ອໂຫສິฯ ອມຈ຺ຈາ ຣຄ຺ໂຍ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ສກ຺ຕານໍ ອາໂຣເຈຕ຺
ວາ ‘‘ສາມິ, ຊມ຺ພຸກສກ຺ຕ ຣາຊາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຊຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕພ຺ພໍ ອກາສີ’’ຕິ ວທິສຸฯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ຣຊ຺ເຊນຕ຺ໂຖ, ຕຸມ຺
ເຫ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຖາ’’ຕິ ມຫາຊນໍ ສີເລສຸ ປຕິຕ຺ຖາເປຕ຺ວາ ‘‘ເອວໍ ວິນິຈ຺ຊຍໍ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ວິນິຈ຺ຊຍຊມ຺ມໍ
ສຸວຕ຺ຕປຕ຺ເຕ ລິຂາເປຕ຺ວາ ອຣຄ຺ຄໍ ປາວິສິฯ ຕສ຺ໂສວາໂທ ຈຕ຺ຕາລີສ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປວຕ຺ຕຕິฯ

ສຕ຺ຖາ ຣຄ຺ໂຍ ໂອວາທວເສນ ອິມໍ ຊມ຺ມເທສນໍ ເທເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຊາເນສິ ‘‘ຕທາ ຣາຊາ ອານນ຺ໂທ ອໂຫສິ, ກຸຕ຺ຫລີນີ
ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ, ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຊມ຺ພຸກສກ຺ໂຕ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສີ’’ນ຺ຕິฯ

ເຕສກ຺ຕຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຖມາฯ

[໕໒໒] ໒ฯ ສຣກ຺ຄຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ອລງ຺ກຕາກຸຕ຺ຫລີໂນ ສຸວຕ຺ຖາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເວລຸວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖຣສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພານໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖ
ສິฯ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ຕຖາຄຕໍ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິນິພ຺ພານໍ ອນຸຊານາເປຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນາລກຄາມເກ ຊາ
ໂຕວຣເກ ປຣິນິພ຺ພາຍິฯ ຕສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພຸຕກາວໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ຣາຊຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວລຸວເນ ວິຫາສິฯ ຕທາ ມຫາໂມຄ຺ຄລ຺
ລານຕ຺ເຖໂຣ ອິສິຄິລິປສ຺ເສ ກາລສິລາຍໍ ວິຫຣຕິฯ ໂສ ປນ ອິທ຺ຊິພເລນ ໂກຍິປ຺ປຕ຺ຕກາເວນ ເທວໂລກຈາຣິກຄ຺ຈ
ອຸສ຺ສທນິຣຍຈາຣິກຄ຺ຈ ຄຈ຺ຊຕິฯ ເທວໂລເກ ພຸທ຺ຊສາວການໍ ມຫນ຺ຕໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ອຸສ຺ສທນິຣເຍສຸ ຈ ຕິຕ຺ຖິຍສາວການໍ
ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອສຸໂກ ອຸປາສໂກ ອສຸກາ ຈ ອຸປາສິກາ ອສຸກສ຺ມີ ນາມ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺
ຕິຕ຺ວາ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິ ອນຸກວນ຺ຕິ, ຕິຕ຺ຖິຍສາວເກສຸ ອສຸໂກ ຈ ອສຸກາ ຈ ນິຣຍາທີສຸ ອສຸກອປາເຍ ນາມ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ’’ຕິ ມນຸສ຺
ສານໍ ກເຖສິฯ ມນຸສ຺ສາ ສາສເນ ປສີທນ຺ຕິ, ຕິຕ຺ຖິເຍ ປຣິວຊ຺ເຊນ຺ຕິฯ ພຸທ຺ຊສາວການໍ ສກ຺ກາໂຣ ມຫນ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ຕິຕ຺ຖິຍານໍ
ປຣິຫາຍຕິฯ

ເຕ ເຖເຣ ອາຄາຕໍ ພນ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມີ ຊີວນ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ອຸປຕ຺ຖາກາ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ສກ຺ກາໂຣ ຈ ປຣິຫາຍຕິ, ມາເຣາເປສ຺ສາມ
ນ’’ນ຺ຕິ ເຖຣສ຺ສ ມາຣຕຕ຺ຖໍ ສມຕຄຸຕ຺ຕກສ຺ສ ນາມ ໂຈຣສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ອທໍສຸฯ ໂສ ‘‘ເຖຣໍ ມາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາ
ເຣນ ສທ຺ຊິ ກາລສິລໍ ອຄມາສິฯ ເຖໂຣ ຕໍ ອາຄຈ຺ຊນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາວ ອິທ຺ຊິຍາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິฯ ໂຈໂຣ ຕໍ ທິວສໍ ເຖຣໍ ອທິສ຺
ວາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສປີຕິ ຊ ທິວເສ ອຄມາສິฯ ເຖໂຣປີ ຕເຖວ ອິທ຺ຊິຍາ ປກ຺ກາມິฯ ສຕ຺ຕເມ ປນ ທິວເສ ເຖຣສ຺ສ ປຸພ຺ເພ
ກຕໍ ອປຣາປຣິຍເວທນີຍກມ຺ມໍ ໂອກາສໍ ລກິฯ ໂສ ກິຣ ປຸພ຺ເພ ກຣິຍາຍ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ມາເຣຕຸກາໂມ ຍານເກນ

ອຣຎ຺ຎໍ ເນຕ຺ວາ ໂຈຣານໍ ອຸຏ຺ຐິຕາກາຣໍ ກຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປເຐສິ ປຫຣິ។ ເຕ ຈກ຺ຂຸທຸພ຺ພລຕາຍ ຣູປທສ຺ສນຣຫິຕາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕໍ ອສຎ຺ຊານນ຺ຕາ ‘‘ໂຈຣາ ເອວ ເອເຕ’’ຕິ ສຎ຺ຎາຍ, ‘‘ຕາຕ, ອສຸກາ ນາມ ໂຈຣາ ໂນ ຆາເຕນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ປຏິກ຺ກມາຫີ’’ຕິ ຕສ຺ເສວຕ຺ຖາຍ ປຣິເທວິສຸ។ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິເມ ມຍາ ໂປເຐຍມານາປິ ມຍ຺ຫໍ ເຍວຕ຺ຖາຍ ປຣິເທວນ຺ຕິ, ອຍຸຕ຺ຕໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣມີ’’ຕິ។ ອຖ ເນ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ໂຈຣານໍ ປລາຍນາກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖປາເທ ສມ຺ພາຫິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ , ຕາຕາ, ມາ ຠາຍິຕ຺ຖ, ໂຈຣາ ປລາຕາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫເມວ ອາເນສິ។ ຕໍ ກມ຺ມໍ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ໂອກາສໍ ອລຠິຕ຺ວາ ຠສ຺ມປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ອງ຺ຄາຣຣາສິ ວິຍ ຐຕ຺ວາ ອິມໍ ອນ຺ຕິມສຣີຣໍ ອຸປ຺ຘາວິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫີ។ ຍຖາ ຫິ ປນ ສຸນຂລຸທ຺ທເກນ ມິຄໍ ທິສ຺ວາ ສຸນໂຂ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ມິຄໍ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຍສ຺ມິໍ ຐາເນ ປາປຸຓາຕິ, ຕສ຺ມິໍເຍວ ຄຓ຺ຫາຕິ, ເອວໍ ອິທໍ ກມ຺ມໍ ຍສ຺ມິໍ ຐາເນ ໂອກາສໍ ລຠຕິ, ຕສ຺ມິໍ ວິປາກໍ ເທຕິ, ເຕນ ມຸຕ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ។

ເຖໂຣ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມສ຺ສ ອາກຑ຺ຒິຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ນ ອປຄຈ຺ຉິ។ ເຖໂຣ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ອາກາເສ ອຸປ຺ປຕິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ។ ນນ຺ໂທປນນ຺ທທມນສມຕ຺ຖເວຊຍນ຺ຕກມ຺ປນສມຕ຺ຖາປິສ຺ສ ອິທ຺ຘິ ກມ຺ມພເລນ ທຸພ຺ພລຕໍ ປຕ຺ຕາ។ ໂຈໂຣ ເຖຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ອຏ຺ຐີນິ ຕຓ຺ຑຸລກຓມຕ຺ຕານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ສຎ຺ຈຸຓ຺ເຓຕ຺ວາ ປລາລປິຏ຺ຐິກຣຓໍ ນາມ ກຕ຺ວາ ‘‘ມໂຕ’’ຕິ ສຎ຺ຎາຍ ເອກສ຺ມິໍ ຄຸມ຺ພປິຏ຺ເຐ ຂິປິຕ຺ວາ ສປຣິວາໂຣ ປກ຺ກາມິ។ ເຖໂຣ ສຕີ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ‘‘ສຕ຺ຖາຣໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ຌານເວຐເນນ ເວເຐຕ຺ວາ ຖິຣໍ ກຕ຺ວາ ອາກາສໍ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ອາກາເສນ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ຠນ຺ເຕ, ອາຍຸສງ຺ຂາໂຣ ເມ ໂອສ຺ສຏ຺ໂຐ, ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສສິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ’’ອາຕິ។ ‘‘ອາມ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ។ ‘‘ກຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິສ຺ສສີ’’ຕິ។ ‘‘ກາຬສິລາປເທເສ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ។ ເຕນ ຫິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານ, ຘມ຺ມໍ ມຍ຺ຫໍ ກເຖຕ຺ວາ ຍາຫິ, ຕາທິສສ຺ສ ສາວກສ຺ສ ອິທານິ ທສ຺ສນໍ ນຕ຺ຖີຕິ។ ໂສ ‘‘ເອວໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ສຕ຺ຖາຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຕາລປ຺ປມາຓໍ ອາກາເສ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພານທິວເສ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ວິຍ ນານປ຺ປກາຣາ ອິທ຺ຘິໂຍ ກຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ກາຬສິລາຍໍ ອຏວິຍໍ ປຣິນິພ຺ພາຍິ។

ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຎວ ຉ ເທວໂລກາ ເອກໂກລາຫລາ ອເຫສຸໍ, ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ກິຣ ອາຈຣິໂຍ ປຣິນິພ຺ພຸໂຕ’’ຕິ ທິພ຺ພຄນ຺ຘມາລາວາສຘູມຈນ຺ທນຈຸຓ຺ຓານິ ເຈວ ນານາທາຣູນິ ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມິສຸ, ເອກູນສຕຣຕນຈນ຺ທນຈິຕກາ ອໂຫສິ។ ສຕ຺ຖາ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຐຕ຺ວາ ສຣີຣນິກ຺ເຂປໍ ກາເຣສິ។ ອາຬາຫນສ຺ສ ສມນ຺ຕໂຕ ໂຍຊນມຕ຺ເຕ ປເທເສ ປຸປ຺ຜວສ຺ສໍ ວສ຺ສິ។ ເທວານໍ ອນ຺ຕເຣ ມນຸສ຺ສາ, ມນຸສ຺ສານໍ ອນ຺ຕເຣ ເທວາ ອເຫສຸໍ។ ຍຖາກ຺ກເມນ ເທວານໍ ອນ຺ຕເຣ ຍກ຺ຂາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຍກ຺ຂານໍ ອນ຺ຕເຣ ຄນ຺ຘພ຺ພາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຄນ຺ຘພ຺ພານໍ ອນ຺ຕເຣ ນາຄາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ນາຄານໍ ອນ຺ຕເຣ ເວນເຕຍ຺ຍາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເວນເຕຍ຺ຍານໍ ອນ຺ຕເຣ ກິນ຺ນຣາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ກິນ຺ນຣານໍ ອນ຺ຕເຣ ຉຕ຺ຕາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ຉຕ຺ຕານໍ ອນ຺ຕເຣ ສຸວຓ຺ຓຈາມຣາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອນ຺ຕເຣ ຘຊາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ, ເຕສໍ ອນ຺ຕເຣ ປຏາກາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ។ ສຕ຺ຕ ທິວສານິ ສາຘຸກີຬໍ ກີຬີສຸ។ ສຕ຺ຖາ ເຖຣສ຺ສ ຘາຕຸໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ເວລຸວນທ຺ວາຣໂກຏ຺ຐເກ ເຈຕິຍໍ ກາຣາເປສິ។ ຕທາ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ ‘‘ອາວຸໂສ, ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອປຣິນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ພຸທ຺ຘານໍ ສນ຺ຕິກາ ມຫນ຺ຕໍ ສມ຺ມານໍ ນ ລຠິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລານຕ຺ເຖໂຣ ປນ ພຸທ຺ຘານໍ ສມີເປ ປຣິນິພ຺ພຸຕຕ຺ຕາ ມຫາສມ຺ມານໍ ລຠີ’’ຕິ។ ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອິມາຍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ ມມ ສນ຺ຕິກາ ສມ຺ມານໍ ລຠຕິ, ປຸພ຺ເພປິ ລຠິເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ។

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ມາຕຸກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມິ។ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ທ຺ວາທສໂຍຊນິເກ ພາຣາຓສິນຄເຣ ສພ຺ພາວຸຘານິ ປຊ຺ຊລີສຸ។ ປຸໂຣຫິໂຕ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຊາຕກ຺ຂເຓ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອາກາສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍຄໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອິມິນາ ນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ຊາຕຕ຺ຕາ ເອໂສ ກຸມາໂຣ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຘນຸຄ຺ຄຫານໍ ອຄ຺ໂຄ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ກາລສ຺ເສວ ຣາຊກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ສຸຂສຍິຕຠາວໍ ປຸຈ຺ຉິ។ ‘‘ກຸໂຕ ເມ, ອາຈຣິຍ, ສຸຂໍ, ອຊ຺ຊ ສກລນິເວສເນ ອາວຸຘານິ ປຊ຺ຊລິຕານີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ມາ ຠາຍິ, ເທວ, ນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນິເວສເນເຍວ, ສກລນຄເຣປິ ປຊ຺ຊລີສຸເຍວ, ອຊ຺ຊ ອມ຺ຫາກໍ ເຄເຫ ກຸມາຣສ຺ສ ຊາຕຕ຺ຕາ ເອວໍ ອໂຫສີ’’ຕິ។ ‘‘ອາຈຣິຍ, ເອວໍ ຊາຕກຸມາຣສ຺ສ ປນ ກີ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ? ‘‘ນ ກິຎ຺ຈິ, ມຫາຣາຊ, ໂສ ປນ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຘນຸຄ຺ຄຫານໍ ອຄ຺ໂຄ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ។ ‘‘ສາຘຸ, ອາຈຣິຍ, ເຕນ ຫິ ນໍ ປຏິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ອມ຺ຫາກໍ ທສ຺ເສຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຂີຣມູລໍ ຕາວ ສຫສ຺ສໍ ທາເປສິ។ ປຸໂຣຫິໂຕ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ທຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນາມຄ຺ຄຫຓທິວເສ ຊາຕກ຺ຂເຓ ອາວຸຘານໍ ປຊ຺ຊລິຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂຊຕິປາໂລ’’ຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກາສິ។

ໂສ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ວຑ຺ຒມາໂນ ໂສຬສວສ຺ສກາເລ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘໂຣ ອໂຫສິຯ ອຖສ຺ສ ປິຕາ ສຣີຣສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕ, ຕກ຺ກສິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິສາປາໂມກ຺ຂສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອາຈຣິຍຠາຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ສິປ຺ປໍ ປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາເຫເນວ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໍ ປາປຸຓິຯ ອຖສ຺ສ ອາຈຣິໂຍ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕກໍ ຂຄ຺ຄຣຕນໍ ສນ຺ຘິຍຸຕ຺ຕໍ ເມຓ຺ຑກສິງ຺ຄຘນຸໍ ສນ຺ຘິຍຸຕ຺ຕໍ ຕູຓີຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ນາຫກຎ຺ຈຸກໍ ອຸຓ຺ຫີສຎ຺ຈ ທຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ ໂຊຕິໂປລ, ອຫໍ ມຫລ຺ລໂກ, ອິທານິ ຕ຺ວໍ ອິເມ ມາຓວເກ ສິກ຺ຂາເປຫີ’’ຕິ ປຎ຺ຈສຕມາຓວເກປິ ຕສ຺ເສວ ນິຍ຺ຍາເທສິຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ອຸປກຣຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຈຣິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ພາຣາຓສິເມວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ອຖ ນໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຐິຕໍ ປິຕາ ອໂວຈ ‘‘ອຸຄ຺ຄຫິຕໍ ເຕ, ຕາຕ, ສິປ຺ປ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ອາມ, ຕາຕາ’’ຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເມ , ເທວ, ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂິຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ກິໍ ກໂຣຕູ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ອາຈຣິຍ, ອມ຺ເຫ ອຸປຏ຺ຐຫຕູ’’ຕິຯ ‘‘ປຣິພ຺ພຍມສ຺ສ ຊານາຖ, ເທວາ’’ຕິຯ ‘‘ໂສ ເທວສິກໍ ສຫສ຺ສໍ ລຠຕູ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຸມາຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຣາຊານໍ ອຸປຏ຺ຐຫາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເທວສິກໍ ສຫສ຺ສໍ ລຠິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປຏ຺ຐຫິຯ

ຣາຊປາທມູລິກາ ອຸຊ຺ຌາຍິສຸ – ‘‘ມຍໍ ໂຊຕິປາເລນ ກຕກມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສາມ, ເທວສິກໍ ສຫສ຺ສໍ ຄຓ຺ຫາຕິ, ມຍມສ຺ສ ສິປ຺ປໍ ປສ຺ສິຕຸ ກາມາ’’ຕິຯ ຣາຊາ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸໂຣຫິຕສ຺ສ ກເຖສິຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ‘‘ສາຘຸ, ເທວາ’’ຕິ ປຸຕ຺ຕສ຺ສາໂຣເຈສິຯ ໂສ ‘‘ສາຘຸ, ຕາຕ, ອິໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ທສ຺ເສສ຺ສາມິ ສິປ຺ປໍ, ອປິຈ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊິເຕ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ສນ຺ນິປາເຕຕູ’’ຕິ ອາຫຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິຯ ຣາຊາ ນຄເຣ ເຠຣິໍ ຈຣາເປຕ຺ວາ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ສນ຺ນິປາເຕສິຯ ສຏ຺ຐິສຫສ຺ສາ ຘນຸຄ຺ຄຫາ ສນ຺ນິປຕິໍສຸຯ ຣາຊາ ເຕສໍ ສນ຺ນິປຕິຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ‘‘ນຄຣວາສິໂນ ໂຊຕິປາລສ຺ສ ສິປ຺ປໍ ປສ຺ສນ຺ຕູ’’ຕິ ນຄເຣ ເຠຣິໍ ຈຣາເປຕ຺ວາ ຣາຊງ຺ຄຓໍ ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ປລ຺ລງ຺ກວເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘ໂຊຕິປາໂລ ອາຄຈ຺ຉຕູ’’ຕິ ເປເສສິຯ ໂສ ອາຈຣິເຍນ ທິນ຺ນານິ ຘນຸຕູຓີຣສນ຺ນາຫກຎ຺ຈຸເກາຓ຺ຫີສານິ ນິວາສນນ຺ຕເຣ ຐເປຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ປກຕິ ເວເສນ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຏ຺ຐາສິຯ

ຘນຸຄ຺ຄຫາ ‘ໂຊຕິປາໂລ ກິຣ ຘນຸສິປ຺ປໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຄໂຕ, ຘນຸໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ອມ຺ຫາກໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ຘນຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກາໂມ ຠວິສ຺ສຕິ , ນາສ຺ສ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ກຕິກໍ ກຣິໍສຸຯ ຣາຊາ ໂຊຕິປາລໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ສິປ຺ປໍ ທສ຺ເສຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ສາຓິໍ ປຣິກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕສາຓິຍໍ ຐິໂຕ ສາຏກໍ ອປເນຕ຺ວາ ສນ຺ນາຫກຎ຺ຈຸກໍ ປເວເສຕ຺ວາ ອຸຓ຺ຫີສໍ ສີເສ ປຏິມຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ເມຓ຺ຑກສິງ຺ຄຘນຸມ຺ຫິ ປວາລວຓ຺ຓໍ ຊິຍໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕູຓີຣໍ ປິຏ຺ເຐ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄໍ ວາມໂຕ ກຕ຺ວາ ວຊິຣຄ຺ຄໍ ນາຣາຈໍ ນຂປິຏ຺ເຐນ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສາຓິໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ປຖວິໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕນາຄກຸມາໂຣ ວິຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອປຈິຕິໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາຊນາ ວຄ຺ຄນ຺ຕິ ນທນ຺ຕິ ອປ຺ໂຜເຏນ຺ຕິ ເສເຬນ຺ຕິຯ ຣາຊາ ‘‘ທສ຺ເສຫີ, ໂຊຕິປາລ, ສິປ຺ປ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ເທວ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຘນຸຄ຺ຄເຫສຸ ອກ຺ຂຓເວຘິວາລເວຘິສຣເວຘິສທ຺ທເວຘິໂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ປກ຺ໂກສາເປຫີຕິຯ ອຖ ຣາຊາ ປກ຺ໂກສາເປສິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣາຊງ຺ຄເຓ ຈຕຸຣສ຺ສປຣິຈ຺ເຉທພ຺ພນ຺ຕເຣ ມຓ຺ຑລໍ ກຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘນຸຄ຺ຄເຫ ຐເປຕ຺ວາ ເອເກກສ຺ສ ຕິໍສ ຕິໍສ ກຓ຺ຑສຫສ຺ສານິ ທາເປຕ຺ວາ ເອເກກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ເອເກກໍ ກຓ຺ຑວາຫກໍ ຐເປຕ຺ວາ ສຍໍ ວຊິຣຄ຺ຄໍ ນາຣາຈໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຓ຺ຑລມຊ຺ເຌ ຐຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິເມ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຘ ນຸຄ຺ຄຫາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ສເຣ ຂິປິຕ຺ວາ ມໍ ວິຊ຺ຌນ຺ຕຸ, ອຫໍ ເອເຕຫິ ຂິຕ຺ຕກຓ຺ຑານິ ນິວາເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ ‘‘ເອວໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ ອາຓາເປສິຯ ຘ ນຸຄ຺ຄຫາ ອາຫໍສຸ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ອກ຺ຂຓເວຘິວາລເວຘິສຣເວຘິສທ຺ທເວຘິໂນ, ໂຊຕິປາໂລ ຕຣຸຓທາຣໂກ, ນ ມຍໍ ວິຊ຺ຌິສ຺ສາມາ’’ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ສເຈ ສກ຺ໂກຖ, ວິຊ຺ຌຖ ມ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ກຓ຺ຑານິ ຂິປິໍສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕານິ ນາຣາເຈນ ປຫຣິຕ຺ວາ ຍຖາ ວາ ຕຖາ ວາ ນ ປາເຕສິ, ໂພທິໂກຏ຺ຐກໍ ປນ ປຣິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວິຍ ຕາເລນ ຕາລໍ, ວາເລນ ວາລໍ, ທຓ຺ຑເກນ ທຓ຺ຑກໍ, ວາເຊນ ວາຊໍ ອນຕິກ຺ກມນ຺ໂຕ ຂິປິຕ຺ວາ ສຣຄພ຺ຠໍ ອກາສິຯ ຘນຸຄ຺ຄຫານໍ ກຓ຺ຑານິ ຂີຓານິຯ ໂສ ເຕສໍ ກຓ຺ຑຂີຓຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ສຣຄພ຺ຠໍ ອວິນາເສນ຺ໂຕວ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິເກ ອຏ຺ຐາສິຯ ມຫາຊໂນ ອຸນ຺ນາເທນ຺ໂຕ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ອປ຺ໂຜເຏນ຺ໂຕ ເສເຬນ຺ໂຕ ອຈ຺ຉຣໍ ປຫຣນ຺ໂຕ ມຫາໂກລາຫລໍ ກຕ຺ວາ ວຕ຺ຖາຠຣຓາທີນິ ຂິປິຯ ເອວໍ ເອກຣາສິກູຕໍ ອຏ຺ຐາຣສໂກຏິສງ຺ຂໍ ຘ ນໍ ອໂຫສິຯ

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ປຸຈ຺ຉິ – “ກິ ສິປ຺ປໍ ນາເມຕໍ ໂຊຕິປາລາ”ຕິ? ສຣປ຺ຏິພາຫນໍ ນາມ, ເທວາຕິຯ ອຎ຺ເຎ ເອຕໍ ຊານນ຺ຕາ ອຕ຺ຖີຕິຯ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ມໍ ຐເປຕ຺ວາ ອຎ຺ໂຎ ນຕ຺ຖິ, ເທວາຕິຯ ອປຣໍ ທສ຺ເສຫິ, ຕາຕາຕິຯ ເທວ, ເອເຕ ຕາວ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຐຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ຊນາ ມໍ ວິຊ຺ຌິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິໍສຸ, ອຫໍ ປເນເຕ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຐິເຕ ເອເກເນວ ສເຣນ ວິຊ຺ຌິສ຺ສາມີຕິຯ ສມ຺ຄ຺ຄຫາ ຐາຕຸໍ ນ ອຸສ຺ສຫິໍສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຈຕສ຺ໂສ ກທລິໂຍ ຐປາເປຕ຺ວາ ນາຣາຈປຸງ຺ເຂ ຣຕ຺ຕສຸຕ຺ຕກໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ເອກໍ ກທລິໍ ສນ຺ຘາຍ ຂິປິຯ ນາຣາໂຈ ຕໍ ກທລິໍ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ຕໂຕ ທຸຕິຍໍ, ຕໂຕ ຕຕິຍໍ, ຕໂຕ ຈຕຸຕ຺ຖໍ, ຕໂຕ ປຖມໍ ວິທ຺ຘເມວ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖເຍວ ປຕິຏ຺ຐຫິຯ ກທລິໂຍ ສຸຕ຺ຕປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐໍສຸຯ ມຫາຊໂນ ອຸນ຺ນາທສຫສ຺ສານິ ປວຕ຺ເຕສິຯ ຣາຊາ “ກິ ສິປ຺ປໍ ນາເມຕໍ, ຕາຕາ”ຕິ? ຈກ຺ກວິທ຺ຘໍ ນາມ, ເທວາຕິຯ ອປຣມ຺ປິ ທສ຺ເສຫິ, ຕາຕາຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຣລຏ຺ຐິໍ ນາມ, ສຣຣຊ຺ຊຸໍ ນາມ, ສຣເວຓິໍ ນາມ ທສ຺ເສສິ, ສຣປາສາທໍ ນາມ, ສຣໂສປານໍ ນາມ, ສຣມຓ຺ຑປໍ ນາມ, ສຣປາກາຣໍ ນາມ, ສຣໂປກ຺ຂຣຓິໍ ນາມ ອກາສິ, ສຣປທຸມໍ ນາມ ປຸປ຺ຜາເປສິ, ສຣວສ຺ສໍ ນາມ ວສ຺ສາເປສິຯ ອິຕິ ອສາຘາຣຓານິ ອິມານິ ທ຺ວາທສ ສິປ຺ປານິ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ອສາຘາຣເຓເຍວ ສຕ຺ຕ ມຫາກາເຍ ປທາເລສິ, ອຏ຺ຐງ຺ຄຸລພຫລໍ ອຸທຸມ຺ພຣປທຣໍ ວິຊ຺ຌິ, ຈຕຸຣງ຺ຄຸລພຫລໍ ອສນປທຣໍ, ທ຺ວງ຺ຄຸລພຫລໍ ຕມ຺ພປຏ຺ຏໍ, ເອກງ຺ຄຸລພຫລໍ ອຍປຏ຺ຏໍ, ເອກາພທ຺ຘໍ ຜລກສຕໍ ວິນິວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ ປລາລສກຏວາລຸກສກຏປທຣສກຏານໍ ປຸຣິມຠາເຄນ ສຣໍ ຂິປິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠາເຄນ ນິກ຺ຂມາເປສິ, ປຈ຺ຉາຠາເຄນ ສຣໍ ຂິປິຕ຺ວາ ປຸຣິມຠາເຄນ ນິກ຺ຂມາເປສິ, ອຸທເກ ຈຕຸອຸສຠໍ, ຖເລ ອຏ຺ເຐາສຠຏ຺ຐານໍ ກຓ຺ຑໍ ເປເສສິຯ ວາຕິງ຺ຄຓສຎ຺ຎາຍ ອຸສຠມຕ຺ຕເກ ວາລໍ ວິຊ຺ຌິຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ສເຣ ຂິປິຕ຺ວາ ອາກາເສ ສຣປາສາທາທີນິ ກຕ຺ວາ ປຸນ ເອເກນ ສເຣນ ເຕ ສເຣ ປາເຕນ຺ໂຕ ກງ຺ຄວິກງ຺ເຄ ອກາສີຕິ “ສຣວິກງ຺ໂຄ”ຕິ ນາມ ປຎ຺ຎາໂຕຯ ຕສ຺ສ ເອຕ຺ຕການິ ສິປ຺ປານິ ທສ຺ເສນ຺ຕສ຺ເສວ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕຯ

ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ເສນາປຕິຏ຺ຐານໍ ປຏິຊານິຕ຺ວາ “ໂຊຕິປາລ, ອຊ຺ຊ ວິກາໂລ, ສ຺ເວ ຕ຺ວໍ ເສນາປຕິຏ຺ຐານໍ ສກ຺ກາຣໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສສິ, ເກສມສ຺ສຸໍ ກາເຣຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ເອຫີ”ຕິ ຕໍ ທິວສໍ ປຣິພ຺ພຍຕ຺ຖາຍ ສຕສຫສ຺ສໍ ອທາສິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ “ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ອຏ຺ຐາຣສໂກຏິສງ຺ຂໍ ຘນໍ ສາມິການຍ຺ເຎວ ທຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນ຺ຫາຍິຕຸໍ ນທີໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ກາເຣຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຏິມຓ຺ຑິໂຕ ອໂນປມາຍ ສິຣິຍາ ນິເວສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນານຄ຺ຄຣສໂຠຊນໍ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ສິຣິສຍນໍ ອຠິຣຸຍ຺ຫ ນິປ຺ປນ຺ໂນ ທ຺ເວ ຍາເມ ສຍິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິມຍາເມ ປພຸທ຺ໂຘ ອຸຏ຺ຐາຍ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ສຍນປິຏ຺ເຐ ນິສິນ຺ໂນວ ອຕ຺ຕໂນ ສິປ຺ປສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຌປຣິໂຍສານໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ “ມມ ສິປ຺ປສ຺ສ ອາທິໂຕວ ປຣມາຣຓໍ ປຎ຺ຎາຍຕິ, ມຊ຺ເຌ ກິເລສປຣິໂຠໂຄ, ປຣິໂຍສາເນ ນິຣຍມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິ, ປາຓາຕິປາໂຕ ກິເລສປຣິໂຠເຄສຸ ຈ ອຘິມຕ຺ຕປ຺ປມາໂທ ນິຣເຍ ປຏິສນ຺ຘີ ເທຕິ, ຣຎ຺ຎາ ມຍ຺ຫໍ ມຫນ຺ຕໍ ເສນາປຕິຏ຺ຐານໍ ທິນ຺ນໍ, ມຫນ຺ຕໍ ເມ ອິສ຺ສຣິຍໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຠຣິຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕຘີຕໂຣ ຈ ພຫູ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິຯ ກິເລສວຕ຺ຖຸ ໂຂ ປນ ເວປຸລ຺ລຄຕໍ ທຸຈ຺ຈຊໍ ໂຫຕິ, ອິທາເນວ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເອກໂກວ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ ຍຸຕ຺ຕໍ ມຍ຺ຫ”ນ຺ຕິ ມຫາສຍນໂຕ ອຸຏ຺ຐາຍ ກຎ຺ຈິ ອຊານາເປນ຺ໂຕ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ອຄ຺ຄທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເອກໂກວ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂຄທາວຣີນທີຕີເຣ ຕິໂຍຊນິກໍ ກປິຏ຺ຐວນໍ ສນ຺ຘາຍ ປາຍາສິຯ

ຕສ຺ສ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາວໍ ຎຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ວິສ຺ສກມ຺ມໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ຕາຕ, ໂຊຕິປາໂລ ອຠິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ມຫາສມາຄໂມ ຠວິສ຺ສຕິ, ໂຄທາວຣີນທີຕີເຣ ກປິຏ຺ຐວເນ ອສ຺ສມໍ ມາເປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ປຏິຍາເທຫີ”ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕຖາ ອກາສິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ຐານໍ ປຕ຺ວາ ເອກປທິກມຄ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ “ປພ຺ພຊິຕານໍ ວສນຏ຺ຐາເນນ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຎ຺ຈິ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ທິສ຺ວາ “ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ມມ ນິກ຺ຂນ຺ຕກາວໍ ອຎ຺ຎາສິ ມຎ຺ເຎ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສາຏກໍ ອປເນຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວາກຈີຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ ອຊິນຈມ຺ມໍ ເອກໍສຄຕໍ ອກາສິ, ຊຏາມຓ຺ຑລໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຂາຣິກາຊໍ ອໍເສ ກຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣທຓ຺ຑໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຈງ຺ກມໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ກຕິປຍວາເຣ ອປຣາປຣໍ ຈງ຺ກມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊາສິຣິຍາ ວນໍ ອຸປໂສເຠມາໂນ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ອຏ຺ຐ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ປຎ຺ຈ ອຠິຎ຺ຎາໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸຎ຺ຉາຈຣິຍາຍ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ເອກໂກວ ວິຫາສິຯ ມາຕາປິຕໂຣ ມິຕ຺ຕສຸຫຊ຺ຊາຕໂຍ ຎາຕິວຄ຺ຄາປິສ຺ສ ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕາ ໂຣທນ຺ຕາ ປຣິເທວນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕິຯ

ອເຖໂກ ວນຈຣໂກ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກປິຏ຺ຐອສ຺ສມປເທ ນິສິນ຺ນໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ສຎ຺ຊານິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕູນໍ ອາໂຣເຈສິຯ ເຕ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣຈຍິໍສຸຯ ຣາຊາ “ເອຖ ນໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ”ຕິ ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຄເຫຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ວນຈຣເກນ ເທສິເຕນ ມຄ຺ເຄນ ໂຄທາວຣີນທີຕີຣໍ ປາປຸຓິຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ນທີຕີຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາກາເສ ນິສິນ຺ໂນ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ເຕ ສພ຺ເພ ອສ຺ສມປທໍ ປເວເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຣາປິ ເຕສໍ ອາກາເສ ນິສິນ຺ໂນວ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ປກາເສຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ຣາຊານໍ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ສພ຺ເພວ ປພ຺ພຊິໍສຸຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ອິສິຄຓປຣິວຸໂຕ ຕຕ຺

ເຖວ ວສີຯ ອຖສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ວສນກາເລ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ປາກໂຕ ອໂຫສີຯ ອຎ຺ເຎປີ ຣາຊາໂນ ຣຎ຺ຎາວາສີທີ ສທ຺ທິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິສ຺ສຸ, ສມາຄໂມ ມຫາ ອໂຫສີຯ ອນຸປຸພ຺ເພນ ອເນກສຕສຫສ຺ສປຣິສາ ອເຫສຸັຯ ໂຍ ກາມວິຕກ຺ກໍ ວາ ພ຺ຍາ ປາທວິຕກ຺ກໍ ວາ ວິຫິສາວິຕກ຺ກໍ ວາ ວິຕກ຺ເກຕິ, ມຫາສຕ຺ໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຸຣໂຕ ອາກາເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕິ, ກສິຕປຣິກມ຺ມໍ ອາຈິກ຺ຂຕີຯ ຕສ຺ໂສວາເທ ຖຕ຺ວາ ອຎຸຖ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຊານນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ປຕ຺ຕາ ສາລິສ຺ສໂຣ ເມຕ຺ຕິສ຺ສໂຣ ປພ຺ພໂຕ ກາລຸອເທວິໂລ ກິສວຈ຺ໂຈ ອນຸສິສ຺ໂສ ນາຣໂທຕິ ສຕ຺ຕ ເຊຍ຺ຖນ຺ເຕວາສີໂນ ອເຫສຸັຯ ອປຣກາເຄ ກປີຍ຺ຖກອສ຺ສໂມ ປຣິປູຣີຯ ອິສິຄຕສ຺ສ ວສໂນກາໂສ ນປ຺ປໂຫຕິຯ

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສາລິສ຺ສຣໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ສາລິສ຺ສຣ, ອຍໍ ອສ຺ສໂມ ອິສິຄຕສ຺ສ ນປ຺ປໂຫຕິ, ຕ຺ວໍ ອິມໍ ອິສິຄຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຊ຺ຊຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ກລປ຺ປຈ຺ຈຸລກນິຄມໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວສາທີ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ "ສາຘູ"ຕິ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອ ເນກສຫສ຺ສໍ ອິສິຄຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວາສໍ ກປ຺ເປສີຯ ມນຸສ຺ເສສຸ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປພ຺ພຊນ຺ເຕສຸ ປຸນ ອສ຺ສໂມ ປຣິປູຣີຯ ໂພຜິສຕ຺ໂຕ ເມຕ຺ຕິສ຺ສຣໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ, "ເມຕ຺ຕິສ຺ສຣ, ຕ຺ວໍ ອິມໍ ອິສິຄຕໍ ອາທາຍ ສຸຣຍ຺ຖຊນປທສ຺ສ ສີມນ຺ຕເຣ ສາໂຕທິກາ ນາມ ນທີ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສາ ຕີເຣ ວສາທີ"ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ, ປຸນ ກປີຍ຺ຖກອສ຺ສໂມ ປຣິປູຣີຯ ເອເຕນຸປາເຍນ ຕຕິຍວາເຣ ປພ຺ພຕໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ປພ຺ພຕ, ຕ຺ວໍ ມຫາອຜວິຍໍ ອຎ຺ຊນປພ຺ພໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວສາທີ"ຕິ ເປເສສີຯ ຈຕຸຕ຺ຖວາເຣ ກາລຸອເທວິລໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ກາລຸອເທວິລ, ຕ຺ວໍ ທກ຺ຂິຕປເຖ ອວນ຺ຕິຣຍ຺ເຖ ຌນເສລປພ຺ພໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ວສາທີ"ຕິ ເປເສສີຯ ປຸນ ກປີຍ຺ຖກອສ຺ສໂມ ປຣິປູຣີ, ປຎ຺ຈສຸ ຖາເນສຸ ອເນກສຕສຫສ຺ໂສສິຄໂຕ ອໂຫສີຯ ກິສວຈ຺ໂຈ ປນ ມ ຫາສຕ຺ຕໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ທຕ຺ຫກິຣຎ຺ໂຎ ວິຊິເຕ ກຸມ຺ກວຕິນຄຣໍ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ອຸຍ຺ຍາເນ ວິຫາສີຯ ນາຣໂທ ມຊ຺ຊິມເທເສ ອຎ຺ຊນຄິຣິນາມເກ ປພ຺ພຕຊາລນ຺ຕເຣ ວິຫາສີຯ ອນຸສິສ຺ໂສ ປນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກວ ອໂຫສີຯ

ຕສ຺ມີ ກາເລ ທຕ຺ຫກີຣາຊາ ເອກໍ ລທ຺ຘສກ຺ກາຣໍ ຄຕິກໍ ຖານາ ຈາເວສີຯ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ຘມ຺ມຕາຍ ວິຈຣນ຺ຕີ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິສວຈ຺ຉຕາປສໍ ທິສ຺ວາ "ອຍໍ ກາລຸອກຕ຺ຕີ ກວິສ຺ສຕິ, ອິມສ຺ສ ສຣີເຣ ກລີ ປວາເຫຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ທນ຺ຕກຍ຺ຖໍ ຂາທິຕ຺ວາ ສພ຺ພປຖມໍ ຕສ຺ສູປຣິ ພຫລເຂລຸອໍ ນິຍ຺ຖຸກນ຺ຕີ ກິສວຈ຺ຉຕາປສສ຺ສ ຊຜນ຺ຕເຣ ນິຍ຺ຖຸກິຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ຖມ຺ປີສ຺ສ ສີ ເສເຍວ ຂິປິຕ຺ວາ ສຍໍ ສີສໍ ນ຺ຫາຍິຕ຺ວາ ຄຕາຯ ຣາຊາປີ ຕໍ ສຣິຕ຺ວາ ປຸນ ປາກຕິກເມວ ອກາສີຯ ສາ ໂມຫມູລ຺ຫາ ຫຸຕ຺ວາ "ກາ ລຸອກຕ຺ຕີສຣີເຣ ກລີ ປວາເຫຕ຺ວາ ມມ຺ປີ ຣາຊາ ປຸນ ຖາເນ ຖເປຕິ ມຍາ ຍໂສ ລທ຺ໂຘ"ຕິ ສຎ຺ຎມກາສີຯ ຕໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ຣາຊາ ປຸໂຣຫິຕໍ ຖານໂຕ ຈາເວສີຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ "ຕ຺ວໍ ເກນ ກາຣເຄນ ປຸນ ຖານໍ ລກສີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຖສ຺ສ ສາ "ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ກາລຸອກຕ຺ຕີສຣີເຣ ກລິສ຺ສ ປວາທິຕຕ຺ຕາ"ຕິ ອາໂຣເຈສີຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕເຖວ ຕສ຺ສ ສຣີເຣ ກລີ ປວາ ເຫສິ, ຕມ຺ປີ ຣາຊາ ປຸນ ຖາເນ ຖເປສີຯ ອຖສ຺ສ ອປຣກາເຄ ປຈ຺ຈນ຺ໂຕ ກຸປ຺ປີຯ ໂສ ເສນງຄປຣິວຸໂຕ ຍຸທ຺ຘາຍ ນິກ຺ຂມິຯ ອຖ ນໍ ໂມຫມູລ຺ໂຫ ປຸໂຣຫິໂຕ, "ມຫາຣາຊ, ກີ ຕຸມ຺ເຫ ຊຍໍ ອິຈ຺ຉຖ, ອຸທາຫຸ ປຣາຊຍ"ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ຊຍ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ – "ເຕນ ຫິ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ກາລຸອກຕ຺ຕີ ວສຕິ, ຕສ຺ສ ສຣີເຣ ກລີ ປວາເຫຕ຺ວາ ຍາຫີ"ຕິ ອາຫຯ ໂສ ຕສ຺ສ ກຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ເຍ ມຍາ ສທ຺ຘີ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ອຸຍ຺ຍາເນ ກາລຸອກຕ຺ຕີສຣີເຣ ກລີ ປວາເຫນ຺ຕູ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ຖໍ ຂາທິຕ຺ວາ ສພ຺ພປຖມໍ ສຍເມວ ຕສ຺ສ ຊຜນ຺ຕເຣ ເຂລຸອໍ ນິຍ຺ຖຸກິຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ຖຎ຺ຈ ຂິປິຕ຺ວາ ສີສໍ ນ຺ຫາຍິຯ ພລກາໂຍປີສ຺ສ ຕຖາ ອກາ ສີຯ

ຕສ຺ມີ ປກ຺ກນ຺ເຕ ເສນາປຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາປສໍ ທິສ຺ວາ ທນ຺ຕກຍ຺ຖາທີນິ ນິຫຣິຕ຺ວາ ສາຘຸກໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ "ກນ຺ເຕ, ຣຎ຺ໂຎ ກີ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອາວຸສາ ມຍ຺ຫໍ ມໂນປໂທໂສ ນຕ຺ຖິ, ເທວຕາ ປນ ກຸປິຕາ ອິໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ສກລຣຍ຺ຖໍ ອຣຍ຺ຖໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສີຌໍ ປລາຍິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຍາຫີຕິຯ ໂສ ກີຕຕສິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສິ, ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ນ ຄຕ຺ຫີຯ ໂສ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ອາທາຍ ປລາຍິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ຣຍ຺ຖໍ ອຄມາ ສີຯ ສຣກງ຺ຄສຕ຺ຖາ ຕໍ ກາຣຕໍ ຎຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຕຣຸຄຕາປເສ ເປເສຕ຺ວາ "ກິສວຈ຺ຈໍ ມຎ຺ຈສິວິກາຍ ອາເນຖາ"ຕິ ອາກາເສນ ອາຄາເປສີຯ ຣາຊາ ຍຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂຈເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ນຄຣເມວ ປຈ຺ຈາຄມິຯ ຕສ຺ມີ ອາຄເຕ ເທວຕາ ປຖມໍ ເທວໍ ວສ຺ສາເປສຸໍ, ວສ຺ໂສເຌນ ສພ຺ພກຸຕເປສຸ ອວຫເຜສຸ ສຸທ຺ຘວາລຸກວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ, ສຸທ຺ຘວາລຸກມຕ຺ຖເກ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ, ທິພ຺ພປຸປ຺ຜມຕ຺ຖເກ ມາສກວສ຺ສໍ, ມາສກມຕ຺ຖເກ ກຫາປຕວສ຺ສໍ, ກຫາປຕມຕ຺ຖເກ ທິພ຺ພາກຣຕວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ, ມນຸສ຺ສາ ໂສມ ນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ ທິຣຎ຺ຎສຸວຕ຺ຕາກຣຕານິ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ອາຣກິສຸຯ ອຖ ເນສໍ ສຣີເຣ ສມ຺ປຊ຺ຊລິຕໍ ນານປ຺ປກາຣໍ ອາວຸຘວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ, ມນຸສ຺ສາ ຂຕ຺ຫາຂຕ຺ຫິກໍ ຉິຊ຺ຊິສ຺ສຸຯ ອຖ ເນສໍ ອຸປຣິ ມຫນ຺ຕມຫນ຺ຕາ ວິຕຈ຺ຈິຕງ຺ຄາຣາ ປຕິສ຺ສຸ , ເຕສໍ ອຸປຣິ ມຫນ຺ຕມຫນ຺ຕານິ ປຊ຺ຊລິຕປພ຺ພຕກູຜານິ ປຕິສ຺ສຸ, ເຕສໍ ອຸປຣິ ສຍ຺ຖິຫຕ຺ຖຍ຺ຖານໍ ປູຣຍນ຺ຕໍ ສຸຂຸມວາລຸກວສ຺ສໍ ວສ຺ສີຯ ເອວໍ ສຍ຺ຖິໂຍຊນຍ຺ຖານໍ

ອຣຍຸຄໍ ອໂຫສິ, ຕສຸສ ເອວໍ ອຣຍຸຄກາໂວ ສກລຊມຸພຸທີເປ ປຄຸຄາຍິ။

ອຖ ຕສຸສ ຣຍຸຄສຸສ ອນນຸຕຣຣຍຸຄາຊີປຕິໂນ ກາລິງໂຄ, ອຍຸຄໂກ, ກີມຣໂຖຕິ ຕໂຍ ຣາຊາໂນ ຈິນຸຕຍີສຸ – ''ປຸພຸເພ ພາຣາຕສີ ຍໍ ກລາພຸກາສິກຣາຊາ ຂນຸຕິວາທິຕາປເສ ອປຣຊຸຊິຕຸວາ ປຖວິ ປວິຍໂຖຕິ ສູຍຕິ, ຕຖາ ''ນາລຸອິເກຣຣາຊາ ຕາປເສ ສຸນເຂຫີ ຂາທາເປຕຸວາ, ສຫສຸສພາຫຸ ອຊຸຊຸໂນ ຈ ອງຄີຣເສ ອປຣຊຸຊິຕຸວາ, ອິທານິ ທຄຸທກີຣາຊາ ກີສວຈຸເຊ ອປຣຊຸຊິຕຸວາ ສຫ ຣຍຸເຖນ ວິນາສໍ ປຕຸໂຕ''ຕິ ສູຍຕີ။ ອິເມສໍ ປນ ຈຕຸນຸນໍ ຣາຊູນໍ ນິພຸພຕຸຕຍຸຖານໍ ມຍໍ ນ ຊານາມ, ຕໍ ໂນ ຄເປຕຸວາ ສຣາງຄສຕຸຖາຣໍ ອລຸໂລ ກເຖຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ, ຕໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອິເມ ປຄຸເຫ ປຸຈຸສິສຸສາມາ''ຕິ ។ ເຕ ຕໂຍປິ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ປຄຸໝປຸຈຸລນຕຸຖາຍ ນິກຸຂມີສຸ။ ເຕ ປນ ''ອສຸໂກປີ ນິກຸຂນຸໂຕ''ຕິ ນ ຊານນຸຕິ, ເອເກໂກ ''ອຫເມວ ຄຈຸລາມີ''ຕິ ມຄຸຄຕິ, ເຕສໍ ໂຄຣາວຣິນທີໂຕ ອວິທູເຣ ສມາຄໂມ ອໂຫສິ။ ເຕ ຣເຖຫີ ໂອຕຣິຕຸວາ ຕໂຍປິ ເອກເມວ ຣຖໍ ອກີຣຸຍຸຫ ໂຄຣາວຣິນທີຕີຣໍ ສມຸປາປຸຕີສຸ။

ຕສຸມີ ຂເຕ ສກຸໂກ ປຕຸໝກມຸພລສີລາສເນ ນິສີນຸໂນ ສຕຸຕ ປຄຸເຫ ຈິນຸເຕຕຸວາ ''ອິເມ ປຄຸເຫ ຄເປຕຸວາ ສຣາງຄສຕຸຖາຣໍ ອລຸໂລ ສເທວເກ ໂລເກ ກເຖຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ, ຕໍ ອິເມ ປຄຸເຫ ປຸຈຸລິສຸສາມິ, ອິເມປີ ຕໂຍ ຣາຊາໂນ ສຣາງຄສຕຸຖາຣໍ ປຄຸໝໍ ປຸຈຸລິຕຸໍ ໂຄຣາວຣິນທີຕີຣໍ ປຕຸຕາ, ເອເຕສໍ ປຄຸເຫປີ ອຫເມວ ປຸຈຸລິສຸສາມີ''ຕິ ທຸວິສຸ ເທວໂລເກສຸ ເທວຕາຫີ ປຣິວຸໂຕ ເທວໂລກໂຕ ໂອຕຣີ။ ຕໍ ທິວສເມວ ກີສວຈຸໂລ ກາລມກາສີ။ ຕສຸສ ສຣີຣກີຈຸຈໍ ກາເຣຕຸໍ ຈຕູສຸ ຄາເນສຸ ອເນກສຫສຸສາ ອິສໂຍ ຕຕຸເຖວ ຄນຸຕຸວາ ປຄຸຈສຸ ຄາເນສຸ ມຕຸໝປຄຸຈ ກາເຣຕຸວາ ອເນກສຫສຸສາ ອິສີຄຕາ ກີສວຈຸລສຸສ ຕາປສສຸສ ຈນຸທນຈີຕກໍ ກຕຸວາ ສຣີຣໍ ຊາເປສຸໍ။ ອາລຸອາຫນສຸສ ສມນຸຕາ ອຫຸໝໂຍຊນມຕຸເຕ ຄາເນ ທິພຸພກຸສຸມວສຸສໍ ວສຸສີ။ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສ ສຣີຣ ນິກຸເຂປໍ ກາຣາເປຕຸວາ ອສຸສມໍ ປວິສິຕຸວາ ເຕຫີ ອິສີຄເຕຫີ ປຣິວຸໂຕ ນິສີທີ။ ເຕສມຸປີ ຣາຊູນໍ ນທີຕີຣໍ ອາຄຕກາເລ ມຫາເສນາວາຫນຕູຣິຍສທຸໂທ ອໂຫສິ။ ມຫາສຕຸໂຕ ຕໍ ສຸຕຸວາ ອນຸສິສຸສໍ ຕາປສໍ ອາມນຸເຕຕຸວາ ''ຕາຕ, ຕຸວໍ ຄນຸຕຸວາ ຕາວ ຊານາຫີ, ກີ ສທຸໂທ ນາເມໂສ''ຕິ ອາຫ။ ໂສ ປານີຍໝຄໍ ອາທາຍ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ເຕ ຣາຊາໂນ ທິສຸວາ ປຸຈຸລນວເສນ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໐။

''ອລງກຕາ ກຸຕຸທລິໂນ ສຸວຕຸຖາ, ເວລຸອຸຣິຍມຸຕຸຕາຖຣຸຂຄຸຄພນຸສາ;

ຣເຖສກາ ຕິຍຸຖຖ ເກ ນຸ ຕຸມຸເຫ, ກຖໍ ໂວ ຊານນຸຕິ ມນຸສຸສໂລເກ''ຕິ။

ຕຕຸຖ ເວລຸອຸຣິຍມຸຕຸຕາຖຣຸຂຄຸຄພນຸສາຕິ ເວລຸອຸຣິຍມເຕີຫີ ເຈວ ມຸຕຸຕາລມຸພເກຫິ ຈ ອລງກຕຖຣູຫີ ຂຄຸຄຣຕເນຫີ ສມນຸນາຄຕາ။ ຕິຍຸຖຖາຕິ ເອກສຸມີ ຣເຖ ຕິຍຸຖຖ။ ເກ ນູຕິ ເກ ນາມ ຕຸມຸເຫ, ກຖໍ ໂວ ສຄຸຊານນຸຕີຕິ?

ເຕ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຣຖາ ໂອຕຣິຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ອຍຸຄໍສຸ။ ເຕສຸ ອຍຸຄກຣາຊາ ເຕນ ສທຸຊິ ສລຸລປນຸໂຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໔໑။

''ອຫມຍຸຄໂກ ກີມຣໂຖ ປນາຍໍ, ກາລິງຄຣາຊາ ປນ ອຸຄຸຄໂຕຍໍ;

ສຸສຄຸຄຕານໍ ອິສີນໍ ທສຸສນາຍ, ອິຮາຄຕາ ປຸຈຸລິຕາເຍມຸຫ ປຄຸເຫ''ຕິ။

ຕຕຸຖ ອຸຄຸຄໂຕຕິ ຈນຸໂທ ວິຍ ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ປາກໂຜ ປຄຸຄາໂຕ။ ສຸສຄຸຄຕານໍ ອິສີນນຸຕິ, ການຸເຕ, ນ ມຍໍ ວນກີລຸອາທີນໍ ອຕຸຖາຍ ອາຄຕາ, ອຖ ໂຂ ກາຍາທີຫີ ສຸສຄຸຄຕານໍ ສີລສມຸປນຸນານໍ ອິສີນໍ ທສຸສນຕຸຖາຍ ອິຮາຄຕາ။ ປຸຈຸລິຕາເຍມຸຫ ປຄຸເຫຕິ ສຣາງຄສຕຸຖາຣໍ ປຄຸເຫ ປຸຈຸລິຕຸໍ ເອມຸຫ, ອາຄຕາມຸຫາຕິ ອຕຸໂຖ။ ຍ-ກາໂຣ ພຍຄຸຊນສນຸຫິກໂຣຕິ ເວທິຕພຸໂພ။

ອຖ ເນ ຕາປໂສ ‘‘ສາທຸ ມຫາຣາຊາ, ອາຄນ຺ຕພ຺ພຍຸຄານຄຸເລວ ອາຄຕາຕ຺ຖ, ເຕນ ຫິ ນ຺ຫຕ຺ວາ ວິສຸສນິຕ຺ວາ ອສ຺ສມປທໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອິສິຄຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສຣາງຄສຕ຺ຖາຣເມວ ປຄ຺ຫໍ ປ຺ຸຈຄຖາ’’ຕິ ເຕຫິ ສທ຺ຂີ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ປານີຍພຜໍ ອຸກ຺ ຂິປິຕ຺ວາ ອຸທກເຖເວ ປຸຄ຺ລນ຺ໂຕ ອາກາສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ສກ຺ກໍ ເທວຣາຊານໍ ເທວຄຕປຣິວຸຕໍ ເອຣາວຕກ຺ຂນ຺ຣວຣຄຕໍ ໂອຕຣນ຺ ຕໍ ທິສ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຂີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໔໘໚

‘‘ເວຫາຍສໍ ຕິຜຸຄສິ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ, ປຖຖຸສ຺ໂນ ປນ຺ນຣເສວ ຈນ຺ໂທ;

ປ຺ຸຈຄາມິ ຕໍ ຍກ຺ຂ ມຫານຸກາວ, ກຕໍ ຕໍ ຊານນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສໂລເກ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ເວຫາຍສນ຺ຕິ ອພ຺ກຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ຕລິກ຺ເຂ ອາກາເສ ຕິຜຸຄສິ໚ ປຖຖຸສ຺ໂນຕິ ປຖຖຸສຄໂຕ, ອທ຺ສປເຖ ຄຄນມຊ຺ເຊ ຖິໂຕ ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ຈຕຸຕ຺ຖໍ ຄາຖມາຫ –

໔໙໚

‘‘ຍມາຫຸ ເທເວສຸ ‘ສຸຊມ຺ປຕີ’ຕິ, ‘ມຜວາ’ຕິ ຕໍ ອາຫຸ ມນຸສ຺ສໂລເກ;

ສ ເທວຣາຊາ ອິທມຊ຺ຊ ປຕ຺ໂຕ, ສຸສຄ຺ຄຕານໍ ອິສີນໍ ທສ຺ສນາຍາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ສ ເທວຣາຊາຕິ ໂສ ອຫໍ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ໚ ອິທມຊ຺ຊ ປຕ຺ໂຕຕິ ອິທໍ ຄານໍ ອຊ຺ຊ ອາຄໂຕ໚ ທສ຺ສນາຍາຕິ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ວນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ສຣາງຄສຕ຺ຖາຣຄ຺ຈ ປຄ຺ຫໍ ປ຺ຸຈຄນຕ຺ຖາຍາຕິ ອາຫ໚

ອຖ ນໍ ອນຸສິສ຺ໂສ ‘‘ສາທຸ, ມຫາຣາຊ, ຕຸມ຺ເຫ ປຈ຺ຄາ ອາຄຈ຺ຄຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປານີຍພຜໍ ອາທາຍ ອສ຺ສມປທໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປານີ ຍພຜໍ ປຜິສາເມຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຕໍ ຣາຊູນໍ ເທວຣາຊສ຺ສ ຈ ປຄ຺ຫປ຺ຸຈຄນຕ຺ຖາຍ ອາຄຕກາວໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ໚ ໂສ ອິສິຄຕປຣິວຸໂຕ ມຫາວິສາລມາລຸອເກ ນິສີທິ໚ ຕໂຍ ຣາຊາໂນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອິສິຄຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິສຸ໚ ສກ຺ໂກປີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອິສິຄຕໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ອຄ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ຖິໂຕ ອິສິຄຕໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ວນ຺ທມາໂນ ປຄ຺ຈມໍ ຄາຖມາຫ –

໕໐໚

‘‘ທູເຣ ສຸຕາ ໂນ ອິສໂຍ ສມາຄຕາ, ມຫິທ຺ຂິກາ ອິທ຺ຂິຄຸຄູປປນ຺ນາ;

ວນ຺ທາມິ ເຕ ອຍິເຣ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ, ເຍ ຊີວໂລເກຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສເສຍ຺ຄາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ທູເຣ ສຸຕາ ໂນຕິ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ເຫຫິ ຕຸມ຺ເຫ ທູເຣ ເທວໂລເກ ຖິເຕຫິເຍວ ສຸຕາຕິ ມມາຍນ຺ໂຕ ເອວມາຫ໚ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫ ຕິ – ອິເມ ອິຊ ສມາຄຕາ ອມ຺ຫາກໍ ອິສໂຍ ທູເຣ ສຸຕາ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ ວິສ຺ສຸຕາ ປາກຍາຕິ໚ ມຫິທ຺ຂິກາຕິ ມຫານຸກາວາ໚ ອິທ຺ຂິຄຸຄູປປນ຺ນາຕິ ປຄ຺ຈວິເທນ ອິທ຺ຂິຄຸເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ໚ ອຍິເຣຕິ, ອຍ຺ເຍ໚ ເຍຕິ ເຍ ຕຸມ຺ເຫ ອິມສ຺ມິ ຊີວໂລເກ ມນຸສ຺ເສສຸ ເສຍ຺ຄາຕິ໚

ເອວໍ ອິສິຄຕໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ຉ ນິສຊ຺ຊໂທເສ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ໚ ອຖ ນໍ ອິສີນໍ ອໂຜວາເຕ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ

ອນຸສິສຸໂສ ລພຸດ໌ ຄາຖມາຫ –

໘໕။

‘‘ຄນ຺ເຊ ອິສີນໍ ຈິຣທິກ຺ຂິຕານໍ, ກາຍາ ຈຸໂຕ ຄຈ຺ລຕິ ມາລຸເຕນ;

ອິໂຕ ປຽິກ຺ກມ຺ມ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕ, ຄນ຺ໂຊ ອິສີນໍ ອສ຺ຈິ ເທວຣາຊາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຈິຣທິກ຺ຂິຕານນ຺ຕິ ຈິຣປ຺ພຊິຕານໍ။ ປຽິກ຺ກມ຺ມາຕິ ປຽິກ຺ກມ ອເປຫີ။ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕາຕິ ອາລປນເມຕໍ။ ສກ຺ໂກ ຫີ ອມຈ຺ຈສຫສ຺ເສຫິ ຈິນ຺ຕິຕໍ ອຕ຺ຖໍ ເອກໂກວ ປສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ສຫສ຺ສເນຕ຺ໂຕ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ ။ ອຖ ວາ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕານໍ ປນ ເທວານໍ ທສ຺ສນູປຈາຣາຕິກ຺ກມນສມຕ຺ໂຖຕິ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕາ ။ ອສ຺ຈິຕິ ເສທມລາທິຫີ ປຣິກາວິຕ຺ຕາ ທຸຄ຺ຄນ຺ເຊ, ຕຸມ຺ເຫ ຈ ສຸຈິກາມາ, ເຕນ ໂວ ເອສ ຄນ຺ໂຊ ພາຣຕີຕິ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໘໖။

‘‘ຄນ຺ໂຊ ອິສີນໍ ຈິຣທິກ຺ຂິຕານໍ, ກາຍາ ຈຸໂຕ ຄຈ຺ລຕຸ ມາລຸເຕນ;

ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜໍ ສຸຣກິວ ມາລໍ, ຄນ຺ຜຍ຺ຈ ເອຕໍ ປາຜິກາງຂາມ ກນ຺ເຕ;

ນ ເຫຕ຺ຖ ເທວາ ປຽິກ຺ກູລສຍ຺ຍິໂນ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ລຕູຕິ ຍຖາສຸຂໍ ປວຕ຺ຕຕຸ, ນາສປຸຜໍ ໂນ ປຫຣຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ປາຜິກາງຂາມາຕິ ອິຈ຺ລາມ ປຕ຺ເຖມ။ ເອຕ຺ຖາຕິ ເອຕສ຺ມີ ຄນ຺ເຊ ເທວາ ຊິຄຸຈ຺ລສຍ຺ຍິໂນ ນ ໂຫນ຺ຕິ။ ທຸສ຺ສີເລເຍວ ຫີ ເທວາ ຊິຄຸຈ຺ລນ຺ຕິ, ນ ສີລວນ຺ເຕຕິ။

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ‘‘ກນ຺ເຕ, ອນຸສິສ຺ສ ອຫໍ ມຫນ຺ເຕນ ອຸສ຺ສາເຫນ ປຍ຺ຫໍ ປຸຈ຺ລິຕຸໍ ອາຄໂຕ, ໂອກາສໍ ເມ ກໂຣທີ’’ຕິ ອາຫ။ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸພ຺ຖາຍາສນາ ອິສີຄຕໍ ໂອກາສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໘໗။

‘‘ປຸຣິນ຺ທໂທ ກູຕປຕີ ຍສສ຺ສີ, ເທວານມິນ຺ໂທ ສກ຺ໂກ ມຆວາ ສຸຊມ຺ປຕິ;

ສ ເທວຣາຊາ ອສຸຣຄຕປ຺ປມທ຺ທໂນ, ໂອກາສມາກາງຂຕິ ປຍ຺ຫ ປຸຈ຺ລິຕຸໍ။

໘໘။

‘‘ໂກ ເນວິເມສໍ ອິຣ ປຕ຺ທິຕານໍ, ປຍ຺ເຫ ປຸຜ຺ໂຖ ນິປຸເຕ ພ຺ຍາກຣິສ຺ສຕິ;

ຕິຕຍ຺ຈ ຣຍ຺ຍໍ ມນຸຊາທິປານໍ, ເທວານມິນ຺ທສ຺ສ ຈ ວາສວສ຺ສາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ‘‘ປຸຣິນ຺ທໂທ’’ຕິອາທີນິ ສກ຺ກສ຺ເສວ ຄຸຕນາມານີ။ ໂສ ຫີ ປຸເຣ ທານໍ ທິນ຺ນຕ຺ຕາ ປຸຣິນ຺ທໂທ, ກູເຕສຸ ເຊພ຺ຖກຕ຺ຕາ ກູຕປຕີ, ປຣິວາຣສມ຺ປທາຍ ຍສສ຺ສີ, ປຣມິສ຺ສຣຕາຍ ເທວານມິນ຺ໂທ, ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ວຕ຺ຕປທານໍ ສຸພ຺ຖຸ ກຕຕ຺ຕາ ສກ຺ໂກ, ປຸຣິມ

ຊາຕິວເສນ ມໜວາ, ສຸຊາຍ ອສຸຣກລຸລາຍ ປຕິກາເວນ ສຸຊມຸປຕິ, ເທວານໍ ຣລຸຊບຕາຍ ເທວຣາຊາ໚ ໂກ ເນວາຕິ ໂກ ນຸ ເອວ໚ ນິປຸເຕາຕິ ສຕຸຫສຸຂຸເມ ປລຸເຫ໚ ຣລຸລບຸຕີ ຣາຊູນໍ໚ ອິເມສໍ ຈຕຸນຸນໍ ຣາຊູນໍ ມນໍ ຄເຫຕຸວາ ໂກ ອິເມສໍ ປຕຸທິຕານໍ ອິສີນໍ ປລຸເຫ ກເຖສຸສຕິ, ປລຸຫໍ ເນສໍ ກເຖຕຸໍ ສມຕຸຖໍ ຊານາຖາຕິ ວທຕິ໚

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອິສິຄໂຕ, ''ມາຣິສ, ອນຸສິສຸສ ຕຸວໍ ປຖວິຍໍ ຄຕຸວາ ປຖວີ ອປສຸສນຸໂຕ ວິຍ ກເຖສິ, ຄເປຕຸວາ ສຣກາງຄສຕຸຖາຣໍ ໂກ ອລຸໂລ ເອເຕສໍ ປລຸຫໍ ກເຖຕຸໍ ສມຕຸໂຖ''ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໕໙໚

''ອຍໍ ອິສີ ສຣກາງໂຄ ຕປສຸສີ, ຍໂຕ ຊາໂຕ ວິຣໂຕ ເມຖຸນສຸມາ;

ອາເຈຣປຸຕຸໂຕ ສຸວິນີຕຣູໂປ, ໂສ ເນສໍ ປລຸຫານິ ວິຍາກຣິສຸສຕີ''ຕິ໚

ຕຕຸຖ ສຣກາງໂຄຕິ ສເຣ ຂິປິຕຸວາ ອາກາເສ ສຣປາສາທາທີນິ ກຕຸວາ ປຸນ ເອເກນ ສເຣນ ເຕ ສເຣ ປາເຕນຸໂຕ ກາງຄວິກາງເຄ ອ ກາສີຕິ ສຣກາງໂຄ໚ ເມຖຸນສຸມາຕິ ເມຖຸນສມຸມໂຕ໚ ໂສ ກິຣ ເມຖຸນໍ ອເສວິຕຸວາ ປພຸພຊິໂຕ໚ ອາເຈຣປຸຕຸໂຕຕິ ຣລຸໂລ ອາຈຣິຍສຸສ ປຸໂຣຫິຕສຸສ ປຸຕຸໂຕ໚

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ອິສິຄໂຕ ອນຸສິສຸສໍ ອາຫ – ''ມາຣິສ, ຕຸວເມວ ສຕຸຖາຣໍ ວນຸທິຕຸວາ ອິສິຄຕສຸສ ວຈເນນ ສກເລນ ປຸຈຸຉິຕປລຸຫກຖນາຍ ໂອກາສໍ ກາເຣຫີ''ຕິ໚ ໂສ ''ສາຊູ''ຕິ ສມຸປຟິຈຸຉິຕຸວາ ສຕຸຖາຣໍ ວນຸທິຕຸວາ ໂອກາສໍ ກາເຣນຸໂຕ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໖໐໚

''ໂກຕຸຫລຸລ ປລຸຫານິ ວິຍາກໂຣຫິ, ຍາຈນຸຕິ ຕໍ ອິສໂຍ ສາຊຸຣູປາ;

ໂກຕຸຫລຸລ ເອໂສ ມນຸເຊສຸ ຊມຸໂມ, ຍໍ ວຸທຸຊມາຄຈຸຉຕິ ເອສ ກາໂຣ''ຕິ໚

ຕຕຸຖ ໂກຕຸຫລຸລາຕິ ຕໍ ໂຄຕຸເຕນາລປຕິ໚ ຊມຸໂມຕິ ສກາໂວ໚ ຍໍ ວຸທຸຊນຸຕິ ຍໍ ປລຸລາຍ ວຸທຸຊໍ ປຸຣິສໍ ເອສ ປລຸຫານໍ ວິສຸສຊຸຊນກາໂຣ ນາມ ອາຄຈຸຉຕິ, ເອໂສ ມນຸເຊສຸ ສກາໂວ, ຕສຸມາ ຈນຸທິມສູຣິຍສຫສຸສໍ ອຸຜຸຄາເປນຸໂຕ ວິຍ ປາກຜໍ ກຕຸວາ ເທວຣລຸໂລ ປລຸເຫ ກເຖຫີຕິ໚

ຕໂຕ ມຫາປຸຣິໂສ ໂອກາສໍ ກໂຣນຸໂຕ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໖໑໚

''ກຕາວກາສາ ປຸຈຸຉນຸຕຸ ໂກນຸໂຕ, ຍໍ ກິລຸຈິ ປລຸຫໍ ມນສາກິປຕຸຖິຕໍ;

ອຫລຸຫີ ຕໍ ຕໍ ໂວ ວິຍາກຣິສຸສໍ, ລຕຸວາ ສຍໍ ໂລກມິມໍ ປຣລຸຈາ''ຕິ໚

ຕຕຸຖ ຍໍ ກິລຸຈີຕິ ນ ເກວລໍ ຕຸມຸຫາກໍເຍວ, ອຖ ໂຂ ສເທວກສຸສປີ ໂລກສຸສ ຍໍ ມນສາກິປຕຸຖິຕໍ, ຕໍ ມໍ ກວນຸໂຕ ປຸຈຸຉນຸຕຸ໚ ອຫລຸຫີ ໂວ ອິຊໂລກນິສຸສິຕໍ ວາ ປຣໂລກນິສຸສິຕໍ ວາ ສພຸພໍ ປລຸຫໍ ອິມລຸຈ ປຣລຸຈ ໂລກໍ ສຍໍ ປລຸລາຍ ສຈຸຉິກຕຸວາ ກເຖສຸສາມີຕິ ສພຸພລຸລຸປວາຣຄໍ ສມຸປວາເຣສິ໚

ເອວံ ເຕນ ໂອກາເສ ກເຕ ສກ຺ໂກ ອຕ຺ຕນາ ອກິສງ຺ຂຕံ ປໝ຺ຫံ ປຸຈ຺ຊິ. ຕມຕ຺ຖံ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໘.

‘‘ຕໂຕ ຈ ມຄວາ ສກ຺ໂກ, ອຕ຺ຖທສ຺ສີ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ອປຸຈ຺ຊິ ປຖມံ ປໝ຺ຫံ, ຍໝ຺ຈາສິ ອກິປ຺ຕ຺ຖິຕံ.

໖໙.

‘‘ກິໍ ສູ ວຘິຕ຺ວາ ນ ກທາຈິ ໂສຈຕິ, ກິສ຺ສປ຺ປຫານໍ ອິສໂຍ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ;

ກສ຺ສີຘ ວຸຕ຺ຕໍ ຜຣຸສໍ ຂເມຖ, ອກ຺ຂາຫິ ເມ ໂກຕ຺ຫລ຺ລ ເອຕມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍໝ຺ຈາສີຕິ ຍໍ ຕສ຺ສ ມນສາ ອກິປ຺ຕ຺ຖິຕໍ ອາສິ, ຕໍ ປຸຈ຺ຊິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ເອຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ມຍາ ປຸຈ຺ຊິຕມຕ຺ຖໍ ອກ຺ຂາຫິ ເມຕິ ເອກຄາຖາຍ ຕໂຍ ປໝ຺ເຫ ປຸຈ຺ຊິ.

ຕໂຕ ປຣໍ ພ຺ຍາກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໐.

‘‘ໂກຘໍ ວຘິຕ຺ວາ ນ ກທາຈິ ໂສຈຕິ, ມກ຺ຂປ຺ປຫານໍ ອິສໂຍ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ;

ສພ຺ເພສໍ ວຸຕ຺ຕໍ ຜຣຸສໍ ຂເມຖ, ເອຕໍ ຂນ຺ຕິໍ ອຸຕ຺ຕມມາຫຸ ສນ຺ໂຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂກຘໍ ວຘິຕ຺ວາຕິ ໂກຘໍ ມາເຣຕ຺ວາ ລທ຺ເທຕ຺ວາ. ໂສຈນ຺ໂຕ ຫິ ປຜິຘຈິຕ຺ເຕເນວ ໂສຈຕິ, ໂກຘາກາວາ ກ຺ໂຕ ໂສໂກ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນ ກທາຈິ ໂສຈຕີ’’ຕິ. ມກ຺ຂປ຺ປຫານນ຺ຕິ ປເຣຫິ ອຕ຺ຕໂນ ກຕຄຸຕມກ຺ຂນລກ຺ຂຕສ຺ສ ອກຕລ຺ລຸກາວສງ຺ຂາຕສ຺ສ ມກ຺ຂສ຺ສ ປຫານໍ ອິສໂຍ ວຕ຺ຕາຍນ຺ຕິ. ສພ຺ເພສນ຺ຕິ ຫີນມຊ຺ຊິມຸກ຺ກຖ຺ຖານໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ຜຣຸສໍ ວຈນໍ ຂເມຖ. ສນ຺ໂຕຕິ ໂປຣາຕກາ ປຕ຺ທິຕາ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕິ.

ສກ຺ໂກ ອາຫ –

໗໑.

‘‘ສກ຺ກາ ອຸກິນ຺ນໍ ວຈນໍ ຕິຕິກ຺ຂິຕုံ, ສທິສສ຺ສ ວາ ເສຍ຺ຖຕຣສ຺ສ ວາປີ;

ກຖໍ ນຸ ຫີນສ຺ສ ວໂຈ ຂເມຖ, ອກ຺ຂາຫິ ເມ ໂກຕ຺ຫລ຺ລ ເອຕມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ.

ສຣກ຺ໂຄ ອາຫ –

໗໒.

‘‘ກຍາ ຫິ ເສຍ຺ຖສ຺ສ ວໂຈ ຂເມຖ, ສາຣມ຺ກເທຕູ ປນ ສາທິສສ຺ສ;

ໂຍ ຈີຣ ທີນສຸສ ວໂຈ ຂເມຖ, ເອຕໍ ຂນຸຕີ ອຸຕຸຕມມາຫຸ ສນຸໂຕ’’ຕີ. –

ເອວມາທີນໍ ຄາຖານໍ ວຈນປຸປ໌ຜິວຈນວເສນ ສມຸພນຸໂຣ ເວທິຕພຸໂພ.

ຕຕຸຖ ອກຸຂາຫິ ເມຕິ, ກນຸເຕ ໂກຕຸຫລຸລ, ຕຸມຸເຫຫີ ທຸເວ ປໍລຸຫາ ສຸກຖິຕາ, ເອໂກ ເມ ຈິຕຸຕໍ ນ ຄຕຸຫາຕີ, ກຖໍ ສກຸກາ ອຕຸຕ ໂນ ທີນຕຣສຸສ ວຈນໍ ອຂີວາເສຕຸໍ, ຕໍ ມມ ອກຸຂາຫີຕິ ປຸຈຸສນຸໂຕ ເອວມາຫ. ເອຕໍ ຂນຸຕິນຸຕິ ຍເທຕໍ ຊາຕິໂຄຕຸຕາທີຫີນສຸສ ວຈນໍ ຂມນໍ, ເອຕໍ ຂນຸຕີ ອຸຕຸຕມນຸຕິ ໂປຣາຕາກປຕຸທີຕາ ວທນຸຕິ. ຍໍ ປເນຕໍ ຊາຕິອາທີຫີ ເສຍຸຖສຸສ ກເຍນ, ສທິສສຸສ ກຣຕຸຕຕຣິຍລກຸຂເຕ ສາຣມຸເກ ອາທີນວທສຸສເນນ ຂມນໍ, ເນສາ ອຂີວາສນຂນຸຕີ ນາມາຕີ ອຕຸໂຖ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ສກຸໂກ ມຫາສຕຸຕໍ ອາຫ – ‘‘ກນຸເຕ, ປຖມໍ ຕຸມຸເຫ ‘ສພຸເພສໍ ວຸຕຸຕໍ ຜຣຸສໍ ຂເມຖ, ເອຕໍ ຂນຸຕີ ອຸຕຸຕມມາຫຸ ສນຸໂຕ’ຕິ ວຕຸວາ ອິທານິ ‘ໂຍ ຈີຣ ທີນສຸສ ວໂຈ ຂເມຖ, ເອຕໍ ຂນຸຕີ ອຸຕຸຕມມາຫຸ ສນຸໂຕ’ຕິ ວທຖ, ນ ໂວ ປຸຣິເມນ ປຈຸຊິມໍ ສເມຕີ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ມຫາສຕຸໂຕ, ‘‘ສກຸກ, ປຈຸຊິມໍ ມຍາ ‘ອຍໍ ທີໂນ’ຕິ ຍຕຸວາ ຜຣຸສວຈນໍ ອຂີວາເສນຸຕສຸສ ວເສນ ວຸຕຸຕໍ, ຍສຸມາ ປນ ນ ສກຸກາ ຣູປທສຸສນມຕຸເຕນ ສຕຸຕານໍ ເສຍຸຖາທີກາໂວ ລາຕຸໍ, ຕສຸມາ ປຸຣິມໍ ວຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ວຕຸວາ ສຕຸຕານໍ ອຍຸຍຕຣ ສໍວາສາ ຣູປທສຸສນມຕຸເຕນ ເສຍຸຖາທີກາວສຸສ ທຸວິຍຸເຍຍຍຕໍ ປກາເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໑.

‘‘ກຖໍ ວິຊຍຸລາ ຈຕຸປຕຸຖຣູປໍ, ເສຍຸຍໍ ສຣິກຸຂໍ ອຖວາປີ ຫີນໍ;

ວິຣູປຣູເປນ ຈຣນຸຕິ ສນຸໂຕ, ຕສຸມາ ຫິ ສພຸເພສໍ ວໂຈ ຂເມຖາ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ຈຕຸປຕຸຖຣູປນຸຕິ ຈຕູຫີ ອິຣິຍາປເຖຫີ ປຜິຈຸສນຸນສກາວໍ. ວິຣູປຣູເປນາຕິ ວິຣູປານໍ ລາມກປຸຄຸຄລານໍ ຣູເປນ ອຸຕຸຕມຄຸຕາ ສນຸໂຕປີ ວິຈຣນຸຕີ. ອິມສຸມີ ປນຕຸເຖ ມຊຊນຸຕິກຕຸເຖຣສຸສ ວຕຸຖຸ ກເຖຕພຸພໍ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສກຸໂກ ນິກຸກາງໂຂ ຫຸຕຸວາ, ‘‘ກນຸເຕ, ເອຕາຍ ໂນ ຂນຸຕິຍາ ອານິສໍສໍ ກເຖທີ’’ຕິ ຍາຈິ. ອຖສຸສ ມຫາສຕຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໒.

‘‘ນ ເຫຕມຕຸຖໍ ມຫຕີປີ ເສນາ, ສຣາຊິກາ ຍຸຊຊມານາ ລເກຖ;

ຍໍ ຂນຸຕິມາ ສປຸປຸຣິໂສ ລເກຖ, ຂນຸຕີພລສຸສູປສມນຸຕິ ເວຣາ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ເອຕມຕຸຖນຸຕິ ເອຕໍ ເວຣວູປສມນິປຸປ໌ຜິສກາວສງຂາຕໍ ອຕຸຖໍ.

ເອວໍ ມຫາສຕຸເຕນ ຂນຸຕິຄຸເຕ ກຖິເຕ ເຕ ຣາຊາໂນ ຈິນຸຕຍິສຸ – ‘‘ສກຸໂກ ອຕຸຕໂນວ ປໍລຸເຫ ປຸຈຸສຕີ, ອມຸຫາກໍ ປຸຈຸສໂນກາສໍ ນ ທສຸສຕີ’’ຕິ. ອຖ ເນສໍ ອຊຊາສຍໍ ວິທິຕຸວາ ສກຸໂກ ອຕຸຕນາ ອກິສງຂເຕ ຈຕຸຕາໂຣ ປໍລຸເຫ ຖເປຕຸວາວ ເຕສໍ ກງຂໍ ປຸຈຸສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໓.

‘‘ສຸກາສິຕໍ ເຕ ອນຸໂມທິຍານ, ອລຸລໍ ຕໍ ປຸຈຸສາມິ ຕທິງຜ ພຸຣູຫີ;

ຍຖາ ອຫຸໍ ທຕ຺ທກີ ນາລຸອິເກໂຣ, ອຖຊ຺ຊຸໂນ ກລາພຸ ຈາປີ ຣາຊາ;

ເຕສໍ ຄຕີ ພ຺ຣູຫິ ສຸປາປກມ຺ມິນໍ, ກຕຖຼປປ຺ນາ ອິສີນໍ ວິເຫຖກາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອນຸໂມທິຍານາຕິ ອິທໍ ມຍາ ປຸຝຸຖານໍ ຕິຕຸຕໍ ປຝ຺ຫານໍ ວິສຸສຊ຺ຊນສງຂາຕໍ ຕວ ສຸກາສິຕໍ ອນຸໂມທິຕຸວາ຺ ຍຖາ ອຫຸນ຺ຕິ ຍຖາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຊນາ ອເຫສຸໍ຺ ກລາພຸ ຈາຕິ ກລາພຸຣາຊາ ຈ຺ ອຖຊ຺ຊຸໂນຕິ ອຖ ອຊ຺ຊນຣາຊາ຺

ອຖສຸສ ວິສຸສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຝ຺ຈ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໗໐຺

‘‘ກິສຝ຺ຫິ ວຈ຺ຈໍ ອວກິຣິຍ ທຕ຺ທກີ, ອຸຈ຺ຈິນ຺ນມູໂລ ສຊ຺ໂນ ສຣຍຸໂດ;

ກຸກ຺ກຸລອນາເມ ນິຣຍມ຺ຫີ ປຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ຜຸລິງຄານິ ປຕນ຺ຕິ ກາເຍ຺

໗໑຺

‘ໂຍ ສຝ຺ຝເຕ ປພ຺ພຊິເຕ ອເຫຖຍິ, ຘມ຺ມໍ ກຕນ຺ເຕ ສມເຕ ອທູສເກ;

ຕໍ ນາລຸອິເກຣໍ ສຸນຂາ ປຣຕ຺ຖ, ສງຄມ຺ມ ຂາທນ຺ຕິ ວິຜນ຺ທມານໍ຺

໗໔຺

‘‘ອຖຊ຺ຊຸໂນ ນິຣເຍ ສຕ຺ຕິສູເລ, ອວໍສີໂຣ ປຕິໂຕ ອຸທ຺ຘປາໂທ;

ອງຄີຣສໍ ໂຄຕມໍ ເຫຖຍິຕ຺ວາ, ຂນ຺ຕີ ຕປສ຺ສີ ຈິຣພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ຺

໗໕຺

‘ໂຍ ຂຕ຺ທໂສ ປພ຺ພຊິຕໍ ອເຉທຍິ, ຂນ຺ຕີ ວທນ຺ຕໍ ສມຕໍ ອທູສກໍ;

ກລາພຸວີຈິ ອຸປປ຺ຊຊ ປຈ຺ຈຕິ, ມຫາປຕາປີ ກຝຸກໍ ກຍານກໍ຺

໗໔຺

‘‘ເອຕານິ ສຸຕ຺ວາ ນິຣຍານິ ປຕ຺ທິໂຕ, ອຝ຺ຝານິ ປາປີຝຸຖຕຣານິ ເຈຕ຺ຖ;

ຘມ຺ມໍ ຈເຣ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມເຕສຸ, ເອວໍກໂຣ ສຄ຺ຄມຸເປຕິ ຖານ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ກິສນ຺ຕິ ອປ຺ປມໍສໂລຫິຕຕ຺ຕາ ກິສສຣີຣໍ຺ ອວກິຣິຍາຕິ ອວກິຣິຕ຺ວາ ນິຝຸຖຸກນທນ຺ຕກຝຸຖປາຕເນນ ຕສ຺ສ ສຣີເຣ ກລີ ປ຺ວາເຫຕ຺ວາ຺ ອຸຈ຺ຈິນ຺ນມູໂລຕິ ອຸຈ຺ຈິນ຺ນມູໂລ ຫຸຕ຺ວາ຺ ສຊ຺ໂນຕິ ສປຣິໂສ຺ ກຸກ຺ກຸລອນາເມ ນິຣຍມ຺ຫີຕິ ໂຍຊນສຕປ຺ປມາເຕ ກປ຺ປສຕ຺ຖິເຕ ອຸຕ຺ຫລາຣິກາມີຣເຍ຺ ຜຸລິງຄານີຕິ ວີຕຈ຺ຈິຕງຄາຣາ຺ ຕສ຺ສ ກິຣ ຕຕ຺ຖ ອຸຕ຺ທກຸກ຺ກຸລເອ ນິມຸຄ຺ຄສ຺ສ ນວຫີ

ວຓມຸເຂຫີ ອຸຓຸຫາ ລາຣິກາ ປວິສນຸຕິ, ສີເສ ມຫນຸຕມຫນຸຕາ ອງຄາຣາ ປຕນຸຕີ។ ເຕສໍ ປນ ປຕນກາເລ ສກລສຣີຣໍ ທີປຣຸກຸໂຂ ວິຍ ຊລຕິ, ພລວເວທນາ ວຕຸຕນຸຕີ។ ໂສ ອຮິວາເສຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ມຫາວິຣວໍ ຣວຕິ។ ສຣາງຄສຕຸຖາ ປຖວີ ກິນຸທິຕຸວາ ຕໍ ຕຕຸຖ ຕຖາປຈຸຈມານໍ ທສຸເສສິ, ມຫາຊໂນ ກາຍສນຸຕາສມາປຊຸຊິ។ ຕສຸສ ອຕິວິຍ ກິຕກາວໍ ລຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ຕໍ ນິຣຍໍ ອນຸຕຣຮາເປສິ។

ຮມຸມໍ ກາຕນຸເຕຕິ ທສກຸສລກມຸມປຖຮມຸມໍ ກາສນຸເຕ។ ສມເຕຕິ ສມິຕປາເປ។ ອຫູສເກຕິ ນິຣປຣາເຮ។ ນາລຸອິເກຣນຸຕິ ເອວໍ ນາມກໍ ຣາຊານໍ។ ປຣຕຸຖາຕິ ປຣໂລເກ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕໍ។ ສງຄມຸມາຕີ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສມາຄນຸຕຸວາ ລິນຸທິຕຸວາ ມຫນຸຕມຫນຸ ຕາ ສຸນຂາ ຂາທນຸຕີ។ ຕສຸມີ ກິຣ ກລິງຄຣຜຸເຖ ທນຸຕປຸຣນຄເຣ ນາລຸອິເກເຣ ນາມ ຣລຸເລ ຣຊຸຊໍ ກາຣຍມາເນ ເອໂກ ມຫາ ຕາປໂສ ປລຸຈສຕຕາປສປຣິວຸໂຕ ຫິມວນຸຕາ ອາຄມຸມ ຣາຊຸຍຸຍາເນ ວາສໍ ກປຸເປຕຸວາ ມຫາຊນສຸສ ຮມຸມໍ ເທເສສີ។ "ຮມຸມິກ ຕາປໂສ ອຸຍຸຍາເນ ວສຕີ"ຕິ ຣລຸໂລປິ ອາໂຣຈຍີສຸ។ ຣາຊາ ປນ ອຮມຸມິໂກ ອຮມຸເມນ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສີ។ ໂສ ອມຈຸເຈສຸ ຕາປສໍ ປ ສໍສນຸເຕສຸ "ອຫມຸປິ ຮມຸມໍ ສຸຕີສຸສາມີ"ຕິ ອຸຍຸຍານໍ ຄນຸຕຸວາ ຕາປສໍ ວນຸທິຕຸວາ ນິສີທິ។ ຕາປໂສ ຣລຸລາ ສທຸຮີ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ "ກີ, ມຫາຣາຊ, ຮມຸເມນ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສີ, ຊນໍ ນ ປີລຸເອສີ"ຕິ ອາຫ។ ໂສ ຕສຸສ ກຸຊຸຊິຕຸວາ "ອຍໍ ກູຜຊຜິໂລ ເອຕຸຕກໍ ກາລໍ ນາຄຣານໍ ສນຸຕິເກ ມມລຸເລວ ອຄຸຕໍ ກເຖສີ ມລຸເລ, ໂຫຕຸ ຊານິສຸສາມີ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ "ສຸເວ ອມຸຫາກໍ ຮະຣທຸວາຣໍ ອາຄຈຸເຊຍຸຍາຖາ"ຕິ ນິມນຸເຕຕຸວາ ປຸນທິວເສ ປຸຣາຕຄູຖສຸສ ຈາຜິໂຍ ປຣິປູຣາເປຕຸວາ ຕາປເສສຸ ອາຄເຕສຸ ເຕສໍ ກິກຸຂາກາຊ ນານິ ຄູຖສຸສ ປູຣາເປຕຸວາ ທຸວາຣໍ ປີທຫາເປຕຸວາ ມຸສລານິ ຈ ໂລຫທຕຸເຫ ຈ ຄາຫາເປຕຸວາ ອິສີນໍ ສີສານິ ກິນຸທາເປຕຸວາ ຊຜາສຸ ຄາຫາເປຕຸວາ ກຫຸຓາເປຕຸວາ ສຸນເຂຫີ ຂາທາເປຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ກິນຸນໍ ປຖວີ ປວິສິຕຸວາ ສຸນຂມຫານິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕຕິ, ຕຕຸຣສຸສ ຕິຄາວຸຕປຸປມາຕາສຣີຣໍ ອໂຫສິ។ ອຖ ນໍ ມຫນຸຕມຫນຸຕາ ມຫາຫຕຸຖິປຸປມາຕາ ປລຸຈວຕຸຕາ ສຸນຂາ ອນຸພນຸຮິຕຸວາ ໜໍສິຕຸວາ ນວໂຍຊນາຍ ຊລິຕອຍປຖວິຍາ ປາເຕຕຸວາ ມຸຂປູຣໍ ລຸລຸຈນຸຕາ ວິປຸຜນຸທມານໍ ຂາທີສຸ។ ມຫາສຕຸໂຕ ປຖວີ ທຸວິຮາ ກິນຸທິຕຸວາ ຕໍ ນິຣຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ມຫາຊນສຸສ ກິຕກາວໍ ລຕຸວາ ອນຸຕຣຮາເປສິ។

ອຖຊຸຊຸໂນຕິ ສຫສຸສພາຫຸຣາຊາ។ ອງຄິຣສນຸຕິ ອງເຄຫີ ຣໍສີນໍ ນິຈຸລຣຕາໂຕ ເອວໍລທຸຮນາມໍ។ ເຫຖຍິຕຸວາຕິ ວິເຫເຖຕຸວາ ວິສ ປີຕກຕຸເຫນ ວິຊຸຊິຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປຕຸວາ។ ໂສ ກິຣ ອຊຸຊຸໂນ ນາມ ຣາຊາ ມຫິສກຣຜຸເຖ ເກຕກຣາຊຮານິຍໍ ຣຊຸຊໍ ກາ ເຣນຸໂຕ ມິຄວໍ ຄນຸຕຸວາ ມິເຄ ວຮິຕຸວາ ອງຄາຣປກຸກມໍສໍ ຂາທນຸໂຕ ວິຈຣິ។ ອເຖກທິວສໍ ມິຄານໍ ອາຄມນຜຸຖາເນ ໂກຜຸຖກໍ ກຕຸວາ ມິເຄ ໂອໂລກຍມາໂນ ອຜຸຖາສີ។ ຕທາ ໂສ ຕາປໂສ ຕສຸສ ຣລຸໂລ ອວິທູເຣ ເອກໍ ກາຣຣຸກຸຂໍ ອກິຣຸຫິຕຸວາ ຜລານິ ໂອ ຈິນນຸໂຕ ໂອຈິນິຕຜລສາຂໍ ມຸລຸຈິ។ ຕສຸສາ ວິສຸສຜຸການ ສທຸເທນ ຕໍການໍ ປຕຸຕາ ມິຄາ ປລາຍີສຸ។ ຣາຊາ ກຸຊຸຊິຕຸວາ ຕາປສໍ ວິສມິສຸສິເຕນ ສລຸເລນ ວິຊຸຊິ។ ໂສ ປຣິຄລິຕຸວາ ປຕນຸໂຕ ມຕຸຖເກນ ຂທິຣຂາຕຸກໍ ອາສາເທຕຸວາ ສູລຄຸເຄເຍວ ກາລມກາສີ។ ຣາຊາ ຕງຂເຕເຍວ ທຸວິຮາ ກິນຸນໍ ປຖວີ ປວິສິຕຸວາ ສຕຸຕິສູລນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕິ, ຕິຄາວຸຕປຸປມາຕໍ ສຣີຣໍ ອໂຫສິ។ ຕຕຸຣ ຕໍ ນິຣຍປາລາ ຊລິເຕຫິ ອາວຸເຮຫິ ໂກຜຸເຜຕຸວາ ຊລິຕໍ ອຍປພຸພຕໍ ອາໂຣເປນຸຕີ។ ປພຸພຕມຕຸຖເກ ຖິຕກາເລ ວາໂຕ ປຫຣຕິ, ໂສ ວາຕປຸປຫາເຣນ ປຣິຄລິຕຸວາ ປຕຕິ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ເຫຜຸຖາ ນວໂຍຊນາຍ ຊລິຕອຍປຖວິຍາ ມຫາຕາລກຸຂນຸຮປຸປມາຕໍ ຊລິຕໍ ອຍສູລໍ ອຸຜຸຖຫຕິ។ ໂສ ສູລຄຸຄມຕຸຖເກເຍວ ອາສາເທຕຸວາ ສູລາວຸໂຕ ຕິຜຸຖຕິ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ປຖວີ ຊລຕິ, ສູລໍ ຊລຕິ, ຕສຸສ ສຣີຣໍ ຊລຕິ។ ໂສ ຕຕຸຖ ມຫາຣວໍ ຣວນຸໂຕ ປຈຸຈຕິ។ ມຫາສຕຸໂຕ ປຖວີ ທຸວິຮາ ກຕຸວາ ຕໍ ນິຣຍໍ ທສຸເສຕຸວາ ມຫາຊນສຸສ ກິຕກາວໍ ລຕຸວາ ອນຸຕຣຮາເປສິ។

ຂຕຸໜໂສຕິ ຈຕຸຕາໂຣ ຫຕຸຖປາເທ ກຕຸຕນາສລຸຈ ຂຕຸໜາຂຕຸໜໍ ກຕຸວາ។ ອຫູສກນຸຕິ ນິຣປຣາຮໍ។ ຕຖາ ເລທາເປຕຸວາ ທຸວີຫີ ກສາຫິ ປຫາຣສຫສຸເສຫິ ຕາລຸອາເປຕຸວາ ຊຜາສຸ ຄເຫຕຸວາ ອາກຫຸຓາເປຕຸວາ ປຜິກຸຊຸຊໍ ນິປຊຸຊາເປຕຸວາ ປີຜຸຖິຍໍ ປຕຸທິຍາ ປຫຣິຕຸວາ ມຫາທຸກຸຂສມປຸປີຕໍ ອກາສີ។ ກລາພຸວິຈິນຸຕິ ກລາພຸ ອວີຈີ។ ກຜຸກນຸຕິ ຕິຂິຕເວທນໍ, ເອວຣູປໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊິຕຸວາ ລນຸນໍ ຊາລານໍ ອນຸຕເຣ ປຈຸຈຕີ។ ວິຕຸຖາຣໂຕ ປນ ກລາພຸຣລຸໂລ ວຕຸຖຸ ຂນຸຕິວາທິຊາຕເກ (ຊາ។ ໑។໔។໔ລ-໔໘) ກຖິຕເມວ។ ອລຸລານິ ປາປີຜຸຖຕຣານິ ເຈຕຸຖາຕິ ເອເຕຫິ ນິຣເຍຫິ ປາປີຜຸຖຕຣານິ ຈ ອລຸລານິ ນິຣຍານິ ສຸຕຸວາ។ ຮມຸມໍ ຈເຣຕິ, ສກຸກ ເທວຣາຊ, ປຕຸທີໂຕ ກຸລປຸຕຸໂຕ ນ ເກວລໍ ເອເຕເຍວ ຈຕຸຕາໂຣ ນິຣຍາ, ເອເຕເຍວ ຈ ຣາຊາໂນ ເນຣຍິກາ, ອຖ ໂຂ ອລຸເລປີ ນິຣຍາ, ອລຸເລປີ ຈ ຣາຊາໂນ ນິຣເຍສຸ ອຸປຸປນຸນາຕິ ວິທິຕຸວາ ຈຕຸປຈຸຈຍທານຮມຸມິກາຣກຸຂາວຣຕາສໍວິຮານສງຂາຕໍ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕສຸ ຮມຸມໍ ຈເຣຍຸຍາຕີ។

ເອວໍ ມຫາສຕຸເຕນ ຈຕຸນຸນໍ ຣາຊູນໍ ນິພຸພຕຸຕຜຸຖາເນ ທສຸສິເຕ ຕໂຍ ຣາຊາໂນ ນິກຸກງຂາ ອເຫສຸໍ។ ຕໂຕ ສກຸໂກ ອວເສເສ ຈຕຸ

ຕາໂຣ ປລ຺ເຫ ປ຺ຈ຺ຉມ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໗໔໗

‘‘ສ຺ກາສິຕ໌ ເຕ ອນ຺ໂມທິຍາມ, ອລ຺ລໍ ຕໍ ປ຺ຈ຺ຉາມິ ຕທິງຆ ພ຺ຣູຫິ;

ກຖໍວິຘໍ ສີລວນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ, ກຖໍວິຘໍ ປລ຺ລວນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ;

ກຖໍວິຘໍ ສປ຺ປ຺ຣິສໍ ວທນ຺ຕິ, ກຖໍວິຘໍ ໂນ ສິຣີ ໂນ ຊຫາຕີ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ກຖໍວິຘໍ ໂນ ສິຣີ ໂນ ຊຫາຕີຕິ ກຖໍວິຘໍ ນ຺ ປ຺ຣິສໍ ປຜິລທ຺ຌສິຣີ ນ ຊຫາຕີຕິ໗

ອຖສ຺ສ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອພາສິ –

໗໕໗

‘‘ກາເຍນ ວາຈາຍ ຈ ໂຍຌ ສລ຺ລໂຕ, ມນສາ ຈ ກິລ຺ຈິ ນ ກໂຣຕິ ປາປໍ;

ນ ອຕ຺ຕເຫຕູ ອລິກໍ ກເຕາຕິ, ຕຖາວິຘໍ ສີລວນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ໗

໗໗໗

‘‘ຄມ຺ພີຣປລ຺ຫໍ ມນສາກິຈິນ຺ຕຍໍ, ນາຈ຺ຈາຫິຕໍ ກມ຺ມ ກໂຣຕິ ລ຺ທ຺ທໍ;

ກາລາຄຕໍ ອຕ຺ຖປທໍ ນ ຣິລ຺ຈຕິ, ຕຖາວິຘໍ ປລ຺ລວນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ໗

໗໘໗

‘ໂຍ ເວ ກຕລ຺ລູ ກຕເວທີ ຘີໂຣ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ໂຕ ທລ຺ຫພຕ຺ຕີ ຈ ໂຫຕິ;

ທ຺ຊິຕສ຺ສ ສກ຺ກຈ຺ຈ ກໂຣຕິ ກິຈ຺ຈໍ, ຕຖາວິຘໍ ສປ຺ປ຺ຣິສໍ ວທນ຺ຕິ໗

໗໙໗

‘‘ເອເຕຫິ ສພ຺ເພຫິ ຄ຺ເຓຫຸເປໂຕ, ສທ຺ໂຘ ມ຺ທູ ສໍວິພາຄີ ວທລ຺ລູ;

ສງຄາຫກໍ ສຂິລໍ ສຕ຺ຫວາຈໍ, ຕຖາວິຘໍ ໂນ ສິຣີ ໂນ ຊຫາຕີ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ‘‘ກາເຍນາ’’ຕິອາທີນິ ປທານິ ຕິວິຘສ຺ຈຣິຕທ຺ວາຣວເສນ ວຸຕ຺ຕານິ໗ ນ ອຕ຺ຕເຫຕູຕິ ເທສນາສີສເມເວຕໍ, ອຕ຺ຕເຫຕ຺ ວາ ປຣເຫຕ຺ ວາ ຍສເຫຕ຺ ວາ ຘນເຫຕ຺ ວາ ລາພເຫຕ຺ ວາ ອາມິສກິລ຺ຈິກ຺ຂເຫຕ຺ ວາ ອລິກໍ ນ ກເຖຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ກາມລ຺ເຈສ ອຕ຺ໂຖ ‘‘ວາຈາຍ ສລ຺ລໂຕ’’ຕິ ອິມິນາວ ສິທ຺ໂຘ, ມ຺ສາວາທີໂນ ປນ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປາປໍ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ຄຣ຺ກາວທີປນຕ຺ຖໍ ປຸນ ເອວມາຫາຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ໗ ຕໍ ປ຺ຄ຺ຄລໍ ສີລວນ຺ຕໍ ວທນ຺ຕິ໗

ຄມ຺ກີຣປຝ຺ຫນ຺ຕິ ອຕ຺ຖໂຕ ຈ ປາລຸອິໂຕ ຈ ຄມ຺ກີຣໍ ຄຸລຸຫໍ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ ສຕ຺ຕຸກສ຺ຕຊາຕກ- (ຊາຯ ໑ຯ໗ຯ໔໖ ອາທໂຍ) ສມ຺ກວ ຊາຕກ- (ຊາຯ ໑ຯ໑໖ຯ໑໓໒ ອາທໂຍ) ມຫາອຸມ຺ມງ຺ຄຊາຕເກສຸ (ຊາຯ ໒ຯ໒໒ຯ໔໑໐ ອາທໂຍ) ອາຄຕສທິສໍ ປຝ຺ຫໍຯ ມນ ສາກິຈິນ຺ຕຍນ຺ຕິ ມນສາ ອກິຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖໍ ປຝິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຈນ຺ທສຫສ຺ສໍ ສູຣິຍສຫສ຺ສໍ ອຸຝ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ປາກຝໍ ກຕ຺ວາ ໂຍ ກເຖຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນາຈ຺ຈາທິຕນ຺ຕິ ນ ອຕິອທິຕໍ, ທິຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ລຸທ຺ທໍ ຜຣຸສໍ ສາຫສິກາມ຺ມຝ຺ຈ ໂຍ ນ ກໂຣຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອິມສ຺ສ ປນຕ຺ຖສ຺ສ ອາວິກາວຕ຺ຖໍ –

‘‘ນ ປຕ຺ທິຕາ ອຕ຺ຕສຸຂສ຺ສ ເຫຕຸ, ປາປານິ ກມ຺ມານິ ສມາຈຣນ຺ຕິ;

ທຸກ຺ເຂນ ຜຸຝ຺ຖາ ປີລຸອິຕາປີ ສນ຺ຕາ, ຉນ຺ທາ ໂທສາ ຈ ນ ຊຫນ຺ຕິ ຊມ຺ມ’’ນ຺ຕິຯ –

ກູຣິປຝ຺ໂຫ ກເຖຕພ຺ໂພຯ

ກາລາຄຕນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ທານໍ ທາຕພ຺ພກາເລ, ສີລໍ ຣກ຺ຂຕກາເລ, ອຸໂປສຖໍ ອຸປວາສກາເລ, ສຣເຕສຸ ປຕິຝ຺ຖານກາເລ, ປພ຺ພຊິຕ ກາເລ, ສມຕຊມ຺ມກຣຕກາເລ, ວິປສ຺ສນາຈາຣສ຺ມິ ຍຸຝ຺ຊນກາເລ ຈາຕິ ອິມານິ ທານາທີນິ ສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ກາລາຄຕໍ ອຕ຺ຖປ ທໍ ນ ຣິຝ຺ຈຕິ ນ ຫາເປຕິ ນ ຄລຸອາເປຕິ ນາມຯ ຕຖາວິຊນ຺ຕິ ສກ຺ກ ສພ຺ພຝ຺ຝຸພຸທ຺ຊາ ຈ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຊາ ຈ ໂພຊິສຕ຺ຕາ ຈ ປຝ຺ຝວນ຺ຕໍ ກເຖນ຺ຕາ ເອວຣູປໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ກເຖນ຺ຕິຯ

‘‘ໂຍ ເວ’’ຕິ ຄາຖາຍ ປເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ກຕຄຸຕໍ ຊານາຕີຕິ ກຕຝ຺ຝູຯ ເອວໍ ລຕ຺ວາ ປນ ເຍນສ຺ສ ຄຸໂຕ ກໂຕ, ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ປຝິກໂຣນ຺ໂຕ ກຕເວທີ ນາມຯ ທຸຂິຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສຫາຍສ຺ສ ທຸກ຺ຂປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ ອຕ຺ຕນີ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ໂຍ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປນ຺ນກິຈ຺ຈໍ ສຫຕ຺ເຖນ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ກໂຣຕິ, ພຸທ຺ຊາທໂຍ ເອວຣູປໍ ສປ຺ປຸຣິສໍ ນາມ ກເຖນ຺ຕິຯ ອປີຈ ສປ຺ປຸຣິສາ ນາມ ກຕຝ຺ຝູ ກຕເວທີໂນ ໂຫນ຺ຕີຕິ ສຕປຕ຺ຕຊາຕກ- (ຊາຯ ໑ຯ໓ຯ໒໔-໒໗) ຈູລຸອຫໍສຊາຕກ- (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑໓໓ ອາທໂຍ) ມຫາຫໍສຊາຕ ກາທີນິ (ຊາຯ ໒ຯ໒໑ຯ໒ລ ອາທໂຍ) ກເຖຕພ຺ພານິຯ ເອເຕຫິ ສພ຺ເພຫີຕິ ສກ຺ກ ໂຍ ເອເຕຫິ ເຫຝ຺ຖາ ວຸຕ຺ເຕຫິ ສີລາທີຫິ ສພ຺ເພ ຫິປີ ຄຸເຕຫິ ອຸເປໂຕຯ ສທ຺ໂຊຕິ ໂອກປ຺ປນສທ຺ຊາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ມຸທູຕິ ປິຍກາຕີຯ ສໍວິກາຄີຕິ ສີລສໍວິກາຄທານສໍວິກາ ຄາກີຣຕຕ຺ຕາ ສໍວິກາຄີຯ ຍາຈການໍ ວຈນໍ ລຕ຺ວາ ທານວເສນ ວທຝ຺ຝູຯ ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ເຕສໍ ເຕສໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ສງ ຄາຫກໍ, ມຊຸຣວຈນຕາຍ ສຂິລໍ, ມຝ຺ຖວຈນຕາຍ ສຕ຺ຫວາຈໍ ຕຖາວິຊໍ ນຸ ປຸຄ຺ຄລໍ ອຊິຄຕຍສໂສກຄ຺ຄສງ຺ຂາຕາ ສີຣີ ໂນ ຊຫາ ຕິ, ນາສ຺ສ ສີຣີ ວິນສ຺ສຕີຕິຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຄຄນຕເລ ປຸຕ຺ຕຈນ຺ທໍ ອຸຝ຺ຖາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຝ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີຯ ຕໂຕ ປຣໍ ເສສປຝ຺ຫານໍ ປຸຈ຺ຉາ ຈ ວິສ຺ສຊ຺ຊນຝ຺ຈ ໂຫຕິ –

໒໐ຯ

‘‘ສຸກາສີຕໍ ເຕ ອນຸໂມທິຍານ, ອຝ຺ຝໍ ຕໍ ປຸຈ຺ຉາມິ ຕທິງ຺ຂ ພ຺ຣູຫີ;

ສີລໍ ສີຣິຝ຺ຈາປີ ສຕຝ຺ຈ ຊມ຺ມໍ, ປຝ຺ຝຝ຺ຈ ກໍ ເສຝ຺ຖຕຣໍ ວທນ຺ຕິຯ

໒໑ຯ

‘‘ປຝ຺ຝາ ຫິ ເສຝ຺ຖາ ກຸສລາ ວທນ຺ຕິ, ນກ຺ຂຕ຺ຕຣາຊາຣິວ ຕາຣການໍ;

ສີລໍ ສີຣີ ຈາປີ ສຕຝ຺ຈ ຊມ຺ໂມ, ອນ຺ວາຍິກາ ປຝ຺ຝວໂຕ ກວນ຺ຕິຯ

໒໒ຯ

‘‘ສຸກາສິຕໍ ເຕ ອນຸໂມທິຍານ, ອລຸ໌ຍ໌ ຕໍ ປຸ໌ຈ໌ຉາມິ ຕທິງຆ ພຸ໌ຣູຫີ;

ກຖໍ່ກໂຣ ກິນ໌ຕິກໂຣ ກິມາຈຣໍ, ກໍ ເສວມາໂນ ລກຕີຮ ປ໌ລຸ໌ຍໍ;

ປ໌ລຸ໌ຍາຍ ຫານິປຸ໌ປ໌ຜິປ໌ຫໍ ວເທຫິ, ກຖໍ່ກໂຣ ປ໌ລຸ໌ຍວາ ໂຫຕິ ມຈ໌ໂຈ຺

໗໓຺

‘‘ເສເວຖ ວຸທ໌ເຮ ນິປຸ໌ເຕ ພຫຸສ໌ສຸເຕ, ອຸຄ໌ຄາຫໂກ ຈ ປ໌ຣິປຸ໌ຈ໌ຉໂກ ສິຍາ;

ສຸເຕຍ໌ຍ ສກ໌ກຈ໌ຈ ສຸກາສິຕານິ, ເອວໍກໂຣ ປ໌ລຸ໌ຍວາ ໂຫຕິ ມຈ໌ໂຈ຺

໗໔຺

‘‘ສ ປ໌ລຸ໌ຍວາ ກາມຄຸເຕ ອເວກ໌ຂຕິ, ອນິຈ໌ຈໂຕ ທຸກ໌ຂໂຕ ໂຣຄໂຕ ຈ;

ເອວໍ ວິປ໌ສ໌ສີ ປ໌ຊຫາຕິ ຉນ໌ທໍ, ທຸກ໌ເຂສຸ ກາເມສຸ ມຫພ໌ເຍສ຺ຸ

໗໕຺

‘‘ສ ວີຕຣາໂຄ ປ໌ວິເນຍ໌ຍ ໂທສໍ, ເມຕ໌ຕໍ ຈິຕ໌ຕໍ ກາວເຍ ອປ໌ປ໌ມາຕໍ;

ສພ໌ເພສຸ ກູເຕສຸ ນິຮາຍ ທຕ໌ຬໍ, ອນິນ໌ທິໂຕ ພ໌ຣຫ໌ມມຸເປຕິ ຖານ’’ນ໌ຕິ຺

ຕຕ໌ຖ ສີລນ໌ຕິ ອາຈາຣສີລໍ຺ ສິຣິນ໌ຕິ ອິສ໌ສຣິຍສິຣິ຺ ສຕລ໌ຈ ຮມ໌ມນ໌ຕິ ສປ໌ປຸ໌ຣິສຮມ໌ມໍ຺ ປ໌ລຸ໌ຍນ໌ຕິ ສຸປ໌ລຸ໌ຍໍ຺ ເອວໍ ອິເມສໍ ຈຕຸນ໌ນໍ ຮມ໌ມານໍ ກຕຣໍ ຮມ໌ມໍ ເສຍ໌ຖຕຣໍ ວທນ໌ຕີຕິ ປຸ໌ຈ໌ຉຕິ຺ ປ໌ລຸ໌ຍາ ຫີຕິ, ສກ໌ກ, ເອເຕສຸ ຈຕູສຸ ຮມ໌ເມສຸ ຍາ ເອສາ ປ໌ລຸ໌ຍາ ນາມ, ສາວ ເສຍ໌ຖາ, ອິຕິ ພຸທ໌ຮາທໂຍ ກຸສລາ ວທນ໌ຕິ຺ ຍຖາ ຫີ ຕາຣກຄຕາ ຈນ໌ທໍ ປ໌ຣິວາເຣນ໌ຕິ, ຈນ໌ໂທວ ເຕສໍ ອຸຕ໌ຕໂມ຺ ເອວໍ ສີລລ໌ຈ ສິຣີ ຈາປີ ສຕລ໌ຈ ຮມ໌ໂມຕິ ເອເຕ ຕໂຍປີ ອນ໌ວາຍິກາ ປ໌ລຸ໌ຍວໂຕ ກວນ໌ຕິ ປ໌ລຸ໌ຍວນ໌ຕເມວ ອນຸຄຈ໌ຉນ໌ຕິ, ປ໌ລຸ໌ຍາຍ ເອວ ປ໌ຣິວາຣາ ໂຫນ໌ຕີຕິ ອຕ໌ໂຖ຺

‘‘ກຖໍ່ກໂຣ’’ຕິອາທີນິ ອລຸ໌ຍມລຸ໌ຍເວວຈນາເນວ຺ ກຖໍ່ກໂຣຕິ ກໍ ນາມ ກມ໌ມໍ ກໂຣນ໌ໂຕ ກໍ ອາຈຣນ໌ໂຕ ກໍ ເສວມາໂນ ກຊມາໂນ ປ໌ຍິຣຸປ໌າສມາໂນ ອິຮໂລເກ ປ໌ລຸ໌ຍໍ ລກຕິ, ປ໌ລຸ໌ຍາຍເມວ ປ໌ຜິປ໌ຫໍ ວເທຫິ, ຊານິຕຸກາໂມມ໌ຫິ, ກຖໍ່ກໂຣ ມຈ໌ໂຈ ປ໌ລຸ໌ຍວາ ນາມ ໂຫຕີຕິ ປຸ໌ຈ໌ຉຕິ຺ ວຸທ໌ເຮຕິ ປ໌ລຸ໌ຍາວຸທ໌ຮິປ໌ປ໌ຕ໌ເຕ ປ໌ຕ໌ຬິເຕ຺ ນິປຸ໌ເຕຕິ ສຸຂຸມກາຣຕຊານນສມຕ໌ເຖ຺ ເອວໍກໂຣຕິ ໂຍ ປຸ໌ຄ໌ຄໂລ ເອວໍ ວຸຕ໌ຕປ໌ປ໌ກາເຣ ປຸ໌ຄ໌ຄເລ ເສວຕິ ກຊຕິ ປ໌ຍິຣຸປ໌າສຕິ, ປ໌າລຸອີ ອຸຄ໌ຄຕ໌ຫາຕິ, ປຸ໌ນປ໌ປຸ໌ນໍ ອຕ໌ຖໍ ປຸ໌ຈ໌ຉຕິ, ປ໌າສາເຕ ເລຂໍ ຂຕນ໌ໂຕ ວິຍ ກລ໌ຈນນາລຸອິຍາ ສີຫວສໍ ສມ໌ປ໌ຜິຈ໌ຉນ໌ໂຕ ວິຍ ໂອຫິຕໂສໂຕ ສກ໌ກຈ໌ຈໍ ສຸກາສິຕານິ ສຸຕາຕິ, ອຍໍ ເອວໍກໂຣ ມຈ໌ໂຈ ປ໌ລຸ໌ຍວາ ໂຫຕີຕິ຺

ເອວໍ ມຫາສຕ໌ໂຕ ປ໌າຈີນໂລກຮາຕຸໂຕ ສູຣິຍໍ ອຸຍ໌ຖາເປນ໌ໂຕ ວິຍ ປ໌ລຸ໌ຍາຍ ປ໌ຜິປ໌ຫໍ ກເຖຕ໌ວາ ອິທານິ ຕສ໌ສາ ປ໌ລຸ໌ຍາຍ ຄຸຕໍ ກເຖນ໌ໂຕ ‘‘ສ ປ໌ລຸ໌ຍວາ’’ຕິອາທິມາຫ຺ ຕຕ໌ຖ ກາມຄຸເຕຕິ ກາມໂກຍ໌ຖາເສ ຫຸຕ໌ວາ ອກາວຍ໌ເຖນ ອນິຈ໌ຈໂຕ, ທີຍ໌ຖຮມ໌ມິກສມ໌ປ໌ຣາຍິການໍ ທຸກ໌ຂານໍ ວຕ໌ຖຸກາເວນ ທຸກ໌ຂໂຕ, ອຍ໌ຖນວຸຕິຍາ ໂຣຄມຸຂານໍ ກາເມ ນິສ໌ສາຍ ອຸປ໌ປ໌ຕ໌ຕິສມ໌ກາເວນ ໂຣຄໂຕ ຈ ອເວກ໌ຂຕິ ໂອໂລເກຕິ, ໂສ ເອວໍ ວິປ໌ສ໌ສີ ເອເຕຫິ ກາຣເຕຫິ ກາມານໍ ອນິຈ໌ຈາທິຕໍ ປ໌ສ໌ສນ໌ໂຕ ‘‘ກາເມ ນິສ໌ສາຍ ອຸປ໌ປ໌ຊ໌ຊນກທຸກ໌ຂານໍ ອນ໌ໂຕ ນຕ໌ຖິ, ກາມານໍ ປ໌ຫານເມວ ສຸຂ’’ນ໌ຕິ ວິທິຕ໌ວາ ທຸກ໌ເຂສຸ ກາເມສຸ ມຫພ໌ເຍສຸ ຉນ໌ທໍ ປ໌ຊຫາຕິ຺ ສ ວີຕຣາໂຄ

ຕິ, ‘‘ສກ຺ກ, ໂສ ປຸຄ຺ຄໂລ ເອວໍ ວິຕຣາໂຄ ນວາໝາຕວຕຖຸວເສນ ອຸປ຺ປ຺ຊຊນກສກາວໂທສໍ ວິເນຕ຺ວາ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ກາເວຍ຺ຍ, ອປ຺ປມາຕສຕ຺ຕາຣມ຺ມຕຕ຺ຕາ ອປ຺ປມາຕໍ ຕໍ ກາເວຕ຺ວາ ອປຣິຫີນຊ຺ຊາໂນ ອຄຣທີໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊຕີ’’ຕິ຺

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ເຕ ກາມານໍ ໂທສໍ ກເຖນ຺ເຕເຍວ ເຕສໍ ຕິຕ຺ຕມ຺ປີ ຣາຊູນໍ ສພລກາຍານໍ ຕທງຄປ຺ປຫາເນນ ປຌ຺ຈກາມຄຸຕຣາໂຄ ປຫີໂນ຺ ຕໍ ຌຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ປຫໍສນວເສນ ຄາຖມາຫ –

໓໕຺

‘‘ມຫຕ຺ຖິຍໍ ອາຄມນໍ ອໂຫສິ, ຕວມຝຸຄຸກາ ກິມຣຖຸສ຺ສ ຈາປີ;

ກາລິງຄຣາຊສ຺ສ ຈ ອຸຄ຺ຄຕສ຺ສ, ສພ຺ເພສ ໂວ ກາມຣາໂຄ ປຫີໂນ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ມຫຕ຺ຖິຍນ຺ຕີ ມຫຕ຺ຖໍ ມຫາວິປ຺ຜາຣໍ ມຫາຊຸຕິກໍ຺ ຕວມຝຸຄຸກາຕິ ຕວ ອຝຸຄຸກາ຺ ປຫີໂນຕິ ຕທງຄປ຺ປຫາເນນ ປຫີໂນ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາໂນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຖຸຕິ ກໂຣນ຺ຕາ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໓໖຺

‘‘ເອວເມຕໍ ປຣຈິຕ຺ຕເວທິ, ສພ຺ເພສ ໂນ ກາມຣາໂຄ ປຫີໂນ;

ກໂຣຫີ ໂອກາສມນຸຄ຺ຄຫາຍ, ຍຖາ ຄຕີ ເຕ ອກິສມ຺ກເວມາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອນຸຄ຺ຄຫາຍາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊຕຖາຍ ໂອກາສໍ ໂນ ກໂຣຫີ຺ ຍຖາ ມຍໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕວ ຄຕີ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ອກິສມ຺ກເວມ ປາ ປຸເຕຍ຺ຍາມ, ຕຍາ ປຜິວິທ຺ຜຄຸຕໍ ປຜິວິຊ຺ເຊຍ຺ຍາມາຕິ ວທີສ຺ຸ

ອຖ ເນສໍ ໂອກາສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໓໗຺

‘‘ກໂຣມິ ໂອກາສມນຸຄ຺ຄຫາຍ, ຕຖາ ຫິ ໂວ ກາມຣາໂຄ ປຫີໂນ;

ຜຣາຖ ກາຍໍ ວິປຸລາຍ ປີຕິຍາ, ຍຖາ ຄຕີ ເມ ອກິສມ຺ກເວຖາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຜຣາຖ ກາຍນ຺ຕີ ຊານປີຕິຍາ ວິປຸລາຍ ກາຍໍ ຜຣຖາຕິ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕ ສມ຺ປຜິຈ຺ຊນ຺ຕາ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໓໘຺

‘‘ສພ຺ພໍ ກຣິສ຺ສາມ ຕວານຸສາສນີ, ຍໍ ຍໍ ຕຸວໍ ວກ຺ຂສິ ກູຣິປຌ຺ຌ;

ຜຣາມ ກາຍໍ ວິປຸລາຍ ປີຕິຍາ, ຍຖາ ຄຕີ ເຕ ອກິສມ຺ກເວມາ’’ຕິ຺

ອຖ ເນສໍ ສພລກາຍານໍ ມຫາສຕຸໂຕ ປັພພຊໍ ທາເປຕຸວາ ອິສິຄຕໍ ອຸຍຸໂຍເຊນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໐ฯ

‘‘ກຕາຍ ວຈຸລສຸສ ກີສສຸສ ປູຊາ, ຄຈຸລນຸຕຸ ໂກນຸໂຕ ອິສໂຍ ສາຊຸຣູປາ;

ຊາເນ ຣຕາ ໂຫຖ ສທາ ສມາຫິຕາ, ເອສາ ຣຕີ ປັພພຊິຕສຸສ ເສຍຸຖາ’’ຕິฯ

ຕຕຸຖ ຄຈຸລນຸຕູຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ວສນຍຸຖານານິ ຄຈຸລນຸຕຸฯ

ອິສໂຍ ຕສຸສ ສຣາງຄສຕຸຖຸໂນ ວຈນໍ ສິຣສາ ສມຸປັຜິຈຸລິຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ອາກາສໍ ອຸປຸປັຕິຕຸວາ ສການິ ວສນຍຸຖານານິ ຄມິສຸฯ ສກຸໂກປິ ອຸຍຸຖາຍາສນາ ມຫາສຕຕສຸສ ຖຸຕິ ກຕຸວາ ອລຸຊລີ ປຄຸຄຍຸຫ ສູຣິຍໍ ນມສຸສນຸໂຕ ວິຍ ມຫາສຕຸຕໍ ນມສຸສມາໂນ ສປັຣິໂສ ປກຸກາມິฯ ເອຕມຕຸຖໍ ວິທິຕຸວາ ສຕຸຖາ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໘໑ฯ

‘‘ສຸຕຸວານ ຄາຖາ ປຣມຕຸຖສໍທິຕາ, ສຸກາສິຕາ ອິສິນາ ປັຕິທິເຕນ;

ເຕ ເວທຊາຕາ ອນຸໂມທມານາ, ປກຸກາມຸ ເທວາ ເທວປຸຣໍ ຍສສຸສິໂນฯ

໘໔ฯ

‘‘ຄາຖາ ອິມາ ອຕຸຖວຕີ ສຸພຸຍລຸຊນາ, ສຸກາສິຕາ ອິສິນາ ປັຕິທິເຕນ;

ໂຍ ໂກຈິມາ ອຍຸຖິກຕຸວາ ສຸເຕຍຸຍ, ລເກຖ ປຸພຸພາປັຣິຍໍ ວິເສສໍ;

ລທຸສານ ປຸພຸພາປັຣິຍໍ ວິເສສໍ, ອທສຸສນໍ ມຈຸຈຸຣາຊສຸສ ຄຈຸເລ’’ຕິฯ

ຕຕຸຖ ປຣມຕຸຖສໍທິຕາຕິ ອນິຈຸຈາທີທີປເນນ ນິພຸພານນິສຸສິຕາฯ ຄາຖາ ອິມາຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ສຣາງຄສຕຸຖຸໂນ ນິພຸພານທາຍກໍ ສຸກາສິຕໍ ວຕຸເຕນຸໂຕ ອາຫฯ ຕຕຸຖ ອຕຸຖວຕີຕິ ນິພຸພານທາຍກຍຸເຖນ ປຣມຕຸຖນິສຸສິຕາฯ ສຸພຸຍລຸຊນາຕິ ປັຣິສຸທຸຣພຸຍລຸຊນາฯ ສຸກາສິຕາຕິ ສຸກຖິຕາฯ ອຍຸຖິກຕຸວາຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖິກກາວໍ ກຕຸວາ ອຕຸຖິໂກ ຫຸຕຸວາ ສກຸກຈຸຈໍ ສຸເຕຍຸຍฯ ປຸພຸພາປັຣິຍນຸຕິ ປຖມຊຊານໍ ປຸພຸພວິເສໂສ, ທຸຕິຍຊຊານໍ ອປຣວິເສໂສฯ ທຸຕິຍຊຊານໍ ປຸພຸພວິເສໂສ, ຕຕິຍຊຊານໍ ອປຣວິເສໂສຕິ ເອວໍ ອຍຸຖສມາປຕຸຕິຈຕຸນຄຸຄວເສນ ປຸພຸພາປຣກາເວນ ຖິຕໍ ວິເສສໍ ອທສຸສນນຸຕິ ປັຣິໂຍສາເນ ອປຣວິເສສໍ ອຣຫຕຸຕໍ ລກິຕຸວາ ນິພຸພານໍ ປາປຸເຕຍຸຍฯ ນິພຸພານປຸປັຕຸໂຕ ຫິ ປຸຄຸຄໂລ ມຈຸຈຸຣາຊສຸສ ອທສຸສນໍ ຄໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕິฯ

ເອວໍ ສຕຸຖາ ອຣຫຕຸເຕນ ເທສນາຍ ກູຜໍ ຄຕຸທິຕຸວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປິ ໂມຄຸຄລຸລານສຸສ ອາລຸອາຫເນ ປຸປຸຜວສຸສໍ ວສຸສີ’’ຕິ ວຕຸວາ ສຈຸຈານິ ປກາເສຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຣາເນນຸໂຕ ອາຫ –

໘໓ฯ

‘‘ສາລິສຸສໂຣ ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ເມຕຸທິສຸສໂຣ ຈ ກສຸສໂປ;

ປັພພໂຕ ອນຸຣຸທຸໂຣ ຈ, ກຈຸຈາຍໂນ ຈ ເທວໂລ;

ໞ໔໚

‘‘ອນຸສິສ຺ໂສ ຈ ອານນ຺ໂທ, ກິສວຈ຺ໂຉ ຈ ໂກລິໂຕ;

ນາຣໂທ ອຸທາຍິຕ຺ເຖໂຣ, ປ໌ຣິສາ ພຸທ຺ຩປ໌ຣິສາ;

ສຣກ຺ໂຄ ໂລກນາໂຖ, ເອວໍ ຩາເຣຖ ຊາຕກ’’ນ຺ຕິ໚

ສຣກ຺ຄຊາຕກວພ຺ຏນາ ທຸຕິຍາ໚

[໔໘໙] ໙໚ ອລມ຺ພຸສາຊາຕກວພ຺ຏນາ

ອຖພ຺ຣວີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປ຺ຸຣາຒທຸຕິຍິກາປໂລກນໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ໚ ວຕ຺ຖຸ ອິນ຺ທ຺ຣິຍຊາຕເກ (ຊາ໚ ໑໚໗໚໖໐ ອາທໂຍ) ວິຕ຺ຖາຣິຕເມວ໚ ສຕ຺ຖາ ປນ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ, ກິກ຺ຂຸ, ອຸກ຺ກຕ຺ຄິໂຕສີ’’ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ສຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເກນ ອຸກ຺ກຕ຺ຄາປີໂຕສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ປ຺ຸຣາຒທຸຕິຍິກາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກິກ຺ຂຸ ເອສາ ອິຕ຺ຖີ ຕຸຍ຺ຫໍ ອນຕ຺ຖກາຣິກາ, ຕ຺ວໍ ເອຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຊານໍ ນາເສຕ຺ວາ ຕີຕີ ສໍວຈ຺ຉຣານີ ມ຺ູລ຺ໂຫ ວິສລ຺ຄີ ນິປ໌ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນາຍ ສລ຺ຄາຍ ມຫາປ໌ຣິເທວໍ ປ໌ຣິເທວີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣີ໚

ອຕີເຕ ພາຣາຕສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ກາສິຣຜ຺ເຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວຍປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕ ສພ຺ພສິປ຺ເປ໌ສຸ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ປ໌ຕ຺ວາ ອິສິປ໌ພ຺ພຊ຺ຊໍ ປ໌ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣລ຺ຄາຍຕເນ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຍາເປ໌ສີ໚ ອເຖກາ ມິຄີ ຕສ຺ສ ປ໌ສ຺ສາວຜ຺ຖາເນ ສມ຺ກວມິສ຺ສກໍ ຕິຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປີວີ໚ ເອຕ຺ຕເກເນວ ຈ ຕສ຺ມິ ປ໌ຜິພທ຺ຩຈິຕ຺ຕາ ຄພ຺ກໍ ປ໌ຜິລກິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປ໌ຜ຺ຖາຍ ກຕ຺ຖຈິ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຕີຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອສ຺ສມສ຺ສ ສາມນ຺ເຕເຍວ ວິຈຣຕິ ໚ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປ໌ຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຕໍ ອລ຺ຄາສີ໚ ສາ ອປ໌ຣກາເຄ ມນຸສ຺ສທາຣກໍ ວິຊາຍີ໚ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ປ຺ຸຕ຺ຕສິເນເຫນ ປ໌ຜິຊຄ຺ຄິ, ‘‘ອິສິສິງ຺ໂຄ’’ຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກາສີ໚ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ວິລ຺ລຸຕປ຺ປ໌ຕ຺ຕໍ ປ໌ພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຫລ຺ລກກາເລ ຕໍ ອາທາຍ ນາຣິວນໍ ນາມ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕ, ອິມສ຺ມີ ຫິມວນ຺ເຕ ອິເມຫິ ປ຺ຸປ຺ເຜຫິ ສທິສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ, ຕາ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ຄເຕ ມຫາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕິ, ນ ຕາສໍ ວສໍ ນາມ ຄນ຺ຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ອປ໌ຣກາເຄ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປ໌ຣາຍໂຕ ອໂຫສີ໚

ອິສິສິງ຺ໂຄປີ ຊານກີລຸອໍ ກີລຸອນ຺ໂຕ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປ໌ເທເສ ວາສໍ ກປ຺ເປ໌ສີ໚ ໂພຣຕໂປ໌ ປ໌ຣມນິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ອໂຫສີ໚ ອຖສ຺ສ ສີລເຕເຊນ ສກ຺ກສ຺ສ ກວນໍ ກມ຺ປີ, ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຕໍ ລຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ມໍ ສກ຺ກຕ຺ຕາ ຈາເວຍ຺ຍ, ເອກໍ ອຈ຺ຉຣໍ ເປ໌ເສຕ຺ວາ ສີລມສ຺ສ ກິນ຺ທາເປ໌ສ຺ສາມີ’’ຕິ ສກລເທວໂລກໍ ອຸປ໌ປ໌ຣິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຫ຺ຒເຕຍ຺ຍໂກຜິສງ຺ຂານໍ ປ໌ຣິຈາຣິການໍ ມຊ຺ເຊ ເອກໍ ອລມ຺ພຸສໍ ນາມ ອຈ຺ຉຣໍ ຖເປ໌ຕ຺ວາ ອລ຺ຄໍ ຕສ຺ສ ສີລໍ ກິນ຺ທິຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ອທິສ຺ວາ ຕໍ ປ໌ກ຺ໂກສາເປ໌ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສີລເກທໍ ກາຕຸໍ ອາຕາເປ໌ສີ໚ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ປ໌ຖມໍ ຄາຖມາຫ –

ໞ໔໚

‘‘ອຖພ຺ຣວີ ພ຺ຣຫາ ອິນ຺ໂທ, ວຕ຺ຣກ຺ຄູ ຊຍຕໍ ປີຕາ;

ເທວກລ຺ລໍ ປ໌ຣາເກຕ຺ວາ, ສຸຩມ຺ມາຍໍ ອລມ຺ພຸສ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫາຕິ ມຫາ໚ ວຕ຺ຣກ຺ຄູຕິ ວຕ຺ຣສ຺ສ ນາມ ອສຸຣສ຺ສ ອກິກວິຕາ໚ ຊຍຕໍ ປີຕາຕິ ຊຍນ຺ຕານໍ ຊຍປ຺ປ໌ຕ຺ຕານໍ ເສສານໍ ເຕຕ຺ຕີສາຍ ເທວປ຺ຸຕ຺ຕານໍ ປີຕຸກິຈ຺ຈສາຩເນນ ປີຕາ໚ ປ໌ຣາເກຕ຺ວາຕິ ຫທຍໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ວິຍ ຕໍ ‘‘ປ໌ຜິພລາ ອຍ’’ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຸຩມ຺ມາຍນ຺ຕິ ສຸຩມ຺ມາຍໍ ເທວສກາຍໍ໚

ປຖຫຸກມຸພລສິລາສເນ ນິສິນຸໂນ ຕໍ ອລມຸພຸສໍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ອິຫມາຫ –

ລຝ໗

''ນິສຸເສ ເທວາ ຕໍ ຍາຈນຸຕິ, ຕາວຕີສາ ໄສນຸທກາ;

ອິສິປຸປໂລກເນ ຄຈຸຉ, ອິສີສີງຄໍ ອລມຸພຸເສ''ຕິ໗

ຕຕຸຖ ນິສຸເສຕິ ຕໍ ອາລປຕິ, ອິທລຸຈ ຕສຸສາ ນາມໍ, ສພຸພາ ປນິຕຸຖິໂຍ ປຸຣິເສ ກິເລສນິສຸສເນນ ນິສຸສນໂຕ ''ນິສຸສາ''ຕິ ວຸຈຸຈນຸຕິ, ເຕນ ສາຊາຣເຕາມ ຄຸຕນາເມນາລປນຸໂຕ ເອວມາຫ໗ ອິສິປຸປໂລກເນຕິ ອິສີນໍ ປໂລການສມຕຸເຖ໗ ອິສີສີງຄນຸຕິ ຕສຸສ ກິຣ ມຕຸຖເກ ມິຄສິງຄາກາເຣນ ທຸເວ ຈູລຸອາ ອຸຝຸຄຫີສຸ, ຕສຸມາ ເອວໍ ວຸຈຸຈຕິ໗

ອິຕິ ສກຸໂກ ''ຄຈຸຉ ອິສີສີງຄໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ວສໍ ອາເນຕຸວາ ສີລມສຸສ ກິນຸທາ''ຕິ ອລມຸພຸສໍ ອາຕາເປສີ໗

ລກ໗

''ປຸຣາຍໍ ອມຸເຫ ອຈຸເຈຕິ, ວຕຕວາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາ;

ນິພຸພານາກິຣໂຕ ວຸທຸໂຜ, ຕສຸສ ມຄຸຄານິ ອາວຣາ''ຕິ໗ – ວຈນໍ ອາຫ;

ຕຕຸຖ ປຸຣາຍນຸຕິ ອຍໍ ຕາປໂສ ວຕຕສມຸປນຸໂນ ຈ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາ ຈ, ໂສ ປເນສ ທີຟາຍຸກຕາຍ ນິພຸພານສງຂາເຕ ມຄຸເຄ ອກິຣໂຕ ຄຸຕວຸທຸຒິຍາ ຈ ວຸທຸໂຜ໗ ຕສຸມາ ຍາວ ເອສ ອມຸເຫ ນາຕິກຸກມຕິ, ນ ອກິກວິຕຸວາ ອິມມຸຫາ ຖານາ ຈາເວຕິ, ຕາວ ເທວ ຕຸວໍ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸສ ເທວໂລກຄມນານີ ມຄຸຄານິ ອາວຣ, ຍຖາ ອິຘ ນາຄຈຸຉຕິ, ເອວໍ ກໂຣຫີຕິ ອຕຸໂຖ໗

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອລມຸພຸສາ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

ລຓ໗

''ເທວຣາຊ ກິເມວ ຕຸວໍ, ມເມວ ຕຸວໍ ສິກຸຂສິ;

ອິສິປຸປໂລກເນ ຄຈຸຉ, ສນຸຕິ ອລຸຍາປີ ອຈຸຉຣາ໗

ລລ໗

''ມາທິສີໂຍ ປວຣາ ເຈວ, ອໂສເກ ນນຸທເນ ວເນ;

ຕາສມຸປີ ໂຫຕຸ ປຣິຍາໂຍ, ຕາປີ ຍນຸຕຸ ປໂລກນາ''ຕິ໗

ຕຕຸຖ ກິເມວ ຕຸວນຸຕິ ກີ ນາເມຕໍ ຕຸວໍ ກໂຣສີຕິ ທີເປຕິ໗ ມເມວ ຕຸວໍ ສິກຸຂສີຕິ ອິມສຸມີ ສກລເທວໂລເກ ມເມວ ຕຸວໍ ອິກຸຂສີ, ອລຸລໍ ນ ປສຸສສີຕິ ອຣິປຸປາເຍນ ວທຕິ໗ ສ-ກາໂຣ ປເນຕຸຖ ພຸຍລຸຊນສນຸຣີກໂຣ໗ ອິສິປຸປໂລກເນ ຄຈຸຉາຕິ ກີກາຣຕາ ມລຸເລວ ເອວໍ ວເທສີຕິ ອຣິປຸປາໂຍ ໗ ປວຣາ ເຈວາຕິ ມຍາ ອຸຕຸຕຣິຕຣາ ເຈວ໗ ອໂສເກຕິ ໂສກຣຫິເຕ໗ ນນຸທເນຕິ ນນຸທິຊນເກ໗ ປຣິຍາໂຍຕິ ຄມນວາໂຣ໗

ຕໂຕ ສກ្កោ ຕິສ្សໍ ຄາຖາໂຍ ອភាສິ –

១០០។

‘‘ອហຸສា ហិ ສຈ្ចំ ภาสิ, ສន្តិ ອញ្ញាປີ ອច្ឆរា;

ຕាທិសិໂຍ ປវរា ເຈວ, ອໂສកោ នន្ទនេ វនេ។

១០១។

‘‘ន តា ເອវំ ປជានន្តិ, ປារិចរិយំ ປុមំ គតា;

ຍាທិສំ ត្វំ ປជានាសិ, នារិ សព្វង្គសោភនេ។

១០៤។

‘‘ត្វមេវ គច្ឆ កល្យាណិ, ອិត្ថីនំ ປវរា ຈសិ;

តវេវ វណ្ណរូបេន, សវសមានយិស្សសី’’តិ។

តត្ថ ປុមំ គតាតិ ປុរិសំ ឧប្បសង្កមន្តា សមានា ປុរិសປໂລភិនិປារិចរិយំ ន ជានន្តិ។ វណ្ណរូបេនាតិ សរីរវណ្ណេន ເຈວ រូបសម្បត្តិយា ຈ។ សវសមានយិស្សសីតិ តំ តាបសំ ອត្តនោ វសំ ອានេស្សសីតិ។

តំ សុត្វា ອលម្ពុសា ທ្វេ គាថា ອភាសិ –

១០៥។

‘‘ន វាហំ ន គមិស្សាមិ, ເທវរាជេន ປេសិតា;

វិភេមិ ເຈតំ ອាសាទុំ, ឧគ្គតេជោ ហិ ព្រាហ្មណោ។

១០៤។

‘‘ອនេកេ និរយំ ປត្តា, ອិសិមាសាទិយា ជនា;

ອាបន្នា មោហសំសារំ, តស្មា លោមានិ ហំសយេ’’តិ។

តត្ថ ន វាហន្តិ ន វេ ອហំ។ វិភេមីតិ ភាយាមិ។ ອាសាទុន្តិ ອាសាទិតុំ។ ອិទំ វុត្តំ ហោតិ – នាហំ, ເທវ, តយា ປេសិតា ន គមិស្សាមិ, ອបិចាហំ តំ ອិសិំ សីលភេទនត្ថាយ ອល្លីយិតុំ ភាយាមិ, ឧគ្គតេជោ ហិ ໂສតិ។ ອាសាទិយាតិ ອាសាទេត្វា។ មោហសំសារន្តិ មោហេន សំសារំ, មោហេន ອិសិំ ປໂលភេត្វា សំសារំ ອាបន្នា វឌ្ឍទុក្ខេ ປតិឌ្ឋិតា សត្តា គណនបថំ ອតិក្កន្តា ។ តស្មាតិ តេន ការណេន។ លោមានិ ហំសយេតិ ອហំ លោមានិ ឧឌ្ឍគ្គេមិ, ‘‘តស្ស ភិន្ទាហំ សីលំ ភិន្ទិស្សាមី’’តិ ຈិន្តយមានាយ មេ លោមានិ ປហំសន្តីតិ វទតិ។

๑๐๘ฯ

‘‘อิทํ วตฺวาน ปกฺกามิ, อจฺฉรา กามวตฺตินี;

มิสฺสา มิสฺสิตุมิจฺฉนฺตี, อิสิสิงฺคํ อลมฺพุสาฯ

๑๐๙ฯ

‘‘สา จ ตํ วนโมคยฺห, อิสิสิงฺเคน รกฺขิตํ;

พิมฺพิชาลกสญฺฉนฺนํ, สมนฺตา อฑฺฒโยชนํฯ

๑๑๐ฯ

‘‘ปาโตว ปาตราสมฺหิ, อุทณฺหสมยํ ปติ;

อคฺคิฏฺฐํ ปริมชฺชนฺตํ, อิสิสิงฺคํ อุปาคมิ’’ติฯ – อิมา อภิสมฺพุทฺธคาถา;

ตตฺถ ปกฺกามีติ เทว หิ, เทวราช, อาวชฺเชยฺยาสิ มนฺติ อตฺตโน สยนคพฺภํ ปวิสิตฺวา อลงฺกริตฺวา อิสิสิงฺคํ กิเลเสน มิสฺสิตุํ อิจฺฉนฺตี ปกฺกามิ, ภิกฺขเว, สา อจฺฉรา ตสฺส อสฺสมํ คตาติฯ พิมฺพิชาลกสญฺฉนฺนนฺติ รตฺตงฺกุรวเนน สญฺฉนฺนํฯ ปาโตว ปาตราสมฺหีติ, ภิกฺขเว, ปาตราสเวลาย ปาโตว ปเคเยว อติปเคฯ อุทณฺหสมยํ ปตีติ สูริยุคฺคมนเวลายเมวฯ อคฺคิฏฺฐนฺติ อคฺคิสาลํฯ รตฺตึ ปธานมนุยุญฺชิตฺวา ปาโตว นฺหตฺวา อุทกกิจฺจํ กตฺวา ปณฺณสาลายํ โถกํ ฌานสุเขน วีตินาเมตฺวา นิกฺขมิตฺวา อคฺคิสาลํ สมฺมชฺชนฺตํ ตํ อิสิสิงฺคํ สา อุปาคมิ, อิตฺถิวิลาสํ ทสฺเสนฺตี ตสฺส ปุรโต อฏฺฐาสิฯ

อถ นํ ตาปโส ปุจฺฉนฺโต อาห –

๑๑๑ฯ

‘‘กา นุ วิชฺชุริวาภาสิ, โอสธี วิย ตารกา;

วิจิตฺตหตฺถาภรณา, อามุตฺตมณิกุณฺฑลาฯ

๑๑๒ฯ

‘‘อาทิจฺจวณฺณสงฺกาสา, เหมจนฺทนคนฺธินี;

สญฺญตูรู มหามายา, กุมารี จารุทสฺสนาฯ

๑๑๓ฯ

‘‘วิลคฺคา มุทุกา สุทฺธา, ปาทา เต สุปฺปติฏฺฐิตา;

ຄມນາ ກາມນິຍາ ເຕ, ຫຣນ຺ຕິເຍວ ເມ ມໂນຯ

໑໑໑ຯ

‘‘ອນຸປຸພ຺ພາ ຈ ເຕ ອູຣູ, ນາຄນາສສມູປມາ;

ວິມຏ຺ຐາ ຕຸຍ຺ຫໍ ສຸສ຺ໂສຓີ, ອກ຺ຂສ຺ສ ຜລກໍ ຍຖາຯ

໑໑໒ຯ

‘‘ອຸປ຺ປລສ຺ເສວ ກິຎ຺ຊກ຺ຂາ, ນາຠິ ເຕ ສາຘຸສຓ຺ຐິຕາ;

ປຸຣາ ກຓ຺ຫຎ຺ຊນສ຺ເສວ, ທູຣໂຕ ປຕິທິສ຺ສຕິຯ

໑໑໓ຯ

‘‘ທຸວິຘາ ຊາຕາ ອຸຣຊາ, ອວຓ຺ຏາ ສາຘຸປ຺ຈ຺ຈຸທາ;

ປໂຍຘຣາ ອປຕິຕາ, ອຑ຺ຒລາພຸສມາ ຖນາຯ

໑໑໔ຯ

‘‘ທີຆາ ກມ຺ພຸຕລາຠາສາ, ຄີວາ ເອເຓຍ຺ຍກາ ຍຖາ;

ປຓ຺ຑຣາວຣຓາ ວຄ຺ຄຸ, ຈຕຸຕ຺ຖມນສນ຺ນິຠາຯ

໑໑໕ຯ

‘‘ອຸທ຺ຘຄ຺ຄາ ຈ ອຘຄ຺ຄາ ຈ, ທຸມຄ຺ຄປຣິມຊ຺ຊິຕາ;

ທຸວິຊາ ເນລສມ຺ຠູຕາ, ທນ຺ຕາ ຕວ ສຸທສ຺ສນາຯ

໑໑໖ຯ

‘‘ອປຓ຺ຑຣາ ໂລຫິຕນ຺ຕາ, ຊິຎ຺ຊູກຜລສນ຺ນິຠາ;

ອາຍຕາ ຈ ວິສາລາ ຈ, ເນຕ຺ຕາ ຕວ ສຸທສ຺ສນາຯ

໑໑໗ຯ

‘‘ນາຕິທີຆາ ສຸສມ຺ມຏ຺ຐາ, ກນກພ຺ຍາສໂມຈິຕາ;

ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄຣຸຫາ ຕຸຍ຺ຫໍ, ເກສາ ຈນ຺ທນຄນ຺ຘິກາฯ

໑໑໗ฯ

‘‘ຍາວຕາ ກສິໂຄຣກ຺ຂາ, ວາຓິຊ຺ຊາຍ຺ຈ ຍາ ຄຕິ;

ອິສີນຍ຺ຈ ປຣກ຺ກນ຺ຕໍ, ສຍ຺ຍຕານໍ ຕປສ຺ສິນໍฯ

໑໑໘ฯ

‘‘ນ ເຕ ສມສມໍ ປສ຺ເສ, ອສ຺ມິ ປຖວິມຓ຺ຑເລ;

ໂກ ວາ ຕ຺ວໍ ກສ຺ສ ວາ ປຸຕ຺ໂຕ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍ’’ນ຺ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ວິຈິຕ຺ຕຫຕ຺ຖາກຣຓາຕິ ວິຈິຕ຺ເຕຫິ ຫຕ຺ຖາກຣເຓຫິ ສມນ຺ນາຄຕາฯ ເຫມຈນ຺ທນຄນ຺ຘິນີຕິ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓຈນ຺ທນຄນ຺ຘວິເລປນາฯ ສຍ຺ຍຕູຣູຕິ ສຸວຍ຺ຍິຕຝນອູຣຸ ສມ຺ປນ຺ນອູຣຸລກ຺ຂຓາฯ ວິລຄ຺ຄາຕິ ສໍຂິຕ຺ຕມຊ຺ຊາฯ ມຸທຸກາຕິ ມຸທຸ ສຸຂຸມາລາฯ ສຸທ຺ຘາຕິ ນິມ຺ມລາฯ ສຸປ຺ປຕິຍ຺ຘິຕາຕິ ສມໍ ປຖວິ ຜຸສນ຺ຕາ ສຸຍ຺ຘຸ ປຕິຍ຺ຘິຕາฯ ຄມນາຕິ ຄຈ຺ຉມານາฯ ການນິຍາຕິ ກນ຺ຕາ ການິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກາฯ ຫຣນ຺ຕິເຍວ ເມ ມໂນຕິ ເອເຕ ເອວຣູເປນ ປຣເມນ ອິຕ຺ຖິວິລາເສນ ຈງ຺ກມນ຺ຕິຍາ ຕວ ປາທາ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ຫຣນ຺ຕິເຍວฯ ວິມຍ຺ຘາຕິ ວິສາລາฯ ສຸສ຺ໂສຓິຕິ ສຸນ຺ທຣໂສຓີฯ ອກ຺ຂສ຺ສາຕິ ສຸນ຺ທຣວຓ຺ຓສ຺ສ ອກ຺ຂສ຺ສ ສຸວຓ຺ຓຜລກໍ ວິຍ ວິສາລາ ເຕ ໂສຓີຕິ ວທຕິฯ ອຸປ຺ປລສ຺ເສວ ກິຍ຺ຊກ຺ຂາຕິ ນີລຸປ຺ປລກຓ຺ຓິກາ ວິຍฯ ກຓ຺ຫຍ຺ຊນສ຺ເສວາຕິ ສຸຂຸມກຓ຺ຫໂລມຈິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ເອວມາຫฯ

‘‘ທຸວິຘາ’’ຕິຄາຖໍ ຖເນ ວຓ຺ຓຍນ຺ໂຕ ອາຫฯ ເຕ ຫິ ທ຺ເວ ຫຸຕ຺ວາ ອຸເຣ ຊາຕາ ວຓ຺ຍສ຺ສ ອກາວາ ອວຓ຺ຍາ, ອຸເຣ ລຄ຺ຄາ ເອວ ຫຸຕ຺ວາ ສຸຍ຺ຘຸ ນິກ຺ຂນ຺ຕຕ຺ຕາ ສາຘຸປ຺ຈຸຈຸທາ, ປຍສ຺ສ ຘາຣຓໂຕ ປໂຍຘຣາ, ອປຕິຕາຕິ ນ ປຕິຕາ, ອມິລາຕຕາຍ ວາ ອລມ຺ພນຕາຍ ວາ ນ ອນ຺ໂຕ ປວິຍ຺ຘາຕິ ອປຕິຕາ, ສຸວຓ຺ຓຜລເກ ຖປິຕສຸວຓ຺ຓມຍວຍ຺ຍອລາພຸໂນ ອຑ຺ເຒນ ສທິສຕາຍ ອຑ຺ຒລາພຸສມາ ຖນາฯ ເອເຕຍ຺ຍກາ ຍຖາຕິ ເອຓີມິຄສ຺ສ ຫີ ທີຈາ ຈ ວຍ຺ຍາ ຈ ຄີວາ ໂສກາຕິ ຍຖາ, ເອວໍ ຕວ ຄີວາ ໂຖກໍ ທີຈາฯ ກມ຺ພຸຕລາກາສາຕິ ສຸວຓ຺ຓາລິງ຺ຄຕລສນ຺ນິກາ ຄີວາຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ປຓ຺ຑຣາວຣຓາຕິ ທນ຺ຕາວຣຓາฯ ຈຕຸຕ຺ຖມນສນ຺ນິກາຕິ ຈຕຸຕ຺ຖມໂນ ວຸຈ຺ຈຕິ ຈຕຸຕ຺ຖມນວຕ຺ຖຸກູຕາ ຊິວ຺ຫາฯ ອກິຣຕ຺ຕກາເວນ ຊິວ຺ຫາສທິສໍ ເຕ ໂອຍ຺ຖປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ວທຕິฯ ອຸທ຺ຘຄ຺ຄາຕິ ເຫຍ຺ຖິມທນ຺ຕາฯ ອຘຄ຺ຄາຕິ ອຸປຣິມທນ຺ຕາฯ ທຸມຄ຺ຄປຣິມຊ຺ຊິຕາຕິ ທນ຺ຕກຍ຺ຖປຣິມຊ຺ຊິຕາ ປຣິສຸທ຺ຘາฯ ທຸວິຊາຕິ ທ຺ວິຊາฯ ເນລສມ຺ຘູຕາຕິ ນິທ຺ໂທເສສຸ ຫນຸມໍສປຣິໂຍສາເນສຸ ສມ຺ຘູຕາฯ

ອປຓ຺ຑຣາຕິ ກຓ຺ຫາฯ ໂລຫິຕນ຺ຕາຕິ ຣຕ຺ຕປຣິຍນ຺ຕາฯ ຊີຍ຺ຊູກຜລສນ຺ນິກາຕິ ຣຕ຺ຕຍ຺ຘເນ ຊີຍ຺ຊູກຜລສທິສາฯ ສຸທສ຺ສນາຕິ ປສ຺ສນ຺ຕານໍ ອຕິຕ຺ຕິກຣາ ປຍ຺ຈປສາທສມນ຺ນາຄຕາฯ ນາຕິທີຈາຕິ ປມາຓຍຸຕ຺ຕາฯ ສຸສມ຺ມຍ຺ຘາຕິ ສຸຍ຺ຘຸ ສມ຺ມຍ຺ຘາฯ ກນກພ຺ຍາສໂມຈິຕາຕິ ກນກພ຺ຍາ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸວຓ຺ຓຜຓີກາ, ຕາຍ ຄນ຺ຘເຕລໍ ອາທາຍ ປຫຣິຕາ ສຸຣຈິຕາฯ ກສິໂຄຣກ຺ຂາຕິ ອິມິນາ ກສິຍ຺ຈ ໂຄຣກ຺ຂຍ຺ຈ ນິສ຺ສາຍ ຊີວນກສຕ຺ເຕ ທສ຺ເສຕິฯ ຍາ ຄຕີຕິ ຍຕ຺ຕກາ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິฯ ປຣກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ຍຕ຺ຕກໍ ອິສີນໍ ປຣກ຺ກນ຺ຕໍ, ວິຕ຺ຖາຣິກຕາ ອິມສ຺ມິ ຫິມວນ຺ເຕ ຍຕ຺ຕກາ ອິສໂຍ ວສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ນ ເຕ ສມສມນ຺ຕິ ເຕສຸ ສພ຺ເພສຸ ເອກມ຺ປິ ຣູປລີລາວິລາສາທີສມຕາຍ ຕຍາ ສມານໍ ນ ປສ຺ສາມິฯ ໂກ ວາ ຕ຺ວນ຺ຕິ ອິທໍ ຕສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິກາວໍ ຊານນ຺ໂຕ ປຸຣິສໂວຫາຣວເສນ ປຸຈ຺ຉຕິฯ

ເອວໍ ປາທໂຕ ປຍ຺ຘາຍ ຍາວ ເກສາ ອຕ຺ຕໂນ ວຓ຺ຓໍ ກາສນ຺ເຕ ຕາປເສ ອລມ຺ພຸສາ ຕຓ຺ຫີ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຖາຍ ຍຖານຸສນ຺ຘີຄຕາຍ ຕສ຺ສ ສມ຺ມູລຸຫກາວໍ ລຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໐ฯ

‘‘ນ ປຌ຺ຌກາໂລ ກຫ຺ຫນ຺ເຕ, ກສ຺ສເປວໍ ຄເຕ ສຕິ;

ເອຫິ ສມ຺ມ ຣມິສ຺ສາມ, ອ຺ໂກ ອສ຺ມາກມສ຺ສເມ;

ເອຫິ ຕໍ ອ຺ປຄູຫິສ຺ສໍ, ຣຕິນໍ ກ຺ສໂລ ກວາ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ກສ຺ສເປວໍ ຄເຕ ສຕິຕິ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕ ເອວໍ ຕວ ຈິຕ຺ເຕ ປວຕ຺ເຕ ສຕິ ປຌ຺ຌກາໂລ ນ ໂຫຕິ຺. ສມ຺ມາຕິ ວຍສ຺ສ, ປີຍວຈນາລປນເມຕໍ຺. ຣຕິນນ຺ຕິ ປຌ຺ຈກາມຄ຺ຕຣຕິນໍ຺.

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ອລມ຺ພ຺ສາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ນາຍໍ ມຍິ ກິຕາຍ ຫຕ຺ຖປາສໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ວິຍ ກວິສ຺ສາມີ’’ຕິ຺. ສາ ອິຕ຺ຖີມາຍາກ຺ສລຕາຍ ຕາປສໍ ອນ຺ປສງກມິຕ຺ວາ ອາຄຕມຄ຺ຄາກິມ຺ຂີ ປາຍາສິ຺. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໑຺.

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວານ ປກ຺ກາມິ, ອຈ຺ຉຣາ ກາມວຕ຺ຕິນີ;

ມິສ຺ສາ ມິສ຺ສິຕ຺ມິຈ຺ຉນ຺ຕີ, ອິສິສິງຄໍ ອລມ຺ພ຺ສາ’’ຕິ຺.

ອຖ ນໍ ຕາປໂສ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ທນ຺ຌປຣກ຺ກມໍ ມນ຺ທຄມນໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ເວເຄນ ຬາວິຕ຺ວາ ເກເສສ຺ຫຕ຺ເຖນ ປຣາມສິ຺. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໘຺.

‘‘ໂສ ຈ ເວເຄນ ນິກ຺ຂມ຺ມ, ເຉຕ຺ວາ ທນ຺ຌປຣກ຺ກມໍ;

ຕມ຺ຕ຺ຕມາສ຺ ເວຕີສ຺, ອຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ປຣາມສິ຺.

໑໘໙຺.

‘‘ຕມ຺ທາວຕ຺ຕ ກລ຺ຍາຕີ, ປລິສ຺ສຊິ ສ຺ໂສກນາ;

ຈວິຕມ຺ຫິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍາ, ຍຖາ ຕໍ ອຖ ໂຕສິຕາ຺.

໑໘໔຺.

‘‘ມນສາ ອຄມາ ອິນ຺ທໍ, ວສນ຺ຕໍ ນນ຺ທເນ ວເນ;

ຕສ຺ສາ ສງກປ຺ປມຌ຺ຌາຍ, ມຈວາ ເທວກ຺ຌ຺ຊໂຣ຺.

໑໘໕຺.

‘‘ປລ຺ລງກໍ ປຫິເຕີ ຂິປ຺ປໍ, ໂສວຕ຺ຕໍ ໂສປວາຫນໍ;

ເສົາຕຸຕຣຈຸລຫປຼຸຍາສໍ, ສຫສ຺ສປຜິຍຕຸຖຕຳ.

໑໘໖.

‘‘ຕເມນໍ ຕຕຸຖ ສາເຣສິ, ອຸເຣ ກຕຸວານ ໂສກນາ;

ຍຖາ ເອກມຸຫຸຕຸຕໍວ, ຕິຕິ ວສຸສານິ ສາຣຍິ.

໑໘໗.

‘‘ວິມໂຫ ຕິທິ ວສຸເສຫິ, ປພຸຊຸຊິຕຸວານ ພຸຣາຫຸມໂຕ;

ອຫຸຫສາສິ ຫຣິຕຣຸກຸເຂ, ສມນຸຕາ ອຄຸຄິຍາຍນໍ.

໑໘໘.

‘‘ນວປຕຸຕວນໍ ຜຸລຸລໍ, ໂກກິລຄຸຄຕາໂຜສິຕໍ;

ສມນຸຕາ ປວິໂລເກຕຸວາ, ຣຸທໍ ອສຸສູນິ ວຕຸຕຍິ.

໑໘໙.

‘‘ນ ຊເຫາ ນ ຊເປ ມນຸເຕ, ອຄຸຄິຫຸຕຸຕໍ ປຫາປິຕໍ;

ໂກ ນຸ ເມ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ປຸພຸເພ ຈິຕຸຕໍ ປໂລກຍິ.

໑໙໐.

‘‘ອຣຍຸເຍ ເມ ວິຫຣໂຕ, ໂຍ ເມ ເຕຊາ ຫ ສມຸກຸຕໍ;

ນານາຣຕນປຣິປູຣໍ, ນາວໍວ ຄຕຸຫີ ອຕຸຕເວ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ອຊຊປຸປຕຸໂຕຕິ ສມຸປຕຸໂຕ. ຕມຸທາວຕຸຕ ກລຸຍາຕິຕິ ຕໍ ເກເສ ປຣາມສິຕຸວາ ກິຕໍ ອີສີ ອຸທາວຕຸຕິຕຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ກລຸຍາຕາທສຸສນາ ສາ ສຸຍຸຫຼ ໂສກນາ. ປລີສຸສຊີຕິ ອາລີງຄີ. ຈວິຕມຸຫີ ພຸຣຫຸມຈຣິຍາ, ຍຖາ ຕໍ ອຖ ໂຕສິຕາຕິ, ກິກຸຂເວ, ຕສຸສ ອີສີໂນ ຕາວເທວ ຊານໍ ອນຸຕຣສາຍິ. ຕສຸມີ ຕມຸຫາ ຊານາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍາ ຈວິເຕ ຍຖາ ຕໍ ສກຸເກນ ປຕຸຖິຕໍ, ຕເຖວ ອໂທສິ. ອຖ ສກຸກສຸສ ປຕຸຖນາຍ ສມິທຸສກາວໍ ວິທິຕຸວາ ສາ ເທວກລຸຍາ ໂຕສິຕາ, ຕສຸສ ເຕນ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວິນາເສນ ສຍຸຊນິຕປີຕິປາໂມຊຊາຕິ ອຕຸໂຖ.

ມນສາ ອຄມາຕິ ສາ ຕໍ ອາລີງຄິຕຸວາ ກິຕາ ‘‘ອໂຫ ວຕ ສກຸໂກ ປລຸລງກໍ ເມ ເປເສຍຍາ’’ຕິ ເອວໍ ປວຕຸເຕນ ມນສາ ອິນຸທໍ ອຄ ມາ. ນນຸທເນ ວເນຕິ ນນຸທີຊນນສມຕຸຖຕາຍ ນນຸທນວນສງຂາເຕ ຕາວຕິສກວເນ ວສນຸຕໍ. ເທວກຸຍຸຊໂຣຕິ ເທວເສຍຸໂຖ . ປຫິຕິຕິ ເປເສສິ. ‘‘ປາຫິຕີ’’ຕິປີ ປາໂຖ. ໂສປວາຫນນຸຕິ ສປຣິວາຣໍ. ເສົາຕຸຕຣຈຸລຫປຼຸຍາສນຸຕິ ປຼຸຍາສາຍ ອຸຕຸຕຣຈຸລເຫຫິ ປຜິຈຸລາທິຕໍ. ສຫສຸສປຜິຍຕຸຖຕນຸຕິ ສຫສຸສທິພຸພໂກຊວຕຸຖຕໍ. ຕເມນໍ ຕຕຸຖາຕິ ຕໍ ອີສິສີງຄໍ ຕຕຸຖ ທິພຸພປລຸລງເກ ນິສິນຸນາ

ສາ ອຸເຣ ກຕ຺ວາ ຘາເຣສີ. ຕິຕິ ວສ຺ສານີຕິ ເອກມຸຫຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ມນຸສ຺ສຄຓນາຍ ຕິຕິ ວສ຺ສານີ ຕໍ ອຸເຣ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນາ ຘາເຣສີ.

ວິມໂຫຕິ ນິມ຺ມໂຫ ວິຄຕສຄ຺ຆກາໂວ. ໂສ ຫິ ຕິຕິ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ວິສຄ຺ໂຄ ສຍິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ປຏິລທ຺ຘສຄ຺ໂຄ ປພຸຊ຺ຊິ. ຕສ຺ມິໍ ປພຸຊ຺ຊມາເນ ທຕ຺ຖາທີຍມ຺ທນໍ ທິສ຺ວາວ ອລມ຺ພຸສາ ຕສ຺ສ ປພຸຊ຺ຊນກາວໍ ຉຕ຺ວາ ປລຸລຽກໍ ອນ຺ຕຣຘາເປຕ຺ວາ ສຍມ຺ປີ ອນ຺ຕຣຫິຕາ ອຍຸຖາສິ. ອທ຺ທສາສີຕິ ໂສ ອສ຺ສມປທໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂມ຺ຫິ ສີລວິນາສໍ ປາປີໂຕ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ສທ຺ເທນ ປຣິເທວມາໂນ ອທ຺ທສາສິ. ທຣິຕຣຸກ຺ເຂຕິ ອຄ຺ຄິຍາຍນສຽຂາຕໍ ອຄ຺ຄິສາລໍ ສມນ຺ຕາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຖິເຕ ທຣິຕປຕ຺ຕຣຸກ຺ເຂ. ນວປຕ຺ຕວນ຺ຕິ ຕຣຸເຕຫິ ນວປຕ຺ເຕຫິ ສຄ຺ຉນ຺ນໍ ວນໍ. ຣຸທນ຺ຕິ ປຣິເທວນ຺ໂຕ.

ນຊ຺ເຫ ນ ຊເປ ມນ຺ເຕຕິ ອຍມ຺ສ຺ສ ປຣິເທວນຄາຖາ. ປທາປີຕນ຺ຕິ ທາປີຕໍ, ປ-ກາໂຣ ອຸປສຄ຺ຄມຕ຺ຕໍ. ປາຣິຈຣິຍາຍາຕີ ໂກ ນຸ ກິເລສປາຣິຈຣິຍາຍ ອີໂຕ ປຸພ຺ເພ ມມ ຈິຕ຺ຕໍ ປໂລກຍີຕິ ປຣິເທວຕິ. ໂຍ ເມ ເຕຊາ ຫ ສມ຺ກຸຕນ຺ຕິ ຫ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ໂຍ ມມ ສມຓເຕເຊນ ສມ຺ກູຕໍ ຊານຄຸຕໍ ນານາຣຕນປຣິປຸຕ຺ຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ມທຕ຺ຓເວ ນາວໍ ວິຍ ຄຕ຺ທີ, ວິນາສໍ ປາເປສີ, ໂກ ນາເມ ໂສຕີ ປຣິເທວຕີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອລມ຺ພຸສາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສຈາທໍ ນ ກເຖສ຺ສາມິ, ອຍໍ ເມ ອກິສປິສ຺ສຕິ, ທນ຺ທສ຺ສ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ. ສາ ທິສ຺ສມາເນນ ກາເຍນ ຖຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໓໑.

‘‘ອຫໍ ເຕ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ເທວຣາເຊນ ເປສິຕາ;

ອວຘີ ຈິຕ຺ຕໍ ຈິຕ຺ເຕນ, ປມາໂທ ຕ຺ວໍ ນ ພຸຊ຺ຊສີ’’ຕິ.

ໂສ ຕສ຺ສາ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປິຕຣາ ທິນ຺ນໂອວາທໍ ສຣິຕ຺ວາ ‘‘ປິຕຸ ວຈນໍ ອກຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປຕ຺ໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໑໓໒.

‘‘ອິມານິ ກິຣ ມໍ ຕາໂຕ, ກສ຺ສໂປ ອນຸສາສຕິ;

ກມລາສທິສິຕ຺ຖິໂຍ, ຕາໂຍ ພຸຊ຺ເຊສິ ມາຓວ.

໑໓໓.

‘‘ອຸເຣຄຕ຺ຑາໂຍ ພຸຊ຺ເຊສີ, ຕາໂຍ ພຸຊ຺ເຊສີ ມາຓວ;

ອິຈ຺ຈານຸສາສີ ມໍ ຕາໂຕ, ຍຖາ ມໍ ອນຸກມ຺ປໂກ.

໑໓໔.

‘‘ຕສ຺ສາຫໍ ວຈນໍ ນາກໍ, ປິຕຸ ວຸທ຺ຒສ຺ສ ສາສນໍ;

ອຣຄ຺ເຄ ນິມ຺ມນຸສ຺ສມ຺ຫີ, ສ຺ວຊ຺ຊ ຊາຍາມິ ເອກໂກ.

໑໓໔໚

‘‘ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ສິຣຕ຺ຖ຺ ຊີວິເຕນ ເມ;

ປ຺ນ ວາ ຕາທິໂສ ເຫສ຺ສໍ, ມຣຕໍ ເມ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອິມານີຕິ ອິມານິ ວຈນານິ໚ ກມລາສທິສິຕ຺ຖິໂຍຕິ ກມລາ ວຸຈ຺ຈຕິ ນາຣິປ຺ປ຺ຜລຕາ, ຕາສໍ ປ຺ປ຺ຜສທິສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ໚ ຕາໂຍ ພຸຊ຺ເຊສິ ມາຕາວາຕິ ມາຕາວ ຕ຺ວໍ ຕາໂຍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ລຕ຺ວາ ທສ຺ສນປ຺ຖໍ ອຄມ຺ຕ຺ວາ ປລາເປຍ຺ຍາສີຕິ ຍານິ ເອວຣູປານິ ວຈນານິ ຕທາ ມໍ ຕາໂຕ ອນຸສາສຕິ, ອິມານິ ກິຣ ຕານີຕິ໚ ອຸເຣຄຕ຺ທາໂຍຕິ ອຸຣມ຺ຫິ ທ຺ວີຫິ ຄຕ຺ເທຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ໚ ຕາໂຍ ພຸຊ຺ເຊສີ, ມາຕາວາຕິ, ມາຕາວ, ຕາໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ຄເຕ ວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕີຕິ ຕ຺ວໍ ຊາເນຍ຺ຍາສີ໚ ນາກນ຺ຕິ ນາກຣີ໚ ຊາຍາມີຕິ ປ຺ຊຊາຍາມິ ປ຺ຣິເທວາມິ໚ ສິຣຕ຺ຖ຺ ຊີວິເຕນ ເມຕິ ສິຣຕ຺ຖ຺ ຄຣຫິຕໍ ມມ ຊີວິຕໍ, ຊີວິເຕນ ເມ ໂກ ອຕ຺ໂຖ໚ ປ຺ນ ວາຕິ ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ, ຍຖາ ປ຺ນ ວາ ຕາທິໂສ ກວິສ຺ສາມິ, ນຍ຺ກໍ ຊານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ວິຕຣາໂຄ ກວິສ຺ສາມິ, ມຣຕໍ ວາ ເມ ກວິສ຺ສຕີຕິ໚

ໂສ ກາມຣາຄໍ ປ຺ຫາຍ ປ຺ນ ຊານໍ ອຸປ຺ປາເທສິ໚ ອຖສ຺ສ ສມຕາເຕຊໍ ທິສ຺ວາ ຊານສ຺ສ ຈ ອຸປ຺ປາທິຕກາວໍ ລຕ຺ວາ ອລມ຺ພຸສາ ກີຕາ ຂມາເປສີ໚ ຕມຕ຺ຖໍ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ –

໑໓໖໚

‘‘ຕສ຺ສ ເຕຊໍ ວີຣິຍລ຺ຈ, ສິຕີ ລຕ຺ວາ ອວຍ຺ຖິຕໍ;

ສິຣສາ ອຄ຺ຄຫີ ປາເທ, ອິສິສີ໗ຄໍ ອລມ຺ພຸສາ໚

໑໓໗໚

‘‘ມາ ເມ ກ຺ຊ຺ຊ ມຫາວີຣ, ມາ ເມ ກ຺ຊ຺ຊ ມຫາອິເສ;

ມຫາ ອຕ຺ໂຖ ມຍາ ຈິຕ຺ໂຕ, ຕິທສານໍ ຍສສ຺ສິນໍ;

ຕຍາ ປ຺ກມ຺ປີຕໍ ອາສີ, ສພ຺ພໍ ເທວປ຺ຣໍ ຕທາ’’ຕິ໚

ອຖ ນໍ ໂສ ‘‘ຂມາມິ ເຕ, ກທ຺ເທ, ຍຖາສ຺ຂໍ ຄຈ຺ຉາ’’ຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຄາຖມາທ –

໑໓໘໚

‘‘ຕາວຕີສາ ຈ ເຍ ເທວາ, ຕິທສານລ຺ຈ ວາສໂວ;

ຕ຺ວລ຺ຈ ກທ຺ເທ ສຸຂີ ໂຫຫິ, ຄຈ຺ຉ ກລ຺ເລ ຍຖາສຸຂ’’ນ຺ຕິ໚

ສາ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຕເນວ ສ຺ວຕ຺ຕປລ຺ລ໗ເກນ ເທວປ຺ຣໍ ຄຕາ໚ ຕມຕ຺ຖໍ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ –

໑໓໙໚

‘‘ຕສ຺ສ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວານ, ກຕ຺ວາ ຈ ນံ ປທກ຺ຂိຕံ;

ອຠ຺ຊລိ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວານ, ຕມ຺ຫາ ຄານາ ອປກ຺ກມိ။

໑໘໐။

‘‘ໂຍ ຈ ຕສ຺ສາສိ ປລ຺ລງ຺ໂກ, ໂສວຕ຺ໂຕ ໂສປວາຫໂນ;

ເສົາຕ຺ຕຣຈ຺ຉທປຠ຺ຌາໂສ, ສຫສ຺ສປຜິຍຕ຺ຖໂຕ;

ຕເມວ ປລ຺ລງ຺ກມາຣຸຍ຺ຫ, ອຄາ ເທວານ ສນ຺ຕິເກ။

໑໘໑။

‘‘ຕໂມກ຺ກມິວ ອາຍນ຺ຕີ, ຊລນ຺ຕີ ວິຊ຺ຊຕံ ຍຖາ;

ປຕີໂຕ ສຸມໂນ ວິຕ຺ໂຕ, ເທວິນ຺ໂທ ອທທາ ວຣ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ໂອກ຺ກມິວາຕິ ທີປກံ ວິຍ။ ‘‘ປຕີໂຕ’’ຕິອາທີຫິ ຕຸຏ຺ຄາກາໂຣວ ທສ຺ສິໂຕ ອທທາ ວຣນ຺ຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຄິຕາຍ ຕຸຏ຺ໂຖ ວຣံ ອທາສິ။

ສາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ວຣံ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີ ໂອສານຄາຖມາຫ –

໑໘໘။

‘‘ວຣຠ຺ເຈ ເມ ອໂທ ສກ຺ກ, ສພ຺ພຠູຕານມິສ຺ສຣ;

ນິສິປ຺ປໂລກິກາ ຄຈ຺ເຉ, ເອຕံ ສກ຺ກ ວຣံ ວເຣ’’ຕິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ‘‘ສກ຺ກ ເທວຣາຊ, ສເຈ ເມ ຕ຺ວံ ວຣံ ອໂທ, ປຸນ ອິສິປໂລກິກາຍ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍံ, ມາ ນံ ເອຕທຕ຺ຖາຍ ປຫິເຕຍ຺ຍາສິ, ເອຕံ ວຣံ ວເຣ ຍາຈາມີ’’ຕິ။

ສຕ຺ຖາ ຕສ຺ສ ກິກ຺ຂຸໂນ ອິມံ ຘມ຺ມເທສນံ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກံ ສໂມຘາເນສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຖຫິ။ ຕທາ ອລມ຺ພຸສາ ປຸຣາຕທຸຕິຍິກາ ອໂຫສິ, ອິສິສິງ຺ໂຄ ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕກິກ຺ຂຸ, ປິຕາ ມຫາອິສິ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິນ຺ຕິ။

ອລມ຺ພຸສາຊາຕກວຕ຺ຕນາ ຕຕິຍາ။

[໕໘໔] ໔။ ສງ຺ຂປາລຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ອຣິຍາວກາໂສສີຕິ ອິທံ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸໂປສຖກມ຺ມံ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ။ ຕທາ ຫິ ສຕ຺ຖາ ອຸໂປສຖິເກ ອຸປາສເກ ສມ຺ປຫံເສຕ຺ວາ ‘‘ໂປຣາຕກປຕ຺ຫິຕາ ມຫຕີ ນາຄສມ຺ປຕ຺ຕິ ປຫາຍ ອຸໂປສຖວາສံ ອຸປວສິສ຺ເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕံ ອາຫຣິ။

ອຕີເຕ ຣາຊຄເຫ ມຄຘຣາຊາ ນາມ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ຕທາ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ‘‘ທຸຍ຺ໂຍຘໂນ’’ຕິສ຺ສ ນາມໍ ກຣິໍສຸຯ ໂສ ວຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ຕກ຺ກສິລາຍໍ ສພ຺ພສິປ຺ປານິ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປິຕຸ ສິປ຺ປໍ ທສ຺ເສສິຯ ອຖ ນໍ ປິຕາ ຣຊ຺ເຊ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ວສິຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ທິວສສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ຕສ຺ສ ມຫາລາຠສກ຺ກາໂຣ ອຸທປາທິຯ ໂສ ເຕເນວ ປລິໂພເຘນ ກສິຓປຣິກມ຺ມມຕ຺ຕມ຺ປິ ກາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ມຫາ ເມ ລາຠສກ຺ກາໂຣ, ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ອິຘ ວສນ຺ເຕນ ອິມໍ ຊຏໍ ຉິນ຺ທິຕຸໍ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາວ ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ໂສ ກຎ຺ຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຄຘຣຏ຺ຐໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫິໍສກຣຏ຺ເຐ ສງ຺ຂປາລທຫໂຕ ນາມ ນິກ຺ຂນ຺ຕາຍ ກຓ຺ຓເປຓ຺ຓາຍ ນທິຍາ ນິວຕ຺ຕເນ ຈນ຺ທກປພ຺ພຕໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ປຓ຺ຓສາລໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວສນ຺ໂຕ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຌານາຠິຎ຺ຎາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸຎ຺ຉາຈຣິຍາຍ ຍາເປສິຯ ຕເມນໍ ສງ຺ຂປາໂລ ນາມ ນາຄຣາຊາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ກຓ຺ຓເປຓ຺ຓານທິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ອຸປສງ຺ກມຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສສິຯ ອຖສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ປິຕຣໍ ທຏ຺ຐຸກາໂມ ປວຕ຺ຕິໍ ອຊານນ຺ໂຕ ອນຸວິຈາຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ອສຸກຏ຺ຐາເນ ນາມ ວສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກຕິປເຍຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຘິໍ ອສ຺ສມປທາຠິມຸໂຂ ປາຍາສິຯ

ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສງ຺ຂປາໂລ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ນິສີທິຯ ໂສ ຕໍ ຣາຊານໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອິສີ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ປກ຺ກາມິຯ ຣາຊາ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – ‘‘ຠນ຺ເຕ, ກຕຣຣາຊາ ນາເມສ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄໂຕ’’ຕິຯ ຕາຕ, ສງ຺ຂປາລນາຄຣາຊາ ນາເມໂສຕິຯ ໂສ ຕສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ນິສ຺ສາຍ ນາຄຠວເນ ໂລຠໍ ກຕ຺ວາ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ປິຕຸ ຠິກ຺ຂາຫາຣໍ ນິພທ຺ຘໍ ທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ທານສາລາໂຍ ກາເຣຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ສງ຺ໂຂເຠນ຺ໂຕ ທານໍ ທຕ຺ວາ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ນາຄຠວນໍ ປຕ຺ເຖຕ຺ວາ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ນາຄຠວເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສງ຺ຂປາລນາຄຣາຊາ ອໂຫສິ ຯ ໂສ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ຕາຍ ສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ວິປ຺ປຏິສາຣີ ຫຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມນຸສ຺ສໂຍນິໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສິຯ ອຖສ຺ສ ນາຄຠວເນ ວສນ຺ຕສ຺ສ ອຸໂປສຖວາໂສ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊຕິ, ສີລວິນາສໍ ປາປຸຓາຕິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ນາຄຠວນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກຓ຺ຓເປຓ຺ຓາຍ ນທິຍາ ອວິທູເຣ ມຫາມຄ຺ຄສ຺ສ ຈ ເອກປທິກມຄ຺ຄສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ເອກໍ ວມ຺ມິກໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ສມາທິນ຺ນສີໂລ ‘‘ມມ ຈມ຺ມມໍສາທີຫິ ອຕ຺ຖິກາ ຈມ຺ມມໍສາທີນິ ຫຣນ຺ຕູ’’ຕິ ອຕ຺ຕານໍ ທານມຸເຂ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ນິປ຺ປນ຺ໂນ ສມຓທມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຈາຕຸທ຺ທເສ ປນ຺ນຣເສ ວສິຕ຺ວາ ປາຏິປເທ ນາຄຠວນໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ

ຕສ຺ມິໍ ເອກທິວສໍ ເອວໍ ສີລໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ນິປ຺ປນ຺ເນ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມວາສິໂນ ໂສຬສ ຊນາ ‘‘ມໍສໍ ອາຫຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາວຸຘຫຕ຺ຖາ ອຣຎ຺ເຎ ວິຈຣນ຺ຕາ ກິຎ຺ຈິ ອລຠິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ຕໍ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ນິປ຺ປນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມຍໍ ອຊ຺ຊ ໂຄຘາໂປຕກມ຺ປິ ນ ລຠິມ຺ຫາ, ອິມໍ ນາຄຣາຊານໍ ວຘິຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມຫາ ໂຂ ປເນສ ຄຍ຺ຫມາໂນ ປລາເຍຍ຺ຍ, ຍຖານິປ຺ປນ຺ເນວ ຕໍ ໂຠເຄສຸ ສູເລຫິ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸພ຺ພລໍ ກຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສູລານິ ອາທາຍ ອຸປສງ຺ກມິໍສຸຯ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ມຫນ຺ຕໍ ເອກໂທຓິກນາວປ຺ປມາຓໍ ວຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຄປີຕສຸມນປຸປ຺ຜທາມໍ ວິຍ ຊິຎ຺ຊຸກຜລສນ຺ນິເກຫິ ອກ຺ຂີຫິ ຊຍສຸມນປຸປ຺ຜສທິເສນ ຈ ສີເສນ ສມນ຺ນາຄຕໍ ອຕິວິຍ ໂສຠຕິຯ ໂສ ເຕສໍ ໂສຬສນ຺ນໍ ຊນານໍ ປທສທ຺ເທນ ໂຠຄນ຺ຕຣໂຕ ສີສໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ເຕ ສູລຫຕ຺ເຖ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຊ຺ຊ ມຍ຺ຫໍ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຓິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ອຕ຺ຕານໍ ທານມຸເຂ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ວີຣິຍໍ ອຘິຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ນິປ຺ປນ຺ໂນ, ອິເມ ມມ ສຣີຣໍ ສຕ຺ຕີຫິ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຉິທ຺ທາວຉິທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ເຕ ໂກຘວເສນ ອກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ນ ໂອໂລເກສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລເຠທຠເຍນ ທລ຺ຫໍ ອຘິຏ຺ຐາຍ ສີສໍ ໂຠຄນ຺ຕເຣເຍວ ປເວເສຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ອຖ ນໍ ເຕ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນງ຺ຄຸຏ຺ເຐ ຄເຫຕ຺ວາ ກຑ຺ຒນ຺ຕາ ຠູມິຍໍ ໂປເຖຕ຺ວາ ຕິຓ຺ຓສູເລຫີ ອຏ຺ຐສຸ ຐາເນສຸ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສກຓ຺ຏກກາຬເວຕ຺ຕຍຏ຺ຐິໂຍ ປຫາຣມຸເຂຫິ ປເວເສຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສຸ ຐາເນສຸ ກາເຊນາທາຍ ມຫາມຄ຺ຄໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິໍສຸ, ມຫາສຕ຺ໂຕ ສູເລຫິ ວິຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເອກຏ຺ຐາເນປິ ໂກຘວເສນ ອກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ເຕ ນ ໂອໂລເກສິຯ ຕສ຺ສ ອຏ຺ຐຫິ ກາເຊຫິ ອາທາຍ ນີຍມານສ຺ສ ສີສໍ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປຫຣິຯ ອຖ ນໍ ‘‘ສີສມສ຺ສ ໂອລມ຺ພຕີ’’ຕິ ມຫາມຄ຺ເຄ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຕຣຸຓສູເລນ ນາສາປຸຏໍ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊຸກໍ ປເວເສຕ຺ວາ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກາຊໂກຏິຍໍ ລຄ຺ຄິຕ຺ວາ ປຸນປິ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິໍສຸຯ

ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ວິເທຫຣຏ຺ເຐ ມິຖິລນຄຣວາສີ ອາຬາໂຣ ນາມ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ປຎ຺ຈ ສກຏສຕານິ ອາທາຍ ສຸຂຍານເກ ນິສີທິຕ຺ວາ

ຄຈຸຉນ຺ໂຕ ເຕ ໂກຊປຸຕ຺ເຕ ໂພຣິສຕຸຕໍ ຕຖາ ຄຕ຺ທິຕ຺ວາ ຄຈຸຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ເຕສໍ ໂສລຸອສນ຺ນມ຺ປິ ໂສລຸອສທິ ວາຫໂຄເຕທິ ສທ຺ຜິ ປສຕໍ ປສຕໍ ສຸວຕ຺ຕນາສເກ ສພ຺ເພສໍ ນິວາສນປາຣຸປນານິ ກຣິຍານມ຺ປິ ເນສໍ ວຕ຺ຖາກຣຕານິ ທຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສິ຺ ອຖ ໂສ ນາຄກາວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປປ຺ປຸຈ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອາລຸອາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນາຄກາວນສ຺ສ ວຕ຺ຕໍ ກເຖຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ນາຄກາວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິທີ ນາຄກລ຺ຍາສເຕທິ ສທ຺ຜິ ມຫນ຺ຕມສ຺ສ ຍສໍ ທຕ຺ວາ ທິພ຺ເພທິ ກາເມທິ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ຺ ອາລຸອາໂຣ ນາຄກາວເນ ເອກາວສ຺ສໍ ວສິຕ຺ວາ ທິພ຺ພກາເມ ປຣິກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ''ອິຈ຺ຉາມຫໍ, ສມ຺ມ, ປພ຺ພຊິຕ຺''ນ຺ຕິ ນາຄຣາຊສ຺ສ ກເຖຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ນາຄກາວນໂຕ ທິມວນ຺ຕປ຺ປເທສໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຈິຣໍ ວສິຕ຺ວາ ອປຣກາເຄ ຈາຣິກໍ ຈຣນ຺ໂຕ ພາຣາຕາສີ ປຕ຺ວາ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ວສິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ກິກ຺ຂາຍ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິ຺ ອຖ ນໍ ພາຣາຕາສິຣາຊາ ທິສ຺ວາ ອິຣິຍາປເຖ ປສີທິຕ຺ວາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປລ຺ລຕ຺ຕາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ໂກເຊຕ຺ວາ ອລ຺ລຕຣສ຺ມິ ນິເຈ ອາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຜິ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໓຺

''ອຣິຍາວກາໂສສິ ປສນ຺ນເນຕ຺ໂຕ, ມລ຺ເລ ກວໍ ປພ຺ພຊິໂຕ ກຸລມ຺ຫາ;

ກຖໍ ນຸ ວິຕ຺ຕານິ ປຫາຍ ໂກເຄ, ປພ຺ພຊິ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຓຣາ ສປ຺ລ຺ລາ''ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອຣິຍາວກາໂສສີຕິ ນິທ຺ໂທສສ຺ນ຺ທຣສຣີຣາວກາໂສສິ, ອກິຣູໂປສີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ປສນ຺ນເນຕ຺ໂຕຕິ ປລ຺ຈທິ ປສາເທທິ ຍຸຕ຺ຕເນຕ຺ໂຕ຺ ກຸລມ຺ຫາຕິ ຂຕ຺ຕິຍກຸລາ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸລາ ວາ ເສຎ຺ຖິກຸລາ ວາ ປພ຺ພຊິໂຕສີຕິ ມລ຺ລາມິ຺ ກຖໍ ນູຕິ ເກນ ກາຣເຕນ ກີ ອາຣມ຺ມຕໍ ກຕ຺ວາ ຉນລ຺ຈ ອຸປໂກເຄ ຈ ປຫາຍ ຓຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕສີ ສປ຺ລ຺ລ ປຕ຺ທິຕປ຺ຣິສາຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ຺

ຕໂຕ ປຣໍ ຕາປສ຺ສ ຈ ຣລ຺ໂລ ຈ ວຈນປ຺ປຝິວຈນວເສນ ຄາຖານໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ເວທິຕພ຺ໂພ –

໑໘໔຺

''ສຍໍ ວິມານໍ ນຣເທວ ທິສ຺ວາ, ມຫານຸກາວສ຺ສ ມໂຫຣຄສ຺ສ;

ທິສ຺ວານ ປຸລ຺ລານ ມຫາວິປາກໍ, ສທ຺ຘາຍຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ທິ ຣາຊ຺

໑໘໕຺

''ນ ກາມກາມາ ນ ກຍາ ນ ໂທສາ, ວາຈໍ ມຸສາ ປພ຺ພຊິຕາ ກຕນ຺ຕິ;

ອກ຺ຂາທິ ເມ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ສຸຕ຺ວານ ເມ ຊາຍິທິຕິປ຺ປສາໂທ຺

໑໘໖຺

''ວາຕິຊ຺ຊ ຣຸນ຺ຖາສິປ ຄຈ຺ຉມາໂນ, ປເຖ ອທ຺ທສາສິມ຺ທິ ໂກຊປຸຕ຺ເຕ;

ປວຖ຺ຒກາຍໍ ອຸຣຄໍ ມຫນ຺ຕໍ, ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ປໂມທມາເນ຺

໑໘໗຺

“ໂສຫໍ ສມາຄມ຺ມ ຊນິນ຺ທ ເຕຫິ, ປຫຏ຺ຐໂລໂມ ອວຈມ຺ຫິ ກິໂຕ;

ກຸຫຶ ອຍໍ ນິຍຕິ ຠີມກາໂຍ, ນາເຄນ ກິ ກາຫຖ ໂຠຊປຸຕ຺ຕາຯ

໑໘໗ຯ

“ນາໂຄ ອຍໍ ນິຍຕິ ໂຠຊນຕ຺ຖາ, ປວຑ຺ຒກາໂຍ ອຸຣໂຄ ມຫນ຺ໂຕ;

ສາທຸຎ຺ຈ ຖູລຎ຺ຈ ມຸທຸຎ຺ຈ ມໍສໍ, ນ ຕ຺ວໍ ຣສຎ຺ຎາສິ ວິເທຫປຸຕ຺ຕຯ

໑໘໙ຯ

“ອິໂຕ ມຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກໍ ນິເກຕໍ, ອາທາຍ ສຕ຺ຖານິ ວິໂກປຍິຕ຺ວາ;

ມໍສານິ ໂຠກ຺ຂາມ ປໂມທມານາ, ມຍຎ຺ຫິ ເວ ສຕ຺ຕໂວ ປນ຺ນຄານໍຯ

໑໘໐ຯ

“ສເຈ ອຍໍ ນິຍຕິ ໂຠຊນຕ຺ຖາ, ປວຑ຺ຒກາໂຍ ອຸຣໂຄ ມຫນ຺ໂຕ;

ທທາມິ ໂວ ພລິພທ຺ທານິ ໂສລສ, ນາຄໍ ອິມໍ ມຸຎ຺ຈຖ ພນ຺ຘນສ຺ມາຯ

໑໘໑ຯ

“ອທ຺ຘາ ຫິ ໂນ ຠກ຺ໂຂ ອຍໍ ມນາໂປ, ພຫູ ຈ ໂນ ອຸຣຄາ ຠຸຕ຺ຕປຸພ຺ພາ;

ກໂຣມ ເຕ ຕໍ ວຈນໍ ອຬາຣ, ມິຕ຺ຕຎ຺ຈ ໂນ ໂຫຫິ ວິເທຫປຸຕ຺ຕຯ

໑໘໒ຯ

“ຕທາສ຺ສຸ ເຕ ພນ຺ຘນາ ໂມຈຍຶສຸ, ຍໍ ນຕ຺ຖຸໂຕ ປຏິໂມກ຺ກສ຺ສ ປາເສ;

ມຸຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ ພນ຺ຘນາ ນາຄຣາຊາ, ປກ຺ກາມິ ປາຈີນມຸໂຂ ມຸຫຸຕ຺ຕໍຯ

໑໘໓ຯ

“ຄນ຺ຕ຺ວານ ປາຈີນມຸໂຂ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ, ປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ປໂລກຍິ ມໍ;

ຕທາສ຺ສຫໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ອນ຺ວຄຈ຺ຉຶ, ທສງ຺ຄຸລຶ ອຎ຺ຊລຶ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາຯ

໑໘໔ຯ

‘‘ຄຈ຺ເຂວ ໂຂ ຕ຺ວໍ ຕຣມານຣູໂປ, ມາ ຕໍ ອມິຕ຺ຕາ ປຸນຣຄ຺ຄເຫສຸໍ;

ທຸກ຺ໂຂ ຫິ ລຸທ຺ເທຫິ ປຸນາ ສມາຄໂມ, ອທສ຺ສນໍ ໂກຊປຸຕ຺ຕານ ຄຈ຺ຂຯ

໑໘໔ຯ

‘‘ອຄມາສິ ໂສ ຣຫທໍ ວິປ຺ປສນ຺ນໍ, ນີໂລກາສໍ ຣມຕີຍໍ ສຸຕິຕ຺ຖໍ;

ສໂມຕຕໍ ຊມ຺ພຸຫີ ເວຕສາຫິ, ປາເວກ຺ຂີ ນິຕ຺ຕິຕ຺ຕາກໂຍ ປຕີໂຕຯ

໑໘໕ຯ

‘ໂສ ຕໍ ປວິສ຺ສ ນຈິຣສ຺ສ ນາໂຄ, ທິພ຺ເພນ ເມ ປາຕຸຣຫູ ຊນິນ຺ທ;

ອຸປຍ຺ກຫີ ມໍ ປີຕຣໍວ ປຸຕ຺ໂຕ, ຫທຍງຄມໍ ກຕ຺ຕສຸຂໍ ກຕນ຺ໂຕຯ

໑໘໖ຯ

‘‘ຕ຺ວໍ ເມສິ ມາຕາ ຈ ປີຕາ ອລຸອາຣ, ອພ຺ການ຺ຕໂຣ ປາຕຫໂທ ສຫາໂຍ;

ສກ຺ຈ ອິທ຺ຂີ ປຝິລາກໂກສ຺ມິ, ອລຸອາຣ ປສ຺ສ ເມ ນິເວສນານິ;

ປຫູຕກກ຺ຂໍ ພຫຸອນ຺ນປານໍ, ມສກ຺ກສາຣໍ ວິຍ ວາສວສ຺ສາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ວິມານນ຺ຕິ ສງຂປາລນາຄຣຄ຺ໂຄ ອເນກສຕນາຍກສມ຺ປຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ນໍ ກຄ຺ຈນມຕິວິມານໍຯ ປຸຄ຺ຄານນ຺ຕິ ເຕນ ກຕປຸຄ຺ຄານໍ ມຫນ຺ຕໍ ວິປາກໍ ທິສ຺ວາ ກມ຺ມຄ຺ຈ ຜລຄ຺ຈ ປຣໂລກຄ຺ຈ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ປວຕ຺ຕາຍ ສທ຺ຂາຍ ອຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕຯ ນ ການການາຕິ ນ ວຕ຺ຖຸການເມນປີ ກເຍນປີ ໂທເສນປີ ມຸສາ ກຕນ຺ຕິຯ ຊາຍິຫິຕິຕິ, ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ມຍ຺ຫມ຺ປີ ປສາໂທ ໂສມນສ຺ສໍ ຊາຍິສ຺ສຕິຯ ວາຕິຊ຺ຊນ຺ຕິ ວາຕິຊ຺ຊກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິຕິ ຄຈ຺ຂນ຺ໂຕຯ ປເຖ ອທ຺ທສາສິມ຺ຫິຕິ ປຄ຺ຈນ຺ນໍ ສກຍສຕານໍ ປຸຣໂຕ ສຸຂຍານເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຂນ຺ໂຕ ມຫາມຄ຺ເຄ ຊນປທມນຸສ຺ເສ ອທ຺ທສໍຯ ປວທ຺ຒກາຍນ຺ຕິ ວທ຺ຒິຕກາຍໍຯ ອາທາຍາຕິ ອຍ຺ກຫີ ກາເຊຫີ ຄເທຕ຺ວາຯ ອວຈມ຺ຫີຕິ ອກາສິຯ ກິມກາໂຍຕິ ກຍຊນກກາໂຍຯ ໂກຊປຸຕ຺ຕາຕິ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ຕເກ ປີຍສມຸທາຈາເຣນາລປຕິຯ ວິເທຫປຸຕ຺ຕາຕິ ວິເທຫຣຍ຺ກວາສິຕາຍ ອາລຸອາຣໍ ອາລປີສ຺ຯ ວິໂກປຍິຕ຺ວາຕິ ຝິນ຺ທິຕ຺ວາຯ ມຍຄ຺ຫີ ໂວສຕ຺ຕໂວຕິ ມຍໍ ປນ ນາຄານໍ ເວຣິໂນ ນາມຯ ໂກຊນຕ຺ຖາຕິ ໂກຊນຕ຺ຖາຍຯ ມິຕ຺ຕຄ຺ຈ ໂນ ໂຫຫີຕິ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ມິຕ຺ໂຕ ໂຫຫີ, ກຕຄ຺ຕໍ ຊານຯ

ຕທາສ຺ສຸ ເຕຕິ, ມຫາຣາຊ, ເຕຫິ ໂກຊປຸຕ຺ເຕຫິ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ອຫໍ ເຕສໍ ໂສລຸອສ ວາຫໂຄເຕ ນິວາສນປາຣຸປນານິ ປສຕໍ ປສຕໍ ສຸວຕ຺ຕມາສເກ ກຣິຍານຄ຺ຈ ເນສໍ ວຕ຺ຖາລງກາຣໍ ອທາສິ, ອຖ ເຕ ສງຂປາລນາຄຣາຊານໍ ກູມິຍໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກກ຺ຂລຸອຕາຍ ສກຕ຺ຍກກາລຸອເວຕ຺ຕລຕາຍ ໂກຍິຍໍ ຄເທຕ຺ວາ ອາກທ຺ຒິຕຸໍ ອາຣກີສ຺ຯ ອຖາຫໍ ນາຄຣາຊານໍ ກິລມນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອກິລເມນ຺ໂຕວ ອສີນາ ຕາ ລຕາ ຝິນ຺ທິຕ຺ວາ ທາຣການໍ ກຕ຺ຕເວຒໂຕ ວຍ຺ຍິນິຫຣຕນິຍາເມນ ອທຸກ຺ຂາເປນ຺ໂຕ ສຕິກໍ ນີຫຣີ, ຕສ຺ມິ ກາເລ ເຕ ໂກຊປຸຕ຺ຕາ ຍໍ ພນ຺ຒນໍ ອສ຺ສ ນຕ຺ຖໂຕ ປເວເສຕ຺ວາ ປາເສ ປຝິໂມກ຺ກໍ, ຕສ຺ມາ ພນ຺ຒນາ ຕໍ ອຸຣຄໍ ໂມຈຍີສ຺ຯ ຕສ຺ສ ນາສໂຕ ສຫ ປາເສນ ຕໍ ຣຊ຺ຊກໍ ນີຫຣີສູຕິ ທີເປຕິຯ ອິຕິ ເຕ ອຸຣຄໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ອຸຣໂຄ ທຸພ຺ພໂລ, ມຕກາເລ ນໍ ຄເທຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ນິລີຍີສ຺ຯ

ປຸຕ຺ເຕຫິຕິ ໂສປີ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ປາຈີນາກິມ຺ໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ມໍ ປໂລກຍີຯ ຕທາສ຺ສຫນ຺ຕິ ຕທາ ອສ຺ສ ອຫໍຯ

ຄຈເວວາຕິ ເອວໍ ຕໍ ອວຈນ຺ຕິ ວທຕິ។ ຣທທນ຺ຕິ ກຖ຺ຕເວຖ຺ຕທທໍ។ ສໂມຕຕນ຺ຕິ ອ຺ກຍຕິເຣສ຺ ຊມ຺ພ຺ຣກ຺ຂເວຕສຣກ຺ເຂຫິ ໂອຕ ຕໍ ວິຕຕໍ។ ນິຕ຺ຕິຕ຺ຕາໂຍ ປຕິໂຕຕິ ໂສ ກິຣ ຕໍ ທຫໍ ປວິສນ຺ໂຕ ອາລ຺ອາຣສ຺ສ ນິປ຺ຈ຺ຈກາຣໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຍາວ ນງຄ຺ຍ຺ຖາ ໂອ ຕຣິ, ອ຺ທເກ ປວິຍ຺ຄຍ຺ຖານເມວສ຺ສ ນິພ຺ກຍໍ ອໂທສິ, ຕສ຺ມາ ນິຕ຺ຕິຕ຺ຕາໂຍ ປຕິໂຕ ທຍ຺ຄຕ຺ຍ໌ໂຖ ປາເວກ຺ຂິຕິ។ ປວິສ຺ສາຕິ ປວິສິຕ຺ວາ។ ທິພ຺ເພນ ເມຕີ ນາຄກາວເນ ປມາທໍ ອນາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຍິ ກຖ຺ຕເວຖ຺ຕຕິຣໍ ອນຕິກ຺ກນ຺ເຕເຍວ ທິພ຺ເພນ ປຣິວາເຣນ ມມ ປ຺ຣໂຕ ປາຕ຺ຣໂທສິ។ ອ຺ປຍ຺ຄຫິຕິ ອ຺ປາຄມິ។ ອພ຺ການ຺ຕໂຣຕິ ທທຍມໍສສທິໂສ។ ຕ຺ວໍ ມມ ພຫ຺ປກາໂຣ, ສກ຺ກາຣໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ។ ປສ຺ສ ເມ ນິເວສນານີຕິ ມມ ນາຄກາວນໍ ປສ຺ສ។ ມສກ຺ກສາຣໍ ວິຍາຕິ ມສກ຺ກສາໂຣ ວ຺ຈ຺ຈຕິ ໂອສກ຺ການປຣິສກ຺ກ ນາກາເວນ ໝນສາຣຕາຍ ຈ ສິເນຣ຺ປພ຺ພຕຣາຊາ។ ອຍໍ ຕຕ຺ຖ ມາປີຕໍ ຕາວຕີສກາວນໍ ສນ຺ສາເຍວມາຫ។

ມຫາຣາຊ! ເອວໍ ວຕ຺ວາ ໂສ ນາຄຣາຊາ ອ຺ຕ຺ຕຣີ ອຕ຺ຕໂນ ນາຄກາວນໍ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໗។

‘‘ຕໍ ກູມິກາເຄຫີ ອ຺ເປຕຣູປໍ, ອສກ຺ຂຣາ ເຈວ ມ຺ທູ ສ຺ກາ ຈ;

ນິຈຕ຺ຕິຕາ ອປ຺ປຣຊາ ຈ ກູມິ, ປາສາທິກາ ຍຕ຺ຖ ຊທນ຺ຕິ ໂສກໍ។

໑໘໙។

‘‘ອນາວກ຺ລາ ເວລ຺ອ຺ຣິຍູປນີລາ, ຈຕ຺ທ຺ທິສໍ ອມ຺ພວນໍ ສ຺ຣມ຺ມໍ;

ປກ຺ກາ ຈ ເປສີ ຈ ຜລາ ສ຺ຜ຺ລ຺ລາ, ນິຈ຺ໂຈຕ຺ກາ ສາຣຍນ຺ຕິ ຜລານີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອສກ຺ຂຣາຕິ ຍາ ຕຕ຺ຖ ກູມິ ປາສາຕສກ຺ຂຣຣທິຕາ ມ຺ທ຺ ສ຺ກາ ກລ຺ຈນຣຊຕມຕິມຍາ ສຕ຺ຕຣຕນວາລ຺ກາກິຕ຺ຕາ។ ນິຈຕ຺ຕິຕາຕິ ອິນ຺ທໂຄປກປີຍ຺ກິສທິສວຕ຺ເຕຫິ ນິຈຕິເຕຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ។ ອປ຺ປຣຊາຕິ ປໍສ຺ຣທິຕາ។ ຍຕ຺ຖ ຊທນ຺ຕິ ໂສກນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ປວິຍ຺ຄມຕ຺ຕາວ ນິສ຺ໂສກາ ໂທນ຺ຕິ។ ອນາວກ຺ລາຕິ ນ ອວກ຺ລາ ອຂາຕ຺ມາ ອ຺ປຣີ ອ຺ກ຺ກ຺ລວິກ຺ລກາວຣທິຕາ ວາ ສມສຕ຺ຖິຕາ។ ເວລ຺ອ຺ຣິຍູປນີລາຕິ ເວລ຺ອ຺ຣິເຍນ ອ຺ປນີລາ, ຕສ຺ມີ ນາຄກາວເນ ເວລ຺ອ຺ຣິຍມຍາ ປສນ຺ນສລິລາ ນີໂລກາສາ ອເນກວຕ຺ຕາມ ລ຺ປ຺ປລສຍ຺ຊນ຺ນາ ໂປກ຺ຂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຈຕ຺ທ຺ທິສນ຺ຕິ ຕສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ ຈຕູສ຺ ທິສາສ຺។ ປກ຺ກາ ຈາຕິ ຕສ຺ມີ ອມ຺ພວເນ ອມ຺ພຣກ຺ຂາ ປກ຺ກຜລາ ຈ ອທ຺ຒປກ຺ກຜລາ ຈ ຕຣ຺ຕຜລາ ຈ ຜ຺ລ຺ລິຕາເຍວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ນິຈ຺ໂຈຕ຺ກາຕິ ຊນ຺ນມ຺ປີ ອ຺ຕູນໍ ອນ຺ຣູເປຫິ ປ຺ປ຺ຜຜເລຫິ ສມນ຺ນາຄຕາຕິ។

໑໙໐។

ເຕສໍ ວນານໍ ນຣເທວ ມຊ຺ເຊ, ນິເວສນໍ ກສ຺ສຣສນ຺ນິກາສໍ;

ຣຊຕຄ຺ຄລ຺ອໍ ໂສວຕ຺ຕມຍໍ ອ຺ລ຺ອາຣໍ, ໂອກາສຕີ ວິຊ຺ຊ຺ຣິວນ຺ຕລິກ຺ເຂ។

໑໙໑។

‘‘ມຕິມຍາ ໂສຕ຺ຕມຍາ ອ຺ລ຺ອາຣາ, ອເນກຈິຕ຺ຕາ ສຕຕໍ ສ຺ນິມ຺ມິຕາ;

ປຣິປູຣາ ກລ຺ຍາຫິ ອລງກຕາຫິ, ສ຺ວຕ຺ຕກາຍູຣຣຣາຫິ ຣາຊ។

໑໙໔។

‘‘ໂສ ສງ຺ຂປ຺າໂລ ຕຣມານຣູໂປ, ປ຺າສາທມາຣຸຍ຺ຫ ອໂນມວຕ຺ໂຕ;

ສຫສ຺ສຖມ຺ພໍ ອຕຸລານຸພາວໍ, ຍຕ຺ຖສ຺ສ ພຣິຍາ ມເຫສີ ອໂຫສີ.

໑໖໓.

‘‘ເອກາ ຈ ນາຣີ ຕຣມານຣູປ຺າ, ອາທາຍ ເວລຸຣິຍມຍໍ ມຫຄ຺ຄໍ;

ສຸພໍ ມຕີ ຊາຕິມນ຺ຕູປປນ຺ນໍ, ອໂຈທິຕາ ອາສນມພ຺ພິຫາສີ.

໑໖໔.

‘‘ຕໂຕ ມໍ ອຸຣໂຄ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ, ນິສີທຍີ ປ຺າມຸຂອາສນສ຺ມິໍ;

ອິທມາສນໍ ອຕ຺ຣ ພວໍ ນິສີທຕຸ, ພວໍ ຫິ ເມ ອຍ຺ຍຕໂຣ ຄຣູນໍ.

໑໖໕.

‘‘ອຍ຺ຍາ ຈ ນາຣີ ຕຣມານຣູປ຺າ, ອາທາຍ ວາຣີ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ;

ປ຺າທານິ ປກ຺ຂາລຍີ ເມ ຊນິນ຺ທ, ພຣິຍາວ ພຕ຺ຕູ ປຕິໂນ ປິຍສ຺ສ.

໑໖໖.

‘‘ອປຣາ ຈ ນາຣີ ຕຣມານຣູປ຺າ, ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ໂສວຕ຺ຕມຍາຍ ປ຺າຕິຍາ;

ອເນກສູປໍ ວິວິທໍ ວິຍຍ຺ຊນໍ, ອຸປນາມຍີ ພຕ຺ຕ ມນຸຍ຺ຍຣູປໍ.

໑໖໗.

‘‘ຕຸຣິເຍຫິ ມໍ ພາຣຕ ພຸຕ຺ຕວນ຺ຕໍ, ອຸປຍ຺ຖຫຸໍ ພຕ຺ຕຸ ມໂນ ວິທິຕ຺ວາ;

ຕຕຸຕ຺ຕຣີ ມໍ ນິປຕີ ມຫນ຺ຕໍ, ທິພ຺ເພຫິ ກາເມຫິ ອນປ຺ປເກຫີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນິເວສນນ຺ຕິ ປ຺າສາໂທ. ພສ຺ສຣສນ຺ນິກາສນ຺ຕິ ປພ຺ສ຺ສຣທສ຺ສນໍ. ຣຊຕຄ຺ຄລອນ຺ຕິ ຣຊຕທ຺ວາຣກວາຍໍ. ມຕິມຍາຕິ ເອວຣູປ຺າ ຕຕ຺ຖ ກູຍາຄາຣາ ຈ ຄພ຺ພາ ຈ. ປຣິປູຣາຕິ ສມ຺ປຸຕ຺ຕາ. ໂສ ສງ຺ຂປ຺າໂລຕິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ເອວໍ ຕສ຺ມິ ນາຄພວນໍ ວຕ຺ເຕນ຺ເຕ ຕໍ ທຍ຺ຖຸກາໂມ ອໂຫສີ, ອຖ ມໍ ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ວາ ໂສ ສງ຺ຂປ຺າໂລ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຣມາໂນ ເວລຸຣິຍຖມ຺ເພຫິ ສຫສ຺ສຖມ຺ພໍ ປ຺າສາທໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ຍສ຺ມິໍ ຖາເນ ອສ຺ສ ມເຫສີ ອໂຫສີ, ຕໍ ຖານໍ ເນຕີຕິ ທີເປຕິ. ເອກາ ຈາຕິ ມຍີ ປ຺າສາທໍ ອພິຣຸລ຺ເຫ ເອກາ ອິຕ຺ຖີ ອຍ຺ເຍຫິ ມຕີຫິ ຊາຕິມຫນ຺ເຕຫິ ອຸເປຕໍ ສຸພໍ ເວລຸຣິຍາສນໍ ເຕນ ນາຄຣາເຊນ ອວຸຕ຺ຕາວ. ອພ຺ພິຫາສີຕິ ອພິຫຣິ, ອຕ຺ຖຣີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ.

ປ຺າມຸຂອາສນສ຺ມິນ຺ຕິ ປມຸຂາສນສ຺ມິໍ, ອຸຕ຺ຕມາສເນ ນິສີທາເປສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຄຣູນນ຺ຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ເມ ຕ຺ວໍ ອຍ຺ຍຕໂຣຕິ ເອວໍ

ວຕ຺ວາ ນິສີທາເປສີ. ວິວິສໍ ວິຍຄຸຊຸນນ຺ຕິ ວິວິສໍ ພຸຍຄຸຊຸນໍ. ກຕ຺ຕ ມນຸຄຸຄຣູປນ຺ຕິ ກຕ຺ຕໍ ມນຸຄຸຄຣູປໍ. ກາຣຕາຕິ ຣາຊານໍ ອາລປຕິ. ກຸຕຸຕວນ຺ຕນ຺ຕິ ກຸຕຸຕາວີ ກຕາກຕຸຕກິຈຸຈໍ. ອຸປຄຸຄຫຸນ຺ຕິ ອເນກສເຕຫິ ຕຸຣິເຍຫິ ຄນ຺ສພຸພໍ ກຸຣຸມານາ ອຸປຄຸຄຫີສຸ. ກຕຸຕຸ ມໂນ ວິທິຕຸວາຕິ ອຕຸຕໂນ ປຕິໂນ ຈິຕຸຕໍ ຊານິຕຸວາ. ຕຕຸຕຸຕຣິນ຺ຕິ ຕໂຕ ຄນ຺ສພຸພກຣຄາໂຕ ອຸຕຸຕຣີ. ນໍ ນິປຕິຕິ ໂສ ນາຄຣາຊາ ນໍ ອຸປສງກມິ. ມໜນ຺ຕໍ ທິພຸເພທີຕິ ມໜນ຺ເຕຫິ ອຸລຸອາເຣຫິ ທິພຸເພຫິ ກາເມຫິ ເຕຫິ ຈ ອນປຸປເກາຫີ.

ເອວໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຈ ປນ ຄາຄຸມາໜ –

໑໒໗.

‘‘ກຣິຍາ ມເມຕາ ຕິສຕາ ອລຸອາຣ, ສພຸພຕຸຕມຊຸຊາ ປທຸມຸຕຸຕຣາກາ;

ອລຸອາຣ ເອຕາສຸສຸ ເຕ ກາມກາຣາ, ທທາມິ ເຕ ຕາ ປຣິຈາຣຍສຸສູ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ສພຸພຕຸຕມຊຸຊາຕິ ສພຸພາ ອຕຸຕມຊຸຊາ, ປາຕິນາ ຄທິຕປຸປມາຕາມຊຸຊາຕິ ອຕຸໂຖ. ອຄຸຄກຖາຍໍ ປນ ‘‘ສຸມຊຸຊາ’’ຕິ ປາໂຖ. ປທຸມຸຕຸຕຣາກາຕິ ປທຸມວຕຸເຕາຕຸຕຣາກາ, ປທຸມວຕຸເຕາຕຸຕຣຈຸຉວິໂຍຕິ ອຕຸໂຖ. ປຣິຈາຣຍສຸສູຕິ ຕາ ອຕຸຕໂນ ປາທປຣິຈາຣິກາ ກໂຣທີຕິ ວຕຸວາ ຕິທີ ອິຕຸຖິສເຕຫີ ສທຸລີ ມໜາສມຸປຕຸຕີ ມຍຸໍ ອທາສິ.

ໂສ ອາໜ –

໑໒໘.

‘‘ສໍວຸຉຣໍ ທິພຸພຣສານຸກຸຕຸວາ, ຕທາສຸສຸທໍ ອຸຕຸຕຣິມຊຸຊກາສີ;

ນາຄສຸສິທໍ ກິນ຺ຕິ ກຖຸຈ ລທຸສໍ, ກຖຊຸຊຄມາສີ ວິມານເສຄຸຖໍ.

໑໒໐.

‘‘ອສິຈຸຈລທຸສໍ ປຣິຕາມຊໍ ເຕ, ສຍໍກຕໍ ອຸທາຫຸ ເທເວທີ ທິນຸນໍ;

ປຸຈຸຉາມີ ຕໍ ນາຄຣາເຊຕມຕຸຖໍ, ກຖຊຸຊຄມາສີ ວິມານເສຄຸຖ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕຸຖ ທິພຸພຣສານຸກຸຕຸວາຕິ ທິພຸເພ ກາມຄຸຕຣເສ ອນຸກວິຕຸວາ. ຕທາສຸສຸໜນ຺ຕິ ຕທາ ອສຸສຸ ອໜໍ. ນາຄສຸສິທນ຺ຕິ ກທຸຣມຸຂສຸສ ສງຂປາລນາຄຣາຊສຸສ ອິທໍ ສມຸປຕຸຕິຊາຕໍ ກິນ຺ຕິ ກີ ນາມ ກມຸມໍ ກຕຸວາ ກຖຸຈ ກຕຸວາ ລທຸສໍ, ກຖເມຕໍ ວິ ມານເສຄຸຖໍ ຕຸວໍ ອຊຸຊຄມາສີ, ອິຕິ ນໍ ອໜໍ ປຸຈຸລີ. ອສິຈຸຈລທຸສນ຺ຕິ ອເໜຕຸນາ ລທຸສໍ. ປຣິຕາມຊໍ ເຕຕິ ເກນຈິ ຕວ ອຕຸຖາຍ ປຣິຕາມິຕຕຸຕາ ປຣິຕາມໂຕ ຊາຕໍ. ສຍໍກຕນ຺ຕິ ກາຣເກ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ຣຕນານິ ທຕຸວາ ກາຣິຕນ຺ຕິ.

ຕໂຕ ປຣາ ທຸວິນຸນມຸປີ ວຈນປຸປຝິວຈນຄາຖາວ –

໑໑໑.

‘‘ນາສິຈຸຈລທຸສໍ ນ ປຣິຕາມຊໍ ເມ, ນ ສຍໍກຕໍ ນາປີ ເທເວທີ ທິນຸນໍ;

ສເກຫິ ກມຸເມຫິ ອປາປເກຫີ, ປຸຄຸເລຫີ ເມ ລທຸສມິທໍ ວິມານໍ.

໑໗໔။

‘‘ກີ ເຕ ວຕໍ ກີ ປນ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ກິສຸສ ສຸຈິຕຸຕສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອກຸຂາຫີ ເມ ນາຄຣາເຊຕມຕຸຖໍ, ກຖໍ ນຸ ເຕ ລທຸຂມິທໍ ວິມານໍ။

໑໗໖။

‘‘ຣາຊາ ອໂຫສີ ມຄສານມິສຸສໂຣ, ທຸຍຸໂຍຂໂນ ນາມ ມຫານຸກາໂວ;

ໂສ ອິຕຸຕຣໍ ຊີວິຕໍ ສໍວິທິຕຸວາ, ອສສຸສຕໍ ວິປຣິຕາມຂມຸມໍ။

໑໗໔။

‘‘ອນຸນຍຸຈ ປານຍຸຈ ປສນຸນຈິຕຸໂຕ, ສກຸກຈຸຈ ທານໍ ວິປຸລໍ ອທາສີ;

ໂອປານກູຕໍ ເມ ฆຣໍ ຕທາສີ, ສນຸຕປຸປີຕາ ສມຕພຸຣາຫຸມຕາ ຈ။

໑໗໔။

‘‘ມາລຍຸຈ ຄນຸຂຍຸຈ ວິເລປນຍຸຈ, ປທີປີຍໍ ຍານມຸປສຸສຍຍຸຈ;

ອຈຸຉາທນໍ ສຍນມຖຸນຸນປານໍ, ສກຸກຈຸຈ ທານານິ ອທມຸຫ ຕຕຸຖ။

໑໗໖။

‘‘ຕໍ ເມ ວຕໍ ຕໍ ປນ ພຸຣຫຸມຈຣິຍໍ, ຕສຸສ ສຸຈິຕຸຕສຸສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ເຕເນວ ເມ ລທຸຂມິທໍ ວິມານໍ, ປຫູຕກກຸຂໍ ພຫຸອນຸນປານໍ;

ນຈຸເຈຫິ ຄີເຕຫິ ຈຸເປຕຣູປໍ, ຈິຣຍຸກິຕິກໍ ນ ຈ ສສຸສຕາຍໍ။

໑໗໗။

‘‘ອປຸປານຸກາວາ ຕໍ ມຫານຸກາວໍ, ເຕຊສຸສີນໍ ຫນຸຕິ ອເຕຊວນຸໂຕ;

ກິເມວ ທາຖາວຸຂ ກີ ປຝິຈຸຈ, ຫຕຸຖຸຕມາຄຈຸຊີ ວນິພຸພການໍ။

໑໗໘။

‘‘ກຍໍ ນຸ ເຕ ອນຸວຄຕໍ ມຫນຸຕໍ, ເຕໂຊ ນຸ ເຕ ນານຸວຄໍ ທນຸຕມູລໍ;

ກິເມວ ທາຐາວຸຘ ກິໍ ປຏິຈ຺ຈ, ກິເລສມາປຊ຺ຊິ ວນິພ຺ພການໍ໌

໑໖໙໌

‘‘ນ ເມ ກຍໍ ອນ຺ວຄຕໍ ມຫນ຺ຕໍ, ເຕໂຊ ນ ສກ຺ກາ ມມ ເຕຫິ ຫນ຺ຕຸໍ;

ສຕຍ຺ຈ ຘມ຺ມານິ ສຸກິຕ຺ຕິຕານິ, ສມຸທ຺ທເວລາວ ທຸຣຈ຺ຈຍານິ໌

໑໗໐໌

‘‘ຈາຕຸທ຺ທສີ ປຍ຺ຈທສີ ອລຸອາຣ, ອຸໂປສຖໍ ນິຈ຺ຈມຸປາວສາມິ;

ອຖາຄມຸໍ ໂສລຸອສ ໂກຊປ຺ຸຕ຺ຕາ, ຣຊ຺ຊຸໍ ຄເຫຕ຺ວານ ທລຸຫຍ຺ຈ ປາສໍ໌

໑໗໑໌

‘‘ເກຕ຺ວານ ນາສໍ ອຕິກສ຺ສ ຣຊ຺ຊຸໍ, ນຍີສຸ ມໍ ສມ຺ປຣິຄຍ຺ຫ ລຸທ຺ທາ;

ເອຕາທິສໍ ທຸກ຺ຂມຫໍ ຕິຕິກ຺ຂໍ, ອຸໂປສຖໍ ອປ຺ປຜິໂກປຍນ຺ໂຕ໌

໑໗໒໌

‘‘ເອກາຍເນ ຕໍ ປເຖ ອທ຺ທສໍສຸ, ພເລນ ວຕ຺ເຕນ ຈຸເປຕຣູປໍ;

ສິຣິຍາ ປຍ຺ຍາຍ ຈ ກາວິໂຕສິ, ກິໍ ປຕ຺ຖຍໍ ນາຄ ຕໂປ ກໂຣສິ໌

໑໗໓໌

‘‘ນ ປຸຕ຺ຕເຫຕູ ນ ຘນສ຺ສ ເຫຕູ, ນ ອາຍຸໂນ ຈາປິ ອລຸອາຣ ເຫຕຸ;

ມນຸສ຺ສໂຍນິໍ ອກິປ຺ຕ຺ຖຍາໂນ, ຕສ຺ມາ ປຣກ຺ກມ ຕໂປ ກໂຣມິ໌

໑໗໔໌

‘‘ຕ຺ວໍ ໂລຫິຕກ຺ໂຂ ວິຫຕນ຺ຕຣໍໂສ, ອລງ຺ກໂຕ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸ;

ສຸໂຣສິໂຕ ໂລຫິຕຈນ຺ທເນນ, ຄນ຺ຘພ຺ພຣາຊາວ ທິສາ ປການ຺ສິ໌

໑໗໕໌

‘‘ເທວິທ຺ຘິປ຺ຕ຺ໂຕສິ ມຫານຸກາໂວ, ສພ຺ເພຫິ ກາເມຫິ ສມງ຺ຄິກູໂຕ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຄຣາເຊຕມຕ຺ຖໍ, ເສຍ຺ໂຍ ອິໂຕ ເກນ ມນຸສ຺ສໂລໂກ໌

໑໘໖។

“ອຬາຣ ນາຍ຺ຍຕ຺ຣ ມນຸສ຺ສໂລກາ, ສຸທ຺ຘີວ ສໍວິຊ຺ຊຕິ ສໍຍໂມ ວາ;

ອຫຍ຺ຈ ລທ຺ຘານ ມນຸສ຺ສໂຍນີ, ກາຫາມິ ຊາຕິມຣຓສ຺ສ ອນ຺ຕໍ។

໑໘໗។

“ສໍວຈ຺ຉໂຣ ເມ ວສໂຕ ຕວນ຺ຕິເກ, ອນ຺ເນນ ປາເນນ ອຸປຏ຺ຐິໂຕສ຺ມິ;

ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວານ ປເລມິ ນາຄ, ຈິຣປ຺ປວຸຏ຺ໂຐສ຺ມິ ອຫໍ ຊນິນ຺ທ។

໑໘໘។

“ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ອນຸຊີວິໂນ ຈ, ນິຈ຺ຈານຸສິຏ຺ຐາ ອຸປຕິຏ຺ຐເຕຕໍ;

ກຈ຺ຈິນ຺ນຸ ຕໍ ນາຠິສປິຕ຺ຖ ໂກຈິ, ປິຍຍ຺ຫິ ເມ ທສ຺ສນໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຬາຣ។

໑໘໙។

“ຍຖາປິ ມາຕູ ຈ ປິຕູ ອຄາເຣ, ປຸຕ຺ໂຕ ປິໂຍ ປຏິວິຫິໂຕ ວເສຍ຺ຍ;

ຕໂຕປິ ມຍ຺ຫໍ ອິຘເມວ ເສຍ຺ໂຍ, ຈິຕ຺ຕຍ຺ຫິ ເຕ ນາຄ ມຍິ ປສນ຺ນໍ។

໑໙໐។

“ມຓີ ມມໍ ວິຊ຺ຊຕິ ໂລຫິຕງ຺ໂກ, ຘນາຫໂຣ ມຓິຣຕນໍ ອຸຬາຣໍ;

ອາທາຍ ຕ຺ວໍ ຄຈ຺ຉ ສກໍ ນິເກຕໍ, ລທ຺ຘາ ຘນໍ ຕໍ ມຓິໂມສ຺ສຊສ຺ສູ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ກິໍ ເຕ ວຕນ຺ຕິ ກິໍ ຕວ ວຕສມາທານໍ។ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍນ຺ຕິ ເສຏ຺ຐຈຣິຍໍ។ ໂອປານຠູຕນ຺ຕິ ຈຕຸມຫາປເຖ ຂຕໂປກ຺ຂຣຓີ ວິຍ ຘມ຺ມິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຍຖາສຸຂໍ ປຣິຠຸຍ຺ຊິຕພ຺ພວິຠວໍ។ ນ ຈ ສສ຺ສຕາຍນ຺ຕິ ຈິຣຏ຺ຐິຕິກໍ ສມານມ຺ປິ ເຈ ຕໍ ມຍ຺ຫໍ ສສ຺ສຕໍ ນ ໂຫຕີຕິ ເມ ກເຖຕິ។

ອປ຺ປານຸຠາວາຕິ ໂຠຊປຸຕ຺ເຕ ສນ຺ຘາຍາຫ។ ຫນ຺ຕີຕິ ອຏ຺ຐສຸ ຄາເມສຸ ສູເລຫິ ວິຊ຺ຌນ຺ຕາ ກິໍກາຣຓາ ຫນິໍສຸ។ ກິໍ ປຏິຈ຺ຈາຕີ ກິໍ ສນ຺ຘາຍ ຕ຺ວໍ ຕທາ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອາຄຈ຺ຉິ ວສໍ ອຸປຄໂຕ។ ວນິພ຺ພການນ຺ຕິ ໂຠຊປຸຕ຺ຕາ ອິຘ “ວນິພ຺ພກາ”ຕິ ວຸຕ຺ຕາ។ ເຕໂຊ ນຸ ເຕ ນານ຺ວຄໍ ທນ຺ຕມູລນ຺ຕິ ກິໍ ນຸ ຕວ ເຕໂຊ ໂຠຊປຸຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຕທາ ກາຍໍ ມຫນ຺ຕໍ ອນ຺ວຄຕໍ, ອຸທາຫຸ ວິສໍ ທນ຺ຕມູລໍ ນ ອນ຺ວຄຕໍ។ ກິເລສນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂໍ។ ວນິພ຺ພການນ຺ຕິ ໂຠຊປຸຕ຺ຕານໍ ສນ຺ຕິເກ, ໂຠຊປຸຕ຺ເຕ ນິສ຺ສາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ເຕໂຊ ນ ສກ຺ກາ ມມ ເຕຫິ ຫນ຺ຕຸນ຺ຕິ ມມ ວິສເຕໂຊ ອຍ຺ຍສ຺ສ ເຕເຊນ ອຠິຫນ຺ຕຸມ຺ປິ ນ ສກ຺ກາ។ ສຕນ຺ຕິ ພຸທ຺ຘາທີນໍ។ ຘມ຺ມານີຕິ ສີລສມາຘິປຍ຺ຍາຂນ຺ຕິອນຸທ຺ທຍເມຕ຺ຕາຠາວນາສງ຺ຂາຕານິ ຘມ຺ມານິ។ ສຸກິຕ຺ຕິຕານີຕິ ສຸວຓ຺ຓິຕານິ ສຸກຖິຕານິ។ ກິນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ? ສມຸທ຺ທເວລາວ ທຸຣຈ຺ຈຍານີຕິ ເຕຫິ ສມຸທ຺ທເວລາ ວິຍ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ຊີວິຕຕ຺ຖມ຺ປິ ທຸຣຈ຺ຈຍານີຕິ ວຓ຺ຓິຕານິ,

ຕສ຺ມາ ອຫໍ ສີລເກຫກາເຍນ ຂນ຺ຕິເມຕ຺ຕາທີສມນ຺ນາຄໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ມມ ໂກປ຺ສ຺ສ ສີລເວລນ຺ຕໍ ອຕິກ຺ກມິຕຸ໌ ນ ອທາສິນ຺ຕິ ອາຫ.

‘‘ອິມິສ຺ສາ ປນ ສງ຺ຂປາລສມ຺ມເທສນາຍ ທສປິ ປາຣມິໂຍ ລພ຺ພນ຺ຕິ. ຕທາ ຫີ ມຫາສຕ຺ເຕນ ສຣີຣສ຺ສ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕກາໂວ ທານ ປາຣມີ ນາມ ໂຫຕິ, ຕຖາຣູເປນາປີ ວິສເຕເຊນ ສີລສ຺ສ ອກິນ຺ນຕາ ສີລປາຣມີ, ນາຄກາວນໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສມຕສມ຺ມກຣຕໍ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີ, ‘ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈ ກາຕຸ໌ ວຝ຺ຝຕີ’ຕິ ສໍວິທຫນໍ ປລ຺ລາປາຣມີ, ອຣິວາສນວີຣິຍໍ ວີຣິຍປາຣມີ, ອຣິວາສນຂນ຺ຕິ ຂນ຺ຕິປາຣມີ, ສຈ຺ຈສມາທານໍ ສຈ຺ຈປາຣມີ, ‘ມມ ສີລໍ ນ ກິນ຺ທິສ຺ສາມີ’ຕິ ອຣິຍ຺ຖານໍ ອຣິຍ຺ຖານປາຣມີ, ອນ຺ທ຺ທຍກາໂວ ເມຕ຺ ຕາປາຣມີ, ເວທນາຍ ມຊ຺ຊຕ຺ຕກາໂວ ອຸເປກ຺ຂາປາຣມີ’’ຕິ.

ອຖາຄມ຺ມນ຺ຕິ ອເຖກທິວສໍ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ນິປ຺ນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ໄສລຸອສ ໂກຊປ຺ຸຕ຺ຕາ ຂຣຣຊ຺ຊລ຺ຈ ທລ຺ຫປາສລ຺ຈ ສູລານິ ຈ ຄເຫຕ຺ ວາ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕາ. ເກຕ຺ວານາຕີ ມມ ສຣີຣໍ ອຝ຺ຖສຸ ຖາເນສຸ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ສກຕ຺ຍກກາລຸອເວຕ຺ຕລຕາ ປເວເສຕ຺ວາ. ນາສໍ ອຕິກສ຺ສ ຣຊ຺ຊນ຺ຕີ ໂຖກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສີສໍ ເມ ໂອລມ຺ພນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາມຄ຺ເຄ ນິປ຺ຊຊາເປຕ຺ວາ ປຸນ ນາສມ຺ປີ ເມ ກິນ຺ທິຕ຺ ວາ ວຝ຺ຝຣຊ຺ຊຸ໌ ອຕິກສ຺ສ ອາວຸນິຕ຺ວາ ກາຊໂກຝິຍໍ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ສມນ຺ຕໂຕ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ນໍ ນຍີສຸ.

ອທ຺ທສໍສູຕິ, ສມ຺ມ ສງ຺ຂປາລ, ເຕ ໂກຊປ຺ຸຕ຺ຕາ ເອກາຍເນ ເອກຄມເນ ຊງ຺ໝປ຺ທິກມຄ຺ເຄ ຕໍ ພເລນ ຈ ວຕ຺ເຕນ ຈ ອຸເປຕຣູປໍ ປສ຺ສີສຸ, ຕ຺ວໍ ປນ ອິສ຺ສຣິຍໂສກຄ຺ຄສີຣິຍາ ຈ ປລ຺ລາຍ ຈ ກາວິໂຕ ວຫ຺ຜິໂຕ, ໄສ ຕ຺ວໍ ເອວຣູໂປ ສມາໂນປີ ກິມຕ຺ຖໍ ຕປໍ ກໂຣສິ, ກິມິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສສິ, ສີລໍ ຣກ຺ຂສີ. ‘‘ອທ຺ທສາສິ’’ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ອຫໍ ເອກາຍເນ ມຫາມຄ຺ເຄ ຕໍ ອທ຺ທສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອກິປ຺ຕ຺ຖຍາໂນຕິ ປ຺ຕ຺ເຖນ຺ໂຕ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ມນ຺ສ຺ສໂຍນີ ປ຺ຕ຺ເຖມິ, ຕສ຺ມາ ວີຣິເຍນ ປຣກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໂປກມ຺ມໍ ກໂຣມິ.

ສ຺ໂຣສີໂຕຕິ ສ຺ຝ຺ຖ຺ ມນ຺ລິຕ຺ໂຕ. ອິໂຕຕິ ອິມມ຺ຫາ ນາຄກາວນາ ມນ຺ສ຺ສໂລໂກ ເກນ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ. ສ຺ທ຺ຣີຕີ ມຄ຺ຄຜລນິພ຺ພານສງ຺ ຂາຕາ ວິສຸທ຺ຣີ. ສໍຍໂມຕີ ສີລໍ. ອິທໍ ໄສ ມນ຺ສ຺ສໂລເກເຍວ ພຸທ຺ຣປ຺ຈ຺ເຈກພຸທ຺ຣານໍ ອຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕີ ສນ຺ຣາຍາຫ. ກາຫາມີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອປ຺ປ຺ຜິສນ຺ຣິກາວໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຊາຕິຊຣາມຣຕສ຺ສນ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ. ເອວໍ, ມຫາຣາຊ, ໄສ ສງ຺ຂປາໂລ ມນ຺ສ຺ສໂລກໍ ວຕ຺ເຕາສິ. ສໍວຈ຺ຉໂຣ ເມຕີ ເອວໍ, ມຫາຣາຊ, ຕສ຺ມີ ມນ຺ສ຺ສໂລກໍ ວຕ຺ເຕນ຺ເຕ ອຫໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ສິເນຫໍ ກຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈໍ. ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ຜ຺ຖິ ໂຕສ຺ມີຕິ ອນ຺ນປາເນນ ເຈວ ທິພ຺ເພຫີ ຈ ກາມຄ຺ເຕຫີ ປຣິຈິຕ຺ໂຕ ມານິໂຕ ອສ຺ມິ. ປເລມິຕິ ປເຣມິ ຄຈ຺ຉາມິ. ຈິຣປ຺ປ຺ວຸຝ຺ໂຖສ຺ມິ ຕີ ອຫໍ ມນ຺ສ຺ສໂລກໂຕ ຈິຣປ຺ປ຺ວຸຝ຺ໂຖ ອສ຺ມິ.

ນາກິສປີຕ຺ຖາຕີ ກຈ຺ຈິ ນ຺ ໂຂ ມມ ປ຺ຕ຺ຕາທີສ຺ ໂກຈິ ຕໍ ນ ອກ຺ໂກສິ ນ ປຣິກາສີຕີ ປ຺ຈ຺ຉຕິ. ‘‘ນາກິສຊ຺ເຊຖາ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ນ ໂກເປ ສີຕີ ອຕ຺ໂຖ. ປຝິວິທິໂຕຕິ ປຝິຊຄ຺ຄິໂຕ. ມຕີ ມມນ຺ຕີ ສເຈ, ສມ຺ມ ອາລຸອາຣ, ຄຈ຺ຉສີເຍວ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ມມ ໂລຫິຕງ຺ໂກ ສນ ທາຣໂກ ສພ຺ພກາມທໂທ ມຕີ ສໍວິຊ຺ຊຕີ, ຕໍ ອຸລຸອາຣໍ ມຕີຣຕນໍ ອາທາຍ ຕວ ເຄຫໍ ຄຈ຺ຉ, ຕຕ຺ຖ ອິມສ຺ສານຸກາເວນ ຍາວ ທິຈ຺ຉກໍ ສນໍ ລທ຺ຣາ ປຸນ ອິມໍ ມຕີ ໂອສ຺ສຊ຺ສ຺ສ, ໂອສ຺ສຊ຺ນ຺ໂຕ ຈ ອລ຺ລຕ຺ຖ ອໂນສ຺ສຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຸທກຈາຝິຍໍ ໂອສ຺ສເຊຍ຺ ຍາສີຕິ ວຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ມຕີຣຕນໍ ອຸປເນສີຕິ ວທຕິ.

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ອາລຸອາໂຣ ‘‘ອຖາຫໍ, ມຫາຣາຊ, ນາຄຣາຊານໍ ເອຕທໂວຈໍ – ‘ສມ຺ມ, ນາຫໍ ສເນນຕ຺ຖິໂກ, ປພ຺ພຊິຕຸ໌ ປນ ອິຈ຺ຉາ ມີ’ຕິ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາຣໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ເຕເນວ ສທ຺ຣີ ນາຄກາວນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິ ໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ສມ຺ມກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໑.

‘‘ທິຍ຺ຖາ ມຍາ ມານຸສກາປີ ກາມາ, ອສສ຺ສຕາ ວິປຣິຕາມສມ຺ມາ;

ອາທີນວໍ ກາມຄ຺ເຕສ຺ ທິສ຺ວາ, ສທ຺ຣາຍຫໍ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫີ ຣາຊ.

໑໘໔.

‘‘ທຸມປ຺ຜລານິວ ປ຺ຕນ຺ຕິ ມາຕາວາ, ທຫຣາ ຈ ວຸທ຺ຊາ ຈ ສຣີຣເກທາ;

ເອຕມ຺ປິ ທິສ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ ຣາຊ, ອປ຺ຓຕກໍ ສາມຄ຺ຄເມວ ເສຍ຺ໂຍ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສທ຺ຊາຍາຕິ ກມ຺ມສ຺ຈ ຜລສ຺ຈ ນິພ຺ພານສ຺ຈ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ။ ທຸມປ຺ຜລານິວ ປ຺ຕນ຺ຕິຕິ ຍຖາ ຣຸກ຺ຂຜລານິ ປກ຺ການິປິ ອປ຺ກ຺ການິປິ ປ຺ຕນ຺ຕິ, ຕຖາ ມາຕາວາ ທຫຣາ ຈ ວຸທ຺ຊາ ຈ ປ຺ຕນ຺ຕິ။ ອປ຺ຓຕກນ຺ຕິ ອວິຣທ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍານິກໍ။ ສາມຄ຺ຄເມວ ເສຍ຺ໂຍຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາວ ອຸຕ຺ຕມາຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ ຄຸຕໍ ທິສ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕມ຺ຫິ, ມຫາຣາຊາຕິ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໓။

‘‘ອທ຺ຊາ ຫເວ ເສວິຕພ຺ພາ ສປ຺ຍ຺ຍາ, ພຫຸສ຺ສຸຕາ ເຍ ພຫຸຖານຈິນ຺ຕິໂນ;

ນາຄຍ຺ຈ ສຸຕ຺ວານ ຕວຍ຺ຈລຸອາຣ, ກາຫາມິ ປຸຍ຺ຍານິ ອນປ຺ປການີ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ເຍ ພຫຸຖານຈິນ຺ຕິໂນຕິ ເຍ ພຫູນິ ການຕານິ ຊານນ຺ຕິ။ ນາຄຍ຺ຈາຕິ ຕຖາ ອປ຺ປມາທວິຫາຣີນໍ ນາຄຣາຊານຍ຺ຈ ຕວ ຈ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ။

ອຖສ຺ສ ອຸສ຺ສາຫໍ ຊເນນ຺ໂຕ ຕາປໂສ ໂອສານຄາຖມາຫ –

໑໘໔။

‘‘ອທ຺ຊາ ຫເວ ເສວິຕພ຺ພາ ສປ຺ຍ຺ຍາ, ພຫຸສ຺ສຸຕາ ເຍ ພຫຸຖານຈິນ຺ຕິໂນ;

ນາຄຍ຺ຈ ສຸຕ຺ວານ ມມຍ຺ຈ ຣາຊ, ກໂຣຫິ ປຸຍ຺ຍານິ ອນປ຺ປການີ’’ຕິ။

ເອວໍ ໂສ ຣຍ຺ໂຍ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສ຺ສານມາເສ ວສິຕ຺ວາ ປຸນ ຫິມວນ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ການຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ။ ສງ຺ຂປາໂລປິ ຍາວຊີວໍ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສິຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈ ທານາທີນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກຣິຕ຺ວາ ຍຖາກມ຺ມໍ ຄຕາ။

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ – ‘‘ຕທາ ປິຕາ ຕາປໂສ ກສ຺ສໂປ ອໂຫສິ, ພາຣາຓສີຣາຊາ ອານນ຺ໂທ, ອາລຸອາໂຣ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ສງ຺ຂປາລນາຄຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິ’’ນ຺ຕິ။

ສງ຺ຂປາລຊາຕກວຓ຺ຓນາ ຈຕຸຕ຺ຖາ။

[໕໒໕] ໕။ ຈູລຸອສຸຕໂສມຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ອາມນ຺ຕຍາມິ ນິຄມນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເນກ຺ຂມ຺ມປາຣມີ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ။ ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ນວຕ຺ຖຸ ມຫານາຣທກສ຺ສປຊາຕກສທິສເມວ (ຊາ။ ໒။໒໒။໑໑໕໓ ອາທໂຍ)။ ອຕີເຕ ປນ ພາຣາຓສີ ສຸທສ຺ສນໍ ນາມ ນຄຣໍ ອໂຫສິ, ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ອຊ຺ຊາວສິ။ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ມາຕຸກ຺ຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມິ။ ຕສ຺ສ ປນ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ທສ຺ສິຣີກໍ ມຸຂໍ ອໂຫສິ, ເຕນສ຺ສ ‘‘ໂສມກຸມາໂຣ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ။ ໂສ ວິຍ຺ຍຸຕໍ ປຕ຺ໂຕ ສຸຕວິຕ຺ຕໂກ ສວນສີໂລ ອໂຫສິ, ເຕນ ນໍ ‘‘ສຸຕໂສໂມ’’ຕິ ສຍ຺ຊານີສຸ။ ໂສ ວຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ຕກ຺ກສິລາຍໍ ສພ຺ພສິປ຺ປານິ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ

ອາຄໂຕ ປີຕຸ ສນ຺ຕກໍ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ລພິຕ຺ວາ ສມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ມຫນ຺ຕໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ອໂຫສິ។ ຕສ຺ສ ຈນ຺ທາເທວີປ຺ປມຸຂານິ ໂສລສອສ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ອເຫສຸໍ។ ໂສ ອປຣພາເຄ ປຸຕ຺ຕສີຕາທີ ວທ຺ຒນ຺ໂຕ ພຣາວາເສ ອນພິຣໂຕ ອຣຄ຺ຄໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມ ອໂຫສິ។

ໂສ ເອກທິວສໍ ກປ຺ປກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ຍທາ ເມ, ສມ຺ມ, ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີ, ຕທາ ເມ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ອາຫ។ ກປ຺ປໂກ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອປຣພາເຄ ປລິຕໍ ທິສ຺ວາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ ນໍ, ສມ຺ມ ກປ຺ປກ, ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ມມ ຫຕ຺ເຖ ປຕິຍ຺ຖເປຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສຸວຕ຺ຕສຕ຺ຫາເສນ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ຫຕ຺ເຖ ຖເປສິ។ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຊຣາຍ ເມ ສຣີຣໍ ອພິພູຕ’’ນ຺ຕິ ພີໂຕ ຕໍ ປລິຕໍ ຄເຫຕ຺ວາວ ປາສາທາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ທສ຺ສນຍ຺ຖາເນ ປຄ຺ຄຕ຺ເຕ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ເສນາປຕິປ຺ປມຸຂານິ ອສີຕິອມຈ຺ຈສຫສ຺ສານິ ປຸໂຣຫິຕປ຺ປມຸຂານິ ສຍ຺ຖິພ຺ຣາຫ຺ມຕສຫສ຺ສານິ ອຄ຺ເຄ ຈ ຣຍ຺ຖິກຊານປທເນຄມາທໂຍ ພຫູ ຊເນ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ສິຣສ຺ມິໍ ເມ ປລິຕໍ ຊາຕໍ, ອຫໍ ມຫລ຺ລໂກສ຺ມິ, ມມ ປພ຺ພຊິຕກາວໍ ຊານາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໙໔។

‘‘ອາມນ຺ຕຍາມິ ນິຄມໍ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ປຣິສ຺ສເຊ;

ສິຣສ຺ມິໍ ປລິຕໍ ຊາຕໍ, ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ທານິ ໂຣຈຫ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອາມນ຺ຕຍາມີຕິ ຊານາເປມິ។ ໂຣຈຫນ຺ຕິ ‘ໂຣເຈມິ ອຫໍ, ຕສ຺ສ ເມ, ໂກນ຺ໂຕ! ປພ຺ພຊິຕກາວໍ ຊານາຖາ’’ຕິ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສຸ ເອໂກ ວິສາຣທປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໙໕។

‘‘ອພຸໍ ເມ ກຖໍ ນຸ ກຕສິ, ສລ຺ລໍ ເມ ເທວ ອຸຣສິ ກປ຺ເປສິ;

ສຕ຺ຕສຕາ ເຕ ກຣິຍາ, ກຖໍ ນຸ ເຕ ຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອພຸນ຺ຕິ ອວທ຺ຒິໍ។ ອຸຣສິ ກປ຺ເປສີຕິ ອຸຣສ຺ມິໍ ສຸນິສິຕໂສຕສຕ຺ຕິໍ ຈາເຣສິ។ ສຕ຺ຕສຕາຕິ ສມຊາຕິກາ ຂຕ຺ຕິຍກຄ຺ຄາ ສນ຺ຣາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ກຖໍ ນຸ ເຕ ຕາ ກວິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕາ ຕວ ກຣິຍາ ຕຍິ ປພ຺ພຊິເຕ ອນາຖາ ນິປ຺ປຈ຺ຈຍາ ກຖໍ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອຕາ ອນາຖາ ກຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ນາມ ນ ຍຸຕ຺ຕາຕິ។

ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໑໙໖។

‘‘ປຄ຺ຄາຍິຫິນ຺ຕີ ເອຕາ, ທຫຣາ ອຄ຺ຄມ຺ປິ ຕາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີ;

ສຄ຺ຄຄ຺ຈ ປຕ຺ຖຍາໂນ, ເຕນ ອຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປຄ຺ຄາຍິຫິນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ເມນ ປຄ຺ຄາຍິສ຺ສນ຺ຕິ។ ອຫໍ ເອຕາສໍ ກີ ໂຫມິ, ສພ຺ພາເປຕາ ທຫຣາ, ໂຍ ອຄ຺ໂຄ ຣາຊາ ກວິສ຺ສຕິ, ຕໍ ເອຕາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີຕິ។

ອມຈ຺ຈາຫໂຍ ໂພຄິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຕິວຈນໍ ທາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ຕສ຺ສ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ. ສາ ຕຸຣິຕຕຸຣິຕາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ''ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ, ຕາຕ, ປພ຺ພຊິຕຸກາໂມສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໑໙໘.

''ທຸລ຺ລທ຺ທໍ ເມ ອາສິ ສຸຕໂສມ, ຍສ຺ສ ເຕ ໂຫມຫໍ ມາຕາ;

ຍໍ ເມ ວິລປນ຺ຕິຍາ, ອນເປກ຺ໂຂ ປພ຺ພຊສິ ເທວ.

໑໙໙.

''ທຸລ຺ລທ຺ທໍ ເມ ອາສິ ສຸຕໂສມ, ຍໍ ຕໍ ອຫໍ ວິຊາຍິສ຺ສໍ;

ຍໍ ເມ ວິລປນ຺ຕິຍາ, ອນເປກ຺ໂຂ ປພ຺ພຊສິ ເທວາ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທຸລ຺ລທ຺ທນ຺ຕິ ຍໍ ເອຕໍ ມຍາ ລຣນ຺ຕິຍາ ປຸຕ຺ຕໍ ຊມ຺ມໍ ລທ຺ທໍ ທຸລ຺ລທ຺ທໍ. ຍໍ ເມຕິ ເຍນ ກາຣເຕນ ມຍິ ນານປ຺ປກາຣກໍ ວິປລນ຺ຕິຍາ ຕ຺ວໍ ປພ຺ພຊິຕຸໍ ອິຈ຺ຉສິ, ເຕນ ກາຣເຕນ ຕາທິສສ຺ສ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ລາກໍ ມມ ທຸລ຺ລທ຺ທໍ ນາມາຕິ.

ໂພຄິສຕ຺ໂຕ ເອວໍ ປຣິເທວມານາຍປິ ມາຕຣາ ສທ຺ຘິ ກິຍ຺ຈິ ນ ກເຖສິ. ສາ ໂຣທິຕ຺ວາ ກນ຺ທິຕ຺ວາ ສຍເມວ ເອກມນ຺ຕໍ ອຝ຺ຖາສິ. ອຖສ຺ສ ປິຕຸ ອາໂຣເຈສຸໍ. ໂສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກໍ ຕາວ ຄາຖມາຫ –

໒໐໐.

'ໂກ ນາເມໂສ ຘມ຺ໂມ, ສຸຕໂສມ ກາ ຈ ນາມ ປພ຺ພຊ຺ຊາ;

ຍໍ ໂນ ອມ຺ເຫ ຊິຕ຺ເຕ, ອນເປກ຺ໂຂ ປພ຺ພຊສິ ເທວາ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍໍ ໂນ ອມ຺ເຫຕິ ຍໍ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ໂຕ ສມາໂນ ອມ຺ເຫ ຊິຕ຺ເຕ ປຕິຊຄ຺ຄິຕພ຺ພກາເລ ອປ຺ປຕິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ປປາເຕ ສີລໍ ປ຺ວຝ຺ເຍນ຺ໂຕ ວິຍ ຉຩ຺ເທຕ຺ວາ ອນເປກ຺ໂຂ ປພ຺ພຊສິ, ເຕນ ຕໍ ວທາມິ ໂກ ນາເມໂສ ຕວ ຘມ຺ໂມຕິ ອຕິປ຺ປາໂຍ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ. ອຖ ນໍ ປິຕາ, ''ຕາຕ ສຸຕໂສມ, ສເຈປີ ເຕ ມາຕາປິຕູສຸ ສິເນໂຫ ນຕ຺ຖິ, ປຸຕ຺ຕທີຕໂຣ ເຕ ພຫູ ຕຣຸຕາ, ຕຍາ ວິນາ ວຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕີ, ເຕສໍ ວຸທ຺ຍິປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ປພ຺ພຊິສ຺ສສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ສຕ຺ຕມໍ ຄາຖມາຫ –

໒໐໑.

''ປຸຕ຺ຕາປິ ຕຸຍ຺ຫໍ ພຫໂວ, ທຫຣາ ອປ຺ປຕ຺ຕໂຍພ຺ພນາ;

ມຝ຺ຊູ ເຕປິຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ, ມຝ຺ເຍ ທຸກ຺ຂໍ ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມຝ຺ຊູຕິ ມຘຣວຈນາ. ນິຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ນິຄຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ ກາຍິກເຈຕສິກທຸກ຺ຂໍ ປຕິລກິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ມຝ຺ຍາມິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໐໔။

‘‘ປຸຕ຺ເຕຫິ ຈ ເມ ເອເຕຫິ, ທຫເຣຫິ ອປຸປ຺ຕຕໂຍພຸພເນຫິ;

ມຄຸຊູຫິ ສພຸເພຫິປີ ຕຸມ຺ເຫຫິ, ຈິຣມ຺ປີ ກຕ຺ວາ ວິນາສກາໂວ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສພຸເພຫິປີ ຕຸມ຺ເຫຫິຕິ, ຕາຕ, ນ ເກວລໍ ປຸຕ຺ເຕເຫວ, ອຖ ໂຂ ຕຸມ຺ເຫຫິປີ ອຄຸເລຫິປີ ສພຸພສງຂາເຣຫິ ຈິຣໍ ກຕ຺ວາປີ ທີໝມທຸຊານໍ ກຕ຺ວາປີ ວິນາສກາໂວວ ນິຍໂຕ။ ສກລສຸມິມ຺ປີ ຫິ ໂລກສນ຺ນິວາເສ ເອກສງຂາໂຣປີ ນິຈ຺ໂຈ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ။

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປີຕຸ ຊມ຺ມກາຖໍ ກເຖສີ။ ໂສ ຕສຸສ ຊມ຺ມກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສີ။ ອຖສຸສ ສຕ຺ຕສຕານໍ ກຣິຍານໍ ອາໂຣຈຍີສຸ။ ຕາ ຈ ປາສາທາ ໂອຣຸຍຸຫ ຕສຸສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄປຸຜເກສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິເທວມານາ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໔໐໕။

‘‘ສິນ຺ນໍ ນຸ ຕຸຍ຺ຫໍ ຫທຍໍ, ອທຸ ເຕ ກຣຸຕາ ຈ ນຕ຺ຖີ ອມ຺ເຫສຸ;

ຍໍ ໂນ ວິກນ຺ທນ຺ຕິໂຍ, ອນເປກ຺ໂຂ ປພຸພຊສີ ເທວາ’’ຕິ။

ຕສຸສຕ຺ໂຖ – ສາມິ ສຸຕໂສມ, ອມ຺ເຫ ວິຊວາ ກຕ຺ວາ ຄຈ຺ລນ຺ຕສຸສ ອປຸປມຕ຺ຕກສຸສປີ ສິເນຫສຸສ ອກາເວນ ຕວ ຫທຍໍ ອມ຺ເຫສຸ ສິນ຺ນໍ ນຸ, ອຸທາຫຸ ກຣຸຕາຍ ອກາເວນ ກາຣຸຄຸລໍ ວາ ນຕ຺ຖີ, ຍໍ ໂນ ເອວໍ ວິກນ຺ທນ຺ຕິໂຍ ປຫາຍ ປພຸພຊສີຕິ။

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕາສໍ ປາທມູເລ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຣິເທວມານານໍ ປຣິເທວນສທຸທໍ ສຸຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໔໐໖။

‘‘ນ ຈ ມຍ຺ຫໍ ສິນ຺ນໍ ຫທຍໍ, ອຕ຺ຖີ ກຣຸຕາປີ ມຍ຺ຫໍ ຕຸມ຺ເຫສຸ;

ສຄ຺ຄຄຸຈ ປຕ຺ຖຍາໂນ, ເຕນ ອຫໍ ປພຸພຊິສຸສາມີ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສຄ຺ຄຄຸຈາຕິ ອຫໍ ສຄ຺ຄຄຸຈ ປຕ຺ຖຍນ຺ໂຕ ຍສຸມາ ອຍໍ ປພຸພຊຊາ ນາມ ພຸທຸຊາທີຫິ ວຕ຺ຕິຕາ, ຕສຸມາ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖາຕິ ຕາ ອສຸສາເສສີ။

ອຖສຸສ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ອາໂຣເຈສຸໍ။ ສາ ຄຣຸກາຣາ ປຣິປຸຕ຺ຕຄພ຺ກາປີ ສມານາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ ຕິສຸໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ –

໔໐໗။

‘‘ທຸລຸລທຸຊໍ ເມ ອາສີ ສຸຕໂສມ, ຍສຸສ ເຕ ອຫໍ ກຣິຍາ;

ຍໍ ເມ ວິລປນ຺ຕິຍາ, ອນເປກ຺ໂຂ ປພຸພຊສີ ເທວ။

໔໐໘။

‘‘ທຸລຸລຫຸສံ ເມ ອາສິ ສຸຕໂສມ, ຍສຸສ ເຕ ອຫံ ກຣິຍາ;

ຍံ ເມ ກຸຈຸຉິປ໌ຜິສນຸສີ, ອນເປກຸໂຂ ປພຸພຊສີ ເທວ໚

໘໐໗໚

‘‘ປຣິປກຸໂກ ເມ ຄພຸໂກ, ກຸຈຸຉິຄໂຕ ຍາວ ນံ ວິຊາຍາມິ;

ມາຫံ ເອກາ ວິຘວາ, ປຈຸຉາ ທຸກຸຂານິ ອທຸທກຸຂິ’’ນຸຕິ໚

ຕຕຸຖ ຍံ ເມຕິ ຍສຸມາ ມມ ວິລປນຸຕິຍາ ຕຸວံ ອນເປກຸໂຂ ປພຸພຊສິ, ຕສຸມາ ຍံ ມຍາ ຕວ ສນຸຕິກາ ອຄຸຄມເຫສິຝຸຖານံ ລທຸສံ, ຕံ ທຸລຸລທຸສເມວ ອາສິ໚ ທຸຕິຍຄາຖາຍ ຍສຸມາ ມံ ຕຸວံ ກຸຈຸຉິປ໌ຜິສນຸສີ ປຫາຍ ອນເປກຸໂຂ ປພຸພຊສິ, ຕສຸມາ ຍံ ມຍາ ຕວ ກຣິຍຕຸຕံ ລທຸສံ, ຕံ ທຸລຸລທຸສံ ເມຕິ ອຕຸໂຖ໚ ຍາວ ນນຸຕິ ຍາວາຫံ ຕံ ຄພຸກံ ວິຊາຍາມິ, ຕາວ ອຘິວາເສຫີຕິ໚

ຕໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໐໘໚

‘‘ປຣິປກຸໂກ ເຕ ຄພຸໂກ, ກຸຈຸຉິຄໂຕ ອີງພ ຕຸວံ ວິຊາຍສຸສຸ;

ປຸຕຸຕံ ອໂນມວຕຸຕံ, ຕံ ຫິຕຸວາ ປພຸພຊິສຸສາມິ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ປຸຕຸຕນຸຕິ, ກທຸເທ, ຕວ ຄພຸໂກ ປຣິປກຸໂກຕິ ຊານາມິ, ຕຸວំ ປນ ວິຊາຍມານາ ປຸຕຸຕំ ວິຊາຍິສຸສສີ, ນ ຊີຕຣំ, ສາ ຕຸວំ ໂສຕຸຖິນາ ວິຊາຍສຸສຸ ປຸຕຸຕំ, ອຫំ ປນ ສທຸສີ ຕຍາ ຕំ ປຸຕຸຕំ ຫິຕຸວາ ປພຸພຊິສຸສາມິເຍວາຕິ໚

ສາ ຕສຸສ ວຈນំ ສຸຕຸວາ ໂສກំ ສນຸຘາເຣຕຸំ ອສກຸໂກນຸຕີ ‘‘ອີໂຕ ທານິ ປຝຸຖາຍ, ເທວ, ອມຸຫາກំ ສິຣີ ນາມ ນຕຸຖີ’’ຕິ ອຸໂກຫິ ຫຕຸເຖຫິ ຫທຍំ ຘາຣຍມານາ ອສຸສູນິ ມຸຝຸຈນຸຕີ ມຫາສທຸເທນ ປຣິເທວິ໚ ອຖ នំ ສມສຸສາເສນຸໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໐໙໚

‘‘ມາ ຕຸວំ ຈນຸເທ ຣຸທິ, ມາ ໂສຈິ ວນຕິມິຣມຕຸຕກຸຂິ;

ອາໂຣຫ ວຣປາສາທំ, ອນເປກຸໂຂ ອຫံ ຄມິສຸສາມິ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ມາ ຕຸວំ ຈນຸເທ ຣຸທີຕິ, ກທຸເທ ຈນຸທາເທວີ, ຕຸວំ ມາ ໂຣທີ ມາ ໂສຈີ໚ ວນຕິມິຣມຕຸຕກຸຂີຕິ ຄິຣິກຕຸຕິກປຸປຸຜສມານ ເນຕຸເຕ໚ ປາລຸອິຍံ ປນ ‘‘ໂກວິລຸອາຣຕມຸພກຸຂິ’’ຕິ ລິຂິຕံ, ຕສຸສາ ໂກວິລຸອາຣປຸປຸຜံ ວິຍ ຕມຸພເນຕຸເຕຕິ ອຕຸໂຖ໚

ສາ ຕສຸສ ວຈນំ ສຸຕຸວາ ຖາຕຸំ ອສກຸໂກນຸຕີ ປາສາທំ ອາຣຸຍຸຫ ໂຣທມານາ ນິສີທິ໚ ອຖ នំ ໂພຘິສຕຸຕສຸສ ເຊຝຸຖປຸຕຸໂຕ ທິສຸວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ເມ ມາຕາ ໂຣທນຸຕີ ນິສິນຸນາ’’ຕິ ຕំ ປຸຈຸຉນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໑໐໚

‘‘ໂກ ຕំ ອມຸມ ໂກເປສິ, ກີ ໂຣທສິ ເປກຸຂສິ ຈ ມំ ພາລຸຫំ;

ກໍ ອວຊຊໍ ພາເຕມິ, ລາຕີນໍ ອຸທິກຸຂມານານ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ໂກເປສີຕິ, ອມ຺ມ! ໂກ ນາມ ຕໍ ໂກເປສີ, ໂກ ເຕ ອປ຺ປິຍໍ ອກາສິ຺ ເປກ຺ຂສິ ຈາຕິ ມໍ ພາລຸຫໍ ເປກ຺ຂນ຺ຕີ ກີກາຣຕາ ໂຣທສີຕິ ອສີປ຺ຸປາໂຍ຺ ກໍ ອວຊຊໍ ພາເຕມິຕິ ອພາເຕຕພ຺ພມ຺ປີ ກໍ ພາເຕມິ ອຕ຺ຕໂນ ລາຕີນໍ ອຸທິກຸຂມານານຄ຺ເລວ, ອກ຺ຂາຫີ ເມຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ຺

ຕໂຕ ເທວີ ຄາຖມາຫ –

໔໑໑຺

‘‘ນ ຫິ ໂສ ສກ຺ກາ ທນ຺ຕຸໍ, ວິຊິຕາວີ ໂຍ ມໍ ຕາຕ ໂກເປສີ;

ປີຕາ ເຕ ມໍ ຕາຕ ອວຈ, ອນເປກ຺ໂຂ ອຫໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ວິຊິຕາວີຕິ, ຕາຕ, ໂຍ ມໍ ອິມິສ຺ສາ ປຖວິຍາ ວິຊິຕາວີ ໂກເປສີ, ອປ຺ປິຍສມຸທາຈາເຣນ ເມ ຫທເຍ ໂກປ຺ລ຺ຈ ໂສກລ຺ຈ ປເວເສສີ, ໂສ ຕຍາ ທນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ມລ຺ຫິ, ຕາຕ, ຕວ ປີຕາ ‘‘ອຫໍ ຣຊ຺ຊສີຣິລ຺ຈ ຕລ຺ຈ ປຫາຍ ອຣລ຺ລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອວຈ, ອິທໍ ເມ ໂຣທນກາຣຕາມ຺ຕິ຺

ໂສ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ! ກີ ນາມ ຕ຺ວໍ ກເຖສິ, ນນຸ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ມຍໍ ອນາຖາ ນາມ ກວິສ຺ສາມາ’’ຕິ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໑໔຺

‘‘ໂຍຫໍ ປ຺ຸພ຺ເພ ນິຍ຺ຍາມິ, ອຸຍ຺ຍານໍ ມຕ຺ຕກຸລ຺ຊເຣ ຈ ໂຍເຜມິ;

ສຸຕໂສເມ ປພ຺ພຊິເຕ, ກຖໍ ນຸ ທານິ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ຺

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຍ ອຫໍ ປ຺ຸພ຺ເພ ຈຕ຺ອາຊລ຺ລຍຸຕ຺ຕໍ ສພ຺ພາລງກາຣປຝິມຕ຺ທິຕໍ ຣຖໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉາມິ, ມຕ຺ຕກຸລ຺ຊເຣ ຈ ໂຍເຜມິ, ອລ຺ເລຫິ ຈ ອສ຺ສກິລຸອາທີຫິ ກີລຸອາມິ, ສ຺ວາຫໍ ອິທານິ ສຸຕໂສເມ ປພ຺ພຊິເຕ ກຖໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ?

ອຖສ຺ສ ກນິຍ຺ຖກາຕາ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກ ເຕ ອຸໂກປີ ໂຣທນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ມາຕຣໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ, ‘‘ອມ຺ມ! ກີກາຣຕາ ຕຸມ຺ເຫ ໂຣທຖາ’’ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ ມາ ໂຣທຖ, ອຫໍ ຕາຕສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕຸໍ ນ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຸໂກປີ ເຕ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ຂາຕິຍາ ສທ຺ຊີ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປີຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ກິຣ ອມ຺ເຫ ອກາມເກ ປຫາຍ ‘ປພ຺ພຊາມີ’ຕິ ວທສິ, ອຫໍ ເຕ ປພ຺ພຊິຕຸໍ ນ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ປີຕຣໍ ຄີວາຍ ທລຸຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໑໕຺

‘‘ມາຕຸຈ຺ຈ ເມ ຣຸທນ຺ຕຍາ, ເຊຍ຺ຖສ຺ສ ຈ ກາຕຸໂນ ອກາມສ຺ສ;

ຫຕ຺ເຖປີ ເຕ ຄເຫສ຺ສໍ, ນ ຫິ ຄຈ຺ຉສິ ໂນ ອກາມານ’’ນ຺ຕິ຺

ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ເມ ປຣິປນ຺ຖໍ ກໂຣຕິ, ເກນ ນຸ ໂຂ ນໍ ອຸປາເຍນ ປຝິກ຺ກມາເປຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ຺ ຕໂຕ ຂາຕີ ໂອໂລເກຕ຺ວາ,

‘‘ອມ្ម! ສາຕິ ໜມ្ហິມំ ມຕິກុឱ្ឈສປិລຸອប្ឈສំ, ຕເວໂສ ໂຫຕុ ໜຕ្ថេ, ປុຕ្តំ ອປ្ເປຫិ, ມາ ເມ ອន្តຣາយំ ກຣិ’’ຕិ ສយំ ປុຕ្តំ ໜຕ្ថេ ຄເហត្វា ອປ្ເປតុំ ອសក្កោន្តោ តស្សា លញ្ឆំ ປដិឱាເປត្វា គាថមាហ –

៨១៨។

‘‘ອຶຍ្ហេហិ ຕ្វំ ສາຕິ, ອິមំ ກុមាຣំ ຣເມហិ ອល្លពត្ថ;

ມາ ເມ ປរិបន្ថមកាសិ, ສត្តំ មម ປត្ថយានស្សា’’ຕិ។

តត្ថ ອិមំ ກុមាຣន្តិ, ອម្ម! ສາຕິ ត្វំ ອຶយ្ហេហិ, ອិមំ ກុមាຣំ ອປ្ເປត្វា ອាគន្ត្វា ອិមំ ມគឹ គេហត្វា ອល្លពត្ថ នំ ອភិຣເមហិຕិ។

ສາ លញ្ឆំ ລភិត្វា ກុមាຣំ សល្លាເបត្វា ອាທាយ ອល្លពត្ថ គន្ត្វា ປຣິເທວមានា គាថមាហ –

៨១៥។

‘‘យំ នូនិមំ ທເທយ្យំ ປភាទំ, ໂກ នុ ເມ ອິមិនាត្ថោ;

សុតោសេ ປព្ពជិតេ, ກឹ នុ ເមនំ ກຣិស្សាមិ’’ຕិ។

តស្សត្ថោ – យំ នូន ອហំ ອិមំ លញ្ឆត្ថាយ គហិតំ ປភាទំ សុប្បភាសំ មគឹ ທເທយ្យំ, ໂក នុ មយ្ហំ សុតោសេមនរិន្ទេ ປព្ពជិ តេ ອិមិនា ອត្ថោ, ກឹ នុ ເមនំ ກຣិស្សាមិ, ອហំ តស្មឹ ປព្ពជិតេ ອិមំ លភិស្សាមិ, លាភន្តិបិ ច ກឹ នុ ໂខ ເອតំ ກຣិស្សាមិ, ປស្សថ ເມ ករ្មន្តិ។

តតោ មហាເសនគុត្តោ ຈិន្តេសិ – ‘‘ອយំ ຣាឱា ‘‘ເតເហ ເມ ສນំ ມន្ទហ’ន្តិ ສល្លំ ກរោតិ មល្លេ, ພហុກាวមស្ស ກថេស្សាមិ’’ຕិ។ ໂສ ອຶយ្ហាយ វន្ទិត្វា គាថមាហ –

៨១៦។

‘ໂກໂສ ຈ តុយ្ហំ វិបុលោ, ໂກដ្ឋាគាຣញ្ច តុយ្ហំ ປຣិបូរំ;

ປថវិ ຈ តុយ្ហំ វិជិតា, ຣមស្សុ មា ປព្ពជិ ເທວា’’ຕិ។

តំ សុត្វា មហាសត្តោ គាថមាហ –

៨១៧។

‘‘ໂກໂສ ຈ មយ្ហំ វិបុលោ, ໂກដ្ឋាគាຣញ្ច មយ្ហំ ປຣិបូរំ;

ປថវិ ຈ មយ្ហំ វិជិតា, តំ ហិត្វា ປព្ពជិស្សាមិ’’ຕិ។

តំ សុត្វា តស្មឹ ອປគតេ ກុលវឌ្ឍនសេដ្ឋិ នាម ອຶយ្ហាយ វន្ទិត្វា គាថមាហ –

໔໑໗။

‘‘ມຍฺຫມฺປີ ຘນํ ປຫູຕํ, ສງຊฺຍາຕุ ໂນປີ ເທວ ສກฺໂກມິ;

ຕํ ເຕ ທທາມິ ສພฺພມฺປີ, ຣມສฺສุ ມາ ປພฺພຊິ ເທວາ’’ຕິ။

ຕํ ສุຕฺວາ ມຫາສຕฺໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໑໘။

‘‘ຊານາມິ ຘນํ ປຫູຕํ, ກຸລວທฺຘເນນ ປູຊິໂຕ ຕຍາ ຈສฺມິ;

ສคฺຄญฺຈ ປຕฺຖຍາໂນ, ເຕນ ອຫํ ປພฺພຊິສฺສາມີ’’ຕິ။

ຕํ ສุຕฺວາ ກຸລວທฺຘເນ ອປຄເຕ ມຫາສຕฺໂຕ ໂສມທຕฺຕํ ກນິຍฺຖກາຕຣํ ອາມນฺເຕຕฺວາ, ‘‘ຕາຕ, ອຫํ ປญฺຊຣປກฺຂິຕฺໂຕ ວນກุກฺກุໂຍ ວິຍ ອุກฺກຕฺຖິໂຕ, ມํ ພຣາວາເສ ອນກິຣຕິ ອກິກາວຕິ, ອຊฺເຊວ ປພฺພຊິສฺສາມິ, ຕฺວํ ອິມํ ຣຊฺຊํ ປຝິປຊฺຊາ’’ຕິ ຣຊฺຊํ ນິຍฺຍາເທນฺໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໒໐။

‘‘ອุກฺກຕฺຖິໂຕສฺມິ ພາລฺຫํ, ອຣຕິ ມํ ໂສມທຕฺຕ ອາວິສຕິ;

ພຫุກາປີ ເມ ອນฺຕຣາຍາ, ອຊฺເຊວາຫํ ປພฺພຊິສฺສາມີ’’ຕິ။

ຕํ ສุຕฺວາ ໂສປີ ປພฺພຊິຕุກາໂມ ຕํ ທີເປນฺໂຕ ອິຕຣํ ຄາຖມາຫ –

໔໒໑။

‘‘ອິທญฺຈ ຕຸຍฺຫํ ຣຸຈິຕํ, ສุຕໂສມ ອຊฺເຊວ ທານິ ຕฺວํ ປພฺພຊ;

ອຫມฺປີ ປພฺພຊິສฺສາມິ, ນ ອุສฺສເຫ ຕຍາ ວິນາ ອຫํ ຖາຕุ’’ນฺຕິ။

ອຖ ນํ ໂສ ປຝິກฺຂິປີຕฺວາ ອุປຑฺຘํ ຄາຖມາຫ –

໔໒໒။

‘‘ນ ຫິ ສກฺກາ ປພฺພຊິຕุํ, ນຄເຣ ນ ຫິ ປຈฺຈຕິ ຊນປເທ ຈາ’’ຕິ။

ຕຕฺຖ ນ ຫິ ປຈฺຈຕິຕິ ອິທາເນວ ຕາວ ມມ ປພฺພຊฺຊານິປฺປາຍํ ສุຕฺວາວ ອິມສฺມີ ທฺວາທສໂຍຊນິເກ ສุທສฺສນນຄເຣ ຈ ສກລຊນປເທ ຈ ນ ປຈฺຈຕິ, ໂກຈິ ອุທฺຘເນ ອຄฺຄີ ນ ຊາເລຕິ, ອມฺເຫສุ ປນ ທฺວີສุ ປພฺພຊິເຕສุ ອນາຖາວ ຣຝฺຖວາສິໂນ ກວິສฺສນฺຕິ, ຕສฺມາ ນ ຫິ ສກฺກາ ຕຍາ ປພฺພຊິຕุํ, ອຫເມວ ປພฺພຊິສฺສາມີຕິ။

ຕํ ສุຕฺວາ ມຫາຊໂນ ມຫາສຕฺຕສฺສ ປາທມູເລ ປຣິວຕฺຕິຕฺວາ ປຣິເທວນฺໂຕ ອุປຑฺຘຄາຖມາຫ –

‘‘ສຸຕໂສເມ ປພ຺ພຊິເຕ, ກຄໍ ນຸ ທານິ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ.

ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອລໍ ມາ ໂສຈຍິຕ຺ຖ, ອຫໍ ຈິຣມ຺ປິ ຄຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ວິນາ ກວິສ຺ສາມິ, ອຸປ຺ປນ຺ນສງ຺ຂາໂຣ ຫິ ນິຈ຺ໂຈ ນາມ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ທມ຺ມໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໓.

‘‘ອຸປ຺ປິຍຕິທໍ ມລ຺ເລ, ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍວ ຈງ຺ກວາຣມ຺ຫິ;

ເອວໍ ສຸປຣິຕ຺ຕເກ ຊີວິເຕ, ນ ຈ ປມ຺ຊຊິຕຸໍ ກາໂລ.

໔໔໔.

‘‘ອຸປ຺ປິຍຕິທໍ ມລ຺ເລ, ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍວ ຈງ຺ກວາຣມ຺ຫິ;

ເອວໍ ສຸປຣິຕ຺ຕເກ ຊີວິເຕ, ອນ຺ທພາລາ ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ.

໔໔໕.

‘‘ເຕ ວທ຺ຒຍນ຺ຕິ ນິຣຍໍ, ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍ຺ຈ ເປຕ຺ຕິວິສຍຍ຺ຈ;

ຕຓ຺ຫາຍ ພນ຺ທນພທ຺ທາ, ວທ຺ເຒນ຺ຕິ ອສຸຣກາຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປິຍຕິທໍ ມລ຺ເລຕິ, ຕາຕ, ‘‘ອິທໍ ຊີວິຕໍ ອຸປ຺ປິຍຕີ’’ຕິ ອຫໍ ມລ຺ລາມິ. ອລ຺ເລສຸ ສຸຕ຺ເຕສຸ ອຸປສໍຫຣຕ຺ໂຖ ອຸປ຺ປິຍ຺ຍນ຺ໂຖ, ອິທ ປນ ປຣິຍາຫານ຺ໂຖ. ຕສ຺ມາ ຍຖາ ປຣິຕ຺ຕໍ ອຸທກໍ ຣຊການໍ ຂາຣຈງ຺ກວາເຣ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສີຂໍ ປຣິຍາທິຍຕິ, ຕຖາ ຊີວິຕມ຺ປິ. ເອວໍ ສຸປຣິຕ຺ຕເກ ຊີວິເຕ ຕໍ ປຣິຕ຺ຕກໍ ອາຍຸສງ຺ຂາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ນ ປຸລ຺ລກິຣິຍາຍ ປມຊ຺ຊິຕຸໍ ກາໂລ, ອປ຺ປມາໂທວ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີຕິ ອຍເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ. ອນ຺ທພາລາ ປມຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ອຊຣາມຣາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ຄູຖກລເລ ສູກຣາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ກາມປງ຺ເກ ນິມຸຊ຺ຊນ຺ຕາ ປມຊ຺ຊນ຺ຕິ. ອສຸຣກາຍນ຺ຕິ ກາລກລຊິກອສຸຣໂຍນິຍ຺ຈ ວທ຺ເຒນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມຫາຊນສ຺ສ ທມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ປ຺ຸພພກໍ ນາມ ປາສາທໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ສຕ຺ຕມາຍ ຄູມິຍາ ຖິໂຕ ຂຄ຺ເຄນ ຈູລຸອໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກິລ຺ຈິ ນ ໂຫມິ, ອຕ຺ຕໂນ ຣາຊານໍ ຄຕ຺ຫຖາ’’ຕິ ສເວຖນໍ ຈູລຸອໍ ມຫາຊນສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ຂິປີ. ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ຄູມິຍໍ ປຣິວຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ປຣິວຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ປຣິເທວີ. ຕສ຺ມີ ຄາເນ ມຫນ຺ຕໍ ຣຊຄ຺ຄໍ ອຸຍ຺ຄຫີ. ປຜິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຄິຕຊໂນ ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ຣລ຺ລາ ຈູລຸອໍ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ສເວຖນາ ຈູລຸອາ ມຫາຊນສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ຂິຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສຕິ, ເຕນາຍໍ ປາສາທສ຺ສ ອວິທູເຣ ຣຊວຍ຺ຍິ ອຸຄ຺ຄຕາ’’ຕິ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໔໖.

‘‘ອູຫລ຺ລເຕ ຣຊຄ຺ຄໍ ອວິທູເຣ, ປ຺ຸພພກມ຺ຫິ ຈ ປາສາເທ;

ມລ຺ເລ ໂນ ເກສາ ລິນ຺ນາ, ຍສສ຺ສິໂນ ທມ຺ມຣາຊສ຺ສາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຂູຫລຸລເຕຕີ ຂຸຍຸຖຫຕີ។ ຣຊຄຸຄນຸຕີ ຣຊກຸຂນຸໂຂ។ ອວິທູເຣຕີ ອີໂຕ ອມຸຫາກໍ ກິຕຍຸຖານໂຕ ອວິທູເຣ។ ປຸພຸພກມຸທີຕີ ປຸພຸພກປາສາທສຸສ ສມີເປ។ ມລຸເລ ໂນຕີ ອມຸຫາກໍ ສມຸມຣາຊສຸສ ເກສາ ລີນຸນາ ກວີສຸສນຸຕີຕີ ມລຸລາມ។

ມຫາສຕຸໂຕ ປຣິຈາຣິກໍ ເປເສຕຸວາ ປພຸພຊິຕປຣິກຸຂາເຣ ອາຫຣາເປຕຸວາ ກປຸປເກນ ເກສມສຸສຸໍ ໂອຫາຣາເປຕຸວາ ອລງກາຣໍ ສຍນປິຍຸເຖ ປາເຕຕຸວາ ຣຕຸຕປຍານໍ ທສານິ ລີນຸທິຕຸວາ ຕານິ ກາສາຍານິ ນິວາເສຕຸວາ ມຕຸຕິກາປຕຸຕໍ ວາມອໍສກູເຜ ລຄຸເຄຕຸວາ ກຕຸຕຣທຕຸຫໍ ອາທາຍ ມຫາຕເລ ອປຣາປຣໍ ຈງກມິຕຸວາ ປາສາທາ ໂອຕຣິຕຸວາ ອນຸຕຣວີຖື ປຜິປຊຊິ។ ຄຈຸລນຸຕໍ ປນ ນໍ ນ ໂກຈິ ສລຸຊານິ។ ອຖສຸສ ສຕຸຕສຕາ ຂຕຸຕິຍກລຸລາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິຕຸວາ ຕໍ ອທິສຸວາ ອາກຣຕາກຕຸຫເມວ ທິສຸວາ ໂອຕຣິຕຸວາ ອວເສສານໍ ໂສລຸອສສຫສຸສານໍ ອິຕຸຖິນໍ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ''ອມຸຫາກໍ ປິຍສາມິໂກ ສຸຕໂສມມຫີສຸສໂຣ ປພຸພຊິໂຕ''ຕິ ມຫາສທຸເທນ ປຣິເທວມານາວ ພທີ ນິກຸຂມີສຸ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ມຫາຊໂນ ຕສຸສ ປພຸພຊິຕກາວໍ ອລຸລາສີ, ສກລນຄຣໍ ສງຂຸກິຕຸວາ ''ຣາຊາ ກິຣ ໂນ ປພຸພຊິໂຕ''ຕິ ຣາຊທຸວາເຣ ສນຸນິປຕິ, ມຫາຊໂນ ''ອີສ ຣາຊາ ກວີສຸສຕິ, ເອຕຸຖ ກວີສຸສຕີ''ຕິ ປາສາທາທີນິ ຣລຸໂລ ປຣິໂກຄຍຸຖານານິ ຄນຸຕຸວາ ຣາຊານໍ ອທິສຸວາ –

໔໔໗។

''ອຍມສຸສ ປາສາໂທ, ໂສວຕຸຕປຸປຸຜມາລຸຍວິຕິກິຕຸໂຕ;

ຍຫິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕຸໂຕ ອິຕຸຖາຄາເຣທີ។

໔໔໘។

''ອຍມສຸສ ປາສາໂທ, ໂສວຕຸຕປຸປຸຜມາລຸຍວິຕິກິຕຸໂຕ;

ຍຫິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕຸໂຕ ລາຕິສງເຜນ។

໔໔໙។

''ອິທມສຸສ ກູຜາຄາຣໍ, ໂສວຕຸຕປຸປຸຜມາລຸຍວິຕິກິຕຸຕໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕຸໂຕ ອິຕຸຖາຄາເຣທີ។

໔໕໐។

''ອິທມສຸສ ກູຜາຄາຣໍ, ໂສວຕຸຕປຸປຸຜມາລຸຍວິຕິກິຕຸຕໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕຸໂຕ ລາຕິສງເຜນ។

໔໕໑។

''ອຍມສຸສ ອໂສກວນິກາ, ສຸປຸປຸຜິຕາ ສພຸພກາລິກາ ຣມຸມາ;

ຍຫິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕຸໂຕ ອິຕຸຖາຄາເຣທີ។

໔໕໒។

‘‘ອຍມສ຺ສ ອໂສກວນິກາ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕາ ສພ຺ພກາລິກາ ຣມ຺ມາ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ລາຕິສາເຍນ຺.

໘໙໓.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ອຸຍ຺ຍານໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖາຄາເຣຫິ.

໘໙໔.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ອຸຍ຺ຍານໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ລາຕິສາເຍນ຺.

໘໙໕.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ກຕິກາຣວນໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖາຄາເຣຫິ.

໘໙໖.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ກຕິກາຣວນໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ລາຕິສາເຍນ຺.

໘໙໗.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ປາຜລິວນໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖາຄາເຣຫິ.

໘໙໘.

‘‘ອິຫມສ຺ສ ປາຜລິວນໍ, ສ຺ປຸປ຺ຝິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍຫິມນຸວິຈຣິ ຣາຊາ, ປີຣິກິຕ຺ໂຕ ລາຕິສາເຍນ຺.

໘໙໙.

‘‘ອິທມສ຺ສ ອມ຺ພວນໍ, ສຸປ຺ປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍທິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖາຄາເຣທິ။

໔໔໐။

‘‘ອິທມສ຺ສ ອມ຺ພວນໍ, ສຸປ຺ປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ຍທິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕ຺ໂຕ ຌາຕິສງ຺ເຜນ။

໔໔໑။

‘‘ອຍມສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ສຌ຺ຉນ຺ນາ ອຕ຺ທເຊທີ ວິຕິກິຕ຺ຓາ;

ຍທິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖາຄາເຣທິ။

໔໔໔။

‘‘ອຍມສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ສຌ຺ຉນ຺ນາ ອຕ຺ທເຊທີ ວິຕິກິຕ຺ຓາ;

ຍທິມນຸວິຈຣີ ຣາຊາ, ປຣິກິຕ຺ໂຕ ຌາຕິສງ຺ເຜນາ’’ຕິ။ –

ອິມາທີ ຄາຖາທີ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ວິຈຣີ။

ຕຕ຺ຖ ວິຕິກິຕ຺ໂຕຕິ ໂສວຕ຺ຓປຸປ຺ເຜທິ ຈ ນານາມາລ຺ເຍທິ ຈ ສໂມກິຕ຺ໂຕ။ ປຣິກິຕ຺ໂຕຕິ ປຣິວາຣິໂຕ။ ອິຕ຺ຖາຄາເຣທີຕິ ທາສີໂຍ ອຸປາທາຍ ອິຕ຺ຖີໂຍ ອິຕ຺ຖາຄາຣາ ນາມ။ ຌາຕິສງ຺ເຜນາຕິ ອມຈ຺ຈາປີ ອິຊ ຌາຕໂຍ ເອວ။ ກູຜາຄາຣນ຺ຕິ ສຕ຺ຕຣຕນວິຈິຕ຺ໂຕ ສຍນກູຜາຄາຣຄພ຺ໂກ။ ອໂສກວນິກາຕິ ອໂສກວນກູມິ။ ສພ຺ພກາລິກາຕິ ສພ຺ພກາລປຣິໂກຄກ຺ຂມາ ນິຈ຺ຈປຸປ຺ຜິຕາ ວາ။ ອຸຍ຺ຍານນ຺ຕິ ນນ຺ທນວນຈິຕ຺ຕລຕາວນສທິສໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ။ ສພ຺ພກາລິກນ຺ຕິ ຉສຸປີ ອຸຕູສຸ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກປຸປ຺ຜຜລສຌ຺ຉນ຺ນໍ။ ກຕີ ກາຣວນາທີສຸ ສພ຺ພກາລິກນ຺ຕິ ສພ຺ພກາເລ ສຸປ຺ປ຺ຜິຕຜລິຕເມວ။ ສຌ຺ຉນ຺ນາຕິ ນານາວິເຌທີ ຊລຊຖລຊກ຺ສຸເມທີ ສຸຌ຺ຄ຺ ສຌ຺ຉນ຺ນາ။ ອຕ຺ທເຊທີ ວິຕິກິຕ຺ຓາຕິ ສກ຺ຕສງ຺ເຜທີ ໂອກິຕ຺ຓາ။

ເອວໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ປຸນ ຣາຊງ຺ຄຕໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ –

໔໔໓။

‘‘ຣາຊາ ໂວ ໂຂ ປພ຺ພຊິໂຕ, ສຸຕໂສໂມ ຣຊ຺ຊໍ ອິມໍ ປຫຕ຺ວານ;

ກາສາຍວຕ຺ຖວສໂນ, ນາໂຄວ ເອກໂກ ຈຣຕີ’’ຕິ။ –

ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໝເຣ ວິກວໍ ປຫາຍ ປຸຕ຺ຕຌີຕໂຣ ຫຕ຺ເຖສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສີ, ຕຖາ ມາຕາປີຕໂຣ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ໂສລຸອສສຫສ຺ສາ ຈ ນາຍກິຕ຺ຖີໂຍ။ ສກລນຄຣໍ ຕຸຈ຺ຉໍ ວິຍ ອໂຫສິ, ຊນປທວາສີໂນປີ ເຕສໍ ປຈ຺ຉໂຕ ປຈ຺ຉໂຕ ຄມີສ຺ສ။ ໂພຌິສຕ຺ໂຕ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກໍ ປຣິສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທິມວນ຺ຕາກິມ຺ໂຂ ປາຍາສິ။ ອຖສ຺ສ ອກິນິກ຺ຂມນໍ ຌຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ວິສ຺ສກມ຺ມໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕ ວິສ຺ສກມ຺ມ, ສຸຕໂສມມຫາຣາຊາ ອກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ, ວສນຍ຺ຖານໍ

ລຫຸສໍ ວຍຸຜຕິ, ສມາຄໂມ ຈ ມຫາ ກວິສຸສຕິ, ຄຈຸລ ທິມວນຸຕປເທເສ ຄງຄາຕີເຣ ຕີສໂຍຊນາຍາມໍ ປຌຸຈທສໂຍຊນວິຕຸຖຕໍ ອສຸສມປທໍ ມາເປຫີ’’ຕິ ເປເສສິ. ໂສ ຕຖາ ກຕຸວາ ຕສຸມິ ອສຸສມປເທ ປພຸພຊິຕປຣິກຸຂາເຣ ປຌຍາເທຕຸວາ ເອກປທິກມຄຸຄໍ ມາເປຕຸວາ ເທວໂລກເມວ ຄໂຕ.

ມຫາສຕຸໂຕ ເຕນ ມຄຸເຄນ ຄນຸຕຸວາ ຕໍ ອສຸສມປທໍ ປວິສິຕຸວາ ປຖມໍ ສຍໍ ປພຸພຊິຕຸວາ ປຈຸລາ ເສເສ ປພຸພາເຊສິ, ອປຣາເຄ ພຫູ ປພຸພຊິສຸ. ຕີສໂຍຊນິກໍ ຖານໍ ປຣິປູຣິ. ວິສຸສກມຸເມນ ປນ ອສຸສມມາປິຕນິຍາໂມ ຈ ພຫູນໍ ປພຸພຊິຕນິຍາໂມ ຈ ໂພຣິສຕຸຕສຸສ ອສຸສມປທສໍວິທຫິຕນິຍາໂມ ຈ ຫຕຸຖິປາລຊາຕເກ (ຊາ. ໑.໑໕.໓໓໗ ອາທໂຍ) ອາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພຸໂພ. ຕຕຸຖ ມຫາສຕຸໂຕ ຍສຸສ ຍສຸເສວ ກາມວິຕກຸກາທິ ມິຈຸລາວິຕກຸໂກ ອຸປຸປຊຸຊຕິ, ຕໍ ຕໍ ອາກາເສນ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາກາເສ ປລຸລງເກນ ນິສີທິຕຸວາ ໂອວທນຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໔໔໕.

‘‘ມາສຸສຸ ປຸພຸເພ ຣຕິກິລຸອິຕານິ, ຫສິຕານິ ຈ ອນຸສຸສຣິຕຸຖ;

ມາ ໂວ ກາມາ ຫນີສຸ, ຣມຸມຸລຸຫິ ສຸທສຸສນໍ ນຄຣໍ.

໔໔໖.

‘‘ເມຕຸຕຈິຕຸຕລຸຈ ກາເວຖ, ອປຸປມາຕໍ ທິວາ ຈ ຣຕຸໂຕ ຈ;

ອຄຈຸລິຕຸຖ ເທວປຸຣໍ, ອາວາສໍ ປຸລຸລກມຸມິນ’’ນຸຕີ.

ຕຕຸຖ ຣຕິກິລຸອິຕານີຕິ ກາມຣຕິໂຍ ຈ ກາຍວາຈາຂິຫຸຫາວເສນ ປວຕຸຕກີລຸອິຕານິ ຈ. ມາ ໂວ ກາມາ ຫນີສູຕິ ມາ ຕຸມຸເຫ ວຕຸຖຸກາມກິເລສກາມາ ຫນີສຸ. ຣມຸມໍ ທິຕິ ສຸທສຸສນນຄຣໍ ນາມ ຣມຕີຍໍ, ຕໍ ມາ ອນຸສຸສຣິຕຸຖ. ເມຕຸຕຈິຕຸຕນຸຕີ ອິທໍ ເທສນາມຕຸຕເມວ, ໂສ ປນ ຈຕຸຕາໂຣປິ ພຸຣຫຸມວິຫາເຣ ອາຈິກຸຂິ. ອປຸປມາຕນຸຕີ ອປຸປມາຕສຕຸຕາຣມຸມຕໍ. ອຄຈຸລິຕຸຖາຕິ ຄມິສຸສຖ. ເທວປຸຣນຸຕີ ພຸຣຫຸມໂລກໍ.

ໂສປິ ອິສິຄໂຕ ຕສຸໂສວາເທ ຖຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລກປຣາຍໂຕ ອໂຫສີຕິ ສພຸພໍ ຫຕຸຖິປາລຊາຕເກ ອາຄຕນເຍເນວ ກເຖຕພຸພໍ.

ສຕຸຖາ ອິມໍ ຌມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປິ ຕຖາຄໂຕ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຮາເນສິ ‘‘ຕທາ ມາຕາປິຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານິ ອເຫສຸໍ, ຈນຸທາເທວີ ຣາຫຸລມາຕາ, ເຊຍຸຖປຸຕຸໂຕ ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ກນິຍຸຖປຸຕຸໂຕ ຣາຫຸໂລ, ຌາຕີ ຂຸຊຸຊຸຕຸຕຣາ, ກຸລວຫຸຌນເສຍຸຖິ ກສຸສໂປ, ມຫາເສນຄຸຕຸໂຕ ໂມຄຸຄລຸລາໂນ, ໂສມທຕຸຕກຸມາໂຣ ອານນຸໂທ, ເສສປຣິສາ ພຸທຸຌປຣິສາ, ສຸຕໂສມຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິ’’ນຸຕີ.

ຈູລສຸຕໂສມຊາຕກວຌຸຌນາ ປຌຸຈມາ.

ຊາຕກຸທຸທານໍ –

ສຸວປຕຸທິຕຊມຸພຸກກຸຕຸຫລິໂນ, ວຣກລຸລມລມຸພຸສຊາຕກລຸຈ;

ປວຣຸຕຸຕມສງຂສິຣິວຸຫຍໂກ, ສຸຕໂສມອຣິນຸທມຣາຊວໂຣ.

ຈຕຸຕາລີສນິປາຕວຌຸຌນາ ນິຍຸຖິຕາ.

໑໗. ປຓ຺ຓາສນິປາໂຕ

[໕໒໖] ໑. ນຬິນິກາຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ອຸທ຺ທຍ຺ຫເຕ ຊນປໂທຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາປໂລຠນໍ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິ. ກເຖນ຺ໂຕ ຈ ຕໍ ຠິກ຺ຂຸໍ 'ເກນ ອຸກ຺ກຓ຺ຐາປິໂຕສີ'ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ 'ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາຍາ'ຕິ ວຸຕ຺ເຕ 'ນ ເອສາ ໂຂ, ຠິກ຺ຂຸ, ອິທາເນວ ຕວ ອນຕ຺ຖກາຣິກາ, ປຸພ຺ເພປິ ຕ຺ວໍ ເອຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຌານາ ປຣິຫາຍິຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປຕ຺ໂຕ'ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ອຸທິຈ຺ຈພ຺ຣາຫ຺ມຓມຫາສາລກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ອຸຄ຺ຄຫິຕສິປ຺ໂປ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຌານາຠິຎ຺ຎາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ວາສໍ ກປ຺ເປສິ. ອລມ຺ພຸສາ ຊາຕເກ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຕໍ ປຏິຈ຺ຈ ເອກາ ມິຄີ ຄພ຺ຠໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, 'ອິສິສິງ຺ໂຄ'ຕ຺ເວວສ຺ສ ນາມໍ ອໂຫສິ. ອຖ ນໍ ປິຕາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕໍ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ກສິຓປຣິກມ຺ມໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິ. ໂສ ນຈິຣສ຺ເສວ ຌານາຠິຎ຺ຎາ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຌານສຸເຂນ ກີຬິ, ໂຆຣຕໂປ ປຣມຘິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ອໂຫສິ. ຕສ຺ສ ສີລເຕເຊນ ສກ຺ກສ຺ສ ຠວນໍ ກມ຺ປິ. ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ຕໍ ກາຣຓໍ ຎຕ຺ວາ 'ອຸປາເຍນສ຺ສ ສີລໍ ຠິນ຺ທິສ຺ສາມີ'ຕິ ຕີຓິ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ສກລກາສິຣຏ຺ເຐ ວຸຏ຺ຐິໍ ນິວາເຣສິ, ຣຏ຺ຐໍ ອຄ຺ຄິທຑ຺ຒໍ ວິຍ ອໂຫສິ. ສສ຺ເສ ອສມ຺ປຊ຺ຊມາເນ ທຸພ຺ຠິກ຺ຂປີຬິຕາ ມນຸສ຺ສາ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຣາຊງ຺ຄເຓ ອຸປ຺ກ຺ໂກສິໍສຸ. ອຖ ເນ ຣາຊາ ວາຕປາເນ ຐິໂຕ 'ກິໍ ເອຕ'ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. 'ມຫາຣາຊ, ຕີຓິ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ເທວສ຺ສ ອວສ຺ສນ຺ຕຕ຺ຕາ ສກລຣຏ຺ຐໍ ອຸທ຺ທຍ຺ຫຕິ, ມນຸສ຺ສາ ທຸກ຺ຂິຕາ, ເທວໍ ວສ຺ສາເປຫິ, ເທວາ'ຕິ. ຣາຊາ ສີລໍ ສມາທິຍິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ໂຕປິ ວສ຺ສໍ ວສ຺ສາເປຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ.

ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ສກ຺ໂກ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມເຍ ຕສ຺ສ ສິຣິຄພ຺ຠໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອໂກຠາສໍ ກຕ຺ວາ ເວຫາເສ ອຏ຺ຐາສິ. ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ 'ໂກສິ ຕ຺ວ'ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. 'ສກ຺ໂກຫມສ຺ມີ'ຕິ. 'ເກນຕ຺ເຖນາຄໂຕສີ'ຕິ? 'ວສ຺ສຕິ ເຕ, ມຫາຣາຊ , ຣຏ຺ເຐ ເທໂວ'ຕິ? 'ນ ວສ຺ສຕີ'ຕິ. 'ຊານາສິ ປນສ຺ສ ອວສ຺ສນກາຣຓ'ນ຺ຕິ? 'ນ ຊານາມິ, ສກ຺ກາ'ຕິ. 'ມຫາຣາຊ, ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ອິສິສິງ຺ໂຄ ນາມ ຕາປໂສ ປຏິວສຕິ ໂຆຣຕໂປ ປຣມຘິຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ. ໂສ ນິພທ຺ຘໍ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອາກາສໍ ໂອໂລເກສິ, ຕສ຺ມາ ເທໂວ ນ ວສ຺ສຕີ'ຕິ. 'ອິທານິ ປເນຕ຺ຖ ກິໍ ກາຕພ຺ພ'ນ຺ຕິ? 'ຕສ຺ສ ຕເປ ຠິນ຺ເນ ເທໂວ ວສ຺ສິສ຺ສຕີ'ຕິ. 'ໂກ ປນສ຺ສ ຕປໍ ຠິນ຺ທິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ'ຕິ? 'ຘີຕາ ເຕ, ມຫາຣາຊ, ນຬິນິກາ ສມຕ຺ຖາ, ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ 'ອສຸກຏ຺ຐານໍ ນາມ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາປສສ຺ສ ຕປໍ ຠິນ຺ທາຫີ'ຕິ ເປເສຫີ'ຕິ. ເອວໍ ໂສ ຣາຊານໍ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ອຄມາສິ. ຣາຊາ ປຸນທິວເສ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຘີຕຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຐມໍ ຄາຖມາຫ –

໑.

'ອຸທ຺ທຍ຺ຫເຕ ຊນປໂທ, ຣຏ຺ຐຎ຺ຈາປິ ວິນສ຺ສຕິ;

ເອຫິ ນຬິນິເກ ຄຈ຺ຉ, ຕໍ ເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓມານຍາ'ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຕໍ ເມຕິ ຕໍ ມມ ອນຕ຺ຖກາຣິໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ອາເນຫິ, ກິເລສຣຕິວເສນສ຺ສ ສີລໍ ຠິນ຺ທາຫີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສາ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໒.

'ນາຫໍ ທຸກ຺ຂກ຺ຂມາ ຣາຊ, ນາຫໍ ອທ຺ຘານໂກວິທາ;

ກາຄໍ ອຫໍ ຄມິສ຺ສາມິ, ວນໍ ກຸສ຺ຊຣເສວິຕ''ນ຺ຕິ຺ฯ

ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂກ຺ຂມາຕິ ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຂມາ ນ ໂຫມິ, ອທ຺ສານມ຺ປິ ນ ຊານາມິ, ສາຫໍ ກາຄໍ ຄມິສ຺ສາມິຕິฯ

ຕໂຕ ຣາຊາ ທ຺ເວ ຄາຖາໂຍ ອການີ –

໓ฯ

''ຜີຕໍ ຊນປທໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຫຕ຺ຖີນາ ຈ ຣເຖນ ຈ;

ທາຣຸສງ຺ຆາຝຍາເນນ, ເອວໍ ຄຈ຺ຉ ນິລຸອິນິເກາฯ

໔ฯ

''ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣເຖ ປຕ຺ຕີ, ຄຈ຺ເຉວາທາຍ ຂຕ຺ຕິເຍ;

ຕເວວ ວຕ຺ຕຣູເປນ, ວສໍ ຕມານຍິສ຺ສສີ''ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ທາຣຸສງ຺ຆາຝຍາເນນາຕິ, ອມ຺ມ, ນິລຸອິນິເກາ ນ ຕ຺ວໍ ປທສາ ຄມິສ຺ສສິ, ຜີຕໍ ປນ ສຸກິກ຺ຂໍ ເຂມໍ ອຕ຺ຕໂນ ຊນປທໍ ຫຕ຺ຖິວາຫເນຫິ ຈ ຣຖວາຫເນຫິ ຈ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣມ຺ປິ ອຊໂຊກາເສ ປຝິຈ຺ຉນ຺ເນນ ວຍ຺ຫາທິນາ ອຸທກຝ຺ຖາເນ ນາວາສງ຺ຂາເຕນ ທາຣຸສງ຺ຆາຝຍາເນນ ຄຈ຺ຉฯ ວຕ຺ຕຣູເປນາຕິ ເອວໍ ອກິລມມານາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕວ ວຕ຺ເຕນ ເຈວ ຣູປສມ຺ປທາຍ ຈ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ອານຍິສ຺ສສີຕິฯ

ເອວໍ ໂສ ສິຕຣາ ສທ຺ຣີ ອກເຖຕພ຺ພມ຺ປິ ຣຝ຺ຖປຣິປາລນໍ ນິສ຺ສາຍ ກເຖສິฯ ສາປິ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິฯ ອຖສ຺ສາ ສພ຺ພໍ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ທຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຣີ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິฯ ອມຈ຺ຈາ ຕໍ ອາທາຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ຜາວາຣໍ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ຣາຊສິຕຣໍ ອຸກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ວນຈຣເກນ ເທສິເຕນ ມຄ຺ເຄນ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພຕ຺ຫສມເຍ ຕສ຺ສ ອສ຺ສມປທສ຺ສ ສ ມີປໍ ປາປຸເຕີສ຺ฯ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ປຸຕ຺ຕໍ ອສ຺ສມປເທ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ສຍໍ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ອຣຄ຺ຄໍ ປວິຝ຺ໂຖ ໂຫຕິฯ ວນຈໂກ ສຍໍ ອສ຺ສມໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປນ ທສ຺ສນຝ຺ຖາເນ ຖຕ຺ວາ ນິລຸອິນິກາຍ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອການີ –

໕ฯ

''ກທລີຊປລ຺ລາໂຕ, ອາກຸຊີປຣິວາຣິໂຕ;

ເອໂສ ປທິສ຺ສຕິ ຣມ຺ໂມ, ອິສີສິງ຺ຄສ຺ສ ອສ຺ສໂມฯ

໖ฯ

''ເອໂສ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ສງ຺ຂາໂຕ, ເອໂສ ຘູໂມ ປທິສ຺ສຕິ;

ມຄ຺ເຄ ໂນ ອຄ຺ຄີ ຫາເປຕິ, ອິສີສິງ຺ໂຄ ມຫິທ຺ຣິໂກ''ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ກທລີສງ຺ຂາຕາ ຊຊາ ປລ຺ລາຕໍ ອສ຺ສາຕິ ກທລີຊປລ຺ລາໂຕฯ ອາກຸຊີປຣິວາຣິໂຕຕິ ກຸຊປຕ຺ຕວນປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕฯ ສງ຺ຂາໂຕຕິ ເອໂສ ອຄ຺ຄິ ອສ຺ສ ອິສີສິງ຺ຄສ຺ສ ຊາເນນ ສງ຺ຂາໂຕ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ຊລຕິฯ ມຄ຺ເຄ ໂນ ອຄ຺ຄິນ຺ຕິ ອຄ຺ຄີ ໂນ ຫາເປຕິ ຊຫຕິ

ປຣິຈຣຕີຕິ ມຄຸຄລານີ.

ອມຈຸຈາປິ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ອຣຄຸຄໍ ປວິຍຸດເວລາຍ ອສຸສມໍ ປຣິວາເຣຕຸວາ ອາຣກຸຂໍ ດເປຕຸວາ ຣາຊສີຕຣໍ ອິສີເວສໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ສຸວຕຸຕຈີຣເກນ ນິວາສນປາຣຸປນໍ ກຕຸວາ ສພຸພາລງກາເຣຫິ ອລງກຣິຕຸວາ ຕນຸຕຸພຫຸສໍ ຈີຕຸຕເຄຕຸໜຸກໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ອສຸສມປທໍ ເປເສຕຸວາ ສຍໍ ພຫີ ຣກຸຂນຸຕາ ອຍຸດໍສຸ. ສາ ເຕນ ເຄຕຸຫຸເກນ ກີລຸອນຸຕີ ຈງກມໂກຍິຍໍ ໂອຕຣີ. ຕສຸມີ ຂເຕ ອິສີສີງໂຄ ປຕຸຕສາລທຸວາເຣ ປາສາຕພລເກ ນິສິນຸໂນ ໂຫຕີ. ໂສ ຕໍ ອາຄຈຸຈນຸຕີ ທິສຸວາ ກີຕຕສີໂຕ ອຸຍຸດາຍ ປຕຸຕສາລໍ ປວິສີຕຸວາ ອຍຸດາສີ . ສາປີສຸສ ປຕຸຕສາລທຸວາຣໍ ຄນຸຕຸວາ ກີລຸອີເຍວ. ສຕຸຖາ ຕຄຸຈ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ຈ ອຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ຕິສຸໂສ ຄາຖາ ອກາສີ –

໗.

‘‘ຕຄຸຈ ທີສຸວານ ອາຍນຸຕີ, ອາມຸຕຸຕມຕີກຸຕຸຫລໍ;

ອິສີສີງໂຄ ປາວິສີ ກີໂຕ, ອສຸສມໍ ປຕຸຕຈາທນໍ.

໘.

‘‘ອສຸສມສຸສ ຈ ສາ ທຸວາເຣ, ເຄຕຸຫຸເກນສຸສ ກີລຸອຕີ;

ວິທໍສຍນຸຕີ ອງຄານິ, ຄຸຍຸຫໍ ປກາສີຕານິ ຈ.

໙.

‘‘ຕຄຸຈ ທີສຸວານ ກີລຸອນຸຕີ, ປຕຸຕສາລຄໂຕ ຊຍີ;

ອສຸສມາ ນິກຸຂມິຕຸວານ, ອີທໍ ວຈນມພຸຣວີ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ເຄຕຸຫຸເກນສຸສາຕີ ອສຸສ ອິສີສີງຄສຸສ ອສຸສມທຸວາເຣ ເຄຕຸຫຸເກນ ກີລຸອຕີ. ວິທໍສຍນຸຕີຕີ ທສຸເສນຸຕີ. ຄຸຍຸຫໍ ປກາສີຕານີ ຈາຕີ ຄຸຍຸຫຄຸຈ ຣຫສຸສງຄໍ ປກາສີຕານີ ຈ ປາກຍານີ ມຸຂຫຕຸຖາທີນີ. ອພຸຣວີຕີ ໂສ ກີຣ ປຕຸຕສາລາຍ ດຕຸວາ ຈີນຸເຕສີ – ‘‘ສຈາຍໍ ຍກຸໂຂ ກເວຍຍ, ປຕຸຕສາລໍ ປວິສີຕຸວາ ມໍ ມຸຣຸມຸຣາເປຕຸວາ ຂາເທຍຍ, ນາຍໍ ຍກຸໂຂ, ຕາປໂສ ກວິສຸສຕີ’’ຕີ ອສຸສມາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ປຸຈຸຈນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໐.

‘‘ອມຸໂກ ໂກ ນາມ ໂສ ຣຸກຸໂຂ, ຍສຸສ ເຕວໍຄຕໍ ຜລໍ;

ທູເຣປິ ຂິຕຸຕໍ ປຈຸເຈຕີ, ນ ຕໍ ໂອຫາຍ ຄຈຸຈຕີ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ຍສຸສ ເຕວໍຄຕໍ ຜລນຸຕີ ຍສຸສ ຕວ ຣຸກຸຂສຸສ ເອວໍຄຕິກໍ ມໂນຣມໍ ຜລໍ. ໂກ ນາມ ໂສ ຣຸກຸໂຂຕີ ຈີຕຸຣເຄຕຸຫຸກສຸສ ອທີຍຸດປຸພຸພຕຸຕາ ‘‘ຣຸກຸຂຜເລນ ເຕນ ກວິຕພຸພ’’ນຸຕີ ມຄຸຄມາໂນ ເອວໍ ປຸຈຸຈຕີ.

ອຖສຸສ ສາ ຣຸກຸຂໍ ອາຈິກຸຂນຸຕີ ຄາຖມາຫ –

໑໑។

‘‘ອສ຺ສມສ຺ສ ມມ ພຸຣຫຸມ, ສມີເປ ຄນ຺ຘມາທເນ;

ພຫໂວ ຕາທິສາ ຣຸກ຺ຂາ, ຍສ຺ສ ເຕວໍຄຕໍ ຜລໍ;

ທູເຣປີ ຊິຕ຺ຕໍ ປ຺ຈ຺ເຈຕິ, ນ ມໍ ໂອຫາຍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສມີເປ ຄນ຺ຘມາທເນຕິ ຄນ຺ຘມາທນປພ຺ພເຕ ມມ ອສ຺ສມສ຺ສ ສມີເປ។ ຍສ຺ສ ເຕວໍຄຕນ຺ຕິ ຍສ຺ສ ເອວໍຄຕໍ, ຕ-ກາໂຣ ພ຺ຍຍ຺ຊນສນ຺ຘິກໂຣຕິ។

ອິຕິ ສາ ມຸສາວາທໍ ອພາສິ។ ອິຕໂຣປີ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ‘‘ຕາປໂສ ເອໂສ’’ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໔។

‘‘ເອຕູ ກວໍ ອສ຺ສມິມໍ ອເທຕຸ, ປ຺ຊ຺ຊຍ຺ຈ ກກ຺ຂຍ຺ຈ ປຜິຈ຺ຉ ທມ຺ມິ;

ອິທມາສນໍ ອຕ຺ຣ ກວໍ ນິສີທຕຸ, ອິໂຕ ກວໍ ມູລຜລານິ ກຸຍ຺ຊຕູ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສມິມນ຺ຕິ ອສ຺ສມໍ ອິມໍ ກວໍ ປວິສຕຸ។ ອເທຕູຕິ ຍຖາສນ຺ນິຫິຕໍ ອາຫາຣໍ ປຣິກຸຍ຺ຊຕຸ។ ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ປາທພ຺ກຍ຺ຊນໍ។ ກກ຺ຂນ຺ຕິ ມຘຸຣຜລາຜລໍ។ ປຜິຈ຺ຉາຕິ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫ។ ອິທມາສນນ຺ຕິ ປວິຍຸຖກາເລ ເອວມາຫ។

ຕສ຺ສາ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຍ຺ຄຕ຺ຖຣເຕ ນິສີທນ຺ຕິຍາ ສຸວຕ຺ຕຈິຣເກ ທ຺ວິຘາ ຄເຕ ສຣີຣໍ ອປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໍ ອໂຫສິ។ ຕາປໂສ ມາຕຸຄາມສຣີຣສ຺ສ ອທິຍຸຖປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ວຕ຺ໂຕ ເອໂສ’’ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ເອວມາຫ –

໑໖។

‘‘ກີ ເຕ ອິທໍ ອູຣູນມນ຺ຕຣສ຺ມິ, ສຸປິຈ຺ຉິຕໍ ກຕ຺ຫຣິວປ຺ປກາສຕິ;

ອກ຺ຂາຫິ ເມ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ໂກເສ ນຸ ເຕ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ ປວິຍຸຖ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຸປິຈ຺ຉິຕນ຺ຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອູຣູນໍ ສມາຄມກາເລ ສຸຜຸສິຕໍ ສິປ຺ປີປຸຜມຸຂສຕ຺ຖານໍ។ ສຸກລກ຺ຂເຕນ ຫິ ອສມ຺ນ຺ນາຄຕາຍ ຕໍ ຖາ ນໍ ອາວາຜຘາຕຸກໍ ໂຫຕິ, ສມ຺ນ຺ນາຄຕາຍ ອພ຺ກຸນ຺ນຕໍ ສິປ຺ປີປຸຜມຸຂສຕ຺ຖານໍ។ ກຕ຺ຫຣິວປ຺ປກາສຕີຕິ ອຸໂກສຸ ປສ຺ເສສຸ ກາລຸອກໍ ວິຍ ຂາຍຕີ។ ໂກເສ ນຸ ເຕ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ ປວິຍຸຖນ຺ຕິ ຕວ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ ລິງ຺ຄສຕ຺ຖານໍ ນ ປຍ຺ຍາຍຕິ, ກີ ນຸ ຕໍ ຕວ ສຣີຣສງ຺ຂາເຕ ໂກເສ ປວິຍຸຖນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ។

ອຖ ນໍ ສາ ວຍ຺ຈຍນ຺ຕີ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘។

‘‘ອຫໍ ວເນ ມູລຜເລສນໍ ຈຣໍ, ອາສາທຍີ ອຈ຺ຉໍ ສຸໂພຣຣູປໍ;

ໂສ ມໍ ປຕິຕ຺ວາ ສຫສາຊ຺ຊປ຺ຕ຺ໂຕ, ປນ຺ຸຊ຺ຊ ມໍ ອພ຺ພຫີ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ។

໑໘໗

‘‘ສ຺ວາຍໍ ວໂຓ ຂຊ຺ຊຕິ ກຓ຺ຑຸວາຍຕິ, ສພ຺ພຎ຺ຈ ກາລໍ ນ ລຠາມິ ສາຕໍ;

ປໂຫ ຠວໍ ກຓ຺ຑຸມິມໍ ວິເນຕຸໍ, ກຸຣຸຕໍ ຠວໍ ຍາຈິໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ອາສາຫຍິນ຺ຕິ ຆ຺ຍຸເຜສີ, ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ປຫຣິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໗ ປຕິຕ຺ວາຕິ ອຸປ໌ຂາວິຕ຺ວາ໗ ສຫສາຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ມມໍ ສຫສາ ອຊ຺ຊປ຺ປຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຕ຺ໂຕ໗ ປນ຺ຸຊ຺ຊາຕິ ອຖ ມໍ ໂປ໌ເຕຕ຺ວາ໗ ອພ຺ພຫີຕີ ມຸເຂນ ມມ ອຸຕ຺ຕມງ຺ຄໍ ລຸຎ຺ຈິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ, ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ອິມສ຺ມິ ຖາເນ ວໂຓ ຊາໂຕ໗ ສ຺ວາຍນ຺ຕິ ໂສ ອຍໍ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມຍ຺ຫໍ ວໂຓ ຂຊ຺ຊຕິ ເຈວ ກຓ຺ຑຸວຎ຺ຈ ກໂຣຕິ, ຕປ຺ປ຺ຈ຺ຈຍາ ສາຫໍ ສພ຺ພກາລໍ ກາຍິກເຈຕສິກສຸຂໍ ນ ລຠາມິ໗ ປໂຫຕິ ປຫຸ ສມຕ຺ໂຖ໗ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຕ຺ຖນ຺ຕິ ຠວໍ ມຍາ ຍາຈິໂຕ ອິມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ກໂຣຕຸ, ອິທໍ ເມ ທຸກ຺ຂໍ ຫຣາຫີຕິ ວທຕິ໗

ໂສ ຕສ຺ສາ ມຸສາວາທໍ ‘‘ສກາໂວ’’ຕິ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ເຕ ເອວໍ ສຸຂໍ ໂຫຕິ, ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕໍ ປເທສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໘

‘‘ຄມ຺ພີຣຣູໂປ ເຕ ວໂຓ ສໂລຫິໂຕ, ອປູຕິໂກ ວຓຄນ຺ໂຂ ມຫາ ຈ;

ກໂຣມິ ເຕ ກິຎ຺ຈິ ກສາຍໂຍຄໍ, ຍຖາ ຠວໍ ປຣມສຸຂີ ຠເວຍ຺ຍາ’’ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ສໂລຫິໂຕຕິ ຣຕ຺ໂຕກາໂສ໗ ອປູຕິໂກຕິ ປູຕິມໍສຣຫິໂຕ໗ ວຓຄນ຺ໂຂຕິ ໂຖກໍ ທຸຄ຺ຄນ຺ໂຂ໗ ກສາຍໂຍຄນ຺ຕິ ອຫໍ ເກຈິ ຣຸກ຺ຂກສາເຍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕວ ເອກໍ ກສາຍໂຍຄໍ ກໂຣມິຕິ໗

ຕໂຕ ນິລຸອິນິກາ ຄາຖມາຫ

໑໘໙

‘‘ນ ມນ຺ຕໂຍຄາ ນ ກສາຍໂຍຄາ, ນ ໂອສຖາ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິ ກມນ຺ຕິ;

ຍໍ ເຕ ມຸທຸ ເຕນ ວິເນຫິ ກຓ຺ຑຸໍ, ຍຖາ ອຫໍ ປຣມສຸຂີ ຠເວຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ກມນ຺ຕີຕິ, ໂກ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິ, ອິມສ຺ມິ ມມ ວເຓ ເນວ ມນ຺ຕໂຍຄາ, ນ ກສາຍໂຍຄາ, ນ ປຸປ຺ຜຜລາທີນິ ໂອສຖານິ ກມນ຺ຕິ, ອເນກວາຣໍ ກເຕຫິປິ ເຕຫິ ເອຕສ຺ສ ຜາສຸກກາໂວ ນ ຠູຕປຸພ຺ໂພ໗ ຍໍ ປນ ເຕ ເອຕໍ ມຸທຸ ອງ຺ຄຊາຕໍ, ເຕນ ຆຍ຺ຜິຍມານສ຺ເສວ ຕສ຺ສ ກຓ຺ຑຸ ນ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕນ ວິເນຫິ ກຓ຺ຑຸນ຺ຕິ໗

ໂສ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ເອໂສ ກເຓຕີ’’ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ‘‘ເມຖຸນສໍສຄ຺ເຄນ ສີລໍ ຠິຊ຺ຊຕິ, ຊານໍ ອນ຺ຕຣທາຍຕີ’’ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ອທິຎ຺ຖປຸພ຺ພຕ຺ຕາ ເມຖຸນທມ຺ມສ຺ສ ຈ ອຊານນກາເວນ ‘‘ເກສຊ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິຍາ ຕາຍ ເມຖຸນໍ ປຎິເສວິ໗ ຕາວເທວສ຺ສ ສີລໍ ຠິຊ຺ຊິ, ຊານໍ ປຣິຫາຍິ໗ ໂສ ທ຺ເວ ຕໂຍ ວາເຣ ສໍສຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ກິລນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສຣໍ ໂອຣຸຍ຺ຫ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປຎິປ຺ປສ຺ສທ຺ທທໂຖ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລາຍໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຸນປິ ຕໍ ‘‘ຕາປໂສ’’ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ວສນຎ຺ຖານໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໗.

‘‘ອິໂຕ ນຸ ໂກໂຕ ກຕເມນ ອສຸສໂມ, ກຈຸຈິ ກວໍ ອກິຣມສິ ອຣຄຸເລ;

ກຈຸຈິ ນຸ ເຕ ມູລຜລໍ ປຫູຕໍ, ກຈຸຈິ ກວນຸຕໍ ນ ວິຫິສນຸຕິ ວາລຸອາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ກຕເມນາຕິ ອິໂຕ ກຕເມນ ທິສາກາເຄນ ໂກໂຕ ອສຸສໂມ. ກວນຸຕິ ອາລປນເມຕໍ.

ຕໂຕ ນິລຸອິນິກາ ຈຕສຸໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໑໙.

‘‘ອິໂຕ ອຊຸຊໍ ອຸຕຸຕຣາຍໍ ທິສາຍໍ, ເຂມາ ນທີ ຫິມວຕາ ປກາວີ;

ຕສຸສາ ຕີເຣ ອສຸສໂມ ມຍຸຫ ຣມຸໂມ, ອໂຫ ກວໍ ອສຸສມໍ ມຍຸຫໍ ປສຸເສ.

໒໐.

‘‘ອມຸພາ ຈ ສາລາ ຕິລກາ ຈ ຊມຸພຸໂຍ, ອຸທຸທາລກາ ປາຜລິໂຍ ຈ ຜຸລຸລາ;

ສມນຸຕໂຕ ກິມຸປຸຣິສາກິຄີຕໍ, ອໂຫ ກວໍ ອສຸສມໍ ມຍຸຫໍ ປສຸເສ.

໒໑.

‘‘ຕາລາ ຈ ມູລາ ຈ ຜລາ ຈ ເມຕຸຖ, ວຓເຓນ ຄນຸເຜນ ອຸເປຕຣູປໍ;

ຕໍ ກູມິກາເຄຫິ ອຸເປຕຣູປໍ, ອໂຫ ກວໍ ອສຸສມໍ ມຍຸຫໍ ປສຸເສ.

໒໒.

‘‘ຜລາ ຈ ມູລາ ຈ ປຫູຕເມຕຸຖ, ວຓເຓນ ຄນຸເຜນ ຣເສນຸເປຕາ;

ອາຍນຸຕິ ຈ ລຸທຸທກາ ຕໍ ປເທສໍ, ມາ ເມ ຕໂຕ ມູລຜລໍ ອຫາສຸ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ອຸຕຸຕຣາຍນຸຕິ ອຸຕຸຕຣາຍ. ເຂມາຕິ ເອວໍນາມິກາ ນທີ. ຫິມວຕາ ປກາວີຕິ ຫິມວນຸຕໂຕ ປວຕຸຕຕີ. ອໂຫຕິ ປຕຸຖນຕຸເຖ ນິປາໂຕ. ອຸທຸທາລກາຕິ ວາຕຆາຕກາ. ກິມຸປຸຣິສາກິຄີຕນຸຕິ ສມນຸຕໂຕ ປຣິວາເຣຕຸວາ ມຊຸຣສທຸເທນ ຄາຍນຸເຕຫິ ກິມຸປຸຣິເສຫິ ອກິຄີຕໍ. ຕາລາ ຈ ມູລາ ຈ ຜລາ ຈ ເມຕຸຖາຕິ ເອຕຸຖ ມມ ອສຸສເມ ປາສາທິກາ ຕາລຣຸກຸຂາ ຈ ເຕສລຸເລວ ວຓຕຄນຸຊາທິສມຸປນຸນາ ກນຸທສງຂາຕາ ມູລາ ຈ ຜລາ ຈ. ປຫູຕເມຕຸຖາຕິ ນານາຣຸກຸຂຜລາ ຈ ຣຸກຸຂວລຸລິມູລາ ຈ ປຫູຕາ ເອຕຸຖ. ມາ ເມ ຕໂຕຕິ ຕໍ ມມ ອສຸສມປທໍ ສມຸພຫຸລາ ລຸທຸທກາ ອາຄຈຸຉນຸຕິ, ມຍາ ເຈຕຸຖ ອາຫຣິຕຸວາ ຖປິຕໍ ພຫຸ ມຊຸຣສມູລຜລາຜລໍ ອຕຸຖິ, ເຕ ມຍິ ຈິຣາຍນຸເຕ ມູລຜລາຜລໍ ຫເຣຍຸຍຸໍ. ເຕ ຕໂຕ ມມ ມູລຜລາຜລໍ ມາ ຫຣີສຸ, ຕສຸມາ ສເຈປິ ມຍາ ສທຸຊີ ອາຄນຸຕຸກາໂມ, ເອຫິ, ໂນ ເຈ, ອຫໍ ຄມິສຸສາມີຕິ ອາຫ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕາປໂສ ຍາວ ປິຕຸ ອາຄມນາ ອຊີວາສາເປຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

๘๓๚

‘‘ปีตา มมํ มูลผเลสนํ คโต, อิทานิ อาคจฺฉติ สายกาเล;

อุโภว คจฺฉามเส อสฺสมํ ตํ, ยาว ปีตา มูลผลโต เอตู’’ติ๚

ตตฺถ อุโภว คจฺฉามเสติ มม ปิตุ อาโรเจตฺวา อุโภว คมิสฺสาม๚

ตโต สา จินฺเตสิ – ‘‘อยํ ตาว อรญฺเญว วฑฺฒิตภาเวน มม อิตฺถิภาวํ น ชานาติ, ปีตา ปนสฺส มํ ทิสฺวาว ชานิตฺวา ‘ตฺวํ อิธ กึ กโรสี’ติ กาชโกฏิยา ปหริตฺวา สีสมฺปิ เม ภินฺเทยฺย, ตสฺมึ อนาคเตเยว มยา คนฺตุํ วฏฺฏติ, อาคมนการณมฺปิ เม นิฏฺฐิต’’นฺติ๚ สา ตสฺส อาคมนูปายํ อาจิกฺขนฺตี อิตรํ คาถมาห –

๘๔๚

‘‘อญฺเญ พหู อิสโย สาธุรูปา, ราชีสโย อนุมคฺเค วสนฺติ;

เตเยว ปุจฺเฉสิ มมสฺสมํ ตํ, เต ตํ นยิสฺสนฺติ มมํ สกาเส’’ติ๚

ตตฺถ ราชีสโยติ, สมฺม, มยา น สกฺกา จิรายิตุํ, อญฺเญ ปน สาธุสภาวา ราชีสโย จ พฺราหฺมณีสโย จ อนุมคฺเค มม อสฺสมมคฺคปสฺเส วสนฺติ, อหํ เตสํ อาจิกฺขิตฺวา คมิสฺสามิ, ตฺวํ เต ปุจฺเฉยฺยาสิ, เต ตํ มม สนฺติกํ นยิสฺสนฺตีติ๚

เอวํ สา อตฺตโน ปลายนูปายํ กตฺวา ปณฺณสาลโต นิกฺขมิตฺวา ตํ โอโลเกนฺตเมว ‘‘ตฺวํ นิวตฺตา’’ติ วตฺวา อาคมนมคฺเคเนว อมจฺจานํ สนฺติกํ อคมาสิ๚ เต ตํ คเหตฺวา ขนฺธาวารํ คนฺตฺวา อนุปุพฺเพน พาราณสึ ปาปุณึสุ๚ สกฺโกปิ ตํ ทิวสเมว ตุฏฺฐิตฺวา สกลรชฺเช เทวํ วสฺสาเปสิ, ตโต สุภิกฺขํ ชนปทํ อโหสิ๚ อิสิสิงฺคตาปสสฺสปิ ตาย ปกฺกนฺตมตฺตาย เอว กาเย ฑาโห อุปฺปชฺชิ๚ โส กมฺปนฺโต ปณฺณสาลํ ปวิสิตฺวา วากจีรํ ปารุปิตฺวา โสจนฺโต นิปชฺชิ๚ โพธิสตฺโต สายํ อาคนฺตฺวา ปุตฺตํ อปสฺสนฺโต ‘‘กหํ นุ โข คโต’’ติ กาชํ โอตาเรตฺวา ปณฺณสาลํ ปวิสิตฺวา ตํ นิปนฺนกํ ทิสฺวา ‘‘ตาต, กึ กโรสี’’ติ ปิฏฺฐึ ปริมชฺชนฺโต ติสฺโส คาถา อภาสิ –

๘๕๚

‘‘น เต กฏฺฐานิ ภินฺนานิ, น เต อุทกมาภตํ;

อคฺคีปิ เต น หาปิโต, กึ นุ มนฺโทว ฌายสิ๚

๘๖๚

‘‘ภินฺนานิ กฏฺฐานิ หุโต จ อคฺคิ, ตปนีปิ เต สมิตา พฺรหฺมจารี;

ปีฐญฺจ มยฺหํ อุทกญฺจ โหติ, รมสิ ตฺวํ พฺรหฺมภูโต ปุรตฺถา๚

๘๗๚

‘‘ອກິນ຺ນກຍ຺ໂຖສິ ອນາກໂຕຫໂກ, ອຫາປິຕຄ຺ຄິສິ ອສິຫ຺ສໂກຊໂນ;

ນ ເມ ຕ຺ວໍ ອາລປ຺ສິ ມມຊ຺ຊ, ນຍ຺ຄໍ ນ຺ ກີ ເຈຕສິກລ຺ຈ ທ຺ກ຺ຂ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ກິນ຺ນານີຕິ ອຣຍ຺ໂຕ ອຸທ຺ສຍານີ຺ ນ ຫາປີໂຕຕິ ນ ຊລີໂຕ຺ ກິນ຺ນານີຕິ ປຸພ຺ເພ ຕຍາ ມນາຄມນເວລາຍ ກຍ຺ຖານິ ອຸທ຺ສຍາເນວ ໂຫນ຺ຕິ຺ ຫຸໂຕ ຈ ອຄ຺ຄິຕິ ອຄ຺ຄິ ຈ ຫຸໂຕ ໂຫຕິ຺ ຕປ຺ນີຕິ ວິສິພ຺ພນອຄ຺ຄິສງ຺ຂາຕາ ຕປ຺ນີປິ ເຕ ສມິຕາວ ສຍເມວ ສໍວິທຫິຕາວ ໂຫຕິ຺ ປີຖນ຺ຕິ ມມ ອາສນຕ຺ຖາຍ ປີຖລ຺ຈ ປລ຺ລຕ຺ຕເມວ ໂຫຕິ຺ ອຸທກລ຺ຈາຕິ ປາທໂຂວເນົາທກມ຺ປິ ອຸປຍ຺ຖາປິຕເມວ ໂຫຕິ຺ ພ຺ຣຫ຺ມກ຺ໂຕຕິ ຕ຺ວມ຺ປິ ອິໂຕ ປ຺ຣຕ຺ຖາ ເສຍ຺ຖກ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິ ອສ຺ສເມ ອກິຣມສິ຺ ອກິນ຺ນກຍ຺ໂຖສີຕິ ໂສ ທານິ ອຊ຺ຊ ອນ຺ທ຺ສຍກຍ຺ໂຖສິ຺ ອສິຫ຺ສໂກຊໂນຕິ ນ ເຕ ກິລ຺ຈິ ອມ຺ຫາກໍ ກນ຺ທມູລໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ເສທິຕໍ຺ ມມຊ຺ຊາຕິ, ມມ ປຸຕ຺ຕ, ອຊ຺ຊ ນ ເມ ຕ຺ວໍ ອາລປ຺ສິ຺ ນຍ຺ຄໍ ນ຺ ກິນ຺ຕິ ກີ ນ຺ ເຕ ນຍ຺ຄໍ ວາ, ກີ ເຈຕສິກໍ ວາ ທ຺ກ຺ຂໍ, ອກ຺ຂາຫິ ເມ ນິປ຺ນ຺ນກາຣຕານ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຉຕິ຺

ໂສ ປິຕ຺ ວຈນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ກາຣຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໗຺

‘‘ອິສາຄມາ ຊຍິໂລ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ສ຺ທສ຺ສເນຍ຺ໂຍ ສ຺ຕນູ ວິເນຕິ;

ເນວາຕິທີໂພ ນ ປນາຕິຣສ຺ໂສ, ສ຺ກຕ຺ຫກຕ຺ຫຈ຺ຉທເນຫິ ໂກໂຕ຺

໔໘຺

‘‘ອມສ຺ສ຺ຊາໂຕ ອປ຺ຣາຕາວຕ຺ຕີ, ອາສາຣຣູປລ຺ຈ ປນສ຺ສ ກຕ຺ເຖ;

ທ຺ເວ ຍມາ ຄຕ຺ຫາ ອຸເຣ ສ຺ຊາຕາ, ສ຺ວຕ຺ຕາຕິນ຺ທ຺ກນິກາ ປກາສ຺ສຣາ຺

໕໐຺

‘‘ມ຺ຂລ຺ຈ ຕສ຺ສ ກ຺ສທສ຺ສເນຍ຺ຍໍ, ກຕ຺ເຕສ຺ ລມ຺ພນ຺ຕິ ຈ ກ຺ລ຺ຈິຕຄ຺ຄາ;

ເຕ ໂຊຕເຣ ຈຣໂຕ ມາຕາວສ຺ສ, ສ຺ຕ຺ຕລ຺ຈ ຍໍ ສໍຍມນໍ ຊຍານໍ຺

໕໑຺

‘‘ອລ຺ລາ ຈ ຕສ຺ສ ສໍຍມານິ ຈຕສ຺ໂສ, ນີລາ ປີຕາ ໂລຫິຕິກາ ຈ ເສຕາ;

ຕາ ປິສເຣ ຈຣໂຕ ມາຕາວສ຺ສ, ຕິຣິຍິສງ຺ຆາຣິວ ປາວ຺ສມ຺ຫີ຺

໕໔຺

‘‘ນ ມິຂລໍ ມ຺ລ຺ຊມຍໍ ສາເຣຕິ, ນ ສນ຺ຖເຣ ໂນ ປນ ປພ຺ພຊສ຺ສ;

ຕາ ໂຊຕເຣ ຊຆນນ຺ຕເຣ ວິລຄ຺ຄາ, ສເຕຣຕາ ວິຊ຺ຊຣິວນ຺ຕລິກ຺ເຂ຺

໓໓ຯ

“ອຊິລການິ ຈ ອວຕ຺ຍການິ, ເຫຍ຺ຖາ ນກ຺ຍາ ກຍິສໂມຫິຕານິ;

ອຆຍ຺ຍິຕາ ນິຈ຺ຈກິລຸອໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ຫໍ ຕາຕ ກີ່ຣຸກ຺ຂຜລານິ ຕານິຯ

໓໔ຯ

“ຊຍາ ຈ ຕສ຺ສ ກຸສຫສ຺ສເນຍ຺ຍາ, ປໂຣສຕໍ ເວລ຺ລິຕຄ຺ຄາ ສຸຄນ຺ຘາ;

ຫ຺ເວຘາ ສິໂຣ ສາຆຸ ວິກຕ຺ຕຣູໂປ, ອໂຫ ນຸ ໂຂ ມຍ຺ຫ ຕຖາ ຊຍາສ຺ສຸຯ

໓໕ຯ

“ຍທາ ຈ ໂສ ປ໌ກິຣຕິ ຕາ ຊຍາໂຍ, ວຕ຺ເຕນ ຄນ຺ເຘນ ອຸເປຕຣູປາ;

ນິລຸປ຺ປລໍ ວາຕສເມຣິຕໍວ, ຕເຖວ ສໍວາຕິ ປນສ຺ສໂມ ອຍໍຯ

໓໖ຯ

“ປ໌ງໂກ ຈ ຕສ຺ສ ກຸສຫສ຺ສເນຍ຺ໂຍ, ເນຕາຫິໂສ ຍາຫິໂສ ມຍ຺ຫໍ ກາເຍ;

ໂສ ວາຍຕິ ເອຣິໂຕ ມາລຸເຕນ, ວນໍ ຍຖາ ອຄ຺ຄຄິມ຺ເຫ ສຸຜຸລ຺ລໍຯ

໓໗ຯ

“ນິຫນ຺ຕິ ໂສ ຣຸກ຺ຂຜລໍ ປ໌ຖພ຺ຍາ, ສຸຈິຕ຺ຕຣູປໍ ຣຸຈິຣໍ ທສ຺ສເນຍ຺ຍໍ;

ຂິຕ຺ຕລ຺ຈ ຕສ຺ສ ປຸນເຣຫິ ຫຕ຺ຖໍ, ຫໍ ຕາຕ ກີ່ຣຸກ຺ຂຜລໍ ນຸ ໂຂ ຕໍຯ

໓໘ຯ

“ທນ຺ຕາ ຈ ຕສ຺ສ ກຸສຫສ຺ສເນຍ຺ຍາ, ສຸທ຺ຘາ ສມາ ສງ຺ຂວຣູປປ໌ນ຺ນາ;

ມໂນ ປ໌ສາເທນ຺ຕິ ວິວຣິຍມານາ, ນ ຫິ ນູນ ໂສ ສາກມຂາທິ ເຕຫິຯ

໓໙ຯ

“ອກກ຺ກສໍ ອຄ຺ຄລຸອິຕໍ ມຸຫຸໍ ມຸທຸໍ, ອຸຊຸໍ ອນຸທ຺ຘຕໍ ອຈປົລມສ຺ສ ກາສິຕໍ;

ຣຸທໍ ມນຸລ຺ລໍ ກຣວິກສຸສ຺ສຣໍ, ຫທຍງ຺ຄມໍ ຣລ຺ຊຍເຕວ ເມ ມໂນຯ

໔໐෴

‘‘ພິນຸທຸສ຺ສເຣ ນາຕິວິສຍ຺ຄວາກເຍ, ນ ນູນ ສຊ຺ຊາຍມຕິປ຺ປຍຸຕ຺ເຕ;

ອິຈ຺ຉາມິ ໂກ ຕໍ ປຸນເທວ ທຍ຺ຄຸ໌, ມິຕ຺ເຕ ທິ ເມ ມາຓເວທຸ ປຸຣຕ຺ຖາ෴

໔໑෴

‘‘ສຸສນ຺ຜິ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິມຍ຺ຄິມໍ ວຕໍ, ປ຺ຸຖູ ສຸຊາຕໍ ຂຣປ຺ຕ຺ຕສນ຺ນິກໍ;

ເຕເນວ ມໍ ອຸຕ຺ຕຣິຍານ ມາຓເວ, ວິວຣິຕໍ ອູຣຸໍ ຊຓເນນ ປີລ຺ອຍິ෴

໔໒෴

‘‘ຕປ຺ນ຺ຕິ ອາກນ຺ຕິ ວິເຣຈເຣ ຈ, ສເຕຣຕາ ວິຊ຺ຊຸຣິວນ຺ຕລິກ຺ເຂ;

ພາຫາ ມຸທູ ອຍ຺ຊນເລມສາທິສາ, ວິຈິຕ຺ຣວຍ຺ຍ຺ຄຸລິກາສ຺ສ ເສາເຣ෴

໔໓෴

‘‘ອກກ຺ກສງ຺ໂຄ ນ ຈ ທີຆເລໂມ, ນຂາສ຺ສ ທີຆາ ອປີ ເລຫິຕຄ຺ຄາ;

ມຸທູຫິ ພາຫາຫິ ປລິສ຺ສຊນ຺ເຕ, ກລ຺ຍາຕຣູເປ ຣມຍໍ ອຸປ຺ຍ຺ຄທິ෴

໔໔෴

‘‘ທຸມສ຺ສ ຕູລູປ຺ນິກາ ປກາສ຺ສຣາ, ສຸວຕ຺ຕກມ຺ພຸຕລວຍ຺ຍສຸຈ຺ຉວິ;

ທຕ຺ຖາ ມຸທູ ເຕຫິ ມໍ ສມ຺ຜຸສິຕ຺ວາ, ອິເຕ ຄເຕ ເຕນ ມໍ ທທນ຺ຕິ ຕາຕ෴

໔໕෴

‘‘ນ ນູນ ເສ ຂາຣິວິຄໍ ອທາສິ, ນ ນູນ ເສ ກຍ຺ຄານິ ສຍໍ ອກລ຺ຊີ;

ນ ນູນ ເສ ຫນ຺ຕິ ທຸເມ ກຸຄາຣິຍາ, ນ ທິສ຺ສ ຫຕ຺ເຖສຸ ຂິລານິ ອຕ຺ຖິ෴

໔໖෴

‘‘ອຈ຺ເຉ ຈ ເຂ ຕສ຺ສ ວຕໍ ອກາສິ, ເສ ມໍພ຺ຣວິ ‘ສຸຂິຕໍ ມໍ ກເຣຫີ’;

ຕາຫໍ ກຣີ ເຕນ ມມາສິ ເສຂ຺ຍໍ, ເສ ຈພ຺ຣວິ ‘ສຸຂິເຕສ຺ມິ’ຕິ ພ຺ຣຫ຺ເມ෴

໔໗෴

‘‘ອຍຄຸຈ ເຕ ມາລຸວປຕຸຕສບຸຖຕາ, ວິກິຕຸຕຣູປາວ ມຍາ ຈ ເຕນ ຈ;

ກິລນຸຕຣູປາ ອຸທເກ ຣມິຕຸວາ, ປຸນປຸປຸນໍ ປຕຸຕກຸຜີ ວຊາມ॥

໔໗॥

‘‘ນ ມຊຊ ມນຸຕາ ປຜິກນຸຕິ ຕາຕ, ນ ອຄຸຄິຫຸຕຸຕໍ ນປິ ຍຄຸຄຕນຸຕໍ;

ນ ຈາປິ ເຕ ມູລຜລານິ ກຸຄຸເຊ, ຍາວ ນ ປສຸສາມິ ຕໍ ພຸຣຫຸມຈາຣີ॥

໔໘॥

‘‘ອທຸຂາ ປຊານາສິ ຕຸວມຸປິ ຕາຕ, ຍສຸສໍ ທິສໍ ວສເຕ ພຸຣຫຸມຈາຣີ;

ຕໍ ມໍ ທິສໍ ປາປຍ ຕາຕ ຂິປຸປໍ, ມາ ເຕ ອຫໍ ອມຣິມສຸສມມຸຫິ॥

໔໙॥

‘‘ວິຈິຕຸຣຜຸລຸລຄຸຫິ ວນໍ ສຸຕໍ ມຍາ, ທິຊາກິສຸຍຸຖໍ ທິຊສງຆເສວິຕໍ;

ຕໍ ມໍ ວນໍ ປາປຍ ຕາຕ ຂິປຸປໍ, ປຸຣາ ເຕ ປາຕໍ ວິຊຫາມິ ອສຸສເມ’’ຕິ॥

ຕຕຸຖ ອິສາຄມາຕິ, ຕາຕ, ອິມໍ ອສຸສມປທໍ ອາຄໂຕ॥ ສຸທສຸສເນຍຸໂຍຕິ ສຸຍຸດຸ ທສຸສເນຍຸໂຍ॥ ສຸຕນູຕິ ສຸຍຸດຸ ຕນຸໂກ ນາຕິກີໂສ ນາຕິຖູໂລ ॥ ວິເນຕີຕິ ອຕຸຕໂນ ສຣີຣປຸປກາຍ ອສຸສມປທໍ ເອໂກກາສໍ ວິຍ ວິເນຕິ ປູເຣຕິ॥ ສຸກຕຸຫກຕຸຫຈຸຂທເນຫິ ໂກໂຕຕິ, ຕາຕ, ຕສຸສ ໂກໂຕ ສຸກຕຸເຫຫິ ກຕຸຫຈຸຂທເນຫິ ກມຣວຕຸເຕຫິ ເກເສຫິ ສຸກຕຸຫສີສໍ ສຸມຊຊິຕມທີມຍໍ ວິຍ ຂາຍຕິ॥ ອມສຸສູ ຊາໂຕຕິ ນ ຕາວສຸສ ມສຸສຸ ຊາຍຕິ, ຕຣຸໂຕເຍວ॥ ອປຸຣາຕວຕຸຕິຕິ ອຈິຣປພຸພຊິໂຕ॥ ອາສາຣຣູປຄຸຈ ປນສຸສ ກຕຸເຖຕິ ກຕຸເຖ ຈ ປນສຸສ ອມຸຫາກໍ ກິກຸຂາກາຊນຍຸຖປນໍ ປຕຸຕາສາຣສທິສໍ ປີລຸອນຸຂນໍ ອຕຸຖີຕິ ມຸຕຸຕາຫາຣໍ ສນຸສາຍ ວທຕິ॥ ຄຕຸຫາຕິ ຖເນ ສນຸສາຍາຫ॥ ອຸເຣ ສຸຊາຕາຕິ ອຸຣມຸຫິ ສຸຊາຕາ॥ ‘‘ອຸຣໂຕ’’ຕິປິ ປາໂດ॥ ປກາສສຣາຕິ ປກາສມຸປນຸນາ॥ ‘‘ປກາສເຣ’’ຕິປິ ປາໂດ, ໂອກາສນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ॥

ກຸສທສຸສເນຍຸຍນຸຕິ ອຕິວິຍ ທສຸສນີຍໍ॥ ກຸຄຸຈິຕຄຸຄາຕິ ສີຫກຸຕຸຫລໍ ສນຸສາຍ ວທຕິ॥ ສຸຕຸຕຄຸຈາຕິ ຍໍ ຕສຸສ ຊຍາພນຸຂນສຸຕຸຕໍ, ຕມຸປິ ໂຊຕຕິ ປກໍ ມຸຄຸຈຕິ॥ ‘‘ສໍຍມານິ ຈຕສຸໂສ’’ຕິ ອິມິນາ ມທີສຸວຕຸຕປວາລຸອຣຊຕມຍານິ ຈຕຸຕາຣີ ປີລຸອນຸຂນານິ ທສຸເສຕິ ॥ ຕາ ປີສເຣຕິ ຕານິ ປີລຸອນຸຂນານິ ປາວຸສມຸຫິ ປວຸຍຸເຖ ເທເວ ຕິຣີຍິສງຆາ ວິຍ ວິຣວນຸຕີ॥ ມິຂລນຸຕິ ເມຂລໍ, ອຍ ເມວ ວາ ປາໂຖ॥ ອິທໍ ນິວຕຸຖກຄຸຈນຈີຣກໍ ສນຸສາຍາຫ॥ ນ ສນຸຖເຣຕິ ນ ວາເກ॥ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ຕາຕ, ຍຖາ ມຍໍ ຕິຕມຍໍ ວາ ວາກມຍໍ ວາ ຈີຣກໍ ສາເຣມ, ນ ຕຖາ ໂສ, ໂສ ປນ ສຸວຕຸຕຈີຣກໍ ສາເຣຕີຕິ॥ ອຊິລການີຕິ ອຕຈານິ ນິປຸປຕຸຕານິ॥ ກຜິສ ໂມຫິຕານີຕິ ກຜິຍໍ ພທຸສານິ॥ ນິຈຸຈກີລຸອໍ ກໂຣນຸຕີຕິ ອພຍຸຜິຕານິປິ ນິຈຸຈກາລໍ ກີລຸອາຍນຸຕິ॥ ຫໍ, ຕາຕາຕິ ໝຸໂກ, ຕາຕ॥ ກີ ຣຸກຸຂຜລານີ ຕານີຕິ ຕານິ ຕສຸສ ມາຕວສຸສ ສຸຕຸຕາຣຸລຸຫານິ ກຜິຍໍ ພທຸສານິ ກຕຣຣຸກຸຂຜລານິ ນາມາຕິ ມທີສງຆາຍື ສນຸສາຍາຫ॥

ຊຍາຕິ ຊຍາມຕຸຫລາກາເຣນ ພທຸສຣຕນມິສຸສກເກສວຍຸຜີໂຍ ສນຸສາຍາຫ॥ ເວລຸລິຕຄຸຄາຕິ ກຸຄຸຈິຕຄຸຄາ॥ ທຸເວສາສີໂຣຕິ ຕສຸສ ສີສໍ ທຸເວສາ ກຕຸວາ ພທຸສານໍ ຊຍານໍ ວເສນ ສຸຍຸດຸ ວິກຕຸຕຣູປໍ॥ ຕຖາຕິ ຍຖາ ຕສຸສ ມາຕວສຸສ ຊຍາ, ຕຖາ ຕຸມຸເຫຫິ ມມ ນ ພທຸສາ, ອໂທ ວຕ ມມປິ ຕຖາ ອສຸສູຕິ ປຕຸເຖນຸໂຕ ອາຫ॥ ອຸເປຕຣູປາຕິ ອຸເປຕສກາວາ॥ ວາຕສເມຣິຕັວາຕິ ຍຖາ ນາມ

ນິລຸປ຺ປລໍ ວາເຕນ ສມີຣິຕໍ, ຕເຖວ ອຍໍ ອິມສ຺ມີ ວນສຕ຺ເຫ ອສ຺ສໂມ ສໍວາຕິຯ ເປຕາທີໂສຕີ, ຕາຕ, ຍາທີໂສ ມມ ກາເຍ ປ຺ຖໂກ, ເປຕາທີໂສ ຕສ຺ສ ສຣີເຣຯ ໂສ ທິ ທສ຺ສນີໂຍ ເຈວ ສຸຄນ຺ໂຘ ຈຯ ອຄ຺ຄຄິມ຺ເຫຕິ ວສນ຺ຕສມເຍຯ

ນິທນ຺ຕີຕິ ປ຺ທຣຕິຯ ກີ ຣຸກ຺ຂຜລໍ ນຸ ໂຂ ຕນ຺ຕິ ກຕຣຣຸກ຺ຂສ຺ສ ນຸ ໂຂ ຕໍ ຜລໍຯ ສງຂວຣູປປ຺ນາຕິ ສ຺ໂຘຕສງຂປ຺ຜິກາຄາຯ ນ ທິ ນູນ ໂສ ສາກມຂາທິ ເຕທີຕິ ນ ນູນ ໂສ ມາຓໂວ ມຍໍ ວິຍ ເຕທິ ທນ຺ເຕທິ ຣຸກ຺ຂປຕ຺ຕານີ ເຈວ ມູລຜລາຜລານີ ຈ ຂາທິຯ ອມ຺ຫາກຸລ຺ທີ ຕານີ ຂາທນ຺ຕານໍ ສພລາ ປຕ຺ຕາວຕ຺ຕາ ທນ຺ຕາຕີ ທີເປ຺ຕິຯ

ອກກ຺ກສນ຺ຕິ, ຕາຕ, ຕສ຺ສ ກາສີຕໍ ອຜຣຸສໍ ອຄລຸອິຕໍ, ປຸນປ຺ປຸນໍ ວທນ຺ຕສ຺ສາປີ ມສຸຣຕາຍ ມຸທຸໍ ມຸທຸໍ, ອປ຺ມຸສ຺ສຕາຍ ອຸຊຸໍ, ອວິກ຺ຂິຕ຺ຕຕາຍ ອນຸທ຺ຆຍໍ, ປຕິຍ຺ຄິຕຕາຍ ອຈປ຺ລໍຯ ຣຸທນ຺ຕິ ກາສມານສ຺ສ ສຣສງຂາຕໍ ຣຸທມ຺ປີ ມໂນຫຣໍ ກຣວິກສ຺ສ ວິຍ ສ຺ສ຺ສຣໍ ສຸມສຸຣໍຯ ຣລ຺ຊຍເຕວາຕີ ມມ ມໂນ ຣລ຺ຊຕີເຍວຯ ພິນ຺ທຸສ຺ສໂຣຕີ ປີຕ຺ທີຕສ຺ສໂຣຯ ມາຓໂວທູຕີ ໂສ ທິ ມາຓໂວ ປຸຣຕ຺ຖາ ມມ ນິຕ຺ໂຕ ອທຸຯ

ສຸສນ຺ຆີ ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິມຍ຺ຄິມໍ ວທນ຺ຕິ ຕາຕ ຕສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ອູຣູນໍ ອນ຺ຕເຣ ເອກໍ ວຕໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສຸສນ຺ຆີ ສຸຜຸສິຕໍ ສີປ຺ປີປຸຍມຸຂສທິສໍ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ວິມຍ຺ຄໍ ສມນ຺ຕໂຕ ມຍ຺ຄໍຯ ປ຺ຖູຕີ ມຫນ຺ຕໍຯ ສຸຊາຕນ຺ຕີ ສຸສຕ຺ຄິຕໍຯ ຂຣປ຺ຕ຺ຕສນ຺ນິກາສນ຺ຕິ ສຸ ປຸປ຺ຜິຕປ຺ທຸມມກຸລອສນ຺ນິກໍຯ ອຸຕ຺ຕຣິຍານາຕີ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາຯ ປີລຸອຍີຕີ ປີລຸເອສີຯ ຕປນ຺ຕີຕີ ຕສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ສຣີຣໂຕ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕາ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕາຣໍສີໂຍ ຊລນ຺ຕິ ໂອກາສນ຺ຕິ ວິໂຣຈນ຺ຕິ ຈຯ ພາທາຕີ ພາທາປີສ຺ສ ມຸທູຯ ອລ຺ຊນໂລມສາທີ ສາຕີ ອລ຺ຊນສທິເສທີ ໂລເມທີ ສມນ຺ນາຄຕາຯ ວິຈິຕ຺ຣວລ຺ຍງຄຸລິກາສ຺ສ ໂສກເຣຕີ ຫຕ຺ຖາປີສ຺ສ ວຣລກ຺ຂຕວິຈິຕ຺ຣາທີ ປ ວາລງກຸຣສທິສາທີ ວລ຺ຍງຄຸລີທີ ສມນ຺ນາຄຕາ ໂສກນ຺ຕີຯ

ອກກ຺ກສງໂຄຕີ ກຈ຺ຉປີລຸອກາທິຣທີຕອງຄປ຺ຈ຺ຈງໂຄຯ ຣມຍໍ ອຸປ຺ຍ຺ຄທີຕີ ມໍ ຣມຍນ຺ໂຕ ອຸປ຺ຍ຺ຄທີ ປ຺ຣິຈຣີຯ ຕູລູປ຺ນີກາຕີ ມຸທຸກາວສ຺ສ ອຸປ຺ມາຯ ສຸວຕ຺ຕາກມ຺ພຸຕລວລ຺ຍສຸຈ຺ຉວິຕີ ສຸວຕ຺ຕມຍໍ ອາທາສຕລໍ ວິຍ ວລ຺ຍາ ຈ ສຸຈ຺ຉວິ ຈ, ປ຺ຣິມຕ຺ຆລຕລາ ເຈວ ສຸນ຺ທຣຈ຺ຉວິ ຈາຕີ ອຕ຺ໂຖຯ ສມ຺ຜຸສິຕ຺ວາຕີ ສຸຍ຺ຄ ຜຸສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖສມ຺ຜສ຺ສໍ ມມ ສຣີເຣ ຜຣາເປຕ຺ວາຯ ອິໂຕ ຄ ໂຕຕີ ມມ ໂອໂລເກນ຺ຕສ຺ເສວ ອິໂຕ ຄໂຕຯ ເຕນ ມໍ ທຫນ຺ຕີຕີ ເຕນ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖສມ຺ຜສ຺ເສນ ອິທານີ ມໍ ທຫນ຺ຕິຯ ຕຖາ ທິ ຕສ຺ສ ຄຕກາລໂຕ ປ຺ຍ຺ຄາຍ ມມ ສຣີເຣ ທາໂທ ອຸຍ຺ຄິໂຕ, ເຕນມ຺ທີ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ນິປ຺ນ຺ໂນຕີຯ

ນນູນ ໂສ ຂາຣິວິຌນ຺ຕີ, ຕາຕ, ນູນ ໂສ ມາຓໂວ ນ ຂາຣິກາຣໍ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ວິຈຣີຯ ອິລານີຕີ ກີລານີ, “ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ໂສຂຸຍນ຺ຕີ ສຸຂໍຯ ມາລຸວປຕ຺ຕສນ຺ຖຕາ ວິກີຕ຺ຕຣູປາວາຕີ, ຕາຕ, ອຍໍ ຕວ ມາລຸວປຕ຺ຕສນ຺ຖຕາ ອຊ຺ຊ ມຍາ ຈ ເຕນ ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປ຺ຣາມສນາລີງຄນວເສນ ປ຺ຣິວຕ຺ຕນ຺ເຕທີ ວິກີຕ຺ຕາ ວິຍ ອາກຸລພ຺ຍາກຸລາ ຊາຕາຯ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຕ຺ຕາກຸຍື ວຊາມາ ຕີ, ຕາຕ, ອຫລ຺ຈ ໂສ ຈ ອກີຣມິຕ຺ວາ ກີລນ຺ຕຣູປາ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ຣມິຕ຺ວາ ວິຄຕທຣຖາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອິມເມວ ກຸຍື ປ຺ວິສາມາຕີ ວທຕີຯ

ນ ມຊ຺ຊ ມນ຺ຕາຕີ ອຊ຺ຊ ມມ ຕສ຺ສ ຄຕກາລໂຕ ປ຺ຍ຺ຄາຍ ເນວ ມນ຺ຕາ ປ຺ຜິກນ຺ຕີ ນ ອຸປ຺ຍ຺ຄທນ຺ຕີ ນ ຣຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ນ ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ ຕໍ ນປີ ຍລ຺ລຕນ຺ຕນ຺ຕີ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸໂນ ອາຣາຆນຕ຺ຖາຍ ກຕ຺ຕພ຺ພໂທມວິສູປ຺ນາທິຍລ຺ລກີຣິຍາປີ ເມ ນ ປ຺ຜິກາຕີ ນ ອຸປ຺ຍ຺ຄາ ຕີ ນ ຣຸຈ຺ຈຕີຯ ນ ຈາປີ ເຕຕີ ຕຍາ ອາກຕມູລຜລາຜລານິປີ ນ ກຸລ຺ຊາມີຯ ຍສ຺ສໍ ທີສນ຺ຕີ ຍສ຺ສໍ ທີສາຍໍຯ ວສນ຺ຕີ ຕສ຺ສ ມາຓວສ຺ສ ອສ຺ສມໍ ປ຺ຣິວາເຣຕ຺ວາ ຄີຕວນ຺ຕີຯ

ຕສ຺ເສວໍ ວິລປນ຺ຕສ຺ສ ຕໍ ວິລາປໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ “ເອກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ອິມສ຺ສ ສີລໍ ກີນ຺ນໍ ກວິສ຺ສຕີ”ຕີ ຌຕ຺ວາ ຕໍ ໂອວທນ຺ ໂຕ ໒ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ –

໔໑ຯ

“ອິມສ຺ມາທໍ ໂຊຕິຣເສ ວນມ຺ທີ, ຄນ຺ຘພ຺ພເທວຈ຺ຉຣສງຆເສວິເຕ;

ອິສິນມາວາເສ ສນ຺ຕນມ຺ຫິ, ເປຕາທິສໍ ອຣຕີ ປາປຸເຕາຖ຺ ໆ

໔໘ໆ

‘‘ກວນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕານີ ອໂຖ ນ ໂຫນ຺ຕິ, ໝາຕີສຸ ມິຕ຺ເຕສຸ ກໂຣນ຺ຕິ ເປມໍ;

ອຍຄ຺ຈ ຊມ຺ໂມ ກີສ຺ສ ວາ ນິວິຎ຺ໂຖ, ໂຍ ເນວ ຊານາຕິ ‘ກ຺ໂຕມ຺ຫິ ອາຄໂຕ’ໆ

໔໙ໆ

‘‘ສໍວາເສນ ຫິ ມິຕ຺ຕານິ, ສນ຺ຘິຍນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ;

ສ຺ເວວ ມິຕ຺ໂຕ ອສໍຄນ຺ຕ຺, ອສໍວາເສນ ຊີຣຕິໆ

໕໐ໆ

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ທກ຺ຂສິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ສລ຺ລເປ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນາ;

ສມ຺ປນ຺ນສສ຺ສໍວ ມໂຫທເກນ, ຕໂປຄ຺ຕໍ ຊີປ຺ປ໌ມິມໍ ປຫິສ຺ສສີໆ

໕໑ໆ

‘‘ປຸນປີ ເຈ ທກ຺ຂສີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ປຸນປີ ເຈ ສລ຺ລເປ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນາ;

ສມ຺ປນ຺ນສສ຺ສໍວ ມໂຫທເກນ, ອຸສ຺ມາຄຕໍ ຊີປ຺ປ໌ມິມໍ ປຫິສ຺ສສີໆ

໕໒ໆ

‘‘ກູຕານິ ເທຕານິ ຈຣນ຺ຕິ ຕາຕ, ວິຣູປຣູເປນ ມນຸສ຺ສໂລເກ;

ນ ຕານິ ເສເວຖ ນໂຣ ສປ຺ລ຺ໂລ, ອາສຊ຺ຊ ນໍ ນສ຺ສຕີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ’’ຕິໆ

ຕຕ຺ຖ ອິມສ຺ມາຕິ ອິມສ຺ມິໆ ຫນ຺ຕີ ນິປາຕມຕ຺ຕໍໆ ໂຊຕິຣເສຕີ ທູຍມານສ຺ສ ໂຊຕິໂນ ຣໍສິໂອກາສິເຕໆ ສນ຺ຕນມ຺ຫີຕິ ໂປຣາຓເກໆ ປາປຸເຕາຖາຕິ ປາປຸເຕຍ຺ຍໆ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕາຕ, ເອວຣູເປ ວເນ ວສນ຺ໂຕ ຍໍ ອຣຕີ ຕ຺ວໍ ປ຺ຕ຺ໂຕ, ເອຕາທິສໍ ນ ປາປຸເຕຍ຺ຍ ປ຺ຕ຺ໝິໂຕ ກຸລປ຺ຸຕ຺ໂຕ, ປ຺ຕ຺ຕຸໍ ນາຣຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖໆ

‘‘ກວນ຺ຕີ’’ຕິ ອິມໍ ຄາຖໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອນ຺ໂຕຄຕເມວ ກາສຕິໆ ອຍເມຕ຺ຖ ອຘິປ຺ປາໂຍ – ໂລເກ ສຕ຺ຕານໍ ມິຕ຺ຕານີ ນາມ ໂຫນ຺ຕິປີ ນ ໂຫນ຺ຕິປີ ຕຕ຺ຖ ເຍສໍ ໂຫນ຺ຕິ, ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ໝາຕີສຸ ຈ ມິຕ຺ເຕສຸ ຈ ເປມໍ ກໂຣນ຺ຕິໆ ອຍຄ຺ຈ ຊມ຺ໂມຕິ ມິຄສີງໂຄ ລາມໂກໆ ກີສ຺ສ ວາ ນິວິຎ຺ໂຖຕິ ເກນ ນາມ ກາຣເຓນ ຕສ຺ມິ ມາຕ຺ຄາເມ ມິຕ຺ຕສຄ຺ຄາຍ ນິວິຎ຺ໂຖ, ໂສ ມິຄີຍາ ກ຺ຈ຺ຊິສ຺ມີ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຣຄ຺ເຍ ວຫ຺ຜິຕຕ຺ຕາ ‘‘ກ຺ໂຕມ຺ຫິ ອາຄໂຕ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕຊ຺ຖານມຕ຺ຕມ຺ປີ ນ ຊານາຕິ, ປເຄວ ໝາຕິມິຕ຺ເຕຕິໆ

ປຸນປ຺ປຸນນ຺ຕິ, ຕາຕ, ມິຕ຺ຕານີ ນາມ ປຸນປ຺ປຸນໍ ສໍວາເສນ ສໍເສວເນນ ສນ຺ຘິຍນ຺ຕິ ຆຜິຍນ຺ຕິໆ ສ຺ເວວ ມິຕ຺ໂຕຕິ ໂສ ເອວ ມິຕ຺ໂຕ ອສໍຄນ຺ຕ຺ ອສມາຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຸຣິສສ຺ສ ເຕນ ອສມາຄມສງ຺ຂາເຕນ ອສໍວາເສນ ຊີຣຕິ ວິນສ຺ສຕິ ໆ ສເຈຕິ ຕສ຺ມາ, ຕາຕ, ສເຈ

ຕຸວໍ ປຸນປີ ຕໍ ຫກ຺ຂສິ, ເຕນ ວາ ສລ຺ລປີສ຺ສສິ, ອຖ ຍຖາ ນາມ ນິປ຺ຜນ຺ນສສ຺ສໍ ມໂຫເຜນ ຫຣິຍຕິ, ເອວໍ ອິມໍ ອຕ຺ຕໂນ ຕໂປ຺ຄຸຕໍ ປ຺ຫິສ຺ສສິ ຫາເຣສ຺ສສີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຸສ຺ມາຄຕນ຺ຕິ ສມຕເຕຊໍ຺

ວິຣູປ຺ຣູເປນາຕິ ວິວິຌຣູເປນ຺ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕາຕ, ມນຸສ຺ສໂລກສ຺ມິຜ຺ຫິ ເອຕານິ ຍກ຺ຂິນີສງ຺ຂາຕານິ ກູຕານິ ວິວິຌຣູປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ເນນ ອຕ຺ຕໂນ ຣູເປນ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ຄເຕ ຂາທິຕຸໍ ຈຣນ຺ຕິ, ຕານິ ສປ຺ຜ຺ໂຍ ນເຣ ນ ເສເວຖ຺ ຕາທິສຜ຺ຫິ ກູຕໍ ອາສຊ຺ຊ ນໍ ປຕ຺ວາ ນສ຺ສຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີ, ທິຜ຺ໂຖສິ ຕາຍ ຍກ຺ຂິນິຍາ ນ ຂາທິໂຕຕິ ປຸຕ຺ຕໍ ໂອວທິ຺

ໂສ ປີຕຸ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ “ຍກ຺ຂິນີ ກິຣ ສາ”ຕິ ກີໂຕ ຈິຕ຺ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ “ຕາຕ, ເອຕ຺ໂຕ ນ ຄມິສ຺ສາມິ, ຂມຖ ເມ”ຕິ ຂມາເປສີ຺ ໂສປີ ນໍ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ “ເອຫິ ຕຸວໍ, ມາຕາວ, ເມຕ຺ຕໍ ກາເວຫິ, ກຣຸຕໍ, ມຸທິຕໍ, ອຸເປກ຺ຂ”ນ຺ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາຣກາວນໍ ອາຈິກ຺ຂິ຺ ໂສ ຕຖາ ປຜິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ປຸນ ຌານາກິຜ຺ຌາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕສິ຺

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຌມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານີ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຌາເນສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕກິກ຺ຂຸ ໂສ ຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຖຫິ຺ ຕທາ ນິລຸອິນີກາ ປຸຣາຕຫຸຕິຍິກາ ອໂຫສິ, ອິສີສິງ຺ໂຄ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕກິກ຺ຂຸ, ປີຕາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິນ຺ຕິ຺

ນິລຸອິນີກາຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຖມາ຺

[໕໘໗] ໘຺ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ນິເວສນໍ ກສ຺ສນ຺ທໍ ສຸນນ຺ທາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕກິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ຺ ໂສ ກິເຣກທິວສໍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ເອກໍ ອລງ຺ກຕປ຺ຜິຍຕ຺ຕໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປ຺ຌຣໍ ອິຕ຺ຖີ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ປຜິພທ຺ຌຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ນິວຕ຺ເຕຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ວິຫາຣເມວ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ສລ຺ລວິທ຺ໂຜ ວິຍ ຣາຄາຕຸໂຣ ກນ຺ຕມິຄປ຺ຜິກາໂຄ ກີໂສ ຌມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຕ຺ຫຸປ຺ປຕ຺ຫຸກຊາໂຕ ອນກິຣໂຕ ເອກິຣິຍາປເຖປີ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ອລກນ຺ໂຕ ອາຈຣິຍວຕ຺ຕາທີນີ ປຫາຍ ອຸທ຺ເທສປຣິປ຺ຸຈ຺ຉາກມ຺ມຜ຺ຖານານຸໂຍຄຣຫິໂຕ ວິຫາສີ຺ ໂສ ສຫາຍກິກ຺ຂູຫິ “ປຸພ຺ເພ ຕຸວໍ, ອາວຸໂສ, ສນ຺ຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ວິປ຺ປສນ຺ນມຸຂວຕ຺ໂຕ, ອິທານິ ໂນ ຕຖາ, ກີ ນຸ ໂຂ ກາຣຕ”ນ຺ຕິ ປຸຜ຺ໂຖ, “ອາວຸໂສ, ອນກິຣໂຕມ຺ຫີ”ຕິ ອາຫ຺ ອຖ ນໍ ເຕ “ອກິຣ ມາວຸໂສ, ສາສເນ, ພຸທ຺ຌຸປ຺ປາໂທ ນາມ ທຸລ຺ລໂກ, ຕຖາ ສທ຺ຌມ຺ມສ຺ສວນໍ ມນຸສ຺ສປຜິລາໂກ ຈ, ໂສ ຕຸວໍ ມນຸສ຺ສປຜິລາກໍ ປຜິລກິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂສ຺ສນ຺ຕກິຣິຍໍ ປຕ຺ຖຍມາໂນ ອສ຺ສຸມຸຂໍ ຌາຕິຊນໍ ປຫາຍ ສທ຺ຌາຍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກີກາຣຕາ ກິເລສວສໍ ຍາສິ, ກິເລສາ ນາເມເຕ ຄຕ຺ຫຸປ຺ປາທກປາຕກໍ ອຸປາທາຍ ສພ຺ພພາລຊນສາຌາຣຕາ, ເຍ ເຕສໍ ວຕ຺ຖຸກູຕາ, ເຕປີ ອປ຺ປສ຺ສາທາ ກາມາ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ພຫຸປາຍາສາ, ອາທີນໂວ ເອຕ຺ຖ ກີຍ຺ໂຍ຺ ອຜ຺ຖິກງ຺ກລູປ຺ມາ ກາມາ, ມໍສເປສູປ຺ມາ ກາມາ, ຕິຕຸກ຺ກູປ຺ມາ ກາມາ, ອງ຺ຄາຣກາສູປ຺ມາ ກາມາ, ສຸປີນກູປ຺ມາ ກາມາ, ຍາຈິຕກູປ຺ມາ ກາມາ, ຣຸກ຺ຂຜລູປ຺ມາ ກາມາ, ອສິສູນູປ຺ມາ ກາມາ, ສຕ຺ຕິສູລູປ຺ມາ ກາມາ, ສປ຺ປສິຣູປ຺ມາ ກາມາ, ອຄ຺ຄິກ຺ຂນ຺ຌູປ຺ມາ ກາມາ, ຕຸວໍ ນາມ ເອວຣູເປ ພຸທ຺ຌສາສເນ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ເອວໍ ອນຕ຺ຖກາຣການໍ ກິເລສານໍ ວສໍ ຄໂຕສີ”ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກຖໍ ຄາຫາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ຌມ຺ມສກໍ ເນຕ຺ວາ “ກີ, ກິກ຺ຂເວ, ອນິຈ຺ຉມານກໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອານຍິຕ຺ຖາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ, “ກນ຺ເຕ, ອຍໍ ກິຣ ກິກ຺ຂຸ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕ”ຕິ ອາຫໍສ຺ຸ ສຕ຺ຖາ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣາ”ຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ສຈ຺ຈໍ, ກນ຺ເຕ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ກິກ຺ຂຸ ໂປຣາຕກປຕ຺ຫິຕາ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສນ຺ຕາປີ ກິເລເສ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕສ຺ສ ວສໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ນິວາເຣຕ຺ວາ ນ ອຍຸຕ຺ຕກໍ ກຣີສູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ຺

ອຕີເຕ ສິວິຣຜ຺ເຖ ອຣິຜ຺ຖປຸຣນຄເຣ ສິວິ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ຺ ໂພຌິສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິສ຺ມີ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, “ສິວິກຸມາໂຣ”ຕ຺ເວວສ຺ສ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ເສນາປຕິສ຺ສປີ ປຸຕ຺ໂຕ ຊາຍິ, “ອກິປາຣໂກ”ຕິສ຺ສ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ເຕ ອຸໂກປີ ສຫາຍາ ຫຸຕ຺ວາ ອກິວຫ຺ຌນ຺ຕາ ໂສລ຺ອສວສ຺ສິກາ ຫຸຕ຺ວາ ຕກ຺ກສິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ອາຄມີສ຺ຸ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ອທາສິ຺ ໂສປີ ອກິປາຣກໍ ເສນາປຕິຜ຺ຖາເນ ຖເປຕ຺ວາ ຌມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ຺ ຕສ຺ມີເຍວ ນຄເຣ ຕີຣິຜິວຈ຺ຉສ຺ສ ນາມ ອສີຕິໂກຜິວິກວສ຺ສ ເສຜ຺ຖິໂນ ຌີຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມຣູປ຺ຌຣາ ໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕາ ສຸກລກ຺ຂເຕນ ສມນ຺ນາຄຕາ, ຕສ຺ສາ ນາມ ຄ຺ຄຫຕທິວເສ “ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີ”ຕິ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ສາ ໂສລ຺ອສວສ຺ສິກກາເລ ອຕິກ຺ກນ຺ຕມານຸສວຕ຺ຕາ ເທວຈ຺ຉຣາ ວິຍ ອກິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ປຣມາຍ ວຕ຺ຕໂປ຺ກ຺ຂຣຕາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ ອໂຫສິ຺ ເຍ ເຍ ປຸຖຸຊ຺ຊນາ ຕໍ ປສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕ ເຕ ສກາ

ເວນ ສຕ຺ຖາຕ຺ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ສຸຣາປານມທມຕ຺ຕາ ວິຍ ກິເລສມເທນ ມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາເປຕ຺ ສມຕ຺ຖາ ນາມ ນາ ເຫສຸ໌ຯ

ອຖສ຺ສາ ປີຕາ ຕິຣິຜິວຈຸໂຂ ຣາຊານ໌ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ເທວ, ມມ ເຄເຫ ອິຕ຺ຖີຣຕນ໌ ອຸປ຺ປນ຺ນ໌, ຣຜ຺ໂຜວ ອນຸຈ຺ຉວິກ໌, ລກ຺ຂຓ ປາຄເກ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເປເສຕ຺ວາ ຕ໌ ວິມ໌ສາເປຕ຺ວາ ຍຖາຣຸຈິ ກໂຣທີ"ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ "ສາຘູ"ຕິ ວຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ເປເສສິຯ ເຕ ເສຎ຺ຖິເຄຫ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕສກ຺ການຣສມ຺ມານາ ປາຍາສ໌ ປຣິກຸຜ຺ຊິສຸຯ ຕສ຺ມິ ຂເຓ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີ ສພ຺ພາລງ຺ການປຏິມຕ຺ທິຕາ ເຕສ໌ ສນ຺ຕິກ໌ ອຄມາສິຯ ເຕ ຕ໌ ທິສ຺ວາ ສຕິ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາເປຕ຺ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ກິເລສມທມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວິປ຺ປກຕໂກຊນກາວ໌ ນ ຊານິສຸຯ ເອກຈ຺ເຈ ອາໂລປ໌ ຄເຫຕ຺ວາ "ກຸຜ຺ຊິສ຺ສາມາ"ຕິ ສຜ຺ຜາຍ ສີເສ ຖເປສຸ໌, ເອກຈ຺ເຈ ອຸປກຈ຺ຉນ຺ຕເຣ ຂິປິສຸ, ເອກຈ຺ເຈ ກິຕ຺ຕີ ປຫຣິສຸ, ສພ຺ເພວ ອຸມ຺ມຕ຺ຕກາ ອເຫສຸ໌ຯ ສາ ເຕ ທິສ຺ວາ "ອິເມ ກິຣ ມມ ລກ຺ຂຓ໌ ວິມ໌ສິສ຺ສນ຺ຕີ, ຄີວາຍ໌ ເນ ຄເຫຕ຺ວາ ນີຫຣຖາ"ຕິ ນີຫຣາເປສິຯ ເຕ ມງ຺ກຸກູຕາ ຣາຊນິເວສນ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕິຍາ ກຸທ຺ສາ "ເທວ, ສາ ອິຕ຺ຖີ ກາລກ຺ອກຓ຺ຓີ, ນ ຕຸມ຺ຫາກ໌ ອນຸຈ຺ຉວິກາ"ຕິ ວທີສຸຯ ຣາຊາ "ກາລກ຺ອກຓ຺ຓີ ກິຣາ"ຕິ ນ ຕ໌ ອາຓາເປສິຯ ສາ ຕ໌ ປວຕ຺ຕິ ສຸຕ຺ວາ "ອຫ໌ ກິຣ ກາລກ຺ອກຓ຺ຓີຕິ ຣຜ຺ຜາ ນ ຄຫິຕາ, ກາລກ຺ອກຓ຺ຓີໂຍ ນາມ ນ ເອວຣູປາ ໂຫນ຺ຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ໂຫຕຸ, ສເຈ ປນ ຕ໌ ຣາຊານ໌ ປສ຺ສິສ຺ສາມິ, ຊານິສ຺ສາມີ"ຕິ ຕສ຺ມິ ອາຆາຕ໌ ພນ຺ຘິຯ ອຖ ນ໌ ປີຕາ ອກິປາຣກສ຺ສ ອທາສີ, ສາ ຕສ຺ສ ປີຍາ ອໂຫສິ ມນາປາຯ

ກສ຺ສ ປນ ກມ຺ມສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ສາ ເອວ໌ ອກິຣູປາ ອໂຫສີຕິ? ຣຕ຺ຕວຕ຺ຖທານສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນາຕິຯ ສາ ກິຣ ອຕີເຕ ພາ ຣາຓສີຍ໌ ທລິທ຺ທກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຸສ຺ສວທິວເສ ປຸຜ຺ຜສມ຺ປນ຺ນາ ອິຕ຺ຖີໂຍ ກຸສຸມ຺ກຣຕ຺ຕວຕ຺ຖ໌ ນິວາເສຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕາ ກີ ລຸອນ຺ຕີໂຍ ທິສ຺ວາ ຕາທີສ໌ ວຕ຺ຖ໌ ນິວາເສຕ຺ວາ ກີລຸອິຕຸການາ ຫຸຕ຺ວາ ມາຕາປີຕູນ໌ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ເຕທີ, "ອມ຺ມ, ມຍ໌ ທລິທ຺ທາ, ກຸໂຕ ໂນ ເອວຣູປ໌ ວຕ຺ຖ"ນ຺ຕີ ວຸຕ຺ເຕ "ເຕນ ຫິ ມ໌ ເອກສ຺ມີ ອຑ຺ຒກຸເລ ກຕິ ກາຕ຺ ອນຸຊານາຖ , ເຕ ມມ ຄຸຓ໌ ຜຕ຺ວາ ທສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕທີ ອນຸຜ຺ຜາຕາ ເອກ໌ ກຸລ໌ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ກຸສຸມ຺ກຣຕ຺ຕວຕ຺ເຖນ ກຕິ ກໂຣມີ"ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນ໌ ເຕ "ຕີຕີ ສ໌ວຈ຺ຉຣານິ ກມ຺ເມ ກເຕ ຕວ ຄຸຓ໌ ຜຕ຺ວາ ທສ຺ສາມາ"ຕິ ວທີສຸຯ ສາ "ສາຘູ"ຕິ ປຏິສ຺ສຸຓິຕ຺ວາ ກມ຺ມ໌ ປຏິປ຺ຊຊິຯ ເຕ ຕສ຺ສາ ຄຸຓ໌ ຜຕ຺ວາ ອປຣິປຸຓ຺ເຓສ຺ເຍວ ຕີສ຺ ສ໌ວຈ຺ຉເຣສ຺ ຕສ຺ສາ ຆນກຸສຸມ຺ກຣຕ຺ຕວຕ຺ເຖນ ສທ຺ຘິ ອຜ຺ຜມ຺ປິ ວຕ຺ຖ໌ ທຕ຺ວາ "ຕວ ສ ຫາຍິກາທິ ສທ຺ຘິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ນິວາເສທີ"ຕິ ຕ໌ ເປເສສຸ໌ຯ ສາ ສຫາຍິກາ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຖ໌ ນທີຕີເຣ ຖເປຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍີຯ

ຕສ຺ມິ ຂເຓ ເອໂກ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ສາວໂກ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວໂຣ ສາຂາກງ຺ຄ໌ ນິວາເສຕ຺ວາ ຈ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ຈ ຕ໌ ປເທສ໌ ປາປຸຓິຯ ສາ ຕ໌ ທິສ຺ວາ "ອຍ໌ ກທນ຺ໂຕ ອຈ຺ຉິນ຺ນຈີວໂຣ ກວິສ຺ສຕີ, ປຸພ຺ເພປິ ອທິນ຺ນກາເວນ ເມ ນິວາສນ໌ ທຸລ຺ລກ໌ ຊາຕ"ນ຺ຕິ ຕ໌ ວຕ຺ຖ໌ ທ຺ວິຘາ ຜາເລຕ຺ວາ "ເອກ໌ ໂກຍ຺ຖາສ໌ ອຍ຺ຍສ຺ສ ທສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິວາສນ໌ ນິວາເສຕ຺ວາ "ຕິຏ຺ຖຖ, ກນ຺ເຕ"ຕິ ວຕ຺ວາ ເຖຣ໌ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວຕ຺ຖ໌ ມຊ຺ເຊ ຜາເລຕ຺ວາ ຕສ຺ເສກ໌ ໂກຍ຺ຖາສ໌ ອທາສິຯ ໂສ ເອກມນ຺ເຕ ປຏິຈ຺ຉນ຺ເນ ຖຕ຺ວາ ສາຂາກງ຺ຄ໌ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຕສ຺ເສກ໌ ກຕ຺ຕ໌ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກ໌ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຯ ອຖສ຺ສ ວຕ຺ໂຖກາເສນ ສກລສຣີຣ໌ ຕຣຸຓສູຣິໂຍ ວິຍ ເອໂກກາສ໌ ອໂຫສິຯ ສາ ຕ໌ ທິສ຺ວາ "ມຍ຺ຫ໌ ອຍ຺ໂຍ ປຖມ໌ ນ ໂສກຕິ, ອິທານິ ຕຣຸຓສູຣິໂຍ ວິຍ ວິໂຣຈຕິ, ອິມມ຺ປິ ເອຕສ຺ເສວ ທສ຺ສາມີ"ຕິ ທຸຕິຍມ຺ປິ ໂກຍ຺ຖາສ໌ ທຕ຺ວາ "ກນ຺ເຕ, ອຫ໌ ກເວ ກເວ ວິຈຣນ຺ຕີ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣາ ກເວຍ຺ຍ໌, ມ໌ ທິສ຺ວາ ໂກຈິ ປຸຣິໂສ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕ຺ ມາ ອສກ຺ຂິ, ມຍາ ອກິຣູປຕຣາ ນາມ ອຜ຺ຜາ ມາ ໂຫຕູ"ຕິ ປຕ຺ຖນ໌ ປຏ຺ຖເປສິຯ ເຖໂຣປິ ອນຸໂມທນ໌ ກຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິຯ

ສາ ເທວໂລເກ ສ໌ສຣນ຺ຕີ ຕສ຺ມິ ກາເລ ອຣິຏ຺ຖປຸເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕຖາ ອກິຣູປາ ອໂຫສິຯ ອຖ ຕສ຺ມິ ນຄເຣ ກຕ຺ຕິກາຉຓ໌ ໂຆສຍີສຸ, ກຕ຺ຕິກປຸຓ຺ຓມາຍ໌ ນຄຣ໌ ສຊ຺ຊຍີສຸຯ ອກິປາຣໂກ ອຕ຺ຕໂນ ອາຣກ຺ຂຏ຺ຖານ໌ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຕ໌ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ກທ຺ເທ, ອຸມ຺ມາທນ຺ຕິ ອຊ຺ຊ ກຕ຺ຕິກຣຕ຺ຕິວາໂຣ ຉໂຓ, ຣາຊາ ນຄຣ໌ ປທກ຺ຂິຓ໌ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຖມ໌ ອິມ໌ ເຄຫທ຺ວາຣ໌ ອາຄມິສ຺ສຕີ, ມາ ໂຂ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕານ໌ ທສ຺ເສສີ, ໂສປິ ຕ໌ ທິສ຺ວາ ສຕິ ອຸປຏ຺ຖາເປຕ຺ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ"ຕິ ອາຫຯ ສາ "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວ໌, ສາມິ, ອຫ໌ ຊານິສ຺ສາມີ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຄເຕ ທາສີ ອາຓາເປສິ "ຣຜ຺ໂຜ ອິມ໌ ເຄຫທ຺ວາຣ໌ ອາຄຕກາເລ ມຍ຺ຫ໌ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາສີ"ຕິຯ ອຖ ສູຣິເຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ອຸຄ຺ຄເຫ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ເທ ເທວນຄເຣ ວິຍ ນຄເຣ ອລງ຺ກເຕ ສພ຺ພທີສາສຸ ທີເປສຸ ຊລິເຕສຸ ຣາຊາ ສພ຺ພາລງ຺ການປຏິມຕ຺ທິໂຕ ອາຊຜ຺ຜຣຖວຣຄໂຕ ອມຈ຺ຈຄຓປຣິວຸໂຕ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ນຄຣ໌ ປທກ຺ຂິຓ໌ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຖມເມວ ອກິ ປາຣກສ຺ສ ເຄຫທ຺ວາຣ໌ ອຄມາສິຯ ຕ໌ ປນ ເຄຫ໌ ມໂນສິລາວຕ຺ຓປາການປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕ໌ ອລງ຺ກຕທ຺ວາຣຜ຺ຜາລກ໌ ໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕ໌

ປາສາທິກາ។ ຕສ្មີ ຂເណ ທາສີ ອុម្មាທន្តិយາ ອາໂຣເຈສិ។ ສາ ປຸປ្ផສមុຕ្តំ ຄາຫາເປត្វາ ກិນ្នຣີລីລາຍ ວາតປាໜំ ນິສ្សາຍ ຖិតា ຣល្លៃ ປុប្ផានិ ຂិបិ។ ໂສ ຕំ ອុល្លៃកេត្វາ ກិលេសມຫន្តោ ສតឹ ອុបត្ថាបេតុំ ອសក្កោន្តោ ''ອភិປາຣກស្សេតំ ເគហ''ន្តិ ສល្លាបិតុម្បិ ນາສក្ខិ, ອຖ សារថឹ អាមន្តេត្វា ປុច្ឆន្តោ ທ្វេ ຄາຖາ ອភាសិ –

៨៧។

''និវេសនំ កស្ស នុទំ សុនន្ទ, ປាការេន ປណ្ឌុមយេន គុត្តំ;

ກາ ທិស្សតិ អគ្គិសិខាវ ទូរេ, វេហាយសំ ປព្ពតគ្គេវ អច្ចិ។

៨៨។

''ធីតា ន្វយំ កស្ស សុនន្ទ ហោតិ, សុណិសា ន្វយំ កស្ស អថោបិ ភរិយា;

អក្ខាហិ មេ ខិប្បមិធេវ បុដ្ឋោ, អវាវដា យទិ វា អត្ថិ ភត្តា''តិ។

តត្ថ កស្ស នុទន្តិ កស្ស នុ ឥទំ។ ປណ្ឌុមយេនាតិ រត្តិដ្ឋកមយេន។ ທិស្សតីតិ វាតປាເນ ຖិតា ປល្លាយតិ។ អច្ចិតិ អនលជាលក្ខន្ធោ។ ធីតានុវយន្តិ ធីតា នុ អយំ។ អវាវដាតិ អបេតាវរណា អបរិគ្គហា។ ភត្តាតិ យទិ វា អស្សា សាមិកោ អត្ថិ, ເອតំ មេ អក្ខាហីតិ។

ອຖស្ស ໂສ ອາຈិក្ខន្តោ ທ្វេ ຄາຖາ ອភាសិ –

៨៩។

''អហញ្ហិ ជានាមិ ជនិន្ទ ເອតំ, មត្យា ច បេត្យា ច អថោបិ អស្សា;

តវេវ ໂສ បុរិសោ ភូមិປាល, រត្តិន្ទិវំ អប្បមត្តោ តវត្ថេ។

៩០។

''ឥទ្ធោ ច ផីតោ ច សុវឌ្ឍិតោ ច, អមច្ចោ ច តេ អញ្ញតរោ ជនិន្ទ;

តស្សេសា ភរិយាភិປារកស្ស, ឧម្មាទន្តី នាមធេយ្យេន រាជា''តិ។

តត្ថ មត្យា ច បេត្យា ចាតិ មាតិតោ ច បិតិតោ ចេតំ ជានាមិ។ អថោបិ អស្សាតិ អថ សាមិកម្បិ អស្សា ជានាមីតិ វទតិ។ ឥទ្ធោតិ សមិទ្ធោ។ ផីតោតិ វត្ថាលង្ការេហិ សុប្បុប្ផិតោ។ សុវឌ្ឍិតោតិ សុដ្ឋុ វុទ្ធោ។ នាមធេយ្យេនាតិ នាមេន។ អយញ្ហិ យោ យំ បស្សតិ, តំ ឧម្មាទេតិ, សតិមស្ស បច្ចុបដ្ឋាបេតុំ ន ទេតិ, តស្មា ឧម្មាទន្តីតិ វុច្ចតិ។

តំ សុត្វា រាជា នាមមស្សា ໂយេន្តោ អនន្តរំ ຄາຖមាហ –

៩១។

''អម្ភោ អម្ភោ នាមមិទំ ឥមិស្សា, មត្យា ច បេត្យា ច កតំ សុសាធុ;

ຕທາ ທິ ມຍฺຫํ ອວໂລກຍນฺຕີ, ອຸມฺມຕฺຕກํ ອຸມฺມທນฺຕີ ອກາສີ’’ຕິ។

ຕຕฺຖ ມຕฺຍາ ຈ ເປຕฺຍາ ຈາຕິ ມາຕຣາ ຈ ປີຕຣາ ຈ។ ມຍฺໜນฺຕີ ອຸປໂຍຄຕฺເຖ ສມฺປທານວຈນํ។ ອວໂລກຍນฺຕີຕິ ມຍາ ອວ ໂລກິຕາ ສຍມฺປີ ມํ ອວໂລກຍນฺຕີ ມํ ອຸມฺມຕฺຕກํ ອກາສີຕິ ອຕฺໂຖ។

ສາ ຕສฺສ ກມฺປີຕກາວํ ລຕฺວາ ວາຕປານํ ຖເກຕฺວາ ສີຣິຄພฺກເມວ ອຄມາສີ។ ຣລฺໂລປີ ຕສฺສາ ທິຍฺຖກາລໂຕ ປຍฺຖາຍ ນຄຣํ ປທກฺຂິຕາກຣເຕາ ຈິຕฺຕເມວ ນາໂຫສີ។ ໂສ ສາຣຖີ ອາມນฺເຕຕฺວາ, ‘‘ສມฺມ ສຸນນฺທ, ຣຖํ ນິວຕฺເຕທີ, ອຍํ ລໂຕ ອມฺຫາກํ ນານຸ ຈฺລວິໂກ, ອກິປາຣກສฺສ ເສນາປຕິສฺເສວານຸຈฺລວິໂກ, ຣຊฺຊມฺປີ ຕສฺເສວານຸຈฺລວິກ’’ນฺຕີ ຣຖํ ນິວຕฺຕາເປຕฺວາ ປາສາທํ ອກິຣຸຍฺໜ ສີຣິສຍເນ ນິປຊฺຊິຕฺວາ ວິປฺປລປນฺໂຕ ອາໜ –

໖໘។

‘‘ຍາ ປຸຕฺຕມາເສ ມິຄມນฺທໂລຈນາ, ອຸປາວິສີ ປຸຕฺໜຣິກຕฺຕຈງຄີ;

ທฺເວ ປຸຕฺຕມາໂຍ ຕທຫູ ອມລฺລໜํ, ທິສฺວານ ປາຣາວຕຣຕฺຕວາສີນີ។

໖໙។

‘‘ອລฺອາຣປມฺໜທີ ສຸເກທີ ວຄฺຄຸກີ, ປໂລກຍນฺຕີ ມํ ຍທາ ອຸທິກฺຂຕີ;

ວິຊມฺກມານາ ໜຣເຕວ ເມ ມໂນ, ຊາຕາ ວເນ ກິມฺປຸຣິສີວ ປພฺພເຕ។

໗໐។

‘‘ຕທາ ທິ ພฺຣຫຕີ ສາມາ, ອາມຸຕฺຕມຕິກຸຕฺໜລາ;

ເອກຈฺຈວສນາ ນາຣີ, ມິຄີ ກນฺຕາວຸທິກฺຂຕີ។

໗໑។

‘‘ກທາສฺສຸ ມํ ຕມฺພນຂາ ສຸໂລມາ, ພາຫາ ມຸທູ ຈນฺທນສາຣລິຕฺຕາ;

ວຍฺຍງຄຸລີ ສນฺນຕສີຣກຸຕฺຕິຍາ, ນາຣີ ອຸປລฺລິສฺສຕີ ສີສໂຕ ສຸກາ។

໗໒។

‘‘ກທາສฺສຸ ມํ ກລฺຈນຊາລຸຣຈฺລທາ, ສີຕາ ຕິຣີຜິສฺສ ວິລຄฺຄມຊฺຊາ;

ມຸທູທີ ພາໜາທີ ປລິສฺສຊິສฺສຕີ, ພฺຣໜາວເນ ຊາຕທຸມํວ ມາລຸວາ។

໗໓។

“ກທາສ຺ສຸ ລາຂາຣສຣ຺ຕ຺ຕສຸຈ຺ຉວີ, ພິນ຺ທຸຕ຺ຖນີ ປຸຓ຺ຑຣີກຕ຺ຕຈງ຺ຄີ;

ມຸຂໍ ມຸເຂນ ອຸປນາມຍິສ຺ສຕິ, ໂສຓ຺ໂຑວ ໂສຓ຺ຑສ຺ສ ສຸຣາຍ ຖາລໍ.

໖໘.

“ຍທາທ຺ທສໍ ຕໍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ, ສພ຺ພຠທ຺ທໍ ມໂນຣມໍ;

ຕໂຕ ສກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ, ນາວໂພຘາມິ ກິຎ຺ຈິນໍ.

໖໙.

“ອຸມ຺ມາທນ຺ຕິມຫໍ ທຏ຺ຐາ, ອາມຸຕ຺ຕມຓິກຸຓ຺ຑລໍ;

ນ ສຸປ຺ປາມິ ທິວາຣຕ຺ຕິໍ, ສຫສ຺ສໍວ ປຣາຊິໂຕ.

໗໐.

“ສກ຺ໂກ ເຈ ເມ ວຣໍ ທຊ຺ຊາ, ໂສ ຈ ລພ຺ເພຖ ເມ ວໂຣ;

ເອກຣຕ຺ຕໍ ທ຺ວິຣຕ຺ຕໍ ວາ, ຠເວຍ຺ຍໍ ອພິປາຣໂກ;

ອຸມ຺ມາທນ຺ຕ຺ຍາ ຣມິຕ຺ວານ, ສິວິຣາຊາ ຕໂຕ ສິຍ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸຓ຺ຓມາເສຕິ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ທາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ. ມິຄມນ຺ທໂລຈນາຕິ ກາຬສນ຺ຕາເສນ ປລາຍິຕ຺ວາ ວນນ຺ຕເຣ ຐຕ຺ວາ ລຸທ຺ທໍ ໂອໂລເກນ຺ຕິຍາ ມິຄິຍາ ວິຍ ມນ຺ທານິ ໂລຈນານິ ອສ຺ສາຕິ ມິຄມນ຺ທໂລຈນາ. ອຸປາວິສີຕິ ປທຸມວຕ຺ເຕນ ກຣຕເລນ ປຸປ຺ຜານິ ຊີປີຕ຺ວາ ມໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ວາຕປາເນ ນິສີທິ. ປຸຓ຺ຑຣີກຕ຺ຕຈງ຺ຄີຕິ ຣຕ຺ຕປທຸມວຓ຺ຓສຣີຣາ. ທ຺ເວ ປຸຓ຺ຓມາໂຍຕິ ອຫໍ ຕທຫຸ ຕສ຺ມິໍ ຉຓທິວເສ ຕໍ ປາຣາວຕປາທສມານວຓ຺ຓຣຕ຺ຕວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສາ ມຸຂໂສກໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ເອກສ຺ສ ປາຈີນໂລກຘາຕຸໂຕ ເອກສ຺ສ ອພິປາຣກສ຺ສ ເສນາປຕິໂນ ນິເວສເນຕິ ທ຺ວິນ຺ນໍ ປຸຓ຺ຓຈນ຺ທານໍ ອຸຏ຺ຐິຕຕ຺ຕາ ທ຺ເວ ປຸຓ຺ຓມາໂຍ ອມຎ຺ຎິໍ. ອຬາຣປມ຺ເຫຫີຕິ ວິສາລປຂຸເມຫິ. ສຸເພຫີຕິ ປຣິສຸທ຺ເຘຫິ. ວຄ຺ຄຸພີຕິ ມຘຸຣາກາເຣຫິ. ອຸທິກ຺ຂຕີຕິ ເອວຣູເປຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ຍສ຺ມິໍ ຉເຓ ໂອໂລເກຕິ. ປພ຺ພເຕຕິ ຍຖາ ຫິມວນ຺ຕປພ຺ພເຕ ສຸປຸປ຺ຜິຕວເນ ວິຕໍ ອາຫາຍ ຕນ຺ຕິສ຺ສເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ສຣໍ ສໍສນ຺ທນ຺ຕີ ກິມ຺ປຸຣິສີ ກິມ຺ປຸຣິສສ຺ສ ມນໍ ຫຣຕິ, ເອວໍ ຫຣເຕວ ເມ ມໂນຕິ ວິປ຺ປລປຕິ.

ພ຺ຣຫຕີຕິ ອຬາຣາ. ສາມາຕິ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓສາມາ. ເອກຈ຺ຈວສນາຕິ ເອກຈ຺ຈິກວສນາ, ເອກວຕ຺ຖນິວຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ກນ຺ຕາວຸທິກ຺ຂຕີຕິ ສຕ຺ຫເກສາ ປຸຖຸລາຍາ ອາຍຕກມ຺ພູ ວິສາລກ຺ຂີ ຕຸງ຺ຄນາສາ ຣຕ຺ໂຕຏ຺ຐາ ເສຕທນ຺ຕາ ຕິຂິຓທາຄາ ສຸວຏ຺ຏິຕຄີວາ ສຸຕນຸພາຫຸ ສຸສຕ຺ກິຕປໂຍຘຣາ ກຣມິຕມຊ຺ຊາ ວິສາລໂສຓີ ສຸວຓ຺ຓກທລິສມາໂນຣຸ ສາ ອຸຕ຺ຕມິຕ຺ຖີ ຕສ຺ມິໍ ຉເຓ ມໍ ອຸທິກ຺ຂນ຺ຕີ ກເຍນ ວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຸນ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ລຸທ຺ທໍ ອຸທິກ຺ຂນ຺ຕີ ກນ຺ຕາ ມິຄີວ ມໍ ອຸທິກ຺ຂຕີຕິ ວທຕິ. ພາຫາມຸທູຕິ ມຸທຸພາຫາ. ສນ຺ນຕສີຣກຸຕ຺ຕິຍາຕິ ສຸຏຸສິຕເອກາກຣຕາ. ອຸປລ຺ລິສ຺ສຕິມນ຺ຕິ ສາ ສຸກາ ນາຣີ ກທາ ນຸ ມໍ ເຕຫິ ຕມ຺ພນເຂຫິ ສີສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ສນ຺ນເຕນ ສີເຣນ ກຣເຕນ ປຣິໂຕເສສ຺ສຕີຕິ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ວິລປຕິ.

ກຎ຺ຈນຊາລຸຣຈ຺ຉທາຕິ ກຎ຺ຈນມເຍີຣຈ຺ຉທາລງ຺ກາຣາ. ວິລຄ຺ຄມຊ຺ຊາຕິ ວິລຄ຺ຄສຣີຣາ ຕນຸມຊ຺ຊິມາ. ພ຺ຣຫາວເນຕິ ມຫາວເນ. ລາຂາຣສຣຕ຺ຕສຸຈ຺ຉວີຕິ ຫຕ຺ຖປາທຕລອຄ຺ຄນຂໂອຏ຺ຐມ຺ເສສຸ ລາຂາຣສຣຕ຺ຕມຓິປວາລວຓ຺ຓາ. ພິນ຺ທຸຕ຺ຖນີຕິ ອຸທກປຸປ຺ຜຸລອປຣິມຓ຺ຑລຕ຺ຖນີ. ຕໂຕຕິ ຍທາ ຕໍ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕີ ອທ຺ທສໍ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ. ສກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ອຕ຺ຕໂນ

ຈິຕຸຕສຸສ ອປິສຸສໂຣ ຊາໂຕມຸຫີຕິ ອຘິປຸປາໂຍ។ ກລຸຈິນນຸຕິ ກລຸຈີ "ອຍໍ ອສຸໂກ ນາມາ"ຕິ ນ ຊານາມິ, ອຸມຸມຕຸຕໂກ ຊາໂຕມຸຫີຕິ ວທຕິ។ ທຍຸຖາຕິ ທິສຸວາ។ ນ ສຸປາມີຕິ ເນວ ຣຕຸຕື, ນ ທີວາ ນິທຸທໍ ລກາມິ។ ໂສ ຈ ລພຸເກຖາຕິ ຍໍ ເມ ສກຸໂກ ວຣໍ ທເທຍຸຍ, ໂສ ຈ ເມ ວໂຣ ລພຸເກຖ, ລເກຍຸຍາທໍ ຕໍ ວຣນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ອຖ ເຕ ອມຈຸຈາ ອກິປາຣກສຸສປິ ອາໂຣຈຍິສຸ – "ສາມິ ຣາຊາ, ນຄຣໍ ປທກຸຂິຓໍ ກໂຣນຸໂຕ ຕຸມຸຫາກໍ ພຣທຸວາຣໍ ປຕຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫີ"ຕິ។ ໂສ ອຕຸຕໂນ ເຄຫໍ ຄນຸຕຸວາ ອຸມຸມາທນຸຕື ອາມນຸເຕຕຸວາ "ກທຸເທ, ກຈຸຈິ ຣຄຸໂຄ ອຕຸຕານໍ ທສຸເສສີ"ຕິ ປຸຈຸຈິ។ "ສາມິ, ເອໂກ ມໂຫທໂຣ ມຫາທາຄິໂກ ຣເຖ ຖຕຸວາ ອາຄໂຕ ປຸຣິໂສ ອຕຸຖິ, ອທໍ ຕໍ ຣາຊາ ວາ ອຣາຊາ ວາ ຕິ ນ ຊານາມິ, ເອໂກ ອິສຸສໂຣຕິ ປນ ວຸຕຸເຕ ວາຕປານ ຖຕຸວາ ປຸປຸຜານິ ຂິປີ, ໂສ ຕາວເທວ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ຄໂຕ"ຕິ។ ໂສ ຕໍ ສຸຕຸວາ "ນາສິໂຕມຸຫີ ຕຍາ"ຕິ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ຣາຊນິເວສນໍ ອາຣຸຍຸຫ ສີຣິຄພຸກທຸວາເຣ ຖຕຸວາ ຣຄຸໂຄ ອຸມຸມາທນຸຕີ ນິສຸສາຍ ວິປຸປລາປໍ ສຸຕຸວາ "ອຍໍ ອຸມຸມາທນຸຕິຍາ ປຕິພທຸຘຈິຕຸໂຕ ຊາໂຕ, ຕໍ ອລກນຸໂຕ ມຣິສຸສຕິ, ຣຄຸໂຄ ຈ ມມ ຈ ອຕຸຖໍ ໂມເຈຕຸວາ ອິມສຸສ ມຍາ ຊີວິຕໍ ທາຕຸໍ ວຍຸຍຕີ"ຕິ ອຕຸຕໂນ ນິເວສນໍ ຄນຸຕຸວາ ເອກໍ ທລຸຫມນຸຕໍ ອຸປຍຸຖາກໍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ, "ຕາຕ, ອສຸກຍຸຖາເນ ສຸສິຣເຈຕິຍຣຸກຸໂຂ ອຕຸຖິ, ຕຸວໍ ກລຸຈີ ອຊານາເປຕຸວາ ອຕຸຖງຄເຕ ສູຣິເຍ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ອນຸໂຕຣຸກຸເຂ ນິສີທ, ອທໍ ຕຕຸຖ ພລິກມຸມໍ ກໂຣນຸໂຕ ຕໍ ຖານໍ ປຕຸວາ ເທວຕາ ນມສຸສນຸໂຕ, 'ສາມິ ເທວຣາຊ, ອມຸຫາກໍ ຣາຊາ ນຄຣມຸຫີ ຉເຓ ວຕຸຕມາເນ ອກິລຸອິຕຸວາ ສີຣິຄພຸກໍ ປວິສິຕຸວາ ວິປຸປລປນຸໂຕວ ນິປນຸໂນ, ມຍໍ ຕຕຸຖ ກາຣຓໍ ນ ຊານາມ, ຣາຊາ ເທວຕານໍ ພຫູປກາໂຣ, ອນຸສໍວຈຸຈຣໍ ສຫສຸສໍ ວິສຸສຊຸເຊຕຸວາ ພລິກມຸມໍ ກໂຣຕິ, ອິທໍ ນາມ ນິສຸສາຍ ຣາຊາ ວິປຸປລປຕີຕິ ອາຈິກຸຂຖ, ຣຄຸໂຄ ໂນ ຊີວິຕທານໍ ເທຖາ'ຕິ ຍາຈິສຸສາມິ, ຕຸວໍ ຕສຸມີ ຂເຓ ສທຸທໍ ປຣິວຕຸຕິຕຸວາ, 'ເສນາປຕິ, ຕຸມຸຫາກໍ ຣຄຸໂຄ ພຸຍາຘິ ນາມ ນຕຸຖິ, ໂສ ປນ ຕວ ກຣິຍາຍ ອຸມຸມາທນຸຕິຍາ ປຕິພທຸຘຈິຕຸໂຕ។ ສເຈ ນໍ ລກິສຸສຕິ, ຊີວິສຸສຕິ, ໂນ ເຈ, ມຣິສຸສຕິ។ ສເຈ ຕສຸສ ຊີວິຕໍ ອິຈຸຉສິ, ອຸມຸມາທນຸຕິມສຸສ ເທຫີ'ຕິ ວເທຍຸຍາສີ"ຕິ ເອວໍ ຕໍ ອຸຄຸຄຓຸຫາເປຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສິ។

ໂສ ຄນຸຕຸວາ ຕສຸມີ ຣຸກຸເຂ ນິສີທິຕຸວາ ປຸນທິວເສ ເສນາປຕິນາ ອມຈຸຈຄຓປຣິວຸເຕນ ຕໍ ຖານໍ ຄນຸຕຸວາ ຍາຈິໂຕ ຕຖາ ອກາສິ។ ເສນາປຕີ "ສາຘູ"ຕິ ວຕຸວາ ເທວຕໍ ວນຸທິຕຸວາ ອມຈຸເຈ ຊານາເປຕຸວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ຣາຊນິເວສນໍ ອາຣຸຍຸຫ ສີຣິຄພຸກທຸວາຣໍ ອາໂກເຍສິ។ ຣາຊາ ສຕີ ອຸປຍຸຖເປຕຸວາ "ໂກ ເອໂສ"ຕິ ປຸຈຸຉິ។ ອທໍ, ເທວ, ອກິປາຣໂກຕິ។ ອຖສຸສ ຣາຊາ ທຸວາຣໍ ວິວຣິ។ ໂສ ປວິສິຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

ໆ໑។

"ກູຕານິ ເມ ກູຕປຕີ ນມສຸສໂຕ, ອາຄມຸມ ຍກຸໂຂ ອິທເມຕທພຸຣວິ;

ຣຄຸໂຄ ມໂນ ອຸມຸມທນຸຕຸຍາ ນິວິຍຸໂຖ, ທທາມິ ເຕ ຕໍ ປຣິຈາຣຍສຸສູ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ນມສຸສໂຕຕິ ຕຸມຸຫາກໍ ວິປຸປລາປກາຣຓຊານນຕຸຖໍ ພລິກມຸມໍ ກຕຸວາ ນມສຸສນຸຕສຸສ។ ຕນຸຕິ ອທໍ ຕໍ ອຸມຸມາທນຸຕື ຕຸມຸຫາກໍ ປຣິຈາຣິກໍ ກຕຸວາ ທທາມີຕິ។

ອຖ ນໍ ຣາຊາ, "ສມຸມ ອກິປາຣກ, ມມ ອຸມຸມາທນຸຕິຍາ ປຕິພທຸຘຈິຕຸຕຕາຍ ວິປຸປລປີຕກາວໍ ຍກຸຂາປີ ຊານນຸຕີ"ຕິ ປຸຈຸຉິ។ ອາມ, ເທວາຕີ។ ໂສ "ສພຸພໂລເກນ ກິຣ ເມ ລາມກກາໂວ ຓາໂຕ"ຕິ ລຊຸຊິຕຸວາ ສຈຸເຈ ປຕິຍຸຖາຍ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

ໆ໔។

"ປຸຄຸຄາ ຈ ຘໍເສ ອມໂຣ ນ ຈມຸຫີ, ຊໂນ ຈ ເມ ປາປມິທຄຸຈ ຊຄຸຄາ;

ກຸໂສ ຈ ຕຸຍສຸສ ມນໂສ ວິຝາໂຕ, ທຕຸວາ ປີຍໍ ອຸມຸມທນຸຕື ອທຍຸຖາ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ຘໍເສຕິ, ສມຸມ ອກິປາຣກ, ອທໍ ຕາຍ ສທຸຘີ ກິເລສວເສນ ປຣິຈາເຣນຸໂຕ ປຸຄຸຄໂຕ ຈ ຘໍເສຍຸຍໍ, ຕາຍ ສທຸຘີ ປຣິຈາ

ຣິຕພຕຸເຕນ ອມໂຣ ຈ ນ ໂຫມິ, ມຫາຊໂນ ຈ ເມ ອິມໍ ລາພກກາວໍ ຊາເນຍຸຍ, ຕໂຕ ‘‘ອຍຸຕຸຕໍ ຣລຸລາ ກຕ’’ນຸຕິ ຄຣເຫຍຸຍ, ຕລຸຈ ມມ ທຕຸວາ ປຈຸຈາ ປີຍກຣິຍໍ ອທຍຸຖາ ຕວ ມນໂສ ວິຍາໂຕ ຈສຸສາຕິ ອຕຸໂຖ.

ເສສາ ອຸກິນຸນມຸປີ ວຈນປຜິວຈນຄາຖາ ໂຫນຸຕິ –

໗໖.

‘‘ຊນິນຸທ ນາລຸລຕຸຣ ຕຍາ ມຍາ ວາ, ສພຸພາປີ ກມຸມສຸສ ກຕສຸສ ຊລຸລາ;

ຍໍ ເຕ ມຍາ ອຸມຸມທນຸຕິ ປຫິນຸນາ, ກຸເສຫີ ຣາຊາ ວນຖໍ ສຊາຫີ.

໗໔.

‘‘ໂຍ ປາປກໍ ກມຸມກຣໍ ມນຸສຸໂສ, ໂສ ມລຸລຕິ ມາຍິທ ມລຸລືສຸ ອລຸເລ;

ປສຸສນຸຕິ ກູຕານິ ກໂຣນຸຕເມຕໍ, ຍຸຕຸຕາ ຈ ເຍ ໂຫນຸຕິ ນຣາ ປຖພຸຍາ.

໗໕.

‘‘ອລຸໂລ ນຸ ເຕ ໂກຈິ ນໂຣ ປຖພຸຍາ, ສທຸເສຍຸຍ ໂລກສຸມິ ນ ເມ ປີຍາຕິ;

ກຸໂສ ຈ ຕຸຍສຸສ ມນຸໂສ ວິຍາໂຕ, ທຕຸວາ ປີຍໍ ອຸມຸມທນຸຕີ ອທຍຸຖາ.

໗໖.

‘‘ອທຸຊາ ປີຍາ ມຍຸຫ ຊນິນຸທ ເອສາ, ນ ສາ ມມໍ ອປຸປີຍາ ກູມິປາລ;

ຄຈຸເວວ ຕຸວໍ ອຸມຸມທນຸຕີ ກທນຸເຕ, ສີໂຫວ ເສລສຸສ ຄຸຫໍ ອຸເປຕິ.

໗໗.

‘‘ນ ປີລຸອິຕາ ອຕຸຕທຸເຂນ ຣີຣາ, ສຸຂປຸຜລໍ ກມຸມ ປຣິຈຸຈຊນຸຕິ;

ສມຸໂມຫິຕາ ວາປີ ສຸເຂນ ມຕຸຕາ, ນ ປາປກມຸມລຸຈ ສມາຈຣນຸຕິ.

໗໘.

‘‘ຕຸວລຸຫິ ມາຕາ ຈ ປີຕາ ຈ ມຍຸຫໍ, ກຕຸຕາ ປຕິ ໂປສໂກ ເທວຕາ ຈ;

ທາໂສ ອທໍ ຕຸຍຸຫ ສປຸຕຸຕທາໂຣ, ຍຖາສຸຂໍ ສາມິ ກໂຣຫິ ກາມໍ.

໗໙.

‘‘ໂຍ ‘ອິສ຺ສໂຣມ຺ຫີ’ຕິ ກໂຣຕິ ປາປໍ, ກຕ຺ວາ ຈ ໂສ ນຸຕ຺ຕສເຕ ປເຣສໍ;

ນ ເຕນ ໂສ ຊີວຕິ ທີຝມາຍຸ, ເທວາປິ ປາເປນ ສເມກ຺ຂເຣ ນໍຯ

໗໐ຯ

‘‘ອຍ຺ຍາຕກໍ ສາມິເກຫີ ປທິນ຺ນໍ, ຘມ຺ເມ ຖິຕາ ເຍ ປຏິຈ຺ឆນ຺ຕິ ທານໍ;

ປຏິຈ຺ឆກາ ທາຍກາ ຈາປິ ຕຕ຺ຖ, ສຸຂປ຺ຜລຍ຺ເຍວ ກໂຣນ຺ຕິ ກມ຺ມໍຯ

໗໑ຯ

‘‘ອຍ຺ໂຍ ນຸ ເຕ ໂກຈິ ນໂຣ ປຖພ຺ຍາ, ສທ຺ເຘຍ຺ຍ ໂລກສ຺ມິ ນ ເມ ປິຍາຕິ;

ກຸໂສ ຈ ຕ຺ຍສ຺ສ ມນໂສ ວິຝາໂຕ, ທຕ຺ວາ ປິຍໍ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ອທຍ຺ຖາຯ

໗໔ຯ

‘‘ອທ຺ຘາ ປິຍາ ມຍ຺ຫ ຊນິນ຺ທ ເອສາ, ນ ສາ ມມໍ ອປ຺ປິຍາ ກູມິປາລ;

ຍໍ ເຕ ມຍາ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ປທິນ຺ນາ, ກຸເສຫິ ຣາຊາ ວນຖໍ ສຊາຫີຯ

໗໓ຯ

‘‘ໂຍ ອຕ຺ຕທຸກ຺ເຂນ ປຣສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ, ສຸເຂນ ວາ ອຕ຺ຕສຸຂໍ ທຫາຕິ;

ຍເຖວິທໍ ມຍ຺ຫ ຕຖາ ປເຣສໍ, ໂຍ ເອວໍ ຊານາຕິ ສ ເວທິ ຘມ຺ມໍຯ

໗໕ຯ

‘‘ອຍ຺ໂຍ ນຸ ເຕ ໂກຈິ ນໂຣ ປຖພ຺ຍາ, ສທ຺ເຘຍ຺ຍ ໂລກສ຺ມິ ນ ເມ ປິຍາຕິ;

ກຸໂສ ຈ ຕ຺ຍສ຺ສ ມນໂສ ວິຝາໂຕ, ທຕ຺ວາ ປິຍໍ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ອທຍ຺ຖາຯ

໗໕ຯ

‘‘ຊນິນ຺ທ ຊານາສິ ປິຍາ ມເມສາ, ນ ສາ ມມໍ ອປ຺ປິຍາ ກູມິປາລ;

ປິເຍນ ເຕ ທມ຺ມິ ປິຍໍ ຊນິນ຺ທ, ປິຍທາຍິໂນ ເທວ ປິຍໍ ລກນ຺ຕີຯ

໗໖ຯ

‘‘ໂສ ນູນາຫໍ ວຘິສ຺ສາມິ, ອຕ຺ຕານໍ ກາມເຫຕຸກໍ;

ນ ຫີ ສມ္မံ ອສမ္ເມນ, ອຫံ ວສີຕုမ္ສ္ສເຫ။

໗໗။

‘‘ສເຈ ຕ္ວံ ມဇ္ຫ ສຕီ ຊນိນ္ທ, ນ ກາມယາສိ ນຣວိຣ ເສဋ္ဌ;

ຈဇາມိ ນံ ສဗ္ဗဇນສ္ສ ສိဗ္ဗາ, မယາ ປမုတ္တံ ຕတော ອວ္ຫເယສိ ນံ။

໗໘။

‘‘ອທູသိယံ ເຈ ອภိပါຣກ ຕ္ວံ, ຈဇາສິ ກတ္ເຕ ອຫိတາຍ ຕ္ຍသ္ສ;

မຫາ ຈ ເຕ ອုປ໌ວາໂທປီ ອສ္ສ, ນ ຈາປີ ຕ္ຍສ္ສ ນຄຣမ္ຫိ ປက္ໂຂ။

໗໙။

‘‘ອຫံ ສຫိສ္သံ ອຸປ໌ວາທເມຕံ, ນိນ္ທံ ປສံສံ ຄຣဟဉ္ຈ ສဗ္ဗံ;

မမေຕမາຄစ္ຆတု ภူมิປາລ, ຍထາສုခံ ສິວိ ກໂຣຫိ ກາမံ။

໘໐။

‘‘ໂຍ ເນວ ນိန္ທံ ນ ປနပ္ပສံສံ, ອາທိယຕိ ຄຣຫံ ໂນປိ ປູဇံ;

ສိຣိ ຈ ລက္ခီ ຈ ອເປຕိ ຕမ္ຫາ, ອາໂປ ສຸວုဋ္ဌີວ ຍထາ ထလမ္ຫາ။

໘໑။

‘‘ຍံ ກိဉ္ຈိ ທုက္ခဉ္ຈ ສုခဉ္ຈ ເອတ္ໂຕ, ສမ္မາຕိສາຣဉ္ຈ မໂນວိฆາຕံ;

ອုຣສາ ອຫံ ປစ္ຈုတ္ຕຣိສ္ສາມိ ສဗ္ဗံ, ປထວီ ຍထາ ထາວຣານံ ຕສານံ။

໘໒။

‘‘ສမ္မາຕိສາຣဉ္ຈ မໂນວိฆາຕံ, ທုက္ခဉ္ຈ ນိစ္ဆາမိ ອຫံ ປເຣສံ;

ເອໂກວိມံ ຫາຣယိສ္ສາမိ ภາຣံ, ສမ္မေ ຖິໂຕ ກိဉ္ຈိ ອຫາປယန္ໂຕ။

໘໓။

‘‘ສဂ္ဂူປဂံ ປုဉ္ဉກမ္မံ ຊນိန္ທ, မາ မေ ຕ္ວံ ອန္ຕຣາယံ ອກາສိ;

ທທາມິ ເຕ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ປສນ຺ໂນ, ຣາຊາວ ຍຎ຺ເຎ ຘນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ.

໙໔.

‘‘ອທ຺ຘາ ຕຸວໍ ກຕ຺ເຕ ຫິເຕສິ ມຍ຺ຫໍ, ສຂາ ມມໍ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ຕຸວຎ຺ຈ;

ນິນ຺ເທຍ຺ຍຸ ເທວາ ປີຕໂຣ ຈ ສພ຺ເພ, ປາປຎ຺ຈ ປສ຺ສໍ ອຠິສມ຺ປຣາຍໍ.

໙໕.

‘‘ນ ເຫຕຘມ຺ມໍ ສິວິຣາຊ ວຊ຺ຊຸໍ, ສເນຄມາ ຊານປທາ ຈ ສພ຺ເພ;

ຍໍ ເຕ ມຍາ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ປທິນ຺ນາ, ກຸເສຫິ ຣາຊາ ວນຖໍ ສຊາຫິ.

໙໖.

‘‘ອທ຺ຘາ ຕຸວໍ ກຕ຺ເຕ ຫິເຕສິ ມຍ຺ຫໍ, ສຂາ ມມໍ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ຕຸວຎ຺ຈ;

ສຕຎ຺ຈ ຘມ຺ມານິ ສຸກິຕ຺ຕິຕານິ, ສມຸທ຺ທເວລາວ ທຸຣຈ຺ຈຍານິ.

໙໗.

‘‘ອາຫຸເນຍ຺ໂຍ ເມສິ ຫິຕານຸກມ຺ປີ, ຘາຕາ ວິຘາຕາ ຈສິ ກາມປາໂລ;

ຕຍີ ຫຸຕາ ຣາຊ ມຫປ຺ຜລາ ຫິ, ກາເມນ ເມ ອຸມ຺ມທນ຺ຕີ ປຏິຈ຺ຉ.

໙໘.

‘‘ອທ຺ຘາ ຫິ ສພ຺ພໍ ອຠິປາຣກ ຕ຺ວໍ, ຘມ຺ມໍ ອຈາຣີ ມມ ກຕ຺ຕຸປ຺ຕ຺ຕ;

ອຎ຺ໂຎ ນຸ ເຕ ໂກ ອິຘ ໂສຕ຺ຖິກຕ຺ຕາ, ທ຺ວິປໂທ ນໂຣ ອຣຸເຓ ຊີວໂລເກ.

໙໙.

‘‘ຕຸວໍ ນຸ ເສຏ຺ໂຐ ຕ຺ວມນຸຕ຺ຕໂຣສິ, ຕ຺ວໍ ຘມ຺ມຄຸຕ຺ໂຕ ຘມ຺ມວິທູ ສຸເມໂຘ;

ໂສ ຘມ຺ມຄຸຕ຺ໂຕ ຈິຣເມວ ຊີວ, ຘມ຺ມຎ຺ຈ ເມ ເທສຍ ຘມ຺ມປາລ.

໑໐໐.

‘‘ຕທິງ຺ຆ ອຠິປາຣກ, ສຸໂຓຫິ ວຈນໍ ມມ;

ຘມ຺ມໍ ເຕ ເທສຍິສ຺ສາມິ, ສຕໍ ອາເສວິຕໍ ອຫໍ.

໑໐໑።

‘‘ສາຊຸ ຊມ຺ມຣຸຈິ ຣາຊາ, ສາຊຸ ປ຺ຍຸຍາຕວາ ນໂຣ;

ສາຊຸ ມິຕ຺ຕານມທຸທຸພ຺ໂກ, ປາປ຺ສ຺ສາກຣຕໍ ສຸຂໍ።

໑໐໘።

‘‘ອກ຺ໂກຊນສ຺ສ ວິຊິເຕ, ຖິຕຊມ຺ມສ຺ສ ຣາຊິໂນ;

ສຸຂໍ ມນຸສ຺ສາ ອາເສຖ, ສີຕຈ຺ຉາຍາຍ ສງ຺ຆເຣ።

໑໐໓።

‘‘ນ ຈາຫເມຕໍ ອພິໂຣຈຍາມິ, ກມ຺ມໍ ອສເມກ຺ຂກຕໍ ອສາຊຸ;

ເຍ ວາປິ ຍຕ຺ວານ ສຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຸປ຺ມາ ອິມາ ມຍ຺ຫໍ ຕຸວໍ ສຸໂຕຫິ።

໑໐໔።

‘‘ຄວໍ ເຈ ຕຣມານານໍ, ຊິມ຺ຫໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຸງ຺ຄໂວ;

ສພ຺ພາ ຕາ ຊິມ຺ຫໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເນຕ຺ເຕ ຊິມ຺ຫໍ ຄເຕ ສຕິ።

໑໐໕።

‘‘ເອວເມວ ມນຸສ຺ເສສຸ, ໂຍ ໂຫຕິ ເສຍ຺ຖສມ຺ມໂຕ;

ໂສ ເຈ ອຊມ຺ມໍ ຈຣຕິ, ປເຄວ ອິຕຣາ ປ຺ຊາ;

ສພ຺ພໍ ຣຍ຺ຖໍ ທຸຂໍ ເສຕິ, ຣາຊາ ເຈ ໂຫຕິ ອຊມ຺ມິໂກ።

໑໐໖።

‘‘ຄວໍ ເຈ ຕຣມານານໍ, ອຸຊຸໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຸງ຺ຄໂວ;

ສພ຺ພາ ຄາວີ ອຸຊຸໍ ຍນ຺ຕິ, ເນຕ຺ເຕ ອຸຊຸໍ ຄເຕ ສຕິ།

໑໐໗።

‘‘ເອວເມວ ມນຸສ຺ເສສຸ, ໂຍ ໂຫຕິ ເສຍ຺ຖສມ຺ມໂຕ;

ໂສ ສເຈ ຨມ຺ມໍ ຈຣຕິ, ປເຄວ ອິຕຣາ ປ໌ຊາ;

ສພ຺ພໍ ຣຎ຺ຖໍ ສຸຂໍ ເສຕິ, ຣາຊາ ເຈ ໂຫຕິ ຨມ຺ມິໂກ.

໑໐໗.

‘‘ນ ຈາປາຫໍ ອຨມ຺ເມນ, ອມຣຕ຺ຕມກິປ຺ຕ຺ຖເຍ;

ອິມໍ ວາ ປຖວິ ສພ຺ພໍ, ວິເຊຕ຺ ອກິປາຣກ.

໑໐໘.

‘‘ຍຄ຺ຫິ ກິຄ຺ຈິ ມນຸສ຺ເສສຸ, ຣຕນໍ ອິຨ ວິຊ຺ຊຕິ;

ຄາໂວ ທາໂສ ຫິຣຄ຺ຄຄ຺ຈ, ວຕ຺ຖິຍໍ ຫຣິຈນ຺ທນໍ.

໑໑໐.

‘‘ອສ຺ສິຕ຺ຖິໂຍ ຣຕນໍ ມຕິກຄ຺ຈ, ຍຄ຺ຈາປິ ເມ ຈນ຺ທິມສູຣິຍາ ອກິປາລຍນ຺ຕິ;

ນ ຕສ຺ສ ເຫຕຸ ວິສມໍ ຈເຣຍ຺ຍໍ, ມຊ຺ເຊ ສິວີນໍ ອຸສໂກມ຺ຫິ ຊາໂຕ.

໑໑໑.

‘‘ເນຕາ ຫິຕາ ອຸຄ຺ຄໂຕ ຣຎ຺ຖປາໂລ, ຨມ຺ມໍ ສິວີນໍ ອປ຺ຈາຍມາໂນ;

ໂສ ຨມ຺ມເມວານຸວິຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ, ຕສ຺ມາ ສເກ ຈິຕ຺ຕວເສ ນ ວຕ຺ໂຕ.

໑໑໒.

‘‘ອທ຺ຨາ ຕ຺ວໍ ມຫາຣາຊ, ນິຈ຺ຈໍ ອພ຺ຍສນໍ ສິວໍ;

ກາຣິສ຺ສສີ ຈິຣໍ ຣຊ຺ຊໍ, ປຄ຺ຄາ ຫິ ຕວ ຕາທິສີ.

໑໑໓.

‘‘ເອຕໍ ເຕ ອນຸໂມທາມ, ຍໍ ຨມ຺ມໍ ນປ຺ປມຊ຺ຊສິ;

ຨມ຺ມໍ ປມຊ຺ຊ ຂຕ຺ຕິໂຍ, ຣຎ຺ຖາ ຈວຕິ ອິສ຺ສໂຣ.

໑໑໔.

‘‘ຨມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມາຕາປິຕູສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໑໔.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ປຸຕ຺ຕທາເຣສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໑໕.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໑໖.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ວາຫເນສຸ ພເລສຸ ຈ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໑໗.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໑໘.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຣຏ຺ເຖສຸ ຊນປ຺ເທສຸ ຈ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໘໐.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ຈ;

ອິຣ ຣມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິ.

໑໘໑.

‘‘ຣມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ມິຄປ຺ກ຺ຂີສຸ ຂຕ຺ຕິຍ;

ອິຈ ຌມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີຯ

໑໘໔ຯ

‘‘ຌມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ຌມ຺ໂມ ຈິຕ຺ໂຕ ສຸຂາວໂຫ;

ອິຈ ຌມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີຯ

໑໘໕ຯ

‘‘ຌມ຺ມໍ ຈຣ ມຫາຣາຊ, ໄສນ຺ທາ ເທວາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາ;

ສຸຈິຕ຺ເຕນ ທິວໍ ປ຺ຕ຺ຕາ, ມາ ຌມ຺ມໍ ຣາຊ ປ຺ປມາໂທ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພາປີຕິ, ຊນິນ຺ທ, ອຫເມຕໍ ເອກໂກວ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອາເນສ຺ສາມິ, ຕສ຺ມາ ຖເປຕ຺ວາ ມມຄ຺ຈ ຕ຺ວຄ຺ຈ ອຄ຺ຌາ ສພ຺ພາປີ ປຊາ ອິມສ຺ສ ກຕສ຺ສ ອາກາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ຊຄ຺ຌາ ນ ຊານິສ຺ສນ຺ຕິຯ ກຸເສຫີຕິ ຕາຍ ສທ຺ຌີ ອກິຣມນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຕຕ຺ຫາວນຖໍ ກຸສໍ ກໂຣຫີ ວຌ຺ເຌຫີ ມໂນຣຖໍ ປູເຣຫີຯ ສຊາຫີຕິ ມໂນຣຖໍ ປນ ປູເຣຕ຺ວາ ສເຈ ເຕ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ອຖ ນໍ ສຊາຫີ ມຍ຺ຫເມວ ປຏິເທຫີຯ ກມ຺ມກຣນ຺ຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ, ໂຍ ມນຸສ຺ໂສ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ, ໂສ ປ຺ຈ຺ຉາ ມາ ອິຈ ອຄ຺ເຄ ອິທໍ ປາປກມ຺ມໍ ມຄ຺ຄີສຸ ມາ ຊານນ຺ຕູຕິ ມຄ຺ຄຕິ ຈິນ຺ເຕຕິ, ທຸຈິນ຺ຕິຕເມຕໍ ຕສ຺ສຯ ກີການຕາ? ປສ຺ສນ຺ຕິ ກູຕານິ ກໂຣນ຺ຕເມຕນ຺ຕິ ເຍ ຈ ພຸທ຺ຌາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຌາ ພຸທ຺ຌປຸຕ຺ຕາ ອິທ຺ຌິຍາ ຍຸຕ຺ຕາ, ເຕ ຈ ນໍ ປສ຺ສນ຺ຕິເຍວຯ ນ ເມ ປີຍາຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ, ອຄ຺ໂຄ ນຸ ເຕ ໂກຈິ ‘‘ອິຈ ໂລກສ຺ມິ ສກລາຍປີ ປຖວິຍາ ນ ເມ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີ ປີຍາ’’ຕິ ເອວໍ ສທ຺ທເຫຍ຺ຍຯ

ສີໂຫວ ເສລສ຺ສ ຄຸຫນ຺ຕິ, ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ຕໍ ອິຈ ນ ອາເນສີ, ອຖ ຍຖາ ສີໂຫ ກິເລສປຣິລຸອາເທ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ສີຫໂປຕິກາຍ ວສນຍ຺ຖານໍ ມຕິຄຸຫໍ ອຸເປຕິ, ເອວໍ ຕສ຺ສາ ວສນຍ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉ, ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຖນໍ ປູເຣຫີຕິຯ ສຸຂປ຺ຜລນ຺ຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ, ປຕ຺ຌິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ເຂນ ຜຸຍ຺ຖາ ສມານາ ນ ສຸຂວິປາກທາຍກກມ຺ມໍ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ຕິ, ສມ຺ໂມຫິຕາ ວາປີ ຫຸຕ຺ວາ ໂມເທນ ມູລຸຫາ ສຸເຂນ ມຕ຺ຕາ ປາປກມ຺ມໍ ນາມ ນ ສມາຈຣນ຺ຕິຯ ຍຖາສຸຂໍ, ສາມິ, ກໂຣຫີ ກາມນ຺ຕິ, ສາມິ ສີວິຣາຊ, ອຕ຺ຕໂນ ທາສີ ປຣິຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ ຄຣຫາ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕ຺ວໍ ຍຖາສຸຂໍ ຍຖາຊ຺ຊາສຍໍ ກາມໍ ກໂຣຫີ, ອຕ຺ຕໂນ ອິຈ຺ຉໍ ປູເຣຫີຕິຯ ນ ເຕນ ໂສ ຊີວຕີຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ, ໂຍ ‘‘ອິສ຺ສໂຣມ຺ຫີ’’ຕິ ປາປໍ ກໂຣຕິ, ກຕ຺ວາ ຈ ກີ ມໍ ເທວມນຸສ຺ສາ ວກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ນ ອຸຕ຺ຕສຕິ ນ ໂອຕ຺ຕປ຺ປຕິ, ໂສ ເຕນ ກມ຺ເມນ ນ ຈ ທີຆກາລໍ ຊີວຕິ, ຂິປ຺ປເມວ ມຣຕິ, ເທວຕາປີ ປນ ‘‘ກີ ອິມສ຺ສ ປາປຣຄ຺ໂຄ ຣຊ຺ເຊນ, ວຣມສ຺ສ ວາລຸອຸກຆຍໍ ຄເລ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ມຣຕ’’ນ຺ຕິ ລາມເກນ ຈກ຺ຂຸນາ ໂອໂລເກນ຺ຕິຯ

ອຄ຺ຌາຕກນ຺ຕິ, ມຫາຣາຊ, ອຄ຺ເຄສໍ ສນ຺ຕກໍ ເຕຫີ ສາມິເກຫິ ປທິນ຺ນໍ ທານໍ ເຍ ອຕ຺ຕໂນ ຌມ຺ເມ ຖິຕາ ປຏິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເຕ ຕຕ຺ຖ ປຏິຈ຺ຉກາ ຈ ທາຍກາ ຈ ສພ຺ເພປີ ສຸຂປ຺ຜລເມວ ກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ ປຏິຄ຺ຄາຫເກ ທີ ປຏິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ເຕ ຕໍ ທານໍ ທາຍກສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ວິປາກໍ ເທຕີຕິຯ ໂຍ ອຕ຺ຕທຸກ຺ເຂນາຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ, ໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ເຂນ ປີລຸອິໂຕ ຕໍ ປຣສ຺ສ ທຫຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໂຕ ອປເນຕ຺ວາ ປຣສ຺ສ ສຣີເຣ ຂິປຕິ, ປຣສ຺ສ ວາ ສຸເຂນ ອຕ຺ຕໂນ ສຸຂໍ ທຫຕິ, ປຣສ຺ສ ສຸຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນິ ປກ຺ຂິປຕິ, ‘‘ອຕ຺ຕໂນ ທຸກ຺ຂໍ ຫຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ກໂຣຕິ, ‘‘ອຕ຺ຕານໍ ສຸເຂສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣໍ ທຸກ຺ຂິຕໍ ກໂຣຕິ, ‘‘ອຕ຺ຕານໍ ສຸເຂສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຣສ຺ສ ສຸຂໍ ນາເສຕິ, ນ ໂສ ຌມ຺ມໍ ຊານາຕິຯ ໂຍ ປນ ເອວໍ ຊານາຕິ ‘‘ຍເຖວິທໍ ມຍ຺ຫໍ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ, ຕຖາ ປເຣສ’’ນ຺ຕິ, ສ ເອຫິ ຌມ຺ມໍ ຊານາຕິ ນາມາຕິ ອຍເມຕ຺ຖສ຺ສາ ຄາຖາຍ ອຕ຺ໂຖຯ

ປີເຍນ ເຕ ທມ຺ມິຕິ ປີເຍນ ການຕກູເຕນ ປີຍໍ ຜລໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ທມ຺ມິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປີຍໍ ລກນ຺ຕີຕິ ສໍສາເຣ ສໍສຣນ຺ຕາ ປີຍເມວ ລກນ຺ຕິຯ ກາມເຫຕຸກນ຺ຕິ, ສມ຺ມ ອກິປ຺ປາຣກ , ກາມເຫຕຸກໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອຕ຺ຕານໍ ວຌິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເມ ປຣິວິຕກ຺ໂກ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິຯ ມຍ຺ຫ ສຕິນ຺ຕິ ມມ ສນ຺ຕກໍຯ ‘‘ມຍ຺ຫ ສຕີ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ມມ ສນ຺ຕກາຕິ ເອວໍ ມຄ຺ຄມາໂນ ສເຈ ຕ຺ວໍ ຕໍ ນ ກາເມສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສພ຺ພຊນສ຺ສາຕິ ສພ຺ພາ ເສນິໂຍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສພ຺ພຊນສ຺ສ ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ອຫິຕາຕິ ປຣິຈ຺ຈຊິສ຺ສາມີຯ ຕໂຕ

ອວຸຫເຍສີຕິ ຕໂຕ ຕໍ ອປ໌ຣິຄຸຄຫີຕຕຸຕາ ອາເນຍຸຍາສີ. ອຫູສີຍນຸຕິ ອນປ໌ຣາຊໍ. ກຕຸເຕຕິ ຕເມວ ອປ໌ເຣນ ນາເມນ ອາລປ໌ຕິ. ໂສ ຫິ ຣຄຸໂລ ຫິຕໍ ກໂຣຕິ, ຕສຸມາ "ກຕຸຕາ"ຕິ ວຸຈຸຈຕິ. ນ ຈາປີ ຕຸຍສຸສາຕິ ເອວໍ ອກິຈຸຈກາຣີຕິ ນຄເຣ ຕວ ໂກຈິ ປ໌ກຸໂຂປີ ນ ກເວຍຸຍ.

ນິນຸທນຸຕິ ນ ເກວລໍ ອຸປ໌ວາທເມວ, ສເຈປີ ມໍ ໂກຈິ ສມຸມຸຂາ ນິນຸທິສຸສຕິ ວາ ປ໌ສໍສິສຸສຕິ ວາ, ໂທສໍ ວາ ປ໌ນ ອາໂຣເປ໌ນຸໂຕ ຄຣ ຫິສຸສຕິ, ຕມຸປ໌າທໍ ນິນຸທໍ ປ໌ສໍສໍ ຄຣຫລຸຈ ສພຸພໍ ສຫິສຸສາມີ, ສພຸພເມຕໍ ມມ ອາຄຈຸຉຕູຕິ ວທຕິ. ຕມຸຫາຕິ ໂຍ ເອເຕ ນິນຸທາທໂຍ ນ ຄຕຸຫາຕິ, ຕມຸຫາ ປຸ໌ຣິສາ ອິສຸສຣິຍສງຂາຕາ ສິຣີ ຈ ປ໌ຍຸຍາສງຂາຕາ ລກຸຂີ ຈ ຖລຍຸຖານໂຕ ສຸວຸຍຸກິສງຂາໂຕ ອາ ໂປ໌ ວິຍ ອເປ໌ຕິ ນ ປ໌ຕິຍຸຖາຕີຕິ. ເອຕຸໂຕຕີ ອີໂຕ ມມ ຕສຸສາ ປ໌ຣິຈຸຈຕຸຕກາຣຕາ. ຊມຸມາຕີສາຣຄຸຈາຕີ ຊມຸມໍ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ປ໌ວຕຸຕໍ ອກຸສລໍ ວາ ຍໍ ກິຄຸຈິ ໂຫຕິ. ປ໌ຈຸຈຸຕຸຕຣິສຸສາມີຕິ ສມຸປ໌ຝິຈຸຉິສຸສາມີ ຊາຣຍິສຸສາມີ. ຖາວຣານໍ ຕສານນຸຕິ ຍຖາ ມ ຫາປ໌ຖວີ ຊີຕາສວານຄຸຈ ປຸ໌ຖຸຊຸຊນານຄຸຈ ກິຄຸຈິ ສມຸປ໌ຝິຈຸຉຕິ ສພຸພໍ ອຊິວາເສຕິ, ຕເຖວາຫມຸປີ ສພຸພເມຕໍ ສມຸປ໌ຝິຈຸຉິສຸສາມີ ອຊິວາເສສຸສາມີຕິ ທີເປ໌ຕິ. ເອໂກວິມນຸຕິ ອຫໍ ເອໂກວ ອິມມຸປີ ອຕຸຕໂນ ທຸກຸຂກາຣໍ ຫາຣຍິສຸສາມີ ຊາຣຍິສຸສາມີ ວຫິສຸສາມີ. ຊມຸເມ ຖິໂຕຕິ ວິນິຈຸຉຍຊມຸເມ ປ໌ເວຕ໌ຊມຸເມ ຕິວິຊສຸຈຣິຕຊມຸເມ ຈ ຖິໂຕ ຫຸຕຸວາ.

ສຄຸຄູປ໌ຄນຸຕິ , ເທວ, ປຸ໌ຄຸຍກມຸມໍ ນາເມຕໍ ສຄຸຄູປ໌ຄໍ ໂຫຕິ. ຍຄຸເຍ ຊນນຸຕິ ຍຄຸຍຊນໍ, ອຍເມວ ວາ ປ໌າໂຖ. ສຂາຕິ ອຸມຸ ມາທນຸຕິປີ ມມ ສຫາຍິກາ, ຕຸວມຸປີ ສຫາຍໂກ. ປີຕໂຣຕິ ພຸຣຫຸມາໂນ. ສພຸເພຕິ ນ ເກວລໍ ເທວພຸຣຫຸມາໂນວ, ສພຸເພ ຣຍຸຖວາ ສີໂນປີ ມໍ ປ໌ສຸສຖ, "ໂກ, ສຫາຍກສຸສ ກຣິຍາ ສຫາຍິກາ ອີມີນາ ເຄເທ ກຕາ"ຕິ ນິນຸເທຍຸຍຸໍ. ນ ເຫຕຊມຸມນຸຕິ ນ ຫີ ເອຕໍ ອຊມຸມີກໍ. ຍໍ ເຕ ມຍາຕິ ຍສຸມາ ມຍາ ສາ ຕຸຍຸຫໍ ທິນຸນາ, ຕສຸມາ ເອຕໍ ອຊມຸໂມຕິ ນ ວທິສຸສນຸຕິ. ສຕນຸຕິ ສນຸຕານໍ ພຸທຸຊາທີນໍ ຂນຸຕິເມຕຸຕາກາວນາສີລາຈາຣສງຂາຕານີ ຊມຸມານີ ສຸວຕຸຕິຕານີ ສມຸທຸທເວລາວ ທຸຣຈຸຈຍານີ, ຕສຸມາ ຍຖາ ສມຸທຸໂທ ເວລໍ ນາຕິກຸກມຕິ, ເອວມຫມຸປີ ສີລເວລໍ ນາຕິກຸກມິສຸສາມີຕິ ວທຕິ.

ອາຫຸເນຍຸໂຍ ເມສີຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕຸວໍ ມມ ອາຫຸນປ໌າຫຸນສກຸກາຣສຸສານຸຈຸຉວິໂກ. ຊາຕາ ວິຊາຕາ ຈສີ ກາມປ໌າໂລຕິ ຕຸວໍ ມມ, ເທວ, ຊາຣຕາໂຕ ຊາຕາ ອິສຸສຣິຍສຸຂສຸສ ວິທຫນໂຕ ວິຊາຕາ ອິຈຸຉິຕປ໌ຕຸຖິຕານໍ ກາມານໍ ປ໌າລນໂຕ ກາມປ໌າໂລ. ຕຍິ ຫຸຕາຕິ ຕຸຍຸຫໍ ທິນຸນາ. ກາເມນ ເມຕິ ມມ ກາເມນ ມມ ປ໌ຕຸຖນາຍ ອຸມຸມາທນຸຕີ ປ໌ຝິຈຸຉາຕິ ເອວໍ ອກິປ໌າຣໂກ ຣຄຸໂລ ເທຕິ. ຣາຊາ "ນ ມຍຸຫໍ ອຕຸໂຖ"ຕິ ປ໌ຝິກຸຂິປ໌ຕິ. ກູມິຍໍ ປ໌ຕິຕໍ ສາກຸຕິກປ໌ຈຸຊີ ປີຝຸກິປ໌າເທນ ປ໌ຫຣິຕຸວາ ອຜວິຍໍ ຊິປ໌ນຸຕາ ວິຍ ອຸໂກປີ ນໍ ຊຫນຸ ເຕວ. ອີທານິ ຣາຊາ ປຸ໌ນ ອກຖນຕຸຖາຍ ຕໍ ສນຸຕຊຸເຊນຸໂຕ "ອທຸຊາ ຫີ"ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕຕຸຖ ກຕຸຕຸປຸ໌ຕຸຕາຕິ ປີຕາປີສຸສ ກຕຸ ຕາວ, ເຕນ ນໍ ເອວໍ ອາລປ໌ຕິ. ອີທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ອທຸຊາ ຕຸວໍ ອີໂຕ ປຸ໌ພຸເພ ມຍຸຫໍ ສພຸພຊມຸມໍ ອຈຣີ, ຫີຕເມວ ວຸຫຸຒິເມວ ອ ກາສີ, ອີທານີ ປ໌ນ ປ໌ຝິປ໌ກຸໂຂ ຫຸຕຸວາ ພຫຸໍ ກເຖສີ, "ມາ ເອວໍ ວິປຸ໌ປ໌ລປ໌ສີ, ອຄຸໂຍ ນຸ ເຕ ທຸວິປ໌ໂທ ນໂຣ, ໂກ ອີຊ ຊີວໂລເກ ອຣຸເຕເຍວ ໂສຕຸຖິກຕຸຕາ, ສເຈ ຫີ ອຫໍ ວິຍ ອຄຸໂຍ ຣາຊາ ຕວ ກຣິຍາຍ ປ໌ຝິພທຸຊຈິຕຸໂຕ ອກວິສຸສ, ອນຸໂຕອຣຸເຕເຍວ ຕວ ສີ ສໍ ຊິນຸທາເປ໌ຕຸວາ ຕໍ ອຕຸຕໂນ ພເຣ ກເຣຍຸຍ, ອຫໍ ປ໌ນ ອກຸສລກເຍເນວ ນ ກໂຣມີ, ຕຸຕຸຫີ ໂຫຫີ, ນ ເມ ເອຕາຍ ອຕຸໂຖ"ຕິ ຕໍ ສນຸຕຊຸເຊສີ.

ໂສ ຕໍ ສຸຕຸວາ ປຸ໌ນ ກິຄຸຈິ ວຕຸຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ຣຄຸໂລ ຖຸຕິວເສນ "ຕຸວໍ ນູ"ຕິ ຄາຖມາຫ. ຕສຸສຕຸໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຕຸວຄຸເຍວ ສກລຊມຸພຸທີເປ໌ ສພຸເພສໍ ນຣິນຸທານໍ ເສຍຸໂຖ, ຕຸວໍ ອນຸຕຸຕໂຣ, ຕຸວໍ ວິນິຈຸຉຍຊມຸມປ໌ເວຕ໌ຊມຸມສຸຈຣິຕຊມຸມານໍ ໂຄປ໌າຍເນນ ຊມຸມຄຸຕຸໂຕ, ເຕສໍ ວິທິຕຕຸຕາ ຊມຸມວິທູ ຕຸວໍ ສຸເມໂຊ, ໂສ ຕຸວໍ ຍໍ ຊມຸມໍ ໂຄເປ໌ສີ, ເຕເນວ ຄຸຕຸໂຕ ຈິຣໍ ຊີວ, ຊມຸມຄຸຈ ເມ ເທ ເສຫີ ຊມຸມປ໌າລກ, ຊມຸມໂຄປ໌ກ, ຣາຊວຣາຕິ.

ອຖ ຣາຊາ ຊມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ "ຕທິງຆ"ຕິອາທິມາຫ. ຕຕຸຖ ອິງຆາຕິ ໂຈທນຕຸເຖ ນິປ໌າໂຕ, ຍສຸມາ ມໍ ຕຸວໍ ໂຈເທສີ, ຕສຸມາຕິ ອຕຸໂຖ. ສຕນຸຕິ ພຸທຸຊາທີຫີ ສປຸ໌ປຸ໌ຣິເສຫີ ອາເສວິຕໍ. ສາຊູຕິ ສຸນຸທໂຣ ປ໌ສຕຸໂຖ. ວິນິຈຸຉຍປ໌ເວຕ໌ສຸຈຣິຕຊມຸເມ ໂຣເຈຕີຕິ ຊມຸມຣຸຈິ. ຕາທິໂສ ຫີ ຊີວິຕໍ ຊຫນຸໂຕປີ ອກິຈຸຈໍ ນ ກໂຣຕິ, ຕສຸມາ ສາຊຸ. ປ໌ຄຸຍາຕວາຕິ ຍາຕສມຸປ໌ນຸໂນ. ມິຕຸຕານ ມທຸທຸພຸໂກຕິ ມິຕຸຕສຸສ ອທຸສຸສນກາໂວ. ກິຕຊມຸມສຸສາຕິ ປ໌ຕິຍຸກິຕຕິວິຊຊມຸມສຸສ. ອາເສຖາຕິ ອາເສຍຸຍໍ ນິສີເທຍຸຍໍ. ເທສ ນາສີສເມວ ເຈຕໍ, ຈຕຸຕາໂຣປີ ອິຣິຍາປ໌ເຖ ສຸຂໍ ກປຸ໌ເປ໌ຍຸຍນຸຕິ ອຍໍ ປ໌ເນຕຸຖ ອຕຸໂຖ. ສີຕຈຸສາຍາຍາຕິ ປຸ໌ຕຸຕທາຣຍາຕິມິຕຸຕານໍ ສີຕລາຍ ສາຍາຍ. ສງຆເຣຕິ ສກຆເຣ, ອຕຸຕໂນ ເຄເຫຕິ ອຕຸໂຖ. ອຊມຸມພລິທຕຸຆາທີຫີ ອນຸປ໌ທຸທຸຕາ ສຸຂໍ ວເສຍຸຍນຸຕິ ທສຸເສຕິ. ນ ຈາຫເມຕນຸຕິ, ສມຸມ ອກິປ໌າຣກ, ຍເມຕໍ ອສເມກຸຂິຕຸວາ ກຕໍ ອສາຊຸກມຸມໍ, ເອຕໍ ອຫໍ ນ ໂຣຈຍາມີ. ເຍ ວາປີ

ລຕ຺ວານາຕິ ເຍ ວາ ປນ ຣາຊາໂນ ລຕ຺ວາ ຕຸເລຕ຺ວາ ຕິເຣຕ຺ວາ ສຍໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ເຕສາຫໍ ກມ຺ມໍ ໂຣເຈມິຕິ ອຣິປ຺ປາໂຍ။ ອຸປມາ ອິມາຕິ ອິມສ຺ມິ ປນຕ຺ເຖ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ອິມາ ຫ຺ເວ ອຸປມາ ສຸໂຕາຫີ။

ຊິມ຺ຫນ຺ຕິ ວງກໍ။ ເນຕ຺ເຕຕິ ໂຍ ຄາວິໂຍ ເນຕິ, ຕສ຺ມິ ເຊຍ຺ຖເກົາສເກາ။ ປເຄວາຕິ ຕສ຺ມິ ອຣມ຺ມໍ ຈຣນ຺ເຕ ອິຕຣາ ປຊາ ປເຄວ ຈຣຕິ, ອຕິວິຍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ຣມ຺ມິໂກຕິ ຈຕ຺ຕາຣິ ອຄຕິຄມນານິ ປຫາຍ ຣມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ။ ອມຣຕ຺ຕນ຺ຕິ ເທວຕ຺ຕໍ။ ຣຕນນ຺ຕິ ສວິລ຺ລາຕກາວິລ຺ລາຕກຣຕນໍ။ ວຕ຺ຖິຍນ຺ຕິ ກາສິກວຕ຺ຖເມວ။ ອສ຺ສິຕ຺ຖິໂຍຕິ ວາຕສມຄຕິອສ຺ເສປີ ອຸຕ຺ຕມຣູປຣຣາ ອິຕ຺ຖິໂຍປີ။ ຣຕນໍ ມຕິກລ຺ຈາຕິ ສຕ຺ຕວິຣຣຕນລ຺ຈ ມຫຄ຺ຆກຕ຺ຫກລ຺ຈ။ ອກິປາລຍນ຺ຕີຕິ ອາໂລກໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ။ ນ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຊ຺ຊສ຺ສປີ ເຫຕຸ ນ ວິສມໍ ຈເຣຍ຺ຍໍ။ ອຸສໂກມ຺ຫີຕິ ຍສ຺ມາ ອຫໍ ສິວິນໍ ມຊ຺ເຊ ເຊຍ຺ຖກຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ຊາໂຕ, ຕສ຺ມາ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣຊ຺ຊກາຣຕມ຺ປີ ນ ວິສມໍ ຈຣາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ເນຕາຕິ ມຫາຊນໍ ກຸສເລ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເທວນຄຣໍ ເນຕາ, ຫິຕກຣເຕາ ຕສ຺ສ ຫິຕາ, ''ສິວິຣາຊາ ກິຣ ຣມ຺ມຈາຣີ''ຕິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ລາຕຕ຺ຕາ ອຸຄ຺ຄໂຕ, ສເມນ ຣຍ຺ຖປາລນໂຕ ຣຍ຺ຖປາໂລ။ ອປຈາຍມາໂນຕິ ສິວິນໍ ໂປຣາຕກຣາຊູນໍ ປເວຕິຣມ຺ມໍ ອປຈາຍມາໂນ။ ໂສຕິ ໂສ ອຫໍ ຕເມວ ຣມ຺ມໍ ອນຸວິຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ ຕສ຺ມາ ເຕນ ກາຣເຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວເສ ນ ວຕ຺ຕາມິ။

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຣມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອກິປາຣໂກ ຖຸຕີ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ອທ຺ຣາ''ຕິອາທິມາຫ။ ນປ຺ປມຊ຺ຊສີຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຖິຕຣມ຺ມໍ ນປ຺ປມຊ຺ຊສິ ຕຕ຺ເຖວ ວຕ຺ເຕສີ။ ຣມ຺ມໍ ປມຊ຺ຊາຕິ ຣມ຺ມໍ ປມຸສ຺ສິຕ຺ວາ ອຄຕິວເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ။ ເອວໍ ໂສ ຕສ຺ສ ຖຸຕີ ກຕ຺ວາ ''ຣມ຺ມໍ ຈຣາ''ຕິ ຣມ຺ມຈຣິຍາຍ ນິຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປີ ທສ ໂອວາທຄາຖາ ອກາສິ။ ຕາສມຕ຺ໂຖ ເຫຍ຺ຖາ ເຕສກຸຕຊາຕເກ (ຊາ။ ໔໗໑ກ໗໑ ອາທໂຍ) ວຕ຺ຕິໂຕວ။

ເອວໍ ອກິປາຣກເສນາປຕິນາ ຣລ຺ໂລ ຣມ຺ເມ ເທສິເຕ ຣາຊາ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕິຍາ ປຜິພທ຺ຣຈິຕ຺ຕໍ ວິໂນເທສິ။

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຣມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຣາເນສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ໂສ ກິກ຺ຂຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖາສີ။ ຕທາ ສຸນນ຺ທສາຣຖິ ອານນ຺ໂທ ອໂຫສິ, ອກິປາຣໂກ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີ ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ, ເສສປຣິສາ ພຸທ຺ຣປຣິສາ, ສິວິຣາຊາ ອຫເມວ ອໂຫສິນ຺ຕີ။

ອຸມ຺ມາທນ຺ຕິຊາຕກວຕ຺ຕນາ ທຸຕິຍາ။

[໕໒໘] ໓။ ມຫາໂພຣິຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ກິ ນຸ ທຕ຺ຫໍ ກິມຊິນນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປລ຺ລາປາຣມີ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ။ ວຕ຺ຖຸ ມຫາອຸມງຄຊາຕເກ (ຊາ။ ໔໗໔໔໗໕໙໐ ອາທໂຍ) ອາວິ ກວິສ຺ສຕິ။ ຕທາ ປນ ສຕ຺ຖາ ''ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປີ ຕຖາຄໂຕ ປລ຺ລວາ ປຣປ຺ປວາທປ຺ປມທ຺ທໂນເຍວາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ။

ອຕີເຕ ພາຣາຕສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ກາສິຣຍ຺ເຖ ອສີຕິໂກຜິວິກວສ຺ສ ອຸທິຈ຺ຈພ຺ຣາຫ຺ມຕມຫາສາລສ຺ສ ກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ''ໂພຣິກຸມາໂຣ''ຕິສ຺ສ ນາມໍ ກຣິສ຺ສຸ။ ໂສ ວຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ຕກ຺ກສິລາຍໍ ອຸຄ຺ຄຫິຕສິປ຺ໂປ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຄາຣມຊ຺ເຊ ວສນ຺ໂຕ ອປຣກາເຄ ກາເມ ປຫາຍ ຫິມວນ຺ຕປເທສໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພາຊກປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຈິຣໍ ວສິຕ຺ວາ ວສ຺ສາຣຕ຺ຕສມເຍ ຫິມວນ຺ຕາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຈາຣິກໍ ຈຣນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ພາຣາຕສີ ປຕ຺ວາ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ວສິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປຣິພ຺ພາຊກສາຣຸປ຺ເປນ ນຄເຣ ກິກ຺ຂາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ປາປຸຕິ ຕເມນໍ ສີຫປລ຺ຊເຣ ຖິໂຕ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຸປສເມ ປສີທິຕ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ກວນໍ ປເວເສຕ຺ວາ ຣາຊປລ຺ລງເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ກຕປຜິສນ຺ຖາໂຣ ໂຖກໍ ຣມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ທາເປສິ။ ມຫາສຕ຺ໂຕ ກຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ອິທໍ ຣາຊກຸລໍ ນາມ ພຫຸໂທສໍ ພຫຸປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ, ໂກ ນຸ ໂຂ ມມ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກຍໍ ນິຕ຺ຖຣິສ຺ສຕີ''ຕິ။ ໂສ ອວິທູເຣ ຖິຕໍ ຣາຊວລ຺ລກໍ ເອກໍ ປິງຄລສຸນຂໍ ທິສ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ກຕ຺ຕປິຕ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ທາຕຸກາມຕາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ။ ຣາຊາ ລຕ຺ວາ ສຸນຂສ຺ສ ກາຊນໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ທາເປສິ။ ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ຕສ຺ສ ທຕ຺ວາ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ນິຍ຺ຖເປສິ။ ຣາຊາປິສ຺ສ ປຜິລ຺ລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ປຕ຺ຕສາລໍ ກາເຣຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ທຕ຺ວາ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ວາສາເປສິ, ເທວສິກລ຺ຈສ຺ສ ທ຺ເວ ຕໂຍ ວາເຣ

ອຸປຏ຺ຐານໍ ອຄມາສິຯ ໂຠຊນກາເລ ປນ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນິຈ຺ຈໍ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກເຍວ ນິສີທິຕ຺ວາ ຣາຊໂຠຊນເມວ ຠຸຎ຺ຊຕິຯ ເອວໍ ທ຺ວາທສ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ອຕີຕານິຯ

ຕສ຺ສ ປນ ຣຎ຺ໂຎ ປຎ຺ຈ ອມຈ຺ຈາ ອຕ຺ຖຎ຺ຈ ຘມ຺ມຎ຺ຈ ອນຸສາສນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ເອໂກ ອເຫຕຸກວາທີ, ເອໂກ ອິສ຺ສຣກຕວາທີ, ເອໂກ ປຸພ຺ເພກຕວາທີ, ເອໂກ ອຸຈ຺ເຉທວາທີ, ເອໂກ ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊວາທີຯ ເຕສຸ ອເຫຕຸກວາທີ “ອິເມ ສຕ຺ຕາ ສໍສາຣສຸທ຺ຘິກາ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ອິສ຺ສຣກຕວາທີ “ອຍໍ ໂລໂກ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມິໂຕ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ປຸພ຺ເພກຕວາທີ “ອິເມສໍ ສຕ຺ຕານໍ ສຸຂໍ ວາ ທຸກ຺ຂໍ ວາ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານໍ ປຸພ຺ເພກເຕເນວ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ອຸຈ຺ເຉທວາທີ “ອິໂຕ ປຣໂລກໍ ຄໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອຍໍ ໂລໂກ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊຕີ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊວາທີ “ມາຕາປິຕໂຣປິ ມາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນວ ອຕ຺ໂຖ ກາຕພ຺ໂພ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫາເປສິຯ ເຕ ຣຎ຺ໂຎ ວິນິຈ຺ຉເຍ ນິຍຸຕ຺ຕາ ລຎ຺ຊຂາທກາ ຫຸຕ຺ວາ ອສ຺ສາມິກໍ ສາມິກໍ, ສາມິກໍ ອສ຺ສາມິກໍ ກໂຣນ຺ຕິຯ

ອເຖກທິວສໍ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ກູຏຑ຺ຑປຣາຊິໂຕ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຠິກ຺ຂາຍ ຈຣນ຺ຕໍ ຣາຊເຄຫໍ ປວິສນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, “ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ຣາຊເຄເຫ ຠຸຎ຺ຊມານາ ວິນິຈ຺ຉຍາມຈ຺ເຈ ລຎ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂລກໍ ວິນາເສນ຺ເຕ ກສ຺ມາ ອຊ຺ຌຸເປກ຺ຂຖ, ອິທານິ ປຎ຺ຈຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ກູຏຑ຺ຑກາຣກສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ລຎ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສາມິໂກວ ສມາໂນ ອສ຺ສາມິໂກ ກໂຕ”ຕິ ປຣິເທວິຯ ໂສ ຕສ຺ມີ ກາຣຸຎ຺ຎວເສນ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ເມນ ວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ສາມິກສ຺ເສວ ສາມິກໍ ອກາສິຯ ມຫາຊໂນ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ມຫາສທ຺ເທນ ສາຘຸກາຣໍ ອທາສິຯ ຣາຊາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ກິສທ຺ໂທ ນາມາຍ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ສຸຕ຺ວາ ກຕຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຸປນິສີທິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – “ຠນ຺ເຕ, ອຊ຺ຊ ກິຣ ໂວ ອຑ຺ໂຑ ວິນິຈ຺ຉິໂຕ”ຕິຯ “ອາມ, ມຫາຣາຊາ”ຕິຯ “ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ວິນິຈ຺ຉິນນ຺ເຕສຸ ມຫາຊນສ຺ສ ວຸຑ຺ຒິ ຠວິສ຺ສຕິ, ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕຸມ຺ເຫວ ວິນິຈ຺ຉິນຖາ”ຕິຯ “ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ, ເນຕໍ ອມ຺ຫາກໍ ກມ຺ມ”ນ຺ຕິຯ “ຠນ຺ເຕ, ມຫາຊເນ ກາຣຸຎ຺ເຎນ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ສກລທິວສໍ ມາ ວິນິຈ຺ຉິນຖ, ອຸຍ຺ຍານໂຕ ປນ ອິຘາຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິນິຈ຺ຉຍຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາໂຕວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອຑ຺ເຑ ວິນິຈ຺ຉິນຖ, ຠຸຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ, ເອວໍ ມຫາຊນສ຺ສ ວຸຑ຺ຒິ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິຯ ໂສ ເຕນ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິຍມາໂນ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕຖາ ອກາສິຯ

ກູຏຑ຺ຑກາຣກາ ໂອກາສໍ ນ ລຠິສຸຯ ເຕປິ ອມຈ຺ຈາ ລຎ຺ຊໍ ອລຠນ຺ຕາ ທຸຄ຺ຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ຕຍິສຸ – ‘ໂພຘິປຣິພ຺ພາຊກສ຺ສ ວິນິຈ຺ຉິນນກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມຍໍ ກິຎ຺ຈິ ນ ລຠາມ, ຫນ຺ທ ນໍ ‘ຣາຊເວຣິໂກ’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອນ຺ຕເຣ ປຣິຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ມາຣາເປສ຺ສາມາ”ຕິຯ ເຕ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ, “ມຫາຣາຊ, ໂພຘິປຣິພ຺ພາຊໂກ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນຕ຺ຖກາໂມ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອສທ຺ທຫນ຺ເຕນ ຣຎ຺ຎາ “ສີລວາ ເອສ ຎາຓສມ຺ປນ຺ໂນ, ນ ເອວໍ ກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ, “ມຫາຣາຊ, ເຕນ ສກລນຄຣວາສິໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖ ກຕ຺ວາ ເກວລໍ ອມ຺ເຫເຍວ ປຎ຺ຈ ຊເນ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ສເຈ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ນ ສທ຺ທຫຖ, ຕສ຺ສ ອິຘາຄມນກາເລ ປຣິສໍ ໂອໂລເກຖາ”ຕິ ອາຫໍສຸຯ ຣາຊາ “ສາຘູ”ຕິ ສີຫປຎ຺ຊເຣ ຐິໂຕ ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປຣິວາຣໍ ທິສ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອຎ຺ຎາເຓນ ອຑ຺ຑກາຣກມນຸສ຺ເສ “ຕສ຺ສ ປຣິວາຣາ”ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ເຕ ອມຈ຺ເຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ “ກິນ຺ຕິ ກໂຣມາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ຄຓ຺ຫາເປຖ ນໍ, ເທວາ”ຕິຯ “ໂອຬາຣິກໍ ອປຣາຘໍ ອປສ຺ສນ຺ຕາ ກຖໍ ຄຓ຺ຫາມາ”ຕິຯ “ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ປກຕິປຣິຫາຣມສ຺ສ ຫາເປຖ, ຕໍ ປຣິຫາຍນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຓ຺ຑິໂຕ ປຣິພ຺ພາຊໂກ ກສ຺ສຈິ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ສຍເມວ ປລາຍິສ຺ສຕີ”ຕິຯ

ຣາຊາ “ສາຘູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕສ຺ສ ປຣິຫາຣໍ ປຣິຫາເປສິຯ ປຐມທິວສໍ ຕາວ ນໍ ຕຸຈ຺ຉປລ຺ລງ຺ເກເຍວ ນິສີທາເປສຸໍຯ ໂສ ຕຸຈ຺ຉປລ຺ລງ຺ກໍ ທິສ຺ວາວ ຣຎ຺ໂຎ ປຣິຠິນ຺ນຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ສຍເມວ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສເມວ ປກ຺ກມິຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາປິ “ເອກນ຺ເຕນ ຎຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ສາມີ”ຕິ ນ ປກ຺ກາມິຯ ອຖສ຺ສ ປຸນທິວເສ ຕຸຈ຺ຉປລ຺ລງ຺ເກ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎປກຕິຠຕ຺ຕຎ຺ຈ ອຎ຺ຎຎ຺ຈ ຄເຫຕ຺ວາ ມິສ຺ສກຠຕ຺ຕໍ ອທໍສຸຯ ຕຕິຍທິວເສ ມຫາຕລໍ ປວິສິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ໂສປານສີເສເຍວ ຐເປຕ຺ວາ ມິສ຺ສກຠຕ຺ຕໍ ອທໍສຸຯ ໂສ ຕມ຺ປິ ອາທາຍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ອກາສິຯ ຈຕຸຕ຺ຖທິວເສ ເຫຏ຺ຐາປາສາເທ ຐເປຕ຺ວາ ກຓາຊກຠຕ຺ຕໍ ອທໍສຸຯ ໂສ ຕມ຺ປິ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕກິຈ຺ຈໍ ອກາສິຯ ຣາຊາ ອມຈ຺ເຈ ປຸຈ຺ຉິ – ‘ໂພຘິປຣິພ຺ພາຊໂກ ສກ຺ກາເຣ ປຣິຫາປິເຕປິ ນ ປກ຺ກມຕິ, ກິນ຺ຕິ ນໍ ກໂຣມາ”ຕິ? “ເທວ, ນ ໂສ ຠຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ຈຣຕິ, ຉຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ປນ ຈຣຕິຯ ສເຈ ຠຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ຈເຣຍ຺ຍ, ປຐມທິວເສເຍວ ປລາເຍຍ຺ຍາ”ຕິຯ “ອິທານິ ກິໍ ກໂຣມາ”ຕິ? “ສ຺ເວ ຆາຕາເປຖ ນໍ, ມຫາຣາຊາ”ຕິຯ ໂສ “ສາຘູ”ຕິ ເຕສຎ຺ເຎວ ຫຕ຺ເຖ ຂຄ຺ເຄ ຐເປຕ຺ວາ “ສ຺ເວ ອນ຺ຕຣທ຺ວາເຣ ຐຕ຺ວາ ປວິສນ຺ຕສ຺ເສວສ຺ສ ສີສໍ ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ຂຓ຺ຑາຂຓ຺ຑິກໍ ກຕ຺ວາ ກສ຺ສຈິ ອຊານາເປຕ຺ວາ ວຈ຺ຈກຸຏິຍໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖາ”ຕິ ອາຫຯ ເຕ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ສ຺ເວ

ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວໍ ກຣິສ຺ສາມາ''ຕິ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນໍ ອຄມໍສຸຯ

ຣາຊາປິ ສາຍໍ ກຸຕ຺ຕໂກຊໂນ ສິຣິສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸເຓ ອນຸສ຺ສຣິຯ ອຖສ຺ສ ຕາວເທວ ໂສໂກ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊິ, ສຣີຣ ໂຕ ເສທາ ມຸຈ຺ຈິສຸ, ສຍເນ ອສ຺ສາສໍ ອລກນ຺ໂຕ ອປ຺ຣາປ຺ຣໍ ປ຺ຣິວຕ຺ຕິຯ ອຖສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອຸປ຺ນິປ຺ຊ຺ຊິ, ໂສ ຕາຍ ສຫ຺ຄີ ສລ຺ ລາປ຺ມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ກຣິຯ ອຖ ນໍ ສາ ''ກີ ນຸ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ສລ຺ລາປ຺ມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ກໂຣຖ, ອປີ ນຸ ໂຂ ເມ ໂກຈິ ອປ຺ຣາໂຘ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ''ນຕ຺ຖິ ເທວິ, ອປິຈ ໂຂ ໂພຘິປ຺ຣິພ຺ພາຊໂກ ກິຣ ອມ຺ຫາກໍ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຊາໂຕຕິ ຕສ຺ສ ສ຺ເວ ຆາຕນຕ຺ຖາຍ ປຍ຺ຈ ອມຈ຺ເຈ ອາຓາເປສີ, ເຕ ປນ ນໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຂຕ຺ທາຂຕ຺ທິກໍ ກຕ຺ວາ ວຈ຺ຈກູເປ ປກ຺ຂິປິສ຺ສນ຺ຕິ, ໂສ ປນ ອມ຺ຫາກໍ ທ຺ວາທສ ສໍວຈ຺ຉຣານິ ພຫຸໍ ຌມ຺ມໍ ເທເສສິ, ເອກາປ຺ຣາໂຘປິສ຺ສ ມຍາ ປ຺ຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ນ ທິຏ຺ຖປ຺ພ຺ໂພ, ປ຺ຣປ຺ຕິເຍນ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ມຍາ ວໂຘ ອາຓຕ຺ໂຕ, ເຕນ ກາຣເຓນ ໂສຈາມິ''ຕິຯ ອຖ ນໍ ສາ ''ສເຈ ເຕ ເທວ ໂສ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ຊາໂຕ, ຕໍ ຆາເຕນ຺ໂຕ ກີ ໂສຈສິ, ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ ນາມ ປຸຕ຺ຕມ຺ປິ ຆາເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໂສຕ຺ຖິການໍ ກາຕພ຺ໂພວ, ມາ ໂສຈິຕ຺ຖາ''ຕິ ອສ຺ສາເສສິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ວຈເນນ ປຏິລທ຺ຘສ຺ ສາໂສ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຯ

ຕສ຺ມິ ຂເຓ ໂກເລຍ຺ຍໂກ ປິງ຺ຄລສ຺ນໂຂ ຕໍ ກຄໍ ສຸຕ຺ວາ ''ສ຺ເວ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນສ຺ສ ຊີວິຕໍ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ມຫາທ຺ວາຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸມ຺ມາເຣ ສີສໍ ກຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ໂອໂລ ເກນ຺ໂຕວ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ເຕປິ ອມຈ຺ຈາ ປາໂຕວ ຂຄ຺ຄຫຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາຣນ຺ຕເຣ ອຏ຺ຖໍສຸຯ ໂພຘິສຕ຺ໂຕປິ ເວລໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ ວາ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອາຄຍ຺ຉິຯ ອຖ ນໍ ສຸນໂຂ ທິສ຺ວາ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຈຕ຺ສ຺ໂສ ທາຄາ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ''ກີ ຕ຺ວໍ, ກນ຺ເຫ, ຊມ຺ພຸທີປ຺ຕເລ ອຍ຺ຍຕ຺ຖ ກິກ຺ຂໍ ນ ລກາສິ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຕວ ມາຣຓຕ຺ຖາຍ ປຍ຺ຈ ອມຈ຺ເຈ ຂຄ຺ຄຫຕ຺ເຖ ທ຺ ວາຣນ຺ຕເຣ ຘເປສີ, ມາ ຕ຺ວໍ ນລາເຏນ ມຈ຺ຈຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄມິ, ສີຆໍ ປກ຺ກມາ''ຕິ ມຫາສທ຺ເທນ ວິຣວິຯ ໂສ ສພ຺ພຣຸຕຍ຺ຍຸຕາຍ ຕມຕ຺ຖໍ ຎຕ຺ວາ ຕໂຕວ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປກ຺ກມນຕ຺ຖາຍ ປ຺ຣິກ຺ຂາເຣ ອາທິຍິຯ ຣາຊາ ສີຫປຍ຺ຊເຣ ຘິໂຕ ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕຍ຺ຈ ທິສ຺ວາ ''ສເຈ ອຍໍ ມມ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖິໂກ ກເວຍ຺ຍ, ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພລໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ກມ຺ມສຊ຺ ໂຊ ກວິສ຺ສຕິຯ ໂນ ເຈ, ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຣິກ຺ຂາເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມນສຊ຺ໂຊ ກວິສ຺ສຕິ, ຊານິສ຺ສາມິ ຕາວສ຺ສ ກິຣິຍ''ນ຺ຕິ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຣິກ຺ຂາເຣ ອາທາຍ ''ຄມິສ຺ສາມີ''ຕິ ປຓ຺ຓສາລໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ຈງ຺ກມນໂກຏິຍໍ ທິສ຺ວາວ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຘິໂຕ ປຘມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔ຯ

''ກີ ນຸ ທຕ຺ທໍ ກິມຊິນໍ, ກີ ຉຕ຺ຕໍ ກິມຸປາຫນໍ;

ກິມງ຺ກຸສຍ຺ຈ ປຕ຺ຕຍ຺ຈ, ສງ຺ຆາຏິຍ຺ຈາປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ຕຣມານຣູໂປຫາສິ, ກີ ນຸ ປຕ຺ຖຍເສ ທິສ''ນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກນ຺ເຫ, ປຸພ຺ເພ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ຆຣໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ທຕ຺ທາທີນິ ນ ຄຓ຺ຫາສິ, ອຊ຺ຊ ປນ ເກນ ກາຣເຓນ ທຕ຺ທຍ຺ຈ ອຊິນຍ຺ຈ ຉຕ຺ຕູປາຫນຍ຺ຈ ມຕ຺ຕິກປ຺ສິພ຺ພໂກລມ຺ພນອງ຺ກຸສຍ຺ຈ ມຕ຺ຕິກປຕ຺ຕຍ຺ຈ ສງ຺ຆາຏິຍ຺ຈາຕິ ສພ຺ເພປິເມ ປ຺ຣິກ຺ຂາເຣ ຕຣມານຣູໂປ ຄຓ຺ຫາສິ, ກຕຣໍ ນຸ ທິສໍ ປຕ຺ເຖສິ, ກຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸກາໂມສີຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ອຍໍ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມໍ ນ ຊານາຕີຕິ ມຍ຺ຍຕິ, ຊານາເປສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໑໘໕ຯ

''ທ຺ວາທເສຕານິ ວສ຺ສານິ, ວຸສິຕານິ ຕວນ຺ຕິເກ;

ນາກິຊານາມິ ໂສເຓນ, ປິງ຺ຄເລນາກິກູຊິຕໍຯ

໑໘໖။

‘‘ສຸວາຍໍ ທິຕ຺ໂຕວ ນທຕິ, ສຸກ຺ກທາຄໍ ວິທໍສຍໍ;

ຕວ ສຸຕ຺ວາ ສກາຣິຍສ຺ສ, ວິຕສທ຺ສສ຺ສ ນໍ ປ໌ຕິ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອກິກູຊິຕນ຺ຕິ ເອເຕນ ຕວ ສຸນເຂນ ເອວໍ ມຫາວິຣເວນ ວິຣວິຕໍ ນ ຊານາມິ။ ທິຕ຺ໂຕ ວາຕິ ທປ໌ປິໂຕ ວິຍ။ ສກາຣິຍສ຺ສາຕິ ຕວ ສກາຣິຍສ຺ສ ມມ ມາຣຕາຕ຺ຖາຍ ປລ຺ຈນ຺ນໍ ອມຈ຺ຈານໍ ອາຕາຕຕາກາວໍ ກເຖນ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ກີ ຕ຺ວໍ ອລ຺ລຕ຺ຖ ກິກ຺ຂໍ ນ ລກາສີ, ຣລ຺ລາ ເຕ ວໂຣ ອາຕາຕ຺ໂຕ, ອິສ ມາຄຈ຺ຊິ’’ຕິ ທິຕ຺ໂຕວ ນທຕິ။ ວິຕສທ຺ສສ຺ສ ນໍ ປ໌ຕິຕິ ມມນ຺ຕເຣ ວິຄຕສທ຺ສສ຺ສ ຕວ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ເອວ ນທຕິຕິ ອາຫ။

ຕໂຕ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ໂທສໍ ສມ຺ປ໌ຜິຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຕໍ ຂມາເປນ຺ໂຕ ຈຕ຺ຕ຺ຖໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໗။

‘‘ອທ຺ ເອສ ກໂຕ ໂທໂສ, ຍຖາ ກາສສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ;

ເອສ ກິຍ຺ໂຍ ປສີທາມິ, ວສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ ມາຄມາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ກິຍ຺ໂຍຕິ ສຈ຺ຈໍ ມຍາ ເອວໍ ອາຕາຕ຺ຕໍ, ອຍໍ ເມ ໂທໂສ, ເອສ ປນາຫໍ ອິທານິ ອຜິກຕຣໍ ຕຍິ ປສີທາມິ, ອິເຜວ ວສ, ມາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ຄມີຕິ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ປຕ຺ທິຕາ ນາມ ຕາທິເສນ ປຣປຕ຺ຕິເຍນ ອປ໌ຈ຺ຈກ຺ຂກາຣິນາ ສທ຺ຜີ ນ ວສນ຺ຕິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນາຈາຣໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໘။

‘‘ສພ຺ພເສໂຕ ປ຺ເຣ ອາສິ, ຕໂຕປິ ສພໂລ ອທ຺;

ສພ຺ພໂລຫິຕໂກ ທານິ, ກາໂລ ປກ຺ກມິຕ຺ ມມ။

໑໘໙။

‘‘ອພ຺ກນ຺ຕຣໍ ປ຺ເຣ ອາສິ, ຕໂຕ ມຊ຺ເຊ ຕໂຕ ພທີ;

ປ຺ຣາ ນິທ຺ສມນາ ໂຫຕິ, ສຍເມວ ວຊາມຫໍ။

໑໙໐။

‘‘ວິຕສທ຺ສໍ ນ ເສເວຍ຺ຍ, ອຸປທານໍວໂນທກໍ;

ສເຈປິ ນໍ ອນ຺ຂເຕ, ວາຣິ ກທ຺ທມຄນ຺ສິກໍ။

១៣១។

‘‘ປສນ្នມេວ ເສເວយ្យ, ອប្ປສន្នំ ວិວຊຊເយ;

ປສន្នំ ປយិຣុປាເសយ្យ, ຣທហំວុທກាតុຖិកោ។

១៣៨។

‘‘ກເຊ ກຊន្តំ ປុរិសំ, ອກຊន្តំ ນ ກຊຊເយ;

ອសប្បុរិសធម្មោ ໂສ, ໂຍ ກຊន្តំ ນ ກຊຊតិ។

១៣៣។

‘ໂຍ ກຊន្តំ ນ ກຊតិ, ເສວមានំ ນ ເສວតិ;

ສ ເວ ມនុស្សປាປិដ្ឋោ, ມិໂគ ສាខស្សិໂត យថា។

១៤០។

‘‘ອច្ចាភិក្ខណសំសគ្គា, ອសໂមសរណេន ຈ;

ເອເតន ມិត្តា ຊិរន្តិ, ອກាເល យាចនាយ ຈ។

១៤១។

‘‘តស្មា នាភិក្ខណំ គច្ឆេ, ນ ຈ គច្ឆេ ចិរាចិរំ;

ກាເលន យាចំ យាចេយ្យ, ເອວំ ມិត្តា ນ ຊិយរេ។

១៤២។

‘‘ອតិចិរំ និវាເសន, ປិໂຍ ກວតិ ອប្បិໂຍ;

ອាមន្ត ໂຂ តំ គច្ឆាម, ປុរា តេ ໂហម ອប្បិយា’’តិ។

តត្ថ សព្ពសេតោតិ, មហារាជ, ປណ្ឌេວ តວ និວេសេ មម ໂອហោ សព្ពសេតោ ອໂហសិ, ຍំ តុວំ ກុលូຊសិ, តេເວ ທាប្បេសិតិ ອត្ថោ។ តោតិ តោ ປច្ឆា ປរិភោທការំ ວចនំ គហេត្វា តວ មយិ ວិរត្តការេ សព្ពោ ມិស្សໂກហោ ຊាតោ។ ທានិតិ ອិທានិ សព្ពោសិតោកោ ຊាតោ។ ກាໂລតិ ອគ្គាធុស្ស តວ ສន្តិកា ອិທានិ ມម ປក្កមិតុំ ກាໂລ។ ອព្ភន្តរន្តិ ປណ្ឌំ មម ອព្ភន្តរំ ອាសនំ ອាសិ, ອឯງກតមហាតលម្ហិ ຊុស្សិតសេតច្ឆត្តេ រាຊປល្លង្កេយេວ ມំ និសិទាប្បេសំ។ មຊ្ឈេតិ ໂສປាន មត្ថកេ។ ປុរា និທុធម្មា ໂហតិតិ យាວ គិວាយំ គហេត្វា និក្កឌ្ឍនា ນ ໂហតិ។

ອນຸຂເຄາຕິ ສເຈປິ ອນຸທກໍ ອຸທປານໍ ປຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ອຸທກໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ກລລໍ ວິຍູຫິຕ຺ວາ ອນຸຂເຄຍ຺ຍ, ຕຖາປິ ຕໍ ວາຣິ ກຫ຺ຫມຄນ຺ສິກໍ ກເວຍ຺ຍ, ອມນຸຄ຺ຄຕາຍ ນ ປິເວຍ຺ຍ, ຕເຖວ ວິຕສທ຺ຂໍ ປຍິຣຸປາສນ຺ເຕນ ລທ຺ຂປຈ຺ຈຍາປິ ປຣິຕ຺ຕາ ເຈວ ລູຂາ ຈ, ອມນຸຄ຺ຄາ ອປຣິໂກຄາຣຫາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປສນ຺ນນ຺ຕິ ປຕິພຸຄ຺ຄິຕສທ຺ຂໍ. ຣຫທນ຺ຕິ ຄມ຺ກີຣໍ ມຫາຣຫທໍ. ກຊນ຺ຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕາປໍ ກຊນ຺ຕເມວ ກເຊຍ຺ຍ. ອກຊນ຺ຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິກໍ. ນ ກຊ຺ຊເຍຕິ ນ ກເຊຍ຺ຍ. ນ ກຊ຺ຊຕີຕິ ໂຍ ປຸຣິໂສ ອຕ຺ຕາປໍ ກຊນ຺ຕໍ ຫິຕຈິຕ຺ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ນ ກຊຕິ, ໂສ ອສປ຺ປຸຣິສຄມ຺ໂມ ນາມາຕິ. ມນຸສ຺ສປາປິຍ຺ໂຍຕິ ມນຸສ຺ສລາມໂກ ປຕິກຸຍ຺ໂຄ ສພ຺ພປຈ຺ຊິມໂກ. ສາຂສ຺ສິໂຕຕິ ມກ຺ກໂຍ.

ອຈ຺ຈາກິກ຺ຂຕາສໍສຄ຺ຄາຕິ ອຕິວິຍ ອກິຕ຺ຫສໍສຄ຺ເຄນ. ອກາເລຕິ ອຍຸຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕກາເລ ປຣສ຺ສ ປິຍກຕ຺ຫໍ ຍາຈນາຍ ມິຕ຺ຕາ ຊິຣນ຺ຕິ ນາມ, ຕ຺ວມ຺ປິ ອຕິຈິຣໍ ນິວາເສນ ມຍ ມິຕ຺ຕິ ກິນ຺ທີ. ຕສ຺ມາຕິ ຍສ຺ມາ ອຈ຺ຈາກິກ຺ຂຕາສໍສຄ຺ເຄນ ອສໂມສຣເຕນ ຈ ມິຕ຺ຕາ ຊິຣນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ. ຈິຣາຈິຣນ຺ຕິ ຈິຣກາລໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ຈິຣໍ ນ ຄຈ຺ເຊ ນ ອຸປສງ຺ກເມຍ຺ຍ. ຍາຈນ຺ຕິ ຍາຈິຕພ຺ພໍ ກຕ຺ຫກໍ ຍຸຕ຺ຕກາເລ ຍາເຈຍ຺ຍ. ນ ຊີຍເຣຕິ ເອວໍ ມິຕ຺ຕາ ນ ຊີຣນ຺ຕີ. ປຸຣາ ເຕ ໂຫມ ອປ຺ປິຍາຕິ ຍາວ ຕວ ອປ຺ປິຍາ ນ ໂຫມ, ຕາວ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາວ ຕໍ ຄຈ຺ຊາມາຕິ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໖໗.

‘‘ເອວໍ ເຈ ຍາຈມານານໍ, ອຄ຺ຊລີ ນາວພຸຊ຺ຊສິ;

ປຣິຈາຣການໍ ສຕໍ, ວຈນໍ ນ ກໂຣສິ ໂນ;

ເອວໍ ຕໍ ອກິຍາຈາມ, ປຸນ ກຍິຣາສິ ປຣິຍາຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນາວພຸຊ຺ຊສີຕິ ສເຈ, ກນ຺ເຕ, ເອວໍ ຍາຈນ຺ເຕນ ມຍາ ກຕໍ ອຄ຺ຊລີ ນ ຊານາສິ, ນ ປຍິຣຸຄຄຕ຺ຫສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິຍາຍນ຺ຕິ ປຸນ ອິຂາຄມນາຍ ເອກວາຣໍ ກເຣຍ຺ຍາສີຕິ ຍາຈຕິ.

ໂພຂິສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໖໘.

‘‘ເອວໍ ເຈ ໂນ ວິຫຣຕໍ, ອນ຺ຕຣາໂຍ ນ ເຫສ຺ສຕິ;

ຕຸຍ຺ຫໍ ວາປິ ມຫາຣາຊ, ມຍ຺ຫໍ ວາ ຣຄ຺ຖວທ຺ຂນ;

ອປ຺ເປວ ນາມ ປສ຺ເສມ, ອໂຫຣຕ຺ຕານມຈ຺ຈເຍ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອວໍ ເຈ ໂນຕິ ສເຈ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ນານາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຫຣນ຺ຕານໍ ອມ຺ຫາກໍ ອນ຺ຕຣາໂຍ ນ ເຫສ຺ສຕິ, ຕຸຍ຺ຫໍ ວາ ມຍ຺ຫໍ ວາ ຊີວິຕໍ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕີຕິ ທີເປຕິ. ປສ຺ເສມາຕິ ອປິ ນາມ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມ.

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຄ຺ໂຄ ຂມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫີ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີ ສກາຄຍ຺ຖາເນ ກິກ຺ຂາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ພາຣາຄສິໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຫິມວນ຺ໂຕກາສເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິຄ຺ຈິ ກາລໍ ວສິຕ຺ວາ ປຸນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ເອກໍ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມໍ ນິສ຺ສາຍ ອຣຄ຺ເຄ ວສີ. ຕສ຺ສ ປນ ຄຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ເຕ ອມຈ຺ຈາ ປຸນ ວິນິຈ຺ຊເຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ວິໂລປໍ ກໂຣນ຺ຕາ ຈິນ຺ຕຍີສຸ – ‘‘ສເຈ ມຫາໂພຂິປຣິພ຺ພາຊໂກ ປຸນາຄມິສ຺ສຕິ, ຊີວິຕໍ ໂນ ນຕ຺ຖິ, ກິ ນຸ ຂ຺ວສ຺ສ ອນາຄມນ

ກາຣຕໍ ກເຣຍ្យາມາ''ຕິ។ ອຖ ເນສໍ ເອຕທໂຫສິ – ''ອິເມ ສຕ្តາ ປຜິພທ្ធຜ្ຍຖານໍ ນາມ ຊຫິຕុំ ນ ສກ្កោນ្តិ, ກឹ ນុ ຊុວត្ស ອິຜ ປຜິພທ្ធຜ្ຍຖານ''ន្តិ។ ຕតោ ''ຣស្ស ອត្ថមហេສິ''ຕិ ລត្វា ''ຖານំ ໂຂ ປເນຕំ ວិຊ្ជຕិ, យំ ໂສ ອិມំ ນិສ្សາຍ ອាគច្ឆេយ្យ, ປផិກ្កເຈວ នំ ມາຣាເປស្សាមា''ຕិ ເຕ ຣາຊានំ ເອຕທໂວຈុំ – ''ເທວ, ອិມស្មិ ທិວເສ ນគເຣ ເອກា ກតា ສូយ ຕិ''ຕិ។ ''ກឹ ກតា ນាມា''ຕិ? ''មហាໂພធិປរិព្វាជកោ ຈ ກិຣ ເທວិ ຈ ອញ្ញមញ្ញំ សាសនປដិសាសនំ ເປເສន្តិ''ຕិ។ ''ກិន្តិ ກត្វា''ຕិ? ເຕន ກិຣ ເທវិយា ເປសិតំ ''សក្កា ນុ ໂຂ ອត្តໂນ ພលេន រាជានំ មារាេປត្វា ມម សេតច្ឆត្តំ ທាតុ''ន្តិ។ ຕាយປិស្ស ເປសិតំ ''រញ្ញោ មារណំ ນាម ມម ភារោ, មហាໂពធិປរិព្វាជកោ ខិប្បំ ອាគច្ឆតូ''ຕិ ຣាជា ເຕសំ ປុន្ប្បុនំ ກ ເຖន្តានំ សទ្ទហិត្វា ''ອិទានិ ກឹ ກត្តព្ព''ន្តិ ປុច្ឆិត្វា ''ເທວិ មារេតុំ ວដ្ដតិ''ຕិ ວុត្តេ ອនុប្បរិក្ខិត្វាວ ''ຕេន ທិ នំ ຕុម្ហេວ មារេត្វា ឧត្តាឧត្តិកំ ឆិន្ទិត្វា ວច្ចកូເປ ខិປថា''ຕិ ອាហ។ ເຕ តថា ກរិំសុ។ ຕស្សា មារិតភាໂວ សកលនគເຣ ປាកໂដ ອໂហសិ។

ອຖស្សា ຈត្តារោ ປុត្តា ''ອិមិនា ໂນ និរបរាធា មាតា មារិតា''ຕិ ຣស្សោ ປច្ចត្ថិកា ອເຫសុំ។ ຣាជា មហាភយប្បត្តោ ອໂហសិ។ មហាសត្តោ ປរម្បរាយ តំ ປវត្តឹ សុត្វា ຈិន្តេសិ – ''ឋເປត្វា មំ ອញ្ញោ ເຕ កុមារេ សញ្ញាເປត្វា ປិតរំ ខមា ເປតុំ សមត្ថោ នាម នត្ថិ, ຣស្សោ ຈ ຊីວិតំ ທស្សាមិ, កុមារេ ຈ ປាປតោ ໂມເຈស្សាមិ''ຕិ។ ໂສ ປុនទិວເສ ປច្ចន្តគាមំ ປវិសិត្វា មនុស្សេហិ ទិន្នំ មក្កដមំសំ ខាទិត្វា តស្ស ຈម្មំ យាចិត្វា គເហត្វា ອស្សមປເທ សុក្ខាເປត្វា និត្តេលំ ກត្វា និວាເសសិປិ ປារុເປសិປិ អំເສປិ ຖເປសិ។ ກឹការណា? ''ພហូបការោ ເມ''ຕិ ວចនត្ថាយ។ ໂສ តំ ຈម្មំ ອាທាຍ ອនុប្ព ເພន ພារាណសឹ គន្ត្វា កុមារេ ឧបសង្កមិត្វា ''ປិតុឃាតកកម្មំ នាម ທារុណំ, តំ ໂວ ນ ກាតព្ពំ, ອជរាមរោ សត្តោ នាម នត្ថិ, ອហំ ຕុម្ហេ ອញ្ញមញ្ញំ សមគ្គេ ករិស្សាមិច្ចេວ ອាគតោ, ຕុម្ហេ មយា ປហិເຕ សាសເນ ອាគច្ឆេយ្យាថា''ຕិ កុមារេ ໂອវទិត្វា ອនុໂຕនគເຣ ឧយ្យានំ ປវិសិត្វា មក្កដຈម្មំ ອត្ថរិត្វា សិលាປដ្ដេ និសីទិ។

ອຖ នំ ឧយ្យានປាលໂក ទិស្វា ເວເគន គន្ត្វា ຣស្សោ ອាໂຣເຈសិ។ ຣាជា សុត្វាວ សញ្ជាតໂសមនស្សោ ທុត្វា ເຕ ອមច្ចេ ອាទាយ ຕត្ថ គន្ត្វា មហាសត្តំ ວន្ទិត្វា ເອກមន្តំ និសីទិត្វា ປដិសន្ថារំ ກាតុំ ອារភិ។ មហាសត្តោ ເຕន សទ្ធឹ ອសម្មោទិត្វា មក្កដຈម្មមេວ ປរិមជ្ជិ។ ອຖ នំ ເອວមាហ – ''ភន្ເຕ, ຕុម្ហេ មំ ອគណេត្វា មក្កដຈម្មមេວ ປរិមជ្ជថ, ກឹ ໂວ ອិទំ មយា ພហូបការតរ''ន្តិ? ''ອាម មហារាជ, ພហូបការោ ເມ ເອស ວានរោ, ອហមស្ស ປិដ្ឋេ និសីទិត្ វា ວិចរឹ, ອយំ ເມ ປានិយឃដំ ອាហរិ, ວសនដ្ឋានំ សម្មជ្ជិ, ອាភិសមាចារិកវត្តប្បដិວត្តំ មម ອកាសិ, ອហំ ປន ອត្តໂນ ທុព្ពលចិត្តតាយ ອស្ស មំសំ ខាទិត្វា ຈម្មំ សុក្ខាເປត្វា ອត្ថរិត្វា និសីទាមិ ເຈວ និបជ្ជាមិ ຈ, ເອວំ ພហូបការោ ເອស មយ្ហ''ន្តិ។ ອិតិ ໂສ ເຕសំ ວាເທ ភិន្ទនត្ថាຍ ວានរຈម្មេ ວានរໂວហារំ ອាໂຣເປត្វា តំ តំ ປរិយាយំ សន្ធាຍ ອិមំ ກតំ កເຖសិ។ ໂສ ທិ តស្ស និវុត្ថបុព្ពត្តា ''ປិដ្ឋេ និសីទិត្វា ວិចរិ''ន្តិ ອាហ; តំ អំເສ កត្វា ປានិយឃដស្ស ອាហដបុព្ពត្តា ''ປានិយឃដំ ອាហរិ''ຕិ ອាហ; ເຕន ຈម្មេន ភូមិយំ សម្មជ្ជិតបុព្ពត្តា ''ວសនដ្ឋានំ សម្មជ្ជិ''ຕិ ອាហ; និបន្នកាເល ເຕន ຈម្មេន ປិដ្ឋិយា, ອក្កន្តកាເល ປាທានំ ផុដ្ឋបុព្ពត្តា ''ວត្តប្បដិວត្តំ ເມ ອកាសិ''ຕិ ອាហ។ ឆាត ກាເល ປន តស្ស មំសំ លភិត្វា ខាទិតត្តា ''ອហំ ປន ອត្តໂນ ທុព្ពលចិត្តតាយ តស្ស មំសំ ខាទិ''ន្តិ ອាហ។

តំ សុត្វា ເຕ ອមច្ចា ''ປាណាតិປាໂຕ ເຕន កតោ''ຕិ សញ្ញាຍ ''ປស្សថ, ໂភ, ປព្ពជិតស្ស កម្មំ, មក្កដំ ກិຣ មារេត្វា មំសំ ខាទិត្វា ຈម្មំ គເហត្វា ວិចរតិ''ຕិ ປាណឹ ປហរិត្វា ປរិហាសមកំសុ។ មហាសត្តោ ເຕ តថា ករោន្ເຕ ទិស្វា ''ອិເມ ອត្តໂນ ວាទភេទនត្ថាຍ មម ຈម្មំ ອាທាຍ ອាគតភាវំ ນ ຊានន្តិ, ຊានាເປស្សាមិ ເນ''ຕិ ອເຫតុກວាທឹ តាວ ອាមន្ ເຕត្វា ປុច្ឆិ – ''ອាວុໂស, ຕ្វំ កស្មា មំ ປរិហសសិ''ຕិ? ''មិត្តទុព្ភិកម្មស្ស ເຈວ ປាណាតិປាតស្ស ຈ កតត្តា''ຕិ។ ຕតោ មហាសត្តោ 'ໂយ ປន ຄតិយា ເຈວ ທិដ្ឋិយា ຈ ເຕ សទ្ទហិត្វា ເອវំ ករេយ្យ, ເຕន ກឹ ທុក្កដ''ន្តិ តស្ស ວាទំ ភិន្ទន្ໂຕ ອាហ –

១៦៧។

''ឧហិទតា ເຈ សំគច្យា, ភាວາຍມນុວត្តតិ;

ອកាមា ອກរណីយំ ວា, ករណីយំ ວាປិ កុព្ពតិ;

ອກາມກາຣຕີຍມ຺ຫີ, ກ຺ວິສ ປາເປນ ລິປ຺ປ຺ຕິ។

໑໘໐។

‘‘ໂສ ເຈ ອຕ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ໂມ ຈ, ກລ຺ຍາໂຕ ນ ຈ ປາປໂກ;

ໂກໂຕ ເຈ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ສ຺ຫໂຕ ວານໂຣ ມຍາ។

໑໘໑។

‘‘ອຕ຺ຕໂນ ເຈ ຫິ ວາທສ຺ສ, ອປຣາຂໍ ວິຊານິຍາ;

ນ ມໍ ຕ຺ວໍ ຄຣເຫຍ຺ຍາສິ, ໂກໂຕ ວາໂທ ຫິ ຕາທິໂສ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຸທິຣຕາຕິ ກຖາ។ ສໍຄຕ຺ຍາຕິ ສໍຄຕິຍາ ຉນ຺ນໍ ອກິຊາຕີນໍ ຕໍ ຕໍ ອກິຊາຕິ ອຸປຄມເນນ។ ກາວາຍມນຸວຕ຺ຕຕີຕິ ກາເວນ ອນຸວຕ຺ຕຕິ, ກຣຕຕ຺ເຖ ສມ຺ປທານໍ។ ອກາມາຕິ ອກາເມນ ອນິຈ຺ຉາຍ។ ອກຣຕີຍໍ ວາ ກຣຕີຍໍ ວາປີຕິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ປາປໍ ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຸສລໍ ວາ។ ກ຺ພ຺ພຕີຕິ ກໂຣຕິ។ ກ຺ວິສາຕິ ໂກ ອິສ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕ຺ວໍ ອເຫຕຸກວາທີ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເຫຕຸ ນຕ຺ຖິ ປຈ຺ຈໂຍ ສຕ຺ຕານໍ ສໍກິເລສາຍາ’’ຕິອາທິທິຝ຺ຖິໂກ, ອຍໍ ໂລໂກ ສໍຄຕິຍາ ເຈວ ສກາເວນ ຈ ອນຸວຕ຺ຕຕິ ປຣິຕາມຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຝິສໍເວເທຕິ។ ອກາມໂກວ ປາປໍ ວາ ປຸຒ຺ຒໍ ວາ ກໂຣຕີຕິ ວທສິ, ອຍໍ ຕວ ອຸທິຣຕາ ສເຈ ຕຖາ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອກາມ ກຣຕີຍສ຺ມີ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ມຕາຍ ປວຕ຺ຕມາເນ ປາເປ ໂກ ອິສ ສຕ຺ໂຕ ປາເປນ ລິປ຺ປ຺ຕິ, ສເຈ ຫິ ອຕ຺ຕນາ ອກເຕນ ປາເປນ ລິປ຺ປ຺ຕິ, ນ ໂກຈິ ນ ລິປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ។

ໂສ ເຈຕິ ໂສ ອເຫຕຸກວາທສງ຺ຂາໂຕ ຕວ ກາສິຕຕ຺ໂຖ ຈ ອຕ຺ຖໂຊຕໂກ ສມ຺ໂມ ຈ ກລ຺ຍາໂຕ ນ ຈ ປາປໂກ។ ‘‘ອເຫຕູ ອປ຺ປ຺ຈຈ຺ຍາ ສຕ຺ຕາ ສໍກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ສຸຂທຸກ຺ຂໍ ປຝິສໍເວທິຍນ຺ຕີ’’ຕິ ອິທໍ ໂກໂຕ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ ເຈ, ສ຺ຫໂຕ ວານໂຣ ມຍາ, ໂກ ເອຕ຺ຖ ມມ ໂທໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິຊານິຍາຕິ, ສມ຺ມ, ສເຈ ຫິ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ວາທສ຺ສ ອປຣາຂໍ ຊາເນຍ຺ຍາສິ, ນ ມໍ ຄຣເຫຍ຺ຍາສິ។ ກິການຕາ? ໂກໂຕ ວາໂທ ຫິ ຕາທິໂສ, ຕສ຺ມາ ອຍໍ ມມ ວາທໍ ກໂຣຕີຕິ ມໍ ປສໍເສຍ຺ຍາສິ, ອຕ຺ຕໂນ ປນ ວາທໍ ອຊານນ຺ໂຕ ມໍ ຄຣຫສີຕິ។

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ອປ຺ປຝິກາຕໍ ອກາສິ។ ໂສປີ ຣາຊປຣິສຕີ ມງ຺ກຸກູໂຕ ປຕ຺ຕກ຺ຂນ຺ໂຂ ນິສີທິ។ ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ຕສ຺ສ ວາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິສ຺ສຣກຕວາທີ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ, ອາວຸໂສ, ມໍ ກສ຺ມາ ປຣິຫສສິ, ຍທິ ອິສ຺ສຣນິມ຺ມິຕວາທໍ ສາຣ ໂຕ ປຈ຺ເຈສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໘໒។

‘‘ອິສ຺ສໂຣ ສພ຺ພໂລກສ຺ສ, ສເຈ ກປ຺ເປຕິ ຊີວິຕໍ;

ອິທ຺ຂີ ພ຺ຍສນກາວຒ຺ຈ, ກມ຺ມໍ ກລ຺ຍາຕປາປກໍ;

ນິທ຺ເທສກາຣີ ປຸຣິໂສ, ອິສ຺ສໂຣ ເຕນ ລິປ຺ປ຺ຕິ។

໑໘໓។

‘‘ໂສ ເຈ ອຕ຺ໂຖ ຈ ສມ຺ໂມ ຈ, ກລ຺ຍາໂຕ ນ ຈ ປາປໂກ;

ໂກໂຕ ເຈ ວຈນໍ ສຈ្ຈໍ, ສຸທໂຕ ວານໂຣ ມຍາ។

១៨៤។

‘‘ອຕຸຕໂນ ເຈ ຫິ ວາທສຸສ, ອປຣາធໍ ວິຊານິຍາ;

ນ ມໍ ຕុວໍ ຄຣເຫយុຍາສិ, ໂກໂຕ ວາໂທ ຫិ ຕາທិໂສ’’ຕិ។

ຕຕຸຖ ກປុເປຕិ ຊិວិຕນុຕិ ສເຈ ພຸຣຫຸມາ ວາ ອញ្ໂໂ ວາ ໂກຈិ ອិສຸສໂຣ ‘‘ຕុວໍ ກສិຍາ ຊិວ, ຕុວໍ ໂຄຣກຸເຂນາ’’ຕិ ເອວំ ສພុພໂລກສຸສ ຊិວិຕំ ສំວិທຫຕិ ວិຈາເຣຕិ។ ອិທຸធិໂຍ ຈ ញາຕិវិນາສາທិកំ ພុຍສនកាວញ្ຈາຕិ ອិສຸສຣិຍາທិເກហາ ອិທຸធិໂຍ ຈ ញາຕិវិນາສາທិកំ ພុຍສនកາວញ្ຈ ເສສញ្ຈ ກລຸຍາណປាປកំ ກມុມំ ສພុພំ ຍທិ ອិສຸສໂຣວ ກປຸເປຕិ ກໂຣຕិ។ ນិທຸເທສກາຣិຕិ ຍທិ ຕສຸສ ນិທຸເທសំ ອាណតុຕិເມວ ເສໂສ ໂຍ ໂກຈិ ປុຣិໂສ ກໂຣຕិ, ເອວំ ສនុເຕ ໂຍ ໂກຈិ ປុຣិໂສ ປាປំ ກໂຣຕិ, ຕສុស ອិສຸສເຣນ ກຕຕុຕາ ອិສຸສໂຣວ ເຕນ ປាເປນ ລិປុປຕិ។ ເສសំ ປុຣិមນເຍເນວ ເວທិຕພុພំ។ ຍຖາ ຈ ອិធ, ເອວំ ສພុພຕຸຖ។

ອិຕិ ໂສ ອមុພໂຕវ មុតុតំ ຄເហតុວາ ອមុພំ ປាເຕນុໂຕ វិຍ ອិសຸສຣការເណເនវ ອិសຸສຣກຕវាທំ ភិនុທិតុວາ ປុពុເພກຕວາທិំ ອាមនុເຕតុວາ ‘‘ຕុວំ, ອាវុໂສ, មំ ກិំ ປຣិຫសសិ, ຍທិ ປុពុເពກຕវាທំ ສຈຈំ មញ្ញសិ’’ຕិ វតុវា ອាហ –

១៨៥។

‘‘ສເຈ ປុពុເពកតເហតុ, ສុខທុក្ខំ និគច្ឆតិ;

ໂປຣាណកំ ກតំ ປាបំ, ຕមេໂສ មុច្ចេເត ឥណំ;

ໂປຣាណក ឥណមោក្ខោ, ក្វិធ ປាເປន លិប្បតិ។

១៨៦។

‘‘ໂສ ເຈ ອតុໂຖ ຈ ធម្មោ ຈ, ກលុຍາໂណ ນ ຈ ປាបកោ;

ໂກໂຕ ເຈ ວຈນໍ ສຈ្ຈໍ, ສຸທໂຕ ວານໂຣ ມຍາ។

១៨៧។

‘‘ອຕຸຕໂນ ເຈ ຫិ ວາທສຸສ, ອປຣាធໍ វិຊានិຍា;

ນ ມໍ ຕុວໍ ຄຣເຫយុຍាសិ, ໂກໂຕ ວាໂທ ຫិ ຕាທិໂສ’’ຕិ។

ຕຕຸຖ ປុពុເពកតເហតុຕិ ປុពុពកតេហតុ ປុຣិមកេវ ກតកម្មការណេនេវ។ ຕមេໂສ មុច្ចតេ ឥណນុຕិ ໂຍ ວធពន្ធាទិទិ ທុក្ខំ ປាປុណាຕិ, ຍທិ ໂສ ຍំ ເຕນ ໂປຣាណកំ ກតំ ປាបំ, ຕំ ឥທានិ ឥណំ មុច្ចតិ, ເອວំ ສនុເຕ មមបិ ເອສ ໂປຣាណកោ ໂຕ ໂມກຸໂຂ, ອເນນ ຫិ មក្កដេន ປុពុເພ ປຣិພុພាຊកេន ហុតុວា ອហំ មក្កដោ ສមាໂນ មាເຣតុວា ខាទិໂຕ ភវិស្សាមិ, ສុວាយំ ອិធ មក្កដតតំ ປតុໂຕ មយា ປຣិພុພាຊកតតំ ປតុເຕນ មាເຣតុວា ខាទិໂຕ ភវិស្សតិ, ໂກ ອិធ ປាເປន លិប្បតីតិ។

ອິຕິ ໂສ ຕສ︎ສປິ ວາທໍ ກິນ︎ທິຕ︎ວາ ອຸຈ︎ເຂທວາທີ ອກິມຸຂໍ ກຕ︎ວາ ''ຕ︎ວໍ, ອາວຸໂສ, 'ອິຕ︎ຖິ ທິນ︎ນ︎ຕິອາທີນິ ວຕ︎ວາ 'ອິເສວ ສຕ︎ຕາ ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊນ︎ຕິ, ປຣໂລກໍ ຄຕາ ນາມ ນຕ︎ຖິ'ຕິ ມລຸລມາໂນ ກສ︎ມາ ມໍ ປຣິຫສສີ''ຕິ ສນ︎ຕຊ︎ເຊຕ︎ວາ ອາຫ –

໑໔໗။

''ຈຕຸນ︎ນໍເຍວຸປາທາຍ, ຣູປໍ ສມ︎ໂພຕິ ປາຕິນໍ;

ຍໂຕ ຈ ຣູປໍ ສມ︎ໂພຕິ, ຕຕ︎ເຖວານຸປຄຈ︎ສຕິ;

ອິເສວ ຊີວຕິ ຊີໂວ, ເປຈ︎ຈ ເປຈ︎ຈ ວິນສ︎ສຕິ။

໑໔໘။

''ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊຕິ ອຍໍ ໂລໂກ, ເຍ ພາລາ ເຍ ຈ ປຕ︎ສິຕາ;

ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊມາເນ ໂລກສ︎ມິ, ກ︎ວິສ ປາເປນ ລິປ︎ປຕິ။

໑໔໙။

''ໂສ ເຈ ອຕ︎ໂຖ ຈ ສມ︎ໂມ ຈ, ກລ︎ຍາໂຕ ນ ຈ ປາປໂກ;

ໂກໂຕ ເຈ ວຈນໍ ສຈ︎ຈໍ, ສຸຫໂຕ ວານໂຣ ມຍາ။

໑໕໐။

''ອຕ︎ຕໂນ ເຈ ຫິ ວາທສ︎ສ, ອປຣາສໍ ວິຊານິຍາ;

ນ ມໍ ຕ︎ວໍ ຄຣເຫຍ︎ຍາສິ, ໂກໂຕ ວາໂທ ຫິ ຕາທິໂສ''ຕິ။

ຕຕ︎ຖ ຈຕຸນ︎ນນ︎ຕິ ປຖວີອາທີນໍ ກູຕານໍ။ ຣູປນ︎ຕິ ຣູປກ︎ຂນ︎ເຂ။ ຕຕ︎ເຖວາຕິ ຍໂຕ ຕໍ ຣູປໍ ສມ︎ໂພຕິ, ນິຣຸຊ︎ຊນກາເລປິ ຕຕ︎ເຖວ ອນຸປຄຈ︎ສຕິ။ ອິມິນາ ຕສ︎ສ ''ຈາຕຸມຫາກູຕິໂກ ອຍໍ ປຸຣິໂສ ຍທາ ກາລໍ ກໂຣຕິ, ຕທາ ປຖວີ ປຖວີກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ︎ສຕິ, ອາໂປ… ເຕໂຊ… ວາໂຍ ວາໂຍກາຍໍ ອນຸເປຕິ ອນຸປຄຈ︎ສຕິ, ອາກາສໍ ອິນ︎ທ︎ຣິຍານິ ສງ︎ກມນ︎ຕິ, ອາສນ︎ທິປ︎ລ︎ຈມາ ປຸຣິສາ ມຕໍ ອາທາຍ ຄຈ︎ສນ︎ຕິ, ຍາວ ອາລຸອາຫນາ ປທານິ ປລ︎ລາຍນ︎ຕິ, ກາໂປຕການິ ອຕ︎ຖີນິ ກວນ︎ຕິ, ກສ︎ມນ︎ຕາ ອາຫຸຕິໂຍ , ທຕ︎ຕຸປລ︎ລຕ︎ຕໍ ຍທິທໍ ທານໍ, ເຕສໍ ຕ︎ຈ︎ສາ ມຸສາ ວິລາໂປ, ເຍ ເກຈິ ອຕ︎ຖິກວາທໍ ວທນ︎ຕິ, ພາເລ ຈ ປຕ︎ສິເຕ ຈ ກາຍສ︎ສ ເກທາ ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊນ︎ຕິ ວິນສ︎ສນ︎ຕິ, ນ ໂຫນ︎ຕິ ປຣໍ ມຣຕາ''ຕິ ອິມໍ ທິຕ︎ຖິ ປຕິຕ︎ຖາເປສິ။ ອິເສວາຕິ ອິມສ︎ມິເຍວ ໂລເກ ຊີໂວ ຊີວຕິ။ ເປຈ︎ຈ ເປຈ︎ຈ ວິນສ︎ສຕິຕິ ປຣໂລເກ ນິພ︎ພຕ︎ໂຕ ສຕ︎ໂຕ ຄຕິວເສນ ອິສ ອນາຄນ︎ຕ︎ວາ ຕຕ︎ເຖວ ປຣໂລເກ ວິນສ︎ສຕິ ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊຕິ။ ເອວໍ ອຸຈ︎ຈິຊ︎ຊມາເນ ໂລກສ︎ມີ ໂກ ອິສ ປາເປນ ລິປ︎ປຕີຕິ။

ອິຕິ ໂສ ຕສ︎ສປິ ວາທໍ ກິນ︎ທິຕ︎ວາ ຂຕ︎ຕວິຊ︎ຊວາທີ ອາມນ︎ເຕຕ︎ວາ ''ຕ︎ວໍ, ອາວຸໂສ, 'ມາຕາປີຕໂຣປີ ມາເຣຕ︎ວາ ອຕ︎ຕໂນ ອຕ︎ໂຖ ກາຕພ︎ໂພ'ຕິ ອິມໍ ລທ︎ສີ ອຸກ︎ຂິປີຕ︎ວາ ວິຈຣນ︎ໂຕ ກສ︎ມາ ມໍ ປຣິຫສສີ''ຕິ ວຕ︎ວາ ອາຫ –

໑໕໑။

‘‘ອາທຸ ຂຕ຺ຕວິທາ ໂລເກ, ພາລາ ປຓ຺ທິຕມານິໂນ;

ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ຫລ຺ເຄ, ອໂຖ ເຊຎ຺ຖມ຺ປິ ກາຕຣໍ;

ຫເນຍ຺ຍ ປຸຕ຺ຕທາເຣ ຈ, ອຕ຺ໂຖ ເຈ ຕາທິໂສ ສິຍາ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ຂຕ຺ຕວິທາຕິ ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊາ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ຺. ຂຕ຺ຕວິຊ຺ຊາຈຣິຍານໍ ເອຕໍ ນາມໍ຺. ພາລາ ປຓ຺ທິຕມານິໂນຕິ ພາລາ ສ ມານາປິ ‘‘ປຓ຺ທິຕາ ມຍໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຓ຺ທິຕກາວໍ ປກາເສມາ’’ຕິ ມລ຺ລມານາ ປຓ຺ທິຕມານິໂນ ຫຸຕ຺ວາ ເອວມາຫ຺ຸ. ອຕ຺ໂຖ ເຈຕິ ສເຈ ອຕ຺ຕໂນ ຍຖາຣູໂປ ໂກຈິ ອຕ຺ໂຖ ສິຍາ, ນ ກິລ຺ຈິ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ສພ຺ພໍ ຫເນຍ຺ເຍວາຕິ ວທນ຺ຕິ, ຕ຺ວມ຺ປິ ເນສໍ ອລ຺ລຕໂຣ ຕິ຺.

ເອວໍ ຕສ຺ສ ລທ຺ທິ ປຕິຍ຺ຖເປ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ລທ຺ທິ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໓຺.

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ກລ຺ເຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂກ ຫິ ປາປໂກ຺.

໑໘໔຺.

‘‘ອຖ ອຕ຺ເຖ ສມຸປ຺ປນ຺ເນ, ສມູລມ຺ປິ ອພ຺ພເຫ;

ອຕ຺ໂຖ ເມ ສມ຺ພເລນາປິ, ສຸຫໂຕ ວານໂຣ ມຍາ຺.

໑໘໕຺.

‘‘ໂສ ເຈ ອຕ຺ໂຖ ຈ ທມ຺ໂມ ຈ, ກລ຺ຍາໂຕ ນ ຈ ປາປໂກ;

ໂກໂຕ ເຈ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ສຸຫໂຕ ວານໂຣ ມຍາ຺.

໑໘໖຺.

‘‘ອຕ຺ຕໂນ ເຈ ຫິ ວາທສ຺ສ, ອປຣາຂໍ ວິຊານິຍາ;

ນ ມໍ ຕ຺ວໍ ຄຣເຫຍ຺ຍາສິ, ໂກໂຕ ວາໂທ ຫິ ຕາທິໂສ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ອມ຺ໂກ ຂຕ຺ຕວິທ ອມ຺ຫາກໍ ປນ ອາຈຣິຍາ ເອວໍ ວຕາຍນ຺ຕິ຺. ອຕ຺ຕນາ ປຣິກຸຕ຺ຕຈ຺ຉາຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສປິ ສາຂໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ນ ກລ຺ເຊຍ຺ຍ຺. ກິ຺ການຕາ ? ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂກ ຫິ ປາປໂກ຺. ຕ຺ວໍ ປນ ເອວໍ ວເທສິ – ‘‘ອຖ ອຕ຺ເຖ ສມຸປ຺ປນ຺ເນ ສມູລມ຺ປິ ອພ຺ພເຫ’’ຕິ, ມມ ຈ ປາເຖຍ຺ເຍນ ອຕ຺ໂຖ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ສເຈເປສ ມຍາ ຫໂຕ, ຕຖາປິ ອຕ຺ໂຖ ເມ ສມ຺ພເລນາປິ, ສຸຫໂຕ ວານ ໂຣ ມຍາ຺.

ເອວໍ ໂສ ຕສ຺ສປິ ວາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ປລ຺ຈສຸ ເຕສຸ ອປຜິກາເນສຸ ນິສິນ຺ເນສຸ ຣາຊານໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ອິເມ

ປຌຸຈ ຣຌຸຄວິໂລປເກ ມຫາໂຈເຣ ຄເຫຕຸວາ ວິຈຣສິ, ອໂຫ ພາໂລ, ເອວຣູປານຌຸຫິ ສໍສຄຸເຄນ ປຸຣິໂສ ທິຏຸຄຌມຸມິກມຸປິ ສມຸປຣາຢິກມຸປິ ມຫາທຸກຸຂໍ ປາປຸເຓຢຸຢາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຣຌຸໂຌ ຌມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ອາຫ –

໑໘໗຺

‘‘ອເຫຕຸວາໂທ ປຸຣິໂສ, ໂຢ ຈ ອິສຸສຣກຸຕຸຕິໂກ;

ປຸພຸເພກຕິ ຈ ອຸຈຸເຉທີ, ໂຢ ຈ ຂຕຸຕວິໂທ ນໂຣ຺

໑໘໘຺

‘‘ເອເຕ ອສປຸປຸຣິສາ ໂລເກ, ພາລາ ປຓຸທິຕມານິໂນ;

ກເຣຢຸຢ ຕາທິໂສ ປາປໍ, ອໂຖ ອຌຸຌມຸປິ ກາຣເຢ;

ອສປຸປຸຣິສສໍສຄຸໂຄ, ທຸກຸຂນຸໂຕ ກຏຸກຸທຸຣໂຢ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ຕາທິໂສຕິ, ມຫາຣາຊ, ຢາທິສາ ເອເຕ ປຌຸຈ ທິຏຸຂິຄຕິກາ, ຕາທິໂສ ປຸຣິໂສ ສຢມຸປິ ປາປໍ ກເຣຢຸຢ຺ ຢຸວາສຸສ ວຈນໍ ສຸຓາຕິ, ຕໍ ອຌຸຌມຸປິ ກາຣເຢ຺ ທຸກຸຂນຸໂຕຕິ ເອວຣູເປຫິ ອສປຸປຸຣິເສຫິ ສທຸຌີ ສໍສຄຸໂຄ ອິຌໂລເກປິ ປຣໂລເກປິ ທຸກຸຂນຸໂຕ ກຏຸກຸທຸຣໂຢວ ໂຫຕິ຺ ອິມສຸສ ປນຕຸຖສຸສ ປກາສນຕຸຖໍ ‘‘ຢານິ ການິຈິ, ພິກຸຂເວ, ກຢານິ ອຸປຸປຊຸຊນຸຕິ, ສພຸພານິ ຕານິ ພາລໂຕ’’ຕິ ສຸຕຸຕໍ (ອ຺ ນິ຺ ໓຺໑) ອາຫຣິຕພຸພໍ຺ ໂຄຌຊາຕກ- (ຊາ຺ ໑຺໑຺໑໓໗) ສຌຸຊີວຊາຕກ- (ຊາ຺ ໑຺໑຺໑໕໐) ອກິຕຕິຊາຕກາທີນິ (ຊາ຺ ໑຺໑໓຺໗໓ ອາທໂຢ) ຈາຢມຕຸໂຖ ທີເປຕພຸໂພ຺

ອິທານິ ໂອປມຸມທສຸສນວເສນ ຌມຸມເທສນໍ ວຑຸເຌນຸໂຕ ອາຫ –

໑໘໙຺

‘‘ອຸຣພຸກຣູເປນ ວກາສຸສຸ ປຸພຸເພ, ອສໍກິໂຕ ອຊຢູຄໍ ອຸເປຕິ;

ຫນຸຕວາ ອຸຣຓີ ອຊິກໍ ອຊຌຸຈ, ອຸຕຸຣາສຢິຕຸວາ ເຢນກາມໍ ປເລຕິ຺

໑໙໐຺

‘‘ຕຖາວິເຌາ ສມຓພຸຣາຫຸມຓາເສ, ຉທນໍ ກຕຸວາ ວຌຸຈຢນຸຕິ ມນຸສຸເສ;

ອນາສກາ ຖຓຸທິລເສຢຸຢກາ ຈ, ຣໂຊຊລຸລໍ ອຸກຸກຸຏິກປຸປຌານໍ;

ປຣິຢາຢກຕຸຕຌຸຈ ອປານກຕຸຕາ, ປາປາຈາຣາ ອຣຫນຸໂຕ ວທານາ຺

໑໙໑຺

‘‘ເອເຕ ອສປຸປຸຣິສາ ໂລເກ, ພາລາ ປຓຸທິຕມານິໂນ;

ກເຣຍ្យ ຕາທິໂສ ປາປໍ, ອໂຖ ອញ្ញម្ប ការេយ;

ອສປ្បុរិសសំសគ្គោ, ທុក្ខន្តោ កដុក្កុទ្រោ។

១៦៨។

"ຍມາហុ នត្ថិ វិរិយន្តិ, អហេតុញ្ច បវទន្តិ យេ;

ປរការំ អត្តការញ្ច, យេ តុច្ឆំ សមវណ្ណយុំ។

១៦៩។

"ເອເຕ ອສປ្បុរិសា លោកេ, ພາລາ បណ្ឌិតមានិនោ;

ກເຣຍ្យ ຕາທິໂສ ປາປໍ, ອໂຖ ອញ្ញម្ប ការេយ;

ອສປ្បុរិសសំសគ្គោ, ທុក្ខន្តោ កដុក្កុទ្រោ។

១៧០។

"ສເຈ ហិ វិរិយំ នាស្ស, កម្មំ កល្យាណបាបកំ;

ນ ກເຣ វឌ្ឍកឹ រាជា, នបិ យន្តានិ ការយេ។

១៧១។

"ຍស្មា ច វិរិយំ អត្ថិ, កម្មំ កល្យាណបាបកំ;

ຕស្មា យន្តានិ ការេតិ, រាជា ករតិ វឌ្ឍកឹ។

១៧២។

"ຍທិ វស្សសតំ ទេវោ, ន វស្សេ ន ហិមំ បតេ;

ឧច្ឆិជ្ជេយ្យ អយំ លោកោ, វិនស្សេយ្យ អយំ បជា។

១៧៣។

"ຍស្មា ច វស្សតិ ទេវោ, ហិមញ្ចានុផុសាយតិ;

ຕស្មា សស្សានិ បច្ចន្តិ, រដ្ឋញ្ច បាលិតេ ចិរំ។

១៧៤។

‘‘ຄວໍ ເຈ ຕຣມານານໍ, ຊິມ္ຫໍ ຄຈ္ဆຕິ ປု‌ງ‌ຄໂວ;

ສພ္ພາ ຕາ ຊິມ္ຫໍ ຄຈ္ဆນ္ຕິ, ເນຕ္ເຕ ຊິມ္ຫໍ ຄເຕ ສຕິ။

໑໖໙။

‘‘ເອວເມວ ມນု‌ສ္ເສສု, ໂຍ ໂຫຕິ ເສဋ္ຖສမ္မໂຕ;

ໂສ ເຈ ອဓမ္မံ ຈຣຕິ, ປເຄວ ອິຕຣາ ປဇາ;

ສພ္ພံ ຣဋ္ဌံ ທုခံ ເສຕິ, ຣາဇາ ເຈ ໂຫຕິ ອဓမ္မိໂກ။

໑໗໐။

‘‘ຄວໍ ເຈ ຕຣມານານໍ, ອုဇုံ ຄຈ္ဆຕິ ປု‌ງ‌ຄໂວ;

ສພ္ພາ ຄາວີ ອုဇုံ ຍນ္ຕິ, ເນຕ္ເຕ ອုဇုံ ຄເຕ ສຕິ။

໑໗໑။

‘‘ເອວເມວ ມນု‌ສ္ເສສု, ໂຍ ໂຫຕິ ເສဋ္ຖສမ္မໂຕ;

ໂສ ສເຈ ဓမ္မံ ຈຣຕິ, ປເຄວ ອິຕຣາ ປဇາ;

ສພ္ພံ ຣဋ္ဌံ ສုခံ ເສຕິ, ຣາဇາ ເຈ ໂຫຕິ ဓမ္မိໂກ။

໑໗໒။

‘‘ມຫາຣုກ္ခສ္ສ ဖລိໂນ, ອາမံ ဆိန္ທຕິ ໂຍ ဖລံ;

ຣສဉ္ຈສ္ສ ນ ဇານາຕິ, ພီဇဉ္ຈສ္ສ ວິນສ္ສຕິ။

໑໗໓။

‘‘ມຫາຣုກ္ຂူປမံ ຣဋ္ဌံ, ອဓမ္မေန ປສາສຕິ;

ຣສဉ္ຈສ္ສ ນ ဇານາຕິ, ຣဋ္ဌဉ္ຈສ္ສ ວິນສ္ສຕິ။

໑໗໔။

‘‘ມຫາຣုກ္ခສ္ສ ဖລိໂນ, ປက္ကံ ဆိန္ທຕິ ໂຍ ဖລံ;

ຣສຄຸຈສຸສ ວິຊານາຕິ, ພິຊຄຸຈສຸສ ນ ນສຸສຕິ។

໑ໆ໕។

‘‘ມຫາຣຸກຸຂູປມໍ ຣຝຸຖໍ, ຂມຸເມນ ໂຍ ປສາສຕິ;

ຣສຄຸຈສຸສ ວິຊານາຕິ, ຣຝຸຖຄຸຊສຸສ ນ ນສຸສຕິ។

໑ໆ໖។

‘ໂຍ ຈ ຣາຊາ ຊນປທໍ, ອຂມຸເມນ ປສາສຕິ;

ສພຸໂພສຂີຫິ ໂສ ຣາຊາ, ວິຣຸທຸໂຂ ໂຫຕິ ຂຕຸຕິໂຍ។

໑ໆໆ។

‘‘ຕເຖວ ເນຄເມ ຫີສໍ, ເຍ ຍຸຕຸຕາ ກຍວິກຸກເຍ;

ໂອຊທານພລິກາເຣ, ສ ໂກເສນ ວິຣຸຊຊຕິ។

໑ໆ໘។

‘‘ປຫາຣວຣເຂຕຸຕຄຸລູ, ສງຄາເມ ກຕນິສຸສເມ;

ອຸສຸສິເຕ ຫີສຍໍ ຣາຊາ, ສ ພເລນ ວິຣຸຊຊຕິ។

໑ໆ໙។

‘‘ຕເຖວ ອິສໂຍ ຫີສໍ, ສຄຸຍເຕ ພຸຣຫຸມຈາຣິໂນ;

ອຂມຸມຈາຣີ ຂຕຸຕິໂຍ, ໂສ ສຄຸເຄນ ວິຣຸຊຊຕິ។

໑໘໐។

‘ໂຍ ຈ ຣາຊາ ອຂມຸມຝຸໂຖ, ກຣິຍໍ ຫນຸຕິ ອທູສິກໍ;

ລຸທຸຂໍ ປສວເຕ ຖານໍ, ປຸຕຸເຕຫິ ຈ ວິຣຸຊຊຕິ។

໑໘໑។

‘‘ຂມຸມໍ ຈເຣ ຊານປເທ, ເນຄເມສຸ ພເລສຸ ຈ;

ອິສໂຍ ຈ ນ ຫີເສຍຸຍ, ປຸຕຸຕທາເຣ ສມໍ ຈເຣ។

໑໗໔ຯ

‘‘ສ ຕາທິໂສ ຠູມິປ຺ຕິ, ຣ຺ຏ຺ຐປາໂລ ອໂກຘໂນ;

ສປ຺ຕ຺ເຕ ສມ຺ປກມ຺ເປຕິ, ອິນ຺ໂທວ ອສຸຣາຘິໂປ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ວກາສ຺ສູຕິ ວໂກ ອສ຺ສຸ, ອສ຺ສູຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ປຸພ຺ເພ ເອໂກ ອຸຣພ຺ຠຣູໂປ ວໂກ ອໂຫສິ, ຕສ຺ສ ນງ຺ຄຸຏ຺ຐມຕ຺ຕເມວ ທີຆໍ, ຕໍ ປນ ໂສ ອນ຺ຕຣສຕ຺ຕິມ຺ຫິ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸຣພ຺ຠຣູເປນ ອສໍກິໂຕ ອຊຍູຖໍ ອຸເປຕິຯ ຕຕ຺ຖ ອຸຣຕິກຎ຺ຈ ອຊິກຎ຺ຈ ອຊຎ຺ຈ ຫນ຺ຕ຺ວາ ເຍນກາມໍ ປເລຕິຯ ຕຖາວິເຘເກຕິ ຕຖາວິຘາ ເອເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປພ຺ພຊ຺ຊາລິງ຺ເຄນ ຉທນໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ຉາເທຕ຺ວາ ມຘຸຣວຈນາທີຫິ ຫິຕກາມາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ໂລກໍ ວຎ຺ເຈນ຺ຕິຯ ‘‘ອນາສກາ’’ຕິອາທີ ເຕສໍ ຉທນສ຺ສ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ເອກຈ຺ເຈ ຫິ ‘‘ມຍໍ ອນາສກາ ນ ກິຎ຺ຈິ ອາຫາເຣມາ’’ຕິ ມນຸສ຺ເສ ວຎ຺ເຈນ຺ຕິ, ອປເຣ ‘‘ມຍໍ ຖຓ຺ຑິລເສຍ຺ຍກາ’’ຕິຯ ອຎ຺ເຎສໍ ປນ ຣໂຊຊລ຺ລໍ ຉທນໍ, ອຎ຺ເຎສໍ ອຸກ຺ກຸຏິກປ຺ປຘານໍ, ເຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາປີ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ອຸກ຺ກຸຏິກາວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ອຎ຺ເຎສໍ ສຕ຺ຕາຫທສາຫາທີວາຣຠໂຊນສງ຺ຂາຕໍ ປຣິຍາຍຠຕ຺ຕຉທນໍ, ອປເຣ ອປານກຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ‘‘ມຍໍ ປານີຍໍ ນ ປີວາມາ’’ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອຣຫນ຺ໂຕ ວທານາຕິ ປາປາຈາຣາ ຫຸຕ຺ວາປີ ‘‘ມຍໍ ອຣຫນ຺ໂຕ’’ຕິ ວທນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕິຯ ເອເຕຕິ, ມຫາຣາຊ, ອິເມ ວາ ປຎ຺ຈ ຊນາ ໂຫນ຺ຕຸ ອຎ຺ເຎ ວາ, ຍາວນ຺ໂຕ ທິຏ຺ຐິຄຕິກາ ນາມ, ສພ຺ເພປີ ເອເຕ ອສປ຺ປຸຣິສາຯ ຍມາຫູຕິ ເຍ ອາຫຸ, ເຍ ວທນ຺ຕິຯ

ສເຈ ຫິ ວີຣິຍໍ ນາສ຺ສາຕິ, ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຎາຓສມ຺ປຍຸຕ຺ຕໍ ກາຍິກເຈຕສິກວີຣິຍໍ ນ ຠເວຍ຺ຍຯ ກມ຺ມນ຺ຕິ ກລ຺ຍາຓປາປກໍ ກມ຺ມມ຺ປີ ຍທິ ນ ຠເວຍ຺ຍຯ ນ ກເຣຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ວຑ຺ຒກີ ວາ ອຎ຺ເຎ ວາ ກາຣເກ ຣາຊາ ນ ໂປເສຍ຺ຍ, ນປິ ຍນ຺ຕານີຕິ ນປິ ເຕຫິ ສຕ຺ຕຠູມິກປາສາທາທີນິ ຍນ຺ຕານິ ກາເຣຍ຺ຍຯ ກີການຓາ? ວີຣິຍສ຺ສ ເຈວ ກມ຺ມສ຺ສ ຈ ອຠາວາຯ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ, ມຫາຣາຊ, ຍທິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ເນວ ເທໂວ ວສ຺ເສຍ຺ຍ, ນ ຫິມໍ ປເຕຍ຺ຍ , ອຖ ກປ຺ປຸຏ຺ຐານກາໂລ ວິຍ ອຍໍ ໂລໂກ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ເຊຍ຺ຍຯ ອຸຈ຺ເຉທວາທີນາ ກຖິຕນິຍາເມນ ປນ ອຸຈ຺ເຉໂທ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ປາລິເຕຕິ ປາລຍຕິຯ

‘‘ຄວໍ ເຈ’’ຕິ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ຣຎ຺ໂຎ ຘມ຺ມເທສນາຍເມວ ວຸຕ຺ຕາ, ຕຖາ ‘‘ມຫາຣຸກ຺ຂສ຺ສາ’’ຕິອາທິກາຯ ຕຕ຺ຖ ມຫາຣຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ມຘຸຣອມ຺ພຣຸກ຺ຂສ຺ສຯ ອຘມ຺ເມນາຕິ ອຄຕິຄມເນນຯ ຣສຎ຺ຈສ຺ສ ນ ຊານາຕີຕິ ອຘມ຺ມິໂກ ຣາຊາ ຣຏ຺ຐສ຺ສ ຣສໍ ໂອຊໍ ນ ຊານາຕິ, ອາຍສມ຺ປຕ຺ຕີ ນ ລຠຕິຯ ວິນສ຺ສຕີຕິ ສຸຎ຺ຎໍ ໂຫຕິ, ມນຸສ຺ສາ ຄາມນິຄເມ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ປພ຺ພຕວິສມໍ ຠຊນ຺ຕິ, ສພ຺ພານິ ອາຍມຸຂານິ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ສພ຺ໂພສຘີຫີຕິ ສພ຺ເພຫິ ມູລຕຈປຕ຺ຕປຸປ຺ຜຜລາທີຫິ ເຈວ ສປ຺ປິນວນີຕາທີຫິ ຈ ໂອສເຘຫິ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ, ຕານິ ນ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິຯ ອຘມ຺ມິກຣຎ຺ໂຎ ຫິ ປຖວີ ນິໂຣຊາ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສາ ນິໂຣຊຕາຍ ໂອສຘານໍ ໂອຊາ ນ ໂຫຕິ, ຕານິ ໂຣຄຎ຺ຈ ວູປສເມຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິຯ ອິຕິ ໂສ ເຕຫິ ວິຣຸທ຺ໂຘ ນາມ ໂຫຕິຯ

ເນຄເມຕິ ນິຄມວາສິກຸຏຸມ຺ພິເກຯ ຫີສນ຺ຕີ ຫີສນ຺ໂຕ ປີເຬນ຺ໂຕຯ ເຍ ຍຸຕ຺ຕາຕິ ເຍ ກຍວິກ຺ກເຍ ຍຸຕ຺ຕາ ອາຍານໍ ມຸຂາ ຖລຊລປຖວາຕິຊາ, ເຕ ຈ ຫີສນ຺ໂຕຯ ໂອຊຫານພລີກາເຣຕິ ຕໂຕ ຕໂຕ ຠຓ຺ຑາຫຣຓສຸງ຺ກຫານວເສນ ໂອຊຫານຎ຺ເຈວ ຉຠາຄທສຠາຄາທິເຠທໍ ພລິຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ເຕຯ ສ ໂກເສນາຕິ ໂສ ເອເຕ ຫີສນ຺ໂຕ ອຘມ຺ມິກຣາຊາ ຘນຘຎ຺ເຎຫິ ປຣິຫາຍນ຺ໂຕ ໂກເສນ ວິຣຸຊ຺ຊຕິ ນາມຯ ປຫາຣວຣເຂຕ຺ຕຎ຺ຎູຕິ ‘‘ອິມສ຺ມີ ຐາເນ ວິຊ຺ຊິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’’ຕິ ເອວໍ ປຫາຣວຣານໍ ເຂຕ຺ຕໍ ຊານນ຺ເຕ ຘນຸຄ຺ຄເຫຯ ສງ຺ຄາເມ ກຕນິສ຺ສເມຕິ ຍຸທ຺ເຘ ສຸກຕກມ຺ເມ ມຫາໂຍເຘຯ ອຸສ຺ສິເຕຕິ ອຸຄ຺ຄເຕ ປຎ຺ຎາເຕ ມຫາມຕ຺ເຕ ຯ ຫິ ສຍນ຺ຕິ ເອວຣູເປ ສຍໍ ວາ ຫີສນ຺ໂຕ ປເຣຫິ ວາ ຫີສາເປນ຺ໂຕຯ ພເລນາຕິ ພລກາເຍນຯ ຕຖາວິຘຎ຺ຫິ ຣາຊານໍ ‘‘ອຍໍ ພຫຸກາເຣ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊຫາຍເກປີ ຫີສຕິ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ອມ຺ເຫ’’ຕິ ອວເສສາປີ ໂຍຘາ ວິຊຫນ຺ຕິເຍວຯ ອິຕິ ໂສ ພເລນ ວິຣຸທ຺ໂຘ ນາມ ໂຫຕິຯ

ຕເຖວ ອິສໂຍ ຫີສນ຺ຕີ ຍຖາ ຈ ເນຄມາທໂຍ, ຕເຖວ ເອສິຕຄຸເຓ ປພ຺ພຊິເຕ ອກ຺ໂກສປຫຣຓາທີຫີ ຫີສນ຺ໂຕ ອຘມ຺ມຈາຣີ ຣາຊາ ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ອປາຍເມວ ອຸເປຕິ, ສຄ຺ເຄ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ສຄ຺ເຄນ ວິຣຸທ຺ໂຘ ນາມ ໂຫຕິຯ ກຣິຍໍ ຫນ຺ຕີ ອທູສິກນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ພາຫຸຈ຺ຉາຍາຍ ວຑ຺ຒິຕໍ ປຸຕ຺ຕນິຕາທີຫິ ສໍວຑ຺ຒໍ ສີລວຕີ ກຣິຍໍ ມິຕ຺ຕປຕິຣູປການໍ ໂຈຣານໍ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາເຣຕິຯ ລຸທ຺ທໍ ປສວເຕ ຐານນ຺ຕິ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ນິຣຍູປ຺ປຕ຺ຕີ ປສວຕິ ນິປ຺ຜາເທຕິຯ ປຸຕ຺ເຕຫິ ຈາຕິ ອິມສ຺ມິຎ຺ເຎວ

ອຕ຺ຕກາເວ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສທ຺ຌິ ວິຣຸຊ຺ຌຕີຕິຯ

ເອວມ຺ສ຺ສ ໂສ ເຕສໍ ປຌ຺ຈນ຺ນໍ ຊນານໍ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເທວິຍາ ມາຣິຕກາວຌ຺ຈ ປຸຕ຺ຕານໍ ວິຣຸທ຺ຘກາວຌ຺ຈ ສນ຺ຘິມ຺ເຂ ໂຈຣໍ ຈູລ຺ ອາຍໍ ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ ວິຍ ກເຖສິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫິ ເຕສໍ ອມຈ຺ຈານໍ ນິຄ຺ຄຕ຺ໜນຌ຺ຈ ສມ຺ມເທສນຌ຺ຈ ເທວິຍາ ເຕຫິ ມາຣິຕກາວສ຺ສ ອາວິກຣຕາຕ຺ຖຌ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ປຸພ຺ເພນ ກາຖໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ກຕ຺ວາ ເອຕມຕ຺ຖໍ ກເຖສິຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕ ໂນ ອປຣາຘໍ ຊານິຯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ອິໂຕ ປຏ຺ຘາຍ, ມຫາຣາຊ, ເອວຣູປານໍ ປາປານໍ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາ ປຸນ ເອວມກາ ສີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ໂອວທນ຺ໂຕ "ສມ຺ມໍ ຈເຣ"ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມໍ ຈເຣຕິ, ມຫາຣາຊ, ຣາຊາ ນາມ ຊນປທໍ ອສມ຺ມິເກນ ພລິນາ ອປີລ຺ເອນ຺ໂຕ ຊນປເທ ສມ຺ມໍ ຈເຣຍ຺ຍ, ສາມິເກ ອ ສາມິເກ ອກໂຣນ຺ໂຕ ເນຄເມສຸ ສມ຺ມໍ ຈເຣຍ຺ຍ, ອຏ຺ຘາເນ ອກິລເມນ຺ໂຕ ພເລສຸ ສມ຺ມໍ ຈເຣຍ຺ຍຯ ວສພນ຺ສອກ຺ໂກສປຣິກາເສ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈເຍ ຈ ເນສໍ ທທນ຺ໂຕ ອິສໂຍ ນ ວິຫື່ເສຍ຺ຍ, ສີຕໂຣ ຍຸຕ຺ຕຏ຺ຘາເນ ປຕິຏ຺ຘາເປນ຺ໂຕ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ສິປ຺ປານິ ສິກ຺ຂາ ເປຕ຺ວາ ສມ຺ມາ ປຣິຫຣນ຺ໂຕ ກຣີຍໍ ອິສ຺ສຣິຍໂວສ຺ສຄ຺ຄອລຽກາຣທານສມ຺ມານນາທີຫິ ອນ຺ຄ຺ຄຕ຺ໜນ຺ໂຕ ປຸຕ຺ຕທາເຣ ສມໍ ຈເຣຍ຺ຍຯ ສ ຕາທິໂສຕິ ໂສ ຕາທິໂສ ຣາຊາ ປເວຕ຺ວາ ອກິນ຺ທິຕ຺ວາ ສມ຺ເມນ ສເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ຣາຊາຕາຍ ຣາຊເຕເຊນ ສປຕ຺ເຕ ສມ຺ປກມ຺ເປຕິ ຕາເສຕິ ຈາເລຕິຯ "ອິນ຺ໂທວາ"ຕິ ອິທໍ ອຸປມຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຍຖາ ອສຸເຣ ເຊຕ຺ວາ ອກິກວິຕ຺ວາ ຄິຕກາລໂຕ ປຏ຺ຘາຍ ອສຸຣານີໂປຕິ ສຽຂຍໍ ຄໂຕ ອິນ຺ໂທ ອຕ຺ຕໂນ ສປຕ຺ຕກູເຕ ອສຸເຣ ກມ຺ເປສິ, ຕຖາ ກມ຺ເປຕີຕິຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຌ຺ໂຌ ສມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ກຸມາເຣ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ໂອວທິຕ຺ວາ ຣຌ຺ໂຌ ກຕກມ຺ມໍ ປກາເສຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ຂມາເປຕ຺ວາ "ມຫາຣາຊ, ອິໂຕ ປຏ຺ຘາຍ ອຕ຺ເລຕ຺ວາ ປຣິເກທການໍ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາ ເອວຣູປໍ ສາຫສິກກມ຺ມໍ ອ ກາສິ, ຕຸມ຺ເຫປີ ກຸມາຣາ ມາ ຣຌ຺ໂຌ ທຸພ຺ກິຕ຺ຖາ"ຕິ ສພ຺ເພສໍ ໂອວາທໍ ອທາສິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ – "ອຫໍ, ກນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ຈ ເທວິຍາ ຈ ອປຣຊ຺ຊນ຺ໂຕ ອິເມ ນິສ຺ສາຍ ເອເຕສໍ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ກຣີ, ອິເມ ປຌ຺ຈປີ ມາເຣມີ"ຕິ ຯ ນ ລພ຺ກາ, ມຫາຣາຊ, ເອວໍ ກາຕຸນ຺ຕິຯ ເຕນ ຫິ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖປາເທ ເຆທາເປມີຕິຯ ອິທມ຺ປີ ນ ລພ຺ກາ ກາຕຸນ຺ຕິຯ ຣາຊາ "ສາຘຸ, ກນ຺ເຕ"ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຆິຕ຺ວາ ເຕ ສພ຺ພສໍຫຣເຕ ກຕ຺ວາ ປຌ຺ຈຈູລ຺ອາກຣຕາຄທ຺ທູລພນ຺ສນໂຄມຍາສິຌ຺ຈເນຫິ ອວມາເນຕ຺ວາ ຣຏ຺ຘາ ປພ຺ພາ ເຊສິຯ ໂພສິສຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ "ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫີ"ຕິ ຣາຊານໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍເຍວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊາ ນາກິຌ຺ຌາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຍາວຊີວໍ ພ຺ຣຫ຺ມວິຫາເຣ ກາເວຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ "ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປີ ຕຖາຄໂຕ ປຌ຺ຌວາເຍວ ປຣປ຺ປວາທປ຺ປມທ຺ທໂນເຍວາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ "ຕທາ ປຌ຺ຈ ທິຏ຺ຘິຄຕິກາ ປູຣຕາກສ຺ສປມກ຺ຂລິໂຄສາລປກຸຘກຈ຺ຈານອຊິຕເກສກມ຺ພລນິຄຕ຺ຄ ນາຝປຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸໍ, ປີງຄລສຸນໂຂ ອານນ຺ໂທ, ມຫາໂພສິປຣິພ຺ພາຊໂກ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສີ"ນ຺ຕິຯ

ມຫາໂພສິຊາຕກວຕ຺ຕນາ ຕຕິຍາຯ

ຊາຕກຸທ຺ທານໍ –

ສນິລຸອິນິກມວ຺ຫຍໂນ ປຄໂມ, ທຸຕິໂຍ ປນ ເສົາມ຺ມທນ຺ຕິວໂຣ;

ຕຕິໂຍ ປນ ໂພສິສິຣິວ຺ຫຍໂນ, ກຖິຕາ ປນ ຕີຕີ ຊິເນນ ສຸກາຕິຯ

ປຕ຺ຕາສນິປາຕວຕ຺ຕນາ ນິຏ຺ຘິຕາຯ

໑໙. ສຓຸຕິນິປາໂຕ

[໔໘໙] ໑. ໂສຓກຊາຕກວຓຸຓນາ

ກສຸສສຸຕຸວາ ສຕໍ ທມຸມິຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນຸໂຕ ເນກຸຂມຸມປາຣມີ ອາຣພຸກ ກເຖສິ. ຕທາ ຫິ ກຄວາ ຂມຸມສກາຍໍ ເນກຸຂມຸມປາຣມີ ວຓຸຓຍນຸຕານໍ ກິກຸຂູນໍ ມຊຸເຊ ນິສີທິຕຸວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພຸເພປິ ຕຖາຄໂຕ ມຫາກິນິກຸຂມນໍ ນິກຸຂນຸໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ຣາຊຄເຫ ມຄຂຣາຊາ ນາມ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສິ. ໂພຂິສຕຸໂຕ ຕສຸສ ອຄຸຄມເຫສິຍາ ກຸຈຸຊິສຸມີ ນິພຸພຕຸຕິ, ນາມຄຸຄຫຓທິວເສ ຈສຸສ ‘‘ອຣິນຸທມກຸມາໂຣ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ຕສຸສ ຊາຕທິວເສເຍວ ປຸໂຣຫິຕສຸສປິ ປຸຕຸໂຕ ຊາຍິ, ‘‘ໂສຓກກຸມາໂຣ’’ຕິສຸສ ນາມໍ ກຣີສຸ. ເຕ ອຸໂກປິ ເອກໂຕວ ວຑຸຒິຕຸວາ ວຍປຸປຕຸຕາ ອຸຕຸຕມຣູປຂຣາ ຣູເປນ ນິພຸພິເສສາ ຫຸຕຸວາ ຕກຸກສິລໍ ຄນຸຕຸວາ ອຸຄຸຄຫິຕສິປຸປາ ຕໂຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ‘‘ສພຸພສມຍສິປຸປຍຸຈ ເທສຈາຣິຕຸຕຍຸຈ ຊານິສຸສາມາ’’ຕິ ອນຸປຸພຸເພນ ຈາຣິກໍ ຈຣນຸຕາ ພາຣາຓສີ ປຕຸວາ ຣາຊຸຍຸຍາເນ ວສິຕຸວາ ປຸນທິວເສ ນຄຣໍ ປວິສີສຸ. ຕໍ ທິວສຍຸຈ ເອກຈຸເຈ ມນຸສຸສາ ‘‘ພຸຣາຫຸມຓວາຈນກໍ ກຣິສຸສາມາ’’ຕິ ປາຍາສໍ ປຍິຍາເທຕຸວາ ອາສນານິ ປຍຸຍາເປຕຸວາ ອາຄຈຸຉນຸເຕ ເຕ ກຸມາເຣ ທິສຸວາ ຆຣໍ ປເວເສຕຸວາ ປຍຸຍຕຸຕາສເນ ນິສີທາເປສຸໍ. ຕຕຸຖ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ປຍຸຍຕຸຕາສເນ ສຸທຸຂວຕຸຖໍ ອຕຸຖຕໍ ອໂຫສິ, ໂສຓກສຸສ ຣຕຸຕກມຸພລໍ. ໂສ ຕໍ ນິມິຕຸຕໍ ທິສຸວາວ ‘‘ອຊຸຊ ເມ ປິຍສຫາໂຍ ອຣິນຸທມກຸມາໂຣ ພາຣາຓສີຣາຊາ ກວິສຸສຕິ, ມຍຸຫໍ ປນ ເສນາປຕິຓຸຖານໍ ທສຸສຕິ’’ຕິ ອຍຸຍາສິ. ເຕ ອຸໂກປິ ກຕກຕຸຕກິຈຸຈາ ອຸຍຸຍານເມວ ອຄມໍສຸ.

ຕທາ ພາຣາຓສີຣຍຸໂຍ ກາລກຕສຸສ ສຕຸຕໂມ ທິວໂສ ໂຫຕິ, ອປຸຕຸຕກໍ ຣາຊກຸລໍ. ອມຈຸຈາທໂຍ ປາໂຕວ ສສີສໍ ນຸຫາຕາ ສນຸນິປຕິຕຸວາ ‘‘ຣຊຸຊາຣຫສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄມິສຸສຕີ’’ຕິ ຜຸສຸສຣຖໍ ໂຍເຊຕຸວາ ວິສຸສຊຸເຊສຸໍ. ໂສ ນຄຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ອນຸປຸພຸເພນ ຣາຊຸຍຸຍານໍ ຄນຸຕຸວາ ອຸຍຸຍານທຸວາເຣ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ອາໂຣຫຓສຊຸໂຊ ຫຸຕຸວາ ອຕຸຖາສິ. ໂພຂິສຕຸໂຕ ມງຄລສິລາປຕຸເຕ ສສີສໍ ປາຣຸປິຕຸວາ ນິປຊຸຊິ, ໂສຓກກຸມາໂຣ ຕສຸສ ສນຸຕິເກ ນິສີທິ. ໂສ ຕູຣິຍສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ‘‘ອຣິນຸທມສຸສ ຜຸສຸສຣໂຖ ອາຄຈຸຉຕິ, ອຊຸເຊສ ຣາຊາ ຫຸຕຸວາ ມມ ເສນາປຕິຓຸຖານໍ ທສຸສຕິ, ນ ໂຂ ປນ ມຍຸຫໍ ອິສຸສຣິເຍນຕຸໂຖ, ເອຕສຸມີ ຄເຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ປພຸພຊິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ເອກມນຸເຕ ປຕິຈຸຉນຸເນ ອຕຸຖາສິ. ປຸໂຣຫິໂຕ ອຸຍຸຍານໍ ປວິສິຕຸວາ ມຫາສຕຸຕໍ ນິປນຸນກໍ ທິສຸວາ ຕູຣິຍານິ ປຄຸຄຓຸຫາເປສິ. ມຫາສຕຸໂຕ ປພຸຊຸຊິຕຸວາ ປຣິວຕຸຕິຕຸວາ ໂຖກໍ ນິປຊຸຊິຕຸວາ ອຸຕຸຖາຍ ສິລາປຕຸເຕ ປລຸລງເກນ ນິສີທິ. ອຖ ນໍ ປຸໂຣຫິໂຕ ອຍຸຊລີ ປຄຸຄຫິຕຸວາ ອາຫ – ‘‘ຣຊຸຊໍ ເຕ, ເທວ, ປາປຸຓາຕີ’’ຕິ. ‘‘ກີ ອປຸຕຸຕກໍ ຣາຊກຸລ’’ນຸຕິ? ‘‘ເອວໍ, ເທວາ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ ສາຂູ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ເຕ ຕຕຸເຖວ ອກິສິຍຸຈິຕຸວາ ຣຖໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ມຫນຸເຕນ ປຣິວາເຣນ ນຄຣໍ ປເວເສສຸໍ. ໂສ ນຄຣໍ ປທກຸຂິຓໍ ກຕຸວາ ປາສາທໍ ອກິຣູຫິ. ໂສ ຍສມຫນຸຕຕາຍ ໂສຓກກຸມາຣໍ ນ ສຣິ.

ໂສປິ ຕສຸມີ ນຄຣໍ ປວິຓຸເຖ ປຈຸຉາ ອາຄນຸຕຸວາ ສິລາປຕຸເຕ ນິສີທິ. ອຖສຸສ ປຸຣໂຕ ພນຸຂນາ ປວຸຕຸຕໍ ສາລຣຸກຸຂໂຕ ປຓຸຑຸປລາສໍ ປຕິ. ໂສ ຕໍ ທິສຸວາວ ‘‘ຍເຖເວຕໍ, ຕຖາ ມມປີ ສຣີຣໍ ຊຣໍ ປຕຸວາ ປຕິສຸສຕີ’’ຕິ ອນິຈຸຈາທິວເສນ ວິປສຸສນໍ ປຓຸເປຕຸວາ ປຈຸເຈກໂພຂີ ປາປຸຓິ. ຕໍຂຓຍຸເຍວສຸສ ຄິທີລິງຄໍ ອນຸຕຣຂາຍິ, ປພຸພຊິຕລິງຄໍ ປາຕຸຣໂຫສິ. ໂສ ‘‘ນຕຸຖິ ທານິ ປຸນພຸກໂວ’’ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນນຸໂຕ ນນຸທມູລກປພຸການໍ ອຄມາສິ. ມຫາສຕຸໂຕປິ ຈຕຸຕາລີສມຕຸຕານໍ ສໍວຈຸຉຣານໍ ອຈຸຈເຍນ ສຣິຕຸວາ ‘‘ກຫໍ ນຸ ໂຂ ເມ ສຫາໂຍ ໂສຓໂກ’’ຕິ ໂສຓກໍ ປຸນປຸປຸນໍ ສຣນຸໂຕປິ ‘‘ມຍາ ສຸໂຕ ວາ ທິຓຸໂຖ ວາ’’ຕິ ວຕຸຕາຣໍ ອລກິຕຸວາ ອລງກຕມຫາຕເລ ຣາຊປລຸລງເກ ນິສິນຸໂນ ຄນຸຂພຸພນາຍກນຈຸຈຄີຕາທີຫີ ປຣິວຸໂຕ ສມຸປຕຸຕິມນຸກວນຸໂຕ ‘‘ໂຍ ເມ ກສຸສຈິ ສນຸຕິເກ ສຸຕຸວາ ‘ອສຸກຓຸຖາເນ ນາມ ໂສຓໂກ ວສຕີ’ຕິ ອາຈິກຸຂິສຸສຕິ, ຕສຸສ ສຕໍ ທສຸສາມິ, ໂຍ ເມ ສາມໍ ທິສຸວາ ອາໂຣເຈສຸສຕິ, ຕສຸສ ສຫສຸສ’’ນຸຕິ ເອກໍ ອຸທານໍ ອກິສງຂຣິຕຸວາ ຄີຕວເສນ ອຸທາເນນຸໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ກສຸສ ສຸຕຸວາ ສຕໍ ທມຸມິ, ສຫສຸສໍ ທິຓຸຖ ໂສຓກໍ;

ໂກ ເມ ໂສຓກມກຸຂາຕິ, ສຫາຍໍ ປໍສຸກີລິຕ’’ນຸຕິ.

ອຖສ຺ສ ມຸຂໂຕ ລຸລ຺ຈນ຺ຕິ ວິຍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກາ ນາຍກິຕ຺ຖິ ຕໍ ຄາຍິ។ ອຖລ຺ລາ ອຖລ຺ລາຕິ “ອມ຺ຫາກໍ ຣລ຺ໂລ ປິຍຄີຕ”ນ຺ຕິ ສພ຺ພາ ໂອໂຣຘາ ຄາຍີສຸ។ ອນຸກ຺ກເມນ ນຄຣວາສີໂນປິ ຊານປທາປິ ຕເມວ ຄີຕໍ ຄາຍີສຸ។ ຣາຊາປິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕເມວ ຄີຕໍ ຄາຍ ຕິ។ ປຕ຺ຕາສມຕ຺ຕານໍ ສໍວຈ຺ຉຣານໍ ອຈ຺ຈເຍນ ປນສ຺ສ ພຫູ ປຸຕ຺ຕທີຕໂຣ ອເຫສຸໍ, ເຊຍ຺ຖປຸຕ຺ໂຕ ທີຒາວຸກຸມາໂຣ ນາມ ອໂຫສິ។ ຕທາ ໂສຕາກປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ “ອຣິນ຺ທມຣາຊາ ມໍ ທຍ຺ຖກາໂມ, ອຫໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ເນກ຺ຂມ຺ເມ ຈານິສໍສໍ ກ ເຖຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊນາກາຣໍ ກໂຣມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອິທ຺ທິຍາ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ນິສີທິ។ ຕທາ ເອໂກ ສຕ຺ຕວສ຺ສິໂກ ປລ຺ຈຈູລຸອກກຸມາຣໂກ ມາຕຣາ ປຫິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານວເນ ທາຣູນິ ອຸທ຺ຘຣນ຺ໂຕ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຕເມວ ຄີຕໍ ຄາຍິ។ ອຖ ນໍ ໂສ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ “ກຸມາຣກ, ຕ຺ວໍ ອລ຺ລໍ ອຄາຍິຕ຺ວາ ເອກເມວ ຄີຕໍ ຄາຍສິ, ກິ ອລ຺ລໍ ນ ຊານາສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ។ “ຊານາມິ, ກນ຺ເຕ, ອມ຺ຫາກໍ ປນ ຣລ຺ໂລ ອິທເມວ ປິຍໍ, ເຕນ ນໍ ປຸນ຺ນປ຺ປຸນໍ ຄາຍາມີ”ຕິ។ “ເອຕສ຺ສ ປນ ເຕ ຄີຕສ຺ສ ປຜິຄີຕໍ ຄາຍນ຺ໂຕ ໂກຈິ ທິຍ຺ຖປຸພ຺ໂພ”ຕິ។ “ນ ທິຍ຺ຖປຸພ຺ໂພ, ກນ຺ເຕ”ຕິ។ “ອຫໍ ຕໍ ສິກ຺ຂາເປສ຺ສາມິ, ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຜິຄີຕໍ ຄາຍິ ຕຸ”ນ຺ຕິ។ “ອາມ, ກນ຺ເຕ”ຕິ។ ອຖສ຺ສ ໂສ ປຜິຄີຕໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ “ມຍ຺ຫໍ ສຸຕ຺ວາ”ຕິອາທິມາຫ។ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫາເປຕ຺ວາ ຈ ປນ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ – “ຄຈ຺ຉ, ກຸມາຣກ, ອິມໍ ປຜິຄີຕໍ ຣລ຺ລາ ສທ຺ຘິ ຄາຍາຫິ, ຣາຊາ ເຕ ມຫນ຺ຕໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ທສ຺ສຕິ, ກິ ເຕ ທາຣູຫິ, ເວເຄນ ຍາຫີ”ຕິ។

ໂສ “ສາຘູ”ຕິ ຕໍ ປຜິຄີຕໍ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, “ກນ຺ເຕ, ຍາວາຫໍ ຣາຊານໍ ອາເນມິ, ຕາວ ອິເຘວ ໂຫຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເວ ເຄນ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, “ອມ຺ມ, ຂິປ຺ປໍ ມໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກໂຣຖ, ອຊ຺ຊ ຕໍ ທລິທ຺ທກາວໂຕ ໂມເຈສ຺ສາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ນ຺ຫາຕມຕ຺ຕິໂຕ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ອຍ຺ຍ ໂທວາຣິກ, ‘ເອໂກ ທາຣໂກ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິ ປຜິຄີຕໍ ຄາຍິສ຺ສາມີຕິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ວາເຣ ຖິໂຕ’ຕິ ຣລ຺ໂລ ອໂຣເຈຫີ”ຕິ ອາຫ។ ໂສ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສິ។ ຣາຊາ “ອາຄຈ຺ຉຕູ”ຕິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ ວາ, “ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ມຍາ ສທ຺ຘິ ປຜິຄີຕໍ ຄາຍິສ຺ສສີ”ຕິ ອາຫ។ “ອາມ, ເທວາ”ຕິ។ “ເຕນ ຫິ ຄາຍສ຺ສູ”ຕິ។ “ເທວ, ອິມສ຺ມິ ຖາເນ ນ ຄາຍາມິ, ນຄເຣ ປນ ເກຣິ ຈຣາເປຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຖ, ມຫາຊນມຊ຺ເຊ ຄາຍິສ຺ສາມີ”ຕິ។ ຣາຊາ ຕຖາ ກາເຣຕ຺ ວາ ອລງ຺ກຕມຕ຺ຒເປ ປລ຺ລງ຺ກມຊ຺ເຊ ນິສີທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສານຸຣູປໍ ອາສນໍ ທາເປຕ຺ວາ “ອິທານິ ຕວ ຄີຕໍ ຄາຍສ຺ສູ”ຕິ ອາຫ។ “ເທວ, ຕຸມ຺ເຫ ຕາວ ຄາຍຖ, ອຖາຫໍ ປຜິຄີຕໍ ຄາຍິສ຺ສາມີ”ຕິ។ ຕໂຕ ຣາຊາ ປຖມໍ ຄາຍນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑។

“ກສ຺ສ ສຸຕ຺ວາ ສຕໍ ທມ຺ມິ, ສຫສ຺ສໍ ທິຍ຺ຖ ໂສຕກໍ;

ໂສ ເມ ໂສຕກມກ຺ຂາຕິ, ສຫາຍໍ ປໍສຸກີລຸອິຕ”ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ວາຕິ “ອສຸກຍ຺ຖາເນ ນາມ ເຕ ປິຍສຫາໂຍ ໂສຕໂກ ວສຕີ”ຕິ ຕສ຺ສ ວສນຍ຺ຖານໍ ສຸຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ກສ຺ສ ສຕໍ ທມ຺ມິ។ ທິຍ຺ຖາຕິ “ອສຸກຍ຺ຖາເນ ນາມ ມຍາ ທິຍ຺ໂຖ”ຕິ ທິສ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ກສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ທມ຺ມີຕິ។

ເອວໍ ຣລ຺ລາ ປຖມໍ ອຸທານຄາຖາຍ ຄີຕາຍ ປລ຺ຈຈູລຸອກທາຣເກນ ປຜິຄີຕກາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອກິສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ຫຸຕ຺ວາ ທິຍຫ຺ຒຄາຖາ ອກາສິ –

໘។

“ອຖພ຺ຣວີ ມາຕາວໂກ, ທຫໂຣ ປລ຺ຈຈູລຸອໂກ;

ມຍ຺ຫໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕໍ ເທຫິ, ສຫສ຺ສໍ ທິຍ຺ຖ ໂສຕກໍ;

ອຫໍ ເຕ ໂສຕກກ຺ຂິສ຺ສໍ, ສຫາຍໍ ປໍສຸກີລຸອິຕ”ນ຺ຕິ។

ເຕນ ວຸຕ຺ຕຄາຖາຍ ປນ ອຍມຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຍ໌ ຕ຺ວໍ “ສຸຕ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ສຕໍ ຫມ຺ມີ”ຕິ ວທສິ, ຕມ຺ປິ ມເມວ ເທຫິ, ຍໍ “ທິສ຺ວາ ອາໂຣເຈນ຺ຕສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ທມ຺ມີ”ຕິ ວທສິ, ຕມ຺ປິ ມຍ຺ຫເມວ ເທຫິ, ອຫໍ ເຕ ປີຍສຫາຍໍ ອິທາເນວ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕວ “ອຍໍ ໂສຕໂກ”ຕິ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສນ຺ຕີ”ຯ

ອິໂຕ ປຣໍ ສຸວິລ຺ເລຍ຺ຍາ ສມ຺ພຸທ຺ຜຄາຖາ ປາລຸອິນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ –

໓ຯ

“ກາຕມສ຺ມີ ໂສ ຊນປເທ, ຣຜ຺ເຖສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ກຕ຺ຖ ໂສຕກມທ຺ທກ຺ຂິ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ ປ຺ຸຈ຺ຊີໂຕຯ

໔ຯ

“ຕເວວ ເທວ ວິຊິເຕ, ຕເວວຸຍ຺ຍານກູມິຍໍ;

ອຸຊຸວໍສາ ມຫາສາລາ, ນີໂລກາສາ ມໂນຣມາຯ

໕ຯ

“ຕິຜ຺ຖນ຺ຕີ ເມຆສມານາ, ຣມ຺ມາ ອລ຺ໂລລ຺ລນິສ຺ສິຕາ;

ເຕສໍ ມູລມ຺ຫີ ໂສຕໂກ, ຊາຍຕີ ອນຸປາທໂນ;

ອຸປາທາເນສຸ ໂລເກສຸ, ຫຍ຺ຫມາເນສຸ ນິພ຺ພຸໂຕຯ

໖ຯ

“ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ປາຍາສີ, ເສນາຍ ຈຕຸຣງຄິຍາ;

ກາຣາເປຕ຺ວາ ສມໍ ມຄ຺ຄໍ, ອຄມາ ເຍນ ໂສຕໂກຯ

໗ຯ

“ອຸຍ຺ຍານກູມີ ຄນ຺ຕ຺ວານ, ວິຈຣນ຺ໂຕ ພຸຣຫາວເນ;

ອາສີນໍ ໂສຕກໍ ທກ຺ຂິ, ຫຍ຺ຫມາເນສຸ ນິພ຺ພຸຕ”ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸຊຸວໍສາຕິ ອຸຊຸກ຺ຂນ຺ຜາຯ ມຫາສາລາຕິ ມຫາຣຸກ຺ຂາຯ ເມຆສມານາຕິ ນີລເມຆສທິສາຯ ຣມ຺ມາຕິ ຣມຕີຍາຯ ອລ຺ໂລລ຺ລນິສ຺ສິຕາຕິ ສາຂາຫິ ສາຂໍ, ມູເລນ ມູລໍ ສໍສິພ຺ພິຕ຺ວາ ຖິຕາຯ ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ເອວຣູປານໍ ຕວ ອຸຍ຺ຍານວເນ ສາລານໍ ເຫຜ຺ຖາຯ ຊາຍຕີຕິ ລກ຺ຂຕ຺ຕຸປນິຊ຺ຊານອາຣມ຺ມຕຸປນິຊ຺ຊານສງ຺ຂາເຕຫິ ຊາເນຫິ ຊາຍຕີຯ ອນຸປາທໂນຕິ ກາມຸປາທານາທິວິຣຫິໂຕຯ ຫຍ຺ຫມາເນສູຕິ ເອກາທສຫິ ອຄ຺ຄີຫິ ຫຍ຺ຫມາເນສຸ ສຕ຺ເຕສຸຯ ນິພ຺ພຸໂຕຕິ ເຕ ອຄ຺ຄີ ນິພ຺ພາເປຕ຺ວາ ສີຕເລນ ທທເຍນ ຊາຍມາໂນ ຕວ ອຸຍ຺ຍາເນ ມງຄລສາລຣຸກ຺ຂມູເລ ສີລາປຜ຺ເຜ ນິສິນ຺ໂນ ເອສ ເຕ ສຫາໂຍ ກລ຺ຈນປຜິມາ ວີຍ ໂສກມາໂນ ປຜິມາ

ເນຕີຕິ។ ຕໂຕ ຈາຕິ, ກິກຸຂເວ, ຕໂຕ ໂສ ອຣິນຸທໂມ ຣາຊາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາວ ‘‘ໂສຕາກປຈຸເຈກພຸທຸຂໍ ປສຸສິສຸສາມີ’’ຕິ ຈຕຸຣງຄິນິຍາ ເສນາຍ ປາຍາສີ ນີກຸຂມີ។ ວິຈຣນຸໂຕຕິ ອຸຊຸກເມວ ອຄນຸຕຸວາ ຕສຸມີ ມໜນຸເຕ ວນສຕຸເທ ວິຈຣນຸໂຕ ຕສຸສ ສນຸ ຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ຕໍ ອາສີນໍ ອທຸທກຸຂີ។

ໂສ ຕໍ ອວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນີສີທິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ກິເລສາກິຣຕຕຸຕາ ຕໍ ‘‘ກປໂຕ’’ຕິ ມຄຸຄມາໂນ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໙។

‘‘ກປໂຕ ວຕຍໍ ກິກຸຂຸ, ມຸຕຸໂທ ສງໜາຜິປາຣຸໂຕ;

ອມາຕິໂກ ອປີຕິໂກ, ຣຸກຸຂມູລສຸມີ ຊາຍຕີ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ຊາຍຕີຕີ ນິມຸມາຕິໂກ ນິປຸປີຕິໂກ ການຸຄຸຄປຸປຕຸໂຕ ຊາຍຕີ។

ຝ។

‘‘ອິມໍ ວາກຸຍໍ ນີສາເມຕຸວາ, ໂສຕາໂກ ເອຕທພຸຣວີ;

ນ ຣາຊ ກປໂຕ ໂທຕິ, ຂມຸມໍ ກາເຍນ ຜສຸສຍໍ។

໑໐។

‘ໂຍ ຈ ຂມຸມໍ ນີຣໍກຕຸວາ, ອຂມຸມມນຸວຕຸຕຕີ;

ສ ຣາຊ ກປໂຕ ໂທຕິ, ປາໂປ ປາປປຣາຍໂຕ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ອິມນຸຕິ ຕສຸສ ກິເລສາກິຣຕສຸສ ປພຸພຊຊໍ ອໂຣເຈນຸຕສຸສ ອິມໍ ປພຸພຊຊາຄຣຫວຈນໍ ສຸຕຸວາ។ ເອຕທພຸຣວີຕິ ປພຸພຊ ຊາຍ ຄຸຕໍ ປກາເສນຸໂຕ ເອຕໍ ອພຸຣວີ។ ຜສຸສຍນຸຕິ ຜສຸສຍນຸໂຕ ເຍນ ອຣິຍມຄຸຄຂມຸໂມ ນາມກາເຍນ ຜສຸສີໂຕ, ໂສ ກປໂຕ ນາມ ນ ໂຫຕີຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ເອວມາຫ។ ນີຣໍກຕຸວາຕີ ອຕຸຕກາວໂຕ ນີຫຣິຕຸວາ។ ປາໂປ ປາປປຣາຍໂຕຕິ ສຍໍ ປາປານໍ ກຣເຕນ ປາໂປ, ອຄຸເຄສມຸປິ ກໂຣນຸຕານໍ ປຕິຍຸຖາກາເວນ ປາປປຣາຍໂຕຕີ។

ເອວໍ ໂສ ໂພຂິສຕຸຕໍ ຄຣຫີ។ ໂສ ອຕຸຕໂນ ຄຣຫິຕກາວໍ ອຊານນຸໂຕ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ນາມໂຄຕຸຕໍ ກເຖຕຸວາ ເຕນ ສທຸຂີ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໑។

‘‘ອຣິນຸທໂມຕີ ເມ ນາມໍ, ກາສີຣາຊາຕີ ມໍ ວິທູ;

ກຈຸຈິ ໂກໂຕ ສຸຂສຸເສຍຸຍາ, ອິຂ ປຕຸຕສຸສ ໂສຕາກາ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ກຈຸຈີຕີ ອມຸຫາກໍ ຕາວ ນ ກິຄຸຈີ ອຜາສຸກໍ, ໂກໂຕ ປນ ກຈຸຈີ ອິຂ ປຕຸຕສຸສ ອິມສຸມີ ອຸຍຸຍາເນ ວສໂຕ ສຸຂວິຫາໂຣຕີ ປຸຈຸຊຕີ។

ອຖ ນໍ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ, “ມຫາຣາຊ, ນ ເກວລໍ ອິຘ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣາປິ ວສນ຺ຕສ຺ສ ເມ ອສຸຂໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສມຓຠທ຺ຣຄາຖາໂຍ ນາມ ອາຣຠິ –

໑໒ຯ

“ສທາປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ນ ເຕສໍ ໂກຏ຺ເຐ ໂອເປນ຺ຕິ, ນ ກຸມ຺ຠີ ນ ກຬໂອປິຍໍ;

ປຣນິຏ຺ຐິຕເມສານາ, ເຕນ ຍາເປນ຺ຕິ ສຸພ຺ພຕາຯ

໑໓ຯ

“ທຸຕິຍມ຺ປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ອນວຊ຺ຊປິຓ຺ໂຑ ໂຠຕ຺ຕພ຺ໂພ, ນ ຈ ໂກຈູປໂຣຘຕິຯ

໑໔ຯ

“ຕຕິຍມ຺ປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ນິພ຺ພຸໂຕ ປິຓ຺ໂຑ ໂຠຕ຺ຕພ຺ໂພ, ນ ຈ ໂກຈູປໂຣຘຕິຯ

໑໕ຯ

“ຈຕຸຕ຺ຖມ຺ປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ຣຏ຺ເຐ ຈຣໂຕ, ສງ຺ໂຄ ຍສ຺ສ ນ ວິຊ຺ຊຕິຯ

໑໖ຯ

“ປຎ຺ຈມມ຺ປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ນຄຣມ຺ຫິ ຑຍ຺ຫມານມ຺ຫິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ອຑຍ຺ຫຖຯ

໑໗ຯ

“ຉຏ຺ຐມ຺ປິ ຠທ຺ຣມຘນສ຺ສ, ອນາຄາຣສ຺ສ ຠິກ຺ຂຸໂນ;

ຣຏ຺ເຐ ວິລຸມ຺ປມານມ຺ຫິ, ນາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ອຫີຣຖຯ

໑໘ຯ

‘‘ສຕຸຕມມ຺ປີ ກຫຸຣມສນສຸສ, ອນາຄາຣສຸສ ກິກຸຂຸໂນ;

ໂຈເຣຫິ ຣກຸຂິຕໍ ມຄຸຄໍ, ເຍ ຈລຸເລ ປຣິປນຸຖິກາ;

ປຕຸຕຈີວຣມາທາຍ, ໂສຕຸຖີ ຄຈຸລຕິ ສຸພຸພໂຕ໚

໑໙໚

‘‘ອຍຸຖມມ຺ປີ ກຫຸຣມສນສຸສ, ອນາຄາຣສຸສ ກິກຸຂຸໂນ;

ຍໍ ຍໍ ທິສໍ ປກຸກມຕິ, ອນເປກຸໂຂວ ຄຈຸລຕິ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ອນາຄາຣສຸສາຕິ, ມຫາຣາຊ, ພຣາວາສໍ ປຫາຍ ອນາຄາຣິຍກາວໍ ປຕຸຕສຸສ ອສນສຸສ ອກິລຸຈນສຸສ ກິກຸຂຸໂນ ສພຸພກາລໍ ກຫຸຣເມວ໚ ນ ເຕສນຸຕິ, ມຫາຣາຊ, ເຕສໍ ອສນານໍ ກິກຸຂູນໍ ນ ໂກຍຸຄາຄາເຣ ສນສລຸລານີ ໂອເປນຸຕິ, ນ ກຸມຸກິຍໍ, ນ ປຈຸຊິຍໍ, ເຕ ປນ ສຸພຸພຕາ ປຣນິຍຸຖິຕໍ ປເຣສໍ ພເຣ ປກຸກໍ ອາຫາຣໍ ສງພາຍີ ປາຣຸປີຕຸວາ ກປາລມາທາຍ ພຣປຜິປາຜິຍາ ເອສານາ ປຣິເຍສນຸຕາ ເຕນ ຕໂຕ ລທຸເສນ ປີຕຸເທນ ຕໍ ອາຫາຣໍ ນວນຸນໍ ປາຜິກຸລຸຍານໍ ວເສນ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊິຕຸວາ ຊີ ວິຕວຸຕຸຕື ຍາເປນຸຕິ໚

ອນວຊຸຊປິຕຸໂທ ໂກຕຸຕພຸໂພຕິ ເວຊຸຊກມຸມາທິກາຍ ອເນສນາຍ ວາ ກຸຫນາ ລປນາ ເນມິຕຸຕິກຕາ ນິປຸເປສິກຕາ ລາເກນ ລາກໍ ນິຊິຄິສນຕາຕິ ເອວຣູເປນ ມິຈຸລາຊີເວນ ວາ ອຸປຸປາທິຕາ ຈຕຸຕາໂຣ ປຈຸຈຍາ, ສມຸເມນ ອຸປຸປາທິຕາປີ ອປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປຣິກຸຕຸຕາ ສາວຊຸຊປິຕຸໂທ ນາມ໚ ອເນສນໍ ປນ ປຫາຍ ມິຈຸລາຊີວໍ ວຊຸເຊຕຸວາ ສມຸເມນ ສເມນ ອຸປຸປາທິຕາ ‘‘ປຜິສງຂາ ໂຍນິ ໂສ ຈີວຣໍ ປຜິເສວາມີ’’ຕິ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປຣິກຸຕຸຕາ ອນວຊຸຊປິຕຸໂທ ນາມ໚ ເຍນ ເອວຣູໂປ ອນວຊຸຊປິຕຸໂທ ໂກຕຸຕພຸໂພ ປຣິກຸລຸຊິຕພຸໂພ, ຍລຸຈ ເອວຣູປໍ ອນວຊຸຊໍ ປິຕຸທໍ ກຸລຸຊມານານໍ ປຈຸຈເຍ ນິສຸສາຍ ໂກຈິ ອປຸປມຕຸຕໂກປີ ກິເລໂສ ນ ອຸປໂຣສຕິ ນ ປີລຸເອຕິ, ຕສຸສ ທຸຕິຍມຸປີ ກຫຸຣໍ ອສນສຸສ ອນາຄາຣສຸສ ກິກຸຂຸໂນ໚

ນິພຸພໂຕຕິ ປຸຖຸຊຸຊນກິກຸຂຸໂນ ສມຸເມນ ອຸປຸປນຸນປິຕຸໂທປີ ປຈຸຈເວກຸຂິຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊິຍມາໂນ ນິພຸພຸຕປິຕຸໂທ ນາມ, ເອການຸຕ ໂຕ ປນ ຂີຕາສວສຸສ ປິຕຸໂທວ ນິພຸພຸຕປິຕຸໂທ ນາມ໚ ກິກາຣຕາ? ໂສ ຫິ ເຖຍຸຍປຣິໂກໂຄ, ອິຓປຣິໂກໂຄ , ທາຍຊຸຊປຣິໂກໂຄ, ສາມິປຣິໂກໂຄຕິ ອິເມສຸ ຈຕູສຸ ປຣິໂກເຄສຸ ສາມິປຣິໂກຄວເສນ ຕໍ ກຸລຸຊຕິ, ຕຕຸຫາທາສພຸຍໍ ອຕີໂຕ ສາມີ ຫຸຕຸວາ ປຣິກຸລຸຊຕິ, ນ ຕໍ ຕປຸປຈຸຈຍາ ໂກຈິ ອປຸປມຕຸຕໂກປີ ກິເລໂສ ອຸປໂຣສຕິ໚

ມຸຕຸຕສຸສ ຣຍຸເຖ ຈຣໂຕຕິ ອຸປຍຸຖາກກຸລາທີສຸ ອລຄຸຄມານສສຸສ ລິນຸນວລາຫກສຸສ ວິຍ ຣາຫຸມຸຂາ ປມຸຕຸຕສຸສ ວິມລຈນຸທມຕຸທລສຸສ ວິຍ ຈ ຍສຸສ ຄາມນິຄມາທີສຸ ຈຣນຸຕສຸສ ຣາຄສງຄາທີສຸ ເອໂກປີ ສງໂຄ ນຕຸຖິ໚ ເອກຈຸໂຈ ຫິ ກຸເລຫິ ສໍສຍຸໂຖ ວິຫຣຕິ ສຫໂສກີ ສຫນນຸທີ, ເອກຈຸໂຈ ມາຕາປິຕູສຸປີ ອລຄຸຄມານໂສ ວິຈຣຕິ ໂກຣຸນຄຣຄາມວາສີ ທຫໂຣ ວິຍ, ເອວຣູປສຸສ ປຸຖຸຊຸຊນສຸສປີ ກຫຸຣເມວ ໚

ນາສຸສ ກິລຸຈີຕິ ໂຍ ຫິ ພທຸປຣິກຸຂາໂຣ ໂຫຕິ, ໂສ ‘‘ມາ ເມ ໂຈຣາ ປຣິກຸຂາເຣ ຫຣີສູ’’ຕິ ອຕິເຣການີ ຈ ຈີວຣາທີນິ ອນຸໂຕນຄເຣ ອຸປຍຸຖາກກຸເລ ນິກຸຂິປຕິ, ອຖ ນຄຣມຸຫີ ຫຍຸຫມາເນ ‘‘ອສຸກກຸເລ ນາມ ອຄຸຄີ ອຸຍຸຖິໂຕ’’ຕິ ສຸຕຸວາ ໂສຈຕິ ກິລມຕິ, ເອວຣູປສຸສ ກຫຸຣໍ ນາມ ນຕຸຖິ໚ ໂຍ ປນ, ມຫາຣາຊ, ສກຸຕາວຕຸຕໍ ປູເຣຕິ, ກາຍປຜິພທຸສປຣິກຸຂາໂຣວ ໂຫຕິ, ຕສຸສ ຕາທິສສຸສ ນ ກິລຸຈິ ອຫຍຸຫຖ, ເຕນສຸສ ປລຸຈມມຸປີ ກຫຸຣເມວ໚

ວິລຸມຸປມານມຸຫີຕິ ວິລຸປຸປມານມຸຫີ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ໚ ອທີຣຖາຕິ ຍຖາ ປພຸພຕຄຫນາທີຫີ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຣຍຸຖໍ ວິລຸມຸປມາເນສຸ ໂຈເຣສຸ ພທຸປຣິກຸຂາຣສຸສ ອນຸໂຕຄາເມ ຖປີຕໍ ວິລຸມຸປຕິ ຫຣຕິ, ຕຖາ ຍສຸສ ອສນສຸສ ກາຍປຜິພທຸສປຣິກຸຂາຣສຸສ ນ ກິລຸຈິ ອທີຣຖ ຕສຸສ ລຍຸຖມຸປີ ກຫຸຣເມວ໚

ເຍ ຈລຸເລ ປຣິປນຸຖິກາຕິ ເຍ ຈ ອລຸເລປີ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ສຸງກຄຫຕາຕຸຖາຍ ຖປີຕາ ປຣິປນຸຖິກາ, ເຕຫິ ຈ ຣກຸຂິຕໍ។ ປຕຸຕຈີວຣນຸຕິ ໂຈຣານໍ ອນຸປກາຣໍ ສຸງກິການໍ ອສຸງກາຣຫໍ ມຕຸຕິກາປຕຸຕລຸເຈວ ກຕຫລຸທິກມຸມປຣິກຕຸທໍ ປໍສຸກູລຈີວຣລຸຈ ອປຸປຄຸພານິ ກາຍພນຸຜນປຣິສຸສາວນສູຈີວາສິປຕຸຕຕຸຖວິການິ ຈາຕິ ສພຸເພປີ ອຍຸຄ ປຣິກຸຂາເຣ ກາຍປຜິພທຸເຜ ກຕຸວາ ມຄຸຄປຸປຜິປນຸໂນ ເກນຈິ ອວິເທກິຍມາໂນ ໂສຕຸຖີ ຄຈຸຉຕີ។ ສຸພຸພໂຕຕີ ໂລກນິຍານິ ທີ ຈີວຣາທີນິ ທິສຸວາ ໂຈຣາ ຫຣນຸຕິ, ສຸງກິກາປີ "ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕສຸສ ຫຕຸເຖ"ຕິ ປຕຸຕຕຸຖວິກາທີນິ ໂສເຜນຸຕີ, ສຸພຸພໂຕ ປນ ສລຸລຫຸກວຸຕຸຕິ ເຕສໍ ປສຸສນຸຕານລຸເລວ ໂສຕຸຖີ ຄຈຸຉຕີ, ເຕນສຸສ ສຕຸຕມມຸປີ ກທຸຣເມວ។

ອນເປກຸໂຂວ ຄຈຸຉຕີຕິ ກາຍປຜິພທຸຜໂຕ ອຕິເຣກສຸສ ວິຫາເຣ ປຜິສາມິຕສຸສ ກສຸສຈິ ປຣິກຸຂາຣສຸສ ອກາວາ ວສນຄຸຖານໍ ນິວຕຸຕິຕຸວາປີ ນ ໂອໂລເກຕີ។ ຍໍ ຍໍ ທິສໍ ຄນຸຕຸກາໂມ ໂຫຕິ, ຕໍ ຕໍ ຄຈຸຉນຸໂຕ ອນເປກຸໂຂວ ຄຈຸຉຕີ ອນຸຣາຜປຸຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຖູປາຣາເມ ປພຸພຊິຕານໍ ທຸວິນຸນໍ ກຸລປຸຕຸຕານໍ ວຸທຸຒຕໂຣ ວິຍ។

ອິຕິ ໂສຕາກປຈຸເຈກພຸທຸໂຜ ອຍຸຄ ສມຕາກທຸຣການິ ກເຖສີ។ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ປນ ສຕມຸປີ ສຫສຸສມຸປີ ອປຣິມາຕານິ ສມຕາກທຸຣການິ ເອສ ກເຖຕຸໍ ສມຕຸໂຖເຍວ។ ຣາຊາ ປນ ການມາກິຣຕຕຸຕາ ຕສຸສ ກຖໍ ປຈຸຈິນຸທິຕຸວາ "ມຍຸຫໍ ສມຕາກທຸຣເກຫິ ອຕຸໂຖ ນຕຸຖີ"ຕິ ອຕຸຕໂນ ການມາຜິມຸຕຸຕຕໍ ປກາເສນຸໂຕ ອາຫ –

໔໐។

"ພຫູນິ ສມຕາກທຸຣານິ, ເຍ ຕຸວໍ ກິກຸຂຸ ປສໍສສີ;

ອຫລຸຈ ຄິທຸໂຜ ກາເມສຸ, ກຖໍ ກາຫາມິ ໂສຕາກ។

໔໑។

"ປິຍາ ເມ ມານຸສາ ກາມາ, ອໂຖ ທິພຸຍາປີ ເມ ປິຍາ;

ອຖ ເກນ ນຸ ວຕຸເຕນ, ອຸໂກ ໂລເກ ລການເສ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ວຕຸເຕນາຕິ ກາຣເຕນ។

ອຖ ນໍ ປຈຸເຈກພຸທຸໂຜ ອາຫ –

໔໔។

"ກາເມ ຄິທຸຜາ ກາມຣຕາ, ກາເມສຸ ອຜິມຸຈຸຈິຕາ;

ນຣາ ປາປານິ ກຕຸວານ, ອຸປປຊຸຊນຸຕິ ທຸຄຸຄຕີ។

໔໓។

"ເຍ ຈ ກາເມ ປຫນຸຕຸວານ, ນິກຸຂນຸຕາ ອກຸໂຕກຍາ;

ເອໂກທິກາວາຜິຄຕາ, ນ ເຕ ຄຈຸຉນຸຕິ ທຸຄຸຄຕີ។

໘໔ໆ

‘‘ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸໂຕຫິ ອຣິນ຺ທມ;

ອຸປມາຍ ມິເທກາຈ຺ເຈ, ອຕ຺ຖໍ ຊານນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາໆ

໘໕ໆ

‘‘ຄງຄາຍ ກ຺ຕປ຺ ທິສ຺ວາ, ວຸຍ຺ຫມານໍ ມຫຕ຺ຕເວ;

ວາຍໂສ ສມຈິນ຺ເຕສິ, ອປ຺ປປ຺ຄ຺ໂຄ ອເຈຕໂສໆ

໘໖ໆ

‘‘ຍານຄ຺ຈ ວຕິທໍ ລທ຺ທໍ, ກກ຺ໂຂ ຈາຍໍ ອນປ຺ປໂກ;

ຕຕ຺ຖ ຣຕ຺ຕີ ຕຕ຺ຖ ທິວາ, ຕຕ຺ເຖວ ນິຣໂຕ ມໂນໆ

໘໗ໆ

‘‘ຂາທໍ ນາຄສ຺ສ ມໍສານິ, ປິວໍ ກາຄີຣໂຖທກໍ;

ສມ຺ປສ຺ສໍ ວນເຈຕ຺ຍານິ, ນ ປເລຕ຺ຖ ວິຫງຄໂມໆ

໘໘ໆ

‘‘ຕຄ຺ຈ ໂອຕຣຕີ ຄງຄາ, ປມຕ຺ຕໍ ກ຺ຕເປ ຣຕໍ;

ສມຸທ຺ທໍ ອຊ຺ຊຄາຫາສິ, ອຄຕີ ຍຕ຺ຖ ປກ຺ຂິນໍໆ

໘໙ໆ

‘‘ໂສ ຈ ກກ຺ຂປຣິກ຺ຂີໂຕ, ອຸທປຕ຺ວາ ວິຫງຄໂມ;

ນ ປຈ຺ຉໂຕ ນ ປຸຣໂຕ, ນຸຕ຺ຕຣໍ ໂນປິ ທກ຺ຂິຕໍໆ

໙໐ໆ

‘‘ທີປ຺ ໂສ ນຊ຺ຊຄາຄ຺ຉິ, ອຄຕີ ຍຕ຺ຖ ປກ຺ຂິນໍ;

ໂສ ຈ ຕຕ຺ເຖວ ປາປຕ຺ຖ, ຍຖາ ທຸພ຺ພລໂກ ຕຖາໆ

໓໑.

‘‘ຕສຸຈ ສາມຸທຸທິກາ ມຈຸວາ, ກຸມຸກີລາ ມກຣາ ສຸສູ;

ປສຍຸຫກາຣາ ຂາທິສຸ, ໜຸທມານໍ ວິປກຸຂກໍ.

໓໔.

‘‘ເອວເມວ ຕຸວໍ ຣາຊ, ເຍ ຈຸລຸເລ ກາມໂກຄິໂນ;

ຄິທຸສາ ເຈ ນ ວມິສຸສນຸຕິ, ກາກປຸລຸລາວ ເຕ ວິທູ.

໓໓.

‘‘ເອສາ ເຕ ອຸປມາ ຣາຊ, ອຕຸຖສນຸທສຸສນີ ກຕາ;

ຕຸວລຸຈ ປລຸລາຍເສ ເຕນ, ຍທິ ກາທສິ ວາ ນ ວາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ປາປານີຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕຸວໍ ກາມຄິທຸໂສ, ນຣາ ຈ ກາເມ ນິສຸສາຍ ກາຍທຸຈຸຈຣິຕາທີນິ ປາປານິ ກຕຸວາ ຍຕຸຖ ສຸປິນນຸເຕປີ ທິພຸພາ ຈ ມານຸສິກາ ຈ ກາມາ ນ ລພຸກນຸຕິ, ຕໍ ທຸຄຸຄຕີ ອຸປປຊຸຊນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ປໜນຸຕວານາຕິ ເຂລຸອປີຕຸທໍ ວິຍ ປຫາຍ. ອກຸໂຕກຍາຕິ ຣາຄາທີສຸ ກຸໂຕຈິ ອນາຄຕກຍາ. ເອໂກທິກາວາຣິຄຕາຕິ ເອໂກທິກາວໍ ເອກວິຫາຣິກຕໍ ອຣິຄຕາ. ນ ເຕຕິ ເຕ ເອວຣູປາ ປພຸພຊິຕາ ທຸຄຸຄຕີ ນ ຄຈຸວນຸຕິ.

ອຸປມໍ ເຕຕິ, ມຫາຣາຊ, ທິພຸພມານຸສເກ ກາເມ ປຕຸເຖນຸຕສຸສ ຫຕຸຖິກຸຕເປ ປຜິພທຸຣກາກສທິສສຸສ ຕວ ເອກໍ ອຸປມໍ ກຣິສຸສາມິ, ຕໍ ສຸໂຕທິຕິ ອຕຸໂຖ. ກຸຕປນຸຕິ ຫຕຸຖິກລຸເອວຣໍ. ມຫາຕຸຕເວຕິ ຄມຸກີຣປຸທຸເລ ອຸທເກ . ເອໂກ ກິຣ ມຫາວາຣໂຕ ຄງຄາຕີເຣ ຈຣນຸໂຕ ຄງຄາຍໍ ປຕິຕຸວາ ອຸຕຸຕຣິຕຸໍ ອສກຸເກນຸໂຕ ຕຕຸເຖວ ມໂຕ ຄງຄາຍ ວຸຍຸຫິ, ຕໍ ສນຸສາເຍຕໍ ວຸຕຸຕໍ. ວາຍໂສຕິ ອາກາເສນ ຄຈຸວນຸໂຕ ເອໂກ ກາໂກ. ຍານລຸຈ ວຕິທນຸຕິ ໂສ ເອວໍ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຕຕຸຖ ນິລິຍິຕຸວາ ‘‘ອິທໍ ມຍາ ຫຕຸຖິຍານໍ ລທຸສໍ, ເອຕຸຖ ນິລີໂນ ສຸຂໍ ຈຣິສຸສາມິ, ອຍເມວ ຈ ເມ ອນປຸປໂກ ກກຸໂຂ ກວິສຸສຕິ, ອິທານີ ມຍາ ອລຸລຕຸຖ ຄນຸຕຸໍ ນ ວຜຸຜຕີ’’ຕິ ສນຸນິຜຸຖານມກາສິ. ຕຕຸຖ ຣຕຸຕີນຸຕີ ຕຕຸຖ ຣຕຸຕີລຸຈ ທິວາ ຈ ຕຕຸເຖວ ມໂນ ອກິຣໂຕ ອໂຫສິ. ນ ປເລຕຸຖາຕີ ນ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ປກຸກາມິ.

ໂອຕຣຕີຕິ ສມຸທຸທາກິມຸຂີ ໂອຕຣມານາ. ‘‘ໂອຫາຣີຕີ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ສາ ສມຸທຸທາກິມຸຂີ ອວຫາຣີຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ອຄຕີ ຍຕຸຖາຕີ ສມຸທຸທມຊຸຊໍ ສນຸສາຍາທ. ກກຸຂປຣິກຸຂີໂຕຕີ ປຣິກຸຂີຕກກຸໂຂ. ອຸທປຕຸວາຕີ ຂີເຕ ຈມຸເມ ຈ ມໍເສ ຈ ອຜຸຖິສງຫາໂຕ ອູມິເວເຄນ ກິນຸໂນ ອຸທເກ ນິມຸຊຊີ. ອຖ ໂສ ກາໂກ ອຸທເກ ປຕິຜຸຖາຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ອຸປຸປຕີ, ເອວໍ ອຸປຸປຕິຕຸວາຕີ ອຕຸໂຖ. ອຄຕີ ຍຕຸຖ ປກຸຂິນນຸຕີ ຍສຸມີ ສມຸທຸທມຊຸເຊ ປກຸຂີນໍ ອຄຕີ, ຕຕຸຖ ໂສ ເອວໍ ອຸປຸປຕິໂຕ ປຈຸຈິມໍ ທີສໍ ຄນຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ປຕິຜຸຖໍ ອລກິຕຸວາ ປຸຣຕຸຖິມໍ, ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣໍ, ຕໂຕ ທກຸຂິນນຸຕີ ຈຕສຸໂສປີ ທິສາ ຄນຸຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ປຕິຜຸຖານໍ ນ ອຊຸຊຄາ ນາຄຄຸລີຕີ ອຕຸໂຖ. ອຖ ວາ ວາຍໂສ ເອວໍ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ປຈຸລີມາທີສຸ ເອເກກໍ ທີສໍ ອາຄລຸລີ, ທີປໍ ປນ ນຊຸຊາຄມາຕີ ເອວເມຕຸຖ ອຕຸໂຖ ທຜຸຖພຸໂພ. ປາປຕຸຖາຕີ ປປຕິໂຕ. ຍຖາ ທຸພຸພລໂກຕິ ຍຖາ ທຸພຸພລໂກ ປເຕຍຸຍ, ຕເຖວ ປຕິໂຕ. ສຸສູຕີ ສຸສຸນາມກາ ຈຕຸໜມຈຸວາ. ປສຍຸຫກາຣາຕີ ອນິຈຸວມານກໍເຍວ ພລກຸກາເຣນ. ວິປກຸຂກນຸຕີ ວິທຸສສຸຕປກຸຂກໍ.

ຄິທຸສາ ເຈ ນ ວມິສຸສນຸຕີຕິ ຍທິ ຄິທຸສາ ຫຸຕຸວາ ກາເມ ນ ວມິສຸສນຸຕີ, ນ ລທຸເທສຸສນຸຕີ. ກາກປຸລຸລາວ ເຕຕີ ກາກສຸສ ສມານປລຸລາ ອິຕິ ເຕ ພຸທຸສາທໂຍ ປຕຸທິຕາ ວິທູ ວິທນຸຕີ, ຊານນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ. ອຕຸຖສນຸທສຸສນີຕິ ອຕຸຖປຸປກາສິກາ. ຕຸວລຸຈ ປລຸລາຍເສຕີ ຕຸວລຸຈ ປລຸລາຍິສຸສສີ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ມຍາ ທິຕກາເມນ ຕວ ໂອວາໂທ ທິນຸໂນ, ຕໍ ປນ ຕຸວໍ

ຍທິ ກາຫສິ, ເທວໂລເກ ນິພຸພຕຸຕິສຸສສິ, ຍທິ ນ ກາຫສິ, ການປຽເກ ນິມຸຄຸໂຄ ຊີວິຕປຣິໂຍສາເນ ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕິສຸສສີຕິ ເອວໍ ຕຸວເມວ ເຕນ ການເຕນ ວາ ອການເຕນ ວາ ສຄຸເຄ ວາ ນິຣເຍ ວາ ປລຸຍາຍິສຸສສີ. ອຫໍ ປນ ສພຸພາເວທີ ມຸຕຸໂຕ ອປຸປໍຜິສນຸຣີໂກຕິ.

ອີມໍ ປນ ໂອວາທໍ ເທນຸເຕນ ປຈຸເຈກພຸທຸເຣນ ນທີ ທສຸສິຕາ, ຕາຍ ວຸຍຸຫມານໍ ຫຕຸຖີກຸຕາປີ ທສຸສິຕໍ, ກຸຕາປຂາທໂກ ກາໂກ ທສຸສິໂຕ, ຕສຸສ ກຸຕາປີ ຂາທິຕຸວາ ປານີຍປີວນກາໂລ ທສຸສິໂຕ, ຣມຕີຍວນສຕຸຫທສຸສນກາໂລ ທສຸສິໂຕ, ກຸຕາປສຸສ ນທີຍາ ວຸຍຸຫມານສຸສ ສມຸທຸທປເວໂສ ທສຸສິໂຕ, ສມຸທຸທມຊຸເຊ ກາກສຸສ ຫຕຸຖີກຸຕາເປ ປຕິຍຸຄໍ ອລກິຕຸວາ ວິນາສໍ ປຕຸຕກາໂລ ທສຸສິໂຕ. ຕຕຸຖ ນທີ ວິຍ ອນມຕຸໂຄ ສໍສາໂຣ ທພຸຖພຸໂພ, ນທີຍາ ວຸຍຸຫມານໍ ຫຕຸຖີກຸຕາປີ ວິຍ ສໍສາເຣ ປລຸຈ ການຄຸຕາ, ກາໂກ ວິຍ ພາລປຸຖຸຊຊໂນ, ກາກສຸສ ກຸຕາປີ ຂາທິຕຸວາ ປານີຍປີວນກາໂລ ວິຍ ປຸຖຸຊຊນສຸສ ການຄຸເຕ ປຣິກຸລຸຊິຕຸວາ ໂສມນສຸສິກກາໂລ, ກາກສຸສ ກຸຕາເປ ລຄຸຄສຸເສວ ຣມຕີຍວນສຕຸຫທສຸສນໍ ວິຍ ປຸຖຸຊຊນສຸສ ການຄຸເຕສຸ ລຄຸຄສຸເສວ ສວນວເສນ ອຍຸຄຸຕີສາຣມຸມຕາທສຸສນໍ, ກຸຕາເປ ສມຸທຸທໍ ປວິຍຸເຄ ກາກສຸສ ປຕິຍຸຄໍ ລກິຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕສຸສ ວິນາສໍ ປຕຸຕກາໂລ ວິຍ ພາລປຸຖຸຊຊນສຸສ ການຄຸຕາຄິທຸຣສຸສ ປາປປຣາຍຕາສຸສ ກຸສລຣມຸເມ ປຕິຍຸຄໍ ລກິຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕສຸສ ມຫານິຣເຍ ມຫາວິນາສປຕຸຕິ ທພຸຖພຸພາຕິ.

ເອວມສຸສ ໂສ ອີມາຍ ອຸປມາຍ ໂອວາທໍ ທຕຸວາ ອີທານິ ຕເມວ ໂອວາທໍ ຖີຣໍ ກຕຸວາ ປຕິຍຸຄເປຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໓໘.

‘‘ເອກວາຈມຸປີ ທຸວິວາຈໍ, ກເຕຍຸຍ ອນຸກມຸປໂກ;

ຕຕຸຕຕຣີ ນ ກາເສຍຸຍ, ທາໂສວຍຸຍສຸສ ສນຸຕິເກ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ນ ກາເສຍຸຍາຕິ ວຈນໍ ອຄຸຄຕຸໜນຸຕສຸສ ທີ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ກາສມາໂນ ສາມິກສຸສ ສນຸຕິເກ ທາໂສ ວິຍ ໂຫຕິ. ທາໂສ ທີ ສາມິເກ ກາຕໍ ຄຕຸໜນຸເຕປີ ອຄຸຄຕຸໜນຸເຕປີ ກເຖຕິເຍວ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຕຕຸຕຕຣີ ນ ກາເສຍຸຍາ’’ຕິ.

໓໘.

‘‘ອີທໍ ວຕຸວານ ປກຸກາມິ, ໂສຕາໂກ ອມິຕພຸທຸຣິມາ;

ເວຫາເສ ອນຸຕລິກຸຂສຸມີ, ອນຸສາສິຕຸວານ ຂຕຸຕິຍ’’ນຸຕິ. –

ອຍໍ ອກິສມຸພຸທຸຣຄາຖາ.

ຕຕຸຖ ອີທໍ ວຕຸວານາຕິ, ກິກຸຂເວ, ໂສ ປຈຸເຈກພຸທຸໂຣ ອມິຕາຍ ໂລກຸຕຸຕຣພຸທຸຣິຍາ ອມິຕພຸທຸຣິມາ ອີທໍ ວຕຸວາ ອີທຸຣິຍາ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ‘‘ສເຈ ປພຸພຊິສຸສສີ, ຕເວວ, ໂນ ເຈ ປພຸພຊິສຸສສີ, ຕເວວ, ທີນຸໂນ ເຕ ມຍາ ໂອວາໂທ, ອປຸປມຕຸໂຕ ໂຫທີ’’ຕິ ເອວໍ ອນຸສາສິຕຸວານ ຂຕຸຕິຍໍ ປກຸກາມີ.

ໂພຣິສຕຸໂຕປີ ຕໍ ອາກາເສນ ຄຈຸຈນຸຕໍ ຍາວ ທສຸສນປຖາ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຖຕຸວາ ຕສຸມີ ຈກຸຂປເຖ ອຕີກຸການຸເຕ ສໍເວຄໍ ປຜິລກິຕຸວາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ພຣາຫຸມໂຕ ຫີນຊຈຸໂຈ ສມາໂນ ອສມຸກິນຸເນ ຂຕຸຕິຍວໍເສ ຊາຕສຸສ ມມ ມຕຸຖເກ ອຕຸຕໂນ ປາທຣຊໍ ໂອກິຣນຸໂຕ ອາກາສໍ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ຄໂຕ, ມຍາປີ ອຊຸເຊວ ນິກຸຂມິຕຸວາ ປພຸພຊິຕຸໍ ວຍຸຍຕີ’’ຕິ. ໂສ ຣຊຸຊໍ ນິຍຸຍາເທຕຸວາ ປພຸພຊິຕຸກາໂມ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໓໙.

‘‘ໂກ ນຸເມ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣ, ສຸທ຺ທາ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕມາຄຕາ;

ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາທຍິສ຺ສາມິ, ນາຫໍ ຣຊ຺ເຊນ ມຕ຺ຖິໂກ຿

໓໗຿

‘‘ອຊ຺ເຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ໂກ ຊຍ຺ຍາ ມຣຕໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມ຺ເມໂຊ, ການາມໍ ວສມນ຺ວຄ’’ນ຺ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ໂກ ນຸເມຕິ ກຸຫິໍ ນຸ ອິເມ຿ ຣາຊກຕ຺ຕາໂຣຕິ ເຍ ຣາຊາຣຫໍ ອກິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ກໂຣນ຺ຕິ຿ ສຸທ຺ທາ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕມາຄຕາຕິ ສຸທ຺ທາ ຈ ເຍ ຈ ອຍ຺ເຍ ພຍ຺ຕກາວໍ ອາຄຕາ ມຸຂມງ຺ຄລິກາ຿ ຣຊ຺ເຊນ ມຕ຺ຖິໂກຕິ ຣຊ຺ເຊນ ອຕ຺ຖິໂກ຿ ໂກ ຊຍ຺ຍາ ມຣຕໍ ສຸເວຕິ ມຣຕໍ ອຊ຺ຊ ວາ ສຸເວ ວາຕິ ອິທໍ ໂກ ຊານິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ຿

ເອວໍ ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈາ ອາຫໍສຸ –

໓໙຿

‘‘ອຕ຺ຖິ ເຕ ທຫໂຣ ປຸຕ຺ໂຕ, ທີຆາວຸ ຣຍ຺ຖວທ຺໌ນໂນ;

ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອກິສິຍ຺ຈສ຺ສຸ, ໂສ ໂນ ຣາຊາ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ຿

ຕໂຕ ປຣໍ ຣຍ຺ຍາ ວຸຕ຺ຕຄາຖມາທີ ກຕ຺ວາ ອຸທານສມ຺ພນ຺ຊຄາຖາ ປາລຸອິນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພາ –

໔໐຿

‘‘ອິປ຺ປີ ກຸມາຣມາເນຖ, ທີຆາວຸໍ ຣຍ຺ຖວທ຺໌ນນໍ;

ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອກິສິຍ຺ຈິສ຺ສໍ, ໂສ ໂວ ຣາຊາ ກວິສ຺ສຕິ຿

໔໐຿

‘‘ຕໂຕ ກຸມາຣມາເນສຸໍ, ທີຆາວຸໍ ຣຍ຺ຖວທ຺໌ນນໍ;

ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາລປີ ຣາຊາ, ເອກປຸຕ຺ຕໍ ມໂນຣມໍ຿

໔໑຿

‘‘ສຍ຺ຖິ ຄາມສຫສ຺ສານິ, ປຣິປຸຕ຺ໜານິ ສພ຺ພໂສ;

ເຕ ປຸຕ຺ຕ ປຝິປ຺ຊຊສ຺ສຸ, ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາທຍາມິ ເຕ຿

໔໔໗.

‘‘ອຊ຺ເຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ໂກ ຊຄ຺ຄາ ມຣຕໍ ສ຺ເວ;

ມາຫໍ ກາໂກ ວ ທຸມ຺ເມໂຊ, ການານໍ ວສມນ຺ວຄໍ.

໔໔໘.

‘‘ສຄ຺ຄິ ນາຄສຫສ຺ສານິ, ສພ຺ພາລງ຺ການພູສິຕາ;

ສ຺ວຕ຺ຕາກາຈ຺ວາ ມາຕງຄາ, ເຫມກປ຺ປນວາສສາ.

໔໔໙.

‘‘ອາຣູລ຺ຫາ ຄາມຕີເຍກິ, ໂຕມຣງ຺ກຸສປາຕິກີ;

ເຕ ປ຺ຕ຺ຕ ປມິປ໌ຊ຺ຊສ຺ສ຺, ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາທຍາມິ ເຕ.

໔໕໐.

‘‘ອຊ຺ເຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ໂກ ຊຄ຺ຄາ ມຣຕໍ ສ຺ເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມ຺ເມໂຊ, ການານໍ ວສມນ຺ວຄໍ.

໔໕໑.

‘‘ສຄ຺ຄິ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ສພ຺ພາລງ຺ການພູສິຕາ;

ອາຊານີຍາວ ຊາຕິຍາ, ສິນ຺ຄວາ ສີໝວາຫິໂນ.

໔໕໒.

‘‘ອາຣູລ຺ຫາ ຄາມຕີເຍກິ, ອິລ຺ລິຍາຈາປທາຣິກີ;

ເຕ ປ຺ຕ຺ຕ ປມິປ໌ຊ຺ຊສ຺ສ຺, ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາທຍາມິ ເຕ.

໔໕໓.

‘‘ອຊ຺ເຊວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ, ໂກ ຊຄ຺ຄາ ມຣຕໍ ສ຺ເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມ຺ເມໂຊ, ການານໍ ວສມນ຺ວຄໍ.

໔໕໔.

‘‘ສຝຸກີ ຣຖສຫສຸສານີ, ສນຸນທຸຣາ ອຸສຸສິຕທຸຣຊາ;

ທີປາ ອໂຖປີ ເວຢຸຍຄຸຬາ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ។

໘໐។

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຓີເຢກີ, ຈາປຫຕຸເຖຫີ ວມຸມິກີ;

ເຕ ປຸຕຸຕ ປຝິປຊຊສຸສຸ, ຣຊຊໍ ນິຢຸຢາທຢາມີ ເຕ។

໘໑។

‘‘ອຊຊເຊວ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ໂກ ຊຸຄຸຜາ ມຣຕໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມຸເມໂຣ, ກາມານໍ ວສມນຸວຄໍ។

໘໒។

‘‘ສຝຸກີ ເຣນຸສຫສຸສານີ, ໂຣຫຄຸຜາ ປຸງຄວູສກາ;

ຕາ ປຸຕຸຕ ປຝິປຊຊສຸສຸ, ຣຊຊໍ ນິຢຸຢາທຢາມີ ເຕ។

໘໓។

‘‘ອຊຊເຊວ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ໂກ ຊຸຄຸຜາ ມຣຕໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມຸເມໂຣ, ກາມານໍ ວສມນຸວຄໍ។

໘໔។

‘‘ໂສລຸອສິຕຸຖີສຫສຸສານີ, ສພຸພາລງກາຣກູສິຕາ;

ວິຈິຕຸຣວຕຸຖາກຣຕາ, ອາມຸຕຸຕມຓີກຸຕຸຫລາ;

ຕາ ປຸຕຸຕ ປຝິປຊຊສຸສຸ, ຣຊຊໍ ນິຢຸຢາທຢາມີ ເຕ។

໘໕។

‘‘ອຊຊເຊວ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ໂກ ຊຸຄຸຜາ ມຣຕໍ ສຸເວ;

ມາຫໍ ກາໂກວ ທຸມຸເມໂຣ, ກາມານໍ ວສມນຸວຄໍ។

៨៦។

‘‘ທທາຣສ຺ເສວ ເມ ຕາຕ, ມາຕາ ມຕາຕິ ເມ ສຸຕໍ;

ຕຍາ ວິນາ ອຫໍ ຕາຕ, ຊີວິຕຸມ຺ປິ ນ ອຸສ຺ສເຫ។

៨៧។

‘‘ຍຖາ ອາຣຍ຺ຍກໍ ນາຄໍ, ໂປໂຕ ອນ຺ເວຕິ ປຈ຺ຉໂຕ;

ເຊສ຺ສນ຺ຕໍ ຄິຣິທຸຄ຺ເຄສຸ, ສເມສຸ ວິສເມສຸ ຈ។

៨៨។

‘‘ເອວໍ ຕໍ ອນຸຄຈ຺ຉາມິ, ປຕ຺ຕມາທາຍ ປຈ຺ຉໂຕ;

ສຸກໂຣ ເຕ ກວິສ຺ສາມິ, ນ ເຕ ເຫສ຺ສາມິ ທຸພ຺ກໂຣ។

៨៩។

‘‘ຍຖາ ສາມຸທ຺ທິກໍ ນາວໍ, ວາຕິຊານໍ ຘເນສິນໍ;

ໂວຫາໂຣ ຕຕ຺ຖ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ, ວາຕິຊາ ພ຺ຍສນີ ສິຍາ។

៩០។

‘‘ເອວເມວາຍໍ ປຸຕ຺ຕກລິ, ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ ມມ;

ອິມໍ ກຸມາຣໍ ປາເປຖ, ປາສາທໍ ຣຕິວຑ຺ຒນໍ។

៩១។

‘‘ຕຕ຺ຖ ກມ຺ພຸສຫຕ຺ຖາໂຍ, ຍຖາ ສກ຺ກໍວ ອຈ຺ຉຣາ;

ຕາ ນໍ ຕຕ຺ຖ ຣເມສ຺ສນ຺ຕິ, ຕາຫິ ເຈໂສ ຣມິສ຺ສຕິ។

៩២។

‘‘ຕໂຕ ກຸມາຣໍ ປາເປສຸໍ, ປາສາທໍ ຣຕິວຑ຺ຒນໍ;

ຕໍ ທິສ຺ວາ ອວຈຸໍ ກຍ຺ຍາ, ທີຆາວຸໍ ຣຒ຺ຖວຑ຺ຒນໍ។

៩៣។

‘‘ເທວຕານຸສິ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ອທຸ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ໂກ ວາ ຕ຺ວໍ ກສ຺ສ ວາ ປຸຕ຺ໂຕ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍໍ.

໖໔.

‘‘ນມ຺ຫິ ເທໂວ ນ ຄນ຺ຘພ຺ໂພ, ນາປິ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ກາສີຣຎ຺ໂຍ ອຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ, ທີຆາວຸ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒໂນ;

ມມໍ ຠຣຖ ຠທ຺ທໍ ໂວ, ອຫໍ ຠຕ຺ຕາ ຠວາມິ ໂວ.

໖໕.

‘‘ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອວຈຸໍ ກຎ຺ຎາ, ທີຆາວຸໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒນໍ;

ກຸຫິໍ ຣາຊາ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ອິໂຕ ຣາຊາ ກຸຫິໍ ຄໂຕ.

໖໖.

‘‘ປງ຺ກໍ ຣາຊາ ອຕິກ຺ກນ຺ໂຕ, ຖເລ ຣາຊາ ປຕິຏ຺ຐິໂຕ;

ອກຓ຺ຏກໍ ອຄຫນໍ, ປຏິປນ຺ໂນ ມຫາປຖໍ.

໖໗.

‘‘ອຫຎ຺ຈ ປຏິປນ຺ໂນສ຺ມິ, ມຄ຺ຄໍ ທຸຄ຺ຄຕິຄາມິນໍ;

ສກຓ຺ຏກໍ ສຄຫນໍ, ເຍນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕິໍ.

໖໘.

‘‘ຕສ຺ສ ເຕ ສ຺ວາຄຕໍ ຣາຊ, ສີຫສ຺ເສວ ຄິຣິພ຺ພເຊ;

ອນຸສາສ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ໂນ ສພ຺ພາສມິສ຺ສໂຣ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຂິປ຺ປນ຺ຕິ ເຕນ ຫິ ນໍ ສີຆໍ ອາເນຖ. ອາລປີຕິ ‘‘ສຏ຺ຐິ ຄາມສຫສ຺ສານີ’’ຕິອາທີນິ ວທນ຺ໂຕ ອາລປີ. ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິຕາຕິ ເຕ ນາຄາ ສພ຺ເພຫິ ສີສູປຄາທີຫິ ອລງ຺ກາເຣຫິ ຠູສິຕາ. ເຫມກປ຺ປນວາສສາຕິ ສຸວຓ຺ຓຂຈິເຕນ ກປ຺ປເນນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນສຣີຣາ. ຄາມຓີເຍຠີຕິ ຫຕ຺ຖາຈຣິເຍຫິ. ອາຊານີຍາວາຕິ ກາຣຓາກາຣຓວິຊານນກາ ວາ. ຊາຕິຍາຕິ ສິນ຺ຘວຊາຕິຍາ ສິນ຺ຘຸຣຏ຺ເຐ ສິນ຺ຘຸນທີຕີເຣ ຊາຕາ. ຄາມຓີເຍຠີຕິ ອສ຺ສາຈຣິເຍຫິ. ອິລ຺ລິຍາ ຈາປຘາຣີຠີຕິ ອິລ຺ລິຍາວຸຘຎ຺ຈ ຈາປາວຸຘຎ຺ຈ ຘາເຣນ຺ເຕຫິ. ທີປາ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ຆາຕິ ທີປິຈມ຺ມພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິວາຣາ. ຄາມຓີເຍຠີຕິ ຣຖິເກຫິ. ວມ຺ມິຠີຕິ ສນ຺ນທ຺ຘວມ຺ເມຫິ. ໂຣຫຎ຺ຎາຕິ ຣຕ຺ຕວຓ຺ຓາ. ປຸງ຺ຄວູສຠາຕິ ອຸສຠສງ຺ຂາເຕນ ເຊຏ຺ຐກປຸງ຺ຄເວນ ສມນ຺ນາຄຕາ.

ທຫຣສ຺ເສວ ເມ, ຕາຕາຕິ ອຖ ນໍ ກຸມາໂຣ, ຕາຕ, ມມ ທຫຣສ຺ເສວ ສໂຕ ມາຕາ ມຕາ ອິຕິ ມຍາ ສຸຕໍ, ໂສຫໍ ຕຍາ ວິນາ ຊີວິຕຸໍ ນ ສກ຺ກິສ຺ສາມີຕິ ອາຫ. ໂປໂຕຕິ ຕຣຸຕໂປຕໂກ. ເຊສ຺ສນ຺ຕນ຺ຕິ ວິຈຣນ຺ຕໍ. ສາມຸທ຺ທິກນ຺ຕິ ສມຸທ຺ເທ ວິຈຣນ຺ຕໍ. ຜເນສິນນ຺ຕິ ຜນໍ ປຣິເຍສນ຺ຕານໍ. ໂວຫາໂຣຕິ ວິຈິຕ຺ຣໂວຫາໂຣ ເທຍ຺ຖາກາຫ຺ຒນໂກ ວາລຸອມຈ຺ໂຉ ວາ ອຸທກຣກ຺ຂໂສ ວາ ອາວຍ຺ໂຍ ວາ. ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ສມຸທ຺ເທ. ວາຕິຊາ ພ຺ຍສນີ ສິຍາຕິ ອຖ ເຕ ວາຕິຊາ ພ຺ຍສນປ຺ປຕ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍຸໍ. "ສິຍ຺ຍຸນ຺ຕິ"ປີ ປາໂຖ ຯ ປຸຕ຺ຕກາລິຕິ ປຸຕ຺ຕລາມໂກ ປຸຕ຺ຕກາລຸອກຕ຺ຕິ. ກຸມາໂຣ ປຸນ ກິຍ຺ຈິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ວິສຫິ. ອຖ ຣາຊາ ອມຈ຺ເຈ ອາຕາເປນ຺ໂຕ "ອິມ"ນ຺ຕິອາຫິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ກມ຺ພຸສຫຕ຺ຖາໂຍຕິ ກມ຺ພຸສໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ສຸວຕ຺ຕໍ, ສຸວຕ຺ຕາກາຣຕາກູສິຕຫຕ຺ຖາໂຍຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາຕິ ຍຖາ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕຖາ ກໂຣນ຺ຕິ.

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ຕໍ ອກິສິຍ຺ຈາເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປາເຫສິ. ສຍໍ ປນ ເອກໂກວ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣມຕິເຍ ກູມິກາເຄ ປຕ຺ຕສາລໍ ມາເປຕ຺ວາ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຍາເປສິ. ມຫາຊໂນປີ ກຸມາຣໍ ພາຣາຕາສີ ປເວເສສີ. ໂສ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ "ຕໂຕ"ຕິອາຫິມາຫ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ອວຈຸໍ ກຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ສິຣິໂສກຄ຺ເຄນ ອາຄຕໍ ທິສ຺ວາ "ອສ຺ໂກ ນາເມໂສ"ຕິ ອຊານນ຺ຕິ ໂຍວ ຕາ ນາຍກິຕ຺ຖິໂຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອໂວຈຸໍ. ມມໍ ກຣຖາຕິ ມມໍ ອິຈ຺ຉຖ. ປງກນ຺ຕິ ຣາຄາທິກິເລສປງກໍ. ຖເລຕິ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ. ອກຕ຺ຍກນ຺ຕິ ຣາຄກຕ຺ຍກາທິວິຣຫິຕໍ. ເຕເຫວ ຄຫເນທິ ອຄຫນໍ. ມຫາປຖນ຺ຕິ ສຄ຺ຄໂມກ຺ຂຄາມິນໍ ມຫາມຄ຺ຄໍ ປຜິປນ຺ໂນ. ເຍນາຕິ ເຍນ ມິຈ຺ຉາມຄ຺ເຄນ ທຸຄ຺ຄຕິ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ອຫໍ ປຜິປນ຺ໂນຕິ ວທຕິ. ຕໂຕ ຕາ ຈິນ຺ເຕສຸໍ – "ຣາຊາ ຕາວ ອມ຺ເຫ ປຫາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ອຍມ຺ປີ ກາເມສຸ ວິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕຣູໂປ, ສເຈ ນໍ ນາກິຣເມສ຺ສາມ, ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປພ຺ພເຊຍ຺ຍ, ອກິຣມນາການມສ຺ສ ກຣິສ຺ສາມາ"ຕິ. ອຖ ນໍ ອກິນນ຺ທນ຺ຕິໂຍ ໂອສານຄາຖມາຫໍສຸ. ຕຕ຺ຖ ຄິຣິພ຺ພຊນ຺ຕິ ສີຫໂປຕການໍ ວສນຍ຺ຖານໍ ກຍ຺ຈນຄ຺ຫໍ ເກສຣສີຫສ຺ສ ອາຄຕໍ ວິຍ ຕສ຺ສ ຕວ ອາຄຕໍ ສຸອາຄຕໍ. ຕ຺ວໍ ໂນຕິ ຕ຺ວໍ ສພ຺ພາສມ຺ປີ ອມ຺ຫາກໍ ອິສ຺ສໂຣ, ສາມີຕິ.

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ຕູຣິຍານິ ປຄ຺ຄຕ຺ຫີສຸ, ນານປ຺ປກາຣານິ ນຈ຺ຈຄີຕານິ ປວຕ຺ຕີສຸ ຯ ຍໂສ ມຫາ ອໂຫສິ, ໂສ ຍສມທມຕ຺ໂຕ ປີຕຣໍ ນ ສຣິ, ຜມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຍຖາກມ຺ມໍ ຄໂຕ. ໂພຜິສຕ຺ໂຕປີ ຊານາກິຍ຺ຍາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກູປໂຄ ອໂຫສິ.

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຜມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ "ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປີ ຕຖາຄໂຕ ມຫາກິນິກ຺ຂມນໍ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕເຍວາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຜາເນສິ – "ຕທາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຜ ປຣິນິພ຺ພາຍິ, ປຸຕ຺ໂຕ ຣາຫຸລກຸມາໂຣ ອໂຫສິ , ເສສປຣິສາ ພຸທ຺ຜປຣິສາ, ອຣິນ຺ທມຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສີ"ນ຺ຕິ.

ໂສຕາກຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຖມາ.

[໕໓໐] ໒. ສໍກິຈ຺ຈຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ທິສ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ ຣາຊານນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ຊີວກມ຺ພວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຊາຕສຕ຺ຕຸສ຺ສ ປີຕຸຆາຕກມ຺ມໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ. ໂສ ຫິ ເທວທຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຕສ຺ສ ວຈເນນ ປີຕຣໍ ຆາຕາເປຕ຺ວາ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ສງຆເກທາວສາເນ ກິນ຺ນປຣິສສ຺ສ ໂຣເຄ ອຸປ຺ປນ຺ເນ "ຕຖາຄຕໍ ຂມາເປສ຺ສາມີ"ຕິ ມຍ຺ຈສິວິກາຍ ສາວຕ຺ຖີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ເຊຕວນທ຺ວາເຣ ປຖວີ ປວິຍ຺ຖກາວໍ ສຸຕ຺ວາ "ເທວທຕ຺ໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຜສ຺ສ ປຜິປກ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ປຖວີ ປວິສິຕ຺ວາ ອວີຈິປຣາຍໂຄ ຊາໂຕ, ມຍາປີ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ປີຕາ ຜມ຺ມິໂກ ຜມ຺ມຣາຊາ ຆາຕິໂຕ, ອຫມ຺ປີ ນຸ ໂຂ ປຖວີ ປວິສິສ຺ສາມີ"ຕິ ກີໂຕ ຣຊ຺ຊສິຣິຍາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ນ ລກິ, "ໂຖກໍ ນິທ຺ທາຍິສ຺ສາມີ"ຕິ ນິທ຺ທໍ ອຸປຄຕມຕ຺ໂຕວ ນວໂຍຊນພຫລາຍໍ ອຍມຫາປຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ອຍສູເລຫິ ໂກຍ຺ຜິຍມາໂນ ວິຍ ສຸນເຂຫິ ລຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຂຊ຺ຊມາໂນ ວິຍ ເກຣວຣເວນ ວິຣວນ຺ໂຕ ອຸຍ຺ຖາຕິ.

ອເຖກທິວສໍ ໂກມຸທິຍາ ຈາຕຸມາສິນິຍາ ອມຈ຺ຈຄຕປຣິວຸໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຍສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ "ມມ ປີຕຸ ຍໂສ ອິໂຕ ມຫນ຺ຕຕໂຣ, ຕຖາຣູປໍ ນາມ ອຫໍ ຜມ຺ມຣາຊານໍ ເທວທຕ຺ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ຆາເຕສີ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ. ຕສ຺ເສວໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕສ຺ເສວ ກາເຍ ຫາໂຫ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ສກລສຣີຣໍ ເສທຕິນ຺ຕໍ ອໂຫສີ. ຕໂຕ "ໂກ ນຸ ໂຂ ເມ ອິມໍ ກຍໍ ວິໂນເທຕຸໍ ສກ຺ກິສ຺ສຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ຖເປຕ຺ວາ

ທສພລໍ ອຄ຺ໂຄ ນປ຺ປຖີ''ຕິ ລຕ຺ວາ ''ອຫໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຫາປຣາໂຊ, ໂກ ນຸ ໂຂ ມໍ ເນຕ຺ວາ ທສ຺ເສສ຺ສຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ''ນ ອຄ຺ໂຄ ໂກຈິ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ຊີວກາ''ຕິ ສລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມ຺ພູປາຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ''ຣມຕີຍາ ວຕ, ໂກ, ໂຫສິນາ ຣຕ຺ຕີ''ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນຕ຺ວາ ''ກໍ ນຸ ຂ຺ວຊ຺ຊ ສມຕໍ ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປູຣຕາສາວກາທີທີ ປູຣຕາ ທີນໍ ຄຸເຕ ກຖິເຕ ເຕສໍ ວຈນໍ ອນາທິຍິຕ຺ວາ ຊີວກໍ ປຝິປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ເຕນ ຕຖາຄຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖຕ຺ວາ ''ຕໍ ເທໂວ ກຄວນ຺ຕໍ ປຍິຣຸປາສຕູ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິຍານານີ ກປ຺ປາເປຕ຺ວາ ຊີວກມ຺ພວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕນ ກຕປຝິສນ຺ຖາໂຣ ສນ຺ທິຝ຺ຖິກໍ ສາມຄ຺ຄຜລໍ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ມຊຸຣໍ ສາມຄ຺ຄຜລຊມ຺ມເທສນໍ (ທີ. ນິ. ໑.໑໕໐ ອາທໂຍ) ສຸຕ຺ວາ ສຸຕ຺ຕປຣິໂຍສາເນ ອຸປາສກຕ຺ຕໍ ປຝິເວທິຕ຺ວາ ຕຖາຄຕໍ ຂມາເປຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີ. ໂສ ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ທານໍ ເທນ຺ໂຕ ສີລໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ຕຖາຄເຕນ ສທ຺ຊີ ສໍສຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ມຊຸຣຊມ຺ມກຖໍ ສຸຕນ຺ໂຕ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ເຄນ ປຫີນກໂຍ ວິຄຕໂລມຫໍໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ປຝິລກິຕ຺ວາ ສຸເຂນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ອິຣິຍາປເຖ ກປ຺ເປສິ.

ອເຖກທິວສໍ ຊມ຺ມສກາຍໍ ກຖໍ ສມຸຝ຺ຖາເປສຸໍ – ''ອາວຸໂສ, ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ປີຕ຺ຆາຕກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກຍປ຺ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສີ, ຣຊ຺ຊສິຣີ ນິສ຺ສາຍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ອລກນ຺ໂຕ ສພ຺ໂພຣິຍາປເຖສຸ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸໂກຕິ, ໂສ ທານີ ຕຖາຄຕໍ ອາຄມ຺ມ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ເຄນ ວິຄຕກໂຍ ອິສ຺ສຣິຍສຸຂໍ ອນຸໂກຕີ''ຕິ. ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ''ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕຣທີ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ''ອິມາຍ ນາມາ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພເປສ ປີຕ຺ຆາຕກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ມໍ ນິສ຺ສາຍ ສຸຂໍ ສຍີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ພາຣາຕສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາຣໍ ນາມ ປຸຕ຺ຕໍ ປຝິລກິ. ຕທາ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ປຸໂຣ ຫິຕສ຺ສ ເຄເຫ ປຝິສນ຺ຊີ ຄຕ຺ຫີ, ຊາຕສ຺ເສວສ຺ສ ''ສໍກິຈ຺ຈກຸມາໂຣ''ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ເຕ ອຸໂກປີ ຣາຊນິເວສເນ ເອກໂຕວ ວຫ຺ຒີສຸ. ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ສຫາຍກາ ຫຸຕ຺ວາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕາ ຕກ຺ກສິລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພສິປ຺ປານີ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຄມິສຸ. ອຖ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຣຊ຺ຊໍ ອທາສິ. ໂພຊິສຕ຺ໂຕປິ ອຸປຣາຊສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ ອໂຫສິ. ອເຖກທິວສໍ ອຸປຣາຊາ ປີຕຸ ອຸຍ຺ຍານກີລຸອໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ມິ ໂລກໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ''ມຍ຺ຫໍ ປີຕາ ມມ ກາຕິກສທິໂສ, ສເຈ ເອຕສ຺ສ ມຣຕໍ ໂອໂລ ເກສ຺ສາມິ, ມຫລ຺ລກກາເລ ຣຊ຺ຊໍ ລກິສ຺ສາມິ, ຕທາ ລທ຺ເຊນປີ ຣຊ຺ເຊນ ໂກ ອຕ຺ໂຖ, ປີຕຣໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ໂພຊິສຕ຺ຕສ຺ສ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ. ໂພຊິສຕ຺ໂຕ, ''ສມ຺ມ, ປີຕ຺ຆາຕກມ຺ມໍ ນາມ ກາຣິຍໍ, ນິຣຍມຄ຺ໂຄ, ນ ສກ຺ກາ ເອ ຕໍ ກາຕຸໍ, ມາ ກຣີ''ຕິ ປຝິພາຫີ. ໂສ ປຸນປ຺ປຸນມ຺ປີ ກເຖຕ຺ວາ ຍາວຕຕິຍໍ ເຕນ ປຝິພາຫິໂຕ ປາທມູລິເກຫີ ສທ຺ຊີ ມນ຺ເຕສິ. ເຕປີ ສມ຺ປຝິຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ມາຣຕູປາຍໍ ວິມໍສີສຸ. ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ລຕ຺ວາ ''ນາຫໍ ເອເຕຫີ ສທ຺ຊີ ເອກໂຕ ກວິສ຺ສາມີ''ຕິ ມາຕາປີຕໂຣ ອນາປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາວ ອຄ຺ຄທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຊານາກິຄ຺ຄາ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ວິຫາສິ.

ຣາຊກຸມາໂຣປີ ຕສ຺ມິ ຄເຕ ປີຕຣໍ ມາຣາເປຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ອນຸກວິ. ''ສໍກິຈ຺ຈກຸມາໂຣ ກິຣ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິໂຕ''ຕິ ສຸຕ຺ວາ ພຫູ ກຸລປຸຕ຺ຕາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊີສຸ. ໂສ ມຫຕາ ອິສິຄເຕນ ປຣິວຸໂຕ ຕຕ຺ຖ ວສິ. ສພ຺ເພປີ ສມາປຕ຺ຕິ ລາກິໂນເຍວ. ຣາຊາປີ ປີຕຣໍ ມາເຣຕ຺ວາ ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍເຍວ ກາລໍ ຣຊ຺ຊສຸຂໍ ອນຸກວິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ກີໂຕ ຈິຕ຺ຕສ຺ສາທໍ ອລກນ຺ໂຕ ນິຣເຍ ກມ຺ມກຣຕປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ອໂຫສິ. ໂສ ໂພຊິສຕ຺ຕໍ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາ ''ສຫາໂຍ ເມ 'ປີຕ຺ຆາຕກມ຺ມໍ ກາຣິຍໍ, ມາ ກຣີ'ຕິ ປຝິເສເຊຕ຺ວາ ມໍ ອຕ຺ຕໂນ ກຖໍ ຄາຫາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ນິທ຺ໂທເສໍ ກຕ຺ວາ ປລາຍີ. ສເຈ ໂສ ອິຊ ອກວິສ຺ສ , ນ ເມ ປີຕ຺ຆາຕກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ອທສ຺ສ, ອິທມ຺ປີ ເມ ກຍໍ ຫເຣຍ຺ຍ, ກຫໍ ນຸ ໂຂ ໂສ ເອຕຣທີ ວິຫຣຕີ. ສເຈ ຕສ຺ສ ວສນຝ຺ຖານໍ ຊາ ເນຍ຺ຍໍ, ປກ຺ໂກສາເປຍ຺ຍໍ, ໂກ ນຸ ໂຂ ເມ ຕສ຺ສ ວສນຝ຺ຖານໍ ອາໂຣເຈຍ຺ຍາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ. ໂສ ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ອນ຺ເຕປຸເຣ ຈ ຣາຊສກາຍຄ຺ຈ ໂພຊິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ວຕ຺ຕໍ ກາສຕິ.

ເອວໍ ອທ຺ຊາເນ ຄເຕ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ''ຣາຊາ ມໍ ສຣຕິ, ມຍາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຊມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ຕໍ ນິພ຺ກຍໍ ກຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸໍ ວຝ຺ຝຕີ''ຕິ ປຕ຺ຕາສ ວສ຺ສານິ ຫິມວນ຺ເຕ ວສິຕ຺ວາ ປຄ຺ຈສຕຕາປສປຣິວຸໂຕ ອາກາເສນາຄນ຺ຕ຺ວາ ທາຍປ຺ເສ ນາມ ອຸຍ຺ຍາເນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອິສິຄຕປຣິວຸໂຕ ສິລາປຝ຺ເຝ ນິສີທິ. ອຸຍ຺ຍານປາໂລ ຕໍ ທິສ຺ວາ ''ກນ຺ເຕ, ຄຕສຕ຺ຖາ ໂກນາໂມ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ''ສໍ ກິຈ຺ຈປຕ຺ຫິໂຕ ນາມາ''ຕິ ຈ ສຸຕ຺ວາ ສຍມ຺ປີ ສຄ຺ຊານິຕ຺ວາ ''ກນ຺ເຕ, ຍາວາຫໍ ຣາຊານໍ ອາເນມິ, ຕາວ ອິເຊວ ໂຫຖ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫ ທຝ຺ຖຸກາໂມ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເວເຄນ ຣາຊກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອາຄຕກາວໍ ຣຄ຺ໂຄ ອາໂຣເຈສິ. ຣາຊາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ອຸປຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ປຄ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຊິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໙။

‘‘ທິສ୍ວາ ນິສິນ୍ນໍ ຣາຊານໍ, ພ୍ຣຫ୍ມທຕ୍ຕໍ ຣເຖສກໍ;

ອຖສ୍ສ ປຏິເວເທສິ, ຍສ୍ສາສິ ອນ୍ກມ୍ປໂກ။

໗໐။

‘‘ສໍກິຈ୍ຈາຍໍ ອນ୍ປປ୍ປຕ୍ໂຕ, ອິສີນໍ ສາຣຸສມ୍ມໂຕ;

ຕຣມານຣູໂປ ນິຍ୍ຍາຫີ, ຂິປ୍ປໍ ປສ୍ສ ມເຫສິນໍ။

໗໑။

‘‘ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ຕຣມາໂນ, ຍຸຕ୍ຕມາຣຸຍ୍ຫ ສນ୍ທນໍ;

ມິຕ୍ຕາມຈ୍ຈປຣິພ୍ຍູລ୍ໂຫ, ອຄມາສິ ຣເຖສໂກ။

໗໒။

‘‘ນິກ୍ຂິປ୍ປ ປລ୍ຈ ກກ୍ຂານິ, ກາສີນໍ ຣຊ୍ຖວຫ୍ຒໂນ;

ວາລພີຊນິມ୍ຕ୍ຫີສໍ, ຂຄ୍ຄໍ ຊຕ୍ຕລ୍ຈ ປາຫນໍ။

໗໓။

‘‘ໂອຣຸຍ୍ຫ ຣາຊາ ຍານມ୍ຫາ, ຖປຍິຕ୍ວາ ປຏິຈ୍ຊທໍ;

ອາສີນໍ ທາຍປສ୍ສສ୍ມີ, ສໍກິຈ୍ຈມຸປສງ୍ກມິ။

໗໔။

‘‘ອຸປສງ୍ກມິຕ୍ວາ ໂສ ຣາຊາ, ສມ୍ໂມທິ ອິສິນາ ສຫ;

ຕໍ ກຖໍ ວີຕິສາເຣຕ୍ວາ, ເອກມນ୍ຕໍ ອຸປາວິສິ။

໗໕။

‘‘ເອກມນ୍ຕໍ ນິສິນ୍ໂນວ, ອຖ ກາລໍ ອມລ୍ລຖ;

ຕໂຕ ປາປານິ ກມ୍ມານິ, ປຸຈ୍ຊິຕຸໍ ປຏິປຊ୍ຊຖ။

໑໖໙.

‘‘ອິສີ ປຸຈ຺ລາມ ສໍກິຈ຺ຈໍ, ອິສີນໍ ສາຘຸສມ຺ມຕໍ;

ອາສີນໍ ທາຍປ຺ສສ຺ມິ, ອິສີສງ຺ຒປຸຣກ຺ຂຕໍ.

໑໗໐.

‘‘ກໍ ຄຕີ ເປ຺ຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນຣາ ຘມ຺ມາຕິຈາຣິໂນ;

ອຕິຈິຓ຺ໂຓ ມຍາ ຘມ຺ໂມ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ວາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ອຸຍ຺ຍານປາໂລ ຣາຊານໍ ຣາຊສກາຍໍ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ອຖສ຺ສ ປຏິເວເທສິ, ‘‘ຍສ຺ສາສີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອາໂຣເຈສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍສ຺ສາສີຕິ, ມຫາຣາຊ, ຍສ຺ສ ຕ຺ວໍ ອນ຺ກມ຺ປໂກ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ຍສ຺ສ ອກິຓ຺ຫໍ ວຓ຺ຓໍ ປຍິຣຸທາຫາສິ, ໂສ ອຍໍ ສໍກິຈ຺ໂຈ ອິສີນໍ ອນ຺ຕເຣ ສາຘຸ ລທ຺ຘໂກຕິ ສມ຺ມໂຕ ອນຸປ຺ປ຺ໂຕ ຕວ ອຸຍ຺ຍາເນ ສີລາປຏ຺ເຏ ອິສີຄຓປຣິວຸໂຕ ກລ຺ຈນປຏິມາ ວິຍ ນິສິນ຺ໂນ. ຕຣມານຣູໂປຕິ, ມຫາຣາຊ, ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ກຸເລ ວາ ຄເຓ ວາ ອລຄ຺ຄາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕານລ຺ເລວ ປກ຺ກເມຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ມາ ຕຣມານຣູໂປ ຊິປ຺ປໍ ນິຍ຺ຍາຫິ, ມຫນ຺ຕານໍ ສີລາທິຄ຺ຓານໍ ເອສິຕຕ຺ຕາ ປສ຺ສ ມເຫສິນໍ.

ຕໂຕຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ຕສ຺ສ ວຈນໂຕ ອນນ຺ຕຣເມວ. ນິກ຺ຂິປ຺ປາຕິ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກິຣ ອຸຍ຺ຍານທ຺ວາຣໍ ປຕ຺ວາວ ເອຕທໂຫສິ – ‘‘ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ຄຣຸຏ຺ຖານິຍາ, ສໍກິຈ຺ຈຕາປສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຸທ຺ຘຕເວເສນ ຄນ຺ຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ. ໂສ ມຕິຈິຕ຺ຕສ຺ວຕ຺ຓທຕ຺ທໍ ວາລພີຊນີ, ກລ຺ຈນມຍໍ ອຸຕ຺ທີສປຏ຺ຏໍ, ສຸປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ມງ຺ຄລຂຄ຺ຄໍ, ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ , ໂສວຓ຺ຓປາທຸກາຕິ ອິມານິ ປລ຺ຈ ຣາຊກກ຺ຘກຓ຺ຫານິ ອປເນສີ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ນິກ຺ຂິປ຺ປາ’’ຕິ. ປຏິຈ຺ຉທນ຺ຕິ ຕເມວ ຣາຊກກ຺ຘກຓ຺ທໍ ຖປຍິຕ຺ວາ ກຓ຺ຫາຄາຣິກສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ. ທາຍປ຺ສສ຺ມິນ຺ຕິ ເອວໍນາມເກ ອຸຍ຺ຍາເນ. ອຖ ກາລໍ ອມລ຺ລຖາຕິ ອຖ ໂສ ອິທານິ ເມ ປລ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉິຕຸໍ ກາໂລຕິ ຊານີ. ປາລຸອິຍໍ ປນ ‘‘ຍຖາກາລ’’ນ຺ຕິ ອາຄຕໍ, ຕສ຺ສ ກາລານຣູເປນ ປລ຺ຫປຸຈ຺ຉນໍ ອມລ຺ລຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຏິປ຺ຊຊຖາຕິ ປຏິປ຺ຊຊີ. ເປ຺ຈ຺ຈາຕິ ປຏິຄນ຺ຕ຺ວາ, ປຣໂລກສ຺ສ ວາ ນາເມຕໍ, ຕສ຺ມາ ປຣໂລເກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຍາຕິ, ກນ຺ເຕ, ມຍາ ສຸຈຣິຕຘມ຺ໂມ ອຕິຈິຓ຺ໂຓ ປີຕ຺ພາຕກມ຺ມໍ ກຕໍ, ຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຫິ, ກໍ ຄຕີ ປີຕ຺ພາຕກາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ກຕຣສ຺ມິ ນິຣເຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ‘‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ສຸໂຓຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ໂອວາທໍ ຕາວ ອທາສີ. ສຕ຺ຖາ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໑.

‘‘ອິສີ ອວຈ ສໍກິຈ຺ໂຈ, ກາສີນໍ ຣຏ຺ຖວຑ຺ຒນໍ;

ອາສີນໍ ທາຍປ຺ສສ຺ມິ, ມຫາຣາຊ ສຸໂຓຫິ ເມ.

໑໗໒.

‘‘ອຸປ຺ປເຖນ ວຊນ຺ຕສ຺ສ, ໂຍ ມຄ຺ຄມນຸສາສຕິ;

ຕສ຺ສ ເຈ ວຈນໍ ກຍິຣາ, ນາສ຺ສ ມຄ຺ເຄຍ຺ຍ ກຓ຺ຏໂກ.

໑໗໓.

‘‘ອສມ຺ມໍ ປຏິປ຺ນ຺ນສ຺ສ, ໂຍ ສມ຺ມມນຸສາສຕິ;

ຕສ຺ສ ເຈ ວຈນໍ ກຍິຣາ, ນ ໂສ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍ ທຸຄ຺ຄຕິ’’ນ຺ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປເຖນາຕິ ໂຈເຣຫິ ປຣິຍຸຍຸຖິຕມຄ຺ເຄນ຺. ມຄ຺ຄມນຸສາສຕິຕິ ເຂມມຄ຺ຄໍ ອກ຺ຂາຕິ຺. ນາສ຺ສ ມຄ຺ເຄຍ຺ຍ ກຕ຺ຜໂກຕິ ຕສ຺ສ ໂອວາທກຣສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ມຸຂໍ ໂຈຣາກຕ຺ຜໂກ ນ ປສ຺ເສຍ຺ຍ຺. ໂຍ ສມ຺ມນ຺ຕິ ໂຍ ສຸຈຣິຕສມ຺ມໍ຺. ນ ໂສຕິ ໂສ ປຸຣິໂສ ນິຣຍາທິເກທໍ ທຸຄ຺ຄຕີ ນ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍ຺. ອຸປ຺ປຖສທິໂສ ທິ, ມຫາຣາຊ, ອສມ຺ໂມ, ເຂມມຄ຺ຄສທິໂສ ສຸຈຣິຕສມ຺ໂມ, ຕ຺ວໍ ປນ ປຸພ຺ເພ ‘‘ປີຕຣໍ ໝາເຕຕ຺ວາ ຣາຊາ ໂຫມິ’’ຕິ ມຍ຺ທໍ ກເຖຕ຺ວາ ມຍາ ປຜິພາຫິໂຕ ມມ ວຈນໍ ອກຕ຺ວາ ປີຕຣໍ ໝາເຕຕ຺ວາ ອິທານິ ໂສຈສິ, ປຕ຺ທິຕານໍ ໂອວາທໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ນາມ ໂຈຣມຄ຺ຄປຜິປນ຺ໂນ ວິຍ ມຫາພ຺ຍສນໍ ປາປຸຕາຕິຕິ຺.

ເອວມສ຺ສ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ອຸປຣິ ສມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໑຺.

‘‘ສມ຺ໂມ ປໂຖ ມຫາຣາຊ, ອສມ຺ໂມ ປນ ອຸປ຺ປໂຖ;

ອສມ຺ໂມ ນິຣຍໍ ເນຕິ, ສມ຺ໂມ ປາເປຕິ ສຸຄ຺ຄຕີ຺.

໗໘຺.

‘‘ອສມ຺ມຈາຣິໂນ ຣາຊ, ນຣາ ວິສມຊີວິໂນ;

ຍໍ ຄຕີ ເປຈ຺ຈ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ນິຣເຍ ເຕ ສຸໂຕາຫິ ເມ຺.

໗໙຺.

‘‘ສຄ຺ຊີໂວ ກາລຸອສຸຕ຺ໂຕ ຈ, ສງຝາໂຕ ທ຺ເວ ຈ ໂຣຣຸວາ;

ອຖາປໂຣ ມຫາວີຈິ, ຕາປໂນ ຈ ປຕາປໂນ຺.

໘໐຺.

‘‘ອິຈ຺ເຈເຕ ອຝ຺ຖ ນິຣຍາ, ອກ຺ຂາຕາ ທຸຣຕິກ຺ກມາ;

ອາກິຕ຺ຕາ ລຸທ຺ທກມ຺ເມຫິ, ປຈ຺ເຈກາ ໂສລຸອສຸສ຺ສທາ຺.

໘໑຺.

‘‘ກທຣິຍຕາປນາ ໂຆຣາ, ອຈ຺ຈິມນ຺ໂຕ ມຫພ຺ກຍາ;

ໂລມທໍສນຣູປາ ຈ, ເກສ຺ມາ ປຜິກຍາ ທຸຂາ຺.

໒໗ຯ

‘‘ຈຕຸກ຺ກຓ຺ຓາ ຈຕຸທ຺ວາຣາ, ວິຠຕ຺ຕາ ຠາຄໂສ ມິຕາ;

ອໂຍປາກາຣປຣິຍນ຺ຕາ, ອຍສາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕາຯ

໒໘ຯ

‘‘ເຕສໍ ອໂຍມຍາ ຠູມິ, ຊລິຕາ ເຕຊສາ ຍຸຕາ;

ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ, ຜຸຏາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ສພ຺ພທາຯ

໒໙ຯ

‘‘ເອເຕ ປຕນ຺ຕິ ນິຣເຍ, ອຸທ຺ຘໍປາທາ ອວໍສິຣາ;

ອິສີນໍ ອຕິວຕ຺ຕາໂຣ, ສຎ຺ຎຕານໍ ຕປສ຺ສິນໍຯ

໓໐ຯ

‘‘ເຕ ຠູນຫຸໂນ ປຈ຺ຈນ຺ຕິ, ມຈ຺ຉາ ພິລກຕາ ຍຖາ;

ສໍວຈ຺ຉເຣ ອສງ຺ເຂຍ຺ເຍ, ນຣາ ກິພ຺ພິສກາຣິໂນຯ

໓໑ຯ

‘‘ຑຍ຺ຫມາເນນ ຄຕ຺ເຕນ, ນິຈ຺ຈໍ ສນ຺ຕຣພາຫິຣໍ;

ນິຣຍາ ນາຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ທ຺ວາຣໍ ນິກ຺ຂມເນສິໂນຯ

໓໑ຯ

‘‘ປຸຣຕ຺ຖິເມນ ຘາວນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຘາວນ຺ຕິ ປຈ຺ຉໂຕ;

ອຸຕ຺ຕເຣນປິ ຘາວນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຘາວນ຺ຕິ ທກ຺ຂິຓໍ;

ຍໍ ຍຎ຺ຫິ ທ຺ວາຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ຕເທວ ປິຘີຍເຣຯ

໓໔ຯ

‘‘ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ຊນາ ນິຣຍຄາມິໂນ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທນ຺ຕິ, ປຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອນປ຺ປກໍຯ

໙໓.

“ອາສີວິສໍວ ກຸປິຕໍ, ເຕຊສ຺ສິໍ ທຸຣຕິກ຺ກມໍ;

ນ ສາຘຸຣູເປ ອາສີເທ, ສຎ຺ຎຕານໍ ຕປສ຺ສິນໍ.

໙໔.

“ອຕິກາໂຍ ມຫິສ຺ສາໂສ, ອຊ຺ຊຸໂນ ເກກກາຘິໂປ;

ສຫສ຺ສພາຫຸ ອຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ອິສິມາສຊ຺ຊ ໂຄຕມໍ.

໙໕.

“ອຣຊໍ ຣຊສາ ວຈ຺ຉໍ, ກິສໍ ອວກິຣິຍ ທຓ຺ຑກີ;

ຕາໂລວ ມູລໂຕ ຉິນ຺ໂນ, ສ ຣາຊາ ວິຠວງ຺ຄໂຕ.

໙໖.

“ອຸປຫຈ຺ຈ ມນໍ ມຊ຺ໂຌ, ມາຕງ຺ຄສ຺ມິໍ ຍສສ຺ສິເນ;

ສປາຣິສຊ຺ໂຊ ອຸຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ມຊ຺ຌາຣຎ຺ຎໍ ຕທາ ອຫຸ.

໙໗.

“ກຓ຺ຫທີປາຍນາສຊ຺ຊ, ອິສິໍ ອນ຺ຘກເວຓ຺ຑໂຍ;

ອຎ຺ໂຎຎ຺ຎໍ ມຸສລາ ຫນ຺ຕ຺ວາ, ສມ຺ປຕ຺ຕາ ຍມສາທນໍ.

໙໘.

“ອຖາຍໍ ອິສິນາ ສຕ຺ໂຕ, ອນ຺ຕລິກ຺ຂຈໂຣ ປຸເຣ;

ປາເວກ຺ຂິ ປຖວິໍ ເຈຈ຺ໂຈ, ຫີນຕ຺ໂຕ ປຕ຺ຕປຣິຍາຍໍ.

໙໙.

“ຕສ຺ມາ ຫິ ຉນ຺ທາຄມນໍ, ນປ຺ປສໍສນ຺ຕິ ປຓ຺ຑິຕາ;

ອທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ຠາເສຍ຺ຍ, ຄິຣໍ ສຈ຺ຈູປສໍຫິຕໍ.

໑໐໐ฯ

‘‘ມນສາ ເຈ ປທຸຜຸເຖນ, ໂຍ ນໂຣ ເປກຸຂເຕ ມຸນີ;

ວິຊຊາຈຣຕາສມຸປນຸນໍ, ຄນຸຕາ ໂສ ນິຣຍໍ ອໂຮ໌ฯ

໑໐໑ฯ

‘‘ເຍ ວຸທຸເຒ ປຣິກາສນຸຕິ, ຜຣຸສູປກຸກມາ ຊນາ;

ອນປຈຸຈາ ອທາຍາທາ, ຕາລວຕຸຖຸ ກວນຸຕິ ເຕฯ

໑໐໒ฯ

‘ໂຍ ຈ ປພຸພຊິຕໍ ຫນຸຕິ, ກຕກິຈຸຈໍ ມເຫສິນໍ;

ສ ກາລສຸຕຸເຕ ນິຣເຍ, ຈິຣຣຕຸຕາຍ ປຈຸຈຕິฯ

໑໐໓ฯ

‘ໂຍ ຈ ຣາຊາ ອຂມຸມຜຸໂຖ, ຣຜຸຖວິທຸຂໍສໂນ ມໂຄ;

ຕາປຍິຕຸວາ ຊນປທໍ, ຕາປເນ ເປຈຸຈ ປຈຸຈຕິฯ

໑໐໔ฯ

‘ໂສ ຈ ວສຸສສຫສຸສານິ, ສຕໍ ທິພຸພານິ ປຈຸຈຕິ;

ອຈຸຈິສງຆປເຣໂຕ ໂສ, ທຸກຸຂໍ ເວເທຕິ ເວທນໍฯ

໑໐໕ฯ

‘‘ຕສຸສ ອຄຸຄິສິຂາ ກາຍາ, ນິຈຸຈຣນຸຕິ ປກສຸສຣາ;

ເຕໂຊກກຸຂສຸສ ຄຕຸຕານິ, ໂລເມຫີ ຈ ນເຂຫີ ຈฯ

໑໐໖ฯ

‘‘ຫຍຸຫມາເນນ ຄຕຸເຕນ, ນິຈຸຈໍ ສນຸຕຣພາຫິຣໍ;

ທຸກຸຂາພິຕຸນຸໂນ ນທຕິ, ນາໂຄ ຕຸຕຕຜຸຜິໂຕ ຍຖາฯ

໑໐໗ฯ

‘‘ໂຍ ໂລກາ ປີຕຣໍ ຫນ຺ຕິ, ໂທສາ ວາ ປຸຣິສາຣໂມ;

ສ ກາລ຺ອສ຺ຕ຺ເຕ ນິຣເຍ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ປຈ຺ຈຕິ.

໑໐໗.

‘‘ສ ຕາທິໂສ ປຈ຺ຈຕິ ໂລຫກຸມ຺ພິຍໍ, ປກ຺ກລ຺ຈ ສຕ຺ຕິຫິ ຫນນ຺ຕິ ນິຕ຺ຕຈໍ;

ອນ຺ຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕກຣີສກກ຺ຂໍ, ຂາເຣ ນິມ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ ຕຖາວິຣໍ ນຣໍ.

໑໐໘.

‘‘ຕຕ຺ຕໍ ປກ຺ກຸຖິຕມໂຍຄຸລ຺ອລ຺ຈ, ທີເຜ ຈ ຜາເລ ຈິຣຣຕ຺ຕຕາປີເຕ;

ວິກ຺ຂມ຺ກມາທາຍ ວິພນ຺ຣຣຊ຺ຊກິ, ວິວເຍ ມ຺ເຂ ສມ຺ປວິສນ຺ຕິ ຣກ຺ຂສາ.

໑໑໐.

‘‘ສາມາ ຈ ໂສຕາ ສພລາ ຈ ຄິຊ຺ຊາ, ກາໂກລສງ຺ຆາ ຈ ທິຊາ ອໂຍມ຺ຂາ;

ສງ຺ຄມ຺ມ ຂາທນ຺ຕິ ວິປ຺ຜນ຺ທມານໍ, ຊິວ຺ຫໍ ວິກຊ຺ຊ ວິຆາສໍ ສໂລຫິຕໍ.

໑໑໑.

‘‘ຕໍ ທຑ຺ຒຕາລໍ ປຣິກິນ຺ນຄຕ຺ຕໍ, ນິປ຺ໂປຖຍນ຺ຕາ ອນ຺ວິຈຣນ຺ຕິ ຣກ຺ຂສາ;

ຣຕີ ຫິ ເຕສໍ ທ຺ຂິໂນ ປນີຕເຣ, ເອຕາທິສສ຺ມິ ນິຣເຍ ວສນ຺ຕິ;

ເຍ ເກຈິ ໂລເກ ອິຣ ເປຕ຺ຕິຆາຕິໂນ.

໑໑໔.

‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ຈ ມາຕຣໍ ຫນ຺ຕ຺ວາ, ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍມກ຺ຂຍໍ;

ກຸສມາປຊ຺ຊເຕ ທຸກ຺ຂໍ, ອຕ຺ຕກມ຺ມຜລູປໂຄ.

໑໑໕.

‘‘ອມນຸສ຺ສາ ອຕິພລາ, ຫນ຺ຕາຣໍ ຊນຍນ຺ຕິຍາ;

ອໂຍມເຍຫິ ວາເລຫິ, ປີລ຺ອຍນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ.

໑໗໔ຯ

“ຕມສ຺ສວໍ ສກາ ຄຕ຺ຕາ, ຣຸຮິຣໍ ອຕ຺ຕສມ຺ຠວໍ;

ຕມ຺ພໂລຫວິລີນໍວ, ຕຕ຺ຕໍ ປາເຍນ຺ຕິ ມຕ຺ຕິຆໍຯ

໑໗໕ຯ

“ຊິຄຸຈ຺ຉໍ ກຸຓປໍ ປູຕິໍ, ທຸຄ຺ຄນ຺ຘໍ ຄູຖກທ຺ທມໍ;

ປຸພ຺ພໂລຫິຕສງ຺ກາສໍ, ຣຫທໂມຄຍ຺ຫ ຕິຏ຺ຐຕິຯ

໑໗໖ຯ

“ຕເມນໍ ກິມໂຍ ຕຕ຺ຖ, ອຕິກາຍາ ອໂຍມຸຂາ;

ຉວິໍ ເຠຕ຺ວານ ຂາທນ຺ຕິ, ສໍຄິທ຺ຘາ ມໍສໂລຫິເຕຯ

໑໗໗ຯ

“ໂສ ຈ ຕໍ ນິຣຍໍ ປຕ຺ໂຕ, ນິມຸຄ຺ໂຄ ສຕໂປ໌ຣິສໍ;

ປູຕິກໍ ກຸຓປໍ ວາຕິ, ສມນ຺ຕາ ສຕໂຍຊນໍຯ

໑໗໘ຯ

“ຈກ຺ຂຸມາປິ ຫິ ຈກ຺ຂູຫິ, ເຕນ ຄນ຺ເຘນ ຊີຍຕິ;

ເອຕາທິສໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕ, ມາຕຸໂຆ ລຠເຕ ທຸຂໍຯ

໑໗໙ຯ

“ຂຸຣຘາຣມນຸກ຺ກມ຺ມ, ຕິກ຺ຂໍ ທຸຣຠິສມ຺ຠວໍ;

ປຕນ຺ຕິ ຄພ຺ຠປາຕິໂຍ, ທຸຄ຺ຄໍ ເວຕຣຓິໍ ນທິໍຯ

໑໘໐ຯ

“ອໂຍມຍາ ສິມ຺ພລິໂຍ, ໂສຬສງ຺ຄຸລກຓ຺ຏກາ;

ອຸຠໂຕ ອຠິລມ຺ພນ຺ຕິ, ທຸຄ຺ຄໍ ເວຕຣຓິໍ ນທິໍຯ

໑໘໑ຯ

‘‘ເຕ ອຈຸຈິມນຸໂຕ ຕິຜຸຖນຸຕິ, ອຄຸຄິກຸຂນຸຂາວ ອາຣກາ;

ອາຫິຕຸຕາ ຊາຕເວເທນ, ອຸທຸຂໍ ໂຍຊນມຸຄຸຄຕາ។

໑໘໘។

‘‘ເອເຕ ວຊນຸຕິ ນິຣເຍ, ຕຕຸເຕ ຕິຂິຕາກາຕຸຜເກ;

ນາຣິໂຍ ຈ ອຕິຈາຣາ, ນຣາ ຈ ປຣທາຣຄູ។

໑໘໙។

‘‘ເຕ ປຕນຸຕິ ອໂຂກຸຂນຸຂາ, ວິວຕຸຕາ ວິຫຕາ ປຸຖູ;

ສຍນຸຕິ ວິນິວິທຸຂງຄາ, ທີໝໍ ຊຄຸຄນຸຕິ ສພຸພທາ។

໑໘໔។

‘‘ຕໂຕ ຣຕຸຍາ ວິວສາເນ, ມຫຕີ ປພຸພຕູປມໍ;

ໂລຫກຸມຸກີ ປວຊຊນຸຕິ, ຕຕຸຕໍ ອຄຸຄິສມູທກໍ។

໑໘໕។

‘‘ເອວໍ ທິວາ ຈ ຣຕຸໂຕ ຈ, ທຸສຸສີລາ ໂມຫປາຣຸຕາ;

ອນຸໂກນຸຕິ ສກໍ ກມຸມໍ, ປຸພຸເພ ທຸກຸກຜມຕຸຕໂນ។

໑໘໖។

‘‘ຍາ ຈ ກຣິຍາ ຂນກຸກີຕາ, ສາມິກໍ ອຕິມຄຸລຕິ;

ສສຸສຸໍ ວາ ສສຸຣໍ ວາປີ, ເຊຍຸຖໍ ວາປີ ນນນຸທຣໍ។

໑໘໗។

‘‘ຕສຸສາ ວງເກນ ຊິວຸຫຄຸຄໍ, ນິພຸພຫນຸຕິ ສພນຸຂນໍ;

ສ ພຸຍາມມຕຸຕໍ ກິມິນໍ, ຊິວຸຫໍ ປສຸສຕິ ອຕຸຕນີ;

ວິຄຸລາເປຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ, ຕາປເນ ເປຈຸຈ ປຈຸຈຕີ។

๑๘๗။

‘‘โอรพฺภิกา สูกริกา, มจฺฉิกา มิคพนฺธกา;

โจรา โคฆาตกา ลุทฺทา, อวณฺเณ วณฺณการกา။

๑๘๘။

‘‘สตฺติหิ โลหกูเฏหิ, เนตฺตึเสหิ อุสูหิ จ;

หญฺญมานา ขารนทึ, ปปตนฺติ อวํสิรา။

๑๘๙။

‘‘สายํ ปาโต กูฏการี, อโยกูเฏหิ หญฺญติ;

ตโต วนฺตํ ทุรตฺตานํ, ปเรสํ ภุญฺชเร สทา။

๑๙๐။

‘‘ธงฺกา เภรณฺฑกา คิชฺฌา, กาโกลา จ อโยมุขา;

วิปฺผนฺทมานํ ขาทนฺติ, นรํ กิพฺพิสการกํ။

๑๙๑။

‘‘เย มิเคน มิคํ หนฺติ, ปกฺขึ วา ปน ปกฺขินา;

อสนฺโต รชสา ฉนฺนา, คนฺตา เต นิรยุสฺสท’’นฺติ။

ตตฺถ ธมฺโม ปเถติ ทสกุสลกมฺมปถธมฺโม เชฏฺโฐ อปฺปมตฺตโก สุคติมคฺโค။ วิสมชีวิโนติ อธมฺเมน กปฺปิตชีวิกา။ นิรเย เตติ เต เอเตสํ นิพฺพตฺตนิรเย ภเยมิ။ สุโณหิ เมติ มหาสตฺโต รญฺญา ปิตุฆาตกานํ นิพฺพตฺตนิรยํ ปุจฺฉิโตปิ ปฐมํ ตํ อทสฺเสตฺวา อญฺญ มหานิรเย โสฬสุสฺสทนิรเย ทสฺเสตุํ เอวมาห။ กึการณา? ปฐมญฺหิ ตสฺมึ ทสฺสิเต มาเฆ ราชา ผลิเตน หทเยน ตตฺเถว มเรยฺย, อิเมสุ ปน นิรเยสุ ปจฺจมานสตฺเต ทิสฺวา ทิฏฺฐานุคติโก หุตฺวา ‘‘อหํ วิย อญฺเญปิ พหู ปาปกมฺมิโน อตฺถิ, อหํ เอเตสํ อนฺตเร ปจฺจิสฺสามิ’’ติ สญฺชาตปตฺถมฺโภ อโรโค ภวิสฺสตีติ เต ปน นิรเย ทสฺเสนฺโต มหาสตฺโต ปฐมํ อิทฺธิพเลน ปถวึ ทฺวิธา กตฺวา ปจฺฉา ทสฺเสสิ။

เตสํ วจนตฺโถ – นิรยปาเลหิ ปชฺชลิตานิ นานาวุธานิ คเหตฺวา ขณฺฑาขณฺฑิกํ ฉินฺนา หีรํ หีรํ กตา เนรยิกสตฺตา ปุนปฺปุนํ สญฺชีวนฺติ เอตฺถาติ สญฺชีโว။ นิรยปาลา ปุนปฺปุนํ นหนฺตา วตฺตนฺตา ปชฺชลิตานิ นานาวุธานิ คเหตฺวา ชลิตาย โลหปถวิยํ เนรยิเก สตฺเต อปราปรํ อนุพนฺธิตฺวา ปหริตฺวา ชลิตปถวิยํ ปติเต ชลิตกาฬสุตฺตํ ปาเตตฺวา ชลิตผรสุํ คเหตฺวา สยํ อุนฺนหนฺตา มหนฺเตน อฏฺฏสฺสเรน วิรวนฺเต อฏฺฐํเส โสฬสํเส กโรนฺตา เอตฺถ ตจฺฉนฺตีติ กาฬสุตฺโต။ มหนฺตา ชลิตอยปพฺพตา ฆาเตนฺติ เอตฺถาติ สงฺฆาโต။ ตตฺถ กิร สตฺเต นวโยชนาย ชลิตาย อยปถวิยา ยาว กฏิโต ปเวเสตฺวา นิจฺจเล กโรนฺติ။ อถ ปุรตฺถิมโต ชลิโต อยปพฺพโต สมุฏฺฐาย อสนิ วิย วิรวนฺ

ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕ ສຕ຺ເຕ ສຕ຺ຫາກຣຕິຍໍ ຕິເລ ປີສນ຺ໂຕ ວິຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຆິມທິສາຍ ຕິຍ຺ຄຕິ, ປຈ຺ຆິມທິສໂຕ ສມຸຍ຺ຄິໂຕປີ ຕ ເຖວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສາຍ ຕິຍ຺ຄຕິຯ ທ຺ເວ ປນ ເອກໂຕ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈຸຍນ຺ເຕ ອຸຈ຺ຈຸຂຕ຺ຫານິ ວິຍ ປີລຸເອນ຺ຕິຯ ເອວໍ ຕຕ຺ຖ ພຫູນິ ວສ຺ສສຕສຫສ຺ສານິ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸໂກນ຺ຕິຯ

ທ຺ເວ ຈ ໂຣຣຸວາຕິ ຊາລໂຣຣຸໂວ, ຘູມໂຣຣຸໂວ ຈາຕິ ທ຺ເວຯ ຕຕ຺ຖ ຊາລໂຣຣຸໂວ ກປ຺ເປນ ສຕ຺ຖິຕາທິ ຣຕ຺ຕໂລຫຊາລາທິ ປຸຕ຺ໂຕ, ຘູມໂຣຣຸໂວ ຂາຣຘູເມນ ປຸຕ຺ໂຕຯ ເຕສຸ ຊາລໂຣຣຸເວ ປຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ນວທ຺ວ ວຕ຺ຕມຸເຂຫິ ຊາລາ ປວິສິຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ທຫນ຺ຕິ, ຘູມໂຣຣຸເວ ປຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ນວທ຺ວ ວຕມຸເຂຫິ ຂາຣຘູໂມ ປວິສິຕ຺ວາ ປີຍ຺ຄໍ ວິຍ ສຣີຣໍ ເສເທຕິຯ ອຸກຍຕ຺ຖປິ ປຈ຺ຈນ຺ຕາ ສຕ຺ຕາ ມຫາວິຣວໍ ວິຣວນ຺ຕີຕິ ທ຺ເວປີ "ໂຣຣຸວາ"ຕິ ວຸຕ຺ຕາຯ ຊາລານໍ ວາ ປຈ຺ຈນສຕ຺ຕານໍ ວາ ເຕສໍ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ວາ ວີຈິ ອນ຺ຕຣໍ ນຕ຺ຖິ ເອຕ຺ຖາຕິ ອວີຈິ, ມຫນ຺ໂຕ ອວີຈິ ມຫາວີຈິຯ ຕຕ຺ຖ ຫິ ປຸຣຕ຺ຖິມາທີຫິ ກິຕ຺ຕີຫິ ຊາລາ ອຸຍ຺ຄຫິຕ຺ວາ ປຈ຺ຆິມາທີສຸ ປຏິຫລ຺ລຕິ, ຕາ ຈ ກິຕ຺ຕີໂຍ ວິນິວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ໂຍຊນສຕໍ ຄຕ຺ຫາຕິຯ ເຫຍ຺ຄາ ອຸຍ຺ຄິຕາ ຊາລາ ອຸປຣິ ປຏິຫລ຺ລຕິ, ອຸປຣິ ອຸຍ຺ຄິຕາ ເຫຍ຺ຄາ ປຏິຫລ຺ລຕິຯ ເອວໍ ຕາເວຕ຺ຖ ຊາລານໍ ວີຈິ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ຕສ຺ສ ປນ ອນ຺ໂຕ ໂຍຊນສຕໍ ຄານໍ ຂີຣວລ຺ລິປີຍ຺ຄສ຺ສ ປູຣິຕ ນາລຸອິ ວິຍ ສຕ຺ເຕຫິ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປູຣິຕໍ ຈຕູຫິ ອິຣິຍາປເຖຫິ ປຈ຺ຈນ຺ຕານໍ ສຕ຺ຕານໍ ປມາຕໍ ນຕ຺ຖິ, ນ ຈ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ພ຺ຍາພາເທນ຺ຕິ, ສກຍ຺ຄາເນເຍວ ປຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ສຕ຺ຕານໍ ວີຈິ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ຍຖາ ປນ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ຉ ມຊຸພິນ຺ທູນິ ສຕ຺ຕມສ຺ສ ຕມ຺ພໂລຫພິນ຺ທຸໂນ ອນຸທຫນພລວຕາຍ ອພ຺ໂພຫາຣິການິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ຕຕ຺ຖ ອນຸທຫນພລວຕາຍ ເສສາ ຉ ອກຸສລວິປາກຸເປກ຺ຂາ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ທຸກ຺ຂເມວ ນິຣນ຺ຕຣໍ ປລ຺ລາຍຕິຯ ເອວເມຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ວີຈິ ນາມ ນຕ຺ຖິຯ ສ຺ວາຍໍ ສຫ ກິຕ຺ຕີຫີ ວິກ຺ຂມ຺ກໂຕ ອຍ຺ຄາຣສານິກຕິໂຍຊນສໂຕ, ອາວຍ຺ຍໂຕ ປນ ຈຕຸປຕ຺ຕາສານິກນວໂຍຊນສໂຕ, ສຫ ອຸສ຺ສເທຫີ ທສ ໂຍຊນສຫສ຺ສານິຯ ເອວມສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາ ເວທິຕພ຺ພາຯ

ນິຈ຺ຈເລ ສຕ຺ເຕ ຕປຕີຕິ ຕາປໂນຯ ອຕິວິຍ ຕາເປຕີຕິ ປຕາປໂນຯ ຕຕ຺ຖ ຕາປນສ຺ມີ ຕາວ ສຕ຺ເຕ ຕາລກ຺ຂນ຺ຘປ຺ປມາເຕ ຊລິຕອຍສູເລ ນິສີທາເປນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ເຫຍ຺ຄາ ປຖວີ ຊລຕິ, ສູລານິ ຊລນ຺ຕິ, ສຕ຺ຕາ ຊລນ຺ຕິຯ ເອວໍ ໂສ ນິຣໂຍ ນິຈ຺ຈເລ ສຕ຺ເຕ ຕປຕິຯ ອິຕຣສ຺ມີ ປນ ນິພ຺ພຕ຺ຕສຕ຺ເຕ ຊລນ຺ເຕຫິ ອາວຸເຘຫິ ປຫຣິຕ຺ວາ ຊລິຕໍ ອຍປພ຺ພຕໍ ອາໂຣເປນ຺ຕິຯ ເຕສໍ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ຖິຕກາເລ ກມ຺ມປຈ຺ຈໂຍ ວາໂຕ ປຫຣຕິຯ ເຕ ຕຕ຺ຖ ສຕ຺ຖາຕຸ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ອຸທ຺ທໍປາທາ ອໂຘສິຣາ ປຕນ຺ຕິຯ ອຖ ເຫຍ຺ຄາ ອຍປຖວິໂຕ ຊລິຕານິ ອຍສູລານິ ອຸຍ຺ຄຫນ຺ຕິຯ ເຕ ຕານິ ມຕ຺ຖເກເນວ ປຫຣິຕ຺ວາ ເຕສຸ ວິນິວິທ຺ຘສຣີຣາ ຊລນ຺ຕາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອວເມສ ອຕິວິຍ ຕາເປຕີຕິຯ

ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ປນ ເອເຕ ນິຣເຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປຖມໍ ສລ຺ຊີວໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈນ຺ເຕ ເນຣຍິກສຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ມຫາກເຍ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕໍ ອນ຺ຕຣຘາເປຕ຺ວາ ປຸນ ປຖວີ ທ຺ວິຘາ ກຕ຺ວາ ກາລຸອສຸຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສສິ, ຕຕ຺ຖປິ ປຈ຺ຈມາເນ ສຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ມຫາກເຍ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ຕມ຺ປິ ອນ຺ຕຣຘາເປສີຕິ ເອວໍ ປຏິປາຏິຍາ ທສ຺ເສສິຯ ຕໂຕ ຣາຊານໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ, "ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ອິເມສຸ ອຍ຺ຄສຸ ມຫານິຣເຍສຸ ປຈ຺ຈມາເນ ສຕ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ອປ຺ປມາທໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸນ ເຕສລ຺ເລວ ມຫານິຣຍານໍ ກິຈ຺ຈໍ ກເຖຕຸໍ "ອິຈ຺ເຈເຕ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອກ຺ຂາຕາຕິ ມຍາ ຈ ຕຸຍ຺ຫໍ ກຖິຕາ, ໂປຣາຓເກຫິ ຈ ກຖິຕາເຍວຯ ອາກິຓ຺ຓາຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓາຯ ປຈ຺ເຈກາ ໂສລຸອສຸສ຺ສທາຕິ ເອເຕສໍ ນິຣຍານໍ ເອເກກສ຺ສ ຈຕູສຸ ທ຺ວາເຣສຸ ເອເກກສ຺ມີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈຕ຺ຕາໂຣ ກຕ຺ວາ ໂສລຸອສ ໂສລຸອສ ອຸສ຺ສທນິຣຍາຕິ ສພ຺ເພປີ ສຕໍ ອຍ຺ຄວິສຕິ ຈ ອຸສ຺ສທນິຣຍາ ອຍ຺ຄ ຈ ມຫານິຣຍາຕິ ຉຕ຺ຕີສນິຣຍສຕໍຯ ກທຣິຍຕາປນາຕິ ສພ຺ເພເຕ ກທຣິຍານໍ ຕາປນາຯ ພລວທຸກ຺ຂຕາຍ ໂຆຣາຯ ກມ຺ມນິພ຺ພຕ຺ຕານໍ ອຈ຺ຈີນໍ ອຕ຺ຖິຕາຍ ອຈ຺ຈີມນ຺ໂຕຯ ກຍສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ມຫພ຺ກຍາຯ ທິຍ຺ຄມຕ຺ຕາ ວາ ສຸຕມຕ຺ຕາ ວາ ໂລມານິ ຫໍສນ຺ຕີຕິ ໂລມຫໍສນຣູປາ ຈຯ ກີສນຕາຍ ເກສ຺ມາຯ ກຍຊນນຕາຍ ປຏິກຍາຯ ສຸຂາກາເວນ ທຸຂາຯ ຈຕຸກ຺ກຓ຺ຓາຕິ ສພ຺ເພປີ ຈຕຸຣສ຺ສມລ຺ຊູສສທິສາຯ ວິກຕ຺ຕາຕິ ຈຕຸທ຺ວາຣວເສນ ວິກຕ຺ຕາຯ ກາຄໂສ ມິຕາຕິ ທ຺ວາຣວີຖີນໍ ວເສນ ໂກຍ຺ຄາເສ ຄເປຕ຺ວາ ມິຕາຯ ອຍສາ ປຏິກຸຊ຺ຊິຕາຕິ ສພ຺ເພປີ ນວໂຍຊນິເກນ ອຍກປ຺ເລນ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນາຯ ຝຸຍາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີຕິ ສພ຺ເພປີ ເອຕ຺ຕກໍ ຄານໍ ອນຸຝຣິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕິຯ

ອຸທ຺ທໍປາທາ ອວໍສີຣາຕິ ເອວໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ນິຣເຍສຸ ສມ຺ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຕມາເນ ສນ຺ຘາຍາຫຯ ອຕິວຕ຺ຕາໂຣຕິ ຝຣຸສ ວາຈາຫິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ວຕ຺ຕາໂຣຯ ມຫານິຣເຍສຸ ກິຣ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຊມ຺ມິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓສຸ ກຕາປຣາຘາວ ປຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ເອວມາຫຯ ເຕ ກູນທ຺ໂນຕິ ເຕ ອິສີນໍ ອຕິວຕ຺ຕາໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ວຸທ຺ຒິຍາ ທຕຕ຺ຕາ ກູນທ຺ໂນ ໂກຍ຺ຄາສກຕາ ມຈ຺ຉາ ວິຍ ປຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ອສ຺ເຂຍ຺ເຍຕິ ຄເຓຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ເຍຯ ກິພ຺ພິສກາຣີໂນຕິ ທາຣຸຕກມ຺ມກາຣີໂນຯ ນິກ຺ຂມເນສີໂນຕິ ນິຣຍາ ນິກ຺ຂມນໍ ເອສນ຺ຕາປີ ຄເວສນ຺ຕາປີ ນິກ຺ຂມນທ຺ວາຣໍ ນາຘິຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ປຸຣຕ຺ຖິເມນາຕິ ຍທາ ຕໍ ທ຺ວາຣໍ ອປາຣຸຕໍ ໂຫຕິ, ອຖ ຕທກິມຸຂາ

ສາວນ຺ຕິ, ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ຉວິອາທີນິ ຌາຍນ຺ຕີຯ ທ຺ວາຣສມີປໍ ປຕ຺ຕານຎ຺ຈ ເຕສໍ ຕໍ ປີຬຍຕິ, ປຈ຺ຉິມທ຺ວາຣໍ ອປາຣຸຕໍ ວິຍ ຂາຍຕິຯ ເອສ ນໂຍ ສພ຺ພຕ຺ຖຯ ນ ສາຘຸຣູເປຕິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປການໍ ສປ຺ປໍ ວິຍ ສາຘຸຣູເປ ອິສໂຍ ນ ອາສີເທ, ນ ຜຣຸສວຈເນນ ກາຍກມ຺ເມນ ວາ ຆຏ຺ເຏນ຺ໂຕ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍຯ ກິໍ ກາຣຓາ? ສຎ຺ຎຕານໍ ຕປ຺ສ຺ສີນໍ ອາສາທິຕຕ຺ຕາ ອຏ຺ຐສຸ ມຫານິຣເຍສຸ ມຫາທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນຸຠວິຕພ຺ພຕ຺ຕາຯ

ອິທານິ ເຍ ຣາຊາໂນ ຕຖາຣູເປ ອາສາເທຕ຺ວາ ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ປຕ຺ຕາ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸໍ "ອຕິກາໂຍ"ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕິກາໂຍຕິ ພລສມ຺ປນ຺ໂນ ມຫາກາໂຍຯ ມຫິສ຺ສາໂສຕິ ມຫາຘນຸຄ຺ຄໂຫຯ ເກກກາຘິໂປຕິ ເກກກຣຏ຺ຐາຘິປຕີຯ ສຫສ຺ສພາຫູຕິ ປຎ຺ຈຫິ ຘນຸຄ຺ຄຫສເຕຫິ ພາຫຸສຫສ຺ເສນ ອາໂຣເປຕພ຺ພໍ ຘນຸໍ ອາໂຣປນສມຕ຺ຖຕາຍ ສຫສ຺ສພາຫຸຯ ວິກາວງຄໂຕຕິ ວິນາສໍ ປຕ຺ໂຕຯ ວຕ຺ຖຸ ປນ ສຣຠງ຺ຄຊາຕເກ (ຊາຯ ໒ຯ໑໗ຯ໕໐ ອາທໂຍ) ວິຕ຺ຖາຣິຕານີຯ ອຸປຫຈ຺ຈ ມນນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕໍ ປທູເສຕ຺ວາຯ ມາຕງ຺ຄສ຺ມິນ຺ຕິ ມາຕງ຺ຄປຓ຺ຑິເຕຯ ວຕ຺ຖຸ ມາຕງ຺ຄຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໕ຯ໑ ອາທໂຍ) ວຕ຺ຕິຕໍຯ ກຓ຺ຫທີປາຍນາສຊ຺ຊາຕິ ກຓ຺ຫທີປາຍນໍ ອາສຊ຺ຊຯ ຍມສາຘນນ຺ຕິ ນິຣຍປາລກຣຎ຺ໂຎ ອາຓາປວຕ຺ຕຏ຺ຐານໍຯ ວຕ຺ຖຸ ຆຏປຓ຺ຑິຕຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໑໖໕ ອາທໂຍ) ວິຕ຺ຖາຣິຕໍ ຯ ອິສີນາຕິ ກປີລຕາປເສນຯ ປາເວກ຺ຂີຕິ ປວິຏ຺ໂຐຯ ເຈຈ຺ໂຈຕິ ເຈຕິຍຣາຊາຯ ຫີນຕ຺ໂຕຕິ ປຣິຫີນຕ຺ຕກາໂວ ອນ຺ຕຣທີໄຕຫຸສີຯ ປຕ຺ຕປຣິຍາຍນ຺ຕິ ປຣິຍາຍໍ ມຣຓກາລໍ ປຕ຺ວາຯ ວຕ຺ຖຸ ເຈຕິຍຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໘ຯ໔໕ ອາທໂຍ) ກຖິຕໍຯ

ຕສ຺ມາຫີຕິ ຍສ຺ມາ ຈິຕ຺ຕວສິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອິສີສຸ ອປຣຊ຺ຈິຕ຺ວາ ອຏ຺ຐສຸ ມຫານິຣເຍສຸ ປຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ຫິຯ ຉນ຺ທາຄມນນ຺ຕິ ຉນ຺ທາທິຈຕຸພ຺ພິຘມ຺ປິ ອຄຕິຄມນໍຯ ປທຸຏ຺ເຐນາຕິ ກຸທ຺ເຘນຯ ຄນ຺ຕາ ໂສ ນິຣຍໍ ອໂຘຕິ ໂສ ເຕນ ອໂຘຄມນີເຍນ ກມ຺ເມນ ອໂຘນິຣຍເມວ ຄຈ຺ຉຕິຯ ປາລຸອິຍໍ ປນ "ນິຣຍຸສ຺ສທ"ນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ, ຕສ຺ສ ອຸສ຺ສທນິຣຍໍ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວຸຑ຺ເຒຕິ ວໂຍວຸຑ຺ເຒ ຈ ຄຸຓວຸຑ຺ເຒ ຈຯ ອປຈ຺ຈາຕີ ຠວນ຺ເຕຣປີ ອປຈ຺ຈໍ ວາ ທາຍາທໍ ວາ ນ ລຠນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕາລວຕ຺ຖູຕິ ທິຏ຺ຐຘມ຺ເມປີ ຉິນ຺ນມູລຕາໂລ ວິຍ ມຫາວິນາສໍ ປຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີຯ ໂຍ ຈ ປພ຺ພຊິຕໍ ຫນ຺ຕີຕິ ໂຍ ພາລຊໂນ ສມຓໍ ຫນຕີຯ ຈິຣຣຕ຺ຕາຍາຕິ ຈິຣໍ ກາລໍຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິສີວິເຫຐການໍ ປຈ຺ຈນນິຣເຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຸປຣິ ອຘມ຺ມິກຣາຊູນໍ ປຈ຺ຈນນິຣເຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ 'ໂຍ ຈາ'ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ຘມ຺ມວິທຸໍສໂນຕິ ຉນ຺ທາທິວເສນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມສ຺ສ ວິທຸໍສໂນຯ ອຈ຺ຈິສງ຺ຆປເຣໂຕຕິ ອຈ຺ຈິສມູຫປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຯ ເຕໂຊກຸກ຺ຂສ຺ສາຕິ ອຄ຺ຄິເມວ ຂາທນ຺ຕສ຺ສຯ ຄຕ຺ຕານີຕິ ຕິຄາວຸເຕ ສຣີເຣ ສພ຺ພງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິຯ ໂລເມຫິ ຈ ນເຂຫິ ຈາຕິ ເອເຕຫິ ສຫ຺ສີ ສພ຺ພານິ ເອກຊາລານິ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕຸຕ຺ຕຑ຺ຑິໂຕຕິ ອາເນຍ຺ຊກາຣຓໍ ກາຣິຍມາໂນ ຕຸຕ຺ເຕຫິ ວິທ຺ໂທ ນາໂຄ ຍຖາ ນທຕິຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຘມ຺ມິກຣາຊູນໍ ປຈ຺ຈນນິຣເຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ປີຕຸຆາຕກາທີນໍ ປຈ຺ຈນນິຣເຍ ທສ຺ເສຕຸໍ 'ໂຍ ໂລກາ'ຕິ ອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ໂລກາຕິ ຍສຘນໂລເກນຯ ໂທສາ ວາຕິ ທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ຕຕາຍ ວາຯ ນິຕ຺ຕຈນ຺ຕິ ໂລຫກຸມ຺ຠິຍໍ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປກ຺ກໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ຕິຄາວຸຕມສ຺ສ ສຣີຣໍ ນິຕ຺ຕຈໍ ກຕ຺ວາ ຊລິຕາຍ ໂລຫປຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຕິຓ຺ເຫຫິ ອຍສູເລຫິ ໂກຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຈຸຓ຺ຓວິຈຸຓ຺ຓໍ ກໂຣນ຺ຕີຯ ອນຸສໍ ກຣິຕ຺ວາຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕໍ ປີຕຸຆາຕກໍ ນິຣຍປາລາ ຊລິຕໂລຫປຖວິຍໍ ອຸຕ຺ຕານໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຊລິເຕຫິ ອຍສູເລຫິ ອກ຺ຂີນິ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸສໍ ກຣິຕ຺ວາ ມຸເຂ ອຸຕ຺ຫໍ ມຸຕ຺ຕກຣີສໍ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປລາລປີຖໍ ວິຍ ນໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ກປ຺ເປນ ສຕ຺ກິເຕ ຂາເຣ ໂລເຫາທເກ ນິມຸຊ຺ຊາເປນ຺ຕີຯ ຕຕ຺ຕໍ ປກ຺ກຸຖິຕມໂຍຄຸຬຎ຺ຈາຕິ ປຸນ ປກ຺ກຸຖິຕໍ ຕູຖກລລ຺ເຈວ ຊລິຕອໂຍຄຸຬຎ຺ຈ ຂາທາເປນ຺ຕີຯ ໂສ ປນ ຕໍ ອາຫຣິຍມານໍ ທິສ຺ວາ ມຸຂໍ ປີເຏຕີຯ ອຖສ຺ສ ທີເຆ ຈິຣຕາປີເຕ ຊລມາເນ ຜາເລ ອາຫາຍ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂມ຺ເຠຕ຺ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊຸພທ຺ຘໍ ອຍພລິສໍ ຂິປິຕ຺ວາ ຊິວ຺ຫໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ວິວເຣ ມຸເຂ ຕໍ ອໂຍຄຸຬໍ ສມ຺ປວິສນ຺ຕິ ປກ຺ຂິປນ຺ຕີຯ ຣກ຺ຂສາຕິ ນິຣຍປາລາຯ

ສາມາ ຈາຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕສ຺ສ ປີຕຸຆາຕກສ຺ສ ຊິວ຺ຫໍ ພລິເສນ ນິກ຺ກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ອຍສງ຺ກູຫິ ປຖວິຍໍ ນິຫຕໍ ຊິວ຺ຫໍ ສາມາ ໂສຓາ ສພລວຓ຺ຓາ ສຸນຂາ ຈ ໂລຫຕຸຓ຺ຑາ ຄິຊ຺ຊາ ຈ ກາໂກລສງ຺ຆາ ຈ ອຎ຺ເຎ ຈ ນານປ຺ປກາຣາ ສກຸຓາ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາວຸເຘຫີ ຉິນ຺ທນ຺ຕາ ວິຍ ວິຠຊ຺ຊ ກາກປຫາກາເຣນ ໂກຏ຺ຐາເສ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ຜນ຺ທມານໍ ສໂລຫິຕໍ ວິຆາສໍ ຂາທນ຺ຕາ ວິຍ ສຕ຺ເຕ ຠກ຺ຂຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕໍ ທຑ຺ຒຕາລນ຺ຕິ ຕໍ ປີຕຸຆາຕກໍ ຌາຍມານຕາລໍ ວິຍ ຊລິຕສຣີຣໍຯ ປຣິຠິນ຺ນຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຣິຠິນ຺ນຄຕ຺ຕໍຯ ນິປ຺ໂປຖຍນ຺ຕາຕິ ຊລິເຕຫິ ອຍມຸຄ຺ຄເຣຫິ ປໂຫຣນ຺ຕາຯ ຣຕີ ຫິ ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ນິຣຍປາລານໍ ສາ ຣຕິ ກີຬາ ໂຫຕິຯ ທຸຂິໂນ ປນິຕເຣຕິ ອິຕເຣ ປນ ເນຣຍິກສຕ຺ຕາ ທຸກ຺ຂິຕາ ໂຫນ຺ຕິຯ ເປຕ຺ຕິຆາຕິໂນຕິ ປີຕຸຆາຕກາຯ ອິຕິ ອິມໍ ປີຕຸຆາຕກາ

ນໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍໍ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ກິຕຕສິໂຕ ອໂຫສິຯ

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ມາຕຸຆາຕການໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍໍ ທສ຺ເສສິຯ ຍມກ຺ຂຍນ຺ຕິ ຍມນິເວສນໍ, ນິຣຍນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອຕ຺ຕກມ຺ມຜລູປໂຄຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມຜເລນ ອຸປຄໂຕຯ ອມນຸສ຺ສາຕິ ນິຣຍປາລາຯ ໜນ຺ຕາຣໍ ຊນຍນ຺ຕິຍາຕິ ມາຕຸຆາຕກໍຯ ວາເລຫິຕິ ອຍມກຈິວາເລຫິ ເວເຖຕ຺ວາ ອຍຍນ຺ເຕນ ປີລຸອຍນ຺ຕິຯ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ມາຕຸຆາຕກໍຯ ປາເຍນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ປີລຸອິຍມານສ຺ສ ຣຸຫິຣໍ ຄລຸອິຕ຺ວາ ອຍກປລ຺ລໍ ປູເຣຕິຯ ອຖ ນໍ ຍນ຺ຕໂຕ ນີຫຣນ຺ຕິ, ຕາວເທວສ຺ສ ສຣີຣໍ ປາກຕິກໍ ໂຫຕິຯ ຕໍ ປຖວິຍໍ ອຸຕ຺ຕານໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ວິລີນໍ ຕມ຺ພໂລຫໍ ວິຍ ປກ຺ກຸຖິຕໍ ໂລຫິຕໍ ປາເຍນ຺ຕິຯ ໂອຄຍ຺ຫ ຕິຍ຺ຖຕີຕິ ຕໍ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ອຍຍນ຺ເຕຫິ ປີລຸເອຕ຺ວາ ເຊຕ຺ຈ຺ເຉ ທຸຕ຺ຄນ຺ເຜ ປຜິກູເລ ມໜນ຺ເຕ ຄູຖກລລອາວາເຜ ຂິປນ຺ຕິ, ໂສ ຕໍ ຣໜທໍ ໂອຄຍ຺ຫ ໂອຄາຫິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິຯ ອຕິກາຍາຕິ ເອກໂຫຕິກນາວປ຺ປມາຕາສຣີຣາຯ ອໂຍມຸຂາຕິ ອຍສູຈິມຸຂາຯ ລວີ ເກຕ຺ວານາຕິ ລວິມາຫີ ກຕ຺ວາ ຍາວ ອຍ຺ຖິມ຺ປີ ເກຕ຺ວາ ອຍ຺ຖິມິລ຺ຊມ຺ປີ ຂາທນ຺ຕິຯ ສໍຄິທ຺ລາຕິ ຄສິຕາ ມຸຈ຺ລິຕາຯ ນ ເກວລຍ຺ຈ ຂາທນ຺ເຕວ, ອໂລມຕ຺ຄາຫິຫິ ປນ ປວິສິຕ຺ວາ ມຸຂາຫິຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ວາມປສ຺ສາຫິຫິ ປວິສິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຕປສ຺ສາຫິຫິ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ສກລມ຺ປີ ສຣີຣໍ ລິທ຺ທາວລິທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕິ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ອຕິທຸກ຺ຂປເຣໂຕ ວິຣວນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈຕິຯ ໂສ ຈາຕິ ໂສ ມາຕຸຆາຕໂກ ຈ ຕໍ ສຕໂປຣິສໍ ນິຣຍໍ ປຕ຺ໂຕ ສສີສໂກ ນິມຸຄ຺ໂຄວ ໂຫຕິ, ຕລ຺ຈ ກຸຕາປີ ສມນ຺ຕາ ໂຍຊນສຕໍ ປູຕິກໍ ຫຸຕ຺ວາ ວາຍຕິຯ ມາຕຸໂຜຕິ ມາຕຸຆາຕໂກຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມາຕຸຆາຕການໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຸນ ຄພ຺ກປາຕການໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫຯ ຊຸຣສາຣມນຸກ຺ກມ຺ມາຕິ ຊຸຣສາຣນິຣຍໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ຕຕ຺ຖ ກິຣ ນິຣຍປາລາ ມໜນ຺ຕມໜນ຺ເຕ ຊຸເຣ ອຸປຣິ ສາເຣ ກຕ຺ວາ ສນ຺ຖຣນ຺ຕິ, ຕໂຕ ຍາຫິ ຄພ຺ກປາຕນຂຣເກສຊ຺ຊານິ ປິວິຕ຺ວາ ຄພ຺ກາ ປາຕິຕາ, ຕາ ຄພ຺ກປາຕິນິໂຍ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຊລິເຕຫິ ອາວຸເສຫິ ໂປເຖນ຺ຕາ ອນຸພນ຺ສນ຺ຕິ, ຕາ ຕິຂິຕຊຸຣສາຣາສຸ ຂຕ຺ທາຂຕ຺ທິກາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ອຸຍ຺ຖາຍ ຕໍ ທຸຣກິສມ຺ກວໍ ຊຸຣສາຣນິຣຍໍ ອກ຺ກມນ຺ຕິໂຍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ນິຣຍປາເລຫິ ອນຸພທ຺ສາ ທຸຕ຺ຄໍ ທຸຣຕິກ຺ກມໍ ວິສມໍ ເວຕຣຕິໍ ນທີ ປຕນ຺ຕິຯ ຕຕ຺ຖ ກມ຺ມກາຣຕໍ ນິມິຊາຕເກ (ຊາຯ ໔ຯ໔໔ຯ໔໑ ອາທໂຍ) ອາວິ ກວິສ຺ສຕິຯ

ເອວໍ ຄພ຺ກປາຕິນິນໍ ນິຣຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຍຕ຺ຖ ປຣທາຣິກາ ຈ ອຕິຈາຣິນິໂຍ ຈ ປຕນ຺ຕາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິ, ຕໍ ກຕ຺ຜກສິມ຺ພລິນິຣຍໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ອໂຍມຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຸກໂຕ ອກິລມ຺ພນ຺ຕີຕິ ເວຕຣຕິຍາ ອຸໂກສຸ ຕີເຣສຸ ຕາສໍ ສິມ຺ພລີນໍ ສາຂາ ໂອລມ຺ພນ຺ຕິຯ ເຕ ອຈ຺ຈິມນ຺ໂຕຕິ ເຕ ປຊ຺ຊລິຕສຣີຣາ ສຕ຺ຕາ ອຈ຺ຈິມນ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິຯ ໂຍຊນນ຺ຕິ ຕິຄາວຸຕໍ ເຕສໍ ສຣີຣໍ, ຕໂຕ ອຸຍ຺ຖິຕຊາລາຍ ປນ ສທ຺ສີ ໂຍຊເນົາພ຺ເພສາ ໂໜນ຺ຕິຯ ເອເຕ ວຊນ຺ຕີຕິ ເຕ ປຣທາຣິກາ ສຕ຺ຕາ ນານາວິເສຫິ ອາວຸເສຫິ ໂກຍ຺ຜິຍມານາ ເອເຕ ສິມ຺ພລິນິຣເຍ ອກິຣຸໜນ຺ຕິຯ ເຕ ປຕນ຺ຕີຕິ ເຕ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ຣຸກ຺ຂວິຜເປສຸ ລຕ຺ຄາ ຊາຍິຕ຺ວາ ປຸນ ນິຣຍປາເລຫິ ອາວຸເສຫິ ວິຫຕາ ວິວຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອໂສສິສກາ ປຕນ຺ຕິຯ ປຸຖູຕີ ພຫູຯ ວິນິວິທ຺ສງຄາຕິ ເຕສໍ ຕໂຕ ປຕນກາເລ ເຫຍ຺ຖາ ອຍປຖວິໂຕ ສູລານິ ອຸຍ຺ຖຫິຕ຺ວາ ເຕສໍ ມຕ຺ຖກໍ ປຜິຈ຺ລນ຺ຕິ, ຕານິ ເຕສໍ ອໂສມຕ຺ເຄນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ເຕ ເອວໍ ສູເລສຸ ວິທ຺ສສຣີຣາ ຈິຣຣຕ຺ຕາ ສຍນ຺ຕິຯ ທີຆນ຺ຕິ ສຸປິເນປີ ນິທ຺ທໍ ອລກນ຺ຕາ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຊຄ຺ຄນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນຕິ ຣຕ຺ຕີນໍ ອຈ຺ຈເຍນ, ຈິຣກາລາຕິກ຺ກເມນາຕິ ອຕ຺ໂຖ ຯ ປວຊ຺ຊນ຺ຕີຕິ ສຍ຺ຖິໂຍຊນິກໍ ຊລິຕໍ ໂລຫກຸມ຺ກິ ກປ຺ເປນ ສຕ຺ຖິຕໍ ຊລິຕຕມ຺ພໂລຫຣສປຸຕ຺ຕໍ ໂລຫກຸມ຺ກິ ນິຣຍປາເລຫິ ຂິຕ຺ຕາ ປຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ທຸສ຺ສີລາຕິ ປຣທາຣິກາຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຣທາຣິກອຕິຈາຣິການໍ ປຈ຺ຈນສິມ຺ພລິນິຣຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິໂຕ ປຣໍ ສາມິກວຕ຺ຕສ຺ສຸສ຺ສຸຣວຕ຺ຕາທີນິ ອປູເຣນ຺ຕີນໍ ປຈ຺ຈນຍ຺ຖານໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ຍາ ຈາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ອຕິມລ຺ລຕີຕິ ກິສຊາຕເກ (ຊາຯ ໑ຯ໑໔ຯກຼ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕໍ ສາມິກວຕ຺ຕໍ ອກໂຣນ຺ຕີ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ມລ຺ລຕິຯ ເຊຍ຺ຖໍ ວາຕິ ສາມິກສ຺ສ ເຊຍ຺ຖກາຕຣໍຯ ນນນ຺ທຣນ຺ຕິ ສາມິກສ຺ສ ກຄິນີຯ ເອເຕສມ຺ປີ ຫິ ອລ຺ລຕຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖປາທປິຍ຺ຖິປຣິກມ຺ມນ຺ທາປນໂກຊນາທີເກທໍ ວຕ຺ຕໍ ອປູເຣນ຺ຕີ ເຕສຸ ທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ອນຸປຍ຺ຖເປນ຺ຕີ ເຕ ອຕິມລ຺ລຕິ ນາມ, ສາປີ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ວງເກນາຕິ ຕສ຺ສາ ສາມິກວຕ຺ຕາທີນໍ ອປຣິປູຣິກາຍ ສາມິກາທໂຍ ອກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ປຣິກາສິຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຍ ໂລຫປຖວິຍໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອຍສງກຸນາ ມຸຂໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ພລິເສນ ຊິວ຺ຫຕ຺ຄໍ ນິພ຺ພໜນ຺ຕິ, ຣຊ຺ຊຸພນ຺ສເນນ ສພນ຺ສນໍ ກຫ຺ຌນ຺ຕິຯ ກິມິນນ຺ຕິ ກິມິກຣີຕໍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ໂສ ເນຣຍິກສຕ຺ໂຕ ເອວໍ ນິກ຺ກຫ຺ຌິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ພ຺ຍາເມນ ພ຺ຍາມມຕ຺ຕໍ ຊິວ຺ຫໍ ອາວຸເສຫິ ໂກຍ຺ຜິຕໂກຍ຺ຜິຕຍ຺ຖາເນ ສລ຺ຊາເຕຫິ ມຫາໂຫຕິປ຺ປມາເຕຫິ ກິມິຫິ ກຣິຕໍ ປສ຺ສຕິຯ ວິລ຺ລາເປຕ຺ໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ນິຣຍປາເລ ຍາຈິຕ຺ກາໂມປີ ກິລ຺ຈິ ວຕ຺ຕ຺ໍ ນ ສກ຺ໂກຕິຯ ຕາປເນຕິ ເອວໍ ສາ ຕຕ຺ຖ ພຫູນິ ວສ຺ສສຫສ຺ສານິ ປຈ຺ຈິຕ຺ວາ ປຸນ ຕາປນມຫານິຣເຍ ປຈ຺ຈຕິຯ

ເອວံ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສາມິກວຕ຺ຕສສຸສຸສສຸຣວຕ຺ຕາທີນິ ອປູເຣນ຺ຕີນໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ສູກຣິກາທີນໍ ປຈ຺ຈນນິຣເຍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ໂອຣພ຺ກິກາ’’ຕິອາທິມາຫ ฯ ຕຕ຺ຖ ອວຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕການຣກາຕິ ເປສ຺ສ຺ຸລການຣກາฯ ຂາຣນທິນ຺ຕີ ເອເຕ ໂອຣພ຺ກິ ກາຫໂຍ ເອເຕທິ ສຕ຺ຕີອາທີທິ ທລ຺ລມານາ ເວຕຣຕີ ນທີ ປຕນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ເສສານິ ໂອຣພ຺ກິກາທີນໍ ປຈ຺ຈນຍ຺ຖານານິ ນິມິ ຊາຕເກ ອາວີ ກວິສ຺ສນ຺ຕີฯ ກຸຍກາຣີຕິ ກູຍວິນິຈ຺ຊຍສ຺ສ ເຈວ ຕຸລາກູຍາທີນລ຺ຈ ກາຣເກ ສນ຺ຊາເຍຕ຺ວ ວຸຕ຺ຕໍฯ ຕຕ຺ຖ ກູຍວິນິ ຈ຺ຊຍກູຍຍ຺ຍການກູຍອຄ຺ພາປນິການໍ ປຈ຺ຈນນິຣຍາ ນິມິຊາຕເກ ອາວີ ກວິສ຺ສນ຺ຕີฯ ວນ຺ຕນ຺ຕີ ວມິຕກໍฯ ທຸຣຕ຺ຕານນ຺ຕີ ທຸຄ຺ຄຕຕ຺ຕກາວານໍฯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ເຕ ທຸຣຕ຺ຕກາວາ ສຕ຺ຕາ ອຍກູເຍທິ ມຕ຺ຖເກ ກິຊ຺ຊມາເນ ວມນ຺ຕີ, ຕໂຕ ຕໍ ວນ຺ຕໍ ຊລິຕອຍກປລ຺ເລທິ ເຕສຸ ເອກຈ຺ຈານໍ ມຸເຂ ຂິປນ຺ຕີ , ອິຕິ ເຕ ປເຣສໍ ວນ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊນ຺ຕີ ນາມฯ ເກຣຕ຺ທກາຕິ ສິງ ຄາລາฯ ວິປ຺ພນ຺ທມານນ຺ຕີ ອໂຊມຸຂໍ ນິປ຺ຊ຺ຊາປີຕໍ ນິກ຺ກຫ຺ເນີຕຊິວ຺ຫໍ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ວິປ຺ພນ຺ທມານໍฯ ມິເຄນາຕີ ໂອກຈາຣກາມິ ເຄນฯ ປກ຺ຂິນາຕີ ຕຖາຣູເປເນວฯ ຄນ຺ຕາ ເຕຕິ ຄນ຺ຕາໂຣ ເຕฯ ນິຣຍຸສ຺ສທນ຺ຕີ ອຸສ຺ສທນິຣຍໍฯ ປາລຸອິຍໍ ປນ ‘‘ນິຣຍໍ ອໂຊ’’ຕິ ລິຂິຕໍฯ ອຍໍ ປນ ນິຣໂຍ ນິມິຊາຕເກ ອາວີ ກວິສ຺ສຕີຕິฯ

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອຕ຺ຕເກ ນິຣເຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານິ ເທວໂລກວິວຣຕໍ ກຕ຺ວາ ຣລ຺ໂຍ ເທວໂລເກ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໓໓ฯ

‘‘ສນ຺ໂຕ ຈ ອຸທ຺ທໍ ຄຈ຺ຊນ຺ຕີ, ສຸຈິຕ຺ເຕນີທ ກມ຺ມຸນາ;

ສຸຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຜລໍ ປສ຺ສ, ໄສນ຺ທາ ເທວາ ສພ຺ຣຫ຺ມກາฯ

໑໓໔ฯ

‘‘ຕໍ ຕໍ ພ຺ຣູມິ ມຫາຣາຊ, ຊມ຺ມໍ ຣຍ຺ຖປຕີ ຈຣ;

ຕຖາ ຣາຊ ຈຣາຫີ ຊມ຺ມໍ, ຍຖາ ຕໍ ສຸຈິຕ຺ຕໍ ນານຸຕປ຺ເປຍ຺ຍ ປຈ຺ຊາ’’ຕີฯ

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ໂຕຕິ ກາຍາທີທິ ອຸປສນ຺ຕາฯ ອຸທ຺ຊນ຺ຕີ ເທວໂລກໍฯ ໄສນ຺ທາຕິ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອິນ຺ເທທິ ສທ຺ຊີฯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ທີສ຺ສ ຈາ ຕຸມຫາຣາຊາທີເກ ເທເວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ຈາຕຸມຫາຣາຊິເກ ເທເວ ປສ຺ສ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ປສ຺ສ, ຕາວຕິເສ ປສ຺ສ, ສກ຺ກໍ ປສ຺ສາ’’ຕິ ເອວໍ ສພ຺ເພປີ ໄສນ຺ທເກ ສພ຺ຣຫ຺ມເກ ຈ ເທເວ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ‘‘ອິທມ຺ປີ ສຸຈິຕ຺ຕສ຺ສ ຜລໍ ອິທມ຺ປີ ຜລ’’ນ຺ ຕີ ທສ຺ເສສິฯ ຕໍ ຕໍ ພ຺ຣູມີຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍ ກຕາມິฯ ຊມ຺ມນ຺ຕີ ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປາຕາຕິປາຕາທີນິ ປລ຺ຈ ເວຣານິ ປຫາຍ ທານາທີນິ ປ຺ຸລ຺ລານິ ກໂຣຫີຕິฯ ຍຖາ ຕໍ ສຸຈິຕ຺ຕໍ ນານຸຕປ຺ເປຍ຺ຍາຕິ ຍຖາ ຕໍ ທານາທິປ຺ຸລ຺ລກມ຺ມໍ ສຸຈິຕ຺ຕໍ ປິຕຸຆາຕກມ຺ມປຈ຺ຈຍໍ ວິປ຺ປຜິ ສາຣໍ ປຜິຈ຺ຊາເທຕຸໍ ສມຕ຺ຖຕາຍ ຕໍ ນານຸຕປ຺ເປຍ຺ຍ, ຕຖາ ຕໍ ສຸຈິຕ຺ຕໍ ຈຣ, ພຫຸໍ ປ຺ຸລ຺ລໍ ກໂຣຫີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ

ໂສ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຊມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອສ຺ສາສໍ ປຜິລກີฯ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ປນ ກິລ຺ຈິ ກາລໍ ຕຕ຺ຖ ວສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານລ຺ເລວ ຄໂຕฯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຊມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພເປສ ມຍາ ອສ຺ສາສິໂຕເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຊາ ເນສິ ‘‘ຕທາ ຣາຊາ ອຊາຕສຕ຺ຕຸ ອໂຫສິ, ອິສິຄໂຕ ພຸທ຺ຊປຣິສາ, ສໍກິຈ຺ຈປຕ຺ທິໂຕ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິ’’ນ຺ຕີฯ

ສໍກິຈ຺ຈຊາຕກວຕ຺ຕນາ ທຸຕິຍາฯ

ຊາຕກຸທ຺ທານໍ –

ອຖ ສຍ຺ຖິນິປາຕມ຺ທິ, ສຸຕາຖ ມມ ກາສິຕໍ;

ຊາຕກສວ຺ຫຍໂນ ປໂວໂຣ, ໂສຕາກອຣິນ຺ທມສວ຺ຫຍໂນ;

ຕຖາ ວຸຕ຺ຕຣເຖສກກິຈ຺ຈວໂຣຕິຯ

ສຍ຺ຄິນິປາຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຄິຕາຯ

໔໐. ສຕ຺ຕຕິນິປາໂຕ

[໕໓໑] ໑. ກຸສຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ອິທໍເຕ ຣຏ຺ຐນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕຠິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິ. ເອໂກ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິວາສີ ກຸລປຸຕ຺ໂຕ ສາສເນ ອຸຣໍ ທຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິໂຕ ເອກທິວສໍ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ເອກໍ ອລງ຺ກໄຕຕ຺ຖິໍ ທິສ຺ວາ ສຸຠນິມິຕ຺ຕຄ຺ຄາຫວເສນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ກິເລສາຠິຠູໂຕ ອນຠິຣໂຕ ວິຫາສິ ທີຆເກສນໂຂ ກິລິຏ຺ຐຈີວໂຣ ອຸປ຺ປຓ຺ຑຸປ຺ປຓ຺ຑຸກຊາໂຕ ຘມນິສນ຺ຖຕຄຕ຺ໂຕ. ຍຖາ ຫິ ເທວໂລກາ ຈວນຘມ຺ມານໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ປຎ຺ຈ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ມາລາ ມິລາຍນ຺ຕິ, ວຕ຺ຖານິ ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ສຣີເຣ ທຸພ຺ພຓ຺ຓິຍໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ອຸໂຠຫິ ກຈ຺ເຉຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ເທໂວ ເທວາສເນ ນາຠິຣມຕິ, ເອວເມວ ສາສນາ ຈວນຘມ຺ມານໍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕຠິກ຺ຂູນໍ ປຎ຺ຈ ປຸພ຺ພນິມິຕ຺ຕານິ ປຎ຺ຎາຍນ຺ຕິ, ສທ຺ຘາປຸປ຺ຜານິ ມິລາຍນ຺ຕິ, ສີລວຕ຺ຖານິ ກິລິສ຺ສນ຺ຕິ, ສຣີເຣ ມງ຺ກຸຕາຍ ເຈວ ອຍສວເສນ ຈ ທຸພ຺ພຓ຺ຓິຍໍ ໂອກ຺ກມຕິ, ກິເລສເສທາ ມຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ອຣຎ຺ຎຣຸກ຺ຂມູລສຸຎ຺ຎາຄາເຣສຸ ນາຠິຣມນ຺ຕິ. ຕສ຺ສປິ ຕານິ ປຎ຺ຎາຍິສຸ. ອຖ ນໍ ຠິກ຺ຂູ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິກໍ ເນຕ຺ວາ "ອຍໍ, ຠນ຺ເຕ, ອຸກ຺ກຓ຺ຐິໂຕ"ຕິ ທສ຺ເສສຸໍ. ສຕ຺ຖາ "ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ຕ຺ວໍ, ຠິກ຺ຂຸ, ອຸກ຺ກຓ຺ຐິໂຕສີ"ຕິ ຕໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ສຈ຺ຈໍ, ຠນ຺ເຕ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ມາ, ຠິກ຺ຂຸ, ກິເລສວສິໂກ ໂຫຫິ, ມາຕຸຄາໂມ ນາເມສ ປາໂປ, ຕສ຺ມິໍ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕໍ ວິໂນເທຫິ, ສາສເນ ອຠິຣມ, ມາຕຸຄາເມ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍ ຫິ ເຕຊວນ຺ໂຕປິ ໂປຣາຓກປຓ຺ຑິຕາ ນິຕ຺ເຕຊາ ຫຸຕ຺ວາ ອນຍພ຺ຍສນໍ ປາປຸຓິໍສູ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ມລ຺ລຣຏ຺ເຐ ກຸສາວຕີຣາຊຘານິຍໍ ໂອກ຺ກາໂກ ນາມ ຣາຊາ ທມ຺ເມນ ສເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ. ຕສ຺ສ ໂສຬສນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານໍ ເຊຏ຺ຐິກາ ສີລວຕີ ນາມ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອໂຫສິ, ສາ ເນວ ປຸຕ຺ຕໍ, ນ ຘີຕຣໍ ລຠິ. ອຖສ຺ສ ນາຄຣາ ເຈວ ຣຏ຺ຐວາສິໂນ ຈ ຣາຊນິເວສນທ຺ວາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ "ຣຏ຺ຐໍ ນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ຣຏ຺ຐໍ ນສ຺ສິສ຺ສຕີ"ຕິ ອຸປກ຺ໂກສິໍສຸ. ຣາຊາ ສີຫປຎ຺ຊຣໍ ອຸຄ຺ຆາເຏຕ຺ວາ "ມຍິ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ອທມ຺ມກາໂຣ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ກສ຺ມາ ອຸປກ຺ໂກສຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. "ສຈ຺ຈໍ, ເທວ, ອທມ຺ມກາໂຣ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອປິຈ ວໍສານຸຣກ຺ຂໂກ ປນ ໂວ ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຖິ, ອຎ຺ໂຎ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຣຏ຺ຐໍ ນາເສສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ທມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຖາ"ຕິ. "ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ກິໍ ກໂຣມີ"ຕິ? "ປຖມໍ ຕາວ ເອກໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ຈຸລ຺ລນາຏກໍ ຘມ຺ມນາຏກໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຖ, ສເຈ ສາ ປຸຕ຺ຕໍ ລຠິສ຺ສຕິ, ສາຘຸ, ໂນ ເຈ, ອຖ ມຊ຺ຌິມນາຏກໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຖ, ຕໂຕ ເຊຏ຺ຐນາຏກໍ, ອວສ຺ສໍ ເອຕ຺ຕກາສຸ ອິຕ຺ຖີສຸ ເອກາ ປຸຎ຺ຎວຕີ ປຸຕ຺ຕໍ ລຠິສ຺ສຕີ"ຕິ. ຣາຊາ ເຕສໍ ວຈເນນ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ ທິວເສ ຍຖາສຸຂໍ ອຠິຣມິຕ຺ວາ ອາຄຕາຄຕໍ ປຸຈ຺ຉິ – "ກຈ຺ຈິ ໂວ ປຸຕ຺ໂຕ ລທ຺ໂຘ"ຕິ? ສພ຺ພາ "ນ ລຠາມ, ເທວາ"ຕິ ອາຫໍສຸ. ຣາຊາ "ນ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ. ນາຄຣາ ປຸນ ຕເຖວ ອຸປກ຺ໂກສິໍສຸ. ຣາຊາ "ກິໍ ອຸປກ຺ໂກສຖ, ມຍາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວຈເນນ ນາຏການິ ວິສ຺ສຏ຺ຐານິ, ເອກາປິ ປຸຕ຺ຕໍ ນ ລຠຕິ, ອິທານິ ກິໍ ກໂຣມາ"ຕິ ອາຫ. "ເທວ, ເອຕາ ທຸສ຺ສີລາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ ນິປ຺ປຸຎ຺ຎາ, ນຕ຺ຖິ ເອຕາສໍ ປຸຕ຺ຕລາຠາຍ ປຸຎ຺ຎໍ, ຕຸມ຺ເຫ ເອຕາສຸ ປຸຕ຺ຕໍ ອລຠນ຺ຕີສຸປິ ມາ ອປ຺ໂປສ຺ສຸກ຺ກໍ ອາປຊ຺ຊຖ, ອຄ຺ຄມເຫສີ ໂວ ສີລວຕີ ເທວີ ສີລສມ຺ປນ຺ນາ, ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຖ, ຕສ຺ສາ ປຸຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ"ຕິ.

ໂສ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ອິໂຕ ກິຣ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ຣາຊາ ສີລວຕິໍ ເທວິໍ ຘມ຺ມນາຏກໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕິ, ປຸຣິສາ ສນ຺ນິປຕນ຺ຕູ"ຕິ ເຠຣິໍ ຈຣາເປຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ເທວິໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນາ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ. ຕສ຺ສາ ສີລເຕເຊນ ສກ຺ກສ຺ສ ຠວນໍ ອຸຓ຺ຫາກາຣໍ ທສ຺ເສສິ. ສກ຺ໂກ "ກິໍ ນຸ ໂຂ"ຕິ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ເທວິຍາ ປຸຕ຺ຕປຕ຺ຖນຠາວໍ ຎຕ຺ວາ "ເອຕິສ຺ສາ ມຍາ ປຸຕ຺ຕໍ ທາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ເທວໂລເກ ເອຕິສ຺ສາ ອນຸຈ຺ຉວິໂກ ປຸຕ຺ໂຕ"ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ໂພທິສຕ຺ຕໍ ອທ຺ທສ. ໂສ ກິຣ ຕທາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ອາຍຸໍ ເຂເປຕ຺ວາ ອຸປຣິເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕຸກາໂມ ອໂຫສິ. ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສ ວິມານທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ, "ມາຣິສ, ຕຍາ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອກ຺ກາກຣຎ຺ໂຎ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຫິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ອປຣມ຺ປິ ເທວປຸຕ຺ຕໍ "ຕ຺ວມ຺ປິ ເອຕິສ຺ສາ ເອວ ປຸຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສສີ"ຕິ ວຕ຺ວາ "ມາ ໂຂ ປນສ຺ສາ ໂກຈິ ສີລໍ ຠິນ຺ທຕູ"ຕິ ມຫລ຺ລກພ຺ຣາຫ຺ມຓເວເສນ ຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິ.

ມຫາຊໂນປິ ນ຺ຫາໂຕ ອລງ຺ກໂຕ "ອຫໍ ເທວິໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ, ອຫໍ ເທວິໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມີ"ຕິ ຣາຊທ຺ວາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ສກ຺ກຎ຺ຈ ທິສ຺ວາ "ຕ຺ວໍ ກສ຺ມາ ອາຄໂຕສີ"ຕິ ປຣິຫາສມກາສິ. ສກ຺ໂກ "ກິໍ ມໍ ຕຸມ຺ເຫ ຄຣຫຖ, ສເຈປິ ເມ ສຣີຣໍ ຊິຓ຺ຓໍ, ຣາໂຄ ປນ ນ ຊີຣ

ຕິ, ສເຈ ສີລວຕີ ລກິສ຺ສາມິ, ອາຫາຍ ນໍ ຄມິສ຺ສາມີຕິ ອາຄໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ສພ຺ເພສໍ ປຸຣໂຕວ ອຜ຺ຖາສິ຺ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ປຸຣໂຕ ກວິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ຺ ໂສ ຕໍ ສພ຺ພາລງ຺ການປະຕິມຕ຺ຫິຕໍ ນິເວສນາ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິລ຺ເລວ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ຺ ອຖ ນໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ກິຕາ ຄຣຫີສ຺ “ປສ຺ສຖ, ໂກ, ມຫລ຺ລກພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເອວໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປະຣໍ ເທວີ ອາຫາຍ ຄຈ຺ຈຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ຍຸຕ຺ຕໍ ນ ຊານາຕີ’’ຕິ຺ ເທວີປິ “ມຫລ຺ລໂກ ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ນ ອຜ຺ຜິຍຕິ ນ ຫຣາຍຕິ຺ ຣາຊາປີ ວາຕປາເນ ຖຕ຺ວາ “ໂກ ນຸ ໂຂ ເທວີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຈຕີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ອນຕ຺ຕມໂນ ອໂຫສິ຺

ສກ຺ໂກ ຕໍ ອາຫາຍ ນຄຣທ຺ວາຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣສມີເປ ເອກໍ ຆຣໍ ມາເປສິ ວິວຜທ຺ວາຣໍ ປລ຺ລຕ຺ຕກຜ຺ຖຕ຺ຖຣິກໍ຺ ອຖ ນໍ ສາ “ອິທໍ ເຕ ນິເວສນ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈິ຺ ໂສ “ອາມ, ກທ຺ເທ, ປຸພ຺ເພ ປນາຫໍ ເອໂກ, ອິທານິມ຺ຫາ ມຍໍ ທ຺ເວ ຊນາ, ອຫໍ ກິກ຺ຂາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຫຸລາທີນິ ອາຫຣິສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ອິມິສ຺ສາ ກຜ຺ຖຕ຺ຖຣິກາຍ ນິປ຺ຊ຺ຊາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ມຸທຸນາ ຫຕ຺ເຖນ ປຣາມສນ຺ໂຕ ທິພ຺ພສມ຺ຜສ຺ສໍ ຜຣາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປສິ຺ ສາ ທິພ຺ພສມ຺ຜສ຺ສຜຣເນນ ສລ຺ລໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ຺ ອຖ ນໍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸກາເວນ ຕາວຕິສກວນໍ ເນຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕວິມາເນ ທິພ຺ພສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປສິ຺ ສາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ປພ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕໍ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ “ນ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ມນຸສ຺ໂສ, ສກ຺ໂກ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອລ຺ລາສິ຺ ສກ຺ໂກປິ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ປາຣິຈ຺ຈຕ຺ຕກມູເລ ທິພ຺ພ ນາຍກປຣິວຸໂຕ ນິສິນ຺ໂນ ອໂຫສິ຺ ສາ ສຍນາ ອຸຜ຺ຖາຍ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຜ຺ຖາສິ຺ ອຖ ນໍ ສກ຺ໂກ “ວຣໍ ເຕ, ເທວີ, ທທາມີ, ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ອາຫ຺ “ເຕນ ຫີ, ເທວ, ເອກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ເມ ເທຫີ’’ຕິ຺ “ເທວີ, ຕິຜ຺ຖຕຸ ເອໂກ ປຸຕ຺ໂຕ, ອຫໍ ເຕ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ທສ຺ສາມິ຺ ເຕສຸ ປນ ເອໂກ ປລ຺ລວາ ກວິສ຺ສຕິ ວິຣູປວາ, ເອໂກ ຣູປວາ ນ ປລ຺ລວາ຺ ເຕສຸ ກຕຣໍ ປຖມໍ ອິຈ຺ຈສີ’’ຕິ? “ປລ຺ລວນ຺ຕໍ, ເທວາ’’ຕິ຺ ໂສ “ສາທູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຸສຕິຕໍ ທິພ຺ພວຕ຺ຖໍ ທິພ຺ພຈນ຺ທນໍ ປາຣິຈ຺ຈຕ຺ຕກປຸປ຺ຜໍ ໂກກນຸທລ຺ຈ ນາມ ວີຕໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ອາຫາຍ ຣລ຺ໂລ ສຍນຆຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣລ຺ລາ ສທ຺ຜິ ເອກສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອງ຺ຄຸຜ຺ຖເກນ ຕສ຺ສາ ນາກິ ປຣາມສິ຺ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຈິມ຺ຫິ ປະຕິສນ຺ຜິ ຄຕ຺ຫີ຺ ສກ຺ໂກປິ ສກຜ຺ຖານເມວ ຄໂຕ຺ ປຕ຺ຫິຕາ ເທວີ ຄພ຺ກສ຺ສ ປຕິຜ຺ຖິຕກາວໍ ຊານິ຺

ອຖ ນໍ ປພ຺ທ຺ໂຜ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ, “ເທວີ, ເກນ ນີຕາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຈິ຺ “ສກ຺ເກນ, ເທວາ’’ຕິ຺ “ອຫໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ເອກໍ ມຫລ຺ລກພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ຕໍ ອາຫາຍ ຄຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອທ຺ທສໍ, ກສ຺ມາ ມໍ ວລ຺ເຈສີ’’ຕິ? “ສທ຺ທຫຖ, ເທວ, ສກ຺ໂກ ມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ເນສີ’’ຕິ຺ “ນ ສທ຺ທຫາມິ, ເທວີ’’ຕິ຺ ອຖສ຺ສ ສາ ສກ຺ກທຕ຺ຕິຍໍ ກຸສຕິຕໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ “ສທ຺ທຫຖາ’’ຕິ ອາຫ຺ ຣາຊາ “ກຸສຕິຕໍ ນາມ ຍໂຕ ກຸໂຕຈິ ລພ຺ກຕີ’’ຕິ ນ ສທ຺ທຫິ຺ ອຖສ຺ສ ສາ ທິພ຺ພວຕ຺ຖາທີນິ ທສ຺ເສສິ຺ ຣາຊາ ຕານິ ທິສ຺ວາ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ, “ກທ຺ເທ, ສກ຺ໂກ ຕາວ ຕໍ ເນຕຸ, ປຸຕ຺ໂຕ ປນ ເຕ ລທ຺ໂຜ’’ຕິ ປຸຈ຺ຈິ຺ “ລທ຺ໂຜ ມຫາຣາຊ, ຄພ຺ໂກ ເມ ປຕິຜ຺ຖິໂຕ’’ຕິ຺ ໂສ ຕຸຜ຺ໂຖ ຕສ຺ສາ ຄພ຺ກປຣິຫາຣໍ ອທາສິ ຺ ສາ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ ອລ຺ລໍ ນາມໍ ອກຕ຺ວາ ກຸສຕິຕນາມເມວ ອກໍສ຺ຸ ກຸສ ກຸມາຣສ຺ສ ປທສາ ຄມນກາເລ ອິຕໂຣ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຈິຍໍ ປະຕິສນ຺ຜິ ຄຕ຺ຫິ຺ ສາ ທສມາເສ ປຣິປຸຕ຺ເຕ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ “ຊຍມ຺ປຕີ’’ຕິ ນາມໍ ກຣິສ຺ຸ ເຕ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ວຑ຺ຒິສ຺ຸ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ປລ຺ລວາ ອາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ກິລ຺ຈິ ສິປ຺ປໍ ອນຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນວ ປລ຺ລາຍ ສພ຺ພສິປ຺ເປສຸ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ປາປຸຕິ຺

ອຖສ຺ສ ໂສລສວສ຺ສກາເລ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ທາຕຸກາໂມ ເທວີ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ “ກທ຺ເທ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ນາຜການິ ອຸປຜ຺ຖເປສ຺ສາມ, ມຍໍ ຊີວນ຺ຕາເຍວ ນໍ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຜ຺ຖິຕໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ໂຂ ປນ ຍສ຺ສ ຣລ຺ໂລ ຘີຕຣໍ ອິຈ຺ຈຕິ, ຕມສ຺ສ ອາເນຕ຺ວາ ອຄ຺ຄມເຫສິ ກຣິສ຺ສາມ, ຈິຕ຺ຕມສ຺ສ ຊານາຫີ, ກຕຣໍ ຣາຊຘີຕຣໍ ໂຣເຈສີ’’ຕິ ອາຫ຺ ສາ “ສາທູ’’ຕິ ສມ຺ປະຕິຈ຺ຈິຕ຺ວາ “ກຸມາຣສ຺ສ ອິມໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ຊານາຫີ’’ຕິ ເອກໍ ປຣິຈາຣິກໍ ເປເສສິ຺ ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສິ຺ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – “ອຫໍ ນ ຣູປວາ, ຣູປສມ຺ປນ຺ນາ ຣາຊຘີຕາ ອານີຕາປິ ມໍ ທິສ຺ວາ ‘ກິໍ ເມ ອິມິນາ ວິຣູເປນາ’ຕິ ປລາຍິສ຺ສຕິ ອິຕິ ໂນ ລຊ຺ຊິຕພ຺ພກໍ ກວິສ຺ສຕິ, ກິໍ ເມ ຆຣາວາເສນ, ຘຣມາເນ ມາຕາປິຕໂຣ ອຸປຜ຺ຖຫິຕ຺ວາ ເຕສໍ ອຈ຺ຈເຍນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ຺ ໂສ “ມຍ຺ຫໍ ເນວ ຣຊ຺ເຊນຕ຺ໂຖ, ນ ນາຜເກຫີ, ອຫໍ ມາຕາປິຕູນໍ ອຈ຺ຈເຍນ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ຺ ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກຖໍ ເທວິຍາ ອາໂຣເຈສິ, ເທວີປິ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສິ຺ ຣາຊາ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ສາສນໍ ເປເສສິ຺ ໂສປິ ປຕິພາຫຕິເຍວ຺ ເອວໍ ຍາວຕຕິຍໍ ປຕິພາຫິຕ຺ວາ ຈຕຸຕ຺ຖວາເຣ ຈິນ຺ເຕສິ – “ມາຕາ ປິຕູຫິ ສທ຺ຜິ ເອກນ຺ເຕນ ປຕິປກ຺ຂກາໂວ ນາມ ນ ຍຸຕ຺ໂຕ, ເອກໍ ອຸປາຍໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ຺

ໂສ ກມ຺ມາຣເຊຜ຺ຖກໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ພຫຸໍ ສຸວຕ຺ຕໍ ທຕ຺ວາ “ເອກໍ ອິຕ຺ຖິຣູປກໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ປກ຺ກນ຺ເຕ ອລ຺ລໍ ສຸວຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສຍມ຺ປິ ອິຕ຺ຖິຣູປກໍ ອກາສິ຺ ໂພທິສຕ຺ຕານລ຺ຫິ ອທິປ຺ປາໂຍ ນາມ ສມິຊ຺ຊຕິ຺ ຕໍ ສຸວຕ຺ຕຣູປກໍ ຊີວ຺

ຫາຍ ອວຕ຺ຓນິຍໂສກໍ ອໂຫສິຯ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ໂຂມໍ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ສິຣິຄພ຺ເຠ ຐປາເປສິຯ ໂສ ກມ຺ມາຣເຊຏ຺ຐເກນ ອາກຕຣູປໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ຄຣຫິຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉ ອມ຺ຫາກໍ ສິຣິຄພ຺ເຠ ຐປິຕຣູປໍ ອາຫຣາ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ສິຣິຄພ຺ຠໍ ປວິຏ຺ໂຐ ຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ກຸມາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ອຠິຣມິຕຸໍ ເອກາ ເທວຈ຺ຉຣາ, ອາຄຕາ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣຕຸໍ ອວິສຫນ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ສິຣິຄພ຺ເຠ ອຍ຺ຍາ ເອກິກາວ ຐິຕາ, ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມີ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ຕາຕ, ຄຈ຺ຉ, ສຸວຕ຺ຓຣູປກໍ ເອຕໍ, ອາຫຣາ’’ຕິ ປຸນ ເປສິ ໂຕ ອາຫຣິຯ ກຸມາໂຣ ກມ຺ມາເຣນ ກຕໍ ຣູປໍ ສຸວຕ຺ຓຄພ຺ເຠ ນິກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ຣເຖ ຐປາເປຕ຺ວາ ‘‘ເອວຣູປິໍ ລຠນ຺ໂຕ ຄຓ຺ຫາມີ’’ຕິ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ປຫິຓິຯ

ສາ ອມຈ຺ເຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕາ, ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ ມຫາປຸຎ຺ໂຎ ສກ຺ກທຕ຺ຕິໂຍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ກຸມາຣິກໍ ລຠິສ຺ສຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ເອວຣູປິໍ ລຠນ຺ຕາ ຄຓ຺ຫິສ຺ສຖ, ອິມໍ ຣູປໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຍາເນ ຐເປຕ຺ວາ ສກລຊມ຺ພຸທີປໍ ຈຣນ຺ຕາ ຍສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ເອວຣູປິໍ ຘີຕຣໍ ປສ຺ສຖ, ຕສ຺ເສຕໍ ທຕ຺ວາ ‘ໂອກ຺ກາກຣາຊາ ຕຸມ຺ເຫຫິ ສທ຺ຘິໍ ອາວາຫໍ ກຣິສ຺ສຕີ’ຕິ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ຕໍ ອາທາຍ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕາ ຍໍ ຣາຊຘານິໍ ປາປຸຓນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ມຫາຊນສ຺ສ ສໂມສຣຓຏ຺ຐາເນ ຕໍ ຣູປໍ ວຕ຺ຖປຸປ຺ຜາລງ຺ກາເຣຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຓສິວິກໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ຐເປຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈາ ສຍໍ ປຏິກ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຄຕາຄຕານໍ ກຖາສວນຕ຺ຖໍ ເອກມນ຺ເຕ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິຯ ມຫາຊໂນ ຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ສຸວຕ຺ຓຣູປກ’’ນ຺ຕິ ສຎ຺ຎໍ ອກຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ ສມານາປິ ເທວຈ຺ຉຣປຏິຠາຄາ ອຕິວິຍ ໂສຠຕິ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ເອຕ຺ຖ ຐິຕາ, ກຸໂຕ ວາ ອາຄຕາ, ອມ຺ຫາກໍ ນຄເຣ ເອວຣູປາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ປກ຺ກມຕິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈາ ‘‘ສເຈ ອິຘ ເອວຣູປາ ທາຣິກາ ຠເວຍ຺ຍ, ‘ອສຸກາ ຣາຊຘີຕາ ວິຍ ອສຸກາ ອມຈ຺ຈຘີຕາ ວິຍາ’ຕິ ວເທຍ຺ຍໍ, ອທ຺ຘາ ອິຘ ເອວຣູປາ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ ຕໍ ອາທາຍ ອຎ຺ຎໍ ນຄຣໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ

ເຕ ເອວໍ ວິຈຣນ຺ຕາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ມທ຺ທຣຏ຺ເຐ ສາຄລນຄຣໍ ສມ຺ປາປຸຓິໍສຸຯ ຕຕ຺ຖ ມທ຺ທຣຎ຺ໂຎ ອຏ຺ຐ ຘີຕໂຣ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣາ ເທວຈ຺ຉຣປຏິຠາຄາ, ຕາສໍ ສພ຺ພເຊຏ຺ຐິກາ ປຠາວຕີ ນາມຯ ຕສ຺ສາ ສຣີຣໂຕ ພາລສູຣິຍສ຺ສ ປຠາ ວິຍ ປຠາ ນິຈ຺ຉຣນ຺ຕິ, ອນ຺ຘກາເຣປິ ຈຕຸຫຕ຺ເຖ ອນ຺ໂຕຄພ຺ເຠ ປທີປກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ໂພ ຄພ຺ໂຠ ເອໂກຠາໂສວ ໂຫຕິຯ ຘາຕີ ປນສ຺ສາ ຂຸຊ຺ຊາ, ສາ ປຠາວຕິໍ ໂຠເຊຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສີສນ຺ຫາປນຕ຺ຖໍ ອຏ຺ຐຫິ ວຓ຺ຓທາສີຫິ ອຏ຺ຐ ຆເຏ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອຸທກຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຕິຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ຐິຕໍ ຕໍ ຣູປໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ປຠາວຕີ’’ຕິ ສຎ຺ຎາຍ ‘‘ອຍໍ ທຸພ຺ພິນີຕາ ‘ສີສໍ ນ຺ຫາຍິສ຺ສາມີ’ຕິ ອມ຺ເຫ ອຸທກຕ຺ຖາຍ ເປເສຕ຺ວາ ປຖມຕຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຖມຕ຺ເຕ ຐິຕາ’’ຕິ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ‘‘ອເຣ ກຸລລຊ຺ຊາປນິເກ ອມ຺ເຫຫິ ປຸຣິມຕຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ອິຘ ຐິຕາສິ, ສເຈ ຣາຊາ ຊານິສ຺ສຕິ, ນາເສສ຺ສຕິ ໂນ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ຄຓ຺ຫປ຺ເສ ປຫຣິ, ຫຕ຺ຖຕລໍ ຠິຊ຺ຊມານໍ ວິຍ ຊາຕໍຯ ຕໂຕ ‘‘ສຸວຕ຺ຓຣູປກ’’ນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ ຫສມານາ ຕາສໍ ວຓ຺ຓທາສີນໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ‘‘ປສ຺ສເຖຕໍ ເມ ກມ຺ມໍ, ມມ ຘີຕາ ຕິສ຺ຎາຍ ປຫາຣໍ ອທາສິໍ, ອຍໍ ມມ ຘີຕຸ ສນ຺ຕິເກ ກິມຄ຺ຆຕິ, ເກວລໍ ເມ ຫຕ຺ໂຖ ທຸກ຺ຂາປິໂຕ’’ຕິ ອາຫຯ

ອຖ ນໍ ຣາຊທູຕາ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ ‘ມມ ຘີຕາ ອິໂຕ ອຠິຣູປຕຣາ’ຕິ ວທນ຺ຕີ ກໍ ນາມ ກເຖສີ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ ‘‘ມທ຺ທຣຎ຺ໂຎ ຘີຕຣໍ ປຠາວຕິໍ, ອິທໍ ຣູປໍ ຕສ຺ສາ ໂສລສິມ຺ປິ ກລໍ ນ ອຄ຺ຆຕີ’’ຕິຯ ເຕ ຕຸຏ຺ຐມານສາ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘ໂອກ຺ກາກຣຎ຺ໂຎ ທູຕາ ທ຺ວາເຣ ຐິຕາ’ຕິ ປຏິຫາເຣສຸໍຯ ຣາຊາ ອາສນາ ວຸຏ຺ຐາຍ ຐິຕໂກວ ‘‘ປກ຺ໂກສຖາ’’ຕິ ອາຫຯ ເຕ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ກຕສກ຺ກາຣສມ຺ມານາ ‘‘ກິມຕ຺ຖໍ ອາຄຕຕ຺ຖາ’’ຕິ ປຸຏ຺ຐາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຣຎ຺ໂຎ ສີຫສ຺ສໂຣ ປຸຕ຺ໂຕ ກຸສກຸມາໂຣ ນາມ, ຣາຊາ ຕສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ທາຕຸກາໂມ ອມ຺ເຫ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິກໍ ປຫິຓິ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ກິຣ ຘີຕາ ປຠາວຕີ, ຕໍ ຕສ຺ສ ເທຖ, ອິມຎ຺ຈ ສຸວຕ຺ຓຣູປກໍ ເທຍ຺ຍຘມ຺ມໍ ຄຓ຺ຫຖາ’’ຕິ ຕໍ ຣູປໍ ຕສ຺ສ ອທໍສຸຯ ໂສປິ ‘‘ເອວຣູເປນ ມຫາຣາເຊນ ສທ຺ຘິໍ ວິວາຫມງ຺ຄລໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ ຯ ອຖ ນໍ ທູຕາ ອາຫໍສຸ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ອມ຺ເຫຫິ ນ ສກ຺ກາ ປປ຺ຎ຺ຈໍ ກາຕຸໍ, ກຸມາຣິກາຍ ລທ຺ຘຠາວໍ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສ຺ສາມ, ອຖ ນໍ ໂສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິຯ ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ຈ ເທວິຍາ ຈ ອາໂຣເຈສຸໍຯ ຣາຊາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ກຸສາວຕິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສາຄລນຄຣໍ ປາປຸຓິຯ ມທ຺ທຣາຊາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣມກາສິຯ

ສີລວຕີ ເທວີ ປຓ຺ຑິຕຕ຺ຕາ ‘‘ໂກ ຊານາຕິ, ກິໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອກາຫທ຺ວີຫຈ຺ຈເຍນ ມທ຺ທຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ສຸຓິສໍ ທຏ຺ຐຸກາມາມ຺ຫີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປສິຯ ປຠາວຕີ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຏິມຓ຺ຑິຕາ ຎາຕິຄຓປຣິວຸຕາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສສ຺ສຸໍ ວນ຺ທິຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ກຸມາຣິກາ ອຠິຣູປາ, ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ໂຕ ວິຣູໂປຯ ສເຈ ເອສາ ຕໍ

ປສ຺ສິສ຺ສຕິ, ເອກາໜມ຺ປິ ອວສິຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສຕິ, ອຸປາຍໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ. ສາ ມຫຸທຣາຊານໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ, ''ມຫາຣາຊ, ສຸຕົ ສາ ເມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກາ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ອມ຺ຫາກໍ ກຸລປເວຕິຍາ ອາຄຕໍ ຈາຣິຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຖິ, ສເຈ ອຍໍ ຕສ຺ມິ ຈາຣິຕ຺ເຕ ວຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ເນສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ''ກິ ປນ ໂວ ຈາຣິຕ຺ຕ''ນ຺ຕິ. ''ອມ຺ຫາກໍ ວໍເສ ຍາວ ເອກສ຺ສ ຄພ຺ກສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖານໍ ໂຫຕິ, ຕາວ ທິວາ ສາມິກໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ລພຕິ. ສເຈ ເອສາ ຕຖາ ກຣິສ຺ສຕິ, ເນສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ. ຣາຊາ ''ກິ, ອມ຺ມ, ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ເອວໍ ວຕ຺ຕິຕຸ''ນ຺ຕິ ສີຕຣໍ ປຸຈ຺ຉິ. ສາ ''ອາມ ຕາຕາ''ຕິ ອາຫ. ຕໂຕ ໂອກ຺ກາກຣາຊາ ມຫຸທຣສ຺ໂສ ພຫຸໍ ຂນໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ອາທາຍ ປກ຺ກາມິ. ມຫຸທຣາຊາປິ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ສີຕຣໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ.

ໂອກ຺ກາໂກ ກຸສາວຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພພນ຺ຂນານິ ໂມເຈຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອກິເສກໍ ກຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ປກາວຕິ ອຄ຺ຄມເຫສິ ກາເຣຕ຺ວາ ນຄເຣ ''ກຸສຣາຊສ຺ສ ອາຕາ''ຕິ ເກຣິ ຈຣາເປສິ. ສກລຊມ຺ພຸທີປຕເລ ຣາຊາໂນ ເຍສໍ ສີຕໂຣ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ກຸສຣສ຺ໂສ ສີຕໂຣ ປຫິຕຶສຸ . ເຍສໍ ປຸຕ຺ຕາ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ເຕນ ສທ຺ສິ ມິຕ຺ຕກາວໍ ອາກງ຺ຂນ຺ຕາ ປຸຕ຺ເຕ ອຸປຍ຺ຖາເກ ກຕ຺ວາ ປຫິຕຶສຸ. ໂພລິສຕ຺ຕສ຺ສ ນາຍກປຣິວາໂຣ ມຫາ ອໂຫສິ, ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ. ໂສ ປກາວຕິ ທິວາ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ລກຕິ, ສາປິ ຕໍ ທິວາ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ລກຕິ, ອຸກິນ຺ນໍ ຣຕ຺ຕິທສ຺ສນເມວ ໂຫຕິ. ຕທາ ປກາວຕິຍາ ສຣີຣປ຺ປກາປິ ອພ຺ໂພຫາຣິກາ ອໂຫສິ. ໂພລິສຕ຺ໂຕ ສີຣິຄພ຺ກໂຕ ຣຕ຺ຕິເຍວ ນິກ຺ຂມຕິ.

ໂສ ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ປກາວຕິ ທິວາ ທພ຺ຖຸກາໂມ ມາຕຸຍາ ອາໂຣເຈສິ. ສາ ''ມາ ເຕ ຕາຕ, ຣຸຈ຺ຈິ, ຍາວ ເອກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ລກສິ, ຕາວ ອາຄເມຫີ''ຕິ, ປຜິກ຺ຂິປິ. ໂສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິເຍວ. ອຖ ນໍ ສາ ອາຫ – ''ເຕນ ຫິ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ຫເວເສນ ຕິຍ຺ຖ, ອຫໍ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ອາເນສ຺ສາມິ, ອຖ ນໍ ອກ຺ຂີນິ ປູເຣຕ຺ວາ ໂອໂລເກຍ຺ຍາສິ, ມາ ຈ ອຕ຺ຕານໍ ຊານາເປຫີ''ຕິ. ໂສ ''ສາທູ''ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ອຄມາສິ. ອຖສ຺ສ ມາຕາ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ປກາວຕິ ''ເອຫິ ສາມິກສ຺ສ ຫຕ຺ຖິໂນ ປສ຺ສາມາ''ຕິ ຕຕ຺ຖ ເນຕ຺ວາ ''ອຍໍ ຫຕ຺ຖີ ອສຸໂກ ນາມ, ອຍໍ ຫຕ຺ຖີ ອສຸໂກ ນາມາ''ຕິ ຕສ຺ສາ ທສ຺ເສສິ. ຕຕ຺ຖ ຕໍ ຣາຊາ ມາຕຸ ປຈ຺ຉໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ຫຕ຺ຖິໂຄປກເວເສນ ຫຕ຺ຖິອກາຕປິຕ຺ເທນ ປີຍ຺ຖິຍໍ ປຫຣິ. ສາ ກຸທ຺ຘາ ''ຣສ຺ໂສ ກເຖຕ຺ວາ ເຕ ຫຕ຺ຖໍ ຈິນ຺ທາເປສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເທວິ ອຸຊ຺ຊາເປສິ. ຣາຊມາຕາ ''ມາ ອມ຺ມ ກຸຊ຺ຊີ''ຕິ ສຸຕຶສໍ ສລ຺ລາເປຕ຺ວາ ປີຍ຺ຖິ ປຣິມຊ຺ຊິ. ປຸນປິ ຣາຊາ ຕໍ ທພ຺ຖຸກາໂມ ທຕ຺ວາ ອສ຺ສສາລາຍ ອສ຺ສໂຄປກເວເສນ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຕເຖວ ອສ຺ສອກາຕປິຕ຺ເທນ ປຫຣິ. ຕທາປິ ຕໍ ກຸທ຺ຘໍ ສສ຺ສຸ ສລ຺ລາເປສິ.

ປຸເນກທິວເສ ປກາວຕິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປສ຺ສິຕ຺ກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ສສ຺ສຸຍາ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ''ອລໍ ມາ ເຕ ຣຸຈ຺ຈີ''ຕິ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕາປິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິ. ອຖ ນໍ ສາ ອາຫ – ''ເຕນ ຫິ ສ຺ເວ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຕ຺ວໍ ສີຫປລ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຕໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີ''ຕິ. ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ນຄຣໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ຊຍມ຺ປຕິກຸມາຣໍ ຣາຊເວສໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິປີຍ຺ເຖ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ໂພລິສຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉິມາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກາຣາເປສິ. ສາ ປກາວຕິ ອາທາຍ ສີຫປລ຺ຊເຣ ຖຕ຺ວາ ''ປສ຺ສ ຕວ ສາມິກສ຺ສ ສີຣິໂສກຄ຺ຄ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ສາ ''ອນຸຈ຺ຉວິໂກ ເມ ສາມິໂກ ລທ຺ໂຮ''ຕິ ອຕ຺ຕມນາ ອໂຫສິ. ຕໍ ທິວສໍ ປນ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ຫເວເສນ ຊຍມ຺ປຕິສ຺ສ ປຈ຺ຉິມາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ຍຖາຮຸປ຺ປາເຍນ ປກາວຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຫຕ຺ຖວິກາຣາ ທິວເສນ ຈິຕ຺ຕຣຸຈິຍາ ເກລຸອີ ທສ຺ເສສິ. ຫຕ຺ຖິມ຺ຫີ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ຣາຊມາຕາ ປກາວຕິ ປຸຈ຺ຉິ – ''ທິຍ຺ໂຖ ເຕ, ອມ຺ມ, ສາມິໂກ''ຕິ. ''ອາມ ອຍ຺ເຍ, ປຈ຺ຉິມາສເນ ປນສ຺ສ ນິສິນ຺ໂນ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ໂຫ ອຕິວິຍ ທຸພ຺ພິນີໂຕ, ມຍ຺ຫໍ ຫຕ຺ຖວິກາຣາທີນິ ທສ຺ເສສິ, ກສ຺ມາ ເອວຣູປໍ ອລກ຺ຂິກໍ ຣສ຺ໂສ ປຈ຺ຉິມາສເນ ນິສີທາເປສຸໍ, ນີຫຣາເປຫີ ນ''ນ຺ຕິ? ''ອມ຺ມ, ຣສ຺ໂສ ປຈ຺ຉິມາສເນ ຣກ຺ຂາ ນາມ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພາ''ຕິ.

ສາ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ອຍໍ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ໂຫ ອຕິວິຍ ນິພ຺ກໂຍ, ຣາຊານໍ 'ຣາຊາ'ຕິປິ ນ ມລ຺ລຕິ, ກິ ນຸ ໂຂ ເອໂສວ ກຸສຣາຊາ, ອທ຺ຘາ ທິ ເອໂສ ອຕິວິຍ ວິຣູໂປ ເອວ ກວິສ຺ສຕິ, ເຕເນວ ມໍ ນ ທສ຺ເສນ຺ຕີ''ຕິ. ສາ ຂຊ຺ຊໍ ກຕ຺ຕາມ຺ເລ ອາຫ – ''ອມ຺ມ, ຄຈ຺ຉ ຕາວ ຊານາຫິ, ກິ ປຸຣິມາສເນ ນິສິນ຺ນໂກ ຣາຊາ, ອຸທາຫຸ ປຈ຺ຉິມາສເນ''ຕິ? ''ກາຕໍ ປນາຫໍ ຊານິສ຺ສາມີ''ຕິ. ''ສເຈ ຫິ ໂສ ຣາຊາ ກວິສ຺ສຕິ, ປຖມຕຣໍ ຫຕ຺ຖິປີຍ຺ຖິໂຕ ໂອຕຣິສ຺ສຕິ, ອິມາຍ ສລ຺ລາຍ ຊານາຫີ''ຕິ. ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ຖິຕາ ປຖມໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ໂອຕຣນ຺ຕໍ ອທ຺ທສ, ປຈ຺ຉາ ຊຍມ຺ປຕິກຸມາຣໍ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຂຊ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ ''ອິມິນາ ນາມ ກາຣເຕນ ເອສາ ອາຄຕາ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິ ລຕ຺ວາ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ອິມໍ ອນ຺ຕຣໍ ປກາວຕິຍາ ມາ ກເຖຫີ''ຕິ ທລ຺ຫໍ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ''ປຸຣິມາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ປຖມໍ ໂອຕຣີ''ຕິ ອາຫ. ປກາວຕິ ຕສ຺ສາ ວຈນໍ ສທ຺ທຫິ.

ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ປຸນ ຫຍ຺ຖ຺ກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ຍາຈິ ຯ ສາ ປຝິກ຺ຂິປິຕຸ໌ ອສກ຺ໂກນ຺ຕິ "ເຕນ ຫິ ອລ຺ລາຕກເວເສນ ອຸຍ຺ຍານໍ
ຄຈ຺ຉາຫີ"ຕິ ອາຫ ຯ ໂສ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕີຍໍ ຄລປ຺ປມາຕໍ ອຸທກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປທຸມິນິປຕ຺ເຕນ ສີສໍ ຉາເທຕ຺ວາ
ປຸປ຺ຜິຕປທຸເມນ ມຸຂໍ ອາວຣິຕ຺ວາ ອຝ຺ຖາສິ ຯ ມາຕາປິສ຺ສ ປກາວຕີ ອຸຍ຺ຍານໍ ເນຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ "ອິເມ ຣຸກ຺ເຂ ປສ຺ສ,
ສກ຺ເຓ ປສ຺ສ, ມິເຄ ປສ຺ສາ"ຕິ ປໂລກຍມານາ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີຣໍ ປາຍາສິ ຯ ສາ ປລ຺ຈວິຌປທຸມສລ຺ລນ຺ນໍ ໂປກ຺ຂຣຕີ ທິສ຺ວາ ນ຺ຫາຍິ
ຕ຺ກາມາ ປຣິຈາຣິກາຫິ ສທ຺ທິ ໂປກ຺ຂຣຕິ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກີລອນ຺ຕີ ຕໍ ປທຸມໍ ທິສ຺ວາ ວິຈິນິຕຸກາມາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິ ຯ ອຖ ນໍ
ຣາຊາ ປທຸມິນິປຕ຺ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ "ອຫໍ ກຸສຣາຊາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖ ຄຕ຺ຫີ ຯ ສາ ຕສ຺ສ ມຸຂໍ ທິສ຺ວາ "ຍກ຺ໂຂ ມໍ ຄຕ຺ຫີ"ຕິ
ວິຣວິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ວິສລ຺ຍີຕໍ ປຕ຺ຕາ ຯ ອຖສ຺ສາ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖໍ ມຸລ຺ຈິ ຯ ສາ ສລ຺ຍໍ ປຝິລກິຕ຺ວາ "ກຸສຣາຊາ ກິຣ ມໍ ຫຕ຺ເຖ ຄຕ຺
ຫີ, ອິມິນາວາຫໍ ຫຕ຺ຖີສາລາຍ ຫຕ຺ຖິຉກາປີຕ຺ເຫນ, ອສ຺ສສາລາຍ ອສ຺ສຉກາປີຕ຺ເຫນ ປຫຍາ, ອຍເມວ ມໍ ຫຕ຺ຖິສ຺ສ ປຈ຺ຉິ
ມາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຕ຺ເຫສິ, ກີ ເມ ເອວຣູເປນ ທຸມ຺ມຸເຂນ ປຕິນາ, ອິມໍ ຊຫິຕ຺ວາ ອຫໍ ຊີວນ຺ຕີ ອລ຺ລໍ ປຕິ ລກິສ຺ສາມີ"ຕິ
ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ທິ ອາຄເຕ ອມຈ຺ເຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ "ມມ ຍານວາຫນໍ ສຊ຺ຊໍ ກໂຣຖ, ອຊ຺ເຊວ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫ
ຯ ເຕ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສຸ໌ ຯ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ – "ສເຈ ຄນ຺ຕຸ໌ ນ ລກິສ຺ສຕິ, ຫທຍມສ຺ສາ ຜລິສ຺ສຕິ, ຄຈ຺ຉຕຸ ປຸນ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ພ
ເລນ ອາເນສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອຖສ຺ສາ ຄມນໍ ອນຸຊານິ ຯ ສາ ປິຕຸນຄຣເມວ ອຄມາສິ ຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ອຸຍ຺ຍານໂຕ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕປາສາທໍ ອກິຣຸຫິ ຯ ໂພທິສຕ຺ຕລ຺ຫີ ສາ ປຸພ຺ພປຕ຺ຖນາວເສນ ນ ອິຈ຺ຉິ, ໂສປິ
ປຸພ຺ພກມ຺ມວເສເນວ ວິຣູໂປ ອໂຫສິ ຯ ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຓສີຍໍ ທ຺ວາຣຄາເມ ອຸປຣິມວີຖີຍາ ຈ ເຫຝ຺ຖິມວີຖີຍາ ຈ ທ຺ເວ ກຸລານິ
ວສີສ຺ຸ ຯ ເອກສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ຕາ ອເຫສຸ໌ ຯ ເອກສ຺ສ ເອກາວ ທິຕາ ອໂຫສິ ຯ ທ຺ວີສຸ ປຸຕ຺ເຕສຸ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ກນິຝ຺ໂຖ ຯ ຕໍ ກຸມ
າຣິກໍ ເຊຝ຺ຖກສ຺ສ ອທໍສຸ ຯ ກນິຝ຺ໂຖ ອທາຣກໂຕ ກາຕຸ ສນ຺ຕິເກເຍວ ວສິ ຯ ອເຖກທິວສໍ ຕສ຺ມີ ຆເຣ ອຕິຣສກປູເວ ປຈິສ຺ຸ ຯ
ໂພທິສຕ຺ໂຕ ອຣລ຺ລໍ ຄໂຕ ໂຫຕິ ຯ ຕສ຺ສ ປູວໍ ຖເປຕ຺ວາ ອວເສເສ ກາເຊຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ຸ ຯ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂທ ກິກ຺ຂາຍ
ຆຣທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິ ຯ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ກາຕຸຊາຍາ "ຈູລຸອປຕິໂນ ອລ຺ລໍ ປູວໍ ປຈິສ຺ສາມີ"ຕິ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທສ຺ສ ອທາ
ສິ ຯ ໂສປິ ຕໍ ຂຓລ຺ເລວ ອຣລ຺ລໂຕ ອາຄຈ຺ຉິ ຯ ອຖ ນໍ ສາ ອາຫ – "ສາມີ, ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຫີ, ຕວ ໂກຝ຺ຖາໂສ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທສ຺ສ
ທິນ຺ໂນ"ຕິ ຯ ໂສ "ຕວ ໂກຝ຺ຖາສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມມ ໂກຝ຺ຖາສໍ ເທສິ, ອຫໍ ກີ ຂາທິສ຺ສາມີ"ຕິ ກຸທ຺ໂທ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທໍ ອນຸຄນ຺ຕ຺ວາ
ປຕ຺ຕໂຕ ປູວໍ ຄຕ຺ຫີ ຯ ສາ ມາຕຸ ຆຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນວວິລີນໍ ຈມ຺ປກປຸປ຺ຜວຕ຺ຕໍ ສປ຺ປິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ທສ຺ສ ປຕ຺ຕໍ ປູເຣສິ,
ຕໍ ໂອກາສໍ ມຸລ຺ຈິ ຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຕ຺ຖນໍ ປຝ຺ຖເປສິ – "ກນ຺ເຕ, ອິມິນາ ທານພເລນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນິພ຺ພຕ຺ຕຝ຺ຖາເນ ເມ ສຣີຣໍ
ໂອກາສຊາຕໍ ໂຫຕຸ, ອຸຕ຺ຕມຣູປທຣາ ຈ ກເວຍ຺ຍໍ, ອິມິນາ ຈ ເມ ອສປ຺ປຸຣິເສນ ສທ຺ທິ ເອກຝ຺ຖາເນ ວາໂສ ມາ ອໂຫສີ"ຕີ ຯ ອິຕິ
ສາ ອິມິສ຺ສາ ປຸພ຺ພປຕ຺ຖນາຍ ວເສນ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉິ ຯ ໂພທິສຕ຺ໂຕປິ ຕໍ ປູວ ຕສ຺ມີ ສປ຺ປິປຕ຺ເຕ ໂອສີທາເປຕ຺ວາ ປຕ຺ຖນໍ ປຝ຺ຖເປສິ
– "ກນ຺ເຕ, ອິມໍ ໂຍຊນສເຕ ວສນ຺ຕິມ຺ປິ ອາເນຕ຺ວາ ມມ ປາທປຣິຈາຣິກໍ ກາຕຸ໌ ສມຕ຺ໂຖ ກເວຍ຺ຍ"ນ຺ຕີ ຯ ຕຕ຺ຖ ຍໍ ໂສ ກຸທ຺ໂທ
ຄນ຺ຕ຺ວາ ປູວໍ ຄຕ຺ຫີ, ຕສ຺ສ ປຸພ຺ພກມ຺ມສ຺ສ ວເສນ ວິຣູໂປ ອໂຫສິ, ປຸພ຺ພປຕ຺ຖນາຍ ສາ ຈ ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉີຕີ ຯ

ໂສ ປກາວຕິຍາ ຄຕາຍ ໂສກປ຺ປຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ນານາກາເຣຫິ ປຣິຈາຣຍມານາປິ ນໍ ເສສິຕ຺ຖິໂຍ ໂອໂລກາເປຕຸມ຺ປິ ນາສກ຺ຂິສຸ, ,
ປກາວຕິຣຫິຕມສ຺ສ ສກລມ຺ປິ ນິເວສນໍ ຕຸຈ຺ຉໍ ວິຍ ຂາຍິ ຯ ໂສ "ອິທານິ ສາຄລນຄຣໍ ປຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ມາຕຸ
ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, "ອມ຺ມ, ອຫໍ ປກາວຕີ ອາເນສ຺ສາມີ, ຕຸມ຺ເຫ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສຖາ"ຕິ ວທນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑ ຯ

"ອິທໍ ເຕ ຣຝ຺ຖໍ ສທນໍ ສໂຍຄ຺ຄໍ, ສກາຍຸຣໍ ສພ຺ພກາມູປປນ຺ນໍ;

ອິທໍ ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ອນຸສາສ ອມ຺ມ, ຄຈ຺ຉາມຫໍ ຍຕ຺ຖ ປິຍາ ປກາວຕີ"ຕີ ຯ

ຕຕ຺ຖ ສໂຍຄ຺ຄນ຺ຕີ ຫຕ຺ຖິໂຍຄ຺ຄາທິສຫິຕໍ ຯ ສກາຍຸຣນ຺ຕີ ສປລ຺ຈຣາຊກກຸທກຓ຺ທໍ ຯ ອນຸສາສ, ອມ຺ມາຕີ ໂສ ກິຣ ປຸຣິສສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ
ທຕ຺ວາ ປຸນ ຄຕ຺ຫນໍ ນາມ ນ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕີ ປິຕຸ ວາ ກາຕຸ ວາ ອນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ມາຕຸ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ໂຕ ເອວມາຫ ຯ

ສາ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ "ເຕນ ຫິ, ຕາຕ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ກເວຍ຺ຍາສິ, ມາຕຸຄາໂມ ນາມ ອປຣິສຸທ຺ທຫທໂຍ"ຕິ ວຕ຺ວາ ນານ
ຄ຺ຄຣສໂກຊນສ຺ສ ສຸວຕ຺ຕກໂຣຜີ ປູເຣຕ຺ວາ "ອິທໍ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ກຸລ຺ເຊຍ຺ຍາສີ"ຕີ ວຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ ຯ ໂສ ຕໍ ອາທາຍ ມາ

ຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ "ຊີວນ຺ໂຕ ປຸນ ຕຸມ຺ເຫ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ສິຣິຄພ຺ກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປຌ຺ຈາວຸຌໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕກໂຣຜິຍາ ສທ຺ຌີ ກຫາປຕາສຫສ຺ສໍ ປສິພ຺ພເກ ກຕ຺ວາ ໂກກນ຺ທລ຺ຈ ວິຕໍ ອາທາຍ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ປຜິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ມຫພ຺ພໂລ ມຫາຖາໂມ ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກາ ປຕ຺ຕາສ ໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ເສສທິວສກາເຄນ ປຸນ ປຕ຺ຕາສ ໂຍຊນານິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກາເຫເນວ ໂຍຊນສຕິກໍ ມຄ຺ຄໍ ເຂເປຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສາຄລນຄຣໍ ປາວິສິ។ ຕສ຺ມີ ປວິຜ຺ຖມຕ຺ເຕເຍວ ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ປກາວຕີ ສຍນປີຜ຺ເຖ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ນິປ຺ຊຊີ។ ໂພຌິສຕ຺ຕໍ ກິລນ຺ຕິນ຺ທຸຣິຍໍ ວິຖີຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອລ຺ລຕຣາ ອິຕ຺ຖີ ທິສ຺ວາ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປາເທ ໂຮວາເປຕ຺ວາ ສຍນໍ ທາເປສີ។ ໂສ ກິລນ຺ຕກາໂຍ ນິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມີ។

ອຖ ສາ ຕສ຺ມີ ນິທ຺ທມຸປຄເຕ ກຕ຺ຕໍ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຕໍ ປໂພເຣຕ຺ວາ ກຕ຺ຕໍ ໂກເຊສີ។ ໂສ ຕຸຜ຺ໂຖ ຕສ຺ສາ ສທ຺ຌີ ກຕ຺ຕກໂຣຜິຍາ ກຫາປຕາສຫສ຺ສໍ ອທາສີ។ ໂສ ປຌ຺ຈາວຸຌໍ ຕຕ຺ເຖວ ຖເປຕ຺ວາ "ຄນ຺ຕພ຺ພຜ຺ຖານໍ ເມ ອຕ຺ຖີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ວິຕໍ ອາທາຍ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ "ອຊ຺ຊ ເມ ອິຌ ວສິຕຸໍ ເທຖ, ຄນ຺ຌພ຺ພໍ ໂວ ກຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິໂຄປເກຫິ ອນຸລ຺ລາໂຕ ເອກມນ຺ເຕ ນິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ນິທ຺ທາຍິຕ຺ວາ ປຜິປ຺ປສ຺ສທ຺ຌທຣໂຖ ອຸຜ຺ຖາຍ ວິຕໍ ມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ "ສາຄລນຄຣວາສີໂນ ອິມໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕນ຺ຕູ"ຕິ ວິຕໍ ວາເທນ຺ໂຕ ຄາຍິ។ ປກາວຕີ ກູມິຍໍ ນິປ຺ນ຺ນາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາວ "ອຍໍ ນ ອລ຺ລສ຺ສ ວິຕາສທ຺ໂທ, ນິສ຺ສໍສຍໍ ກຸສຣາຊາ ມມຕ຺ຖາຍ ອາຄໂຕ"ຕິ ອລ຺ລາສີ។ ມທ຺ທຣາຊາປິ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ "ອຕິວິຍ ມຌຸຣໍ ວາເທຕິ, ສ຺ເວ ເອຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ມມ ຄນ຺ຌພ຺ພໍ ກາເຣສ຺ສາມີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ។

ໂພຌິສຕ຺ໂຕ "ນ ສກ຺ກາ ອິຌ ວສມາເນນ ປກາວຕີ ທຜ຺ຖຸໍ, ອຜ຺ຖານເມຕ"ນ຺ຕິ ປາໂຕວ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສາຍໍ ກຸຕ຺ຕເຄເຫເຍວ ປາຕຣາສໍ ກຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ວິຕໍ ຖເປຕ຺ວາ ຣາຊກຸມ຺ກກາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສິກກາວໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກທິວເສເນວ ໝຣໍ ມຕ຺ຕິກາຍ ປູເຣຕ຺ວາ "ກາຊນານິ ກໂຣມິ ອາຈຣິຍາ"ຕິ ວຕ຺ວາ, "ອາມ, ກາໂຣຫີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເອກໍ ມຕ຺ຕິກາປິຕ຺ຫໍ ຈກ຺ເກ ຖເປຕ຺ວາ ຈກ຺ກໍ ອາວິລ຺ຌິ, ສກີ ອາວິທ຺ຌເມວ ຍາວ ມຊ຺ຊນ຺ຫິກາຕິກ຺ກມາ ກມິເຍວ។ ໂສ ນານາວຕ຺ຕານິ ຂຸທ຺ທກມຫນ຺ຕານິ ກາຊນານິ ກຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ກາຊນໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ນານາຣູປານິ ສມຸຜ຺ຖາເປສີ។ ໂພຌິສຕ຺ຕານລ຺ຫິ ອຌິປ຺ປາໂຍ ນາມ ສມິຊ຺ຊຕິ, "ຕານິ ຣູປານິ ປກາວຕີເຍວ ປສ຺ສຕູ"ຕິ ອຌິຜ຺ຖາສີ។ ໂສ ສພ຺ພກາຊນານິ ສຸກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ປຈິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ປູເຣສີ។ ກຸມ຺ກກາໂຣ ນານາກາຊນານິ ຄເຫຕ຺ວາ ຣາຊກຸລໍ ອຄມາສີ។ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ "ເກນິມານິ ກຕານີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ។ "ມຍາ, ເທວາ"ຕິ។ "ອຫໍ ຕຍາ ກຕານິ ຊານາມິ, ກເຖຫີ, ເກນ ກຕານີ"ຕິ? "ອນ຺ເຕວາສິເກນ ເມ ເທວາ"ຕິ។ "ນ ເຕ ໂສ ອນ຺ເຕວາສີ, ອາຈຣິໂຍ ເຕ ໂສ, ຕ຺ວໍ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂ, ອິໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຈ ໂສ ມມ ຌີຕານໍ ກາຊນານິ ກໂຣຕຸ, ອິມລ຺ຈສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ເທຫີ"ຕິ ສຫສ຺ສໍ ທາເປຕ຺ວາ "ນານາວຕ຺ຕານິ ອິມານິ ຂຸທ຺ທກກາຊນານິ ມມ ຌີຕານໍ ເທຫີ"ຕິ ອາຫ។

ໂສ ຕານິ ຕາສໍ ສນ຺ຕິກໍ ເນຕ຺ວາ "ອິມານິ ໂວ ກີລຸອນຕ຺ຖາຍ ຂຸທ຺ທກກາຊນານີ"ຕິ ອາຫ។ ຕາ ສພ຺ພາ ອາຄມີສຸ។ ກຸມ຺ກກາໂຣ ມຫາສຕ຺ເຕນ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ກຕກາຊນເມວ ຕສ຺ສາ ອທາສີ។ ສາ ຈ ກາຊນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ຂຊ຺ຊາຍ ຈ ຣູປໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ "ອິທໍ ນ ອລ຺ເລນ ກຕໍ, ກຸສຣາເຊເນວ ກຕ"ນ຺ຕິ ລຕ຺ວາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ຂິປິຕ຺ວາ "ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ, ອິຈ຺ຉນ຺ຕານໍ ເທຫີ"ຕິ ອາຫ។ ອຖສ຺ສາ ກຄິນິໂຍ ກຸທ຺ຌກາວໍ ລຕ຺ວາ "ຂຸທ຺ທກກາຊນໍ ກຸສຣລ຺ລາ ກຕນ຺ຕິ ມລ຺ລສິ, ອິທໍ ເຕນ ນ ກຕໍ, ກຸມ຺ກກາເຣເນວ ກຕໍ, ຄຕ຺ຫາຫິ ນ"ນ຺ຕິ ອວຫສີສຸ។ ສາ ເຕນ ກຕກາວໍ ຕສ຺ສ ຈ ອາຄຕກາວໍ ຕາສໍ ນ ກເຖສີ។ ກຸມ຺ກກາໂຣ ສຫສ຺ສໍ ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ສ ທຕ຺ວາ "ຕາຕ, ຣາຊາ ເຕ ຕຸຜ຺ໂຖ, ອິໂຕ ກິຣ ປຜ຺ຖາຍ ຣາຊຌີຕານໍ ກາຊນານິ ກເຣຍ຺ຍາສິ, ອຫໍ ຕາສໍ ຫຣິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫ។

ໂສ "ອິຌາປິ ວສນ຺ເຕນ ນ ສກ຺ກາ ປກາວຕີ ທຜ຺ຖຸ"ນ຺ຕິ ຕໍ ສຫສ຺ສໍ ຕສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ຣາຊປຜ຺ຖາກສ຺ສ ນລຸອກາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນ຺ເຕວາສິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ຕາລວຕ຺ຜໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕລ຺ຈ ອາປານກູມິລ຺ຈ ວຕ຺ຖຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກິຕໍ ປກາວຕິລ຺ຈາຕິ ນານາຣູປານິ ທສ຺ເສສີ។ ນລຸອກາໂຣ ຕລ຺ຈ ອລ຺ລລ຺ຈ ເຕນ ກຕກຕ຺ຫກໍ ອາທາຍ ຣາຊກຸລໍ ອຄມາສີ។ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ "ເກນິມານິ ກຕານີ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຸຣິມນເຍເນວ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ "ອິມານິ ນລຸອກາຣກຕ຺ຫານິ ມມ ຌີຕານໍ ເທຫີ"ຕິ ອາຫ។ ໂສປິ ໂພຌິສຕ຺ເຕນ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ກຕໍ ຕາລວຕ຺ຜໍ ຕສ຺ສາເຍວ ອທາສີ។ ຕຕ຺ຣປີ ຣູປານິ ອລ຺ໂລ ຊໂນ ນ ປສ຺ສຕິ, ປກາວຕີ ປນ ທິສ຺ວາ ກຸສຣລ຺ລາ ກຕກາວໍ ລຕ຺ວາ "ຄຕ຺ຫິຕຸກາມາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕູ"ຕິ ກຸທ຺ຌາ ກູມິຍໍ ຂິປິ ។ ອຖ ນໍ ເສສາ ອວຫສີສຸ។ ນລຸອກາໂຣ ສຫສ຺ສໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂພຌິສຕ຺ຕສ຺ສ ທຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສີ។

ໂສ ‘‘ອິທມ຺ປີ ມຍ຺ຫັ ອວສນຍ຺ຄານ’’ນ຺ຕິ ສຫສ຺ສັ ຕສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ຣາຊມາລາກາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກັ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ເຕວາສິກກາວັ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນານາວິສັ ມາລາວິກຕີ ຄນ຺ຖິຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ນານາຣູປວິຈິຕ຺ຣັ ເອກັ ຈຸມ຺ພຍກັ ອກາສິ ຯ ມາລາກາໂຣ ຕັ ສພ຺ພັ ອາທາຍ ຣາຊກຸລັ ອຄມາສິ ຯ ຣາຊາ ທິສ຺ວາ ‘‘ເກນິມານິ ຄນ຺ຖິຕານີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ ຯ ‘‘ມຍາ, ເທວາ’’ຕິ ຯ ‘‘ອທັ ຕຍາ ຄນ຺ຖິຕານີ ຊານາມິ, ກເຖຫິ, ເກນ ຄນ຺ຖິຕານີ’’ຕິ? ‘‘ອນ຺ເຕວາສິເກນ ເມ , ເທວາ’’ຕິ ຯ ‘‘ນ ໂສ ອນ຺ເຕວາສີ, ອາຈຣິໂຍ ເຕ ໂສ, ຕ຺ວັ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປັ ສິກ຺ຂ, ອິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຈ ໂສ ມມ ສີຕານັ ປຸປ຺ຜານິ ຄນ຺ຖຕຸ, ອິມຍ຺ຈສ຺ສ ສຫສ຺ສັ ເທຫີ’’ຕິ ສຫສ຺ສັ ທຕ຺ວາ ‘‘ອິມານິ ປຸປ຺ຜານິ ມມ ສີຕານັ ເທຫີ’’ຕິ ອາຫ ຯ ໂສປິ ໂພສິສຕ຺ເຕນ ປກາວຕິຍາ ອຕ຺ຖາຍ ກຕັ ຈຸມ຺ພຍກັ ຕສ຺ສາເຍວ ອທາສິ ຯ ສາ ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ຣຍ຺ໂຍ ຈ ຣູເປຫິ ສທ຺ສີ ນານາຣູປານິ ທິສ຺ວາ ເຕນ ກຕກາວັ ຍຕ຺ວາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກູມິຍັ ຂິປີ ຯ ເສສາ ກຄີນິໂຍ ຕັ ຕເຖວ ອວຫສີສ຺ ຯ ມາລາກາໂຣປີ ສຫສ຺ສັ ອາຫຣິຕ຺ວາ ໂພສິສຕ຺ຕສ຺ສ ທຕ຺ວາ ຕັ ປວຕ຺ຕີ ອາໂຣເຈສິ ຯ

ໂສ ‘‘ອິທມ຺ປີ ມຍ຺ຫັ ອວສນຍ຺ຄານ’’ນ຺ຕິ ສຫສ຺ສັ ຕສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ສູທສ຺ສ ສນ຺ຕິກັ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອນ຺ເຕວາສິກກາວັ ອຸປຄຈ຺ຉິ ຯ ອເຖກທິວສັ ສູໂທ ຣຍ຺ໂຍ ໂກຊນວິກຕີ ຫຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ປຈິຕຸ໌ ໂພສິສຕ຺ຕສ຺ສ ອຍ຺ກິມ຺ສັ ອທາສິ ຯ ໂສ ຕັ ຕຖາ ສມ຺ປາເທສິ, ຍຖາສ຺ສ ຄນ຺ໂຮ ສກລນຄຣັ ອວຕ຺ຖຣິ ຯ ຣາຊາ ຕັ ຆາຍິຕ຺ວາ ‘‘ກີ ເຕ ມຫານເສ ອລ຺ລມ຺ປີ ມັສັ ປຈສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ ຯ ‘‘ນຕ຺ຖິ, ເທວ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ເມ ອນ຺ເຕວາສິກສ຺ສ ອຍ຺ກິມ຺ສັ ປຈນຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ນັ, ຕສ຺ເສວ ໂສ ຄນ຺ໂຮ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ ຯ ຣາຊາ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ໂຖກັ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ຖເປສີ, ຕາວເທວ ສຕ຺ຕ ຣສຫຣຄີສຫສ຺ສານິ ໂຂເກນ຺ຕັ ຜຣິ ຯ ຣາຊາ ຣສຕຕ຺ຫາຍ ພຊ຺ຊິຕ຺ວາ ສຫສ຺ສັ ທຕ຺ວາ ‘‘ອິໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ຕວ ອນ຺ເຕວາສິນາ ມມ ຈ ສີຕານຍ຺ຈ ເມ ກຕ຺ຕັ ປຈາເປຕ຺ວາ ຕ຺ວັ ມຍ຺ຫັ ອາຫຣ, ໂສ ເມ ສີຕານັ ຫຣຕູ’’ຕິ ອາຫ ຯ ສູໂທ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ ຯ ໂສ ຕັ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ເມ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກັ ປຕ຺ໂຕ, ອິທານິ ປນາຫັ ປກາວຕີ ທຍ຺ຄຸ໌ ລກິສ຺ສາມິ’’ຕິ ຕຸຍ຺ໂຄ ຕັ ສຫສ຺ສັ ຕສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ກຕ຺ຕັ ສມ຺ປາເທຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ກຕ຺ຕກາຊນານິ ເປເສຕ຺ວາ ຣາຊສີຕານັ ກຕ຺ຕກາຊັ ສຍັ ຄເຫຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ວສນປາສາທັ ອກິຣຸຫິ ຯ ສາ ຕັ ກຕ຺ຕກາຊັ ອາທາຍ ປາສາທັ ອກິຣຸຫນ຺ຕັ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ – ‘‘ອຍັ ອຕ຺ຕໂນ ອນນຸຈ຺ຉວິກັ ທາສກມ຺ມກເຣຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພັ ກໂຣຕິ ຯ ສເຈ ປນາຫັ ກຕິປາຫັ ຕຸຕ຺ຫີ ກວິສ຺ສາມິ, ‘ອິທານິ ມັ ເອສາ ໂຣຈຕີ’ຕິ ສລ຺ລີ ຫຸຕ຺ວາ ກຕ຺ຖຈິ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ມັ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອິເຣວ ວສິສ຺ສຕິ, ອິທາເນວ ຕັ ອກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ປຣິກາສິຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປີ ອິຣ ວສິຕຸ໌ ອທຕ຺ວາ ປລາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ຯ ສາ ທ຺ວາຣັ ອຫ຺ຍວິວຍັ ກຕ຺ວາ ເອກັ ຫຕ຺ຖັ ກວາເຍ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ເອເກນ ຫຕ຺ເຖນ ອຄ຺ຄລຸອັ ອຸປ຺ປີລຸເອຕ຺ວາ ທຸຕິຍັ ຄາຖມາຫ –

໔ ຯ

‘‘ອນຸຊ຺ຊກູເຕນ ຫຣັ ມຫນ຺ຕັ, ທິວາ ຈ ຣຕ຺ໂຕ ຈ ນິສີຖກາເລ;

ປຜິຄຈ຺ຉ ຕ຺ວັ ຂິປ຺ປັ ກຸສາວຕີ ກຸສ, ນິຈ຺ຉາມິ ທຸພ຺ພຕ຺ຕມຫັ ວສນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວັ ກຕ຺ຕກາຣໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອຸຊ຺ເກນ ຈິຕ຺ເຕນ ໂຍປິ ເຕ ສີສັ ກິນ຺ເທຍ຺ຍ, ຕສ຺ສເປຕັ ກມ຺ມັ ນ ກໂຣສີ, ອນຸຊ຺ກູເຕນ ປນ ຈິຕ຺ເຕນ ມມຕ຺ຖາຍ ເອຕັ ມຫນ຺ຕັ ກາຊັ ຫຣນ຺ໂຕ ທິວາ ຈ ຣຕ຺ໂຕ ຈ ນິສີຖກາເລ ຈ ມຫນ຺ຕັ ທຸກ຺ຂັ ອນຸກວິສ຺ສສິ, ກີ ເຕ ເຕນ ອນຸກູເຕນ ທຸກ຺ເຂນ, ຕ຺ວັ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣັ ກຸສາວຕິເມວ ປຜິຄຈ຺ຉ, ອລ຺ລັ ອຕ຺ຕນາ ສທິສີ ອຕິຣສກ ປູ໋ວສຕ຺ຄານມຸຂີ ຍກ຺ຂີນີ ອຄ຺ຄມເຫສີ ກຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊັ ກາເຣຫີຕິ ຯ ນິຈ຺ຉາມິ ທຸພ຺ພຕ຺ຕມຫັ ວສນ຺ຕນ຺ຕິ ອທັ ປນ ຕັ ທຸພ຺ພຕ຺ຕັ ທຸສ຺ສຕ຺ກິຕັ ອິຣ ວສນ຺ຕັ ນ ອິຈ຺ຉາມີຕິ ຯ

ໂສ ‘‘ປກາວຕິຍາ ເມ ສນ຺ຕິກາ ກຖາ ລທ຺ຣາ’’ຕິ ຕຸຍ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອກາສິ –

໕ ຯ

‘‘ນາຫັ ຄມິສ຺ສາມິ ອິໂຕ ກຸສາວຕີ, ປກາວຕີ ວຕ຺ຕປໂລກິໂຕ ຕວ;

ຣມາມິ ມທ຺ທສ຺ສ ນິເກຕຣມ຺ເມ, ຫິຕ຺ວານ ຣຍ຺ຖັ ຕວ ທສ຺ສເນ ຣໂຕ ຯ

໔໗.

‘‘ປກາວຕິ ວຕຸຕາປໂລກິໂຕ ຕວ, ສມຸມູລຸຫຮູໂປ ວິຈຣາມິ ເມທິນິ;

ທິສໍ ນ ຊານາມິ ກຸໂຕມຸຫິ ອາຄໂຕ, ຕຍມຸຫິ ມຕຸໂຕ ມິຄມນຸທໂລຈເນ.

໔໘.

‘‘ສຸວຕຸຕາຈິຣວສເນ, ຊາຕຣູປສຸເມຂເລ;

ສຸສຸໂສຕິ ຕວ ກາມາ ທິ, ນາຫໍ ຣຊຸເຊນ ມຕຸຖິໂກ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຣມາມິຕິ ອກິຣມາມິ ນ ອຸກຸກຕຸຖາມິ. ສມຸມູລຸຫຮູໂປຕິ ກິເລສສມຸມູລຸໂຫ ຫຸຕຸວາ. ຕຍມຸຫິ ມຕຸໂຕຕິ ຕຍິ ມຕຸໂຕມຸຫິ, ຕຍາ ວາ ມຕຸໂຕມຸຫິ. ສຸວຕຸຕາຈິຣວສເນຕິ ສຸວຕຸຕຂຈິຕວຕຸຖວສເນ. ນາຫໍ ຣຊຸເຊນ ມຕຸຖິໂກຕິ ນ ອຫໍ ຣຊຸເຊນ ອຕຸຖິໂກ.

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ສາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຫໍ ເອຕໍ ‘ວິປຸປມິສາຣີ ກວິສຸສຕີ’ຕິ ປຣິກາສາມິ, ອຍໍ ປນ ຣຊຸຊິຕຸວາວ ກເຖຕິ, ສເຈ ໂຂ ປນ ມໍ ‘ອຫໍ ກຸສຣາຊາ’ຕິ ວຕຸວາ ຫຕຸເຖ ຄຕຸເຫຍຸຍ, ໂກ ຕໍ ນິວາເຣຍຸຍ, ໂກຈິ ໂນ ອິມໍ ກຖໍ ສຸເຕຍຸຍາ’’ຕິ ທຸວາຣໍ ຖເກຕຸວາ ສູຈິ ທຕຸວາ ອນຸໂຕ ອຍຸຖາສິ. ໂສປິ ກຕຸຕກາຊໍ ອາຫຣິຕຸວາ ກຕຸຕໍ ວທຸເຒຕຸວາ ຣາຊນິເວໂຣ ໂກເຊສິ. ປກາວຕີ ‘‘ຄຈຸຂ ກຸສຣາເຊນ ປກຸກກຕຸຕໍ ອາຫຣາ’’ຕິ ຂຸຊຸຊໍ ເປເສສິ. ສາ ອາຫຣິຕຸວາ ‘‘ກຸລຸຊາຫີ’’ຕິ ອາຫ. ນາຫໍ ເຕນ ປກຸກກຕຸຕໍ ກຸລຸຊາມິ, ຕຸວໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ລທຸຂນິວາປໍ ຄເຫຕຸວາ ກຕຸຕໍ ປຈິຕຸວາ ອາຫຣ, ກຸສຣຸໂລ ອາຄຕກາວລຸຈ ມາ ກສຸສຈິ ອາໂຣເຈສີຕິ. ຂຸຊຸຊາ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ຕສຸສາ ໂກຍຸຖາສໍ ອາຫຣິຕຸວາ ສຍໍ ກຸລຸຊຕິ, ອຕຸຕໂນ ໂກຍຸຖາສໍ ຕສຸສາ ອຸປເນຕິ. ກຸສຣາຊາປິ ຕໂຕ ປຍຸຖາຍ ຕໍ ປສຸສິຕຸໍ ອລການຸໂຕ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ ປກາວຕີຍາ ມຍິ ສິເນໂຫ, ອຸທາຫຸ ນຕຸຖິ, ວີມໍສິສຸສາມີ ນ’’ນຸຕິ. ໂສ ປນ ຣາຊນິເວໂຣ ໂກເຊຕຸວາ ກຕຸຕກາຊໍ ອາທາຍ ນິກຸຂນຸໂຕ ຕສຸສາ ຄພຸກທຸວາເຣ ປາສາທຕລໍ ປາເທນ ປຫຣິຕຸວາ ກາຊນານິ ໜຍຸເຜຕຸວາ ນິຕຸຖຸນິຕຸວາ ວິສລຸລີ ຫຸຕຸວາ ວິຍ ອວກຸຊຸໂຊ ປຕີ. ສາ ຕສຸສ ນິຕຸຖຸນິຕສທຸເທນ ທຸວາຣໍ ວິວຣິຕຸວາ ຕໍ ກຕຸຕກາເຊນ ໂອຕຸຖຕໍ ທິສຸວາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ສກລຊມຸພຸທີເປ ອຄຸຄຣາຊາ ມໍ ນິສຸສາຍ ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ທຸກຸຂໍ ອນຸໂກຕິ, ສຸຂຸມາລຕາຍ ກຕຸຕກາເຊນ ອວຕຸຖໂຕ ປຕຕິ, ຊີວຕິ ນຸ ໂຂ, ໂນ ວາ’’ຕິ. ສາ ຄພຸກໂຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ຕສຸສ ນາສວາຕໍ ອຸປທາເຣຕຸໍ ຄີວໍ ປສາເຣຕຸວາ ມຸຂໍ ໂອໂລເກສິ. ໂສ ມຸຂປູຣໍ ເຂລຸອໍ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸສາ ສຣີເຣ ປາເຕສິ. ສາ ຕໍ ປຣິກາສິຕຸວາ ຄພຸກໍ ປວິສິຕຸວາ ທຸວາຣໍ ອຫຸຒວິວຍໍ ຖເກຕຸວາ ກິຕາ ຄາຖມາຫ –

໔໙.

‘‘ອພຸກູຕິ ຕສຸສ ໂກ ໂທຕິ, ໂຍ ອນິຈຸຂນຸຕມິຈຸຂຕິ;

ອກາມໍ ຣາຊ ກາເມສີ, ອກນຸຕໍ ກນຸຕຸມິຈຸຂສີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ອພຸກູຕີຕິ ອກູຕິ, ອວຸທຸຒີຕິ ອຕຸໂຖ.

ໂສ ປນ ປຕິພທຸຂຈິຕຸຕຕາຍ ອກຸໂກສິຍມາໂນປິ ປຣິກາສິຍມາໂນປິ ວິປຸປຕິສາຣໍ ອນຸປຸປາເທຕຸວາວ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໕໐.

‘‘ອກາມໍ ວາ ສກາມໍ ວາ, ໂຍ ນໂຣ ລກເຕ ປິຍໍ;

ລາກເມຕຸຖ ປສໍສາມ, ອລາໂກ ຕຕຸຖ ປາປໂກ’’ຕິ.

ສາປີ ຕສຸມີ ເອວໍ ກເຖນຸເຕປີ ອໂນສກຸກິຕຸວາ ຖທຸສຕຣວຈນໍ ວຕຸວາ ປລາເປຕຸການາ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໙.

‘‘ປາສາຕສາຣໍ ຂຕສິ, ກຕິກາຣສຸສ ທາຣຸນາ;

ວາຕໍ ຊາເລນ ພາເຮສິ, ໂຍ ອນິຈຸຉນຸຕມິຈຸຉສີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ກຕິກາຣສຸສ ທາຣຸນາຕິ ກຕິກາຣກຝເຖນ. ພາເຮສີຕິ ພນຸຮສີຕິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ຕິສຸໂສ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໘.

‘‘ປາສາໂຕ ນູນ ເຕ ໜທເຍ, ໂອທິໂຕ ມຸທຸລກຸຂເຕ;

ໂຍ ເຕ ສາຕໍ ນ ວິນຸທາມິ, ຕິໂຣຊນປທາຄໂຕ.

໑໐.

‘‘ຍທາ ມໍ ກກຸຝີ ກຕຸວາ, ຣາຊປຸຕຸຕີ ອຸທິກຸຂຕິ;

ອາລຸອາຣິໂກ ຕທາ ໂໜມິ, ຣຍຸໂລ ມທຸທສຸສນຸເຕປຸເຣ.

໑໑.

‘‘ຍທາ ອຸມຸໜຍມານາ ມໍ, ຣາຊປຸຕຸຕີ ອຸທິກຸຂຕິ;

ນາລຸອາຣິໂກ ຕທາ ໂໜມິ, ຣາຊາ ໂໜມິ ຕທາ ກຸໂສ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ມຸທຸລກຸຂເຕຕິ ມຸທຸນາ ອິຕຸຖິລກຸຂເຕນ ສມນຸນາຄເຕ. ໂຍຕິ ໂຍ ອຫໍ ຕິໂຣຣຝຖາ ອາຄໂຕ ຕວ ສນຸຕິເກ ວສນຸໂຕ ປຝິສນຸຖາຣມຕຸຕມຸປີ ສາຕໍ ນ ລກາມິ, ໂສ ເອວໍ ມລຸຝາມິ, ມຍິ ສິເນຫຸປຸປຕຸຕິນິວາຣຕາຍ ນູນ ຕວ ໜທເຍ ປາສາໂຕ ຖປີໂຕ. ກກຸຝີ ກຕຸວາຕິ ໂກຮວເສນ ວລິວິສມໍ ນລາຝໍ ກຕຸວາ. ອາລຸອາຣິໂກຕິ ກຕຸຕກາຣໂກ. ຕສຸມີ ຂເຕ ອຫໍ ມທຸທຣຍຸໂລ ອນຸເຕປຸເຣ ກຕຸຕກາຣກທາໂສ ວິຍ ໂໜມີຕິ ວທຕິ. ອຸມຸໜຍມານາຕິ ປໜຝຖາກາຣໍ ທສຸເສຕຸວາ ໜສມານາ. ຣາຊາ ໂໜມີຕິ ຕສຸມີ ຂເຕ ອຫໍ ກຸສາວຕີນຄເຣ ຣຊຸຊໍ ກາເຣນຸໂຕ ຣາຊາ ວິຍ ໂໜມິ, ກສຸມາສິ ເອວໍ ຜຣຸສາ, ອິໂຕ ປຝຖາຍ ມາ ເອວຣູປໍ ກຣິ, ກທຸເທ ຕິ.

ສາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ອຕິວິຍ ອລຸລີຍິຕຸວາ ກເຖຕິ, ມຸສາວາທໍ ກຕຸວາ ອຸປາເຍນ ນໍ ອິໂຕ ປລາເປສຸສາມີ’’ຕິ ຄາຖມາຫ –

໑໔.

‘‘ສເຈ ຫິ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ເນມິຕ຺ຕານໍ ກວິສ຺ສຕິ;

ເນວ ເມ ຕ຺ວໍ ປ຺ຕິ ອສ຺ສ, ກາມໍ ລິນ຺ທນ຺ຕຸ ສຕ຺ຕສາ’’ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ມຍາ ‘‘ອຍໍ ກຸສຣາຊາ ມຍ຺ຫໍ ປ຺ຕິ ກວິສ຺ສຕິ, ນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ພຫູ ນິມິຕ຺ຕປາຖກາ ປຸຈ຺ຉິຕາ, ເຕ ‘‘ກາມໍ ກິຣ ມໍ ສຕ຺ຕສາ ລິນ຺ທນ຺ຕຸ, ເນວ ເມ ຕ຺ວໍ ປ຺ຕິ ກວິສ຺ສສີ’’ຕິ ວທີສູຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕໍ ປຝິພາຫນ຺ໂຕ ‘‘ກທ຺ເທ, ມຍາປິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຐ຺ເຖ ເນມິຕ຺ຕກາ ປຸຈ຺ຉິຕາ, ເຕ ‘ອຌ຺ຌຕ຺ຣ ສີຫສ຺ສຣກຸສຣາຊ ໂຕ ຕວ ປ຺ຕິ ນາມ ອຌ຺ໂຌ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ພ຺ຍາກຣີສຸ, ອຫມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ຌາຓພລນິມິຕ຺ເຕນ ເອວເມວ ກເຖສີ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໗ຯ

‘‘ສເຈ ຫິ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ອຌ຺ເຌສໍ ຍທິ ວາ ມມ;

ເນວ ຕຸຍ຺ຫໍ ປ຺ຕິ ອຕ຺ຖິ, ອຌ຺ໂຌ ສີຫສ຺ສຣາ ກຸສາ’’ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍທິ ຫິ ອຌ຺ເຌສໍ ເນມິຕ຺ຕານໍ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ຍທິ ວາ ມມ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ຕວ ອຌ຺ໂຌ ປ຺ຕິ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ນ ສກ຺ກາ ອິມໍ ລຊ຺ຊາເປຕຸໍ ວາ ປລາເປຕຸໍ ວາ, ກິໍ ເມ ອິມິນາ’’ຕິ ທ຺ວາຣໍ ປິໄທາຍ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສສີຯ ໂສປິ ກາຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂອຕຣິ, ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ຕໍ ທຝ຺ຖຸໍ ນ ລພຕິ, ກຕ຺ຕກາຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຕິວິຍ ກິລມຕິ , ກຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ທາຣູນິ ຜາເລຕິ, ກາຊນານິ ໂສວຕິ, ກາເຊນ ອຸທກໍ ອາຫຣຕິ, ສຍນ຺ໂຕ ອມ຺ພຕາປິຝ຺ເຖ ສຍຕິ, ປາໂຕ ວຸຝ຺ຖາຍ ຍາຄຸອາທີນິ ປຈຕິ ຫຣຕິ ໂກເຊຕິ, ນນ຺ທິຣາຄໍ ນິສ຺ສາຍ ອຕິທຸກ຺ຂໍ ອນຸໂກຕິຯ ໂສ ເອກທິວສໍ ກຕ຺ຕເຄຫທ຺ວາເຣນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຂຊ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ ປກ຺ໂກສິຯ ສາ ປກາວຕິຍາ ກເຍນ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕຸໍ ອວິສຫນ຺ຕີ ຕຸຣິຕຕຸຣິຕາ ວິຍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອຖ ນໍ ເວເຄນ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ຂຊ຺ເຊ’’ຕິ ອາຫຯ

ສາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຖິຕາ ‘ໂກ ເອໂສ’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ສທ຺ທໍ ນ ສຸຓາມີ’’ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ‘‘ຂຊ຺ເຊ ຕ຺ວມ຺ປິ ສາມິນີປິ ເຕ ອຸໂກປິ ອຕິວິຍ ຖທ຺ຘາ, ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິເກ ວສນ຺ໂຕ ອາໂຣຄ຺ຍສາສນມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ລກາມິ, ເທຍ຺ຍທມ຺ມໍ ປນ ກິໍ ທສ຺ສຖ, ຕິຝ຺ຖຕຸ ຕາເວຕໍ, ອປິ ເມ ປກາວຕີ ມຸທຸກໍ ກຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ’’ຕິ ອາຫ ຯ ສາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຯ ອຖ ນໍ ‘‘ສເຈ ເມ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ, ຂຊ຺ຊກາວໍ ເຕ ອຸຊຸກໍ ກຕ຺ວາ ຄີເວຍ຺ຍກໍ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ປໂລເກນ຺ໂຕ ປຌ຺ຈ ຄາຖາໂຍ ອກາສິ –

໑໘ຯ

‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຂຊ຺ເຊ ກຸສາວຕິໍ;

ສເຈ ມໍ ນາຄນາສູຣູ, ໂອໂລເກຍ຺ຍ ປກາວຕີຯ

໑໙ຯ

‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຂຊ຺ເຊ ກຸສາວຕິໍ;

ສເຈ ມໍ ນາຄນາສູຣູ, ອາລເປຍ຺ຍ ປກາວຕີຯ

໑໖။

‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຊຊ຺ເຊ ກຸສາວຕີ;

ສເຈ ມໍ ນາຄນາສູຣູ, ອຸມ຺ຫາເຍຍ຺ຍ ປກາວຕີ။

໑໗။

‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຊຊ຺ເຊ ກຸສາວຕີ;

ສເຈ ມໍ ນາຄນາສູຣູ, ປມ຺ຫາເຍຍ຺ຍ ປກາວຕີ။

໑໘။

‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກາເຣສ຺ສໍ, ປຕ຺ວາ ຊຊ຺ເຊ ກຸສາວຕີ;

ສເຈ ມໍ ນາຄນາສູຣູ, ປາຕິຫີ ອຸປສມ຺ຍຸເສ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕຕິ ຕວ ຄີເວຍ຺ຍໍ ສພ຺ພສຸວຕ຺ຕມຍເມວ ກາເຣສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ‘‘ເນກ຺ຂໍ ຄີວໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິປິ ປາໂຖ, ຕວ ຄີວາຍ ເນກ຺ຂມຍໍ ປີລຸອນ຺ຌນໍ ປີລຸອນ຺ເຌສ຺ສາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ໂອໂລເກຍ຺ຍາຕິ ສເຈ ຕວ ວຈເນນ ມໍ ປກາວຕີ ໂອໂລເກຍ຺ຍ, ສເຈ ມໍ ຕາຍ ໂອໂລກາເປຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ‘‘ອາລເປຍ຺ຍາ’’ຕິອາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ။ ເອຕ຺ຖ ປນ ອຸມ຺ຫາເຍຍ຺ຍາຕິ ມນ຺ທຫສິຕວເສນ ປຣິຫາເສຍ຺ຍ။ ປມ຺ຫາເຍຍ຺ຍາຕິ ມຫາຫສິຕວເສນ ປຣິຫາເສຍ຺ຍ။

ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉຖ ຕຸມ຺ເຫ, ເທວ, ກຕິປາຫຈ຺ຈເຍນ ນໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວເສ ກຣິສ຺ສາມີ, ປສ຺ສຖ ເມ ປຣກ຺ກມ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ກຣຕິຍໍ ຕິເຣຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ວສນຄພ຺ກໍ ໂສເຌນ຺ຕີ ວິຍ ປຫຣຕາໂຍຄ຺ຄໍ ເລຑ຺ຑຸຂຕ຺ຫມ຺ປິ ອເສເສຕ຺ວາ ອນ຺ຕມໂສ ປາທຸກາປິ ນິຫຣິຕ຺ວາ ສກລຄພ຺ກໍ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄພ຺ກທ຺ວາເຣ ອຸມ຺ມາຣໍ ອນ຺ຕຣໍ ກຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຈາສນໍ ປຌ຺ຌເປຕ຺ວາ ປກາວຕິຍາ ເອກໍ ນິຈປີຖກໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ‘‘ເອຫິ, ອມ຺ມ, ສີເສ ເຕ ອູກາ ວິຈິນິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ປີຖເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອູຣຸອນ຺ຕເຣ ຕສ຺ສາ ສີສໍ ຖເປຕ຺ວາ ໂຖກໍ ກຕ຺ຑຸຍິຕ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ອິມິສ຺ສາ ສີເສ ພຫູ ອູກາ’’ຕິ ສກສີສໂຕ ອູກາ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ເຖ ຖເປຕ຺ວາ ‘‘ປສ຺ສ ກິຕ຺ຕກາ ເຕ ສີເສ ອູກາ’’ຕິ ປິຍກຖໍ ກເຖຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖນ຺ຕີ ຄາຖ ມາຫ –

໑໙။

‘‘ນ ຫີ ນູນາຍໍ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕີ, ກຸເສ ສາຕມ຺ປີ ວິນ຺ທຕີ;

ອາລຸອາຣິເກ ກເຕ ໂປເສ, ເວຕເນນ ອນຕ຺ຖິເກ’’ຕິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ເອກໍເສນ ອຍໍ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕີ ປຸພ຺ເພ ກຸສາວຕິນຄເຣ ກຸສນຣິນ຺ທສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ມາລາຄນ຺ຌວິເລປນວຕ຺ຖາລງ ກາຣວເສນ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ສາຕໍ ນ ວິນ຺ທຕີ ນ ລກຕີ, ຕມ຺ພູລມຕ຺ຕມ຺ປິ ເອເຕນ ເອຕິສ຺ສາ ທິນ຺ນປຸພ຺ພໍ ນ ກວິສ຺ສຕີ။ ກິໍ ການຕາ? ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ ເອກທິວສມ຺ປິ ອງກໍ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ນິປນ຺ນສາມິກມ຺ຫິ ຫທຍໍ ກິນ຺ທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີ, ອຍໍ ປນ ອາລຸ ອາຣິເກ ກເຕ ໂປເສ ອາລຸອາຣິກຕ຺ຕລ຺ຈ ກຕກຕ຺ຕລ຺ຈ ອຸປຄເຕ ເອຕສ຺ມິໍ ປຸຣິເສ ມູເລນປິ ອນຕ຺ຖິເກ ເກວລໍ ຕໍເຍວ ນິສ຺ສາຍ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອວໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວນ຺ເຕ ປຝິສນ຺ຖາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ກໂຣຕີ, ສເຈປິ ເຕ, ອມ຺ມ, ຕສ຺ມິໍ ສິເນໂຫ ນຕ຺ຖິ,

ສກລຊມ຺ພຸທິເປ ອຕ຺ຄຣາຊາ ມໍ ນິສ຺ສາຍ ກິລມຕີຕິ ຕສ຺ສ ກິຍ຺ຈິເທວ ທາຕຸ ອຣຫສີຕິ.

ສາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຊຊ຺ຊາຍ ກຸຊ຺ຊີ. ອຖ ນໍ ຊຊ຺ຊາ ຄືວາຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຄພ຺ເກ ຂິປິຕ຺ວາ ສຍໍ ພຫີ ຫຸຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ປິຫາຍ ອາວີ ລຸໝນຣຊຊ຺ມ຺ຫີ ໂອລມ຺ພນ຺ຕີ ອຍ຺ຖາສີ. ປ຺ກາວຕີ ຕໍ ຄເຫຕຸ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ທ຺ວາຣມູເລ ຖຕ຺ວາ ອກ຺ໂກສນ຺ຕີ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໘໐.

‘‘ນ ຫີ ນູນາຍໍ ສາ ຊຊ຺ຊາ, ລກຕີ ຊີວ຺ຫາຍ ເວທນໍ;

ສຸນິສິເຕນ ສຕ຺ເຖນ, ເອວໍ ທຸພ຺ກາສິຕໍ ກຕ’’ນ຺ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ສຸນິສິເຕນາຕີ ສຸຍ຺ຖຸ ນິສິເຕນ ຕິຂິຕາສຕ຺ເຖນ. ເອວໍ ທຸພ຺ກາສິຕນ຺ຕີ ເອວໍ ອໂສຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ທຸພ຺ກາສິຕໍ ກຕນ຺ຕີ.

ອຖ ຊຊ຺ຊາ ອາວີລ຺ຸຈນຣຊຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຖິຕາວ ‘‘ນິປ຺ປ຺ລຸເລ ທຸພ຺ພິນີເຕ ຕວ ຣູປໍ ກີ ກຣິສ຺ສຕີ, ກີ ມຍໍ ຕວ ຣູປໍ ຂາທິຕ຺ວາ ຍາເປສ຺ສາມາ’’ຕີ ວຕ຺ວາ ເຕຣສຫີ ຄາຖາຫີ ໂພຣີສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຸຕໍ ປ຺ກາເສນ຺ຕີ ຊຊ຺ຊາຄຊ຺ຊິຕໍ ນາມ ຄຊ຺ຊິ –

໘໑.

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຫາຍໂສຕີ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປິຍໍ.

໘໒.

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຫທ຺ຊໂນຕີ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປິຍໍ.

໘໓.

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຫາພ຺ພໂລຕີ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປິຍໍ.

໘໔.

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຫາຣຍ຺ໂຖຕີ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປິຍໍ.

໘໕.

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຫາຣາຊາຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໘໖໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ສີຫສ຺ສໂຣຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໘໗໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ວຄ຺ຄຸສ຺ສໂຣຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໘໘໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ພິນ຺ທຸສ຺ສໂຣຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໘໙໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຄ຺ຊຸສ຺ສໂຣຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໙໐໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ມຊຸສ຺ສໂຣຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໙໑໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ສຕສີປ຺ໂປຕິ ກຕ຺ວານ, ກຣສ຺ສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍໍ໗

໙໘໗

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສີ, ອາໂຣເຫນ ປ຺ກາວຕີ;

ຂຕຸຕິໂຍຕິປິ ກຕຸວານ, ກຣສຸສຸ ຣຸຈິເຣ ປິຍໍ។

໑໓។

‘‘ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສິ, ອາໂຣເຫນ ປ໌ກາວຕິ;

ກຸສຣາຊາຕິ ກຕຸວານ, ກຣສຸສຸ ຣຸຈິເຣ ປີຍ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ມາ ນໍ ຣູເປນ ປາເມສິ, ອາໂຣເຫນ, ປ໌ກາວຕິຕິ ອເຣ ປ໌ກາວຕິ, ມາ ຕຸວໍ ເອຕໍ ກຸສນຣິນຸທໍ ອຕຸຕໂນ ຣູເປນ ອາ ໂຣຫປຣິຕາເຫນ ປ໌ມິນິ, ເອວໍ ປ໌ມາຕໍ ຄຕຸທີ។ ມຫາຍໂສຕິ ມຫານຸກາໂວ ໂສຕິ ເອວໍ ຫທເຍ ກຕຸວານ ຣຸຈິເຣ ປີຍທສຸສເນ ກຣສຸ ສຸ ຕສຸສ ປີຍໍ។ ອານຸກາໂວເຍວ ທີສຸສ ຣູປນຸຕິ ວທຕິ។ ເອສ ນໂຍ ສພຸພຕຸຖ។ ອປີ ຈ ມຫາຍໂສຕິ ມຫາປຣິວາໂຣ។ ມຫທຸຊໂນຕິ ມຫາໂກໂຄ។ ມຫພຸພໂລຕິ ມຫາຖາໂມ។ ມຫາຣຜຸໂຖຕິ ວິປຸລຣຜຸໂຖ។ ມຫາຣາຊາຕິ ສກລຊມຸພຸທີເປ ອຄຸຄຣາຊາ។ ສີຫສຸສໂຣຕິ ສີຫສທຸທສມານສທຸໂທ។ ວຄຸຄຸສຸສໂຣຕິ ລີລາຍຸຕຸຕສຸສໂຣ។ ພິນຸທຸສຸສໂຣຕິ ສມຸປິຕຸທິຕພຸນສຸສໂຣ។ ມຄຸຊຸສຸສໂຣຕິ ສຸນຸທຣສຸສໂຣ។ ມຊຸສຸສໂຣຕິ ມຊຸຣຍຸຕຸຕສຸສໂຣ។ ສຕສີປຸໂປຕິ ປ໌ເຣສໍ ສນຸຕິເກ ອສີກຸຂິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ພເລເນວ ນິປຸຜນຸນອ ເນກສຕສີປຸໂປ។ ຂຕຸຕິໂຍຕິ ໂອກຸກາກປເວຕິຍໍ ຊາໂຕ ອສມຸກິນຸນຂຕຸຕິໂຍ។ ກຸສຣາຊາຕິ ສກຸກທຕຸຕິຍກຸສຕິຕາສມານນາໂມ ຣາຊາ។ ເອວຣູໂປ ທີ ອຄຸໂຄ ຣາຊາ ນາມ ນຕຸຖີຕິ ຊານິຕຸວາ ເອຕສຸສ ປີຍໍ ກໂຣທີຕິ ຊຊຊາ ເອຕຸຕກາທີ ຄາຖາທີ ຕສຸສ ຄຸຕໍ ກເຖສີ។

ປ໌ກາວຕິ ຕສຸສາ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ‘‘ຊຊເຊ ອຕິວິຍ ຄຊຊສີ, ຫຕຸເຖນ ປາປຸຕານຸຕິ ສສາມິກກາວໍ ເຕ ຊານາເປສຸສາມີ’’ຕິ ຊຊຊໍ ຕຊ ເຊສີ។ ສາປີ ຕໍ ‘‘ອຫໍ ຕໍ ຣກຸຂມານາ ປີຕຸໂນ ເຕ ກຸສຣາຊສຸສ ອາຄຕກາວໍ ນາໂຣເຈສີ, ໂຫຕຸ, ອຊຊ ຣຄຸໂຄ ອາໂຣເຈສຸສາມີ’’ຕິ ມຫນຸເຕນ ສທຸເທນ ກາຍາເປສີ។ ສາປີ ‘‘ໂກຈິເທວ ສຸເຕຍຍາ’’ຕິ ຊຊຊໍ ສຄຸລາເປສີ។ ໂພຂິສຕຸໂຕປີ ຕໍ ປ໌ສິຕຸໍ ອລການຸໂຕ ສຕຸຕ ມາເສ ທຸພຸໂກຊເນນ ທຸກຸຂເສຍຍາຍ ກີລມນຸໂຕ ຈິນຸເຕສີ – ‘‘ໂກ ເມ ເອຕາຍ ອຕຸໂຖ, ສຕຸຕ ມາເສ ວສນຸໂຕ ເອຕໍ ປ໌ສີ ຕຸມຸປີ ນ ລການີ, ອຕິວິຍ ກກຸຂລຈຸອາ ສາຫສິກາ, ຄນຸຕຸວາ ມາຕາປີຕໂຣ ປ໌ສິສຸສາມີ’’ຕິ។ ຕສຸມິ ຂເຕ ສກຸໂກ ອາວຊເຊນຸໂຕ ຕສຸສ ອຸກຸກຕຸຖິຕກາວໍ ຄຕຸວາ ‘‘ຣາຊາ ສຕຸຕ ມາເສ ປ໌ກາວຕີ ທຜຸຖຸມຸປີ ນ ລກີ, ລກນາການຣມສຸສ ກຣິສຸສາມີ’’ຕິ ມທຸທຣຄຸໂຄ ທູເຕ ກຕຸວາ ສຕຸຕນຸນໍ ຣາຊູນໍ ທູຕໍ ປາເຫນຸໂຕ ‘‘ປ໌ກາວຕີ, ກຸສຣາຊໍ ຉທຸເທຕຸວາ ອາຄຕາ, ອາຄຈຸສນຸຕຸ ປ໌ກາວ ຕີ ຄຕຸໜນຸຕູ’’ຕິ ເອເກກສຸສ ວິສຸໍ ວິສຸໍ ສາສນໍ ປ໌ທີຕີ។ ເຕ ມຫາປຣິວາເຣນ ຄນຸຕຸວາ ນຄຣໍ ປ໌ຕຸວາ ອຄຸຄມຄຸຄສຸສ ອາຄຕ ກາຣຕໍ ນ ຊານນຸຕິ។ ເຕ ‘‘ຕຸວໍ ກສຸມາ ອາຄໂຕ, ຕຸວໍ ກສຸມາ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ ປຸຈຸຈິຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ຄຕຸວາ ກຸຊຊີຕຸວາ ‘‘ເອກໍ ກີຣ ຂີຕຣໍ ສຕຸຕນຸນໍ ທສຸສຕິ, ປສຸສຖສຸສ ອນາຈາຣໍ, ອຸປຸປ໌ດຸເທຕີ ໂນ, ຄຕຸໜຖ ນ’’ນຸຕິ ‘‘ສພຸເພສມຸປີ ອມຸຫາກໍ ປ໌ກາວຕີ ເທຕຸ ຍຸທຸຂໍ ວາ’’ຕິ ສາສນານິ ປ໌ທີຕີຕຸວາ ນຄຣໍ ປຣິວາຣຍີສຸ។ ມທຸທຣາຊາ ສາສນໍ ສຸຕຸວາ ກີຕຕສີໂຕ ອມຈຸເຈ ອາມນຸເຕຕຸວາ ‘‘ກີ ກໂຣມາ’’ຕິ ປຸຈຸຊີ។ ອຖ ນໍ ອມຈຸຈາ ‘‘ເທວ , ສຕຸຕປີ ຣາຊາໂນ ປ໌ກາວຕີ ນິສຸສາຍ ອາຄຕາ, ‘ສເຈ ນ ທສຸສຕິ, ປາການໍ ກິນຸທິຕຸວາ ນຄຣໍ ປ໌ວິສີຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປຕຸວາ ຕໍ ຄຕຸທີສຸສາມາ’ຕິ ວທນຸຕິ, ປາກາເຣ ອກິນຸເນເຍວ ເຕສໍ ປ໌ກາວຕີ ເປເສສຸສາ ມາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໑໔។

‘‘ເອເຕ ນາຄາ ອຸປຕຸຖທຸຂາ, ສພຸເພ ຕິຜຸຖນຸຕິ ວມຸມິຕາ;

ປຸຣາ ມທຸທນຸຕິ ປາການໍ, ອາເນນຸເຕຕໍ ປ໌ກາວຕິ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ອຸປຕຸຖທຸຂາຕິ ອຕິຖທຸຂາ ທປຸປີຕາ។ ອາເນນຸເຕຕໍ ປ໌ກາວຕິນຸຕິ ອາເນນຸຕຸ ເອຕໍ ປ໌ກາວຕິນຸຕິ ສາສນານິ ປ໌ທີຕໍສຸ។ ຕສຸ ມາ ຍາວ ເອເຕ ນາຄາ ປາການໍ ນ ມທຸທນຸຕິ, ຕາວ ເນສໍ ປ໌ກາວຕີ ເປເສທີ, ມຫາຣາຊາຕິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ‘‘ສຈາຫໍ ເອກສຸສ ປ໌ກາວຕີ ເປເສສຸສາມີ, ເສສາ ຍຸທຸຂໍ ກຣິສຸສນຸຕິ, ນ ສກຸກາ ເອກສຸສ ທາຕຸໍ, ສກລຊມຸພຸທີ

ເປ ອຄຸຄຣາຊານໍ ‘ວິຣູໂປ’ຕິ ລຫຸເຫຕຸວາ ອາຄຕາ ອາຄມນສຸສ ຟລໍ ລກຕຸ, ວສິຕຸວານ ນໍ ສຕຸຕ ຂຕຸຫານິ ກຕຸວາ ສຕຸຕນຸນໍ ຂຕຸຕິຍານໍ ເປເສສຸສາມິ’’ຕິ ວທນຸໂຕ ອນນຸຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໓໘໗

‘‘ສຕຸຕ ພິເລ ກຣິຕຸວານ, ອຫເມຕໍ ປກາວຕິ;

ຂຕຸຕິຍານໍ ປຫສຸສາມິ, ເຍ ມໍ ຫນຸຕຸໍ ອິສາຄຕາ’’ຕິ໗

ຕສຸສ ສາ ກຖາ ສກລນິເວສເນ ປາກຜາ ອໂຫສິ໗ ປຣິຈາຣິກາ ຄນຸຕຸວາ ‘‘ຣາຊາ ກິຣ ຕໍ ສຕຸຕ ຂຕຸຫານິ ກຕຸວາ ສຕຸຕນຸນໍ ຣາຊູນໍ ເປເສສຸສຕີ’’ຕິ ປກາວຕິຍາ ອາໂຣເຈສຸໍ໗ ສາ ມຣຕາກຍກີຕາ ອາສນາ ວຸຜຸຖາຍ ກຄິນີຫິ ປຣິວຸຕາ ມາຕຸ ສິຣິຄພຸກໍ ອຄມາສິ໗ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໓໙໗

‘‘ອວຸຜຸຖຫິ ຣາຊປຸຕຸຕິ, ສາມາ ໂກເສຍຸຍວາສິນີ;

ອສຸສຸປຸຕຸເຕຫິ ເນຕຸເຕຫິ, ທາສີຄຕປຸຣກຸຂຕາ’’ຕິ໗

ຕຕຸຖ ສາມາຕິ ສຸວຕຸຕວຕຸຕາ໗ ໂກເສຍຸຍວາສິນີຕິ ສຸວຕຸຕຂຈິຕໂກເສຍຸຍນິວສນາ໗

ສາ ມາຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ມາຕຣໍ ວນຸທິຕຸວາ ປຣິເທວມານາ ອາຫ –

໓໗໗

‘‘ຕໍ ນູນ ກກຸກູປນິເສວິຕໍ ມຸຂໍ, ອາທາສທນຸຕາຖຣຸປຈຸຈເວກຸຂິຕໍ;

ສຸກໍ ສຸເນຕຸຕໍ ວິຣຊໍ ອນງຄຕໍ, ຂຸທຸສໍ ວເນ ຖສຸສຕິ ຂຕຸຕິເຍຫິ໗

໓໘໗

‘‘ເຕ ນູນ ເມ ອສິເຕ ເວລຸລິຕຄຸເຄ, ເກເສ ມຸທູ ຈນຸທນສາຣລິຕຸເຕ;

ສມາກຸເລ ສີວຖິກາຍ ມຊເຊ, ປາເທຫິ ຄິຊຊາ ປຣິກຫຸຜິສຸສນຸຕິ໗

໓໙໗

‘‘ຕາ ນູນ ເມ ຕມຸພນຂາ ສຸໂລມາ, ພາຫາ ມຸທູ ຈນຸທນສາຣລິຕຸຕາ;

ລິນຸນາ ວເນ ອຸຊຊິຕາ ຂຕຸຕິເຍຫິ, ຄຍຸຫ ຊງໂກ ຄຈຸສຕິ ເຍນກາມໍ໗

໔໐໗

‘‘ເຕ ນູນ ຕາລູປ໌ນິເກ ອລມ຺ເພ, ນິເສວິເຕ ກາສິກຈນ຺ທເນນ;

ຖເນສຸ ເມ ລມ຺ພິສ຺ສຕິ ສິງ຺ຄາໄລ, ມາຕູວ ປຸຕ຺ໂຕ ຕຣຸໂຕ ຕນູໄຊ຺ฯ

໔໑ฯ

‘‘ຕໍ ນູນ ໂສເກີ ປຸຖຸລໍ ສຸໂກຍ຺ຜິຕໍ, ນິເສວິຕໍ ກລ຺ຈນເມຂລາຫິ;

ລິນ຺ນໍ ວເນ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ອວຕ຺ຖໍ, ສິງ຺ຄາລສງ຺ฆາ ປ໌ຣິກຫ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕິฯ

໔໒ฯ

‘‘ໂສຕາ ສງ຺ກາ ສິງ຺ຄາລາ ຈ, ເຍ ຈລ຺ເລ ສນ຺ຕິ ທາຖິໂນ;

ອຊຣາ ນູນ ເຫສ຺ສນ຺ຕິ, ກກ຺ຂຍິຕ຺ວາ ປ໌ກາວຕີฯ

໔໓ฯ

‘‘ສເຈ ມໍສານິ ຫຣິສຸ, ຂຕ຺ຕິຍາ ທູຣຄາມິໂນ;

ອຍ຺ຖີນິ ອມ຺ມ ຍາຈິຕ຺ວາ, ອນຸປ໌ເຖ ທຫາຖ ນໍฯ

໔໔ฯ

‘‘ເຂຕ຺ຕານິ ອມ຺ມ ກາເຣຕ຺ວາ, ກຕິກາເຣຕ຺ຖ ໂຣປ໌ຍ;

ຍທາ ເຕ ປຸປ໌ຜິຕາ ອສ຺ສຸ, ເຫມນ຺ຕານໍ ທິມຈ຺ຈເຍ;

ສເຣຍ຺ຍາຖ ມມໍ ອມ຺ມ, ເອວໍວຕ຺ຕາ ປ໌ກາວຕີ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ກກ຺ກູປ໌ນິເສວິຕນ຺ຕິລ ກກ຺ກູປ໌ນິເສວິຕນ຺ຕິ ສາສປ໌ກກ຺ກໂລຕາກກ຺ກມຕ຺ຕິກາກກ຺ກຕິລກກ຺ກຫລິທ຺ທິກກ຺ກມຸຂຈຸຕ຺ຕາເກຫິ ອິເມຫິ ປ໌ລ຺ຈຫິ ກກ຺ເກຫິ ອຸປ໌ນິເສວິຕໍฯ ອາທາສທນ຺ຕາຖຣຸປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ທນ຺ຕມຍຖຣຸມ຺ຫິ ອາທາເສ ປ໌ຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕໍ ຕຕ຺ຖ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມຕ຺ທິຕໍฯ ສຸກນ຺ຕິ ສຸກມຸຂໍฯ ວິຣຊນ຺ຕິ ວິຄຕຣຊໍ ນິມ຺ມລໍฯ ອນງ຺ຄຕນ຺ຕິ ຄຕ຺ຫປີລຸອກາທິໂທສຣຫິຕໍฯ ລຸທ຺ຌນ຺ຕິ ອມ຺ມ ເອວຣູປໍ ມມ ມຸຂໍ ອທ຺ຌາ ອິທານິ ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ລຫ຺ທິຕໍ ວເນ ອຣລ຺ເລ ຖຸສ຺ສຕີຕິ ປ໌ຣິເທວຕິฯ ອສິເຕຕິ ກາລຸອເກฯ ເວລ຺ລິຕຄ຺ເຄຕິ ອຸນ຺ນຕຄ຺ເຄฯ ສີວຖິກາຍາຕິ ສຸສານມ຺ຫິฯ ປ໌ຣິກຫ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ເອວຣູເປ ມມ ເກເສ ມນຸສ຺ສມໍສຂາທກາ ຄິຊ຺ຊາ ປ໌າເທຫິ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ນູນ ປ໌ຣິກຫ຺ຌິສ຺ສນ຺ຕິฯ ຄຍ຺ຫ ສງ຺ໂກ ຄຈ຺ລຕິ ເຍນກາມນ຺ຕິ ອມ຺ມ ມມ ເອວຣູປໍ ພາທໍ ນູນ ສງ຺ໂກ ຄເຫຕ຺ວາ ລຸລ຺ຊິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ໂຕ ເຍນກາມໍ ຄຈ຺ລິສ຺ສຕິฯ

ຕາລູປ໌ນິເກຕິ ສຸວຕ຺ຕຕາລຜລສທິເສฯ ກາສິກຈນ຺ທເນນາຕິ ສຸຂຸມຈນ຺ທເນນ ນິເສວິເຕฯ ຖເນສຸ ເມຕິ ອມ຺ມ ມມ ສຸສາເນ ປ໌ຕິຕາຍ ເອວຣູເປ ຖເນ ທິສ຺ວາ ມຸເຂນ ຫໍສິຕ຺ວາ ເຕສຸ ເມ ຖເນສຸ ອຕ຺ຕໂນ ຕນຸໄຊ຺ ມາຕຸ ຕຣຸຕປຸຕ຺ໂຕ ວິຍ ນູນ ສິງ຺ຄາໄລ ລມ຺ພິສ຺ສຕິฯ ໂສເກີນ຺ຕິ ກຜີฯ ສຸໂກຍ຺ຜິຕນ຺ຕິ ໂຄຫນຸເກນ ປ໌ຫຣິຕ຺ວາ ສຸວຫ຺ຌິຕໍฯ ອວຕ຺ຖນ຺ຕິ ລຫ຺ທິຕໍฯ ກກ຺ຂຍິຕ຺ວາຕິ ອມ຺ມ ເອເຕ ເອຕ຺ຕກາ ນູນ ມມ ມໍສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອຊຣາ ກວິສ຺ສນ຺ຕິฯ

ສເຈ ນໍສານີ ຫຣີສູຕິ ອມຸມ ສເຈ ເຕ ຂຕຸຕິຍາ ມຍື ປຝິພທຸຮຈິຕຸຕາ ມມ ນໍສານີ ທເຣຍຸຍຸໍ, ອຖ ຕຸມຸເຫ ອຍຸກຸີນີ ຍາຈິຕຸວາ ອນຸປ ເຖ ທຫາຖນໍ, ຊງໝມຄຸຄມຫາມຄຸຄານໍ ອນຸຕເຣ ທເຫຍຸຍາຖາຕິ ວທຕິ។ ເຂຕຸຕານີຕິ ອມຸມ ມມ ຊາປີຕຍຸຖາເນ ມາລາທິວຕຸ ຖູນີ ກາເຣຕຸວາ ເອຕຸຖ ເອເຕສຸ ເຂຕຸເຕສຸ ກຕິກາຣຣຸກຸເຂ ໂຣປຍ។ ທິມຈຸຈເຍຕິ ທິມປາຕາຕິກຸກເມ ຜຄຸຄຸຕມາເສ។ ສເຣຍຸຍາຖາ ຕິ ເຕສໍ ປຸປຸຜານໍ ສຸວຕຸຕາຈງໂກຍກໍ ປູເຣຕຸວາ ອູຣູສຸ ຖເປຕຸວາ ມມ ສີຕາ ປກາວຕິ ເອວໍວຕຸຕາຕິ ສເຣຍຸຍາຖ។

ອິຕິ ສາ ມຣຕາກຍຕຊຸຊິຕາ ມາຕຸ ສນຸຕິເກ ວິລປີ។ ມທຸທຣາຊາປີ ‘‘ຜຣສຸຄຸຈ ຄຕຸທິກຄຸຈ ຄເຫຕຸວາ ໂຈຣໝາຕໂກ ອິເຮວ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ອາຕາເປສີ។ ຕສຸສ ອາຄມນໍ ສກລຣາຊເຄເຫ ປາກຍໍ ອໂຫສິ។ ອຖສຸສ ອາຄຕກາວໍ ສຸຕຸວາ ປກາວຕິຍາ ມາຕາ ອຸຍຸຖາຍາສນາ ໂສກສມປຸປີຕາ ຣຄຸໂຍ ສນຸຕິກໍ ອຄມາສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໕។

‘‘ຕສຸສາ ມາຕາ ອຸທຍຸຖາສີ, ຂຕຸຕິຍາ ເທວວຕຸຕິນີ;

ທິສຸວາ ອສີຄຸຈ ສູນຄຸຈ, ຣຄຸໂຍ ມທຸທສຸສນຸເຕປຸເຣ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຸທຍຸຖາສີຕິ ອາສນາ ອຸຍຸຖາຍ ຣຄຸໂຍ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ອຍຸຖາສີ។ ທິສຸວາ ອສີຄຸຈ ສູນຄຸຈາຕິ ອນຸເຕປຸຣມຸຫິ ອລງກຕມຫາຕເລ ຣຄຸໂຍ ປຸຣໂຕ ນິກຸຊິຕຸຕໍ ຜຣສຸຄຸຈ ຄຕຸທິກຄຸຈ ທິສຸວາ ວິລປນຸຕິ ຄາຖມາຫ –

໔໖។

‘‘ອິມິນາ ນູນ ອສິນາ, ສຸສຄຸຄໍ ຕນຸມຊຸຊີມໍ;

ສີຕຣໍ ມທຸທ ທນຸຕວານ, ຂຕຸຕິຍານໍ ປທສຸສສີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອສີນາຕິ ຜຣສຸໍ ສນຸຮາຍາຫ។ ໂສ ທິ ອິມສຸມີ ຖາເນ ອສິ ນາມ ຊາໂຕ។ ສຸສຄຸຄໍ ຕນຸມຊຸຊີມນຸຕິ ສຸຍຸຖຸ ສຄຸຄາຕໍ ຕນຸມ ຊຸຊີມໍ។

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ສຄຸຄາເປນຸໂຕ ອາຫ – ‘‘ເທວິ, ກີ ກເຖສີ, ຕວ ສີຕາ ສກລຊມຸພຸທີເປ ອຄຸຄຣາຊານໍ ‘ວິຣູໂປ’ຕິ ລທຸເຫຕຸວາ ຄຕມຄຸເຄ ປທວລຄຸເຊ ອວີນຍຸເຖເຍວ ມຈຸຈຸ ນລາເຜນາທາຍ ອາຄຕາ, ອິທານີ ອຕຸຕໂນ ຣູປໍ ນິສຸສາຍ ອີທິສໍ ຜລໍ ລກຕູ’’ຕິ។ ສາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ສີຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ວິລປນຸຕິ ອາຫ –

໔໗។

‘‘ນ ເມ ອກາສີ ວຈນໍ, ອຕຸຖກາມາຍ ປຸຕຸຕິເກ;

ສາຊຸຊ ໂລຫິຕສຄຸຉນຸນາ, ຄຈຸຉສີ ຍມສາຮນໍ។

໔໘។

‘‘ເອວມາປຊຸຊຕີ ໂປໂສ, ປາປີຍຄຸຈ ນິຄຈຸຉຕີ;

ໂຍ ເວ ທິຕານໍ ວຈນໍ, ນ ກໂຣຕິ ອຕຸຖທສຸສີນໍ។

໔໙။

‘‘ສເຈ ຈ ອຊ຺ຊ ສາເຣສີ, ກຸມາຣໍ ຈາຣຸທສ຺ສນໍ;

ກຸເສນ ຊາຕໍ ຂຕ຺ຕິຍໍ, ສຸວຕ຺ຕມຕິເມຂລໍ;

ປູຊິຕໍ ລາຕິສງ຺ເຆຫິ, ນ ຄຈ຺ຉສິ ຍມກ຺ຂຍໍ။

໕໐။

‘‘ຍຕ຺ຖສ຺ສ ເກຣີ ນທຕິ, ກຸລ຺ຊເຣ ຈ ນິກູຊຕິ;

ຂຕ຺ຕິຍານໍ ກຸເລ ກທ຺ເທ, ກິນ຺ນຸ ສຸຂຕຣໍ ຕເຕ။

໕໑။

‘‘ອສ຺ເສ ຈ ສີສຕີ ທ຺ວາເຣ, ກຸມາເຣ ອຸປເຣທຕີ;

ຂຕ຺ຕິຍານໍ ກຸເລ ກທ຺ເທ, ກິນ຺ນຸ ສຸຂຕຣໍ ຕເຕ။

໕໒။

‘‘ມຍູຣໂກລ຺ຈາກິຣຸເທ, ໂກກິລາກິນິກູຊິເຕ;

ຂຕ຺ຕິຍານໍ ກຸເລ ກທ຺ເທ, ກິນ຺ນຸ ສຸຂຕຣໍ ຕເຕ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕິເກຕິ ຕໍ ອາລປຕິ။ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອມ຺ມ, ອິສ ກຶ ກຣິສ຺ສສິ, ສາມິກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉ, ມາ ຣູປມເທນ ມຊ຺ຊິຕິ ເອວໍ ຍາຈນ຺ຕິຍາປິ ເມ ວຈນໍ ນ ອກາສິ, ສາ ຕ຺ວໍ ອຊ຺ຊ ໂລຫິຕສລ຺ລຸມ຺ນາ ຄຈ຺ຉສິ ຍມສາສນໍ, ມຈ຺ຈຸຣາຊສ຺ສ ກວນໍ ຄມິສ຺ສສີຕິ။ ປາປີຍສ຺ຈາຕິ ອິໂຕ ປາປຕຣສ຺ຈ ນິຄຈ຺ຉຕິ။ ສເຈ ຈ ອຊ຺ຊ ສາເຣສີຕິ, ອມ຺ມ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວສໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ກຸສນຣິນ຺ທໍ ປຝິຈ຺ຈ ລທ຺ຂໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣູເປນ ສທິສໍ ຈາຣຸທສ຺ສນໍ ກຸມາຣໍ ອຊ຺ຊ ສາຣຍິສ຺ສສີ။ ຍມກ຺ຂຍນ຺ຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຍມນິເວສນໍ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ။ ຕເຕ ຍມ຺ຫິ ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ອຍໍ ວິກູຕີ, ຕມ຺ຫາ ນານາເກຣິສທ຺ເທນ ເຈວ ມຕ຺ຕວາຣຕໂກລ຺ຈນາເທນ ຈ ນິນ຺ນາທິຕາ ກຸສາວຕີຣາຊກຸລາ ກຶ ນຸ ສຸຂຕຣໍ ທິສ຺ວາ ອິສາຄຕາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ສີສຕີຕິ ຫສຕີ။ ກຸມາເຣຕິ ສຸສິກ຺ຂິໂຕ ຄນ຺ສພ຺ພກຸມາເຣ။ ອຸປເຣທຕີຕິ ນານາຕູຣິຍານິ ຄເທຕ຺ວາ ອຸປຫາຣໍ ກເຣຕີ။ ໂກກິລາກິນິກູຊິເຕຕິ ກຸສຣາຊກຸເລ ສາຍໍ ປາໂຕ ປວຕ຺ຕນຈ຺ຈຄີຕວາທິຕູປຫາຣໍ ປຝິປຸພ຺ຣນ຺ຕີ ວິຍ ໂກກິເລຫິ ອກິນິກູຊິເຕ။

ອິຕິ ສາປິ ເອຕ຺ຕກາຫິ ຄາຖາຫິ ຕາຍ ສທ຺ຂີ ສລ຺ລປິຕ຺ວາ ‘‘ສເຈ ອຊ຺ຊ ກຸສນຣິນ຺ໂທ ອິສ ອສ຺ສ, ອິເມ ສຕ຺ຕ ຣາຊາໂນ ປລາເປຕ຺ວາ ມມ ສີຕຣໍ ທຸກ຺ຂາ ປໂມເຈຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໕໓။

‘‘ກຫໍ ນຸ ໂຂ ສຕ຺ຕຸມທ຺ທໂນ, ປຣຣຊ຺ຊປ຺ປມທ຺ທໂນ;

ກຸໂສ ໂສລ຺ອາຣປ຺ລ຺ລາໂຕ, ໂຍ ໂນ ທຸກ຺ຂາ ປໂມຈເຍ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ໂສລ຺ອາຣປຌ຺ຌາໂຕາຕິ ອຸລ຺ອາຣປຌ຺ໂຌ຺.

ຕໂຕ ປກາວຕິ ‘‘ມມ ມາຕຸ ກຸສສ຺ສ ວຕ຺ຕຳ ກາຕບ຺ພິຍາ ມຸຂໍ ນປ຺ປໂຫຕິ, ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ ຕາວສ຺ສາ ຕສ຺ສ ອິເສວ ອາລ຺ອາຣິກກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ວສນກາວ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໔.

‘‘ອິເສວ ໂສ ສຕ຺ຕຸມທ຺ທໂນ, ປຣຣຍຸຄຸປ຺ປມທ຺ທໂນ;

ກຸໂສ ໂສລ຺ອາຣປຌ຺ຌາໂຕ, ໂຍ ເຕ ສພ຺ເພ ວຌິສ຺ສຕີ’’ຕິ.

ອຖສ຺ສາ ມາຕາ ‘‘ອຍໍ ມຣຕາກຍກິຕາ ວິປ຺ປລປຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໕.

‘‘ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ນຸ ກຕສິ, ອນ຺ຌພາລາ ປກາສສິ;

ກຸໂສ ເຈ ອາຄໂຕ ອສ຺ສ, ກື ນ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຌພາລາຕິ ສມ຺ມູລ຺ຫາ ອຌ຺ຌາຕາ ຫຸຕ຺ວາ. ກື ນ ຊາເນມູຕິ ເກນ ກາຣເຓນ ຕໍ ນ ຊາເນຍ຺ຍາມ. ໂສ ຫິ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ກິໂຕວ ອມ຺ຫາກໍ ສາສນໍ ເປເສຍ຺ຍ, ສມ຺ສ຺ສິຕທ຺ຌຊາ ຈຕ຺ຣງ຺ຄິນີເສນາ ປຌ຺ຌາເຍຖ, ຕ຺ວໍ ປນ ມຣຕາກເຍນ ກເຖສີຕິ.

ສາ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ນ ເມ ມາຕາ ສທ຺ທຫາຕິ, ຕສ຺ສ ອິຌາຄນ຺ຕ຺ວາ ສຕ຺ຕ ມາເສ ວສນກາວໍ ນ ຊານາຕິ, ທສ຺ເສສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ສີຫປຌ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ຄາຖມາຫ –

໔໖.

‘‘ເອໂສ ອາລ຺ອາຣິໂກ ໂປໂສ, ກຸມາຣີປຸຣມນ຺ຕເຣ;

ທລ຺ຫໍ ກຕ຺ວານ ສໍເວລ຺ລີ, ກຸມ຺ກີ ໂຌວຕິ ໂອຓໂຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຸມາຣີປຸຣມນ຺ຕເຣຕິ ວາຕປາເນ ຖິຕາ ຕວ ອິຕານໍ ກຸມາຣີນໍ ວສນຍຸຖານນ຺ຕເຣ ນໍ ໂອໂລເກຫິ. ສໍເວລ຺ລິນ຺ຕິ ກຈ຺ຈໍ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ກຸມ຺ກີ ໂຌວຕີ.

ໂສ ກິຣ ຕທາ ‘‘ອຊ຺ຊ ເມ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕິ, ອທ຺ຌາ ມຣຕາກຍຕຊ຺ຊີຕາ, ປກາວຕິ, ມມ ອາຄຕກາວໍ ກເຖສ຺ສຕີ, ກາຊນານີ ໂຌວິຕ຺ວາ ປພິສາເມສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກາຊນານີ ໂຌວິຕຸໍ ອາຣກີ. ອຖ ນໍ ມາຕາ ປຣີກາສນ຺ຕີ ຄາຖມາຫ –

໔໗.

‘‘ເວຕີ ຕ຺ວມສີ ຈຕ຺ຓາລີ, ອທູສີ ກຸລຄນ຺ຌິນີ;

ກຖໍ ມຫຸຫກຸເລ ຊາຕາ, ທາສໍ ກຢິຣາສິ ກາມຸກ’’ນຸຕິ຿

ຕຕຸຖ ເວຕິຕິ ຕຈຸອິກາ຿ ອຫູສິ ກຸລຄນຸຜິນີຕິ ອຸທາໜຸ ຕຸວໍ ກຸລທູສິກາ຿ ກາມຸກນຸຕິ ກຖໍ ນາມ ຕຸວໍ ເອວຣູເປ ກຸເລ ຊາຕາ ອຕຸຕ
ໂນ ສາມິກໍ ທາສໍ ກເຣຍຸຍາສີຕິ຿

ຕໂຕ ປການຕິ ‘‘ມມ ມາຕາ ອິມສຸສ ມໍ ນິສຸສາຍ ເອວໍ ວສນການໍ ນ ຊານາຕິ ມຄຸເຄ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໔໗຿

‘‘ນມຸຫີ ເວຕິ ນ ຈຕຸທາລີ, ນ ຈມຸຫີ ກຸລຄນຸຜິນີ;

ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ ກຫຸທນຸເຕ, ຕຸວໍ ນຸ ທາໂສຕິ ມຄຸຄສີ’’ຕິ຿

ຕຕຸຖ ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕຕິ, ອມຸມ, ເອສ ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ, ຕຸວໍ ປນ ‘‘ທາໂສ’’ຕິ ມຄຸຄສິ, ກສຸມາ ນໍ ອຫໍ ‘‘ທາໂສ’’ຕິ ກເຖສຸສາມິ
ຕິ຿

ອິທານິສຸສ ຍສໍ ວຕຸເຕນຸຕີ ອາຫ –

໔໙຿

‘ໂຍ ພຸຣາຫຸມຄາສຫສຸສານີ, ສທາ ໂກເຊຕິ ວີສຕີ;

ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ ກຫຸທນຸເຕ, ຕຸວໍ ນຸ ທາໂສຕິ ມຄຸຄສີ຿

໖໐຿

ຍສຸສ ນາຄສຫສຸສານີ, ສທາ ໂຍເຊນຸຕິ ວີສຕີ;

ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ ກຫຸທນຸເຕ, ຕຸວໍ ນຸ ທາໂສຕິ ມຄຸຄສີ຿

໖໑຿

‘‘ຍສຸສ ອສຸສສຫສຸສານີ, ສທາ ໂຍເຊນຸຕິ ວີສຕີ;

ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ ກຫຸທນຸເຕ, ຕຸວໍ ນຸ ທາໂສຕິ ມຄຸຄສີ຿

໖໔຿

‘‘ຍສຸສ ຣຖສຫສຸສານີ, ສທາ ໂຍເຊນຸຕິ ວີສຕີ;

ໂອກຸກາກປຸຕຸໂຕ ກຫຸທນຸເຕ, ຕຸວໍ ນຸ ທາໂສຕິ ມຄຸຄສີ;

ຍສຸສ ອຸສກສຫສຸສານີ, ສທາ ໂຍເຊນຸຕິ ວີສຕີ;

ໂອກ္ກາກပ္ປုတ္ໂຕ ກທ္ທນ္ເຕ, ຕ္ວံ နု ທາໂສຕີ ມလ္လສີ។

໖໓។

‘‘ຍສ္ສ ເສນ္ສຫສ္သານိ, ສທາ ທ္ຫນ္ຕິ ວິສຕີ;

ໂອກ္ກາກပ္ປုတ္ໂຕ ກທ္ທນ္ເຕ, ຕ္ວံ နု ທາໂສຕີ ມလ္လສີ’’ຕີ។

ເອວံ ຕາຍ ປဉ္ຈຫိ ຄາຖາຫິ ມຫາສຕ္ຕສ္ສ ຍໂສ ວဏ္ဏိໂຕ។ ອຖສ္သາ ມາຕາ ‘‘ອຍံ ອສမ္ภိຕາ ກຖံ ກເຖຕິ, ອທ္ສາ ເອວ ເມຕ’’န္ຕິ ສທ္ທຫိຕ္ວາ ຣဉ္ໂဉ ສန္ຕိກံ ຄန္တ္ວາ ຕມတ္ຖံ ອາໂຣເຈສີ។ ໂສ ເວເຄນ ປກ္ກາວຕິຍາ ສန္ຕິກံ ຄန္တ္ວາ ‘‘ສຈ္ຈံ ກິຣ, ອမ္မ, ກຸສຣາຊາ ອິຂາຄໂຕ’’ຕີ។ ‘‘ອາມ ຕາຕ, ອဇ္ဇສ္ສ ສຕ္ຕ ມາສາ ອຕိກ္ກန္ຕາ ຕວ ຂີຕານံ ອາລຸອາຣິກတ္တံ ກໂຣန္ຕສ္ສາ’’ຕີ។ ໂສ ຕသ္သາ ອສທ္ທຫန္ໂຕ ຂဇ္ဇံ ປုຈ္ဆိຕ္ວາ ຍຖາກູຕံ ສုတ္ວາ ຂີຕຣံ ຄຣຫန္ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໔។

‘‘ຕຖ္ဃ ເຕ ທုက္กຍံ ພາເລ, ຍံ ຂတ္တိຍံ ມຫဗ္ဗລံ;

ນາຄံ ມတ္ຫູກວဏ္ເဏນ, ນ ຕံ ອက္ຂາສိဂາຄຕ’’န္ຕີ។

ຕတ္ຖ ຕຖ္ဃາຕິ ເອກံເສເນວ។

ໂສ ຂີຕຣံ ຄຣຫိຕ္ວາ ເວເຄນ ຕສ္ສ ສန္ຕິກံ ຄန္တ္ວາ ກຕປဋိສန္ຖາໂຣ ອဉ္ဇလိ ປဂ္ຄယ္ຫ ອတ္ຕໂນ ອຈ္ຈယံ ທສ္ເສန္ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໖໕។

‘‘ອປຣາຂံ ມຫາຣາຊ, ຕ္ວံ ໂນ ຂမ ຣເຖສກ;

ຍံ ຕံ ອဉ္ဉာຕເວເສນ, ນາဉ္ဉາສိမ္ຫာ ອິဂາຄຕ’’န္ຕີ។

ຕံ သုတ္ວာ ມຫາສတ္ໂຕ ‘‘ສຈາຫံ ຜຣုສံ ວက္ຂາມိ, ອິເဓວສ္ສ ຫທယံ ຜລິສ္ສຕິ, ອສ္ສາເສស္ສາມိ ນ’’န္ຕິ ຈິန္ເຕတ္ວາ ກາຊນန္ຕເຣ ຖິໂຕວ ອິຕຣံ ຄາຖມາຫ –

໖໖។

‘‘ມາທິສສ္ສ ນ ຕံ ဆန္နံ, ໂຍຫံ ອາລຸອາຣິໂກ ກເວ;

ຕ္ວဉ္ເဉວ ເມ ປສີທສ္သု, နတ္ထိ ເຕ ເທວ ທုက္กဋ’’န္ຕີ။

ຣາຊາ ຕສ္ສ ສန္ຕິກາ ປဋိສန္ຖາຣံ ລກິຕ္ວາ ປາສາທံ ອກິຣုຫိຕ္ວာ ປກ္ກາວຕိံ ປက္ໂກສາເປတ္ວາ ຂມາປနတ္ຖາຍ ເປເສຕုံ ຄາຖມາຫ –

໖໗ຯ

“ຄຈ຺ຉ ພາເລ ຂມາເປຫິ, ກຸສຣາຊໍ ມຫພ຺ພລໍ;

ຂມາປິໂຕ ກຸໂສ ຣາຊາ, ໂສ ເຕ ທສ຺ສຕິ ຊີວິຕ”ນ຺ຕິຯ

ສາ ປິຕຸ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຠຄິນີຫິ ເຈວ ປຣິຈາຣິກາຫິ ຈ ປຣິວຸຕາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ໂສປິ ກມ຺ມກາຣເວເສນ ຐິໂຕວ ຕສ຺ສາ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມນໍ ລຕ຺ວາ “ອຊ຺ຊ ປຠາວຕິຍາ ມານໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ປາທມູເລ ນໍ ກລເລ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປສ຺ສາມີ”ຕິ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຕນາ ອານີຕໍ ອຸທກໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ຂລມຓ຺ຑລມຕ຺ຕໍ ຐານໍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ເອກກລລໍ ອກາສິຯ ສາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາເທສຸ ນິປຕິຕ຺ວາ ກລລປິຏ຺ເຐ ນິປນ຺ນາ ຕໍ ຂມາເປສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໖໘ຯ

“ປິຕຸສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ເທວວຓ຺ຓີ ປຠາວຕີ;

ສິຣສາ ອຄ຺ຄຫີ ປາເທ, ກຸສຣາຊໍ ມຫພ຺ພລ”ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສິຣສາຕິ ສິຣສາ ນິປຕິຕ຺ວາ ກຸສຣາຊານໍ ປາເທ ອຄ຺ຄເຫສີຕິຯ

ຄເຫຕ຺ວາ ຈ ປນ ນໍ ຂມາເປນ຺ຕີ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາໂຍ ອຠາສິ –

໖໙ຯ

“ຍາມາ ຣຕ຺ໂຍ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາ, ຕາມາ ເທວ ຕຍາ ວິນາ;

ວນ຺ເທ ເຕ ສິຣສາ ປາເທ, ມາ ເມ ກຸຊ຺ຌ ຣເຖສຠຯ

໗໐ຯ

“ສພ຺ພໍ ເຕ ປຏິຊານາມິ, ມຫາຣາຊ ສຸໂຓຫິ ເມ;

ນ ຈາປິ ອປ຺ປິຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ, ກເຣຍ຺ຍາມິ ອຫໍ ປຸນຯ

໗໑ຯ

“ເອວໍ ເຈ ຍາຈມານາຍ, ວຈນໍ ເມ ນ ກາຫສິ;

ອິທານິ ມໍ ຕາໂຕ ຫນ຺ຕ຺ວາ, ຂຕ຺ຕິຍານໍ ປທສ຺ສຕີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຣຕ຺ໂຍຕິ ຣຕ຺ຕິໂຍຯ ຕາມາຕິ ຕາ ອິມາ ສພ຺ພາປິ ຕຍາ ວິນາ ອຕິກ຺ກນ຺ຕາຯ ສພ຺ພໍ ເຕ ປຏິຊານາມີຕິ, ມຫາຣາຊ, ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ມຍາ ຕວ ອປ຺ປິຍເມວ ກຕໍ, ອິທໍ ເຕ ອຫໍ ສພ຺ພໍ ປຏິຊານາມິ, ອປຣມ຺ປິ ສຸໂຓຫິ ເມ, ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍາຫໍ ປຸນ ຕຸຍ຺ຫໍ ອປ຺ປິຍໍ ນ ກຣິສ຺ສາມິຯ ເອວໍ ເຈຕິ ສເຈ ເອວໍ ຍາຈມານາຍ ມມ ຕ຺ວໍ ວຈນໍ ນ ກຣິສ຺ສສີຕິຯ

ຕံ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ສຈາຫံ ‘ອິມໍ ຕ຺ວຍ຺ເຈວ ຊານິສ຺ສສີ’ຕິ ວກ຺ຂາມິ, ຫທຍມ຺ສ຺ສ ຜລິສ຺ສຕິ, ອສ຺ສາເສສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໔໔.

‘‘ເອວໍ ເຕ ຍາຈມານາຍ, ກິ ນ ກາຫາມິ ເຕ ວໂຈ;

ວິກ຺ຫໂຣ ຕຍ຺ສ຺ມ ກລ຺ຍາເຕ, ມາ ຕ຺ວໍ ກາຍິ ປ຺ກາວຕີ.

໑໔໕.

‘‘ສພ຺ພໍ ເຕ ປຕິຊານາມິ, ຣາຊປຸຕ຺ຕິ ສຸໂວທິ ເມ;

ນ ຈາປິ ອປ຺ປິຍໍ ຕຍ຺ຫໍ, ກເຣຍ຺ຍາມິ ອຫໍ ປຸນ.

໑໔໖.

‘‘ຕວ ກາມາ ຫິ ສຸສ຺ໂສຕິ, ປຕຸ ທຸກ຺ຂໍ ຕິຕິກ຺ຂິສໍ;

ພຫຸໍ ມທ຺ທກຸລໍ ຫນ຺ຕ຺ວາ, ນຍິຕຸໍ ຕໍ ປ຺ກາວຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກິ ນ ກາຫາມີຕິ ກີກາຣຕາ ຕວ ວຈນໍ ນ ກຣິສ຺ສາມິ. ວິກ຺ຫໂຣ ຕຍ຺ສ຺ມີຕິ ວິກ຺ຫໂຣ ນິກ຺ໂກໂປ ເຕ ອສ຺ມິ. ສພ຺ພໍ ເຕຕິ ວິກ຺ຫຣກາວສ຺ຈ ອິທານິ ອປ຺ປິຍກຣຕສ຺ຈ ຊກຍໍ ເຕ ອິທໍ ສພ຺ພເມວ ປຕິຊານາມິ. ຕວ ກາມາຕິ ຕວ ກາເມນ ຕໍ ອິຈ຺ຉມາໂນ. ຕິຕິກ຺ຂິສນ຺ຕິ ອທິວາເສມິ. ພຫຸໍ ມທ຺ທກຸລໍ ຫນ຺ຕ຺ວາ ນຍິຕຸໍ ຕນ຺ຕິ ພຫຸມທ຺ທຣາຊກຸລໍ ຫນິຕ຺ວາ ພລກ຺ກາເຣນ ຕໍ ເນຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖຕິ.

ອຖ ໂສ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວຣຍ຺ໂຍ ປຣິຈາຣິກໍ ວິຍ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຈາຣິກໍ ທິສ຺ວາ ຂຕ຺ຕິຍມານໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ‘‘ມຍິ ກິຣ ຊຣມາເນ ເຍວ ມມ ກຣິຍໍ ອຍ຺ເຍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ສີໂຫ ວິຍ ຣາຊງຄເຕ ວິຊມ຺ກມາໂນ ‘‘ສກລນຄຣວາສີໂນ ເມ ອາຄຕກາວໍ ຊານນ຺ຕູ’’ຕິ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ນທນ຺ໂຕ ເສລຸເອນ຺ໂຕ ອປ຺ໂຜເຍນ຺ໂຕ ‘‘ອິທານິ ເຕ ຊີວຄ຺ຄາຫໍ ຄເຫສ຺ສາມິ, ຣຖາທໂຍ ເມ ໂຍເຊນ຺ຕູ’’ຕິ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໔໗.

‘‘ໂຍຊຍນ຺ຕຸ ຣເຖ ອສ຺ເສ, ນານາຈິຕ຺ເຕ ສມາຫິເຕ;

ອຖ ທກ຺ຂຖ ເມ ເວຄໍ, ວິຊມນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕໂວ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນານາຈິຕ຺ເຕຕິ ນານາລງ຺ກາຣວິຈິຕ຺ເຕ. ສມາຫິເຕຕິ ອສ຺ເສ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍ, ສຸສິກ຺ຂິເຕ ນິພ຺ພິເສວເນຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຖ ທກ຺ຂຖ ເມ ເວຄນ຺ຕິ ອຖ ເມ ປຣກ຺ກມໍ ປສ຺ສິສ຺ສຖາຕິ.

ສຕ຺ຕູນໍ ຄຕ຺ຫນໍ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ກາໂຣ, ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ ນ຺ຫາຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອາຣຸຫາຕິ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ມທ຺ທຣາຊາປິສ຺ສ ປຣິຫາຣກຣຕ຺ຖໍ ອມຈ຺ເຈ ປທີເຕ. ເຕ ຕສ຺ສ ມຫານສທ຺ວາເຣເຍວ ສາຕຶ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ກປ຺ປເກ ອຸປ຺ຍຸຄເປສຸໍ. ໂສ ກຕມສ຺ສຸກ຺ມ຺ໂມ ສີສໍນ຺ຫາໂຕ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຕິມຕ຺ທິໂຕ ອມຈ຺ຈາທີຫິ ປຣິວຸໂຕ ‘‘ປາສາທໍ ອກິຣຸຫິສ຺ສາມີ’’ຕິ ທິສາ ວິໂລເກຕ຺ວາ

ອປ຺ໂຜເຍສີ. ໂອໂລກິຕໂອໂລກິຕຍ຺ຄານໍ ວິກມ຺ປີ. ໂສ ‘‘ອິທານິ ເມ ປຣກ຺ກມໍ ປສ຺ສິສ຺ສຖາ’’ຕິ ອາຫ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໖໙.

‘‘ຕສ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ອຸທິກ຺ຂີສ຺, ຣສ຺ໂສ ມຫ຺ທສ຺ສນ຺ເຕປ຺ເຣ;

ວິຊມ຺ການໍ ສີຫໍວ, ໂຜເຍນ຺ຕໍ ທິຄຸຕໍ ກຸຊ’’ນ຺ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຕສ຺ຈ ຕຕ຺ຖ ວິຊມ຺ການ຺ຕໍ ອປ຺ໂຜເຍນ຺ຕໍ ຣສ຺ໂສ ອນ຺ເຕປ຺ເຣ ວາຕປານານິ ວິວຣິຕ຺ວາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອຸທິກ຺ຂີສູຕິ.

ອຖສ຺ສ ມຫ຺ທຣາຊາ ກຕອາເປສ຺ຊກາຣຕໍ ອລງກຕວຣວາຣຕໍ ເປເສສີ. ໂສ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຣໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ‘‘ປກາວຕື ອາເນຖາ’’ຕິ ຕມ຺ປີ ປຈ຺ຉໂຕ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຈຕຸຣງຄິນິຍາ ເສນາຍ ປຣິວຸໂຕ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຣເສນໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ກຸສຣາຊາ, ຊີວິຕຕ຺ຖິກາ ອຸເຣນ ນິປຊ຺ຊນ຺ຕູ’’ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສີຫນາທໍ ນທິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕມຫ຺ທນໍ ອກາສີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໑.

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຣສ຺ຈ ອາຣຸຍ຺ຫ, ອາໂຣເປຕ຺ວາ ປກາວຕີ;

ສງຄາມໍ ໂອຕຣິຕ຺ວານ, ສີຫນາທໍ ນທີ ກຸໂສ.

໑໗໒.

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ນທໂຕ ສຸຕ຺ວາ, ສີຫສ຺ເສວິຕເຣ ມິຄາ;

ຂຕ຺ຕິຍາ ວິປລາຍີສ຺, ກຸສສທ຺ທກາຍຍ຺ຜິຕາ.

໑໗໓.

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຍ຺ຄາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ອລ຺ລມລ຺ລສ຺ສ ຯນ຺ທນ຺ຕິ, ກຸສສທ຺ທກາຍຍ຺ຜິຕາ.

໒໐.

‘‘ຕສ຺ມີ ສງຄາມສີສສ຺ມີ, ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຫຍ຺ຖມານໂສ;

ກຸສສ຺ສ ຣສ຺ໂສ ເທວິນ຺ໂທ, ອທາ ເວໂຣຈນໍ ມຕີ.

໒໑.

‘‘ໂສ ຕໍ ວິຊຊິຕ຺ວາ ສງຄາມໍ, ລທ຺ຊາ ເວໂຣຈນໍ ມຕີ;

ຫຕຖົກຸຂນຸຄໂຕ ຣາຊາ, ປາເວກຸຂີ ນຄຣໍ ປຸຣໍ຺

໒໘຺

‘‘ຊີວຕຸຄາຫໍ ຄເຫຕຸວານ, ພນຸທິຕຸວາ ສຕຸຕ ຂຕຸຕິເຍ;

ສສຸຣສຸສູປນາເມສີ, ອິເມ ເຕ ເທວ ສຕຸຕໂວ຺

໒໙຺

‘‘ສພຸເພວ ເຕ ວສໍ ຄຕາ, ອມິຕຸຕາ ວິຫຕາ ຕວ;

ກາມໍ ກໂຣຫິ ເຕ ຕຍາ, ມຸຍຸຈ ວາ ເຕ ຫນສຸສຸ ວາ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ວິປລາຍີສູຕິ ສຕີ ປຈຸຈຸປຍຸຖາເປຕຸວໍ ອສກຸໂກນຸຕາ ວິປລຸລຕຸຖຈິຕຸຕາ ກິຊຊິສ຺ຸ ກຸສສທຸທາກາຍຍຸຝິຕາຕິ ກຸສຣລຸໂລ ສທຸທໍ ນິສຸສາຍ ຊາເຕນ ກເຍນ ອຸປທຸທຸຕາ ມູລຸຫຈິຕຸຕາ຺ ອລຸລມລຸລສຸສ ລິນຸທນຸຕີຕີ ອລຸລມລຸລໍ ລິນຸທນຸຕິ ມທຸທນຸຕີ຺ ‘‘ກິນຸທີ ສູ’’ຕິປິ ປາໂຖ຺ ຕສຸມິນຸຕິ ເອວໍ ໂພທິສຕຸຕສຸສ ສທຸທສວເນເນວ ສງຄາເມ ກິນຸເນ ຕສຸມິ ສງຄາມສີເສ ຕໍ ມຫາສຕຸຕສຸສ ປຣກຸກມໍ ປສຸສິຕຸວາ ຕຸຍຸຖຫທໂຍ ສກຸໂກ ເວໂຣຈນໍ ນາມ ມຕີກຸຂນຸຂໍ ຕສຸສ ອທາສິ຺ ນຄຣໍ ປຸຣນຸຕີ ນຄຣສງຂາຕໍ ປຸຣໍ຺ ພນຸທິຕຸວາຕິ ເຕສລຸເລວ ອຸຕຸຕຣີ ສາຍເກນ ປຈຸຈາພາຫໍ ພນຸທິຕຸວາ຺ ກາມໍ ກໂຣຫິ ເຕ ຕຍາຕິ ຕຸວໍ ອຕຸຕໂນ ກາມໍ ອິຈຸຈໍ ຣຸຈີ ກໂຣຫິ, ເອເຕ ຫີ ຕຍາ ທາສາ ກຕາເຍວາຕິ຺

ຣາຊາ ອາຫ –

໓໐຺

‘‘ຕຸຍຸເຫວ ສຕຸຕໂວ ເອເຕ, ນ ຫິ ເຕ ມຍຸຫ ສຕຸຕໂວ;

ຕຸວລຸເລວ ໂນ ມຫາຣາຊ, ມຸຍຸຈ ວາ ເຕ ຫນສຸສຸ ວາ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ຕຸວລຸເລວ ໂນຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕຸວໍເຍວ ອມຸຫາກໍ ອິສຸສໂຣຕິ຺

ເອວໍ ວຸຕຸເຕ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ກິ ອິເມຫິ ມາຣິເຕຫິ, ມາ ເຕສໍ ອາຄມນໍ ນິຣຕຸຖກໍ ໂຫຕຸ, ປກາວຕິຍາ ກນິຍຸຖາ ສຕຸຕ ມທຸທຣາຊທີຕໂຣ ອຕຸຖິ, ຕາ ເນສໍ ທາເປສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໓໑຺

‘‘ອິມາ ເຕ ທີຕໂຣ ສຕຸຕ, ເທວກລຸລູປມາ ສຸກາ;

ທທາຫີ ເນສໍ ເອເກກໍ, ໂຫນຸຕຸ ຊາມາຕໂຣ ຕວາ’’ຕິ຺

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ –

໗໖។

‘‘ອມ຺ຫາກລ຺ເຈວ ຕາສຈ຺ຈ, ຕ຺ວံ ໂນ ສພ຺ເພສມີສ຺ສໂຣ;

ຕ຺ວຼເລວ ໂນ ມຫາຣາຊ, ເທຫີ ເນສံ ຍທິຈ຺ຉສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕ຺ວံ ໂນ ສພ຺ເພສນ຺ຕິ, ມຫາຣາຊ ກຸສນຣິນ຺ທ, ກີ ວເທສິ, ຕ຺ວຼເລວ ເອເຕສຈ຺ຈ ສຕ຺ຕນ຺ນံ ຣາຊູນံ ມມຈ຺ຈ ອິມາສຈ຺ຈ ສພ຺ເພສံ ໂນ ອິສ຺ສໂຣ។ ຍທິຈ຺ຉສີຕິ ຍທິ ອິຈ຺ຉສີ, ຍສ຺ສ ວາ ຍံ ທາຕຸ ອິຈ຺ຉສີ, ຕສ຺ສ ຕံ ເທຫີຕິ។

ເອວံ ວຸຕ຺ເຕ ໂສ ຕາ ສພ຺ພາປີ ອລງ຺ການຣາເປຕ຺ວາ ເອເກກສ຺ສ ຣຈ຺ໂຍ ເອເກກံ ອທາສີ។ ຕມຕ຺ຖံ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ປຈ຺ຈ ຄາຖາໂຍ ອກາສີ –

໗໗។

‘‘ເອກເມກສ຺ສ ເອເກກံ, ອທາ ສີຫສ຺ສໂຣ ກຸໂສ;

ຂຕ຺ຕິຍານံ ຕທາ ເຕສံ, ຣຈ຺ໂຍ ມທ຺ທສ຺ສ ຊີຕໂຣ។

໗໘។

‘‘ປີຕິຕາ ເຕນ ລາເກນ, ຕຸຜ຺ຖາ ສີຫສ຺ສເຣ ກຸເສ;

ສກຣຜ຺ຖານິ ປາຍີສຸ, ຂຕ຺ຕິຍາ ສຕ຺ຕ ຕາວເທ។

໗໙។

‘‘ປກາວຕີຈ຺ຈ ອາທາຍ, ມຕີ ເວໂຣຈນံ ສຸກံ;

ກຸສາວຕີ ກຸໂສ ຣາຊາ, ອຄມາສີ ມຫພ຺ພໂລ។

໘໐។

‘‘ຕຸຍສ຺ສຸ ເອກຣເຖ ຍນ຺ຕາ, ປວີສນ຺ຕາ ກຸສາວຕີ;

ສມານາ ວຕ຺ຕຣູເປນ, ນາຈ຺ຄມຈ຺ຄາຕິໂຣຈີສຸំ។

໘໑។

‘‘ມາຕາ ປຸຕ຺ເຕນ ສံຄຈ຺ຉີ, ອຸກໂຍ ຈ ຊຍມ຺ປຕີ;

ສມຄ຺ຄາ ເຕ ຕທາ ອາສຸំ, ຜີຕံ ຂຣຕິມາວສຸ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປີຕິຕາຕິ ສນ຺ຕປ຺ປີຕາ។ ປາຍີສູຕິ ອິທານີ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍາຖາຕິ ກຸສນຣິນ຺ເທນ ໂອວທິຕາ ອຄມံສຸ។ ອຄມາສີຕິ ກ

ຕິປາຫໍ ວລິຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຣຜ຺ຖໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ສສ຺ຣໍ ອາປ຺ຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄໂຕ຺ ເອກຣເຖ ຍນ຺ຕາຕິ ທ຺ເວປິ ເອກຣຖໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ຺ ສມານາ ວຕ຺ຕຣູເປນາຕິ ວຕ຺ເຕນ ຈ ຣູເປນ ຈ ສມານາ ຫຸຕ຺ວາ຺ ນາລຸຜມລຸຜາຕິໂຣຈິສຸນ຺ຕິ ເອໂກ ເອກໍ ນາຕິກ຺ກມິ຺ ມຕິຣຕນານຸກາເວນ ກິຣ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອກິຣູໂປ ອໂຫສິ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ ໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ໂຕ, ໂສ ກິຣ ປຸພ຺ເພ ປຈ຺ເຈກ ພຸທ຺ຣສ຺ສ ປິຕ຺ຫປາຕນິສ຺ສນ຺ເທນ ພຸທ຺ຣປ຺ຜິມາກຣຕນິສ຺ສນ຺ເທນ ຈ ເອວໍ ເຕຊວນ຺ໂຕ ອໂຫສິ຺ ສໍຄຈ຺ຉິຕິ ອຖ຺ສ຺ສ ມາຕາ ມ ຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄມນໍ ສຸຕ຺ວາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ພທຸໍ ປຕ຺ຕາການໍ ອາທາຍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ສ ມາຄຈ຺ຉິ຺ ໂສປິ ມາຕຣາ ສທ຺ຣິເຍວ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ລຕກິລຸອໍ ກິລຸອິຕ຺ວາ ອລງກຕປາສາທຕລໍ ອກິຣຸຫິ຺ ເຕປິ ອຸໂກ ຊຍມ຺ປຕິກາ ສມຄ຺ຄາ ອເຫສຸໍ, ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຍາວຊີວໍ ສມຄ຺ຄາ ສມ຺ໂມທມານາ ຜີຕໍ ຣຣຕິ ອຊ຺ຊາວສິສູຕິ຺

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຣມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຣາເນສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ອຸກ຺ກຕ຺ຖິຕກິກ຺ຂຸ ໂສ ຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຖຫີ຺ ຕທາ ມາຕາປິຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານິ ອເຫສຸໍ, ກນິຜ຺ໂຖ ອານນ຺ໂທ, ຊຊ຺ຊາ ຊຊ຺ຊຕ຺ຕຣາ, ປກາວຕີ ຣາຫຸລມາຕາ, ປຣິສາ ພຸທ຺ຣປຣິສາ, ກຸສຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິນ຺ຕິ຺

ກຸສຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຖມາ຺

[໕໓໔] ໔຺ ໂສຕນນ຺ທຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ເທວຕາ ນຸສິ ຄນ຺ຣພ຺ໂພຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ມາຕຸໂປສກກິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິ຺ ວຕ຺ຖຸ ສາມຊາຕເກ (ຊາ຺ ໒຺໒໒຺໒໖໖ ອາທໂຍ) ວຕ຺ຖຸສທິສໍ຺ ຕທາ ປນ ສຕ຺ຖາ ‘‘ມາ, ກິກ຺ຂເວ, ອິມໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອຸຊ຺ຊາຍິຕ຺ຖ, ໂປຣາຕກປຕ຺ຫິຕາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣຊ຺ຊໍ ລກມານາປິ ຕໍ ອຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ໂປສິສຸເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ຺

ອຕີເຕ ພາຣາຕສີ ພຸຣຫ຺ມວທ຺ຍນໍ ນາມ ນຄຣໍ ອໂຫສິ຺ ຕຕ຺ຖ ມໂນໂຊ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ຺ ຕຕ຺ຖ ອລຸລຕໂຣ ອສີຕິ ໂກຜິວິກໂວ ພຣາຫ຺ມຕມຫາສາໂລ ອປຸຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ຺ ຕສ຺ສ ພຣາຫ຺ມຕີ ເຕເນວ ‘‘ໂກຕິ ປຸຕ຺ຕໍ ປຕ຺ເຖຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ ປຕ຺ເຖສິ຺ ອຖ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ພຣຫ຺ມໂລກາ ຈວິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຉິສ຺ມີ ປຜິສນ຺ຣີ ຄຕ຺ຫີ, ຊາຕສ຺ສ ຈສ຺ສ ‘ໂສຕາກຸມາໂຣ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ຕສ຺ສ ປທສາ ຄມນກາເລ ອລຸໂລປິ ສຕ຺ໂຕ ພຣຫ຺ມໂລກາ ຈວິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາເຍວ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຜິສນ຺ຣີ ຄຕ຺ຫີ, ຕສ຺ສ ຊາຕສ຺ສ ‘‘ນນ຺ທກຸມາໂຣ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ເຕສໍ ອຸຄ຺ຄຫີຕເວທານໍ ສພ຺ພສິປ຺ເປສຸ ນິປ຺ຜຕ຺ຕີ ປຕ຺ຕານໍ ວຍປ຺ປຕ຺ຕານໍ ຣູປສມ຺ປທໍ ທິສ຺ວາ ພຣາຫ຺ມໂຕ ພຣາຫ຺ມຕີ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ໂກຕິ ປຸຕ຺ຕໍ ໂສຕາກຸມາຣໍ ຊຣພນ຺ຣເນນ ພນ຺ຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫ຺ ສາ ‘‘ສາຊູ’’ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິ ຺ ໂສ ‘‘ອລໍ, ອມ຺ມ, ມຍ຺ຫໍ ຊຣາວາເສນ, ອຫໍ ຍາວຊີວໍ ຕຸມ຺ເຫ ປຜິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຈ຺ຈເຍນ ຫິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ຺ ສາ ພຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ເອຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ຺

ເຕ ປຸນປ຺ປຸນໍ ກເຖນ຺ຕາປິ ຕສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໍ ອລກິຕ຺ວາ ນນ຺ທກຸມາຣໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ເຕນ ຫິ ຕ຺ວໍ ກຸຜຸມ຺ພໍ ປຜິປ຺ຊ຺ຊາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ນາຫໍ ກາຕຣາ ຉຜ຺ຫິຕເຂລຸອໍ ສີເສນ ອຸກ຺ຂິປາມິ, ອຫມ຺ປິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຈ຺ຈເຍນ ກາຕຣາວ ສທ຺ຣິ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອິເມ ທ຺ເວ ເອວໍ ຕຣຸຕາວ ການເມ ປຊຫນ຺ຕິ, ກິມງຄໍ ປນ ມຍໍ, ສພ຺ເພເຍວ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕາ , ກີ ໂວ ອມ຺ຫາກໍ ອຈ຺ຈເຍນ ປພ຺ພຊ຺ຊາຍ, ອິທາເນວ ສພ຺ເພ ມຍໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຣລຸໂລ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຣນໍ ທານມຸເຂ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ທາສຊນໍ ກຸຊິສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ລາຕີນໍ ທາຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ທຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣປິ ຊນາ ພຣຫ຺ມວທ຺ຍນນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕປ຺ເທເສ ປລຸຈປ຺ທຸມສລຸຉນ຺ນໍ ສຣໍ ນິສ຺ສາຍ ຣມຕີເຍ ວນສຕ຺ເຫ ອສ຺ສມໍ ມາ ເປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວສີສ຺ຸ ອຸໂກປິ ກາຕໂຣ ມາຕາປິຕໂຣ ປຜິຊຄ຺ຄີສຸ, ເຕສໍ ປາໂຕວ ທນ຺ຕກຜ຺ຖລຸຈ ມຸຂໂຣວນລຸຈ ທຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລລຸຈ ປຣິເວຕລຸຈ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປຣິໂກຊນີຍໍ ອຸປຜ຺ຖເປຕ຺ວາ ອຣລຸລໂຕ ມຣຸຣຜລາຜລານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ຂາທາເປນ຺ຕິ, ອຸຕ຺ເຫນ ວາ ສີເຕນ ວາ ວາຣິນາ ນ຺ຫາເປນ຺ຕິ, ຊຜາ ໂສເຣນ຺ຕິ, ປາທປຣິກມ຺ມາທີນິ ເຕສໍ ກໂຣນ຺ຕິ຺

ເອວໍ ອທ຺ຣາເນ ຄເຕ ນນ຺ທປຕ຺ຫິໂຕ ‘‘ມຍາ ອາກຕຜລາຜລາເນວ ປຖມໍ ມາຕາປິຕໂຣ ຂາທາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຸຣໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຫິຍ຺ໂຍ ຈ ປຣຫິຍ຺ໂຍ ຈ ຄຫິຕຜ຺ຖານໂຕ ຍານິ ວາ ຕານິ ວາ ປາໂຕວ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ຂາທາເປສິ຺ ເຕ ຕານິ ຂາທິຕ຺ວາ ມຸຂໍ ວິກ຺ຂາເລຕ຺ວາ ອຸໂປສຖິກາ ກວນ຺ຕິ຺ ໂສຕປຕ຺ຫິໂຕ ປນ ທູຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຣຸຣມຣຸຣານິ ສຸປກ຺ກສຸປກ຺ການິ ອາຫຣິຕ຺ວາ

ອຸປ໌ນາເມສິ. ອຖ ນໍ, ‘‘ຕາຕ, ກນິຍ຺ເຖຍ ເຕ ອາກຕານິ ມຍໍ ປາໂຕວ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸໂປ໌ສຖິກາ ຊາຕາ, ນ ອິທານິ ໂນ ອຕ຺ໂຖ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ. ອິຕິ ຕສ຺ສ ຜລາຜລານິ ປ໌ຣິໂກຄໍ ນ ລການ຺ຕິ ວິນສ຺ສນ຺ຕິ, ປຸນທິວເສຸປິ ຕເຖວາຕິ ฯ ເອວໍ ໂສ ປໝ຺ຈາກິຝ຺ຌຕາຍ ທູຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາປິ ອາຫຣຕິ, ເຕ ປນ ນ ຂາທນ຺ຕິ.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ມາຕາປິຕໂຣ ເມ ສຸຂຸມາລາ, ນນ຺ໂທ ຈ ຍານິ ວາ ຕານິ ວາ ອປ໌ກ຺ກຫຸປ໌ປ໌ກ຺ການິ ຜລາຜລານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຂາທາເປ໌ຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອິເມ ນ ຈິຣໍ ປ໌ວຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ, ວາເຣສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ. ອຖ ນໍ ໂສ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ນນ຺ທ, ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຜລາຜລໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມມາຄມນໍ ປ໌ຝິມາເນຫິ, ອຸໂພປິ ເອກໂຕວ ຂາທາເປ໌ສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປິ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຝ຺ຌໍ ປ໌ຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ນ ຕສ຺ສ ວຈນມກາສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ນນ຺ໂທ ມມ ວຈນໍ ອກໂຣນ຺ໂຕ ອຍຸຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ປ໌ລາເປ໌ສ຺ສາມິ ນໍ, ຕໂຕ ເອກໂກວ ມາຕາປິຕໂຣ ປ໌ຝິຊຄ຺ຄິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ນນ຺ທ, ຕ຺ວໍ ອໂນວາທໂກ ປຕ຺ຑິຕານໍ ວຈນໍ ນ ກໂຣສິ, ອຫໍ ເຊຍ຺ໂຖ, ມາຕາປິຕໂຣ ມເມວ ການໂຣ, ອຫເມວ ເນສໍ ປ໌ຝິຊຄ຺ຄິສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ອິຮ ວສິຕຸໍ ນ ລຈ຺ຉສິ, ອຝ຺ຌຕ຺ຖ ຍາຫີ’’ຕິ ຕສ຺ສ ອຈ຺ຉຣໍ ປ໌ຫຣິ.

ໂສ ເຕນ ປ໌ລາປິໂຕ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ອຸປ໌ສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ຕສາລໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ກສິຕໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສເມວ ປຝ຺ຈ ອພິຝ຺ຌາໂຍ ອຍ຺ຖ ສມາປຕ຺ຕິໂຍ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຫໍ ສີເນຣຸປາທໂຕ ຣຕນວາລຸກາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມມ ການຕຸ ປຕ຺ຕສາລາຍ ປ໌ຣິເວເຕ ໂອກິຣິຕ຺ວາ ກາຕຣໍ ຂມາເປ໌ຕຸໍ ປໂຫມິ, ເອວມ຺ປິ ນ ໂສກິສ຺ສຕິ, ອໂນຕຕ຺ຕໂຕ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ມມ ການຕຸ ປຕ຺ຕສາລາຍ ປ໌ຣິເວເຕ ໂອສິຝ຺ຈິຕ຺ວາ ກາຕຣໍ ຂມາເປ໌ຕຸໍ ປໂຫມິ, ເອວມ຺ປິ ນ ໂສກິສ຺ສຕິ, ສເຈ ເມ ກາຕຣໍ ເທວຕານໍ ວເສນ ຂມາເປ໌ຍ຺ຍໍ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ມຫາຣາຊາໂນ ສກ຺ກຝ຺ຈ ອາເນຕ຺ວາ ກາຕຣໍ ຂມາເປ໌ຕຸໍ ປໂຫມິ, ເອວມ຺ປິ ນ ໂສກິສ຺ສຕິ , ສກລຊມ຺ພຸທີເປ໌ ມໂນຊໍ ອຄ຺ຄຣາຊານໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ຣາຊາໂນ ອາເນຕ຺ວາ ຂມາເປ໌ສ຺ສາມິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ມມ ການຕຸ ຄຸໂຓ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ໌ ອວຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສຕິ, ຈນ຺ທິມສູຣິໂຍ ວິຍ ປຝ຺ຌາຍິສ຺ສຕີ’’ຕິ. ໂສ ຕາວເທວ ອິທ຺ທິຍາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພຣຫ຺ມວທ຺ຍນນຄເຣ ຕສ຺ສ ຣຝ຺ໂຌ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ກິໂຕ ‘‘ເອໂກ ກິຣ ໂວ ຕາປໂສ ທຍ຺ຖຸການໂມ’’ຕິ ຣຝ຺ໂຌ ອາໂຣຈາເປ໌ສີ. ຣາຊາ ‘‘ກິໍ ປ໌ພ຺ພຊິຕສ຺ສ ມຍາ ທິຍ຺ເຖນ, ອາຫາຣຕ຺ຖາຍ ອາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ກຕ຺ຕໍ ປ໌ຫິເຕິ, ໂສ ກຕ຺ຕໍ ນ ອິຈ຺ຉິ. ຕຕ຺ຑຸລໍ ປ໌ຫິເຕິ, ຕຕ຺ຑຸລໍ ນ ອິຈ຺ຉິ. ວຕ຺ຖານິ ປ໌ຫິເຕິ, ວຕ຺ຖານິ ນ ອິຈ຺ຉິ. ຕມ຺ພູລໍ ປ໌ຫິເຕິ, ຕມ຺ພູລໍ ນ ອິຈ຺ຉິ. ອຖສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ທູຕໍ ເປ໌ເສສິ, ‘‘ກິມຕ຺ຖໍ ອາຄໂຕສີ’’ຕິ. ໂສ ທູເຕນ ປຸຍ຺ໂຖ ‘‘ຣາຊານໍ ອຸປ໌ຍ຺ຖ ຫິຕຸໍ ອາຄໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ພຫູ ມມ ອຸປ໌ຍ຺ຖາກາ, ອຕ຺ຕໂນວ ຕາປສທມ຺ມໍ ກໂຣຕູ’’ຕິ ເປ໌ເສສິ. ໂສ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ໌ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ປ໌ພ຺ພຊິຕາ ນາມ ປຕ຺ຑິຕາ, ກິຝ຺ຈິ ອຸປາຍໍ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ຕໍ ປ໌ກ຺ໂກສາເປ໌ຕ຺ວາ ອາສເນ ນິສີທາເປ໌ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ການ຺ເຕ, ຕຸມ຺ເຫ ກິຣ ມຍ຺ຫໍ ສກລຊມ຺ພຸທີປ໌ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ‘‘ອາມ ມຫາຣາຊາ’’ຕິ. ‘‘ກຖໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສຖາ’’ຕິ? ‘‘ມຫາຣາຊ, ອນ຺ຕມໂສ ຂຸທ຺ທກມກ຺ຂິກາຍ ປິວນມຕ຺ຕມ຺ປິ ໂລຫິຕໍ ກສ຺ສຈິ ອນຸປ໌ປາເທຕ຺ວາ ຕວ ຘນຈ຺ເຉທໍ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ທິຍາວ ຄເຫຕ຺ວາ ທສ຺ສາມິ, ອປິຈ ເກວລໍ ປປ໌ຝ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາ ອຊ຺ເຊວ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ. ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ເສນງ຺ຄປ໌ຣິວຸໂຕ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິ. ສເຈ ເສນາຍ ອຸຕ຺ຫໍ ໂຫຕິ, ນນ຺ທປຕ຺ຑິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ທິຍາ ຉາຍໍ ກຕ຺ວາ ສີຕໍ ກໂຣຕິ, ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ເສນາຍ ອຸປ໌ຣິ ວສ຺ສິຕຸໍ ນ ເທຕິ, ສີຕໍ ວາ ອຸຕ຺ຫໍ ວາ ວາເຣຕິ, ມຄ຺ເຄ ຂາຕ຺ຖກຕ຺ຍ ກາທໂຍ ສພ຺ພປ໌ຣິສ຺ສເຍ ອນ຺ຕຣຘາເປ໌ຕິ, ມຄ຺ຄໍ ກສິຕມຕ຺ຫລໍ ວິຍ ສມໍ ກຕ຺ວາ ສຍໍ ອາກາເສ ຈມ຺ມຂຕ຺ຫໍ ປຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ປ໌ລ຺ລງ຺ເກນ ນິສີນ຺ໂນ ເສນາຍ ປ໌ຣິວຸໂຕ ຄຈ຺ຉຕີ.

ເອວໍ ເສນໍ ອາທາຍ ປຖມໍ ໂກສລຣຍ຺ໂຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣສ຺ສາວິທູເຣ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ນິວາສາເປ໌ຕ຺ວາ ‘‘ຍຸທ຺ຘໍ ວາ ໂນ ເທຕຸ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ວາ’’ຕິ ໂກສລຣຝ຺ໂຌ ທູຕໍ ປາເຫສີ. ໂສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ກິໍ ອຫໍ ນ ຣາຊາ’’ຕິ ‘‘ຍຸທ຺ຘໍ ທມ຺ມີ’’ຕິ ເສນາຍ ປຸຣກ຺ຂໂຕ ນິກ຺ຂມິ. ທ຺ເວ ເສນາ ຍຸຊ຺ຊິຕຸໍ ອາຣກິສຸ ฯ ນນ຺ທປຕ຺ຑິໂຕ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ອນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕໂນ ນິສີທນໍ ອຊິນຈມ຺ມໍ ມຫນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ສາເຣຕ຺ວາ ທ຺ວີຫິປິ ເສນາຫິ ຂິຕ຺ຕສເຣ ຈມ຺ເມເນວ ສມ຺ປ໌ຝິຈ຺ຉິ. ເອກເສນາຍປິ ໂກຈິ ກຕ຺ເຫນ ວິທ຺ໂຘ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຫຕ຺ຖຄ ຕານໍ ປນ ກຕ຺ຫານໍ ຂເຍນ ທ຺ເວປິ ເສນາ ນິຣຸສ຺ສາຫາ ອຍ຺ຖໍສຸ. ນນ຺ທປຕ຺ຑິໂຕ ມໂນຊຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ໂກສລສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ມາ ກາຍິ, ນຕ຺ຖິ ເຕ ປ໌ຣິປນ຺ໂຖ, ຕວ ຣຊ຺ຊໍ ຕເວວ ກວິສ຺ສຕິ, ເກວລໍ ມໂນຊຣຝ຺ໂຌ ວສວຕ຺ຕີ ໂຫຫີ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕສ຺ສ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປ໌ຝິຈ຺ຉິ. ອຖ ນໍ ມໂນຊສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ເນຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ໂກສລຣາຊາ ເຕ ວເສ ວຕ຺ຕຕິ, ອິມສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ອິມສ຺ເສວ ໂຫຕູ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ

ສມຸປ຺ຜິຈຸລິຕ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທຸເວ ເສນາ ອາທາຍ ອຽຄຣຍຸຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຽຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ມຄຄຣຍຸຄນ຺ຕິ ເອເຕນຸປາເຍນ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣາຊາໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕ ເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ພຸຣຫຸມວຫຸຌນນຄຣເມວ ຄໂຕ໚ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປເນສ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ສໍວຈ຺ຉຣານໍ ອຸປຣິ ສຕ຺ຕທິວສານິເກຫິ ສຕ຺ຕມາເສຫິ ຄຕ຺ຫີ໚ ໂສ ເອເກກຣາຊສານິໂຕ ນານປ຺ປກາຣໍ ຂຊ຺ຊໂກຊນໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ເອກສຕຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕຫິ ສທ຺ຨິ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຫາປານໍ ປີວິ໚

ນນ຺ທປຕ຺ຫິໂຕ ‘‘ຍາວ ຣາຊາ ສຕ຺ຕາຫໍ ອິສ຺ສຣິຍສຸຂໍ ອນຸໂກຕິ, ຕາວສ຺ສ ອຕ຺ຕານໍ ນ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຸຕ຺ຕຣກຸຣຸມ຺ຫິ ປີຕ຺ຫາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ເຕ ກລ຺ຈນຄຸຫາທ຺ວາເຣ ສຕ຺ຕາຫໍ ວສິ໚ ມໂນໂຊປີ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ອຕ຺ຕໂນ ມຫນ຺ຕໍ ສິຣິວິກວໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ຍໂສ ນ ມຍ຺ຫໍ ມາຕາປີຕູຫິ, ນ ອຌ຺ເຌຫິ ທິນ຺ໂນ, ນນ຺ທຕາປສໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ຕໍ ໂຂ ປນ ເມ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕສ຺ສ ອຊ຺ຊ ສຕ຺ຕໂມ ທິວໂສ, ກຫໍ ນຸ ໂຂ ເມ ຍສທາຍໂກ’’ຕິ ນນ຺ທປຕ຺ຫິຕໍ ສຣິ໚ ໂສ ຕສ຺ສ ອນຸສ຺ສຣຕກາວໍ ຌຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ອາກາເສ ອຌ຺ຄາສິ໚ ຣາຊາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຫໍ ອິມສ຺ສ ຕາປສສ຺ສ ເທວຕາກາວໍ ວາ ມນຸສ຺ສກາວໍ ວາ ນ ຊານາມິ, ສເຈ ເອສ ມນຸສ຺ໂສ ກເວຍ຺ຍ, ສກລຊມ຺ພຸທີປຣຊ຺ຊໍ ເອຕສ຺ເສວ ທສ຺ສາມິ໚ ອຖ ເທໂວ, ສກ຺ການມສ຺ສ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ໚ ໂສ ຕໍ ວີມໍສນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

ລ໘໚

‘‘ເທວຕາ ນຸຕິ ຄນ຺ຣພ຺ໂພ, ອທຸ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ມນຸສ຺ສກູໂຕ ອິທ຺ຂິມາ, ກຖໍ ຊາເນມຸ ຕໍ ມຍ’’ນ຺ຕິ໚

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ສກາວເມວ ກເຖນ຺ໂຕ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

ລ໙໚

‘‘ນາປິ ເທໂວ ນ ຄນ຺ຣພ຺ໂພ, ນາປິ ສກ຺ໂກ ປຸຣິນ຺ທໂທ;

ມນຸສ຺ສກູໂຕ ອິທ຺ຂິມາ, ເອວໍ ຊານາຫີ ການຣາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ການຣາຕິ ຣຌ຺ຄການຣາຣິຕາຍ ນໍ ເອວໍ ອາລປຕິ໚

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ມນຸສ຺ສກູໂຕ ກິຣາຍໍ ມຍ຺ຫໍ ເອວໍ ພຫຸປ຺ກາໂຣ, ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ນໍ ສນ຺ຕປ຺ເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

ລ໔໚

‘‘ກຕຣູປມິທໍ ໂກໂຕ, ເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈໍ ອນປ຺ປກໍ;

ເທວມ຺ຫິ ວສ຺ສມານມ຺ຫິ, ອໂນວສ຺ສໍ ກວໍ ອກາ໚

ລ໕໚

‘‘ຕໂຕ ວາຕາຕເປ ໂຌເຣ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ກວໍ ອກາ;

ຕໂຕ ອມິຕ຺ຕມຊ຺ເຊສຸ, ສຣຕາຕໍ ກວໍ ອກາ໚

ລຜ຺໗

‘‘ຕໂຕ ພີຕານີ ຣຜຸຄານີ, ວສີໂນ ເຕ ກວໍ ອກາ;

ຕໂຕ ເອກສຕໍ ຂຕຸເຍ, ອນຸຍນຸເຕ ກວໍ ອກາ໗

ລກ຺໗

‘‘ປຕີຕາສຸສຸ ມຍໍ ໂກໂຕ, ວທ ຕໍ ກລຸຊມິຈຸຉສີ;

ຫຕຸຖິຍານໍ ອສຸສຣຖໍ, ນາຣີໂຍ ຈ ອລງກຕາ;

ນິເວສນານີ ຣມຸມານີ, ມຍໍ ໂກໂຕ ທທາມເສ໗

ລຓ຺໗

‘‘ອຖ ວງເຄ ວາ ມຄເຣ, ມຍໍ ໂກໂຕ ທທາມເສ;

ອຖ ວາ ອສຸສກາວນຸຕີ, ສຸມນາ ທມຸມ ເຕ ມຍໍ໗

ລລ຺໗

‘‘ອຸປຑຸໝໍ ວາປີ ຣຊຊສຸສ, ມຍໍ ໂກໂຕ ທທາມເສ;

ສເຈ ເຕ ອຕຸໂຖ ຣຊເຊນ, ອນຸສາສ ຍທິຈຸຉສີ’’ຕິ໗

ຕຕຸຖ ກຕຣູປມິທນຸຕິ ກຕສກາວໍ໗ ເວຍຸຍາວຈຸຈນຸຕິ ກາຍເວຍຸຍາວຕິກກມຸມໍ໗ ອໂນວສຸສນຸຕິ ອວສຸສໍ, ຍຖາ ເທໂວ ນ ວສຸສຕິ , ຕຖາ ກຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ໗ ສີຕຈຸຉາຍນຸຕິ ສີຕລໍ ຉາຍໍ໗ ວສີໂນ ເຕຕິ ເຕ ຣຜຸຄວາສີໂນ ອມຸຫາກໍ ວສວຕຸຕີໂນ໗ ຂຕຸເຍຕິ ຂຕຸຕີເຍ, ອຜຸຄກາຖາຍໍ ປນ ອຍເມວ ປາໂຖ໗ ປຕີຕາສຸສຸມຍນຸຕີ ຕຸຜຸຄາ ມຍໍ໗ ວທ ຕໍ ກລຸຊມິຈຸຉສີຕິ ກລຸຊນຸຕິ ຣຕນສຸເສຕໍ ນາມໍ, ວຣໍ ເຕ ທທາມິ, ຍໍ ຣຕນໍ ອິຈຸຉສີ, ຕໍ ວເທຫີຕິ ອຕຸໂຖ໗ ‘‘ຫຕຸຖິຍານ’’ນຸຕິອາທີຫິ ສຣູປໂຕ ຕໍ ຕໍ ຣຕນໍ ທສຸເສຕິ໗ ອສຸສກາວນຸຕິອສຸສກຣຜຸຄໍ ວາ ອວນຸຕິຣຜຸຄໍ ວາ໗ ຣຊເຊນາຕິ ສເຈປິ ເຕ ສກລຊມຸພຸທີປຣຊເຊນ ອຕຸໂຖ, ຕມຸປິ ເຕ ທຕຸວາ ອທໍ ພ ລກາວຸຣຫຕຸໂຖ ຕຸມຸຫາກໍ ຣຖສຸສ ປຸຣໂຕ ຄມິສຸສາມີຕິ ທີເປຕິ໗ ຍທິຈຸຉສີຕິ ເອເຕສຸ ມຍາ ວຸຕຸຕປຸປກາເຣສຸ ຍໍ ອິຈຸຉສີ, ຕໍ ອນຸສາສ ອາຓາເປຫີຕິ໗

ຕໍ ສຸຕຸວາ ນນຸທປຕຸຫີໂຕ ອຕຸຕໂນ ອຊີປຸປາຍໍ ອາວິກໂຣນຸໂຕ ອາຫ –

໑໐໐໗

‘‘ນ ເມ ອຕຸໂຖປີ ຣຊເຊນ, ນຄເຣນ ຊເນນ ວາ;

ອໂຖປີ ຊນປເທນ, ອຕຸໂຖ ມຍຸຫໍ ນ ວິຊຊຕີ’’ຕິ໗

‘‘ສເຈ ເຕ ມຍີ ສິເນໂຫ ອຕຸຖິ, ເອກໍ ເມ ວຈນໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໑໐໑။

‘‘ໂກໂຕວ ຣຜຸເຖ ວິຊິເຕ, ອຣຜຸເຜ ອຕຸຖິ ອສຸສໂມ;

ປີຕາ ມຍຸຫໍ ຊເນຕຸຕີ ຈ, ອຸໂກ ສມຸມນຸຕິ ອສຸສເມ။

໑໐໘။

‘‘ເຕສາຫໍ ປຸພຸພາຈຣິເຍສຸ, ປຸຜຸຜໍ ນ ລກາມິ ກາຕເວ;

ກວນຸຕໍ ອຊຸຊາວຣໍ ກຕຸວາ, ໂສຕໍ ຍາເຈມຸ ສໍວຣ’’ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ຣຜຸເຖຕິ ຣຊເຊ။ ວິຊິເຕຕິ ອາຕາປວຕຸຕິຍຸຖາເນ။ ອສຸສໂມຕິ ທີມວນຸຕາຣຜຸເຜ ເອໂກ ອສຸສໂມ ອຕຸຖິ။ ສມຸມນຸຕີຕິ ຕສຸມີ ອສຸສເມ ວສນຸຕີ။ ເຕສາຫນຸຕິ ເຕສຸ ອຫໍ။ ກາຕເວຕິ ວຕຸຕປຜິວຕຸຕຜລາຜລາຫຣຕາສງຂາຕໍ ປຸຜຸຜໍ ກາຕຸໍ ນ ລກາມິ, ກາຕາ ເມ ໂສຕປຕຸທີໂຕ ນາມ ມເມກສຸມີ ອປຣາເຂ ມາ ອິຊ ວສີຕິ ນໍ ປລາເປສີ။ ອຊຸຊາວຣນຸຕິ ອຂິອາວຣໍ ເຕ ມຍໍ ກວນຸຕໍ ສປຣິວາຣໍ ກຕຸວາ ໂສຕປຕຸທີຕໍ ສໍວຣໍ ຍາເຈມຸ, ອາຍຕິ ສໍວຣໍ ຍາຈາມາຕີ ອຕຸໂຖ။ ‘‘ຍາເຈມິນໍ ວຣ’’ນຸຕິປີ ປາໂຖ, ມຍໍ ຕຍາ ສທຸຂີ ໂສຕໍ ຍາເຈຍຸຍາມ ຂມາເປຍຸຍາມ, ອິມໍ ວຣໍ ຕວ ສນຸຕິກາ ຄຕຸຫາມີຕີ ອຕຸໂຖ။

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໓။

‘‘ກໂຣມິ ເຕ ຕໍ ວຈນໍ, ຍໍ ມໍ ກຕາສິ ພຸຣາຫຸມຕ;

ເອຕຜຸຈ ໂຂ ໂນ ອກຸຂາທິ, ກີວນຸໂຕ ໂຫນຸຕຸ ຍາຈກາ’’ຕີ။

ຕຕຸຖ ກໂຣມີຕິ ອຫໍ ສກລຊມຸພຸທີປຣຊຊໍ ທທມາໂນ ເອຕຸຕກໍ ກິ ນ ກຣິສຸສາມິ, ກໂຣມີຕິ ວທຕິ။ ກີວນຸໂຕຕິ ກິຕຸຕກາ။

ນນຸທປຕຸທີໂຕ ອາຫ –

໑໐໔။

‘‘ປໂຣສຕໍ ຊານປທາ, ມຫາສາລາ ຈ ພຸຣາຫຸມຕາ;

ອິເມ ຈ ຂຕຸຕິຍາ ສພຸເພ, ອກິຊາຕາ ຍສສຸສິໂນ;

ກວຜຸຈ ຣາຊາ ມໂນໂຊ, ອລໍ ເຫສຸສນຸຕິ ຍາຈກາ’’ຕີ။

ຕຕຸຖ ຊານປທາຕິ ຄຫປຕີ။ ມຫາສາລາ ຈ ພຸຣາຫຸມຕາຕິ ສາຣປຸປຕຸຕາ ພຸຣາຫຸມຕາ ຈ ປໂຣສຕາເຍວ။ ອລໍ ເຫສຸສນຸຕີຕິ ປຣິຍຕຸຕາ ກວິສຸສນຸຕິ။ ຍາຈກາຕິ ມມຕຸຖາຍ ໂສຕປຕຸທີຕສຸສ ຂມາປກາ။

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໘။

‘‘ຫတ္ထိ ອႆုေສ ຈ ໂຍເຊႆ့တ္တ, ຣထံ ສႆບຍုຫ ສາຣထိ;

ອາພႆຸ່ະນານိ ຄတ္ທາဂ, ပ်ာທາສုႆສາຣຍທုຸ່ະເຊ;

ອႆုສႆံ ຕံ ຄນိສုສာမိ, ຍတ္ထ ສႆုမတိ ໂກສိໂຍ’’ຕိ။

ຕတ္ထ ໂຍເຊႆ့တ္တูຕိ ຫတ္ထာໂຣຫາ ຫတ္ထိ, ອႆုສာໂຣຫາ ຈ ອႆုເສ ກပ္ປေပ႔ႆုတ္တ။ ຣထံ ສႆບຍုຫ ສາຣထิຕိ ສႆုມສາຣထိ တ္ວမ္ပိ ຣထံ ສႆບຍုຫ။ ອາພႆຸ່ະນານိຕိ ຫတ္ထิອုႆສຣေຖສုႆ ອາພႆຸ່ະຕິພุພານိ ກတ္ທານိ ຈ ຄတ္ທဂ။ ပ်ာທາສုႆສာຣຍທုဂ္ဆເຊຕိ ຣေຖ ฤปิตสຊปาทาสุ ສເຊ ອုႆສာຣຍႆုတ္တ ອုႆສာເປ႔ႆုတ္တ။ ໂກສິໂຍຕိ ຍႆုမ္ိ ອႆုສႆເມ ໂກສິຍໂຄတ္တໂຕ ວສຕိຕိ။

໑໐໙။

‘‘ຕໂຕ ຈ ຣາຊາ ປາຍາສิ, ເສນາຍ ຈတုຣງຄิນิ;

ອຄမာ ອႆုສႆံ ຣမ္မံ, ຍတ္ထ ສႆုမတิ ໂກສິໂຍ’’ຕิ။ – ອຍံ ອภิສႆုພုທ္ທຄາထာ;

ຕတ္ထ ຕໂຕ ຈາຕိ, ภิກ္ခເວ, ເອວံ ວတ္ວာ ຕໂຕ ໂສ ຣາຊາ ເອກສတ္ထတ္တິເຍ ຄເຫတ္ວာ ມທိຍາ ເສນາຍ ປຣິວုໂຕ ນႆုທပတ္ထิ ຕံ ປุຣໂຕ ກတ္ວາ ນຄຣາ ນိກ္ခမิ။ ຈတုຣງຄิນิຕิ ຈတုຣງຄิນิຍາ ເສນາຍ ອຄမาສิ, ອႆုตຣမတ္ເຄ ວတ္ຕมາໂນປิ ອວສႆံ ຄာမิ ຕາຍ ເອວံ ວုတ္ໂຕ။ ຈတုวิສติອກ္ໂຂภณีสງขาเตน พลกาเยน สหสิ มตฺคํ ปฏิปนฺนสฺส ตสฺส นนฺทปตฺหิโต อิทฺธานุภา เวน อฑฺฒฏฺฐสาวิตฺถตํ มตฺคํ สมํ มาเปตฺวา อากาเส จมฺมขตฺหํ ปตฺถริตฺวา ตตฺถ ปลฺลงฺเกน นิสีทิตฺวา เสนาย ปริวุ โต อลงฺกตหตฺถิกฺขนฺเธ นิสีทิตฺวา คจฺฉนฺเตน รญฺญา สหสิ สมฺมยุตฺตกถํ กเถนฺโต สีเตาตฺหาทิปริสฺสเย วาเรนฺ โต อคมาสิ။

ອຖສ္ส ອႆုສႆံ ປາປุဏນທิວເສ ໂສตาปတ္ທิໂຕ ‘‘มม กนิฏฺฐสฺส อติเรกสตฺตมาสสตฺตทิวสาธิกานิ สตฺต วสฺสานิ นิกฺ ขนฺตสฺสา’’ติ อาวชฺเชตฺวา ‘‘กหํ นุ โข โส เอตรหิ’’ติ ทิพฺเพน จกฺขุนา โอโลเกนฺโต ‘‘จตุวีสติอกฺโขภณีปริวาเรน สหสิ เอกสตราชาโน คเหตฺวา มมสฺเลว ขมาเปตุํ อาคจฺฉติ’’ติ ทิสฺวา จินฺเตสิ – ‘‘อิเมหิ ราชูหิ เจว ปริสาหิ จ มม กนิฏฺฐสฺส พหูนิ ปาฏิหาริยานิ ทิฏฺฐานิ, มมานุภาวํ อชานิตฺวา ‘อยํ กูฏชฏิโล อตฺตโน ปมาณํ น ชานาติ, อมฺ หากํ อยฺเยน สหสิ ปฏิเยชสี’ติ มํ วมฺเภนฺตา กเถนฺตา อวีจิปรายณา ภเวยฺยุํ, อิทฺธิปาฏิหาริยํ เนสํ ทสฺเสสฺ สามิ’’ติ။ โส จตุรงฺคุลมตฺเตน อํสํ อผุสนฺตํ อากาเส ภาชํ ฤเปตฺวา อโนตตฺตโต อุทกํ อาหริตุํ รญฺโญ อวิทูเร อา กาเสน ปายาสิ။ นนฺทปตฺหิโต ตํ อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวา อตฺตานํ ทสฺเสตุํ อวิสหนฺโต นิสินฺนฏฺฐาเนเยว อนฺตรธายิตฺ วา ปลายิตฺวา หิมวนฺตํ ปาวิสิ။ มโนชราชา ปน ตํ รมณีเยน อิสิเวเสน ตถา อาคจฺฉนฺตํ ทิสฺวา คาถมาห –

໑໐໗။

‘‘ກສ္ສ ກາທမ္ພໂຍ ກາໂຊ, ເວຫາສံ ຈတุຣງຄຸລံ;

ອံສံ ອສႆုဖုသံ ເອຕิ, ອုທຫາຣາຍ ຄຈ္ဆໂຕ’’ຕိ။

ຕတ္ထ ກາທမ္ພໂຍຕິ ກທမ္ພຣုກ္ခမໂຍ။ ອံສံ ອສႆုဖုသံ ເອຕิຕိ ອံສံ ອສႆုဖုသႆုໂຕ ສຍເມວ ອາຄຈ္ဆຕິ။ ອုທຫາຣາຍາຕິ ອုທກံ ອາຫຣິຕုံ ຄຈ္ဆႆုຕສ္ส ກສ္ສ ເອສ ກາໂຊ ເອວံ ເອຕိ, ໂກ ນາມ တ္ວံ, ກုໂຕ ວາ ອາຄຈ္ဆສိຕိ။

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ມຫາສຕ຺໕ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໐໗။

‘‘ອຫໍ ໂສໂຓ ມຫາຣາຊ, ຕາປໂສ ສຫິຕພ຺ພໂຕ;

ກຣາມິ ມາຕາປີຕໂຣ, ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວມຕນ຺ທິໂຕ။

໑໐໘။

‘‘ວເນ ຜລຍ຺ຈ ມູລຍ຺ຈ, ອາຫຣິຕ຺ວາ ທິສມ຺ປຕິ;

ໂປເສມິ ມາຕາປີຕໂຣ, ປຸພ຺ເພ ກຕມນຸສ຺ສຣ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສຫິຕພ຺ພໂຕຕິ ສຫິຕວໂຕ ສີລາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ເອໂກ ຕາປໂສ ອຫນ຺ຕິ ວທຕິ။ ກຣາມີຕິ ໂປເສມິ။ ອຕນ຺ທິໂຕຕິ ອນລໂສ ຫຸຕ຺ວາ။ ປຸພ຺ເພ ກຕມນຸສ຺ສຣນ຺ຕິ ເຕຫິ ປຸພ຺ເພ ກຕໍ ມຍ຺ຫໍ ຄຸຕໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕຕິ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ເຕນ ສທ຺ຮິ ວິສ຺ສາສໍ ກຕ຺ຕຸກາໂມ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໑໐။

‘‘ອິຈ຺ຉາມ ອສ຺ສມໍ ຄນ຺ຕຸໍ, ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕິ ໂກສິໂຍ;

ມຄ຺ຄໍ ໂນ ໂສຓ ອກ຺ຂາຫິ, ເຍນ ຄຈ຺ເຉມຸ ອສ຺ສມ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສມນ຺ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອສ຺ສມປທໍ။

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸພາເວນ ອສ຺ສມປທຄາມິມຄ຺ຄໍ ມາເປຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໑໑။

‘‘ອຍໍ ເອກປທີ ຣາຊ, ເຍເນຕໍ ເມຄສນ຺ນິກໍ;

ໂກວິລຸອາເຣຫີ ສຄ຺ຉນ຺ນໍ, ເອຕ຺ຖ ສມ຺ມຕິ ໂກສິໂຍ’’ຕິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ອຍໍ ເອກປທີໂກ ຊງຄມຄ຺ໂຄ, ອິມິນາ ຄຈ຺ຉຖ, ເຍນ ທິສາກາເຄນ ເອຕໍ ເມຄວຕ຺ຕໍ ສຸປຸປ຺ຜິຕໂກວິລຸອາຣສຄ຺ຉນ຺ນໍ ວນໍ ທິສ຺ສຕິ, ເອຕ຺ຖ ມມ ປີຕາ ໂກສິຍໂຄຕ຺ໂຕ ວສຕິ, ເອຕສ຺ສ ໂສ ອສ຺ສໂມຕິ။

໑໑໒။

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວານ ປກ຺ກາມິ, ຕຣມາໂນ ມຫາອິສີ;

ເວຫາເສ ອນຸຕລິກຸຂສຸມິ, ອນຸສາສິຕຸວານ ຂຕຸຕິເຍ។

໑໑໖។

‘‘ອສຸສມំ ປຣິມຊຸຊິຕຸວາ, ປຄຸຄາເປຕຸວານ ອາສນំ;

ປຕຸຕາສາລំ ປວິສິຕຸວາ, ປີຕຣំ ປຕິໂພຂຍິ។

໑໑໗។

‘‘ອິເມ ອາຍນຸຕິ ຣາຊາໂນ, ອກິຊາຕາ ຍສສຸສິໂນ;

ອສຸສມາ ນິກຸຂມິຕຸວານ, ນິສີທ ຕຸວំ ມຫາອິເສ។

໑໑໘។

‘‘ຕສຸສ ຕំ ວຈນំ ສຸຕຸວາ, ຕຣມາໂນ ມຫາອິສີ;

ອສຸສມາ ນິກຸຂມິຕຸວານ, ສທຸວາຣມຸຫິ ອຸປາວິສີ’’ຕິ។ – ອິມາ ອກິສມຸພຸທຸຂຄາຖາ;

ຕຕຸຖ ປກຸກາມີຕິ ອໂນຕຕຸຕំ ອຄມາສິ។ ອສຸສມំ ປຣິມຊຸຊິຕຸວາຕິ, ກິກຸຂເວ, ໂສ ອິສີ ເວເຄນ ອໂນຕຕຸຕំ ຄນຸຕຸວາ ປານີຍំ ອາຫາຍ ເຕສຸ ຣາຊູສຸ ອສຸສມំ ອສມຸປຕຸເຕສຸເຍວ ອາຄນຸຕຸວາ ປານີຍພເຍ ປານີຍມາລຸອເກ ຖເປຕຸວາ ‘‘ມຫາຊໂນ ປີວິສຸສຕີ’’ຕິ ວນກຸສຸເມຫິ ວາເສຕຸວາ ສມຸມຊຸຊນີ ອາຫາຍ ອສຸສມំ ສມຸມຊຸຊິຕຸວາ ປຕຸຕາສາລທຸວາເຣ ປີຕຸ ອາສນំ ປຄຸຄາເປຕຸວາ ປວິສິຕຸວາ ປີຕຣំ ຊານາເປສີຕິ ອຕຸໂຖ។ ອຸປາວິສີຕິ ອຸຈຸຈາສເນ ນິສີທິ។

ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ມາຕາ ປນ ຕສຸສ ປຈຸຉໂຕ ນີຈຍຸຖາເນ ເອກມນຸຕំ ນິສີທິ។ ມຫາສຕຸໂຕ ນີຈາສເນ ນິສີທິ។ ນນຸທປຕຸທີໂຕປີ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ອໂນຕຕຸຕໂຕ ປານີຍំ ອາຫາຍ ອສຸສມំ ອາຄຕກາເລ ຣຄຸໂຍ ສນຸຕິກំ ອາຄນຸຕຸວາ ອສຸສມສຸສ ອວິທູເຣ ຂນຸຂາວາຣំ ນິວາເສສີ។ ອຖ ຣາຊາ ນຸຫຕຸວາ ສພຸພາລງກາຣປຕິມຕຸທີໂຕ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ນນຸທປຕຸທີຕំ ຄເຫຕຸວາ ມຫນຸເຕນ ສິຣິໂສກຄຸເຄນ ໂພຂິສຕຸຕំ ຂມາເປតុំ ອສຸສມំ ປາວິສີ។ ອຖ ນំ ຕຖາ ອາຄຈຸຉນຸຕំ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ປີຕາ ທິສຸວາ ໂພຂິສຕຸຕំ ປຸຈຸຉິ, ໂສປີສຸສ ອາຈິກຸຂិ។ ຕມຕຸຖំ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໑໙។

‘‘ຕຄຸຈ ທິສຸວານ ອາຍນຸຕំ, ຊລນຸຕំຣິວ ເຕຊສາ;

ຂຕຸຍສງຂປຣິພຸຍູລຸທំ, ໂກສິໂຍ ເອຕທພຸຣວិ។

໑໑໗។

‘‘ກສຸສ ເກຣີ ມຸທິງຄາ ຈ, ສງຂາ ປຕາວທິນຸທິມາ;

ປຸຣໂຕ ປຕິປນຸນານិ, ຫາສຍນຸຕາ ຣເຖສភំ។

໑໑໗។

‘‘ກສ຺ສ ກຄ຺ຈນປຜ຺ເຜນ, ປຸຖຸນາ ວິຊຊວຕ຺ຕິນາ;

ຍຸວາ ກລາປສນ຺ນທ຺ໂຂ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໑໘។

‘‘ອຸກ຺ກາມຸຂປຫຄ຺ຖໍວ , ຂທິຣງຄາຣສນ຺ນິກໍ;

ມຸຂຄ຺ຈ ຣຸຈິຣາ ກາຕິ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໘໐។

‘‘ກສ຺ສ ປຄ຺ຄຫິຕໍ ຉຕ຺ຕໍ, ສສລາກໍ ມໂນຣມໍ;

ອາທິຈ຺ຈຣໍສາວຣຕໍ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໘໑។

‘‘ກສ຺ສ ອງຄໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ, ວາລພິຊນິມຸຕ຺ຕມໍ;

ຈຣນ຺ຕິ ວຣປຸຄ຺ຄສ຺ສ, ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຂນ ອາຍໂຕ។

໑໘໘។

‘‘ກສ຺ສ ເສຕານິ ຉຕ຺ຕານິ, ອາຊານີຍາ ຈ ວມ຺ມິຕາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິເຣນ຺ຕິ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໘໓។

‘‘ກສ຺ສ ເອກສຕໍ ຂຕ຺ຍາ, ອນ຺ຍນ຺ຕາ ຍສສ຺ສິໂນ;

ສມນ຺ຕານຸປຣິຍນ຺ຕິ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໘໔។

‘‘ຫຕ຺ຖິອສ຺ສຣຖປຕ຺ຕິ, ເສນາ ຈ ຈຕຸຣງຄິນີ;

ສມນ຺ຕານຸປຣິຍນ຺ຕິ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍ។

໑໘໕។

‘‘ກສ຺ເສສາ ມຫຕີ ເສນາ, ປີຌ຺ຄິໂຕ ອນ຺ວຕ຺ຕຕິ;

ອກ຺ໂຂກຕິ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕາ, ສາຄຣສ຺ເສວ ອູມິໂຍ။

໑໘໖။

‘‘ຣາຊາກິຣາຊາ ມໂນໂຊ, ອິນ຺ໂທວ ຊຍຕໍ ປ໌ຕິ;

ນນ຺ທສ຺ສຊ຺ຊາວຣໍ ເອຕິ, ອສ຺ສມໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນໍ။

໑໘໗။

‘‘ຕສ຺ເສສາ ມຫຕີ ເສນາ, ປີຌ຺ຄິໂຕ ອນ຺ວຕ຺ຕຕິ;

ອກ຺ໂຂກຕິ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕາ, ສາຄຣສ຺ເສວ ອູມິໂຍ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຊລນ຺ຕໍຣິວາຕິ ຊລນ຺ຕໍ ວິຍ။ ປຌິປ຺ນນານີຕິ ເອຕານິ ຕູຣິຍານິ ກສ຺ສ ປ຺ຣໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ທາສຍນ຺ຕາຕິ ໂຕ ເສນ຺ຕາ။ ກລ຺ຈນປຌ຺ຌນາຕິ, ຕາຕ, ກສ຺ສ ກລ຺ຈນມເຍນ ວິຊ຺ຊວຕ຺ເຕນ ອຸຕ຺ຕືສປຌ຺ເຌນ ນລາຌນ຺ໂຕ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕຕິ ປ຺ຈ຺ຉຕິ။ ຍວາຕິ ຕຣ຺ໂຕ။ ກລາປສນ຺ນທ຺ໂຜຕິ ສນ຺ນທ຺ຜສຣຕູຕີໂຣ။ ອຸກ຺ກາມຸຂປຫຌ຺ຄໍ ວາຕິ ກມ຺ມາຣານໍ ອຸທ຺ຒເນ ປຫຌ຺ຄໍ ສຸວຕ຺ຕໍ ວິຍ။ ຂທິຣງ຺ຄາຣສນ຺ນິກາສ຺ຕີ ວີຕຈ຺ຈິຕຂທິຣງ຺ຄາຣວຕ຺ຕໍ။ ອາທິຈ຺ຈຣໍສາວຣຕນ຺ຕິອາທິຈ຺ຈຣໍສີນໍ ອາວຣຕໍ။ ອງ຺ຄໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫາຕີ ອງ຺ຄໍ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ, ສຣີຣໍ ປຣິກ຺ຂິປີຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ວາລພີຊນີມຸຕ຺ຕມນ຺ຕີ ວາລພີຊນີ ອຸຕ຺ຕມໍ ။ ຈຣນ຺ຕີຕິ ສຄ຺ຈຣນ຺ຕິ။ ຉຕ຺ຕານີຕິ ອາຊານີຍປີຌ຺ເຄ ນິສິນ຺ນານໍ ຌາຣິຕຉຕ຺ຕານິ။ ປຣິກິເຣນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ສມນ຺ຕາ ສພ຺ພທິສາກາເຄສຸ ປຣິກິຣຍນ຺ຕິ။ ຈຕ຺ຣງ຺ຄີນີຕິ ເອເຕຫິ ຫຕ຺ຖິອາທີຫິ ຈຕູຫິ ອງ຺ເຄຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ။ ອກ຺ໂຂກຕີຕິ ໂຂເກຕ຺ ນ ສກ຺ກາ။ ສາຄຣສ຺ເສວາຕິ ສາຄຣສ຺ສ ອູມິໂຍ ວິຍ ອປ຺ຣິຍນ຺ຕາ။ ຣາຊາກິຣາຊາຕິ ເອກສຕຣາຊູນໍ ປ຺ູຊິໂຕ, ເຕສໍ ວາ ອຊິໂກ ຣາຊາຕິ ຣາຊາກິຣາຊາ။ ຊຍຕໍ ປ໌ຕີຕິ ຊຍປ຺ປຕ຺ຕານໍ ຕາວຕຶສານໍ ເຊຌ຺ຄໂກ။ ອຊ຺ຊາວຣນ຺ຕີ ມມໍ ຂມາປນຕ຺ຖາຍ ນນ຺ທສ຺ສ ປຣິສກາວໍ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອຕິ။

ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໘။

‘‘ອນຸລິຕ຺ຕາ ຈນ຺ທເນນ, ກາສິກຸຕ຺ຕມຌາຣີໂນ;

ສພ຺ເພ ປ໌ລ຺ຊລີກາ ຫຸຕ຺ວາ, ອິສີນໍ ອຊ຺ຊຸປາຄມຸ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອິສີນໍ ອຊ຺ຊຸປາຄມຸນ຺ຕີ, ກິກ຺ຂເວ, ສພ຺ເພປີ ເຕ ຣາຊາໂນ ສຸຣກິຈນ຺ທເນນ ອນຸລິຕ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕມກາສິກວຕ຺ຖຌາຣີໂນ ສີຣສິ ປຕິຌ຺ຌາປີຕອລ຺ຊລີ ຫຸຕ຺ວາ ອິສີນໍ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປ໌ຄຕາ။

ຕໂຕ ມໂນໂຊ ຣາຊາ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ປຌິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໙။

‘‘ກຈ຺ຈິ ນ຺ ໂກໂຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ອຸຄ຺ເຂນ ຍາເປຖ, ກຈ຺ຈິ ມູລຜລາ ພຫູ។

໑໓໐។

‘‘ກຈ຺ຈິ ຫံສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣິສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຓ຺ເຓ, ກຈ຺ຈິ ຫີສາ ນ ວິຊຊຕີ’’ຕີ។

ຓໂຕ ປຣံ ອຸກິນ຺ນံ ເຕສံ ວຈນປຜິວຈນວເສນ ກຖິຕຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ –

໑໓໑។

‘‘ກຸສລຄ຺ເຈວ ໂນ ຣາຊ, ອໂຖ ຣາຊ ອນາມຍံ;

ອໂຖ ອຸຄ຺ເຂນ ຍາເປມ, ອໂຖ ມູລຜລາ ພຫູ។

໑໓໘។

‘‘ອໂຖ ຫံສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣິສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຓ຺ເຓ, ຫີສາ ມຍ຺ຫံ ນ ວິຊຊຕີ។

໑໓໓។

‘‘ພຫູນິ ວສ຺ສປູຄານິ, ອສ຺ສເມ ສມ຺ມຕံ ອິຂ;

ນາກິຊານາມິ ອຸປ຺ປນ຺ນံ, ອາພາຂံ ອມໂນຣມံ។

໑໓໔។

‘‘ສ຺ວາຄຕံ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕံ;

ອິສ຺ສໂຣສິ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕ, ຍံ ອິຂຕ຺ຖິ ປເວທຍ។

໑໓໕។

‘‘ຕິນ຺ທຸການິ ປິຍາລານິ, ມຂຸເກ ກາສ຺ມາຣິໂຍ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ກຸຄ຺ຊ ຣາຊ ວຣံ ວຣံ។

໑໓໖។

‘‘ອິທມ្បិ ປານີຍំ ສີຕំ, ອາກຕំ ຄິຣິຄພ្ភរា;

ຕໂຕ ປິວ ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ្វំ ອភិកង្ខសិ។

១៧៧។

‘‘ປដិគ្គហិតំ ຍំ ທິន្នំ, ສព្ពស្ស ອគ្ឃិយំ ກតំ;

នន្ទស្សាបិ និសាមេថ, វចនំ សោ បវក្ខតិ។

១៧៨។

‘‘ອជ្ឈាវរម្ហា នន្ទស្ស, ភោតោ សន្តិកមាគតា;

សុណាតុ ភវំ វចនំ, នន្ទស្ស បរិសាយ ចា’’តិ។

ອິມາ ເຍກ្យុເຍນ ປາກຜសម្ពន្ធាເຍວ, ຍំ ປເនត្ថ ອປាកដំ, ຕເທວ ວក្ខាម។ ປເວທយាតិ ຍំ ອិមស្មិំ ຄាເນ ຕວ ອភិរុចិតំ ອត្ថិ, ຕំ ໂນ ກថេហីតិ ວທតិ។ ຊុហុតាបុប្ផានីតិ ເອតានិ ນានារុក្ខផលានិ ຊុហុតាមន្តប្រកាតានិ មន្ទរានិ។ ວរំ ວរន្តិ ອິໂຕ ຊុត្តមុត្តមំ គហេត្វា ភុញ្ជ។ គិរិគព្ភរាតិ ឧភោតព្ភតោ។ សព្ពស្ស ອគ្ឃិយន្តិ ເຍນ ມຍំ ອាបុច្ឆិតា, ຕំ ອម្ហេហិ ປដិគ្គហិតំ ນាម ຕុម្ហេហិ ຈ ທិន្នមេວ ນាម, ເອត្តាវតា ອិមស្ស ຊនស្ស សព្ពស្ស ອគ្ឃិយំ ຕុម្ហេហិ ກតំ។ នន្ទស្សាបិ ຕិ ອម្ហាកំ ຕាວ សព្ពំ ກតំ, ອិທានិ ປນ នន្ទបណ្ឌិតោ ກិញ្ចិ វត្តុកាមោ , ຕស្សាបិ ຕាວ ວចនំ សុណាថ។ ອជ្ឈាវរម្ហា ຕិ មយញ្ហិ ន ອញ្ញេន ກម្មេន ອាគតា, នន្ទស្ស ປន ປរិសា ហុត្វា ຕុម្ហាកំ ខមាបនត្ថាយ ອាគតាតិ ວທតិ។ ភវន្តិ ភវំ ໂសតាបណ្ឌិតោ សុណាតុ។

ເອວំ វុត្តេ នន្ទបណ្ឌិតោ ອុដ្ឋាយាសនា មាតាបិតរោ ຈ ກាតរញ្ច វន្ទិត្វា សភបរិសាយ សទ្ធិំ សល្លបន្តោ ອាហ –

១៧៩។

‘‘បរោសតំ ຊានបទា, មហាសាលា ຈ ព្រាហ្មណា;

ອិមេ ຈ ខត្តិយា សព្ពេ, ອភិជាតា យសស្សិនោ;

ភវញ្ច រាជា មនោជោ, ອនុមញ្ញន្តុ មេ វចោ។

១៨០។

‘‘យេ ຈ សន្តិ សមិតារោ, យក្ខានិ ອិធ មស្សមេ;

ອរញ្ញេ ភូតភព្យានិ, សុណន្តុ វចនំ មម។

១៨១។

‘‘នមោ ກត្វាន ភូតានំ, ອិសិំ វក្ខាមិ សុព្ពតំ;

ໂສ ຕຸຍາຫံ ທກ຺ຂິຓາ ພາຫຸ, ຕວ ໂກສິຍ ສມ຺ມໂຕ໚

໑໘໒໚

‘‘ປີຕຣໍ ເມ ຊເນຕ຺ຕິຍ຺ຈ, ກຕ຺ຕຸກາມສ຺ສ ເມ ສໂຕ;

ວິຣ ປຸລ຺ລມີທໍ ຖານໍ, ມາ ມໍ ໂກສິຍ ວາຣຍ໚

໑໘໓໚

‘‘ສພ຺ພິ ເຫຕໍ ອຸປລ຺ລາຕໍ, ມເມຕໍ ອຸປນິສ຺ສຊ;

ອຸຜ຺ຖານປາຣິຈຣິຍາຍ, ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຕຍາ ກຕໍ;

ສາຕາປີຕູສຸ ປຸລ຺ລານີ, ມມ ໂລກຫໂທ ກວ໚

໑໘໔໚

‘‘ຕເຖວ ສນ຺ຕິ ມນຸຊາ, ສມ຺ເມ ສມ຺ມປທໍ ວິທູ;

ມຄ຺ໂຄ ສຄ຺ຄສ຺ສ ໂລກສ຺ສ, ຍຖາ ຊານາສິ ຕ຺ວໍ ອິເສ໚

໑໘໕໚

‘‘ອຸຜ຺ຖານປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປີຕຸສຸຂາວຫໍ;

ຕໍ ມໍ ປຸລ຺ລາ ນິວາເຣຕິ, ອຣິຍມຄ຺ຄາວໂຣ ນໂຣ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອນຸມລ຺ລນ຺ຕູຕິ ອນຸພ຺ຊຊນ຺ຕຸ, ສາສຸກໍ ສຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ກໂຣນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສມິຕາໂຣຕິ ສມາຄຕາ໚ ອຣລ຺ເລ ກູຕກພ຺ຍານີຕິ ອສ຺ມິ ຫິມວນ຺ຕາຣລ຺ເລ ຍານິ ກູຕານິ ເຈວ ວຸຫ຺ເມມຣິຍາທປ຺ປຕ຺ຕານິ ກພ຺ຍານິ ຈ ຕຣຸຓເທວຕານິ, ຕານິປີ ສພ຺ພານິ ມມ ວຈນໍ ສຸຓນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ‘‘ນໂມ ກຕ຺ວານາ’’ຕິ ອິທໍ ໂສ ປຣິສາຍ ສລ຺ລໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ວນສຓ຺ເຑ ນິພ຺ພຕ຺ຕເທວຕານໍ ນມກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອາຫ໚ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຊ຺ຊ ພຫູຫິ ເທວຕາຫິ ມມ ກາຕິກສ຺ສ ສມ຺ມກຖາສວນຕ຺ຖໍ ອາຄຕາຫິ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຫໍ ໂວ ນມກ຺ກາໂຣ, ຕຸມ຺ເຫປີ ມຍ຺ຫໍ ສຫາຍາ ໂຫຖາຕິ໚ ໂສ ເທວຕານໍ ອລ຺ຊລິ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິສໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ‘‘ອິສີ ວກ຺ຂາມີ’’ຕິອາທິມາຫ໚ ຕຕ຺ຖ ອິສີນ຺ຕິ ໂສຕາປຕ຺ຫິຕໍ ສນ຺ສາຍ ວທຕິ໚ ສມ຺ມໂຕຕິ ກາຕໂຣ ນາມ ອຽຄສມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ໂສ ເຕ ອຫໍ ທກ຺ຂິຓາ ພາຫູຕິ ສມ຺ມໂຕ໚ ເຕນ ເມ ຂມິຕຸໍ ອຣຫຖາຕິ ທີເປຕິ໚

ວິຣາຕິ ວິຣິຍວນ຺ຕ ມຫາປຣກ຺ກມ໚ ປຸລ຺ລມີທໍ ຖານນ຺ຕິ ອິທໍ ມາຕາປີຕຸອຸປຜ຺ຖານໍ ນາມ ປຸລ຺ລໍ ສຄ຺ຄສໍວຕ຺ຕນິກກາຣຕໍ, ຕໍ ກໂຣນ຺ຕໍ ມໍ ມາ ວາຣຍາຕິ ວທຕິ໚ ສພ຺ພິ ເຫຕນ຺ຕິ ເອຕລ຺ຫີ ມາຕາປີຕຸອຸປຜ຺ຖານໍ ນາມ ປຕ຺ສິເຕຫິ ອຸປລ຺ລາຕໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ລາຕລ຺ເຈວ ວຕ຺ຕິຕລ຺ຈ໚ ມເມຕໍ ອຸປນິສ຺ສຊາຕິ ອິທໍ ຕ຺ວໍ ມຍ຺ຫໍ ນິສ຺ສຊ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫີ ເທຫີ໚ ອຸຜ຺ຖານປາຣິຈຣິຍາຍາຕິ ອຸຜ຺ຖາເນນ ຈ ປາຣິຈຣິຍາຍ ຈ໚ ກຕນ຺ຕິ ທີຆຣຕ຺ຕໍ ຕຍາ ກຸສລໍ ກຕໍ໚ ປຸລ຺ລານີຕິ ອິທານິ ອຫໍ ມາຕາປີຕູສຸ ປຸລ຺ລານິ ກຕ຺ຕຸກາໂມ໚ ມມ ໂລກທໂທຕິ ຕສ຺ສ ມມ ຕ຺ວໍ ສຄ຺ຄໂລກຫໂທ ໂຫຕິ, ອຫລ຺ຫິ ເຕສໍ ວຕ຺ຕໍ ອຸປຜ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ອປ຺ຣິມາຕໍ ຍສໍ ລກິສ຺ສາມິ, ຕສ຺ສ ເມ ຕ຺ວໍ ທາຍໂກ ໂຫຫີຕິ ວທຕິ໚

ຕເຖວາຕິ ຍຖາ ຕຸວໍ ຊານາສິ, ຕເຖວ ອລຸເລປີ ມນຸຊາ ອິມິສຸສໍ ປຣິສາຍໍ ສນຸຕິ, ເຕ ນານປຸປການເຣ ຊມຸເມ ອິທໍ ເຊຍຸຖາປຈາ ຍິກກາວສງຂາຕໍ ຊມຸມໂກຍຸຖາສໍ ວທນຸຕີ. ກິນຸຕິ? ມຄຸໂຄ ສຄຸຄສຸສ ໂລກສຸສາຕີ. ສຸຂາວທນຸຕິ ອຸຍຸຖາເນນ ຈ ປາຣິຈຣິຍາຍ ຈ ມາຕາປີຕູນໍ ສຸຂາວທໍ. ຕໍ ມນຸຕິ ຕໍ ນໍ ເອວໍ ສມຸມາປຜິປນຸນມຸປີ ກາຕາ ໂສຕາປຕຸທິໂຕ ຕມຸຫາ ປຸລຸລາ ອກິວາເຣຕີ. ອຣິຍມຄຸຄາວໂຣຕິ ໂສ ເອວໍ ວາເຣນຸໂຕ ອຍໍ ນໂຣ ມມ ປີຍທສຸສນຕາຍ ອຣິຍສງຂາຕສຸສ ເວທໂລກສຸສ ມຄຸຄາວຣໂຕ ນາມ ໂຫຕີຕີ.

ເອວໍ ນນຸທປຕຸທິເຕນ ວຸຕຸເຕ ມຫາສຕຸໂຕ "ອິມສຸສ ຕາວ ຕຸມຸເຫທິ ວຈນໍ ສຸຕໍ, ອິທານິ ມມປີ ສຸຕາຖາ"ຕິ ສາເວນຸໂຕ ອາຫ –

໑໘໕.

"ສຸຕນຸຕຸ ໂກນຸໂຕ ວຈນໍ, ກາຕຸຣຊຊາວຣາ ມມ;

ກຸລວໍສໍ ມຫາຣາຊ, ໂປຣາຕໍ ປຣິຫາປຍໍ;

ອຊມຸມຈາຣີ ເຊຍຸເຖສຸ, ນິຣຍໍ ໂສປປຊຊຕີ.

໑໘໖.

"ເຍ ຈ ຊມຸມສຸສ ກຸສລາ, ໂປຣາຕສຸສ ທິສມຸປຕິ;

ຈາຣິຕຸເຕນ ຈ ສມຸປນຸນາ, ນ ເຕ ຄຈຸລນຸຕິ ທຸຄຸຄຕີ.

໑໘໗.

"ມາຕາ ປີຕາ ຈ ກາຕາ ຈ, ກຄີນີ ລາຕີ ພນຸຊວາ;

ສພຸເພ ເຊຍຸຖສຸສ ເຕ ການຣາ, ເອວໍ ຊານາທິ ການຣຊ.

໑໘໘.

"ອາທິຍິຕຸວາ ຄຣຸໍ ການໍ, ນາວິໂກ ວິຍ ອຸສຸສເທ;

ຊມຸມລຸຈ ນປຸປມຊຊາມິ, ເຊຍຸໂຖ ຈສຸມິ ຣເຖສກາ"ຕີ.

ຕຕຸຖ ກາຕຸຣຊຊາວຣາຕິ ມມ ກາຕຸ ປຣິສາ ທຸຕຸວາ ອາຄຕາ ໂກນຸໂຕ ສພຸເພປີ ຣາຊາໂນ ມມປີ ຕາວ ວຈນໍ ສຸຕນຸຕຸ. ປຣິຫາປຍນຸຕິ ປຣິຫາເປນຸໂຕ. ຊມຸມສຸສາຕິ ເຊຍຸຖາປຈາຍນຊມຸມສຸສ ປເວຕີຊມຸມສຸສ. ກຸສລາຕິ ເລກາ. ຈາຣິຕຸເຕນ ຈາຕິ ອາ ຈາຣສີເລນ ສມຸປນຸນາ. ການຣາຕິ ສພຸເພ ເອເຕ ເຊຍຸເຖນ ວທິຕພຸພາ ປຜິຊຄຸຄິຕພຸພາຕິ ຕສຸສ ການຣາ ນາມ. ນາວິໂກ ວິຍາຕິ ຍຖາ ນາວາຍ ຄຣຸໍ ການໍ ອາທິຍິຕຸວາ ສມຸທຸທມຊຊເຊ ນາວໍ ໂສຕຸຖິນາ ເນຕຸໍ ນາວິໂກ ອຸສຸສເທຕິ ວາຍມຕິ, ສທ ນາວາຍ ສພຸພກາຕຸທລຸຈ ຊໂນ ຈ ຕສຸເສວ ການໂຣ ໂຫຕີ, ຕຖາ ມເມວ ສພຸເພ ລາຕກາ ການໂຣຕິ , ອທລຸຈ ເຕ ອຸສຸສຫາມິ ປຜິຊຄຸຄິຕຸໍ ສກຸໂກມິ, ຕລຸຈ ເຊຍຸຖາປຈາຍນຊມຸມໍ ນປຸປມຊຊາມິ, ນ ເກວລລຸຈ ເອເຕສລຸເລວ, ສກລສຸສປີ ໂລກສຸສ ເຊຍຸໂຖ ຈ ອສຸມິ, ຕສຸມາ ອທເມວ ສທຸລີ ນນຸເທນ ປຜິຊຄຸຄິຕຸໍ ຍຸຕຸໂຕຕີ.

ຕំ ສຸຕ្វາ ສພ្ພេປិ ເຕ ຣາຊາໂນ ອຕ្តមនາ ຫຸຕ្វາ ''ເຊដ្ឋកາຕិກສ្ສ ກិຣ ອວເສສາ ກາຣាຕិ ອຊ្ຊ ອម្ហេហិ ໝាຕ''ນ្តិ ນນ្ທបຕ្ថិຕំ ປຫាយ ມຫາສຕ្តំ ສន្និស្សិតា ຫຸຕ្វາ ຕສ្ສ ຖុតិ ກໂຣន្តា ທ្វេ ຄາຖາ ອភាសិំសុ –

໑໘໐។

''ອສិតមា ຕមេ ໝាតំ, ຊາລំວ ຊາຕវេហໂຕ;

ເອວមេວ ໂນ ກວំ ສម្មំ, ໂກສិໂຍ ປ្ວិហំសយិ។

໑໘໑។

''ຍຖາ ອຸທយមາຫិຈុໂຈ, ວາສុເທໂວ ປភាງກໂຣ;

ປាពិនំ ປ្ວិហំសេຕិ, ຣູປំ ກលុຍາណປាປកំ;

ເອວមេວ ໂນ ກວំ ສម្មំ, ໂກສិໂຍ ປ្ວិហំសយិ''ຕិ។

ຕຕ្ຖ ອສិតមាຕិ ມយំ ອិໂຕ ປុព្ពេ ເຊដ្ឋកາປຈ្ចាមិត្តមប្បដិច្ឆាហកោ ຕមេ ວຕ្តមານາ ນ ຊານាម, ອຊ្ຊ ຊາຕវេហໂຕ ຊາລំວ ໝាតំ ອສិតតា។ ເອວមេວ ໂນຕិ ຍຖາ ມហន្ទກារេ ປព្ພតមត្ថកេ ຊລិໂຕ ຊາຕវេໂທ ສមន្តា ອាໂລកំ ຜរន្ໂຕ ຣູປានិ ທສ្សេຕិ, ຕຖາ ໂນ ກວំ ໂກສិយໂគຕ្ໂຕ ສម្មំ ປ្ວិហំសយិຕិ ອຕ្ໂຖ។ ວាສុເທໂວຕិ ວសុເທໂວ ວសុໂຊຕໂນ, ສນ្ປកាສໂນຕិ ອຕ្ໂຖ។

ອិຕិ ມຫາສຕ្ໂຕ ເອຕ្តកំ ກាលំ ນន្ທបຕ្ថិຕສ្ສ ປាដិហារិយានិ ທិស្វា ຕສ្មិ ປសន្នຈិត្តេ ເຕ ຣາຊາໂນ ໝាពພលេນ ຕស្ມិ ປសាທំ ກិន្ទិត្វា ອຕ្តໂນ ກតំ ຄាຫាបេត្វា ສព្ພេວ ອຕ្តໂນ មុខំ ອລុໂລកិເຕ ອភាសិ។ ອຖ ນន្ທបຕ្ថិໂຕ ''ກាຕា ເມ ປຕ្ថិໂຕ ພុយត្ໂຕ ສម្មកຖិໂກ ສព្ພេປិមេ ຣາຊາໂນ ກិន្ទិត្វា ອຕ្តໂນ ປក្ខេ ກຣិ, ຄេបេត្វា ອិមំ ອលុໂລ មយ្ហំ ປដិសរណំ ນត្ថិ, ອិមមេວ ຍាຈិស្សាមិ''ຕិ ຈិន្តេត្វា ຄາຖມាហ –

໑໘໔។

''ເອວំ ເມ ຍាຈមានស្ស, ອលុຊលី ນាວພុຊ្ຊຖ;

ຕວ ພហុສຈ្ໂຈ ເຫສ្សំ, ວុឌ្ឍិໂຕ ປរិຈាຣໂກ''ຕិ។

ຕស្សត្ຖາ – ສເຈ ຕុម្ហេ ມម ເອວំ ຍាຈមានស្ស ឧមាប្បនត្ថាយ ປគ្គហិຕំ ອលុຊលី ນាວພុຊ្ຊຖ ນ ປដិគ្គណ្ហថ, ຕុម្ហេໂວ ມាຕាປិຕໂຣ ອុປ្បដ្ឋហຖ, ອហំ ປນ ຕុម្ហាກំ ພហុສຈ្ໂຈ ເວយ្យាវច្ចກໂຣ ເຫສ្សំ, ຣຕ្តិន្ទិວំ ອនលសភាເວន ວុឌ្ឍិໂຕ ປរិ ຈາຣໂກ ອហំ ຕុម្ហេ ປដិຊគ្គិស្សាមិຕិ។

ມຫາສຕ្ຕស្ស ປកតិយាປិ ນន្ທបຕ្ថិເຕ ໂທໂສ ວາ ເວຣំ ວາ ນຕ្ຖិ, ອຕិຖទ្ធំ ວຈនំ ກຖេន្ຕស្ស ປនស្ស មានຫាປនត្ថំ និគ្គហវេន ຕຖາ ກត្វា ອិທានិស្ស ວຈនំ ສុត្វា ຕុដ្ឋຈិត្ໂຕ ຕស្មិ ປសាທំ ອុប្បាເທត្វា ''ອិທានិ ເຕ ឧមាមិ, ມាຕា ປិຕໂຣ ຈ ປដិຊគ្គិតុំ លភិស្សសិ''ຕិ ຕស្ສ ຄុណំ ປកាសេន្ໂຕ ອាហ –

໑໘៥។

‘‘ອທ຺ສາ ນນ຺ທ ວິຊານາສິ, ສຫ຺ສມ຺ມໍ ສພ຺ພິ ເທສິຕໍ;

ອຣິໂຍ ອຣິຍສມາຈາໂຣ, ພາລ຺ຫໍ ຕ຺ວໍ ມມ ຣຸຈ຺ຈສີ.

໑໘໔.

‘‘ກວນ຺ຕໍ ວຫາມິ ໂກຕິລ຺ຈ, ສ຺ຓາຫິ ວຈນໍ ມມ;

ນາຍໍ ກາໂຣ ກາຣມໂຕ, ອຫ຺ ມຍ຺ຫໍ ກ຺ທາຈນໍ.

໑໘໕.

‘‘ຕໍ ມໍ ອຸປ຺ຜ຺ກິຕໍ ສນ຺ຕໍ, ມາຕາປີຕ຺ ສ຺ຂາວຫໍ;

ນນ຺ໂທ ອຊ຺ຊາວຣໍ ກຕ຺ວາ, ອຸປ຺ຜ຺ຖານາຍ ຍາຈຕີ.

໑໘໖.

‘ໂຍ ເວ ອິຈ຺ຉຕິ ກາເມນ, ສນ຺ຕານໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນໍ;

ນນ຺ທໍ ໂວ ວຣຖ ເອໂກ, ກໍ ນນ຺ໂທ ອຸປ຺ຕິຜ຺ຖຕູ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຣິໂຍຕິ ສຸນ຺ທໂຣ. ອຣິຍສມາຈາໂຣຕິ ສຸນ຺ທຣສມາຈາໂຣປີ ຊາໂຕ. ພາລ຺ຫນ຺ຕິ ອິທານິ ຕ຺ວໍ ມມ ອຕິວິຍ ຣຸຈ຺ຈສີ. ສ຺ຓາຫາຕິ ອມ຺ມ ຕາຕາ ຕຸມ຺ເຫ ມມ ວຈນໍ ສ຺ຓາຖ. ນາຍໍ ກາໂຣຕິ ອຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຜິຊ຺ຄຄນກາໂຣ ນ ກທາຈິ ມມ ກາຣມໂຕ ອຫຸ. ຕໍ ມນ຺ຕິ ຕໍ ກາໂຣຕິ ອມລ຺ລິຕ຺ວາວ ມໍ ຕຸມ຺ເຫ ອຸປ຺ຜ຺ກິຕໍ ສມານໍ. ອຸປ຺ຜ຺ຖານາຍ ຍາຈຕີຕິ ຕຸມ຺ເຫ ອຸປ຺ຜ຺ຖາຕຸ໋ ມໍ ຍາຈຕິ. ໂຍ ເວ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ມຍ຺ຫລ຺ຫີ ຕ຺ວໍ ເມ ມາຕຣໍ ວາ ປີຕຣໍ ວາ ອຸປ຺ຜ຺ຖຫາຕິ ວຕ຺ຕຸ໋ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປນ ສນ຺ຕານໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນໍ ໂຍ ເອໂກ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ວຫາມິ ກາເມນ ນນ຺ທໍ ໂວ ວຣຖ, ຕໍ ມມ ກນິຜ຺ຖໍ ນນ຺ທໍ ໂຣເຈຖ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ກໍ ເອສ ອຸປ຺ຜ຺ຖາຕ຺, ອຸໂກປີ ຫິ ມຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕາເຍວາຕິ.

ອຖສ຺ສ ມາຕາ ອາສນາ ວຸຜ຺ຖາຍ, ‘‘ຕາຕ ໂສຕາປຕ຺ຫິຕ, ຈິຣປ຺ປວຸຕ຺ໂຖ ເຕ ກນິຜ຺ໂຖ, ເອວໍ ຈິຣາຄຕມ຺ປີ ຕໍ ຍາຈິຕຸ໋ ນ ວິສຫາມິ, ມຍລ຺ຫີ ຕໍ ນິສ຺ສິຕາ, ອິທານິ ປນ ຕຍາ ອນຸລ຺ລາຕາ ອຫໍ ເອຕໍ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນໍ ພາຫາຫິ ອຸປຄູຫິຕ຺ວາ ສີເສ ອຸປສິງ຺ຄາຍິຕຸ໋ ລເພຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ຕີ ຄາຖມາຫ –

໑໘໗.

‘‘ຕຍາ ຕາຕ ອນຸລ຺ລາຕາ, ໂສຕ ຕໍ ນິສ຺ສິຕາ ມຍໍ;

ອຸປ຺ຄາຕຸ໋ ລເພ ນນ຺ທໍ, ມຸທ຺ທນີ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນ’’ນ຺ຕີ.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ເຕນ ຫີ, ອມ຺ມ, ອນຸຊານາມິ, ຕ຺ວໍ ຄຈ຺ຉ, ປຸຕ຺ຕໍ ນນ຺ທໍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີເສ ຄາຍິຕ຺ວາ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ຕວ ຫທເຍ ໂສກໍ ນິພ຺ພາເປຫີ’’ຕິ ອາຫ. ສາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນນ຺ທປຕ຺ຫິຕໍ ປຣິສມຊ຺ເຊເຍວ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີສໍ ຄາຍິຕ຺ວາ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ຫທເຍ ໂສກໍ ນິພ຺ພາເປຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ເຕນ ສທ຺ຊີ ສລ຺ລປນ຺ຕີ ອາຫ –

๑໕໗ฯ

‘‘ອສ຺ສຕ຺ຖສ຺ເສວ ຕຣຸຓ໌, ປວາລຸອໍ ມາລຸເຕຣິຕໍ;

ຈິຣສ຺ສໍ ນນ຺ທໍ ທິສ຺ວານ, ຫທຍໍ ເມ ປເວຣຕິฯ

໑໕໙ฯ

‘‘ຍທາ ສຸຕ຺ຕາປິ ສຸປິເນ, ນນ຺ທໍ ປສ຺ສາມິ ອາຄຕໍ;

ອຸທຄ຺ຄາ ສຸມນາ ໂຫມິ, ນນ຺ໂທ ໂນ ອາຄໂຕ ອຍໍฯ

໑໖໐ฯ

‘‘ຍທາ ຈ ປຏິພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ, ນນ຺ທໍ ປສ຺ສາມິ ນາຄຕໍ;

ភិຍ຺ໂຍ ອາວິສຕິ ໂສໂກ, ໂທມນສ຺ສຠ຺ຈນປ຺ປກໍฯ

໑໖໑ฯ

‘‘ສາຫໍ ອຊ຺ຊ ຈິຣສ຺ສມ຺ປິ, ນນ຺ທໍ ປສ຺ສາມິ ອາຄຕໍ;

ภຕ຺ຕຸຈ຺ຈ ມຍ຺ຫຠ຺ຈ ປິໂຍ, ນນ຺ໂທ ໂນ ປາວິສີ ฆຣໍฯ

໑໖໒ฯ

‘‘ປິຕຸປິ ນນ຺ໂທ ສຸປ຺ປິໂຍ, ຍໍ ນນ຺ໂທ ນປ຺ປວເສ ฆຣາ;

ລภຕູ ຕາຕ ນນ຺ໂທ ຕໍ, ມໍ ນນ຺ໂທ ອຸປຕິຝ຺ຖຕູ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ມາລຸເຕຣິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ວາຕາຫຕໍ ອສ຺ສຕ຺ຖສ຺ສ ປລ຺ລວໍ ກມ຺ປຕິ, ເອວໍ ຈິຣສ຺ສໍ ນນ຺ທໍ ທິສ຺ວາ ອຊ຺ຊ ມມ ຫທຍໍ ກມ຺ປຕິຕິ ວທຕິฯ ສຸຕ຺ຕາຕິ, ຕາຕ ໂສຓ, ຍທາຫໍ ສຸຕ຺ຕາປິ ສຸປິເນ ນນ຺ທໍ ອາຄຕໍ ປສ຺ສາມິ, ຕທາປິ ອຸທຄ຺ຄາ ໂຫມິฯ ภຕ຺ຕຸຈ຺ຈາຕິ ສາ ມິກສ຺ສ ຈ ເມ ມຍ຺ຫຠ຺ຈ ປິໂຍฯ ນນ຺ໂທ ໂນ ປາວິສີ ฆຣນ຺ຕິ, ຕາຕ, ປຸຕ຺ໂຕ ໂນ ນນ຺ໂທ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສຕຸฯ ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ປິຕຸປິ ສຸຝ຺ຖຸ ປິໂຍ, ຕສ຺ມາ ປຸນ ອິມມ຺ຫາ ฆຣາ ນ ວິປ຺ປວເສຍ຺ຍฯ ນນ຺ໂທຕນ຺ຕິ, ຕາຕ, ນນ຺ໂທ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ລภຕຸฯ ມໍ ນນ຺ໂທ ຕິ, ຕາຕ ໂສຓ, ຕວ ປິຕຣໍ ຕ຺ວໍ ອຸປຝ຺ຖຫ, ມໍ ນນ຺ໂທ ອຸປຝ຺ຖາຕຸฯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ເອວໍ ໂຫຕູ’’ຕິ ມາຕຸ ວຈນໍ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ນນ຺ທ, ຕຍາ ເຊຝ຺ຖກໂກຝ຺ຖາໂສ ລທ຺ໂຣ, ມາຕາ ນາມ ອຕິຄ຺ຓກາ ຣິກາ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປຏິຊຄ຺ເຄຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ມາຕຸ ຄຸຓໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອภາສິ –

໑໖໓ฯ

‘‘ອນຸກມ຺ປິກາ ປຕິຝ຺ຖາ ຈ, ປຸພ຺ເພ ຣສທທີ ຈ ໂນ;

ມត្តោ ສត្តស្ສ ໂລກສ្ສ, ມາຕາ តំ វទេត ອິເສ។

១៦៨។

‘‘បុព្ពេ រសទទំ ໂຄຕុតិ, ມາຕາ បុញ្ញូបសំហិតា;

ມត្តោ ສត្តស្ສ ໂລກສ្ສ, ມາຕາ ตំ វទេត ອິເສ’’ຕິ។

ຕត្ថ ອនុກម្បិកាតិ មុទុហទយា។ បុព្ពេ រសទទីតិ បឋមមេវ ອត្តនោ ខីរសង្ខាតស្ສ រសស្ສ ទាយិកា។ ມາຕາ ຕនុតិ មម ມາຕາ ມំ ន ອិច្ឆតិ, តំ វទតិ ອិច្ឆតិ។ ໂຄຕុតិតិ ໂគបាយិកា។ បុញ្ញូបសំហិតាតិ បុញ្ញូបនិស្សិតា បុញ្ញទាយិកា។

ເອວំ ມហាសត្តោ ທ្វីហិ គាថាហិ ມາຕុ គុណំ កថេត្វា បុនាគន្ត្វា ຕស្សា ອាសនេ និសិន្នកាលេ ‘‘ນន្ទ, ត្វំ ທុក្ករការិកំ ມາຕរំ លភសិ, ឧភោបិ មយំ ມាតរា ທុក្ខេន សំវឌ្ឍិតា, ຕំ ອិទានិ ត្វំ ອប្បមត្តោ បដិជគ្គាហិ, ອមធុរានិ ផលាផលានិ មា ខាទាបេហិ’’ຕិ វត្វា បរិសមជ្ឈេយេវ ມាតុ ທុក្ករការិកតំ បកាសេន្តោ ອាហ –

១៦៨។

‘‘ອាកង្ខមានា បុត្តផលំ, ទេវតាយ នមស្សតិ;

នក្ខត្តានិ ច បុច្ឆតិ, ឧតុសំវច្ឆរានិ ច។

១៦៩។

‘‘តស្សា ឧតុម្ហិ ន្ហាតាយ, ໂហតិ គព្ភស្ສ ໂວក្កមោ;

តេន ໂទហឡិនី ໂហតិ, សុហទា តេន វុច្ចតិ។

១៧០។

‘‘សំវច្ឆរំ វា ឩនំ វា, បរិហរិត្វា វិជាយតិ;

តេន សា ជនយន្តីតិ, ជនេត្តិ តេន វុច្ចតិ។

១៧១។

‘‘ថនខីរេន គីតេន, ອង្គបាវុរណេន ច;

ໂរទន្តំ បុត្តំ ໂតសេតិ, ໂតសេន្តី តេន វុច្ចតិ។

១៧២។

‘‘តតោ វាតាតបេ ໂឃរេ, មមំ កត្វា ឧទិក្ខតិ;

ທາຣກໍ ອປຸປຊານນ຺ຕໍ, ໂປເສນ຺ຕິ ເຕນ ວຸຈ຺ຈຕີ

໑໗໐

‘‘ຍຄ຺ຈ ມາຕຸສນໍ ໂຫຕິ, ຍຄ຺ຈ ໂຫຕິ ປີຕຸທ຺ສນໍ;

ອຸກາຍມ຺ເປຕສ຺ສ ໂຄເປຕິ, ອປີ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ໂນ ສີຍາ

໑໗໑

‘‘ເອວໍ ປຸຕ຺ຕ ອຫຸ ປຸຕ຺ຕ, ອິຕິ ມາຕາ ວິຫຄ຺ລຕິ;

ປມຕ຺ຕໍ ປຣທາເຣສຸ, ນິສີເຖ ປຕ຺ຕໂຍພ຺ພເນ;

ສາຍໍ ປຸຕ຺ຕໍ ອນາຍນ຺ຕໍ, ອິຕິ ມາຕາ ວິຫຄ຺ລຕີ

໑໗໔

‘‘ເອວໍ ກິຈ຺ຉາ ກໂຕ ໂປໂສ, ມາຕຸ ອປຣິຈາຣໂກ;

ມາຕຣິ ມິຈ຺ຉາ ຈຣິຕ຺ວານ, ນິຣຍໍ ໂສປປ຺ຊຊຕີ

໑໗໖

‘‘ເອວໍ ກິຈ຺ຉາ ກໂຕ ໂປໂສ, ປີຕຸ ອປຣິຈາຣໂກ;

ປີຕຣິ ມິຈ຺ຉາ ຈຣິຕ຺ວານ, ນິຣຍໍ ໂສປປ຺ຊຊຕີ

໑໗໔

‘‘ທນາປີ ທນກາມານໍ, ນສ຺ສຕິ ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ;

ມາຕຣໍ ອປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ກິຈ຺ຉໍ ວາ ໂສ ນິຄຈ຺ຉຕີ

໑໗໕

‘‘ທນາປີ ທນກາມານໍ, ນສ຺ສຕິ ອິຕິ ເມ ສຸຕໍ;

ປີຕຣໍ ອປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ກິຈ຺ຉໍ ວາ ໂສ ນິຄຈ຺ຉຕີ

໑໗໖

‘‘ອານນ຺ໂທ ຈ ປໂມໂທ ຈ, ສທາ ຫສິຕກີລ຺ອິຕໍ;

ມາຕຣໍ ປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ລພ຺ภເມຕໍ ວິຊານໂຕ॥

໑໗໗॥

‘‘ອານນ຺ໂທ ຈ ປໂມໂທ ຈ, ສທາ ຫສິຕກີລຸອິຕໍ;

ປີຕຣໍ ປຣິຈຣິຕ຺ວານ, ລພ຺ภເມຕໍ ວິຊານໂຕ॥

໑໗໘॥

‘‘ທານຌ຺ຈ ປິຍວາຈາ ຈ, ອຕ຺ຖຈຣິຍາ ຈ ຍາ ອິຘ;

ສມານຕ຺ຕຕາ ຈ ຘມ຺ເມສຸ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຍຖາຣຫໍ;

ເອເຕ ໂຂ ສງຄຫາ ໂລເກ, ຣຖສ຺ສາຓີວ ຍາຍໂຕ॥

໑໗໙॥

‘‘ເອເຕ ຈ ສງຄຫາ ນາສ຺ສຸ, ນ ມາຕາ ປຸຕ຺ຕການຣາ;

ລເພຖ ມານໍ ປູຊໍ ວາ, ປີຕາ ວາ ປຸຕ຺ຕການຣາ॥

໑໘໐॥

‘‘ຍສ຺ມາ ຈ ສງຄຫາ ເອເຕ, ສມ຺ມເປກ຺ຂນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາ;

ຕສ຺ມາ ມຫຕ຺ຕໍ ປປ຺ໂປນ຺ຕິ, ປາສໍສາ ຈ ภວນ຺ຕິ ເຕ॥

໑໘໑॥

‘‘ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ມາຕາປີຕໂຣ, ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ ວຸຈ຺ຈເຣ;

ອາຫຸເນຍ຺ຍາ ຈ ປຸຕ຺ຕານໍ, ປຊາຍ ອນຸກມ຺ປກາ॥

໑໘໔॥

‘‘ຕສ຺ມາ ຫິ ເນ ນມສ຺ເສຍ຺ຍ, ສກ຺ກເຣຍ຺ຍ ຈ ປຕ຺ທິໂຕ;

ອນ຺ເນນ ອໂຖ ປາເນນ, ວຕ຺ເຖນ ສຍເນນ ຈ;

ອຸຈ຺ຉາທເນນ ນ຺ຫາປເນນ, ປາທານໍ ໂຘວເນນ ຈ॥

໑໗໖ຯ

‘‘ຕາຍ ນໍ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ມາຕາປິຕູສຸ ປຏ຺ຑິຕາ;

ອິເຘວ ນໍ ປສໍສນ຺ຕິ, ເປຈ຺ຈ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕຜລນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕສງ຺ຂາຕໍ ຜລໍຯ ເທວຕາຍ ນມສ຺ສຕີຕິ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕູ’’ຕິ ເທວຕາຍ ນມກ຺ການໍ ກໂຣຕິ ອາຍາຈຕິຯ ປຸຈ຺ຉຕີຕິ ‘‘ກຕເຣນ ນກ຺ຂຕ຺ເຕນ ຊາໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕິ, ກຕເຣນ ອປ຺ປາຍຸໂກ’’ຕິ ເອວໍ ນກ຺ຂຕ຺ຕານິ ຈ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣານິ ຈາຕິ ‘‘ຉນ຺ນໍ ອຸຕູນໍ ກຕຣສ຺ມີ ອຸຕຸມ຺ຫິ ຊາໂຕ ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕິ, ກຕຣສ຺ມີ ອຸຕຸມ຺ຫິ ອປ຺ປາຍຸໂກ, ກຕິວສ຺ສາຍ ວາ ມາຕຸຍາ ຊາໂຕ ປຸຕ຺ໂຕ ທີຆາຍຸໂກ ໂຫຕິ, ກຕິວສ຺ສາຍ ອປ຺ປາຍຸໂກ’’ຕິ ເອວໍ ອຸຕຸສໍວຈ຺ຉຣານິ ຈ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ອຸຕຸມ຺ຫິ ນ຺ຫາຕາຍາຕິ ປຸປ຺ເຜ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອຸຕຸມ຺ຫິ ນ຺ຫາຕາຍຯ ໂວກ຺ກໂມຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ສນ຺ນິປາຕາ ຄພ຺ກາວກ຺ກນ຺ຕິ ໂຫຕິ, ກຸຈ຺ຉິຍໍ ຄພ຺ໂກ ປຕິຜ຺ຖາຕິຯ ເຕນາຕິ ເຕນ ຄພ຺ເກນ ສາ ໂທຫລຸອິນີ ໂຫຕິຯ ເຕນາຕິ ຕທາ ຕສ຺ສາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕປຊາຍ ສິເນໂຫ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຕິ, ເຕນ ການເຣນ ‘‘ສຸຫທາ’’ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິຯ ເຕນາຕິ ເຕນ ການເຣນ ສາ ‘‘ຊນຍນ຺ຕີ’’ຕິ ຈ ‘‘ຊເນຕ຺ຕີ’’ຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິຯ

ອງ຺ຄປາວຸຣເຕນ ຈາຕິ ຖນນ຺ຕເຣ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ສຣີຣສມ຺ຜສ຺ສໍ ຜຣາເປນ຺ຕີ ອງ຺ຄສງ຺ຂາເຕເນວ ປາວຸຣເຕນຯ ໂຕເສນ຺ຕີຕິ ສຄ຺ຄາເປນ຺ຕີ ຫາເສນ຺ຕີຯ ມມໍ ກຕ຺ວາ ອຸທິກ຺ຂຕີຕິ ‘‘ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ອຸປ຺ຣິ ວາໂຕ ປຫຣຕິ, ອາຕໂປ ຜຣຕີ’’ຕິ ເອວໍ ມມໍການໍ ກຕ຺ວາ ສິນິທ຺ເຘນ ຫທເຍນ ອຸທິກ຺ຂຕິຯ ອຸກາຍມ຺ເປຕສ຺ສາຕິ ອຸກາຍມ຺ປີ ເອຕໍ ຘນໍ ເອຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ອຄ຺ເຄສໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ສາຣຄພ຺ກາທີສຸ ມາຕາ ໂຄເປຕິຯ ເອວໍ ປຸຕ຺ຕ, ອຫໍ ປຸຕ຺ຕາຕິ ‘‘ອນ຺ຘພາລ ປຸຕ຺ຕ, ເອວໍ ຣາຊກຸລາທີສຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫິ, ອທຸຄ຺ຈ ກມ຺ມໍ ມາ ກໂຣຫີ’’ຕິ ສິກ຺ຂາເປນ຺ຕີ ອິຕິ ມາຕາ ວິຫຄ຺ຄຕິ ກິລມຕິຯ ປຕ຺ຕໂຍພ຺ພເນຕິ ປຸຕ຺ເຕ ປຕ຺ຕໂຍພ຺ພເນ ຕໍ ປຸຕ຺ຕໍ ນິສິເຖ ປຣທາເຣສຸ ປມຕ຺ຕໍ ສາຍໍ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຄຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປຸຏ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ວິຫຄ຺ຄຕິ ກິລມຕິຯ

ກິຈ຺ຉາ ກໂຕຕິ ກິຈ຺ເຉນ ກໂຕ ປຜິຊຄ຺ຄິໂຕຯ ມິຈ຺ຉາ ຈຣິຕ຺ວານາຕິ ມາຕຣໍ ອປຜິຊຄ຺ຄິຕ຺ວາຯ ຘນາປີຕິ ຘນມ຺ປິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຘນການານໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຘນມ຺ປີ ມາຕຣໍ ອປຜິຊຄ຺ຄນ຺ຕານໍ ນສ຺ສຕີຕິ ເມ ສຸຕນ຺ຕິຯ ກິຈ຺ຉໍ ວາ ໂສຕິ ອິຕິ ຘນໍ ວາ ຕສ຺ສ ນສ຺ສຕິ, ທຸກ຺ຂໍ ວາໂສ ປຸຣິໂສ ນິຄຈ຺ຉຕິຯ ລພ຺ກເມຕນ຺ຕິ ເອຕໍ ອິຘໂລເກ ຈ ປຣໂລເກ ຈ ອານນ຺ທາທີສຸຂໍ ມາຕຣໍ ປຣິຈຣິຕ຺ວາ ວິຊານໂຕ ປຏ຺ຑິຕສ຺ສ ລພ຺ກໍ, ສກ຺ກາ ລທ຺ຘໍ ຕາທິເສນາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ທານຄ຺ຈາຕິ ມາຕາປິຕູນໍ ທານໍ ທາຕພ຺ພໍ, ປິຍວຈນໍ ກຄິຕພ຺ພໍ, ອຸປ຺ປນ຺ນກິຈ຺ຈສາຘນວເສນ ອຕ຺ໂຖ ຈຣິຕພ຺ໂພຯ ຘມ຺ເມສູຕິ ເຊຜ຺ຖາປຈາຍນຘມ຺ເມສຸ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ປຣິສມຊ຺ເຊ ວາ ຣໂຫຄຕານໍ ວາ ອກິວາທນາທິວເສນ ສມານຕ຺ຕຕາ ກາຕພ຺ພາ, ນ ຣໂຫ ອກິວາທນາທີນິ ກຕ຺ວາ ປຣິສຕິ ນ ກາຕພ຺ພານິ, ສພ຺ພຕ຺ຖ ສມາເນເນວ ກວິຕພ຺ພໍຯ ເອເຕ ຈ ສງ຺ຄຫາ ນາສ຺ສູຕິ ສເຈ ເອເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສງ຺ຄຫາ ນ ກເວຍ຺ຍຸໍຯ ສມ຺ມເປກ຺ຂນ຺ຕີຕິ ສມ຺ມາ ນເຍນ ການເຣນ ເປກ຺ຂນ຺ຕິຯ ມຫຕ຺ຕນ຺ຕິ ເສຜ຺ຖຕ຺ຕໍຯ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ ປຸຕ຺ຕານໍ ພ຺ຣຫ຺ມສມາ ອຸຕ຺ຕມາ ເສຜ຺ຖາຯ ປຸພ຺ພາຈຣິຍາຕິ ປຖມາຈຣິຍາຯ ອາຫຸເນຍ຺ຍາຕິ ອາຫຸນປຜິຄ຺ຄາຫກາ ຍສ຺ສ ກສ຺ສຈິ ສກ຺ການສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິກາຯ ອນ຺ເນນ ອໂຖຕິ ອນ຺ເນນ ເຈວ ອຕ຺ໂຖ ປາເນນ ຈຯ ເປຈ຺ຈາຕິ ການກິຣິຍາຍ ປຣິໂຍສາເນ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຄ຺ເຄ ປໂມທຕີຕິຯ

ເອວໍ ມຫສຕ຺ໂຕ ສິເນຣຸໍ ປວຜ຺ເຜນ຺ໂຕ ວິຍ ຘມ຺ມເທສນໍ ນິຜ຺ຖາເປສິຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ເພປິ ເຕ ຣາຊາໂນ ພລກາຍາ ຈ ປສີທິສຸຯ ອຖ ເນ ປຄ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຜ຺ຖາເປຕ຺ວາ ‘‘ທານາທີສຸ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ໂຫຖາ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິຯ ສພ຺ເພປີ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ເທວນຄຣໍ ປູຣຍິສຸຯ ໂສຕປຏ຺ຑິຕນ຺ຫປຏ຺ຑິຕາປິ ຍາວຕາຍຸກໍ ມາຕາປິຕໂຣ ປຣິຈຣິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກປຣາຍຕາ ອເຫສຸໍຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ, ສຈ຺ຈປຣິໂຍສາເນ ມາຕຸໂປສກກິກ຺ຂຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຜ຺ຖຫິຯ ຕທາ ມາຕາປິຕໂຣ ມາຫາຣາຊກຸລານິ ອເຫສຸໍ, ນນ຺ທປຏ຺ຑິໂຕ ອານນ຺ໂທ , ມໂນຊຣາຊາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ເອກສຕຣາຊາໂນ ອສີຕິມຫາເຖຣາ ເຈວ ອຄ຺ຄຕຣເຖຣາ ຈ, ຈຕຸວີສຕິ ອກ຺ໂຂກຄີໂຍ ພຸທ຺ຘປຣິສາ, ໂສຕປຏ຺ຑິໂຕ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິນ຺ຕິຯ

ໂສຓນນ຺ທຊາຕກວຓ຺ຓນາ ທຸຕິຍາຯ

ຊາຕກຸທ຺ທານໍ –

ອຖ ສຕ຺ຕຕິມມ຺ຫິ ນິປາຕວເຣ, ສຠາວນ຺ຕຸ ກຸສາວຕິຣາຊວໂຣ;

ອຖ ໂສຓສຸນນ຺ທວໂຣ ຈ ປຸນ, ອຠິວາສິຕສຕ຺ຕຕິມມ຺ຫິ ສຸເຕຯ

ສຕ຺ຕຕິນິປາຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

໘໑။ ອສີຕິນິປາໂຕ

[໔໓໓] ໑။ ຈູລຸອຫໍສຊາຕກາວຕ຺ຕນາ

ສຸມ຺ຂາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເວລຸອຸວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອາຍສ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາຄໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ။ ເທວທຕ຺ເຕນ ຫິ ຕຖາຄຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ປໂຍຊິເຕສຸ ຜນຸຄ຺ຄເຫສຸ ສພ຺ພປຖມໍ ເປສິເຕນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ "ນາທໍ, ກນ຺ເຕ, ສກ຺ໂກມິ ຕໍ ກຄວນ຺ຕໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ, ມຫິທ຺ທິໂກ ໂສ ກຄວາ ມຫານຸກາໂວ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເທວທຕ຺ໂຕ "ອລໍ, ອາວຸໂສ, ມາ ຕ຺ວໍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຫິ, ອຫເມວ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ຺ສາມິ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕ ຄິຊ຺ຊກູຍປພ຺ພຕສ຺ສ ປຈ຺ຈິມຉາຍາຍ ຈງກມນ຺ເຕ ສຍໍ ຄິຊ຺ຊກູຍໍ ປພ຺ພຕໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ຍນ຺ຕເວເຄນ ມຫຕິ ສີລໍ ປວິຊ຺ຊິ, "ອິມາຍ ສີລາຍ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ຺ສາມິ"ຕິ။ ຕທາ ທ຺ເວ ປພ຺ພຕກູຍາ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ສີລໍ ສມ຺ປຜິຈ຺ຈິສຸ။ ຕໂຕ ປປ຺ຜິກາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາທໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຣຸຫິຣໍ ອຸປ຺ປາເທສິ, ພລວເວທນາ ປວຕ຺ຕິສຸ။ ຊີວໂກ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປາທໍ ສຕ຺ຖເກນ ຜາເລຕ຺ວາ ທຸຍ຺ຖໂລຫິຕໍ ວເມຕ຺ວາ ປູຕິມໍສໍ ອປເນຕ຺ວາ ໂຮວິຕ຺ວາ ເກສຊ຺ຊໍ ອາລິມ຺ປິຕ຺ວາ ນິໂຣຄມກາສິ။ ສຕ຺ຖາ ປຸຣິມສທິສເມວ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ມຫຕິຍາ ພຸທ຺ຘລີລາຍ ວິຈຣິ။

ອຖ ນໍ ທິສ຺ວາ ເທວທຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – "ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ຣູປໂສກຄ຺ຄປ຺ປຕ຺ຕໍ ສຣີຣໍ ທິສ຺ວາ ໂກຈິ ມນຸສ຺ສກູໂຕ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ຣລ຺ໂລ ໂຂ ປນ ນາລຸອາຄິຣິ ນາມ ຫຕ຺ຖີ ຈຕ຺ໂທ ຜຣຸໂສ ມນຸສ຺ສຆາຕໂກ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມສງ຺ຆຄຸເຕ ນ ຊານາຕິ, ໂສ ຕໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປສ຺ສຕີ"ຕິ။ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສິ။ ຣາຊາ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຈິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖາຈຣິຍໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ "ສມ຺ມ, ສ຺ເວ ນາລຸອາຄິຣີ ມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ປາໂຕວ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ປຜິປນ຺ນວິຖິຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫີ"ຕິ ອາຫ။ ເທວທຕ຺ໂຕປິ ນໍ "ອລ຺ເລສຸ ທິວເສສຸ ຫຕ຺ຖີ ກິຕ຺ຕກໍ ສຸຣໍ ປິວຕີ"ຕິ ປຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ "ອຍ຺ຖ ຆເຍ, ກນ຺ເຕ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ເຕນ ຫິ ສ຺ເວ ຕ຺ວໍ ຕໍ ໂສລຸອສ ຆເຍ ປາເຍຕ຺ວາ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ປຜິປນ຺ນວິຖິຍໍ ອກິມຸຂໍ ກເຣຍ຺ຍາສີ"ຕິ ອາຫ။ ໂສ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຈິ။ ຣາຊາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປສີ – "ສ຺ເວ ນາລຸອາຄິຣີ ມຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ນຄເຣ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕິ, ນາຄຣາ ປາໂຕວ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກຕ຺ວາ ອນ຺ຕຣວີຖິໍ ມາ ປຜິປຊ຺ຊິສ຺ສູ"ຕິ။ ເທວທຕ຺ໂຕປິ ຣາຊນິເວສນາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິໂຄປເກ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ມຍໍ ກເຕ ອຸຈ຺ຈຍ຺ຖານິຍໍ ນີຈຍ຺ຖາເນ, ນີຈຍ຺ຖານິຍໍ ວາ ອຸຈ຺ຈຍ຺ຖາເນ ກາຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ, ສເຈ ໂວ ຍເສນ ອຕ຺ໂຖ, ສ຺ເວ ປາໂຕວ ນາລຸອາຄິຣີ ຕິຂິຕສຸຣາຍ ໂສລຸອສ ຆເຍ ປາເຍຕ຺ວາ ສມຕສ຺ສ ໂຄຕມສ຺ສ ອາຄມນເວລາຍ ຕຸຕ຺ຕໂຕມເຣຫິ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຸຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິສາລໍ ກິນ຺ທາເປຕ຺ວາ ສມເຕນ ໂຄຕເມນ ປຜິປນ຺ນວິຖິຍໍ ອກິມຸຂໍ ກຕ຺ວາ ສມຕໍ ໂຄຕມໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຖາ"ຕິ ອາຫ။ ເຕ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຈິສຸ။

ສາ ປວຕ຺ຕິ ສກລນຄເຣ ວິຕ຺ຖາຣິກາ ອໂຫສິ။ ພຸທ຺ຘຘມ຺ມສງ຺ຆມາມກາ ອຸປາສກາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ "ກນ຺ເຕ, ເທວທຕ຺ໂຕ ຣລ຺ຍາ ສທ຺ຘິ ເອກໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສ຺ເວ ຕຸມ຺ເຫຫິ ປຜິປນ຺ນວິຖິຍໍ ນາລຸອາຄິຣີ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສ຺ສຕິ, ສ຺ເວ ປິຕ຺ຑາຍ ອປວິສິຕ຺ວາ ອິເຘວ ໂຫຖ, ມຍໍ ວິຫາເຣເຍວ ພຸທ຺ຘປ຺ປມຸຂສ຺ສ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ກິກ຺ຂໍ ທສ຺ສາມາ"ຕິ ວທິສຸ။ ສຕ຺ຖາປິ "ສ຺ເວ ປິຕ຺ຑາຍ ນ ປວິສິສ຺ສາມິ"ຕິ ອວຕ຺ວາວ "ອຫໍ ສ຺ເວ ນາລຸອາຄິຣີ ທເມຕ຺ວາ ປາຜິຫາຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ຕິຕ຺ຖິເຍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ຣາຊຄເຫ ປິຕ຺ຑາຍ ອຈຣິຕ຺ວາວ ກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ເວລຸອຸວນເມວ ອາຄມິສ຺ສາມິ, ຣາຊຄຫວາສິໂນປິ ພຫູນິ ກຕ຺ຕກາຊນານິ ຄເຫຕ຺ວາ ເວລຸອຸວນເມວ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ສ຺ເວ ວິຫາເຣເຍວ ກຕ຺ຕຄ຺ຄໍ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ເຕສໍ ອຘິວາເສສິ။ ເຕ ຕຖາຄຕສ຺ສ ອຘິວາສນໍ ວິທິຕ຺ວາ ກຕ຺ຕກາຊນານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ "ວິຫາເຣເຍວ ທານໍ ທສ຺ສາມາ"ຕິ ປກ຺ກມິສຸ။

ສຕ຺ຖາປິ ປຖມຍາເມ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ມຊ຺ຊິມຍາເມ ເທວຕານໍ ປລ຺ຫໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຈ຺ຈິມຍາມສ຺ສ ປຖມໂກຍ຺ຖາເສ ສີຫເສຍ຺ຍໍ ກປ຺ເປຕ຺ວາ ທຸຕິຍໂກຍ຺ຖາເສ ຜລສມາປຕ຺ຕິຍາ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ຕຕິຍໂກຍ຺ຖາເສ ມຫາກຣຸຕາສມາປຕ຺ຕິໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວຸຍ຺ຖາຍ ໂພຘເນຍ຺ຍພນ຺ຘເວ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນາລຸອາຄິຣິທມເນ ຈຕຸຣາສີຕິຍາ ປາຕສຫສ຺ສານໍ ຘມ຺ມາກິສມຍໍ ທິສ຺ວາ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ກຕສຣີຣປຜິຊ຺ຄ຺ຄໂນ ຫຸຕ຺ວາ ອາຍສ຺ມນ຺ຕໍ ອານນ຺ທໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ , "ອານນ຺ທ, ອຊ຺ຊ ຣາຊຄຫປຣິວຕ຺ຕເກສຸ ອຍ຺ຖາຣສສຸ ມຫາວິຫາເຣສຸ ສພ຺ເພສມ຺ປິ ກິກ຺ຂູນໍ ມຍາສທ຺ຘິໍ ຣາຊຄຫໍ ປວິສິຕຸໍ ອາໂຣເຈຫີ"ຕິ ອາຫ။ ເຖໂຣ ຕຖາ ອກາສິ။ ສພ຺ເພປິ ກິກ຺ຂູ ເວລຸອຸວເນ ສນ຺ນິປຕິສຸ။ ສຕ຺ຖາ ມຫາກິກ຺ຂຸສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ຣາຊຄຫໍ ປາວິສິ။ ອຖ ຫຕ຺ຖິເມຕ຺ຑາ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ

ປຜິປຊຊີສຸ, ມຫນຸໂຕ ສມາຄໂມ ອໂຫສິ។ ສທຸສາສມຸປນຸນາ ມນຸສຸສາ ‘‘ອຊຊ ກິຣ ພຸທຸສນາຄສຸສ ຕິຣຈຸຉານນາເຄນ ສງຄາໂມ ກາວິສຸສຕິ, ອນູປມາຍ ພຸທຸສລີລາຍ ນາລຸອາຄິຣິທມນໍ ປສຸສິສຸສາມາ’’ຕິ ປາສາທຫມຸມິຍເຄຫຈຸຉທນາທີນິ ອກິຣຸຫິຕຸວາ ອຜຸຖໍສຸ។ ອສທຸສາ ປນ ມິຈຸຉາທິຜຸຖິກາ ‘‘ອຍໍ ນາລຸອາຄິຣິ ຈຕຸໂຫ ຜຣຸໂສ ມນຸສຸສຆາຕໂກ ພຸທຸສາທີນໍ ຄຸຕໍ ນ ຊານາຕິ, ໂສ ອຊຊ ສມຕສຸສ ໂຄຕມສຸສ ສຸວຕຸຕາວຕຸຕໍ ສຣີຣໍ ວິທຸສໍເສຕຸວາ ຊີວິຕກຸຂຍໍ ປາເປສຸສຕິ, ອຊຊ ປຈຸຈາມິຕຸຕສຸສ ປີຜຸຖີ ປສຸສິສຸສາມາ’’ຕິ ປາສາທາທີສຸ ອຜຸຖໍສຸ។

ຫຕຸຖີປິ ກຄວນຸຕໍ ອາຄຈຸຉນຸຕໍ ທິສຸວາ ມນຸສຸເສ ຕາເສນຸໂຕ ເຄຫານີ ວິທຸສໍເສນຸໂຕ ສກຜານີ ສໍຈຸຕຸເຕນຸໂຕ ໂສຕຸທໍ ອຸສຸສາເປຕຸວາ ປຫຜຸຖກາຕຸຕາວໂລ ປພຸພໂຕ ວິຍ ອຊໂຊຕຸຖຣນຸໂຕ ເຍນ ກຄວາ ເຕນາກິສາວິ។ ຕໍ ອາຄຈຸຉນຸຕໍ ທິສຸວາ ກິກຸຂູ ກຄວນຸຕໍ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘‘ອຍໍ, ກນຸເຕ, ນາລຸອາຄິຣິ ຈຕຸໂຫ ຜຣຸໂສ ມນຸສຸສຆາຕໂກ ອິມໍ ຣຈຸສໍ ປຜິປນຸໂນ, ນ ໂຂ ປນາຍໍ ພຸທຸສາທິຄຸຕໍ ຊານາຕິ, ປຜິກຸກມຕຸ, ກນຸເຕ, ກຄວາ, ປຜິກຸກມຕຸ ສຸຄໂຕ’’ຕິ។ ມາ, ກິກຸຂເວ, ກາຍິຕຸຖ, ປຜິພໂລ ອຫໍ ນາລຸອາຄິຣີ ທເມຕຸນຸຕິ។ ອຖາຍສຸມາ ສາຣິປຸຕຸໂຕ ສຕຸຖາຣໍ ຍາຈິ – ‘‘ກນຸເຕ, ປີຕຸ ອຸປຸປນຸນກິຈຸຈໍ ນາມ ເຊຜຸຖປຸຕຸຕສຸສ ກາໂຣ, ອຫເມວ ຕໍ ທເມມີ’’ຕິ។ ອຖ ນໍ ສຕຸຖາ, ‘‘ສາຣິປຸຕຸຕ, ພຸທຸສພລໍ ນາມ ອຄຸສໍ, ສາວກພລໍ ອຄຸສໍ, ຕິຜຸຖ ຕຸວ’’ນຸຕິ ປຜິພາຫີ។ ເອວໍ ເຍກຸຍເຍນ ອສີຕິ ມຫາເຖຣາ ຍາຈິສຸ។ ສຕຸຖາ ສພຸເພປີ ປຜິພາຫີ។ ອຖ ອາຍສຸມາ ອານນຸໂທ ສຕຸຖຣິ ພລວສິເນເຫນ ອສິວາເສຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ‘‘ອຍໍ ຫຕຸຖີ ປຖມໍ ມໍ ມາເຣຕູ’’ຕິ ຕຖາຄຕສຸສຕຸຖາຍ ຊີວິຕໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ຄນຸຕຸວາ ສຕຸຖຸ ປຸຣໂຕ ອຜຸຖາສິ។ ອຖ ນໍ ສຕຸຖາ ‘‘ອເປຫີ, ອານນຸທ, ມາ ເມ ປຸຣໂຕ ອຜຸຖາສີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ກນຸເຕ, ອຍໍ ຫຕຸຖີ ຈຕຸໂຫ ຜຣຸໂສ ມນຸສຸສຆາຕໂກ ກປຸປຸຜຸຖານຄຸຄິສທິໂສ ປຖມໍ ມໍ ມາເຣຕຸວາ ປຈຸຉາ ຕຸມຸຫາກໍ ສນຸຕິກໍ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ເຖໂຣ ອວຈ។ ຍາວຕຕິຍໍ ວຸຈຸຈມາໂນປີ ຕ ເຖວ ອຜຸຖາສິ ນ ປຜິກຸກມິ។ ອຖ ນໍ ກຄວາ ອິທຸສິພເລນ ປຜິກຸກມາເປຕຸວາ ກິກຸຂູນໍ ອນຸຕເຣ ຖເປສິ។

ຕສຸມິ ຂເຕ ເອກາ ອິຕຸຖີ ນາລຸອາຄິຣີ ທິສຸວາ ມຣຕກາຍກີຕາ ປລາຍມານາ ອງເກນ ຄຫີຕໍ ທາຣກໍ ຫຕຸຖີໂນ ຈ ຕຖາຄຕສຸສ ຈ ອນຸຕເຣ ລທຸເທຕຸວາ ປລາຍິ។ ຫຕຸຖີ ຕໍ ອນຸພນຸສິຕຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ທາຣກສຸສ ສນຸຕິກໍ ອຄມາສິ។ ຕທາ ທາຣໂກ ມຫາຣວໍ ຣວິ។ ສຕຸຖາ ນາລຸອາຄິຣີ ໂອທິສຸສກເມຕຸຕາຍ ຜຣິຕຸວາ ສຸມທຸຣໍ ພຸຣຫຸມສຸສຣໍ ນິຈຸສາເຣຕຸວາ ‘‘ອມຸໂກ ນາລຸອາຄິຣິ ຕໍ ໂສລຸອສ ສຸຣາຆເຜ ປາເຍຕຸວາ ມຕຸຕໍ ກໂຣນຸຕາ ນ ‘ອຄຸສໍ ຄຕຸຫິສຸສຕີ’ຕິ ກຣີສຸ, ‘ມໍ ຄຕຸຫິສຸສຕີ’ຕິ ປນ ກຣີສຸ, ມາ ອກາຣເຕນ ຊງຆາໂຍ ກິລເມນຸໂຕ ວິຈຣິ, ອິໂຕ ເອຫີ’’ຕິ ປກຸໂກສິ។ ໂສ ສຕຸຖຸ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ອກຸຂີນິ ອຸມຸມິເລຕຸວາ ກຄວໂຕ ຣູປສີຣີ ໂອໂລເກຕຸວາ ປຜິລທຸສສໍເວໂຄ ພຸທຸສເຕເຊນ ປຈຸສິນຸນສຸຣາມໂທ ໂສຕຸທໍ ໂອລມຸເພນຸໂຕ ກຕຸເຕ ຈາເລນຸໂຕ ອາຄນຸຕຸວາ ຕຖາຄຕສຸສ ປາເທສຸ ປຕິ។ ອຖ ນໍ ສຕຸຖາ, ‘‘ນາລຸອາຄິຣີ, ຕຸວໍ ຕິຣຈຸຉານຫຕຸຖີ, ອຫໍ ພຸທຸສວາຣໂຕ, ອິໂຕ ປຜຸຖາຍ ມາ ຈຕຸໂຫ ຜຣຸໂສ ມນຸສຸສຆາຕໂກ ກວ, ສພຸພສຕຸເຕສຸ ເມຕຸຕຈິຕຸຕໍ ປຜິລກາ’’ຕິ ວຕຸວາ ທກຸຂິຕຫຕຸຖໍ ປສາເຣຕຸວາ ກຸມຸເກ ປຣາມສິຕຸວາ –

‘‘ມາ ກຸຄຸຊຣ ນາຄມາສໂທ, ທຸກຸໂຂ ຫິ ກຸຄຸຊຣ ນາຄມາສໂທ;

ນ ຫິ ນາຄຫຕສຸສ ກຸຄຸຊຣ, ສຸຄຕິ ໂຫຕິ ອິໂຕ ປຣໍ ຍໂຕ។

‘‘ມາ ຈ ມໂທ ມາ ຈ ປມາໂທ, ນ ຫິ ປມຕຸຕາ ສຸຄຕີ ວຊນຸຕິ ເຕ;

ຕຸວຄຸເຍວ ຕຖາ ກຣິສຸສສິ, ເຍນ ຕຸວໍ ສຸຄຕີ ຄມິສຸສສີ’’ຕິ។ (ຈູລວ. ໓໔໘) –

ສມຸມໍ ເທເສສິ។

ຕສຸສ ສກລສຣີຣໍ ປີຕິຍາ ນິຣນຸຕຣໍ ຜຸຜໍ ອໂຫສິ។ ສເຈ ກິຣ ຕິຣຈຸຉານຄໂຕ ນາກວິສຸສາ, ໂສຕາປຕຸຕິຜລໍ ອສິຄມິສຸສາ។ ມນຸສຸສາ ຕໍ ປາຜິຫາຣິຍໍ ທິສຸວາ ອຸນຸນທິສຸ ອປຸໂຜຜິສຸ, ສຄຸຊາຕໂສມນສຸສາ ນານາກຣຕານິ ຂິປີສຸ, ຕານິ ຫຕຸຖີສຸສ ສຣີຣໍ ປຜິຈຸຉາທຍີສຸ។ ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ນາລຸອາຄິຣີ ສນປາລໂກ ນາມ ຊາໂຕ។ ຕສຸມິ ໂຂ ປນ ສນປາລກສມາຄເມ ຈຕຸຣາສີຕິ ປາຕສຫສຸສານິ ອມຕໍ ປີວິສຸ។ ສຕຸຖາ ສນປາລກໍ ປຄຸຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຜຸຖາເປສິ។ ໂສ ໂສຕຸທາຍ ກຄວໂຕ ປາເທ ປໍສູນິ ຄເຫຕຸວາ ອຸປຣິ ມຸທຸສນິ ອາກິຣິຕຸວາ ປຜິກຸຍິໂຕວ ປຜິກຸກມິຕຸວາ ທສຸສນູປຈາເຣ ຖິໂຕ ທສພລໍ ວນຸທິຕຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ຫຕຸຖີສາລໍ

ປາວິສີ។ ຕໂຕ ປຏ្ឋາຍ ຫນຸຕສຸຫນຸໂຕ ຫຸຕວາ ນ ກຄ្ជិ ວິເຫເຄຕິ។ ສຕ្ຖາ ນິປ្ຜນຸນມໂນຣໂຖ ''ເຍຫິ ຍំ ឋនំ ឱຕຕំ, ເຕສຄ្ເລວ ຕំ ໂຫຕູ''ຕີ ອនិឋ្ឋាຍ ''ອຊ្ឆ ມຍາ ມຫនុຕំ ປາຝិຫາຣິຍំ ກຕំ, ອິມສຸມິ ນຄເຣ ປີຕຸຫາຍ ຈຣຕំ ອປ្ປຝິຣູປ''ນ្តិ ຕິຕຸຖិເຍ ມທຸທິຕວາ ກິກ្ខຸສງ្ឃປຣິວុໂຕ ឱຍប្បត្តោ ວິຍ ឧត្តិໂຍ ນຄຣາ ນິກ្ខមិຕວາ ເວលុວនເມວ គໂຕ។ ນຄຣວາສີໂນ ພຫុំ ອនុນປានខາຫນີຍំ ອາຫາຍ ວິຫາຣំ គនុຕວາ ມຫາທານំ ປວຕ្តយឹស្ស។

ຕំ ທິວສំ ສາຍນុຫສມເຍ ឋມ្មសភំ ປູເຣຕວາ ສនុនិសិន្នា ກິກ្ខូ ກຖំ ສមុឋ្ឋាເປສຸំ – ''ອາວຸໂສ, ອາຍສ្មតា ອានន្ទេន ຕຖາគຕສ្សຕຖາຍ ອຕ្តនោ ឱວິຕំ ປຣິຈ្ចឱ្ជេន ທុក្ករំ ກຕំ, ນາລຸອາគិរី ທິສ្វາ ສຕ្ថារា ຕິກ្ខត្តុំ ປຝិພាហិយមាໂນປີ នាបគໂຕ, ອໂຫ ທុក្ករការໂກ, ອາວຸໂສ, ອາຍສ្មា ອានន្ໂທ''ຕິ។ ສຕ្ຖາ ''ອានន្ទស្ស គុណកថា ປວຕ្តតិ, គន្ផព្ពំ មយា ເອຕ្ຖາ''ຕີ គន្ធកុຝិໂຕ ນິກ្ខមិຕວາ ອາគនុຕວາ ''ກາຍ ນុຕ្ຖ, ກິກ្ខເວ, ເອຕຣហិ ກຖາຍ ສនុនិសិន្នា''ຕີ ປុច្ឆិຕວາ ''ອິມາຍ ນາມາ''ຕີ ວຸត្តេ ''ນ, ກິກ្ខເວ, ອິທາເນວ, ປុព្ពេປີ ອានន្ໂທ ຕិរច្ឆានໂຍນີຍំ ນិព្ពត្តោປີ ມມຕ្ຖາຍ ឱວິຕំ ປຣិច្ចឱ្ជិເຍວາ''ຕີ ວຕ្វາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕំ ອາហរិ។

ອຕີເຕ ມហិសកមណ្ឌលេ សាគលនគរេ ສາគໂລ ນາມ ຣາຊາ ធម្មេន រជ្ជំ ការេសិ។ ຕທາ ນគរតោ ອວិទូເຣ ເອກសុມិ ເນສາທ គាមកេ ອល្លតោຣ ເນສາໂທ ປាເສຫិ ສកុណេ ພនុធິຕວາ ນគរេ វិក្កិណន្តោ ឱວិកំ កប្បេសិ។ ນគរតោ ຈ ອວិទូເຣ ອាវល់ ໂຕ ທ្វាທសໂຍຊໂນ ມានុសិໂຍ ນາມ ປທុមសໂຣ ອໂຫສិ ປល្ចវណ្ណប្បទុមສញ្ញនុໂນ។ ຕຕ្ຖ ນານប្បការໂຣ ສកុណສງ្ໂພ ໂອ ຕຣិ។ ໂສ ເນສາໂທ ຕຕ្ຖ ອນិយាមេន ປាເສ ໂອຫុເຫສិ។ ຕស្មិ កាលេ ឋតរឋ្ឋោ ហំសរាជា ឆនុនវុតិហំសសហស្សបរិវារោ ຈិត្តកូឞបព្ពតេ ສុវណ្ណគុហាຍំ ວសតិ, ສុមុໂខ ນາມສ្ស ເສນាປតិ ອໂຫສិ។ ອເຖກទិវសំ ຕໂຕ ហំសយូថា កតិបយា ສុវណ្ណហំ សា ມានុសិយំ សរំ គនុຕວາ ປហូតໂគចເຣ ຕស្មិ ຍຖាសុខំ វិចរិຕວາ សុហិតា ຈិត្តកូຍំ ອាគនុຕວາ ឋតរឋ្ឋស្ស ອារោເຈសុំ – ''ມຫາຣາຊ, ມນុស្សបថេ ມានុសិໂຍ ນາມ ປທុមសໂຣ សម្បន្នគោចរោ, ຕຕ្ຖ ໂគចរំ គណ្ហិតុំ គច្ឆាមា''ຕີ។ ໂສ ''ມនុស្សបថោ ນາມ សាសង្កោ សប្បដិភយោ, ມາ ໂວ រុច្ចិត្ថា''ຕີ ປដិក្ខិបិត្វាປີ ເຕຫិ ປុនប្បុនំ វុច្ចមាໂນ ''សចេ ຕុម្ហាកំ រុច្ចតិ, គច្ឆាមា''ຕີ ສបរិវារោ ຕំ ສຣំ ອគមាសិ។ ໂສ ອាកាសា ໂອតរន្តោ ປាទំ ປាເສ ປវេសេន្តោເຍວ ໂອຕຣិ។ ອຖស្ស ປាໂສ ປາ ທំ ອយបដ្ដេន កឌ្ឍន្តោ វិយ អាពន្ធិត្វា គណ្ហិ។ ອຖស្ស ''ឆិន្ទិស្សាមិ ន''ន្តិ ອាកឌ្ឍន្តស្ស បឋមវារេ ຈម្មំ ឆិជ្ជិ, ທុតិយវារេ មំសំ ឆិជ្ជិ, ຕតិយវារេ ន្ហារុ ឆិជ្ជិ, ປាໂສ ອដ្ឋិំ អាហច្ច អដ្ឋាសិ, ໂລហិតំ ປគ្ឃរិ, ພលវវេទនា ປវត្តិំសុ។

ໂສ ຈិន្តេសិ – ''ສຈាហំ ພທ្ឋຣວំ ຣវិស្សាមិ, ຍາຕកា ເມ ឧត្រស្តា ຫុត្វា ໂគចរំ ອគណ្ហិត្វា ឆាតជ្ឈត្តាວ ປលាយ ន្តា ທុព្ពលតាយ ມຫាສមុទ្ទេ ປតិស្សន្តិ''ຕີ។ ໂສ ເວທນំ ອធិວាសេត្វា ຍាຕីនំ ຍາວທត្ថំ ຈរិត្វា ហំសានំ កីឡនកា ເລ ມហន្តេន ສទ្ទេន ພທ្ឋຣວំ ຣវិ។ ຕំ សុត្វា ເຕ ហំសា មរណភយតជ្ជិតា ວគ្គវគ្គា ຫុត្វា ຈិត្តកូដាភិមុខា ປក្កា មិំសុ។ ເຕສុ ປក្កន្តេសុ សុមុໂខ ហំសសេនាបតិ ''ກច្ចិ នុ ໂខ ອិទំ ກយំ មហារាជស្ស ឧប្បន្នំ, ຊານិស្សាមិ ន''ន្តិ វេគេន បក្ខន្ទិត្វា ປុរតោ គច្ឆន្តស្ស ហំសគណស្ស ອន្តເຣ ມຫាសត្តំ ອទិស្វា ມជ្ឈិមហំសគណំ វិចិនិ, ຕຕ្ຖាປិ ອទិស្វា បច្ឆិមហំសគណំ វិចិនិ, ຕຕ្ຖាປិ ອទិស្វា ''និស្សំសយំ តស្សេវេទំ ភយំ ឧប្បន្ន''ន្តិ និវត្តិត្វា ອាគច្ឆន្តោ ມហាសត្តំ ປាເສ ພទ្ធំ ໂລហិតមក្ខិតំ ທុក្ខាតុរំ ປង្កបិដ្ឋេ និប្បន្នំ ທິស្វា ''មា ភាយិ, មហារាជ, ອហំ មម ឱវិតំ បរិច្ចជិត្វា ຕុម្ ເຫ ປាសតោ ໂມເຈស្សាមិ''ຕີ ວទន្តោ ໂອតរិត្វា ມហាសត្តំ ອស្សាសេន្តោວ ປង្កបិដ្ឋេ និសីទិ។ ອຖ នំ វីមំសន្តោ ມ ហាសត្តោ បឋមំ គាថមាហ –

១។

''សុមុខ ອនុປ្បិនន្តា, បក្កមន្តិ វិហង្គមា;

គច្ឆ ຕុວម្បិ មា កង្ខិ, នត្ថិ ពទ្ធេ សហាយតា''ຕិ។

ຕຕ្ຖ ອនុປ្បិនន្តាຕិ សិនេហេន ອាលយវសេន ອនោលោកេន្តា។ ປក្កមន្តិຕិ ឯតេ ឆន្នវុតិ ហំសសហស្សា ញាតិវិហង្គមា នំ ឆឌ្ឌេត្វា គច្ឆន្តិ, តុវម្បិ គច្ឆ, មា ឥធ វាសំ អាកង្ខិ, ឯវញ្ហិ ປាសេន ពទ្ធេ មយិ សហាយតា នាម នត្ថិ, ន ហិ

ເຕ ອຫໍ ອິທານິ ກິລຸຈິ ສຫາຍກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ ສກຸຂິສຸສາມິ, ກີ ເຕ ມຍາ ນິຣູປກາເຣນ, ປປຸຈໍ ອກຕຸວາ ຄຈຸເຂວາຕິ ວທຕິ។

ອິໂຕ ປຣໍ –

໔។

‘‘ຄຈຸເຂ ວາຫໍ ນ ວາ ຄຈຸເຂ, ນ ເຕນ ອມໂຣ ສິຍໍ;

ສຸຂິຕໍ ຕໍ ອຸປາສິຕຸວາ, ທຸກຸຂິຕໍ ຕໍ ກຖໍ ຊເຫ។

໕។

‘‘ມຣຕໍ ວາ ຕຍາ ສທຸຜີ, ຊີວິຕໍ ວາ ຕຍາ ວິນາ;

ຕເທວ ມຣຕໍ ເສຍຸໂຍ, ຍຸຄເຈ ຊີເວ ຕຍາ ວິນາ។

໔។

‘‘ເນສ ຜມຸໂມ ມຫາຣາຊ, ຍໍ ຕໍ ເອວໍ ຄຕໍ ຊເຫ;

ຍາ ຄຕິ ຕຸຍຸຫໍ ສາ ມຍຸຫໍ, ຣຸຈຸຈເຕ ວິຫຄາທິປ។

໕។

‘‘ກາ ນຸ ປາເສນ ພທຸຜສຸສ, ຄຕິ ອຸລຸລາ ມຫານສາ;

ສາ ກຖໍ ເຈຕຍານສຸສ, ມຸຕຸຕສຸສ ຕວ ຣຸຈຸຈຕິ។

໖។

‘‘ກໍ ວາ ຕຸວໍ ປສຸສເສ ອຕຸຖໍ, ມມ ຕຸຍຸຫຸຄຸຈ ປກຸຂິມ;

ລາຕີນໍ ວາວສິຍຸຖານໍ, ອຸກິນຸນໍ ຊີວິຕກຸຂເຍ។

໗។

‘‘ຍໍ ນ ກຸລຸຈນເທປີລຸລ, ອນຸເຜນ ຕມສາ ຄຕໍ;

ຕາທິເສ ສຸລຸຈຊໍ ປາຕໍ, ກມຕຸຖມກິໂຊຕເຍ។

໘។

‘‘ກຖໍ ນຸ ປຕຕໍ ເສພຸຖ, ຜມຸເມ ອຕຸຖໍ ນ ພຸຊຸຊສິ;

ສມ຺ໂມ ອປ໌ຈິໂຕ ສນ຺ໂຕ, ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕິ ປາຕິນໍຯ

໙຿

‘‘ໂສຫໍ ສມ຺ມໍ ອເປກ຺ຂາໂນ, ສມ຺ມາ ຈຕ຺ຖໍ ສມຸຍ຺ຖິຕໍ;

ກຕ຺ຕິລ຺ຈ ຕຍິ ສມ຺ປ໌ສ຺ສໍ, ນາວກງ຺ຂາມິ ຊີວິຕໍຯ

໑໐຿ ‘‘ອທ຺ສາ ເອໂສ ສຕໍ ສມ຺ໂມ, ໂຍ ມິຕ຺ໂຕ ມິຕ຺ຕມາປ໌ເທ຿

ນ ຈເຊ ຊີວິຕສ຺ສາປີ, ເຫຕຸສມ຺ມມນຸສ຺ສຣໍຯ

໑໑຿

‘‘ສ຺ວາຍໍ ສມ຺ໂມ ຈ ເຕ ຈິຕ຺ໂຕ, ກຕ຺ຕິ ຈ ວິທິຕາ ມຍິ;

ກາມໍ ກຣສ຺ສຸ ມຍ຺ເຫຕໍ, ຄຈ຺ເຉວານຸມໂຕ ມຍາຯ

໑໒຿

‘‘ອປີ ຕ຺ເວວໍ ຄເຕ ກາເລ, ຍໍ ຂຕ຺ຫໍ ລາຕິນໍ ມຍາ;

ຕຍາ ຕໍ ພຸທ຺ຜິສມ຺ປ໌ນ຺ນໍ, ອສ຺ສ ປ໌ຣມສໍວຸຕໍຯ

໑໓຿

‘‘ອິຈ຺ເຈວໍ ມນ຺ຕຍນ຺ຕານໍ, ອຣິຍານໍ ອຣິຍວຸຕ຺ຕິນໍ;

ປ໌ຈ຺ຈທິສ຺ສຖ ເນສາໂທ, ອາຕຸຣານມິວນ຺ຕໂກຯ

໑໔຿

‘‘ເຕ ສຕ຺ຕຸມກິສລ຺ຈິກ຺ຂ, ທິຜຣຕ຺ຕໍ ທິຕາ ທິຊາ;

ຕຕ຺ທິມາສິຕ຺ຖ ອຸກໂຍ, ນ ສລ຺ຈເລສ຺ມາສນາຯ

໑໕຿

‘‘ສຕຣຍ຺ເຖ ຈ ທິສ຺ວານ, ສມຸທ຺ເທນ຺ເຕ ຕໂຕ ຕໂຕ;

ອກິກ຺ຂມຖ ເວເຄນ, ທິຊສຕ຺ຕຸ ທິຊາລິເປຯ

໑໖໋။

‘‘ໂສ ຈ ເວເຄນກິກຸກມຸມ, ອາສຊຊ ປຣເມ ທິເຊ;

ປຈຸຈາມິຕຸຖ ເນສາໂທ, ພທຸສາ ອິຕິ ວິຈິນຸຕຍໍ။

໑໗။

‘‘ເອກໍວ ພທຸສມາສີນໍ, ອພທຸສຄຸຈ ປຸນາປຣໍ;

ອາສຊຊ ພທຸສມາສີນໍ, ເປກຸຂມານມທີນວໍ။

໑໘။

‘‘ຕໂຕ ໂສ ວິມໂຕເຍວ, ປຕຸທາເຣ ອຊຊກາສຖ;

ປວທຸໝກາເຍ ອາສີເນ, ທິຊສງຄຄຕານິເປ။

໑໙။

‘‘ຍໍ ນຸ ປາເສນ ມຫຕາ, ພທຸໂສ ນ ກຸຣຸເຕ ທິສໍ;

ອຖ ກສຸມາ ອພທຸໂສ ຕຸວໍ, ພລີ ປກຸຂິ ນ ຄຈຸຉສີ။

໒໐။

‘‘ກີ ນຸ ຕຸຍາຍໍ ທິໂຊ ໂຫຕິ, ມຸຕຸໂຕ ພທຸສໍ ອຸປາສສີ;

ໂອທາຍ ສກຸຕາ ຍນຸຕິ, ກີ ເອໂກ ອວຫີຍສີ။

໒໑။

‘‘ຣາຊາ ເມ ໂສ ທິຊາມິຕຸຕ, ສຂາ ປາຕສໂມ ຈ ເມ;

ເນວ ນໍ ວິຊຫິສຸສາມິ, ຍາວ ກາລສຸສ ປຣິຍາຍໍ။

໒໒။

‘‘ກຖໍ ປນາຍໍ ວິຫງໂຄ, ນາທຸທສ ປາສໂມຫຸທີຕໍ;

ປທລຸເຫຕໍ ມຫນຸຕານໍ, ໂພທຸສຸມຣທນຸຕິ ອາປທໍ။

໒໓။

‘‘ຍຫາ ປຣາກາໂວ ໂຫຕິ, ໂປໂສ ຊີວິຕສງຂເຍ;

ອຖ ຊາລຄ຺ຈ ປາສຄ຺ຈ, ອາສຊ຺ຊາປີ ນ ພຸຊ຺ຊຕີ໚

໘໔໚

‘‘ອປີ ຕ຺ເວວ ມຫາປຄ຺ຄ, ປາສາ ພຫຸວິສາ ຕຕາ;

ຄຸຍ຺ຫມາສຊ຺ຊ ພຊ຺ຊນ຺ຕິ, ອເຖວໍ ຊີວິຕກ຺ຂເຍ’’ຕີ໚ –

ອິມາສໍ ຄາຖານໍ ສມ຺ພນ຺ໂຘ ປາລຸອິນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ໂພ໚

ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ເຉ ວາຕິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ອິໂຕ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ວາ ນ ວາ, ນາຫໍ ເຕນ ຄມເນນ ວາ ອຄມເນນ ວາ ອມໂຣ ສິຍໍ, ອຫຄ຺ຫິ ອິໂຕ ຄໂຕປີ ອຄໂຕປີ ມຣຕາໂຕ ອມຸຕ຺ໂຕວ, ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ປນ ສຸຂິຕໍ ຕໍ ອຸປາສິຕ຺ວາ ອິທານິ ທຸກ຺ຂິຕໍ ຕໍ ກາຖໍ ຊເຫຍ຺ຍນ຺ຕິ ວທຕິ໚ ມຣຕໍ ວາຕິ ມມ ອຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ວາ ຕຍາ ສທ຺ຘຶ ມຣຕໍ ກເວຍ຺ຍ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ວາ ຕຍາ ວິນາ ຊີວິຕໍ໚ ເຕສຸ ທ຺ວິສຸ ຍໍ ຕຍາ ສທ຺ຘຶ ມຣຕໍ, ຕເທວ ເມ ວຣໍ, ຍໍ ຕຍາ ວິນາ ຊີເວຍ຺ຍໍ, ນ ເມ ຕໍ ວຣນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຣຸຈ຺ຈເຕຕິ ຍາ ຕວ ຄຕິ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ, ສາວ ມຍ຺ຫໍ ຣຸຈ຺ຈຕີ໚ ສາ ກຖນ຺ຕິ ສມ຺ມ ສຸມຸຂ ມມ ຕາວ ທລ຺ເຫນ ວາລປາເສນ ພທ຺ຘສ຺ສ ປຣຫຕ຺ຖໍ ຄຕສ຺ສ ສາ ຄຕິ ຣຸຈ຺ຈຕຸ, ຕວ ປນ ເຈຕຍານສ຺ສ ສເຈຕນສ຺ສ ປຄ຺ຄວໂຕ ມຸຕ຺ຕສ຺ສ ກາຖໍ ຣຸຈ຺ຈຕີ໚

ປກ຺ຂິມາຕິ ປກ຺ຂສມ຺ປນ຺ນ໚ ອຸກ຺ກິນ຺ນນ຺ຕິ ອມ຺ຫາກໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຊີວິຕກ຺ຂເຍ ສຕິ ຕ຺ວໍ ມມ ວາ ຕວ ວາ ອວສິຍ຺ຄຄ຺ລາຕີນໍ ວາ ກໍ ອຕ຺ຖໍ ປສ຺ສສີ໚ ຍໍ ນາຕິ ເອຕ຺ຖ ນ-ກາໂຣ ອຸປມາເນ໚ ກລ຺ຈນເຫປີລ຺ຉາຕິ ກລ຺ຈນທ຺ເວປີລ຺ຉ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຄ, ກລ຺ຈນສທິເສົາກຍປກ຺ຂາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ຕມສາຕິ ຕມສີ໚ ຄຕນ຺ຕິ ກຕໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຄ໚ ປຸຣິມສ຺ສ ນ-ກາຣສ຺ສ ອິມິນາ ສມ຺ພນ຺ໂຘ, ‘‘ນ ກຕ’’ນ຺ຕິ ກຕໍ ວິຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕຍິ ປາຕໍ ຈຊນ຺ເຕປີ ອຈຊນ຺ເຕປີ ມມ ຊີວິຕສ຺ສ ອກາວາ ຍໍ ຕວ ປາຕາສຄ຺ຈຊນໍ, ຕໍ ອນ຺ເຘນ ຕມສີ ກຕໍ ວິຍ ກິຄ຺ຈິເທວ ຣູປກມ຺ມໍ ອປ຺ຈຈກ຺ຂຄຸຕໍ, ຕາທິເສ ຕວ ອປ຺ຈຈກ຺ຂຄຸເຕ ປາຕາສຄ຺ຈຊເນ ຕ຺ວໍ ປາຕໍ ສຄ຺ຈຊນ຺ໂຕ ກມຕ຺ຖໍ ໂຊເຕຍ຺ຍາສີຕີ໚

ຘມ຺ໂມ ອປ຺ຈິໂຕ ສນ຺ໂຕຕິ ຘມ຺ໂມ ປູຊິໂຕ ມານິໂຕ ສມາໂນ໚ ອຕ຺ຖໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ວຸທ຺ຘຶ ທສ຺ເສຕິ໚ ອເປກ຺ຂາໂນຕິ ອເປກ຺ຂນ຺ໂຕ໚ ຘມ຺ມາ ຈຕ຺ຖນ຺ຕິ ຘມ຺ມໂຕ ຈ ອຕ຺ຖໍ ສມຸຍ຺ຄິຕໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ໚ ກຕ຺ຕິນ຺ຕິ ສິເນຫໍ໚ ສຕໍ ຘມ຺ໂມຕິ ປຕ຺ຑິຕານໍ ສກາໂວ໚ ໂຍ ມິຕ຺ໂຕຕິ ໂຍ ມິຕ຺ໂຕ ອາປທາສຸ ມິຕ຺ຕໍ ນ ຈເຊ, ຕສ຺ສ ອຈຊນ຺ຕສ຺ສ ມິຕ຺ຕສ຺ສ ເອສ ສກາໂວ ນາມ ອທ຺ຘາ ສຕໍ ຘມ຺ໂມ໚ ວິທິຕາຕິ ປາກຍາ ຊາຕາ໚ ການໍ ກຣສ຺ສູຕິ ເອຕໍ ມມ ການໍ ມຍາ ອິຈ຺ຉິຕໍ ມມ ວຈນໍ ກຣສ຺ສຸ໚ ອປີ ຕ຺ເວວໍ ຄເຕ ກາເລຕິ ອປີ ຕຸ ເອວໍ ຄເຕ ກາເລ ມຍິ ອິມສ຺ມຶ ຄາເນ ປາເສນ ພທ຺ເຘ໚ ປຣມສໍວຸຕນ຺ຕິ ປຣມປຣິປ຺ຸຕຕໍ໚

ອິຈ຺ເຈວໍ ມນ຺ຕຍນ຺ຕານນ຺ຕິ ‘‘ຄຈ຺ຉ, ນ ຄຈ຺ຉາມີ’’ຕິ ເອວໍ ກເຖນ຺ຕານໍ ອຣິຍານນ຺ຕິ ອາຈາຣອຣິຍານໍ໚ ປຈ຺ຈທິສ຺ສຖາຕິ ກາສາຍານີ ນິວາເສຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕມາລໍ ປີລຸອນ຺ຘິຕ຺ວາ ມຸຄ຺ຄຣໍ ອາທາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອທິສ຺ສຖ໚ ອາຕຸຣານນ຺ຕິ ຄິລານານໍ ມຈ຺ຈຸ ວິຍ໚ ອກິສຄ຺ຈິກ຺ຂາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ເຕ ອຸໂກປີ ສຕ຺ຕຸ ອາຍນ຺ຕໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ໚ ຫີຕາຕິ ທິຜຣຕ຺ຕໍ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄສ຺ສ ຫີຕາ ມຸທຸຈິຕ຺ຕາ໚ ນ ສຄ຺ຈເລສຸມາສນາຕິ ອາສນໂຕ ນ ຈລຶສຸ, ຍຖານິສິນ຺ນາວ ອເຫສຸໍ໚ ສຸມຸໂຂ ປນ ‘‘ອຍໍ ເນສາໂທ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຫຣນ຺ໂຕ ມໍ ປຖມໍ ປຫຣຕູ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຉໂຕ ກຕ຺ວາ ນິສີທິ໚

ຘຕຣຍ຺ເຖຕິ ທໍເສ໚ ສມຸຫ຺ເຫນ຺ເຕຕິ ມຣຕາກເຍນ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ອຸປ຺ປຕນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ໚ ອາສຊ຺ຊາຕິ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຊເນ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ໚ ປຈ຺ຈກມິຕ຺ຖາຕິ ‘‘ພທ຺ຘາ, ນ ພທ຺ຘາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ອກມິຕ຺ຖ, ເວຄໍ ຫາເປຕ຺ວາ ສຕິກໍ ອຄມາສິ໚ ອາສຊ຺ຊ ພທ຺ຘມາສີນນ຺ຕິ ພທ຺ຘໍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ ສຸມຸຂໍ໚ ອທີນວນ຺ຕິອາທີນວເມວ ຫຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ໂອໂລເກນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ໚ ວິມໂຕຕິ ກີ ນຸ ໂຂ ອພທ຺ໂຘ ພທ຺ຘສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິສິນ຺ໂນ, ກາຣຕໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມີຕິ ວິມຕິຊາໂຕ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺

ໂຖ។ ປຕຸ໌ທເຣຕິ ທໍເສ, ອຖ ວາ ປຣິສຸທຸເຂ ນິມຸມເລ, ສມຸປຫຍຸຖກາຄຸຈນວຕຸເຕາຕິ ອຕຸໂຖ។ ປວທຸເມກາເຍຕິ ວທຸເມີຕກາເຍ ມ ທາສຣີເຣ។ ຍໍ ນູຕິ ຍໍ ຕາວ ເອໂສ ມຫາປາເສນ ພທຸໂຂ។ ນ ກຸຣຸເຕ ທິສນຸຕິ ປລາຍນຕຸຖາຍ ເອກໍ ທິສໍ ນ ກຊຕິ, ຕໍ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ອສິປຸ໌ປາໂຍ។ ພລິຕິ ພລສມຸປນຸໂນ ທຸຕຸວາປິ។ ປກຸຂິຕິ ຕໍ ອາລປຕິ។ ໂອຫາຍາຕິ ລທຸເທຕຸວາ។ ຍນຸຕີຕິ ເສສສກຸຕາ ຄຈຸຈນຸຕິ។ ອວຫີຍສີຕິ ໂອຫີຍສີ។

ທີຊາມິຕຸຕາຕິ ທີຊານໍ ອມິຕຸຕ។ ຍາວ ກາລສຸສ ປຣິຍາຍນຸຕິ ຍາວ ມຣຕາສຸສ ວາໂຣ ອາຄຈຸຈຕີ។ ກຖໍ ປນາຍນຸຕິ ຕຸວໍ ຣາຊາ ເມ ໂສຕິ ວທສິ, ຣາຊາໂນ ຈ ນາມ ປຕຸ໌ທິຕາ ໂທນຸຕິ, ອິຕິປີ ປຕຸ໌ທິໂຕ ສມາໂນ ເກນ ກາຣເຓນ ໂອທຸທິຕໍ ປາສໍ ນ ອທຸທສ។ ປທໍ ເທຕນຸຕິ ຍສມຫຕຸຕໍ ວາ ລາຕາມຫຕຸຕໍ ວາ ປຕຸຕານໍ ອຕຸຕໂນ ອາປທພຸຊຊນໍ ນາມ ປທໍ ກາຣຕໍ, ຕສຸມາ ເຕ ອາປທໍ ໂພທຸຣຸມຣຫນຸຕີ។ ປຣາກໂວຕິ ອວທຸເມີ។ ອາສຊຊາປີຕິ ອຸປຄນຸຕຸວາປີ ນ ພຸຊຊຕີ។ ຕຕາຕິ ວິຕຕາ ໂອທຸທິຕາ។ ຄຸຍຸຫມາສຊ ຊາຕິ ເຕສຸ ປາເສສຸ ໂຍ ຄຸລຸໂທ ປຜິຈຸຈນຸໂນ ປາໂສ, ຕໍ ອາສຊຊ ພຊຊນຸຕີ។ ອເຖວນຸຕິ ອຖ ເອວໍ ຊີວິຕກຸຂເຍ ພຊຊນຸເຕວາຕິ ອຕຸໂຖ។

ອິຕິ ນໍ ໂສ ກຖາສລຸລາເປນ ມຸທຸຫທຍໍ ກຕຸວາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ຊີວິຕໍ ຍາຈນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໕។

‘‘ອປີ ນາຍໍ ຕຍາ ສທຸຂີ, ສໍວາສສຸສ ສຸຂຸທຸຣໂຍ;

ອປີ ໂນ ອນຸມຄຸລາສິ, ອປີ ໂນ ຊີວິຕໍ ທເທ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອປີ ນາຍນຸຕິ ອປີ ນຸ ອຍໍ។ ສຸຂຸທຸຣໂຍຕິ ສຸຂຜໂລ។ ອປີ ໂນ ອນຸມຄຸລາສີຕິ ຈິຕຸຕກູຍໍ ຄນຸຕຸວາ ລາຕເກ ປສຸສີຕຸໍ ຕຸວໍ ອປີ ໂນ ອນຸຊາເນຍຸຍາສິ។ ອປີ ໂນ ຊີວິຕໍ ທເທຕິ ອປີ ໂນ ອິມາຍ ກຖາຍ ອຸປຸປນຸນວິສຸສາໂສ ນ ມາເຣຍຸຍາສີຕິ។

ໂສ ຕສຸສ ມຂຸຣກຖາຍ ພຊຊິຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໘໖។

‘‘ນ ເຈວ ເມ ຕຸວໍ ພທຸໂຂສິ, ນປີ ອິຈຸຈາມິ ເຕ ວຂໍ;

ກາມໍ ຂິປຸປມິໂຕ ຄນຸຕຸວາ, ຊີວ ຕຸວໍ ອນີໂຍ ຈິຣ’’ນຸຕີ។

ຕໂຕ ສຸມຸໂຂ ຈຕສຸໂສ ຄາຖາ ອພາສີ –

໘໗។

‘‘ເນວາຫເມຕມິຈຸຈາມິ , ອຄຸລຕຸເຣຕສຸສ ຊີວິຕາ;

ສເຈ ເອເກນ ຕຸຍຸໂຖສິ, ມຸຄຸເຈຕໍ ມຄຸຈ ກກຸຂຍ។

໘໘។

‘‘ອາໂຣຫປຣີຕາເທນ, ຕຸລຸຍາສຸມາ ວຍສາ ອຸໂກ;

ນ ເຕ ລາເກນ ຊີວຕຸຖິ, ເອເຕນ ນິມິນາ ຕຸວံ។

໔໙។

‘‘ຕທິງໝ ສມເປກຸຂສຸສຸ, ໂຫຕຸ ຄິທຸນີ ຕວມຸຫສຸ;

ນំ ປຸພຸເພ ພນຸធ ປາເສນ, ປຈຸឆາ ມຸຄຸຈ ທິຊានិបឹ។

໕໐។

‘‘ຕາວເທວ ຈ ເຕ ລາໂກ, ກຕາສຸສ ຍາຈນາຍ ຈ;

ມິຕຸຕິ ຈ ឆຕຣຜຸເຖຫិ, ຍາວຊີວາຍ ເຕ ສិຍາ’’ຕិ។

ຕຕຸຖ ເອຕນຸຕິ ຍំ ອគុលຕຸຣ ເອຕສຸສ ຊີວិຕາ ມມ ຊີວិតំ, ເອតំ ອຫំ ເນວ ອិຈຸឆាមិ។ តុលុយាសុមាតិ ສមានា ໂຫម។ និមិនា ຕុវំ ປຣិວតុតេហិ ຕុវំ។ ຕວមុហສູតិ ຕວ ອមុហេសុ គិហុនិ ໂຫຕុ, ກឹ ເຕ ເອເຕນ, ມຍិ ໂລກំ ឧុបុប៉ាហេហិតិ ວທតិ។ ຕາວເທວາ ຕិ ຕຕុຕໂກເຍວ។ ຍາຈນາຍ ຈាតិ ຍາ ມມ ຍາຈនា, ສາວ ກຕາ ອសុសាតិ ອຕុໂຖ។

ອິຕິ ໂສ ຕາຍ ឆមុមេសនាយ ເຕເລ ປກຸខិຕុຕកបុប៉ាសបឹ ຈຸ ວិຍ ມຸທុគຕຫທໂຍ ມຫាសតុតំ ຕສຸສ ທាຍំ ກຕុວາ ທທនុໂຕ ອາຫ –

໕໑។

‘‘ປສຸສນຸຕຸ ໂນ ມຫາສງឃា, ຕຍາ ມຸຕុតំ ອິໂຕ គតំ;

ມິຕຸຕាមຈຸຈា ຈ ກຈຸຈា ຈ, ປុតុតທាຣា ຈ ພនុឆວា។

໕໔។

‘‘ນ ຈ ເຕ ຕາທິសາ ມິຕຸຕា, ພຫູនំ ອិឆ ວិຊຊຕិ;

ຍຖា ຕុວំ ឆតຣសុគសុស, ປាណាសាឆារໂណ ສខា។

໕໕។

‘‘ໂສ ເຕ ສហាយំ ມុញុຈាមិ, ໂຫຕុ ຣាឆា ຕວានុໂគ;

ກាមំ ខិបុបមិໂຕ គនុតុវា, ញាតិមឆេຊេ ວិໂຣຈຖា’’ຕិ។

ຕຕຸຖ ໂນຕິ ນិបាតមតុតំ។ ຕຍາ ມຸຕຸຕនុតិ ອិមញុហិ ຕុວញុເລວ ມຸຄຸຈສិ នាម, ຕសុមា ອិមំ ຕຍາ ມុតុតំ ອិໂຕ ຈិតុតកូឃបុឃុតំ គតំ ມຫនុតາ ញាតិសງឃា ເອເຕ ຈ ມិຕຸຕាທໂຍ ປសុសនុຕុ។ ເອຕុຖ ຈ ພនុឆວាតិ ເອກໂលហិតສមុឆនុធា។ ວិຊຊຕិតិ ວិຊຊនុ តិ។ ປាណាសាឆារໂណតិ ສាឆារណປາໂណ ອວិភតុតឆីវិໂກ, ຍຖា ຕុវំ ເອຕສຸສ ສខາ, ເອຕាទិសា ອញ្ញេសំ ພហូនំ ມិຕុຕា នាម ນ ວិຊຊនុតិ។ ຕວາនុໂគតិ ເອតំ ທុກុខិតំ ອາຫាយ ປុរໂຕ គច្ឆនុតសុស ຕວ ອយំ ອនុໂគ ໂຫຕូតិ។

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ປນ ເບສາຫປ຺ຕ຺ໂຕ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຸປສງກມິຕ຺ວາ ພນ຺ຜນໍ ລິມ຺ທິຕ຺ວາ ອາລິງຄິຕ຺ວາ ສຣໂຕ ນິກ຺ຂາເມຕ຺ວາ ສຣຕີເຣ ຕຣຸຕາຫພ຺ພຕີຕປີຬ຺ເຄ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປາເທ ພນ຺ຜນປາສໍ ມຸທ຺ຈິຕ຺ເຕນ ສຕີກໍ ໂມເຈຕ຺ວາ ທູເຣ ຂິປີຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ເຕ ພລວສີເນຫໍ ປຈ຺ຈຸປຎ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ອຸທກໍ ອາຫາຍ ໂລຫິຕໍ ໂຂວິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປຣິມຊ຺ຊິ໌ ຕສ຺ສ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕານຸກາເວນ ໂພຂິສຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທ ສິຣາ ສິຣາຫີ, ນ຺ສໍ ນ຺ເສນ, ຈມ຺ມໍ ຈມ຺ເມນ ຄຝິຕໍ, ຕາວເທວ ປາໂທ ສໍຣຸລ຺ໂທ ສລ຺ຊາຕລວິສລ຺ຊາຕໂລໂມ ອໂຫສິ ອພທ຺ຜປາເທນ ນິພ຺ພິເສໂສ໌ ໂພຂິສຕ຺ໂຕ ສຸຂິໂຕ ປກຕິກາເວເນວ ນິສີທິ໌ ອຖ ສຸມ຺ໂຂ ອຕ຺ຕານໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຂິຕກາວໍ ທິສ຺ວາ ສລ຺ຊາຕໂສມນສ຺ໂສ ເນສາທສ຺ສ ຖຸຕິມກາສິ໌ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໒໔໌

‘‘ໂສ ປຕີໂຕ ປມຸຕ຺ເຕນ, ກຕ຺ຕຸນາ ກຕ຺ຕຸຄາຣໂວ;

ອຊ຺ຊກາສຖ ວກ຺ກງໂຄ, ວາຈໍ ກຕ຺ຕາສຸຂໍ ກຕໍ໌

໓໒໕໌

‘‘ເອວໍ ລຸທ຺ທກ ນນ຺ທສ຺ສຸ, ສຫ ສພ຺ເພຫີ ຒາຕິກິ;

ຍຖາຫມຊ຺ຊ ນນ຺ທາມິ, ມຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ທິຊາຂິປ’’ນ຺ຕິ໌

ຕຕ຺ຖ ວກ຺ກງໂຄຕິ ວງກຄີໂວ໌

ເອວໍ ລຸທ຺ທສ຺ສ ຖຸຕີ ກຕ຺ວາ ສຸມ຺ໂຂ ໂພຂິສຕ຺ຕໍ ອາຫ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິມິນາ ອມ຺ຫາກໍ ມຫາອຸປກາໂຣ ກໂຕ, ອຍລ຺ຫິ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ອກຕ຺ວາ ກີລຸອາຫໍເສ ໂນ ກຕ຺ວາ ອິສ຺ສຣານໍ ເທນ຺ໂຕ ພຫຸໍ ຜນໍ ລເກຍ຺ຍ, ມາເຣຕ຺ວາ ນ຺ສໍ ວິກ຺ກີຕນ຺ໂຕ ມູລມ຺ປີ ລເກຖ, ອຕ຺ຕໂນ ປນ ຊີວິຕໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ອກຣິ , ອິມໍ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິກໍ ເນຕ຺ວາ ສຸຂຊີວິຕໍ ກໂຣມາ’’ຕິ໌ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສມ຺ປຝິຈ຺ລິ໌ ສຸມ຺ໂຂ ອຕ຺ຕໂນ ກາສາຍ ມຫາສຕ຺ເຕນ ສທ຺ຂີ ກເຖຕ຺ວາ ປຸນ ມນຸສ຺ສກາສາຍ ລຸທ຺ທປ຺ຕ຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ກີມຕ຺ຖໍ ປາເສ ໂອທ຺ເທສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ລິຕ຺ວາ ‘‘ຜນຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອມ຺ເຫ ອາທາຍ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ທສ຺ເສຫີ, ພຫຸໍ ເຕ ຜນໍ ທາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໓໒໖໌

‘‘ເອທີ ຕໍ ອນຸສິກ຺ຂາມິ, ຍຖາ ຕ຺ວມປີ ລຈ຺ລເສ;

ລາກໍ ຕວາຍໍ ຜຕຣຜ຺ໂຄ, ປາປໍ ກິລ຺ຈິ ນ ທກ຺ຂຕິ໌

໓໒໗໌

‘‘ຂິປ຺ປມນ຺ເຕປ຺ຣໍ ເນຕ຺ວາ, ຣລ຺ໂລ ທສ຺ເສທີ ໂນ ອຸໂກ;

ອພທ຺ເຜ ປກຕີກູເຕ, ກາເຊ ອຸກຍໂຕ ຖິເຕ໌

໓໒໘໌

‘‘ສຕຣຍຸຖາ ມຫາຣາຊ, ຫໍສານິປົຕິໂນ ອິເມ;

ອຍຍຸຫີ ຣາຊາ ຫໍສານໍ, ອຍໍ ເສນາປົຕິຕໂຣ។

໓໙។ ‘‘ອສໍສຍໍ ອິມໍ ທິສ຺ວາ, ຫໍສຣາຊໍ ນຣາຂິໂປ។

ປົຕີໂຕ ສຸມໂນ ວິຕ຺ໂຕ, ພຫຸໍ ທສ຺ສຕິ ເຕ ຂນ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອນຸສິກ຺ຂາມີຕິ ອນຸສາສາມິ។ ປາປ຺ນ຺ຕີ ລາມກໍ។ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສຫີ ໂນ ອຸໂກຕິ ອມ຺ເຫ ອຸໂກປີ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສຫີ។ ອຍໍ ໂພຂິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຍ຺ຍາປກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ, ອຕ຺ຕໂນ ມິຕ຺ຕຂມ຺ມສ຺ສ ອາວິກາວນຕ຺ຖໍ, ລຸທ຺ທສ຺ສ ຂນລາກຕ຺ຖໍ, ຣຍ຺ໂຍ ສີເລສຸ ປ ຕິຍຸຖາປນຕ຺ຖຍ຺ຈາຕິ ຈຕູຫີ ກາຣເຕຫີ ເອວມາຫ។ ສຕຣຍຸຖາຕິ ເນຕ຺ວາ ຈ ປນ ຣຍ຺ໂຍ ເອວໍ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍາສີ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິ ເມ ສຕຣຍຸຖກຸເລ ຊາຕາ ທ຺ເວ ຫໍສານິປົຕິໂນ, ເອເຕສຸ ອຍໍ ຣາຊາ, ອິຕໂຣ ເສນາປົຕີ’’ຕິ។ ອິຕິ ນໍ ສິກ຺ຂາເປສີ។ ‘‘ປົຕີໂຕ’’ຕິອາ ທີນິ ຕີຕິປີ ຕຸຍຸຖາກາຣເວວຈນາເນວ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ລຸທ຺ໂທ, ‘‘ສາມິ, ມາ ໂວ ຣາຊທສ຺ສນໍ ຣຸຈ຺ຈິ, ຣາຊາໂນ ນາມ ຈລຈິຕ຺ຕາ, ກີລຸອາຫໍເສ ວາ ໂວ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາຣາເປຍ຺ຍຸໍ ວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ, ມາ ກາຍີ, ອຫໍ ຕາທິສໍ ກກ຺ຂລຸອໍ ລຸທ຺ທໍ ໂລຫິຕປາຕໍ ຂມ຺ມກຖາຍ ມຸທຸກໍ ກຕ຺ວາ ມມ ປາເທສຸ ປາເຕ ສີ, ຣາຊາໂນ ນາມ ປຸຍ຺ຍວນ຺ໂຕ ປຍ຺ຍວນ຺ໂຕ ຈ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕຍ຺ຍູ ຈ, ຂິປ຺ປໍ ອມ຺ເຫ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ມາ ມຍ຺ຫໍ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ຖ, ອຫໍ ອວສ຺ສໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຸຈິຍາ ເນມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອຸໂກປີ ກາຊໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຣາຊກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຣຍ຺ຍາ ປຸຍຸໂຖ ຍຖາກູຕໍ ອາໂຣເຈສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໐។

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ກມ຺ມຸນາ ອຸປປາທຍິ;

ຂິປ຺ປມນ຺ເຕປຸຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ຣຍ຺ໂຍ ຫໍເສ ອທສ຺ສຍິ;

ອພທ຺ເຂ ປກຕິກູເຕ, ກາເຊ ອຸກຍໂຕ ຖິເຕ។

໔໑។

‘‘ສຕຣຍຸຖາ ມຫາຣາຊ, ຫໍສານິປົຕິໂນ ອິເມ;

ອຍຍຸຫີ ຣາຊາ ຫໍສານໍ, ອຍໍ ເສນາປົຕິຕໂຣ;

໔໘។

‘‘ກຖໍ ປນິເມ ວິຫງຄາ, ຕວ ຫຕ຺ຖຕ຺ຕມາຄຕາ;

ກຖໍ ລຸທ຺ໂທ ມຫນ຺ຕານໍ, ອິສ຺ສເຣ ອິຂ ອຊ຺ຊຄາ។

໔໓។

‘‘ວິທິຕາ ສນ຺ຕິເມ ປາສາ, ປລ຺ລເລສຸ ຊນາຮິປ;

ຍໍ ຍທາຍຕນໍ ມຄ຺ເຄ, ທິຊານໍ ປາຕໂຣຄນໍ໚

໘໔໚

‘‘ຕາທິສໍ ປາສມາສຊ຺ຊ, ທໍສຣາຊາ ອພຊ຺ຊຖ;

ຕໍ ອພຫ຺ເຣ ອຸປາສິໂນ, ມມາຍໍ ອຊ຺ຊກາສຖ໚

໘໕໚

‘‘ສຸທຸກ຺ກຣໍ ອນຣິເຍກິ, ທໜເຕ ກາວມຸຕ຺ຕນໍ;

ກຕ຺ຕຸຣຕ຺ເຖ ປຣກ຺ການ຺ໂຕ, ສມ຺ມຍຸຕ຺ໂຕ ວິຫງຄໂມ໚

໘໖໚

‘‘ອຕ຺ຕນາຍໍ ຈຊິຕ຺ວານ, ຊີວິຕໍ ຊີວິຕາຣໂຫ;

ອນຸຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕ ອາສີໂນ, ກຕ຺ຕຸ ຍາຈິຕ຺ຖ ຊີວິຕໍ໚

໘໗໚

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ປສາທມໜມຊ຺ຊຄາ;

ຕໂຕ ນໍ ປາມຸຈິ ປາສາ, ອນຸຄ຺ຄາສີ ສຸເຂນ ຈ໚

໘໘໚

‘ໂສ ປຕີໂຕ ປມຸຕ຺ເຕນ, ກຕ຺ຕຸນາ ກຕ຺ຕຸຄາຣໂວ;

ອຊ຺ຊກາສຖ ວກ຺ກງໂຄ, ວາຈໍ ກຕ຺ຕສຸຂໍ ກຄໍ໚

໘໙໚

‘‘ເອວໍ ລຸທ຺ທກ ນນ຺ທສ຺ສຸ, ສຫ ສພ຺ເພທິ ຄາຕິກິ;

ຍຖາໜມຊ຺ຊ ນນ຺ທາມິ, ມຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ທິຊາຮິປໍ໚

໙໐໚

‘‘ເອຫິ ຕໍ ອນຸສິກ຺ຂາມິ, ຍຖາ ຕ຺ວມປີ ລຈ຺ຊເສ;

ລາກໍ ຕວາຍໍ ສຕຣຍຸໂຄ, ປາປໍ ກິຌຸຈິ ນ ທກຸຂຕີ຺

໕໑຺

‘‘ຌິປຸປມນຸເຕປຸຣໍ ເນຕຸວາ, ຣຌຸໂຌ ທສຸເສຫີ ໂນ ອຸໂກ;

ອພທຸເຂ ປກຕິກູເຕ, ກາເຊ ອຸກາຍໂຕ ຄິເຕ຺

໕໒຺

‘‘ສຕຣຍຸຄາ ມຫາຣາຊ, ຫໍສາສິປຕິໂນ ອິເມ;

ອຍຌຸຫິ ຣາຊາ ຫໍສານໍ, ອຍໍ ເສນາປຕິຕໂຣ຺

໕໓຺

‘‘ອສໍສຍໍ ອິມໍ ທິສຸວາ, ຫໍສຣາຊໍ ນຣາສິໂປ;

ປຕີໂຕ ສຸມໂນ ວິຕຸໂຕ, ພຫຸໍ ທສຸສຕິ ເຕ ສນໍ຺

໕໔຺

‘‘ເອວເມຕສຸສ ວຈນາ, ອານີຕາເມ ອຸໂກ ມຍາ;

ເອຕຸເຖວ ຫິ ອິເມ ອາສຸໍ, ອຸໂກ ອນຸມຕາ ມຍາ຺

໕໕຺

‘‘ໂສຍໍ ເອວໍ ຄໂຕ ປກຸຂີ, ທິໂຊ ປຣມສມຸມິໂກ;

ມາທິສສຸສ ຫິ ລຸທຸທສຸສ, ຊນເຍຍຸຍາຖ ມທຸທວໍ຺

໕໖຺

‘‘ອຸປາຍນຌຸຈ ເຕ ເທວ, ນາຌຸຌໍ ປສຸສາມິ ເອທິສໍ;

ສພຸພສາກຸຕິກາຄາເມ, ຕໍ ປສຸສ ມນຸຊາສິປາ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ກມຸມຸນາ ອຸປປາທຍິຕີ ຍໍ ໂສ ອວຈ, ຕໍ ກໂຣນຸໂຕ ກາຍກມຸເມນ ສມຸປາເທສີ຺ ຄນຸຕຸວາຕິ ຫໍສຣາເຊນ ນິສິນຸນກາຊໂກຍື ອຸຈຸຈຕຣໍ, ເສນາປຕິນາ ນິສິນຸນກາຊໂກຍື ໂຖກໍ ນີຈໍ ກຕຸວາ ອຸໂກປີ ເຕ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ‘‘ຫໍສຣາຊາ ຈ ເສນາປຕີ ຈ ຣາຊານໍ ປສຸສິຕຸໍ ຄຈຸຉນຸຕີ, ອຸສຸສຣຖ ອຸສຸສຣຖາ’’ຕິ ຊນໍ ອຸສຸສາເຣນຸໂຕ ‘‘ເອວຣູປາ ນາມ ໂສກຄຄປຸປຕຸຕາ ສຸວຕຸຕາວຕຸຕາ ຫໍສຣາຊາ ໂນ ນ ທິຍຸຄປຸພຸພາ’’ຕິ ມຸທຸທາທເຍສຸ ມນຸສຸເສສຸ ປສໍສນຸເຕສຸ ຌິປຸປມນຸເຕປຸຣໍ ຄນຸຕຸວາ຺ ອທສຸສຍີຕີ ‘‘ຫໍສຣາຊາໂນ ຕຸມຸເຫ

ຫຍຸກ໌ ອາຄຕາ’’ຕິ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣຈາເປຕ຺ວາ ເຕນ ຕຸຍຸຖຈິຕ຺ເຕນ ‘‘ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ’’ຕິ ປກ຺ໂກສາປິໂຕ ອກິຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສສີຯ ຫຕ຺ຖຕ຺ຕນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖສຸ ອາຄຕໍ, ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິຯ ມຫນ຺ຕານນ຺ຕິ ຍສມຫນ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕານໍ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕານໍ ຊຕຣຍຸຖຫໍ ສານໍ ອິສ຺ສເຣ ສາມິໂນ ກຖໍ ຕ຺ວໍ ລຸທ຺ໂທ ທຸຕ຺ວາ ອຊິຄໂຕຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ‘‘ອິສ຺ສຣມິຊມຊ຺ຊຄາ’’ຕິປີ ປາໂຖ, ເອເຕສໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ຕ຺ວໍ ກຖໍ ອຊ຺ຊຄາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ວິຫິຕາຕິ ໂຍຊິຕາຯ ຍໍ ຍທາຍຕນໍ ມລ຺ເລຕິ, ມຫາຣາຊ, ຍໍ ຍໍ ສໂມສຣຕຍຸຖານໍ ທິຊານໍ ປາຕໂຣຊນໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍກຣໍ ມລ຺ລາມິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ມຍາ ປລ຺ລເລສ຺ ປາສາ ວິຫິຕາຯ ຕາທິສນ຺ຕິ ມານຸສິຍສເຣ ຕຖາວິຊໍ ປາຕໂຣຊນໍ ມຍາ ວິຫິຕໍ ປາສໍຯ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ເອ ຕໍ ຕຕ຺ຖ ພທ຺ຊໍຯ ອຸປາສິໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ອຄເຕຕ຺ວາ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສີນ຺ໂນຯ ມມາຍນ຺ຕິ ມໍ ອຍໍ ເສນາປຕິ ອຊ຺ຊກາສຖ, ມຍາ ສທ຺ຊິ ກເຖສີຯ ສຸທ຺ກ຺ກຣນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ເອສ ອມ຺ຫາທິເສທິ ອນຣິເຍທິ ສຸທ຺ກ຺ກຣໍ ອກາສີຯ ກິໍ ຕນ຺ຕິ? ທຫເຕ ກາວມຸຕ຺ຕມໍ, ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຊ຺ຊາສຍໍ ທຫຕິ ວິທຫຕິ ປກາເສຕິຯ ອຕ຺ຕນາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຍໍຯ ອນຸຕ຺ຖຸນນ຺ໂຕຕິ ກຕ຺ຕຸ ຄຸເຕ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຊີວິຕໍ ມຸລ຺ຈາຕິ ມໍ ຍາຈິຯ

ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ຕຖາ ຍາຈນ຺ຕສ຺ສຯ ສຸເຂນ ຈາຕິ ຍຖາສຸເຂນ ຈິຕ຺ຕກູຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ລາຕິສຽໜໍ ປສ຺ສຖາຕິ ຈ ອນຸຊານີຯ ເອຕ຺ເຖວ ທີຕິ ມຍາ ປນ ອິເມ ທ຺ເວ ເອຕ຺ຖ ມານຸສິຍສເຣເຍວ ຈິຕ຺ຕກູຍຄມນາຍ ອນຸມຕາ ອເທສໍຯ ເອວໍ ຄໂຕຕິ ເອວໍ ສຕ຺ຕຸ ຫຕ຺ຖຄໂຕຯ ຊນເຍຍ຺ຍາຖ ມທ຺ທວນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນີ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ຊເນສີຯ ອຸປາຍນນ຺ຕິ ປຕ຺ຕາກາຣໍຯ ສພ຺ພສາກຸຕິກາຄາເມຕິ ສພ຺ພສ຺ມິມ຺ປີ ສາກຸຕິກຄາເມ ນາທໍ ອລ຺ລໍ ຕວ ເອວຣູປໍ ເກນຈິ ສາກຸຕິເກນ ອາກຕປຸພ຺ພໍ ອຸປາຍນໍ ປສ຺ສາມິຯ ຕໍ ປສ຺ສາຕິ ຕໍ ມຍາ ອາກຕໍ ອຸປາຍນໍ ປສ຺ສ ມນຸຊາຊິປາຕິຯ

ເອວໍ ໂສ ກິຕໂກວ ສຸມຸຂສ຺ສ ຄຸຕໍ ກເຖສີຯ ຕໂຕ ຣາຊາ ຫໍສຣຍ຺ໂຍ ມຫາຣທໍ ອາສນໍ, ສຸມຸຂສ຺ສ ຈ ສຸວຕ຺ຕກາທ຺ທປີຖກໍ ທາເປຕ຺ວາ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ນິສີນ຺ນານໍ ສຸວຕ຺ຕກາຊເນທິ ລາຊມຊຸຍາຕິຕາທີນີ ທາເປຕ຺ວາ ນິຍຸກິເຕ ປານໂກຊນກິຈ຺ເຈ ອຍ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຊມ຺ມກຖໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕປີຖເກ ນິສີທິຯ ໂສ ເຕນ ຍາຈິໂຕ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ຕາວ ອກາສີຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໕໗ຯ

‘‘ທິສ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ ຣາຊານໍ, ປີເຖ ໂສວຕ຺ຕເຍ ສຸເກ;

ອຊ຺ຊກາສຖ ວກ຺ກງ໌ໂຄ, ວາຈໍ ກຕ຺ຕສ຺ຂໍ ກຕໍຯ

໕໘ຯ

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂກໂຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ຣຍ຺ຖມິທໍ ຜີຕໍ, ຊມ຺ເມນ ມນຸສາສສີຯ

໕໙ຯ

‘‘ກຸສລຍ຺ເຈວ ເມ ຫໍສ, ອໂຖ ຫໍສ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ຣຍ຺ຖມິທໍ ຜີຕໍ, ຊມ຺ເມນ ມນຸສາສຫໍຯ

໖໐ຯ

‘‘ກຈຸຈິ ໂກໂຕ ອມຈຸເຈສຸ, ໂຫໂສ ໂກຈິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ກຈຸຈິ ຈ ເຕ ຕວຕຸເຖສຸ, ນາວກງຂນຸຕິ ຊີວິຕໍ໋ ฯ

໖໑ฯ

‘‘ອໂຖປີ ເມ ອມຈຸເຈສຸ, ໂຫໂສ ໂກຈິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ອໂຖປີ ເຕ ມມຕຸເຖສຸ, ນາວກງຂນຸຕິ ຊີວິຕໍ໋ ฯ

໖໒ฯ

‘‘ກຈຸຈິ ເຕ ສາທິສີ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປີຍກາຕິນີ;

ປຸຕຸຕຣູປຍສູເປຕາ, ຕວ ຉນຸທວສານຸຄາฯ

໖໓ฯ

‘‘ອໂຖ ເມ ສາທິສີ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປີຍກາຕິນີ;

ປຸຕຸຕຣູປຍສູເປຕາ, ມມ ຉນຸທວສານຸຄາ’’ຕິฯ

ຕຕຸຖ ຣາຊານນຸຕິ ສາຄລຣາຊານໍฯ ວກຸກງໂຄຕິ ຫໍສຣາຊາฯ ສມຸເມນ ມນຸສາສສີຕິ ສມຸເມນ ອນຸສາສສິฯ ໂຫໂສຕິ ອປຣາໂຊฯ ຕວຕຸເຖສູຕິ ອຸປຸປນຸເນສຸ ຕວ ຍຸທຸຣາທິສຸ ອຕຸເຖສຸฯ ນາວກງຂນຸຕີຕິ ອຸຣໍ ທຕຸວາ ປຣິຈຸຈຊນຸຕາ ກິຈຸຈິ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕໍ ນ ປຕຸເຖນຸຕິ, ຊີວິຕຄຸຈ ຈຊິຕຸວາ ຕເວວຕຸຖໍ ກໂຣນຸຕີฯ ສາທິສີຕິ ສມານຊາຕິກາฯ ອສຸສວາຕິ ວຈນສມຸປຜິຈຸຉິກາฯ ປຸຕຸຕຣູປຍສູເປຕາຕິ ປຸຕຸເຕຫິ ຈ ຣູເປນ ຈ ຍເສນ ຈ ອຸເປຕາฯ ຕວ ຉນຸທວສານຸຄາຕິ ກຈຸຈິ ຕວ ອຊຸຊາສຍໍ ຕວ ວສໍ ອນຸວຕຸຕຕິ, ນ ອຕຸຕໂນ ຈິຕຸຕວເສນ ວຕຸຕຕີຕິ ປຸຈຸຉຕິฯ

ເອວໍ ໂພທິສຕຸເຕນ ປຜິສນຸຖາເຣ ກເຕ ປຸນ ຣາຊາ ເຕນ ສທຸທີ ກເຖນຸໂຕ ອາຫ –

໖໔ฯ

‘‘ກວນຸຕໍ ກຈຸຈິ ນຸ ມຫາ-ສຕຸຕຸຫຕຸຖຕຸຕໍ ຄໂຕ;

ທຸກຸຂມາປຊຸຊີ ວິປຸລໍ, ຕສຸມື ປຖມມາປເທฯ

໖໕ฯ

‘‘ກຈຸຈິ ຍນຸຕາປຕິຕຸວານ, ທຜຸເທນ ສມໂປຖຍີ;

ເອວເມເຕສໍ ຊມຸມານໍ, ປາຕິກໍ ກວຕິ ຕາວເທฯ

໖໖ฯ

‘‘ເຂມມາສິ ມຫາຣາຊ, ເອວມາປທິຍາ ສຕິ;

ນ ຈາຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຣສ຺ມາສ຺, ສຕ຺ຕູວ ສມປ຺ຊ຺ຊຖ຺ຯ

໖໗ຯ

‘‘ປ຺ຈ຺ຈຄມິຕ຺ຖ ເນສາໂທ, ປ຺ພ຺ເພວ ອຊ຺ຊກາສຖ;

ຕທາຍໍ ສ຺ມ຺ໂຂເຍວ, ປຕ຺ທິໂຕ ປ຺ຈ຺ຈກາສຖຯ

໖໘ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສ຺ຕ຺ວາ, ປສາທມຍມຊ຺ຊຄາ;

ຕໂຕ ມໍ ປາມ຺ຈິ ປາສາ, ອນ຺ຍ຺ຍາສິ ສ຺ເຂນ ຈຯ

໖໙ຯ

‘‘ອິທຍ຺ຈ ສ຺ມ຺ເຂເນວ, ເອຕທຕ຺ຖາຍ ຈິນ຺ຕິຕໍ;

ໂກໂຕ ສກາເສຄມນໍ, ເອຕສ຺ສ ຜນມິຈ຺ຉຕາຯ

໗໐ຯ

‘‘ສ຺ວາຄຕຍ຺ເຈວິທໍ ກວຕໍ, ປຕິໂຕ ຈສ຺ມິ ທສ຺ສນາ;

ເອໂສ ຈາປິ ພຫຸ ວິຕ຺ຕໍ, ລກຕໍ ຍາວທິຈ຺ຉຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມຫາສຕ຺ຕ຺ທຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ຄໂຕຕິ ມຫນ຺ຕສ຺ສ ສຕ຺ຕ຺ໂນ ຫຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ຄໂຕຯ ອາປຕິຕ຺ວານາຕິ ອຸປ຺ສາວິຕ຺ວາຯ ປາຕິກນ຺ຕິ ປາກຕິກໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ເອເຕສຍ຺ຫີ ຊມ຺ມານໍ ຕາວເທວ ເອວໍ ປາກຕິກໍ ໂຫຕິ, ສກ຺ເກາ ທຕ຺ເທນ ໂປ໌ເຖຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປນ຺ໂຕ ສນເວຕນໍ ລກຕິຕິຯ ກິຍ຺ຈິ ຣສ຺ມາສູຕິ ກິຍ຺ຈິ ອມ຺ເຫສ຺ຯ ສຕ຺ຕູວາຕິ ສຕ຺ຕ຺ ວິຍຯ ປ຺ຈ຺ຈຄມິຕ຺ຖາຕິ, ມຫາຣາຊ, ເອສ ອມ຺ເຫ ທິສ຺ວາ ພທ຺ສາຕິ ສຍ຺ລາຍ ໂຖກໍ ໂອສກ຺ກິຕ຺ຖຯ ປ຺ພ຺ເພວາຕິ ອຍເມວ ປຄມໍ ອຊ຺ຊກາສິຯ ຕທາຕິ ຕສ຺ມິ ກາເລຯ ເອຕທຕ຺ຖາຍາຕິ ເອຕສ຺ສ ເນສາທປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ຈິນ຺ຕິຕໍຯ ສນມິຈ຺ຉຕາຕິ ເອຕສ຺ສ ສນໍ ອິຈ຺ຉນ຺ເຕນ ຕວ ສນ຺ຕິກໍ ອມ຺ຫາກໍ ອາຄມນໍ ຈິນ຺ຕິຕໍຯ ສ຺ວາຄຕຍ຺ເຈວິທນ຺ຕິ ມາ ໂກນ຺ໂຕ ຈິນ຺ຕຍນ຺ຕ຺, ກວຕໍ ອິທໍ ອິສາຄມນໍ ສ຺ວາຄຕເມວຯ ລກຕນ຺ຕິ ລກຕ຺ຯ

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຍ຺ຍຕຣໍ ອມຈ຺ຈໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ກິ ກໂຣມິ ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອິມໍ ເນສາທໍ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸໍ ນ຺ຫາຕານຸລິຕ຺ຕໍ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຕິມຕ຺ທິຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອາເນຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ອານີຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສໍວຈ຺ຉເຣ ສຕສຫສ຺ສຸຍ຺ຖານກໍ ຄາມໍ, ທ຺ເວ ວິຖິໂຍ ຄເຫຕ຺ວາ ກິຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ເຄຫໍ, ຣຖວຣຍ຺ຈ, ອຍ຺ຍຍ຺ຈ ພຫຸ ທີຣຍ຺ຍສ຺ວຕ຺ຕໍ ອທາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິກໂຣນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໗໑ຯ

‘‘ສນ຺ຕປ຺ປຍິຕ຺ວາ ເນສາຫໍ, ໂກເຕຫິ ມນ຺ຊານິໂປ;

ອຊ຺ຊກາສຖ ວກ຺ກງຄໍ, ວາຈໍ ກຕ຺ຕາສ຺ຂໍ ກຕ’’ນ຺ຕິ຺.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຄ຺ໂຍ ຊມ຺ມໍ ເທເສສິ. ໂສ ຕສ຺ສ ຊມ຺ມກຖໍ ສ຺ຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຖຫຫໂຍ ‘‘ຊມ຺ມກຖິກສ຺ສ ສກ຺ກາຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ’’ຕິ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ທຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຍິຈ຺ຉາເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໔.

‘‘ຍໍ ຂລ຺ ຊມ຺ມມາຊີນໍ, ວໂສ ວຕ຺ຕຕິ ກິລ຺ຈນໍ;

ສພ຺ພຕ຺ຖິສ຺ສຣິຍໍ ກວຕໍ, ປສາສຖ ຍທິຈ຺ຉຖ.

໑໘໕.

‘‘ທານຕ຺ຖໍ ອຸປໂກຕ຺ຕຸໍ ວາ, ຍໍ ຈ຺ຍ຺ລໍ ອຸປກປ຺ປຕິ;

ເອຕໍ ທທາມິ ໂວ ວິຕ຺ຕໍ, ອິສ຺ສຣິຍໍ ວິສ຺ສຊາມິ ໂວ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວໂສ ວຕ຺ຕຕີຕິ ຍຕ຺ຖ ມມ ວໂສ ວຕ຺ຕຕິ. ກິລ຺ຈນນ຺ຕິ ຕໍ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ. ສພ຺ພຕ຺ຖິສ຺ສຣິຍນ຺ຕິ ສພ຺ພໍ ກວຕໍເຍວ ອິສ຺ສຣິຍໍ ອຕ຺ຖຸ. ຍໍ ຈ຺ຍ຺ລໍ ອຸປກປ຺ປຕີຕິ ປ຺ລ຺ລກາມຕາຍ ທານຕ຺ຖໍ ວາ ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊເມວ ອຸປໂກຕ຺ຕຸໍ ວາ ຍໍ ວາ ອຄ຺ລໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ກໂຣຖ, ເອຕໍ ທທາມິ ໂວ ວິຕ຺ຕໍ, ສທ຺ຊີເຍວ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕນ ມມ ສນ຺ຕກໍ ອິສ຺ສຣິຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາມິ ໂວຕິ.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຄ຺ລາ ທິນ຺ນໍ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ ປຸນ ຕສ຺ເສວ ອທາສິ. ຣາຊາປິ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ທໍສຣຄ຺ໂຍ ຕາວ ເມ ຊມ຺ມກຖາ ສ຺ຕາ, ລຸທ຺ທປ຺ຕ຺ເຕນ ປນ ‘ອຍໍ ສ຺ມ຺ໂຂ ມ຺ຊຸຣກໂຖ’ຕິ ອຕິວິຍ ວຕ຺ຕິໂຕ, ອິມສ຺ສປິ ຊມ຺ມກຖໍ ໂສສ຺ສາມິ’’ຕິ. ໂສ ເຕນ ສທ຺ຊີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໖.

‘‘ຍຖາ ຈ ມ຺ຍາຍໍ ສ຺ມ຺ໂຂ, ອຊ຺ຊກາເສຍ຺ຍ ປຕ຺ສິໂຕ;

ການສາ ພຸທ຺ຊິສມ຺ປນ຺ໂນ, ຕໍ ມ຺ຍາສ຺ສ ປຣມປ຺ປິຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍຖາຕິ ຍທິ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍທິ ຈ ເມ ອຍໍ ສ຺ມ຺ໂຂ ປຕ຺ສິໂຕ ພຸທ຺ຊິສມ຺ປນ຺ໂນ ການສາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ອຊ຺ຊກາເສຍ຺ຍ, ຕໍ ເມ ປຣມປ຺ປິຍໍ ອສ຺ສາຕິ.

ຕໂຕ ສ຺ມ຺ໂຂ ອາຫ –

໑໘໗.

‘‘ອທໍ ຂລ຺ ມຫາຣາຊ, ນາຄຣາຊາຣິວນ຺ຕຣໍ;

ປັຜິວຕຸຕຸ ນ ສກຸໂກມິ, ນ ເມ ໂສ ວິນໂຍ ສິຍາ.

໗໖.

''ອມຸຫາກລຸເຈວ ໂສ ເສຍຸໂຖ, ຕຸວລຸຈ ອຸຕຸຕມສຕຸຕໂວ;

ກູມິປາໂລ ມນຸສຸສິນຸໂທ, ປູຊາ ພຫູຫິ ເທຕຸກີ.

໗໗.

''ເຕສໍ ອຸກີນຸນໍ ກຕຕໍ, ວຕຸຕມາເນ ວິນິຈຸຉເຍ;

ນນຸຕຣໍ ປຕິວຕຸຕພຸພໍ, ເປສຸເສນ ມນຸຊາສິປາ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ນາຄຣາຊາຣິວນຸຕຣນຸຕີ ເປລຸອາຍ ອພຸການຸຕຣໍ ປວິຍຸໂຖ ນາຄຣາຊາ ວິຍ. ປັຜິວຕຸຕຸນຸຕິ ຕຸມຸຫາກໍ ທຸວິນຸນໍ ອນຸຕເຣ ວຕຸຕໍ ນ ສກຸໂກມິ. ນ ເມ ໂສຕິ ສເຈ ວເທຍຸຍໍ, ນ ເມ ໂສ ວິນໂຍ ກເວຍຸຍ. ອມຸຫາກລຸເຈວາຕິ ລນຸນວຸຕິຍາ ທໍສສຫສຸສານໍ. ອຸຕຸຕມສຕຸຕໂວຕິ ອຸຕຸຕມສຕຸໂຕ. ປູຊາຕິ ອຸໂກ ຕຸມຸເທ ມຍຸທໍ ພຫູຫິ ກາຣເຕຫິ ປູຊາຣຫາ ເຈວ ປສໍສາຣຫາ ຈ. ເປສຸເສນາຕິ ເວຍຸຍາວຈຸຈກເຣນ ເສວເກນ.

ຣາຊາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຕຸຍຸຖຫຫໂຍ ''ເນສາທປຸຕຸໂຕ ຕໍ ວຕຸເຕຕີ, ນ ອລຸເລນ ຕຸມຸຫາທິເສນ ມໍຊຣະມຸມກາຖິເກນ ນາມ ກວິຕພຸພ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ອາຫ –

໗໘.

''ຮມຸເມນ ກິຣ ເນສາໂທ, ປຕຸທີໂຕ ອຕຸທໂຊ ອິຕິ;

ນເທວ ອກຕຕຸຕສຸສ, ນໂຍ ເອຕາທິໂສ ສິຍາ.

໗໙.

''ເອວໍ ອຄຸຄປກຕິມາ, ເອວໍ ອຸຕຸຕມສຕຸຕໂວ;

ຍາວຕຕຸຖີ ມຍາ ທິຍຸຖາ, ນາລຸລໍ ປສຸສາມິ ເອທິສໍ.

໘໐.

''ຕຸຍຸໂຖສຸມິ ໂວ ປກຕິຍາ, ວາກຸເຍນ ມຊຸເຣນ ຈ;

ເອໂສ ຈາປິ ມມຈຸລນຸໂທ, ຈິຣໍ ປສຸເສຍຸຍ ໂວ ອຸໂກ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ຮມຸເມນາຕິ ສກາເວນ ກາຣເຕນ. ອກຕຕຸຕສຸສາຕິ ອສມຸປາທິຕອຕຸຕກາວສຸສ ມິຕຸຕທຸພຸກີສຸສ. ນໂຍຕິ ປລຸລາ. ອຄຸຄປກຕິມາຕິ ອຄຸຄສກາໂວ. ອຸຕຸຕມສຕຸຕໂວຕິ ອຸຕຸຕມສຕຸໂຕ. ຍາວຕຕຸຖີຕິ ຍາວຕາ ມຍາ ທິຍຸຖາ ນາມ ອຕຸຖີ.

ນາຄ຺ຸໍລະນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ມຍາ ທິຍ຺ຍມານເນ ອຍ຺ລໍ ເອວຣູປໍ ນ ປສ຺ສາມິຯ ຕຸຍ຺ໂຄສ຺ມິ ໂວ ປກຕິຍາຕິ ສມ຺ມ ທໍສຣາຊ ອທໍ ປກຕິຍາ ປຄຸມເນວ ຕຸມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສເນນ ຕຸຍ຺ໂຄຯ ວາກ຺ເຍນາຕິ ອິທານິ ປນ ໂວ ມຊຸຣວຈເນນ ຕຸຍ຺ໂຄສ຺ມິຯ ຈິຣໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍ ໂວຕິ ອິເຊວ ວ ສາເປຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕມ຺ປິ ອວິປ຺ປວາສນ຺ໂຕ ຈິຣໍ ຕຸມ຺ເຫ ປສ຺ເສຍ຺ຍນ຺ຕິ ເອສ ເມ ລນ຺ໂທຕິ ວທຕິຯ

ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ປສໍສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໑ຯ

“ຍໍ ກິຈ຺ຈໍ ປຣເມ ມິຕ຺ເຕ, ກຕມສ຺ມາສ຺ ຕໍ ຕຍາ;

ປຕ຺ຕາ ນິສ຺ສໍສຍໍ ຕ຺ຍາມ຺ຫາ, ກຕ຺ຕິຣສ຺ມາສ຺ ຍາ ຕວຯ

໘໒ຯ

“ອຫຸຍ຺ຈ ນູນ ສຸມຫາ, ລາຕິສງ຺ຆສ຺ສ ມນ຺ຕຣໍ;

ອທສ຺ສເນນ ອສ຺ມາກໍ, ທຸກ຺ຂໍ ພຫູສ຺ ປກ຺ຂິສ຺ຯ

໘໓ຯ

“ເຕສໍ ໂສກວິຆາຕາຍ, ຕຍາ ອນ຺ມຕາ ມຍໍ;

ຕໍ ປຫກ຺ຂິຕາໂຕ ກຕ຺ວາ, ລາຕີ ປສ຺ເສມ຺ຣິນ຺ທມຯ

໘໔ຯ

“ອທ຺ຊາທໍ ວິປຸລໍ ປີຕິ, ກວຕໍ ວິນ຺ທາມິ ທສ຺ສນາ;

ເອໂສ ຈາປິ ມຫາ ອຕ຺ໂຖ, ລາຕິວິສ຺ສາສນາ ສິຍາ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກຕມສ຺ມາສູຕິ ກຕໍ ອມ຺ເຫສ຺ຯ ປຕ຺ຕາ ນິສ຺ສໍສຍໍ ຕ຺ຍາມ຺ຫາຕິ ມຍໍ ນິສ຺ສໍສເຍນ ຕຍາ ປຕ຺ຕາເຍວຯ ກຕ຺ຕິຣສ຺ມາສ຺ ຍາ ຕ ວາຕິ ຍາ ຕວ ອມ຺ເຫສ຺ ກຕ຺ຕິ, ຕາຍ ກຕ຺ຕິຍາ ມຍໍ ຕຍາ ອສໍສເຍນ ປຕ຺ຕາເຍວ, ນ ຈ ວິປ຺ປຍຸຕ຺ຕາ, ວິປ຺ປວຸຍ຺ຖາປິ ສຫວາສິໂນ ເຍວ ນາມ ມຍນ຺ຕິ ທີເປຕິຯ ອຫຸຍ຺ຈ ນູນ ສຸມຫາຕິ ເອຕຍ຺ຈ ເອກໍເສເນວ ສຸມຫນ຺ຕໍຯ ລາຕິສງ຺ຆສ຺ສ ມນ຺ຕຣນ຺ຕິ ອມ຺ເຫທິ ທ຺ວີທິ ຊເນທິ ວິຣຫິຕສ຺ສ ມມ ລາຕິສງ຺ຆສ຺ສ ອນ຺ຕຣໍ ລິທ຺ທໍຯ ອສ຺ມາກນ຺ຕິ ອມ຺ຫາກໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ອທສ຺ສເນນ ພຫູສ຺ ປກ຺ຂິສ຺ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍຯ ປສ຺ເສມ຺ຣິນ຺ທມາຕິ ປສ຺ເສຍ຺ຍາມ ອຣິນ຺ທມຯ ກວຕນ຺ຕິ ໂກໂຕ ທສ຺ສເນນຯ ເອໂສ ຈາປິ ມຫາ ອຕ຺ໂຖຕິ ຍາ ເອສາ ລາຕິສງ຺ຆສງ຺ຂາຕາ ລາຕິວິສ຺ສາສນາ ສິຍາ, ເອໂສ ຈາປິ ມຫນ຺ໂຕ ອຕ຺ໂຖປິຯ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊາ ເຕສໍ ຄມນໍ ອນຸຊານິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ຣຍ຺ໂຍ ປຍ຺ຈວິເຊ ທຸສ຺ສີລຸເຍ ອາທີນວໍ, ສີເລ ຈ ອານິສໍສໍ ກເຖຕ຺ວາ “ອິມໍ ສີລໍ ຣກ຺ຂ, ຊມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣທິ, ຈຕູຫິ ສງ຺ຄຫວຕ຺ຖູຫິ ຊນໍ ສງ຺ຄຕ຺ຫາຫີ”ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕກູຜໍ ອຄມາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໘໕ຯ

‘‘ອິທັ ວຕ຺ວາ ຜຕຣຍ຺ໂຖ, ຫັສຣາຊາ ນຣາສິປີ;

ອຸຕ຺ຕມໍ ຊວມນ຺ວາຍ, ຄາຕິສງ຺ໆ ອຸປາຄມຸໍ”

໗໓”

‘‘ເຕ ອໂຣເຄ ອນຸປ຺ປຕ຺ເຕ, ທິສ຺ວານ ປຣເມ ທິເຊ;

ເກກາຕິ ມກຣຸໍ ຫັສາ, ປຸຖຸສທ຺ໂທ ອຊາຍຖ”

໗໔”

‘‘ເຕ ປຕິຕາ ປມຸຕ຺ເຕນ, ກຕ຺ຕຸນາ ກຕ຺ຕຸຄາຣວາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣີສຸ, ອຕ຺ທຊາ ລທ຺ຜປ຺ຈຸຈຍາ’’ຕິ”

ຕຕ຺ຖ ອຸປາຄມຸນ຺ຕິ ອຣຸຕ຺ຖຸຄມນເວລາຍເມວ ລາຊມຜຍາຕິຕາທີນິ ປຣິກຸລຸຊິຕ຺ວາ ຣລຸຄາ ຈ ເທວິຍາ ຈ ທ຺ວີທີ ສຸວຕ຺ຕາຕາ ລວຕ຺ເຜທີ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຄນ຺ຜມາລາທີທີ ກຕສກ຺ກາຣາ ຕາລວຕ຺ເຜທີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ປທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ເວທາສໍ ອຸປ຺ປ ຕິຕ຺ວາ ຣລຸຄາ ອລຸຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ທ ‘‘ຄຈ຺ລຖ ສາມິໂນ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສີຫປລຸຊເຣນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕາ ອຸຕ຺ຕເມນ ຊເວນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄາ ຕິຄຕໍ ອຸປາຄມີສຸ” ປຣເມຕິ ອຸຕ຺ຕເມ” ເກກາຕິ ອຕ຺ໂນ ສກາເວນ ‘‘ເກກາ’’ຕິ ສທ຺ທມກໍສຸ” ກຕ຺ຕຸຄາຣວາຕິ ກຕ຺ຕຣິ ສຄາຣ ວາ” ປຣິກິຣີສູຕິ ກຕ຺ຕຸໂນ ມຸຕ຺ຕກາເວນ ຕຸຍ຺ຖາ ຕໍ ກຕ຺ຕາຣໍ ສມນ຺ຕາ ປຣິວາຣຍີສຸ” ລທ຺ຜປ຺ຈຸຈຍາຕິ ລທ຺ຜປຕິຍ຺ຖາ”

ເອວໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ປນ ເຕ ຫັສາ ‘‘ກາຖໍ ມຸຕ຺ໂຕສີ, ມທາຣາຊາ’’ຕິ ປຸຈ຺ລີສຸ” ມທາສຕ຺ໂຕ ສຸມຸຂໍ ນິສ຺ສາຍ ມຸຕ຺ຕກາວໍ, ສາ ຄລຣາຊລຸທ຺ທປຸຕ຺ເຕທີ ກຕກມ຺ມລຸຈ ກເຖສີ” ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ ຫັສຄໂຄ ‘‘ສຸມຸຂເສນາປຕິ ຈ ຣາຊາ ຈ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ໂຕ ຈ ສຸຂິ ຕາ ນິທ຺ທຸກ຺ຂາ ຈີຣໍ ຊີວນ຺ຕູ’’ຕິ ຖຸຕິມກາສີ” ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ໂອສານຄາຖມາທ –

໗໕”

‘‘ເອວໍ ມິຕ຺ຕວຕໍ ອຕ຺ຖາ, ສພ຺ເພ ໂທນ຺ຕິ ປທກ຺ຂິຕາ;

ຫັສາ ຍຖາ ຜຕຣຍ຺ຖາ, ຄາຕິສງ຺ໆ ອຸປາຄມຸ’’ນ຺ຕິ”

ຕຕ຺ຖ ມິຕ຺ຕວຕນ຺ຕິ ກລຍາຕມິຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ນານໍ” ປທກ຺ຂິຕາຕິ ສຸຂນິປ຺ຜຕ຺ຕິໂນ ວຸທ຺ຕິຍຸຕ຺ຕາ” ຜຕຣຍ຺ຖາຕິ ຫັສຣາຊາ ສຸມຸ ໂຂ ຣລຸຄາ ເຈວ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ເຕນ ຈາຕິ ທ຺ວີທີ ເອວໍ ອຸໂກປີ ເຕ ຜຕຣຍ຺ຖາ ກລຍາຕມິຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ນາ ຍຖາ ຄາຕິສງ຺ໆ ອຸປາຄມຸໍ , ຄາຕິສງເຟົາປຄມນສງຂາໂຕ ເປສໍ ອຕ຺ໂຖ ປທກ຺ຂິໂຕ ຊາໂຕ, ເອວໍ ອລຸເລສມ຺ປີ ມິຕ຺ຕວຕໍ ອຕ຺ຖາ ປທກ຺ຂິຕາ ໂທນ຺ຕີຕິ”

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຜມ຺ມເທສນໍ ອາທຣິຕ຺ວາ ‘‘ນ ກິກ຺ຂເວ ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປານນ຺ໂທ ມມຕ຺ຖາຍ ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຜາເນສິ ‘‘ຕທາ ເປສາໂທ ລນ຺ໂນ ອໂທສິ, ຣາຊາ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ , ສຸມຸໂຂ ອານນ຺ໂທ, ລນ຺ນວຸຕິ ຫັສສຫສ຺ສາ ພຸທ຺ຜປຣິສາ, ຫັສຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂທສິ’’ນ຺ຕິ”

ຈູລອຫັສຊາຕກວຕ຺ຕນາ ປຖມາ”

[໕໓໔] ໒” ມທາຫັສຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ເອເຕ ຫໍສາ ປກ຺ກມນ຺ຕີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເວຬຸວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອານນ຺ທເຖຣສ຺ສ ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາຄເມວ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິຯ ວຕ຺ຖຸ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ, ອິຘ ປນ ສຕ຺ຖາ ອຕີຕໍ ອາຫຣນ຺ໂຕ ອິທມາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ສໍຍມສ຺ສ ນາມ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ເຂມາ ນາມ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອໂຫສິຯ ຕທາ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ນວຸຕິຫໍສສຫສ຺ສປຣິວຸໂຕ ຈິຕ຺ຕກູເຏ ວິຫາສິຯ ອເຖກທິວສໍ ເຂມາ ເທວີ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ສຸປິນໍ ອທ຺ທສຯ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ຫໍສາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຘຸຣສ຺ສເຣນ ຘມ຺ມກຖໍ ກເຖສຸໍຯ ເທວິຍາ ສາຘຸກາຣໍ ທຕ຺ວາ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ຕິຍາ ຘມ຺ມສ຺ສວເນນ ອຕິຕ຺ຕາຍ ເອວ ຣຕ຺ຕິ ວິຠາຍິຯ ຫໍສາ ຘມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ສີຫປຎ຺ຊເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຄມໍສຸຯ ສາ ເວເຄນຸຏ຺ຐາຍ “ປລາຍມາເນ ຫໍເສ ຄຓ຺ຫຖ ຄຓ຺ຫຖາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣນ຺ຕີເຍວ ປພຸຊ຺ຌີຯ ຕສ຺ສາ ກໍ ສຸຕ຺ວາ ປຣິຈາຣິກາໂຍ “ກຸຫິໍ ຫໍສາ”ຕິ ໂຖກໍ ອວຫສິໍສຸຯ ສາ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ສຸປິນຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – “ອຫໍ ອຠູຕໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ອທ຺ຘາ ອິມສ຺ມິໍ ໂລເກ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ຫໍສາ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ສເຈ ໂຂ ປນ ‘ສຸວຓ຺ຓຫໍສານໍ ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາມາມ຺ຫີ’ຕິ ຣາຊານໍ ວກ຺ຂາມິ, ‘ອມ຺ເຫຫິ ສຸວຓ຺ຓຫໍສາ ນາມ ນ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພາ, ຫໍສານຎ຺ຈ ກຖາ ນາມ ອຠູຕາເຍວາ’ຕິ ວຕ຺ວາ ນິຣຸສ຺ສຸກ຺ໂກ ຠວິສ຺ສຕິ, ‘ໂທຫໂຬ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ປນ ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ປຣິເຍສິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ເມ ມໂນຣໂຖ ສມິຊ຺ຌິສ຺ສຕີ”ຕິຯ ສາ ຄິລານາລຍໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ປຣິຈາຣິການໍ ສຎ຺ຎໍ ທຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊິຯ

ຣາຊາ ຣາຊາສເນ ນິສິນ຺ໂນ ຕສ຺ສາ ທສ຺ສນເວລາຍ ຕໍ ອທິສ຺ວາ “ກຫໍ, ເຂມາ ເທວີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ຄິລານາ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຍເນກເທເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ປິຏ຺ຐິໍ ປຣິມຊ຺ຊນ຺ໂຕ “ກິໍ ເຕ ອຜາສຸກ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ເທວ ອຎ຺ຎໍ ອຜາສຸກໍ ນຕ຺ຖິ, ໂທຫໂຬ ປນ ເມ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ”ຕິຯ ເຕນ ຫິ “ກຕ, ເທວີ, ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ສີຆໍ ເຕ ອຸປນາເມສ຺ສາມີ”ຕິຯ “ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ເອກສ຺ສ ສຸວຓ຺ຓຫໍສສ຺ສ ສມຸສ຺ສິຕເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ຄນ຺ຘມາລາທີຫິ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ ສາຘຸກາຣໍ ທທມານາ ຘມ຺ມກຖໍ ໂສຕຸມິຈ຺ຉາມິ, ສເຈ ລພາມິ, ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລໍ, ໂນ ເຈ, ຊີວິຕໍ ເມ ນຕ຺ຖີ”ຕິຯ ອຖ ນໍ ຣາຊາ “ສເຈ ມນຸສ຺ສໂລເກ ອຕ຺ຖິ, ລພິສ຺ສສິ , ມາ ຈິນ຺ຕຍີ”ຕິ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ສິຣິຄພ຺ຠໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຘິໍ ມນ຺ເຕສິ – “ອມ຺ໂພ, ເຂມາ ເທວີ, ‘ສຸວຓ຺ຓຫໍສສ຺ສ ຘມ຺ມກຖໍ ໂສຕຸໍ ລພນ຺ຕີ ຊີວິສ຺ສາມິ, ອລພນ຺ຕິຍາ ເມ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ວທຕິ, ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ຫໍສາ”ຕິຯ “ເທວ ອມ຺ເຫຫິ ເນວ ທິຏ຺ຐປຸພ຺ພາ ນ ສຸຕປຸພ຺ພາ”ຕິຯ “ເກ ປນ ຊາເນຍ຺ຍຸ”ນ຺ຕິ? “ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ເທວາ”ຕິຯ ຣາຊາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – “ໂຫນ຺ຕິ ນຸ ໂຂ ອາຈຣິຍາ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ຫໍສາ”ຕິ? “ອາມ, ມຫາຣາຊ ອມ຺ຫາກໍ ມນ຺ເຕສຸ ມຈ຺ຉາ, ກກ຺ກຏກາ, ກຈ຺ຉປາ, ມິຄາ, ໂມຣາ, ຫໍສາຕິ ຉ ເອເຕ ຕິຣຈ຺ຉານຄຕາ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ໂຫນ຺ຕີຕິ ອາຄຕາ, ຕຕ຺ຖ ຘຕຣຏ຺ຐກຸລຫໍສາ ນາມ ປຓ຺ຑິຕາ ຎາຓສມ຺ປນ຺ນາ, ອິຕິ ມນຸສ຺ເສຫິ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຕ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ໂຫນ຺ຕີ”ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ “ກຫໍ ນຸ ໂຂ ອາຈຣິຍາ ຘຕຣຏ຺ຐຫໍສາ ວສນ຺ຕີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ນ ຊານາມ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອຖ ເກ ປນ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ລຸທ຺ທປຸຕ຺ຕາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສພ຺ເພ ອຕ຺ຕໂນ ວິຊິເຕ ລຸທ຺ທເກ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – “ຕາຕາ, ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓາ ຘຕຣຏ຺ຐກຸລຫໍສາ ນາມ ກຫໍ ວສນ຺ຕີ”ຕິ? ອເຖໂກ ລຸທ຺ໂທ “ຫິມວນ຺ເຕ ກິຣ, ເທວ, ຈິຕ຺ຕກູຏປພ຺ພເຕຕິ ໂນ ກຸລປຣມ຺ປຣາຍ ກເຖນ຺ຕີ”ຕິ ອາຫຯ “ຊານາສິ ປນ ເນສໍ ຄຫຓູປາຍ”ນ຺ຕິ? “ນ ຊານາມິ, ເທວາ”ຕິຯ “ເກ ປນ ຊານິສ຺ສນ຺ຕີ”ຕິ? ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິຯ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓປຓ຺ຑິເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕກູຏປພ຺ພເຕ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓານໍ ຫໍສານໍ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ “ຊານາຖ ນຸ ໂຂ ເຕສໍ ຄຫຓູປາຍ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ມຫາຣາຊ, ກິໍ ເຕຫິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄຫິເຕຫິ, ອຸປາເຍນ ເຕ ນຄຣສມີປໍ ອາເນຕ຺ວາ ຄເຫສ຺ສາມາ”ຕິຯ “ໂກ ປນ ອຸປາໂຍ”ຕິ? “ມຫາຣາຊ, ນຄຣໂຕ ອວິທູເຣ ອຸຕ຺ຕເຣນ ຕິຄາວຸຕມຕ຺ເຕ ຕິຄາວຸຕປ຺ປມາຓໍ ເຂມໍ ນາມ ສຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ອຸທກສ຺ສ ປູເຣຕ຺ວາ ນານາຘຎ຺ຎານິ ໂຣເປຕ຺ວາ ປຎ຺ຈວຓ຺ຓປທຸມສຎ຺ຉນ຺ນໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເອກໍ ປຓ຺ຑິຕໍ ເນສາທໍ ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສານໍ ອຸປຄນ຺ຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຐິເຕຫິ ອຠຍໍ ໂຆສາເປຖ, ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນານາສກຸຓາ ທສ ທິສາ ໂອຕຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ເຕປິ ຫໍສາ ປຣມ຺ປຣາຍ ຕສ຺ສ ສຣສ຺ສ ເຂມຠາວໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉິສ຺ສນ຺ຕິ, ອຖ ເນ ວາລປາເສຫິ ພນ຺ຘາເປຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາເປຍ຺ຍາຖາ”ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ເຕຫິ ວຸຕ຺ຕປ຺ປເທເສ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ສຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເຉກໍ ເນສາທໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສຫສ຺ສໍ ທາເປຕ຺ວາ “ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ ມາ ກຣິ, ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ເຕ ອຫໍ ໂປເສສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ເຂມໍ ສຣໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕ ມນຸສ຺ເສ ປຏິກ຺ກມາເປຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ອຠຍໍ ໂຆສາເປຕ຺ວາ ອາຄຕາຄເຕ ສກຸເຓ ມມ ອາຈິກ຺ເຂຍ຺ຍາສິ, ສຸວຓ຺ຓຫໍເສສຸ

ອາຄເຕສຸ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ການໍ ລກິສ຺ສສີ''ຕິ ຕມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ເຂມໍ ສຣໍ ປ຺ຜິຈ຺ຉາເປສີ຺ ໂສ ຕໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ຣລ຺ໂລ ວ຺ຕ຺ຕນເຍເນວ ຕຕ຺ຖ ປ຺ຜິປ຺ຊ຺ຊີ, ''ເຂມໍ ສຣໍ ຣກ຺ຂຕີ''ຕິ ຈສ຺ສ ''ເຂມເນສາໂຫ''ຕ຺ເວວ ນາມໍ ອຸຫປ຺າຫິ ຯ ຕໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ຈ ນານປ຺ປ຺ການາ ສກ຺ຕາ ໂອຕຣີສ຺, ''ເຂມໍ ນິພ຺ກຍໍ ສຣ''ນ຺ຕິ ປຣມ຺ປຣາໂຜເສນ ນານາຫໍສາ ອາຄມີສ຺ຯ ປ຺ຖມໍ ຕາວ ຕິຕາຫໍສາ ອາຄມີສ຺, ເຕສໍ ໂຜເສນ ປ຺ຕ຺ທຸຫໍສາ, ເຕສໍ ໂຜເສນ ມໂນສິລາວຕ຺ຕາ ຫໍສາ, ເຕສໍ ໂຜເສນ ເສຕຫໍສາ, ເຕສໍ ໂຜເສນ ປາກຫໍສາ ອາຄມີສ຺ຯ ເຕສ຺ ອາຄເຕສຸ ເຂມໂກ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສີ – ''ເທວ, ປ຺ລ຺ຈວຕ຺ຕາ ຫໍສາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ສເຣ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ປາກຫໍສານໍ ອາຄຕຕ຺ ຕາ ອິທານິ ກຕິປາເທເນວ ສຸວຕ຺ຕຫໍສາ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ເທວາ''ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ''ອລ຺ເລນ ຕຕ຺ຖ ນ ຄນ຺ຕພ຺ພໍ, ໂຍ ຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ຫຕ຺ຖປາທເຉທນລ຺ຈ ຜຣວິໂລປ຺ລ຺ຈ ປາປ຺ຕິສ຺ສຕີ''ຕິ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປສີຯ ຕໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ຕຕ຺ຖ ໂກຈິ ນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຈິຕ຺ຕກູຜສ຺ສ ປນາວິທູເຣ ກລ຺ຈນຄຸຫາຍໍປາກຫໍສາ ວສນ຺ຕິ, ເຕປີ ມຫພ຺ພລາຯ ຊຕຣຜ຺ຖກຸເລນ ສທ຺ຊີ ເຕສໍ ສຣີຣວຕ຺ໂຕວ ວິເສໂສຯ ປາກຫໍສຣລ຺ໂລ ປນ ຊິຕາ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາ ອໂຫສີຯ ໂສ ຕໍ ຊຕຣຜ຺ຖມຫິສ຺ສຣສ຺ສ ອນ຺ຣູປາຕິ ຕສ຺ສ ປາທປ຺ຣິຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ ເປເສສີຯ ສາ ຕສ຺ສ ປີຍາ ອໂຫສິ ມນາປາ, ເຕເນວ ຈ ການເຕນ ຕານິ ທ຺ເວ ຫໍສກຸລານິ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ວິສ຺ສາສິການິ ຊາຕານິຯ

ອເຖກທິວສໍ ໂພຊິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິວາຣຫໍສາ ປາກຫໍເສ ປ຺ຸຈ຺ຉິສ຺ສ – ''ຕຸມ຺ເຫ ອິເມສ຺ ທິວເສສ຺ ກຫໍ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ຫຖາ''ຕິ? ''ມຍໍ ພາຣາຕສີໂຕ ອວິທູເຣ ເຂມສເຣ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ຫາມ, ຕຸມ຺ເຫ ປນ ກຸຫີ ອາຫິຕ຺ຫຖາ''ຕິຯ ''ອສຸກໍ ນາມາ''ຕິ ວ຺ຕ຺ເຕ ''ກສ຺ມາ ເຂມສຣໍ ນ ຄຈ຺ຉຖ, ໂສ ຫິ ສໂຣ ຣມຕີໂຍ ນານາສກ຺ຕສມາກິຕ຺ໂຕ ປ຺ລ຺ຈວຕ຺ຕປ຺ທຸມສລ຺ຉນ຺ໂນ ນານາຊລ຺ລຜລສມ຺ປນ຺ໂນ ນານປ຺ປ຺ການມຣຄຕນິກູຊິໂຕ ຈຕູສ຺ ກຕ຺ເຕສ຺ ນິຈ຺ຈໍ ປວຕ຺ຕອກາຍໂຜສໂນ, ໂກຈິ ນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ປເຄວ ອລ຺ລໍ ອຸປທ຺ທວໍ ກາຕຸໍ, ເອວຣູໂປ ໂສ ສໂຣ''ຕິ ເຂມສຣໍ ວຕ຺ຕຍີສ຺ຯ ເຕ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ''ພາຣາຕສີຍາ ສມີເປ ກິຣ ເອວຣູໂປ ເຂໂມ ນາມ ສໂຣ ອຕ຺ຖິ, ປາກຫໍສາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫປີ ຊຕຣຜ຺ຖມຫິສ຺ສຣສ຺ສ ອາໂຣເຈຖ, ສເຈ ອນ຺ຊານາຕິ, ມຍມ຺ປີ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍາມາ''ຕິ ສຸມ຺ຂສ຺ສ ກເຖສ຺ໍຯ ສຸມ຺ໂຂ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສີຯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ມນຸສ຺ສາ ນາມ ພທຸມາຍາ ຂຣມນ຺ຕາ ອຸປາຍກຸສລາ, ກວິຕພ຺ພເມຕ຺ຖ ການເຕນ, ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ເອໂສ ສໂຣ ນຕ຺ຖິ, ອິທານິ ອມ຺ຫາກໍ ຄຫຕຕ຺ຖາຍ ກໂຕ ກວິສ຺ສຕີ''ຕິຯ ໂສ ສຸມ຺ຂໍ ອາຫ – ''ມາ ໂວ ຕຕ຺ຖ ຄມນໍ ຣຸຈ຺ຈຖ, ນ ໂສ ສໂຣ ເຕທິ ສຸຊມ຺ມຕາຍ ກໂຕ, ອມ຺ຫາກໍ ຄຫຕຕ຺ຖາເຍວ ກໂຕ, ມນຸສ຺ສາ ນາມ ພທຸມາຍາ ຂຣມນ຺ຕາ ອຸປາຍກຸສລາ, ຕຸມ຺ເຫ ສເກເຍວ ໂຄຈເຣ ຈຣຖາ''ຕິ ຯ

ສຸວຕ຺ຕຫໍສາ ''ເຂມໍ ສຣໍ ຄນ຺ຕຸກາມມ຺ຫາ''ຕິ ທຸຕິຍມ຺ປີ ຕຕິຍມ຺ປີ ສຸມ຺ຂສ຺ສ ອາໂຣເຈສ຺ໍຯ ໂສ ເຕສໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸກາມຕໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສີຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ມມ ລາຕກາ ມໍ ນິສ຺ສາຍ ມາ ກິລມນ຺ຕຸ, ເຕນ ຫິ ຄຈ຺ຉາມາ''ຕິ ນວ຺ຕິ ຫໍສສຫສ຺ສປຣິວ຺ໂຕ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຄຈຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຫໍສກິລ຺ອໍ ກິລ຺ອິຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕກູຜເມວ ປຈ຺ຈາຄມິຯ ເຂມໂກ ເຕສໍ ໂຄຈຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຄຕກາເລ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕສໍ ອາຄຕກາວໍ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສີຯ ຣາຊາ ຕຸຜ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ, ''ສມ຺ມ ເຂມກ, ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ຫໍເສ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ວາຍມ, ມຫນ຺ຕໍ ເຕ ຍສໍ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພຍໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈາຜິປ຺ລ຺ຊເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ ຫໍສານໍ ຈຣຕຜ຺ຖານໍ ວີມໍສີຯ ໂພຊິສຕ຺ຕາ ນາມ ນິລ຺ໂລລຸປ຺ປ຺ຈາຣິໂນ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ໂອຕິຕ຺ຕຜ຺ຖານໂຕ ປ຺ຜ຺ຖາຍ ສປທານໍ ສາລີ ຂາທນ຺ໂຕ ອຄມາສີຯ ເສສາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຂາທນ຺ຕາ ວິຈຣີສ຺ຯ

ອຖ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ໂຕ ''ອຍໍ ຫໍໂສ ນິລ຺ໂລລຸປ຺ປ຺ຈາຣີ, ອິມໍ ພນ຺ຊິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ຫໍເສສຸ ສຣໍ ອໂນຕິຕ຺ເຕສຸເຍວ ຈາຜິປ຺ລ຺ຊເຣ ນິສີນ຺ໂນ ຕໍ ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວິທູເຣ ປ຺ລ຺ຊເຣ ອຕ຺ຕານໍ ປ຺ຜິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຊິທ຺ເທນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຈ຺ຉິຯ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນວ຺ຕິຫໍສສຫສ຺ສປຸຣກ຺ຂໂຕ ທີຍ຺ໂຍ ໂອຕິຕ຺ຕຜ຺ຖາເນເຍວ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ໂອຊິຍໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ສາລີ ຂາທນ຺ໂຕ ປາຍາສີຯ ເນສາໂທ ປ຺ລ຺ຊຣຊິທ຺ເທນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຣູປໂສກຄ຺ຄປ຺ປ຺ຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕກາວໍ ທິສ຺ວາ ''ອຍໍ ຫໍໂສ ສກຜນາກິປ຺ປ຺ ມາຕສຣີໂຣ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ, ຕີຫິ ຣຕ຺ຕຣາຊີຫິ ຄີວາຍໍ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ຕິສ຺ໂສ ຣາຊີໂຍ ຄເລນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອຸຣນ຺ຕເຣນ ຄຕາ, ຕິສ຺ໂສ ປຈ຺ຉາກາເຄນ ນິພ຺ພິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຕາ, ຣຕ຺ຕກມ຺ພລສຸຕ຺ຕສິກ຺ກາຍ ຖປີຕກລ຺ຈນກ຺ຂນ຺ໂຊ ວິຍ ອຕິໂຣຈຕິ, ອິມິນາ ເອເຕສໍ ຣລ຺ລາ ກວິຕພ຺ພໍ, ອິມເມວ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕສິຯ ຫໍສຣາຊາປີ ພຫຸໍ ໂຄຈຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຊລກິລ຺ອໍ ກິລ຺ອິຕ຺ວາ ຫໍສຄຕປຣິວຸໂຕ ຈິຕ຺ຕກູຜເມວ ອຄມາສີຯ ອິມິນາ ນິຍາເມເນວ ປ຺ລ຺ຈ ທິວເສ ໂຄຈຣໍ ຄຕ຺ຫີຯ ຉຜ຺ເຖ ທິວເສ ເຂມໂກ ກາລຸອອສ຺ສວາລມຍໍ ທລຸຫໍ ມຫາຣຊ຺ຊຸໍ ວຜ຺ຜິຕ຺ວາ ຍຜ຺ຖິຍາ ປາສໍ ກຕ຺ວາ ''ສ຺ເວ ຫໍສຣາຊາ ອິມສ຺ມີ ໂອກາເສ ໂອຕຣິສ຺ສຕີ''ຕິ ຕຖໂຕ ລຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ອຸທເກ ຍຜ຺ຖິປາສໍ ໂອຫ຺ຫີຯ

ປຸນທິວເສ ຫໍສຣາຊາ ໂອຕຣນ຺ໂຕ ປາຫໍ ປາເສ ປເວສນ຺ໂຕເຍວ ໂອຕຣິ ອຖສ຺ສ ປາໂສ ປາຫໍ ອຍປຍ຺ຍເກນ ກໜ຺ຌນ຺ໂຕ ວິຍ ອາພນ຺ຊິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫີ ໂສ ‘‘ຌິນ຺ທິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ເວຄໍ ຊເນຕ຺ວາ ກໜ຺ຌິຕ຺ວາ ປາເຕສິ ປຖມວາເຣ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ຈມ຺ມໍ ຌິຊ ຊິ, ທຸຕິຍວາເຣ ກມ຺ພລວຕ຺ຕໍ ມໍສໍ ຌິຊຊິ, ຕຕິຍວາເຣ ນ຺ຫາຣຸ ຌິຊຊິ, ຈຕຸຕ຺ຖວາເຣ ປນ ‘‘ປາທາ ຌິຊເຊຍ຺ຍຸໍ, ຣຌ຺ໂຌ ປນ ທີນ ໆຄຕາ ນາມ ອນນ຺ຈ຺ຉວິກາ’’ຕິ ນ ວາຍາມໍ ອກາສີ, ພລວເວທນາ ຈ ປວຕ຺ຕືສ຺ ໂສ ຈິນ຺ເຕສີ – ‘‘ສຈາຫໍ ພທ຺ຌຣວໍ ຣວິສ຺ສາມິ, ຌາຕກາ ເມ ຌຕ຺ຣສ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ໂຄຈຣໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຉາຕຊ຺ຊຕ຺ຕາວ ປລາຍນ຺ຕາ ທຸພ຺ພລຕ຺ຕາ ສມ຺ທ຺ເທ ປຕິສ຺ສນ຺ຕິ’’ຕິ ໂສ ເວທນໍ ອຊິວາເສຕ຺ວາ ປາສວເສ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສາລີ ຂາທນ຺ໂຕ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ຍາວທຕ຺ຖໍ ຈຣິຕ຺ວາ ຫໍສກີລຸອໍ ກີລຸອນກາເລ ມໜນ຺ເຕນ ສທ຺ເທນ ພທ຺ຌຣວໍ ຣວິ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຫໍສາ ມຣຓາກຍຕຊ຺ຊິຕາ ວຄ຺ຄວຄ຺ຄາ ຈິຕ຺ຕກູຍາກິມ຺ຂາ ປຸຣິມນເຍເນວ ປກ຺ກ ມີສ຺

ສຸມ຺ໂຂປີ ເໜຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ວິຈິນິຕ຺ວາ ຕິສ຺ປີ ໂກຍ຺ຖາເສສ຺ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາ ‘‘ອທ຺ຌາ ຕສ຺ເສເວທໍ ກຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນ’’ນ຺ຕິ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອາຄໂຕ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປາເສນ ພທ຺ຌໍ ໂລຫິຕມກ຺ຂິຕໍ ທຸກ຺ຂາຕຸຣໍ ປງກປິຍ຺ເຖ ນິປນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ມາ ກາຍິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ມມ ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເຫ ໂມເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ວທນ຺ໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ປງກປິຍ຺ເຖ ນິສີທິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ນວຸຕິຫໍສສຫສ຺ເສສ຺ ມໍ ຉທ຺ເຫຕ຺ວາ ປລາຍນ຺ເຕສ຺ ອຍໍ ສຸມ຺ໂຂ ເອກໂກວ ອາຄໂຕ, ກີ ນ຺ ໂຂ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຄຕກາເລ ມໍ ຉທ຺ເຫຕ຺ວາ ປລາຍິສ຺ສຕີ, ອຸທາຫຸ ໂນ’’ຕິ ວີມໍສນວເສນ ໂລຫິຕມກ຺ຂິໂຕ ປາສຍຍ຺ຖິຍໍ ໂອລມ຺ພນ຺ໂຕເຍວ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອພາສີ –

໗ລ

‘‘ເອເຕ ຫໍສາ ປກ຺ກມນ຺ຕິ, ວກ຺ກງຄາ ກຍເມຣິຕາ;

ຫຣິຕ຺ຕຈ ເຫມວຕ຺ຕ, ກາມໍ ສຸມ຺ຂ ປກ຺ກມ

ລ໐

‘‘ໂອຫາຍ ມໍ ຌາຕິຄຓາ, ເອກໍ ປາສວສໍ ຄຕໍ;

ອນເປກ຺ຂມານາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ກີ ເອໂກ ອວຫີຍສິ

ລ໑

‘‘ປເຕວ ປຕຕໍ ເສຍ຺ຖ, ນຕ຺ຖິ ພທ຺ເຌ ສຫາຍຕາ;

ມາ ອນີຆາຍ ຫາເປສິ, ກາມໍ ສຸມ຺ຂ ປກ຺ກມາ’’ຕິ

ຕຕ຺ຖ ກຍເມຣິຕາຕິ ກເຍນ ເອຣິຕາ ກຍຍ຺ຜິຕາ ກຍຈລິຕາ ຕຕິຍປເທ ‘‘ຫຣີ’’ຕິປິ ‘‘ເຫມ’’ນ຺ຕິປິ ສຸວຕ຺ຕສ຺ເສວ ນາມໍ ໂສ ຈ ຫຣິຕ຺ຕຈຕາຍ ເຫມວຕ຺ໂຕ, ເຕນ ຕໍ ເອວໍ ອາລປ຺ຕິ ສຸມ຺ຂາຕິ ສຸນ຺ທຣມ຺ຂ ອນເປກ຺ຂມານາຕິ ຕວ ຌາຕກາ ມໍ ອໂນໂລເກນ຺ ຕາ ນິຣາລຍາ ຫຸຕ຺ວາ ປເຕວາຕິ ອຸປ຺ປຕາຫິເຍວ ມາ ອນີຆາຍາຕິ ອິໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕພ຺ພາຍ ນິທຸກ຺ຂກາວາຍ ວີຣິຍໍ ມາ ຫາເປສິ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸມ຺ໂຂ ‘‘ອຍໍ ຫໍສຣາຊາ ມມ ປີຍມິຕ຺ຕກາວໍ ນ ຊານາຕິ, ອນຸປ຺ປີຍກາຕີ ມິຕ຺ໂຕຕິ ມໍ ສລ຺ລກ຺ເຂຕິ, ສິເນຫກາວມສ຺ສ ທສ຺ເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ອພາສີ –

໑໒।

‘‘ນາຫໍ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕປິ, ຘຕຣຏ຺ຐ ຕຸວໍ ຊເຫ;

ຊີວິຕໍ ມຣຓໍ ວາ ເມ, ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ຠວິສ຺ສຕິ।

໑໓।

‘‘ນາຫໍ ທຸກ຺ຂປເຣໂຕປິ, ຘຕຣຏ຺ຐ ຕຸວໍ ຊເຫ;

ນ ມໍ ອນຣິຍສໍຍຸຕ຺ເຕ, ກມ຺ເມ ໂຍເຊຕຸມຣຫສິ।

໑໔।

‘‘ສກຸມາໂຣ ສຂາຕ຺ຍສ຺ມິ, ສຈິຕ຺ເຕ ຈສ຺ມິ ເຕ ຐິໂຕ;

ຎາໂຕ ເສນາປຕິ ຕ຺ຍາຫໍ, ຫໍສານໍ ປວຣຸຕ຺ຕມ।

໑໕।

‘‘ກຖໍ ອຫໍ ວິກຕ຺ຕິສ຺ສໍ, ຎາຕິມຊ຺ເຊ ອິໂຕ ຄໂຕ;

ຕໍ ຫິຕ຺ວາ ປຕຕໍ ເສຏ຺ຐ, ກິໍ ເຕ ວກ຺ຂາມິໂຕ ຄໂຕ;

ອິຘ ປາຓໍ ຈຊິສ຺ສາມິ, ນານຣິຍໍ ກຕ຺ຕຸມຸສ຺ສເຫ’’ຕິ।

ຕຕ຺ຖ ນາຫນ຺ຕິ ອຫໍ, ມຫາຣາຊ, ກາຍິກເຈຕສິເກນ ທຸກ຺ເຂນ ຜຸຏ຺ໂຐປິ ຕໍ ນ ຊຫາມິ। ອນຣິຍສໍຍຸຕ຺ເຕຕິ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ພິເຫິ ອຫິຣິເກຫິ ກຕ຺ຕພ຺ພຕາຍ ອນຣິຍຠາເວນ ສໍຍຸຕ຺ເຕ। ກມ຺ເມຕິ ຕໍ ຊຫິຕ຺ວາ ປກ຺ກມນກມ຺ເມ। ສກຸມາໂຣຕິ ສມານກຸມາໂຣ, ເອກທິວເສເນວ ປຏິສນ຺ຘິ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກທິວເສ ອຓ຺ຑໂກສໍ ປທາເລຕ຺ວາ ເອກໂຕ ວຑ຺ຒິຕກຸມາໂຣຕິ ອຕ຺ໂຖ। ສຂາຕ຺ຍສ຺ມີຕິ ອຫໍ ເຕ ທກ຺ຂິຓກ຺ຂິສໂມ ປິຍສຫາໂຍ। ສຈິຕ຺ເຕຕິ ຕວ ສເກ ຈິຕ຺ເຕ ອຫໍ ຐິໂຕ ຕວ ວເສ ວຕ຺ຕາມິ, ຕຍິ ຊີວນ຺ເຕ ຊີວາມິ, ນ ຊີວນ຺ເຕ ນ ຊີວາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ। ‘‘ສໍຈິຕ຺ເຕ’’ຕິປິ ປາໂຐ, ຕວ ຈິຕ຺ເຕ ອຫໍ ສຓ຺ຐິໂຕ ສຸຏ຺ຐຸ ຐິໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ। ຎາໂຕຕິ ສພ຺ພຫໍສານໍ ອນ຺ຕເຣ ປຎ຺ຎາໂຕ। ວິກຕ຺ຕິສ຺ສນ຺ຕິ ‘‘ກຸຫິໍ ຫໍສຣາຊາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ອຫໍ ກິນ຺ຕິ ກເຖສ຺ສາມິ। ກິໍ ເຕ ວກ຺ຂາມີຕິ ເຕ ຕວ ປວຕ຺ຕິໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ເຕ ຫໍສຄເຓ ກິໍ ວກ຺ຂາມິ।

ເອວໍ ສຸມຸເຂນ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ສີຫນາເທ ນທິເຕ ຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໖।

‘‘ເອໂສ ຫິ ຘມ຺ໂມ ສຸມຸຂ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຣິຍປເຖ ຐິໂຕ;

ໂຍ ຠຕ຺ຕາຣໍ ສຂາຣໍ ມໍ, ນ ປຣິຈ຺ຈຕ຺ຕຸມຸສ຺ສເຫ।

໑໗।

‘‘ຕລຸທີ ເມ ເປກຸຂມານສຸສ, ກາຍໍ ນ ຕຸເວວ ຊາຍຕິ;

ອສິຄຈຸຉສິ ຕຸວໍ ມຍຸຫໍ, ເອວໍກູຕສຸສ ຊີວິຕ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ເອໂສ ສມຸໂມຕິ ເອສ ໂປຣາຕກປຕຸທີຕານໍ ສກາໂວ។ ກຕຸຕາຣໍ ສຂາຣໍ ມນຸຕິ ສາມິກລຸຈ ສຫາຍລຸຈ ມໍ។ ກາຍນຸຕິ ຈິຕຸຕຸຕຣາໂສ ມຍຸຫໍ ນ ຊາຍຕິ, ຈິຕຸຕກູຜປຸພເຕ ທໍສຄຕມຊເຊ ຖິໂຕ ວິຍ ໂຫມິ។ ມຍຸຫນຸຕິ ມມ ຊີວິຕໍ ຕຸວໍ ລກາເປສຸສສິ។

ເອວໍ ເຕສໍ ກເຖນຸຕານລຸເລວ ລຸທຸທປຸຕຸໂຕ ສຣປຣິຍນຸເຕ ຖິໂຕ ທໍເສ ຕິທີ ຂນຸເສທີ ປລາຍນຸເຕ ທິສຸວາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ’’ຕິ ປາສຍຸຖາ ນໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ໂພຣິສຕຸຕໍ ປາສຍຸຖິຍໍ ໂອລມຸພນຸຕໍ ທິສຸວາ ສລຸຊາຕໂສມນສຸໂສ ກຈຸຉໍ ທລຸທໍ ພນຸທິຕຸວາ ມຸຕຸຄຣໍ ຄເທຕຸວາ ກປຸປຸຍຸຖານຄຸຄິ ວິຍ ອວຕຸຖຣມາໂນ ປຕຸທີຍາ ອກຸກນຸຕກລເລ ອຸປຣີສີເສນ ຄນຸຕຸວາ ປຸຣໂຕ ປຕນຸເຕ ເວເຄນ ອຸປສງກມິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

ລ໙។

‘‘ອິຈຸເຈວໍ ມນຸຕຍນຸຕານໍ, ອຣິຍານໍ ອຣິຍວຸຕຸຕິນໍ;

ທຕຸຫມາທາຍ ເນສາໂທ, ອາປຕິ ຕຸຣິໂຕ ກຸສໍ។

ລລ។

‘‘ຕມາປຕນຸຕໍ ທິສຸວານ, ສຸມຸໂຂ ອຕິພຸຣູຫຍິ;

ອຍຸຖາສີ ປຸຣໂຕ ຣລຸໂລ, ທໍໂສ ວິສຸສາສຍໍ ພຸຍຖໍ។

໑໐໐។

‘‘ມາ ກາຍິ ປຕຕໍ ເສຍຸຖ, ນ ທີ ກາຍນຸຕິ ຕາທິສາ;

ອຫໍ ໂຍຄໍ ປຍຸລຸຊິສຸສໍ, ຍຸຕຸຕໍ ສມຸມູປສລຸທີຕໍ;

ເຕນ ປຣິຍາປທາເນນ, ຂິປຸປໍ ປາສາ ປໂມກຸຂສີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຣິຍວຸຕຸຕິນນຸຕິ ອຣິຍາຈາເຣ ວຕຸຕມານານໍ។ ກຸສນຸຕິ ທລຸທໍ ພລວໍ។ ອຕິພຸຣູຫຍີຕິ ອນນຸຕຣຄາຖາຍ ອາຄຕໍ ‘‘ມາ ກາຍີ’’ຕິ ວຈນໍ ວທນຸໂຕ ອຕິພຸຣູເຫສີ ມຫາສທຸທໍ ນິຈຸຉາເຣສີ។ ອຍຸຖາສີຕິ ສເຈ ເນສາໂທ ຣາຊານໍ ປຫຣິສຸສຕິ, ອຫໍ ປຫາຣໍ ສມຸປຜິຈຸຉິສຸສາມີຕິ ຊີວິຕໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ປຸຣໂຕ ອຍຸຖາສີ។ ວິສຸສາສຍນຸຕິ ວິສຸສາເສນຸໂຕ ອສຸສາເສນຸໂຕ។ ພຸຍຖນຸຕິ ພຸຍຖິຕໍ ກີຕໍ ຣາຊານໍ ‘‘ມາ ກາຍີ’’ຕິ ອິມິນາ ວຈເນນ ວິສຸສາເສນຸໂຕ។ ຕາທິສາຕິ ຕຸມຸຫາທິສາ ຍາຕາວີຣິຍສມຸປນຸນາ។ ໂຍຄນຸຕິ ຍາຕາວີຣິຍໂຍຄໍ។ ຍຸຕຸຕນຸຕິ ອນຸຈຸຉວິກໍ។ ສມຸມູປສລຸທີຕນຸຕິ ກາຣຕານິສຸສິຕໍ។ ເຕນ ປຣິຍາປທາເນນາຕິ ເຕນ ມຍາ ປຍຸຕຸເຕນ ໂຍເຄນ ປຣິສຸທຸເຜນ។ ປໂມກຸຂສີຕິ ມຸຈຸຈິສຸສສີ។

ເອວໍ ສຸມຸໂຂ ມຫາສຕຸຕໍ ອສຸສາເສຕຸວາ ລຸທຸທປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ມທຸຣໍ ມານຸສີ ວາຈໍ ນິຈຸຉາເຣນຸໂຕ, ‘‘ສມຸມ, ຕຸວໍ ໂກ ນາໂມສີ’’ຕິ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ‘‘ສຸວຕຸຕາວຕຸຕທໍສຣາຊ, ອຫໍ ເຂມໂກ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ, ‘‘ສມຸມ ເຂມກ, ‘ຕຍາ ໂອຫຸທິຕວາລປາເສ ໂຍ ວາ ໂສ ວາ ທໍໂສ ພທຸໂຜ’ຕິ ສລຸລໍ ມາ ກຣີ, ນວຸຕີຍາ ທໍສສຫສຸສານໍ ປວໂຣ ສຕຣຍຸຖທໍສຣາຊາ ເຕ ປາເສ ພທຸໂຜ, ລາຕາສີ

ລາຈາຣສມຸປ໌ນ຺ໂນ ສຽຄາທກປ໌ກຸເຂ ຄິໂຕ, ນ ຕໍ ມາເຣຕຸ໌ ຍຸຕ຺ໂຕ, ອຫໍ ຕວ ອິມິນາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກຣິສ຺ສາມິ, ອຍມ຺ປິ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ໂຕ, ອຫມ຺ປິ ຕເຖວ, ອຫໍ ເອຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊິສ຺ສາມິ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ເອຕສ຺ສ ປຕ຺ຕານິ ຄຕ຺ຫິຕ຺ກາໂມສິ, ມມ ປຕ຺ຕານິ ຄຕ຺ຫ, ອໂຖປິ ຈມ຺ມມໍສນ຺ຫາຣຸອຍ຺ຖິນມລຸລຕຣໍ ຄຕ຺ຫິຕ຺ກາໂມສິ, ມເມວ ສຣີຣໂຕ ຄຕ຺ຫ, ອຖ ນໍ ກິລຸອາຫໍສໍ ກາຕ຺ກາໂມສິ, ມລຸເລວ ກຣ, ຊີວນ຺ຕເມວ ວິກ຺ກິຕ຺ວາ ສເຈ ຂນໍ ອຸປ຺ປ໌າເທຕ຺ກາໂມສິ, ມໍ ຊີວນ຺ຕເມວ ວິກ຺ກິຕ຺ວາ ຂນໍ ອຸປ຺ປ໌າເທຫິ, ມາ ເອຕໍ ລາຕາຫີຄຸຕາສໍຍຸຕ຺ຕໍ ຫໍສຣາຊານໍ ອວຂີ, ສເຈ ຫີ ນໍ ວຂິສ຺ສສິ, ນີຣຍາທີຫີ ນ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສສີ’’ຕິ ຕໍ ນີຣຍາທີກເຍນ ສນ຺ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ມຊຸຣກໍ ຄຕ຺ຫາເປ໌ຕ຺ວາ ປຸນ ໂພຂິສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ອຍ຺ຖາສີ។ ເນສາໂທ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ຕິຣຈ຺ຉານຄໂຕ ສມາໂນ ມນຸສ຺ເສຫິປິ ກາຕຸ໌ ອສກ຺ກຸເຕຍ຺ຍໍ ເອວຣູປໍ ມິຕ຺ຕຂມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ມນຸສ຺ສາປິ ເອວໍ ມິຕ຺ຕຂມ຺ເມ ຖາຕຸ໌ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ, ອໂຫ ເອສ ລາຕາສມ຺ປ໌ນ຺ໂນ ມຊຸຣໂກ ຂມ຺ມິໂກ’’ຕິ ສກລສຣີຣໍ ປີຕິໂສມນສ຺ສປຣິປຸ໌ຕໍ ກຕ຺ວາ ປຫຍ຺ຖໂລໂມ ທຕ຺ຫໍ ລຫ຺ເທຕ຺ວາ ສີຣສີ ອລ຺ຊລີ ປຕິຍ຺ຖເປ໌ຕ຺ວາ ສູຣິຍໍ ນມສ຺ສນ຺ໂຕ ວິຍ ສຸມຸຂສ຺ສ ຄຸຕໍ ກິຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອຍ຺ຖາສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໐໑។

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ສຸມຸຂສ຺ສ ສຸກາສິຕໍ;

ປຫຍ຺ຖໂລໂມ ເນສາໂທ, ອລ຺ຊລິສ຺ສ ປຕາມຍິ។

໑໐໘។

‘‘ນ ເມ ສຸຕໍ ວາ ທິຍ຺ຖໍ ວາ, ກາສນ຺ໂຕ ມານຸສີ ທິໂຊ;

ອຣິຍໍ ພ຺ຣວາໂນ ວກ຺ກງ຺ໂຄ, ຈຊນ຺ໂຕ ມານຸສີ ຄິຣໍ។

໑໐໙។

‘‘ກີ ນຸ ຕາຍໍ ທິໂຊ ໂຫຕິ, ມຸຕ຺ໂຕ ພທ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາສສິ;

ໂອຫາຍ ສກ຺ຕາ ຍນ຺ຕິ, ກີ ເອໂກ ອວຫິຍສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອລ຺ຊລິສ຺ສ ປຕາມຍີຕິ ອລ຺ຊລີ ອສ຺ສ ອຸປ຺ນາມຍິ, ‘‘ນ ເມ’’ຕິ ຄາຖາຍສ຺ສ ຖຸຕິ ກໂຣຕິ។ ຕຕ຺ຖ ມານຸສິນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສວາຈໍ។ ອຣິຍນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣໍ ນິທ຺ໂທສໍ។ ຈຊນ຺ໂຕຕິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສມ຺ມ, ຕ຺ວໍ ທິໂຊ ສມາໂນ ອຊ຺ຊ ມຍາ ສທ຺ຂີ ມານຸສີ ວາຈໍ ກາສນ຺ໂຕ ນິທ຺ໂທສໍ ພ຺ຣວາໂນ ມານຸສີ ຄິຣໍ ຈຊນ຺ໂຕ ປ຺ຈຈກ຺ຂໂຕ ທິຍ຺ໂຖ, ອິໂຕ ປຸ໌ພ຺ເພ ປນ ອິທໍ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ມຍາ ເນວ ສຸຕໍ ນ ທິຍ຺ຖນ຺ຕິ។ ກີ ນຸ ຕາຍນ຺ຕິ ຍໍ ເອຕໍ ຕ຺ວໍ ອຸປ຺ປາສສິ, ກີ ນຸ ເຕ ອຍໍ ໂຫຕິ។

ເອວໍ ຕຸຍ຺ຖຈິຕ຺ເຕນ ເນສາເທນ ປຸ໌ຍ຺ໂຖ ສຸມຸໂຂ ‘‘ອຍໍ ມຸທ຺ໂກ ຊາໂຕ, ອິທານິສ຺ສ ກິຍ຺ໂຍໂສມຕ຺ຕາຍ ມຸທ຺ກາວຕ຺ຖໍ ມມ ຄຸຕໍ ທສ຺ເສສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໐໔។

‘‘ຣາຊາ ເມ ໂສ ທິຊາມິຕ຺ຕ, ເສນາປ຺ຈຈສ຺ສ ການຣຍີ;

ຕມາປເທ ປຣິຈ຺ຈຕຸ໌, ນຸສ຺ສເຫ ວິຫາຄາສິປິ។

໑໐໓។

‘‘ມຫາຄຓາຍ ກຕ຺ຕາ ເມ, ມາ ເອໂກ ພ຺ຍສນ຺ ອຄາ;

ຕຖາ ຕ຺ ສມ຺ມ ເນສາທ, ກຕ຺ຕາຍ຺ ອກິໂຕ ຣເມ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນຸສ຺ສເຫຕິ ນ ສມຕ຺ໂຖມ຺ຫິ។ ມຫາຄຓາຍາຕິ ມຫໂຕ ຫ຺ສຄຓາສ຺ສ។ ມາ ເອໂກຕິ ມາຫິເສ ເສວເກ ວິຊ຺ຊມາເນ ມາ ເອກໂກ ພ຺ຍສນ຺ ອຄາ។ ຕຖາ ຕນ຺ຕິ ຍຖາ ອຫ຺ ວທາມິ, ຕເຖວ ຕ຺។ ສມ຺ມາຕິ ວຍສ຺ສ។ ກຕ຺ຕາຍ຺ ອກິໂຕ ຣເມຕິ ກຕ຺ຕາ ອຍ຺ ມມ, ອຫມສ຺ສ ອກິໂຕ ຣເມ ສນ຺ຕິເກ ຣມາມິ ນ ອຸກ຺ກຕ຺ຄາມິຕິ។

ເນສາໂທ ຕ຺ ຕສ຺ສ ຆມ຺ມນິສ຺ສິຕ຺ ມຌຸຣກຖ຺ ສຸຕ຺ວາ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ປຫຏ຺ຐໂລໂມ ‘‘ສຈາຫ຺ ເອຕ຺ ສີລາທິຄຸຓສ຺ຍຸຕ຺ຕ຺ ຫ຺ສ ຣາຊານ຺ ວຆິສ຺ສາມິ, ຈຕູຫິ ອປາເຍຫິ ນ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມິ, ຣາຊາ ມ຺ ຍທິຈ຺ຉຕິ, ຕ຺ ກໂຣຕຸ, ອຫເມຕ຺ ສຸມຸຂສ຺ສ ທາຍ຺ ກຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໐໔។

‘‘ອຣິຍວຕ຺ຕສິ ວກ຺ກງຄ, ໂຍ ປິຕ຺ໜມປຈາຍສິ;

ຈຊາມິ ເຕ ຕ຺ ກຕ຺ຕາຣ຺, ຄຈ຺ຉຖູໂກ ຍຖາສຸຂ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຣິຍວຕ຺ຕສີຕິ ນິຕ຺ຕຆມ຺ມຣກ຺ຂຓສງ຺ຂາເຕນ ອາຈາຣອຣິຍານ຺ ວຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕສິ។ ປິຕ຺ໜມປຈາຍສີຕິ ກຕ຺ຕຸ ສນ຺ຕິກາ ລທ຺ຌ຺ ປິຕ຺ໜ຺ ເສນາປຕິຏ຺ຐານ຺ ປູເຊສິ។ ຄຈ຺ຉຖູໂກຕິ ທ຺ເວປີ ຊນາ ອສ຺ສຸມຸເຂ ໝາຕິສງ຺ເຆ ຫາສຍມານາ ຍຖາສຸຂ຺ ຄຈ຺ຉຖາຕິ។

ເອວ຺ ວຕ຺ວາ ເນສາໂທ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕນ ມຫາສຕ຺ຕ຺ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຍຏ຺ຐິ ໂອນາເມຕ຺ວາ ປງ຺ກປີຏ຺ເຐ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປາສຍຏ຺ຐິຍາ ໂມເຈຕ຺ວາ ຕ຺ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສຣໂຕ ນີຫຣິຕ຺ວາ ຕຣຸຓທພ຺ພຕິຓປີຏ຺ເຐ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປາເທ ພທ຺ຌປາສ຺ ສຓິກ຺ ໂມເຈຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ເຕ ພລວສິເນຫ຺ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ເຕນ ອຸທກ຺ ອາທາຍ ໂລຫິຕ຺ ໂຆວິຕ຺ວາ ປຸນປ຺ປຸນ຺ ປຣິມຊ຺ຊິ, ອຖ຺ສ຺ສ ເມຕ຺ຕານຸກາເວນ ສິຣາຍ ສິຣາ, ມ຺ເສນ ມ຺ສ຺, ຈມ຺ເມນ ຈມ຺ມ຺ ຆຏິຕ຺, ປາໂທ ປາກຕິໂກ ອໂຫສິ, ຄິຕເຣນ ນິພ຺ພິເສໂສ។ ໂພຆິສຕ຺ໂຕ ສຸຂປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປກຕິກາເວນ ນິສີທິ។ ສຸມຸໂຂ ອຕ຺ຕານ຺ ນິສ຺ສາຍ ຣຍ຺ໂຍ ສຸຂິຕກາວ຺ ທິສ຺ວາ ສໝ຺ຊາຕໂສມນສ຺ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອິມິນາ ອມ຺ຫາກ຺ ມຫາອຸປກາໂຣ ກໂຕ, ອມ຺ເຫຫິ ເອຕສ຺ສ ກໂຕ ອຸປກາໂຣ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສເຈ ເອສ ຣາຊຣາຊມຫາມຕ຺ຕານ຺ ອຕ຺ຖາຍ ອມ຺ເຫ ຄຕ຺ຫິ, ເຕສ຺ ສນ຺ຕິກ຺ ເນຕ຺ວາ ພຫ຺ ຆນ຺ ລກິສ຺ສຕິ, ສເຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ຄຕ຺ຫິ, ອມ຺ເຫ ວິກ຺ກິຓິຕ຺ວາ ຆນ຺ ລກິສ຺ສເຕວ, ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ຕາວ ນ’’ນ຺ຕິ។ ອຖ ນ຺ ອຸປກາຣ຺ ກາຕຸກາມຕາຍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໐໕។

‘‘ສເຈ ອຕ຺ຕປ຺ປໂຍເຄນ, ໂອຫິໂຕ ຫ຺ສປກ຺ຂິນ຺;

ປຏິຄຄ຺ຫາມ ເຕ ສມ຺ມ, ເອຕ຺ ອກຍທກ຺ຂິຓ຺។

໑໐໖។

‘‘ໂນ ເຈ ອຕ຺ຕປ຺ປໂຍເຄນ, ໂອຫິໂຕ ຫ຺ສປກ຺ຂິນ຺;

ອນິສ຺ສໂຣ ມຸຍ຺ຈມມ຺ເຫ, ເຖຍ຺ຍໍ ກຍິຣາສິ ລຸທ຺ທກາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສເຈຕິ, ສມ຺ມ ເນສາທ, ສເຈ ຕຍາ ອຕ຺ຕໂນ ປໂຍເຄນ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ທໍສານຍ຺ເຈວ ເສສປກ຺ຂີນຍ຺ຈ ປາໂສ ໂອທິໂຕ។ ອນິສ຺ສໂຣຕິ ອນິສ຺ສໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ອມ຺ເຫ ມຸຍ຺ຈນ຺ໂຕ ເຍນາສິ ອາຄຕ຺ໂຕ, ຕສ຺ສສນ຺ຕກໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ເຖຍ຺ຍໍ ກຍິຣາສີ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເນສາໂທ ‘‘ນາຫໍ ຕຸມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຖາຍ ຄຕ຺ຫີ, ພາຣາຓສິຣຍ຺ໂຍ ປນ ສໍຍເມນ ຄຕ຺ຫາເປີໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເທວິຍາ ທິຍ຺ຖສຸປິນກາລໂຕ ປຖ຺ຖາຍ ຍາວ ຣຍ຺ໂຍ ເຕສໍ ອາຄຕກາວໍ ສຸຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ ເຂມກ, ເອກໍ ວາ ທ຺ເວ ວາ ທໍເສ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ວາຍມ, ມຫນ຺ຕໍ ເຕ ຍສໍ ທສ຺ສາມິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ປຣິພ຺ພຍໍ ທຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍຊິຕກາໂວ, ຕາວ ສພ຺ພໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສີ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸມຸໂຂ ‘‘ອິມິນາ ເນສາເທນ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ອຄເຄຕ຺ວາ ອມ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ເຕນ ທຸກ຺ກຣໍ ກຕໍ, ສເຈ ມຍໍ ອິໂຕ ຈິຕ຺ຕກູຜໍ ຄມິສ຺ສາມ, ເນວ ສຕຣຍ຺ຖຣຍ຺ໂຍ ປຍ຺ຍານຸກາໂວ, ນ ມຍ຺ທໍ ມິຕ຺ຕສມ຺ໂມ ປາກໂຍ ກວິສ຺ສຕິ, ນ ລຸທ຺ທປຸຕ຺ໂຕ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ລຈ຺ຉຕິ, ນ ຣາຊາ ປຍ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຍ຺ຖຫິສ຺ສຕິ, ນ ເທວິຍາ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸ໌ຕິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ , ‘‘ສມ຺ມ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອມ຺ເຫ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸໍ ນ ລກາສິ, ຣຍ຺ໂຍ ໂນ ທສ຺ເສຫີ, ໂສ ອມ຺ເຫ ຍຖາຣຸຈີ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໐໙។

‘‘ຍສ຺ສ ຕ຺ວໍ ກຕໂກ ຣຍ຺ໂຍ, ກາມໍ ຕສ຺ເສວ ປາປຍ;

ຕຕ຺ຖ ສໍຍມໂນ ຣາຊາ, ຍຖາກິຍ຺ຍໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ເສວາຕິ ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິກໍ ເນຫິ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ຣາຊນິເວສເນ។ ຍຖາກິຍ຺ຍນ຺ຕິ ຍຖາຣິປ຺ປາຍໍ ຍຖາຣຸຈີ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເນສາໂທ ‘‘ມາ ໂວ ກທ຺ທນ຺ເຕ ຣາຊທສ຺ສນໍ ຣຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ, ຣາຊາໂນ ນາມ ສປ຺ປຜິກຍາ, ກີລຸອາທໍເສ ວາ ໂວ ກເຣຍ຺ຍຸໍ ມາເຣຍ຺ຍຸໍ ວາ’’ຕິ ອາຫ។ ອຖ ນໍ ສຸມຸໂຂ, ‘‘ສມ຺ມ ລຸທ຺ທກ ມາ ອມ຺ຫາກໍ ຈິນ຺ຕຍິ, ອຫໍ ຕາທິສສ຺ສ ກກ຺ຂລຸອສ຺ສ ສມ຺ມກຖາຍ ມທ຺ທວໍ ຊເນສີ, ຣຍ຺ໂຍ ກີ ນ ຊເນສ຺ສາມິ, ຣາຊາໂນ ຫິ ປຕ຺ທິຕາ ສຸກາສິຕທຸພ຺ກາສິຕຍ຺ຍຸ, ຂິປ຺ປີ ໂນ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ເນຫິ, ນຍນ຺ໂຕ ຈ ມາ ພນ຺ສເນນ ນຍິ, ປຸປ຺ຜປຍ຺ຊເຣ ປນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ເນຫິ, ປຸປ຺ຜປຍ຺ຊຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ສຕຣຍ຺ຖສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ເສຕປທຸມສຍ຺ຉນ຺ນໍ, ມມ ຂຸທ຺ທກໍ ຣຕ຺ຕປທຸມສຍ຺ຉນ຺ນໍ ກຕ຺ວາ ສຕຣຍ຺ຖໍ ປຸຣໂຕ, ມມໍ ປຈ຺ຉໂຕ ນີຈຕຣໍ ກຕ຺ວາ ອາທາຍ ຂິປ຺ປີ ເນຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ທສ຺ເສຫີ’’ຕິ ອາຫ។ ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ສຸມຸໂຂ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ມມ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ທາຕຸກາໂມ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສຍ຺ຊາຕໂສມນສ຺ໂສ ມຸທູຫີ ລຕາຫີ ປຍ຺ຊເຣ ກຕ຺ວາ ປທຸເມຫິ ຉາເທຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອຄມາສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໐។

‘‘ອິຈ຺ເຈວໍ ວຸຕ຺ໂຕ ເນສາໂທ, ເຫມວຕ຺ເຕ ຫຣິຕ຺ຕເຈ;

ອຸໂກ ຫຕ຺ເຖຫິ ສງ຺ຄຍ຺ຫ, ປຍ຺ຊເຣ ອຊ຺ຊໂວທຫີ។

໑໑໑។

‘‘ເຕ ປຍ຺ຊຣຄເຕ ປກ຺ຂີ, ອຸໂກ ກສ຺ສຣວຕ຺ຕິເນ;

ສຸມຸຂໍ ສຕຣຍ຺ຖຍ຺ຈ, ລຸທ຺ໂທ ອາທາຍ ປກ຺ກມີ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ອຊຊໂວທຫີຕິ ໂອທຫີ ຄເປສີ. ກສຸສຣວຕຸຕິເບຕິ ປກາສມຸປນຸນວຕຸເຕາ.

ເອວໍ ລຸທຸທສຸສ ເຕ ອາທາຍ ປກຸກມນກາເລ ສຕຣພຸໂຄ ປາກທໍສຣາຊສີຕຣໍ ອຕຸຕໂນ ກຣີຍໍ ສຣິຕຸວາ ສຸມຸຂໍ ອາມນຸເຕຕຸວາ ກິເລສວເສນ ວິລປີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໑໔.

''ຫຣີຍມາໂນ ສຕຣພຸໂຄ, ສຸມຸຂໍ ເອຕທພຸຣວີ;

ພາລຸທໍ ກາຍາມີ ສຸມຸຂ, ສາມາຍ ລກຸຂຕູຣຸຍາ;

ອສຸມາກໍ ວສມຸຄຸນາຍ, ອຖຕຸຕານໍ ວສີສຸສຕີ.

໑໑໕.

''ປາກທໍສາ ຈ ສຸມຸຂ, ສຸເທມາ ເທມສຸຕຸຕຈາ;

ໂກຄຸຈີ ສມຸທຸທຕີເຣວ, ກປຕາ ນູນ ຣຸຈຸຉຕີ''ຕີ.

ຕຕຸຖ ກາຍາມີຕີ ມຣຕາໂຕ ກາຍາມີ. ສາມາຍາຕີ ສຸວຕຸຕວຕຸຕາຍ. ລກຸຂຕູຣຸຍາຕີ ລກຸຂຕສມຸປນຸນອູຣຸຍາ. ວຈມຄຸຄາຍາຕີ ວສໍ ຊານິຕຸວາ ''ມມ ປີຍສາມິໂກ ມາຣີໂຕ''ຕີ ສຄຸຄິ ທຸຕຸວາ. ວສີສຸສຕີຕີ ກີ ເມ ປີຍສາມິເກ ມເຕ ຊີວິເຕນາຕີ ມຣີສຸສຕີ. ປາກທໍສາຕີ ປາກທໍສຣາຊສີຕາ. ສຸເທມາຕີ ເອວໍນາມີກາ. ເທມສຸຕຸຕຈາຕີ ເທມສທິສສຸນຸທຣຕຈາ. ຣຸຈຸຉຕີຕີ ຍຖາ ໂລຕີສງ ຂາຕໍ ສມຸທຸທໍ ໂອຕຣິຕຸວາ ມເຕ ປຕິມຸທີ ໂກຄຸຈີ ສກຸຕີກາ ກປຕາ ໂຣທຕີ, ເອວໍ ນູນ ສາ ໂຣທີສຸສຕີຕີ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສຸມຸໂຂ ''ອຍໍ ທໍສຣາຊາ ອຄຸເຄ ໂອວທິຕຸໍ ຍຸຕຸໂຕ ມາຕຸຄາມໍ ນິສຸສາຍ ກິເລສວເສນ ວິລປຕີ, ອຸທກສຸສ ອາທິຕຸຕ ກາໂລ ວິຍ ວຕິຍາ ອຸຜຸຖາຍ ເກທາຣຂາທນກາໂລ ວິຍ ຈ ຊາໂຕ, ຍໍນູນາທໍ ອຕຸຕໂນ ພເລນ ມາຕຸຄາມສຸສ ໂທສໍ ປກາເສຕຸວາ ເອຕໍ ສຄຸຄາເປຍຸຍ''ນຸຕີ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໑໑໔.

''ເອວໍ ມຫນຸໂຕ ໂລກສຸສ, ອປຸປເມຍຸໂຍ ມຫາຄຕີ;

ເອກິຕຸຖິມນຸໂສເຈຍຸຍ, ນຍິທໍ ປຄຸຄວຕາມິວ.

໑໑໕.

''ວາໂຕວ ຄນຸສມາເທຕີ, ອຸກຍໍ ເຉກປາປກໍ;

ພາໂລ ອາມກປກຸກໍວ, ໂລໂລ ອນຸໂຣວ ອາມິສໍ.

໑໑໖.

''ອວິນີຈຸຉຍຄຸຄູ ອຕຸເຖສຸ, ມນຸໂທວ ປຕິກາສີ ມໍ;

ກິຈ຺ຈາກິຈ຺ຈໍ ນ ຊານາສິ, ສມ຺ປຕ຺ໂຕ ກາລປຣິຍາຍໍຯ

໑໑໗ຯ

‘‘ອຑ຺ຒຸມ຺ມຕ຺ໂຕ ອຸທີເຣສິ, ໂຍ ເສຍ຺ຍາ ມຎ຺ຎສິຕ຺ຖິໂຍ;

ພຫຸສາຘາຣຓາ ເຫຕາ, ໂສຓ຺ຑານໍວ ສຸຣາຆຣໍຯ

໑໑໘ຯ

‘‘ມາຍາ ເຈຕາ ມຣີຈີ ຈ, ໂສກາ ໂຣຄາ ຈຸປທ຺ທວາ;

ຂຣາ ຈ ພນ຺ຘນາ ເຈຕາ, ມຈ຺ຈຸປາສາ ຄຸຫາສຍາ;

ຕາສຸ ໂຍ ວິສ຺ສເສ ໂປໂສ, ໂສ ນເຣສຸ ນຣາຘໂມ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມຫນ຺ໂຕຕິ ມຫນ຺ໂຕ ສມາໂນຯ ໂລກສ຺ສາຕິ ທໍສໂລກສ຺ສຯ ອປ຺ປເມຍ຺ໂຍຕິ ຄຸເຓຫິ ປເມຕຸໍ ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ໂຍຯ ມຫາຄຓີຕິ ມຫນ຺ເຕນ ຄເຓນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ຄຓສຕ຺ຖາຯ ເອກິຕ຺ຖິນ຺ຕິ ຍໍ ເອວຣູໂປ ຠວໍ ເອກໍ ອິຕ຺ຖິໍ ອນຸໂສເຈຍ຺ຍ, ອິທໍ ອນຸໂສຈນໍ ນ ປຎ຺ຎວຕໍ ອິວ, ເຕນາຫໍ ອຊ຺ຊ ຕໍ ພາໂລຕິ ມຎ຺ຎາມີຕິ ອສິປ຺ປາເຍເນວມາຫຯ

ອາເຫຕີຕິ ຄຓ຺ຫາຕິຯ ເຉກປາປກນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣາສຸນ຺ທຣໍຯ ອາມກປກ຺ກຕິ ອາມກຎ຺ຈ ປກ຺ກຎ຺ຈຯ ໂລໂລຕິ ຣສໂລໂລຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ຍຖາ ນາມ ວາໂຕ ປທຸມສຣາທີນິ ປຫຣິຕ຺ວາ ສຸຄນ຺ຘມ຺ປິ ສງ຺ກາຣຏ຺ຐານາທີນິ ປຫຣິຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘມ຺ປີຕິ ອຸຠຍໍ ເຉກປາປກໍ ຄນ຺ຘໍ ອາທິຍຕິ, ຍຖາ ຈ ພາໂລ ກຸມາຣໂກ ອມ຺ພຊມ຺ພູນໍ ເຫຏ຺ຐາ ນິສິນ຺ໂນ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ປຕິຕປຕິຕໍ ອາມກມ຺ປິ ປກ຺ກມ຺ປິ ຜລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທຕິ, ຍຖາ ຈ ຣສໂລໂລ ອນ຺ໂຘ ຠຕ຺ເຕ ອຸປນີເຕ ຍໍກິຎ຺ຈິ ສມກ຺ຂິກມ຺ປິ ນິມ຺ມກ຺ຂິກມ຺ປິ ອາມິສໍ ອາທິຍຕິ, ເອວໍ ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ ກິເລສວເສນ ອຑ຺ຒມ຺ປິ ທຸຄ຺ຄຕມ຺ປິ ກຸລີນມ຺ປິ ອກຸລີນມ຺ປິ ອຠິຣູປມ຺ປິ ວິຣູປມ຺ປິ ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ ຠຊນ຺ຕິ, ຕາທິສານໍ ປາປຘມ຺ມານໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ກິໍການຓາ ວິປ຺ປລປສິ, ມຫາຣາຊາຕິຯ

ອຕ຺ເຖສູຕິ ກາຣຓາກາຣເຓສຸຯ ມນ຺ໂທຕິ ອນ຺ຘພາໂລຯ ປຏິຠາສີ ມນ຺ຕິ ມມ ອຸປຏ຺ຐາສິຯ ກາລປຣິຍາຍນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ມຣຓກາລໍ ປຕ຺ໂຕ ‘‘ອິມສ຺ມິໍ ກາເລ ອິທໍ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ນກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ວຕ຺ຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ນ ວຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ນ ຊານາສິ ເທວາຕິຯ ອຑ຺ຒຸມ຺ມຕ຺ໂຕຕິ ອຑ຺ຒຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ມຎ຺ເຎ ຫຸຕ຺ວາຯ ອຸທີເຣສີຕິ ຍຖາ ສຸຣໍ ປິວິຕ຺ວາ ນາຕິມຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ຍໍ ວາ ຕໍ ວາ ປລປຕິ, ເອວໍ ປລປສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເສຍ຺ຍາຕິ ວຣາ ອຸຕ຺ຕມາຯ

‘‘ມາຍາ ຈາ’’ຕິອາທີສຸ, ເທວ, ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາເມຕາ ວຎ຺ຈນຏ຺ເຐນ ມາຍາ, ອຄຍ຺ຫຸປຄຏ຺ເຐນ ມຣີຈີ, ໂສກາທີນໍ ປຈ຺ຈຍຕ຺ຕາ ໂສກາ, ໂຣຄາ, ອເນກປ຺ປກາຣາ ອຸປທ຺ທວາ, ໂກຘາທີຫິ ຖທ຺ຘຠາເວເນວ ຂຣາຯ ຕາ ຫິ ນິສ຺ສາຍ ອນ຺ທຸພນ຺ຘນາທີຫິ ພນ຺ຘນໂຕ ພນ຺ຘນາ ເຈຕາ, ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ ສຣີຣຄຸຫາສຍວເສເນວ ມຈ຺ຈຸ ນາມ ເອຕາ, ເທວາຕິຯ ‘‘ກາມເຫຕຸ, ກາມນິທານໍ, ກາມາຘິກຣຓໍ, ກາມານເມວ ເຫຕຸ ຣາຊາໂນ ໂຈຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ’’ຕິ (ມຯ ນິຯ ໑ຯ໑໖໘-໑໖໙) ສຸຕ຺ເຕນເປສ ອຕ຺ໂຖ ທີເປຕພ຺ໂພຯ

ຕໂຕ ຘຕຣຏ຺ໂຐ ມາຕຸຄາເມ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕຕາຍ ‘‘ຕ຺ວໍ ມາຕຸຄາມສ຺ສ ຄຸຓໍ ນ ຊານາສິ, ປຓ຺ຑິຕາ ເອວ ເອຕໍ ຊານນ຺ຕິ, ນ ເຫຕາ ຄຣຫິຕພ຺ພາ’’ຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໑໙ຯ

‘‘ຍំ ວຸທ្ទេសិ ឧປ្ปฤลາຕໍ, โภ ตํ ນិນฺหิตุមรហติ;

ມຫາភូຕិតុກ្រ ນາມ, ໂລກសຸມີ ឧហប្បชิสุ។

១៨០។

‘‘ឱហ្ហា ປតិหิตา ตฺยาสุ, ธติ ตฺยาสุ ປติฏฺฐิตา;

พิชานิ ตฺยาสุ รูหนฺติ, ยหิทํ สตฺตา ປชายเร;

ตาสุ โภ นิพฺพิเห โปเส, ປាណមាសឌ្ឍ ປាតិភិ។

១៨១។

‘‘ຕວເມວ ນលុໂລ ສុមុខ, ຖិນំ ខត្តេសុ យុញ្ជសិ;

ตสฺส ตฺยชฺช ภเย ชาเต, ภีเต น ชายเต มติ។

១៨៨។

‘‘สพฺโพ หิ สំសយំ ปตฺโต, ภยំ ภิรู ติติกฺขติ;

ປណฺฑิตា จ มหนฺตาโน, ខត្តេ យុញ្ជន្តិ ທុយ្យុខេ។

១៨៣។

‘‘ខេតហត្ថាយ ธาชาโน, สูรมิจฺฉนฺติ มนฺตินํ;

ປ្បิพาหติ ยំ สूโร, อาປทํ อตฺตปริยายំ។

១៨៤។

‘‘มา โน อชฺช วิกนฺตึสុ, รญฺโญ สูทา มหานเส;

ตถา หิ วณฺโณ ປត្តានំ, ផលំ เวลุวំ ตំ วธិ។

១៨៥។

‘‘มุตฺโตปิ น อิจฺฉิ อุฑฺเฑตุំ, สยំ พนฺธំ อุปាគมិ;

โสปชฺช สំសยំ ปตฺโต, อตฺถំ គណ្ហាហិ มา มุข’’นฺติ។

ตตฺถ ยนฺติ ยំ มาตุគាមសង្ខាតំ วตฺถุ ປលฺលាວុទ្ទេសិ ลាតំ, ເຕសមេວ ປາກຍំ, ນ ພາລານំ។ ມຫາភູຕាតិ ມហាគុតា ມ

ທານີສໍສາ។ ອຸທປ໌ຊຊິສຸນ຺ຕີ ປ໌ຖມກປ໌ປິກກາເລ ອິຕ຺ຖີລິງ຺ຄສ຺ເສວ ປ໌ຖມໍ ປ໌າຕ຺ກູຕ຺ຕ຺ຕາ ປ໌ຖມໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕ຺ຍາສູຕິ ສຸມຸຂ ຕາສຸ ອິຕ຺ຖີສຸ ກາຍວຈີອິທ຺ທາ ຈ ປ໌ຕິທິຕາ ໂອທິຕາ ຄປີ໌ຕາ, ການຄຸຕ຺ຕຣຕິ ຈ ປ໌ຕິຍ຺ຄິຕາ។ ພິຊານີຕິ ພຸທ຺ຮປ໌ຈ຺ເຈກ ພຸທ຺ຮອຣິຍສາວກຈກ຺ກວຕ຺ຕິອາທີພິຊານີ ຕາສຸ ຣຸທນ຺ຕິ។ ຍທິທນ຺ຕິ ເຍ ເອເຕ ສພ຺ເພປີ໌ ສຕ຺ຕາ។ ປ໌ຊາຍເຣຕິ ສພ຺ເພ ຕາສຍ຺ເວ ກຸຈ຺ຊິມ຺ຫິ ສໍວທ຺ຮາຕິ ທິເປ໌ຕີ។ ນິພ຺ພິເທຕິ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍ។ ປ໌າຕມາສຊຊ ປ໌າຕິກິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌າເຕາທີປີ໌ ຕາສໍ ປ໌າຕໍ ອາສາເທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ຈຊນ຺ໂຕປີ໌ ຕາ ລກິຕ຺ວາ ໂກ ນິພ຺ພິນ຺ເທຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ນຄ຺ໂລຕິ ນ ອລ຺ໂລ, ສຸມຸຂ, ມຍາ ຈິຕ຺ຕກູຍຕເລ ທໍສຄຕມຊ຺ເຊ ນິສິນ຺ເນນ ຕໍ ອທິສ຺ວາ ‘‘ກທໍ ນຸ ສຸມຸໂຂ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເອສ ມາ ຕຸຄາມໍ ຄເທຕ຺ວາ ກຄ຺ຈນຄຸທາຍໍ ອຸຕ຺ຕມຣຕີ ອນຸໂກຕິ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕ຺ວເມວ ຖີນໍ ອຕ຺ເຖສຸ ຍຸຄ຺ຊສິ ຍຸຕ຺ຕປ໌ຍຸຕ຺ໂຕ ໂຫສິ, ນ ອລ຺ໂລຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕສ຺ສ ຕຍຊຊາຕິ ຕສ຺ສ ເຕ ອຊຊ ມຣຕາເຍ ຊາເຕ ອິມິນາ ກິເຕນ ມຣຕາເຍນ ກິໂຕ ມຄ຺ເລ, ອຍໍ ມາ ຕຸຄາມສ຺ສ ໂທສທສ຺ສເນ ນິປ໌ຸຕາ ມຕີ ຊາຍເຕຕິ ອຮິປ໌ປ໌າເຍເນວມາຫ។

ສພ຺ໂພ ທິຕິ ໂຍ ທິ ໂກຈິ។ ສໍສຍໍ ປ໌ຕ຺ໂຕຕິ ຊີວິຕສໍສຍປ໌ປ໌ຕ຺ໂຕ។ ກິຣູຕິ ກິຣູ ທຸຕ຺ວາປີ໌ ກຍໍ ອສິວາເສຕິ។ ມທນ຺ຕາໂນຕິ ເຍ ປ໌ນ ປ໌ຕ຺ທິຕາ ຈ ໂທນ຺ຕິ ມທນ຺ເຕ ຈ ຄາເນ ຄິຕາ ມທນ຺ຕາໂນ, ເຕ ທຸຍຸຍຸເຊ ອຕ຺ເຖ ຍຸຄ຺ຊນ຺ຕິ ຆເຍນ຺ຕິ ວາຍມນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ‘‘ມາ ກາຍິ, ສີໂຣ ໂທທີ’’ຕິ ຕໍ ອຸສ຺ສາເທນ຺ໂຕ ເອວມາຫ។ ອາປທນ຺ຕິ ສາມິໂນ ອາຄຕໍ ອາປທໍ ເອສ ສູໂຣ ປ໌ຜິພາທຕິ, ເອຕທຕ຺ຖາຍ ສູຣໍ ມນ຺ຕິນໍ ອິຈ຺ຊນ຺ຕີ។ ອຕ຺ຕປ໌ຣິຍາຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປ໌ຣິຕ຺ຕາຕມ຺ປີ໌ ຈ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິຕິ ອຮິປ໌ປ໌າໂຍ។

ວິກນ຺ຕີສູຕິ ອິນ຺ທີສຸ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ – ສມ຺ມ ສຸມຸຂ, ຕ຺ວໍ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ອນນ຺ຕເຣ ຄາເນ ຄປີ໌ໂຕ, ຕສ຺ມາ ຍຖາ ອຊຊ ຣຄ຺ໂລ ສູທາ ອມ຺ເທ ນໍສຕ຺ຖາຍ ນ ວິກນ຺ຕີສຸ, ຕຖາ ກໂຣທີ, ຕາທິໂສ ທີ ອມ຺ທາກໍ ປ໌ຕ຺ຕວຕ຺ໂຕ។ ຕໍ ວສີຕິ ສ຺ວາຍໍ ວຕ຺ໂຕ ຍຖາ ນາມ ເວລຸອໍ ນິສ຺ສາຍ ຊາຕໍ ຜລໍ ເວລຸອ຺ເມວ ວສຕິ, ຕຖາ ມາ ຕໍ ວສີ, ຕລ຺ຈ ມລ຺ຈ ມາ ວສີຕິ ອຮິປ໌ປ໌າເຍເນວມາຫ។

ມຸຕ຺ໂຕປີຕິ ຍຖາສ຺ຂໍ ຈິຕ຺ຕກູຍປ໌ພ຺ພຕໍ ຄຈ຺ຊາຕິ ເອວໍ ລຸທ຺ທປ໌ຸຕ຺ເຕນ ມຍາ ສທ຺ສີ ມຸຕ຺ໂຕ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ສມາໂນປີ໌ ອຸທ຺ທິຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຊິ។ ສຍນ຺ຕິ ຣາຊານໍ ທຍ຺ກຸກາໂມ ທຸຕ຺ວາ ສຍເມວ ພນ຺ຂໍ ອຸປ໌ຄ຺ໂຕຕິ ເອວມິທໍ ອມ຺ທາກໍ ກຍໍ ຕໍ ນິສ຺ສາຍ ອາຄຕໍ។ ໂສປ໌ຊຊາຕິ ໂສປີ໌ ອຊຊ ຊີວິຕສໍສຍໍ ປ໌ຕ຺ໂຕ។ ອຕ຺ຖໍ ຄຕ຺ທາທີ ມາ ມຸຂນ຺ຕິ ອິທານີ ອມ຺ທາກໍ ມຸລ຺ຈນການຕໍ ຄຕ຺ທ, ຍຖາ ມຸຈ຺ຈາມ, ຕຖາ ວາຍມ, ‘‘ວາໂຕວ ຄນ຺ຮມາເທຕິ’’ຕິອາທີນິ ວທນ຺ໂຕ ອິຕ຺ຖີຄຣທຕ຺ຖາຍ ມຸຂໍ ມາ ປ໌ສາຣຍີ។

ເອວໍ ມທາສຕ຺ໂຕ ມາຕຸຄາມໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສຸມຸຂໍ ອປ໌ປ໌ຜິກາຕໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອນຕ຺ຕມນກາວໍ ວິທິຕ຺ວາ ອິທານິ ນໍ ປ໌ຄ຺ຄຕ຺ທນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໖។

‘‘ໂສ ຕໍ ໂຍຄໍ ປ໌ຍຸລ຺ຊສ຺ສຸ, ຍຸຕ຺ຕໍ ຮມ຺ມູປ໌ສໍທິຕໍ;

ຕວ ປ໌ຣິຍາປ໌ທາເນນ, ມມ ປ໌າເຕສນໍ ຈຣາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ, ສມ຺ມ ສຸມຸຂ, ໂສ ຕ຺ວໍ។ ຕໍ ໂຍຄນ຺ຕິ ຍໍ ປ໌ຸພ຺ເພ ‘‘ອທໍ ໂຍຄໍ ປ໌ຍຸລ຺ຊິສ຺ສໍ, ຍຸຕ຺ຕໍ ຮມ຺ມູປ໌ສໍທິຕ’’ນ຺ຕິ ອວຈາສິ, ຕໍ ອິ ທານີ ປ໌ຍຸລ຺ຊສ຺ສຸ។ ຕວ ປ໌ຣິຍາປ໌ທາເນນາຕິ ຕວ ເຕນ ໂຍເຄນ ປ໌ຣິສຸທ຺ເຮນ។ ‘‘ປ໌ຣິໂຍທາເຕນາ’’ຕິປີ໌ ປ໌າໂຄ, ປ໌ຣິຕ຺ຕາເຕນາຕິ ອຕ຺ໂຖ, ຕຍາ ກຕຕ຺ຕາ ຕວ ສນ຺ຕເກນ ປ໌ຣິຕ຺ຕາເຕນ ມມ ຊີວິຕປ໌ຣິເຍສນໍ ຈຣາຕິ ອຮິປ໌ປ໌າໂຍ។

ອຖ ສຸມຸໂຂ ‘‘ອຍໍ ອຕິວິຍ ມຣຕາຍກິໂຕ ມມ ຄາຕພລໍ ນ ຊານາຕິ, ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ໂຖກໍ ກຖໍ ລກິຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມິ, ອສ຺ສາ ເສສ຺ສາມິ ຕາວ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໗។

‘‘ມາ ກາຍິ ປັຕຕໍ ເສຍຸຄ, ນ ຫິ ກາຍນຸຕິ ຕາທິສາ;

ອຫໍ ໂຍຄໍ ປຍຸຍຸຊິສຸສໍ, ຍຸຕຸຕໍ ຊມຸມູປສໍຫິຕໍ;

ມມ ປຣິຍາປທາເນນ, ຊິປຸປໍ ປາສາ ປໂມກຸຂສີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ປາສາຕິ ທຸກຸຂປາສໂຕ។

ອິຕິ ເຕສໍ ສກຸຕກາສາຍ ກເຖນຸຕານໍ ລຸທຸທປຸຕຸໂຕ ນ ກິລຸຈິ ອຄຸຄາສິ, ເກວລໍ ປນ ເຕ ກາເຊນາທາຍ ພາຣາຕສີ ປາວິສີ។ ອຈຸຉຣິຍພຸກຸຕຊາເຕນ ອຄຸຊລິນາ ມຫາຊເນນ ອນຸຄຸຄຈຉມາໂນ ໂສ ຣາຊທຸວາຣໍ ປຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອາຄຕກາວໍ ຣຄຸໂຄ ອາໂຣຈາເປສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໗។

‘‘ໂສ ລຸທຸໂທ ຫໍສກາເຊນ, ຣາຊທຸວາຣໍ ອຸປາຄມິ;

ປຕິເວເທຖ ມໍ ຣຄຸໂຄ, ຊຕຣຍຸຖາຍມາຄໂຕ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ປຕິເວເທຖ ມນຸຕິ ເຂມໂກ ອາຄໂຕຕິ ເອວໍ ມໍ ຣຄຸໂຄ ນິເວເທຖ។ ຊຕຣຍຸຖາຍນຸຕິ ອຍໍ ຊຕຣຍຸໂຄ ອາຄໂຕຕິ ປຕິເວເທຖ។

ໂທວາຣິໂກ ຄນຸຕຸວາ ປຕິເວເທສີ។ ຣາຊາ ສຄຸຊາຕໂສມນສຸໂສ ‘‘ຊິປຸປໍ ອາຄຈຸຉຕູ’’ຕິ ວຕຸວາ ອມຈຸຈຄຕປຣິວຸໂຕ ສມຸສຸສິຕເສຕຈຸຉຕຸເຕ ຣາຊປລຸລງເກ ນິສິນຸໂນ ເຂມກໍ ຫໍສກາຊໍ ອາທາຍ ມຫາຕລໍ ອກິຣຸລຸຫໍ ທິສຸວາ ສຸວຕຸຕວຕຸເຕ ຫໍເສ ໂອໂລເກຕຸວາ ‘‘ສມຸປຸຕຸໂຕ ເມ ມໂນຣໂຖ’’ຕິ ຕສຸສ ກຕຸຕພຸພກິຈຸຈໍ ອມຈຸເຈ ອາຕາເປສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໘។

‘‘ເຕ ທິສຸວາ ປຸຄຸຄສງກາເສ, ອຸໂກ ລກຸຂຕສມຸມເຕ;

ຂລຸ ສໍຍມໂນ ຣາຊາ, ອມຈຸເຈ ອຊຸຊກາສຖ។

໑໙໐។

‘‘ເທຖ ລຸທຸທສຸສ ວຕຸຖານິ, ອນຸນໍ ປານຄຸຈ ໂກຊນໍ;

ກາມໍກໂຣ ຫິຣຄຸຄສຸສ, ຍາວນຸໂຕ ເອສ ອິຈຸຉຕີ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ປຸຄຸຄສງກາເສຕິ ອຕຸຕໂນ ປຸຄຸຄສທິເສ។ ລກຸຂຕສມຸມເຕຕິ ເສຍຸຄສມຸມເຕ ອກິຄຸຄາເຕ។ ຂລູຕິ ນິປາໂຕ, ຕສຸສ ‘‘ເຕ ຂລຸ ທິສຸວາ’’ຕິ ປຸຣິມປເທນ ສມຸພນຸໂຊ។ ‘‘ເທຖາ’’ຕິອາທີນິ ຣາຊາ ປສນຸນາການໍ ກໂຣນຸໂຕ ອາຫ។ ຕຕຸຖ ກາມໍກໂຣ ຫິຣຄຸຄສຸສາຕິ ຫິຣຄຸຄໍ ອສຸສ ກາມກິຣິຍາ ອຕຸຖុ។ ຍາວນຸໂຕຕິ ຍຕຸຕກໍ ເອສ ອິຈຸຉຕິ, ຕຕຸຕກໍ ຫິຣຄຸຄມສຸສ ເທຖາຕິ ອຕຸໂຖ។

ເອວໍ ປສນຸນາການໍ ກາເຣຕຸວາ ປີຕິໂສມນສຸສາສມຸສຸສທິໂຕ ‘‘ຄຈຸຉຖ ນໍ ອລງກຣິຕຸວາ ອາເນຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ອຖ ນໍ ອມຈຸຈາ ຣາຊນິເວສນາ ໂອຕາເຣຕຸວາ ກປຸປິຕເກສມສຸສຸໍ ນຸຫາຕານຸລິຕຸຕໍ ສພຸພາລງການປຕິມຕຸທິຕໍ ກຕຸວາ ຣຄຸໂຄ ທສຸເສສຸໍ។ ອຖສຸສ

ຣາຊາ ສໍວຈະເຣ ສຕສຫສຸສຸຜຸຖານເກ ທຸວາທສ ຄາເມ ອາຊລຸລຍຸຕຸຕໍ ຣາໍ ອລງກຕມຫາເຄຫລຸຈາຕິ ມຫນຸຕໍ ຍສໍ ທາເປສິ។ ໂສ ມຫນຸຕໍ ຍສໍ ລກິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ກມຸມໍ ປກາເສຕຸໍ "ນ ເຕ, ເທວ, ມຍາ ໂຍ ວາ ໂສ ວາ ທໍໂສ ອານີໂຕ, ອຍໍ ປນ ນວຸຕິຍາ ທໍສສຫສຸສານໍ ຣາຊາ ສຕຣຍຸໂຖ ນາມ, ອຍໍ ເສນາປຕິ ສຸມຸໂຂ ນາມາ"ຕິ ອາຫ ។ ອຖ ນໍ ຣາຊາ "ກາໍ ເຕ, ສມຸມ, ເອເຕ ຄຫິຕາ"ຕິ ປຸຈຸຊິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໓໑។

"ທິສຸວາ ລຸທຸທໍ ປສນຸນຕຸຕໍ, ກາສິຣາຊາ ຕທພຸຣວີ;

ຍທຸຍາຍໍ ສມຸມ ເຂມກ, ປຸຕຸຕາ ທໍເສທິ ຕິຜຸຖຕິ។

໑໓໘។

"ກາໍ ຣຸຈິມຊຸຊຄຕໍ, ປາສຫຕຸໂຖ ອຸປາຄມີ;

ໂອກິຕຸຕໍ ຜາຕິສງເຜທິ, ນິມຸມຊຸຊິມໍ ກາໍ ຄທີ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ປສນຸນຕຸຕນຸຕິ ປສນຸນກາວໍ ໂສມນສຸສປຸປຕຸຕໍ។ ຍທຸຍາຍນຸຕິ, ສມຸມ ເຂມກ, ຍທິ ອຍໍ ອມຸຫາກໍ ໂປກຸຂຣຕໍ ນວຸຕິ ທໍສສຫສຸເສທິ ປຸຕຸຕາ ຕິຜຸຖຕິ។ ກາໍ ຣຸຈິມຊຸຊຄຕນຸຕິ ເອວໍ ສນຸເຕ ຕຸວໍ ເຕສໍ ຣຸຈິນໍ ປີຍທສຸສນານໍ ທໍສານໍ ມຊຸຊຄຕໍ ເອຕໍ ຜາຕິສງເຜທິ ໂອກິຕຸຕໍ។ ນິມຸມຊຸຊິມນຸຕິ ເນວ ມຊຸຊິມໍ ເນວ ກນິຜຸຖໍ ອຸຕຸຕມໍ ທໍສຣາຊານໍ ກາໍ ປາສຫຕຸໂຖ ອຸປາຄມີ ກາໍ ຄຕຸທີຕິ។

ໂສ ຕສຸສ ກເຖນຸໂຕ ອາຫ –

໑໓໓។

"ອຊຊ ເມ ສຕຸຕມາ ຣຕຸຕິ, ອທນານີ ອຸປາສໂຕ;

ປທເມຕສຸສ ອນຸເວສໍ, ອປຸປມຕຸໂຕ ຆຜສຸສິໂຕ។

໑໓໔។

"ອຖສຸສ ປທມທຸທກຸຂີ, ຈຣໂຕ ອທເນສນໍ;

ຕຕຸຖາທໍ ໂອທຫີ ປາສໍ, ເອວໍ ຕໍ ທິຊມຄຸຄຫີ"ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ອທນານີຕິ ອາທານານີ, ໂຄຈຣຄຸຄຫຕຜຸຖານານີຕິ ອຕຸໂຖ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។ ອຸປາສໂຕຕິ ອຸປຄຈຊນຸຕສຸສ។ ປທນຸຕິ ໂຄຈຣກູມິຍໍ ອກຸກນຸຕປທໍ។ ຆຜສຸສິໂຕຕິ ຈາຜິປຸລຸຊເຣ ນິສຸສິໂຕ ຫຸຕຸວາ។ ອຖສຸສາຕິ ອຖ ຊຜຸເຖ ທິວເສ ເອຕສຸສ ອທເນສນໍ ຈຣນຸຕສຸສ ປທໍ ອທຸທກຸຂີ។ ເອວໍ ຕນຸຕິ ເອວໍ ຕໍ ທິຊໍ ອຄຸຄຫີນຸຕິ ສພຸພໍ ຄທີໂຕປາຍໍ ອາຈິກຸຂີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ "ອຍໍ ທຸວາເຣ ຖຕຸວາ ປຜິເວເທນຸໂຕປີ ສຕຣຍຸຖສຸເສວາຄມນໍ ປຜິເວເທສີ, ອິທານິປີ ເອຕໍ ເອກເມວ ຄຕຸທີນຸຕິ ວທຕິ, ກີ ນຸ ໂຂ ເອຕຸຖ ກາຣຕ"ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໑໖໘။

‘‘ລຸທຸທ ທຸເວ ອິເມ ສກຸຓາ, ອຖ ເອໂກຕິ ກາສສິ;

ຈິຕຸຕໍ ນຸ ເຕ ວິປ໌ຣິຍຕຸຕໍ, ອທຸ ກີ ນຸ ຊິຄິສສີ’’ຕິ။

ຕຸຖ ວິປ໌ຣິຍຕຸຕນຸຕີ ວິປ໌ລຸລຕຸຖໍ။ ອທຸ ກີ ນຸ ຊິຄິສສີຕິ ອຸທາຫຸ ກີ ນຸ ຈິນຸເຕສິ, ກີ ອິຕຣໍ ຄເຫຕຸວາ ອຍຸຍສຸສ ທາຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ຈິນຸເຕສີຕິ ປຸຈຸຉຕິ။

ຕໂຕ ລຸທຸໂທ ‘‘ນ ເມ, ເທວ, ຈິຕຸຕໍ ວິປ໌ລຸລຕຸຖໍ, ນາປີ ອຫໍ ອິຕຣໍ ອຍຸຍສຸສ ທາຕຸກາໂມ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ມຍາ ໂອຫີເຕ ປາເສ ເອໂກວ ພທຸໂຘ’’ຕິ ອາວິ ກໂຣນຸໂຕ ອາຫ –

໑໖໙။

‘‘ຍສຸສ ໂລຫິຕກາ ຕາລາ, ຕປ໌ນີຍນິກາ ສຸກາ;

ອຸຣໍ ສໍຫາຈຸຈ ຕິຍຸຄນຸຕີ, ໂສ ເມ ພນຸຘໍ ອຸປາຄມີ။

໑໗໐။

‘‘ອຖາຍໍ ກສຸສໂຣ ປກຸຂີ, ອພທຸໂຘ ພທຸຘມາຕຸຣໍ;

ອຣິຍໍ ພຸຣຸວາໂນ ອຍຸຖາສີ, ຈຊນຸໂຕ ມານຸສີ ຄິຣ’’ນຸຕີ။

ຕຸຖ ໂລຫິຕກາຕີ ຣຕຸຕວຕຸຕາ။ ລາຕາຕີ ຣາຊີໂຍ။ ອຸຣໍ ສໍຫາຈຸຈາຕີ ອຸຣໍ ອາຫາຈຸຈ။ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕີ – ມຫາຣາຊ, ຍສຸເສຕາ ຣຕຸຕສຸວຕຸຕສປ໌ປ໌ຜິກາຄາ ຕີສຸໂສ ໂລຫິຕກາ ຣາຊີໂຍ ຄີວໍ ປຣິກຸຂິປິຕຸວາ ອຸຣໍ ອາຫາຈຸຈ ຕິຍຸຄນຸຕີ, ໂສ ເອໂກວ ມມ ປາເສ ພນຸຘໍ ອຸປາຄໂຕຕີ။ ກສຸສໂຣຕີ ປຣິສຸທຸໂຘ ປກາສມຸປນຸໂນ။ ອາຕຸຣນຸຕີ ຄິລານໍ ທຸກຸຂິຕໍ ອຍຸຖາສີຕີ။

ອຖ ສຸຕຣຍຸຄສຸສ ພທຸຘກາວໍ ລຕຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ເອຕໍ ສມສຸສາເສຕຸວາ ມມາຄມນກາເລ ຈ ປຈຸຈຸຄຄມນໍ ກຕຸວາ ອາກາເສເຍວ ມຍາ ສທຸຘີ ມຘຸຣປ໌ຜິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ມນຸສຸສກາສາຍ ສຸຕຣຍຸຄສຸສ ຄຸຕໍ ກເຖນຸໂຕ ອຍຸຖາສີ, ມມ ຫທຍໍ ມຸທຸກໍ ກຕຸວາ ປຸນ ເອຕສຸເສວ ປຸຣໂຕ ອຍຸຖາສີ။ ອຖາຫໍ, ເທວ, ສຸມຸຂສຸສ ສຸກາສິຕໍ ສຸຕຸວາ ປສນຸນຈິຕຸໂຕ ສຸຕຣຍຸຄໍ ວິສຸສຊຸເຊສີ, ອິຕິ ສຸຕຣຍຸຄສຸສ ປາສໂຕ ໂມກຸໂຂ, ອິເມ ຫໍເສ ອາທາຍ ມມ ອິຣາຄມນຍຸຈ ສຸມຸເຂເນວ ກຕນຸຕີ။ ເອວໍ ໂສ ສຸມຸຂສຸສ ຄຸຕາກໍ ກເຖສີ။ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ສຸມຸຂສຸສ ຘມຸມກຖໍ ໂສຕຸກາໂມ ອໂຫສີ။ ລຸທຸທປຸຕຸຕສຸສ ສກຸກາຣໍ ກໂຣນຸຕສຸເສວ ສູຣິໂຍ ອຕຸຖງຄໂຕ, ທີປາ ປຊຸຊລິຕາ, ພຫູ ຂຕຸຕິຍາທໂຍ ສນຸນິປຕິຕາ, ເຂມາ ເທວີປີ ວິວິສນາຍກປຣິວາຣາ ຣຸລໂຍ ທກຸຂິຕປສຸເສ ນິສີທິ။ ຕສຸມິ ຂເຕ ຣາຊາ ສຸມຸຂໍ ກຖາເປຕຸກາໂມ ຄາຖມາຫ –

໑໗໑။

‘‘ອຖ ກີ ທານິ ສຸມຸຂ, ຫນຸ ສໍຫາຈຸຈ ຕິຍຸຄສີ;

ອທຸ ເມ ປຣິສໍ ປຕຸໂຕ, ກຍາ ກີໂຕ ນ ກາສສີ’’ຕິ။

ຕຸຖ ຫນຸ ສໍຫາຈຸຈາຕີ ມຘຸຣກໂຖ ກີຣ ຕຸວໍ, ອຖ ກສຸມາ ອິທານີ ມຸຂໍ ປີສາຍ ຕິຍຸຄສີ။ ອທູຕີ ກຈຸຈິ။ ກຍາ ກີໂຕຕີ ປຣິສ

ສາຣຊຊກເຍນ ກິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ฿

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸມຸໂຂ ອກິຕກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໗໙฿

‘‘ນາຫໍ ກາສິປ຺ຕິ ກິໂຕ, ໂອຄຍ຺ຫ ປຣິສໍ ຕວ;

ນາຫໍ ກຍາ ນ ກາສິສ຺ສໍ, ວາກ຺ຍໍ ອຕ຺ຖສ຺ມີ ຕາທິເສ’’ຕິ฿

ຕຕ຺ຖ ຕາທິເສຕິ ອປີຈ ໂຂ ປນ ຕຖາຣູເປ ອຕ຺ເຖ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ວາກ຺ຍໍ ກາສິສ຺ສາມີຕິ ວຈໂນກາສໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນິສີນ຺ໂນມ຺ຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ฿

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ກຖໍ ວຫ຺ເຜຕ຺ກາມຕາຍ ປຣິຫາສໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໐฿

‘‘ນ ເຕ ອກິສຣໍ ປສ຺ເສ, ນ ຣເຖ ນປີ ປຕ຺ຕິເກ;

ນາສ຺ສ ຈມ຺ມໍວ ກີຍໍ ວາ, ວມ຺ມິເຕ ຈ ສນ຺ຕ຺ຄເຫ฿

໑໘໑฿

‘‘ນ ຫິຣຍ຺ຍໍ ສຸວຕ຺ຕໍ ວາ, ນຄຣໍ ວາ ສຸມາປີຕໍ;

ໂອກິຕ຺ຕປຣິຂໍ ທຸຄ຺ຄໍ, ທລ຺ຫມຍ຺ຍາລໂກຍ຺ຖກໍ;

ຍຕ຺ຖ ປວິຍ຺ໂຖ ສຸມ຺ຂ, ກາຍິຕພ຺ພໍ ນ ກາຍສີ’’ຕິ฿

ຕຕ຺ຖ ອກິສຣນ຺ຕິ ຣກ຺ຂຕຕ຺ຖາຍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິຕໍ ອາວຸຮຫຕ຺ຖໍ ປຣິສໍ ເຕ ນ ປສ຺ສາມີ฿ ນາສ຺ສາຕິ ເອຕ຺ຖ ອສ຺ສາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ฿ ຈມ຺ມນ຺ຕິ ສຣປຣິຕ຺ຕາຕາຈມ຺ມໍ฿ ກີຍນ຺ຕິ ກີຍໍ ຈາພົກປາລາທີ ວຸຈ຺ຈຕິ฿ ຈາພົກປາລຫຕ຺ຖາປີ ເຕ ສນ຺ຕິເກ ນຕ຺ຖີຕິ ທີເປຕິ฿ ວມ຺ມິເຕຕິ ຈມ຺ມສນ຺ນທ຺ເຮ฿ ນ ຫິຣຍ຺ຍນ຺ຕິ ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ນ ກາຍສີ, ຕໍ ຫິຣຍ຺ຍມ຺ປີ ເຕ ນ ປສ຺ສາມີ฿

ເອວໍ ຣຍ຺ຍາ ‘‘ກີ ເຕ ອກາຍນກາຣຕາ’’ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໒฿

‘‘ນ ເມ ອກິສເຣນຕ຺ໂຖ, ນຄເຣນ ຮເນນ ວາ;

ອປເຖນ ປຖໍ ຍາມ, ອນ຺ຕລິກ຺ເຂຈຣາ ມຍໍ฿

໑໘໓฿

‘‘ສຸຕາ ຈ ປຕ຺ທິຕາ ຕຸຍ຺ຫາ, ນິປ຺ຸຕາ ຈຕ຺ຖຈິນ຺ຕກາ;

ກາເສມຕ຺ຖວຕີ ວາຈັ, ສຈ຺ເຈ ຈສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖິໂຕ໚

໑໘໔໚

‘‘ກິຍ຺ຈ ຕຸຍ຺ຫັ ອສຈ຺ຈສ຺ສ, ອນຣິຍສ຺ສ ກຣິສ຺ສຕິ;

ມຸສາວາທິສ຺ສ ລຸທ຺ທສ຺ສ, ກຕິຕມ຺ປີ ສຸກາສິຕ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອກິສເຣນາຕິ ອາຣກ຺ຂປຣິວາເຣນ໚ ອຕ຺ໂຖຕິ ເອເຕນ ມມ ກິຈ຺ຈັ ນຕ຺ຖິ໚ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອປເຖນ ຕຸມ຺ຫາທິສານັ ອມຄ຺ເຄນ ປຖັ ມາເປຕ຺ວາ ຍາມ, ອາກາສຈາຣິໂນ ມຍນ຺ຕິ໚ ປຕ຺ທິຕາ ຕຸຍ຺ຫາຕິ ປຕ຺ທິຕາຕິ ຕຍາ ສຸຕາມ຺ຫາ, ເຕເນວ ກາຣເຓນ ອມ຺ຫາກັ ສນ຺ຕິກາ ຆມ຺ມັ ໂສຕ຺ກາໂມ ກິຣ ໂນ ຄາທາເປສິ໚ ສຈ຺ເຈ ຈສ຺ສາຕິ ສເຈ ປນ ຕ຺ວັ ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ຖິໂຕ ອສ຺ສ, ອຕ຺ຖວຕີ ກາຣຓນິສ຺ສິຕັ ວາຈັ ກາເສຍ຺ຍາມ໚ ອສຈ຺ຈສ຺ສາຕິ ວຈີສຈ຺ຈຣຫິຕສ຺ສ ຕວ ສຸກາສິຕັ ມຸຕ຺ທສ຺ສ ທນ຺ຕສູຈິ ວິຍ ກິ ກຣິສ຺ສຕິ໚

ຕັ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ‘‘ກສ຺ມາ ມັ ມຸສາວາທີ ອນຣິໂຍຕິ ວທສີ, ກີ ມຍາ ກຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫ໚ ອຖ ນັ ສຸມຸໂຂ ‘‘ເຕນ ຫີ, ມຫາຣາຊ, ສຸຓາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໘໕໚

‘‘ຕັ ພຼາຫ຺ມຓານັ ວຈນາ, ອິມັ ເຂມມກາຣຍີ;

ອກຍຍ຺ຈ ຕຍາ ຆຸຍ຺ຖັ, ອິມາໂຍ ທສຆາ ທິສາ໚

໑໘໖໚

‘‘ໂອຄຍ຺ຫ ເຕ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ວິປ຺ປສນ຺ໂນທກັ ສຸຈີ;

ປຫູຕັ ຈາທນັ ຕຕ຺ຖ, ອຫີສາ ເຈຕ຺ຖ ປກ຺ຂິນັ໚

໑໘໗໚

‘‘ອິທັ ສຸຕ຺ວານ ນິຄ຺ໂຆສັ, ອາຄຕມ຺ຫ ຕວນ຺ຕິເກ;

ເຕ ເຕ ພທ຺ຆສ຺ມ ປາເສນ, ເອຕັ ເຕ ກາສິຕັ ມຸສາ໚

໑໘໘໚

‘‘ມຸສາວາທັ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ, ອິຈ຺ຊາໂລກຍ຺ຈ ປາປກັ;

ອຸໂກສນ຺ຆິມຕິກ຺ກມ຺ມ, ອສາຕັ ອຸປປ຺ຊຊຕີ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຕ຺ວັ໚ ເຂມນ຺ຕິ ເອວັນາມິກັ ໂປກ຺ຂຣຕີ໚ ຆຸຍ຺ຄນ຺ຕິ ຈຕູສຸ ກຕ຺ເຕສຸ ຄຕ຺ວາ ໂຜສາປິຕັ໚ ທສຆາຕິ ອິມາສຸ ທສຆາ

ກິຕາສຸ ທິສາສຸ ຕຍາ ອກາຍໍ ພຸຍຸຄໍ່ໆ ໂອຄຍຸຫາຕີ ໂອຄາເຫຕຸວາ ອາຄຕານໍ ສນຸຕິກາໆ ປຫູຕໍ ຈາທນນຸຕິ ປຫູຕລຸຈ ປທຸມປຸປຸຜ ສາລິອາທິກໍ ອທນໍໆ ອິທໍ ສຸຕຸວານາຕີ ເຕສໍ ຕໍ ໂປກຸຂຣຕື ໂອຄາເຫຕຸວາ ອາຄຕານໍ ສນຸຕິກາ ອິທໍ ອກາຍໍ ສຸຕຸວາ ຕວນຸຕິເກ ຕວ ສມີເປ ຕຍາ ກາຣິຕໂປກຸຂຣຕື ອາຄຕານຸຫາຕີ ອຕຸໂຖໆ ເຕ ເຕຕີ ເຕ ມຍໍ ຕວ ປາເສນ ພທຸສາໆ ປຸຣກຸຂຕຸວາຕີ ປຸຣໂຕ ກຕຸວາ ໆ ອິຈຸຉາໂລກນຸຕີ ອິຈຸຉາສຽຂາຕໍ ປາປກໍ ໂລກໍໆ ອຸໂກສນຸຓິນຸຕີ ອຸກຍໍ ເທວໂລເກ ຈ ມນຸສຸສໂລເກ ຈ ປຜິສນຸຓີ ອິເມ ປາປຓມຸເມ ປຸຣໂຕ ກຕຸວາ ຈຣນຸໂຕ ປຸຄຸຄໂລ ສຸຄຕິປຜິສນຸຓີ ອຕິກຸກມິຕຸວາ ອສາຕໍ ນິຣຍໍ ອຸປປຊຸຊຕີຕິໆ

ເອວໍ ປຣິສມຊຸເຊເຍວ ຣາຊານໍ ລຊຸຊາເປສີໆ ອຖ ນໍ ຣາຊາ “ນາຫໍ, ສຸມຸຂ, ຕຸມຸເຫ ມາເຣຕຸວາ ມໍສໍ ຂາທິຕຸກາໂມ ຄຕຸຫາເປສີ, ປຕຸທິຕກາວໍ ປນ ໂວ ສຸຕຸວາ ສຸກາສິຕໍ ໂສຕຸກາໂມ ຄຕຸຫາເປສີ”ນຸຕີ ປກາເສນຸໂຕ ອາຫ –

໑໔໙ໆ

“ນາປຣຊຸຊາມ ສຸມຸຂ, ນປີ ໂລກາວ ມຄຸຄຫີ;

ສຸຕາ ຈ ປຕຸທິຕາຕຸຍຕຸຖ, ນິປຸຕາ ອຕຸຖຈິນຸຕກາໆ

໑໕໐ໆ

“ອປຸເປວຕຸຖວຕີ ວາຈໍ, ພຸຍາຫເຣຍຸຍໍ ອິຓາຄຕາ;

ຕຖາ ຕໍ ສມຸມ ເນສາໂທ, ວຸຕຸໂຕ ສຸມຸຂ ມຄຸຄຫີ”ຕິໆ

ຕຕຸຖ ນາປຣຊຸຊາມາຕີ ມາເຣນຸໂຕ ອປຣຊຸຊຕີ ນາມ, ມຍໍ ນ ມາເຣມໆ ໂລກາວ ມຄຸຄຫີນຸຕີ ມໍສໍ ຂາທິຕຸກາໂມ ຫຸຕຸວາ ໂລກາວ ຕຸມຸເຫ ນາຫໍ ອຄຸຄຫີໆ ປຕຸທິຕາຕຸຍຕຸຖາຕີ ປຕຸທິຕາຕີ ສຸຕາ ອຕຸຖໆ ອຕຸຖຈິນຸຕກາຕີ ປຜິຈຸຉນຸນານໍ ອຕຸຖານໍ ຈິນຸຕກາໆ ອຕຸຖວຕີນຸຕີ ກາຣຕນິສຸສິຕໍໆ ຕຖາຕີ ເຕນ ກາຣເຕນໆ ວຸຕຸໂຕຕີ ມຍາ ວຸຕຸໂຕ ຫຸຕຸວາໆ ສຸມຸຂ, ມຄຸຄຫີຕີ, ສຸມຸຂາຕີ ອາລປຕີ, ມ-ກາໂຣ ປທສນຸຓິກໂຣໆ ອຄຸຄຫີຕີ ຓມຸມໍ ເທເສຕຸໍ ຕຸມຸເຫ ຄຕຸຫີໆ

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສຸມຸໂຂ “ສຸກາສິຕໍ ໂສຕຸກາເມນ ອຍຸຕຸຕໍ ເຕ ກຕໍ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ ວຕຸວາ ອາຫ –

໑໕໑ໆ

“ເນວ ກີຕາ ກາສິປຕີ, ອຸປນີຕສຸມີ ຊີວິເຕ;

ກາເສມຕຸຖວຕີ ວາຈໍ, ສມຸປຕຸຕາ ກາລປຣິຍາຍໍໆ

໑໕໒ໆ

‘ໂຍ ມິເຄນ ມິຄໍ ຫນຸຕີ, ປກຸຂີ ວາ ປນ ປກຸຂິນາ;

ສຸເຕນ ວາ ສຸຕໍ ກິຕຸຍາ, ກີ ອນຣິຍຕຣໍ ຕໂຕໆ

໑໕໓ໆ

‘ໂຍ ຈາຣິຍຣຸທໍ ກາເສ, ອນຣິຍຓມຸມວສຸສິໂຕ;

ອຸໂກ ໂສ ສໍສເຕ ໂລກາ, ອິສ ເຈວ ປໍຣຕຸຖ ຈ຺

໑໘໔຺

‘‘ນ ມຊຸເຊຖ ຍສໍ ປຕໍໂຕ, ນ ພຸຍາເສ ປຕຸຕສໍສຍໍ;

ວາຍເມເຖວ ກິຈຸເຈສຸ, ສໍວເຣ ວິວຣານີ ຈ຺

໑໘໕຺

‘‘ເຍ ວຸທຸສາ ອພຸກຕິກຸກນຸຕາ, ສມຸປຕຸຕາ ກາລປໍຣິຍາຍໍ;

ອິສ ສມຸມໍ ຈຣິຕຸວານ, ເອວໍເຕ ຕິທິວໍ ຄຕາ຺

໑໘໖຺

‘‘ອິທໍ ສຸຕຸວາ ກາສິປຕິ, ສມຸມມຕຸຕນີ ປາລຍ;

ສຕຣຍຸຖຸສຸຈ ມຸສຸຈາທີ, ທໍສານໍ ປວຣຸຕຸຕມ’’ນຸຕີ຺

ຕຕຸຖ ອຸປນິຕສຸມິນຸຕິ ມຣຕາສນຸຕິກໍ ອຸປນີເຕ຺ ກາລປໍຣິຍາຍນຸຕິ ມຣຕາກາລວາຣໍ ສມຸປຕຸຕາ ສມານາ຺ ນ ກາສີສຸສາມ຺ ນ ທີ ສມຸມກຖິກໍ ພນຸສິຕຸວາ ມຣຕາເຍນ ຕຊຸເຊຕຸວາ ສມຸມໍ ສຸຕນຸຕີ, ອຍຸຕຸຕໍ ເຕ ກຕນຸຕີ຺ ມິເຄນາຕີ ສຸຍຸຖຸ ສິກຸຂາປີເຕນ ທີປາມິເຄນ຺ ຫນຸຕີຕີ ຫນຕີ຺ ປກຸຂິນາຕີ ທີປາປກຸຂິນາ຺ ສຸເຕນາຕີ ເຂມໍ ນິພຸກຍນຸຕີ ວິສຸສຸເຕນ ທີປາມິຄປກຸຂິສທີເສນ ປທຸມສເຣນ຺ ສຸຕນຸຕີ ‘‘ປຕຸທີໂຕ ຈິຕຸຣກຖິ’’ຕີ ເອວໍ ສຸຕໍ ສມຸມກຖິກໍ຺ ກິຕຸຍາຕີ ‘‘ສມຸມໍ ໂສສຸສາມີ’’ຕີ ປາສພນຸສເນນ ໂຍ ກິເຕາຍຸຍ ທີເສຍຸຍ ພາເສຍຸຍ຺ ຕໂຕຕີ ເຕສໍ ກິຣິຍໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ອຄຸລໍ ອນຣິຍຕຣໍ ນາມ ກິມຕຸຖິ຺

ອຣິຍຣຸທນຸຕີ ມຸເຂນ ອຣິຍວຈນໍ ສຸນຸທຣວຈນໍ ກາສຕີ຺ ອນຣິຍສມຸມວສຸສີໂຕຕີ ກມຸເມນ ອນຣິຍສມຸມໍ ອວສຸສີໂຕ຺ ອຸໂກຕີ ເທວໂລກາ ຈ ມນຸສຸສໂລກາ ຈາຕີ ອຸກຍມຸຫາ຺ ອິສ ເຈວາຕີ ອິສ ອຸປຸປນຸໂນປີ ປໍຣຕຸຖ ອຸປຸປນຸໂນປີ ເອວຣູໂປ ທຸວິທີ ສຸຄຕີໂລເກ ທີ ສໍສິຕຸວາ ນິຣຍເມວ ອຸປປຊຸຊຕີ຺ ປຕຸຕສໍສຍນຸຕີ ຊີວິຕສໍສຍມາປນຸນມຸປີ ທຸກຸຂໍ ປຕຸວາ ນ ກິລເມຍຸຍ຺ ສໍວເຣ ວິວຣານີ ຈາຕີ ອຕຸຕໂນ ລິທຸທານີ ທຸວາຣານີ ສໍວເຣຍຸຍ ປີທເທຍຸຍ຺ ວຸທຸສາຕີ ຄຸຕາວຸທຸສາ ປຕຸທີຕາ຺ ອພຸກຕິກຸກນຸຕາຕີ ອິມໍ ມນຸສຸສໂລກໍ ອຕິກຸກນຸຕາ຺ ກາລປໍຣິຍາຍນຸຕີ ມຣຕາກາລປໍຣິຍາຍໍ ປຕຸຕາ ຫຸຕຸວາ຺ ເອວໍເຕຕີ ເອວໍ ເອເຕ຺ ອິທນຸຕີ ອິທໍ ມຍາ ວຸຕຸຕໍ ອຕຸຖນິສຸສິຕໍ ວຈນໍ຺ ສມຸມນຸຕີ ປເວຕິຍສມຸມມຸປີ ສຸຈຣິຕສມຸມມຸປີ຺

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ອາຫ –

໑໘໗຺

‘‘ອາຫຣນຸຕຸທກໍ ປຊຸຊໍ, ອາສນຸສຸຈ ມຫາຣທໍ;

ປສຸຊຣໂຕ ປໂມກຸຂາມີ, ສຕຣຍຸຖໍ ຍສສຸສີນໍ຺

໑໘໘຺

‘‘ຕ຺ຸຍ຺ຈ ເສນາປຕີ ສີຮໍ, ນິປຸ໌ຕໍ ອຕ຺ຖຈິນ຺ຕກໍ;

ໂຍ ສຸເຂ ສຸຂິໂຕ ຣຍ຺ໂຍ, ທຸກ຺ຂິເຕ ໂຫຕິ ທຸກ຺ຂິໂຕຯ

໑໕໙ຯ

‘‘ເອຫິໂສ ໂຂ ອຣຫຕິ, ປິຕ຺ໜມສ຺ນາຕຸ ກຕ຺ຕຸໂນ;

ຍຖາຍໍ ສຸມຸໂຂ ຣຍ຺ໂຍ, ປາຕສາຊາຣໂກ ສຂາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸທການ຺ຕິ ປາທໂສວນໍຯ ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ປາທພ຺ກຍ຺ຊນໍຯ ສຸເຂຕິ ສຸຂມ຺ຫິ ສຕິຯ

ຣຍ຺ໂຍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ເຕສໍ ອາສນານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນານໍ ຄນ຺ໂຜທເກນ ປາເທ ໂຜວິຕ຺ວາ ສຕປາເກນ ເຕເລນ ອພ຺ກຍ຺ຊີສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໐ຯ

‘‘ປີຄຍ຺ຈ ສພ຺ພໂສວຕ຺ຕໍ, ອຜ຺ຄປາທໍ ມໂນຣມໍ;

ມຜ຺ຄໍ ກາສິກມຕ຺ຖນ຺ນໍ, ຆຕຣຜ຺ໂຄ ອຸປາວິສີຯ

໑໖໑ຯ

‘‘ໂກຈ຺ຉຍ຺ຈ ສພ຺ພໂສວຕ຺ຕໍ, ເວຍ຺ຍຄ຺ຆປຣິສິພ຺ພິຕໍ;

ສຸມຸໂຂ ອຊ຺ຊຸປາເວກ຺ຂິ, ຆຕຣຜ຺ຄສ຺ສນນ຺ຕຣາຯ

໑໖໔ຯ

‘‘ເຕສໍ ກຍ຺ຈນປຕ຺ຕຫິ, ປຸຖູ ອາທາຍ ກາສິໂຍ;

ທໍສານໍ ອກິຫາເຣສຸ, ອຄ຺ຄຣຍ຺ໂຍ ປວາສິຕ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມຜ຺ຄນ຺ຕິ ກຣຕປຣິນິຜ຺ຄິຕໍຯ ກາສິກມຕ຺ຖນ຺ນນ຺ຕິ ກາສິກວຕ຺ເຖນ ອຕ຺ຖຕໍຯ ໂກຈ຺ຉນ຺ຕິ ມຊເຊ ສໍຂິຕ຺ຕໍຯ ເວຍ຺ຍຄ຺ຆປຣິສິພ຺ພິຕນ຺ຕິ ພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິສິພ຺ພິຕໍ ມຽຄລທິວເສ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ນິສີນ຺ນປີຄໍຯ ກຍ຺ຈນປຕ຺ເຕຫີຕິ ສຸວຕ຺ຕກາຊເນຫີຯ ປຸຖູຕິ ພຫູ ຊນາຯ ກາສິໂຍຕິ ກາສິຣຜ຺ຄວາສິໂນຯ ອກິຫາເຣສຸນ຺ຕິ ອຸປນາເມສຸໍຯ ອຄ຺ຄຣຍ຺ໂຍ ປວາສິຕນ຺ຕິ ອຜ຺ຄສຕປລສຸວຕ຺ຕປາຕິປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ທໍສຣຍ຺ໂຍ ປຕ຺ຕາກາຣຕ຺ຖາຍ ກາສິຣຍ຺ຍາ ເປສິຕໍ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍຯ

ເອວໍ ອຸປນີເຕ ປນ ຕສ຺ມີ ກາສິຣາຊາ ເຕສໍ ສມ຺ປຄ຺ຄຫຕ຺ຖໍ ສຍໍ ສຸວຕ຺ຕປາຕີ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸປນາເມສິຯ ເຕ ຕໂຕ ມຈຸລາເຊ ຂາທິຕ຺ວາ ມຈຸໂຣທກຍ຺ຈ ປິວິສຸຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຍ຺ໂຍ ອກິຫາຣຍ຺ຈ ປສາທຍ຺ຈ ທິສ຺ວາ ປຜິສນ຺ຖາຣມກາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໓။

‘‘ທິສ຺ວາ ອກິໜຍໍ ອຄຸຄໍ, ກາສິຣາເຊນ ເປສິຕໍ;

ກຸສໂລ ຂຕຸຕສມຸມານໍ, ຕໂຕ ປຸຈຸຊິ ອນນຸຕຣາ။

໑໖໔။

‘‘ກຈຸຈິນຸນຸ ໂກໂຕ ກຸສລໍ, ກຈຸຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈຸຈິ ຣຍຸຄມິທໍ ຜີຕໍ, ສມຸເມນ ມນຸສາສສິ။

໑໖໕။

‘‘ກຸສລຍຸເຈວ ເມ ທໍສ, ອໂຖ ທໍສ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ຣຍຸຄມິທໍ ຜີຕໍ, ສມຸເມນ ມນຸສາສທໍ။

໑໖໖။

‘‘ກຈຸຈິ ໂກໂຕ ອມຈຸເຈສຸ, ໂທໂສ ໂກຈິ ນ ວິຊຊຕິ;

ກຈຸຈິ ຈ ເຕ ຕວຕຸເຖສຸ, ນາວກງຂນຸຕີ ຊີວິຕໍ။

໑໖໗။

‘‘ອໂຖປີ ເມ ອມຈຸເຈສຸ, ໂທໂສ ໂກຈິ ນ ວິຊຊຕິ;

ອໂຖປີ ເຕ ມມຕຸເຖສຸ, ນາວກງຂນຸຕີ ຊີວິຕໍ။

໑໖໘။

‘‘ກຈຸຈິ ເຕ ສາທິສີ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປິຍກາຕິນີ;

ປຸຕຸຕຣູປຍສູເປຕາ, ຕວ ລນຸທວສານຸຄາ။

໑໖໙။

‘‘ອໂຖ ເມ ສາທິສີ ກຣິຍາ, ອສຸສວາ ປິຍກາຕິນີ;

ປຸຕຸຕຣູປຍສູເປຕາ, ມມ ລນຸທວສານຸຄາ။

໑໗໐။

‘‘ກຈ຺ຈິ ຣຎ຺ຌ໌ ອນຸປ຺ປີລຸອໍ, ອກ຺ໂຕຈິອຸປ຺ຫ຺ຫວໍ;

ອສາຫເສນ ຌມ຺ເມນ, ສເມນ ມນຸສາສສິ໚

໑໗໑໚

‘‘ອໂຖ ຣຎ຺ຌ໌ ອນຸປ຺ປີລຸອໍ, ອກ຺ໂຕຈິອຸປ຺ຫ຺ຫວໍ;

ອສາຫເສນ ຌມ຺ເມນ, ສເມນ ມນຸສາສຫໍ໚

໑໗໒໚

‘‘ກຈ຺ຈິ ສນ຺ໂຕ ອປ໌ຈິຕາ, ອສນ຺ໂຕ ປ໌ຣິວຊ຺ຊິຕາ;

ໂນ ເຈ ຌມ຺ມໍ ນິຣໍກຕ຺ວາ, ອຌມ຺ມມນຸວຕ຺ຕສິ໚

໑໗໓໚

‘‘ສນ຺ໂຕ ຈ ເມ ອປ໌ຈິຕາ, ອສນ຺ໂຕ ປ໌ຣິວຊ຺ຊິຕາ;

ຌມ຺ມເມວານຸວຕ຺ຕາມິ, ອຌມ຺ໂມ ເມ ນິຣໍກໂຕ໚

໑໗໔໚

‘‘ກຈ຺ຈິ ນານາຄຕໍ ທິຆໍ, ສມເວກ຺ຂສິ ຂຕ຺ຕິຍ;

ກຈ຺ຈິມຕ຺ໂຕ ມທນິເຍ, ປ໌ຣໂລກໍ ນ ສນ຺ຕສິ໚

໑໗໕໚

‘‘ນາຫໍ ອນາຄຕໍ ທິຆໍ, ສມເວກ຺ຂາມິ ປກ຺ຂິມ;

ຖິໂຕ ທສສຸ ຌມ຺ເມສຸ, ປ໌ຣໂລກໍ ນ ສນ຺ຕເສ໚

໑໗໖໚

‘‘ທານໍ ສີລໍ ປ໌ຣິຈ຺ຈາຄໍ, ອຊ຺ຊວໍ ມທ຺ທວໍ ຕປໍ;

ອກ຺ໂກຌໍ ອວິຫິສຎ຺ຈ, ຂນ຺ຕິຎ຺ຈ ອວິໂຣຌນໍ໚

໑໗໗໚

‘‘ອິຈ຺ເຈເຕ ກຸສເລ ຓມ຺ເມ, ກິເຕ ປສ຺ສາມິ ອຕ຺ຕນິ;

ຕໂຕ ເມ ຊາຍເຕ ປີຕິ, ສາມນສ຺ສຎ຺ຈນປ຺ປກໍ.

໑໗໘.

‘‘ສຸມ຺ໂຂ ຈ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ວິສຊ຺ຊິ ຟຣຸສໍ ຄິຣໍ;

ກາວໂທສມນຎ຺ລາຍ, ອສ຺ມາກາຍໍ ວິຫງ຺ຄໂມ.

໑໗໙.

‘‘ໂສ ກຸທ຺ໂຘ ຟຣຸສໍ ວາຈໍ, ນິຈ຺ຉາເຣສິ ອໂຍນິໂສ;

ຍານສ຺ເມສຸ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນຍິທໍ ປຎ຺ຎວຕາມິວາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ວາຕິ ຕໍ ພຫຸໍ ອຄ຺ຄປານໂພຊນໍ ທິສ຺ວາ. ເປສິຕນ຺ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ອຸປ຺ນີຕໍ. ຂຕ຺ຕຓມ຺ມານນ຺ຕິ ປຖມການເຕສຸ ປຏິສນ຺ຖາຣຓມ຺ມານໍ. ຕໂຕ ປຸຈ຺ຉິ ອນນ຺ຕຣາຕິ ຕສ຺ມິ ກາເລ ‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ, ໂພໂຕ’’ຕິ ອນຸປ຺ຜິປາຜິຍາ ປຸຈ຺ຉິ. ຕາ ປເນຕາ ຉ ຄາຖາ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖາເຍວ. ອນຸປ຺ປີຬອນ຺ຕິ ກຈ຺ຈິ ຣຏ຺ຐວາສິໂນ ຍນ຺ເຕ ອຸຈ຺ຉຸ ວິຍ ນ ປີຬເອສີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ອກ຺ໂຕຈິອຸປ຺ທຸທວນ຺ຕິ ກຸໂຕຈິ ອນຸປ຺ທຸທວໍ. ຓມ຺ເມນ ສເມນ ມນຸສາສສີຕິ ກຈ຺ຈິ ຕວ ຣຏ຺ຐໍ ຓມ຺ເມນ ສເມນ ອນຸສາສສິ. ສນ຺ໂຕຕີ ສີລາທິຄຸຓສໍຍຸຕ຺ຕາ ສປ຺ປຸຣິສາ. ນິຣໍກຕ຺ວາຕິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ. ນານາຄຕໍ ທີຌນ຺ຕິ ອນາຄຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕປ຺ວຕ຺ຕີ ‘‘ກຈ຺ຈິ ທີຌ’’ນ຺ຕິ ນ ສມເວກ຺ຂສິ, ອາຍຸສງ຺ຂາຣານໍ ປຣິຕ຺ຕກາວໍ ຊານາສີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ມທນີເຍຕິ ມທາຣເຫ ຣູປາທິອາຣມ຺ມເຓ. ນ ສນ຺ຕສີຕິ ນ ກາຍສີ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ກຈ຺ຈິ ຣູປາທິສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ອມຕ຺ໂຕ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ທານາທີນິ ກຸສລານິ ກຕຕ຺ວາ ປຣໂລກໍ ນ ກາຍສີຕິ.

ທສສູຕິ ທສສຸ ຣາຊຓມ຺ເມສຸ. ທານາທິສຸ ທສວຕ຺ຖຸກາ ເຈຕນາ ທານໍ, ປຎ຺ຈສີລທສສີລານິ ສີລໍ, ເທຍ຺ຍຓມ຺ມຈາໂຄ ປຣິຈ຺ຈາໂຄ, ອຸຊ຺ກາໂວ ອຊ຺ຊວໍ, ມຸທຸກາໂວ ມທ຺ທວໍ, ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ຕໂປ, ເມຕ຺ຕາປຸພ຺ພກາໂຄ ອກ຺ໂກໂຘ, ກຣຸຓາປຸພ຺ພກາໂຄ ອວິຫຶສາ, ອຘິວາສນາ ຂນ຺ຕິ, ອວິໂຣໂຘ ອວິໂຣຘນໍ. ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາຕິ ມມ ອິມໍ ຄຸຓສມ຺ປຕ຺ຕິ ອຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ. ກາວໂທສນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໂທສໍ. ອນຎ຺ລາຍາຕິ ອຊານິຕ຺ວາ. ອສ຺ມາກາຍຸທິ ຈິຕ຺ຕໂທໂສ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຍເມສ ຊາເນຍ຺ຍ, ຕໍ ອຊານິຕ຺ວາວ ຟຣຸສໍ ກກ຺ຂຬອໍ ຄິຣໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ. ອໂຍນິໂສຕິ ອນຸປາເຍນ. ຍານສ຺ເມສູຕິ ຍານິ ວຊ຺ຊານິ ອມ຺ເຫສຸ ນ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ, ຕານິ ວທຕິ. ນຍິທນ຺ຕິ ຕສ຺ມາສ຺ສ ອິທໍ ວຈນໍ ປຎ຺ຎວຕໍ ອິວ ນ ໂຫຕິ, ເຕເນສ ມມ ນ ປຕ຺ທິໂຕ ວິຍ ອຸປ຺ຏາຕີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸມ຺ໂຂ ‘‘ມຍາ ຄຸຓສມ຺ປນ຺ໂນເວ ຣາຊາ ອປສາທິໂຕ, ໂສ ເມ ກຸທ຺ໂຘ, ຂມາເປສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໘໐.

‘‘ອຕ຺ຖິ ເມ ຕໍ ອຕີສາຣໍ, ເວເຄນ ມນຸຊາຘິປ;

ຓຕຣຏ຺ເຐ ຈ ພທ຺ຓສ຺ມິ, ທຸກ຺ຂໍ ເມ ວິປຸລໍ ອຫຸ.

໑໘໑.

‘‘ຕ຺ວໍ ໂນ ປີຕາວ ປຸຕ຺ຕານໍ, ກູຕານໍ ຓຣຕີຣິວ;

ອສ຺ມາກໍ ອນິປ຺ປຸນານໍ, ຂມສ຺ສຸ ຣາຊກຸລ຺ຊຣາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຕິສາຣນ຺ຕິ ປກ຺ຂລິຕໍຯ ເວເຄນາຕິ ອຫໍ ເອຕໍ ກຖໍ ກເຖນ຺ໂຕ ເວເຄນ ສຫສາ ກເຖສິຯ ທຸກ຺ຂນ຺ຕິ ເຈຕສິກໍ ທຸກ຺ຂໍ ມມ ວິປຸລໍ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ໂກຨວເສນ ຍໍ ມຍາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຕໍ ເມ ຂມຖ, ມຫາຣາຊາຕິຯ ປຸຕ຺ຕານນ຺ຕິ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕານໍ ປິຕາ ວິຍຯ ຨຣຕິຣິວາຕິ ປາຕກ຺ກູຕານໍ ປຕິຍ຺ຄາ ປຖວີ ວິຍ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ອວສ຺ສໂຍຯ ອນິປ຺ປຸນານນ຺ຕິ ໂທເສນ ອປ຺ຣາເຨນ ອຊ຺ໂຊຕ຺ຖຍານໍ ຂມສ຺ສູຕິ ອິທໍ ໂສ ອາສນາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປກ຺ເຂຫິ ອລ຺ຊລິໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຯ

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ອາທາຍ ສຸວຕ຺ຕປິເຄ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຈ຺ຈຍເທສນໍ ປຜິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໔ຯ

‘‘ເອຕໍ ເຕ ອນຸໂມທາມ, ຍໍ ກາວໍ ນ ນິຄູຫສິ;

ຂິລໍ ປກິນ຺ທສິ ປກ຺ຂິ, ອຸຊ຺ໂກສິ ວິຫງ຺ຄມາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອນຸໂມທາມາຕິ ເອຕໍ ເຕ ໂທສໍ ຂມາມຯ ຍນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຈິຕ຺ຕປຜິຈ຺ຉນ຺ນກາວໍ ນ ນິຄູຫສິຯ ຂິລນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕຂິລໍ ຈິຕ຺ຕຂາຕ຺ກໍຯ

ອິທລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຨມ຺ມກຖາຍ ສຸມຸຂສ຺ສ ຈ ອຸຊ຺ກາເວ ປສີທິຕ຺ວາ ‘‘ປສນ຺ເນນ ນາມ ປສນ຺ນາກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ’’ຕິ ອຸກິນ຺ນມ຺ປິ ເຕສໍ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊສິຣິໍ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໕ຯ

‘‘ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຣຕນໍ ອຕ຺ຖິ, ກາສິຣາຊນິເວສເນ;

ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປລ຺ຈ, ມຸຕ຺ຕາ ເວລຸອຸຣິຍາ ພຫູຯ

໑໗໖ຯ

‘‘ມຕໂຍ ສງ຺ຂມຸຕ຺ຕາ ຈ, ວຕ຺ຖກໍ ຫຣິຈນ຺ທນໍ;

ອຊິນໍ ທນ຺ຕກຕ຺ຫລ຺ຈ, ໂລຫໍ ກາລຸອາຍສໍ ພຫຸໍ;

ເອຕໍ ທທາມິ ໂວ ວິຕ຺ຕໍ, ອິສ຺ສຣໍ ວິສ຺ສຊາມິ ໂວ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມຸຕ຺ຕາຕິ ວິທ຺ຨາວິທ຺ຨມຸຕ຺ຕາຯ ມຕໂຍຕິ ມຕິກຕ຺ຫການິຯ ສງ຺ຂມຸຕ຺ຕາ ຈາຕິ ທກ຺ຂິຕາວຜ຺ຜສງ຺ຂຣຕນລ຺ຈ ອາມລກາວຜ຺ຜມຸຕ຺ຕຣຕນລ຺ຈຯ ວຕ຺ຖກນ຺ຕິ ສຸຂຸມກາສິກວຕ຺ຖານິຯ ອຊິນນ຺ຕິ ອຊິນມິຄຈມ຺ມໍຯ ໂລຫໍ ກາລຸອາຍສນ຺ຕິ ຕມ຺ພໂລຫລ຺ຈ ກາລຸອໂລຫລ຺ຈຯ ອິສ຺ສຣນ຺ຕິ ກລ຺ຈນມາເລນ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕນ ສທ຺ຨິ ທ຺ວາທສໂຍຊນິເກ ພາຣາຕສິນຄເຣ ຣຊ຺ຊໍຯ

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອຸໂພປິ ເຕ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ເຕນ ປູເຊຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ປຜິຈ຺ຉາເປສິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣລ຺ຍາ ສທ຺ຨິ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໔။

‘‘ອຫຸສາ ອປ໌ຈິຕາ ຕຸຍຫຸຫາ, ສກຸກຕາ ຈ ຣເຖສກ;

ສມຸເມສຸ ວຕຸຕມານານໍ, ຕຸວໍ ໂນ ອາຈຣິໂຍ ກວ။

໑໗໕။

‘‘ອາຈຣິຍ ມນຸຍຸລາຕາ, ຕຍາ ອນຸມຕາ ມຍໍ;

ຕໍ ປ໌ຫກຸຂິຕໂຕ ກຕຸວາ, ລາຕີ ປ໌ສຸເສມຸຣິນຸຫມາ’’ຕີ။

ຕຕຸຖ ສມຸເມສູຕິ ກຸສລກມຸມປ໌ຖສມຸເມສຸ။ ອາຈຣິໂຍຕິ ຕຸວໍ ອມຸເຫຫີ ພຸຍຕຸຕຕໂຣ, ຕສຸມາ ໂນ ອາຈຣິໂຍ ໂຫຕິ, ອປີຈ ຫສນຸນໍ ຣາຊສມຸມານໍ ກຖິຕຕຸຕາ ສຸມຸຂສຸສ ໂທສໍ ທສຸເສຕຸວາ ອຈຸຈຍປ໌ພິຄຸຄຫຕາສຸສ ກຕຕຸຕາປີ ຕຸວໍ ອມຸຫາກໍ ອາຈຣິໂຍວ, ຕສຸມາ ອິທານິປີ ໂນ ອາຈາຣສິກຸຂາປ໌ເນນ ອາຈຣິໂຍ ກວາຕິ ອາຫ။ ປ໌ສຸເສມຸຣິນຸຫມາຕິ ປ໌ສຸເສມຸ ອຣິນຸຫມ။

ໂສ ເຕສໍ ຄມນໍ ອນຸຊານິ, ໂພຣິສຕຸຕສຸສປີ ສມຸມໍ ກເຖນຸຕສຸເສວ ອຣຸຕໍ ອຸພຸຄຸຫີ။ ຕມຕຸຖໍ ປ໌ກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໗໖။

‘‘ສພຸພຣຕຸຕີ ຈິນຸຕຍິຕຸວາ, ມນຸຕຍິຕຸວາ ຍຖາກຖໍ;

ກາສິຣາຊາ ອນຸຍຸລາສິ, ຫໍສານໍ ປ໌ວຣຸຕຸຕມ’’ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ຍຖາກຖນຸຕິ ຍໍກິຍຸຈິ ອຕຸຖໍ ເຕຫີ ສຫຸສີ ຈິນຸເຕຕພຸພໍ ມນຸເຕຕພຸພຍຸຈ, ສພຸພໍ ຕໍ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຈ ມນຸເຕຕຸວາ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ။ ອນຸຍຸລາສີຕິ ຄຈຸຉຖາຕິ ອນຸຍຸລາສີ။

ເອວໍ ເຕນ ອນຸຍຸລາໂຕ ໂພຣິສຕຸໂຕ ຣາຊານໍ ‘‘ອປຸປ໌ມຕຸໂຕ ສມຸເມນ ຣຊຊໍ ກາເຣຫີ’’ຕິ ໂອວທິຕຸວາ ປ໌ຍຸຈສຸ ສີເລສຸ ປ໌ຕິຍຸຖາເປສີ။ ຣາຊາ ເຕສໍ ກຍຸຈນກາຊເນຫີ ມຮລາຊຍຸຈ ມຮໂຣທກຍຸຈ ອຸປ໌ນາເມຕຸວາ ນິພຸຖິຕາຫາຣກິຈຸເຈ ຄນຸຮມາລາທີຫີ ປູເຊຕຸວາ ໂພຣິສຕຸຕໍ ສຸວຕຸຕາຈງໂກຍເກນ ສຍໍ ອຸກຸຂິປີ, ເຂມາ ເທວີ ສຸມຸຂໍ ອຸກຸຂິປີ။ ອຖ ເນ ສີຫປ໌ຍຸຊຣໍ ອຸຄຸຆາເຜຕຸວາ ສູຣິຍຸຄຸຄມນເວລາຍ ‘‘ຄຈຸຉຖ ສາມິໂນ’’ຕິ ວິສຸສຊຸເຊສຸໍ။ ຕມຕຸຖໍ ປ໌ກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໗໗။

‘‘ຕໂຕ ຣຕຸຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍຸຄຸຄມນໍ ປ໌ຕິ;

ເປກຸຂໂຕ ກາສິຣາຊສຸສ, ກວນາ ເຕ ວິຄາຫິສຸ’’ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ວິຄາຫີສຸນຸຕິ ອາກາສໍ ປ໌ກຸຂນຸທີສຸ။

ເຕສຸ ມຫາສຕຸໂຕ ສຸວຕຸຕາຈງໂກຍກໂຕ ອຸປຸປ໌ຕິຕຸວາ ອາກາເສ ຖຕຸວາ ‘‘ມາ ຈິນຸຫຍິ, ມຫາຣາຊ, ອປຸປ໌ມຕຸໂຕ ອມຸຫາກໍ ໂອວາເທ ວຕຸເຕຍຸຍາສີ’’ຕິ ຣາຊານໍ ສມສຸສາເສຕຸວາ ສຸມຸຂໍ ອາທາຍ ຈິຕຸຕກູຍເມວ ຄໂຕ။ ຕານິປີ ໄຂ ນວຸຕິ ຫໍສສຫສຸສານິ ກຍຸຈນ ຄຸຫໂຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ປ໌ພຸພຕຕເລ ນິສິນຸນານິ ເຕ ອາຄຈຸຉນຸເຕ ທິສຸວາ ປ໌ຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸວາ ປ໌ຣິວາເຣສຸໍ။ ເຕ ລາຕິຄຕາປ໌ຣິວຸຕາ

ຈິຕ຺ຕກູຍຕລໍ ປວິສິສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໙.

‘‘ເຕ ອໂຣເຄ ອນຸປ຺ປ຺ຕ຺ເຕ, ທິສ຺ວານ ປຣເມ ທິເຊ;

ເກກາຕິ ມກຣ໌ ຫໍສາ, ປ຺ຖຸສທ຺ໂທ ອຊາຍຖ.

໑໘໐.

‘‘ເຕ ປຕີຕາ ປມຸຕ຺ເຕນ, ກຕ຺ຕຸນາ ກຕ຺ຕຸຄາຣວາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣິສຸ, ອຕ຺ຫຊາ ລທ຺ຂປ຺ຈຈຍາ’’ຕິ.

ເອວໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຈ ປນ ເຕ ຫໍສາ ‘‘ກຖໍ ມຸຕ຺ໂຕສິ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຊິສຸ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຸມຸຂໍ ນິສ຺ສາຍ ມຸຕ຺ຕກາວໍ ສໍຍມຣາຊລຸທ຺ທປຸ໌ຕ຺ເຕທິ ກຕກມ຺ມໍຈ ກເຖສີ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຖາ ຫໍສຄຕາ ‘‘ສຸມຸໂຂ ເສນາປຕິ ຈ ຣາຊາ ຈ ລຸທ຺ທປຸ໌ຕ຺ໂຕ ຈ ສຸຂີຕາ ນິທ຺ທຸກ຺ຂາ ຈິຣໍ ຊີວນ຺ຕູ’’ຕິ ອາຫໍສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໑.

‘‘ເອວໍ ມິຕ຺ຕວຕໍ ອຕ຺ຖາ, ສພ຺ເພ ໂຫນ຺ຕິ ປທກ຺ຂິຕາ;

ຫໍສາ ຍຖາ ຂຕຣຍ຺ຖາ, ຄາຕິສງ຺ຄມຸປາຄມຸ’’ນ຺ຕິ.

ຕໍ ຈູລຸອຫໍສຊາຕເກ ວຸຕ຺ຕຕ຺ຖເມວ.

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຂມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ‘‘ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸ໌ພ຺ເພປິ ອານນ຺ໂທ ມມຕ຺ຖາຍ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຂາເນສິ ‘‘ຕທາ ລຸທ຺ທປຸ໌ຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂນ ອໂຫສິ, ເຂມາ ເທວີ, ເຂມາ ກິກ຺ຂຸນີ, ຣາຊາ ສາຣິປຸ໌ຕ຺ໂຕ, ສຸມຸໂຂ ອານນ຺ໂທ, ເສສປຣິສາ ພຸທ຺ຂປຣິສາ, ຂຕຣຍ຺ຖຫໍສຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິ’’ນ຺ຕິ.

ມຫາຫໍສຊາຕກວຕ຺ຕນາ ທຸຕິຍາ.

[໕໓໘] ໓. ສຸຂາໂກຊນຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ເນວ ກິຕາມິ ນປີ ວິກ຺ກິຕາມິຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເອກໍ ທານຊ຺ຊາສຍໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສີ. ໂສ ກິຣ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ເອໂກ ກຸລປຸ໌ຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖຸ ຂມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ສີເລສຸ ປຣິປູຣກາຣີ ຂຕ຺ງຄຄຸຕສມນ຺ນາຄ ໂຕ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີສຸ ປວຕ຺ຕເມຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ທິວສສ຺ສ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ພຸທ຺ຂຂມ຺ມສງ຺ຟປຍ຺ຖາເນ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ໂນ ທານຊ຺ຊາສໂຍ ອໂຫສິ. ສາຣຕີຍຂມ຺ມປູຣໂກ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຂໍ ປຍິຄ຺ຄາຫເກສຸ ວິຊ຺ຊມາເນສຸ ອິນ຺ນກຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາປິ ເທຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ທານຊ຺ຊາສຍທານາກິຣຕກາໂວ ກິກ຺ຂຸສງ຺ເຟ ປາກໂຍ ອໂຫສີ. ອເຖກທິວສໍ ກິກ຺ຂູ ຂມ຺ມສກາຍໍ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາເປ ສຸໍ, ‘‘ອາວຸໂສ, ອສຸໂກ ນາມ ກິກ຺ຂຸ ທານຊ຺ຊາສໂຍ ທານາກິຣໂຕ ອຕ຺ຕນາ ລທ຺ຂໍ ປສຕມຕ຺ຕປານີຍມ຺ປີ ໂລກໍ ອິນ຺ທິຕ຺ວາ ສພ຺ຣຫ຺ມຈາຣີນໍ ເທຕິ, ໂພຂິສຕ຺ຕສ຺ເສວສ຺ສ ອຊ຺ຊາສໂຍ’’ຕິ. ສຕ຺ຖາ ຕໍ ກຖໍ ທິພ຺ພາຍ ໂສຕຂາຕຸຍາ ສຸຕ຺ວາ ຄນ຺ຂກຸຍິໂຕ ນິກ຺ຂ ມິຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕຣທິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ’’ຕິ ປຸ໌ຈ຺ອິຕ຺ວາ ‘‘ອິມາຍ ນາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຍໍ, ກິກ຺ຂເວ, ກິກ຺ຂຸ ປຸ໌ພ຺ເພ ອທານສີໂລ ມຈ຺ອຣີ ຕິຕາຄ຺ເຄນ ເຕລພິນ຺ທຸມ຺ປີ ອທາຕາ ອໂຫສີ, ອຖ ນໍ ອຫໍ ທເມຕ຺ວາ ນິພ຺ພິເສວນໍ

ກຕ຺ວາ ທານຜລໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທາເນ ປ໌ຕິຍ຺ຖາເປສີ, ໂສ ‘ປສຕ຺ຖຕ຺ຕໍ ອຸທກມ຺ປິ ລກິຕ຺ວາ ອທຕ຺ວາ ນ ປິວິສ຺ສາມີ’ຕິ ມມ ສນ຺ຕິ ເກ ວຣໍ ອຄ຺ຄເຫສິ, ຕສ຺ສ ຜເລນ ທານຊ຺ຊາສໂຍ ທານາກິຣໂຕ ຊາໂຕ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ໚

ອຕີເຕ ພາຣາຕສີຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ເຕ ເອໂກ ຄຫປ໌ຕິ ອຫ຺ໂຍ ອໂຫສິ ອສີຕິໂກຍິວິກໂວ໚ ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ເສຍ຺ຖິຍ຺ຖານໍ ອທາສິ ໚ ໂສ ຣາຊປ຺ູຊິໂຕ ນາຄຣຊານປທປ຺ູຊິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ເອກທິວສໍ ອຕ຺ຕໂນ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ຍໂສ ມຍາ ອຕີຕກເວ ເນວ ນິທ຺ທາຍນ຺ເຕນ, ນ ກາຍທຸຈ຺ຈຣິຕາທີນິ ກໂຣນ຺ເຕນ ລທ຺ໂຊ, ສຸຈຣິຕານິ ປນ ປູເຣຕ຺ວາ ລທ຺ໂຊ, ອນາຄເຕປີ ມຍາ ມມ ປ໌ຕິຍ຺ຖໍ ກາຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ’’ຕິ໚ ໂສ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ມມ ຆເຣ ອສີຕິໂກຍິຊນໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ຕວ ຊເນນຕ຺ໂຖ, ພຫຸໍ ເມ ຊນໍ, ອິໂຕປີ ຍທິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກິ ນຸ, ເທວ, ມມ ຊນໍ ທາຕຸໍ ລການີ’’ຕິ ອາຫ໚ ອຖ ຣຍ຺ຍາ ‘‘ຍຖາຣຸຈີ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຈຕູສຸ ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ນຄຣມຊ຺ເຊ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ຈາຕິ ຉ ທານສາລາໂຍ ກາເຣຕ຺ວາ ເທວສິກໍ ຉສຕສຫສ຺ສປຣິຈ຺ຈາຄໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ມຫາທານໍ ປວຕ຺ເຕສິ໚ ໂສ ຍາວຊີວໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ‘‘ອິມໍ ມມ ທານວໍສໍ ມາ ອຸປ໌ຈ຺ຉິນ຺ທຖາ’’ຕິ ປຸຕ຺ເຕ ອນຸສາສິຕ຺ວາ ຊີວິຕປ໌ຣິໂຍສາເນ ສກ຺ໂກ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ໚ ປຸຕ຺ໂຕປິສ຺ສ ຕເຖວ ທານໍ ທຕ຺ວາ ຈນ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສູຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ມາຕລີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ປຍ຺ຈສິໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປນ ປຸຕ຺ໂຕ ຉຍ຺ໂຖ ເສຍ຺ຖິຍ຺ຖານໍ ລທ຺ຊາ ມຈ຺ຉຣິຍໂກສິໂຍ ນາມ ອໂຫສິ ອສີຕິໂກຍິວິກໂວເຍວ໚ ໂສ ‘‘ມມ ປິຕຸປິຕາມຫາ ພາລາ ອເຫສຸໍ, ທຸກ຺ເຂນ ສມ຺ກຕໍ ຊນໍ ຉຫ຺ເຫສຸໍ, ອຫໍ ປນ ຊນໍ ຣກ຺ຂິສ຺ສາມິ, ກສ຺ສຈິ ກິຍ຺ຈິ ນ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ທານສາລາ ວິທ຺ຊໍເສຕ຺ວາ ອຄ຺ຄິນາ ຊາເປຕ຺ວາ ຖທ຺ຊມຈ຺ຉຣີ ອໂຫສິ໚

ອຖສ຺ສ ເຄຫທ຺ວາເຣ ຍາຈກາ ສນ຺ນິປ໌ຕິຕ຺ວາ ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ, ‘‘ມຫາເສຍ຺ຖິ, ມາ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕຸປິຕາມຫານໍ ທານວໍສໍ ນາສຍິ, ທານໍ ເທຫີ’’ຕິ ມຫາສທ຺ເທນ ປຣິເທວິສຸ໚ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ‘‘ມຈ຺ຉຣິຍໂກສິເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ທານວໍໂສ ອຸປ໌ຈ຺ຉິນ຺ໂນ’’ຕິ ຕໍ ຄຣ ຫີ໚ ໂສ ລຊ຺ຊິໂຕ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ຍາຈການໍ ອາຄຕາຄຕຍ຺ຖານໍ ນິວາເຣຕຸໍ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປສິ໚ ເຕ ນິປ໌ປ໌ຈ຺ຈຍາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ເຄຫທ຺ວາຣໍ ນ ໂອໂລເກສຸໍ໚ ໂສ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຊນເມວ ສໍຫຣຕິ, ເນວ ອຕ຺ຕນາ ປຣິກຸຍ຺ຊຕິ, ນ ປຸຕ຺ຕທາຣາທີນໍ ເທຕິ, ກຍ຺ ຊິກພິລງຄທ຺ຕິຍໍ ສກຸຕ຺ຫກກຕ຺ຕໍ ກຸຍ຺ຊຕິ, ມູລຜລມຕ຺ຕຕນ຺ຕານິ ຖູລວຕ຺ຖານິ ນິວາເສຕິ, ປຕ຺ຕຉຕ຺ຕໍ ມຕ຺ຖເກ ຊາເຣຕ຺ວາ ຊຣຄ຺ໂຄຕຍຸຕ຺ເຕນ ຊຊ຺ຊຣຣຖເກນ ຍາຕິ໚ ອິຕິ ຕສ຺ສ ອສປ຺ປຸຣິສສ຺ສ ຕຕ຺ຕກໍ ຊນໍ ສຸນເຂນ ລທ຺ຊໍ ນາລິເກຣໍ ວິຍ ອໂຫສິ໚

ໂສ ເອກທິວສໍ ຣາຊູປຍ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ອນຸເສຍ຺ຖິ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕສ຺ສ ເຄຫໍ ອຄມາສິ໚ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ອນຸເສຍ຺ຖິ ປຸຕ຺ຕທີຕາທີຫິ ປຣິວຸໂຕ ນວສປ຺ປິປກ຺ກມຊຸສກ຺ຂຣຈຸຕ຺ເຕຫິ ສງ຺ຂຕໍ ປາຍາສໍ ກຸຍ຺ຊມາໂນ ນິສິນ຺ໂນ ໂຫຕິ໚ ໂສ ມຈ຺ຉຣິຍໂກສິຍໍ ທິສ຺ວາ ອາສນາ ວຸຍ຺ຖາຍ ‘‘ເອຫິ, ມຫາເສຍ຺ຖິ, ອິມສ຺ມິ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທ, ປາຍາສໍ ກຸຍ຺ຊິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫ໚ ຕສ຺ສ ປາຍາສໍ ທິສ຺ ວາວ ມຸເຂ ເຂລຸອາ ອຸປ໌ປ໌ຊ຺ຊິ, ກຸຍ຺ຊິຕຸກາໂມ ອໂຫສິ, ເອວໍ ປນ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສຈາຫໍ ກຸຍ຺ຊິສ຺ສາມິ, ອນຸເສຍ຺ຖິໂນ ມມ ເຄຫໍ ອາຄຕກາເລ ປຍິສກ຺ກາໂຣ ກາຕພ຺ໂພ ກວິສ຺ສຕິ, ເອວໍ ເມ ຊນໍ ນສ຺ສິສ຺ສຕິ, ນ ກຸຍ຺ຊິສ຺ສາມີ’’ຕິ໚ ອຖ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິຍມາໂນປິ ‘‘ອິທານິ ເມ ກຸຕ຺ຕໍ, ສຸຫິໂຕສ຺ມິ’’ຕິ ນ ອິຈ຺ຉິ໚ ອນຸເສຍ຺ຖິມ຺ຫິ ກຸຍ຺ຊນ຺ເຕ ປນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຸເຂ ສຍ຺ຊາຍມາເນນ ເຂລຸເອນ ນິສີ ທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈາວສາເນ ເຕນ ສທ຺ຊີ ຣາຊນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕ ໂນ ເຄຫໍ ອນຸປ໌ປ໌ຕ຺ໂຕ ປາຍາສຕຕ຺ຫາຍ ປີລຸອິຍມາໂນ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ສຈາຫໍ ‘ປາຍາສໍ ກຸຍ຺ຊິຕຸກາໂມມ຺ຫີ’ຕິ ວກ຺ຂາມິ, ມຫາຊໂນ ກຸຍ຺ຊິຕຸກາໂມ ກວິສ຺ສຕິ, ພຫູ ຕຕ຺ຫຸລາທໂຍ ນສ຺ສິສ຺ສນ຺ຕິ, ນ ກສ຺ສຈິ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ໚ ໂສ ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວໍ ປາຍາສເມວ ຈິນ຺ເຕນ຺ ໂຕ ວິຕິນາເມຕ຺ວາປີ ຊນນາສນກເຍນ ກສ຺ສຈິ ອກເຖຕ຺ວາວ ປິປາສໍ ອຊິວາເສສີ, ອນຸກ຺ກເມນ ອຊິວາເສຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອຸປ໌ປ໌ປຕ຺ຫຸປ໌ປ໌ປຕ຺ຫຸກຊາໂຕ ອໂຫສິ໚ ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ຊນນາສນກເຍນ ອກເຖນ຺ໂຕ ອປ໌ຣກາເຄ ທຸພ຺ພໂລ ຫຸຕ຺ວາ ສຍນໍ ອຸປ໌ຄູຫິຕ຺ ວາ ນິປ໌ຊ຺ຊິ໚

ອຖ ນໍ ກຣິຍາ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຕ຺ເຖນ ປີຍ຺ຖິ ປຣິມຊ຺ຊມານາ ‘‘ກິ ເຕ, ສາມິ, ອຜາສຸກ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ໚ ‘‘ຕເວວ ສຣີເຣ ອຜາສຸກໍ ກໂຣຫີ, ມມ ອຜາສຸກໍ ນຕ຺ຖີ’’ຕິ໚ ‘‘ສາມິ, ອຸປ໌ປ໌ປຕ຺ຫຸປ໌ປ໌ປຕ຺ຫຸກຊາໂຕສິ, ກິ ນຸ ເຕ ກາຈິ ຈິນ຺ຕາ ອຕ຺ຖິ, ອຸທາຫຸ ຣາຊາ ເຕ ກຸປິ ໂຕ, ອທຸ ປຸຕ຺ເຕຫິ ອວມາໂນ ກໂຕ, ອຖ ວາ ປນ ກາຈິ ຕຕ຺ຫາ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນາ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ຕຕ຺ຫາ ເມ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ນາ’’ຕິ໚ ‘‘ກເຖຫິ, ສາມີ’’ຕິ? ‘‘ກເຖສ຺ສາມິ, ສກ຺ຂິສ຺ສສິ ນໍ ຣກ຺ຂິຕຸ’’ນ຺ຕິ໚ ‘‘ຣກ຺ຂິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກາ ເຈ, ຣກ຺ຂິສ຺ສາມີ’’ຕິ໚ ເອວມ຺ປິ ຊນນາສນກເຍນ ກ ເຖຕຸໍ ນ ອຸສ຺ສຫີ໚ ຕາຍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປີລຸອິຍມາໂນ ກເຖສິ – ‘‘ກທ຺ເທ, ອຫໍ ເອກທິວສໍ ອນຸເສຍ຺ຖິ ນວສປ຺ປິມຊຸສກ຺ຂຣຈຸຕ຺ເຕຫິ ສງ຺ຂຕໍ ປາຍາສໍ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕາທິສໍ ປາຍາສໍ ກຸຍ຺ຊິຕຸກາໂມ ຊາໂຕ’’ຕິ໚ ‘‘ອສປ຺ປຸຣິສ, ກິ ຕ຺ວໍ ທຸຄ຺ຄໂຕ,

ສກລມາຣາຕາສິວາສິນໍ ປ໌ໂຫນກໍ ປາຍາສໍ ປ໌ຈິສ຺ສາມິ''ຕິຯ ອຖສ຺ສ ສີເສ ຫຕ຺ເຫນ ປ໌ຫຣຕາກາໂລ ວິຍ ອໂຫສິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ຊານາມຫໍ ຕວ ມຫາທຸສນກາວໍ, ສເຈ ເຕ ກຸລພຣາ ອາກຕໍ ອຕ຺ຖິ, ປາຍາສໍ ປ໌ຈິຕ຺ວາ ນາຄຣານໍ ເທຫີ''ຕິ ອາຫຯ ''ເຕນ ຫິ ເອກວິຖິວາສີນໍ ປ໌ໂຫນກໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຈາມິ''ຕິຯ ''ກີ ເຕ ເອເຕຫີ, ອຕ຺ຕໂນ ປນ ສນ຺ຕກໍ ຂາທນ຺ຕູ''ຕິ? ''ເຕນ ຫິ ອິໂຕ ຈິ ໂຕ ຈ ສຕ຺ຕສຕ຺ຕພຣວາສີນໍ ປ໌ໂຫນກໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຈາມິ''ຕິຯ ''ກີ ເຕ ເອເຕຫີ''ຕິຯ ''ເຕນ ຫິ ອິມສ຺ມິ ເຄເຫ ປຣິຊນສ຺ສາ''ຕິຯ ''ກີ ເຕ ເອເຕນາ''ຕິ? ''ເຕນ ຫິ ພນ຺ຊຸຊນສ຺ເສວ ປ໌ໂຫນກໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຈາມິ''ຕິຯ ''ກີ ເຕ ເອເຕນາ''ຕິ? ''ເຕນ ຫິ ຕຸຍ຺ຫລ຺ຈ ມຍ຺ຫລ຺ຈ ປ໌ຈາມິ ສາມິ''ຕິຯ ''ກາສີ ຕ຺ວໍ, ນ ຕຸຍ຺ຫໍ ວຍ຺ຍຕີ''ຕິ? ''ເຕນ ຫິ ເອກສ຺ເສວ ເຕ ປ໌ໂຫນກໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ຈາມິ''ຕິຯ ''ມຍ຺ຫລ຺ຈ ຕ຺ວໍ ມາ ປ໌ຈິ, ເຄເຫ ປນ ປ໌ຈນ຺ເຕ ພຫູ ປ໌ຈ຺ຈາສີສນ຺ຕິ, ມຍ຺ຫໍ ປນ ປ໌ຕ຺ຖໍ ຕຕ຺ຫຸລານໍ ຈຕ຺ກາຄໍ ຂີຣສ຺ສ ອຈ຺ຉຣໍ ສກ຺ຂຣາຍ ກຣຕ຺ທາກໍ ສປ຺ປິສ຺ສ ກຣຕ຺ທາກໍ ມຘຸສ຺ສ ເອກລ຺ຈ ປ໌ຈນກາຊນໍ ເທຫີ, ອຫໍ ອຣລ຺ລໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ປ໌ຈິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊາມິ''ຕິຯ ສາ ຕຖາ ອ ກາສິຯ ໂສ ຕໍ ສພ຺ພໍ ເຈຜເກນ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ''ຄຈ຺ຉ ອສ຺ກຍ຺ຖາເນ ຕິຍ຺ຖາຫີ''ຕິ ຕໍ ປຸ໌ຣໂຕ ເປເສຕ຺ວາ ເອກໂກວ ໂອຄຸຕ຺ຖິກໍ ກຕ຺ ວາ ອລ຺ລາຕກເວເສນ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນທີຕີເຣ ເອກສ຺ມີ ຄຈ຺ຉມູເລ ອຸທ຺ຘນໍ ກາເຣຕ຺ວາ ທາຣຸທກໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ''ຕ຺ວໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີ ມຄ຺ເຄ ຖຕ຺ວາ ກລ຺ຈິເທວ ທິສ຺ວາ ມມ ສລ຺ລໍ ທເທຍ຺ຍາສິ, ມຍາ ປກ຺ໂກສິຕກາເລວ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ''ຕິ ຕໍ ເປເສຕ຺ວາ ອຄ຺ຄີ ກຕ຺ວາ ປາຍາສໍ ປ໌ຈິຯ

ຕສ຺ມີ ຂເຕ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ທສສຫສ຺ສໂຍຊນໍ ອລງກຕເທວນຄຣໍ, ສຍ຺ຖິໂຍຊນໍ ສ຺ວຕ຺ຕວິຖີ, ໂຍຊນສຫສ຺ສ຺ພ຺ເພຘໍ ເວຊຍນ຺ ຕໍ, ປລ຺ຈໂຍຊນສຕິກໍ ສ຺ຘມ຺ມສກໍ, ສຍ຺ຖິໂຍຊນໍ ປຕ຺ຫຸກມ຺ພລສິລາສນໍ, ປລ຺ຈໂຍຊນາວຍ຺ຍໍ ກລ຺ຈນມາລເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕໍ, ອທ຺ຒ ເຕຍ຺ຍໂກຍິສງຂາ ເທວຈ຺ຉຣາ, ອລງກຕປ໌ຍິຍຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕກາວນ຺ຕິ ອິມໍ ອຕ຺ຕໂນ ສິຣີ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ກີ ນຸ ໂຂ ກຕ຺ວາ ມຍາ ອຍໍ ຍໂສ ລທ຺ໂຘ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ພາຣາຕາສິຍໍ ເສຍ຺ຖິກູເຕນ ປ໌ວຕ຺ຕິຕໍ ທານໍ ອທ຺ທສຯ ຕໂຕ ''ມມ ປຸຕ຺ຕາທໂຍ ກຸຫິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ''ຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ''ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ຈນ຺ໂທ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ສູຣິໂຍ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ມາຕລິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ປລ຺ຈສິໂຂ''ຕິ ສພ຺ເພສໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕີ ທິສ຺ວາ ''ປລ຺ຈສິຂສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ກີທີໂສ''ຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ວໍສສ຺ສ ອຸປ໌ຈ຺ຉິນ຺ນກາວໍ ປ໌ສ຺ສິຯ ອຖສ຺ສ ເອຕທໂຫສີ – ''ອຍໍ ອສປ຺ປຸ໌ຣິໂສ ມຈ຺ຉຣີ ຫຸຕ຺ວາ ເນວ ອຕ຺ຕນາ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊຕິ , ນ ປ໌ເຣສໍ ເທຕິ, ມມ ວໍໂສ ເຕນ ອຸປ໌ຈ຺ຉິນ຺ໂນ, ກາລໍ ກຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ, ໂອວາທມສ຺ສ ທຕ຺ວາ ມມ ວໍສໍ ປ໌ຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ເອຕສ຺ສ ອິມສ຺ມີ ເທວນຄເຣ ນິພ຺ພຕ຺ຕນາກາຣໍ ກຣິສ຺ສາມິ''ຕິຯ ໂສ ຈນ຺ທາທໂຍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ເອຖ ມນຸສ຺ສປ໌ຖໍ ຄມິສ຺ສາມ, ມຈ຺ຉຣິຍໂກ ສິເຍນ ອມ຺ຫາກໍ ວໍໂສ ອຸປ໌ຈ຺ຉິນ຺ໂນ , ທານສາລາ ຊາປິຕາ, ເນວ ອຕ຺ຕນາ ປ໌ຣິກຸລ຺ຊຕິ, ນ ປ໌ເຣສໍ ເທຕິ, ອິທານິ ປນ ປາຍາສໍ ກຸລ຺ຊິຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ 'ພເຣ ປ໌ຈ຺ຈນ຺ເຕ ອລ຺ລສ຺ສປິ ປາຍາໂສ ທາຕພ຺ໂພ ກວິສ຺ສຕີ'ຕິ ອຣລ຺ລໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ເອກໂກວ ປ໌ຈຕິ, ເອ ຕໍ ທເມຕ຺ວາ ທານຜລໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ອາຄມິສ຺ສາມ, ອປິ໌ຈ ໂຂ ປນ ອມ຺ເຫຫີ ສພ຺ເພຫີ ເອກໂຕ ຍາຈິຍມາໂນ ຕຕ຺ເຖວ ມເຣຍ຺ຍຯ ມມ ປ໌ຖມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາຍາສໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນກາເລ ຕຸມ຺ເຫ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາວຕ຺ເຕນ ປ໌ຍິປາຍິຍາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາເຈຍ຺ຍາຖາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ສຍໍ ຕາວ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາວຕ຺ເຕນ ຕໍ ອຸປ໌ສງກມິຕ຺ວາ ''ໂກ, ກຕໂຣ ພາຣາຕາສິຄມນມຄ຺ໂຄ''ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຉິຯ ອຖ ນໍ ມຈ຺ຉຣິຍໂກ ສີໂຍ ''ກີ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກສິ, ພາຣາຕາສິມຄ຺ຄມ຺ປິ ນ ຊານາສິ, ກີ ອິໂຕ ເອສິ, ເອຕ຺ໂຕ ຍາຫີ''ຕິ ອາຫຯ

ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ອສ຺ຕນ຺ໂຕ ວິຍ ''ກີ ກເຖສີ''ຕິ ຕໍ ອຸປ໌ຄຈ຺ຉເຕວຯ ໂສປິ, ''ອເຣ , ພຘິຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ກີ ອິໂຕ ເອສິ, ປຸ໌ຣໂຕ ຍາຫີ''ຕິ ວິຣວິຯ ອຖ ນໍ ສກ຺ໂກ, ''ໂກ, ກສ຺ມາ ວິຣວສິ, ສູໂມ ປລ຺ລາຍຕິ, ອຄ຺ຄີ ປລ຺ລາຍຕິ, ປາຍາໂສ ປ໌ຈ຺ຈຕິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ນິມນ຺ຕນຍ຺ຖາເນນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຫມ຺ປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ໂກຊນກາເລ ໂຖກໍ ລກິສ຺ສາມິ, ກີ ມໍ ນິຈ຺ຉຸກສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ນຕ຺ເຖຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ນິມນ຺ຕນໍ, ປຸ໌ຣໂຕ ຍາຫີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ເຕນ ຫິ ກສ຺ມາ ກຸຊ຺ຊສິ, ຕວ ໂກຊນກາເລ ໂຖກໍ ລກິສ຺ສາມິ''ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ໂສ ''ອຫໍ ເຕ ເອກສິຕ຺ຖມ຺ປິ ນ ທສ຺ສາມິ, ໂຖກໍ ອິທໍ ມມ ຍາປນມຕ຺ຕເມວ, ມຍາປິ ເຈຕໍ ຍາຈິຕ຺ວາວ ລທ຺ຘໍ, ຕ຺ວໍ ອລ຺ລໂຕ ອາຫາຣໍ ປ໌ຣິເຍສາຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ກຣິຍໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ລທ຺ຘກາວໍ ສນ຺ຘາເຍວ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔ຯ

''ເນວ ກິຕາມິ ນປິ ວິກ຺ກິຕາມິ, ນ ຈາປິ ເມ ສນ຺ນິຈໂຍ ຈ ອຕ຺ຖິ;

ສຸກິຈ຺ຉຣູປໍ ວຕິທໍ ປ໌ຣິຕ຺ຕໍ, ປ໌ຕ຺ໂຖທໂນ ນາລມຍໍ ທຸວິນ຺ນ''ນ຺ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ''ອຫມ຺ປິ ເຕ ມຘຸຣສທ຺ເທນ ເອກໍ ສິໂລກໍ ກເຖສ຺ສາມິ, ຕໍ ສຸຕາຫີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ນ ເມ ຕວ ສິໂລເກນ ອຕ຺ໂຖ''ຕິ

ຕສ຺ສ ວາເຣນ຺ຕສ຺ເສວ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໓ໆ

''ອປ຺ປມ຺ຫາ ອປ຺ປກໍ ທຊ຺ຊາ, ອນຸມຊ຺ຊໂຕ ມຊ຺ຊກໍ;

ພຫຸມ຺ຫາ ພຫຸກໍ ທຊ຺ຊາ, ອທານໍ ນູປປ຺ຊ຺ຊຕີໆ

໑໘໔ໆ

''ຕໍ ຕໍ ວທາມິ ໂກສິຍ, ເທຫິ ທານານິ ກຸຊ຺ຊ ຈ;

ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ສມາຣຸຫ, ເນກາສີ ລກເຕ ສຸຂ''ນ຺ຕີໆ

ຕຕ຺ຖ ອນຸມຊ຺ຊໂຕ ມຊ຺ຊກນ຺ຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ ມຊ຺ເຊ ເຊຕ຺ວາ ທ຺ເວ ໂກຍ຺ຖາເສ ກຣິຕ຺ວາ ເອກໍ ໂກຍ຺ຖາສໍ ທຕ຺ວາ ຕໂຕ ອວເສສໂຕ ອນຸມຊ຺ຊໂຕປິ ປຸນ ມຊ຺ເຊ ເຊຕ຺ວາ ເອໂກ ໂກຍ຺ຖາໂສ ທາຕພ຺ໂພເຍວໆ ອທານໍ ນູປປ຺ຊ຺ຊຕີຕິ ອປ຺ປໍ ວາ ພຫຸໍ ວາ ທິນ຺ນໍ ໂຫຕຸ, ອທານໍ ນາມ ນ ໂຫຕິ, ຕມ຺ປິ ທານເມວ ມຫປ຺ຜລເມວໆ

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ''ມນາປໍ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ກຖິຕໍ, ປ຺າຍາເສ ປກ຺ເກ ໂຖກໍ ລກິສ຺ສສິ, ນິສີທາທີ''ຕິ ອາຫໆ ສກ຺ໂກ ເອກມນ຺ເຕ ນິສີທິໆ ຕສ຺ມິ ນິສິນ຺ເນ ຈນ຺ໂທ ເຕເນວ ນິຍາເມນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕເຖວ ກາຖໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວາເຣນ຺ຕສ຺ເສວ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໕ໆ

''ໂມຂລ຺ຈສ຺ສ ຫຸຕໍ ໂຫຕິ, ໂມຂລ຺ຈາປິ ສມີຫິຕໍ;

ອຕິຖິສ຺ມິ ໂຍ ນິສິນ຺ນສ຺ມິ, ເອໂກ ກຸຊ຺ຊຕິ ໂກຊນໍໆ

໑໘໖ໆ

ຕໍ ຕໍ ວທາມິ ໂກສິຍ, ເທຫິ ທານານິ ກຸຊ຺ຊ ຈ;

ອຣິຍມຄ຺ຄໍ ສມາຣຸຫ, ເນກາສີ ລກເຕ ສຸຂ''ນ຺ຕີໆ

ຕຕ຺ຖ ສມີຫິຕນ຺ຕິ ສມ຺ປ຺ປາທນວີຣິຍໍໆ

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ກິຈ຺ເຊນ ກສິເຣນ ''ເຕນ ຫິ ນິສີທ, ໂຖກໍ ລກິສ຺ສສີ''ຕິ ອາຫໆ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກ຺ກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ນິສີທິໆ ຕໂຕ ສູຣິໂຍ ເຕເນວ ນເຍນ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕເຖວ ກາຖໍ ປວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ວາເຣນ຺ຕສ຺ເສວ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘ກໆ

''ສຈ຺ຈລ຺ຈສ຺ສ ຫຸຕໍ ໂຫຕິ, ສຈ຺ຈລ຺ຈາປິ ສມີຫິຕໍ;

ອຕິຖິສ្មິ ໂຍ ນິສິນ្នສ្មិ, ເນໂກ ກຸລ្ຊຕິ ໂກຊນំ។

១លទ្ទ។

‘‘ຕំ ຕំ ວຫາມិ ໂກສິຍ, ເທຫិ ທານານិ ກຸລ្ຊ ຈ;

ອຣិຍមគ្គំ សមារុឡ្ហ, ເນກាສិ លភតេ សុខ’’ន្តិ។

ຕສ្សាបិ ວຈនំ សុត្វា ກិຈ្ឆេន ກສិເຣន ‘‘ເຕន ຫិ ນិສີທ, ໂຖກំ លភិស្សសិ’’ຕិ ອាហ។ ໂສ គន្ត្វា ຈន្ទស្ស ສន្តិເກ ນិສីທិ។ ອຖ ນំ មាតលិ ເຕເນວ នເຍន ອុបសង្កមិត្វា ຕເຖວ ກាຖំ ປវត្តេត្វា ຕສ្ស ວាເຣន្តស្សេວ ອិមា គាថា ອភាសិ –

១លល។

‘‘សរញ្ច ឡ្ហតិ ໂປໂສ, ພហុກាយ គយាយ ຈ;

ໂທណោ តិម្ពរុតិត្ថស្មិំ, សីឃសោតេ មហាវហេ។

៨០០។

‘‘ອត្រ ຈស្ស ហុតំ ໂຫຕិ, ອត្រ ຈស្ស ສមិហិតំ;

ອຕិຖិស្មិំ ໂຍ ນិສិន្នស្មិំ, ເນໂກ ກុល្ឆតិ ໂກឆនំ។

៨០១។

‘‘ຕំ ຕំ ວហាមិ ໂກສິຍ, ເທហិ ທានានិ ກុល្ឆ ຈ;

ອຣិຍមគ្គំ ສមារុឡ្ហ, ເນກាສិ លភតេ សុខ’’ន្តិ។

ຕាសំ ອត្ថោ – ໂຍ ປុរិໂສ ‘‘នាគយក្ខាទីនំ ພលិកម្មំ ກរោមិ’’តិ ສមុទ្ទໂສតាទិໂປក្ខរណីອាទីសុ យំ ກិញ្ចិ សរញ្ច ອុបគន្ត្វា ឡ្ហតិ, ຕត្ថ ພលិកម្មំ ກរោតិ , ຕថា ພហុກាយ នទិយា គយាយ ໂປក្ខរណិយា ໂທណនាមកេ ຈ តិម្ពរុនាមកេ ຈ តិត្ថេ សីឃសោតេ មហន្តេ វារិវហេ។ ອត្រ ຈស្សាតិ យទិ ອត្រាបិ ເອតេសុ ສរាទីសុ ອស្ស ປុរិសស្ស ហុតញ្ចេវ សមិហិតញ្ច ໂហតិ, ສផលំ សុខុទ្រយំ ສម្បជ្ជតិ។ ອតិថិស្មិំ ໂຍ ນិសិន្នស្មិំ ເນໂກ ກុល្ឆតិ ໂກឆនំ, ເອត្ថ វត្តព្ពមេវ នត្ថិ, ເຕន ຕំ វហាមិ – ໂກສិយ, ທានានិ ຈ ເທហិ, សយញ្ច ກុល្ឆ, ອរិយានំ ທានាភិរតានំ ພុទ្ធាទីនំ មគ្គំ ອភិរុឡ្ហ។ ន ហិ ເອកាສិ ເອកោវ ກុល្ឆមានោ សុខំ នាម លភតីតិ។

ໂສ ຕស្សាបិ វចនំ សុត្វា ປព្ពតក្កូដេន ໂອត្ថដោ វិយ ກិច្ឆេន ກសិរេន ‘‘ເຕន ហិ ນិសីទ, ໂថកំ លភិស្សសិ’’តិ ອាហ។ មាតលិ គន្ត្វា សូរិយស្ស ສន្តិເក ນិសីទិ។ ຕតោ ປញ្ចសិខោ ເຕເນវ នយេន ອុបសង្កមិត្វា ຕເថវ ກថំ ປវត្តេត្វា ຕស្ស វារេន្តស្សេវ គាថាទ្វយមាហ –

៨០៤។

‘‘ພលិសស្មិំ ໂສ និគិលតិ, ទីឃសុត្តំ ສពន្ធនំ;

ອຕິຖິສຸມີ ໂຍ ນິສີນຸນສຸມີ, ເອໂກ ກຸລຸຊຕິ ໂກຊນໍ។

໔໐໖។

‘‘ຕໍ ຕໍ ວທາມິ ໂກສິຍ, ເທທິ ທານານິ ກຸລຸຊ ຈ;

ອຣິຍມຄຸຄໍ ສມາຣຸທ, ເນກາສີ ລກເຕ ສຸຂ’’ນຸຕິ។

ມຈຸຉຣິຍໂກສິໂຍ ຕໍ ສຸຕວາ ທຸກຸຂເວທໂນ ນິຕຸຖຸນນຸໂຕ ‘‘ເຕນ ທິ ນິສີທ, ໂຖກໍ ລກິສຸສສີ’’ຕິ ອາຫ។ ປຸ໌ຄຸຈສີໂຂ ຄນຸຕວາ ມາຕລິສຸສ ສນຸຕິເກ ນິສີທິ។ ອິຕີ ເຕສຸ ປຸ໌ຄຸຈສຸ ພຸຣາຫຸມເຕສຸ ນິສີນຸນມຕຸເຕສຸເວວ ປາຍາໂສ ປຈຸຈິ។ ອຖ ນໍ ໂກສິໂຍ ອຸທຸຄນາ ໂອຕາເຣຕວາ ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ ປຕຸຕານິ ອາຫຣຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ເຕ ອນຸຄຸຖາຍ ຍຖານິສິນຸນາວ ຫຕຸເຖ ປສາເຣຕວາ ຫິມວນຸຕໂຕ ມາລຸວປຕຸຕານິ ອາຫຣີສຸ។ ໂກສິໂຍ ຕານິ ທິສຸວາ ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ ເອເຕສຸ ປຕຸເຕສຸ ທາຕພຸພປາຍາໂສ ນຕຸຖິ, ຂທິຣາທີນໍ ປຕຸຕານິ ອາຫຣຖາ’’ຕິ ອາຫ។ ເຕ ຕານິປິ ອາຫຣີສຸ។ ເອເກກໍ ປຕຸຕໍ ໂຍຄຜລກປຸປມາຕໍ ອໂຫສິ។ ໂສ ສພຸເພສໍ ທພຸພິຍາ ປາຍາສໍ ອທາສິ, ສພຸພນຸຕິມສຸສ ທານກາເລປິ ອຸກຸຂລິຍາ ອູນໍ ນ ປຸ໌ຄຸຄາຍິ, ປຸ໌ຄຈນຸນມຸປິ ທຕຸວາ ສຍໍ ອຸກຸຂລີ ຄເຫຕຸວາ ນິສີທິ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ປຸ໌ຄຸຈສີໂຂ ອຸຄຸຖາຍ ອຕຸຕກາວໍ ວິຊຫິຕຸວາ ສຸນໂຂ ທຸຕຸວາ ເຕສໍ ປຸຣໂຕ ປສຸສາວໍ ກໂຣນຸໂຕ ອຄມາສີ។ ພຸຣາຫຸມຕາ ອຕຸຕໂນ ປາຍາສໍ ປຕຸເຕນ ປິທຫີສຸ។ ໂກສິຍສຸສ ຫຕຸຖປິຄຸເຖ ປສຸສາວພິນຸທຸ ປຕິ។ ພຸຣາຫຸມຕາ ກຸຕຸທິກາທິ ອຸທກໍ ຄເຫຕຸວາ ປາຍາສໍ ອພຸກຸກິຣິຕຸວາ ກຸລຸຊມານາ ວິຍ ອເຫສຸໍ។ ໂກສິໂຍ ‘‘ມຍຸຫມຸປິ ອຸທກໍ ເທຖ, ຫຕຸຖໍ ໂຂວິຕຸວາ ກຸລຸຊິສຸສາມີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ຕວ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕຸວາ ຫຕຸຖໍ ໂຂວາ’’ຕິ។ ‘‘ມຍາ ຕຸມຸຫາກໍ ປາຍາໂສ ທິນຸໂນ, ມຍຸຫໍ ໂຖກໍ ອຸທກໍ ເທຖາ’’ຕິ។ ‘‘ມຍໍ ປີຕຸທປຜິປິຕຸທກມຸມໍ ນາມ ນ ກໂຣມາ’’ຕິ។ ‘‘ເຕນ ທິ ອິມໍ ອຸກຸຂລີ ໂອໂລເກຖ, ຫຕຸຖໍ ໂຂວິຕຸວາ ອາຄມິສຸສາມີ’’ຕິ ນທີ ໂອຕຣິ។ ຕສຸມີ ຂເຕ ສຸນໂຂ ອຸກຸຂລີ ປສຸສາວສຸສ ປູເຣສີ។ ໂສ ຕໍ ປສຸສາວໍ ກໂຣນຸຕໍ ທິສຸວາ ມຫນຸຕໍ ທຕຸໝມາທາຍ ຕໍ ຕຊຸເຊນຸໂຕ ອາຄຈຸຈິ។ ໂສ ອສຸສາຊານີຍມຕຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ຕໍ ອນຸພນຸຣນຸໂຕ ນານາວຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ກາລຸໂອປິ ໂທຕິ ເສໂຕປິ ສຸວຕຸຕາວຕຸໂຕປິ ກພໂຣປິ ອຸຈຸໂຈປິ ນີໂຈປີ, ເອວໍ ນານາວຕຸໂຕ ຫຸຕຸວາ ມຈຸຉຣິຍໂກສິຍໍ ອນຸພນຸຣີ។ ໂສ ມຣຕາກຍກີໂຕ ພຸຣາຫຸມເຕ ອຸປສງກມິ។ ເຕປິ ອຸປຸປຕິຕຸວາ ອາກາເສ ຖິຕາ។ ໂສ ເຕສໍ ຕໍ ອິທຸຣີ ທິສຸວາ ຄາຖມາທ –

໔໐໔។

‘‘ອຸລຸອາຣວຕຸຕາ ວຕ ພຸຣາຫຸມຕາ ອິເມ, ອຍຄຸຈ ໂວ ສຸນໂຂ ກິສຸສ ເຫຕຸ;

ອຸຈຸຈາວຈໍ ວຕຸຕນິກໍ ວິກຸພຸພຕິ, ອກຸຂາຖ ໂນ ພຸຣາຫຸມຕາ ເກ ນຸ ຕຸມຸເຫ’’ຕິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ –

໔໐໕។

‘‘ຈນຸໂທ ຈ ສູຣິໂຍ ຈ ອຸໂກ ອິທາຄຕາ, ອຍໍ ປນ ມາຕລີ ເທວສາຣຖີ;

ສກຸໂກຫມສຸມີ ຕິທສານມິນຸໂທ; ເອໂສ ຈ ໂຂ ປຸ໌ຄຸຈສີໂຂຕິ ວຸຈຸຈຕີ’’ຕິ។

ຄາຖໍ ວຕຸວາ ຕສຸສ ຍສໍ ວຕຸເຕນຸໂຕ ຄາຖມາທ –

໔໐໖។

‘‘ປາຕິສຸສຣາ ມຸທິງຄາ ຈ, ມຸຣຊາລມຸພຣານີ ຈ;

ສຸຕຸຕເມນໍ ປໂພເຂນຸຕີ, ປຜິພຸທຸໂຂ ຈ ນນຸທຕີ’’ຕິ។

ໂສ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ‘‘ສກຸກ, ເອວຣູປໍ ທິພຸພສມຸປຕຸຕິ ກິນຸຕິ ກຕຸວາ ລກສີ’’ຕິ ປຸຈຸຈິ។ ສກຸໂກ ‘‘ອທານສີລາ ຕາວ ປາປຂມຸມາ ມຈຸຈຣິໂນ ເທວໂລກໍ ນ ຄຈຸຈນຸຕິ, ນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕນຸຕີ’’ຕິ ທສຸເສນຸໂຕ –

໘໐໗។

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ມຈຸຈຣິໂນ ກທຣິຍາ, ປຣິກາສກາ ສມຕພຸຣາຫຸມຕານໍ;

ອິເຂວ ນິກຸຂິປຸປ ສຣີຣເທຫໍ, ກາຍສຸສ ເກທາ ນິຣຍໍ ວຊນຸຕີ’’ຕິ។ –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕຸວາ ຂມຸເມ ຖິຕານໍ ເທວໂລກປຜິລາກໍ ທສຸເສຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໘໐໘។

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ສຸຄຸຄຕິມາສມານາ, ຂມຸເມ ຖິຕາ ສໍຍເມ ສໍວິກາເຄ;

ອິເຂວ ນິກຸຂິປຸປ ສຣີຣເທຫໍ, ກາຍສຸສ ເກທາ ສຸຄຕິ ວຊນຸຕີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອາສມານາຕິ ອາສີສນຸຕາ។ ເຍ ເກຈິ ສຸຄຕິ ອາສີສນຸຕິ, ສພຸເພ ເຕ ສໍຍມສງຂາເຕ ທສສີລຂມຸເມ ສໍວິກາຄສງຂາເຕ ທານຂມຸເມ ຈ ຖິຕາ ຫຸຕຸວາ ອິຂ ສຣີຣສງຂາຕໍ ເທຫໍ ນິກຸຂິປີຕຸວາ ຕສຸສ ກາຍສຸສ ເກທາ ສຸຄຕິ ວຊນຸຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ເອວໍ ວຕຸວາ ຈ ປນ, ‘‘ໂກສິຍ, ນ ມຍໍ ຕວ ສນຸຕິເກ ປາຍາສຕຸຖາຍ ອາຄຕາ, ກາຣຸຄຸເລນ ປນ ຕໍ ອນຸກມຸປມານາ ອາຄຕາມຸຫາ’’ຕິ ຕສຸສ ປກາເສຕຸໍ ອາຫ –

໘໐໙។

‘‘ຕຸວໍ ໂນສິ ຌາຕິ ປຸຣິມາສຸ ຊາຕິສຸ, ໂສ ມຈຸຈຣີ ໂຣສໂກ ປາປຂມຸໂມ;

ຕເວວ ອຕຸຖາຍ ອິຂາຄຕມຸຫາ, ມາ ປາປຂມຸໂມ ນິຣຍໍ ຄມິຕຸຖາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂສຕິ ໂສ ຕຸວໍ។ ມາ ປາປຂມຸໂມຕິ ອຍໍ ອມຸຫາກໍ ຌາຕິ ປາປຂມຸໂມ ມາ ນິຣຍໍ ອຄມາຕິ ເອຕທຕຸຖໍ ອາຄຕມຸຫາຕິ ອຕຸໂຖ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂກສິໂຍ ‘‘ອຕຸຖກາມາ ກິຣ ເມ, ເອເຕ ມໍ ນິຣຍາ ອຸທຸຂຣິຕຸວາ ສຄຸເຄ ປຕິຍຸຖາເປຕຸກາມາ’’ຕິ ຕຸຍຸຖຈິຕຸໂຕ ອາຫ –

໘໑໐។

‘‘ອທຸຂາ ມໍ ໂວ ຫິຕກາມາ, ຍໍ ມໍ ສມນຸສາສຖ;

ໂສຫໍ ຕຖາ ກຣິສຸສາມິ, ສພຸພໍ ວຸຕຸຕໍ ຫິເຕສິກິ។

໘໑໑ຯ

‘‘ເອສາຫມຊ຺ເຊວ ອຸປຣມາມິ, ນ ຈາຫໍ ກິຎ຺ຈິ ກເຣຍ຺ຍ ປາປໍ;

ນ ຈາປິ ເມ ກິຎ຺ຈິ ອເທຍ຺ຍມຕ຺ຖິ, ນ ຈາປິທຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປິວາມິຯ

໘໑໒ຯ

‘‘ເອວຎ຺ຈ ເມ ທທໂຕ ສພ຺ພກາລໍ, ໂຠຄາ ອິເມ ວາສວ ຂີຍິສ຺ສນ຺ຕິ;

ຕໂຕ ອຫໍ ປພ຺ພຊິສ຺ສາມິ ສກ຺ກ, ຫິຕ຺ວານ ກາມານິ ຍໂຖຘິການີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມນ຺ຕິ ມມຯ ໂວຕິ ຕຸມ຺ເຫຯ ຍໍ ມນ຺ຕິ ເຍນ ມໍ ສມນຸສາສຖ, ເຕນ ເມ ຕຸມ຺ເຫ ຫິຕກາມາຯ ຕຖາຕິ ຍຖາ ວທຖ, ຕເຖວ ກຣິສ຺ສາມິຯ ອຸປຣມາມີຕິ ມຈ຺ຉຣິຠາວໂຕ ອຸປຣມາມິຯ ອເທຍ຺ຍມຕ຺ຖີຕິ ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຈ ມມ ອາໂລປໂຕ ອຸປຑ຺ຒມ຺ປິ ອເທຍ຺ຍໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ນ ຈາປິທຕ຺ວາຕິ ອຸທກປສຕມ຺ປິ ຈາຫໍ ລຠິຕ຺ວາ ອທຕ຺ວາ ນ ປິວິສ຺ສາມິຯ ຂີຍິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ວິກ຺ຂີຍິສ຺ສນ຺ຕິຯ ຍໂຖຘິການີຕິ ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາມວເສນ ຍຖາຖິຕໂກຏ຺ຐາສານິເຍວຯ

ສກ຺ໂກ ມຈ຺ຉຣິຍໂກສິຍໍ ທເມຕ຺ວາ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກຕ຺ວາ ທານຜລໍ ຊານາເປຕ຺ວາ ຘມ຺ມເທສນາຍ ປຎ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ສທ຺ຘິໍ ເຕຫິ ເທວນຄຣເມວ ຄໂຕຯ ມຈ຺ຉຣິຍໂກສິໂຍປິ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອນຸຊານາເປຕ຺ວາ ‘‘ຄຫິຕຄຫິຕຠາຊນານິ ປູເຣຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫນ຺ຕູ’’ຕິ ຍາຈການໍ ຘນໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ຂີເຓ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຫິມວນ຺ຕໂຕ ທກ຺ຂິຓປສ຺ເສ ຄງ຺ຄາຍ ເຈວ ເອກສ຺ສ ຈ ຊາຕສ຺ສຣສ຺ສ ອນ຺ຕເຣ ປຓ຺ຓສາລໍ ກຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ຕຕ຺ຖ ຈິຣໍ ວິຫາສິ, ຊຣໍ ປາປຸຓິຯ ຕທາ ສກ຺ກສ຺ສ ອາສາ ສທ຺ຘາ ສິຣີ ຫິຣີຕິ ຈຕສ຺ໂສ ຘີຕໂຣ ໂຫນ຺ຕິຯ ຕາ ພຫຸໍ ທິພ຺ພຄນ຺ຘມາລໍ ອາທາຍ ອຸທກກີຬນຕ຺ຖາຍ ອໂນຕຕ຺ຕທຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກີຬິຕ຺ວາ ມໂນສິລາຕເລ ນິສີທິໍສຸຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ນາຣໂທ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຕາປໂສ ຕາວຕິໍສຠວນໍ ທິວາວິຫາຣຕ຺ຖາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນນ຺ທນວນຈິຕ຺ຕລຕາວເນສຸ ທິວາວິຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກປຸປ຺ຜໍ ຉຕ຺ຕໍ ວິຍ ຉາຍຕ຺ຖາຍ ຘາຣຍມາໂນ ມໂນສິລາຕລມຕ຺ຖເກນ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐານໍ ກຎ຺ຈນຄຸຫໍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ອຖ ຕາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຕໍ ປຸປ຺ຜໍ ທິສ຺ວາ ຍາຈິໍສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໘໑໓ຯ

‘‘ນຄຸຕ຺ຕເມ ຄິຣິວເຣ ຄນ຺ຘມາທເນ, ໂມທນ຺ຕິ ຕາ ເທວວຣາຠິປາລິຕາ;

ອຖາຄມາ ອິສິວໂຣ ສພ຺ພໂລກຄູ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ທຸມວຣສາຂມາທິຍຯ

໘໑໔ຯ

‘‘ສຸຈິໍ ສຸຄນ຺ຘໍ ຕິທເສຫິ ສກ຺ກຕໍ, ປຸປ຺ຜຸຕ຺ຕມໍ ອມເຣຫິ ເສວິຕໍ;

ອລທ຺ຘ ມຈ຺ເຈຫິວ ທານເວຫິ ວາ, ອຎ຺ຎຕ຺ຣ ເທເວຫິ ຕທາຣຫໍ ຫິທໍຯ

໘໑໕ຯ

‘‘ຕໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ກນກຕ຺ຕຈູປມາ, ອຸຏ຺ຐາຍ ນາຣີໂຍ ປມທາຘິປາ ມຸນິໍ;

ອາສາ ຈ ສທ຺ຘາ ຈ ສິຣີ ຕໂຕ ຫິຣີ, ອິຈ຺ຈພ຺ຣວໍ ນາຣທເທວ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ຺॥

໔໑໖॥

‘‘ສເຈ ອນ຺ຸທ຺ທິຊ຺ຖໍ ຕຍາ ມຫາມຸນີ, ປ຺ຸປ຺ຜໍ ອິມໍ ປາຣິຆຕ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣມ຺ເຫ;

ທທາຫີ ໂນ ສພ຺ພາ ຄຕີ ເຕ ອິຊ຺ຊຕຸ, ຕຸວມ຺ປີ ໂນ ໂຫຫີ ຍເຖວ ວາສໂວ॥

໔໑໗॥

‘‘ຕໍ ຍາຈມານາກິສເມກ຺ຂ ນາຣໂທ, ອິຈ຺ຈພ຺ຣວີ ສໍກລຫໍ ອຸທີຣຍີ;

ນ ມຍ຺ຫມຕ຺ຖຕ຺ຖີ ອິເມຫີ ໂກຈິ ນໍ, ຍາເຍວ ໂວ ເສຍ຺ຍສີ ສາ ປີລຸອນ຺ຘຖາ’’ຕິ॥

ຕຕ຺ຖ ຄິຣິວເຣຕິ ປຸຣິມສ຺ສ ເວວຈນໍ॥ ເທວວຣາກີປາລິຕາຕີ ສກ຺ເກນ ຣກ຺ຂິຕາ॥ ສພ຺ພໂລກຄູຕິ ເທວໂລເກ ຈ ມນຸສ຺ສໂລເກ ຈ ສພ຺ພຕ຺ຖ ຄມນສມຕ຺ໂຖ॥ ທຸມວຣສາຂມາທິຍາຕິ ສາຂາຍ ຊາຕຕ຺ຕາ ທຸມວຣສາຂນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ປຸປ຺ຜໍ ຄເຫຕ຺ວາ॥ ສກ຺ກຕນ຺ຕິ ກຕສກ຺ການໍ॥ ອມຣວເຣຫີຕິ ສກ຺ກໍ ສນ຺ຘາຍ ວຸຕ຺ຕໍ॥ ອຄ຺ຄຕ຺ຣ ເທເວຫີຕິ ຄເປຕ຺ວາ ເທເວ ຈ ອິທ຺ຘິມນ຺ເຕ ຈ ອຄ຺ເຄຫີ ມນຸສ຺ເສຫີ ວາ ຍກ຺ຂາທີຫີ ວາ ອລທ຺ຘໍ॥ ຕທາຣທໍ ທີທນ຺ຕີ ເຕສໍເຍວ ທີ ຕໍ ອຣທໍ ອນຸຈ຺ຆວິກໍ॥ ກນກຕ຺ຕຈູປມາຕີ ກນກູປມາ ຕ ຈາ॥ ອຸຊ຺ຖາຍາຕີ ອຍ໌ໂຍ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນາທິປຜິວິຣໂຕ ປຸປ຺ຜໍ ນ ປີລຸອນ຺ຘິສ຺ສຕີ, ເອກສ຺ມີ ປເທເສ ລທ຺ເທສ຺ສຕີ, ເອຖ ຕໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜໍ ປີລຸອນ຺ຘິສ຺ສາມາຕີ ຫຕ຺ເຖ ປສາເຣຕ຺ວາ ຍາຈມານາ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ອຸຊ຺ຖຫິຕ຺ວາ॥ ປມທານີປ່າຕີ ປມທານໍ ອຸຕ຺ຕມາ॥ ມຸນີນ຺ຕິ ອິສີ॥

ອນ຺ຸທ຺ທິຊ຺ຖນ຺ຕິ ‘‘ອສ຺ກາສ຺ສ ນາມ ທສ຺ສາມີ’’ຕິ ນ ອຸທ຺ທິຊ຺ຖໍ॥ ສພ຺ພາ ຄຕີ ເຕ ອິຊ຺ຊຕູຕິ ສພ຺ພາ ເຕ ຈິຕ຺ຕຄຕີ ອິຊ຺ຊຕຸ, ປຕ຺ຖິຕປຕ຺ຖິຕສ຺ສ ລາກີ ໂຫຫີຕິ ຕສ຺ສ ຖຸລິມງຄລໍ ວທນ຺ຕິ॥ ຍເຖວ ວາສໂວຕິ ຍຖາ ອມ຺ຫາກໍ ປີຕາ ວາສໂວ ອິຈ຺ຆິຕິຈ຺ຆິຕໍ ເທຕິ, ຕເຖວ ໂນ ຕຸວມ຺ປີ ໂຫຫີຕິ॥ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ປຸປ຺ຜໍ॥ ອກິສເມກ຺ຂາຕິ ທິສ຺ວາ॥ ສໍກລຫນ຺ຕິ ນານາຄາຫໍ ກລຫວຑ຺ຒນໍ ກຖໍ ອຸທີຣຍີ॥ ອິເມຫີຕິ ອິເມຫີ ປຸປ຺ເຜຫີ ນາມ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ໂຖ ນຕ຺ຖີ, ປຜິວິຣໂຕ ອຫໍ ມາລາຘາຣຕາໂຕຕີ ທີເປຕິ॥ ຍາເຍວ ໂວ ເສຍ຺ຍສີຕິ ຍາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອນ຺ຕເຣ ເຊຊ຺ຖິກາ॥ ສາ ປີລຸອນ຺ຘຖາຕິ ສາ ເອຕໍ ປີລຸອນ຺ຘຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ॥

ຕາ ຈຕສ຺ໂສປີ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຄາຖມາຫໍສ຺ –

໔໑໘॥

‘‘ຕ຺ວໍ ໂນຕ຺ຕເມວາກິສເມກ຺ຂ ນາຣທ, ຍສ຺ສິຈ຺ຆສີ ຕສ຺ສາ ອນຸປ຺ປເວຈ຺ຆສ຺;

ຍສ຺ສາ ທີ ໂນ ນາຣທ ຕ຺ວໍ ປທສ຺ສສີ, ສາເຍວ ໂນ ເຫຫີຕີ ເສຊ຺ຖສມ຺ມຕາ’’ຕິ॥

ຕຕ຺ຖ ຕ຺ວໍ ໂນຕ຺ຕເມວາຕີ ອຸຕ຺ຕມມຫາມຸນີ ຕ຺ວເມວ ໂນ ອຸປຘາເຣຫີ॥ ຕາສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຣໂທ ຕາ ອາລປນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໑໙॥

‘‘ອກລ຺ລເມຕໍ ວຈນໍ ສຸຄຕ຺ເຕ, ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ສໍກລຫໍ ອຸທີຣເຍ;

ຄນ຺ຕ຺ວານ ກູຕາສິປ຺ເມວ ປຸຈ຺ຉຄ, ສເຈ ນ ຊານາຄ ອິຓຕ຺ຕມາຘເມ’’ນ຺ຕິ຺.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກຫ຺ເທ ສຸຄຕ຺ເຕ, ອິທຳ ຕຸມ຺ເຫຫິ ວຸຕ຺ຕໍ ວຈນໍ ມມ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ເອວຣູປສ຺ສ ຫິ ກລຫວຫ຺ຒນໍ ນາມ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ຕສ຺ມາ ອິໂຕ ຄຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕຣໍ ກູຕາສິປິ ສກ຺ກເມວ ປຸຈ຺ຉຄ, ສເຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຕ຺ຕມໍ ອຘມ຺ມຍ຺ຈ ນ ຊານາຄາຕິ຺.

ຕໂຕ ສຕ຺ຖາ ຄາຄມາຫ –

໔໔໐຺.

‘‘ຕາ ນາຣເທນ ປຣມປ຺ປໂກປິຕາ, ອຸທີຣິຕາ ວຕ຺ຕາມເທນ ມຕ຺ຕາ;

ສກ຺ເສ ຄນ຺ຕ຺ວານ ສຫສ຺ສຈກ຺ຂຸໂນ, ປຸຈ຺ຉິສຸ ກູຕາສິປິ ກາ ນຸ ເສຍ຺ຍສີ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ປຣມປ຺ປໂກປິຕາຕິ ປຸປ຺ຜໍ ອທທນ຺ເຕນ ອຕິວິຍ ໂກປິຕາ ຕສ຺ສ ກຸປິຕາ ຫຸຕ຺ວາ຺. ອຸທີຣິຕາຕິ ‘‘ກູຕາສິປ຺ເມວ ປຸຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺. ສຫສ຺ສຈກ຺ຂຸໂນຕິ ສກ຺ກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ຺. ກາ ນູຕິ ອມ຺ຫາກໍ ອນ຺ຕເຣ ກຕມາ ອຸຕ຺ຕມາຕິ ປຸຈ຺ຉິສ຺ຸ.

ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຖິຕາ –

໔໔໑຺.

‘‘ຕາ ທິສ຺ວາ ອາຍຕ຺ຕມນາ ປຸຣິນ຺ທໂທ, ອິຈ຺ຈພ຺ຣວິ ເທວວໂຣ ກຕຍ຺ຊລີ;

ສພ຺ພາວ ໂວ ໂຫຄ ສຸຄຕ຺ເຕ ສາທິສີ, ໂກເນວ ກຫ຺ເທ ກລຫໍ ອຸທີຣຍີ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ຕາ ທິສ຺ວາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ຈຕສ຺ໂສປິ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຕາ ທິສ຺ວາ຺. ອາຍຕ຺ຕມນາຕິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກມນາ ພ຺ຍາວຜຈິຕ຺ຕາ຺. ກຕຍ຺ຊລີຕິ ນມສ຺ສມານາຫິ ເທວຕາຫິ ປຄ຺ຄຫິຕຍ຺ຊລີ຺. ສາທິສີຕິ ສພ຺ພາວ ຕຸມ຺ເຫ ສາທິສີໂຍ຺. ໂກ ເນວາຕິ ໂກ ນຸ ເອວໍ຺. ກລຫໍ ອຸທີຣຍີຕິ ອິທໍ ນານາຄາຫໍ ວິຄ຺ຄຫໍ ກເຖສິ ວຫ຺ເຒສີ຺.

ອຖສ຺ສ ຕາ ກຖຍມານາ ຄາຄມາຫໍສຸ –

໔໔໒຺.

‘‘ໂຍ ສພ຺ພໂລກຈ຺ຈຣິໂຕ ມຫາມຸນີ, ຘມ຺ເມ ຖິໂຕ ນາຣໂທ ສຈ຺ຈນິກ຺ກໂມ;

ໂສ ໂນພ຺ຣວີ ຄິຣິວເຣ ຄນ຺ຘມາທເນ, ຄນ຺ຕ຺ວານ ກູຕາສິປ຺ເມວ ປຸຈ຺ຉຄ;

ສເຈ ນ ຊານາຄ ອິຓຕ຺ຕມາຘມ’’ນ຺ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈນິກ຺ກໂມຕິ ຕຖປຣກ຺ກໂມ຺.

ຕំ ສុត្វា ສក្កោ ‘‘ອិមា ຈត្វាស្រាបិ មយ្ហំ និតខេវ, ສចាហំ ‘ເອតាសុ ເອກា គុណសម្បន្នា ឧត្តមា’ຕិ ວក្ខាមិ, សេសា ກຸຊຊິສຸສນຸຕິ, ນ ສກຸກາ ອຍំ ອຫຸໂຫ ວິນິຈຸຈິນິຕຸំ, ອິມາ ຫິມວນຸເຕ ໂກສິຍຕາປສສຸສ ສນຸຕິກំ ເປເສສາມិ, ໂສ ເອຕາសំ ອຫຸຫំ ວິນິຈຸຈິນິສຸສຕິ’’ຕិ ຈິນຸເຕຕຸວາ ‘‘ອຫំ ຕຸມຸຫາກំ ອຫຸຫំ ນ ວິນິຈຸຈິນິສຸສາມິ, ຫິມວນຸເຕ ໂກສິໂຍ ນາມ ຕາປໂສ ອຕຸຖິ, ຕສຸສາຫំ ອຕຸຕໂນ ສុຊາໂກຊນំ ເປເສສຸສາມິ, ໂສ ປຣສຸສ ອທຕຸວາ ນ ກຸញຸຊຕិ, ທທນຸໂຕ ຈ ວິຈិນິຕຸວາ ຄុណវន្តានំ ເທຕິ, ຍາ ຕຸមຸເຫສុ ຕສຸສ ຫຕຸຖໂຕ ກຕຸຕំ ລភិສຸສຕិ, សា ឧត្តមា ភវិស្សតិ’’ຕិ ອາຈិក្ខន្តោ គាថមាហ –

៨៨៣។

‘‘ອសុ ພុຣຫាຣញ្ញចរោ មហាមុនិ, នាហត្វា ភត្តំ ວຣគត្តេ ກុញ្ជតិ;

ວិចេយ្យ ທានានិ ທທាតិ ໂກសិໂយ,

ຍស្សា ហិ ໂស ທស្សតិ សាវ សេយ្យសី’’ติ។

ຕຕ្ថ ພុຣហាຣញ្ញចរោតិ មហាអរញ្ញវាសី។

ອិតិ ໂស ຕាបសស្ស សន្តិកំ ເປເສត្វា មាតលិំ ປក្កោសាເປត្វា ຕស្ស សន្តិកំ ເປេសន្តោ ອននន្តរំ គាថមាហ –

៨៨៤។

‘‘ອសូ ហិ ໂຍ សម្មតិ ທក្ខិណំ ທិសំ, គង្គាយ តីរេ ហិមវន្តបស្សនិ;

ស ໂກសិໂយ ທុល្លភបានໂភជនោ, ຕស្ស សុធំ ປាបយ ເທវសារថី’’ติ។

ຕຕ្ថ សម្មតីតិ វសតិ។ ທក្ខិណន្តិ ហិមវន្តស្ស ທក្ខិណាយ ທិសាយ។ បស្សនីតិ បស្សេ។

ຕតោ សត្ថា អាហ –

៨៨៥។

‘‘ស មាតលី ເທវវរេន ເປសិតោ, សហស្សយុត្តំ អភិរុយ្ហ សន្ទនំ;

សុខិប្បមេវ ឧបគម្ម អស្សមំ, អទិស្សមានោ មុនិនោ សុធំ អទា’’ติ។

ຕຕ្ថ អទិស្សមានោតិ, ភិក្ខវេ, ໂស មាតលិ ເທវរាជស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា ຕំ អស្សមំ គន្ត្វា អទិស្សមានកាໂຍ ហុត្វា ຕស្ស សុធំ អទាសិ, ທទមានោ ຈ ຣត្តិំ បធានមនុយុញ្ជិត្វា បច្ចូសសមយេ អគ្គិំ បរិចរិត្វា វិភាតាយ រត្តិយា ឧទេន្តំ សូរិយំ នមស្សមានស្ស ឋិតស្ស ຕស្ស ហត្ថេ សុធាໂភជនបាតិំ ឋបេសិ។

ໂកសិໂຍ ຕំ គហេត្វា ឋិតោវ គាថាទ្វយមាហ –

៨៨៦។

‘‘ឧទគ្គិហុត្តំ ឧបតិដ្ឋតោ ហិ មេ, ປភង្ករំ ໂលកតមោនុទុត្តមំ;

ສພ្ພានិ ភូតានិ ອនិច្ច ວាសໂວ;

ໂກ ເນວ ເມ ປາຕິສុ កឹ ສុໂຂហិ។

៨៨៣។

‘‘ສງ្ខុប្ປំ ເສຕមຕុລ្យហស្សំ, ສុចឹ ສុគន្ធំ ປີយរូប្ປມព្ភុតំ;

ອທិម្ឫប្ពុព្ពំ ມម ឧាតុ ចក្ខុភិ, ກា ເທວតា ປາຕິສុ ກឹ ສុໂຂហិ’’តិ។

តត្ថ ខុហត្ថិហុត្តន្តិ ខុហកាឥត្ថិហុត្តំ ປរិចរិត្វា ອត្ថិសាលໂຕ ນិក្ខម្ម ປព្ពាសាលທ្វារេ ឋត្វា ປភ្យការំ ໂລកត ໂມមុហំ ឧត្តមំ ອាហិច្ចំ ឧប្បឹម្ឫໂត ມម ສព្ពានិ ភូតានិ ອនិច្ច ອតិក្កមិត្វា ວត្តមាໂນ ວាសໂວ ນុ ໂឧ ເອວំ ມម ປາຕິສុ កឹ ສុឧំ ກឹ ນាເມតំ ໂອហិ។ ‘‘ສງ្ខុប្ປ’’ន្តិອាហិហិ ពិតໂກວ ສុឧំ ວញ្ចោតិ។

តໂຕ ມាតលិ ອាហ –

៨៨៤។

‘‘ອហំ ມហិន្ទេន ມເហសិ ເປສិໂຕ, ສុឆាភិហាសិ តុរិໂຕ ມហាមុនិ;

ឧាននាសិ មំ ມាតលិ ເທວសារថិ, ភុល្ឧស្សុ ກត្តុត្តម ມាភិວារយិ។

៨៨៥។

‘‘ភុត្តា ຈ សា ທ្វាហស ហន្តិ ປាປកោ, ឧុហំ ປីປាសំ ອរតឹ ហរាក្លមំ;

ໂກឆូប្ປាហញ្ច ວិວាហເປສុតំ, សីតុញ្ហ តន្ទិញ្ច ຣស្សុត្តមំ ອិហ’’ន្តិ។

តត្ថ ສុឆាភិហាសិន្តិ ອិមំ ສុឆាໂກឧំ តុយ្ហំ ອភិហរឹ។ ឧាននាសីតិ ឧាននាហិ មំ តួវំ, ອហំ ມាតលិ នាម ເທວសារថីតិ ອត្ថោ។ ມាភិວារយិតិ ນ ភុល្ឧាមិតិ ອប្ປមិក្ខិປិត្វា ភុល្ឧ ມា ປប្ປញ្ច ກរិ។ ປາປកោតិ ອយញ្ហិ ສុឆា ភុត្តា ທ្វាហស ປាប្ឆម្មេ ហនតិ។ ឧុហន្តិ ປឋមំ តាວ ឆាតភាវំ ហនតិ, ទុតិយំ ປានិយປីປាសំ, តតិយំ ឧុក្កញ្ឋិតំ, ຈតុត្ថំ ກាយហរថំ, ປញ្ចមំ ກិលន្តភាវំ, ឆដ្ឋំ ໂກធំ, សត្តមំ ឧុប្បាហំ, ອដ្ឋមំ ວិວាហំ, នវមំ ເປສុតំ, ហសមំ សីតំ, ເອកាហសមំ ឧុញ្ហំ, ທ្វាហសមំ តន្ទឹ ອាលសិយភាវំ, ອិហំ ຣស្សុត្តមំ ឧត្តមរសំ ສុឆាໂភឧំ ອិເម ທ្វាហស ປាប្ឆម្មេ ហនតិ។

តំ ສុត្វា ໂກសិໂយ ອត្តໂນ ວតសមាហានំ ອាວិការោន្តោ –

៨៨៦។

‘‘ន ກប្ປតិ ມាតលិ ມយ្ហ ភុល្ឧិតុំ, ປុព្ពេ ອហត្វា ອិតិ ເມ ວត្តុត្តមំ;

ນ ຈាປិ ເອកាសុនមរិយប្ឫឧិតំ, ອសំវិភាគី ຈ ສុឧំ ນ ວិន្ហតិ’’តិ។ –

ຄາຖំ ວຕ្វາ, ‘‘ກນ្តេ, ຕុម្ហេហិ ປຣស្ស ອហត្វា ໂກឩເນ ກំ ໂທສំ ທិស្វា ອិທំ ວតំ សមាទិន្ន’’ន្តិ មាតលិនា ປុដ្ឋោ ອាហ –

໔໓໑។

‘‘ຖិឃាតກາ ເຍ ຈິເມ ປារទារិກາ, មិត្តទុទ្ធិនោ ເຍ ຈ ສປន្តិ ສុព្ពតេ;

ສព្ពេ ຈ ເຕ មច្ឆរិបញ្ចមាធមា, ຕស្មា ອហត្វា ອុທកម្បិ នាស្និយេ។

໔໓໒។

‘‘ໂສທិត្ថិយា ວາ ປុរិសស្ស ວາ ປន, ທស្សាមិ ທានំ វិទុសម្បវណ្ណិតំ;

ສទ្ធា ວទញ្ញូ ອិធ វិតមច្ឆរា, ភវន្តិ ເຫເຕ សុចិសច្ចសម្មតា’’តិ។

ຕត្ថ ປុព្ពេតិ ປឋមំ ອហត្វា, ອថ ວາ ອិតិ ເມ ປុព្ពេ វត្តិតមំ ອិທំ ປុព្ពេវ មយា វតំ សមាទិន្ននន្តិ ທស្សេតិ។ ន ຈាបិ ເອការស្នមរិយបូជិតន្តិ ເອកកស្ស ອສនំ ន ອរិយេហិ ពុទ្ធាទីហិ ປូជិតំ។ សុខន្តិ ທិព្ពមានុសិកំ សុខំ ន លភតិ។ ຖិឃាតកាតិ ອិត្ថិឃាតកា។ ເຍ ຈິເມតិ ເຍ ຈ ອិເມ។ ສປន្តិតិ ອក្កោសន្តិ។ សុព្ពតេតិ ធម្មិកសមណព្រាហ្មណេ។ មច្ឆរិបញ្ចមាតិ មច្ឆរិ ປញ្ចໂມ ເອເតសន្តិ មច្ឆរិបញ្ចមា។ ອធមាតិ ອិເມ ປញ្ច ອធមា នាម។ ຕស្មាតិ យស្មា ອហំ ປញ្ចមអធមកាវការេន ອហត្វា ອុទកម្បិ នាស្និយេ ន ປរិភុញ្ជិស្សាមិតិ ອិមំ វតំ សមាទិយឹ។ ໂສທិត្ថិយា ວាតិ ໂສ ອហំ ອិត្ថិយា ວា។ វិទុសម្បវណ្ណិតន្តិ វិទូហិ ປណ្ឌិតេហិ ពុទ្ធាទីហិ វណ្ណិតំ។ សុចិសច្ចសម្មតាតិ ເອເຕ ໂອកប្បនិយសទ្ធាយ សមន្នាគតា វទញ្ញូ វិតមច្ឆរា ປុរិសា សុចិ ເຈວ ອុត្តមសម្មតា ຈ ໂហន្តីតិ ອត្ថោ។

ຕំ ສុត្វា មាតលិ ທិស្សមានកាເຍន ອដ្ឋាសិ។ ຕស្មឹ ឧណេ ຕາ ຈតស្សោ ເທវកញ្ញាໂຍ ຈតុទ្ទិសំ ອដ្ឋំសុ, សិរិ ປាចីនទិសាយ ອដ្ឋាសិ, ອាសា ທក្ខិណទិសាយ, ສទ្ធា ປច្ឆិមទិសាយ, ហិរិ ອុត្តរទិសាយ។ ຕមត្ថំ ປកាសេន្តោ សត្ថា ອាហ –

໔໓໓។

‘‘ອໂຕ មតា ເທវវរេន ເປសិតា, កញ្ញា ຈតស្សោ កនកត្តចូបមា;

ອាសា ຈ ສទ្ធា ຈ សិរី ຕໂຕ ហិរី, ຕំ ອស្សមំ ອាគមុ យត្ថ ໂກសិໂຍ។

໔໓໔។

‘‘ຕາ ທិស្វា ສព្ពោ ປរមប្បមោទិតោ, សុភេន វណ្ណេន សិខារិវគ្គិនោ;

កញ្ញា ຈតស្សោ ຈតុរោ ຈតុទ្ទិសា, ອិច្ចព្រវិ មាតលិនោ ຈ សម្មុខា។

໔໓໕។

‘‘ປុរិមំ ທិសំ កា ຕ្វំ ປភាសិ ເທវេ, ອលង្កតា តារវរាវ ໂອសធី;

ປុច្ឆាមិ ຕំ កញ្ចនវេល្លិវិគ្គហេ, ອាចិក្ខ មេ ຕ្វំ កតមាសិ ເທវតា។

໔໘໒໙

‘‘ສິຣາຫ ເທວີ ມນຸເຊຫີ ປູຊິຕາ, ອປາປສຕ໌ຕູປນິເສວິນີ ສທາ;

ສຸຊາວິວາເທນ ຕວນ໌ຕິມາຄຕາ, ຕໍ ມໍ ສຸຊາຍ ວຣປ໌ຍ໌ລ ກາຊຍ໌

໔໘໒໗

‘‘ຍສ໌ສາຫມິຈ໌ຉາມິ ສຸຂໍ ມຫາມຸນິ, ໂສ ສພ໌ພກາເມຫິ ນໂຣ ປໂມທຕິ;

ສິຣີຕິ ມໍ ຊານຫິ ຊູຫຕ໌ຕມ, ຕໍ ມໍ ສຸຊາຍ ວຣປ໌ຍ໌ລ ກາຊຍາ’’ຕິ໌

ຕຕ໌ຖ ອໂຕຕີ ຕໂຕ໌ ມຕາຕິ ອນຸມຕາ, ອຖ ເທວວເຣນ ອນຸມຕາ ເຈວ ເປສິຕາ ຈາຕິ ອຕ໌ໂຖ໌ ສພ໌ໂພ ປຣມປ໌ປໂມທີໂຕຕິ ອນວເສໂສ ຫຸຕ໌ວາ ອຕິປໂມທີໂຕ໌ ‘‘ສາມ’’ນ໌ຕິປີ ປາໂຖ, ຕາ ເທວຕາ ສາມໍ ທິສ໌ວາຕິ ອຕ໌ໂຖ໌ ຈຕ໌ໂຣຕິ ຈຕ໌ຣາ໌ ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ, ຈາຕ໌ຣິເຍນ ສມນ໌ນາຄຕາຕິ ອຕ໌ໂຖ໌ ຕາຣວຣາຕິ ຕາຣການໍ ວຣາ໌ ກລ໌ຈນເວລ໌ລິວິຕ໌ຄເຫຕິ ກລ໌ຈນຮູປສທິສສຣີເຣ໌ ສິຣາຫາຕິ ສີຣີ ອຫໍ໌ ຕວນ໌ຕິມາຄຕາຕິ ຕວ ສນ໌ຕິກໍ ອາຄຕາ໌ ກາຊຍາຕິ ຍຖາ ມໍ ສຸຊາ ກາຊຕິ, ຕຖາ ກໂຣຫິ, ສຸຂໍ ເມ ເທຫີຕິ ອຕ໌ໂຖ໌ ຊານຫີຕິ ຊານ໌ ຊູຫຕ໌ຕມາຕິ ອຄ໌ຄີ ຊຸຫນ໌ຕານໍ ອຸຕ໌ຕມ໌

ຕໍ ສຸຕ໌ວາ ໂກສິໂຍ ອາຫ –

໔໘໒໘

‘‘ສິປ໌ເປນ ວິຊ໌ຊາຈຣເຕນ ພຸທ໌ທິຍາ, ນຣາ ອຸເປຕາ ປຄຸຕາ ສກມ໌ມຸນາ;

ຕຍາ ວິຫີນາ ນ ລກນ໌ຕິ ກິລ໌ຈນໍ, ຕຍິທໍ ນ ສາຂຸ ຍທິທໍ ຕຍາ ກຕໍ໌

໔໘໒໙

‘‘ປສ໌ສາມິ ໂປສໍ ອລສໍ ມຫຄ໌ຄສໍ, ສຸທຸກ໌ກຸລີນມ໌ປີ ອຣູປິມໍ ນຣໍ;

ຕຍານຸຄຸຕ໌ໂຕ ສິຣີ ຊາຕິມາມປີ, ເປເສຕິ ທາສໍ ວິຍ ໂກຄວາ ສຸຂີ໌

໔໘໓໐

‘‘ຕໍ ຕໍ ອສຈ໌ຈໍ ອວິກຊ໌ຊເສວິນີ, ຊານາມິ ມູລ໌ຫໍ ວິທຸຣານຸປາຕິນີ;

ນ ຕາທິສີ ອຣຫຕິ ອາສນູທກໍ, ກຸໂຕ ສຸຊາ ຄຈ໌ຉ ນ ມຍ໌ຫ ຣຸຈ໌ຈສີ’’ຕິ໌

ຕຕ໌ຖ ສິປ໌ເປນາຕິ ຫຕ໌ຖິອສ໌ສຣຖສນ໌ສິປ໌ປາທີນາ໌ ວິຊ໌ຊາຈຣເຕນາຕິ ເວທຕ໌ຕຍສງ໌ຂາຕາຍ ວິຊ໌ຊາຍ ເຈວ ສີເລນ ຈ໌ ປຄຸຕາ ສກມ໌ມຸນາຕິ ອຕ໌ຕໂນ ປຸຣິສກາເຣນ ປຣານຄຸຕສມນ໌ນາຄຕາ໌ ກິລ໌ຈນນ໌ຕິ ກິລ໌ຈິ ອປ໌ປມຕ໌ຕກມ໌ປີ ຍສໍ ວາ ສຸຂໍ ວາ ນ ລກນ໌ຕິ໌ ຍທິທນ໌ຕິ ຍໍ ເອຕໍ ອິສ໌ສຣິຍຕ໌ຖາຍ ສິປ໌ປານິ ອຸຄ໌ຄຕ໌ຫິຕ໌ວາ ຈຣນ໌ຕານໍ ຕຍາ ເວກລ໌ລໍ ກຕໍ, ຕໍ ເຕ ນ ສາຂຸ໌ ອຣູປິມນ໌ຕິ ວິຣູປໍ໌ ຕຍານຸຄຸຕ໌ໂຕຕິ ຕຍາ ອນຸຣກ໌ຂິໂຕ໌ ຊາຕິມາມປີຕິ ຊາຕິສມ໌ປນ໌ນມ໌ປີ ສິປ໌ປວິຊ໌ຊາຈຣຕພຸທ໌ທິກມ໌ເມຫີ ສມ໌ປນ໌ນມ໌ປີ໌

ເປເສຕີຕິ ເປສນກາຣກໍ ກໂຣຕີ។ ຕໍ ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ຕໍ។ ອສຈ຺ຈນ຺ຕິ ສກາວສງ຺ຂາເຕ ສຈ຺ເຈ ອວຕ຺ຕນຕາຍ ອສຈ຺ຈໍ ອຸຕ຺ຕມກາວຣຫິຕໍ។ ອວິກຊ຺ຊເສວິນິນ຺ຕິ ອວິກຊິຕ຺ວາ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕໍ ອຊານິຕ຺ວາ ສິປ຺ປາທິສມ຺ປນ຺ເນປີ ອິຕເຣປີ ເສວມານໍ។ ວິຫຸຣານ຺ປາຕີນິນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕານ຺ປາຕີນີ ປຕ຺ທິເຕ ປາເຕຕ຺ວາ ໂປເຖຕ຺ວາ ວິເຫເຖຕ຺ວາ ຈຣມານໍ។ ກຸໂຕ ສຸຂາຕິ ຕາທິສາຍ ນິຄ຺ຄຸຕາຍ ກຸໂຕ ສຸຂາໂກຊນໍ, ນ ເມ ຣຸຈ຺ຈສິ, ຄຈ຺ຉ ມາ ອິຂ ຕິຍ຺ຄາຕີ។

ສາ ເຕນ ປຜິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ຕຕ຺ເຖວນ຺ຕຣທາຍິ។ ຕໂຕ ໂສ ອາສາຍ ສທ຺ຂີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໑។

‘‘ກາ ສຸກ຺ກທາຄາ ປຜິມຸກ຺ກກຸຕ຺ທລາ, ຈິຕ຺ຕງ຺ຄທາ ກມ຺ພຸວິມຍ຺ຄຂາຣິນີ;

ໂອສິຕ຺ຕວຕ຺ຕາ ປຣິຫຍ຺ທ ໂສກສິ, ກຸສຄ຺ຄິຣຕ຺ຕໍ ອປີລ຺ອຍ຺ທ ມລ຺ຊຣີ។

໔໔໔។

‘‘ມິຄີວ ກນ຺ຕາ ສຣຈາປຂາຣິນາ, ວິຣາຂິຕາ ມນ຺ທມີວ ອຸທິກ຺ຂສີ;

ໂກ ເຕ ທຸຕີໂຍ ອິທ ມນ຺ທໂລຈເນ, ນ ກາຍສີ ເອກີກາ ການເນ ວເນ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ຈິຕ຺ຕງ຺ຄທາຕີ ຈິຕ຺ເຣທິ ອງ຺ຄເທທິ ສມນ຺ນາຄຕາ។ ກມ຺ພຸວິມຍ຺ຄຂາຣິນີຕີ ກຣຕປຣິນິຍ຺ກີເຕນ ວິມຍ຺ຄສຸວຕ຺ຕາລງ ກາຣຂາຣິນີ។ ໂອສິຕ຺ຕວຕ຺ຕນ຺ຕີ ອວສິຕ຺ເຕົາທກຂາຣວຕ຺ຕໍ ທິພ຺ພທຸກູລໍ។ ປຣິຫຍ຺ທາຕີ ນິວາເສຕ຺ວາ ເຈວ ປາຣຸປີຕ຺ວາ ຈ។ ກຸສຄ຺ຄິຣຕ຺ຕນ຺ຕີ ກຸສຕິຕຄ຺ຄີສີຂາວຕ຺ຕໍ។ ອປີລ຺ອຍ຺ທ ມລ຺ຊຣິນ຺ຕີ ສປ຺ລ຺ລວໍ ອໂສກກຕ຺ຕິກໍ ກຕ຺ເຕ ປີລ຺ອນ຺ຂິຕ຺ວາຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕີ។ ສຣຈາປຂາຣິນາຕີ ລຸທ຺ເທນ។ ວິຣາຂິຕາຕີ ວິຣທ຺ຂປຫາຣາ។ ມນ຺ທມີວາຕີ ຍຖາ ສາ ມິຄີ ກີຕາ ວນນ຺ຕເຣ ຄຕ຺ວາ ຕໍ ມນ຺ທໍ ມນ຺ທໍ ໂອໂລເກຕິ, ເອວໍ ໂອໂລເກສີ។

ຕໂຕ ອາສາ ອາຫ –

໔໔໓។

‘‘ນ ເມ ທຸຕີໂຍ ອິຂ ມຕ຺ຖິ ໂກສິຍ, ມສກ຺ກສາຣປ຺ປກວມ຺ຫີ ເທວຕາ;

ອາສາ ສຸຂາສາຍ ຕວນ຺ຕິມາຄຕາ, ຕໍ ມໍ ສຸຂາຍ ວຣປ຺ລ຺ລ ກາຊຍາ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ມສກ຺ກສາຣປ຺ປກາຕີ ຕາວຕີສກວເນ ສມ຺ກວາ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂກສີໂຍ ‘‘ຕ຺ວໍ ກິຣ ໂຍ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ອາສາຜລນິປ຺ຜາທເນນ ອາສໍ ເທສີ, ໂຍ ເຕ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ສ ນ ເທສີ, ນຕ຺ຖິ ຕຍາ ສມາ ປຕ຺ຖິຕຕ຺ຖວິນາສິກາ’’ຕີ ທີເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໔។

‘‘ອາສາຍ ຍນ຺ຕິ ວາຕິຊາ ຂເນສິໂນ, ນາວໍ ສມາຣຸຍ຺ຫ ປເຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຕເວ;

ເຕ ຕຕ຺ຖ ສີທນ຺ຕິ ອໂຖປີ ເອກທາ, ຊີນາຂນາ ເອນ຺ຕິ ວິນຍ຺ຄປາກຕາ។

໘໔໔។

‘‘ອາສາຍ ເຂຕ຺ຕານິ ກສນ຺ຕິ ກສ຺ສກາ, ວປ຺ນ຺ຕິ ພີຊານິ ກໂຣນ຺ຕຸປາຍໂສ;

ອີຕີນິປາເຕນ ອວຸຍ຺ຫິຕາຍ ວາ, ນ ກິຍ຺ຈິ ວິນ຺ທນ຺ຕິ ຕໂຕ ຜລາຄມ຺ ។

໘໔໕។

‘‘ອຖຕ຺ຕກາຣານິ ກໂຣນ຺ຕິ ກຕ຺ຕຸສຸ, ອາສ຺ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ ນຣາ ສຸເຂສິໂນ;

ເຕ ກຕ຺ຕຸຣຕ຺ຖາ ອຕິຄາລ຺ຫິຕາ ປຸນ, ທິສາ ປນ຺ສ຺ສນ຺ຕິ ອລທ຺ຂ ກິຍ຺ຈນ຺។

໘໔໖។

‘‘ຫິຕ຺ວານ ຂຍ຺ຍຍ຺ຈ ຂນຍ຺ຈ ຍາຕເກ, ອາສາຍ ສຄ຺ຄາທິມນາ ສຸເຂສິໂນ;

ຕປ຺ນ຺ຕິ ລູຂມ຺ປິ ຕປ຺ ຈິຣນ຺ຕຣ຺, ກຸມຄ຺ຄມາຣຸຍ຺ຫ ປເຣນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄຕີ។

໘໔໗។

‘‘ອາສາ ວິສ຺ວາທິກສມ຺ມຕາ ອິເມ, ອາເສ ສຸຂາສ຺ ວິນຍສ຺ສຸ ອຕ຺ຕນິ;

ນ ຕາທິສີ ອຣຫຕິ ອາສນູທກ຺, ກຸໂຕ ສຸຂາ ຄຈ຺ຉ ນ ມຍ຺ຫ ຣຸຈ຺ຈສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປເຣນ຺ຕີຕິ ປກ຺ຂນ຺ທນ຺ຕີ។ ຊີນາຂນາຕິ ຊີນຂນາ។ ອິຕິ ຕວ ວເສນ ເອເກ ສມ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ ເອເກ ວິປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ນຕ຺ຖິ ຕຍາ ສທິສາ ປາປ຺ຂມ຺ມາຕິ ວທຕີ។ ກໂຣນ຺ຕຸປາຍໂສຕິ ຕ຺ ຕ຺ ກິຈ຺ຈ຺ ອຸປາເຍນ ກໂຣນ຺ຕີ។ ອີຕີນິປາເຕນາຕິ ວິສມວາຕມູສິກສລກາສຸກປາຕາກເສຕຍ຺ຫິກໂຣຄາທີນ຺ ສສ຺ສຸປ຺ທ຺ທວານ຺ ອຍ຺ຍຕຣນິປາເຕນ ວາ។ ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ສສ຺ສໂຕ ເຕ ກິຍ຺ຈິ ຜລ຺ ນ ວິນ຺ທນ຺ຕິ, ເຕສມ຺ປິ ອາສຈ຺ເຂທນກມ຺ມ຺ ຕ຺ວເມວ ກໂຣສີຕິ ວທຕີ។ ອຖຕ຺ຕກາຣານີຕິ ຍຸທ຺ຂກູມີສຸ ປຸຣິສກາເຣ។ ອາສ຺ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາຕິ ອິສ຺ສຣິຍາສ຺ ປຸຣໂຕ ກຕ຺ວາ។ ກຕ຺ຕຸຣຕ຺ຖາຕິ ສາມິໂນ ອຕ຺ຖາຍ។ ອຕິຄາລຸຫິຕາຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກຫິ ອຕິປີລຸຫິຕາ ວິລຸຕ຺ຕສາປເຕຍ຺ຍາ ທຸຂສ຺ຕເສນວາຫນາ ຫຸຕ຺ວາ។ ປນ຺ສ຺ສນ຺ຕີຕິ ປລາຍນ຺ຕີ។ ອລທ຺ຂ ກິຍ຺ຈນນ຺ຕິ ກິຍ຺ຈິ ອິສ຺ສຣິຍ຺ ອລກິຕ຺ວາ ។ ອິຕິ ເອ ເຕສມ຺ປິ ອິສ຺ສຣິຍາລາກ຺ ຕ຺ວເມວ ກໂຣສີຕິ ວທຕີ។ ສຄ຺ຄາທິມນາຕິ ສຄ຺ຄ຺ ອທິຄນ຺ຕຸມນາ។ ລູຂນ຺ຕິ ນິໂຣຊ຺ ປຍ຺ຈຕປາທິກ຺ ກາຍກິລມຖ຺។ ຈິຣນ຺ຕຣນ຺ຕິ ຈິຣກາລ຺។ ອາສາ ວິສ຺ວາທິກສມ຺ມຕາ ອິເມຕິ ເອວ຺ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ສຄ຺ຄາສາຍ ທຸຄ຺ຄຕີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ຕ຺ວ຺ ອາສາ ນາມ ວິສ຺ວາທິກສມ຺ມຕາ ວິສ຺ວາທິກາຕິ ສງ຺ຂ຺ ຄຕາ។ ອາເສຕິ ຕ຺ ອາລປຕີ។

ສາປິ ເຕນ ປຕິກ຺ຂິຕ຺ຕາ ອນ຺ຕຣຂາຍີ។ ຕໂຕ ສທ຺ຂາຍ ສທ຺ຂີ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໘໔໘។

‘‘ທທ຺ທລ຺ລມານາ ຍສສາ ຍສສ຺ສິນີ, ຊີຆຍ຺ຍນາມວ຺ຫຍນ຺ ທິສ຺ ປຕິ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕ຺ ກຍ຺ຈນເວລ຺ລິວິຄ຺ຄເຫ, ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕ຺ວ຺ ກຕມາສິ ເທວເຕ’’ຕິ។

ຕຕ្ថ ທທຸທລຸລມານາຕິ ຊລມານາ។ ຊິໝຸລນາມວຸຫຍນນຸຕິ ອປ្ຣາຕິ ຈ ປຈຸຈິມາຕິ ຈ ເອວໍ ຊິໝຸເລນ ລາມເກນ ນາເມນ ວຸຈຸຈມານໍ ທິສໍ ປຕິ ທທຸທລຸລມານາ ຕິຍຸຖສິ។

ຕໂຕ ສາ ຄາຖມາຫ –

៨៥០។

‘‘ສທຸສາຫ ເທວີ ມນຸເຊຫີ ປູຊິຕາ, ອປາປສຕຸຕູປນິເສວິນີ ສທາ;

ສຸສາວິວາເທນ ຕວນຸຕິ ມາຄຕາ, ຕໍ ມໍ ສຸສາຍ ວຣປຸລຸລ ກາຊຍາ’’ຕິ។

ຕຕ្ថ ສທຸສາຕິ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ວຈນປຕຸຕິຍາຍນາ ສາວຊຊາປີ ໂຫຕິ ອນວຊຊາປີ។ ປູຊິຕາຕິ ອນວຊຊໂກຍຸຖາສວເສນ ປູຊິຕາ។ ອປາປສຕຸຕູປນິເສວິນີຕິ ອນວຊຊສທຸສາຍ ຈ ເອກນຸຕປຕຸຕິຍາຍນຸສກາວາຣ ປເຣສຸປີ ປຕຸຕິຍາຍນວິທໜນສມຕຸຖາຍ ເທວຕາເຍຕໍ ນາມໍ។

ອຖ ນໍ ໂກສິໂຍ ‘‘ອິເມ ສຕຸຕາ ຍສຸສ ກສຸສຈິ ວຈນໍ ສທຸທຫິຕຸວາ ຕໍ ຕໍ ກໂຣນຸຕາ ກຕຸຕພຸພໂຕ ອກຕຸຕພຸພເມວ ພຫຸຕຣໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕໍ ສພຸພໍ ຕຍາ ກາຣິຕໍ ນາມ ໂຫຕີ’’ຕິ ວຕຸວາ ເອວມາຫ –

៨៥១។

‘‘ທານໍ ທມໍ ຈາຄມໂຖປີ ສໍຍມໍ, ອາທາຍ ສທຸສາຍ ກໂຣນຸຕິ ເຫກທາ;

ເຖຍຸຍໍ ມຸສາ ກູຜມໂຖປີ ເປສຸຕໍ, ກໂຣນຸຕິ ເຫເກ ປຸນ ວິຈຸຈຸຕາ ຕຍາ។

៨៥៨។

‘‘ກຣິຍາສຸ ໂປໂສ ສທິສີສຸ ເປກຸຂວາ, ສີລູປປນຸນາສຸ ປຕິພຸພຕາສຸປີ;

ວິເນຕຸວານ ຉນຸທໍ ກຸລິຕຸຖິຣາສຸປີ, ກໂຣຕິ ສທຸສໍ ປຸນ ກຸມຸກທາສິຍາ។

៨៥៣។

‘‘ຕຸວເມວ ສທຸເສ ປຣທາຣເສວິນີ, ປາປໍ ກໂຣສິ ກຸສລມຸປີ ຣິຍຸຈສິ;

ນ ຕາທິສີ ອຣຫຕິ ອາສນູທກໍ, ກຸໂຕ ສຸສາ ຄຈຸຉ ນ ມຍຸຫ ຣຸຈຸຈສີ’’ຕິ។

ຕຕ្ថ ທານນຸຕິ ທສວຕຸຖຸກໍ ປຸລຸລເຈຕນໍ។ ທມນຸຕິ ອິນຸທຸຣິຍທມນໍ។ ຈາຄນຸຕິ ເທຍຸຍສມຸມປຣິຈຸຈາຄໍ។ ສໍຍມນຸຕິ ສີລໍ។ ອາທາຍ ສທຸສາຍາຕິ ‘‘ເອຕານິ ທານາທີນິ ມຫານິສໍສານີ ກຕຸຕພຸພານີ’’ຕິ ວທຕໍ ວຈນໍ ສທຸສາຍ ອາທິຍິຕຸວາປີ ກໂຣນຸຕິ ເອກທາ។ ກູຜນຸຕິ ຕຸລາກູຜາທິກໍ ວາ ຄາມກູຜາທິກໍ ກມຸມໍ ວາ។ ກໂຣນຸຕິ ເຫເກຕິ ເອເກ ມນຸສຸສາ ເອວຣູເປສຸ ນາມ ກາເລສຸ ອິເມສຸລຸຈ ອຕຸຖາຍ ເຖຍຸຍາທີນີ ກຕຸຕພຸພານີຕິ ເກສຸລຸຈິ ວຈນໍ ສທຸທຫິຕຸວາ ເອຕານິປີ ກໂຣນຸຕິ។ ປຸນ ວິຈຸຈຸຕາ ຕຍາຕິ ປຸນ ຕຍາ ວິສຸຕຸຕາ ສາວຊຊທຸກຸຂວິປາກາເນຕານີ ນ ກຕຸຕພຸພານີຕິ ວທຕໍ ວຈນໍ ອປຕຸຕິຍາຍິຕຸວາປີ ກໂຣນຸຕິ។ ອິຕິ ຕວ ວເສນ ສາວຊຊມຸປີ ອນວຊຊມຸປີ ກເຣຍຸຍາສິ ວທຕິ។

ສທິສີສູຕີ ຊາຕິໂຄຕຸຕສີລາທີທີ ສທິສີສຸ។ ເປກຸຂວາຕິ ເປກຸຂາ ວຸຈຸຈຕິ ຕຄຫາ, ສຕຄຸໂທຕິ ອຕຸໂຖ។ ລມຸທນຸຕິ ລມຸທຣາຄໍ។ ກໂຣຕິ ສທຸສມຸຕິ ກຸມຸກາທາສີຍາປີ ວຈເນ ສທຸສັ ກໂຣຕິ, ຕສຸສາ ''ອທໍ ຕຸມຸຫາກໍ ອີທໍ ນາມ ອຸປກາຣໍ ກຣີສຸສາມີ''ຕິ ວທນຸຕິຍາ ປຕຸຕິຍາຍິຕຸວາ ກຸລິຕຸຖິໂຍປີ ລທຸເທຕຸວາ ຕເມວ ປຜິເສວຕິ, ອສຸກາ ນາມ ຕຸມຸເທສຸ ປຜິພທຸສຈິຕຸຕາຕິ ກຸມຸກາທາສີຍາປີ ວຈເນ ສທຸສັ ກຕຸວາວ ປຣທາຣໍ ເສວຕິ។ ຕຸວເມວ ສທຸເສ ປຣທາຣເສວິນີຕິ ຍສຸມາ ຕໍ ຕໍ ປຕຸຕິຍາຍິຕຸວາ ຕວ ວເສນ ປຣທາຣໍ ເສວນຸຕິ ປາປີ ກໂຣນຸຕິ ກຸສລໍ ຊທນຸຕິ, ຕສຸມາ ຕຸວເມວ ປຣທາຣເສວິນີ ຕຸວໍ ປາປານີ ກໂຣສີ, ກຸສລມຸປີ ຣິລຸຈສີ, ນຕຸຖິ ຕຍາ ສມາ ໂລກວິນາສິກາ ປາປຂມຸມາ, ຄຈຸລ ນ ເມ ຣຸຈຸຈສີຕິ។

ສາ ຕຕຸເຖວ ອນຸຕຣຫາຍິ។ ໂກສີໂຍປີ ອຸຕຸຕຣໂຕ ຖິຕາຍ ທີຣິຍາ ສທຸທີ ສລຸລປນຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍມາທ –

໘໕໔។

''ຊີພລຸລຣຕຸຕີ ອຣຸຕສຸມິມູຫເຕ, ຍາ ທິສຸສຕິ ອຸຕຸຕມຣູປວຕຸຕີນີ;

ຕຫູປມາ ມໍ ປຜິກາສີ ເທວເຕ, ອາຈິກຸຂ ເມ ຕຸວໍ ກຕມາສີ ອຈຸລຣາ។

໘໕໕។

''ກາລຸອາ ນິທາເພຣີວ ອຄຸຄິຊາຣີວ, ອນິເລຣິຕາ ໂລຫິຕປຕຸຕມາລີນີ;

ກາ ຕິຍຸຖສີ ມນຸທມີຄາວໂລກຍໍ, ກາເສສມານາວ ຄີຣໍ ນ ມຸລຸຈສີ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ຊີພລຸລຣຕຸຕີນຸຕິ ປຈຸລິມຣຕຸຕີ, ຣຕຸຕິປຣິໂຍສາເນຕິ ອຕຸໂຖ។ ອູຫເຕຕິ ອຣຸເຄ ຂຸຄຸຄເຕ។ ຍາຕິ ຍາ ປຸຣຕຸຖິມາ ທິສາ ຣຕຸຕສຸວຕຸຕຕາຍ ອຸປຸປມຣູປຂຣາ ຫຸຕຸວາ ທິສຸສຕິ។ ກາລຸອາ ນິທາເພຣີວາຕິ ນິທາພສເມ ກາລຸອວລຸລີ ວິຍ។ ອຄຸຄິຊາຣີວາຕິ ອຄຸຄິຊາລາ ອີວ, ສາປີ ນິຊຊາມເຂຕຸເຕສຸ ຕຣຸເຕົາຍຸຖິຕກາລຸອວລຸລີ ວິຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ໂລຫິຕປຕຸຕມາລີນີຕິ ໂລຫິຕວຕຸເຕຫິ ປຕຸເຕຫິ ປຣິວຸຕາ។ ກາ ຕິຍຸຖສີຕິ ຍຖາ ສາ ຕຣຸຕກາລຸອວລຸລີ ວາເຕຣິຕາ ວິລາສມານາ ໂສກມານາ ຕິຍຸຖຕິ, ເອວໍ ກາ ນາມ ຕຸວໍ ຕິຍຸຖສີ។ ກາເສສມານາວາຕິ ມຍາ ສທຸທີ ກາສິຕຸກາມາ ວິຍ ໂຫສີ, ນ ຈ ຄີຣໍ ມຸລຸຈສີ។

ຕໂຕ ສາ ຄາຖມາທ –

໘໕໖។

''ທີຣາທ ເທວີ ມນຸເຊທີ ປູຊີຕາ, ອປາປສຕຸຕູປນິເສວິນີ ສທາ;

ສຸສາວິວາເທນ ຕວນຸຕິມາຄຕາ, ສາທໍ ນ ສກຸໂກມີ ສຸສມຸປີ ຍາຈິຕຸໍ;

ໂກປີນຣູປາ ວິຍ ຍາຈນິຕຸຖິຍາ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ທີຣາທນຸຕິ ທີຣີ ອທໍ។ ສຸສມຸປີຕິ ສາ ອທໍ ສຸສາໂກຊນໍ ຕໍ ຍາຈິຕຸມຸປີ ນ ສກຸໂກມີ។ ກີກາຣຕາ? ໂກປີນຣູປາ ວິຍ ຍາຈນິຕຸຖິຍາ, ຍສຸມາ ອິຕຸຖິຍາ ຍາຈນາ ນາມ ໂກປີນຣູປາ ວິຍ ຣທສຸສງຄວິວຣຕສທິສາ ໂຫຕິ, ນິລຸລຊຊາ ວິຍ ໂຫຕີຕິ ອຕຸໂຖ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຕາປໂສ ທຸເວ ຄາຖາ ອກາສີ –

໔໕໗။

‘‘ສມ္ເມນ ສາເຍນ ສຸຄຕ္ເຕ ລຈ္ဆສິ, ເອໂສ ຫິ ສມ္ໂມ ນ ຫິ ຍາຈນາ ສຸສາ။

ຕံ ຕံ ອຍາຈນ္ຕິມຫံ ນິມນ္ຕເຍ, ສຸສາຍ ຍສ္ຈິຈ္ဆສິ ຕມ္ປိ ຫມ္ມິ ເຕ။

໔໕໘။

‘‘ສາ ຕ္ວံ ມຍາ ອຊ္ຊ ສກမ္ຫိ ອສ္သເມ, ນິມນ္ຕິຕາ ກဉ္ຈນເວລ္ລິວິຄ္ຄເຫ;

ຕຸວສ္ຫິ ເມ ສພ္ພຣເສຫິ ປູຊິຍາ, ຕံ ປູຊຍິຕ္ວານ ສຸສမ္ປິ ອສ္နິເຍ’’ຕິ။

ຕတ္ຖ ສမ္ເມນາຕິ ສກາເວນ။ ສາເຍນາຕິ ກາຣເນນ။ ນ ຫິ ຍາຈນາ ສຸສາຕິ ນ ຫິ ຍາຈນາຍ ສຸສາ ລဗ္ກາຕິ, ເຕເນວ ກາຣເນນ ອິຕຣາ ຕິສ္ໂສ ນລກີສ္။ ຕံ ຕນ္ຕິ ຕສ္မາ ຕံ။ ຍສ္ຈິຈ္ဆສီຕິ ນ ເກວລံ ນິມນ္ເຕມິເຍວ, ຍສ္ຈ ສຸສံ ອິຈ္ဆສິ, ຕမ္ປິ ຫມ္ມິ ເຕ။ ກဉ္ຈນເວລ္ລິວິຄ္ຄເຫຕິ ກဉ္ຈນຣາສິສສິຣີກສຣີເຣ။ ປູຊິຍາຕິ ນ ເກວລံ ສຸສາຍ, ອນ္ເສຫິປິ ສພ္ພຣເສຫິ ຕ္ວံ ມຍາ ປູເຊຕພ္ພຍုຕ္ຕກາວ။ ອສ္ນິເຍຕິ ຕံ ປູເຊຕ္ວາ ສເຈ ສຸສາຍ ອວເສສံ ກວິສ္ສຕິ, ອຫမ္ປິ ກုສ္ຊິສ္သາມິ။

ຕໂຕ ອປຣາ ອກິສမ္ພုຫ္ຄາຖາ –

໔໕໙။

‘‘ສາ ໂກສິເຍນານຸມຕາ ຊຸຕິມຕາ, ອຫ္ສາ ຫີຣິ ຣမ္မံ ປາວີສິ ຍສ္သມံ;

ອုທກວန္ຕံ ဖລມຣິຍປູຊິຕံ, ອປາປສຕ္ຕູປນິເສວິຕံ ສທາ။

໔໖໐။

‘‘ຣຸກ္ຂຄ္ຄຫານາ ພຫຸເກຕ္ຖ ປုပ္ဖိຕາ, ອမ္ພາ ປິຍາລາ ປນສາ ຈ ກິສုກາ;

ໂສກဉ္ຊນາ ໂລຫ္ທມໂຖປິ ປທ္ມກາ, ເກກາ ຈ ກງຄາ ຕິລກາ ສုပ္ပုပ္ဖိຕາ။

໔໖໑။

‘‘ສາລາ ກເຣຣີ ພຫຸເກຕ္ຖ ຊမ္ພုໂຍ, ອສ္သຕ္ຖນိຄ္ໂຣສມနຸກເວຕສາ;

ອုທ္ທາລກາ ປາဋລີ ສິနຸທຸວາຣກາ, မນုଞ္ဉຄຕ္ສາ မုຈລိနຸທເກຕກາ။

໔໖໒။

‘‘ຫເຣຕຸກາ ເວລຸຊກາ ເກຕຸ ຕິນ္ທုກາ, ສາມາກນີວາຣມໂຖປິ ຈີນກາ;

ໂມຈາ ກທລີ ພຫຸເກຕ္ຖ ສາລິໂຍ, ປວີຫໂຍ ອາກູຊີໂນ ຈ ຕဏ္ဍုລາ။

໘໖໓.

“ຕສ຺ເສວຸຕ຺ຕຣປສ຺ເສນ, ຊາຕາ ໂປກ຺ຂຣຓີ ສິວາ;

ອກກ຺ກສາ ອປພ຺ຠາຣາ, ສາທຸ ອປ຺ປຏິຄນ຺ຘິກາ.

໘໖໔.

“ຕຕ຺ຖ ມຈ຺ຉາ ສນ຺ນິຣຕາ, ເຂມິໂນ ພຫຸໂຠຊນາ;

ສິງ຺ຄູ ສວງ຺ກາ ສໍກຸລາ, ສຕວງ຺ກາ ຈ ໂຣຫິຕາ;

ອາຬິຄຄ຺ຄຣກາກິຓ຺ຓາ, ປາຐີນາ ກາກມຈ຺ຉກາ.

໘໖໕.

“ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂີ ສນ຺ນິຣຕາ, ເຂມິໂນ ພຫຸໂຠຊນາ;

ຫໍສາ ໂກຎ຺ຈາ ມຍູຣາ ຈ, ຈກ຺ກວາກາ ຈ ກຸກ຺ກຸຫາ;

ກຸຓາລກາ ພຫູ ຈິຕ຺ຣາ, ສິຂຓ຺ຑີ ຊີວຊີວກາ.

໘໖໖.

“ຕຕ຺ຖ ປານາຍ ມາຍນ຺ຕິ, ນານາ ມິຄຄຓາ ພຫູ;

ສີຫາ ພ຺ຍຄ຺ຆາ ວຣາຫາ ຈ, ອຈ຺ຉໂກກຕຣຈ຺ຉໂຍ.

໘໖໗.

“ປລາສາທາ ຄວຊາ ຈ, ມຫິໍສາ ໂຣຫິຕາ ຣຸຣູ;

ເອເຓຍ຺ຍາ ຈ ວຣາຫາ ຈ, ຄຓິໂນ ນີກສູກຣາ;

ກທລີມິຄາ ພຫຸເກຕ຺ຖ, ພິຬາຣາ ສສກຓ຺ຓິກາ.

໘໖໘.

“ຉມາຄິຣີ ປຸປ຺ຜວິຈິຕ຺ຣສນ຺ຖຕາ, ທິຊາຠິຆຸຏ຺ຐາ ທິຊສງ຺ຆເສວິຕາ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຊຸຕິມຕາຕິ ອານຸຠາວສມ຺ປນ຺ເນນ. ປາວິສີ ຍສ຺ສມນ຺ຕິ ປາວິສີ ອສ຺ສມໍ, ຍ-ກາໂຣ ພ຺ຍຎ຺ຊນສນ຺ຘິກໂຣ. ອຸທກວນ຺ຕນ຺ຕິ ເຕສຸ ເຕສຸ ຐາເນສຸ ອຸທກສມ຺ປນ຺ນໍ. ຜລນ຺ຕິ ອເນກຜລສມ຺ປນ຺ນໍ. ອຣິຍປູຊິຕນ຺ຕິ ນິວຣຓໂທສຣຫິເຕຫິ ຌານລາຠີຫິ ອຣິເຍຫິ ປູຊິຕໍ ປສຕ຺ຖໍ. ຣຸກ຺ຂຄ຺ຄຫນາຕິ ປຸປ຺ຜູປຄຜລູປຄຣຸກ຺ຂຄຫນາ. ໂສກຎ຺ຊນາຕິ ສິຖ຺ຖຸຣຸກ຺ຂາ. ໂລທ຺ທມໂຖປີ ປທ຺ສກາຕິ

ໂລທຸທຣຸກ຺ຂາ ຈ ປທຸມຣຸກ຺ຂາ ຈ។ ເກກາ ຈ ກາຄາຕິ ເອວໍນາມກາ ຣຸກ຺ຂາ ເອວ។ ກເຣຣີຕິ ກເຣຣີຣຸກ຺ຂາ។ ອຸທ຺ທາລກາຕິ ວາຕຆາຕກາ។ ມຸຈລິນ຺ທເກຕກາຕິ ມຸຈລິນ຺ທາ ຈ ປຌ຺ຈວິຌເກຕກາ ຈ។ ໜເຣຕຸກາຕິ ອປຣຕ຺ຕຊາຕີ។ ເວລຸອຸກາຕິ ວໍສເກທກາ។ ເກຕູຕິ ອຣຌ຺ຌມາສາ។ ຕິນ຺ທຸກາຕິ ຕິມ຺ພຣຸຣຸກ຺ຂາ។ ຈີນກາຕິ ຊຸທ຺ທກຣາຊມາສາ។ ໂມຈາຕິ ອຎ຺ຖິກກທລີໂຍ។ ສາລີໂຍຕິ ນານປ຺ປ຺ການຣາ ຊາຕສ຺ສຣໍ ອຸປ຺ນິສ຺ສາຍ ຊາຕາ ສາລີໂຍ។ ປວິຫໂຍຕິ ນານປ຺ປ຺ການຣາ ວິຫໂຍ។ ອາກູຊີໂນຕິ ກຸຊປ຺ຕ຺ຕາ។ ຕຕ຺ຫຸລາຕິ ນິກ຺ກຸຕ຺ຫກຖຸສານິ ສຍໍຊາຕຕຕ຺ຫຸລສີສານິ។

ຕສ຺ເສວາຕິ, ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ເສວ ອສ຺ສມສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣທິສາກາເຄ។ ໂປກ຺ຂຣຕີຕິ ປຌ຺ຈວິຌປທຸມສຌ຺ຉນ຺ນາ ຊາຕສ຺ສຣໂປກ຺ຂຣຕີ។ ອກກ຺ກສາຕິ ມຈ຺ຉສິປ຺ປິກເສວາລາທິກກ຺ກສຣຫິຕາ។ ອປ຺ພ຺ການຣາຕິ ອຈ຺ຉີນ຺ນຕຍາ ສມຕິຕ຺ຖາ។ ອປ຺ປ຺ຜິຄນ຺ຌີກາຕິ ອປ຺ຜິກ຺ກູລຄນ຺ເຌນ ອຸທເກນ ສມນ຺ນາຄຕາ។ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ។ ເຂມິໂນຕິ ອກຍາ។ ‘‘ສີງຄູ’’ຕິອາທີນິ ເຕສໍ ມຈ຺ຉານໍ ນາມານິ។ ກຸຕາລກາຕິ ໂກກິລາ។ ຈິຕ຺ຣາຕິ ຈິຕ຺ຣປ຺ຕ຺ຕາ។ ສິຂຕ຺ຫີຕິ ອຸຎ຺ຖິຕສິຂາ ໂມຣາ, ອຌ຺ເຌປີ ວາ ມຕ຺ຖເກ ຊາຕສິຂາ ປກ຺ຂິໂນ។ ປານາຍ ມາຍນ຺ຕີຕິ ປານາຍ ອາຍນ຺ຕິ។ ປລາສາທາຕິ ຂຄ຺ຄາ។ ຄວຊາຕິ ຄວຍາ។ ຄຕິໂນຕິ ໂຄກຕ຺ຕາ។ ກຕ຺ຕິກາຕິ ກຕ຺ຕິກມິຄາ។ ຉມາຄີຣີຕິ ກູມີສມປ຺ຕ຺ຖຍາ ປິຍ຺ຖິປາສາຕາ។ ປຸປ຺ຜວິຈິຕ຺ຣສນ຺ຖຕາຕິ ວິຈິຕ຺ຣປຸປ຺ຜສນ຺ຖຕາ។ ທິຊາກິຌຸຎ຺ຖາຕິ ມຌຸຣສ຺ສເຣທີ ທິເຊທີ ອກິຌຸຎ຺ຖາ។ ເອວຣູປາ ຕຕ຺ຖ ກູມິປ຺ພ຺ພຕາຕິ ເອວໍ ກຄວາ ໂກສິຍສ຺ສ ອສ຺ສມໍ ວຕ຺ເຕຕີ។

ອິທານິ ທີຣິເທວີຍາ ຕຕ຺ຖ ປວິສນາທີນິ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫ –

໔໖໙។

‘‘ສາ ສຸຕ຺ຕຈາ ນີລທຸມາກິລມ຺ພິຕາ, ວິຊ຺ຊູ ມຫາເມຆຣິວານຸປ຺ຊ຺ຊຖ;

ຕສ຺ສາ ສຸສມ຺ພນ຺ຌສິຣໍ ກຸສາມຍໍ, ສຸຈີ ສຸຄນ຺ຌໍ ອຊີນູປເສວິຕໍ;

ອຕ຺ຣິຈ຺ຈ ໂກຈ຺ຉໍ ທີຣີເມຕທພ຺ຣວີ, ນິສີທ ກລ຺ຍາຕີ ສຸຂຍິທມາສນໍ។

໔໗໐។

‘‘ຕສ຺ສາ ຕທາ ໂກຈ຺ຉຄຕາຍ ໂກສີໂຍ, ຍທິຈ຺ຉມານາຍ ຊຍາຊິນນ຺ຌໂຣ;

ນເວທີ ປຕ຺ເຕທີ ສຍໍ ສໜູທກໍ, ສຸຌາກິຫາສີ ຕຸຣິໂຕ ມຫາມຸນີ។

໔໗໑។

‘‘ສາ ຕໍ ປຕິຄ຺ຄຍ຺ຫ ອຸໂກທີ ປາຕິກິ, ອິຈ຺ຈພ຺ຣວີ ອຕ຺ຕມນາ ຊຍາຌຣໍ;

ໜນ຺ທາໜໍ ເອຕຣທີ ປູຊິຕາ ຕຍາ, ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ ພ຺ຣຫ຺ເມ ຕິທິວໍ ຊິຕາວິນີ។

໔໗໔។

‘‘ສາ ໂກສິເຍນານຸມຕາ ຊຸຕິມຕາ, ອຸທີຣິຕາ ວຕ຺ຕມເທນ ມຕ຺ຕາ;

ສກາເສ ຄນ຺ຕ຺ວານ ສໜສ຺ສຈກ຺ຂຸໂນ, ອຍໍ ສຸຌາ ວາສວ ເທທີ ເມ ຊຍໍ។

໔໗໕។

‘‘ຕເມນ ສກ຺ໂກປິ ຕທາ ອປູ໊ຊຍິ, ສຫິນ຺ທເທວາ ສຸຣກລ຺ຍມ຺ຕຕມໍ;

ສາ ປ໊ລ຺ຊລີ ເທວມນຸສ຺ສປູຊິຕາ, ນວມ຺ຫິ ໂກຈ຺ຉມ຺ຫິ ຍທາ ອຸປາວິສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຸຕ຺ຕຈາຕິ ສຸຈ຺ຉວີ។ ນີລທ຺ມາກິລມ຺ພິຕາຕິ ນີເລສຸ ທ຺ເມສຸ ອກິລມ຺ພິຕາ ຫຸຕ຺ວາ, ຕໍ ຕໍ ນີລທ຺ມສາຂໍ ປຣາມສນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຫາເມຆຣີວາຕິ ເຕນ ນິມນ຺ຕິຕາ ມຫາເມຆວິຊ຺ຊຸ ວິຍ ຕສ຺ສ ຕໍ ອສ຺ສມໍ ປາວິສີ។ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສາ ຫິຣິຍາ។ ສຸສມ຺ພນ຺ຘສິຣນ຺ຕີ ສຸຍຄ຺ຄ ສມ຺ພນ຺ຘສີສໍ។ ກຸສາມຍນ຺ຕີ ອຸສີຣາທິມິສ຺ສກກຸສຕິຓມຍໍ។ ສຸຄນ຺ຘນ຺ຕີ ອຸສີເຣນ ເຈວ ອລ຺ເລນ ສຸຄນ຺ຘຕິເລນ ຈ ມິສ຺ສກຕ຺ຕາ ສຸຄນ຺ຘໍ។ ອຊິນູປເສວິຕນ຺ຕີ ອຸປຣິອຕ຺ຖເຕນ ອຊິນຈມ຺ເມນ ອຸປເສວິຕໍ។ ອຕ຺ຣິຈ຺ຈ ໂກຈ຺ຉນ຺ຕີ ເອວຣູປໍ ໂກຈ຺ຉາສນໍ ປຕ຺ຕສາລທ຺ວາເຣ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ។ ສຸຂຍິທມາສນນ຺ຕີ ສຸຂໍ ນິສີທ ອິທມາສນນ຺ຕີ។

ຍນ຺ຕີ ຍາວທຕ຺ຖໍ។ ອິຈ຺ຉມານາຍາຕິ ສຸຂໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕີຍາ។ ນເວທີ ປຕ຺ເຕທີຕິ ຕງ຺ຂຓລ຺ເລວ ໂປ໊ກ຺ຂຣຕ຺ໂຕ ອາກເຕທີ ອລ຺ລປທ຺ມີ ນີປຕ຺ເຕທີ។ ສຍນ຺ຕີ ສຫຕ຺ເຖນ។ ສຫູທກນ຺ຕີ ທກ຺ຂິໂຓທກສຫິຕໍ។ ສຸຂາກິຫາສີຕິ ສຸຂໍ ອກິຫຣີ។ ຕຸຣິໂຕຕິ ໂສມນສ຺ສເວເຄນ ຕຸຣິໂຕ។ ຫນ຺ທາຕິ ວວສ຺ສຄ຺ຄຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ។ ຊິຕາວີນີຕິ ວິຊຍປ຺ປຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ។

ອນຸມຕາຕິ ອິທານິ ຍຖາຣຸຈີ ຄຈ຺ຉາຕິ ອນຸລ຺ຍາຕາ។ ອຸທີຣິຕາຕິ ຕິທສປ຺ຸຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກ຺ກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຍໍ ສຸຂາຕິ ອຸທີຣຍີ។ ສຸຣກລ຺ຍນ຺ຕີ ເທວສີຕຣໍ។ ອຸຕ຺ຕມນ຺ຕີ ປວຣໍ។ ສາ ປ໊ລ຺ຊລີ ເທວມນຸສ຺ສປູຊິຕາຕິ ປ໊ລ຺ຊລີ ເທເວທີ ຈ ມນຸສ຺ເສທີ ຈ ປູຊິຕາ។ ຍທາຕິ ຍທາ ນິສີທນຕ຺ຖາຍ ສກ຺ເກນ ທາປິເຕ ນເວ ກລ຺ຈນປິຄ຺ສງ຺ຂາເຕ ໂກຈ຺ເຉ ສາ ອຸປາວິສີ, ຕທາ ນໍ ຕຕ຺ຖ ນິສິນ຺ນໍ ສກ຺ໂກ ຈ ເສສເທວຕາ ຈ ປາຣິຈ຺ຉຕ຺ຕກປ຺ປ຺ຜາທີທີ ປູຊຍີສຸ។

ເອວໍ ສກ຺ໂກ ຕໍ ປູເຊຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ – ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ກາຣເຓນ ໂກສີໂຍ ເສສານໍ ອທຕ຺ວາ ອິມິສ຺ສາວ ສຸຂໍ ອທາສີ’’ຕິ។ ໂສ ຕສ຺ສ ກາຣຓສ຺ສ ຊານນຕ຺ຖາຍ ປຸນ ມາຕລີ ເປເສສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ອາວິ ກໂຣນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໗໔។

‘‘ຕເມວ ສໍສີ ປຸນເທວ ມາຕລີ, ສຫສ຺ສເນຕ຺ໂຕ ຕິທສານມິນ຺ໂທ;

ຄນ຺ຕ຺ວານ ວາກ຺ຍໍ ມມ ພ຺ຣູຫິ ໂກສີຍໍ, ອາສາຍ ສທ຺ຘາ ສີຣິຍາ ຈ ໂກສິຍ;

ຫິຣີ ສຸຂໍ ເກນ ນລຕ຺ຖ ເຫຕຸນາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສໍສີຕິ ອກາສີ។ ວາກ຺ຍໍ ມມາຕິ ມມ ວາກ຺ຍໍ ໂກສີຍໍ ພ຺ຣູຫີ។ ອາສາຍ ສທ຺ຘາ ສີຣິຍາ ຈາຕິ ອາສາໂຕ ຈ ສທ຺ຘາໂຕ ຈ ສີຣິໂຕ ຈ ຫິຣີເຍວ ເກນ ເຫຕຸນາ ສຸຂມລຕ຺ຖາຕິ។

ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສມ຺ປຕິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເວຊຍນ຺ຕຣຖມາຣຸຍ຺ຫ ອຄມາສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໗໕។

‘‘ຕໍ ສຸປ຺ລວຕ຺ຖໍ ອຸທຕາຣຍີ ຣຖໍ, ທທ຺ທລ຺ລມານໍ ອຸປກາຣິຍສາທິສໍ;

ຊມ຺ໂພນທີສໍ ຕປເນຍ຺ຍສນ຺ນິກໍ, ອລງ຺ກຕໍ ກລ຺ຈນຈິຕ຺ຕສນ຺ນິກໍ។

໔໗໖។

‘‘ສຸວຕຸຕາຈນຸເທຕຸຖ ພຫູ ນິປາຕິຕາ, ຫຕຸຖີ ຄວາສຸສາ ກິກິພຸຍຄຸໝທິປີໂຍ;

ເອເຕາຍຸຍກາ ລງໝເຍຕຸຖ ປກຸຂິໂນ, ມິເຄຕຸຖ ເວລຸອຸຣິຍມຍາ ຍຸຂາ ຍຸຕາ.

໘໗໗.

‘‘ຕຕຸຖສຸສຣາຊຫຣໂຍ ອໂຍຊຸຍຸ, ທສສຕານິ ສຸສຸນາຄສາທິເສ;

ອລງກເຕ ກລຸຈນຊາລຸຣຈຸລເທ, ອາເວລຸອິເນ ສທຸທຄເມ ອສງຄິເຕ.

໘໗໘.

‘‘ຕໍ ຍານເສຍຸຖໍ ອກິຣຸຍຸຫ ມາຕລີ, ທິສາ ອີມາໂຍ ອກິນາທຍິຕຸຖ;

ນກລຸຈ ເສລລຸຈ ວນປຸປຕິນິລຸຈ, ສສາຄຣໍ ປພຸຍຖຍິຕຸຖ ເມທິນີ.

໘໙໙.

‘‘ສ ຂິປຸປເມວ ອຸປຄມຸມ ອສຸສມໍ, ປາວາຣເມກໍສກໂຕ ກຕລຸຊລີ;

ພຫຸສຸສຸຕໍ ວຸທຸສໍ ວິນີຕວນຸຕໍ, ອິຈຸຈພຸຣວີ ມາຕລີ ເທວພຸຣາຫຸມຕໍ.

໘໙໐.

‘‘ອິນຸທສຸສ ວາກຸຍໍ ນິສາເມຫິ ໂກສິຍ, ທູໂຕ ອຫໍ ປຸຈຸຈຕິ ຕໍ ປຸຣິນຸທໂທ;

ອາສາຍ ສທຸຂາ ສີຣິຍາ ຈ ໂກສິຍ, ຫິຣີ ສຸຂໍ ເກນ ມລຕຸຖ ເຫຕຸນາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຕໍ ສຸປຸລວຕຸຖນຸຕິ ຕໍ ເວຊຍນຸຕຣຖໍ ສຸເຂນ ປຸລວນຕຸຖໍ. ອຸທຕາຣຍີຕິ ອຸຕຸຕາເຣສີ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ຄມນສຊຸຊມກາສີ. ອຸປ ກາຣີຍສາທິສນຸຕິ ອຸປກຣຕາກາຕຸເທຫິ ສທິສໍ, ຍຖາ ຕສຸສ ອຄຸຄິສີຂາຍ ສມານວຕຸຕານິ ອຸປກຣຕານິ ຊລນຸຕິ, ຕເຖວ ຊລິຕນຸ ຕິ ອຕຸໂຖ. ຊມຸໂພນທີສນຸຕິ ຊມຸພຸນທສງຂາຕໍ ຣຕຕສຸວຕຸຕມຍໍ ອີສໍ. ກລຸຈນຈີຕຸຕສນຸນິກນຸຕິ, ກລຸຈນມເຍນ ສຕຕຣຕນວິຈິຕຸເຕນ ອພຸຄມງຄເລນ ສມນຸນາຄຕໍ. ສຸວຕຸຕາຈນຸເທຕຸຖາຕິ ສຸວຕຸຕມຍາ ຈນຸທກາ ເອຕຸຖ ຣເຖ. ຫຕຸຖີຕິ ສຸວຕຸຕຣຊຕມຕີມຍາ ຫຕຸຖີ. ຄວາທິສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ລງໝເຍຕຸຖ ປກຸຂິໂນຕິ ເອຕຸຖ ຣເຖ ລງໝມຍາ ນານາຣຕນມຍາ ປກຸຂິຄຕາປີ ປຕິປາຕິຍາ ກິຕາ. ຍຸຂາ ຍຸຕາຕິ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ຍຸເຄນ ສທຸຂີ ຍຸຕຸຕາ ຫຸຕຸວາ ທສຸສີຕາ.

ອສຸສຣາຊຫຣໂຍຕິ ຫຣິວຕຸຕມໂນມຍອສຸສຣາຊາໂນ. ສຸສຸນາຄສາທິເສຕິ ພລສມຸປຕຸຕິຍາ ຕຣຸຕນາຄສທິເສ. ກລຸຈນຊາ ລຸຣຈຸລເທຕິ ກລຸຈນຊາລມເຍນ ອຸຣຈຸລທາລງກາເຣນ ສມນຸນາຄເຕ. ອາເວລຸອິເນຕິ ອາເວລຸອສງຂາເຕຫິ ກຕຸຕາລງກາເຣຫິ ຍຸຕຸເຕ. ສທຸທຄເມຕິ ປໂຕທປຸປຫາຣໍ ວິນາ ສທຸທມຕຸເຕເນວ ຄມນສີເລ. ອສງຄິເຕຕິ ນິສຸສງເຄ ສີໝຊເວ ເອວຣູເປ ອສຸສຣາເຊ ຕຕຸຖ ໂຍເຊສຸນຸຕິ ອຕຸໂຖ.

ອກິນາທຍິຕຸຖາຕິ ຍານສທຸເທນ ເອກນິນຸນາທໍ ອກາສີ. ວນປຸປຕິນິລຸຈາຕິ ວນປຸປຕິນີ ຈ ວນສຕຸເທ ຈາຕິ ອຕຸໂຖ. ປພຸຍຖຍິຕຸຖາຕິ ກມຸປຍິຕຸຖ. ຕຕຸຖ ອາກາສຍຸຖກວິມານກມຸປເນນ ນກກມຸປນໍ ເວທິຕພຸພໍ. ປາວາຣເມກໍສກໂຕຕິ ເອກໍສກຕ

ປາວາຣທິພຸພວຕຸໂຖ។ ວຸທฺສນฺຕິ ຄຸຕວຸທຸສໍ។ ວິນິຕວນฺຕນฺຕິ ວິນິເຕນ ອາຈາຣວຕฺເຕນ ສມນฺນາຄຕํ។ ອິຈฺຈພฺຣວີຕິ ຣຖํ ອາ
ກາເສ ຖເປຕฺວາ ໂອຕຣິຕฺວາ ເອວํ ອພฺຣວີ។ ເທວພฺຣາຫฺມຕານฺຕິ ເທວສມํ ພฺຣາຫฺມຕํ។

ໂສ ຕສฺສ ວຈນํ ສุຕฺວາ ຄາຖມາຫ –

໔໗໑។

‘‘ອນฺສາ ສີຣີ ມํ ປຝິກາຕິ ມາຕລີ, ສທฺສາ ອນິຈฺຈາ ປນ ເທວສາຣຖີ។

ອາສາ ວິສํວາທິກສมฺມຕາ ຫິ ເມ, ຫິຣີ ຈ ອຣິຍມฺຫີ ຄຸເຓ ປຕິຊฺຖິຕາ’’ຕິ។

ຕຕฺຖ ອນฺສາຕິ ສິປฺປາທິສມฺປนฺເນປີ ອສมฺປนฺເນປີ ກຊนໂຕ ‘‘ອນฺສາ’’ຕິ ມํ ປຝິກາຕິ។ ອນິຈฺຈາຕິ ສທฺສາ ປນ ຕํ ຕํ ວຕฺຖํ ປ
ຫາຍ ອລฺລສฺມີ ອລฺລສฺມີ ອຸປฺປຊฺຊนໂຕ ຫຸຕฺວາ ອກາວາກາເຣນ ‘‘ອນິຈฺຈາ’’ຕິ ມํ ປຝິກາຕິ។ ວິສํວາທິກສมฺມຕາຕິ ອາສາ
ປນ ຍສฺມາ ສນຕຸຖິກາ ນາວາຍ ສມຸທฺທํ ປກฺຂนฺທິຕฺວາ ວິນฺຊຖປາກຕາ ເອນฺຕິ, ຕສฺມາ ‘‘ວິສํວາທິກາ’’ຕິ ມํ ປຝິກາຕິ។
ອຣິຍມฺຫີ ຄຸເຓຕິ ຫິຣີ ປນ ຫິໂຣຕฺຕປฺປສກາວສງฺຂາເຕ ປຣິສຸທฺເຂ ອຣິຍຄຸເຓ ປຕິຊฺຖິຕາຕິ។

ອິທານິ ຕສฺສາ ຄຸຓํ ວຓฺເຓນฺໂຕ ອາຫ –

໔໗໔។

‘‘ກຸມາຣີໂຍ ຍາຈິມາ ໂຄຕฺຕຣກฺຂິຕາ, ຊິຓฺຓາ ຈ ຍາ ຍາ ຈ ສກຕฺຕຸອິຕฺຖິໂຍ;

ຕາ ສນฺທຣາຄํ ປຸຣິເສສຸ ອຸຄฺຄຕํ, ຫິຣິຍາ ນິວາເຣນฺຕິ ສຈິຕฺຕມຕฺຕໂນ។

໔໗໕។

‘‘ສງฺຄາມສີເສ ສຣສຕฺຕິສํຍຸເຕ, ປຣາຊິຕານํ ປຕຕํ ປລາຍິນํ;

ຫິຣິຍາ ນິວຕฺຕນฺຕິ ຊຫิຕฺວ ຊີວິຕํ, ເຕ ສมฺປຝິຈฺຊນฺຕິ ປຸນາ ຫິຣີມນາ។

໔໗໖។

‘‘ເວລາ ຍຖາ ສາຄຣເວຄວາຣິນີ, ຫິຣາຍ ຫິ ປາປຊນํ ນິວາຣິນີ;

ຕํ ສພฺພໂລເກ ຫິຣິມຣິຍປູຊິຕํ, ອິນฺທສฺສ ຕํ ເວທຍ ເທວສາຣຖີ’’ຕິ។

ຕຕฺຖ ຊິຓฺຓາຕິ ວິຊວາ។ ສກຕฺຕູຕິ ສສາມິກາ ຕຣຸຓີຕฺຖິໂຍ។ ອຕฺຕໂນຕິ ຕາ ສພฺພາປີ ປຣປຸຣິເສສຸ ອຕฺຕໂນ ຊນฺທຣາຄํ ອຸຄฺຄ
ຕํ ວິທິຕฺວາ ‘‘ອຍຸຕฺຕເມຕํ ອມฺຫາກ’’ນฺຕິ ຫິຣິຍາ ສຈິຕฺຕํ ນິວາເຣນฺຕິ, ປາປກมฺມํ ນ ກໂຣນฺຕິ។ ປຕຕํ ປລາຍິນນฺຕິ ປຕນฺຕານ
ຄฺຈ ປລາຍນฺຕານຄฺຈ ອนฺຕເຣ។ ຊຫິຕฺວ ຊີວິຕນฺຕິ ເຍ ຫິຣິມนฺໂຕ ໂຫນฺຕິ, ເຕ ອຕฺຕໂນ ຊີວິຕํ ຈຊິຕฺວາ ຫິຣິຍາ ນິວຕฺຕນฺຕິ,
ເອວํ ນິວຕฺຕາ ຈ ປນ ເຕ ຫິຣິມນາ ປຸນ ອຕฺຕໂນ ສາມິກํ ສมฺປຝິຈฺຊนฺຕິ, ອມິຕฺຕຫຕฺຖໂຕ ໂມເຈຕฺວາ ຄຓฺຫนฺຕິ។ ປາປຊນํ ນິ
ວາຣິນີຕິ ປາປໂຕ ຊນํ ນິວາຣິນີ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ ។ ຕນฺຕິ ຕํ ຫິຣີ។ ອຣິຍປູຊິຕນฺຕິ ອຣິເຍຫິ ພຸທฺສາທີຫິ ປູຊິຕํ។ ອິນฺທສฺສ ຕํ
ເວທຍາຕິ ຍສฺມາ ເອວํ ມຫາຄຸຓາ ອຣິຍປູຊິຕາເວສາ, ຕສฺມາ ຕํ ເອວํ ອຸຕฺຕມາ ນາເມສາຕິ ອິນฺທສฺສ ກເຖຫີຕິ។

ຕំ ສុຕ្វា ມາຕລិ គាថមាហ –

៤೨៥។

‘‘កោ ເຕ ອិមំ កោសិយ ທិស្សតិ, ពុទ្ធា មហិន្ទោ ອថ វា បជាបតិ;

ហិនាយ ເທເວສុ ហិ ເសដ្ឋសម្មតា, និតា មហិន្ទស្ស មហេសិ ជាយថា’’តិ។

ຕត្ថ ທិស្សតិ ‘‘សិរិ នាម មហាគុណា ອរិយបូជិតា’’តិ លទ្ធនិ។ ໂອຫສិតិ ឧហយេ បវេសេសិ។ ເសដ្ឋសម្មតាតិ ຕວ សន្តិកេ សុនាយ លទ្ធនកាលតោ បដ្ឋាយ ອិន្ទស្ស សន្តិកេ វត្តុមានសំ លភិត្វា សព្វເທວຕាហិ បូជិយមានា ឧត្តមសម្មតា ជាយ ថ។

ເອວំ ຕស្មិ កថេន្តេយេវ កោសិយស្ស ຕງ្ឋតល្លេວ ຈວនតម្មំ ជាតោ។ ອថ នំ, មាតលិ, ‘កោសិយ ອាយុស្សង្ខារ ເຕ ໂອស្សដ្ឋោ, ຈວនតម្មំបិ ເຕ សម្បត្តោ, កឹ ເຕ មនុស្សលោកេន, ເທວលោកំ គច្ឆាមា’’តិ ຕត្ថ នេត្តុកាមោ ហុត្វា គាថមាហ –

៤೨៦។

‘‘ហន្តេហិ ហានិ តិទិវំ ອបក្កម, នថំ សមារុយ្ហ មមាយិតំ ອិមំ;

ອិន្ទោ ຈ ຕំ ອិន្ទសកោត្តេ ກງ្ខតិ, ອជ្ជេວ ຕ្វំ ອិន្ទសហព្យតំ វជា’’តិ។

ຕត្ថ មមាយិតន្តិ បិយំ មនាបំ។ ອិន្ទសកោត្តាតិ បុរិមកេ ອិន្ទេន សមានកោត្ត។ ກງ្ខតិតិ ຕວាគមនំ ອិច្ឆន្តោ ກງ្ខ តិ។

ອិតិ ຕស្មិ កោសិយេន សទ្ធិ កថេន្តេយេវ កោសិយោ ຈវិត្វា ໂອបបាតិកោ ເທວបុត្តោ ហុត្វា ອារុយ្ហ ທិព្ពនថេ ອដ្ឋាសិ។ ອថ នំ, មាតលិ, សក្កស្ស សន្តិកំ នេសិ។ សក្កោ ຕំ ທិស្វាວ ຕុដ្ឋមានសោ ອត្តនោ និតនំ សិរិເທវី ຕស្ស ອត្តមហេសិ កត្វា ອទាសិ, ອបរិមាណមស្ស ອិស្សរិយំ ອហោសិ។ ຕមត្ថំ វិទិត្វា ‘‘ອនេមសត្តានំ កម្មំ នាម ເອວំ វិសុជ្ឈតិ’’តិ សត្ថា ໂອសានគាថមាហ –

៤೨៧។

‘‘ເອວំ វិសុជ្ឈន្តិ ອបាបកម្មិនោ, ອថោ សុចិណ្ណស្ស ផលំ ន នស្សតិ;

យេ កេចិ មទ្ទក្ខុ សុនាយ កោជនំ, សព្វេວ ເຕ ອិន្ទសហព្យតំ គតា’’តិ។

ຕត្ថ ອបាបកម្មិនោតិ ອបាបកម្មា សត្តា ເອວំ វិសុជ្ឈន្តិ យេ កេចិ មទ្ទក្ខូតិ យេ កេចិ សត្តា ຕស្មិ ហិមវន្តបទេសេ ຕទា កោសិយេន ທិន្នា ទិយមានំ សុនាកោជនំ ອទ្ទសំសុ។ សព្វេວ ເຕតិ ເຕ សព្វេបិ ຕំ ທានំ ອនុមោទិត្វា ຈិត្តំ បសាទេត្វា ອិន្ទសហព្យតំ គតាតិ។

សត្ថា ອិមំ ធម្មទេសនំ ອាហរិត្វា ‘‘ន, ភិក្ខវេ, ອិទានេវ, បុព្ពេបេតំ ອទានាភិរតំ ថទ្ធមច្ឆរិយំ សមានំ ອហំ ທមេសិយេវា’’តិ វត្វា ជាតកំ សមោធានេសិ ‘‘ຕទា សិរិ ເທវតា ឧប្បលវណ្ណា ອហោសិ, កោសិយោ ທានបតិ ភិក្ខុ, បញ្ចសិខោ ອនុរុទ្ធោ, មាតលិ ອានន្ទោ, សូរិយោ កស្សបោ, ຈន្ទោ មោគ្គល្លានោ, នារទោ សារិបុត្តោ, សក្កោ ອហមេវ ອហោសិ’’ន្តិ។

ສຸຘາໂຠຊນຊາຕກວຓ຺ຓນາ ຕຕິຍາຯ

[໕໓໖] ໔ຯ ກຸຓາລຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ເອວມກ຺ຂາຍຕີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ກຸຓາລທເຫ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອນຠິຣຕິປີຬິເຕ ປຎ຺ຈສເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິຯ ຕຕ຺ຣາຍໍ ອນຸປຸພ຺ພິກຖາ – ສາກິຍໂກລິຍາ ກິຣ ກປິລວຕ຺ຖຸນຄຣສ຺ສ ຈ ໂກລິຍນຄຣສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ໂຣຫິຓິໍ ນາມ ນທິໍ ເອເກເນວາວຣເຓນ ພນ຺ຘາເປຕ຺ວາ ສສ຺ສານິ ກາເຣນ຺ຕິຯ ອຖ ເຊຏ຺ຖມູລມາເສ ສສ຺ເສສຸ ມິລາຍນ຺ເຕສຸ ອຸຠຍນຄຣວາສີນມ຺ປິ ກມ຺ມກາຣາ ສນ຺ນິປຕິໍສຸຯ ຕຕ຺ຖ ໂກລິຍນຄຣວາສິໂນ ວທິໍສຸ – "ອິທໍ ອຸທກໍ ອຸຠຍໂຕ ນິຫຣິຍມານໍ ເນວ ຕຸມ຺ຫາກໍ, ນ ອມ຺ຫາກໍ ປໂຫສ຺ສຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ປນ ສສ຺ສໍ ເອເກາທເກເນວ ນິປ຺ຜຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ອິທໍ ອຸທກໍ ອມ຺ຫາກໍ ເທຖາ"ຕິຯ ກປິລວຕ຺ຖຸວາສິໂນ ວທິໍສຸ – "ຕຸມ຺ເຫສຸ ໂກຏ຺ເຐ ປູເຣຕ຺ວາ ຐິເຕສຸ ມຍໍ ຣຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓນີລມຓິກາຬກຫາປເຓ ຄເຫຕ຺ວາ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມ ປຈ຺ຉິປສິພ຺ພກາທິຫຕ຺ຖາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຆຣທ຺ວາເຣ ວິຈຣິຕຸໍ, ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ສສ຺ສໍ ເອເກເນວ ອຸທເກນ ນິປ຺ຜຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ອິທໍ ອຸທກໍ ອມ຺ຫາກໍ ເທຖາ"ຕິຯ "ນ ມຍໍ ທສ຺ສາມາ"ຕິ? "ມຍມ຺ປິ ນ ທສ຺ສາມາ"ຕິຯ ເອວໍ ກລຫໍ ວຑ຺ເຒຕ຺ວາ ເອໂກ ອຸຏ຺ຖາຍ ເອກສ຺ສ ປຫາຣໍ ອທາສິ, ໂສປິ ອຎ຺ຎສ຺ສາຕິ ເອວໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຣາຊກຸລານໍ ຊາຕິໍ ຆຏ຺ເຏຕ຺ວາ ກລຫໍ ປວຑ຺ເຒສຸໍຯ

ໂກລິຍກມ຺ມກາຣາ ວທນ຺ຕິ – "ຕຸມ຺ເຫ ກປິລວຕ຺ຖຸວາສິເກ ສາກິຍທາຣເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຊ຺ຊຖ , ເຍ ໂສຓສິງ຺ຄາລາທໂຍ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ຠຄິນີຫິ ສທ຺ຘິໍ ວສິໍສຸ, ເອເຕສໍ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທໂຍ ວາ ຜລກາວຸຘານິ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ? ສາກິຍກມ຺ມກາຣາ ວທນ຺ຕິ – "ຕຸມ຺ເຫ ທານິ ກຸຏ຺ຖິໂນ ທາຣເກ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຊ຺ຊຖ, ເຍ ອນາຖາ ນິຄ຺ຄຕິກາ ຕິຣຈ຺ຉານາ ວິຍ ໂກລຣຸກ຺ເຂ ວສິໍສຸ, ເອເຕສໍ ຫຕ຺ຖິອສ຺ສາທໂຍ ວາ ຜລກາວຸຘານິ ວາ ອມ຺ຫາກໍ ກິໍ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ"ຕິ? ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ກມ຺ເມ ນິຍຸຕ຺ຕອມຈ຺ຈານໍ ກເຖສຸໍ, ອມຈ຺ຈາ ຣາຊກຸລານໍ ກເຖສຸໍຯ ຕໂຕ ສາກິຍາ "ຠຄິນີຫິ ສທ຺ຘິໍ ສໍວາສິການໍ ຖາມຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ທສ຺ເສສ຺ສາມາ"ຕິ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ຊາ ນິກ຺ຂມິໍສຸຯ ໂກລິຍາປິ "ໂກລຣຸກ຺ຂວາສີນໍ ຖາມຎ຺ຈ ພລຎ຺ຈ ທສ຺ເສສ຺ສາມາ"ຕິ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ຊາ ນິກ຺ຂມິໍສຸຯ ອປເຣ ປນາຈຣິຍາ "ສາກິຍໂກລິຍານໍ ທາສີສຸ ອຸທກຕ຺ຖາຍ ນທິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຈຸມ຺ພຏານິ ຠູມິຍໍ ນິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ສຸຂກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາສຸ ເອກິສ຺ສາ ຈຸມ຺ພຏໍ ເອກາ ສກສຎ຺ຎາຍ ຄຓ຺ຫິ, ຕໍ ນິສ຺ສາຍ 'ມມ ຈຸມ຺ພຏໍ, ຕວ ຈຸມ຺ພຏ'ນ຺ຕິ ກລເຫ ປວຕ຺ເຕ ກເມນ ອຸຠຍນຄຣວາສິໂນ ທາສກມ຺ມກາຣາ ເຈວ ເສວກຄາມໂຠຊກາມຈ຺ໂຈປຣາຊາໂນ ຈາຕິ ສພ຺ເພ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ຊາ ນິກ຺ຂມິໍສູ"ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອິມມ຺ຫາ ປນ ນຍາ ປຸຣິມນໂຍວ ພຫູສຸ ອຏ຺ຖກຖາສຸ ອາຄໂຕ, ຍຸຕ຺ຕຣູໂປ ຈາຕິ ສ຺ເວວ ຄເຫຕພ຺ໂພຯ

ເຕ ປນ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ຊາ ນິກ຺ຂມິສ຺ສນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ຠຄວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ວິຫຣນ຺ໂຕ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ໂລກໍ ໂວໂລເກນ຺ໂຕ ອິເມ ເອວໍ ຍຸທ຺ຘສຊ຺ເຊ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ອທ຺ທສ, ທິສ຺ວາ ຈ "ມຍິ ຄເຕ ເອສ ກລໂຫ ວູປສມິສ຺ສຕິ ນຸ ໂຂ, ໂນ"ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ "ອຫເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກລຫວູປສມຕ຺ຖໍ ຕີຓິ ຊາຕການິ ກເຖສ຺ສາມິ, ຕໂຕ ກລໂຫ ວູປສມິສ຺ສຕິ, ອຖ ສາມຄ຺ຄີທີປນຕ຺ຖາຍ ທ຺ເວ ຊາຕການິ ກເຖຕ຺ວາ ອຕ຺ຕທຓ຺ຑສຸຕ຺ຕໍ (ສຸຯ ນິຯ ໙໔໑ ອາທໂຍ) ເທເສສ຺ສາມິ, ເທສນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຸຠຍນຄຣວາສິໂນ ອຑ຺ເຒຍ຺ຍານິ ອຑ຺ເຒຍ຺ຍານິ ກຸມາຣສຕານິ ທສ຺ສນ຺ຕິ, ອຫໍ ເຕ ປພ຺ພາເຊສ຺ສາມິ, ມຫນ຺ໂຕ ສມາຄໂມ ຠວິສ຺ສຕີ"ຕິ ສນ຺ນິຏ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ປາໂຕວ ສຣີຣປຏິຊຄ຺ຄນໍ ກຕ຺ວາ ສາວຕ຺ຖິຍໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ຄນ຺ຘກຸຏິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກສ຺ສຈິ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ສຍເມວ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເສນານໍ ອນ຺ຕເຣ ອາກາເສ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຠຸຊິຕ຺ວາ ເຕສໍ ສໍເວຄຊນນຕ຺ຖໍ ທິວາ ອນ຺ຘກາຣໍ ກາຕຸໍ ເກສຣໍສີໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ນິສີທິຯ ອຖ ເນສໍ ສໍວິຄ຺ຄມານສານໍ ອຕ຺ຕານໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຉພ຺ພຓ຺ຓາ ພຸທ຺ຘຣໍສີໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິຯ ກປິລວຕ຺ຖຸວາສິໂນປິ ຠຄວນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ "ອມ຺ຫາກໍ ຎາຕິເສຏ຺ໂຐ ສຕ຺ຖາ ອາຄໂຕ, ທິຏ຺ໂຐ ນຸ ໂຂ ເຕນ ອມ຺ຫາກໍ ກລຫກຣຓພາໂວ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ "ນ ໂຂ ປນ ສກ຺ກາ ສຕ຺ຖຣິ ອາຄເຕ ອມ຺ເຫຫິ ປຣສ຺ສ ສຣີເຣ ສຕ຺ຖໍ ປາເຕຕຸໍ, ໂກລິຍນຄຣວາສິໂນ ອມ຺ເຫ ຫນນ຺ຕຸ ວາ ພຊ຺ຊນ຺ຕຸ ວາ"ຕິ ອາວຸຘານິ ຉຑ຺ເຑສຸໍຯ ໂກລິຍນຄຣວາສິໂນປິ ຕເຖວ ອກໍສຸຯ

ອຖ ຠຄວາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣມຓີເຍ ປເທເສ ວາລຸກປຸລິເນ ປຎ຺ຎຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິ ອໂນປມາຍ ພຸທ຺ຘສິຣິຍາ ວິໂຣຈມາໂນຯ ເຕປິ ຣາຊາໂນ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິສີທິໍສຸຯ ອຖ ເນ ສຕ຺ຖາ ຊານນ຺ໂຕວ "ກສ຺ມາ ອາຄຕຕ຺ຖ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ "ເນວ, ຠນ຺ເຕ, ນທີທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ, ນ ກີຬນຕ຺ຖາຍ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ອິມສ຺ມິໍ ຐາເນ ສງ຺ຄາມໍ ປຈ຺ຈຸປຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອາຄຕມ຺ຫາ"ຕິຯ "ກິໍ ນິສ຺ສາຍ ໂວ ກລໂຫ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ? "ອຸທກໍ ນິສ຺ສາຍ ຠນ຺ເຕ"ຕິຯ "ອຸທກໍ ກິໍ ອຄ຺ຆຕິ ມຫາຣາຊາ"ຕິ?

“ອປ຺ປຄ຺ຆໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິຯ “ປຖວີ ນາມ ກິໍ ອຄ຺ຆຕິ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ? “ອນຄ຺ຆາ, ຠນ຺ເຕ”ຕິຯ “ຂຕ຺ຕິຍາ ກິໍ ອຄ຺ຆນ຺ຕິ, ມຫາ
ຣາຊາ”ຕິ? “ຂຕ຺ຕິຍາ ນາມ ອນຄ຺ຆາ, ຠນ຺ເຕ”ຕິຯ “ອປ຺ປຄ຺ຆໍ ອຸທກໍ ນິສ຺ສາຍ ກສ຺ມາ ອນຄ຺ເຆ ຂຕ຺ຕິເຍ ນາເສຖ, ມຫາຣາຊ,
ກລຫສ຺ມິຎ຺ຫິ ອສ຺ສາໂທ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ກລຫວເສນ ຫິ ມຫາຣາຊາ ເອກາຍ ຣຸກ຺ຂເທວຕາຍ ກາຬສີເຫນ ສທ຺ຘິໍ ພທ຺ຘາຆາໂຕ
ສກລມ຺ປິ ອິມໍ ກປ຺ປໍ ອນຸປ຺ປຕ຺ໂຕເຍວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຜນ຺ທນຊາຕກໍ (ຊາຯ ໑ຯ໑໓ຯ໑໘ ອາທໂຍ) ກເຖສິຯ ຕໂຕ “ປຣປຕ຺ຕິເຍນ
ນາມ ມຫາຣາຊາ ນ ຠວິຕພ຺ພໍ, ປຣປຕ຺ຕິຍາ ຫິ ຫຸຕ຺ວາ ເອກສ຺ສ ສສສ຺ສ ກຖາຍ ຕິໂຍຊນສຫສ຺ສວິຕ຺ຖເຕ ຫິມວນ຺ເຕ
ຈຕຸປ຺ປທຄຓາ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ປກ຺ຂນ຺ທິໂນ ອເຫສຸໍ, ຕສ຺ມາ ປຣປຕ຺ຕິເຍນ ນ ຠວິຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ທທ຺ທຠຊາຕກໍ (ຊາຯ
໑ຯ໔໘໓-໘໘; ໑ຯ໘ຯ໑໓-໑໖; ໑ຯ໙ຯ໑໐໘ ອາທໂຍ) ກເຖສິຯ ຕໂຕ “ກທາຈິ ມຫາຣາຊາ ທຸພ຺ພໂລປິ ມຫພ຺ພລສ຺ສ ຣນ຺ຘໍ ປສ຺ສ
ຕິ, ກທາຈິ ມຫພ຺ພໂລປິ ທຸພ຺ພລສ຺ສ ຣນ຺ຘໍ ປສ຺ສຕິ, ລຏຸກິກາປິ ຫິ ສກຸຓິກາ ຫຕ຺ຖິນາຄໍ ຆາເຕສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ລຏຸກິກຊາຕກໍ
(ຊາຯ ໑ຯ໘ຯ໓໙ ອາທໂຍ) ກເຖສິຯ ເອວໍ ກລຫວູປສມນຕ຺ຖາຍ ຕີຓິ ຊາຕການິ ກເຖຕ຺ວາ ສາມຄ຺ຄິປຣິທີປນຕ຺ຖາຍ ທ຺ເວ ຊາຕ
ການິ ກເຖສິຯ “ສມຄ຺ຄານຎ຺ຫິ ມຫາຣາຊາ ໂກຈິ ໂອຕາຣໍ ນາມ ປສ຺ສິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂຘມ຺ມຊາຕກໍ (ຊາຯ
໑ຯ໑ຯ໗໔) ກເຖສິຯ ຕໂຕ “ສມຄ຺ຄານໍ ມຫາຣາຊາ ໂກຈິ ວິວຣໍ ປສ຺ສິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ຍທາ ປນ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວິວາທມກໍສຸ, ອຖ ເນ
ເອໂກ ເນສາທປຸຕ຺ໂຕ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄໂຕ, ວິວາເທ ອສ຺ສາໂທ ນາມ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ວຏ຺ຏກຊາຕກໍ (ຊາຯ
໑ຯ໑ຯ໓໘, ໑໑໗; ໑ຯ໖ຯ໑໔໗-໑໓໓) ກເຖສິຯ ເອວໍ ອິມານິ ປຎ຺ຈ ຊາຕການິ ກເຖຕ຺ວາ ອວສາເນ ອຕ຺ຕທຓ຺ຑສຸຕ຺ຕໍ (ສຸຯ ນິຯ
໙໘໑ ອາທໂຍ) ກເຖສິຯ

ອຖ ຣາຊາໂນ ປສນ຺ນາ “ສເຈ ສຕ຺ຖາ ນາຄມິສ຺ສ, ມຍໍ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ວຘິຕ຺ວາ ໂລຫິຕນທີ ປວຕ຺ຕຍິສ຺ສາມ, ສຕ຺ຖາຣໍ ນິສ຺ສາຍ
ໂນ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘໍຯ ສເຈ ປນ ສຕ຺ຖາ ອຄາຣໍ ອຊ຺ຌາວສິສ຺ສ, ທ຺ວິສຫສ຺ສທີປປຣິວາຣໍ ຈຕຸມຫາທີປຣຊ຺ຊໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ອຠວິສ຺ສ, ອ
ຕິເຣກສຫສ຺ສໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕາ ອຠວິສ຺ສໍສຸ, ຕໂຕ ຂຕ຺ຕິຍປຣິວາໂຣວ ອວິຈຣິສ຺ສ, ຕໍ ໂຂ ປເນສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຫາຍ ນິກ຺ຂມິຕ຺
ວາ ສມ຺ໂພຘິໍ ປຕ຺ໂຕ, ອິທານິປິ ຂຕ຺ຕິຍປຣິວາໂຣວ ວິຈຣຕູ”ຕິ ອຸຠຍນຄຣວາສິໂນ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍານິ ອຑ຺ຒເຕຍ຺ຍານິ ກຸມາຣສ
ຕານິ ອທໍສຸຯ ຠຄວາ ເຕ ປພ຺ພາເຊຕ຺ວາ ມຫາວນໍ ອຄມາສິຯ ປຸນທິວສໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ເອກທາ ກປິລວຕ຺ຖຸນຄເຣ
ເອກທາ ໂກລິຍນຄເຣຕິ ທ຺ວີສຸ ນຄເຣສຸ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣຕິຯ ອຸຠຍນຄຣວາສິໂນ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກຣີສຸຯ ເຕສໍ ຄຣຸຄາຣເວນ ນ
ອຕ຺ຕໂນ ຣຸຈິຍາ ປພ຺ພຊິຕານໍ ອນຠິຣຕິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາໂຍປິ ເນສໍ ອນຠິຣຕິຊນນຕ຺ຖາຍ ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ວາ ສາສນໍ ເປ
ເສສຸໍຯ ເຕ ອຕິເຣກຕຣໍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິໍສຸຯ ຠຄວາ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ເຕສໍ ອນຠິຣຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ “ອິເມ ຠິກ຺ຂູ ມາທິເສນ ພຸທ຺ເຘນ
ສທ຺ຘິໍ ເອກໂຕ ວສນ຺ຕາ ອຸກ຺ກຓ຺ຐນ຺ຕິ, ກໍ ຣູປາ ນຸ ໂຂ ເຕສໍ ຘມ຺ມກຖາ ສປ຺ປາຍາ”ຕິ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ກຸຓາລຘມ຺ມເທສນໍ
ປສ຺ສິຯ ອຖສ຺ສ ເອຕທໂຫສິ – “ອຫໍ ອິເມ ຠິກ຺ຂູ ຫິມວນ຺ຕໍ ເນຕ຺ວາ ກຸຓາລກຖາຍ ເນສໍ ມາຕຸຄາມໂທສໍ ປກາເສຕ຺ວາ ອນຠິຣຕິໍ
ຫຣິຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິມຄ຺ຄໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິຯ

ໂສ ປຸພ຺ພຓ຺ຫສມຍໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຈີວຣມາທາຍ ກປິລວຕ຺ຖຸໍ ປິຓ຺ຑາຍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ປິຓ຺ຑປາຕປຏິກ຺ກນ຺ໂຕ
ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈເວລາຍເມວ ເຕ ປຎ຺ຈສເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ “ທິຏ຺ຐປຸພ຺ໂພ ໂວ, ຠິກ຺ຂເວ, ຣມຓີໂຍ ຫິມວນ຺ຕປເທໂສ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ
“ໂນ ເຫຕໍ, ຠນ຺ເຕ”ຕິຯ “ຄຈ຺ຉິສ຺ສຖ ປນ ຫິມວນ຺ຕຈາຣິກ”ນ຺ຕິ? “ຠນ຺ເຕ, ອນິທ຺ຘິມນ຺ໂຕ ມຍໍ ກຖໍ ຄມິສ຺ສາມາ”ຕິຯ “ສເຈ ປນ
ໂວ ໂກຈິ ເນຕ຺ວາ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຖາ”ຕິ? “ອາມ, ຠນ຺ເຕ”ຕິຯ ສຕ຺ຖາ ສພ຺ເພປິ ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອິທ຺ຘິຍາ ເນຕ຺ວາ ອາ
ກາເສ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄຄນຕເລ ຐິໂຕວ ຣມຓີເຍ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ກຎ຺ຈນປພ຺ພຕໍ ຣຊຕປພ຺ພຕໍ ມຓິປພ຺ພຕໍ
ຫິງ຺ຄຸລິກປພ຺ພຕໍ ອຎ຺ຊນປພ຺ພຕໍ ສານຸປພ຺ພຕໍ ຜລິກປພ຺ພຕນ຺ຕິ ນານາວິເຘ ປພ຺ພເຕ, ປຎ຺ຈ ມຫານທິໂຍ, ກຓ຺ຓມຸຓ຺ຑກໍ ຣຖ
ການໍ ສີຫປ຺ປາຕໍ ຉທ຺ທນ຺ຕໍ ຕິຍຄ຺ຄລໍ ອໂນຕຕ຺ຕໍ ກຸຓາລທຫນ຺ຕິ ສຕ຺ຕ ທເຫ ທສ຺ເສສິຯ ຫິມວນ຺ໂຕ ຈ ນາມ ມຫາ
ປຎ຺ຈໂຍຊນສຕຸພ຺ເພໂຘ ຕິໂຍຊນສຫສ຺ສວິຕ຺ຖໂຕ, ຕສ຺ສ ອິມໍ ຣມຓີຍໍ ເອກເທສໍ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸຠາເວນ ທສ຺ເສສິຯ ຕຕ຺ຖ ກຕນິ
ວາສານິ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆຫຕ຺ຖິກຸລາທີນິ ຈຕຸປ຺ປທານິປິ ເອກເທສໂຕ ທສ຺ເສສິຯ ຕຕ຺ຖ ອາຣາມຣາມເຓຍ຺ຍກາທີນິ ປຸປ຺ຜູປຄຜລູປເຄ
ຣຸກ຺ເຂ ນານາວິເຘ ສກຸຓສງ຺ເຆ ຊລຊຖລຊປຸປ຺ຜານິ ຫິມວນ຺ຕສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖິມປສ຺ເສ ສຸວຓ຺ຓຕລໍ, ປຈ຺ຉິມປສ຺ເສ ຫິງ຺ຄຸລຕລໍ
ທສ຺ເສສິຯ ອິເມສໍ ຣາມເຓຍ຺ຍການໍ ທິຏ຺ຐກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເຕສໍ ຠິກ຺ຂູນໍ ປຸຣາຓທຸຕິຍິກາສຸ ຉນ຺ທຣາໂຄ ປຫີໂນຯ

ອຖ ສຕ຺ຖາ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກາສໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕປຈ຺ຉິມປສ຺ເສ ສຏ຺ຐິໂຍຊນິເກ ມໂນສິລາຕເລ ສຕ຺ຕໂຍຊນິກ
ສ຺ສ ກປ຺ປຏ຺ຐກສາລຣຸກ຺ຂສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ຕິໂຍຊນິກາຍ ມໂນສິລາຕລາຍ ເຕຫິ ຠິກ຺ຂູຫິ ປຣິວຸໂຕ ຉພ຺ພຓ຺ຓຣສ຺ມິໂຍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺
ໂຕ ອຕ຺ຕາວກຸຈ຺ຉິໍ ໂຂເຠຕ຺ວາ ຊລມາໂນ ສູຣິໂຍ ວິຍ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຘຸຣສ຺ສຣໍ ນິຈ຺ຉາເຣນ຺ໂຕ ເຕ ຠິກ຺ຂູ ອາມນ຺ເຕສິ – “ຠິກ຺ຂເວ,
ອິມສ຺ມິໍ ຫິມວນ຺ເຕ ຕຸມ຺ເຫຫິ ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ປຸຈ຺ຉຖາ”ຕິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ທ຺ເວ ຈິຕ຺ຣໂກກິລາ ອຸໂຠສຸ ໂກຏິສຸ ທຓ຺ຑກໍ ມຸເຂນ ຑໍສິຕ຺

ວາ ມຊ຺ເຊ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິກໍ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຍ຺ຄ ຈິຕ຺ຣໂກກິລາ ປຸຣໂຕ, ອຍ຺ຄ ປຈ຺ຉໂຕ, ອຍ຺ຄ ວາມໂຕ, ອຍ຺ຄ ທກ຺ຂິຓໂຕ, ອຍ຺ຄ ເຫຍ຺ຖາ, ອຍ຺ຄ ອຸປ຺ຣິ ຉາຍໍ ກຕ຺ວາ ເອວໍ ຈິຕ຺ຣໂກກິລໍ ປ຺ຣິວາເຣຕ຺ວາ ອາກາເສນາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ។ ອຖ ເຕ ກິກ຺ຂູ ຕໍ ສກ຺ຕສງ຺ຆໍ ທິສ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ປຸຈ຺ຉິສ຺ – ‘‘ເກ ນາເມເຕ, ກນ຺ເຕ ສກ຺ຕາ’’ຕິ? ‘‘ກິກ຺ຂເວ, ເອສ ມມ ໂປ຺ຣາຓໂກ ວໍໂສ, ມຍາ ຄປີ ຕາ ປ຺ເວຕິ, ມໍ ຕາວ ປຸພ຺ເພ ເອວໍ ປ຺ຣິຈຣິສ຺, ຕທາ ປ຺ເນສ ສກ຺ຕຄໂຓ ມຫາ ອໂຫສິ, ອຑ຺ຒຸຑ຺ຒານິ ທິຊກລ຺ຓາສຫສ຺ສານິ ມໍ ປ຺ຣິຈຣິສ຺។ ອນຸປຸພ຺ເພນ ປ຺ຣິຫາຍິຕ຺ວາ ອິທານິ ເອຕ຺ຕໂກ ຊາໂຕ’’ຕິ។ ‘‘ກຖໍ ເອວຣູເປ ປ຺ນ, ກນ຺ເຕ, ວນສຕ຺ເຫ ເອຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ຕຸມ຺ເຫ ປ຺ຣິຈຣິສູ’’ຕິ? ອຖ ເນສໍ ສຕ຺ຖາ ‘‘ເຕນ ຫິ, ກິກ຺ຂເວ, ສຸຓາຖາ’’ຕິ ສຕິ ອຸປ຺ຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

‘‘ເອວມກ຺ຂາຍຕິ ເອວມນຸສູຍຕິ, ສພ຺ໂພສຆຆຣຕິຆເຣ ເນກປຸປ຺ຜມາລ຺ຍວິຕເຕ ຄຊຄວຊມຫີສຣຸຣຸຈມຣປ຺ສທຂຄ຺ຄໂຄກຕ຺ຕ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປີອຈ຺ຉໂກກຕຣຈ຺ເຉົາທ຺ທາຣກທລິ- ມິຄພິລ຺ອາຣສສກຕ຺ຕິການ຺ຈຣິເຕ ອາກິຕ຺ຕເນລມຕ຺ຫລມຫາວຣາຫນາຄກຸລກເຣຕ຺ສງ຺ຆານິວຸຍ຺ເຖ ອິສ຺ສມິຄສາຂມິຄສຣກມິຄເອຕິມິຄວາຕມິຄປ຺ສທມິຄປຸຣິສາລຸກິມ຺ປຸຣິສຍກ຺ຂຣກ຺ຂ- ສນິເສວິເຕ ອມຊ຺ຊວມລ຺ຊຣີຆຣປ຺ຫຍ຺ຖປຸປ຺ຜຟຸສິຕຄ຺ຄເນກປາທປຄຓວິຕເກ ກຸຣຣຈໂກຣວາຣຓມຍູຣປ຺ຣກຕຊີວລ຺ຊີວກເຈລາວກກິງ ກາຣກຣວິກມຕ຺ຕວິຫງຄຄຓສຕຕສມ຺ປ຺ພຸຍ຺ເຖ ອລ຺ຊນມໂນສິລາຫຣິຕາລຫິງຄຸລກເຫມຣຊຕກນການເກຆາຕຸ- ສຕວິນ ທ຺ຆປ຺ຜິມຕ຺ທີຕປ຺ເທເສ ເອວຣູເປ ຂລຸ, ໂກ, ຣມ຺ເມ ວນສຕ຺ເຫ ກຸຓາໂລ ນາມ ສກ຺ໂຓ ປ຺ຜິວສຕິ ອຕິວິຍ ຈິຕ຺ໂຕ ອຕິວິຍ ຈິຕ຺ຕປ຺ຕ຺ຕຈ຺ຉທໂນ’’។

‘‘ຕສ຺ເສວ ຂລຸ, ໂກ, ກຸຓາລສ຺ສ ສກ຺ຓສ຺ສ ອຑ຺ຒຸຑ຺ຒານິ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານິ ປ຺ຣິຈາຣິກາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ, ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ທ຺ເວ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ກຍ຺ຖໍ ມຸເຂນ ຫໍສິຕ຺ວາ ຕໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ມຊ຺ເຊ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ອທ຺ຆານປ຺ຣິຍາຍປ຺ເຖ ກິລມໂຖ ອຸພ຺ພາເຫຕ຺ຖາ’’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ເຫຍ຺ຖໂຕ ເຫຍ຺ຖໂຕ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ‘ສຈາຍໍ ກຸຓາໂລ ສກ຺ໂຓ ອາສນາ ປ຺ຣິປ຺ຕິສ຺ສຕິ, ມຍໍ ຕໍ ປ຺ກ຺ເຂຫິ ປ຺ຜິຄ຺ຄເຫສ຺ສາມາ’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ອຸປ຺ຣູປ຺ຣິ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ‘ມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ອາຕໂປ ປ຺ຣິຕາເປສີ’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ອຸກໂຕປ຺ສ຺ເສນ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ‘ມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ສີຕໍ ວາ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ຕິຓໍ ວາ ຣໂຊ ວາ ວາໂຕ ວາ ອຸສ຺ສາໂວ ວາ ອຸປ຺ປ຺ຸຜຸສີ’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ປຸຣໂຕ ປຸຣໂຕ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ‘ມາ ນໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ໂຄປາລກາ ວາ ປສຸປາລກາ ວາ ຕິຓຫາຣກາ ວາ ກຍ຺ຖຫາຣກາ ວາ ວນກມ຺ມິກາ ວາ ກຍ຺ເຖນ ວາ ກຖເລນ ວາ ປາຕິນາ ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ວາ ທຕ຺ເຫນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ ສກ຺ຂຣາຫິ ວາ ປ຺ຫາຣໍ ອທໍສຸ, ມາຍໍ ກຸຓາໂລ ສກ຺ໂຓ ຄຈ຺ເຉຫິ ວາ ລຕາຫິ ວາ ຣຸກ຺ເຂຫິ ວາ ສາຂາຫິ ວາ ຖມ຺ເກຫິ ວາ ປາສາເຓຫິ ວາ ພລວນ຺ເຕຫິ ວາ ປ຺ກ຺ຂີຫິ ສງ຺ຄເມສີ’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ປຈ຺ຉໂຕ ປຈ຺ຉໂຕ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ສຕ຺ຫາຫິ ສຂິລາຫິ ມລ຺ຊູຫິ ມຆຸຣາຫິ ວາຈາຫິ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິໂຍ ‘ມາຍໍ ກຸຓາໂລ ສກ຺ໂຓ ອາສເນ ປ຺ຣິຍຸກ຺ກຕ຺ຖີ’ຕິ។

‘‘ປ຺ຍ຺ຈສຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ທິໂສທິສໍ ອຸຑ຺ເທນ຺ຕິ ອເນກຣຸກ຺ຂວິວິຆວິກຕິຜລມາຫຣນ຺ຕິໂຍ ‘ມາຍໍ ກຸຓາໂລ ສກ຺ໂຓ ຂຸທາຍ ປ຺ຣິກິລມິຕ຺ຖາ’ຕິ។

‘‘ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ຕາ ທິຊກລ຺ຓາໂຍ ຕໍ ກຸຓາລໍ ສກ຺ຓໍ ອາຣາເມເນວ ອາຣາມໍ, ອຸຍ຺ຍາເນເນວ ອຸຍ຺ຍານໍ, ນທີຕິຕ຺ເຖເນວ ນທີຕິຕ຺ຖໍ, ປ຺ພ຺ພຕສິຂເຣເນວ ປ຺ພ຺ພຕສິຂຣໍ, ອມ຺ພວເນເນວ ອມ຺ພວນໍ, ຊມ຺ພຸວເນເນວ ຊມ຺ພຸວນໍ, ລພຸຊວເນເນວ ລພຸຊວນໍ, ນາລຸອິເກຣສຍ຺ຈາຣິເຍເນວ ນາລຸອິເກຣສຍ຺ຈາຣິຍໍ ຂິປ຺ປເມວ ອກິສມ຺ໂກນ຺ຕິ ຣຕິຕ຺ຖາຍ។

“ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ກຸຕາໂລ ສກຸໂຕ ຕາຫິ ທິຊກລຸຌາທີ ທິວສໍ ປ໌ຣິພຸຍູລຸໂທ ເອວໍ ອປ໌ສາເທຕິ ‘ນສຸສຖ ຕຸມ຺ເຫ ວສລິໂຍ, ວິນສຸສຖ ຕຸມ຺ເຫ ວສິລິໂຍ ໂຈຣິໂຍ ຌຸຕ຺ຕິໂຍ ອສຕິໂຍ ລຫຸຈິຕ຺ຕາໂຍ ກຕສຸສ ອປຸ໌ປ໌ຜິກາຣິກາໂຍ ອນິໂລ ວິຍ ເຍນກາມໍຄມາໂຍ’” ຕິ។

ຕຕ຺ຣາຍໍ ອຕ຺ຖວຕ຺ຕນາ – ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ວນສຕ຺ໂທ ເອວໍ ອກ຺ຂາຍຕິ ເອວລ຺ຸຈ ອນຸສູຍຕິ។ ກິນ຺ຕິ? ສພ຺ໂພສຌຌຣຕິຌເຣຕິ ວິຕ຺ຖາໂຣ។ ຕຕ຺ຖ ສພ຺ໂພສຌຌຣຕິຌເຣຕິ ມູລຕຈປ຺ຕຕປຸ໌ປ໌ຜາທິສພ຺ໂພສຌຌຣາຍ ຌຣຕິຍາ ສມນ຺ນາຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ, ສພ຺ໂພສຌຍຸຕ຺ໂຕ ວາ ຌຣຕິຌໂຣ។ ໂສ ຫິ ປ໌ເທໂສ ສພ຺ໂພສຌຌຣຕິຌໂຣຕິ ເອວມກ຺ຂາຍຕິ ເອວລ຺ຸຈ ອນຸສູຍຕິ, ຕສຸມິ ວນສຕ຺ເທຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ។ ເສສປ໌ທໂຍຊນາຍປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ເນກປຸ໌ປ໌ຜມາລຸຍວິຕເຕຕິ ອເນເກຫິ ຜລຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ປ໌ນ຺ນປຸ໌ປ໌ເຜຫິ ເຈວ ປີ ລຸອນ຺ຌນມາລຸເຍຫິ ຈ ວິຕເຕ។ ຣຸຣູຕິ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕາ ນິຄາ។ ອຸທ຺ທາຣາຕິ ອຸທ຺ທາ។ ພິລຸອາຣາຕິ ມຫາພິລຸອາຣາ។ ເນລມຕ຺ຫລໍ ວຸຈ຺ຈຕິ ຕຣຸຕກິງກຈ຺ຌາປ໌ມຕ຺ຫລໍ។ ມຫາວຣາຫາຕິ ມຫາຫຕ຺ຖິໂນ, ອາກິຕ຺ຕເນລມຕ຺ຫລມຫາວຣາເຫນ ໂຄຈຣິຍາທິເກເຫນ ທສວິເຌນ ນາຄກຸເລນ ເຈວ ກເຣຕຸສງເຜນ ຈ ອຌິວຸຌ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອິສຸສມິຄາຕິ ກາລຸອສີຫາ។ ວາຕມິຄາຕິ ມຫາວາຕມິຄາ។ ປ໌ສທມິຄາຕິ ຈິຕ຺ຣມິຄາ។ ປຸ໌ຣິສາລູຕິ ວລຸອວາມຸຂຍກ຺ຂີນີໂຍ។ ກິມ຺ປຸ໌ຣິສາຕິ ເທວກິນ຺ນຣຈນ຺ທກິນ຺ນຣທຸມກິນ຺ນຣທຕ຺ຫມາຕວກໂກນ຺ຕິ- ສກຸຕກຕ຺ຕປ໌າວຸຣຕາທິເກທາ ກິນ຺ນຣາ។ ອມຊຸຊວມລຸຊຣິຌຣປ໌ຫຌ຺ຖປຸ໌ປ໌ຜຜຸສິຕຄຸຄາເນກປ໌າທປ໌ຄຕວິຕເຕຕິ ມກຸລຌເຣຫິ ເຈວ ມລຸຊຣິຌເຣຫິ ຈ ສຸປຸ໌ປ໌ຜິເຕຫິ ຈ ອຄຸຄມຕ຺ຕປຸ໌ປ໌ຜິເຕຫິ ຈ ອເນເກຫິ ປ໌າທປ໌ຄເຕຫິ ວິຕເຕ។ ວາຣຕາ ນາມ ຫຕ຺ຖິລິງຄສກຸຕາ។ ເຈລາວກາຕິປີ ເອເຕ ສກຸຕາເຍວ។ ເທມລ຺ຸຈ ກນກລ຺ຸຈາຕິ ທ຺ເວ ສຸວຕ຺ຕຊາຕິໂຍ។ ເອເຕຫິ ອລ຺ຸຊນາທິຫິ ອເນກສາຕຸສເຕຫິ ອເນເກຫິ ວຕ຺ຕສາຕຸຣາສີຫິ ວິນທ຺ຌປ໌ຜິມຕ຺ທິຕປ໌ເທເສ។ ໂກຕິ ຌມ຺ມາລປ໌ນມຕ຺ຕເມຕໍ។ ຈິຕ຺ໂຕຕິ ມຸຂຕຸຕ຺ຫເກປີ ເຫຌ຺ຖາອຸທຣກາເຄປີ ຈິຕ຺ໂຣວ។

ອທ຺ຒຸທ຺ຒມານີຕິ ອທ຺ຒຈຕຸຕ຺ຖານິ, ຕິຕິ ສຫສຸສານິ ປ໌ລ຺ຸເຈວ ສຕານີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອທ຺ຌານປ໌ຣິຍາຍປ໌ເຖຕິ ອທ຺ຌານສງຂາເຕຄມນມຄຸເຄ។ ອຸພ຺ພາເທຕ຺ຖາຕິ ພາຌຍິຕ຺ຖ។ ອຸປ໌ປຸ໌ຜຸສີຕິ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ຜຸສີ។ ປ໌ຫາຣໍ ອທໍສູຕິ ເອຕ຺ຖ “ມາ ນ”ນ຺ຕິ ປ໌ທສຸສ ສາມິວເສນ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ។ ສງຄເມສີຕິ ສມາຄຈ຺ຌີ។ ສຕ຺ຫາທີຕິ ມຍ຺ຖາທີ។ ສຂິລາທີຕິ ປີຍາທີ។ ມລຸຊູທີຕິ ສຂິລາທີ។ ມຌຸຣາທີຕິ ມຌຸຣສຸສຣາທີ។ ສມ຺ທາຈຣນ຺ຕິໂຍຕິ ຄນ຺ຌພ຺ພກຣຕາວເສນ ປ໌ຣິຈຣນ຺ຕິໂຍ។ ອເນກຣຸກ຺ຂວິວິຌວິກຕິຜລນ຺ຕິ ອເນເກຫິ ຣຸກ຺ເຂຫິ ວິວິຌວິກຕິຜລໍ។ ອາຣາເມເນວ ອາຣາມນ຺ຕິ ປຸ໌ປ໌ຜາຣາມາທີສຸ ອລ຺ຸຌຕເຣນ ອາຣາເມເນວ ອລ຺ຸຌຕຣໍ ອາຣາມໍ ເນນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຸຍ຺ຍານາທີສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ។ ນາລຸອິເກຣສລ຺ຸຈາຣິເຍເນວາຕິ ນາລຸອິເກຣວເນເນວ ອລ຺ຸລໍ ນາລຸອິເກຣວນໍ។ ອຕິສມ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ເອວໍ ເນຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນໍ ຂີປ໌ປ໌ລ຺ຸເລວ ຣຕິຕ຺ຖາຍ ປ໌າປຸ໌ຕນ຺ຕີ។

ທິວສໍ ປ໌ຣິພ຺ຍູລຸໂທຕິ ສກລທິວສໍ ປ໌ຣິພ຺ຍູລຸໂທ។ ອປ໌ສາເທຕີຕິ ຕາ ກິຣ ຕໍ ເອວໍ ທິວສໍ ປ໌ຣິຈຣິຕ຺ວາ ນິວາສຣຸກ຺ເຂ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ປ໌ຣິວາເຣຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂສາຂາສຸ ນິສີທິຕ຺ວາ “ອປຸ໌ເປ໌ວ ນາມ ມຌຸຣວຈນໍ ລເກຍ຺ຍາມາ”ຕິ ປ໌ຕ຺ຖຍນ຺ຕິໂຍ ອິມິນາ ອຸຍ຺ໂຍຊິຕກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານໍ ຄມິສຸສາມາຕິ ວສນ຺ຕີ។ ກຸຕາລຣາຊາ ປ໌ນ ຕາ ອຸຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ “ນສຸສຖາ”ຕິອາທິວຈເນຫິ ອປ໌ສາເທຕິ។ ຕຕ຺ຖ ນສຸສຖາຕິ ຄຈ຺ຌຖ។ ວິນສຸສຖາຕິ ສພ຺ພໂຕກາເຄນ ນສຸສຖ។ ເຄເທ ຌນຌລຸຌາທີນໍ ນາສເນນ ໂຈຣິໂຍ, ພຫຸມາຍຕາຍ ຌຸຕ຺ຕິໂຍ, ນຍ຺ຖສຸສຕິຕາຍ ອສຕິໂຍ, ອນວຍ຺ຖິຕຈິຕ຺ຕຕາຍ ລຫຸຈິຕ຺ຕາໂຍ, ກຕວິນາສເນນ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິຕາຍ ກຕສຸສ ອປຸ໌ປ໌ຜິກາຣິກາໂຍຕິ។

ເອວລ຺ຸຈ ປ໌ນ ວຕ຺ວາ “ອິຕິ ໂຂ, ກິກ຺ຂເວ, ອຫໍ ຕິຣຈ຺ຌານຄໂຕປີ ອິຕ຺ຖີນໍ ອກຕລ຺ຸລຸຕໍ ພຫຸມາຍຕໍ ອນາຈາຣຕໍ ທຸສຸສີລຕລ຺ຸຈ ຊານາມິ, ຕທາປ໌າຫໍ ຕາສໍ ວເສ ອວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕາ ເອວ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕມີ”ຕິ ອິມາຍ ກຖາຍ ເຕສໍ ກິກ຺ຂູນໍ ອນກິຣຕີທຣິຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ។ ຕສຸມິ ຂເຕ ທ຺ເວ ກາລຸອໂກກິລາ ສາມິກໍ ທຕ຺ຫເກນ ອຸກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ເຫຌ຺ຖາກາຄາທີສຸ ຈຕສຸໂສ ຈຕສຸໂສ ທຸຕ຺ວາ ຕໍ ປ໌ເທສໍ ອາຄມີສຸ។ ເຕ ກິກ຺ຂູ ຕາປີ ທິສ຺ວາ ສຕ຺ຖາຣໍ ປຸ໌ຈ຺ຌີສຸ។ ສຕ຺ຖາ “ປຸ໌ພ຺ເພ, ກິກ຺ຂເວ, ມມ ສຫາໂຍ ປຸ໌ຕ຺ຕມຸໂຂ ນາມ ຜຸສຸສໂກກິໂລ ອໂຫສິ, ຕສຸສາຍໍ ວໍໂສ”ຕິ ວຕ຺ວາ ປ໌ຸຣິມນເຍເນວ ເຕຫິ ກິກ຺ຂູຫິ ປຸ໌ຈ຺ຌິໂຕ ອາຫ –

“ຕສຸເສວ ຂລຸ, ໂກ, ຫິມວໂຕ ປ໌ພ຺ພຕຣາຊສຸສ ປຸ໌ຣຕ຺ຖິມທິສາກາເຄ ສຸສຸຂຸມສຸນິປຸ໌ຕຄິຣິປຸ໌ປ໌ກວຫຣິຕຸປ໌ຍນ຺ຕິໂຍ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຸຌ຺ຖຸ ສຸຂຸມສຕ຺ຫສລິລຕາຍ ສຸສຸຂຸມສຸນິປຸ໌ຕາ, ຄິຣີ ເອຕາສໍ ປ໌ກໂວຕິ ຄິຣິປຸ໌ປ໌ກວາ , ຫິມວນ຺ຕໂຕ ສນ຺ທມານຫຣິຕຕິຕາມິສຸສໂອຌຕາຍ ຫຣີຕາ, ກຸຕາລທຫໍ ອຸປ໌ຄມເນນ ອຸປ໌ຍນ຺ຕິໂຍຕິ ສຸສຸຂຸມສຸນິປຸ໌ຕຄິຣິປຸ໌ປ໌ກວຫຣິຕຸປ໌ຍນ຺ຕິໂຍ, ເອວຣູປ໌າ ນທິໂຍ ຍສຸມິ ສນ຺ທນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ອິທານິ ຍໍ ກຸຓາລທຫໍ ຕາ ອຸປຍນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜານິ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ອາຫ –

''ອຸປ຺ປລປທຸມກຸມຸທນລິນສຕປຕ຺ຕໂສຄນ຺ຘິກມນ຺ທາລກສມ຺ປຕິວິຣຸຬ຺ຫສຸຈິຄນ຺ຘມນຸຎ຺ຎມາວກປ຺ປເທເສ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຸປ຺ປລນ຺ຕິ ນີລຸປ຺ປລໍຯ ນລິນນ຺ຕິ ເສຕປທຸມໍຯ ສຕປຕ຺ຕນ຺ຕິ ປຣິປຸຓ຺ຓສຕປຕ຺ຕປທຸມໍຯ ສມ຺ປຕີຕິ ເອເຕຫິ ສມ຺ປຕິວິຣຸຬ຺ເຫຫິ ອກິນວຊາເຕຫິ ສຸຈິຄນ຺ເຘນ ເຈວ ມນຸຎ຺ເຎນ ຈ ຫທຍພນ຺ຘນສມຕ຺ຖຕາຍ ມາວເກນ ຈ ປເທເສນ ສມນ຺ນາຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິທານິ ຕສ຺ມິໍ ທເຫ ຣຸກ຺ຂາທໂຍ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ອາຫ –

''ກຸຣວກມຸຈລິນ຺ທເກຕກເວທິສວຎ຺ຊຸລປຸນ຺ນາຄພກຸລຕິລກປິຍກຫສນສາລສລຬ- ຈມ຺ປກອໂສກນາຄຣຸກ຺ຂຕິຣີຏີກຸຊປຕ຺ຕໂລທ຺ທຈນ຺ທໂນຆວເນ ກາຬາຄຣຸປທ຺ມກປິຍງ຺ຄຸເທວທາຣຸກໂຈຈຄຫເນ ກກຸຘກຸຏຊອງ຺ໂກລກຈ຺ຉິກາຣກຓິກາຣກຓ຺ຓິກາຣ- ກນເວຣໂກຣຓ຺ຑກໂກວິຬາຣກິໍສຸກໂຍຘິກວນມລ຺ລິກມນງ຺ຄຓມນວຊ຺ຊກຓ຺ຑີສຸຣຸຈິຣ- ກຄີນີມາລາມລ຺ຍຘເຣ ຊາຕິສຸມນມຘຸຄນ຺ຘິກຘນຸຕກ຺ກາຣິຕາລີສຕຄຣມຸສີຣໂກຏ຺ຐກຈ຺ຉວິຕເຕ ອຕິມຸຕ຺ຕກສໍກຸສຸມິຕລຕາວິຕຕປຏິມຓ຺ຑິຕປ຺ປເທເສ ຫໍສປິລວກາທມ຺ພກາຣຓ຺ຑວາກິນທິເຕ ວິຊ຺ຊາຘຣສິທ຺ຘສມຓຕາປສຄຓາຘິວຸຏ຺ເຐ ວຣເທວຍກ຺ຂຣກ຺ຂສທານວຄນ຺ຘພ຺ພກິນ຺ນຣມໂຫຣຄານຸຈິຓ຺ຓປ຺ປເທເສ – ເອວຣູເປ ຂລຸ, ໂກ, ຣມ຺ເມ ວນສຓ຺ເຑ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ນາມ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ປຕິວສຕິ ອຕິວິຍ ມຘຸຣຄິໂຣ ວິລາສິຕນຍໂນ ມຕ຺ຕກ຺ໂຂຯ

''ຕສ຺ເສວ ຂລຸ, ໂກ, ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສ ຜຸສ຺ສໂກກິລສ຺ສ ອຑ຺ຒຸຑ຺ຒານິ ອິຕ຺ຖິສຕານິ ປຣິຈາຣິກາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍຯ ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ທ຺ເວ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ກຏ຺ຐໍ ມຸເຂນ ຑໍສິຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ມຊ຺ເຌ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ 'ມາ ນໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ອທ຺ຘານປຣິຍາຍປເຖ ກິລມໂຖ ອຸພ຺ພາເຫຕ຺ຖາ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ເຫຏ຺ຐໂຕ ເຫຏ຺ຐໂຕ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ 'ສຈາຍໍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ສກຸໂຓ ອາສນາ ປຣິປຕິສ຺ສຕິ, ມຍໍ ຕໍ ປກ຺ເຂຫິ ປຏິຄ຺ຄເຫສ຺ສາມາ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ອຸປຣູປຣິ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ 'ມາ ນໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ອາຕໂປ ປຣິຕາເປສີ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ອຸໂພປສ຺ເສນ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ 'ມານໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ສີຕໍ ວາ ອຸຓ຺ຫໍ ວາ ຕິຓໍ ວາ ຣໂຊ ວາ ວາໂຕ ວາ ອຸສ຺ສາໂວ ວາ ອຸປປ຺ຜຸສີ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ປຸຣໂຕ ປຸຣໂຕ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ 'ມາ ນໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ໂຄປາລກາ ວາ ປສຸປາລກາ ວາ ຕິຓຫາຣກາ ວາ ກຏ຺ຐຫາຣກາ ວາ ວນກມ຺ມິກາ ວາ ກຏ຺ເຐນ ວາ ກຖລາຍ ວາ ປາຓິນາ ວາ ເລຑ຺ຑຸນາ ວາ ທຓ຺ເຑນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ ສກ຺ຂຣາຫິ ວາ ປຫາຣມທໍສຸ, ມາຍໍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ຄຈ຺ເຉຫິ ວາ ລຕາຫິ ວາ ຣຸກ຺ເຂຫິ ວາ ສາຂາຫິ ວາ ຖມ຺ເພຫິ ວາ ປາສາເຓຫິ ວາ ພລວນ຺ເຕຫິ ວາ ປກ຺ຂີຫິ ສງ຺ຄເມສີ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ປຈ຺ຉໂຕ ປຈ຺ຉໂຕ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ ສຓ຺ຫາຫິ ສຂິລາຫິ ມຎ຺ຊູຫິ ມຘຸຣາຫິ ວາຈາຫິ ສມຸທາຈຣນ຺ຕິໂຍ 'ມາຍໍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ອາສເນ ປຣິຍຸກ຺ກຓ຺ຐີ'ຕິຯ

''ປຎ຺ຎາສ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ທິໂສທິສໍ ອຸຑ຺ເຑນ຺ຕິ ອເນກຣຸກ຺ຂວິວິຘວິກຕິຜລມາຫຣນ຺ຕິໂຍ 'ມາຍໍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ຂຸທາຍ ປຣິກິລມິຕ຺ຖາ'ຕິຯ

''ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ຕາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ອາຣາເມເນວ ອາຣາມໍ, ອຸຍ຺ຍາເນເນວ ອຸຍ຺ຍານໍ, ນທີຕິຕ຺ເຖເນວ

ນຫິຕິຕ຺ຖໍ, ປພ຺ພຕສິຂເຣເນວ ປພ຺ພຕສິຂຣໍ, ອມ຺ພວເນເນວ ອມ຺ພວນໍ, ຊມ຺ພຸວເນເນວ ຊມ຺ພຸວນໍ, ລພຸຊວເນເນວ ລພຸຊວນໍ, ນາຬິເກຣສຎ຺ຈາຣິເຍເນວ ນາຬິເກຣສຎ຺ຈາຣິຍໍ ຂິປ຺ປເມວ ອຠິສມ຺ໂຠນ຺ຕິ ຣຕິຕ຺ຖາຍຯ

“ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ຕາຫິ ທິຊກຎ຺ຎາຫິ ທິວສໍ ປຣິພູຬ຺ໂຫ ເອວໍ ປສໍສຕິ ‘ສາຘຸ ສາຘຸ, ຠຄິນິໂຍ, ເອຕໍ ໂຂ ຠຄິນິໂຍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຕິຣູປໍ ກຸລຘີຕານໍ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ຠຕ຺ຕາຣໍ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຖາ’ຕິຯ

“ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ເຍນ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິຯ ອທ຺ທສໍສຸ ໂຂ ກຸຓາລສ຺ສ ສກຸຓສ຺ສ ປຣິຈາຣິກາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ທິສ຺ວານ ເຍນ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ເອຕທໂວຈຸໍ – ‘ອຍໍ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ອຕິວິຍ ຜຣຸໂສ ອຕິວິຍ ຜຣຸສວາໂຈ, ອປ຺ເປວ ນາມ ຕວມ຺ປິ ອາຄມ຺ມ ປິຍວາຈໍ ລເຠຍ຺ຍາມາ’ຕິຯ ‘ອປ຺ເປວ ນາມ ຠຄິນິໂຍ’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຍນ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ກຸຓາເລນ ສກຸເຓນ ສທ຺ຘິໍ ປຏິສມ຺ໂມທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ, ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ໂຂ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ຕໍ ກຸຓາລໍ ສກຸຓໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ກິສ຺ສ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ກຸຓາລ, ອິຕ຺ຖີນໍ ສຸຊາຕານໍ ກຸລຘີຕານໍ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນານໍ ມິຈ຺ຉາປຏິປນ຺ໂນສິ, ອມນາປຠາຓິນມ຺ປິ ກິຣ, ສມ຺ມ ກຸຓາລ, ອິຕ຺ຖີນໍ ມນາປຠາຓິນາ ຠວິຕພ຺ພໍ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ມນາປຠາຓິນ’ນ຺ຕິຯ

“ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ເອວໍ ອປສາເທສິ – ‘ນສ຺ສ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຊມ຺ມ ວສລ, ວິນສ຺ສ ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ ຊມ຺ມ ວສລ, ໂກ ນຸ ຕຍາ ວິຍຕ຺ໂຕ ຊາຍາຊິເນນາ’ຕິຯ ເອວໍ ອປສາທິໂຕ ຈ ປນ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ຕໂຕເຍວ ປຏິນິວຕ຺ຕິຯ

“ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສ ຜຸສ຺ສໂກກິລສ຺ສ ອປເຣນ ສມເຍນ ນຈິຣສ຺ເສວ ຂໂຣ ອາພາໂຘ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິ, ໂລຫິຕປກ຺ຂນ຺ທິກາ ພາຬ຺ຫາ ເວທນາ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ ມາຣຓນ຺ຕິກາຯ ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສ ຜຸສ຺ສໂກກິລສ຺ສ ປຣິຈາຣິການໍ ທິຊກຎ຺ຎານໍ ເອຕທໂຫສິ – ‘ອາພາທິໂກ ໂຂ ອຍໍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ, ອປ຺ເປວ ນາມ ອິມມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຏ຺ເຐຍ຺ຍາ’ຕິ ເອກໍ ອທຸຕິຍໍ ໂອຫາຍ ເຍນ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ເຕນຸປສງ຺ກມິໍສຸຯ ອທ຺ທສາ ໂຂ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ຕາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິໂຍ, ທິສ຺ວານ ຕາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ເອຕທໂວຈ – ‘ກຫໍ ປນ ຕຸມ຺ຫໍ ວສລິໂຍ ຠຕ຺ຕາ’ຕິຯ ‘ອາພາທິໂກ ໂຂ, ສມ຺ມ ກຸຓາລ, ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ອປ຺ເປວ ນາມ ຕມ຺ຫາ ອາພາຘາ ວຸຏ຺ເຐຍ຺ຍາ’ຕິຯ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ຕາ ທິຊກຎ຺ຎາໂຍ ເອວໍ ອປສາເທສິ – ‘ນສ຺ສຖ ຕຸມ຺ເຫ ວສລິໂຍ, ວິນສ຺ສຖ ຕຸມ຺ເຫ ວສລິໂຍ ໂຈຣິໂຍ ຘຸຕ຺ຕິໂຍ ອສຕິໂຍ ລຫຸຈິຕ຺ຕາໂຍ ກຕສ຺ສ ອປ຺ປຏິກາຣິກາໂຍ ອນິໂລ ວິຍ ເຍນກາມໍຄມາໂຍ’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຍນ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ເຕນຸປສງ຺ກມິ, ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ເອຕທໂວຈ – ‘ຫໍ, ສມ຺ມ, ປຸຓ຺ຓມຸຂາ’ຕິຯ ‘ຫໍ, ສມ຺ມ, ກຸຓາລາ’ຕິຯ

“ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ກຸຓາໂລ ສກຸໂຓ ຕໍ ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ຜຸສ຺ສໂກກິລໍ ປກ຺ເຂຫິ ຈ ມຸຂຕຸຓ຺ຑເກນ ຈ ປຣິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ວຸຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ນານາເຠສຊ຺ຊານິ ປາຍາເປສິຯ ອຖ ຂລຸ, ໂຠ, ປຸຓ຺ຓມຸຂສ຺ສ ຜຸສ຺ສໂກກິລສ຺ສ ໂສ ອາພາໂຘ ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ຠີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປິຍກາຕິ ເສຕປຸປ຺ຜາຯ ຫສນາຕິ ຫ-ກາໂຣ ສນ຺ຘິກໂຣ, ອສນາເຍວຯ ຕິຣິຏິຕິ ເອກາ ຣຸກ຺ຂຊາຕິຯ ຈນ຺ທນາຕິ ຣຕ຺ຕສຸຣຠິຈນ຺ທນາຯ ໂອຆວເນຕິ ເອເຕສໍ ໂອເຆນ ຆຍາຍ ສມນ຺ນາຄຕວເນຯ ເທວທາຣຸກໂຈຈຄຫເນຕິ ເທວທາຣຸຣຸກ຺ເຂຫິ ເຈວ ກທລີຫິ ຈ ຄຫເນຯ ກຈ຺ຈິກາຣາຕິ ເອກາ ຣຸກ຺ຂຊາຕິຯ ກຓິກາຣາຕິ ມຫາປຸປ຺ຜາຯ ກຓ຺ຓິກາຣາຕິ ຂຸທ຺ທກປຸປ຺ຜາຯ ກິໍສຸກາຕິ ວາຕຆາຕກາຯ ໂຍຘິກາຕິ ຍູຘິກາຯ ວນມລ຺ລິກມນງ຺ຄຓມນວຊ຺ຊຠຓ຺ຑີສຸຣຸຈິຣຠຄິນິມາລາມລ຺ຍຘເຣຕິ ມລ຺ລິການຎ຺ຈ ອນງ຺ຄຓານໍ ອນວຊ຺ຊານຎ຺ຈ ຠຓ຺ຑີນໍ ສຸຣຸຈິຣານຎ຺ຈ ຠຄິນີນໍ ປຸປ຺ເຜຫິ ມາລ຺ຍຘາຣຍມາເນຯ ຘນຸຕກ຺ກາຣີຕິ ຘນຸປາຏລີຯ ຕາລີສາຕິ ຕາລີສປຕ຺ຕຣຸກ຺ຂາຯ ກຈ຺ຉວິຕເຕຕິ ເອເຕຫິ ຊາຕິສຸມນາທີຫິ ວິຕເຕ ນທີກຈ຺ຉປພ຺ພຕກຈ຺ເຉຯ ສໍກຸສຸມິຕລຕາຕິ ເຕສຸ ເຕສຸ ຄາເນສຸ ສຸຜຸລ຺ລ ກຸສຸມິຕອຕິມຸຕ຺ຕເກຫິ ເຈວ ນານາວິຘລຕາຫິ ຈ ວິຕຕປຏິມຕ຺ຆິຕປ຺ປເທເສຯ ຄຕານິວຸຏ຺ເຐຕິ ເອເຕສໍ ວິຊ຺ຊາຘຣາທີນໍ ຄເຕຫິ ອນິວຸຏ຺ເຐຯ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂຕິ ມຸຂປຣິປຸຓ຺ຓຕາຍ ປຸຓ຺ຓມຸໂຂຯ ປເຣຫິ ຜຸຏ຺ຐຕາຍ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລຯ ວິລາສິຕນຍໂນຕິ ວິລາສິຕເນຕ຺ໂຕຯ ມຕ຺ຕກ຺ໂຂຕິ ຍຖາ ມຕ຺ຕານໍ ອກ຺ຂີນິ ຣຕ຺ຕານິ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ຣຕ຺ຕກ຺ໂຂ, ປມາຓຍຸຕ຺ຕເນຕ຺ໂຕ ວາຯ

ຠຄິນິໂຍຕິ ອຣິຍໂວຫາເຣນ ອາລປນໍຯ ປຣິຈເຣຍ຺ຍາຖາຕິ ສກລທິວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈເຣຍ຺ຍາຖຯ ອິຕິ ໂສ ປິຍກໍ ກເຖຕ຺ວາ

ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ. ກທາຈິ ປນ ກຸຕາໂລ ສປ຺ຣິວາໂຣ ປຸຕ຺ຕມຸຂໍ ທສ຺ສນາຍ ຄຈ຺ຉຕິ, ກທາຈິ ປຸຕ຺ຕມຸໂຂ ກຸຕາລສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ເຕນາຫ "ອຖ ຂລຸ, ໂກ"ຕິ. ສມ຺ມາຕິ ວຍສ຺ສ. ອາຄມ຺ມາຕິ ປຏິຈ຺ຈ ອຸປນິສ຺ສາຍ. ລເກຍ຺ຍາມາຕິ ກຸຕາລສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ ປິຍວຈນໍ ລເກຍ຺ຍາມ. ອປ຺ເປວ ນາມາຕິ ອປິ ນາມ ລເກຍ຺ຍາຖ, ວກ຺ຂາມິ ນນ຺ຕິ. ສຸຊາຕານນ຺ຕິ ສມຊາຕິການໍ.

ນສ຺ສາຕິ ປລາຍ. ຊມ຺ມາຕິ ລາມກ. ວິຍຕ຺ໂຕຕິ ໂກ ນຸ ຕຍາ ສທິໂສ ອລ຺ໂລ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖິ. ຊາຍາຊິເນນາຕິ ຊາຍາຊິເນນ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ. ເອວໍ ອິຕ຺ຖິປ຺ຣາຊິເຕນ ຕຍາ ສທິໂສ ໂກ ນາມ ພ຺ຍຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຖີຕິ ຕໍ ປຸນ ເອວຣູປສ຺ສ ວຈນສ຺ສ ອກາຕນຕ຺ຖາຍ ອປສາເທຕິ. ຕໂຕເຍວາຕິ "ກຸທ຺ໂຊ ເມ ກຸຕາໂລ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໂຕເຍວ ປຏິນິວຕ຺ຕິ, ໂສ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສປ຺ຣິວາໂຣ ອຕ຺ຕໂນ ນິວາສຏ຺ຖານເມວ ອຄມາສິ.

ອປ຺ເປວ ນາມາຕິ ສໍສຍປ຺ຣິວິຕກ຺ໂກ, ອິມມ຺ຫາ ອາພາຓາ ວຸຏ຺ຖເຫຍ຺ຍ ວາ ໂນ ວາຕິ ເອວໍ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕໍ ໂອຫາຍ ປກ຺ກມິສ຺. ຕຸມ຺ຫນ຺ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ. ອປ຺ເປວ ນາມາຕິ ຕມ຺ຫາ ອາພາຓາ ວຸຏ຺ຖເຫຍ຺ຍ ວາ ໂນ ວາ, ອມ຺ຫາກໍ ອາຄຕກາເລ ມໂຕ ກວິສ຺ສຕິ. ມຍຄ຺ຫີ ອິທາເນວ ໂສ ມຣິສ຺ສຕີຕິ ລຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປາທປ຺ຣິຈາຣິກາ ກວິຕ຺ຸ ອາຄຕາ. ເຕນຸປສງ຺ກມີຕິ ອິມາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ສາມິກສ຺ສ ມຕກາເລ ອາຄຕາ ປຏິກ຺ກູລາ ກວິສ຺ສາມາຕິ ຕໍ ປຫາຍ ອາຄຕາ, ອຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມມ ສຫາຍກໍ ປຸປ຺ຜຜລາທີນິ ນານາເກາສຊ຺ຊານິ ສໍຫຣິຕ຺ວາ ອໂຣຄໍ ກຣິສ຺ສາມີຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ນາຄພໂລ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາກາເສ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ເຍນ ໂສ ເຕນຸປສງ຺ກມີ. ຫນ຺ຕິ ນິປາໂຕ, "ຊີວສິ, ສມ຺ມາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອວມາຫ. ອິຕໂຣປີສ຺ສ "ຊີວາມີ"ຕິ ວທນ຺ໂຕ "ຫໍ ສມ຺ມາ"ຕິ ອາຫ. ປາຍາເປສີຕິ ປາເຍສິ. ປຏິປ຺ປສ຺ສມ຺ກີຕິ ວູປສມີຕິ.

ຕາປີ ທີຊກຄ຺ຌາໂຍ ອສ຺ມີ ອໂຣເຄ ຊາເຕ ອາຄຕາ. ກຸຕາໂລປີ ປຸຕ຺ຕມຸຂໍ ກຕິປາຫໍ ຜລາຜລານິ ຂາທາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ພລປ຺ປຕ຺ຕກາເລ, "ສມ຺ມ, ອິທານິ ຕ຺ວໍ ອໂຣໂຄ, ອຕ຺ຕໂນ ປ຺ຣິຈາຣິກາຫິ ສທ຺ຌິ ວສ, ອຫມ຺ປີ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຖານໍ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ອາຫ. ອຖ ນໍ ໂສ "ອິມາ, ສມ຺ມ, ມໍ ພາລຸທຄິລານໍ ປຫາຍ ປລາຍນ຺ຕິ, ນ ເມ ເອຕາຫິ ອຸຕ຺ຕີຫິ ອຕ຺ໂຖ"ຕິ ອາຫ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ເຕນ ຫິ ເຕ, ສມ຺ມ, ອິຕ຺ຖີນໍ ປາປກາວໍ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມີ"ຕິ ປຸຕ຺ຕມຸຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທິມວນ຺ຕປ຺ເສ ມໂນສິລາຕລໍ ເນຕ຺ວາ ສຕ຺ຕໂຍຊນິກສາລຣຸກ຺ຂມູເລ ມໂນສິລາສເນ ນິສີທິ. ເອກສ຺ມີ ປສ຺ເສ ປຸຕ຺ຕມຸໂຂ ສປ຺ຣິວາໂຣ ນິສີທິ. ສກລຫິມວນ຺ເຕ ເທວໂຆສນາ ຈຣິ – "ອຊ຺ຊ ກຸຕາໂລ ສກ຺ຕຣາຊາ ທິມວນ຺ເຕ ມໂນສິລາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸທ຺ຆລີລາຍ ຆມ຺ມໍ ເທເສສ຺ສຕິ, ຕໍ ສຸຕາຖາ"ຕິ. ປຣມ຺ປຣໂຆເສນ ຉ ກາມາວຈຣເທວາ ສຸຕ຺ວາ ເຍກຸຍ຺ເຍນ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິສ຺. ພຫຸນາຄສຸປ຺ຕ຺ຕກິນ຺ນຣວິຊ຺ຊາຆຣາທີນມ຺ປີ ເທວຕາ ຕມຕ຺ຖໍ ອຸຄ຺ໂຆເສສຸໍ. ຕທາ ອານນ຺ໂທ ນາມ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ ທສສຫສ຺ສຄິຊ຺ຊປ຺ຣິວາໂຣ ຄິຊ຺ຊປພ຺ພເຕ ປຏິວສຕິ. ໂສປີ ຕໍ ໂກລາຫລໍ ສຸຕ຺ວາ "ຆມ຺ມໍ ສຸຕິສ຺ສາມີ"ຕິ ສປ຺ຣິວາໂຣ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ນາຣໂທປີ ປລ຺ຈາກິລ຺ໂລ ຕາປໂສ ທສສຫສ຺ສຕາປສປ຺ຣິວຸໂຕ ທິມວນ຺ຕປ຺ເທເສ ວິຫຣນ຺ໂຕ ຕໍ ເທວໂຆສນໍ ສຸຕ຺ວາ "ສຫາໂຍ ກິຣ ເມ ກຸຕາໂລ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຄຸຕໍ ກເຖສ຺ສຕິ, ມຫາສມາຄໂມ ກວິສ຺ສຕິ, ມຍາປີ ຕໍ ເທສນໍ ໂສຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ ຕາປສທສສຫສ຺ເສນ ສທ຺ຌິ ອິທ຺ຌິຍາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ພຸທ຺ຆານໍ ເທສນາສນ຺ນິປາຕສທິໂສ ມຫາສມາຄໂມ ອໂຫສິ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຊາຕິສ຺ສຣຌາເຕນ ອິຕ຺ຖີໂທສປຏິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ອຕີຕກເວ ທິຏ຺ຖການຕໍ ປຸຕ຺ຕມຸຂໍ ກາຍສກ຺ຂີ ກຕ຺ວາ ກເຖສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

"ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ກຸຕາໂລ ສກ຺ໂຕ ຕໍ ປຸຕ຺ຕມຸຂໍ ຟຸສ຺ສໂກກິລໍ ຄິລານວຸຏ຺ຖິຕໍ ອຈິຣວຸຏ຺ຖິຕໍ ເຄລຄ຺ຌາ ເອຕທໂວຈ –

"'ທິຏ຺ຖາ ມຍາ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ກຕ຺ຫາ ທ຺ເວປີຕິກາ ປລ຺ຈປຕິກາຍ ຉຏ຺ເຖ ປຸຣິເສ ຈິຕ຺ຕໍ ປຏິພນ຺ຆນ຺ຕິຍາ, ຍທິທໍ ກພນ຺ເຆ ປີຖສປ຺ປີມ຺ຫີ'"ຕິ. ກວຕິ ຈ ປນຸຕ຺ຕເຣຕ຺ຖ ວາກ຺ຍໍ –

໔໖໐.

"ອຖຊ຺ຊໂນ ນກຸໂລ ກີມເສໂນ, ຍຸຆິຏ຺ຖິໂລ ສຫເທໂວ ຈ ຣາຊາ;

ເອເຕ ປຕີ ປລ຺ຈ ມຕິຈ຺ຈ ນາຣີ, ອກາສີ ຂຊ຺ຊວາມນເກນ ປາປ'ນ຺ຕິ.

‘‘ທິຍ຺ຢາ ມຍາ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ສຈ຺ຈຕປາປີ ນາມ ສມຕິ ສຸສານມຊ຺ເຊ ວສນ຺ຕີ ຈຕ຺ຕາຖກຕ຺ຕໍ ປຣິຕາມຍມານາ ສຸຣາຣຸຕ຺ຕ ເກນ ປາປມກາສິ.

‘‘ທິຍ຺ຢາ ມຍາ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ກາກວຕິ ນາມ ເທວີ ສມຸທ຺ທມຊ຺ເຊ ວສນ຺ຕີ ກຣິຍາ ເວນເຕຍ຺ຍສ຺ສ ນຍກ຺ເວເຣນ ປາປມກາສິ.

‘‘ທິຍ຺ຢາ ມຍາ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ກຸຣຸງຄເທວີ ນາມ ໂລມສຸທ຺ທຣີ ເອລຸອິກກຸມາຣໍ ກາມຍມານາ ຉລຸອງຄກຸມາຣຂນນ຺ເຕວາສິນ າ ປາປມກາສິ.

‘‘ເອວຍ຺ເຫຕໍ ມຍາ ຄາຕໍ, ພຸຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຣໍ;

ໂອຫາຍ ໂກສລຣາຊໍ, ປຍ຺ຈາລຈຕ຺ເທນ ປາປມກາສິ.

໔໙໑.

‘‘ເອຕາ ຈ ອຍ຺ຍາ ຈ ອກໍສຸ ປາປໍ, ຕສ຺ມາຫມິຕ຺ຖິນໍ ນ ວິສ຺ສເສ ນປ຺ປສໍເສ;

ມຫີ ຍຖາ ຊຄຕິ ສມານຣຕ຺ຕາ, ວສຸນ຺ຂຣາ ອິຕຣີຕຣາປຕິຍ຺ຢາ;

ສພ຺ພສຫາ ອຜນ຺ທນາ ອກຸປ຺ປາ, ຕຖິຕ຺ຖິໂຍ ຕາໂຍ ນ ວິສ຺ສເສ ນໂຣ.

໔໙໔.

‘‘ສີໂຫ ຍຖາ ໂລຫິຕມໍສໂກຊໂນ, ວາລຸອມິໂຄ ປຍ຺ຈາວຸໂຂ ສຸຣຸທ຺ໂຂ;

ປສຍ຺ຫຂາທີ ປຣຫີສເນ ຣໂຕ, ຕຖິຕ຺ຖິໂຍ ຕາໂຍ ນ ວິສ຺ສເສ ນໂຣ.

‘‘ນ ຂລຸ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ເວສີໂຍ ນາຣີໂຍ ຄມນີໂຍ, ນ ເຫຕາ ພນ຺ຂກີໂຍ ນາມ, ວຂິກາໂຍ ນາມ ເອຕາໂຍ, ຍທິທໍ ເວສີໂຍ ນາຣີໂຍ ຄມນີໂຍ’’ຕິ.

‘ໂຈໂຣ ວິຍ ເວຕິກຕາ ມທິຣາວ ທິທ຺ຂາ ວາຕິໂຊ ວິຍ ວາຈາສນ຺ຖຸຕິໂຍ ອິສ຺ສສິງຄມິວ ວິປຣິວຕ຺ຕາໂຍ ອຸຣຄມິວ ທຸຊິວ຺ຫາໂຍ. ໂສພ຺ກມິວ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນາ ປາຕາລມິວ ທຸປ຺ປູຣາ ຣກ຺ຂສີ ວິຍ ທຸຕ຺ໂຕສາ ຍໂມເວກນ຺ຕຫາຣີໂຍ. ສິຂີຣິວ ສພ຺ພກກ຺ຂາ ນທີຣິວ ສພ຺ພວາຫີ ອນິໂລ ວິຍ ເຍນກາມໍຈຣາ ເນຣຸ ວິຍ ອວິເສສກຣາ ວິສຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ນິຈ຺ຈຜລິຕາໂຍຕິ. ກວຕິ ຈ ປນ຺ຕ຺ຕເຣຕ຺ຖ ວາກ຺ຍໍ –

໔໙໓.

‘‘‘ຍຖາ ໂຈໂຣ ຍຖາ ທິທ຺ໂຂ, ວາຕິໂຊວ ວິກຕ຺ຖນີ;

ອິສ຺ສສິງຄມິວ ປຣິວຕ຺ຕາ, ທຸຊິວ຺ຫາ ອຸຣໂຄ ວິຍ.

໔໙໔.

‘‘ໂສພຸກມິວ ປຜົຈຸຉນຸນາ, ປາຕາລມິວ ທຸປຸປຸຣາ;

ຣກຸຂສີ ວິຍ ທຸຕຸໂຕສາ, ຍໂມເວກນຸຕຫາຣີໂຍ.

໘໙໘.

‘‘ຍຖາ ສິຂີ ນທີ ວາໂຕ, ເນຣຸນາວ ສມາຄຕາ;

ວິສຣຸກຸໂຂ ວິຍ ນິຈຸຈຜລາ, ນາສຍນຸຕິ ພເຣ ໂກຄໍ;

ຣຕນນຸຕກຣິຕຸຖິໂຍ’’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຄິລານວຸຜຸຖິຕນຸຕີ ປຖມໍ ຄິລານໍ ປຈຸຉາ ວຸຜຸຖິຕໍ. ທີຜຸຖາ ມຍາຕິ ອຕີເຕ ກິຣ ພຸຣຫຸມທຕຸໂຕ ກາສິຣາຊາ ສມຸປນຸນພລວາຫນຕາຍ ໂກສລຣຊຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ ໂກສລຣາຊານໍ ມາເຣຕຸວາ ຕສຸສ ອຄຸຄມເຫສີ ສຄພຸກໍ ຄເຫຕຸວາ ພາຣາຓສິ ຄນຸຕຸວາ ຕໍ ອຕຸຕໂນ ອຄຸຄມເຫສີ ອກາສິ. ສາ ອປຣກາເຄ ສິຕຣໍ ວິຊາຍິ. ຣຄຸໂຍ ປນ ປກຕິຍາ ສິຕາ ວາ ປຸຕຸໂຕ ວາ ນຕຸຖິ, ໂສ ຕຸສຸສິຕຸວາ, ‘‘ກທຸເທ, ວຣໍ ຄຕຸຫາທີ’’ຕິ ອາຫ. ສາ ຄຫິຕກໍ ກຕຸວາ ຖເປສີ. ຕສຸສາ ປນ ກຸມາຣິກາຍ ‘‘ກຕຸຫາ’’ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ອຖສຸສາ ວຍປຸປຕຸຕາຍ ມາຕາ ຕໍ ອາຫ – ‘‘ອມຸມ, ປີຕຣາ ຕວ ວໂຣ ທິນຸໂນ, ຕມຫໍ ຄເຫຕຸວາ ຖເປສີ, ຕວ ຣຸຈຸຈນກໍ ວຣໍ ຄຕຸຫາ’’ຕິ. ສາ ‘‘ອມຸມ, ມຍຸຫໍ ອລຸລໍ ອວິຊຸຊມານໍ ນຕຸຖິ, ປຕິຄຸຄຫຓາຕຸຖາຍ ເມ ສຍໍ ວຣໍ ກາເຣທີ’’ຕິ ກິເລສພທຸລຕາຍ ທິໂຣຕຸຕປຸປີ ກິນຸທິຕຸວາ ມາຕຣໍ ອາຫ. ສາ ຣຄຸໂຍ ອາໂຣເຈສີ. ຣາຊາ ‘‘ຍຖາຣຸຈິຕໍ ປຕິ ຄຕຸຫຕູ’’ຕິ ວຕຸວາ ສຍໍ ວຣໍ ໂຜສາເປສີ. ຣາຊງຄເຕ ສພຸພາລງກາຣປຜິມຕຸທິຕາ ພຫູ ປຸຣິສາ ສນຸນິປຕີສຸ. ກຕຸຫາ ປຸປຸຜສມຸຄຸຄໍ ອາທາຍ ອຸຕຸຕຣສີຫປລຸຊເຣ ຖິຕາ ໂອໂລເກນຸຕີ ເອກມຸປີ ນ ໂຣເຈສີ.

ຕທາ ປຕຸທຸຣາຊໂຄຕຸຕໂຕ ອຊຸຊໂນ ນກຸໂລ ກີມເສໂນ ຍຸຣິຜຸຖິໂລ ສຫເທໂວຕິ ອິເມ ປລຸຈ ປຕຸທຸຣາຊປຸຕຸຕາ ຕກຸກສິລາຍໍ ທິສາປາໂມກຸຂສຸສ ອາຈຣິຍສຸສ ສນຸຕິເກ ສິປຸປໍ ອຸຄຸຄເຫຕຸວາ ‘‘ເທສຈາຣິຕຸຕໍ ຊານິສຸສາມາ’’ຕິ ວິຈຣນຸຕາ ພາຣາຓສິ ປຕຸວາ ອນຸໂຕນຄເຣ ໂກລາຫລໍ ສຸຕຸວາ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ຕມຕຸຖໍ ລຕຸວາ ‘‘ມຍມຸປີ ຄມິສຸສາມາ’’ຕິ ກລຸຈນຣູປສມານຣູປາ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ປຜິປາຜິຍາ ອຜຸຖໍສຸ. ກຕຸຫາ ເຕ ທິສຸວາ ປລຸຈສຸປີ ເຕສຸ ປຜິພທຸຣຈິຕຸຕາ ຫຸຕຸວາ ປລຸຈນຸນມຸປີ ສີເສສຸ ມາລາຈຸມຸພຜການິ ຂິປິຕຸວາ, ‘‘ອມຸມ, ອິເມ ປລຸຈ ຊເນ ວເຣມີ’’ຕິ ອາຫ. ສາປີ ຣຄຸໂຍ ອາໂຣເຈສີ. ຣາຊາ ວຣສຸສ ທິນຸນຕຸຕາ ‘‘ນ ລກິສຸສຕີ’’ຕິ ອວຕຸວາ ອນຕຸຕມໂນວ ‘‘ກີຊາຕິກາ ກສຸສ ປຸຕຸຕາ’’ຕິ ປຸຈຸຉິຕຸວາ ປຕຸທຸຣາຊປຸຕຸຕກາວໍ ລຕຸວາ ເຕສໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ຕໍ ປາທປຣິຈາຣິກໍ ອທາສິ.

ສາ ສຕຸຕກູມິກປາສາເທ ເຕ ກິເລສວເສນ ສງຄຕຸທີ. ເອໂກ ປນສຸສາ ປຣິຈາຣໂກ ຂຸຊຸໂຊ ປີຖສປຸປີ ອຕຸຖິ. ສາ ປລຸຈ ຣາຊປຸຕຸເຕ ກິເລສວເສນ ສງຄຕຸທິຕຸວາ ເຕສໍ ພທີ ນິກຸຂນຸຕກາເລ ໂອກາສໍ ລກິຕຸວາ ກິເລເສນ ອນຸທຍຸຫມານາ ຂຸຊຸເຊນ ສທຸສີ ປາປໍ ກໂຣຕິ, ເຕນ ຈ ສທຸສີ ກເຖນຸຕີ – ‘‘ມຍຸຫໍ ຕຍາ ສທິໂສ ປີໂຍ ນຕຸຖິ, ຣາຊປຸຕຸເຕ ມາຣາເປຕຸວາ ເຕສໍ ຄລໂລຫິເຕນ ຕວ ປາເທ ມກຸຂາເປສຸສາມີ’’ຕິ ວທຕິ. ອິຕເຣສຸປີ ເຊຜຸຖກາຕິເກນ ມິສຸສີກູຕກາເລ – ‘‘ອິເມຫີ ຈຕູຫີ ຕຸວເມວ ມຍຸຫໍ ປີຍຕໂຣ, ມຍາ ຊີວິຕມຸປີ ຕວຕຸຖາຍ ປຣິຈຸຈຕຸຕໍ, ມມ ປິຕຸ ອຈຸຈເຍນ ຕຸຍຸຫລຸເລວ ຣຊຸຊໍ ທາເປສຸສາມີ’’ຕິ ວທຕິ. ອິຕເຣຫິ ສທຸສີ ມິສຸສີກູຕກາເລປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເຕ ‘‘ອຍໍ ອມຸເຫ ປີຍາຍຕິ, ອິສຸສຣິຍລຸຈ ໂນ ເອຕໍ ນິສຸສາຍ ຊາຕ’’ນຸຕິ ຕສຸສາ ອຕິວິຍ ຕຸສຸສນຸຕິ.

ສາ ເອກທິວສໍ ອາພາທິກາ ອໂຫສິ. ອຖ ນໍ ເຕ ປຣິວາເຣຕຸວາ ເອໂກ ສີສໍ ສມຸພາຫນຸໂຕ ນິສີທີ, ເສສາ ເອເກກໍ ຫຕຸຖລຸຈ ປາທລຸຈ. ຂຸຊຸໂຊ ປນ ປາທມູເລ ນິສີທີ. ສາ ສີສໍ ສມຸພາຫມານສຸສ ເຊຜຸຖກາຕິກສຸສ ອຊຸຊນກຸມາຣສຸສ – ‘‘ມຍຸຫໍ ຕຍາ ປີຍຕໂຣ ນຕຸຖິ, ຊີວມານາ ຕຸຍຸຫໍ ຊີວິສຸສາມິ, ປີຕຸ ອຈຸຈເຍນ ຕຸຍຸຫໍ ຣຊຸຊໍ ທາເປສຸສາມີ’’ຕິ ສີເສນ ສລຸລໍ ທທມານາ ຕໍ ສງຄຕຸທີ, ອິຕເຣສມຸປີ ຫຕຸຖປາເທຫີ ຕເຖວ ສລຸລໍ ອທາສິ. ຂຸຊຸຊສຸສ ປນ – ‘‘ຕຸວລຸເລວ ມມ ປີໂຍ, ຕວຕຸຖາຍ ອຫໍ ຊີວິສຸສາມີ’’ຕິ ຊິວຸຫາຍ ສລຸລໍ ອທາສິ. ເຕ ສພຸເພປີ ປຸພຸເພ ກຖິຕກາເວນ ຕາຍ ສລຸລາຍ ຕມຕຸຖໍ ຊານີສຸ. ເຕສຸ ເສສາ ອຕຸຕໂນ ທິນຸນສລຸລາເຍວ ຊານີສຸ. ອຊຸຊນກຸມາໂຣ ປນ ຕສຸສາ ຫຕຸຖປາທຊິວຸຫາວິກາເຣ ທິສຸວາ – ‘‘ຍຖາ ມຍຸຫໍ, ເອວໍ ເສສານມຸປີ ອິ

ມາຍ ສລ຺ລາ ທິນ຺ນາ ກວິສ຺ສຕິ, ຊຊ຺ເຊນ ຈາປິ ສທ຺ຂີ ເອຕິສ຺ສາຍ ສນ຺ຖເວນ ກວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກາຕໂຣ ຄເຫຕ຺ວາ ພຫີ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊິ – ''ທິຍ຺ຍາ ໂວ ປລ຺ຈປ຺ຕິກາ ມມ ສີສວິກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ''ຕິ? ''ອາມ, ທິຍ຺ຍາ''ຕິຯ ''ກີກາຣຕຳ ຊານາຖາ''ຕິ? ''ນ ຊານາມາ''ຕິຯ ''ອິທໍ ນາເມຕ຺ຖ ກາຣຕຳ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປນ ຫຕ຺ຖປາເທຫີ ທິນ຺ນສລ຺ລາຍ ກາຣຕຳ ຊານາຖາ''ຕິ? ''ອາມ, ຊານາມາ''ຕິຯ ''ອມ຺ຫາກມ຺ປິ ເຕເນວ ກາຣເຓນ ອຫາສິ, ຊຊ຺ຊສ຺ສ ຊີວ຺ຫາວິກາເຣນ ສລ຺ລາຫານສ຺ສ ກາຣຕຳ ຊານາຖາ''ຕິ? ''ນ ຊານາມາ''ຕິຯ ອຖ ເນສໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ''ອິມິນາປິ ສທ຺ຂີ ເອຕາຍ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕສຸ ອສທ຺ທຫນ຺ເຕສຸ ຊຊ຺ຊໍ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຊິຯ ໂສ ສພ຺ພໍ ປວຕ຺ຕີ ກເຖສິຯ

ເຕ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ວິຄຕຈ຺ຉນ຺ທຣາຄາ ຫຸຕ຺ວາ – ''ອໂຫ ມາຕຸຄາໂມ ນາມ ປາໂປ ທຸສ຺ສີໂລ, ມາທິເສ ນາມ ຊາຕິສມ຺ປນ຺ເນ ໂສກ຺ຄປ຺ປ຺ຕ຺ເຕ ປຫາຍ ເອວຣູເປນ ເຊຄຸຈ຺ຉປ຺ຜິກູເລນ ຊຊ຺ເຊນ ສທ຺ຂີ ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ໂກ ນາມ ປຕ຺ທິຕຊາຕິໂກ ເອວໍ ນິລ຺ລຊ຺ຊາຫິ ປາປຘມ຺ມາຫີ ອິຕ຺ຖີຫິ ສທ຺ຂີ ຣມິສ຺ສຕີ''ຕິ ອເນກປ຺ຣິຍາເຍນ ມາຕຸຄາມໍ ຄຣຫິຕ຺ວາ ''ອລໍ ໂນ ຆຣາວາເສນາ''ຕິ ປລ຺ຈ ຊນາ ທິມວນ຺ຕໍ ປວິສິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ກສິຓປ຺ຣິກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອາຍຸປ຺ຣິໂຍສາເນ ຍຖາກມ຺ມໍ ຄຕາຯ ກຸຓາໂລ ປນ ສກ຺ກຣາຊາ ຕທາ ອຊ຺ຊຸນກຸມາໂຣ ອໂຫສິຯ ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ຺ຍກາຣຕຳ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ທິຍ຺ຍາ ມຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ທ຺ເວປິຕິກາຕິ ໂກສລຣລ຺ໂລ ຈ ກາສີຣລ຺ໂລ ຈ ວເສເນຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕຳຯ ປລ຺ຈປ຺ຕິກາຍາຕິ ປລ຺ຈປ຺ຕິກາ, ຍ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ໂຕຯ ປຜິພນ຺ຘນ຺ຕິຍາຕິ ປຜິພນ຺ຘມານາຯ ກພນ຺ເຘຕິ ຕສ຺ສ ກິຣ ຄີວາ ໂອນມິຕ຺ວາ ອຸຣໍ ອລ຺ລີນາ, ຕສ຺ມາ ຌິນ຺ນສີໂສ ວິຍ ຊາຍຕິຯ ປລ຺ຈ ມຕິຈ຺ຈາຕິ ເອເຕ ປລ຺ຈ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາຯ ຊຊ຺ຊວາມນເກນາຕິ ຊຊ຺ເຊນ ວາມນເກນຯ

ອິທໍ ວຕ຺ວາ ອປ຺ຣານິປິ ທິຍ຺ຍປຸພ຺ພານິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ປຸນ ''ທິຍ຺ຍາ''ຕິອາທິມາຫຯ ຕຕ຺ຖ ທຸຕິຍວຕ຺ຖຸສ຺ມິ ຕາວ ອຍໍ ວິກາວນາ – ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຓສີ ນິສ຺ສາຍ ສຈ຺ຈຕປາປີ ນາມ ເສຕສມຕີ ສຸສາເນ ປຕ຺ຓສາລໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ວສມາໂນ ຈຕ຺ຕາຣິ ກຕ຺ຕານິ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ກຸລ຺ຊຕິ, ສກລນຄເຣ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ສູຣິໂຍ ວິຍ ຈ ປາກໂຍ ອໂຫສິຯ ພາຣາຓສີວາສີໂນ ຊີປິຕ຺ວາປີ ຂລິຕ຺ວາປີ ''ນໂມ ສຈ຺ຈຕປາປີຍາ''ຕິ ວທນ຺ຕິຯ ອເຖກສ຺ມິ ຉຓກາເລ ປຕ຺ເມທິວເສ ຕາວ ສຸວຕ຺ຓກາຣາ ຄຓພນ຺ເຘນ ເອກສ຺ມິ ປເທເສ ມຕ຺ທປ຺ ກຕ຺ວາ ມຈ຺ຉມໍສສຸຣາຄນ຺ຘມາລາທີນິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຸຣາປານໍ ອາຣກິສຸຯ ອເຖໂກ ສຸວຕ຺ຓກາໂຣ ສຸຣາປີຍ຺ຍກໍ ຉທ຺ເທນ຺ໂຕ – ''ນໂມ ສຈ຺ຈຕປາປີຍາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເອເກນ ປຕ຺ທິເຕນ – ''ອມ຺ໂກ ອນ຺ຘພາລ, ຈລຈິຕ຺ຕາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ນໂມ ກໂຣສິ, ອໂຫ ພາໂລ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ – ''ສມ຺ມ, ມາ ເອວໍ ອວຈ, ມາ ນິຣຍສໍວຕ຺ຕນິກໍ ກມ຺ມໍ ກຣີ''ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ໂສ ''ທຸພ຺ພຸທ຺ຘິຕ຺ຕີຫິ ໂຫຫິ, ສຫສ຺ເສນ ອພ຺ກຸຕຳ ກໂຣຫິ, ອຫໍ ເຕ ສຈ຺ຈຕປາປີ ອິໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ອລງ຺ກຕປ຺ຜິຍຕ຺ຕໍ ອິມສ຺ມິເຍວ ຖາເນ ນິສິນ຺ໂນ ສຸຣາປີຍ຺ຍກໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສຸຣໍ ປີວິສ຺ສາມິ , ມາຕຸຄາໂມ ຆວສີໂລ ນາມ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ອາຫຯ ໂສ ''ນ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຂີ ສຫສ຺ເສນ ອພ຺ກຸຕມກາສິຯ ໂສ ຕໍ ອລ຺ເລສໍ ສຸວຕ຺ຓກາຣານໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ຕາປສເວເສນ ສຸສານໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ວສນຍ຺ຍານສ຺ສ ອວິທູເຣ ສູຣິຍໍ ນມສ຺ສນ຺ໂຕ ອຍ຺ຖາສິຯ

ສາ ກິກ຺ຂາຍ ຄຈ຺ຉມານາ ນໍ ທິສ຺ວາ – ''ມທິທ຺ຂິໂກ ຕາປໂສ ກວິສ຺ສຕິ, ອຫໍ ຕາວ ສຸສານປສ຺ເສ ວສາມິ, ອຍໍ ມຊ຺ເຊ ສຸສານສ຺ສ ວສຕິ, ກວິຕພ຺ພມສ຺ສພ຺ກາບ຺ຕເຣ ສນ຺ຕຆມ຺ເມນ, ວນ຺ທິສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຯ ໂສ ເນວ ໂອໂລເກສິ ນ ອາລປິຯ ທຸຕິຍທິວເສປິ ຕເຖວ ອກາສິຯ ຕຕິຍທິວເສ ປນ ວນ຺ທິຕກາເລ ອໂຘມຸໂຂວ ''ຄຈ຺ຉາຫີ''ຕິ ອາຫຯ ຈຕຸຕ຺ຖທິວເສ ''ກຈ຺ຈິ ກິກ຺ຂາຍ ນ ກິລມສີ''ຕິ ປຜິສນ຺ຖາຣມກາສິຯ ສາ ''ປຜິສນ຺ຖາໂຣ ເມ ລທ຺ໂຘ''ຕິ ຕຸຍ຺ຖາ ປກ຺ກາມິຯ ປລ຺ຈມທິວເສ ພຫຸຕຣໍ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ລກິຕ຺ວາ ໂຖກໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ຄຕາຯ ຉຍ຺ເຖ ທິວເສ ປນ ຕໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍ – ''ກຄິນີ, ກີ ນຸ ໂຂ ອຊ຺ຊ ພາຣາຓສີຍໍ ມຫາຄີຕວາທິຕສທ຺ໂທ''ຕິ ວຕ຺ວາ – ''ອຍ຺ຍ, ຕຸມ຺ເຫ ນ ຊານາຖ, ນຄເຣ ຉໂຓ ຆຸຍ຺ໂຖ, ຕຕ຺ຖ ກີລຸອນ຺ຕານໍ ເອສ ສທ຺ໂທ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ – ''ເອຕ຺ຖ ນາເມໂສ ສທ຺ໂທ''ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ – ''ກຄິນີ, ກຕິ ກຕ຺ຕານິ ອຕິກ຺ກເມສີ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຯ ''ຈຕ຺ຕາຣິ, ອຍ຺ຍ, ຕຸມ຺ເຫ ປນ ກຕິ ອຕິກ຺ກເມຖາ''ຕິ? ''ສຕ຺ຕ ກຄິນີ''ຕິຯ ອິທໍ ໂສ ມຸສາ ອກາສິຯ ເທວສິກໍ ເຫສ ຣຕ຺ຕີ ກຸລ຺ຊຕິຯ ໂສ ຕໍ ''ກຕິ ເຕ ກຄິນີ ວສ຺ສານິ ປພ຺ພຊິຕາຍາ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ຕາຍ ''ທ຺ວາທສ ວສ຺ສານີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ຕຸມ຺ຫາກໍ ກຕິ ວສ຺ສານີ''ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ''ອິທໍ ເມ ຉຍ຺ຖໍ ວສ຺ສ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ''ອຕ຺ຖິ ປນ ເຕ ກຄິນີ ສນ຺ຕຆມ຺ມາຘິຄໂມ''ຕິ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ''ນຕ຺ຖິ, ອຍ຺ຍ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປນ ອຕ຺ຖີ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ''ມຍ຺ຫມ຺ປິ ນຕ຺ຖີ''ຕິ ວຕ຺ວາ – ''ກຄິນີ, ມຍໍ ເນວ ກາມສຸຂໍ ລກາມ, ນ ເນກ຺ຂມ຺ມສຸຂໍ, ກີ ອມ຺ຫາກໍເຍວ ອຸຕ຺ໂທ ນິຣໂຍ, ມຫາຊນສ຺ສ ກິຣິຍໍ ກໂຣມ, ອຫໍ ຄິຫີ ກວິສ຺ສາມິ, ອຕ຺ຖິ ເມ ມາຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຘນໍ, ນ ສກ຺ໂກມິ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວິຕຸ''ນ຺ຕິ ອາຫຯ ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຈລຈິຕ຺ຕຕາຍ ຕສ຺ມີ ປຜິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ – ''ອຍ຺ຍ, ອຫມ຺ປິ ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕາ, ສເຈ ປນ ມໍ ນ ຉທ຺ເທສ຺ສຖ, ອຫມ຺ປິ ຄິຫີນີ ກວິສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫຯ ອຖ ນໍ ໂສ ''ເອຫິ ຕໍ ນ

ຄຫ຺ເຫສ຺ສາມິ, ກຣິຍາ ເມ ກວິສ຺ສສີ''ຕິ ຕໍ ນຄຣໍ ປເວເສຕ຺ວາ ສໍວສິຕ຺ວາ ສຸຣາປານມຕ຺ຫປ໌ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາຍ ສຸຣາປິຍ຺ຖກໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ສຸຣໍ ປີວິ຺ ອິຕໂຣ ສຫສ຺ສໍ ຊີໂຕ຺ ສາ ຕໍ ປຜິຈ຺ຈ ປຸຕ຺ຕສິຕາຫິ ວຫ຺ຒິ຺ ຕທາ ກຸຕາໂລ ສຸຣາຊຸຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ຺ ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ທິຍ຺ຖາ ມຍາ''ຕິອາທິມາຫ຺

ຕຕິຍວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອຕີຕກຖາ ຈຕຸກ຺ກນິປາເຕ ກາກວຕີຊາຕກວຕ຺ຕນາຍໍ (ຊາ຺ ອຍ຺ຖ຺ ໓຺໔຺ກາກວຕີຊາຕກວຕ຺ຕນາ) ວິຕ຺ຖາຣິຕາ຺ ຕທາ ປນ ກຸຕາໂລ ຄຣຸລໂອ ອໂຫສິ຺ ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ''ທິຍ຺ຖາ ມຍາ''ຕິອາທິມາຫ຺

ຈຕ຺ຕ຺ຖວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ອຕີເຕ ພຸຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ໂກສລຣາຊານໍ ວຄິຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຄພ຺ກິນີ ອາທາຍ ພາຣາຕສີ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຄພ຺ກິນີກາວໍ ຊານນ຺ໂຕປີ ຕໍ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອກາສິ຺ ສາ ປຣິປກ຺ກຄພ຺ກາ ສຸວຕ຺ຕຣູປກສທິສໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຕ຺ວາ – ''ວຸທ຺ຂິປ຺ປຕ຺ຕມ຺ປີ ນໍ ພາຣາຕສີຣາຊາ 'ເອສ ເມ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ, ກີ ອິມິນາ'ຕິ ມາຣາເປສ຺ສຕິ, ມາ ເມ ປຸຕ຺ໂຕ ປຣຫຕ຺ເຖ ມຣຕູ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຊາຕີ ອາຫ – ''ອມ຺ມ, ອິມໍ ທາຣກໍ ປີໂລຕິກໍ ອຕ຺ຖຣິຕ຺ວາ ອາມກສຸສາເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ເອຫີ''ຕິ຺ ຊາຕີ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາຄມິ຺ ໂກສລຣາຊາປີ ມຣິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອາຣກ຺ຂເທວຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ຺ ຕສ຺ສານຸກາເວນ ເອກສ຺ສ ເອລຸອກປາລກສ຺ສ ຕສ຺ມີ ປເທເສ ເອລຸອເກ ຈາເຣນ຺ຕສ຺ສ ເອກາ ເອລຸອິກາ ຕໍ ກຸມາຣໍ ທິສ຺ວາ ສິເນຫໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ຂີຣໍ ປາເຍຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຈຣິຕ຺ວາ ປຸນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວາເຣ ປາເຍສິ຺ ເອລຸອກປາລໂກ ຕສ຺ສາ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ທາຣກໍ ທິສ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສິເນຫໍ ປຈ຺ຈຸປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ ເນຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກຣິຍາຍ ອທາສິ຺ ສາ ປນ ອປຸຕ຺ຕິກາ, ເຕນສ຺ສາ ຖລ຺ລໍ ນຕ຺ຖິ, ອຖ ນໍ ເອລຸອິກຂີຣເມວ ປາເຍສິ຺ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ປນ ເທວສິກໍ ທ຺ເວ ຕີສ຺ໂສ ເອລຸອິກາ ມຣນ຺ຕິ຺ ເອລຸອກປາໂລ – ''ອິມສ຺ມີ ປຜິຊຄ຺ຄິຍມາເນ ສພ຺ພາ ເອລຸອິກາ ມຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ກີ ໂນ ອິມິນາ''ຕິ ຕໍ ເອກສ຺ມີ ມຕ຺ຕິກາກາຊເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອປເຣນ ປີທຫິຕ຺ວາ ມາສຈຸຕ຺ເຕນ ມຸຂໍ ນິພ຺ພິວຣໍ ວິລິມ຺ປີຕ຺ວາ ນທິຍໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ຺ ຕເມນໍ ວຸຍ຺ຫມານໍ ເຫຍ຺ຖາຕິຕ຺ເຖ ຣາຊນິເວສເນ ຊິຕ຺ຕປຜິສ຺ງຂາຣໂກ ເອໂກ ຈຕ຺ຫາໂລ ສປ຺ຊາປຕິໂກ ມກ຺ຈື ໂຂວນ຺ໂຕ ທິສ຺ວາວ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕີເຣ ຖເປຕ຺ວາ ''ກິເມຕ຺ຖາ''ຕິ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ທາຣກໍ ປສ຺ສິ຺ ກຣິຍາປີສ຺ສ ອປຸຕ຺ຕິກາ, ຕສ຺ສາ ຕສ຺ມີ ປຸຕ຺ຕສິເນໂຫ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ອຖ ນໍ ເຄຫໍ ເນຕ຺ວາ ປຜິຊຄ຺ຄິ຺ ຕໍ ສຕ຺ຕຍ຺ຖວສ຺ສກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມາຕາປິຕໂຣ ຣາຊກຸລໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺ ໂສລຸອສວສ຺ສກາລໂຕ ປນ ປຍ຺ຖາຍ ສ຺ເວວ ພຫຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊິຕ຺ຕປຜິສ຺ງຂຣຕໍ ກໂຣຕິ຺

ຣລ຺ໂລ ຈ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຣຸງ຺ຄເທວີ ນາມ ຂີຕາ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕມຣູປຂຣາ຺ ສາ ຕສ຺ສ ທິຍ຺ຖກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕສ຺ມີ ປຜິພທ຺ຂຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອລ຺ລຕ຺ຖ ອນກິຣຕາ ຕສ຺ສ ກມ຺ມກຣຕຍ຺ຖານເມວ ອາຄຈ຺ຉຕິ຺ ເຕສໍ ອກິຕ຺ຫທສ຺ສເນນ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ປຜິພທ຺ຂຈິຕ຺ຕານໍ ອນ຺ໂຕຣາຊກຸເລເຍວ ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນກາເສ ອຊ຺ຊາຈາໂຣ ປວຕ຺ຕິ຺ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ກາເລ ປຣິຈາຣິກາໂຍ ລຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ຣາຊາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ – ''ອິມິນາ ຈຕ຺ຫາລປຸຕ຺ເຕນ ອິທໍ ນາມ ກຕໍ, ອິມສ຺ສ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ຊານາຖາ''ຕິ ອາຫ຺ ອມຈ຺ຈາ ''ມຫາປຣາໂຂ ເອສ, ນານາວິຂກມ຺ມກາຣຕາ ກາເຣຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ມາເຣຕຸໍ ວຍ຺ຜຕີ''ຕິ ວທິສ຺ຸ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ກຸມາຣສ຺ສ ປີຕາ ອາຣກ຺ຂເທວຕາ ຕສ຺ເສວ ກຸມາຣສ຺ສ ມາຕຸ ສຣີເຣ ອຂິມຸຈ຺ຈິ຺ ສາ ເທວຕານຸກາເວນ ຣາຊານໍ ອຸປສ຺ງກມິຕ຺ວາ ອາຫ – ''ມຫາຣາຊ, ນາຍໍ ກຸມາໂຣ ຈຕ຺ຫາໂລ, ເອສ ກຸມາໂຣ ມມ ກຸຈ຺ຂິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕ ໂກສລຣລ຺ໂລ ປຸຕ຺ໂຕ, ອຫໍ 'ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ມໂຕ'ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ມຸສາ ອວຈໍ, ອຫເມຕໍ 'ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ'ຕິ ຊາຕິຍາ ທຕ຺ວາ ອາມກສຸສາເນ ລຫ຺ຫາເປສີ, ອຖ ນໍ ເອໂກ ເອລຸອກປາລໂກ ປຜິຊຄ຺ຄິ, ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ເອລຸອິກາສຸ ມຣນ຺ຕີສຸ ນທິຍາ ປວາເຫສິ, ອຖ ນໍ ວຸຍ຺ຫມານໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເຄເຫ ຊິຕ຺ຕປຜິສ຺ງຂາຣໂກ ຈຕ຺ຫາໂລ ທິສ຺ວາ ໂປເສສີ, ສເຈ ນ ສທ຺ທຫຖ, ເຕ ສພ຺ເພ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉຖາ''ຕິ຺

ຣາຊາ ຊາຕີ ອາທີ ກຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕເຖວ ຕໍ ປວຕ຺ຕີ ສຸຕ຺ວາ ''ຊາຕິສມ຺ປນ຺ໂນຍໍ ກຸມາໂຣ''ຕິ ຕຸຍ຺ໂຖ ຕໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ຂີຕຣໍ ອທາສິ຺ ຕສ຺ສ ປນ ເອລຸອິການໍ ມາຣິຕຕ຺ຕາ ''ເອລຸອິກກຸມາໂຣ''ຕິ ນາມໍ ອກໍສ຺ຸ ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ສເສນວາຫນໍ ທຕ຺ວາ – ''ຄຈ຺ຉ ອຕ຺ຕໂນ ປີຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫາ''ຕິ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ຺ ໂສປີ ກຸຣຸງ຺ຄເທວີ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຍ຺ຖາສິ຺ ອຖສ຺ສ ພາຣາຕສີຣາຊາ ''ອນຸຄ຺ຄຫິຕສິປ຺ໂປ ອຍ''ນ຺ຕິ ສິປ຺ປສິກ຺ຂາປນຕ຺ຖໍ ຊລຸອງ຺ຄກຸມາຣໍ ນາມ ອາຈຣິຍໍ ເປເສສິ຺ ໂສ ຕສ຺ສ ''ອາຈຣິໂຍ ເມ''ຕິ ເສນາປຕິຍ຺ຖານໍ ອທາສິ຺ ອປຣກາເຄ ກຸຣຸງ຺ຄເທວີ ເຕນ ສທ຺ຂີ ອນາຈາຣມກາສິ຺ ເສນາປຕິໂນປີ ປຣິຈາຣໂກ ຂນນ຺ເຕວາສີ ນາມ ອຕ຺ຖິ຺ ໂສ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ກຸຣຸງ຺ຄເທວິຍາ ວຕ຺ຖາລງ຺ການາທີນິ ເປເສສິ຺ ສາ ເຕນປີ ສທ຺ຂີ ປາປມກາສິ຺ ກຸຕາໂລ ຕໍ ການຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ''ທິຍ຺ຖາ ມຍາ''ຕິອາທິມາຫ຺

ຕຕ຺ຖ ໂລມສຸທ຺ທຣີຕິ ໂລມຣາຊີຍາ ມຕ຺ຫິເຕົາທຣາຯ ຉລຸອງຄກຸມາຣສນ຺ເຕວາສິນາຕິ ເຂລຸອິກກຸມາຣກໍ ປຕ຺ຖຍມານາປີ ຉລຸອງຄກຸມາຣເສນາປຕິນາ ຈ ຕສ຺ເສວ ປຣິຈາຣເກນ ສນ຺ເຕວາສິນາ ຈ ສທ຺ຌິ ປາປມກາສິຯ ເອວໍ ອນາຈາຣາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ທຸສ຺ສີລາ ປາປຌມ຺ມາ, ເຕນາຫໍ ຕາ ນປ຺ປສໍສາມີຕິ ອິທໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສສິຯ ໂສ ຫິ ຕທາ ຉລຸອງຄກຸມາໂຣ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕນາ ທິຌ຺ຄກາຣຕໍ ອາຫຣິຯ

ປຌ຺ຈມວຕ຺ຖຸສ຺ມິມ຺ປີ ອຕີເຕ ໂກສລຣາຊາ ພາຣາຕາສີຣຊ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ພາຣາຕາສີຣຌ຺ໂຌ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຄພ຺ກິນິມ຺ປີ ອຄ຺ຄມເຫສີ ກຕ຺ວາ ສການຄຣເມວ ຄໂຕ ຯ ສາ ອປຣກາເຄ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິຯ ຣາຊາ ອປຸຕ຺ຕກຕ຺ຕາ ຕໍ ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ ໂປເສຕ຺ວາ ສພ຺ພສິປ຺ປານີ ສິກ຺ຂາເປຕ຺ວາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕໍ "ອຕ຺ຕໂນ ປີຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫາ"ຕິ ເປເສສິຯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ອຖສ຺ສ ມາຕາ "ປຸຕ຺ຕໍ ປສ຺ສິຕຸກາມາມ຺ຫີ"ຕິ ໂກສລຣາຊານໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ມຫາປຣິວາຣາ ພາຣາຕາສີ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ທ຺ວິນ຺ນໍ ຣຌ຺ຌານໍ ອນ຺ຕເຣ ເອກສ຺ມີ ນິຄເມ ນິວາສໍ ຄຕ຺ຫີຯ ຕຕ຺ເຖເວໂກ ປຌ຺ຈາລຈຕ຺ໂຫ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມຕກຸມາໂຣ ອຕ຺ຖິ ອພິຣູໂປຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ອຸປນາເມສິຯ ສາ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຏິພທ຺ຌຈິຕ຺ຕາ ເຕນ ສທ຺ຌິ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ກຕິປາຫໍ ຕຕ຺ເຖວ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ພາຣາຕາສີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ມີເຍວ ນິຄເມ ນິວາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຕິປາຫໍ ເຕນ ສທ຺ຌິ ອນາຈາຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ ໂກສລນຄຣໍ ຄຕາຯ ສາ ຕໂຕ ປຏ຺ຌາຍ ນຈິຣສ຺ເສວ ຕໍ ຕໍ ກາຣຕໍ ວຕ຺ວາ "ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉາມີ"ຕິ ຣາຊານໍ ອາປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຈ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ຈ ຕສ຺ມີ ນິຄເມ ອທ຺ຌມາສມຕ຺ຕໍ ເຕນ ສທ຺ຌິ ອນາຈາຣໍ ຈຣິຯ ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາເມຕາ ທຸສ຺ສີລາ ມຸສາວາທິນິໂຍຕີ ອິທມ຺ປີ ອຕີຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ເອວລ຺ເຫຕ"ນ຺ຕິອາທິ ມາຫຯ

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕຣນ຺ຕີ ພາຣາຕາສີຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາຣສ຺ສ ມາຕຣໍຯ ຕທາ ກິຣ ກຸຕາໂລ ປຌ຺ຈາລຈຕ຺ໂຫ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມາ ຕໍ ອຕ຺ຕນາ ຌາຕກາຣຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ

ເອຕາ ຈາຕິ, ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ເອຕາວ ປຌ຺ຈ ອິຕ຺ຖິໂຍ ປາປມກໍສຸ, ນ ອຌ຺ຌາຕິ ສຌ຺ຌໍ ມາ ກຣີ, ອຖ ໂຂ ເອຕາ ຈ ອຌ຺ຌາ ຈ ພຫູ ປາປກມ຺ມກາຣິກາຕີຯ ອິມສ຺ມີ ຄາເນ ຄຕ຺ວາ ໂລເກ ອຕິຈາຣິນີນໍ ວຕ຺ຖູນິ ກເຖຕພ຺ພານິຯ ຊຄຕີຕິ ຍຖາ ຊຄຕີສງຂາຕາ ມຫີ ສມານຣຕ຺ຕາ ປຏິຆາກາເວນ ສພ຺ເພສຸ ສມານຣຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສາ ວສຸນ຺ຌຣາ ອິຕຣີຕຣາປຕິຌ຺ຄາ ອຸຕ຺ຕມານຌ຺ຈ ອຌມານຌ຺ຈ ປຕິຌ຺ຄາ ໂຫຕິ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖິໂຍປີ ກິເລສວເສນ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ອຸຕ຺ຕມາຌມານໍ ປຕິຌ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕີຯ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຫິ ໂອກາສໍ ລກ຺ມານາ ເກນຈິ ສທ຺ຌິ ປາປກໍ ກໂຣນ຺ຕີ ນາມຯ ສພ຺ພສຫາຕີ ຍຖາ ຈ ສາ ສພ຺ພເມວ ສຫຕິ ນ ຜນ຺ທຕິ ນ ກຸປ຺ປຕິ ນ ຈລຕິ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ສພ຺ເພປີ ປຸຣິເສ ໂລກສ຺ສາທວເສນ ສຫນ຺ຕີຯ ສເຈ ຕາສໍ ໂກຈິ ປຸຣິໂສ ຈິຕ຺ເຕ ປຕິຌ຺ຄິໂຕ ໂຫຕິ, ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂຕຕ຺ຖໍ ນ ຜນ຺ທນ຺ຕີ ນ ຈລນ຺ຕີ ນ ໂກລາຫລໍ ກໂຣນ຺ຕີ ຯ ຍຖາ ຈ ສາ ນ ກຸປ຺ປຕິ ນ ຈລຕິ, ເອວໍ ອິຕ຺ຖິໂຍປີ ເມຖຸນຌມ຺ເມນ ນ ກຸປ຺ປນ຺ຕີ ນ ຈລນ຺ຕີ, ນ ສກ຺ກາ ເຕນ ປູເຣຕຸໍຯ

ວາລຸອມິໂຄຕີ ທຸຌ຺ຄມິໂຄຯ ປຌ຺ຈາວຸໂຌຕີ ມຸຂສ຺ສ ເຈວ ຈຕຸນ຺ນຌ຺ຈ ຈຣຕານໍ ວເສເນຕໍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ສຸຣຸທ຺ໂຌຕີ ສຸລຸທ຺ໂຌ ສຸຜຣຸໂສຯ ຕຖິຕ຺ຖິໂຍຕີ ຍຖາ ຫິ ສີຫສ຺ສ ມຸຂຌ຺ເຈວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຈ ຫຕ຺ຖປາທາຕີ ປຌ຺ຈາວຸຌານີ, ຕຖາ ອິຕ຺ຖີນມ຺ປີ ຣູປສທ຺ທຄນ຺ຌຣສໂຜຌ຺ຄພ຺ພານີ ປຌ຺ຈາວຸຌານີຯ ຍຖາ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ກກ຺ຂໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ເຕຫິປີ ປຌ຺ຈຫິ ຄຕ຺ຫາຕີ, ຕຖາ ຕາປີ ກິເລສກກ຺ຂໍ ຄຕ຺ຫມານາ ຣູປາທີຫີ ອາວຸເຌຫີ ປຫຣິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫນ຺ຕີຯ ຍຖາ ໂສ ກກ຺ຂລຸໂອ ປສຍ຺ຫ ຂາທຕີ, ເອວໍ ເອຕາປີ ກກ຺ຂລຸອາ ປສຍ຺ຫ ຂາທິກາຯ ຕຖາ ເຫຕາ ຖິຣສີເລປີ ປຸຣິເສ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ປສຍ຺ຫກາຣໍ ກຕ຺ວາ ສີລວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕີຯ ຍຖາ ໂສ ປຣ ຫິໍສເນ ຣໂຕ, ເອວເມຕາປີ ກິເລສວເສນ ປຣຫິໍສເນ ຣຕາຯ ຕາໂຍຕີ ຕາ ເອວໍ ອຄ຺ຄາສມ຺ມນ຺ນາຄຕາ ນ ວິສ຺ສເສ ນໂຣຯ

ຄມນີໂຍຕີ ຄຕິກາໂຍຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສມ຺ມ ປຸຕ຺ຕມຸຂ, ຍາເນຕານິ ອິຕ຺ຖີນໍ "ເວສີໂຍ"ຕິອາທີນີ ນາມານີ, ນ ເອຕານີ ຕາສໍ ສກາວນາມານີຯ ນ ເຫຕາ ເວສີໂຍ ນາມ ຄມນີໂຍ ນາມ ພນ຺ຌກີໂຍ ນາມ, ສກາວນາມໂຕ ປນ ວຌກາໂຍ ນາມ ເອຕາໂຍ, ຍາ ເອຕາ ເວສີໂຍ ນາຣີໂຍ ຄມນີໂຍຕີ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕີຯ ວຌກາໂຍຕີ ສາມິກຆາຕິກາໂຍຯ ສ຺ວາຍມຕ຺ໂຖ ມຫາທໍສຊາຕເກນ ທີເປຕພ຺ໂພຯ ວຸຕ຺ຕຌ຺ເຫຕໍ –

"ມາຍາ ເຈຕາ ມຣີຈີ ຈ, ໂສກາ ໂຣຄາ ຈຸປທ຺ທວາ;

ຂຣາ ຈ ພນ຺ຌນາ ເຈຕາ, ມຈ຺ຈຸປາສາ ຄຸຫາສຍາ;

ຕາສຸ ໂຍ ວິສ຺ສເສ ໂປໂສ, ໂສ ນເຣສຸ ນຣາຘໂມ’’ຕິ. (ຊາ. ໒.໒໑.໑໑໗);

ເວຕິກຕາຕິ ກຕເວຕິໂຍ. ຍຖາ ຫິ ໂມລຸອີ ພນ຺ຌິຕ຺ວາ ອຜວິຍໍ ຄິຕໂຈໂຣ ຌນໍ ວິລຸມ຺ປຕິ, ເອວເມຕາປີ ກິເລສວສໍ ເນຕ຺ວາ ຌນໍ ວິລຸມ຺ປນ຺ຕິ. ມຫິຣາວ ທິທ຺ຘາຕິ ວິສມິສ຺ສກາ ສຸຣາ ວິຍ. ຍຖາ ສາ ວິກາຣໍ ທສ຺ເສຕິ, ເອວເມຕາປີ ອຌ຺ເຌສຸ ປຸຣິເສສຸ ສາຣຕ຺ຕາ ກິຈ຺ຈາກິຈ຺ຈໍ ອຊານນ຺ຕິໂຍ ອຌ຺ຌສ຺ມິໍ ກຕ຺ຕພ຺ເພ ອຌ຺ຌເມວ ກໂຣນ຺ຕິໂຍ ວິກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ. ວາຈາສນ຺ຖຸຕິໂຍຕິ ຍຖາ ວາຕິໂຊ ອຕ຺ຕໂນ ກຕ຺ຫສ຺ສ ວຕ຺ຕເມວ ກຓຕິ, ເອວເມຕາປີ ອຕ຺ຕໂນ ອຄຸຕໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ຄຸຕເມວ ປກາເສນ຺ຕິ. ວິປຣິວຕ຺ຕາໂຍຕິ ຍຖາ ອິສ຺ສມິຄສ຺ສ ສິງ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຄິຕໍ, ເອວໍ ລຫຸຈິຕ຺ຕຕາຍ ວິປຣິວຕ຺ຕາໂຍວ ໂຫນ຺ຕິ. ອຸຣຄມິວາຕິ ອຸຣໂຄ ວິຍ ມຸສາວາທິຕາຍ ທຸຊິວ຺ຫາ ນາມ. ໂສພ຺ກມິວາຕິ ຍຖາ ປທຣປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ຄູຖກູໂປ, ເອວໍ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣປຏິຈ຺ຉນ຺ນາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕິ. ຍຖາ ຈ ກຈ຺ວເຣຫິ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ອາວາໂຏ ອກ຺ກນ຺ໂຕ ປາທທຸກ຺ຂໍ ຊເນຕິ, ເອວເມຕາປີ ວິສ຺ສາເສນ ອຸປເສວິຍມານາ. ປາຕາລມິວາຕິ ຍຖາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ປາຕາລໍ ທຸປ຺ປູຣໍ, ເອວເມຕາປີ ເມຖຸເນນ ວິຊາຍເນນ ອລງ຺ກາເຣນາຕິ ຕີຫິ ທຸປ຺ປູຣາ. ເຕເນວາຫ – ‘‘ຕິຓ຺ຓໍ, ກິກ຺ຂເວ, ຌມ຺ມານໍ ອຕິຕ຺ໂຕ ມາຕຸຄາໂມ’’ຕິອາທິ.

ຣກ຺ຂສີວິຍາຕິ ຍຖາ ຣກ຺ຂສີ ນາມ ມໍສຄິທ຺ຘຕາຍ ຌເນນ ນ ສກ຺ກາ ໂຕເສຕຸໍ, ພຫຸມ຺ປີ ຌນໍ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມໍສເມວ ປຕ຺ເຖຕິ, ເອວເມຕາປີ ເມຖຸນຄິທ຺ຘຕາຍ ພຫຸນາປີ ຌເນນ ນ ຕຸສ຺ສນ຺ຕິ, ຌນໍ ອຄເຓຕ຺ວາ ເມຖຸນເມວ ປຕ຺ເຖນ຺ຕິ. ຍໂມວາຕິ ຍຖາ ຍໂມ ເອກນ຺ຕຫໂຣ ນ ກິຌ຺ຈິ ປຣິຫຣຕິ, ເອວເມຕາປີ ຊາຕິສມ຺ປນ຺ນາທີສຸ ນ ກຌ຺ຈິ ປຣິຫຣນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ກິເລສວເສນ ສີລາທິວິນາສໍ ປາເປຕ຺ວາ ທຸຕິຍຈິຕ຺ຕວາເຣ ນິຣຍໍ ອຸປເນນ຺ຕິ. ສິຂີຣິວາຕິ ຍຖາ ສິຂີ ສຸຈິມ຺ປີ ອສຸຈິມ຺ປີ ສພ຺ພໍ ກກ຺ຂຍຕິ, ຕເຖວ ຕາປີ ຫີນຸຕ຺ຕເມ ສພ຺ເພ ເສວນ຺ຕິ. ນທີອຸປມາຍມ຺ປີ ເອເສວ ນໂຍ. ເຍນກາ ມໍຈຣາຕິ ກຸມ຺ມຕ຺ເຖ ກຣຕາວຈນໍ, ຍຕ຺ຖ ເອຕາສໍ ກາໂມ ໂຫຕິ, ຕຕ຺ເຖວ ຌາວນ຺ຕິ. ເນຣູຕິ ຫິມວຕິ ເອໂກ ສຸວຕ຺ຕປພ຺ພໂຕ, ຕໍ ອຸປຄຕາ ກາກາປີ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕາວ ໂຫນ຺ຕິ. ຍຖາ ໂສ, ເອວໍ ເອຕາປີ ນິພ຺ພິເສສກຣາ ອຕ຺ຕານໍ ອຸປຄຕໍ ເອກສທິສໍ ກຕ຺ວາ ປສ຺ສນ຺ຕິ.

ວິສຣຸກ຺ໂຂຕິ ອມ຺ພສທິໂສ ກິມ຺ປກ຺ກຣຸກ຺ໂຂ. ໂສ ນິຈ຺ຈເມວ ຟລຕິ, ວຓ຺ຓາທິສມ຺ປນ຺ໂນ ຈ ໂຫຕິ, ເຕນ ນໍ ນິຣາສງ຺ກາ ປຣິກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ມຣນ຺ຕິ, ເອວເມວ ຕາປີ ຣູປາທິວເສນ ນິຈ຺ຈຟລິຕາ ຣມຓີຍາ ວິຍ ຂາຍນ຺ຕິ. ເສວິຍມານາ ປນ ປມາທໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ອປາເຍສຸ ປາເຕນ຺ຕິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ອາຍຕິໍ ໂທສໍ ນຌ຺ຌາຍ, ໂຍ ກາເມ ປຏິເສວຕິ;

ວິປາກນ຺ເຕ ຫນນ຺ຕິ ນໍ, ກິມ຺ປກ຺ກມິວ ກກ຺ຂິຕ’’ນ຺ຕິ. (ຊາ. ໑.໑.໗໔);

ຍຖາ ວາ ວິສຣຸກ຺ໂຂ ນິຈ຺ຈຟລິໂຕ ສຫາ ອນຕ຺ຖາວໂຫ ໂຫຕິ, ເອວເມຕາປີ ສີລາທິວິນາສນວເສນ. ຍຖາ ວິສຣຸກ຺ຂສ຺ສ ມູລມ຺ປີ ຕໂຈປີ ປຕ຺ຕມ຺ປີ ປຸປ຺ຟມ຺ປີ ຟລມ຺ປີ ວິສເມວາຕິ ນິຈ຺ຈຟໂລ, ຕເຖວ ຕາສໍ ຣູປມ຺ປີ...ເປ... ໂຟຏ຺ຖພ຺ພມ຺ປີ ວິສເມວາຕິ ວິສຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ນິຈ຺ຈຟລິຕາໂຍຕິ.

‘‘ປນ຺ຕຕ຺ຕເຣຕ຺ຖາ’’ຕິ ຄາຖາພນ຺ເຌນ ຕມຕ຺ຖໍ ປາກຍໍ ກາຕຸໍ ເອວມາຫ. ຕຕ຺ຖ ຣຕນນ຺ຕກຣິຕ຺ຖີໂຍຕິ ສາມິເກຫິ ທຸກ຺ຂສມ຺ກຕານໍ ຣຕນານໍ ອນ຺ຕຣາຍກຣາ ອິຕ຺ຖີໂຍ ເອຕານິ ປເຣສໍ ທຕ຺ວາ ອນາຈາຣໍ ຈຣນ຺ຕິ.

ອິໂຕ ປຣໍ ນານປ຺ປກາເຣນ ອຕ຺ຕໂນ ຌມ຺ມກຖາວິລາສໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

‘‘ຈຕ຺ຕາຣິມານິ, ສມ຺ມ ປຸຓ຺ຓມຸຂ, ຍານິ ວຕ຺ຖູນິ ກິຈ຺ເຈ ຊາເຕ ອນຕ຺ຖຈຣານິ ກວນ຺ຕິ , ຕານິ ປຣກ຺ເລ ນ ວາເສຕພ຺ພານິ, ໂຄຓໍ ເຌນຸໍ ຍານໍ ກຣິຍາ. ຈຕ຺ຕາຣິ ເອຕານິ ປຓ຺ຑິໂຕ ຌນານິ ຆຣາ ນ ວິປ຺ປວາສເຍ. ກວຕິ ຈ ປນ຺ຕຕ຺ຕເຣຕ຺ຖ ວາກ຺ຍໍ –

໒ລ໙.

ໂຄຕັ ເສນຸລຸຈ ຍານລຸຈ, ກຣິຍໍ ຍາຕິກຸເລ ນ ວາສເຍ;

ກລຸຊນຸຕິ ຣຖໍ ອຍານກາ, ອຕິວາເຫນ ຫນນຸຕິ ປຸງຄວໍ;

ໂທເຫນ ຫນນຸຕິ ວຈຸຉກໍ, ກຣິຍາ ຍາຕິກຸເລ ປທຸສຸສຕີ’’ຕິ.

‘‘ລ ອິມານີ, ສມຸມ ປຸຕຸຕມຸຂ, ຍານີ ວຕຸຖູນິ ກິຈຸເຈ ຊາເຕ ອນຕຸຖຈຣານິ ກວນຸຕິ –

໒ລໆ.

‘ອຖຸຕັ ສນຸ ຍາຕິກຸເລ ຈ ກຣິຍາ, ປາຣໍ ນາວາ ອກຸຂກຄຸຄລຸຈ ຍານໍ;

ທູເຣ ມິຕຸໂຕ ປາປສຫາຍໂກ ຈ, ກິຈຸເຈ ຊາເຕ ອນຕຸຖຈຣານິ ກວນຸຕີ’’’ຕິ.

‘‘ອຜຸຖຫີ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຕມຸຂ ຖາເນຫິ ອິຕຸຖີ ສາມິກໍ ອວຊານາຕິ – ທລິທຸທຕາ, ອາຕຸຣຕາ, ຊິຕຸຕຕາ, ສຸຣາໂສຕຸຫຕາ, ມຸທຸສຕາ, ປມຕຸຕຕາ, ສພຸພກິຈຸເຈສຸ ອນຸວຕຸຕນຕາ, ສພຸພສນອນຸປຸປທາເນນ. ອິເມຫີ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຕມຸຂ, ອຜຸຖຫີ ຖາເນ ຫີ ອິຕຸຖີ ສາມິກໍ ອວຊານາຕີ. ກວຕິ ຈ ປນຸຕຸຕເຣຕຸຖ ວາກຸຍໍ –

໒ລ໘.

‘‘‘ທລິທຸທໍ ອາຕຸຣລຸຈາປີ, ຊິຕຸຕກໍ ສຸຣໂສຕຸຫກໍ;

ປມຕຸຕໍ ມຸທຸສປຕຸຕລຸຈ, ສພຸພກິຈຸເຈສຸ ຫາປນໍ;

ສພຸພກາມປຸປທາເນນ, ອວຊານາຕິ ສາມິກ’’’ນຸຕິ.

‘‘ນວຫີ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຕມຸຂ ຖາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປໂທສມາຫຣຕິ – ອາຣາມຄມນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ອຸຍຸຍານຄມນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ນທີ ຕິຕຸຖຄມນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ຍາຕິກຸລຄມນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ປຣກຸລຄມນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ອາທາສທຸສຸສມຕຸຫນານຸໂຍຄມນຸຍຸຕຸຕ ສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ມຊຸຊປາຍີນີ ຈ ໂຫຕິ, ນິລຸໂລກນສີລາ ຈ ໂຫຕິ, ສທຸວາຣຜຸຖາຍີນີ ຈ ໂຫຕິ. ອິເມຫີ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຕມຸຂ, ນວ ຫີ ຖາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປໂທສມາຫຣຕີ. ກວຕິ ຈ ປນຸຕຸຕເຣຕຸຖ ວາກຸຍໍ –

໒ລລ.

‘ອາຣາມສີລາ ຈ ອຸຍຸຍານໍ, ນທີ ຍາຕິ ປຣກຸລໍ;

ອາທາສທຸສຸສມຕຸຫນມນຸຍຸຕຸຕາ, ຍາ ຈິຕຸຖີ ມຊຸຊປາຍີນີ.

໓໐໐.

‘‘‘ຍາ ຈ ນິລຸໂລກນສີລາ, ຍາ ຈ ສທຸວາຣຖາຍີນີ;

ນວເຫາເຕທິ ຄາເນຫີ, ປໂຫສມາທຣນຸຕິ ອິຕຸຖິໂຍ’’ຕິ។

‘‘ຈຕຸຕາລີສາຍ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຓມຸຂ, ຄາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປຸຣິສໍ ອຈຸຈາຈຣຕິ – ວິຊມຸກຕິ, ວິນມຕິ, ວິລສຕິ, ວິລຊຸຊຕິ, ນເຂຫິ ນຂໍ ໝຸເຍຕິ, ປາເທນ ປາທໍ ອກຸກມຕິ, ກຬຸເຖນ ປຖວິ ວິລິຂຕິ, ທາຣກໍ ອຸລຸລງຄຕິ ອຸລຸລງຄາເປຕິ , ກີລຕິ ກີລາເປຕິ, ຈຸມຸພຕິ ຈຸມຸພາເປຕິ, ກຸລຸຊຕິ ກຸລຸຊາເປຕິ, ທທາຕິ, ຍາຈຕິ, ກຕມນຸກໂຣຕິ, ອຸຈຸຈໍ ກາສຕິ, ນີຈໍ ກາສຕິ, ອວິຈຸຈໍ ກາສຕິ, ວິວິຈຸຈໍ ກາສຕິ, ນຈຸເຈນ ຄີເຕນ ວາທິເຕນ ໂຣທເນນ ວິລສິເຕນ ວິກູສິເຕນ ຊຄຸຄຕິ, ເປກຸຂຕິ, ກຟີ ຈາເລຕິ, ຄຸຍຸຫກາຕຸທກໍ ສຄຸຈາເລຕິ, ອູຣຸໍ ວິວຣຕິ, ອູຣຸໍ ປີທທຕິ, ຖນໍ ທສຸເສຕິ, ກຈຸຈໍ ທສຸເສຕິ, ນາກີ ທສຸເສຕິ, ອກຸຂີ ນິຂນຕິ, ກມຸກໍ ອຸກຸຂິປຕິ, ໂອຬຸຖໍ ອຸປລິຂຕິ, ຊິວຸຫໍ ນິລຸລາເລຕິ, ທຸສຸສໍ ມຸຄຸຈຕິ, ທຸສຸສໍ ປຝິພນຸຂຕິ, ສິຣສໍ ມຸຄຸຈຕິ, ສິຣສໍ ພນຸຂຕິ។ ອິເມຫິ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຓມຸຂ, ຈຕຸຕາລີສາຍ ຄາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປຸຣິສໍ ອຈຸຈາຈຣຕິ។

‘‘ປຄຸຈວິສາຍ ຂລຸ, ສມຸມ ປຸຕຸຓມຸຂ, ຄາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປທຸຍຸຖາ ເວທິຕພຸພາ ກວຕິ – ສາມິກສຸສ ປວາສໍ ວຕຸເຕຕິ, ປວຸຍຸຖໍ ນ ສຣຕິ, ອາຄຕໍ ນາກິນນຸທຕິ, ອວຕຸຕໍ ຕສຸສ ກຕຕິ, ວຕຸຕໍ ຕສຸສ ນ ກຕຕິ, ອນຕຸຖໍ ຕສຸສ ຈຣຕິ, ອຕຸຖໍ ຕສຸສ ນ ຈຣຕິ, ອກິຈຸຈໍ ຕສຸສ ກໂຣຕິ, ກິຈຸຈໍ ຕສຸສ ນ ກໂຣຕິ, ປຣິທທິຕຸວາ ສຍຕິ, ປຣມຸມຸຂີ ນິປຊຸຊຕິ, ປຣິວຕຸຕກຊາຕາ ໂຂ ປນ ໂທຕິ ກຸງ ກຸມິຍຊາຕາ, ທີ຃ໍ ອສຸສສຕິ, ທຸກຸຂໍ ເວທຍຕິ, ອຸຈຸຈາຣປສຸສາວໍ ອກິຕຸຫໍ ຄຈຸຉຕິ, ວິໂລມມາຈຣຕິ, ປຣປຸຣິສສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ກຕຸຓໂສຕໍ ວິວຣໂມທທຕິ, ນິຫຕໂກຄາ ໂຂ ປນ ໂທຕິ, ປຝິວິສຸສເກຫີ ສນຸຖວໍ ກໂຣຕິ, ນິກຸຂນຸຕປາທາ ໂຂ ປນ ໂທຕິ ວິສິຂານຸຈາຣິນີ, ອຕິຈາຣິນີ ໂຂ ປນ ໂທຕິ ນິຈຸຈໍ ສາມິເກ ອຄາຣວາ ປທຸຍຸຖມນສງກປຸປາ, ອກິຕຸຫໍ ທວາເຣ ຕິຬຸຖຕິ, ກຈຸຉານິ ອງຄານິ ຖນານິ ທສຸເສຕິ, ທິໂສທິສໍ ຄນຸຕຸວາ ເປກຸຂຕິ។ ອິເມຫິ ຂລຸ ສມຸມ ປຸຕຸຓມຸຂ, ປຄຸຈວິສາຍ ຄາເນຫີ ອິຕຸຖີ ປທຸຍຸຖາ ເວທິຕພຸພາ ກວຕິ។ ກວຕິ ຈ ປນຸຕຸຕເຣຕຸຖ ວາກຸຍໍ –

໓໐໑។

‘ປວາສໍ ຕສຸສ ວຕຸເຕຕິ, ຄຕໍ ຕສຸສ ນ ໂສຈຕິ;

ທິສຸວານ ປຕິມາຄຕໍ ນາກິນນຸທຕິ, ກຕຸຕາຣວຕຸຕໍ ນ ກທາຈິ ກາສຕິ;

ເອເຕ ປທຸຍຸຖາຍ ກວນຸຕິ ລກຸຂຓາ។

໓໐໒។

‘ອນຕຸຖໍ ຕສຸສ ຈຣຕິ ອສຄຸຄຕາ, ອຕຸຖຄຸຈ ຫາເປຕິ ອກິຈຸຈກາຣິນີ;

ປຣິທທິຕຸວາ ສຍຕິ ປຣມຸມຸຂີ, ເອເຕ ປທຸຍຸຖາຍ ກວນຸຕິ ລກຸຂຓາ។

໓໐໓។

‘ປຣິວຕຸຕຊາຕາ ຈ ກວຕິ ກຸງກຸມີ, ທີ຃ຄຸຈ ອສຸສສຕິ ທຸກຸຂເວທິນີ;

ອຸຈຸຈາຣປສຸສາວມກິຕຸຫໍ ຄຈຸຉຕິ, ເອເຕ ປທຸຍຸຖາຍ ກວນຸຕິ ລກຸຂຓາ។

໓໐໔។

‘ວິໂລມມາຈຣຕິ ອກິຈຸຈກາຣິນີ, ສທຸທໍ ນິສາເມຕິ ປຣສຸສ ກາສໂຕ;

ນີຫຕໂກຄາ ຈ ກໂຣຕິ ສນ຺ຖວໍ, ເອເຕ ປທຸຍ຺ຖາຍ ກວນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕາ។

໓໐໘។

‘ກິຈ຺ເຈນ ລທ຺ຯໍ ກສິຣາກຕໍ ຯນໍ, ວິຕ຺ຕໍ ວິນາເສຕິ ທຸກ຺ເຂນ ສມ຺ກຕໍ;

ປຜິວິສ຺ສເກຫິ ຈ ກໂຣຕິ ສນ຺ຖວໍ, ເອເຕ ປທຸຍ຺ຖາຍ ກວນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕາ។

໓໐໙។

‘ນິກ຺ຂນ຺ຕປາທາ ວິສິຂານຸຈາຣິນີ, ນິຈ຺ຈຸ ສາມິມ຺ຫິ ປທຸຍ຺ຖມານສາ;

ອຕິຈາຣິນີ ໂຫຕິ ອເປຕຄາຣວາ, ເອເຕ ປທຸຍ຺ຖາຍ ກວນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕາ។

໓໐ກ។

‘ອກິກ຺ຂຕໍ ຕິຍ຺ຖຕິ ທວາຣມູເລ, ຖນານິ ກຈ຺ຉານິ ຈ ທສ຺ສຍນ຺ຕິ;

ທິໂສທິສໍ ເປກ຺ຂຕິ ກນ຺ຕຈິຕ຺ຕາ, ເອເຕ ປທຸຍ຺ຖາຍ ກວນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕາ។

໓໐ຯ។

‘ສພ຺ພາ ນທີ ວງ຺ກຄຕີ, ສພ຺ເພ ກຍ຺ຖມຍາ ວນາ;

ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ກເຣ ປາປໍ, ລກມາເນ ນິວາຕເກ។

໓໐ຌ។

‘ສເຈ ລເກຖ ຂຕໍ ວາ ຣໂຫ ວາ, ນິວາຕກໍ ວາປິ ລເກຖ ຕາທິສໍ;

ສພ຺ພາວ ອິຕ຺ຖີ ກຍິຣຸໍ ນຸ ປາປໍ, ອລ຺ຸລໍ ອລຕ຺ຖ ປີຖສປ຺ປິນາປິ ສທ຺ຯີ។

໓໑໐។

‘ນຣານມາຣາມກຣາສຸ ນາຣີສຸ, ອເນກຈິຕ຺ຕາສຸ ອນິຄ຺ຄຫາສຸ ຈ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ນາປີຕິກຣາປິ ເຈ ສິຍາ, ນ ວິສ຺ສເສ ຕິຕ຺ຖສມາ ຫິ ນາຣິໂຍ’’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂຄຕໍ ເຯນ຺ນຸນ຺ຕິ ລິງ຺ຄວິປ຺ລລາເສນ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຌາຕິກຸເລ ປທຸສ຺ສຕິຕິ ຕຕ຺ຖ ສາ ນິພ຺ກຍາ ຫຸຕ຺ວາ ຕຣຸຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ວິສ຺ສາສເກຫິ ທາສາທິຫິປິ ສທ຺ຯີ ອນາຈາຣໍ ຈຣຕິ, ຌາຕກາ ຌຕ຺ວາປິ ນິຄ຺ຄຫໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ອກິຕ຺ຕີ ປຣິຫຣມານາ ອ ຊານນ຺ຕາ ວິຍ ໂຫນ຺ຕີ។ ອນຕ຺ຖຈຣານີຕິ ອຈຣິຕພ຺ພານິ ອຕ຺ຖານິ, ອກິຈ຺ຈກາຣານີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຄ຺ຕນ຺ຕີ ຊີຍາຣທີຕໍ។ ປາປ຺ສ ຫາຍໂກຕິ ທຸມ຺ມິຕ຺ໂຕ។

ຫລິທ຺ທຕາຕິ ຫລິທ຺ທຕາຍ. ເສສປເທສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ຕຕ຺ຖ ຫລິທ຺ໂທ ອລງ຺ກາຣາທີນໍ ອກາວໂຕ ກິເລເສນ ສງ຺ຄຕ຺ທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີຕິ ຕໍ ອວຊານາຕີ. ຄິລາໂນ ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາເມຫິ ສງ຺ຄຕ຺ທິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ. ຊຣາຊິຕ຺ໂຕ ກາຍິກວາຈສິກຂິຑ຺ຑາຣຕິສມຕ຺ໂຖ ນ ໂຫຕີ. ສຸຣາໂສຕ຺ໂທ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ຖປິລຸອນ຺ຌນາທີນິປິ ສຸຣາຆຣຍ຺ເຍວ ປເວເສຕີ. ມຸທ຺ໂຮ ອນ຺ຌພາໂລ ຣຕິກ຺ສໂລ ນ ໂຫຕີ. ປມຕ຺ໂຕ ຫາສິໂສຕ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ ຆຣທາສີຫິ ສທ຺ຌິ ສໍວສຕິ, ກາຣິຍໍ ປນ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິກາສຕິ, ເຕນ ນໍ ອວຊານາຕີ. ສພ຺ພກິຈ຺ເຈສຸ ອນຸວຕ຺ຕນ຺ຕໍ “ອຍໍ ນິຕ຺ເຕໂຊ, ມເມວ ອນຸວຕ຺ຕຕີ”ຕິ ຕໍ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິກາສຕີ. ໂຍ ປນ ສພ຺ພໍ ຌນໍ ອນຸປ຺ປເຫຕິ ກຸຍຸມຸພໍ ປຝິຈ຺ຉາເປຕິ, ຕສ຺ສ ກາຣິຍາ ສພ຺ພໍ ຌນສາຣໍ ຫຕ຺ເຖ ກຕ຺ວາ ຕໍ ທາສໍ ວິຍ ອວຊານາຕີ, ອິຈ຺ຉມານາ “ໂກ ຕຍາ ອຕ຺ໂຖ”ຕິ ຆຣໂຕປິ ນໍ ນິກ຺ກຑ຺ຌຕີ. ມຸຫຸຌປ຺ຕຕນ຺ຕິ ມຸຫຸຌກາວປ຺ປຕ຺ຕໍ.

ປໂຫສມາຫຣຕີຕິ ສາມິເກ ປໂຫສໍ ອາຫຣຕິ ທຸສ຺ສຕິ, ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາຣາມຄມນສີລາຕິ ສາມິກໍ ອາປຸຈ຺ຉາ ວາ ອນາປຸຈ຺ຉາ ວາ ອກິຕ຺ຫໍ ປຸປ຺ຜາຣາມາທີສຸ ອລຸລຕຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອນາຈາຣໍ ຈຣິຕ຺ວາ “ອຊ຺ຊ ມຍາ ອາຣາເມ ຣຸກ຺ຂເທວຕາຍ ພລິກມ຺ມໍ ກຕ”ນ຺ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ພາລສາມິກໍ ສລຸລາເປຕີ. ປຕ຺ສິໂຕ ປນ “ອທ຺ຌາ ເອສາ ຕຕ຺ຖ ອນາຈາຣໍ ຈຣຕີ”ຕິ ປຸນ ຕສ຺ສາ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ເທຕີ. ເອວໍ ສພ຺ພປເທສຸປິ ອຕ຺ໂຖ ເວທິຕພ຺ໂພ. ປຣກຸລນ຺ຕິ ສມ຺ທິຍຸຄສມ຺ກຕ຺ຕາທີນໍ ເຄຫໍ. ຕໍ ສາ “ອ ສຸກກຸເລ ເມ ວທ຺ເມ ປໂຍຊິຕາ ອຕ຺ຖິ, ຕາວກາລິກໍ ທິນ຺ນກໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສາເຌມີ”ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉຕີ. ນິລ຺ໂລກນສີລາຕິ ວາຕປານນ຺ຕຣາທີຫິ ໂອໂລກນສີລາ. ສທ຺ວາຣຍຸຄາຍິນີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອງ຺ຄປຈ຺ຈງ຺ຄານິ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ສທ຺ວາເຣ ຕິຍ຺ຄຕີ.

ອຈ຺ຈາຈຣຕີຕິ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຈຣຕິ, ສາມິກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄິຕາວ ອລຸລສ຺ສ ນິມິຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິຊມ຺ກາຕີຕິ “ອຫໍ ຕໍ ທິສ຺ວາ ວິຊມ຺ກິສ຺ສາມິ, ຕາຍ ສລຸລາຍ ໂອກາສສ຺ສ ອຕ຺ຖິກາວໍ ວາ ນຕ຺ຖິກາວໍ ວາ ຊາເນຍ຺ຍາສີ”ຕິ ປຖມເມວ ກຕສງ຺ເກຕາ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ອກຕສງ຺ເກຕາ ວາປິ “ເອວໍ ເອສ ມຍິ ພຊ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ ສາມິກສ຺ສ ປສ຺ເສ ຄິຕາວ ວິຊມ຺ກາຕິ ວິຊມ຺ການໍ ທສ຺ເສຕີ. ວິນມຕີຕິ ກິລ຺ຈິເທວ ກູມິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ຕໍ ອຸກ຺ຂິປນ຺ຕີ ວິຍ ໂອນມິຕ຺ວາ ປິຍ຺ຄີ ທສ຺ເສຕີ. ວິລສຕີຕິ ຄມນາທີຫິ ວາ ອິຣິຍາປເຖຫິ ອລງ຺ກາເຣນ ວາ ວິລາສໍ ທສ຺ເສຕີ. ວິລຊ຺ຊຕີຕິ ລຊ຺ຊນ຺ຕີ ວິຍ ວຕ຺ເຖນ ສຣີຣໍ ຉາເທຕິ, ກວາຝໍ ວາ ກິຕ຺ຕີ ວາ ອລຸລີຍຕີ. ນເຂນາຕິ ປາທນເຂນ ປາທນຂໍ, ຫຕ຺ຖນເຂນ ຫຕ຺ຖນຂໍ ຆຍ຺ເຍຕີ. ກຍ຺ເຖນາຕິ ທຕ຺ຑເກນ. ທາຣກນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ອລຸລສ຺ສ ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂິປຕິ ວາ ອຸກ຺ຂິປາເປຕິ ວາ. ກີລຸອຕີຕິ ສຍໍ ວາ ກີລຸອຕິ, ທາຣກໍ ວາ ກີລຸອາເປຕີ. ຈຸມ຺ພນາທີສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ. ທທາຕີຕິ ຕສ຺ສ ກິລ຺ຈິເທວ ຜລໍ ວາ ປຸປ຺ຜໍ ວາ ເທຕີ. ຍາຈຕີຕິ ຕເມວ ປຝິຍາຈຕີ. ອນຸກໂຣຕີຕິ ທາຣເກນ ກຕໍ ກຕໍ ອນຸກໂຣຕີ. ອຸຈ຺ຈນ຺ຕິ ມຫາສທ຺ທວເສນ ວາ ໂຖມນວເສນ ວາ ອຸຈ຺ຈໍ. ນີຈນ຺ຕິ ມນ຺ທສທ຺ທວເສນ ວາ ອມນາປວຈເນນ ວາ ປຣິກວວຈເນນ ວາ ນີຈໍ. ອວິຈ຺ຈນ຺ຕີ ພຫຸຊນມຊ຺ເຊ ອປ຺ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ. ວິວິຈ຺ຈນ຺ຕີ ຣໂຫ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໍ. ນຈ຺ເຈນາຕີ ເອເຕຫິ ນຈ຺ຈາທີຫິ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣຕີ. ຕຕ຺ຖ ໂຣທິເຕນ ນິມິຕ຺ຕກຣເຕນ ຣຕ຺ຕີ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ວາຕປາເນນ ຫຕ຺ຖໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເສຍ຺ຄິປຸຕ຺ເຕນ ນິຕາຍ ປຸໂຣຫິຕພ຺ຣາທ຺ມຕິຍາ ວຕ຺ຖຸ ກເຖຕພ຺ພໍ. ຊຄ຺ຆຕີຕິ ມຫາຫສິຕໍ ຫສຕິ, ເອວມ຺ປິ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ. ກຈ຺ຉນ຺ຕີ ອຸປກຈ຺ຉກໍ. ອຸປລິຂຕີຕິ ທນ຺ເຕຫິ ອຸປລິຂຕີ. ສິຣສນ຺ຕີ ເກສວຍ຺ຝີ. ເອວໍ ເກສານໍ ໂມຈນພນ຺ຌເນຫິປິ ປຣປຸຣິສານໍ ນິມິຕ຺ຕໍ ກໂຣຕິ, ນິຍາເມຕ຺ວາ ວາ ອນິຍາເມຕ຺ວາ ວາ ໂກຈິເທວ ສາຣຊ຺ຊິສ຺ສຕີຕິປິ ກໂຣຕິເຍວ.

ປທຸຍ຺ຄາ ເວທິຕພ຺ພາ ກວຕີຕິ ອຍໍ ມຍິ ປທຸຍ຺ຄາ ກຸທ຺ຌາ, ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຈ ປນ ມິຈ຺ຉາຈາຣໍ ຈຣຕີຕິ ປຕ຺ສິເຕນ ເວທິຕພ຺ພາ ກວຕີ. ປວາສນ຺ຕິ “ອສຸກຄາເມ ປຍຸຕ຺ຕໍ ຌນໍ ນສ຺ສຕິ, ຄຈ຺ຉ ຕໍ ສາເຌຫິ, ໂວຫາຣໍ ກໂຣຫີ”ຕິອາທີນິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ຄເຕ ອນາຈາຣໍ ຈຣິຕຸກາມາ ປວາສໍ ວຕ຺ເຕຕີ. ອນຕ຺ຖນ຺ຕິ ອວທ຺ຌິ. ອກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອກຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ. ປຣິທທິຕ຺ວາຕິ ຄາລຸທໍ ນິວາເສຕ຺ວາ. ປຣິວຕ຺ຕກຊາຕາຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ປຣິວຕ຺ຕມານາ. ກຸງ຺ກຸມິຍຊາຕາຕິ ໂກລາຫລຊາຕາ ປາທມູເລ ນິປນ຺ນາ ປຣິຈາຣິກາ ອຸຍ຺ຄາເປຕິ, ທີປໍ ຊາລາເປຕິ, ນານປ຺ປກາຣໍ ໂກລາຫລໍ ກໂຣຕິ, ຕສ຺ສ ກິເລສຣຕີ ນາເສຕີ. ທຸກ຺ຂໍ ເວທຍຕີຕິ ສີສໍ ເມ ຣຸຊ຺ຊຕີຕິອາທີນິ ວທຕີ. ວິໂລມມາຈຣຕີຕິ ອາຫາຣໍ ສີຕລໍ ອິຈ຺ຉນ຺ຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຫໍ ເທຕີຕິອາທີນໍ ວເສນ ປຈ຺ຈນີກວຸຕ຺ຕີ ໂຫຕີ. ນິທຕໂກຄາຕິ ສາມິເກນ ທຸກ຺ຂສມ຺ກຕານໍ ໂກຄານໍ ສຸຣາໂລລຕາທີຫິ ວິນາສິກາ. ສນ຺ຖວນ຺ຕິ ກິເລສວເສນ ສນ຺ຖວໍ ກໂຣຕີ. ນິກ຺ຂນ຺ຕປາທາຕິ ຊາຣສ຺ສ ອຸປຌາຣຕຕ຺ຖາຍ ນິກ຺ຂນ຺ຕປາທາ. ສາມິເກຕິ ປຕິມ຺ຫິ ອຄາຣເວນ ຈ ປທຸຍ຺ຄມານສາຍ ຈ ອຕິຈາຣິນີ ໂຫຕີ.

ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍຕິ ຄເປຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສນາຍ ຕນຸກຕກິເລສາ ເສສາ ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ປາປໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ. ລກມາເນຕິ ລພ຺ກມາເນ, ສໍວິຊ຺ຊມາເນຕີ ອຕ຺ໂຖ. ນິວາຕເກຕິ ຣໂຫມນ຺ຕເນ ປຣິເວຫເນ. ຂຕໍ ວາ ຣໂຫວາຕິ ປາປກຣຕຕ຺ຖາຍ ໂອກາສໍ ວາ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນຍ຺ຄານໍ ວາ. ກຍິຣຸໍ ນູຕິ ເອຕ຺ຖ ນູ-ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. ອລຕ຺ຖາຕິ ອລທ຺ຌາ. ອຍເມວ ວາ ປາໂຄ, ອລຸລໍ ສມ຺ປນ຺ນປຸຣິສໍ ອລກິຕ຺ວາ ປີຄສປ຺ປິນາປິ ຕໂຕ ປຝິກ຺ກູລຕເຣນາປິ ປາປໍ ກເຣຍ຺ຍຸໍ. ອາຣາມກຣາສູຕິ ອກິຣຕິກາຣິກາສຸ. ອນິຄ຺ຄຫາສູຕິ ນິຄ຺ຄເຫນ ວິເນຕຸໍ

ອສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍາສຸຯ ຕິຕ຺ຖສມາຕິ ຍຖາ ຕິຕ຺ຖໍ ອຸຕ຺ຕມາຘເມສຸ ນ ກຎ຺ຈິ ນ຺ຫາຍນ຺ຕໍ ວາເຣຕິ, ຕຖາ ເອຕາປິ ຣໂຫ ວາ ຉນ຺ເນ ວາ ນິວາຕເກ ວາ ສຕິ ນ ກຎ຺ຈິ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ຕິຯ

ຕຖາ ຫິ ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ກຓ຺ຑຣີ ນາມ ຣາຊາ ອໂຫສິ ອຸຕ຺ຕມຣູປ຺ຘໂຣຯ ຕສ຺ສ ເທວສິກໍ ອມຈ຺ຈາ ຄນ຺ຘກຣຓ຺ຑກສຫສ຺ສໍ ອາຫຣນ຺ຕິຯ ເຕນສ຺ສ ນິເວສເນ ປຣິຠຓ຺ຑໍ ກຕ຺ວາ ຄນ຺ຘກຣຓ຺ຑເກ ຜາເລຕ຺ວາ ຄນ຺ຘຫາຣູປິ ກຕ຺ວາ ອາຫາຣໍ ປຈນ຺ຕິຯ ຠຣິຍາ ປິສ຺ສ ອຠິຣູປາ ອໂຫສິ ນາເມນ ກິນ຺ນຣາ ນາມຯ ປຸໂຣຫິໂຕປິສ຺ສ ສມວໂຍ ປຎ຺ຈາລຈຓ຺ໂຑ ນາມ ພຸທ຺ຘິສມ຺ປນ຺ໂນ ອໂຫສິຯ ຣຎ຺ໂຎ ປນ ປາສາທໍ ນິສ຺ສາຍ ອນ຺ໂຕປາກາເຣ ຊມ຺ພຸຣຸກ຺ໂຂ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ, ຕສ຺ສ ສາຂາ ປາກາຣມຕ຺ຖເກ ໂອລມ຺ພຕິຯ ຕສ຺ສ ຉາຍາຍ ເຊຄຸຈ຺ໂຉ ທຸສ຺ສຓ຺ຐາໂນ ປີຐສປ຺ປີ ວສຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ກິນ຺ນຣາ ເທວີ ວາຕປາເນນ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕິໍ ຣາຊານໍ ຣຕິຍາ ສງ຺ຄຫິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກນ຺ເຕ ສຓິກໍ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ນານ຺ຄຣສໂຠຊນໍ ສຸວຓ຺ຓສຣເກ ປກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ກຕ຺ວາ ສາຏກຣຊ຺ຊຸຍາ ວາຕປາເນນ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຊມ຺ພຸໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ສາຂາຍ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປີຐສປ຺ປີ ໂຠເຊຕ຺ວາ ປາປໍ ກຕ຺ວາ ອາຄຕມຄ຺ເຄເນວ ປາສາທໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ຄນ຺ເຘຫິ ສຣີຣໍ ອຸພ຺ພຏ຺ເຏຕ຺ວາ ຣຎ຺ຎາ ສທ຺ຘິ ນິປ຺ຊ຺ຊິຯ ເອເຕນຸປາເຍນ ນິພທ຺ຘໍ ເຕນ ສທ຺ຘິ ປາປໍ ກໂຣຕິຯ ຣາຊາ ປນ ນ ຊານາຕິຯ

ໂສ ເອກທິວສໍ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ນິເວສນໍ ປເວສນ຺ໂຕ ຊມ຺ພຸຉາຍາຍ ສຍິຕໍ ປຣມກາຣຸຎ຺ຎປ຺ປຕ຺ຕໍ ປີຐສປ຺ປີ ທິສ຺ວາ ປຸໂຣຫິຕໍ ອາຫ – ''ປສ຺ເສຕໍ ມນຸສ຺ສເປຕ''ນ຺ຕິຯ ''ອາມ, ປສ຺ສາມິ ເທວາ''ຕິຯ ''ອປິ ນຸ ໂຂ, ສມ຺ມ, ເອວຣູປີ ປຏິກ຺ກູລໍ ກາຈິ ອິຕ຺ຖີ ຉນ຺ທຣາຄວເສນ ອຸປຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາ''ຕິຯ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປີຐສປ຺ປີ ມານໍ ຊເນຕ຺ວາ ''ອຍໍ ຣາຊາ ກິໍ ກເຖຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ເທວິຍາ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມນໍ ນ ຊານາຕິ ມຎ຺ເຎ''ຕິ ຊມ຺ພຸຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອຎ຺ຊລີ ປຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ''ສຸຓ ສາມິ, ຊມ຺ພຸຣຸກ຺ເຂ ນິພ຺ພຕ຺ຕເທວເຕ, ຐເປຕ຺ວາ ຕໍ ອຎ຺ໂຎ ເອຕໍ ກາຣຓໍ ນ ຊານາຕີ''ຕິ ອາຫຯ ປຸໂຣຫິໂຕ ຕສ຺ສ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ອທ຺ຘາ ຣຎ຺ໂຎ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຊມ຺ພຸຣຸກ຺ເຂນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິມິນາ ສທ຺ຘິ ປາປໍ ກໂຣຕີ''ຕິຯ ໂສ ຣາຊານໍ ປຸຈ຺ຉິ – ''ມຫາຣາຊ, ເທວິຍາ ເຕ ຣຕ຺ຕິກາເລ ສຣີຣສມ຺ຜສ຺ໂສ ກີທິໂສ ໂຫຕີ''ຕິ? ''ສມ຺ມ, ອຎ຺ຎໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ມຊ຺ຌິມຍາເມ ປນສ຺ສາ ສຣີຣໍ ສີຕລໍ ໂຫຕີ''ຕິຯ ''ເຕນ ຫິ, ເທວ, ຕິຏ຺ຐຕຸ ອຎ຺ຎາ ອິຕ຺ຖີ, ອຄ຺ຄມເຫສີ ເຕ ກິນ຺ນຣາເທວີ ອິມິນາ ສທ຺ຘິ ປາປໍ ກໂຣຕີ''ຕິຯ ''ສມ຺ມ, ກິໍ ວເທສິ, ເອວຣູປາ ປຣມວິລາສສມ຺ປນ຺ນາ ກິໍ ອິມິນາ ປຣມເຊຄຸຈ຺ເຉນ ສທ຺ຘິ ອຠິຣມິສ຺ສຕີ''ຕິ? ''ເຕນ ຫິ ນໍ, ເທວ, ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫາຫີ''ຕິຯ

ໂສ ''ສາຘູ''ຕິ ຣຕ຺ຕິໍ ຠຸຕ຺ຕສາຍມາໂສ ຕາຍ ສທ຺ຘິ ນິປ຺ປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ''ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ປກຕິຍາ ນິທ຺ທູປຄມນເວລາຍ ນິທ຺ທູປຄໂຕ ວິຍ ອໂຫສິຯ ສາປິ ອຸຏ຺ຐາຍ ຕເຖວ ອກາສິຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ອນຸປທຎ຺ເຎວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊມ຺ພຸຉາຍໍ ນິສ຺ສາຍ ອຏ຺ຐາສິຯ ປີຐສປ຺ປີ ເທວິຍາ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ''ຕ຺ວໍ ອຊ຺ຊ ອຕິຈິຣາຍິຕ຺ວາ ອາຄຕາ''ຕິ ຫຕ຺ເຖນ ກຓ຺ຓສກ຺ຂລິກໍ ປຫຣິຯ ອຖ ນໍ ''ມາ ມໍ ກຸຊ຺ຌິ, ສາມິ, ຣຎ຺ໂຎ ນິທ຺ທູປຄມນໍ ໂອໂລເກສີ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ເຄເຫ ປາທປຣິຈາຣິກາ ວິຍ ອໂຫສິຯ ເຕນ ປນສ຺ສາ ປຫາເຣນ ສີຫມຸຂກຸຓ຺ຑລໍ ກຓ຺ຓໂຕ ຄລິຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ປາທມູເລ ປຕິຯ ຣາຊາ ''ວຑ຺ຒິສ຺ສຕິ ເອຕ຺ຕກ''ນ຺ຕິ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄໂຕຯ ສາປິ ເຕນ ສທ຺ຘິ ອຕິຈຣິຕ຺ວາ ປຸຣິມນິຍາເມເນວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ຎາ ສທ຺ຘິ ນິປ຺ຊ຺ຊິຕຸໍ ອາຣຠິຯ ຣາຊາ ປຏິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ''ກິນ຺ນຣາເທວີ ມຍາ ທິນ຺ນໍ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ເອຕູ''ຕິ ອາຓາເປສິຯ ສາ ''ສີຫມຸຂກຸຓ຺ຑລໍ ເມ ສຸວຓ຺ຓກາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນາຄມິ, ປຸນ ເປສິເຕ ຈ ປນ ເອກກຸຓ຺ຑລາວ ອາຄມາສິ ຯ ຣາຊາ ປຸຈ຺ຉິ – ''ກຫໍ ເຕ ກຸຓ຺ຑລ''ນ຺ຕິ? ''ສຸວຓ຺ຓກາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ''ຕິ ຯ ສຸວຓ຺ຓກາຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ''ກິໍ ກາຣຓາ ອິມິສ຺ສາ ກຸຓ຺ຑລໍ ນ ເທສີ''ຕິ ອາຫຯ ''ນາຫໍ ຄຓ຺ຫາມິ ເທວາ''ຕິຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ''ປາເປ ຈຓ຺ຑາລີ ມາທິເສນ ເຕ ສຸວຓ຺ຓກາເຣນ ຠວິຕພ຺ພ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕໍ ກຸຓ຺ຑລໍ ຕສ຺ສາ ປຸຣໂຕ ຂິປິຕ຺ວາ ປຸໂຣຫິຕໍ ອາຫ – ''ສມ຺ມ, ສຈ຺ຈໍ ຕຍາ ວຸຕ຺ຕໍ, ຄຈ຺ຉ ສີສມສ຺ສາ ເຉທາເປຫີ''ຕິຯ ໂສ ຕໍ ຣາຊເຄເຫເຍວ ເອກສ຺ມິໍ ປເທເສ ຐເປຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ – ''ເທວ, ມາ ກິນ຺ນຣາເທວິຍາ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ຖ, ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ເອວຣູປາເຍວຯ ສເຈປິ ອິຕ຺ຖີນໍ ທຸສ຺ສີລຠາວໍ ຎາຕຸກາໂມສິ, ທສ຺ເສສ຺ສາມິ ເຕ ເອຕາສໍ ປາປກຎ຺ເຈວ ພຫຸມາຍາຠາວຎ຺ຈ, ເອຫິ ອຎ຺ຎາຕກເວເສນ ຊນປທໍ ຈຣາມາ''ຕິ ອາຫຯ

ຣາຊາ ''ສາຘູ''ຕິ ມາຕຣໍ ຣຊ຺ຊໍ ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິ ຈາຣິກໍ ປກ຺ກາມິຯ ເຕສໍ ໂຍຊນໍ ມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາມຄ຺ເຄ ນິສິນ຺ນານໍເຍວ ເອໂກ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ປຸຕ຺ຕສ຺ສຕ຺ຖາຍ ມງ຺ຄລໍ ກຕ຺ວາ ເອກໍ ກຸມາຣິກໍ ປຏິຈ຺ຉນ຺ນຍາເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸໂຣຫິໂຕ ຣາຊານໍ ອາຫ – ''ສເຈ ອິຈ຺ຉສິ, ອິມໍ ກຸມາຣິກໍ ຕຍາ ສທ຺ຘິ ປາປໍ ກາເຣຕຸໍ ສກ຺ກາ ເທວາ''ຕິຯ ''ກິໍ ກເຖສິ, ມຫາປຣິວາຣາ ເອສາ, ນ ສກ຺ກາ ສມ຺ມາ''ຕິ? ປຸໂຣຫິໂຕ ''ເຕນ ຫິ ປສ຺ສ, ເທວາ''ຕິ ປຸຣໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໂຕ ອວິທູເຣ ສາຓິຍາ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອນ຺ໂຕສາຓິຍໍ ກຕ຺ວາ ສຍໍ ມຄ຺ຄປສ຺ເສ ໂຣທນ຺ໂຕ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ

ທິສ຺ວາ “ຕາຕ, ກສ຺ມາ ໂຣທສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ຠຣິຍາ ເມ ຄຣຸຠາຣາ, ຕໍ ກຸລຆຣໍ ເນຕຸໍ ມຄ຺ຄປຏິປນ຺ໂນສ຺ມິ, ຕສ຺ສາ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄເຍວ ຄພ຺ໂຠ ຈລິ, ເອສາ ອນ຺ໂຕສາຓິຍໍ ກິລມຕິ, ກາຈິສ຺ສາ ອິຕ຺ຖີ ສນ຺ຕິເກ ນຕ຺ຖິ, ມຍາປິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ນ ຊານາມິ ‘ກິໍ ຠວິສ຺ສຕີ’ຕິ, ເອກໍ ອິຕ຺ຖິໍ ລທ຺ຘຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ? “ມາ ໂຣທິ, ພຫູ ເມ ອິຕ຺ຖິໂຍ, ເອກາ ຄມິສ຺ສຕີ”ຕິຯ “ເຕນ ຫິ ອຍເມວ ກຸມາຣິກາ ຄຈ຺ຉຕຸ, ເອຕິສ຺ສາປິ ມງ຺ຄລໍ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິຯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – “ສຈ຺ຈໍ ວທຕິ, ສຸຕິສາຍປິ ເມ ມງ຺ຄລເມວ, ອິມິນາ ຫິ ນິມິຕ຺ເຕນ ສາ ປຸຕ຺ຕຘີຕາຫິ ວຑ຺ຒິສ຺ສຕີ”ຕິ ຕເມວ ເປເສສິຯ ສາ ຕຕ຺ຖ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ທິສ຺ວາວ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປາປມກາສິຯ ຣາຊາປິສ຺ສາ ອງ຺ຄຸລິມຸທ຺ທິກໍ ອທາສິຯ ອຖ ນໍ ກຕກິຈ຺ຈໍ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອາຄຕໍ ປຸຈ຺ຉິສຸ – “ກິໍ ວິຊາຕາ”ຕິ? “ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ປຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິຯ ກຸຏຸມ຺ພິໂກ ຕໍ ອາທາຍ ປາຍາສິ ຯ ປຸໂຣຫິໂຕປິ ຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ທິຏ຺ຐາ ເຕ, ເທວ, ກຸມາຣິກາປິ ເອວໍ ປາປາ, ກິມງ຺ຄໍ ປນ ອຎ຺ຎາ, ອປິ ປນ ເຕ ກິຎ຺ຈິ ທິນ຺ນ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ອາມ, ອງ຺ຄຸລິມຸທ຺ທິກາ ທິນ຺ນາ”ຕິຯ “ນາສ຺ສາ ຕໍ ທສ຺ສາມີ”ຕິ ເວເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍານກໍ ຄຕ຺ທິຕ຺ວາ “ກິເມຕ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອຍໍ ເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓິຍາ ອຸສ຺ສີສເກ ຐປິຕໍ ມຸທ຺ທິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຕາ, ເທຫິ, ອມ຺ມ, ມຸທ຺ທິກ”ນ຺ຕິ ອາຫຯ ສາ ຕໍ ທທມານາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ຫຕ຺ເຖ ນເຂນ ວິຊ຺ຌິຕ຺ວາ “ຄຓ຺ຫ ໂຈຣາ”ຕິ ອທາສິຯ

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນານາວິເຘຫິ ອຸປາເຍຫິ ອຎ຺ຎາປິ ພຫູ ອຕິຈາຣິນິໂຍ ຣຎ຺ໂຎ ທສ຺ເສຕ຺ວາ “ອິຘ ຕາວ ເອຕ຺ຕກໍ ໂຫຕຸ, ອຎ຺ຎຕ຺ຖ ຄມິສ຺ສາມ, ເທວາ”ຕິ ອາຫຯ ຣາຊາ “ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຈຣິເຕປິ ສພ຺ພາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ເອວຣູປາວ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິ, ກິໍ ໂນ ເອຕາຫິ, ນິວຕ຺ຕາມາ”ຕິ ພາຣາຓສິເມວ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ – “ມຫາຣາຊ, ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ ເອວໍ ປາປຘມ຺ມາ, ປກຕິ ເອສາ ເອຕາສໍ, ຂມຖ, ເທວ, ກິນ຺ນຣາເທວິຍາ”ຕິ ປຸໂຣຫິເຕນ ຍາຈິໂຕ ຂມິຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໂຕ ນໍ ນິກ຺ກຑ຺ຒາເປສິ, ຐານໂຕ ປນ ຕໍ ອປເນຕ຺ວາ ອຎ຺ຎໍ ອຄ຺ຄມເຫສິໍ ອກາສິຯ ຕຎ຺ຈ ປີຐສປ຺ປິໍ ນິກ຺ກຑ຺ຒາເປຕ຺ວາ ຊມ຺ພຸສາຂໍ ເຉທາເປສິຯ ຕທາ ກຸຓາໂລ ປຎ຺ຈາລຈຓ຺ໂຑ ອໂຫສິຯ ອິຕິ ອຕ຺ຕນາ ທິຏ຺ຐກາຣຓເມວ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໓໑໑ຯ

“ຍໍ ເວ ທິສ຺ວາ ກຓ຺ຑຣິກິນ຺ນຣານໍ, ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ນ ຣມນ຺ຕິ ອຄາເຣ;

ຕໍ ຕາທິສໍ ມຈ຺ຈໍ ຈຊິຕ຺ວາ ຠຣິຍາ, ອຎ຺ຎໍ ທິສ຺ວາ ປຸຣິສໍ ປີຐສປ຺ປິ”ນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຍໍ ເວ ກຓ຺ຑຣິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ກິນ຺ນຣາຍ ເທວິຍາ ຈາຕິ ອິເມສໍ ກຓ຺ຑຣິກິນ຺ນຣານໍ ວິຣາຄກາຣຓໍ ອໂຫສິ, ຕໍ ທິສ຺ວາ ຊານິຕພ຺ພໍ – ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິການໍ ນ ຣມນ຺ຕິ ອຄາເຣ ຯ ຕຖາ ຫິ ອຎ຺ຎໍ ປີຐສປ຺ປິໍ ປຸຣິສໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ຕາທິສໍ ຣຕິກຸສລໍ ມຈ຺ຈໍ ຈຊິຕ຺ວາ ຠຣິຍາ ເຕນ ມນຸສ຺ສເປເຕນ ສທ຺ຘິໍ ປາປມກາສີຕິຯ

ອປຣມ຺ປິ ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພໂກ ນາມ ຣາຊາ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ຕທາ ພາຣາຓສິຍາ ປາຈີນທ຺ວາຣວາສິໂນ ເອກສ຺ສ ທລິທ຺ທສ຺ສ ປຎ຺ຈປາປີ ນາມ ຘີຕາ ອໂຫສິຯ ສາ ກິຣ ປຸພ຺ເພປິ ເອກາ ທລິທ຺ທຘີຕາ ມຕ຺ຕິກໍ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ເຄເຫ ຠິຕ຺ຕິໍ ວິລິມ຺ປຕີຯ ອເຖໂກ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ອຕ຺ຕໂນ ປພ຺ຠາຣປຣິກຓ຺ຑກຣຓຕ຺ຖໍ “ກຫໍ ມຕ຺ຕິກໍ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ພາຣາຓສິໍ ລທ຺ຘຸໍ ສກ຺ກາ”ຕິ ຈີວຣໍ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕຫຕ຺ໂຖ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອວິທູເຣ ອຏ຺ຐາສິຯ ສາ ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອຸລ຺ໂລເກນ຺ຕີ ປທຸຏ຺ເຐນ ມນສາ “ມຕ຺ຕິກມ຺ປິ ຠິກ຺ຂຕີ”ຕິ ອໂວຈຯ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ໂຘ ນິຈ຺ຈໂລວ ອໂຫສິຯ ອຖ ສາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘໍ ນິຈ຺ຈລິຕໍ ທິສ຺ວາ ປຸນ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕ຺ວາ, “ສມຓ, ມຕ຺ຕິກມ຺ປິ ນ ລຠສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ມຕ຺ຕິກາປິຓ຺ຑໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຕ຺ເຕ ຐເປສິຯ ໂສ ຕາຍ ມຕ຺ຕິກາຍ ປພ຺ຠາເຣ ປຣິກຓ຺ຑມກາສິຯ ສາ ນຈິຣສ຺ເສວ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍເຍວ ນຄເຣ ພຫິທ຺ວາຣຄາເມ ທຸຄ຺ຄຕິຕ຺ຖິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຏິສນ຺ຘິໍ ຄຓ຺ຫິຯ ສາ ທສມາສຈ຺ຈເຍນ ມາຕຸ ກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂມິຯ ຕສ຺ສາ ມຕ຺ຕິກາປິຓ຺ຑຜເລນ ສຣີຣໍ ຜສ຺ສສມ຺ປນ຺ນໍ ອໂຫສິ, ກຸຊ຺ຌິຕ຺ວາ ອຸລ຺ໂລກິຕຕ຺ຕາ ປນ ຫຕ຺ຖປາທມຸຂອກ຺ຂິນາສານິ ປາປານິ ວິຣູປານິ ອເຫສຸໍຯ ເຕນ ຕໍ “ປຎ຺ຈປາປີ”ຕ຺ເວວ ສຎ຺ຊານິໍສຸຯ

ອເຖກທິວສໍ ພາຣາຓສິຣາຊາ ຣຕ຺ຕິໍ ອຎ຺ຎາຕກເວເສນ ນຄຣໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ໂຕ ຕໍ ປເທສໍ ຄໂຕຯ ສາປິ ຄາມທາຣິກາຫິ ສທ຺ຘິໍ ກີຬນ຺ຕີ ອຊານິຕ຺ວາວ ຣາຊານໍ ຫຕ຺ເຖ ຄຓ຺ຫິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ຫຕ຺ຖສມ຺ຜສ຺ເສນ ສກຠາເວນ ສຓ຺ຐາຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ທິພ຺ພສມ຺ຜສ຺ເສນ ຜຸຏ຺ໂຐ ວິຍ ອໂຫສິຯ ໂສ ຜສ຺ສຣາຄຣຕ຺ໂຕ ຕຖາວິຣູປມ຺ປິ ຕໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ “ກສ຺ສ ຘີຕາສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ

‘‘ທຸວາຣວາສີໂນ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ອສສາມິກກາວໍ ປຸຈຸຈິຕຸວາ ‘‘ອຫໍ ເຕ ສາມິໂກ ກວິສຸສາມິ, ຄຈຸຉ ມາຕາປີຕໂຣ ອນຸຊານາເປຫີ’’ຕິ ອາຫ຿ ສາ ມາຕາປີຕໂຣ ອຸປຄນຸຕຸວາ ‘‘ເອໂກ, ອມຸມ, ປຸຣິໂສ ມໍ ອິຈຸຉຕິ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ໂສປີ ທຸຄຸຄໂຕ ກວິສຸສຕິ, ສເຈ ຕາທິສມຸປີ ອິຈຸຉຕິ, ສາຘູ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ຄນຸຕຸວາ ມາຕາປີຕູຫິ ອນຸຍຸຒາຕກາວໍ ອາໂຣເຈສີ຿ ໂສ ຕສຸມິເຍວ ເຄເຫ ຕາຍ ສທຸຘີ ວສິຕຸວາ ປາໂຕວ ຣາຊນິເວສນໍ ປາວິສີ຿ ຕໂຕ ປຜຸຖາເຍວ ອຜຸຒາຕກເວເສນ ນິພທຸຘໍ ຕຕຸຖ ຄຈຸຉຕິ, ອຜຸຜໍ ອິຕຸຖີ ໂອໂລເກຕຸມຸປີ ນ ອິຈຸຉຕິ຿

ອເຖກທິວສໍ ຕສຸສາ ປີຕຸ ໂລຫິຕປກຸຂນຸທິກາ ອຸປຸປຊຸຊິ຿ ອສມຸກິນຸນຂີຣສປຸປີມຘຸສກຸຂຣຍຸຕຸຕປາຍາໂສວ ເອຕສຸສ ເກສຊຊໍ, ຕໍ ເຕ ທລິທຸທຕາຍ ອຸປຸປາເທຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິ ຿ ຕໂຕ ປຜຸຈປາປີມາຕາ ສີຕຣໍ ອາຫ – ‘‘ກີ, ອມຸມ, ຕວ ສາມິໂກ ປາຍາສໍ ອຸປຸປາເທຕຸໍ ສກຸຂິສຸສຕີ’’ຕິ? ‘‘ອມຸມ, ມມ ສາມິເກນ ອມຸເຫຫິປີ ທຸຄຸຄຕຕເຣນ ກວິຕພຸພໍ, ເອວໍ ສນຸເຕປີ ປຸຈຸຈິສຸສາມິ ນໍ, ມາ ຈິນຸຕຍິ’’ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສາຄມນເວລາຍໍ ທຸມຸມນາ ຫຸຕຸວາ ນິສີທິ຿ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຄນຸຕຸວາ ‘‘ກີ ທຸມຸມນາສີ’’ຕິ ປຸຈຸຈິ຿ ສາ ຕມຕຸຖໍ ອາໂຣເຈສີ຿ ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ‘‘ກທຸເທ ອິທໍ ອຕິຣສເກສຊຊໍ, ກຸໂຕ ລກິສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຈິນຸເຕສີ – ‘‘ນ ສກຸກາ ມຍາ ນິຈຸຈກາລໍ ເອວໍ ຈຣິຕຸໍ, ອນຸຕຣາມຄຸເຄ ປຣິສຸສໂຍປີ ທພຸຖພຸໂພ, ສເຈ ໂຂ ປນ ເອຕໍ ອນຸເຕປຸຣໍ ເນສຸສາມິ, ເອຕິສຸສາ ຜສຸສສມຸປທໍ ອຊານນຸຕາ ‘ອມຸຫາກໍ ຣາຊາ ຍກຸຂິນີ ຄເຫຕຸວາ ອາຄໂຕ’ຕິ ເກລຸອິ ກຣິສຸສນຸຕິ, ສກລນຄຣວາສີໂນ ເອຕິສຸສາ ສມຸຜສຸສໍ ຊານາເປຕຸວາ ຄຣຫໍ ໂມເຈສຸສາມີ’’ຕິ຿ ອຖ ນໍ ຣາຊາ – ‘‘ກທຸເທ, ມາ ຈິນຸຕຍິ, ອາຫຣິສຸສາມິ ເຕ ປີຕຸ ປາຍາສ’’ນຸຕິ ວຕຸວາ ຕາຍ ສທຸຘີ ອກິຣມິຕຸວາ ຣາຊນິເວສນໍ ຄນຸຕຸວາ ປຸນທິວເສ ຕາທິສໍ ປາຍາສໍ ປຈາເປຕຸວາ ປຕຸຕານິ ອາຫຣາເປຕຸວາ ທຸເວ ປຸເຜ ກຕຸວາ ເອກສຸມິ ປາຍາສໍ ປກຸຂິປີຕຸວາ ເອກສຸມິ ຈູລຸອາມຕີ ຖເປຕຸວາ ພນຸຘິຕຸວາ ຣຕຸຕິກາເຄ ຄນຸຕຸວາ, ‘‘ກທຸເທ, ມຍໍ ທລິທຸທາ, ກີຈຸເຉນ ສມຸປາທິຕໍ, ຕວ ປີຕຣໍ ‘ອຊຸຊ ອິມມຸຫາ ປຸຜາ ປາຍາສໍ ກຸຜຸຊ, ສຸເວ ອິມມຸຫາ’ຕິ ວເທຍຸຍາສີ’’ຕິ ອາຫ຿ ສາ ຕຖາ ອກາສີ຿ ອຖສຸສາ ປີຕາ ໂອຊສມຸປນຸນຕຸຕາ ປາຍາສສຸສ ໂຖກເມວ ກຸຜຸຊິຕຸວາ ສຸຫິໂຕ ຊາໂຕ຿ ເສສໍ ມາຕຸ ທຕຸວາ ສຍມຸປີ ກຸຜຸຊິ຿ ຕໂຍປີ ສຸຫິຕາ ອເຫສຸໍ຿ ຈູລຸອາມຕີປຸຜໍ ປນ ປຸນທິວສຕຸຖາຍ ຖເປສຸໍ຿

ຣາຊາ ນິເວສນໍ ຄນຸຕຸວາ ມຸຂໍ ໂຘວິຕຸວາວ ‘‘ຈູລຸອາມຕີ ເມ ອາຫຣຖາ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ນ ປສຸສາມ, ເທວາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ‘‘ສກລນຄຣໍ ວິຈິນຖາ’’ຕິ ອາຫ຿ ເຕ ວິຈິນິຕຸວາປີ ນ ປສຸສີສຸ຿ ເຕນ ຫິ ພຫິນຄເຣ ທລິທຸທເຄເຫສຸ ກຕຸຕປຕຸຕປຸເຜ ອຸປາທາຍ ວິຈິນຖາຕິ຿ ວິຈິນນຸຕາ ຕສຸມິ ຒເຜ ຈູລຸອາມຕີ ທິສຸວາ ຕສຸສາ ມາຕາປີຕໂຣ ‘‘ໂຈຣາ’’ຕິ ພນຸຘິຕຸວາ ນຍີສຸ຿ ອຖສຸສາ ປີຕາ, ‘‘ສາມິ, ນ ມຍໍ ໂຈຣາ, ອຜຸເຍນາຍໍ ມຕີ ອາກໂຕ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ເກນາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ‘‘ຊາມາຕຣາ ເມ’’ຕິ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ‘‘ກຫໍ ໂສ’’ຕິ ປຸຈຸຈິໂຕ ‘‘ສີຕາ ເມ ຊານາຕີ’’ຕິ ອາຫ຿ ຕໂຕ ສີຕາຍ ສທຸຘີ ກເຖສີ – ‘‘ອມຸມ, ສາມິກໍ ເຕ ຊານາສີ’’ຕິ? ‘‘ນ ຊານາມີ’’ຕິ຿ ‘‘ເອວໍ ສນຸເຕ ອມຸຫາກໍ ຊີວິຕໍ ນຕຸຖີ’’ຕິ຿ ‘‘ຕາຕ, ໂສ ອນຸຘກາເຣ ອາຄນຸຕຸວາ ອນຸຘກາເຣ ເອວ ຍາຕິ, ເຕນສຸສ ຣູປໍ ນ ຊານາມີ, ຫຕຸຖສມຸຜສຸເສນ ປນ ນໍ ຊານິຕຸໍ ສກຸໂກມີ’’ຕິ຿ ໂສ ຣາຊປຸຣິສານໍ ອາໂຣເຈສີ຿ ເຕປີ ຣຜຸໂຜ ອາໂຣເຈສຸໍ຿ ຣາຊາ ອຊານນຸໂຕ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ‘‘ເຕນ ຫິ ຕໍ ອິຕຸຖີ ຣາຊງຄເຓ ອນຸໂຕສາຕິຍໍ ຖເປຕຸວາ ສາຕິຍາ ຫຕຸຖປຸປມາຕໍ ຉິທຸທໍ ກຕຸວາ ນຄຣວາສີໂນ ສນຸນິປາເຕຕຸວາ ຫຕຸຖສມຸຜສຸເສນ ໂຈຣໍ ຄຕຸຫຖາ’’ຕິ ອາຫ຿ ຣາຊປຸຣິສາ ຕຖາ ກາຕຸໍ ຕສຸສາ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ຣູປໍ ທິສຸວາວ ວິປຸປຜິສາຣິໂນ ຫຸຕຸວາ – ‘‘ສີ, ສີ ປີສາຈີ’’ຕິ ຊິຄຸຈຸຈິຕຸວາ ຜຸສິຕຸໍ ນ ອຸສຸສຫີສຸ, ອາເນຕຸວາ ປນ ນໍ ຣາຊງຄເຓ ອນຸໂຕສາຕິຍໍ ຖເປຕຸວາ ສກລນຄຣວາສີໂນ ສນຸນິປາເຕສຸໍ຿ ສາ ອາຄຕາຄຕສຸສ ຉິທຸເທນ ປສາຣິຕຫຕຸຖໍ ຄເຫຕຸວາວ ‘‘ໂນ ເອໂສ’’ຕິ ວທຕິ຿ ປຸຣິສາ ຕສຸສາ ທິພຸພຜສຸສສທິເສ ຜສຸເສ ພຊຸຊິຕຸວາ ອປຄນຸຕຸໍ ນ ສກຸຂິສຸ, ‘‘ສຈາຍໍ ທຕຸຫາຣທາ, ທຕຸຫໍ ທຕຸວາປີ ທາສກມຸມກາຣກາວໍ ອຸປຄນຸຕຸວາປີ ເອຕໍ ຒເຣ ກຣິສຸສາມາ’’ຕິ ຈິນຸຕຍີສຸ຿ ອຖ ເນ ຣາຊປຸຣິສາ ຫຕຸເຖຫິ ໂກຜຸເຜຕຸວາ ປລາເປສຸໍ຿ ອຸປຣາຊານໍ ອາທີ ກຕຸວາ ສພຸເພ ອມຸມຕຸຕກາ ວິຍ ອເຫສຸໍ຿

ອຖ ຣາຊາ – ‘‘ກຈຸຈິ ອຫໍ ກເວຍຸຍ’’ນຸຕິ ຫຕຸຖໍ ປສາເຣສີ຿ ຕໍ ຫຕຸເຖ ຄເຫຕຸວາວ ‘‘ໂຈໂຣ ເມ ຄຫີໂຕ’’ຕິ ມຫາສທຸທໍ ກຣິ຿ ຣາຊາ ເຕປີ ປຸຈຸຈິ – ‘‘ຕຸມຸເຫ ເອຕາຍ ຫຕຸເຖ ຄຫີຕາ ກີ ຈິນຸຕຍິຕຸຖາ’’ຕິ຿ ເຕ ຍຖາກູຕໍ ອາໂຣເຈສຸໍ຿ ອຖ ເນ ຣາຊາ ອາຫ – ‘‘ອຫໍ ເອຕໍ ອຕຸຕໂນ ເຄຫໍ ອາເນຕຸໍ ເອວໍ ກາເຣສີ ‘ເອຕິສຸສາ ຜສຸສໍ ອຊານນຸຕາ ມໍ ປຣິກເວຍຸຍຸ’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ, ຕສຸມາ ມຍາ ສພຸເພ ຕຸມຸເຫ ຊານາປີຕາ, ວທຖ, ໂກ ທານິ, ສາ ກສຸສ ເຄເຫ ກວິຕຸໍ ຍຸຕຸຕາ’’ຕິ? ‘‘ຕຸມຸຫາກໍ, ເທວາ’’ຕິ຿ ອຖ ນໍ ອກິສິຜຸຈິຕຸວາ ອຄຸຄມເຫສີ ອກາສີ຿ ມາຕາປີຕູນມຸປີສຸສາ ອິສຸສຣິຍໍ ທາເປສີ຿ ຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ຈ ປນ ຕາຍ ສມຸມຕຸໂຕ ເນວ ວິນິຈຸຉຍໍ ປຜຸຖເປສີ, ນ ອຜຸຜໍ ອິຕຸຖີ ໂອໂລເກສີ຿ ຕາ ຕສຸສາ ອນຸຕຣໍ ປຣິເຍສີສຸ຿ ສາ ເອກທິວສໍ ທຸວິນຸນໍ ຣາຊູນໍ ອຄຸຄມເຫສີກາວສຸສ ສຸປີເນ ນິມິຕຸຕໍ ທິສຸວາ ຣຜຸໂຜ ອາໂຣເຈສີ຿ ຣາຊາ ສຸປີນປາຖເກ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ‘‘ເອວຣູເປ ສຸປີເນ ທິຜຸເຖ ກີ ໂຫຕີ’’ຕິ ປຸຈຸຈິ຿ ເຕ ອິຕຣາສໍ ອິຕຸຖີນໍ ສນຸຕິກາ ລຜຸຊໍ ຄເຫຕຸວາ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ເທວິຍາ ສພຸພເສຕສຸສ ຫຕຸຖິໂນ ຂນຸເຘ ນິສີນຸນກາໂວ ຕຸມຸຫາກໍ

ມຣຕາສຸສ ປຸພຸພນິມິຕຸຕໍ, ຫຕຸຖິຂນຸຄຕາຍ ປນ ຈນຸທປຣາມສນໍ ຕຸມຸຫາກໍ ປຈຸຈາມິຕຸຕຣາຊານຍນສຸສ ປຸພຸພນິມິຕຸຕ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ''ອິທານິ ກິໍ ກາຕພຸພ''ນຸຕິ ວຸຕຸເຕ ''ເທວ ອິມໍ ມາເຣຕຸໍ ນ ສກຸກາ, ນາວາຍ ປນ ນໍ ຄເປຕຸວາ ນທິຍໍ ວິສຸສຊເຊຕຸໍ ວຟຸຜຕີ''ຕິ ວທິສຸ។ ຣາຊາ ອາຫາຣວຕຸຖາລງກາເຣຫີ ສທຸຣີ ຣຕຸຕິກາເຄ ນໍ ນາວາຍ ຄເປຕຸວາ ນທິຍໍ ວິສຸສຊເຊສິ។

ສາ ນທິຍາ ວຸຍຸຫມານາ ເທຍຸຄານທິຍາ ນາວາຍ ອຸທກໍ ກີລຸອນຸຕສຸສ ພາວຣິກຣຸໂຄ ອກິມຸຂຍຸຄານໍ ປຕຸຕາ។ ຕສຸສ ເສນາປຕິ ນາວໍ ທິສຸວາ ''ອຍໍ ນາວາ ມຍຸຫ''ນຸຕິ ອາຫ។ ຣາຊາ ''ນາວາຍ ກຕຸທໍ ມຍຸຫ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ອາຄຕາຍ ນາວາຍ ຕໍ ທິສຸວາ ''ການາມ ຕຸວໍ ປິສາຈິສທິສາ''ຕິ ປຸຈຸຊິ។ ສາ ສິຕໍ ກຕຸວາ ພກສຸສ ຣຸໂຄ ອຄຸຄມເຫສີກາວໍ ກເຖຕຸວາ ສພຸພໍ ຕໍ ປວຕຸຕິໍ ຕສຸສ ກເຖສິ។ ສາ ປນ ປຄຸຈປາປີຕິ ສກລຊມຸພຸທີເປ ປາກຍາ។ ອຖ ນໍ ຣາຊາ ຫຕຸເຖ ຄເຫຕຸວາ ອຸກຸຂິປີ, ສຫ ຄຫເຕເນວ ຜສຸສຣາຄຣຕຸໂຕ ອຄຸຄາສຸ ອິຕຸຖິສຸ ອິຕຸຖີສຄຸຄໍ ອກຕຸວາ ຕໍ ອຄຸຄມເຫສິຍຸຖາເນ ຄເປສິ។ ສາ ຕສຸສ ປາຕສມາ ອໂຫສິ។ ພໂກ ຕໍ ປວຕຸຕິໍ ສຸຕຸວາ ''ນາທໍ ຕສຸສ ອຄຸຄມເຫສີໍ ກາຕຸໍ ທສຸສາມີ''ຕິ ເສນໍ ສງກຫຸຜິຕຸວາ ຕສຸສ ປຜິຕິຕຸເຖ ນິເວສນໍ ກຕຸວາ ປຕຸຕໍ ເປເສສິ – ''ກຣິຍໍ ວາ ເມ ເທຕຸ ຍຸທຸຂໍ ວາ''ຕິ។ ໂສ ''ຍຸທຸຂໍ ທສຸສາມິ, ນ ກຣິຍ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ຍຸທຸຂສຊໂຊ ອໂຫສິ។ ອຸກິນຸນໍ ອມຈຸຈາ ''ມາຕຸຄານໍ ນິສຸສາຍ ມຣຕກິຈຸຈໍ ນຕຸຖິ, ປຸຣິມສາມິກຕຸຕາ ເອສາ ພກສຸສ ປາປຸຕາຕິ, ນາວາຍ ລທຸຂຕຸຕາ ພາວຣິກສຸສ, ຕສຸມາ ເອເກກສຸສ ເຄເທ ສຕຸຕ ສຕຸຕ ທິວສານິ ໂຫຕູ''ຕິ ມນຸເຕຕຸວາ ທເວປີ ຣາຊາໂນ ສຄຸຄາເປສຸໍ។ ເຕ ອຸໂກປີ ອຕຸຕມນາ ຫຸຕຸວາ ຕິຕຸຖປຜິຕິຕຸເຖ ນຄຣານິ ມາເປຕຸວາ ວສິສຸ។ ສາ ທຸວິນຸນມຸປີ ເຕສໍ ອຄຸຄມເຫສິຕຸຕໍ ກາເຣສິ។ ທເວປີ ຕສຸສາ ສມຸມຕຸຕາ ອເຫສຸໍ។ ສາ ປນ ເອກສຸສ ຄເຣ ສຕຸຕາຫໍ ວສິຕຸວາ ນາວາຍ ອິຕຣສຸສ ຄຣໍ ຄຈຸຉນຸຕີ ນາວໍ ປາເຊຕຸວາ ເນນຸເຕນ ເອເກນ ມຫລຸລກ ຊຊຊເກວຍຸເຜນ ສທຸຣີ ນທິມຊເຊ ປາປໍ ກໂຣຕິ។ ຕທາ ກຸຕາໂລ ສກຸຕຣາຊາ ພໂກ ອໂຫສິ, ຕສຸມາ ອິທໍ ອຕຸຕນາ ທິຍຸຖ ກາຣຕໍ ອາຫຣິຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

ຝ໑໘។

''ພກສຸສ ຈ ພາວຣິກສຸສ ຈ ຣຸໂຄ, ອຈຸຈນຸຕກາມານຸຄຕສຸສ ກຣິຍາ;

ອວາຈຣີ ປຜຸຖວສານຸຄສຸສ, ກໍ ວາປີ ອິຕຸຖີ ນາຕິຈເຣ ຕທຸຄຸຄ''ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ອຈຸຈນຸຕກາມານຸຄຕສຸສາຕິ ອຈຸຈນຸຕໍ ກາມໍ ອນຸຄຕສຸສ។ ອວາຈຣີຕິ ອນາຈາຣໍ ຈຣີ។ ປຜຸຖວສານຸຄສຸສາຕິ ປຜຸຖສຸສ ອຕຸຕໂນ ວສານຸຄຕສຸສ, ອຕຸຕໂນ ເປສນກາຣສຸສ ສນຸຕິເກຕິ ອຕຸໂຖ។ ກຣຕຸເຖ ວາ ສາມິວຈນໍ , ເຕນ ສທຸຣີ ປາປມກາສີຕິ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ។ ຕທຸຄຸຄນຸຕີ ກຕຣໍ ຕໍ ອຄຸຄໍ ປຸຣິສໍ ນາຕິຈເຣຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។

ອປຣາປີ ອຕີເຕ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ກຣິຍາ ປິງຄິຍານີ ນາມ ອຄຸຄມເຫສີ ສີຫປຸຊຣໍ ວິວຣິຕຸວາ ໂອໂລເກນຸຕີ ມງຄລອສຸສໂຄປໍ ກໍ ທິສຸວາ ຣຸໂຄ ນິທຸທຸປຄມນກາເລ ວາຕປາເນນ ໂອຣຸຍຸທ ເຕນ ສທຸຣີ ອຕິຈຣິຕຸວາ ປຸນ ປາສາທໍ ອາຣຸຍຸທ ຄນຸເຂຫີ ສຣີຣໍ ອຸພຸພຜຸເຜຕຸວາ ຣຸຄຸຄາ ສທຸຣີ ນິປຊຊີ។ ອເຖກທິວສໍ ຣາຊາ ''ກິໍ ນຸ ໂຂ ເທວິຍາ ອຫຸໝຣຕຸຕສມເຍ ນິຈຸຈໍ ສຣີຣໍ ສີຕໍ ໂຫຕິ, ປຣິຄຸຄຕຸຫິສຸສາມິ ນ''ນຸຕິ ເອກທິວສໍ ນິທຸທຸປຄໂຕ ວິຍ ຫຸຕຸວາ ຕໍ ອຸຍຸຖາຍ ຄຈຸຉນຸຕີ ອນຸຄນຸຕຸວາ ອສຸສພນຸເຜນ ສທຸຣີ ອຕິຈຣນຸຕີໍ ທິສຸວາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ສຍນໍ ອກິຣຸທີ។ ສາປີ ອຕິຈຣິຕຸວາ ອາຄນຸຕຸວາ ຈູລຸອສຍນເກ ນິປຊຊີ។ ປຸນທິວເສ ຣາຊາ ອມຈຸຈຄຕມຊເຊເຍວ ຕໍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ຕໍ ກິຈຸຈໍ ອາວິກຕຸວາ ''ສພຸພາວ ອິຕຸຖິໂຍ ປາປສມຸມາ''ຕິ ຕສຸສາ ວຂພນຸຂເຉຊຊເກຊຊາຣທໍ ໂທສໍ ຂມິຕຸວາ ຄານາ ຈາເວຕຸວາ ອຄຸຄໍ ອຄຸຄມເຫສີໍ ອກາສີ។ ຕທາ ກຸຕາໂລ ຣາຊາ ພຸຣຫຸມທຕຸໂຕ ອໂຫສິ, ເຕນ ຕໍ ອຕຸຕນາ ທິຍຸຄໍ ອາຫຣິຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

ຝ໑ຝ។

''ປິງຄິຍານີ ສພຸພໂລກິສຸສຣສຸສ, ຣຸໂຄ ປິຍາ ພຸຣຫຸມທຕຸຕສຸສ ກຣິຍາ;

ອວາຈຣີ ປຜຸຖວສານຸຄສຸສ, ຕໍ ວາປີ ສາ ນາຊຊຄາ ກາມກາມິນີ''ຕີ។

ຕຸຖ ຕໍ ວາຕິ ສາ ເອວໍ ອຕິຈຣນ຺ຕິ ຕໍ ວາ ອສ຺ສພນ຺ໍ ຕໍ ວາ ອຄ຺ຄເຫສຸຍ຺ຄານນ຺ຕິ ອຸກຍມ຺ປີ ນາຊຸຊຄາ, ອຸກໂຕ ກຍ຺ຄາ ອໂຫສິ. ການການິນິຕິ ກາເມ ປຕ຺ຖຍມານາ.

ເອວໍ ປາປຊມ຺ມາ ອິຕ຺ຖິໂຍຕິ ອຕິຕວຕ຺ຖຸຫິ ອິຕ຺ຖີນໍ ໂທສໍ ກເຖຕ຺ວາ ອປເຣນປີ ປຣິຍາເຍນ ຕາສໍ ໂທສເມວ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໑໔.

‘‘ລຸທ຺ຊານໍ ລຫຸຈິຕ຺ຕານໍ, ອກຕລ຺ລູນ ທຸພ຺ກິນໍ;

ນາເທວສຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ, ຖີນໍ ສທ຺ຊາຕຸມຣຫຕິ.

໓໑໕.

‘‘ນ ຕາ ປຊານນ຺ຕິ ກຕໍ ນ ກິຈ຺ຈໍ, ນ ມາຕຣໍ ປິຕຣໍ ກາຕຣໍ ວາ;

ອນຣິຍາ ສມຕິກ຺ກນ຺ຕຊມ຺ມາ, ສສ຺ເສວ ຈິຕ຺ຕສ຺ສ ວສໍ ວຊນ຺ຕິ.

໓໑໖.

‘‘ຈິຣານຸວຸຍ຺ຄມ຺ປີ ປີຍໍ ມນາປໍ, ອນຸກມ຺ປກໍ ປາຕສມມ຺ປີ ກຕ຺ຕຸໍ;

ອາວາສຸ ກິຈ຺ເຈສຸ ຈ ນໍ ຊຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາຫມິຕ຺ຖີນໍ ນ ວິສ຺ສສາມິ.

໓໑໗.

‘‘ຖີນໍຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ຍຖາ ວານຣສ຺ສ, ກນ຺ນປ຺ປກນ຺ນໍ ຍຖາ ຣຸກ຺ຂຈາຍາ;

ຈລາຈລໍ ຫທຍມິຕ຺ຖິຍານໍ, ຈກ຺ກສ຺ສ ເນມິ ວິຍ ປຣິວຕ຺ຕຕິ.

໓໑໘.

‘‘ຍທາ ຕາ ປສ຺ສນ຺ຕິ ສເມກ຺ຂມານາ, ອາເທຍ຺ຍຣູປໍ ປຸຣິສສ຺ສ ວິຕ຺ຕໍ;

ສຕ຺ຫາຫິ ວາຈາຫິ ນຍນ຺ຕິ ເມນໍ, ກມ຺ໂພຊກາ ຊລເຊເນວ ອສ຺ສໍ.

໓໑໙.

‘‘ຍທາ ນ ປສ຺ສນ຺ຕິ ສເມກ຺ຂມານາ, ອາເທຍ຺ຍຣູປໍ ປຸຣິສສ຺ສ ວິຕ຺ຕໍ;

ສມນ຺ຕໂຕ ນໍ ປຣິວຊ຺ຊຍນ຺ຕິ, ຕິຕ຺ໂຕ ນທີປາຣຄໂຕວ ກຸລ຺ລໍ.

໓໒໐.

‘‘ສີເລສູປມາ ສີຂີຣິວ ສພ຺ພກາຍ຺ຂາ, ຕີຍ຺ຂມາຍາ ນທີຣິວ ສີຆໂສຕາ;

ເສວນ຺ຕິ ເຫຕາ ປິຍມປ຺ປິຍຄ຺ຈ, ນາວາ ຍຖາ ໂອຣກູລໍ ປຣຄ຺ຈ຺ຯ

໓໔໑຺

‘‘ນ ຕາ ເອກສ຺ສ ນ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ອາປໂຓວ ປສາຣິໂຕ;

ໂຍ ຕາ ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ມຄ຺ເຄຍ຺ຍ, ວາຕໍ ຊາເລນ ພາສເຍ຺ຯ

໓໔໒຺

‘‘ຍຖາ ນທີ ຈ ປນ຺ໂຖ ຈ, ປານາຄາຣໍ ສພາ ປປາ;

ເອວໍ ໂລກິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ, ເວລາ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີ຺ຯ

໓໔໓຺

‘‘ຆຕາສນສມາ ເອຕາ, ກຕ຺ຫສປ຺ປສິຣູປມາ;

ຄາໂວ ພຫິ ຕິຕາສ຺ເສວ, ໂອມສນ຺ຕິ ວຣໍ ວຣໍຯ

໓໔໔຺

‘‘ຆຕາສນໍ ກຸຄ຺ຊຣໍ ກຕ຺ຫສປ຺ປໍ, ມຸທ຺ຘາພິສິຕ຺ຕໍ ປມທາ ຈ ສພ຺ພາ;

ເອເຕ ນໂຣ ນິຈ຺ຈຍໂຕ ກເຊຖ, ເຕສໍ ຫເວ ທ຺ພ຺ພິທຸ ສພ຺ພກາໂວ຺ຯ

໓໔໕຺

‘‘ນຈ຺ຈນ຺ຕວຕ຺ຕາ ນ ພຫູນ ກນ຺ຕາ, ນ ທກ຺ຂິຕາ ປມທາ ເສວິຕພ຺ພາ;

ນ ປຣສ຺ສ ກຣິຍາ ນ ຘນສ຺ສ ເຫຕຸ, ເອຕິຕ຺ຖິໂຍ ປຄ຺ຈ ນ ເສວິຕພ຺ພາ’’ຕິ຺ຯ

ຕຕ຺ຖ ລຸທ຺ຘານນ຺ຕິ ລຸພ຺ການໍ຺ຯ ກຕເວຣຊາຕເກ (ຊາ຺ຯ ໑຺ຯ໕຺ຯ໖໙-ກ຺໔) ວິຍ ພທ຺ຘໂຈເຣປີ ສາຣຊ຺ຊນໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺ຯ ລຫ຺ຸຈິຕ຺ຕານນ຺ຕິ ມຸທ຺ຖຕ຺ຕເມວ ປຣິວຕ຺ຕນຈິຕ຺ຕານໍ຺ຯ ຈູລ຺ລຂນ຺ຄ຺ຄຫຊາຕເກນ (ຊາ຺ຯ ໑຺ຯ໕຺ຯ໑໔໗ ອາທໂຍ) ເອຕໍ ທີເປຕພ຺ພໍ຺ຯ ອກຕຄ຺ຄ຺ຕາ ປນ ເອຕາສໍ ເອກກນິປາເຕ ຕກ຺ກາຣິຍຊາຕເກນ (ຊາ຺ຯ ໑຺ຯ໑໓຺ຯ໑໐໔ ອາທໂຍ) ທີເປຕພ຺ພາ຺ຯ ນາເທວສຕ຺ໂຕຕິ ນ ອເທວສຕ຺ໂຕ ເທເວນ ອນາສຕ຺ໂຕ ອຍກ຺ຂຄທີຕໂກ ອກູຕວິຍ຺ໂຖ ປຸ໌ຣິໂສ ຖິນໍ ສີລວນ຺ຕຕໍ ສທ຺ຘາຕ຺ໍ ນາຣຫຕິ, ກູຕວິຍ຺ໂຖ ປນ ສທ຺ທເຫຍ຺ຍ຺ຯ ກຕນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຕໍ ອຸປກາຣໍ຺ຯ ກິຈ຺ຈນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກິຈ຺ຈໍ຺ຯ ນ ມາຕຣນ຺ຕິ ສພ຺ເພປີ ລາຕເກ ລຫ຺ເຫຕ຺ວາ ຍສ຺ມິ ປຜິພທ຺ຘຈິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຄ຺ເຄວ ອນຸພນ຺ຘນ຺ໂຕ ເອເຕ ມາຕາທໂຍ ນ ຊານນ຺ຕິ ນາມ ມຫາປນ຺ຖກມາຕາ ວິຍ຺ຯ ອນຣິຍາຕິ ນິລ຺ລຊ຺ຊາ຺ຯ ສສ຺ເສວາຕິ ສກສ຺ສ຺ຯ ອາວາສູຕິ ອາປທາສ຺ຸຯ ກິຈ຺ເຈສູຕິ ເຕສຸ ເຕສຸ ກຣຕີເຍສ຺ຸຯ

ກນ຺ນປ຺ປກນ຺ນນ຺ຕິ ໂອຕິຕ຺ໂຕຕິຕ຺ຕໍ຺ຯ ຍຖາ ຫິ ວິສເມ ປເທເສ ຣຸກ຺ຂລາຍາ ນິນ຺ນມ຺ປີໂອໂຣຫຕິ, ຖລມ຺ປີ ອກິຣຸຫຕິ, ຕຖາ ເອ

ຕາສມ຺ປິ ຈິຕ຺ຕໍ ນ ກຄ຺ຈິ ອຸຕ຺ຕມາຣມ໌ ວຊ຺ເຊຕິ។ ຈລາຈລນ຺ຕິ ເອກສ຺ມີເຍວ ອປ຺ຕິຜ຺ຖິຕໍ។ ເນມິ ວິຍາຕິ ສກຍສ຺ສ ຄຈ຺ຉໂຕ ຈກ຺ກເນມິ ວິຍ។ ອາເທຍ຺ຍຮູປນ຺ຕິ ຄເຫຕພ຺ພຊາຕິກໍ។ ວິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣນໍ។ ນຍນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ຕໂນ ວສໍ ເນນ຺ຕິ។ ຊລເຊນາຕິ ຊລ ຊາຕເສວາເລນ។ ກມ຺ໂພຊຣຜ຺ຖວາສິໂນ ກິຣ ຍທາ ອຜວິໂຕ ອສ຺ເສ ຄຕ຺ທິຕ຺ກາມາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕທາ ເອກສ຺ມີ ຖາເນ ວຕຶ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ໂຍເຊຕ຺ວາ ອສ຺ສານໍ ອຸທກປານຕິຕ຺ເຖ ເສວາລໍ ມຊ຺ນາ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ເສວາລສມ຺ພນ຺ຣານິ ຕິເຣ ຕິຕານິ ອາທຶ ກຕ຺ວາ ຍາວ ປຣິກ຺ເຂປທ຺ວາຣາ ມກ຺ເຂນ຺ຕິ, ອສ຺ສາ ປານີຍໍ ປິວິຕ຺ວາ ຣສຄິທ຺ເຣນ ມຊ຺ນາ ມກ຺ຂິຕານິ ຕານິ ຕິຕານິ ຂາທນ຺ຕາ ອນຸກ຺ກເມນ ຕໍ ຖານໍ ປວິສນ຺ຕິ។ ອິຕິ ຍຖາ ເຕ ຊລເຊນ ປໂລເກຕ຺ວາ ອສ຺ເສ ວສໍ ເນນ຺ຕິ, ຕຖາ ເອຕາປິ ຣນໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ຄຫຕຕ຺ຖາຍ ສຕ຺ຫາທິ ວາຈາທິປິ ປຸຣິສໍ ວສໍ ເນນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ກຸລຸລນ຺ຕິ ຕຣຕຕ຺ຖາຍ ຄທິຕໍ ຍໍ ກິຄ຺ຈິ។

ສິເລສູປມາຕິ ປຸຣິສານໍ ຈິຕ຺ຕພນ຺ຣເນນ ສິເລສສທິສາ។ ຕິກ຺ຂມາຍາຕິ ຕິຂິຕມາຍາ ສິຆມາຍາ។ ນທີຣິວາຕິ ຍຖາ ປພ຺ພເຕຍ຺ຍາ ນທີ ສີຆໂສຕາ, ເອວໍ ສີຆມາຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອາປໂຕວາຕິ ຍຖາ ຈ ປສາຣິຕາປໂຕ ເຍສໍ ມູລໍ ອຕ຺ຖິ, ເຕສຄ຺ເລວ ອຸປກາໂຣ, ຕ ເຖວ ຕາປີ។ ໂຍ ຕາຕິ ໂຍ ປຸຣິໂສ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ។ ພາຣເຍຕິ ໂສ ວາຕໍ ຊາເລນ ພາເຣຍ຺ຍ។ ເວລາ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິຕິ ຍຖາ ເອເຕສໍ ນທີອາທີນໍ “ອສ຺ກເວລາຍເມວ ເອຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ເວລາ ນຕ຺ຖິ, ຣຕ຺ຕິມ຺ປິ ທິວາປິ ອິຈ຺ຊິຕິຈ຺ຊິຕກ຺ຂເຕ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາເນວ, ອສ຺ເກເນວາຕິປິ ມຣິຍາທາ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຖິເກນ ອຸປຄນ຺ຕພ຺ພາເນວ, ຕຖາ ຕາສມ຺ປີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຆຕາສນສມາ ເອຕາຕິ ຍຖາ ອຄ຺ຄິ ອິນ຺ຣເນນ ນ ຕປ຺ປຕິ, ເອວເມຕາປີ ກິເລສຣຕິຍາ។ ກຕ຺ຫສປ຺ປສິຮູປມາຕິ ໂກຣນຕາຍ ອຸປ ນາທິຕາຍ ໂຆຣວິສຕາຍ ທຸຊິວ຺ຫຕາຍ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິຕາຍາຕິ ປຄ຺ຈຫີ ກາຣເຕຫິ ກຕ຺ຫສປ຺ປສິຣສທິສາ។ ຕຕ຺ຖ ພຫຸລຣາຄຕາຍ ໂຆຣວິສຕາ, ປິສຸຕຕາຍ ທຸຊິວ຺ຫຕາ, ອຕິຈາຣິຕາຍ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິຕາ ເວທິຕພ຺ພາ។ ຄາໂວ ພທີ ຕິຕາສ຺ເສວາຕິ ຍຖາ ຄາໂວ ຂາ ທິຕຜ຺ຖານໍ ລຫ຺ເຫຕ຺ວາ ພທີ ມນາປມນາປສ຺ສ ຕິຕສ຺ສ ວຣໍ ວຣໍ ໂອມສນ຺ຕິ ຂາທນ຺ຕິ, ເອວເມຕາປີ ນິທ຺ຣນໍ ລຫ຺ເຫຕ຺ວາ ອຄ຺ສໍ ສຣນເມວ ກຊນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ມຸທ຺ຣາກິສິຕ຺ຕນ຺ຕິ ຣາຊານໍ។ ປມທາ ຈ ສພ຺ພາຕິ ສພ຺ພາ ຈ ອິຕ຺ຖິໂຍ។ ເອເຕຕິ ເອເຕ ປຄ຺ຈ ຊເນ។ ນິຈ຺ຈຍໂຕຕິ ນິຈ຺ຈສຄ຺ຄໂຕ, ອຸປຜ຺ຖິຕສ຺ສຕິ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕວ ຫຸຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ທຸພ຺ພິທູຕີ ທຸຊ຺ຊາໂນ។ ສພ຺ພກາໂວຕິ ອຊ຺ຊາສໂຍ។ ຈິຣປຣິຈິຕ຺ໂຕປີ ທີ ອຄ຺ຄີ ທຫຕິ, ຈິຣວິສ຺ສາສິໂກປີ ກຸຄ຺ຊໂຣ ຆາເຕຕິ, ຈິຣປຣິຈິໂຕປີ ສປ຺ໂປ ຓໍສຕິ, ຈິຣວິສ຺ສາສິໂກປີ ຣາຊາ ອນຕ຺ຖກໂຣ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຈິຣາຈິຕ຺ຕາປີ ອິຕ຺ຖິໂຍ ວິກາຣໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີຕິ។

ນຈ຺ຈນ຺ຕວຕ຺ຕາຕິ ອກິຮູປວຕິ។ ນ ພຫູນ ກນ຺ຕາຕິ ອຫ຺ໝກາສິຄຕິກາ ວິຍ ພຫູນໍ ປີຍາ ມນາປາ។ ນ ທກ຺ຂິຕາຕິ ນຈ຺ຈຄີຕກຸສ ລາ។ ຕຖາຮູປາ ທີ ພຫຸປຕ຺ຖິຕາ ພຫຸມິຕ຺ຕາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ເສວິຕພ຺ພາ។ ນ ຣນສ຺ສ ເຫຕູຕິ ຍາ ຣນເຫຕ຺ເຍວ ກຊຕິ, ສາ ອປຣິຄ຺ຄຫາປີ ນ ເສວິຕພ຺ພາ។ ສາ ທີ ຣນໍ ອລກມານາ ກຸຊ຺ຊຕິຕິ។

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ມຫາຊໂນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ “ອໂຫ ສຸກຖິຕ”ນ຺ຕິ ສາຣຸກາຣມທາສິ។ ໂສປີ ເອຕ຺ຕເກຫິ ກາຣເຕຫິ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຄຸຕໍ ກ ເຖຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ທີ ອໂຫສິ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ, “ສມ຺ມ ກຸຕາລ, ອຫມ຺ປິ ອຕ຺ຕໂນ ຍາຕພເລນ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຄຸຕໍ ກ ເຖສ຺ສາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ອຄຸຕາກຖໍ ອາຣກິ។ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

“ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ ກຸຕາລສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊກຖາປຣິໂຍສານໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມາ ຄາຖາ ອການສິ –

໒໘໖។

“ປຸຕ຺ຕາມ຺ປິ ເຈນໍ ປຖວີ ຣເນນ, ທຊ຺ຊິຕ຺ຖີຍາ ປຸຣິໂສ ສມ຺ມຕາຍ;

ລທ຺ຣາ ຂຕໍ ອຕິມຄ຺ເຄຍ຺ຍ ຕມ຺ປິ, ຕາສໍ ວສໍ ອສຕີນໍ ນ ຄຈ຺ເຊ។

໒໘໗។

“ອຸຜ຺ຖາຫກໍ ເຈປີ ອລີນວຸຕ຺ຕີ, ໂກມາຣກຕ຺ຕາຣໍ ປີຍໍ ມນາປໍ;

ອາວາສຸ ກິຈ຺ເຈສຸ ຈ ນໍ ຊຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາຫມິຕ຺ຖິນໍ ນ ວິສ຺ສສາມີ॥

໓໒໘॥

‘‘ນ ວິສ຺ສເສ ‘ອິຈ຺ຉຕິ ມ’ນ຺ຕິ ໂປໂສ, ນ ວິສ຺ສເສ ‘ໂຣທຕິ ເມ ສກາເສ’;

ເສວນ຺ຕິ ເຫຕາ ປິຍມປ຺ປິຍຎ຺ຈ, ນາວາ ຍຖາ ໂອຣກູລໍ ປຣຎ຺ຈ॥

໓໒໙॥

‘‘ນ ວິສ຺ສເສ ສາຂປຸຣາຓສນ຺ຖຕໍ, ນ ວິສ຺ສເສ ມິຕ຺ຕປຸຣາຓໂຈຣໍ;

ນ ວິສ຺ສເສ ຣາຊານໍ ‘ສຂາ ມມ’ນ຺ຕິ, ນ ວິສ຺ສເສ ອິຕ຺ຖິ ທສນ຺ນ ມາຕຣໍ॥

໓໓໐॥

‘‘ນ ວິສ຺ສເສ ຣາມກຣາສຸ ນາຣິສຸ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສີລາສຸ ອສຎ຺ຎຕາສຸ;

ອຈ຺ຈນ຺ຕເປມານຸຄຕສ຺ສ ກຣິຍາ, ນ ວິສ຺ສເສ ຕິຕ຺ຖສມາ ຫິ ນາຣິໂຍ॥

໓໓໑॥

‘‘ຫເນຍ຺ຍຸໍ ຉິນ຺ເທຍ຺ຍຸໍ ເຉທາເປຍ຺ຍຸມ຺ປິ, ກຓ຺ເຖປິ ເຉຕ຺ວາ ຣຸທິຣໍ ປິເວຍ຺ຍຸໍ;

ມາ ທີນກາມາສຸ ອສຎ຺ຎຕາສຸ, ກາວໍ ກເຣ ຄງ຺ຄຕິຕ຺ຖູປມາສຸ॥

໓໓໒॥

‘‘ມຸສາ ຕາສໍ ຍຖາ ສຈ຺ຈໍ, ສຈ຺ຈໍ ຕາສໍ ຍຖາ ມຸສາ;

ຄາໂວ ພຫິ ຕິຓສ຺ເສວ, ໂອມສນ຺ຕິ ວຣໍ ວຣໍ॥

໓໓໓॥

‘‘ຄເຕເນຕາ ປໂລເກນ຺ຕິ, ເປກ຺ຂິເຕນ ມ຺ຫິເຕນ ຈ;

ອໂຖປິ ທຸນ຺ນິວຕ຺ເຖນ, ມຎ຺ຊຸນາ ກຓິເຕນ ຈ॥

໓໓໔॥

‘‘ໂຈຣິໂຍ ກຖິນາ ເຫຕາ, ວາຬາ ຈ ລປ຺ສກ຺ຂຣາ;

ນ ຕາ ກິຎ຺ຈິ ນ ຊານນ຺ຕິ, ຍໍ ມນຸສ຺ເສສຸ ວຎ຺ຈນໍ॥

ໞໞ໘໕

‘‘ອສາ ໂລກິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ, ເວລາ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ສາຣຕ຺ຕາ ຈ ປ຺ຄພ຺ພາ ຈ, ສິຂີ ສພ຺ພຆໂສ ຍຖາ໕

ໞໞ໙໕

‘‘ນຕ຺ຖິຕ຺ຖີນໍ ປິໂຍ ນາມ, ອປ຺ປິໂຍປິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ເສວນ຺ຕິ ເຫຕາ ປິຍມປ຺ປິຍຄ຺ຈ, ນາວາ ຍຖາ ໂອຣກູລໍ ປຣຄ຺ຈ໕

ໞໞໟ໕

‘‘ນຕ຺ຖິຕ຺ຖີນໍ ປິໂຍ ນາມ, ອປ຺ປິໂຍປິ ນ ວິຊ຺ຊຕິ;

ຒນຕ຺ຕາ ປ຺ພິວລຄ຺ຄນ຺ຕິ, ລຕາວ ທຸມນິສ຺ສິຕາ໕

ໞໞໞ໕

‘‘ຫຕ຺ຖີພນ຺ຒໍ ອສ຺ສພນ຺ຒໍ, ໂຄປ຺ປຸຣິສຄ຺ຈ ມຕ຺ຫລໍ;

ຉວຫາຫກໍ ປຸປ຺ຜວຫ຺ຫກໍ, ສຒນມນ຺ປຕນ຺ຕິ ນາຣິໂຍ໕

ໞໞໟ໕

‘‘ກຸລປ຺ຕ຺ຕມ຺ປິ ຊຫນ຺ຕິ ອກິຄ຺ຈນໍ, ຉວກສມສຫິສມ຺ປິ;

ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ອນຸປ຺ຕນ຺ຕິ, ຒນເຫຕຸ ຫິ ນາຣິໂຍ’’ຕິ໕

ຕຕ຺ຖ ອາທິມຊ຺ຊກຖາປຣິໂຍສານນ຺ຕິ ກຖາຍ ອາທິມຊ຺ຊປຣິໂຍສານໍ໕ ລທ຺ຒາ ຂຓນ຺ຕິ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ໕ ອິຈ຺ຉຕິ ມນ຺ຕິ ນໍ ເອສາ ອິຈ຺ຉຕີຕິ ປຸຣິໂສ ອິຕ຺ຖີ ນ ວິສ຺ສເສຍ຺ຍ໕ ສາຂປ຺ຣາຓສນ຺ຖຕນ຺ຕິ ທີຍ຺ໂຍ ວາ ປເຣ ວາ ສນ຺ຖຕໍ ປ຺ຣາຓສາຂາສນ຺ຖຕໍ ນ ວິສ຺ສເສ, ອປ຺ປໂຜເຜຕ຺ວາ ອປຈ຺ຈເວກ຺ຂິຕ຺ວາ ນ ປຣິກຸຄ຺ເຊຍ຺ຍ໕ ຕຕ຺ຣ ຫິ ທີຆຊາຕິໂກ ວາ ປວິສິຕ຺ວາ ຕິຒ຺ເຖຍ຺ເຍ, ປຈ຺ຈາມິຕ຺ໂຕ ວາ ສຕ຺ຖໍ ນິກ຺ຂິເປຍ຺ຍ໕ ມິຕ຺ຕປ຺ຣາຓໂຈຣນ຺ຕິ ປນ຺ຖທູຫນຒ຺ຄາເນ ກິຕໍ ໂຈຣໍ ‘‘ປ຺ຣາຓມິຕ຺ໂຕ ເມ’’ຕິ ນ ວິສ຺ສເສຍ຺ຍ໕ ໂຈຣາ ຫິ ເຍ ສຄ຺ຊານນ຺ຕິ ເຕເຍວ ມາເຣນ຺ຕິ໕ ສຂາ ມມນ຺ຕິ ໂສ ຫິ ຂິປ຺ປເມວ ກຸຊ຺ຊຕິ, ຕສ຺ມາ ຣາຊານໍ ‘‘ສຂາ ເມ’’ຕິ ນ ວິສ຺ສເສ໕ ທສນ຺ນມາຕຣນ຺ຕິ ‘‘ອຍໍ ມຫລຸລິກາ ອິທານິ ມໍ ນ ອຕິຈຣິສ຺ສຕິ, ອຕ຺ຕານໍ ຣກ຺ຂິສ຺ສຕີ’’ຕິ ນ ວິສ຺ສເສຕພ຺ພາ໕ ຣາມກຣາສູຕິ ພາລານໍ ຣຕິກຣາສຸ໕ ອຈ຺ຈນ຺ຕສີລາສູຕິ ອຕິກ຺ກນ຺ຕສີລາສຸ໕ ອຈ຺ຈນ຺ຕເປມານຸຄຕສ຺ສາຕິ ສເຈປິ ອຈ຺ຈນ຺ຕໍ ອນຸຄຕເປມາ ອສ຺ສ, ຕຖາປິ ຕໍ ນ ວິສ຺ສເສ໕ ກິການຣຓາ? ຕິຕ຺ຖສມາ ຫິ ນາຣິໂຍຕິ ສມ຺ພນ຺ໂຒ, ຕິຕ຺ຖໍ ວິຍ ສພ຺ພສາຒາຣຓາຕິ ອຕ຺ໂຖ໕

ຫເນຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ກຸທ຺ຒາ ວາ ອຄ຺ຄປຸຣິສສາຣຕ຺ຕາ ວາ ຫຸຕ຺ວາ ສພ຺ພເມຕໍ ຫນນາທີ ກເຣຍ຺ຍຸໍ໕ ມາ ທີນການາສູຕິ ທີນຊຊາສຍາສຸ ສໍກິລິຍ຺ຄອາສຍາສຸ໕ ກາວນ຺ຕິ ເອວຣູປາສຸ ສິເນຫໍ ມາ ກເຣ໕ ຄ຺ຄຕິຕ຺ຖູປມາສູຕິ ສພ຺ພສາຒາຣຓຍ຺ເຖນ ຄ຺ຄາຕິຕ຺ຖສທິສາສຸ໕ ມຸສາຕິ ມຸສາວາໂທ ຕາສໍ ສຈ຺ຈສທິໂສວ໕ ຄເຕນາຕິອາທີສຸ ເປກ຺ຂິເຕນ ປໂລກເນ ອຸມ຺ມາທນ຺ຕີຊາຕກໍ, (ຊາ໕ ໒໕໑໗໕໘ໟ

ອາທໂຍ) ທຸນ຺ນິວຕ຺ເຕນ ນິລຸອິນິກາຊາຕກໍ, (ຊາ຺ ໔໑໗໑ ອາທໂຍ) ມຄ຺ຊນາ ກຕິເຕນ ‘‘ຕຸວຜໍ ໂຂ, ອຍຸຍປຸຕ຺ຕ, ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ນນ຺ທຕ຺ເຖຣສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ (ອຸທາ຺ ໒໒) ກເຖຕພ຺ພໍ຺ ໂຈຣິໂຍຕິ ສມຸກຕສ຺ສ ສນສ຺ສ ວິນາສເນນ ໂຈຣິໂຍ຺ ກຖິນາຕິ ຖທ຺ສຫທຍາ຺ ວາລຸອາຕິ ທຸຜຸຖາ ອປຸປເກເນວ ກຸຊ຺ຊນສີລາ຺ ລປສກຸຂຣາຕິ ນິຣຕ຺ຖກລປເນນ ສກຸຂຣາ ວິຍ ມສຸຣາ຺ ອສາຕິ ອສຕິໂຍ ລາມກາ຺ ສາຣຕ຺ຕາຕິ ສພ຺ພທາ ສາຣຕ຺ຕາ຺ ປຄພ຺ພາຕິ ກາຍປາຄພ຺ພິຍາທີຫິ ປຄພ຺ພາ຺ ຍຖາຕິ ຍຖາ ສີຂີ ສພ຺ພຜໂສ, ເອວເມຕາປີ ສພ຺ພຜສາ຺ ປຜິວລຸລນ຺ຕີຕິ ປຣິສຸສຊນ຺ຕິ ອຸປຄູຫນ຺ຕິ ເວເຖນ຺ຕີ຺ ລຕາວາຕິ ຍຖາ ລຕາ ຣຸກຸຂນິສ຺ສິຕາ ຣຸກຸຂໍ ເວເຖນ຺ຕິ, ເອວເມຕາ ປຸຣິສໍ ປຣິສຸສຊນ຺ຕິ ນາມ຺

ຫຕ຺ຖິພນ຺ຜນ຺ຕີອາທີສຸ ໂຄປຸຣິໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ໂຄປາລໂກ຺ ລວຫາຫກນ຺ຕີ ລວານໍ ຫາຫກໍ, ສຸສານປາລນ຺ຕີ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ຺ ປຸປຸຜລຫຸຫກນ຺ຕິ ວຈ຺ຈຜຸຖານໂສຜກໍ຺ ສຜນນ຺ຕິ ເອເຕສຸປີ ສຜນໍ ອນຸຄຈ຺ຉນ຺ຕີເຍວ ຺ ອກິລ຺ຈນນ຺ຕິ ອຜນໍ຺ ລວກສມສທິສນ຺ຕິ ສຸນຂນໍສຂາທຈຕ຺ທາເລນ ສມໍ ສທິສໍ, ເຕນ ນິພ຺ພິເສສມ຺ປີ ປຸຣິສໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ກຊນ຺ຕີ຺ ກສ຺ມາ? ຍສ຺ມາ ອນຸປຕນ຺ຕີ ສນເຫຕຸ ນາຣິໂຍຕີ຺

ເອວໍ ອຕ຺ຕໂນ ຜາເຕ ຄຕ຺ວາ ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຄຸຕໍ ກເຖຕ຺ວາ ຕຕ຺ທີ ອໂຫສີ຺ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຣໂທປີ ອຕ຺ຕໂນ ຜາເຕ ຄຕ຺ວາ ຕາສໍ ອຄຸຕໍ ກເຖສີ຺ ຕໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

‘‘ອຖ ຂລຸ, ໂກ, ນາຣໂທ ເທວພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອານນ຺ທສ຺ສ ຄິຊ຺ຊຣາຊສ຺ສ ອາທິມຊ຺ຊກຖາປຣິໂຍສານໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມາ ຄາຖາ ອກາສີ –

໓໔໐຺

‘‘‘ຈຕ຺ຕາໂຣເມ ນ ປູເຣນ຺ຕີ, ເຕ ເມ ສຸຕາຖ ກາສໂຕ;

ສມຸທ຺ໂທ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຣາຊາ, ອິຕ຺ຖີ ຈາປີ ທິຊມ຺ປຕີ຺

໓໔໑຺

‘‘ສຣິຕາ ສາຄຣໍ ຍນ຺ຕີ, ຍາ ກາຈິ ປຖວິສ຺ສິຕາ;

ຕາ ສມຸທ຺ທໍ ນ ປູເຣນ຺ຕີ, ອູນຕ຺ຕາ ຫີ ນ ປູຣຕີ຺

໓໔໒຺

‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈ ອສີຍານ, ເວທມກ຺ຂານປລ຺ຈມໍ;

ກິຍ຺ໂຍປີ ສຸຕມິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອູນຕ຺ຕາ ຫີ ນ ປູຣຕີ຺

໓໔໓຺

‘‘ຣາຊາ ຈ ປຖວີ ສພ຺ພໍ, ສສມຸທ຺ທໍ ສປພ຺ພຕໍ;

ອຊ຺ຊາວສໍ ວິຊິນິຕ຺ວາ, ອນນ຺ຕຣຕໂນຈິຕໍ;

ປາຣໍ ສມຸທ຺ທໍ ປຕ຺ເຖຕິ ອູນຕ຺ຕາ ຫີ ນ ປູຣຕີ຺

໒໔໔។

“ເອກເມກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ, ອຏ຺ຐຏ຺ຐ ປຕິໂນ ສິຍາ;

ສູຣາ ຈ ພລວນ຺ໂຕ ຈ, ສພ຺ພກາມຣສາຫຣາ;

ກເຣຍ຺ຍ ນວເມ ຉນ຺ທໍ, ອູນຕ຺ຕາ ຫິ ນ ປູຣຕິ។

໒໔໕។

“ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ສິຂີຣິວ ສພ຺ພຠກ຺ຂາ, ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ນທີຣິວ ສພ຺ພວາຫີ;

ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ກຓ຺ຏການໍວ ສາຂາ, ສພ຺ພິຕ຺ຖິໂຍ ຘນເຫຕຸ ວຊນ຺ຕິ។

໒໔໖។

“ວາຕຎ຺ຈ ຊາເລນ ນໂຣ ປຣາມເສ, ໂອສິຎ຺ຈເຍ ສາຄຣເມກປາຓິນາ;

ສເກນ ຫຕ຺ເຖນ ກເຣຍ຺ຍ ໂຆສໍ, ໂຍ ສພ຺ພຠາວໍ ປມທາສຸ ໂອສເຊ។

໒໔໗។

“ໂຈຣີນໍ ພຫຸພຸທ຺ຘີນໍ, ຍາສຸ ສຈ຺ຈໍ ສຸທຸລ຺ລຠໍ;

ຖີນໍ ຠາໂວ ທຸຣາຊາໂນ, ມຈ຺ຉສ຺ເສໂວທເກ ຄຕໍ។

໒໔໘។

“ອນລາ ມຸທຸສມ຺ຠາສາ, ທຸປ຺ປູຣາ ຕາ ນທີສມາ;

ສີທນ຺ຕິ ນໍ ວິທິຕ຺ວານ, ອາຣກາ ປຣິວຊ຺ຊເຍ។

໒໔໙។

“ອາວຏ຺ຏນີ ມຫາມາຍາ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວິໂກປນາ;

ສີທນ຺ຕິ ນໍ ວິທິຕ຺ວານ, ອາຣກາ ປຣິວຊ຺ຊເຍ។

໒໕໐។

“ຍໍ ເອຕາ ອຸປເສວນ຺ຕິ, ຉນ຺ທສາ ວາ ຘເນນ ວາ;

ຊາຕເວໂທວ ສໍຖານໍ, ຂີປ຺ປໍ ອນ຺ທຫນ຺ຕິ ນ’’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ທິຊມ຺ປຕິຕິ ທິຊເຊພ຺ຖກໍ ກຸຕາລໍ ອາລປຕິ။ ‘‘ສຣິຕາ’’ຕິອາທີ ຖປິຕມາຕິກາຍ ກາຊນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ຂູນຕ຺ຕາຕິ ອຸທກປ຺ ຕິພ຺ຖານສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ຂູນາ ເອວ។ ອສິຍານາຕີ ສຊ຺ຊາຍິຕ຺ວາ។ ເວທມກ຺ຂານປລ຺ຈມນ຺ຕີ ອິຕິທາສປລ຺ຈນໍ ເວທຈຕ຺ກ຺ກໍ។ ຂູນຕ຺ຕາຕິ ໂສ ທີ ອຊ຺ຊາສຍມຫນ຺ຕຕາຍ ສີກ຺ຂິຕພ຺ພສ຺ສ ນ ປູຣຕິ។ ອນນ຺ຕຣຕໂນຈິຕນ຺ຕິ ນານາຣຕເນທີ ໂອຈິຕໍ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕໍ។ ຂູນຕ຺ຕາຕິ ໂສ ທີ ຕຕ຺ທາມຫນ຺ຕຕາຍ ນ ປູຣຕິ។ ສີຍາຕິ ສີຍໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។ ສພ຺ພກາມຣສາຫຣາຕີ ສພ຺ເພສໍ ກາມຣສານໍ ອາຫຣກາ។ ‘‘ນວເມ’’ຕີ ອພ຺ຖທີ ອຕິຕ຺ຕກາວທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ວຸຕ຺ຕໍ។ ສາ ປນ ທສເມປີ ວີສຕິເມປີ ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕເຣປີ ລນ຺ທໍ ກໂຣເຕວ។ ຂູນຕ຺ຕາຕິ ສາ ທີ ກາມຕຕ຺ທາຍ ມຫນ຺ຕຕາຍ ນ ປູຣຕິ។ ກຕ຺ທກາມໍວ ສາຂາຕິ ສມ຺ພາສມຄ຺ເຄ ກຕ຺ພກສາຂສທິ ສາ។ ຍຖາ ທີ ສາຂາ ລຄ຺ຄິຕ຺ວາ ອາກຫ຺ຕິ, ເອວໍ ເອຕາປີ ຣູປາທີທີ ກຫ຺ຕນ຺ຕີ។ ຍຖາ ສາຂາ ຫຕ຺ຖາທີສຸ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທຸກ຺ຂໍ ອຸປ຺ປາເທຕິ, ເອວໍ ເອຕາປີ ຜຸພ຺ຖຕ຺ຕາ ສຣິຣສມ຺ຜສ຺ເສນ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕີ។ ວຊນ຺ຕີຕິ ປຣປຸຣິສໍ ວຊນ຺ຕີ។

ປຣາມເສຕີ ຄຕ຺ເຫຍ຺ຍ។ ໂອສີລ຺ຈເຍຕີ ນ຺ທາຍິຕຸໍ ໂອຕິຕ຺ໂຕ ເອເກນ ປາດິນາ ສກລສມ຺ທ຺ເທົາທກໍ ໂອສີລ຺ເຈຍ຺ຍ ຄເຫຕ຺ວາ ລທ຺ເຫຍ຺ຍ។ ສເກນາຕີ ເອເກນ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ເຖນ ຕເມວ ຫຕ຺ຖໍ ຫຣິຕ຺ວາ ໂພສໍ ອຸປ຺ປາເທຍ຺ຍ។ ສພ຺ພກາວນ຺ຕີ ‘‘ຕ຺ວເມວ ອິພ຺ໂຖ ກນ຺ໂຕ ປີໂຍ ມນາໂປ’’ຕີ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ໂຍ ປຸຣິໂສ ‘‘ເອວເມຕ’’ນ຺ຕີ ສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສຍໍ ປມທາສຸ ໂອສ຺ສ ເຊຍ຺ຍ, ໂສ ຊາລາທີທີ ວາຕຄ຺ຄຫຕາທີປີ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຄຕນ຺ຕີ ຄມນໍ។ ອນລາຕີ ຕິທີ ສມ຺ເມທີ ອລນ຺ຕີ ວຈນວິຣທິຕາ។ ທຸປ຺ປຸຣາ ຕາຕິ ຍຖາ ມຫານທີ ອຸທເກນ, ເອວໍ ກິເລສຣຕິຍາ ຕາ ທຸປ຺ປູຣາ។ ສີທນ຺ຕີ ນໍ ວິທິຕ຺ວານາຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ ຕໍ, ອິຕ຺ຖີໂຍ ອລຸລີນາ ຈຕູສຸ ອປາເຍສຸ ສີທນ຺ຕີຕິ ວິທິຕ຺ວາ។ ອາວພ຺ພນ຺ຕິ ຍຖາ ອາວພ຺ພນິ ມຫາຊນສ຺ສ ທທຍໍ ໂມເທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ວຕ຺ເຕຕິ, ເອວເມຕາປີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວິໂກປນາຕິ ນາສນຕ຺ເຖນ ຈ ຄຣທຕ຺ເຖນ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ໂກປີກາ។ ລນ຺ທ ສາ ວາຕີ ປີຍສໍວາເສນ ວາ។ ສເນນ ວາຕີ ສນເຫຕ຺ ວາ។ ສໍຖານນ຺ຕີ ຍຖາ ຊາຕເວໂທ ອຕ຺ຕໂນ ຖານໍ ຍໍ ຍໍ ປເທສໍ ອລຸລີຍຕິ, ຕໍ ຕໍ ທຫຕິ, ຕຖາ ເອຕາປີ ຍໍ ຍໍ ປຸຣິສໍ ກິເລສວເສນ ອລຸລີຍນ຺ຕີ, ຕໍ ຕໍ ອນ຺ທຫນ຺ຕີ ມຫາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕີ។

ເອວໍ ນາຣເທນ ອິຕ຺ຖີນໍ ອຄ຺ເຄາ ປກາສິເຕ ປຸນ ມຫາສຕ຺ໂຕ ວິເສເສຕ຺ວາ ຕາສໍ ອຄ຺ຄໍ ປກາເສຕິ។ ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສຕ຺ຖາ ອາທ –

‘‘ອຖ ຂລ຺, ໂກ, ກຸຕາໂລ ສກ຺ໂຕ ນາຣທສ຺ສ ເທວພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອາທີມຊ຺ຊກຖາປຣິໂຍສານໍ ວິທິຕ຺ວາ ຕາຍໍ ເວລາຍໍ ອິມາ ຄາຖາໂຍ ອຊ຺ຊກາສີ –

໓໔໑។

‘‘‘ສລ຺ລເປ ນິສິຕຂຄ຺ຄປາດິນາ, ປຕ຺ທິໂຕ ອປີ ປີສາຈໂທສິນາ;

ອຸຄ຺ຄເຕຊມຸຣຄມ຺ປີ ອາສິເທ, ເອໂກ ເອກາຍ ປມທາຍ ນາລເປ។

໓໔໒។

‘ໂລກຈິຕ຺ຕມຖນາ ທີ ນາຣິໂຍ, ນຈ຺ຈຄີຕກາດິຕມ຺ທີຕາວຸສາ;

ພາສຍນ຺ຕີ ອນຸປພ຺ຖິຕສ຺ສຕີ, ທີເປ ຣກ຺ຂສິຄໂຕາ ວາດິເຊ។

໓໔໓។

‘‘ນຕ຺ຖິ ຕາສໍ ວິນໂຍ ນ ສໍວໂຣ, ມຊ຺ຊມໍສນິຣຕາ ອສລ຺ລຕາ;

ຕາ ຄິລນ຺ຕີ ປຸຣິສສ຺ສ ປາກຕໍ, ສາຄເຣວ ມກຣໍ ຕິມິງ຺ຄໂລ។

໒໕໔ຯ

“ປຎ຺ຈກາມຄຸຓສາຕໂຄຈຣາ, ອຸທ຺ຘຕາ ອນິຍຕາ ອສຎ຺ຎຕາ;

ໂອສຣນ຺ຕິ ປມທາ ປມາທິນໍ, ໂລຓໂຕຍວຕິຍໍວ ອາປກາຯ

໒໕໕ຯ

“ຍໍ ນຣໍ ອຸປລເປນ຺ຕິ ນາຣິໂຍ, ຉນ຺ທສາ ວາ ຣຕິຍາ ຘເນນ ວາ;

ຊາຕເວທສທິສມ຺ປິ ຕາທິສໍ, ຣາຄໂທສວຘິໂຍ ທຫນ຺ຕິ ນໍຯ

໒໕໖ຯ

“ອຑ຺ຒໍ ຎຕ຺ວາ ປຸຣິສໍ ມຫທ຺ຘນໍ, ໂອສຣນ຺ຕິ ສຘນໍ ສຫຕ຺ຕນາ;

ຣຕ຺ຕຈິຕ຺ຕມຕິເວຐຍນ຺ຕິ ນໍ, ສາລ ມາລຸວລຕາວ ການເນຯ

໒໕໗ຯ

“ຕາ ອຸເປນ຺ຕິ ວິວິເຘນ ຉນ຺ທສາ, ຈິຕ຺ຣພິມ຺ພມຸຂິໂຍ ອລງ຺ກຕາ;

ອຸຫສນ຺ຕິ ປຫສນ຺ຕິ ນາຣິໂຍ, ສມ຺ພໂຣວ ສຕມາຍໂກວິທາຯ

໒໕໘ຯ

“ຊາຕຣູປມຓິມຸຕ຺ຕຠູສິຕາ, ສກ຺ກຕາ ປຕິກຸເລສຸ ນາຣິໂຍ;

ຣກ຺ຂິຕາ ອຕິຈຣນ຺ຕິ ສາມິກໍ, ທານວໍວ ຫທຍນ຺ຕຣສ຺ສິຕາຯ

໒໕໙ຯ

“ເຕຊວາປິ ຫິ ນໂຣ ວິຈກ຺ຂໂຓ, ສກ຺ກໂຕ ພຫຸຊນສ຺ສ ປູຊິໂຕ;

ນາຣິນໍ ວສຄໂຕ ນ ຠາສຕິ, ຣາຫຸນາ ອຸປຫໂຕວ ຈນ຺ທິມາຯ

໒໖໐ຯ

“ຍໍ ກເຣຍ຺ຍ ກຸປິໂຕ ທິໂສ ທິສໍ, ທຸຏ຺ຐຈິຕ຺ໂຕ ວສມາຄຕໍ ອຣິໍ;

ເຕນ ຠິຍ຺ໂຍ ພ຺ຍສນໍ ນິຄຈ຺ຉຕິ, ນາຣິນໍ ວສຄໂຕ ອເປກ຺ຂວາຯ

໓໖໑ຯ

‘‘ເກສລູນນຂຉິນ຺ນຕຊ຺ຊິຕາ, ປາທປາຓິກສທຓ຺ຑຕາຬິຕາ;

ຫີນເມວຸປຄຕາ ຫິ ນາຣິໂຍ, ຕາ ຣມນ຺ຕິ ກຸຓເປວ ມກ຺ຂິກາຯ

໓໖໒ຯ

‘‘ຕາ ກຸເລສຸ ວິສິຂນ຺ຕເຣສຸ ວາ, ຣາຊຘານິນິຄເມສຸ ວາ ປຸນ;

ໂອຑ຺ຑິຕໍ ນມຸຈິປາສວາກຣໍ, ຈກ຺ຂຸມາ ປຣິວຊ຺ເຊ ສຸຂຕ຺ຖິໂກຯ

໓໖໓ຯ

‘‘ໂອສ຺ສຊິຕ຺ວ ກຸສລໍ ຕໂປຄຸຓໍ, ໂຍ ອນຣິຍຈຣິຕານິ ມາຈຣິ;

ເທວຕາຫິ ນິຣຍໍ ນິມິສ຺ສຕິ, ເຉທຄາມິມຓິຍໍວ ວາຓິໂຊຯ

໓໖໔ຯ

‘‘ໂສ ອິຘ ຄຣຫິໂຕ ປຣຕ຺ຖ ຈ, ທຸມ຺ມຕີ ອຸປຫໂຕ ສກມ຺ມຸນາ;

ຄຈ຺ຉຕີ ອນິຍໂຕ ຄລາຄລໍ, ທຸຏ຺ຐຄທ຺ຣພຣໂຖວ ອຸປ຺ປເຖຯ

໓໖໕ຯ

‘‘ໂສ ອຸເປຕິ ນິຣຍໍ ປຕາປນໍ, ສຕ຺ຕິສິມ຺ພລິວນຎ຺ຈ ອາຍສໍ;

ອາວສິຕ຺ວາ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍໍ, ເປຕຣາຊວິສຍໍ ນ ມຸຎ຺ຈຕິຯ

໓໖໖ຯ

‘‘ທິພ຺ຍຂິຑ຺ຑຣຕິໂຍ ຈ ນນ຺ທເນ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຈຣິຕຎ຺ຈ ມານຸເສ;

ນາສຍນ຺ຕິ ປມທາ ປມາທິນໍ, ທຸຄ຺ຄຕິຎ຺ຈ ປຏິປາທຍນ຺ຕິ ນໍຯ

໓໖໗ຯ

‘‘ທິພ຺ຍຂິຑ຺ຑຣຕິໂຍ ນ ທຸລ຺ລພາ, ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຈຣິຕຎ຺ຈ ມານຸເສ;

ໂສວຓ຺ຓພ຺ຍມ຺ຫນິລຍາ ຈ ອຈ຺ຉຣາ, ເຍ ຈຣນ຺ຕິ ປມທາຫນຕ຺ຖິກາຯ

໓໖໘ຯ

‘‘ກາມຣາຕຸສມຕິກ຺ກມາ ຄຕິ, ຣູປຣາຕຸຍາ ກາໂວ ນ ທຸລ຺ລໂກ;

ວິຕຣາຄວິສຍູປ຺ປ຺ຕ຺ຕິ ຍາ, ເຍ ຈຣນ຺ຕິ ປ຺ມທາໜນ຺ຕ຺ຖິກາ.

ລ໖ລ.

‘‘ສພ຺ພທ຺ກ຺ຂສມຕ຺ຕິກ຺ກມ໌ ສິວໍ, ອຈ຺ຈນ຺ຕມຈລິຕໍ ອສງ຺ຂຕໍ;

ນິພ຺ພ຺ເຕທິ ສ຺ຈິທີ ນ ທຸລ຺ລກໍ, ເຍ ຈຣນ຺ຕິ ປ຺ມທາໜນ຺ຕ຺ຖິກາ’’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສລ຺ລເປ຺ຕິ ‘‘ສເຈ ມຍາ ສທ຺ຂື ສລ຺ລເປ຺ສ຺ສສິ, ສີສໍ ເຕ ປາເຕສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄໍ ອາທາຍ ຖິເຕນາປີ, ‘‘ສລ຺ລປີຕມຕ຺ເຕເຍວ ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ຊີວິຕວິນາສໍ ປາເປ຺ສ຺ສາມີ’’ຕິ ໂທສິນາ ຫຸຕ຺ວາ ຖິເຕນາປີ ປີສາເຈນ ສທ຺ຂື ສລ຺ລເປ. ‘‘ອຸປ຺ຄຕໍ ໜໍສິຕ຺ວາ ນາເສສ຺ສາມີ’’ຕິ ຖິຕໍ ອຸຄ຺ຄເຕຊໍ ອຸຣຄມ຺ປີ ອາສີເທ. ເອໂກ ປນ ຫຸຕ຺ວາ ຣໂຫ ເອກາຍ ປ຺ມທາຍ ນ ທີ ອາລເປ. ໂລກຈິຕ຺ຕມຖ຺ນາຕິ ໂລກສ຺ສ ຈິຕ຺ຕໝາຕິກາ. ທີເປ ຣກ຺ຂສິຄໂຕຕິ ຍຖາ ທີເປ ຣກ຺ຂສິຄໂຕ ມນຸສ຺ສເວເສນ ວາຕິເຊ ອຸປ຺ລາເປ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ຄເຕ ກຕ຺ວາ ຂາທຕິ, ເອວໍ ອິມາປີ ປ຺ຸຈທີ ກາມຄຸເຕທີ ອຕ຺ຕໂນ ວເສ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ເຕ ມໜາວິນາສໍ ປາເປນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວິນໂຍຕິ ອາຈາໂຣ. ສໍວໂຣຕິ ມຣິຍາໂທ. ປ຺ຣິສສ຺ສ ປາກຕນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂສມ຺ກຕໍ ຣນໍ ຄິລນ຺ຕິ ນາເສນ຺ຕີ.

ອນິຍຕາຕິ ອນິຍຕຈິຕ຺ຕາ. ໂລຕໂຕຍວຕິຍນ຺ຕິ ໂລຕໂຕຍວນ຺ຕໍ ສມ຺ທ຺ທນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອາປ຺ກາຕິ ອາປ຺ຄາ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ. ຍຖາ ສມ຺ທ຺ທໍ ນທີໂຍ ໂອສຣນ຺ຕິ, ເອວໍ ປ຺ມາທີນໍ ປ຺ມທາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ລນ຺ທສາຕິ ເປ໌ເມນ. ຣຕິຍາຕິ ປ຺ຸຈກາມຄຸຕຣຕິຍາ. ຣເນນ ວາຕິ ຣນເໜຕຸ ວາ. ຊາຕເວທສທິສນ຺ຕິ ຄຸຕສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິຍາ ອຄ຺ຄິມິວ ຊລິຕມ຺ປີ. ຣາຄໂທສວຊີໂຍຕິ ກາມຣາຄໂທເສທີ ວຊີກາ. ຣາຄໂທສຄຕິໂຍຕິປີ ປາໂຖ. ໂອສຣນ຺ຕີຕິ ຣນຄໜາຕ຺ຖາຍ ມຣຸຣວຈເນນ ຕໍ ພນ຺ຣນ຺ຕິໂຍ ອຸປ຺ຄຈ຺ລນ຺ຕິ. ສຣນ຺ຕິ ສຣນາ. ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ, ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣຕ຺ຖາຍ ກິລ຺ຈິ ອຕ຺ຕໂນ ຣນໍ ທຕ຺ວາປີ ໂອສຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຫ຺ຕນາຕິ ອຕ຺ຕກາເວນ ສທ຺ຂື ອຕ຺ຕກາວມ຺ປີ ຕສ຺ເສວ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ຕິໂຍ ວິຍ ໂໜນ຺ຕິ. ອຕິເວຄຍນ຺ຕີຕິ ຣນຄໜາຕ຺ຖາຍ ອຕິວິຍ ເວເຖນ຺ຕີ ປີລ຺ເອນ຺ຕິ.

ວິວິເຣນ ລນ຺ທສາຕິ ນານາວິເຣນ ອາກາເຣນ. ຈິຕ຺ຣພິມ຺ພມຸຂີໂຍຕິ ອລງ຺ກາຣວເສນ ຈິຕ຺ຣສຣີຣາ ຈິຕ຺ຣມຸຂີໂຍ ຫຸຕ຺ວາ. ອຸໜສນ຺ຕີຕິ ມໜາໜສິຕໍ ໜສນ຺ຕິ. ປໜສນ຺ຕີຕິ ມນ຺ທໜສິຕໍ ໜສນ຺ຕິ. ສມ຺ພໂຣວາຕິ ມາຍາກາຣປ຺ຣິໂສ ວິຍ ອສຸຣິນ຺ໂທ ວິຍ ຈ. ທານ ວໍວ ໜທຍນ຺ຕຣສ຺ສິຕາຕິ ຍຖາ ‘‘ກ຺ໂຕ ນ຺ ອາຄຈ຺ລຖ, ໂກ, ຕໂຍ ຊນາ’’ຕິ ກຣຕ຺ໜກຊາຕເກ (ຊາ. ໑.໙.໕໗ ອາທໂຍ) ໜທຍນ຺ຕຣນິສ຺ສິຕາ ອນ຺ໂຕອຸທຣຄຕາປີ ທານວໍ ອຕິຈຣິ, ເອວໍ ອຕິຈຣນ຺ຕີ. ອຣກ຺ຂິຕາ ເໜຕາຕິ ທີເປຕີ. ນ ກາສຕີຕິ ນ ວິໂຣຈຕິ ໜຣິຕຈໂລມສກສ຺ສປ຺ກ຺ສຣາຊາໂນ ວິຍ. ເຕນາຕິ ຕມ຺ໜາ ອມິຕ຺ເຕນ ກຕາ ພ຺ຍສນາ ອຕິເຣກຕຣໍ ພ຺ຍສນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອເປກ຺ຂວາຕິ ສຕຕ຺ໂໜ.

ເກສລູນນຂລິນ຺ນຕຊ຺ຊິຕາຕິ ອາກຫ຺ເຕິຕ຺ວາ ລູນເກສາ ນເຂທີ ລິນ຺ນຄຕ຺ຕາ ຕຊ຺ຊິຕາ ປາທາທີທີ ຈ ຕາລຸອິຕາວ ຫຸຕ຺ວາ. ໂຍ ກິເລສວເສນ ເອເຕປີ ວິປ຺ປ຺ກາເຣ ກໂຣຕິ, ຕາທິສໍ ທີນເມວ ອຸປ຺ຄຕາ ນາຣີໂຍ ຣມນ຺ຕິ, ນ ເອເຕ ວິປ຺ປ຺ກາເຣ ປຣິໜຣນ຺ຕິ, ມຣຸຣສມາຈາເຣ ກີກາຣຕາ ຕາ ນ ຣມນ຺ຕີ. ກ຺ຕເປວ ມກ຺ຂິກາຕິ ຍສ຺ມາ ເຊຄ຺ຈ຺ລໜຕ຺ຖິກ຺ຕປາທິມ຺ທີ ມກ຺ຂິກາ ວິຍ ຕາ ທີເນເຍວ ຣມນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ໂອໜ຺ທີຕນ຺ຕິ ນ ເອຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ນາມ, ອຖ ໂຂ ອິເມສ຺ ຄາເນສ຺ ນມ຺ຈີໂນ ກິເລສມາຣສ຺ສ ມິຄປ຺ກ຺ຂິຄໜຕ຺ຖໍ ລ຺ທ຺ທເກທີ ໂອໜ຺ທີຕໍ ປາສລ຺ຈ ວາກຣລ຺ຈາຕິ ມລ຺ລມາໂນ ປລ຺ລາຈກ຺ຂ຺ມາ ປ຺ຣິໂສ ທິພ຺ພມານຸສິເກນ ສ຺ເຂນ ອຕ຺ຖິໂກ ປຣິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ.

ໂອສ຺ສຊິຕ຺ວາຕິ ເທວມນຸສ຺ເສສ຺ ມໜາສມ຺ປ຺ຕ຺ຕິທາຍກໍ ຕໂປ໌ຄຸຕໍ ລໜ຺ເຫຕ຺ວາ. ໂຍຕິ ໂຍ ປ຺ຣິໂສ ອນຣິເຍສ຺ ອປຣິສຸທ຺ເຣສ຺ ກາມຄຸເຕສ຺ ກາມຣຕິຈຣິຕານີ ອາຈຣຕິ. ເທວຕາທີ ນິຣຍໍ ນິມິສ຺ສຕີຕິ ໂສ ເທວໂລເກນ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນິຣຍໍ ຄຕ຺ໜິສ຺ສຕີ. ເລທຄາມິມຕິຍໍວ ວາຕິໂຊຕິ ຍຖາ ພາລວາຕິໂຊ ສຕສໜສ຺ສຄ຺ໝກຕ຺ໜໍ ທຕ຺ວາ ເລທຄາມິມຕິກໍ ຄຕ຺ໜາຕິ, ຕຖາຣູໂປ ອຍໍ ໂໜຕີຕິ ອຕ຺

ໂຖ. ໂສຕິ ໂສ ອິຕ຺ຖີນໍ ວສໍ ຄໂຕ. ອນິຍໂຕຕິ ເອຕ຺ຕກໍ ນາມ ກາລໍ ອປາເຍສຸ ປຈ຺ຈິສ຺ສຕີຕິ ອນິຍໂຕ. ຄລຸອາຄລຸອນ຺ຕິ ເທວ ໂລກາ ວາ ມນຸສ຺ສໂລກາ ວາ ຄລຸອິຕ຺ວາ ອປາຍເມວ ຄຈ຺ຉຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຍຖາ ກື? ທຸຍ຺ຄຄທ຺ຣກາຣໂຖວ ອຸປ຺ປເຖຕິ, ຍຖາ ກູຍຄທ຺ຣກຍຸຕ຺ຕຣໂຖ ມຄ຺ຄາ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປເຖເຍວ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕຖາ. ສຕ຺ຕິສີມ຺ພລິວນ຺ຕີ ສຕ຺ຕິສທິເສຫີ ກຕ຺ຍເກຫີ ຍຸຕ຺ ຕໍ ອາຍສໍ ສີມ຺ພລິວນໍ. ເປຕຣາຊວິສຍນ຺ຕີ ເປຕວິສຍຍ຺ຈ ກາລກຍ຺ຈິກອສຸຣວິສຍຍ຺ຈ.

ປມາທີນນ຺ຕີ ປມຕ຺ຕານໍ. ເຕ ຫີ ປມທາສຸ ປມຕ຺ຕາ ຕາສໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີນໍ ມູລກູຕໍ ກຸສລໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ອິຕິ ເຕສໍ ປມທາ ສພ຺ພາ ຕາ ນາເສນ຺ຕິ ນາມ. ປຜິປາທຍນ຺ຕີຕິ ຕຖາວິຜໍ ປຸຣິສໍ ຕາ ປມາທວເສເນວ ອກຸສລໍ ກາເຣຕ຺ວາ ທຸຄ຺ຄຕີ ປຜິປາເທນ຺ຕິ ນາມ. ໂສຕ຺ຕາພ຺ຍມ຺ຫນິລຍາຕິ ສຸວຕ຺ຕມຍວິມານວາສີນີໂຍ. ປມທາຫນຕ຺ຖິກາຕິ ເຍ ປຸຣິສາ ປມທາຫີ ອນຕ຺ຖິກາ ຫຸຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ຕີ. ກາມຂາຕຸສມຕິກ຺ກມາຕິ ກາມຂາຕຸສມຕິກ຺ກມາ ຍາ ຄຕີ. ຣູປຂາຕ຺ຍາ ກາໂວຕິ ໂຍ ກາມຂາຕຸສມຕິກ຺ກມຄຕິສງ ຂາໂຕ ຣູປຂາຕ຺ຍາ ກາໂວ, ໂສ ເຕສໍ ນ ທຸລ຺ລໂກ. ວີຕຣາຄວິສຍູປປຕ຺ຕີ ຍາຕີ ຍາ ວີຕຣາຄວິສເຍ ສຸທ຺ຂາວາສໂລເກ ອຸປປຕ຺ຕິ, ສາປີ ເຕສໍ ນ ທຸລ຺ລກາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອຈ຺ຈນ຺ຕນ຺ຕີ ອນ຺ຕາຕີຕໍ ອວິນາສຂມ຺ມໍ. ອຈລິຕນ຺ຕີ ກິເລເສຫີ ອກມ຺ປີຕໍ. ນິພ຺ພຸເຕຫີຕິ ນິພ຺ພຸຕກິເລເສຫີ. ສຸຈິຫີຕິ ສຸຈິຫີ ປຣິສຸທ຺ເຂຫີ ເອວຣູປໍ ນິພ຺ພານໍ ນ ທຸລ຺ລກນ຺ຕີ.

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອມຕມຫານິພ຺ພານໍ ປາເປຕ຺ວາ ເທສນໍ ນິຍ຺ຖາເປສີ. ຫິມວນ຺ເຕ ກິນ຺ນຣມໂຫຣຄາທໂຍ ອາກາເສ ຖິຕາ ເທວ ຕາ ຈ ‘‘ອໂຫ ພຸທ຺ຂລີລາຍ ກຖິຕາ’’ຕິ ສາຂຸກາຣໍ ອທໍສຸ ຯ ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາ ນາຣໂທ ເທວພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຸຕ຺ຕມຸໂຂ ຈ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສໍ ອາທາຍ ຍຖາຖານເມວ ຄມີສຸ. ມຫາສຕ຺ໂຕປີ ສກຍ຺ຖານເມວ ຄໂຕ. ອິຕເຣ ປນ ອນ຺ຕຣນ຺ຕຣາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ໂອວາທໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ໂອວາເທ ຖຕ຺ວາ ສຄ຺ຄປຣາຍຕາ ອເຫສຸໍ.

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຂມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຂາເນນ຺ໂຕ ໂອສານຄາຖາ ອກາສິ –

໑໗໐.

‘‘ກຸຕາໂລຫໍ ຕທາ ອາສີ, ອຸທາຍີ ຜຸສ຺ສໂກກິໂລ;

ອານນ຺ໂທ ຄິຊ຺ຊຣາຊາສິ, ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ ຈ ນາຣໂທ;

ປຣິສາ ພຸທ຺ຂປຣິສາ, ເອວໍ ຂາເຣຖ ຊາຕກ’’ນ຺ຕີ.

ເຕ ປນ ກິກ຺ຂູ ຄມນກາເລ ສຕ຺ຖານຸກາເວນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຄມນກາເລ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນວ ອານຸກາເວນ ອາຄຕາ. ເຕສໍ ສຕ຺ຖາ ມຫາວເນເຍວ ກມ຺ມຍ຺ຖານໍ ກເຖສີ. ສພ຺ເພປີ ເຕ ຕໍ ທິວສເມວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີສຸ. ມຫາເທວຕາສມາຄໂມ ອໂຫສີ. ອຖສ຺ສ ກຄວາ ມຫາສມຍສຸຕ຺ຕໍ (ທີ. ນິ. ໒.໑໑໑ ອາທໂຍ) ກເຖສີ.

ກຸຕາລຊາຕກວຕ຺ຕນາ ຈຕ຺ຕຖາ.

[໕໒໗] ໕. ມຫາສຸຕໂສມຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ກສ຺ມາ ຕຸວໍ ຣສກ ເອທິສານີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອງ຺ຄຸລິມາລຕ຺ເຖຣທມນໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສີ. ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິ ຈ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຈ ອຸປສມ຺ປທາ ຈ ອງ຺ຄຸລິມາລສຸຕ຺ຕວຕ຺ຕນາຍໍ (ມ. ນິ. ອຍ຺ຖ. ໒.໑໔ ອາທໂຍ) ວຸຕ຺ຕນເຍນ ວິຕ຺ຖາຣໂຕ ເວທິຕພ຺ພາ. ໂສ ປນ ສຈ຺ຈກິຣິຍາຍ ມູລຸຫຄພ຺ກາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ສຸລກປິຕ຺ໂຫ ຫຸຕ຺ວາ ວິເວກມນຸພ຺ຣູຫນ຺ໂຕ ອປຣກາເຄ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ອກິຍ຺ຍາໂຕວ ອສີຕິຍາ ມຫາເຖຣານໍ ອພ຺ກນ຺ຕໂຣ ອໂຫສີ. ຕສ຺ມີ ກາເລ ຂມ຺ມສກາຍໍ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາເປສຸໍ – ‘‘ອາວຸໂສ, ອໂຫ ວຕ ກຄວຕາ ຕຖາຣູປໍ ລຸທ຺ທໍ ໂລຫິຕປາຕິ ມຫາໂຈຣໍ ອງ຺ຄຸລິມາລໍ ອທຕ຺ເຫນ ອສຕ຺ເຖນ ທເມຕ຺ວາ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ທຸກ຺ກຣໍ ກຕໍ, ອໂຫ ພຸທ຺ຂາ ນາມ ທຸກ຺ກຣກາຣິໂນ’’ຕີ. ສຕ຺ຖາ ຄນ຺ຂກຸຜິຍໍ ຖິໂຕວ ທິພ຺ພໂສເຕນ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊ ມມ ຄມນໍ ພຫຸປກາຣໍ ກວິສ຺ສຕິ, ມຫາຂມ຺ມເທສນາ ປວຕ຺ຕິສ຺ສຕີ’’ຕິ

ຎຕ຺ວາ ອໂນປມາຍ ພຸທ຺ຘລີລາຍ ຘມ຺ມສຠໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວຣປຎ຺ຎຕ຺ຕາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ “ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ຠິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫິ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ອິມາຍ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ອນຈ຺ຉຣິຍໍ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ ປຣມາຠິສມ຺ໂພຘິໍ ປຕ຺ເຕນ ມຍາ ເອຕສ຺ສ ທມນໍ, ສ຺ວາຫໍ ປຸພ຺ພຈຣິຍໍ ຈຣນ຺ໂຕ ປເທສຎາເຓ ຐິໂຕປິ ເອຕໍ ທເມສິໍ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ກຸຣຸຣຏ຺ເຐ ອິນ຺ທປຕ຺ຖນຄເຣ ໂກຣພ຺ໂຍ ນາມ ຣາຊາ ຘມ຺ເມນ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິຯ ຕທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຯ ທສມາເສ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ສຸຕວິຕ຺ຕຕາຍ ປນ ນໍ “ສຸຕໂສໂມ”ຕິ ສຎ຺ຊານິໍສຸຯ ຕເມນໍ ຣາຊາ ວຍປ຺ປຕ຺ຕໍ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ທິສາປາໂມກ຺ຂສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ຕກ຺ກສິລໍ ເປເສສິຯ ໂສ ອາຈຣິຍຠາຄໍ ອາທາຍ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຯ ຕທາ ພາຣາຓສິຍໍ ກາສິຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາໂຣປິ ຕເຖວ ວຕ຺ວາ ປິຕຣາ ເປສິໂຕ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕເມວ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊິຯ ອຖ ສຸຕໂສໂມ ມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນຄຣທ຺ວາເຣ ສາລາຍ ຜລເກ ວິສ຺ສມຕ຺ຖາຍ ນິສີທິຯ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາໂຣປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ຘິໍ ເອກຜລເກ ນິສີທິຯ ອຖ ນໍ ສຸຕໂສໂມ ປຏິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ “ສມ຺ມ, ມຄ຺ຄກິລນ຺ໂຕສິ, ກຸໂຕ ອາຄຈ຺ຉສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ພາຣາຓສິໂຕ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ກສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ກາສິຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕມ຺ຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ໂກ ນາໂມສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ອຫໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາໂຣ ນາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ເກນ ກາຣເຓນ ອິຘາຄໂຕສີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສ “ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍາ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຕ຺ວມ຺ປິ ມຄ຺ຄກິລນ຺ໂຕສິ, ກຸໂຕ ອາຄຈ຺ຉສີ”ຕິ ເຕເນວ ນເຍນ ອິຕຣໍ ປຸຈ຺ຉິຯ ໂສປິ ຕສ຺ສ ສພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິຯ ເຕ ອຸໂພປິ “ມຍໍ ຂຕ຺ຕິຍາ, ເອກາຈຣິຍສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉາມາ”ຕິ ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ມິຕ຺ຕຠາວໍ ກຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອາຈຣິຍກຸລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຈຣິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕິອາທີ ກເຖຕ຺ວາ ສິປ຺ປຸຄ຺ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ອາຄຕຠາວໍ ກເຖສຸໍຯ ໂສ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ເຕ ອາຈຣິຍຠາຄໍ ທຕ຺ວາ ສິປ຺ປໍ ປຏ຺ຐເປສຸໍຯ

ນ ເກວລຎ຺ຈ ເຕ ທ຺ເວວ, ອຎ຺ເຎປິ ຕທາ ຊມ຺ພຸທີເປ ເອກສຕມຕ຺ຕາ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສິປ຺ປໍ ອຸຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິຯ ສຸຕໂສໂມ ເຕສໍ ເຊຏ຺ຐນ຺ເຕວາສິໂກ ຫຸຕ຺ວາ ສິປ຺ປໍ ອຸປ຺ທິສນ຺ໂຕ ນຈິຣສ຺ເສວ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິໍ ປາປຸຓິຯ ໂສ ອຎ຺ຎສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ “ສຫາໂຍ ເມ”ຕິ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕສ຺ສ ກຸມາຣສ຺ເສວ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປິຏ຺ຐິອາຈຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ສິປ຺ປໍ ສິກ຺ຂາເປສິຯ ອິຕເຣສມ຺ປິ ອນຸກ຺ກເມນ ສິປ຺ປໍ ນິຏ຺ຐິຕໍຯ ເຕ ອນຸໂຍຄໍ ທຕ຺ວາ ອາຈຣິຍໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສຸຕໂສມໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິໍສຸຯ ອຖ ເນ ສຸຕໂສໂມ ມຄ຺ຄນ຺ຕເຣ ຐຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ “ຕຸມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕູນໍ ສິປ຺ປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຣຊ຺ເຊສຸ ປຕິຏ຺ຐຫິສ຺ສຖ, ປຕິຏ຺ຐິຕາ ຈ ປນ ມໂຍວາທໍ ກເຣຍ຺ຍາຖາ”ຕິ ອາຫຯ “ກິໍ , ອາຈຣິຍາ”ຕິ? “ປກ຺ຂທິວເສສຸ ອຸໂປສຖິກາ ຫຸຕ຺ວາ ມາ ຆາຕໍ ກເຣຍ຺ຍາຖາ”ຕິຯ ເຕ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິໍສຸຯ ໂພຘິສຕ຺ໂຕປິ ອງ຺ຄວິຊ຺ຊາປາຐກຕ຺ຕາ “ອນາຄເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ມຫາຠຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ”ຕິ ຎຕ຺ວາ ເຕ ເອວໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິຯ ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຊນປທໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປິຕູນໍ ສິປ຺ປໍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ຣຊ຺ເຊສຸ ປຕິຏ຺ຐາຍ ປຕິຏ຺ຐິຕຠາວຎ຺ເຈວ ໂອວາເທ ວຕ຺ຕນຠາວຎ຺ຈ ຊານາເປຕຸໍ ປຓ຺ຓາກາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ປຓ຺ຓານິ ປຫິຓິໍສຸຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ສຸຕ຺ວາ “ອປ຺ປມຕ຺ຕາວ ໂຫຖາ”ຕິ ປຓ຺ຓານິ ປຏິເປເສສິຯ

ເຕສຸ ພາຣາຓສິຣາຊາ ວິນາ ມໍເສນ ຠຕ຺ຕໍ ນ ຠຸຎ຺ຊຕິຯ ອຸໂປສຖທິວສຕ຺ຖາຍປິສ຺ສ ມໍສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຐເປສິຯ ອເຖກທິວສໍ ເອວໍ ຐປິຕມໍສໍ ຠຕ຺ຕກາຣກສ຺ສ ປມາເທນ ຣາຊເຄເຫ ໂກເລຍ຺ຍກສຸນຂາ ຂາທິໍສຸຯ ຠຕ຺ຕກາຣໂກ ຕໍ ມໍສໍ ອທິສ຺ວາ ກຫາປຓມຸຏ຺ຐິໍ ອາທາຍ ຈຣນ຺ໂຕປິ ມໍສໍ ອຸປ຺ປາເທຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ “ສເຈ ອມໍສຠຕ຺ຕໍ ອຸປນາເມສ຺ສາມິ, ຊີວິຕໍ ເມ ນຕ຺ຖິ, ກິໍ ນຸ ໂຂ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ອຕ຺ເຖໂສ ອຸປາໂຍ”ຕິ ວິກາເລ ອາມກສຸສານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຸຫຸຕ຺ຕມຕສ຺ສ ປຸຣິສສ຺ສ ອູຣຸມໍສໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຸປກ຺ກໍ ປຈິຕ຺ວາ ຠຕ຺ຕໍ ອຸປນາເມສິຯ ຣຎ຺ໂຎ ມໍສຂຓ຺ຑໍ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ຐປິຕມຕ຺ຕເມວ ສຕ຺ຕ ຣສຫຣຓິສຫສ຺ສານິ ຜຣິ, ສກລສຣີຣໍ ໂຂເຠຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ກິໍກາຣຓາ? ປຸພ຺ເພ ຈສ຺ສ ເສວນຕາຍຯ ໂສ ກິຣ ອຕີຕານນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕຠາເວ ຍກ຺ໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ຂາທິຕປຸພ຺ໂພ, ເຕນສ຺ສ ຕໍ ປິຍໍ ອໂຫສິ ຯ ໂສ “ສຈາຫໍ ຕຸຓ຺ຫີເຍວ ຠຸຎ຺ຊິສ຺ສາມິ, ນ ເມ ອຍໍ ອິມໍ ມໍສໍ ກເຖສ຺ສຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສຫ ເຂຬເອນ ຠູມິຍໍ ປາເຕສິຯ “ນິທ຺ໂທສໍ, ເທວ, ຂາທາຫີ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ມນຸສ຺ເສ ປຏິກ຺ກມາເປຕ຺ວາ “ອຫ ເມຕສ຺ສ ນິທ຺ໂທສຠາວໍ ຊານາມິ, ກິໍ ນາເມຕໍ ມໍສ”ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ “ປຸຣິມທິວເສສຸ ປຣິໂຠຄມໍສເມວ, ເທວາ”ຕິຯ “ນນຸ ອຎ຺ຎສ຺ມິໍ ກາເລ ອຍໍ ຣໂສ ນຕ຺ຖີ”ຕິ? “ອຊ຺ຊ ສຸປກ຺ກໍ, ເທວາ”ຕິຯ “ນນຸ ປຸພ຺ເພປິ ເອວເມວ ປຈສີ”ຕິຯ ອຖ ນໍ ຕຸຓ຺ຫີຠູຕໍ ຎຕ຺ວາ “ສຠາວໍ ກເຖຫິ, ໂນ ເຈ ກເຖສິ, ຊີວິຕໍ ເຕ ນຕ຺ຖີ”ຕິ ອາຫຯ ໂສ ອຠຍໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ຍຖາຠູຕໍ ກເຖສິຯ ຣາຊາ “ມາ ສທ຺ທມກາສິ, ປກຕິຍາ ປຈນກມໍສໍ ຕ຺ວໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ມນຸສ຺ສມໍສເມວ ປຈາຫີ”ຕິ ອາຫຯ “ນນຸ ທຸກ຺ກຣໍ, ເທວາ”ຕິ? “ມາ ຠາຍິ, ນ ທຸກ຺ກຣ”ນ຺ຕິຯ “ນິພທ຺ຘໍ ກຸໂຕ ລຠິສ຺ສາມິ, ເທວາ”ຕິ? “ນນຸ ພນ຺ຘນາຄາເຣ ພຫູ ມນຸສ຺ສາ”ຕິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕຖາ ອກາສິຯ

ອປ຺ຣກາເຄ ພນ຺ຘນາຄາເຣ ມນຸສ຺ເສສຸ ຊີເວສຸ "ອີທານິ ກີ ກຣິສ຺ສາມິ, ເທວາ"ຕິ ອາຫ. "ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ສຫສ຺ສກຄ຺ຫີກໍ ຊີປິຕ຺ວາ ໂຍ ຕໍ ຄຄ຺ຫາຕິ, ຕໍ 'ໂຈໂຣ'ຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ນາເຣຫີ"ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕຖາ ອກາສິ. ອປ຺ຣກາເຄ ຣາຊກເຍນ ສຫສ຺ສກຄ຺ຫີ ກໍ ໂອໂລເກນ຺ຕມ຺ປິ ອທິສ຺ວາ "ອີທານິ ກີ ກຣິສ຺ສາມິ"ຕິ ອາຫ. "ຍທາ ເກຣິເວລາຍ ນຄຣໍ ອາກຸລໍ ໂຫຕິ, ຕທາ ຕ຺ວໍ ປນ ເອກສ຺ມີ ພຣສນ຺ນິມ຺ຫີ ວາ ວິຖິຍໍ ວາ ຈຕຸກ຺ເກ ວາ ຖຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ມາເຣຕ຺ວາ ມໍສໍ ຄຄ຺ຫາຫີ"ຕິ. ໂສ ຕໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຖູລມໍສໍ ອາຫາຍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ກລຸເອວຣານິ ທິສ຺ສນ຺ຕິ. ມມ ມາຕາ ນ ປຄ຺ຌາຍຕິ, ມມ ປິຕາ ນ ປຄ຺ຌາຍຕິ, ມມ ກາຕາ ກຄິນີ ຈ ນ ປຄ຺ຌາຍຕິ, ມນຸສ຺ສານໍ ປຣິເທວນສທ຺ໂທ ສູຍຕິ. ນາຄຣາ ກີຕຕສິຕາ "ອິເມ ມນຸສ຺ເສ ສີໂຫ ນຸ ໂຂ ຂາທຕິ, ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ນຸ ໂຂ ຂາທຕິ, ຍກ຺ໂຂ ນຸ ໂຂ ຂາທຕິ"ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕາ ປຫາຣມຸຂໍ ທິສ຺ວາ "ເອໂກ ມນຸສ຺ສຂາທໂກ ໂຈໂຣ ອິເມ ຂາທຕີ"ຕິ ມຄ຺ຌນ຺ຕິ. ມຫາຊນາ ຣາຊງຄເຄ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ອຸປກ຺ໂກສີສ຺. ຣາຊາ "ກີ, ຕາຕາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. "ເທວ ອິມສ຺ມີ ນຄເຣ ມນຸສ຺ສຂາທໂກ ໂຈໂຣ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ຄຄ຺ຫາເປຖາ"ຕິ ອາຫໍສຸ. "ອຫໍ ກຖໍ ຕໍ ຊານິສ຺ສາມິ, ກີ ອຫໍ ນຄຣໍ ຣກ຺ຂນ຺ໂຕປິ ຈ ຣາມິ"ຕິ.

ມຫາຊນາ "ຣາຊາ ນຄເຣນ ອນຕ຺ຖິໂກ, ກາລຸອຫຕ຺ຖິເສນາປຕິສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມາ"ຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕໍ ກເຖຕ຺ວາ "ໂຈຣໍ ປຣິເຍສິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ"ຕິ ວທີສຸ. ໂສ "ສາຘຸ ສຕ຺ຕາຫໍ ອາຄເມຖ, ປຣິເຍສິຕ຺ວາ ໂຈຣໍ ທສ຺ສາມິ"ຕິ ມຫາຊເນ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ປຸຣິເສ ອາຕາເປສິ, "ຕາຕາ, ນຄເຣ ກີຣ ມນຸສ຺ສຂາທໂກ ໂຈໂຣ ອຕ຺ຖິ, ຕຸມ຺ເຫ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ນິລີຍິຕ຺ວາ ຕໍ ຄຄ຺ຫຖາ"ຕິ. ເຕ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ນຄຣໍ ປຣິຄ຺ຄຄ຺ຫນ຺ຕິ. ກຕ຺ຕກາຣໂກປິ ເອກສ຺ມີ ພຣສນ຺ນິມ຺ຫີ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ເອກໍ ອິຕ຺ຖີ ມາເຣຕ຺ວາ ພນພນມໍສໍ ອາຫາຍ ປຈ຺ຉິຍໍ ປູເຣຕຸໍ ອາຣກິ. ອຖ ນໍ ເຕ ປຸຣິສາ ຄເຫຕ຺ວາ ໂປເຖຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາພາຫໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ "ຄຫິໂຕ ມນຸສ຺ສຂາທໂກ ໂຈໂຣ"ຕິ ມຫາສທ຺ທໍ ກຣີສຸ. ມຫາຊໂນ ຕໍ ປຣິວາເຣສິ. ອຖ ນໍ ສຸຏ຺ຖຸ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ມໍສປຈ຺ຉີ ຄີວາຍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອາຫາຍ ເສນາປຕິສ຺ສ ທສ຺ເສສຸໍ. ເສນາປຕິ ຕໍ ທິສ຺ວາ "ກີ ນຸ ໂຂ ເອສ ອິມໍ ມໍສໍ ຂາທຕິ, ອຸທາຫຸ ອຄ຺ເຌນ ມໍເສນ ມິສ຺ເສຕ຺ວາ ວິກ຺ກີຕາຕິ, ອຸທາຫຸ ອຄ຺ຌສ຺ສ ວຈເນນ ມາເຣຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໓໗໑.

"ກສ຺ມາ ຕຸວໍ ຣສກ ເອທິສານິ, ກໂຣສີ ກມ຺ມານິ ສຸທາຣຸຕານິ;

ຫນາສີ ອິຕ຺ຖີ ປຸຣິເສ ຈ ມູລ຺ໂຫ, ມໍສສ຺ສ ເຫຕຸ ອທຸ ຘນສ຺ສ ກາຣຕາ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣສກາຕິ ກຕ຺ຕກາຣຕໍ ອາລປຕິ.

ອິໂຕ ປຣໍ ອຸຕ຺ຕານສມ຺ພນ຺ຘານິ ວຈນປຏິວຈນານິ ປາລຸອິວເສເນວ ເວທິຕພ຺ພານິ –

໓໗໒.

"ນ ອຕ຺ຕເຫຕູ ນ ຘນສ຺ສ ກາຣຕາ, ນ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ສຫາຍຌາຕິນໍ;

ກຕ຺ຕາ ຈ ເມ ກຄວາ ກູມິປາໂລ, ໂສ ຂາທຕິ ມໍສໍ ກທນ຺ເຕທິສໍ.

໓໗໓.

"ສເຈ ຕຸວໍ ກຕ຺ຕຸຣຕ຺ເຖ ປຍຸຕ຺ໂຕ, ກໂຣສີ ກມ຺ມານິ ສຸທາຣຸຕານິ;

ປາໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ, ລເປຍ຺ຍາສິ ເມ ຣາຊິໂນ ສມ຺ມຸເຂ ຕໍ.

໓໗໔.

‘‘ຕຖາ ກຣິສ຺ສາມິ ອຫໍ ກຫນ຺ເຕ, ຍຖາ ຕຸວໍ ກາສສີ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ;

ປາໂຕວ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປາປຸຕິຕ຺ວາ, ວກ຺ຂາມິ ເຕ ຣາຊິໂນ ສມ຺ມຸເຂ ຕ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ກຄວາຕິ ຄາຣວາສິວຈນໍ។ ສເຈ ຕຸວນ຺ຕິ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ນຸ ໂຂ ກຓາຕິ, ອຸທາຫຸ ມຣຓາກເຍນ ມຸສາ ກຓາຕີ’’ຕິ ວິມໍສນ຺ໂຕ ເອວ ມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ສຸທາຣຸຓານີຕິ ມນຸສ຺ສຆາຕກມ຺ມານິ។ ສມ຺ມຸເຂ ຕນ຺ຕິ ສມ຺ມຸເຂ ຖຕ຺ວາ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາສີຕິ។ ໂສ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ។

ອຖ ນໍ ເສນາປຕິ ຄາລຸຫພນ຺ຘນເມວ ສຍາເປຕ຺ວາ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ອມຈ຺ເຈຫີ ຈ ນາຄເຣຫີ ຈ ສທ຺ຘິ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ສພ຺ເພສຸ ເອກຈ຺ຉນ຺ເທສຸ ຊາເຕສຸ ສພ຺ພຍ຺ຖາເນສຸ ອາຣກ຺ຂໍ ຖເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ກຕ຺ວາ ຣສກສ຺ສ ຄີວາຍ ມໍສປຈ຺ຉິ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອາ ທາຍ ຣາຊນິເວສນໍ ປາຍາສິ។ ສກລນຄຣໍ ວິຣວິ។ ຣາຊາ ທິຍ຺ໂຍ ກຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ສາຍມາສມ຺ປິ ອລກິຕ຺ວາ ‘‘ຣສໂກ ອິທານິ ອາຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ, ອິທານິ ອາຄຈ຺ຉສ຺ສຕີ’’ຕິ ນິສິນ຺ໂນວ ຕໍ ຣຕ຺ຕິໍ ວີຕິນາເມຕ຺ວາ ‘‘ອຊ຺ຊປິ ຣສໂກ ນາຄຈ຺ຉຕິ, ນາຄຣານຍ຺ຈ ມ ຫາສທ຺ໂທ ສູຍຕິ, ກິ ນູ ໂຂ ເອຕ’’ນ຺ຕິ ວາຕປານເນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ຕຖາ ອານີຍມານໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ປາກຓໍ ອິທໍ ການຣຕໍ ຊາຕ’’ນ຺ ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສຕິໍ ອຸປຍ຺ຖເປຕ຺ວາ ປລ຺ລງ຺ເກເຍວ ນິສີທິ។ ກາລຸອຫຕ຺ຖິປິ ນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອນຸຍຸຍ຺ຊິ, ໂສປິສ຺ສ ກເຖສິ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໓໒໘។

‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍຸຄ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ກາລຸໂອ ຣສກມາທາຍ, ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິ;

ອຸປສງ຺ກມ຺ມ ຣາຊານໍ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວີ។

໓໒໙។

‘‘ສຈ຺ຈໍ ກິຣ ມຫາຣາຊ, ຣສໂກ ເປສິໂຕ ຕຍາ។

ຫນຕິ ອິຕ຺ຖິປຸຣິເສ, ຕຸວໍ ມໍສານິ ຂາທສີ។

໓໓໐។

‘‘ເອວເມວ ຕຖາ ກາລຸອ, ຣສໂກ ເປສິໂຕ ມຍາ;

ມມ ອຕ຺ຖໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ, ກິເມຕໍ ປຣິກາສສີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ກາລຸອາຕິ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ។ ເອວເມວາຕິ ເຕນ ເສນາປຕິນາ ເຕຊວນ຺ເຕນ ອນຸຍຸຕ຺ໂຕ ຣາຊາ ມຸສາ ວຕ຺ຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ເອວມາຫ។ ຕຕ຺ຖ ຕຖາຕິ ອິທໍ ປຸຣິມສ຺ສ ເວວຈນໍ។ ມມ ອຕ຺ຖນ຺ຕິ ມມ ວຸຑ຺ຒິ។ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສາຕິ ກໂຣນ຺ຕໍ។ ກິເມຕນ຺ຕິ ກສ຺ມາ ເອຕໍ។ ປຣິກາສສີຕິ ອໂທ ທຸກ຺ກຣໍ ກໂຣສິ, ກາລຸອຫຕ຺ຖິ ຕຸວໍ ນາມ ອລ຺ລໍ ໂຈຣໍ ອຄ຺ຄເທຕ຺ວາ ມມ ເປສນກາຣກໍ ຄຕ຺ຫາສີຕິ ຕສ຺ສ ກຍໍ ຊເນນ຺ໂຕ ກເຖສິ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເສນາປຕິ ‘‘ອຍໍ ສເກເນວ ມຸເຂນ ປຏິຊານາຕິ, ອໂທ ສາຫສິໂກ, ເອຕ຺ຕກໍ ນາມ ກາລໍ ອິເມ ມນຸສ຺ສາ ເອເຕນ ຂາທິ

ຕາ, ວາເຣສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ – ''ມຫາຣາຊ, ມາ ເອວໍ ກຣິ, ມາ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ຂາທສີ''ຕິ។ ''ກາລຸຂຫຕ຺ຖິ ກິ ກ ເຖສິ, ນາຫໍ ວິຣມິຕຸໍ ສກ຺ໂກມິ''ຕິ។ ''ມຫາຣາຊ, ສເຈ ນ ວິຣມິສ຺ສສິ, ອຕ຺ຕານຍ຺ຈ ຣຜ຺ຖຍ຺ຈ ນາເສສ຺ສສີ''ຕິ។ ''ເອວໍ ນສ຺ສນ຺ ເຕປີ ອຫໍ ເນວ ຕໂຕ ວິຣມິຕຸໍ ສກ຺ໂກມິ''ຕິ។ ຕໂຕ ເສນາປຕິ ຕສ຺ສ ສຍ຺ຍາປນຕ຺ຖາຍ ວຕ຺ຖຸໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕິ – ອຕີຕສ຺ ມິຍ຺ຫິ ກາເລ ມຫາສມຸທ຺ເທ ຉ ມຫາມຈ຺ຉາ ອເຫສຸໍ។ ເຕສຸ ອານນ຺ໂທ ຕິມິນນ຺ໂທ ອຊ຺ຊາໂຣໂຫຕິ ອິເມ ຕໂຍ ມຈ຺ຉາ ປຍ຺ຈໂຍຊນສຕິກາ, ຕິມິງ຺ຄໂລ ຕິມິຣປິງ຺ຄໂລ ມຫາຕິມິຣປິງ຺ຄໂລຕິ ອິເມ ຕໂຍ ມຈ຺ຉາ ສຫສ຺ສໂຍຊນິກາ ໂຫນ຺ຕິ។ ເຕ ສພ຺ເພປິ ປາສາຕເສວາລກກ຺ຂາ ອເຫສຸໍ។ ເຕສຸ ອານນ຺ໂທ ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ເອກປສ຺ເສ ວສຕິ។ ຕໍ ພຫູ ມຈ຺ຉາ ທສ຺ສນາຍ ອຸປສງ຺ກມນ຺ ຕິ, ເອກທິວສໍ ''ສພ຺ເພສໍ ທ຺ວິປທຈຕຸປ຺ປທານໍ ສຕ຺ຕານໍ ຣາຊາ ປຍ຺ຍາຍຕິ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ນຕ຺ຖິ, ມຍມ຺ເປຕໍ ຣາຊານໍ ກຣິສ຺ ສາມາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ເອກຈ຺ຉນ຺ທາ ຫຸຕ຺ວາ ອານນ຺ທໍ ຣາຊານໍ ກຣິສ຺។ ເຕ ມຈ຺ຉາ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຕສ຺ສ ສາຍໍ ປາໂຕວ ອຸປຜ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ។

ອເຖກທິວສໍ ອານນ຺ໂທ ເອກສ຺ມິ ປພ຺ພເຕ ປາສາຕເສວາລໍ ຂາທນ຺ໂຕ ອຊານິຕ຺ວາ ''ເສວາໂລ''ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ເອກໍ ມຈ຺ຉໍ ຂາທິ។ ຕສ຺ສ ຕໍ ມໍສໍ ຂາທນ຺ຕສ຺ສ ສກລສຣີຣໍ ສງ຺ໂຂເກສິ។ ໂສ ''ກິ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ອຕິວິຍ ມຘຸຣ''ນ຺ຕິ ນີຫຣິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ມຈ຺ຉ ມໍສຂຕ຺ຫໍ ທິສ຺ວາ ''ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອຊານິຕ຺ວາ ນ ຂາທາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ສາຍໍ ປາໂຕປີ ມຈ຺ຉານໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຄມນກາເລ ເອກໍ ທ຺ເວ ມຈ຺ເຉ ຂາທິສ຺ສາມິ, ປາກຜໍ ກຕ຺ວາ ຂາທິຍມາເນ ເອໂກປີ ມໍ ນ ອຸປສງ຺ກມິສ຺ສຕິ, ສພ຺ເພ ປລາຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ປຜິຈ຺ຉນ຺ ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ໂອສກ຺ກິໂຕສກ຺ກິຕໍ ປຫຣິຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ສາມິ''ຕິ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ຂາທິ។ ມຈ຺ຉາ ປຣິກ຺ຂຍໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຈິນ຺ຕຍິສ຺។ ''ກ຺ໂຕ ນຸ ໂຂ ຍາຕີນໍ ກຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສຕີ''ຕິ។ ອເຖໂກ ປຕ຺ຫິໂຕ ມຈ຺ໂຉ ''ມຍ຺ຫໍ ອານນ຺ທສ຺ສ ກິຣິຍາ ນ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫິສ຺ ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ມຈ຺ເຉສຸ ອຸປຜ຺ຖານໍ ຄເຕສຸ ອານນ຺ທສ຺ສ ກຕ຺ຕາປຕ຺ເຕ ປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ອຜ຺ຖາສິ។ ອານນ຺ໂທ ມຈ຺ເຉ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ສພ຺ພປຈ຺ຉໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ມຈ຺ຉໍ ຂາທິ។ ໂສ ປຕ຺ຫິຕມຈ຺ໂຉ ຕສ຺ສ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ອິຕເຣສໍ ອາໂຣເຈສິ។ ເຕ ສພ຺ເພປີ ກິຕຕສິຕາ ປ ລາຍິສ຺។

ອານນ຺ໂທ ຕໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ມຈ຺ຉມໍສຄິທ຺ເຜນ ອຍ຺ຍໍ ໂຄຈຣໍ ນ ຄຕ຺ຫິ។ ໂສ ຊີຑຈ຺ຉາຍ ປີລຸອິໂຕ ກິລນ຺ໂຕ ''ກຫໍ ນຸ ໂຂ ອິເມ ຄຕາ''ຕິ ເຕ ມຈ຺ເຉ ປຣິເຍສນ຺ໂຕ ເອກໍ ປພ຺ພຕໍ ທິສ຺ວາ ''ມມ ກເຍນ ອິມໍ ປພ຺ພຕໍ ນິສ຺ສາຍ ວສນ຺ຕິ ມຍ຺ເຍ, ປພ຺ພຕໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ ວາ ອຸປຘາເຣສ຺ສາມິ''ຕິ ນງ຺ຄຸຜ຺ເຖນ ຈ ສີເສນ ຈ ອຸໂກ ປສ຺ເສ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫິ។ ຕໂຕ ''ສເຈ ອິຘ ວສນ຺ຕິ, ປລາຍິສ຺ສນ຺ ຕີ''ຕິ ປພ຺ພຕໍ ປຣິກ຺ຂິປນ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ນງ຺ຄຸຜ຺ຖໍ ທິສ຺ວາ ''ອຍໍ ມຈ຺ໂຉ ມໍ ວຍ຺ເຈຕ຺ວາ ປພ຺ພຕໍ ນິສ຺ສາຍ ວສຕີ''ຕິ ກຸທ຺ໂຘ ປຕ຺ຕາສໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ສກນງ຺ຄຸຜ຺ຖຂຕ຺ຫໍ ອຍ຺ຍມຈ຺ຉສຍ຺ຍາຍ ທລ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມຸຣຸມຸຣາຍນ຺ໂຕ ຂາທິ, ທຸກ຺ຂເວທນາ ອຸປ຺ປຊ ຊິ។ ໂລຫິຕຄນ຺ເຜນ ມຈ຺ຉາ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ລຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕາ ຍາວ ສີສາ ອາຄມໍສ຺។ ມຫາສຣີຣຕາຍ ປຣິວຕ຺ເຕຕຸໍ ອສກ຺ ໂກນ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາປຸຕິ, ປພ຺ພຕຣາສິ ວິຍ ອຜ຺ຖິຣາສິ ອໂຫສິ។ ອາກາສຈາຣີໂນ ຕາປສປຣິພ຺ພາຊກາ ມນຸສ຺ສານໍ ກຖຍິສ຺។ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ມນຸສ຺ສາ ຊານິສ຺។ ຕໍ ວຕ຺ຖຸໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ກາລຸຂຫຕ຺ຖິ ອາຫ –

໓໑໙។

''ອານນ຺ໂທ ສພ຺ພມຈ຺ຉານໍ, ຂາທິຕ຺ວາ ຣສຄິທ຺ຘິມາ;

ປຣິກ຺ຂີຓາຍ ປຣິສາຍ, ອຕ຺ຕານໍ ຂາທິຍາ ມໂຕ។

໓໒໐។

''ເອວໍ ປມຕ຺ໂຕ ຣສຄາຣເວ ຣຕ຺ໂຕ, ພາໂລ ຍທີ ອາຍຕິ ນາວພຸຊ຺ຊຕິ;

ວິຘມ຺ມ ປຸຕ຺ເຕ ຈຊີ ຍາຕເກ ຈ, ປຣິວຕ຺ຕິຍ ອຕ຺ຕານເມວ ຂາທຕິ។

໓໒໑។

‘‘ອິທໍ ເຕ ສຸຕ຺ວານ ວິເຄຕຸ ລນ຺ໂທ, ມາ ກາ຺ຂີ ຣາຊ ມນຸສ຺ສມໍສໍ;

ມາ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ເກວລໍ ວາຣິໂຊວ, ທ຺ວິປ຺ທາສິປ຺ ສຸລ຺ຍມກາສີ ຣລຸດ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອານນ຺ໂທຕິ, ມຫາຣາຊ, ອຕີຕສ຺ມີ ກາເລ ມຫາສມຸທ຺ເທ ປລຸຈສຕໂຍຊນິໂກ ອານນ຺ໂທ ນາມ ມຫາມຈ຺ໂລ ສພ຺ເພສໍ ມຈ຺ລານໍ ຣາຊາ ມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ເອກປສ຺ເສ ຖິໂຕ. ຂາທິຕ຺ວາຕິ ສກຊາຕິການໍ ມຈ຺ລານໍ ຣສຄິທ຺ລິມາ ມຈ຺ເລ ຂາທິຕ຺ວາ. ປຣິກ຺ຂີກາຍາຕິ ມຈ຺ລປຣິສາຍ ຂຍປ຺ປຕ຺ຕາຍ. ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ ອລຸລໍ ໂຄຈຣໍ ອຄຸຄເຫຕ຺ວາ ປພ຺ພຕໍ ປຣິກ຺ຂີປນ຺ໂຕ ປຕ຺ຕາສໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ນງ຺ຄຸຄຸຊຄາຫໍ ອລຸລມຈ຺ລສລຸລາຍ ຂາທິຕ຺ວາ ມໂຕ ມຣຕາປ຺ປຕ຺ໂຕ ໜຸຕ຺ວາ ອິທານິ ມ ຫາສມຸທ຺ເທ ປພ຺ພຕມຕ຺ໂຕ ອຄຸຖິຣາສິ ອໂຫສິ. ເອວໍ ປມຕ຺ໂຕຕິ ຍຖາ ມຫາມຈ຺ໂລ ອານນ຺ໂທ, ເອວມ຺ປິ ຕຖາ ຕ຺ວໍ ຕຕ຺ ຫາຣສຄິທ຺ລິໂກ ໜຸຕ຺ວາ ປມຕ຺ໂຕ ປມາທກາວປ຺ປຕ຺ໂຕ.

ຣສຄາຣເວ ຣຕ຺ໂຕຕິ ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ ຣສຄາຣເວ ຣຕ຺ໂຕ ອຕິຣຕ຺ຕຈິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ. ພາໂລຕິ ຍທິ ພາໂລ ທ຺ປ຺ປລ຺ໂລ ອາຍຕິ ອ ນາຄເຕ ກາເລ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນກທ຺ກ຺ຂໍ ນາວພຸຊ຺ຊຕິ ນ ຊານາຕິ. ວິຄມ຺ມາຕິ ວິຄເມຕ຺ວາ ວິນາເສຕ຺ວາ . ປຸຕ຺ເຕຕິ ປຸຕ຺ຕທິຕໂຣ ຈ. ລາຕເກ ຈາຕິ ເສສລາຕເກ ຈ ສຫາເຍ ຈ, ວິຄມ຺ມ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ຈຊິຕ຺ວາ ລາຕເກ ຈາຕິ ອຕ຺ໂຖ. ປຣິວຕ຺ຕິຍາຕິ ອລຸລໍ ອາຫາຣໍ ອລກິຕ຺ວາ ຊິຟຈ຺ລາຍ ປີລຸອິໂຕ ສກລນຄຣໍ ປຣິວຕ຺ຕິຍ ວິຈຣິຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ອລກິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕານໍ ຂາທນ຺ໂຕ ອານນ຺ໂທ ມຈ຺ໂລ ວິຍ ອຕ຺ຕານລຸເລວ ຂາທຕິ.

ອິທໍ ເຕ ສຸຕ຺ວານາຕິ, ມຫາຣາຊ, ເຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ມຍາ ອານີຕໍ ອິທໍ ອຸທາຫຣຕໍ ສຸຕ຺ວາ ລນ຺ໂທ ມນຸສ຺ສມໍສຂາທນຈ຺ລນ຺ໂທ ວິເຄຕຸ ວິຄຈ຺ລຕຸ ວິຣມຕຸ. ມາ ກາ຺ຂີຕິ ຣາຊ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ມາ ກາ຺ຂີ ມາ ຂາທິ. ມາ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ເກວລນ຺ຕິ ມຫາສມຸທ຺ທໍ ສຸລຸລໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ວາຣິໂຊ ອານນ຺ໂທ ມຈ຺ໂລ ອິວ, ໂກ ທ຺ວິປ຺ທາສິປ຺, ທ຺ວິປທານໍ ມນຸສ຺ສານໍ, ອິສ຺ສຣ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ເກວລໍ ສຈ຺ຈໂຕ ອິມໍ ຕວ ກາສີຣລຸຖໍ ນຄຣໍ ສຸລຸລໍ ມາ ອກາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ, ‘ໂກ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ, ນ ຕ຺ວເມວ ອຸປມໍ ຊານາສິ, ອຫມ຺ປິ ຊານາມີ’’ຕິ ມນຸສ຺ສມໍສຄິທ຺ລຕາຍ ໂປຣາຕກາວຕ຺ຖໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໓໗໑.

‘‘ສຸຊາໂຕ ນາມ ນາເມນ, ໂອຣໂສ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຣໂຊ;

ຊມ຺ພຸເປສິມລທ຺ລານ, ມໂຕ ໂສ ຕສ຺ສ ສງ຺ຂເຍ.

໓໗໘.

‘‘ເອວເມວ ອຫໍ ກາລຸອ, ກຸຕ຺ວາ ກາ຺ຂໍ ຣສຸຕ຺ຕມໍ;

ອລທ຺ລາ ມານຸສໍ ມໍສໍ, ມລຸເລ ຫິສ຺ສາມິ ຊີວິຕ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສຸຊາໂຕ ນາມາຕິ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ ກຸຄຸມ຺ພິໂກ ນາເມນ ສຸຊາໂຕ ນາມ, ຕສ຺ສ ອຕ຺ຣໂຊ ປຸຕ຺ໂຕ ໂອຣໂສ ຊມ຺ພຸເປສີ ອລທ຺ລານ ອລກິຕ຺ວານ. ມໂຕຕິ ຍຖາ ຕສ຺ສາ ຊມ຺ພຸເປສິຍາ ສງ຺ຂເຍ ໂສ ກຸຄຸມ຺ພິກປຸຕ຺ໂຕ ມໂຕ, ເອວເມວ ອຫໍ ຣສຸຕ຺ຕມໍ ອລຸລຣສານໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ມນຸສ຺ສານໍ ມໍສໍ ກຸຕ຺ວາ ກຸລຊິຕ຺ວາ ອລທ຺ລາ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ຊີວິຕໍ ຫິສ຺ສາມີຕິ ມລຸເລ ມລຸລາມີ.

ອຕີເຕ ກິຣ ພາຣາຕສີຍໍ ສຸຊາໂຕ ນາມ ກຸຄຸມ຺ພິໂກ ໂລຕມ຺ພິລເສວນຕ຺ຖາຍ ຫິມວນ຺ຕໂຕ ອາຄຕານິ ປລຸຈ ອິສີສຕານິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸຍ຺ຍາເນ ວສາເປຕ຺ວາ ອຸປຄຸຄາສິ. ຟເຣ ຈສ຺ສ ນິພທ຺ທໍ ປລຸຈສຕມຕ຺ຕາ ກິກ຺ຂາ ອໂຫສິ. ເຕ ປນ ຕາປສາ ກທາຈິ ຊນປເທປີ

ກິກ຺ຂາຍ ຈຣນ຺ຕິ, ກທາຈິ ມຫາຊມ຺ພຸເປ໌ສີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຂາທນ຺ຕິ. ເຕສ໌ ຊມ຺ພຸເປ໌ສີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຂາທນກາເລ ສຸຊາໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ – ''ອຊຊ ກຫ຺ທນ຺ຕານໍ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທິວສາ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ຕານໍ, ກທໍ ນຸ ໂຂ ຄຕາ''ຕິ. ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ຕກໍ ອງຄຸລິຍໍ ຄາທາ ເປຕ຺ວາ ເຕສ໌ ກຕ຺ຕກິຈ຺ຈກາເລ ຕຕ຺ຖ ອຄມາສິ. ຕສ຺ມິ ສມເຍ ມຫລ຺ລການໍ ມຸຂວິກ຺ຂາລນກາເລ ອຸທກໍ ທຕ຺ວາ ສພ຺ພນວໂກ ຊມ຺ພຸເປ໌ສີ ຂາທຕິ. ສຸຊາໂຕ ຕາປເສ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ໂນ – ''ກິ, ກນ຺ເຕ, ຂາທຖາ''ຕິ ປຸຈ຺ຈິ. ''ມຫາຊມ຺ພຸເປ໌ສີ, ອາວຸໂສ''ຕິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ປີປາສ໌ ອຸປ຺ປາເທສິ. ອຖສ຺ສ ຄຕເຊຍ຺ຖໂກ ຕາປໂສ ໂຖກໍ ທາເປສິ. ໂສ ຕໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມຊຸຣຣເສ ພຊ຺ຊິຕ຺ວາ – ''ຊມ຺ພຸເປ໌ສີ ເມ ເທຖາ''ຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິ. ກຸຍ຺ຍມ຺ພິໂກ ຌມ຺ມໍ ສຸຕ຺ນ຺ໂຕ, ''ປຸຕ຺ຕກ, ມາ ວິຣວິ, ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຂາທິສ຺ສສີ''ຕິ ຕໍ ວຌ຺ເຈຕ຺ວາ ''ອິມໍ ນິສ຺ສາຍ ກຫນ຺ຕາ ອຸກ຺ກຕ຺ເຖຍ຺ຍຸ''ນ຺ຕິ ຕໍ ສມສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ອິສິຄຕໍ ອນາປຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ຄໂຕ. ຄຕກາລ ໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຈສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ''ຊມ຺ພຸເປ໌ສີ ເມ ເທຖາ''ຕິ ປຣິເທວິ. ສຸຊາໂຕ ''ອິສໂຍປິ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມິ''ຕິ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄໂຕ. ເຕ ອິສໂຍປິ ''ອິຌ ຈິຣໍ ວສິມ຺ຫາ''ຕິ ຫິມວນ຺ຕເມວ ຄຕາ. ອາຣາເມ ອິສໂຍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຊມ຺ພຸອມ຺ພປນສໂມຈາທີນໍ ເປສີໂຍ ມຊຸສກ຺ຂຣຈຸຕ຺ຕາສ໌ຍຸຕ຺ຕາ ອທາສິ. ຕາ ຕສ຺ສ ຊິວ຺ຫຄ຺ເຄ ຖປີຕມຕ຺ຕາ ຫລາຫລວິສສທິສາ ໂຫນ຺ຕິ. ໂສ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາຫາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາປຸຕິ. ຣາຊາ ອິທໍ ກາຣຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫ.

ຕໂຕ ກາລຸອຫຕ຺ຖີ ''ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຣສຄິທ຺ໂຌ, ອປຣານິປີສ຺ສ ອຸທາຫຣຕານີ ອາຫຣິສ຺ສາມິ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ''ມຫາຣາຊ, ວິຣມາຫິ''ຕິ ອາຫ. ''ອຫໍ ວິຣມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ''ຕິ. ເທວ, ສເຈ ນ ວິຣມິສ຺ສສິ, ຕຸວໍ ຌາຕິມຕ຺ຫລໂຕ ເຈວ ຣຊຊສິຣິໂຕ ຈ ປຣິຫາຍິສ຺ສສິ. ອຕີຕສ຺ມິຌ຺ຫີ, ມຫາຣາຊ, ອິເຌວ ພາຣາຕສິຍໍ ປຌ຺ຈສີລຣກ຺ຂກໍ ໂສຕ຺ຖິຍກຸລໍ ອໂຫສິ ฯ ຕສ຺ສ ກຸລສ຺ສ ເອກປຸຕ຺ຕໂກ ອໂຫສິ. ໂສ ມາຕາປີຕູນໍ ປີໂຍ ມນາໂປ ອໂຫສິ ປຕ຺ທິໂຕ ພຸຍຕ຺ໂຕ ຕີຕ຺ຕໍ ເວທານໍ ປາຣຄູ. ໂສ ສມວເຍຫິ ຕຣຸເຕຫິ ສທ຺ຌີ ຄຕພນ຺ຌເບນ ວິຈຣິ. ເສສາ ຄຕພນ຺ຌາ ມຈ຺ຉມໍສາທີນິ ຂາທນ຺ຕາ ສຸຣໍ ປີວນ຺ຕິ. ມາຕາໂວ ມໍສາທີນິ ນ ຂາທຕິ, ສຸຣໍ ນ ປີວຕິ. ເຕ ມນ຺ຕຍີສຸ – ''ອຍໍ ສຸຣາຍ ອປີວນ຺ໂຕ ອມ຺ຫາກໍ ມູລໍ ນ ເທຕິ, ອຸປາເຍນ ນໍ ສຸຣໍ ປາເຍສ຺ສາມາ''ຕິ. ເຕ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ, ''ສມ຺ມ, ຉຕກີລຸອໍ ກີລຸອິສ຺ສາມາ''ຕິ ອາຫໍສຸ. ''ສມ຺ມ, ຕຸມ຺ເຫ ສຸຣໍ ປີວຖ, ອຫໍ ສຸຣໍ ນ ປີວາມິ, ຕຸມ຺ເຫວ ຄຈ຺ຉຖາ''ຕິ. ''ສມ຺ມ, ຕວ ປີວນຕ຺ຖາຍ ຂີຣໍ ຄຕ຺ຫາເປສ຺ສາມາ''ຕິ. ໂສ ''ສາຌູ''ຕິ ສມ຺ປຜິຈ຺ຉິ. ຌຕ຺ຕາ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປທຸມິນິປຕ຺ເຕສຸ ຕິຂີຕາສຸຣໍ ພນ຺ຌາເປຕ຺ວາ ຖປຍີສຸ. ອຖ ເນສ໌ ປານກາເລ ມາຕາວສ຺ສ ຂີຣໍ ອຸປ຺ປນຍີສຸ. ອຖ ເອໂກ ຌຕ຺ໂຕ 'ໂປກ຺ຂຣມຌຸໍ, ໂກ, ອາຫຣາ''ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ປທຸມິນິປຕ຺ຕປຸຜໍ ເຫຍ຺ຖາ ຉິທ຺ທໍ ກຕ຺ວາ ອງຄຸລີທີ ມຸເຂ ຖເປຕ຺ວາ ອາກຫ຺ຌິ. ເອວໍ ອິຕເຣປີ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ປີວີສຸ. ມາຕາໂວ ''ກິ ນາເມຕ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. 'ໂປກ຺ຂຣມຌຸນາມາ''ຕິ. ''ອຫມ຺ປີ ໂຖກໍ ລກິສ຺ສາມິ, ເທຖ ໂກນ຺ໂຕ''ຕິ. ຕສ຺ສປີ ທາປຍີສຸ. ໂສ ໂປກ຺ຂຣມຌຸສຌ຺ຌາຍ ສຸຣໍ ປີວິ. ອຖສ຺ສ ອງຄາຣປກ຺ກມໍສ໌ ອທໍສຸ, ຕມ຺ປີ ຂາທິ.

ເອວມສ຺ສ ປຸນປ຺ປຸນໍ ປີວນ຺ຕສ຺ສ ມຕ຺ຕກາເລ ''ນ ເອຕໍ ໂປກ຺ຂຣມຌຸ, ສຸຣາ ເອສາ''ຕິ ວທີສຸ. ໂສ ''ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ເອວໍ ມຊຸຣຣສ໌ ນ ຊານີ, ອາຫຣຖ, ໂກ, ສຸຣ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ເຕ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປຸນປີ ອທໍສຸ. ປີປາສາ ມຫຕີ ອໂຫສິ. ອຖສ຺ສ ປຸນປີ ຍາຈນ຺ຕສ຺ສ ''ຂີຕາ''ຕິ ວທີສຸ. ໂສ ''ຫນ຺ທ ຕໍ, ໂກ, ອາຫຣາເປຖາ''ຕິ ອງຄຸລິມຸທ຺ທິກໍ ອທາສິ, ໂສ ສກລທິວສ໌ ເຕຫິ ສທ຺ຌີ ປີວິຕ຺ວາ ມຕ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕກ຺ໂຂ ກມ຺ປນ຺ໂຕ ວິລປນ຺ໂຕ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນິປ຺ຊຊີ. ອຖສ຺ສ ປີຕາ ສຸຣາຍ ປີວິຕກາວໍ ຌຕ຺ວາ ວິຄເຕ ມຕ຺ເຕ, ''ຕາຕ, ອຍຸຕ຺ຕໍ ເຕ ກຕໍ ໂສຕ຺ຕິຍກຸເລ ຊາເຕນ ສຸຣໍ ປີວນ຺ເຕນ, ມາ ປຸນ ເອວໍ ອກາສີ''ຕິ ອາຫ. ''ຕາຕ, ໂກ ມຍ຺ຫໍ ໂທໂສ''ຕິ. ''ສຸຣາຍ ປີວິຕກາໂວ''ຕິ. ''ຕາຕ, ກິ ກເຖສິ, ມຍາ ເອວຣູປໍ ມຊຸຣຣສ໌ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ອລທ຺ຌປຸພ຺ພ''ນ຺ຕິ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິ. ໂສປິ ''ນ ສກ຺ໂກມິ ວິຣມິຕຸ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ''ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອມ຺ຫາກໍ ກຸລວໍໂສ ຈ ອຸຈ຺ຉິຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຌນຌ຺ຈ ວິນ ສ຺ສິສ຺ສຕີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໓໙໓.

''ມາຕາວ ອກິຣູໂປສີ, ກຸເລ ຊາໂຕສິ ໂສຕ຺ຖິເຍ;

ນ ຕຸວໍ ອຣຫສີ ຕາຕ, ອກກ຺ຂໍ ກກ຺ຂເຍຕເວ''ຕີ.

ຕຕ຺ຖ , ມາຕາວາຕິ, ມາຕາວ, ຕຸວໍ ອກິຣູໂປ ອສີ, ໂສຕ຺ຖິເຍ ກຸເລ ຊາໂຕປີ ອສີ. ອກກ຺ຂໍ ກກ຺ຂເຍຕເວຕິ, ຕາຕ, ຕຸວໍ ອກກ຺ຂິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ກກ຺ຂຍິຕຸໍ ນ ອຣຫສີ.

ເອວລ຺ຈ ປ໌ນ ວຕ຺ວາ, ‘‘ຕາຕ, ວິຣມ, ສເຈ ນ ວິຣມສິ, ອຫໍ ຕໍ ອິໂຕ ເຄຫາ ນິກ຺ຂາເມສ຺ສາມິ, ຕວ ຣຢ຺ຊາ ປພ຺ພາຊນີຍກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ. ມາຕໂວ ‘‘ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ອຫໍ ສຸຣໍ ຊຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໖໙໔.

‘‘ຣສານໍ ອລ຺ລຕຣໍ ເອຕໍ, ກສ຺ມາ ມໍ ຕ຺ວໍ ນິວາຣເຍ;

ໂສຫໍ ຕຕ຺ຖ ຄມິສ຺ສາມິ, ຍຕ຺ຖ ລຈ຺ຈາມິ ເອທິສໍ.

໖໙໕.

‘‘ໂສວາຫໍ ນິປ຺ປຕິສ຺ສາມິ, ນເຕ ວຈ຺ຈາມິ ສນ຺ຕິເກ;

ຍສ຺ສ ເມ ທສ຺ສເນນ ຕ຺ວໍ, ນາກິນນ຺ທສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣສານນ຺ຕິ ໂລຕມ຺ພິລຕິຕ຺ຕກາກຍ຺ກຂາຣິກມຣຸຣກສາວສຽຂາຕານໍ ສຕ຺ຕນ຺ນໍ ຣສານໍ ອລ຺ລຕຣໍ ອຸຕ຺ຕມຣສເມຕໍ ມຊ຺ຊໍ ນາມ. ໂສວາຫນ຺ຕິ ໂສ ອຫໍ ເອວ. ນິປ຺ປຕິສ຺ສາມີຕິ ນິກ຺ຂມິສ຺ສາມິ.

ເອວລ຺ຈ ປ໌ນ ວຕ຺ວາ ‘‘ນາຫໍ ສຸຣາປານາ ວິຣມິສ຺ສາມິ, ຍໍ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ອາຫ. ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ‘‘ຕຍິ ອມ຺ເຫ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ເຕ ມຍມ຺ປິ ຕໍ ປຣິຈ຺ຈຊິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໖໙໖.

‘‘ອທ຺ຊາ ອລ຺ເລປິ ທາຍາເທ, ປຸຕ຺ເຕ ລຈ຺ຈາມ ມາຕລ;

ຕ຺ວລ຺ຈ ຊມ຺ມ ວິນສ຺ສສ຺ສຸ, ຍຕ຺ຖ ປຕ຺ຕໍ ນ ຕໍ ສຸເຕ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ຄຕໍ ຕໍ ‘‘ອສຸກຍ຺ຖາເນ ນາມ ວສຕິ’’ຕິ ນ ສຸໂຕມ, ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຈາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອຖ ນໍ ວິນິຈ຺ລຍໍ ເນຕ຺ວາ ອປຸຕ຺ຕກາວໍ ກຕ຺ວາ ນີຫຣາເປສີ. ໂສ ອປຣາກເຄ ນິປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ກປໂຕ ຊິຕ຺ຕປີໂລຕິກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ກປາລຫຕ຺ໂຖ ປີຕ຺ທາຍ ຈຣນ຺ໂຕ ອລ຺ລຕຣໍ ກຸຍ຺ຍໍ ນິສ຺ສາຍ ກາລມກາສີ. ອິທໍ ກາຣຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ ຣລ຺ໂລ ທສ຺ເສຕ຺ວາ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ອມ຺ຫາກໍ ວຈນໍ ນ ກຣິສ຺ສສິ, ປພ຺ພາຊນີຍກມ຺ມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໖໙໗.

‘‘ເອວເມວ ຕ຺ວໍ ຣາຊ, ທ຺ວິປ຺ທິນ຺ທ ສຸໂຕຫິ ເມ;

ປພ຺ພາເຊສ຺ສນ຺ຕິ ຕໍ ຣຢ຺ຊາ, ໂສຕ຺ຫໍ ມາຕລກໍ ຍຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທ຺ວິປ຺ທິນ຺ທາຕິ ທ຺ວິປທານໍ ອິນ຺ທ, ໂກ ມຫາຣາຊ, ເມ ມມ ວຈນໍ ສຸໂຕຫິ ຕ຺ວໍ, ເອວເມວ ໂສຕ຺ຫໍ ມາຕລກໍ ຍຖາ ຕໍ ກວນ຺ຕໍ ຣຢ຺ໂຕ ປພ຺ພາເຊສ຺ສນ຺ຕີ.

ເອວໍ ກາລຸອຫຕ຺ຖິນາ ອຸປ຺ມາຍ ອາຫຍາຍປິ ຣາຊາ ຕໂຕ ວິຣມິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອປຣມ຺ປິ ອຸທາຫຣຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ອາຫ –

໑໘໘.

''ສຸຊາໂຕ ນາມ ນາເມນ, ຠາວິຕຕ຺ຕານ ສາວໂກ;

ອຈ຺ຉຣໍ ກາມຍນ຺ໂຕວ, ນ ໂສ ຠຸຎ຺ຊິ ນ ໂສ ປິວິ.

໑໘໙.

''ກຸສຄ຺ເຄນຸທກມາທາຍ, ສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ມິເນ;

ເອວໍ ມານຸສກາ ກາມາ, ທິພ຺ພກາມານ ສນ຺ຕິເກ.

໑໙໐.

''ເອວເມວ ອຫໍ ກາຬ, ຠຸຕ຺ວາ ຠກ຺ຂໍ ຣສຸຕ຺ຕມໍ;

ອລທ຺ຘາ ມານຸສໍ ມໍສໍ, ມຎ຺ເຎ ຫິສ຺ສາມິ ຊີວິຕ''ນ຺ຕິ.

ວຕ຺ຖຸ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕສທິສເມວ.

ຕຕ຺ຖ ຠາວິຕຕ຺ຕານາຕິ ຠາວິຕຈິຕ຺ຕານໍ ເຕສໍ ປຎ຺ຈນ຺ນໍ ອິສິສຕານໍ. ອຈ຺ຉຣໍ ກາມຍນ຺ໂຕວາຕິ ໂສ ກິຣ ເຕສໍ ອິສີນໍ ມຫາຊມ຺ພຸເປສິຍາ ຂາທນກາເລ ອນາຄມນໍ ວິທິຕ຺ວາ ''ກິໍ ນຸ ໂຂ ກາຣຓາ ນ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ສເຈ ກຕ຺ຖຈິ ຄຕາ, ຊານິສ຺ສາມິ, ໂນ ເຈ, ອຖ ເນສໍ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມໍ ສຸຓິສ຺ສາມີ''ຕິ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິສິຄເຓ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຄຓເຊຏ຺ຐກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຘມ຺ມໍ ສຸຓນ຺ໂຕ ນິສິນ຺ໂນວ ສູຣິເຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄເຕ ອຸຍ຺ໂຍຊິຍມາໂນປິ ''ອຊ຺ຊ ອິເຘວ ວສິສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອິສິຄຓໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິ. ຣຕ຺ຕິຠາເຄ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ເທວຈ຺ຉຣາສງ຺ຆປຣິວຸໂຕ ສທ຺ຘິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຈາຣິກາຫິ ອິສິຄຓໍ ວນ຺ທິຕຸໍ ອາຄໂຕ, ສກລາຣາໂມ ເອໂກຠາໂສ ອໂຫສິ. ສຸຊາໂຕ ''ກິໍ ນຸ ໂຂ ເອຕ''ນ຺ຕິ ອຸຏ຺ຐາຍ ປຓ຺ຓສາລຉິທ຺ເທນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ສກ຺ກໍ ອິສິຄຓໍ ວນ຺ທິຕຸໍ ອາຄຕໍ ເທວຈ຺ຉຣາປຣິວຸຕໍ ທິສ຺ວາ ອຈ຺ຉຣານໍ ສຫ ທສ຺ສເນນ ຣາຄຣຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ. ສກ຺ໂກ ນິສີທິຕ຺ວາ ຘມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ສກຠວນເມວ ຄໂຕ. ກຸຏຸມ຺ພິໂກປິ ປຸນທິວເສ ອິສິຄຓໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ – ''ຠນ຺ເຕ, ໂກ ນາເມສ ຣຕ຺ຕິຠາເຄ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວນ຺ທນຕ຺ຖາຍ ອາຄໂຕ''ຕິ? ''ສກ຺ໂກ, ອາວຸໂສ''ຕິ. ''ຕໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນາ ກາ ນາເມຕາ''ຕິ? ''ເທວຈ຺ຉຣາ ນາເມຕາ''ຕິ. ໂສ ອິສິຄຓໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄຕກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ''ອຈ຺ຉຣໍ ເມ ເທຖ, ອຈ຺ຉຣໍ ເມ ເທຖາ''ຕິ ວິລປິ. ຎາຕກາ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ''ຠູຕາວິຏ຺ໂຐ ນຸ ໂຂ''ຕິ ອຈ຺ຉຣໍ ປຫຣີສຸ. ໂສ ''ນາຫໍ ເອຕໍ ອຈ຺ຉຣໍ ກເຖມິ, ເທວຈ຺ຉຣໍ ກເຖມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ''ອຍໍ ອຈ຺ຉຣາ''ຕິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ອານີຕໍ ຠຣິຍມ຺ປິ ຄຓິກມ຺ປິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ''ນາຍໍ ອຈ຺ຉຣາ, ຍກ຺ຂິນີ ເອສາ, ເທວຈ຺ຉຣໍ ເມ ເທຖາ''ຕິ ວິລປນ຺ໂຕ ນິຣາຫາໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາປຸຓິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

''ອຈ຺ຉຣໍ ກາມຍນ຺ໂຕວ, ນ ໂສ ຠຸຎ຺ຊິ ນ ໂສ ປິວິ''ຕິ.

ກຸສຄ຺ເຄນຸທກມາທາຍ, ສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ມິເນຕິ, ສມ຺ມ ກາຬຫຕ຺ຖິ, ໂຍ ກຸສຄ຺ເຄເນວ ອຸທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ''ເອຕ຺ຕກໍ ສິຍາ ມຫາສມຸທ຺ເທ ອຸທກ''ນ຺ຕິ ເຕນ ສທ຺ຘິ ອຸປມາຍ ມິເນຍ຺ຍ, ໂສ ເກວລໍ ມິເນຍ຺ເຍວ, ກຸສຄ຺ເຄ ປນ ອຸທກໍ ອຕິປຣິຕ຺ຕກເມວ. ຍຖາ ຕໍ, ເອວໍ ມານຸສກາ ກາມາ ທິພ຺ພກາມານໍ ສນ຺ຕິເກ, ຕສ຺ມາ ໂສ ສຸຊາໂຕ ອລ຺ລໍ ອິຕ຺ຖິໍ ນ ໂອໂລເກສິ, ອຈ຺ຉຣເມວ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ມໂຕ. ເອວເມວາຕິ ຍຖາ ໂສ ທິພ຺ພກາມໍ ອລຠນ຺ໂຕ ຊີວິຕໍ ຊຫິ, ເອວໍ ອຫມ຺ປິ ອຸຕ຺ຕມຣສໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ອລຠນ຺ໂຕ ຊີວິຕໍ ຊຫິສ຺ສາມີຕິ ວທຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກາລຸອຫຕ຺ຖິ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ຣສຄິທ຺ໂຘ, ສຄ຺ຄາເປ຺ສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ສກຊາຕິການໍ ມໍສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອາກາສຈຣາ ສຸວຕ຺ຕຫໍສາປິ ຕາວ ວິນຍ຺ຖາຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໓໒໑຺

‘‘ຍຖາປິ ເຕ ຉຕຣຍ຺ຖາ, ຫໍສາ ເວຫາຍສງ຺ຄມາ;

ອກຸຕ຺ຕປຣິໂພເຄນ, ສພ຺ເພ ອພ຺ພຕ຺ຖຕໍ ຄຕາ຺

໓໒໘຺

‘‘ເອວເມວ ຕຸວໍ ຣາຊ, ທ຺ວິປທິນ຺ທ ສຸໂຕາຫີ ເມ;

ອກກ຺ຂໍ ຣາຊ ກກ຺ເຂສິ, ຕສ຺ມາ ປພ຺ພາຊຍນ຺ຕິ ຕ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອກຸຕ຺ຕປຣິໂພເຄນາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສມານຊາຕິການໍ ປຣິໂພເຄນ຺ ອພ຺ພຕ຺ຖຕໍ ຄຕາຕິ ສພ຺ເພ ມຣຕເມວ ປຕ຺ຕາ຺ ອຕີເຕ ກິຣ ຈິຕ຺ຕກູເຘ ສຸວຕ຺ຕຄຸຫາຍໍ ນວຸຕິ ຫໍສສຫສ຺ສານິ ວສນ຺ຕິ຺ ເຕ ວສ຺ສິເກ ຈຕ຺ຕາໂຣ ມາເສ ນ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ, ສເຈ ນິກ຺ຂເມຍ຺ຍຸໍ, ອຸທກປຸຕ຺ເຕາຫີ ປຕ຺ເຕາຫີ ອຸປ຺ປຕິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ມຫາສມຸທ຺ເທເຍວ ປເຕຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ມາ ນ ຈ ນິກ຺ຂມນ຺ຕິ຺ ອຸປກຍ຺ເຖ ປນ ວສ຺ສ ກາເລ ຊາຕສ຺ສຣໂຕ ສຍໍຊາຕສາລິໂຍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຄຸຫໍ ປູເຣຕ຺ວາ ສາລີ ຂາທນ຺ຕາ ວສນ຺ຕິ຺ ເຕສໍ ປນ ຄຸຫໍ ປວິຍ຺ຖກາເລ ຄຸຫທ຺ວາເຣ ເອໂກ ຣຖຈກ຺ກປ຺ປມາໂຕ ອຸຕ຺ຕນາກິ ນາມ ມກ຺ກຍໂກ ເອເກກສ຺ມິ ມາເສ ເອເກກໍ ຊາລໍ ວິນນ຺ຉຕິ຺ ຕສ຺ສ ເອເກກໍ ສຸຕ຺ຕໍ ໂຄຣຊຊຸປ຺ປມາຕໍ ໂຫຕິ຺ ຫໍສາ ‘‘ຕໍ ຊາລໍ ກິນ຺ທິສ຺ສຕີ’’ຕິ ເອກສ຺ສ ຕຣຸຕຫໍສສ຺ສ ທ຺ເວ ໂກຍ຺ຖາເສ ເທນ຺ຕິ຺ ໂສ ວິຄເຕ ເທເວ ປຸຣໂຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ຊາລໍ ກິນ຺ທຕິ຺ ເຕນ ມຄ຺ເຄນ ເສສາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ຺ ອເຖກສ຺ມິ ກາເລ ປຄ຺ຈ ມາເສ ວສ຺ໂສ ວຸຍ຺ໂຖ ອໂຫສິ຺ ຫໍສາ ຂີຕໂຄຈຣາ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ກຕ຺ຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມຍໍ ຊີວນ຺ຕາ ອຕ຺ຑານິ ລກິສ຺ສາມາ’’ຕິ ປຖມໍ ອຕ຺ຑານິ ຂາທິສຸ, ຕໂຕ ໂປຕເກ, ຕໂຕ ຊິຕ຺ຕຫໍເສ຺ ປຄ຺ຈມາສຈ຺ຈເຍນ ວສ຺ສໍ ອປຄຕໍ຺ ມກ຺ກຍໂກ ປຄ຺ຈ ຊາລານິ ວິນນ຺ຉິ຺ ຫໍສາ ສກຊາຕິການໍ ມໍສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອປ຺ປຖາມາ ຊາຕາ຺ ທ຺ວິຄຸຕໂກຍ຺ຖາສລາກີ ຫໍສຕຣຸໂຕ ຊາເລ ປຫຣິຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ກິນ຺ທີ, ປຄ຺ຈມໍ ຉິນ຺ທິຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ, ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ຄີ຺ ອຖສ຺ສ ສີສໍ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມກ຺ກຍໂກ ໂລຫິຕໍ ປີວິ຺ ອຄ຺ໂຄປີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຊາລໍ ປຫຣິ, ໂສປີ ຕຕ຺ເຖວ ລຄ຺ຄີຕີ ເອວໍ ສພ຺ເພສໍ ມກ຺ກຍໂກ ໂລຫິຕໍ ປີວິ຺ ຕທາ ຉຕຣຍ຺ຖກຸລໍ ອຸຈ຺ຉິນ຺ນນ຺ຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ສພ຺ເພ ອພ຺ພຕ຺ຖຕໍຄ ຕາ’’ຕິ຺

ເອວເມວ ຕຸວນ຺ຕິ ຍຖາ ເອເຕ ຫໍສາ ອກກ຺ຂໍ ສກຊາຕິກມໍສໍ ຂາທິສຸ, ຕຖາ ຕ຺ວມ຺ປິ ຂາທສິ, ສກລນຄຣໍ ກຍປ຺ປຕ຺ຕໍ, ວິຣມ, ມຫາຣາຊາຕິ຺ ຕສ຺ມາ ປພ຺ພາຊຍນ຺ຕິ ຕນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ອກກ຺ຂໍ ສກຊາຕິກມໍສໍ ກກ຺ເຂສິ, ຕສ຺ມາ ອິເມ ນຄຣວາສິໂນ ຕໍ ຣຍ຺ຖາ ປພ຺ພາຊຍນ຺ຕິ຺

ຣາຊາ ອຄ຺ຄມ຺ປີ ອຸປມໍ ວຕ຺ຕຸກາໂມ ອໂຫສິ຺ ນາຄຣາ ປນ ອຸຍ຺ຖາຍ, ‘‘ສາມິ ເສນາປຕິ, ກີ ກໂຣສິ, ກີ ມນຸສ຺ສມໍສຂາທກໍ ໂຈຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ວິຈຣສິ, ສເຈ ນ ວິຣມິສ຺ສຕິ, ຣຍ຺ໂຖ ນໍ ປພ຺ພາເຊຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນາສ຺ສ ກເຖຕຸໍ ອທໍສ຺ຸ ຣາຊາ ພຫູນໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ກີໂຕ ປຸນ ວຕ຺ຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ຺ ປຸນປີ ນໍ ເສນາປຕິ ‘‘ກີ ມຫາຣາຊ ວິຣມິຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ, ອຸທາຫຸ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ນ ສກ຺ໂກມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ສພ຺ພໍ ໂອໂຣຘຄຕ຺ຈ ປຸຕ຺ຕທີຕໂຣ ຈ ສພ຺ພາລງ຺ການປຕິມຕ຺ຑິເຕ ປສ຺ເສ ຖເປຕ຺ວາ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ອິເມ ຄາຕິມຕ຺ຑເລ ເຈວ ອມຈ຺ຈຄຕ຺ຈ ຣຊ຺ຊສີຣິຄ຺ຈ ໂອໂລເກຫິ, ມາ ວິນສ຺ສິ, ວິຣມ ມນຸສ຺ສມໍສໂຕ’’ຕິ ອາຫ຺ ຣາຊາ ‘‘ນ ມຍ຺ຫໍ ເອເຕ ມນຸສ຺ສມໍສໂຕ ປີຍຕຣາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ອິມມ຺ຫາ ນຄຣາ ຈ ຣຍ຺ຖາ ຈ ນິກ຺ຂມຖາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ, ‘‘ກາລຸອຫຕ຺ຖິ, ນ ເມ ຣຊ຺ເຊນຕ຺ໂຖ, ນຄຣາ ນິກ຺ຂມາມິ, ເອກໍ ປນ ເມ ຂຄ຺ຄຄ຺ຈ ຣສກຄ຺ຈ ກາຊນຄ຺ຈ ເທຫີ’’ຕິ ອາຫ຺ ອຖສ຺ສ ຂຄ຺ຄຄ຺ຈ ມໍສປຈນກາຊນຄ຺ຈ ປຈ຺ຉິຄ຺ຈ ອຸກ຺ຂິປາເປຕ຺ວາ ຣສກຄ຺ຈ ທຕ຺ວາ ຣຍ຺ຖາ ປພ຺ພາຊນິຍກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ຸ

ໂສ ຂຄ຺ຄຄ຺ຈ ຣສກຄ຺ຈ ອາທາຍ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຣຄ຺ຄໍ ປວິສິຕ຺ວາ ເອກສ຺ມິ ນິຄ຺ໂຣຘມູເລ ວສນຍ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ

ວສນ຺ໂຕ ອຏວິມຄ຺ເຄ ຄຕ຺ວາ ມນຸສ຺ເສ ມາເຣຕ຺ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຣສກສ຺ສ ເທຕິຯ ໂສປິສ຺ສ ມໍສໍ ປຈິຕ຺ວາ ອຸປນາເມຕິຯ ເອວໍ ອຸໂຠປິ ຊີວນ຺ຕິຯ ມນຸສ຺ສຄຫຓກາເລ ‘‘ອຫໍ ອເຣ ມນຸສ຺ສໂຈໂຣ ໂປຣິສາໂທ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ປກ຺ຂນ຺ເຕ ໂກຈິ ສກຠາເວນ ສຓ຺ຐາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ສພ຺ເພ ຠູມິຍໍ ປຕນ຺ຕິຯ ເຕສຸ ຍໍ ອິຈ຺ຉຕິ, ຕໍ ອຸທ຺ຘໍປາທໍ ອໂຘສີສໍ ກຕ຺ວາ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຣສກສ຺ສ ເທຕິຯ ໂສ ເອກທິວສໍ ອຣຎ຺ເຎ ກຎ຺ຈິ ມນຸສ຺ສໍ ອລຠິຕ຺ວາ ອາຄໂຕ ຣສເກນ ‘‘ກິໍ ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ອຸທ຺ຘເນ ອຸກ຺ຂລິໍ ອາໂຣເປຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ມໍສໍ ກຫໍ, ເທວາ’’ຕິ? ‘‘ລຠິສ຺ສາມຫໍ ມໍສ’’ນ຺ຕິຯ ໂສ ‘‘ນຕ຺ຖິ ເມ ທານິ ຊີວິຕ’’ນ຺ຕິ ກມ຺ປມາໂນ ອຸທ຺ຘເນ ອຄ຺ຄິໍ ກຕ຺ວາ ອຸກ຺ຂລິໍ ອາໂຣເປສິຯ ອຖ ນໍ ໂປຣິສາໂທ ອສິນາ ມາເຣຕ຺ວາ ມໍສໍ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເອກໂກວ ຊາໂຕ ສຍເມວ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທຕິຯ ‘‘ໂປຣິສາໂທ ມຄ຺ເຄ ມຄ຺ຄປ຺ປຏິປນ຺ເນ ຫນຕີ’’ຕິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ປາກໂຏ ອໂຫສິຯ

ຕທາ ເອໂກ ສມ຺ປນ຺ນວິຠໂວ ພຣາຫ຺ມໂຓ ປຎ຺ຈຫິ ສກຏສເຕຫິ ໂວຫາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຸພ຺ພນ຺ຕໂຕ ອປຣນ຺ຕໍ ສຎ຺ຈຣຕິຯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ໂປຣິສາໂທ ນາມ ກິຣ ໂຈໂຣ ອປຣນ຺ຕມຄ຺ເຄ ມນຸສ຺ເສ ມາເຣສິ, ຘນໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ອຏວິໍ ອຕິກ຺ກມິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ໂສ ອຏວິມຸຂວາສີນໍ ມນຸສ຺ສານໍ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ມໍ ອຏວິໂຕ ອຕິກ຺ກາເມຖາ’’ຕິ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ມຄ຺ຄໍ ປຏິປຊ຺ຊິຯ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຈ ພຣາຫ຺ມໂຓ ສພ຺ພສກຏານິ ປຸຣໂຕ ກຕ຺ວາ ສຍໍ ນ຺ຫາຕານຸລິຕ຺ໂຕ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຏິມຓ຺ຑິໂຕ ເສຕໂຄຍຸຕ຺ເຕ ສຸຂຍານເກ ນິສິນ຺ໂນ ເຕຫິ ອຏວິວາສິກປຸຣິເສຫິ ປຣິວຸໂຕ ສພ຺ພປຈ຺ຉໂຕ ອຄມາສິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ໂປຣິສາໂທ ຣຸກ຺ຂໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ປຸຣິເສ ອຸປຘາເຣນ຺ໂຕ ເສສມນຸສ຺ເສສຸ ‘‘ກິໍ ອິເມສຸ ມຍາ ຂາທິຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖີ’’ຕິ ວິຄຕຈ຺ຉນ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ ພຣາຫ຺ມຓໍ ທິຏ຺ຐກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຕໍ ຂາທິຕຸກາມຕາຍ ປຄ຺ຆຣິຕເຂໂຬ ອໂຫສິຯ ໂສ ຕສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕໂນ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄເຕ ຣຸກ຺ຂໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ ‘‘ອຫໍ ອເຣ ໂປຣິສາໂທ’’ຕິ ນາມໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ສາເວຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄໍ ປຣິວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ວາລຸກາຍ ເຕສໍ ອກ຺ຂີນິ ປູເຣນ຺ໂຕ ວິຍ ປກ຺ຂນ຺ທິຯ ເອໂກປິ ຐາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພ ຠູມິຍໍ ອຸເຣນ ນິປຊ຺ຊິໍສຸຯ ໂສ ສຸຂຍານເກ ນິສິນ຺ນໍ ພຣາຫ຺ມຓໍ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ປິຏ຺ຐິຍໍ ອໂຘສີສກໍ ໂອລມ຺ເພຕ຺ວາ ສີສໍ ໂຄປ຺ຜເກຫິ ປຫຣນ຺ໂຕ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປາຍາສິຯ

ຕທາ ເຕ ປຸຣິສາ ອຸຏ຺ຐາຍ, ‘‘ໂຠ, ປຸຣິສາ ມຍໍ ພຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ກຫາປຓສຫສ຺ສໍ ຄຓ຺ຫິມ຺ຫາ, ໂກ ນາມ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຣິສກາໂຣ, ສກ຺ໂກນ຺ຕາ ວາ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ວາ ໂຖກໍ ອນຸພນ຺ຘາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອນຸພນ຺ຘິໍສຸຯ ໂປຣິສາໂທປິ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ກຎ຺ຈິ ອທິສ຺ວາ ສຓິກໍ ປາຍາສິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຖາມສມ຺ປນ຺ໂນ ເອໂກ ສູຣປຸຣິໂສ ເວເຄນ ຕໍ ປາປຸຓິຯ ໂສ ຕໍ ທິສ຺ວາ ເອກໍ ວຕິໍ ລງ຺ຆນ຺ໂຕ ຂທິຣຂາຓຸກໍ ອກ຺ກມິ, ຂາຓຸໂກ ປິຏ຺ຐິປາເທນ ນິກ຺ຂມິຯ ໂລຫິເຕນ ປຄ຺ຆຣນ຺ເຕນ ລງ຺ຆມາໂນ ຍາຕິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ທິສ຺ວາ, ‘‘ໂຠ, ມຍາ ເອສ ວິທ຺ໂຘ, ເກວລໍ ຕຸມ຺ເຫ ປຈ຺ຉໂຕ ເອຖ, ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ເຕ ທຸພ຺ພລກາຍໍ ຎຕ຺ວາ ຕໍ ອນຸພນ຺ຘິໍສຸຯ ໂສ ເຕຫິ ອນຸພທ຺ຘກາຍໍ ຎຕ຺ວາ ພຣາຫ຺ມຓໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ໂສຕ຺ຖິໍ ອກາສິຯ ອຖ ອຏວິວາສິກປຸຣິສາ ພຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ລທ຺ຘກາລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ‘‘ກິໍ ອມ຺ຫາກໍ ໂຈເຣນາ’’ຕິ ຕໂຕ ນິວຕ຺ຕິໍສຸຯ

ໂປຣິສາໂທປິ ອຕ຺ຕໂນ ນິໂຄ຺ຣຘມູລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາໂຣຫນ຺ຕຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ນິປນ຺ໂນ, ‘‘ອຍ຺ເຍ ຣຸກ຺ຂເທວເຕ, ສເຈ ເມ ສຕ຺ຕາຫພ຺ຠນ຺ຕເຣເຍວ ວຓໍ ຜາສຸກໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສສິ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ເອກສຕຂຕ຺ຕິຍານໍ ຄລໂລຫິເຕນ ຕວ ຂນ຺ຘໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ອນ຺ເຕຫິ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປຎ຺ຈມຘຸຣມໍເສນ ພລິກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຍາຈນໍ ກຣິຯ ຕສ຺ສ ອນ຺ນປານມໍສໍ ອລຠນ຺ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ສຸສ຺ສິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕສຕ຺ຕາເຫເຍວ ວໂຓ ຜາສຸໂກ ອໂຫສິຯ ໂສ ເທວຕານຸຠາເວນ ຕສ຺ສ ຜາສຸກຠາວໍ ສລ຺ລກ຺ເຂສິຯ ໂສ ກຕິປາຫໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ຂາທິຕ຺ວາ ພລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ພຫຸປ຺ກາຣາ ເມ ເທວຕາ, ອາຍາຈນາ ອສ຺ສາ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ໂສ ຂຄ຺ຄໍ ອາທາຍ ຣຸກ຺ຂມູລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ‘‘ຣາຊາໂນ ອາເນສ຺ສາມີ’’ຕິ ປາຍາສິຯ ອຖ ນໍ ປຸຣິມຠເວ ຍກ຺ຂກາເລ ເອກໂຕ ມນຸສ຺ສມໍສຂາທໂກ ສຫາຍກຍກ຺ໂຂ ອນຸວິຈຣນ຺ໂຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ມມ ອຕີຕຠເວ ສຫາໂຍ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ, ມໍ ສຎ຺ຊານາສີ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ນ ສຎ຺ຊານາມີ’’ຕິຯ ອຖສ຺ສ ປຸຣິມຠເວ ກຕກາຣຓໍ ກເຖສິຯ ໂສ ຕໍ ສຎ຺ຊານິຕ຺ວາ ປຏິສນ຺ຖາຣມກາສິຯ ‘‘ກຫໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕສີ’’ຕິ ປຸຏ຺ໂຐ ນິພ຺ພຕ຺ຕຏ຺ຐານຎ຺ຈ ຣຍ຺ຍາ ປພ຺ພາຊິຕກາຣຓຎ຺ຈ ອິທານິ ວສນຏ຺ຐານຎ຺ຈ ຂາຓຸນາ ວິທ຺ຘກາຣຓຎ຺ຈ ເທວຕາຍ ອາຍາຈນາໂມຈນຕ຺ຖໍ ຄມນກາຣຓຎ຺ຈ ສພ຺ພໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ຕຍາປິ ມເມຕໍ ກິຈ຺ຈໍ ນິຕ຺ຖຣິຕພ຺ພໍ, ອຸໂຠປິ ຄຈ຺ຉາມ, ສມ຺ມາ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ສມ຺ມ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາຫໍ, ເອກໍ ປນ ເມ ກມ຺ມໍ ອຕ຺ຖິ, ອຫໍ ໂຂ ປນ ອນຄ຺ຆໍ ປທລກ຺ຂຓໍ ນາມ ເອກໍ ມນ຺ຕໍ ຊານາມິ, ໂສ ພລຎ຺ຈ ຊວຎ຺ຈ ເຕຊຎ຺ຈ ກໂຣຕິ, ຕໍ ມນ຺ຕໍ ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ຍກ຺ໂຂປິສ຺ສ ຕໍ ທຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິຯ

ໂປຣິສາໂທ ມນ຺ຕໍ ອຸຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວາຕຊໂວ ອຕິສູໂຣ ອໂຫສິຯ ໂສ ສຕ຺ຕາຫພ຺ຠນ຺ຕເຣເຍວ ເອກສຕຣາຊາໂນ ອຸຍ຺ຍານາທີນິ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ວາຕເວເຄນ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ອເຣ ມນຸສ຺ສໂຈໂຣ ໂປຣິສາໂທ’’ຕິ ນາມໍ ສາເວຕ຺ວາ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ນທນ຺ໂຕ ກາຍປ຺ປຕ຺ເຕ ກຕ຺ວາ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ອໂຘສີສເກ ກຕ຺ວາ ປຓ຺ຫິຍາ ສີສໍ ປຫຣນ຺ໂຕ ວາຕເວເຄນ ເນຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖຕເລສຸ

ຉິຫ຺ຫານິ ກຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊຸຍາ ອາວຸນິຕ຺ວາ ນິຄ຺ໂຣຘຣຸກ຺ເຂ ໂອລມ຺ເພສິ ອຄ຺ຄປາທງ຺ຄຸລີຫິ ຠູມິຍໍ ຜຸສມານາທີ. ເຕ ສພ຺ເພ ຣາຊາໂນ ວາເຕ ປຫຣນ຺ເຕ ມິລາຕກຸຣຓ຺ຑກທາມານິ ວິຍ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕາ ໂອລມ຺ພິສຸ. “ສຸຕໂສໂມ ປນ ເມ ປິຏ຺ຐິອາຈຣິໂຍ ໂຫຕິ, ສເຈ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ, ສກລຊມ຺ພຸທີໂປ ຕຸຈ຺ໂຉ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ຕໍ ນ ເນສິ. ໂສ “ພລິກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຄ຺ຄິ ກຕ຺ວາ ສູເລ ຕຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນິສີທິ. ຣຸກ຺ຂເທວຕາ ຕໍ ກິຣິຍໍ ທິສ຺ວາ “ມຍ຺ຫໍ ກິເຣສ ພລິກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ວຕ຺ຕມ຺ປິສ຺ສ ມຍາ ກິຍ຺ຈິ ຜາສຸກໍ ກາຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອິທານິ ອິເມສໍ ມຫາວິນາສໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ກິ ນຸ ໂຂ ກຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ອຫໍ ເອຕໍ ວາເຣຕຸໍ ນ ສກ຺ຂິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາ ນໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ກເຖຕ຺ວາ “ນິວາເຣຖ ນ”ນ຺ຕິ ອາຫ. ເຕຫິປິ “ນ ມຍໍ ໂປຣິສາທສ຺ສ ກມ຺ມໍ ນິວາເຣຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສາມາ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ໂກ ສກ຺ຂິສ຺ສຕີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ສກ຺ໂກ, ເທວຣາຊາ”ຕິ ສຸຕ຺ວາ ສກ຺ກໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ກເຖຕ຺ວາ “ນິວາເຣຖ ນ”ນ຺ຕິ ອາຫ. ໂສປິ “ນາຫໍ ສກ຺ໂກມິ ນິວາເຣຕຸໍ, ສມຕ຺ຖໍ ປນ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ໂກ ນາໂມ”ຕິ ວຸຕ຺ເຕ “ສເທວເກ ໂລເກ ອຍ຺ໂຍ ນຕ຺ຖິ, ກຸຣຸຣຏ຺ເຐ ປນ ອິນ຺ທປຕ຺ຖນຄເຣ ໂກຣພ຺ຍຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ສຸຕໂສໂມ ນາມ ຕໍ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກຕ຺ວາ ທເມສ຺ສຕິ, ຣາຊູນຍ຺ຈ ຊີວິຕໍ ທສ຺ສຕິ, ຕຍ຺ຈ ມນຸສ຺ສມໍສາ ໂອຣມາເປສ຺ສຕິ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ອມຕໍ ວິຍ ຘມ຺ມໍ ອຠິສິຍ຺ຈິສ຺ສຕິ, ສເຈປິ ຣາຊູນໍ ຊີວິຕໍ ທາຕຸກາໂມ, ‘ສຸຕໂສມໍ ອາເນຕ຺ວາ ພລິກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ’ຕິ ວເທຫີ”ຕິ ອາຫ.

ສາ “ສາຘູ”ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕເວເສນ ຕສ຺ສ ອວິທູເຣ ປາຍາສິ. ໂສ ປທສທ຺ເທນ “ຣາຊາ ນຸ ໂຂ ໂກຈິ ປລາໂຕ ຠວິສ຺ສຕີ”ຕິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ “ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ຂຕ຺ຕິຍາວ, ອິມໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກສຕໍ ປູເຣຕ຺ວາ ພລິກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ”ຕິ ອຸຏ຺ຐາຍ ອສິຫຕ຺ໂຖ ອນຸພນ຺ຘິ, ຕິໂຍຊນໍ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາປິ ຕໍ ປາປຸຓິຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ຄຕ຺ເຕຫິ ເສທາ ມຸຈ຺ຈິສຸ. ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ – “ອຫໍ ປຸພ຺ເພ ຫຕ຺ຖິມ຺ປິ ອສ຺ສມ຺ປິ ຣຖມ຺ປິ ຘາວນ຺ຕໍ ອນຸພນ຺ຘິຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາມິ, ອຊ຺ຊ ອິມໍ ປພ຺ພຊິຕໍ ສກາຍ ຄຕິຍາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ສພ຺ພຖາເມນ ຘາວນ຺ໂຕປິ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ, ກິ ນຸ ໂຂ ກາຣຓ”ນ຺ຕິ. ຕໂຕ ໂສ “ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ວຈນກຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ‘ຕິຏ຺ຐາ’ຕິ ນໍ ວຕ຺ວາ ຐິຕໍ ຄເຫສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ຕິຏ຺ຐ, ສມຓາ”ຕິ ອາຫ. “ອຫໍ ຕາວ ຐິໂຕ, ຕ຺ວໍ ປນ ຘາວິຕຸໍ ວາຍາມມກາສີ”ຕິ. ອຖ ນໍ, ‘ໂຠ, ປພ຺ພຊິຕາ ນາມ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ອລິກໍ ນ ຠຓນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ປນ ມຸສາວາທໍ ກເຖສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖ ມາຫ –

໓໒໓.

“ຕິຏ຺ຐາຫີຕິ ມຍາ ວຸຕ຺ໂຕ, ໂສ ຕ຺ວໍ ຄຈ຺ຉສິ ປມ຺ມຸໂຂ;

ອຏ຺ຐິໂຕ ຕ຺ວໍ ຐິໂຕມ຺ຫີຕິ, ລປສິ ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນິ;

ອິທໍ ເຕ ສມຓາຍຸຕ຺ຕໍ, ອສິຍ຺ຈ ເມ ມຍ຺ຍສິ ກງ຺ກປຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ສມຓ, ຕິຏ຺ຐາຫີ ອິຕິ ວຈນໍ ມຍາ ວຸຕ຺ໂຕ ໂສ ຕ຺ວໍ ປມ຺ມຸໂຂ ປຣມ຺ມຸໂຂ ຫຸຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉສິ, ພ຺ຣຫ຺ມຈາຣິນິ ອຏ຺ຐິໂຕ ສມາໂນ ຕ຺ວໍ ຐິໂຕ ອມ຺ຫິ ອິຕິ ລປສິ, ອສິຍ຺ຈ ເມ ກງ຺ກປຕ຺ຕໍ ມຍ຺ຍສີຕິ.

ຕໂຕ ເທວຕາ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໓໒໔.

“ຐິໂຕຫມສ຺ມິ ສຘມ຺ເມສຸ ຣາຊ, ນ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ປຣິວຕ຺ຕຍາມິ;

ໂຈຣຍ຺ຈ ໂລເກ ອຐິຕໍ ວທນ຺ຕິ;

ອາປາຍິກໍ ເນຣຍິກໍ ອິໂຕ ຈຸຕໍ.

໓໒໕.

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ສທ຺ທຫາສິ ຣາຊ, ສຸຕໍ ຄຓ຺ຫາຫິ ຂຕ຺ຕິຍ;

ເຕນ ຍຎ຺ຎໍ ຍຊິຕ຺ວານ, ເອວໍ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຌມ຺ເມສູຕິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ສເກສຸ ທສສຸ ກຸສລກມ຺ມປຖສຌມ຺ເມສຸ ຐິໂຕ ອສ຺ມິ ຠວາມິຯ ນ ນາມໂຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ທຫຣກາເລ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ປິຕຣິ ກາລກເຕ ພາຣາຓສີ ຣຊ຺ຊໍ ລຠິຕ຺ວາ ພາຣາຓສີຣາຊາ ຊາໂຕ, ຕໍ ນາມໍ ຊຫິຕ຺ວາ ໂປຣິສາໂທ ຫຸຕ຺ວາ ອິທານິ ກມ຺ມາສປາໂທ ຊາໂຕ, ຂຕ຺ຕິຍກຸເລ ຊາໂຕປິ ອຠກ຺ຂໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ຍສ຺ມາ ຠກ຺ເຂສິ, ຕສ຺ມາ ອຕ຺ຕໂນ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ຍຖາ ປຣິວຕ຺ເຕສິ, ຕຖາ ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ ນ ປຣິວຕ຺ຕຍາມິຯ ໂຈຣສ຺ຈາຕິ ໂລເກ ໂຈຣສ຺ຈ ທສກຸສລກມ຺ມປເຖສຸ ອຄິຕໍ ນາມ ວທນ຺ຕິຯ ອິໂຕ ຈຸຕນ຺ຕິ ອິໂຕ ຈຸຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອປາເຍ ນິຣເຍ ປຕິຏ຺ຐິຕໍຯ ຂຕ຺ຕິຍ, ຠູມິປາລ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ມມ ວຈນໍ ສເຈ ສທ຺ທຫາສິ, ສຸຕໂສມໍ ຄຓ຺ຫາຫິ, ເຕນ ສຸຕໂສເມນ ຍຎ຺ຎໍ ຍຊິຕ຺ວານ ເອວໍ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສິຯ ໂຠ, ໂປຣິສາທ ມຸສາວາທີ ຕຍາ ມຍ຺ຫໍ ‘‘ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣາຊາໂນ ອາເນຕ຺ວາ ພລິກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປຏິສ຺ສຸຕໍ, ອິທານິ ເຍ ວາ ເຕ ວາ ທຸພ຺ພລຣາຊາໂນ ອາເນສິ, ຊມ຺ພຸທີປຕເລ ເຊຏ຺ຐກໍ ສຸຕໂສມຣາຊານໍ ສເຈ ຕ຺ວໍ ນ ອາເນສ຺ສສິ, ວຈນໍ ເຕ ມຸສາ ນາມ ໂຫຕິ, ຕສ຺ມາ ສຸຕໂສມໍ ຄຓ຺ຫາຫີຕິຯ

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ເທວຕາ ປພ຺ພຊິຕເວສໍ ອນ຺ຕຣຘາເປຕ຺ວາ ສເກນ ວຓ຺ເຓນ ອາກາເສ ຕຣຸຓສູຣິໂຍ ວິຍ ຊລມານາ ອຏ຺ຐາສິຯ ໂສ ຕສ຺ສາ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຣູປຎ຺ຈ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ກາສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ອາຫຯ ອິມສ຺ມິ ‘‘ຣຸກ຺ເຂ ນິພ຺ພຕ຺ຕເທວຕາ’’ຕິຯ ໂສ ‘‘ທິຏ຺ຐາ ເມ ອຕ຺ຕໂນ, ເທວຕາ’’ຕິ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ, ‘‘ສາມິ ເທວຣາຊ, ມາ ສຸຕໂສມສ຺ສ ກາຣຓາ ຈິນ຺ຕຍິ, ອຕ຺ຕໂນ ຣຸກ຺ຂໍ ປວິສາ’’ຕິ ອາຫຯ ເທວຕາ ຕສ຺ສ ປສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ຣຸກ຺ຂໍ ປາວິສິຯ ຕສ຺ມິ ຂເຓ ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ, ຈນ຺ໂທ ອຸຄ຺ຄໂຕຯ ໂປຣິສາໂທ ເວທງ຺ຄກຸສໂລ ນກ຺ຂຕ຺ຕຈາຣໍ ຊານາຕິຯ ໂສ ນຠໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ‘‘ສ຺ເວ ປຸສ຺ສນກ຺ຂຕ຺ຕໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ສຸຕໂສໂມ ນ຺ຫາຍິຕຸໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມິ, ອາຣກ຺ໂຂ ປນສ຺ສ ມຫາ ຠວິສ຺ສຕິ, ສມນ຺ຕາ ຕິໂຍຊນໍ ສກລນຄຣວາສິໂນ ຣກ຺ຂນ຺ຕາ ຈຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ອສໍວິທິເຕ ອາຣກ຺ເຂ ປຖມຍາເມເຍວ ມິຄາຊິນໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມງ຺ຄລໂປກ຺ຂຣຓີ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຐສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຓີ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປທຸມປຕ຺ເຕນ ສີສໍ ປຏິຈ຺ຉາເທຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສິຯ ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ມຈ຺ຉກຈ຺ຉປາຫໂຍ ໂອສກ຺ກິຕ຺ວາ ອຸທກປຣິຍນ຺ເຕ ວຄ຺ຄວຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣີສຸຯ

ກຸໂຕ ປນ ລທ຺ໂຘຍໍ ເຕໂຊຕິ? ປຸພ຺ພໂຍຄວເສນຯ ໂສ ຫິ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ກາເລ ຊິຣສລາກຠຕ຺ຕໍ ປຏ຺ຐເປສິ, ເຕນ ມຫາຖາໂມ ອໂຫສິຯ ອຄ຺ຄິສາລຎ຺ຈ ກາເຣຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆສ຺ສ ສີຕວິໂນທນຕ຺ຖໍ ອຄ຺ຄິຎ຺ຈ ທາຣູນິ ຈ ທາຣຸຈ຺ເຉທນວາສິຎ຺ຈ ຜຣສຸຎ຺ຈ ອທາສິ, ເຕນ ເຕຊວາ ອໂຫສິຯ

ເອວໍ ຕສ຺ມິ ອນ຺ໂຕອຸຍ຺ຍານໍ ຄເຕເຍວ ພລວປຈ຺ຈູສສມເຍ ສມນ຺ຕາ ຕິໂຍຊນໍ ອາຣກ຺ຂໍ ຄຓ຺ຫີສຸຯ ຣາຊາປິ ປາໂຕວ ຠຸຕ຺ຕປາຕຣາໂສ ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘວຣຄໂຕ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ປຣິວຸໂຕ ນຄຣໂຕ ນິກ຺ຂມິຯ ຕທາ ຕກ຺ກສິລໂຕ ນນ຺ໂທ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຈຕສ຺ໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາໂຍ ອາທາຍ ວີສຕິໂຍຊນສຕໍ ມຄ຺ຄໍ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕໍ ນຄຣໍ ປຕ຺ວາ ທ຺ວາຣຄາເມ ວສິຕ຺ວາ ສູຣິເຍ ອຸຄ຺ຄເຕ ນຄຣໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ປາຈີນທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ຊຍາເປສິຯ ຣາຊາ ທິສາຈກ຺ຂຸໂກ ຫຸຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອຸນ຺ນຕປ຺ປເທເສ ຐິຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖໍ ທິສ຺ວາ ຫຕ຺ຖິນາ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ –

໑໔໙ຯ

‘‘ກິສ຺ມີ ນຸ ຣຏ຺ເຐ ຕວ ຊາຕິຠູມິ, ອຖ ເກນ ອຕ຺ເຖນ ອິຘານຸປ຺ປຕ຺ໂຕ;

ອກ຺ຂາຫິ ເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ກິມິຈ຺ຉສີ ເທມິ ຕຍຊ຺ຊ ປຕ຺ຖິຕ’’ນ຺ຕິຯ

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ໂຠ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຕວ ຊາຕິຠູມິ ກິສ຺ມີ ຣຏ຺ເຐ ອຕ຺ຖິ ນຸ, ເກນ ອຕ຺ເຖນ ປໂຍຊເນນ ເຫຕຸຠູເຕນ ອິຘ ອິມສ຺ມິ ນຄເຣ

ອນຸປຸ໌ປຕ຺ໂຕ, ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ມຍາ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ໂສ ຕ຺ວໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ເອຕໍ ປໂຍຊນໍ ເມ ມຍ຺ຫໍ ອກ຺ຂາຫີ ກເຖຫີ, ຕຍາ ປຕ຺ຖິຕວຕ຺ຖໍ ເຕ ຕຸຍ຺ຫໍ ອຊ຺ຊ ອິທານິ ທທາມິ, ກື ວຕ຺ຖໍ ອິຈ຺ຉສີຕິ໚

ອຖ ນໍ ໂສ ຄາຖມາຫ –

໖໙ຄ໚

“ຄາຖາ ຈຕສ຺ໂສ ຣຣຕິມຫິສ຺ສຣ, ສ຺ຄມ຺ກິຣຕ຺ຖາ ວຣສາຄຣູປ໌ມາ;

ຕເວວ ອຕ຺ຖາຍ ອິຣາຄໂຕສ຺ມິ, ສ຺ໂຓຫິ ຄາຖາ ປຣມຕ຺ຖສໍຫິຕາ”ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຣຣຕິມຫິສ຺ສຣາຕິ ກູມິປາລ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ກີ ກູຕາ?໚ ສ຺ຄມ຺ກິຣຕ຺ຖາ ວຣສາຄຣູປ໌ມາ, ຕເວວ ຕວ ເອວ ອຕ຺ຖາຍ ອິຣ ຄານໍ ອນຸປຸ໌ປຕ຺ໂຕ ອສ຺ມິ ກວາມິ໚ ສ຺ໂຓຫີຕິ ກສ຺ສປທສພເລນ ເທສິຕາ ປຣມຕ຺ຖສໍຫິຕາ ອິມາ ສຕາຣຫາ ຄາຖາໂຍ ສ຺ໂຓຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ໚

ອິຕິ ວຕ຺ວາ, “ມຫາຣາຊ, ອິມາ ກສ຺ສປທສພເລນ ເທສິຕາ ຈຕສ຺ໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາໂຍ ‘ຕຸມ຺ເຫ ສ຺ຕວິຕ຺ຕກາ’ຕິ ສ຺ຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເທເສຕຸໍ ອາຄໂຕມ຺ຫີ”ຕິ ອາຫ໚ ຣາຊາ ຕຸຍ຺ຖມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ, “ອາຈຣິຍ , ສຸຍ຺ຖ ເຕ ອາຄຕໍ, ມຍາ ປນ ນິວຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ສກ຺ກາ, ອຊ຺ຊ ຍຸສ຺ສນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍເຄນ ສີສໍ ນ຺ຫາຍິຕຸໍ ອາຄໂຕມ຺ຫີ, ອຫໍ ປຸນທິວເສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂສສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ມາ ອຸກ຺ກຕ຺ກິ”ຕິ ວຕ຺ວາ “ຄຈ຺ຉຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອສ຺ກເຄເຫ ສຍນໍ ປລ຺ລາເປຕ຺ວາ ຆາສຈ຺ຉາທນໍ ສໍວິທຫຖາ”ຕິ ອມຈ຺ເຈ ອາຓາເປຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍານໍ ປາວິສີ໚ ຕໍ ອຍ຺ຖາຣສຫຕ຺ເຖນ ປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ອໂຫສີ໚ ຕໍ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສງຆຍ຺ເຍນ຺ຕາ ສມນ຺ຕາ ຫຕ຺ຖິໂນ ປຣິກ຺ຂິປິສ຺ຸ, ຕໂຕ ອສ຺ສາ, ຕໂຕ ຣຖາ, ຕໂຕ ຣນ຺ຄຄຫາ, ຕໂຕ ປຕ຺ຕີຕິ, ສງຂຸກິຕມຫາສມ຺ທ຺ໂທ ວິຍ ອຸນ຺ນາເທນ຺ໂຕ ພລກາໂຍ ອໂຫສີ໚ ອຖ ຣາຊາ ໂອລຸອາຣິການິ ອາກຣຓານິ ໂອມຸລ຺ຈິຕ຺ວາ ມສ຺ສຸກມ຺ມໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອຸພ຺ພຍ຺ຜິຕສຣີໂຣ ໂປ໌ກ຺ຂຣຕິຍາ ອນ຺ໂຕ ຣາຊວິກເວນ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ອຸທກຄ຺ຄຫຓສາຍເກນ ນິວາເສຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາສີ໚ ອຖສ຺ສ ທຸສ຺ສຄນ຺ຣມາລາລງກາເຣ ອຸປ໌ນຍີສ຺ຸ໚ ໂປ໌ຣິສາໂທ ຈິນ຺ເຕສີ – “ຣາຊາ ອລງກຕກາເລ ກາຣິໂກ ກວິສ຺ສຕິ, ສລ຺ລຫຸກກາເລເຍວ ນໍ ຄຕ຺ຫີສ຺ສາມີ”ຕິ໚ ໂສ ນທນ຺ໂຕ ວຄ຺ຄນ຺ໂຕ ອຸທເກ ມຈ຺ຉໍ ອາລຸລຸເອນ຺ໂຕ ວິຊ຺ຊຸລຕາ ວິຍ ມຕ຺ຖເກ ຂຄ຺ຄໍ ປຣິພ຺ກເມນ຺ໂຕ “ອຫໍ ອເຣ ມນຸສ຺ສໂຈໂຣ ໂປ໌ຣິສາໂທ”ຕິ ນາມໍ ສາເວຕ຺ວາ ອງຄຸລີ ນລາເຜ ຖເປຕ຺ວາ ອຸທກາ ອຸຕ຺ຕຣິ໚ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສ຺ຕ຺ວາວ ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ຫຕ຺ຖິຫີ, ອສ຺ສາໂຣຫາ ອສ຺ເສຫີ, ຣຖາໂຣຫາ ຣເຖຫີ ກສ຺ສີສ຺ຸ໚ ພລກາໂຍ ຄຫິຕຄຫິຕານິ ອາວຸຣານິ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ອຸເຣນ ກູມິຍໍ ນິປ໌ຊ຺ຊິ໚

ໂປ໌ຣິສາໂທ ສ຺ຕໂສມໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄຕ຺ຫີ, ເສສຣາຊາໂນ ປາເທ ຄເຫຕ຺ວາ ອໂຣສີສເກ ກຕ຺ວາ ປຕ຺ຫີຍາ ສີສໍ ປຫຣນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉຕີ໚ ໂພຣິສຕ຺ຕໍ ປນ ອຸປ໌ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອນໂຕ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຂນ຺ເຣ ນິສີທາເປສີ໚ ໂສ “ທວາເຣນ ຄມນໍ ປປ໌ລ຺ໂຈ ກວິສ຺ສຕີ”ຕິ ສມ຺ມຸຂຍ຺ຖາເນເຍວ ອຍ຺ຖາຣສຫຕ຺ຖໍ ປາກາຣໍ ລງຆິຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ຄລິຕມທມຕ຺ຕວາຣຓກຸມ຺ເກ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປພ຺ພຕກູຍານິ ປາເຕນ຺ໂຕ ວິຍ ວາຕຊວານໍ ອສ຺ສຕຣານໍ ປີຍ຺ເຖ ອກ຺ກມນ຺ໂຕ ປາເຕຕ຺ວາ ຣຖຣຸຣຣຖສີເສສຸ ອກ຺ກມິຕ຺ວາ ກມິກໍ ກມນ຺ໂຕ ວິຍ ນິລຜລການິ ນິຄ຺ໂຣຣປຕ຺ຕານິ ມທ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍ ເອກເວເຄເນວ ຕິໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ອຕ຺ຖິ ນຸ ໂຂ ໂກຈິ ສ຺ຕໂສມສ຺ສຕ຺ຖາຍ ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ”ຕິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກລ຺ຈິ ອທິຕ຺ວາ ສຕິກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສ຺ຕໂສມສ຺ສ ເກເສຫິ ອຸທກພິນ຺ທູນິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸເຣ ປຕິຕານິ ທິສ຺ວາ “ມຣຓສ຺ສ ອກາຍນ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສ຺ຕໂສໂມປີ ມຣຓກເຍນ ໂຣທຕິ ມລ຺ເລ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໖໙໗໚

“ນ ເວ ຣຸທນ຺ຕິ ມຕິມນ຺ໂຕ ສປ໌ລ຺ລາ, ພຫຸສ຺ສຸຕາ ເຍ ພຫຸຖານຈິນ຺ຕິໂນ;

ທີປ໌ລ຺ຫີ ເອຕໍ ປຣມໍ ນຣານໍ, ຍໍ ປຕ຺ຫີຕາ ໂສກນຸທາ ກວນ຺ຕີ໚

ໂຝລລ຺ໆ

‘‘ອຕ຺ຕານໍ ໝາຕີ ອຸທາຫຸ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ, ຊຄ຺ຄໍ ຊນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ;

ກິເມວ ຕ຺ວໍ ສຸຕໂສມານຸຕປ຺ເປ, ໂກຣພ຺ຍເສຏ຺ຊ ວຈນໍ ສຸໂຕຳມ ເຕຕ’’ນ຺ຕິໆ

ຕຕ຺ຖ, ໂກ ສຸຕໂສມ ມຫາຣາຊ, ເຍ ປຕ຺ຫິຕາ ກີ ກູຕາ? ມຕິມນ຺ໂຕ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖໍ ກາຣຕາກາຣຕໍ ຊານນປ຺ຄ຺ຄາຍ ສມນ຺ນາຄ ຕາ, ສປ຺ປ຺ຄ຺ຄາ ວິຈຣຕປ຺ຄ຺ຄາຍ ສມນ຺ນາຄຕາ, ພຫຸສ຺ສຸຕາ ພຫຸສ຺ສຸຕຊຣາ ພຫຸຍ຺ຄານຈິນ຺ຕິໂນ ພຫຸກາຣຕຈິນ຺ຕນສີລາ, ເຕ ປຕ຺ຫິຕາ ມຣຕາກເຍ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ສຕິ ກີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ເວ ເອກນ຺ເຕນ ນ ຣຸທນ຺ຕິ ນ ປຣິເທວນ຺ຕິໆ ທີປ໌ ທີຕິ, ໂກ ສຸຕໂສມ ມຫາ ຣາຊ ທີ ກສ຺ມາ ປນ ວທາມິ, ມຫາສມຸທ຺ເທ ກິນ຺ນນາວານໍ ວາຕິຊການໍ ຊນານໍ ປຕິຍ຺ຄາກູຕໍ ມຫາທີປ໌ ອິວ, ເອວມ຺ປີ ຕຖາ ເອ ຕໍ ປຕ຺ຫິຕໍ ອປ຺ປພິສຣຕານໍ ນຣານໍ ປຣມໍໆ ຍໍ ເຍນ ກາຣເຕນ ເຍ ປຕ຺ຫິຕາ ໂສກິນໍ ຊນານໍ ໂສກນຸທາ ກວນ຺ຕິ, ໂກ ສຸຕໂສມ ມຫາຣາຊ, ຕ຺ວໍ ມຣຕາກເຍນ ປຣິເທວີຕິ ມຄ຺ເຄ ມຄ຺ຄາມິໆ ອຕ຺ຕານນ຺ຕິ, ໂກ ສຸຕໂສມ ມຫາຣາຊ, ອຕ຺ຕເຫຕຸ ອຸທາຫຸ ໝາຕິເຫຕຸ ປຸຕ຺ຕທາຣເຫຕຸ ອຸທາຫຸ ຊຄ຺ຄຊນຣຊຕຊາຕຣູປເຫຕຸ ກິເມວ ຕ຺ວໍ ກິເມວ ຊມ຺ມຊາຕໍ ຕ຺ວໍ ອນຸຕປ຺ເປ ອນຸຕປ຺ເປຍ຺ຍາສິໆ ໂກຣພ຺ຍເສຏ຺ຊ ກຸຣຸຣຍ຺ຄວາສີນໍ ເສຏ຺ຊ ອຸຕ຺ຕມ, ໂກ ມຫາຣາຊ, ເອຕໍ ຕວ ວຈນໍ ສຸໂຕຳມາຕິໆ

ສຸຕໂສໂມ ອາຫ –

໔໐໐ໆ

‘‘ເນວາຫມຕ຺ຕານມນຸຕ຺ຖຸນາມິ, ນ ປຸຕ຺ຕທາຣໍ ນ ຊນໍ ນ ຣຏ຺ຊໍ;

ສຕຄ຺ຈ ຊມ຺ໂມ ຈຣິໂຕ ປຸຣາໂຕ, ຕໍ ສງ຺ຄຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສານຸຕປ຺ເປໆ

໔໐໑ໆ

‘‘ກໂຕ ມຍາ ສງ຺ຄໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ, ຣຏ຺ເຊ ສເກ ອິສ຺ສຣິເຍ ຝິເຕນ;

ຕໍ ສງ຺ຄຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສປ຺ປທາຍ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີ ປຸນຣາວຊິສ຺ສ’’ນ຺ຕິໆ

ຕຕ຺ຖ ເນວາຫມຕ຺ຕານມນຸຕ຺ຖຸນາມີຕິ ອຫໍ ຕາວ ອຕ຺ຕຕ຺ຖາຍ ເນວ ໂຣທາມິ ນ ໂສຈາມິ, ອິເມສມ຺ປີ ປຸຕ຺ຕາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ນ ໂຣທາມິ ນ ໂສຈາມິ, ອປີຈ ໂຂ ປນ ສຕໍ ປຕ຺ຫິຕານໍ ຈຣິໂຕ ປຸຣາຕຊມ຺ໂມ ອຕ຺ຖິ, ຍໍ ສງ຺ຄຣໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຈາ ອນຸຕປ຺ປນ຺ນໍ ນາມ, ຕໍ ສງ຺ຄຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອຫໍ ອນຸໂສຈາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ ໆ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີຕິ ສຈ຺ຈໍ ອນຸຣກ຺ຂນ຺ໂຕໆ ໂສ ທີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຕກ຺ກສິລໂຕ ກສ຺ສປທສພເລນ ເທສິຕາ ຈຕສ຺ໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາໂຍ ອາທາຍ ອາຄໂຕ, ຕສ຺ສາຫໍ ອາຄນ຺ຕຸກວຕ຺ຕໍ ກາເຣຕ຺ວາ ‘‘ນ຺ຫຕ຺ວາ ອາຄໂຕ ສຸຕິສ຺ສາມິ, ຍາວ ມມາຄມນາ ອາຄເມທີ’’ຕິ ສງ຺ຄຣໍ ກຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ຕ຺ວໍ ຕາ ຄາຖາໂຍ ໂສຕຸໍ ອທຕ຺ວາວ ມໍ ຄຕ຺ທີໆ ສເຈ ມໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສິ, ຕໍ ຊມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີ ປຸນຣາວຊິສ຺ສາມີຕິ ວທຕິໆ

ອຖ ນໍ ໂປຣິສາໂທ ອາຫ –

໔໐໑ໆ

‘‘ເນວາຫເມຕໍ ອກິສທ຺ທຫາມິ, ສຸຂີ ນໂຣ ມຈ຺ຈຸມຸຂາ ປມຸຕ຺ໂຕ;

ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖໍ ປຸນຣາວເຊຍ຺ຍ, ໂກຣພ຺ຍເສຏ຺ຊ ນ ທີ ມໍ ອຸເປສິໆ

໔໐໓။

‘‘ມຸຕ຺ໂຕ ຕຸວໍ ໂປ໌ຣິສາທສ຺ຸສ ຫຕ຺ຖາ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກໍ ມນ຺ທິຣໍ ກາມກາມີ;

ມນຸຊໍ ປິຍໍ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘ ຣາຊ, ກຸໂຕ ຕຸວໍ ເອຫິສິ ເມ ສກາສ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສຸຂິຕິ ສຸຂປ຺ປ຺ຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ။ ມຈ຺ຈຸມຸຂາ ປ໌ມຸຕ຺ໂຕຕິ ມາທິສສ຺ສ ໂຈຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຕ຺ຕຕາຍ ມຣຕມຸຂາ ມຸຕ຺ໂຕ ນາມ ຫຸຕ຺ວາ ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖໍ ປຸ໌ນຣາວເຊຍ຺ຍ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ອຫໍ ເອຕໍ ວຈນໍ ເນວ ອກິສທ຺ທຫາມິ, ໂກຣພ຺ຍເສຏ຺ຄ ຕຸວໍ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ນ ຫີ ອຸເປ໌ສິ။ ມຸຕ຺ໂຕຕິ ສຸຕໂສມ ຕຸວໍ ໂປ໌ຣິສາທສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຕ຺ໂຕ။ ສກໍ ມນ຺ທິຣນ຺ຕິ ຣາຊຊານິເຄຫໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ။ ກາມກາມີຕິ ກາມໍ ກາມຍມາໂນ။ ລທ຺ຘາຕິ ອຕິວິຍ ປິຍໍ ຊີວິຕໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຸວໍ ເມ ມມ ສນ຺ຕິເກ ກຸໂຕ ເກນ ນາມ ກາຣເຕນ ເອຫິສິ။

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສີໂຫ ວິຍ ອສມ຺ກິໂຕ ອາຫ –

໔໐໔။

‘‘ມຕໍ ວເຣຍ຺ຍ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘສີໂລ, ນ ຊີວິຕໍ ຄຣຫິໂຕ ປາປ໌ຘມ຺ໂມ;

ນ ຫີ ຕໍ ນຣໍ ຕາຍຕິ ທຸຄ຺ຄຕິຫິ, ຍສ຺ສາປີ ເຫຕຸ ອລິກໍ ກເຓຍ຺ຍ။

໔໐໕။

‘‘ສເຈປີ ວາໂຕ ຄິຣິມາວເຫຍ຺ຍ, ຈນ຺ໂທ ຈ ສູຣິໂຍ ຈ ໝມາ ປ໌ເຕຍ຺ຍຸໍ;

ສພ຺ພາ ຈ ນຊ຺ໂຊ ປ໌ຝິໂສຕໍ ວເຊຍ຺ຍຸໍ, ນ ຕ຺ເວວຫໍ ຣາຊ ມຸສາ ກເຓຍ຺ຍໍ။

໔໐໖။

‘‘ນກໍ ຟເລຍ຺ຍ ອຸທທິປີ ສຸສ຺ເສ, ສໍວຕ຺ຕເຍ ກູຕຘຣາ ວສຸນ຺ຘຣາ;

ສິລຸຈ຺ຈໂຍ ເມຣຸ ສມູລມຸປ຺ປ໌ເຕ, ນ ຕ຺ເວວຫໍ ຣາຊ ມຸສາ ກເຓຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ມຕໍ ວເຣຍ຺ຍາຕິ ໂປ໌ຣິສາທ ໂຍ ນໂຣ ປ໌ຣິສຸທ຺ຘສີໂລ ຊີວິຕເຫຕຸ ອຕ຺ມຕ຺ຕມ຺ປິ ປາປໍ ນ ກໂຣຕິ, ສີລສມ຺ປນ຺ໂນ ຫຸຕ຺ວາ ວເຣຍ຺ຍ ຕໍ ມຣຕໍ ອິຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຄຣຫິໂຕ ປາປ໌ຘມ຺ໂມ ຕໍ ຊີວິຕໍ ນ ເສຍ຺ໂຍ, ທຸສ຺ສີໂລ ປຸ໌ຄ຺ຄໂລ ຍສ຺ສາປີ ເຫຕຸ ອຕ຺ຕາຫິໂນປີ ເຫຕຸ ອລິກໍ ວຈນໍ ກເຓຍ຺ຍ, ຕໍ ນຣໍ ເອວຣູປໍ ທຸຄ຺ຄຕິຫິ ຕໍ ອລິກໍ ນ ຕາຍເຕ။ ສເຈປີ ວາໂຕ ຄິຣິມາວເຫຍ຺ຍາຕິ, ສມ຺ມ ໂປ໌ຣິສາທ, ຕຍາ ສທ຺ຘີ ເອກາຈຣິຍກຸເລ ສິກ຺ຂິໂຕ ເອວຣູໂປ໌ ສຫາຍໂກ ຫຸຕ຺ວາ ອຫໍ ຊີວິຕເຫຕຸ ມຸສາ ນ ກເຖມິ, ກິໍ ນ ສທ຺ທຫສິ။ ສເຈ ປຸ໌ຣຕ຺ຖິມາທິເກາໂທ ວາໂຕ ອຸຝ຺ຖາຍ ມຫນ຺ຕໍ ຄິຣີ ຕູລປິຈຸ໌ ວິຍ ອາກາເສ ອາວເຫຍ຺ຍ, ຈນ຺ໂທ ຈ ສູຣິໂຍ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ວິມາເນນ ສທ຺ຘີ ໝມາ ປ໌ຖວິຍໍ ປ໌ເຕຍ຺ຍຸໍ, ສພ຺ພາປີ ນຊ຺ໂຊ ປ໌ຕິໂສຕໍ ວເຊຍ຺ຍຸໍ, ໂກ ໂປ໌ຣິສາທ , ເອວຣູປໍ ວຈນໍ ສເຈ ກເຓຍ຺ຍ, ຕໍ ສທ຺ທຫິຕພ຺ພໍ, ອຫໍ ມຸສາ ກເຓຍ຺ຍໍ ອິຕິ ວຈນໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ຊເນຫິ ວຸຕ຺ຕໍ, ນ ຕ຺ເວວ ຕໍ ສທ຺ທຫິຕພ຺ພໍ။

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປີ ໂສ ນ ສທ຺ທຫິເຍວ။ ອຖ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ມຍ຺ຫໍ ນ ສທ຺ທຫຕິ, ສປ໌ເຖນປີ ນໍ ສທ຺ທຫາເປ໌ສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ ໂປ໌ຣິສາທ, ຂນ຺ຘໂຕ ຕາວ ມໍ ໂອຕາເຣຫິ, ສປ໌ຖໍ ກຕ຺ວາ ຕໍ ສທ຺ທຫາເປ໌ສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເຕນ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ຖປິໂຕ ສປ໌ຖໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໐໗။

‘‘ອສິຣຸຈ ສຕຸຕິຣຸຈ ປຣາມສາມິ, ສປາຖຸມຸປີ ເຕ ສມຸມ ອຫໍ ກໂຣມິ;

ຕຍາ ປມຸຕຸໂຕ ອນໂຕ ກວິຕຸວາ, ສຈຸຈານຸຣກຸຂີ ປຸນຣາວຊີສຸສ’’ນຸຕິ။

ຕສຸສຕຸໂຖ – ສມຸມ ໂປໍຣິສາທ, ສເຈ ອິຈຸລສິ, ເອວຣູເປຫິ ອາວຸເສຫິ ສໍວິຫິຕາຣກຸເຂ ຂຕຸຕິຍກຸເລ ເມ ນິພຸພຕຸຕິ ນາມ ມາ ໂຫຕູຕິ ອສິຣຸຈ ສຕຸຕິຣຸຈ ປຣາມສາມິ။ ສເຈ ອຣຸເລຫິ ຣາຊູຫິ ອກຕຸຕພຸພໍ ອຣຸລໍ ວາ ຍໍ ອິຈຸລສິ, ຕໍ ສປາຖຸມຸປີ ເຕ, ສມຸມ, ອຫໍ ກໂຣມິ။ ຍຖາຫໍ ຕຍາ ປມຸຕຸໂຕ ຄນຸຕຸວາ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ອນໂຕ ຫຸຕຸວາ ສຈຸຈມນຸຣກຸຂນຸໂຕ ປຸນຣາຄມິສຸສາມີຕິ။

ຕໂຕ ໂປໍຣິສາໂທ ‘‘ອຍໍ ສຸຕໂສໂມ ຂຕຸຕິເຍຫິ ອກຕຸຕພຸພໍ ສປາຖໍ ກໂຣຕີ, ກີ ເມ ອິມິນາ, ເອສ ເອຕຸ ວາ ມາ ວາ, ອຫມຸປີ ຂຕຸຕິຍຣາຊາ, ມເມວ ພາຫຸໂລຫິຕໍ ຄເຫຕຸວາ ເທວຕາຍ ພລິກມຸມໍ ກຣິສຸສາມິ, ອຍໍ ອຕິວິຍ ກິລມຕີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ –

໔໐໘။

‘ໂຍ ເຕ ກໂຕ ສງຄໂຣ ພຸຣາຫຸມເຕນ, ຣຜຸເຖ ສເກ ອິສຸສຣິເຍ ຖິເຕນ;

ຕໍ ສງຄຣໍ ພຸຣາຫຸມຕາສປຸປຫາຍ, ສຈຸຈານຸຣກຸຂີ ປຸນຣາວຊສຸສູ’’ຕິ။

ຕຕຸຖ ປຸນຣາວຊສຸສູຕິ ປຸນ ອາຄຈຸເລຍຸຍາສີ။

ອຖ ນໍ ມຫາສຕຸໂຕ, ‘‘ສມຸມ, ມາ ຈິນຸຕຍິ, ຈຕສຸໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ສຸຕຸວາ ຣມຸມກາຖິກສຸສ ປູຊໍ ກຕຸວາ ປາໂຕວາຄມິສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໐໙။

‘ໂຍ ເມ ກໂຕ ສງຄໂຣ ພຸຣາຫຸມເຕນ, ຣຜຸເຖ ສເກ ອິສຸສຣິເຍ ຖິເຕນ;

ຕໍ ສງຄຣໍ ພຸຣາຫຸມຕາສປຸປຫາຍ, ສຈຸຈານຸຣກຸຂີ ປຸນຣາວຊີສຸສ’’ນຸຕິ။

ອຖ ນໍ ໂປໍຣິສາໂທ, ‘‘ມຫາຣາຊ, ຕຸມຸເຫ ຂຕຸຕິເຍຫິ ອກຕຸຕພຸພໍ ສປາຖໍ ກຣິຕຸຖ, ຕໍ ອນຸສຸສເຣຍຸຍາຖາ’’ຕິ ວຕຸວາ, ‘‘ສມຸມ ໂປໍຣິສາທ, ຕຸວໍ ມໍ ທຫຣກາລໂຕ ປຜຸຖາຍ ຊານາສິ, ຫາເສນປີ ເມ ມຸສາ ນ ກຖິຕປຸພຸພາ, ໂສຫໍ ອິທານິ ຣຊເຊ ປຕິຜຸຖິໂຕ ຣມຸມາຣມຸມໍ ຊານນຸໂຕ ກີ ມຸສາ ກເຖສຸສາມິ, ສທຸທຫສິ ມຍຸຫໍ , ອຫໍ ເຕ ສຸເວ ພລິກມຸມໍ ປາປຸຕິສຸສາມີ’’ຕິ ສທຸທຫາປີໂຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ຄຈຸລ, ມຫາຣາຊ, ຕຸມຸເຫສຸ ອນາຄເຕສຸ ພລິກມຸມໍ ນ ກວິສຸສຕິ, ເທວຕາປີ ຕຸມຸເຫຫິ ວິນາ ນ ສມຸປຜິຈຸລຕິ, ມາ ເມ ພລິກມຸມສຸສ ອນຸຕຣາຍໍ ກຣິຕຸຖາ’’ຕິ ມຫາສຕຸຕໍ ອຸຍຸໂຍເຊສິ။ ໂສ ຣາຫຸມຸຂາ ມຸຕຸຕຈນຸໂທ ວິຍ ນາຄພໂລ ຖາມສມຸປນຸໂນ ອິປຸປເມວ ນຄຣໍ ສມຸປາປຸຕິ။ ເສນາປີສຸສ ‘‘ສຸຕໂສໂມ ຣາຊາ ປຕຸຫິໂຕ ມຣຸຣມຸມກາຖິໂກ ເອກໍ ທຸເວ ກາຖາ ກເຖຕຸໍ ລກນຸໂຕ ໂປໍຣິສາຫໍ ທເມຕຸວາ ສີຫມຸຂາ ມຸຕຸຕມຕຸຕວາຣໂຕ ວິຍ ອາຄມິສຸສຕິ, ‘ອິເມ ຣາຊານໍ ໂປໍຣິສາທສຸສ ທຕຸວາ ອາຄຕາ’ຕິ ມຫາຊໂນ ຄຣຫິສຸສຕີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ພຫິນຄເຣເຍວ ຂນຸຣາວາຣໍ ກຕຸວາ ຖິຕາ ຕໍ ທູຣໂຕວ ອາຄຈຸລນຸຕໍ ທິສຸວາ ປຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ‘‘ກຈຸຈິ, ມຫາຣາຊ, ໂປໍຣິສາເທນ ກິລມິໂຕ’’ຕິ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ‘‘ໂປໍຣິສາເທນ ມຍຸຫໍ ມາຕາປິຕູຫິປີ ທຸກຸກຣໍ ກຕໍ, ຕຖາຣູໂປ ນາມ ຈຕຸໂທ ສາຫສິໂກ ໂປໍຣິສາໂທ ມມ ຣມຸມກາຖໍ ສຸຕຸວາ ມໍ ວິສຸສຊຸເຊສີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ຣາຊານໍ ອລງກຣິຕຸວາ ຫຕຸຖິກຸຂນຸຣໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ປຣິວາເຣຕຸວາ ນຄຣໍ ປາວິສິ။ ຕໍ ທິສຸວາ ສພຸເພ ນາຄຣາ ຕຸສຸສິສຸ။

ໂສປິ ຂມ຺ມຄຣຸຕາຍ ຂມ຺ມໂສຕ຺ຫຕາຍ ມາຕາປີຕໂຣ ອທິສ຺ວາວ ‘‘ປຈ຺ຉາປິ ເນ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຣາຊນິເວສນັ ປວິສິຕ຺ວາ ຣາຊາ ສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓັ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ມສ຺ສຸກມ຺ມາທີນິສ຺ສ ອາຕາເປຕ຺ວາ ຕັ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸັ ນ຺ຫາຕານຸລິຕ຺ຕັ ວຕ຺ຖາລງ຺ກາຣປຏິມຕ຺ທິຕັ ກຕ຺ວາ ອາເນຕ຺ວາ ທສ຺ສິຕກາເລ ສຍັ ປຈ຺ຉາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ໂກຊນັ ທາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ມິ ກຸຕ຺ເຕ ສຍັ ກຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ຕັ ມຫາຣເຫ ປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ຂມ຺ມຄຣຸກຕາຍ ອສ຺ສ ຄນ຺ຂມາລາທີຫິ ປູຊັ ກຕ຺ວາ ສຍັ ນີເຈ ອາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ມ຺ເຫຫິ ມຍ຺ຫັ ອາກຕາ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ສ຺ໂຕມ ອາຈຣິຍາ’’ຕິ ຍາຈິ຺. ຕມຕ຺ຖັ ທີເປນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ຄາຖ ມາຫ –

໔໑໐຺

‘‘ມຸຕ຺ໂຕ ຈ ໂສ ໂປຣິສາທສ຺ສ ຫຕ຺ຖາ, ຄນ຺ຕ຺ວານ ຕັ ພ຺ຣາຫ຺ມຓັ ເອຕທໂວຈ;

ສ຺ໂຕມິ ຄາຖາໂຍ ສຕາຣຫາໂຍ, ຍາ ເມ ສ຺ຕາ ອສ຺ສຸ ຫິຕາຍ ພ຺ຣຫ຺ເມ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ເອຕທໂວຈາຕິ ເອຕັ ອໂວຈ຺.

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂພຂິສຕ຺ເຕນ ຍາຈິຕກາເລ ຄນ຺ຂສີຫ ຫຕ຺ເຖ ອຸພ຺ພຍ຺ເຍຕ຺ວາ ປສິພ຺ພກາ ມໂນຣມັ ໂປຕ຺ຖກັ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອຸໂພຫີ ຫຕ຺ເຖຫິ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສປທສພເລນ ເທສິຕາ ຣາຄມທາທິນິມ຺ມທນາ ອມຕມຫານິພ຺ພານສມ຺ປາປິກາ ຈຕສ຺ໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາໂຍ ສ຺ໂຕຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ໂປຕ຺ຖກັ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໑໑຺

‘‘ສກິເທວ ສ຺ຕໂສມ, ສພ຺ກິ ໂຫຕິ ສມາຄໂມ;

ສາ ນັ ສງ຺ຄຕິ ປາເລຕິ, ນາສພ຺ກິ ພຫຸ ສງ຺ຄໂມ຺.

໔໑໒຺

‘‘ສພ຺ກິເຣວ ສມາເສຖ, ສພ຺ກິ ກຸພ຺ເພຖ ສນ຺ຖວັ;

ສຕັ ສທ຺ຂມ຺ມມຍ຺ລາຍ, ເສຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ນ ປາປິໂຍ຺.

໔໑໓຺

‘‘ຊີຣນ຺ຕິ ເວ ຣາຊຣຖາ ສ຺ຈິຕ຺ຕາ, ອໂຖ ສຣີຣມ຺ປິ ຊຣັ ອຸເປຕິ;

ສຕຍ຺ຈ ຂມ຺ໂມ ນ ຊຣັ ອຸເປຕິ, ສນ຺ໂຕ ຫເວ ສພ຺ກິ ປເວທຍນ຺ຕິ຺.

໔໑໔຺

‘‘ນກຍ຺ຈ ທູເຣ ປຖວີ ຈ ທູເຣ, ປາຣັ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ຕທາຫຸ ທູເຣ;

ຕໂຕ ຫເວ ທູຣຕຣັ ວທນ຺ຕິ, ສຕຍ຺ຈ ຂມ຺ໂມ ອສຕຍ຺ຈ ຣາຊາ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ສກິເທວາຕິ ເອກວາຣເມວ຺ ສພ຺ກິຕິ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ຺ ສາ ນນ຺ຕິ ສາ ສພ຺ກິ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ສງ຺ຄຕິ ສມາຄໂມ ເອກວາຣໍ ປວຕ຺ໂຕປິ ຕໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ປາເລຕິ ຣກ຺ຂຕິ຺ ນາສພ຺ກິຕິ ອສປ຺ປຸຣິເສຫິ ປນ ພຫຸ ສຸຈິຣມ຺ປິ ກໂຕ ສງ຺ຄໂມ ເອກຍ຺ຖາເນ ນິວາໂສ ນ ປາເລຕິ, ນ ຖາວໂຣ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສມາເສຖາຕິ ສທ຺ຜີ ນິສີເທຍ຺ຍ, ສພ຺ເພປິ ອິຣິຍາປເຖ ປຕ຺ຫິເຕເທວ ສທ຺ຜີ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ສນ຺ຖວນ຺ຕິ ມິຕ຺ຕສນ຺ຖວໍ຺ ສຕໍ ສທ຺ທມ຺ມນ຺ຕິ ປຕ຺ຫິຕານໍ ພຸທ຺ທາທີນໍ ສຕ຺ຕຕິີສໂພທິປກ຺ຂິຍທມ຺ມສງ຺ຂາຕໍ ສທ຺ທມ຺ມໍ຺ ເສຍ຺ໂຍຕິ ເອຕໍ ທມ຺ມໍ ຄຕ຺ວາ ວທ຺ທີເຍວ ໂຫຕິ, ຫານິ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ຣາຊຣຖາຕິ ຣາຊູນໍ ອາໂຣຫນີຍຣຖາ຺ ສຸຈິຕ຺ຕາຕິ ສຸປຣິກມ຺ມກຕາ຺ ສພ຺ກິ ປເວທຍນ຺ຕີຕິ ພຸທ຺ທາທໂຍ ສນ຺ໂຕ “ສພ຺ກິ”ຕິ ສງ຺ຂໍ ຄຕໍ ໂສການໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ນິພ຺ພານໍ ປເວເທນ຺ຕິ ໂຖເມນ຺ຕິ, ໂສ ນິພ຺ພານສງ຺ຂາໂຕ ສຕໍ ທມ຺ໂມ ຊຣໍ ນ ອຸເປຕິ ນ ຊີຣຕິ຺ ນການ຺ຕິ ອາການໂສ຺ ທູເຣຕິ ປຖວີ ທີ ສປ຺ປຕິຍ຺ຖາ ສຄຫຕາ, ອາກາໂສ ນິຣາລມ຺ໂພ ອປ຺ປຕິຍ຺ໂຖ, ອິຕິ ອຸໂກ ເອເຕ ເອກາພທ຺ທາປິ ວິສໍໂຍຄຍ຺ເຖນ ອນຸປລິຕ຺ຕຍ຺ເຖນ ຈ ທູເຣ ນາມ ໂຫນ຺ຕິ຺ ປາຣນ຺ຕີ ໂອຣິມຕີຣໂຕ ປຣຕີຣໍ຺ ຕທາຫູຕິ ຕໍ ອາຫ຺ຸ

ອິຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຈຕສ຺ໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ກສ຺ສປທສພເລນ ເທສິຕນິຍາເມນ ເທເສຕ຺ວາ ຕຸຕ຺ຫີ ອໂຫສິ ຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ “ສປ຺ຜລໍ ວຕ ເມ ອາຄມນ”ນ຺ຕິ ຕຸຍ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ “ອິມາ ຄາຖາ ເນວ ສາວກການສິຕາ, ນ ອິສິການສິຕາ, ນ ເກນຈິ ການສິຕາ, ສພ຺ພຍ຺ຍຸນາວ ການສິຕາ, ກີ ນຸ ໂຂ ອຄ຺ຆນ຺ຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ “ອິມາສໍ ສກລມ຺ປິ ຈກ຺ກວາລຸອໍ ຍາວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ ສຕ຺ຕຣຕນປຸຕ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ທທມາໂນປີ ເນວ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ກາຕຸໍ ສກ຺ໂກຕິ, ອຫໍ ໂຂ ປນສ຺ສ ຕິໂຍຊນສເຕ ກຸຣຸຣຍ຺ເຖ ສຕ຺ຕໂຍຊນິເກ ອິນ຺ທປຕ຺ຖນຄເຣ ຣຊ຺ຊໍ ທາຕຸໍ ປໂຫມິ, ອຕ຺ຖິ ນຸ ຂ຺ວສ຺ສ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຕຸໍ ການ຺ຍ”ນ຺ຕິ ອງ຺ຄວິຊ຺ຊານຸກາເວນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນາທ຺ທສ຺ ຕໂຕ ເສນາປຕິຍ຺ຖານາທີນິ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ເອກຄາມໂກຊກມ຺ມສ຺ສປິ ການ຺ຍໍ ອທິສ຺ວາ ທນລາກສ຺ສ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ໂກຍິທນ໌ໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຈຕຸນ຺ນໍເຍວ ກຫາປຕສຫສ຺ສານໍ ການ຺ຍໍ ທິສ຺ວາ “ເອຕ຺ຕເກນ ນໍ ປູເຊສ຺ສາມິ”ຕິ ຈຕສ຺ໂສ ສຫສ຺ສຕ຺ຖວິກາ ທາເປຕ຺ວາ, “ອາຈຣິຍ, ຕຸມ຺ເຫ ອຍ຺ເຍສໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ອິມາ ຄາຖາ ເທເສຕ຺ວາ ກິຕ຺ຕກໍ ທນໍ ລກຖາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ຺ “ເອເກກາຍ ຄາຖາຍ ສຕໍ ສຕໍ, ມຫາຣາຊ, ເຕເນວ ຕາ ສຕາຣຫາ ນາມ ຊາຕາ”ຕິ຺ ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ, “ອາຈຣິຍ, ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕນາ ຄເຫຕ຺ວາ ວິກ຺ເກຍ຺ຍກຕ຺ຫສ຺ສ ອຄ຺ຆມ຺ປິ ນ ຊານາສິ , ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ເອເກກາ ຄາຖາ ສຫສ຺ສາຣຫາ ນາມ ໂຫນ຺ຕູ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໑໔຺

“ສຫສ຺ສິຍາ ອິມາ ຄາຖາ, ນຫິມາ ຄາຖາ ສຕາຣຫາ;

ຈຕ຺ຕາຣິ ຕ຺ວໍ ສຫສ຺ສານິ, ຂິປ຺ປໍ ຄຕ຺ຫາຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ”ຕິ຺

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອິມາ ຄາຖາ ສຫສ຺ສິຍາ ສຫສ຺ສາຣຫາ, ອິມາ ຄາຖາ ສຕາຣຫາ ນ ຫິ ໂຫນ຺ຕຸ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ຕ຺ວໍ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຫສ຺ສານິ ຂິປ຺ປໍ ຄຕ຺ຫາຕິ຺

ອຖສ຺ສ ເອກໍ ສຸຂຍານກໍ ທຕ຺ວາ “ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ໂສຕ຺ຖິນາ ເຄຫໍ ສມ຺ປາເປຖາ”ຕິ ປຸຣິເສ ອາຕາເປຕ຺ວາ ຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ຺ ຕສ຺ມິ ຂເຕ “ສຸຕໂສມຣຍ຺ຍາ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ສຫສ຺ສາຣຫາ ກຕ຺ວາ ປູຊິຕາ ສາຘຸ ສາຘູ”ຕິ ມຫາສາຘຸກາຣສທ຺ໂທ ອໂຫສິ຺ ຕສ຺ສ ມາຕາປິຕໂຣ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ກີ ສທ຺ໂທ ນາເມສາ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຍຖາກູຕໍ ສຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທນໂລກຕາຍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ກຸຊ຺ຊຶສ຺ຸ ໂສປິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ເຕສໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຖາສິ຺ ອຖສ຺ສ ປິຕາ “ກາຖໍ, ຕາຕ, ເອວຣູປສ຺ສ ສາຫສິກສ຺ສ ໂຈຣສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ມຸຕ຺ໂຕສີ”ຕິ ປຍິສນ຺ຖາຣມຕ຺ຕມ຺ປິ ອກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ທນໂລກຕາຍ “ສຈ຺ຈໍ ກິຣ, ຕາຕ, ຕຍາ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ສຸຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຫສ຺ສານິ ທິນ຺ນານີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ “ສຈ຺ຈ”ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຄາຖມາຫ –

໔໑໕຺

“ອາສີຕິຍາ ນາວຸຕິຍາ ຈ ຄາຖາ, ສຕາຣຫາ ຈາປິ ກເວຍ຺ຍ ຄາຖາ;

ປຈ຺ຈຕ຺ຕເມວ ສຸຕໂສມ ຊານຫິ, ສຫສ຺ສິຍາ ນາມ ກາ ອຕ຺ຖິ ຄາຖາ”ຕິ຺

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ຄາຖາ ນາມ, ຕາຕ, ອາສີຕິຍາ ຈ ນາວຸຕິຍາ ຈ ສຕາຣຫາ ຈາປິ ຠເວຍ຺ຍ, ປຈ຺ຈຕ຺ຕເມວ ອຕ຺ຕນາວ ຊານາຫິ, ສຫສ຺ສາຣຫາ ນາມ ຄາຖາ ກາ ກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຕ຺ຖີຕິ.

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ນາຫໍ, ຕາຕ, ຘເນນ ວຸທ຺ຘິໍ ອິຈ຺ຉາມິ, ສຸເຕນ ປນ ອິຈ຺ຉາມີ"ຕິ ສລ຺ລເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໑໗.

"ອິຈ຺ຉາມິ ໂວຫໍ ສຸຕວຸທ຺ຘິມຕ຺ຕໂນ, ສນ຺ໂຕຕິ ມໍ ສປ຺ປຸຣິສາ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ;

ອຫໍ ສວນ຺ຕີຫິ ມໂຫທຘີວ, ນ ຫິ ຕາຕ ຕປ຺ປາມິ ສຸຠາສິເຕນ.

໔໑໘.

"ອຄ຺ຄີ ຍຖາ ຕິຓກຏ຺ຐໍ ທຫນ຺ໂຕ, ນ ຕປ຺ປຕີ ສາຄໂຣວ ນທີຠິ;

ເອວມ຺ປິ ເຕ ປຓ຺ຑິຕາ ຣາຊເສຏ຺ຐ, ສຸຕ຺ວາ ນ ຕປ຺ປນ຺ຕິ ສຸຠາສິເຕນ.

໔໑໙.

"ສກສ຺ສ ທາສສ຺ສ ຍທາ ສຸໂຓມິ, ຄາຖໍ ອຫໍ ອຕ຺ຖວຕິໍ ຊນິນ຺ທ;

ຕເມວ ສກ຺ກຈ຺ຈ ນິສາມຍາມິ, ນ ຫິ ຕາຕ ຘມ຺ເມສຸ ມມຕ຺ຖິ ຕິຕ຺ຕີ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂວຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ. "ສນ຺ໂຕ"ຕິ ເອເຕ ຈ ມໍ ຠເຊຍ຺ຍຸໍ ອິຕິ ອິຈ຺ຉາມິ. ສວນ຺ຕີຫີຕິ ນທີຫີ. ສກສ຺ສາຕິ ຕິຏ຺ຐຕຸ, ນນ຺ທ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ຍທາ ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ທາສສ຺ສປິ ສນ຺ຕິເກ ສຸໂຓມິ, ຕາຕ, ຘມ຺ເມສຸ ມມ ຕິຕ຺ຕິ ນ ຫິ ອຕ຺ຖີຕິ.

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ "ມາ ມໍ, ຕາຕ, ຘນເຫຕຸ ປຣິຠາສສິ, ອຫໍ ຘມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ອາຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ສປຖໍ ກຕ຺ວາ ອາຄໂຕ, ອິທາ ນາຫໍ ໂປຣິສາທສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມິ, ອິທໍ ເຕ ຣຊ຺ຊໍ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໒໐.

"ອິທໍ ເຕ ຣຏ຺ຐໍ ສຘນໍ ສໂຍຄ຺ຄໍ, ສກາຍຸຣໍ ສພ຺ພກາມູປ຺ປນ຺ນໍ;

ກິໍ ກາມເຫຕຸ ປຣິຠາສສິ ມໍ, ຄຈ຺ຉາມຫໍ ໂປຣິສາທສ຺ສ ຎຕ຺ເຕ"ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຎຕ຺ເຕຕິ ສນ຺ຕິເກ.

ຕສ຺ມິໍ ສມເຍ ປິຕຸຣຎ຺ໂຎ ຫທຍໍ ອຸຓ຺ຫໍ ອໂຫສິ. ໂສ, "ຕາຕ ສຸຕໂສມ, ກິໍ ນາເມຕໍ ກເຣສິ, ມຍໍ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ໂຈຣໍ ຄເຫສ຺ສາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໒໑.

‘‘ອຕຸຕານຸຣກຸຂາຍ ກວນຸຕິ ເຫເຕ, ຫຕຸຖາໂຣຫາ ຣຖິກາ ປຕຸຕິກາ ຈ;

ອສຸສາໂຣຫາ ເຍ ຈ ສນຸຄຸຄຫາເສ, ເສນ໌ ປຍຸຄຸຊາມ ຫນາມ ສຕຸຕຸ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ຫນາມາຕິ ສເຈ ເອວ໌ ປໂຍຊິຕາ ເສນາ ຕ໌ ຄເຫຕຸ໌ ນ ສກຸໂກນຸຕິ, ອຖ ນ໌ ສກລຣຍຸຖວາສີໂນ ຄເຫຕຸວາ ຄນຸຕຸວາ ຫນາມ ສຕຸຕຸ໌, ມາເຣມ ຕ໌ ອມຸຫາກ໌ ປຈຸຈາມິຕຸຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។

ອຖ ນ໌ ມາຕາປິຕໂຣ ອສຸສຸປຸຕຸຕມຸຂາ ໂຣທມານາ ວິລປນຸຕາ, ‘‘ຕາຕ, ມາ ຄຈຸຊ, ຄນຸຕຸ໌ ນ ລພຸກາ’’ຕິ ຍາຈິສຸ។ ໂສລຸອສສຫສຸສາ ນາຍກິຕຸຖິໂຍປິ ເສສປຣິຊໂນປິ ‘‘ອມຸເຫ ອນາເຖ ກຕຸວາ ກຸຫິ໌ ຄຈຸຊສິ, ເທວາ’’ຕິ ປຣິເທວີສຸ។ ສກລນຄເຣ ໂກຈິ ສກກາເວນ ສຕຸຖາຕຸ໌ ອສກຸໂກນຸໂຕ ‘‘ສຸຕໂສໂມ ໂປຣິສາທສຸສ ກິຣ ປຜິສຸສ໌ ທຕຸວາ ອາຄໂຕ, ອິທານິ ຈຕສຸໂສ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ສຸຕຸວາ ຣມຸມກຖິກສຸສ ສກຸກາຣ໌ ກຕຸວາ ມາຕາປິຕໂຣ ວນຸທິຕຸວາ ປຸນປິ ກິຣ ໂຈຣສຸສ ສນຸຕິກ໌ ຄມິສຸສຕີ’’ຕິ ສກລນຄຣ໌ ເອກໂກລາຫລ໌ ອໂຫສິ។ ໂສປິ ມາຕາປິຕູນ໌ ວຈນ໌ ສຸຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໘໘។

‘‘ສຸທຸກຸກຣ໌ ໂປຣິສາໂທ ອກາສິ, ຊີວ໌ ຄເຫຕຸວານ ອວສຸສຊີ ມ໌;

ຕ໌ ຕາທິສ໌ ປຸພຸພກິຈຸຈ໌ ສຣນຸໂຕ, ທຸພຸເພ ອຫ໌ ຕສຸສ ກາຖ໌ ຊນິນຸທາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຊີວ໌ ຄເຫຕຸວານາຕິ ຊີວຄຸຄາຫ໌ ຄເຫຕຸວາ។ ຕ໌ ຕາທິສນຸຕິ ຕ໌ ເຕນ ກຕ໌ ຕຖາຣູປ໌។ ປຸພຸພກິຈຸຈນຸຕິ ປຸຣິມ໌ ອຸປກາຣ໌។ ຊນິນຸທາຕິ ປິຕຣ໌ ອາລປຕິ។

ໂສ ມາຕາປິຕໂຣ ອສຸສາເສຕຸວາ, ‘‘ອມຸມ ຕາຕາ, ຕຸມຸເຫ ມຍຸຫ໌ ມາ ຈິນຸຕຍິຕຸຖ, ກຕກລຸຍາໂຕ ອຫ໌, ມມ ລກາມສຸສຄຸຄິສຸສຣິຍ໌ ນ ທຸລຸລກ’’ນຸຕິ ມາຕາປິຕໂຣ ວນຸທິຕຸວາ ອາປຸຈຸຊິຕຸວາ ເສສຊນ໌ ອນຸສາສິຕຸວາ ປກຸກາມິ។ ຕມຕຸຖ໌ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໘໙។

‘‘ວນຸທິຕຸວາ ໂສ ປິຕຣ໌ ມາຕຣຍຸຈ, ອນຸສາສິຕຸວາ ເນຄມຍຸຈ ພລຍຸຈ;

ສຈຸຈວາທີ ສຈຸຈານຸຣກຸຂມາໂນ, ອຄມາສິ ໂສ ຍຕຸຖ ໂປຣິສາໂທ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ສຈຸຈານຸຣກຸຂມາໂນຕິ ສຈຸຈ໌ ອນຸຣກຸຂມາໂນ។ ອຄມາສີຕິ ຕ໌ ຣຕຸຕິ໌ ນິເວສເນເຍວ ວສິຕຸວາ ປຸນທິວເສ ອຣຸຕຸຄຸຄມນເວລາຍ ມາຕາປິຕໂຣ ວນຸທິຕຸວາ ອາປຸຈຸຊິຕຸວາ ເສສຊນ໌ ອນຸສາສິຕຸວາ ອສຸສຸມຸເຂນ ນານປຸປກາຣ໌ ປຣິເທວນຸເຕນ ອິຕຸຖາຄາຣາທິນາ ມຫາຊເນນ ອນຸຄໂຕ ນຄຣາ ນິກຸຂມຸມ ຕ໌ ຊນ໌ ນິວຕຸເຕຕຸ໌ ອສກຸໂກນຸໂຕ ມຫາມຄຸເຄ ທຕຸຫເກນ ຕິຣິຍ໌ ເລຂ໌ ກຫຸຜິຕຸວາ ‘‘ສເຈ ມຍິ ສິເນໂຫ ອຕຸຖິ, ອິມ໌ ມາ ອຕິກຸກມິສູ’’ຕິ ອາຫ។ ມຫາຊໂນ ສີລວໂຕ ເຕຊວນຸຕສຸສ ອາຄ໌ ອຕິກຸກມິຕຸ໌ ອສກຸໂກນຸໂຕ ມຫາສທຸເທນ ປຣິເທວມາໂນ ຕ໌ ສີຫວິຊຸມຸກິເຕນ ຄຈຸຊນຸຕ໌ ໂອໂລເກຕຸວາ ຕສຸມິ໌ ທສຸສນູປຈາຣ໌ ອຕິກຸກນຸເຕ ເອກຣວ໌ ຣວນຸໂຕ ນຄຣ໌ ປາວິສິ។ ໂສປິ ອາຄຕມຄຸເຄເນວ ຕສຸສ ສນຸຕິກ໌ ຄໂຕ។ ເຕນ ວຸຕຸຕ໌ ‘‘ອຄມາສິ ໂສ ຍຕຸຖ ໂປຣິສາໂທ’’ຕິ។

ຕໂຕ ໂປຣິສາໂທ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ສເຈ ມມ ສຫາໂຍ ສຸຕໂສໂມ ອາຄນຸຕຸກາໂມ, ອາຄຈຸຊຕຸ, ອນາຄນຸຕຸກາໂມ, ອນາຄຈຸຊຕຸ, ຣຸກຸຂເທວຕາ ຍ໌ ມຍຸຫ໌ ອິຈຸຊຕິ , ຕ໌ ກໂຣຕຸ, ອິເມ ຣາຊາໂນ ມາເຣຕຸວາ ປຍຸຈມທຸຣມ໌ເສນ ພລິກມຸມ໌ ກຣິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິຕກ໌ ກຕຸວາ ອຄຸຄິ໌ ຊາເລຕຸວາ ‘‘ອງຄາຣຣາສິ ຕາວ ໂຫຕູ’’ຕິ ຕສຸສ ສູເລ ຕຈຸຊນຸຕສຸສ ນິສິນຸນກາເລ ສຸຕໂສໂມ ອາຄໂຕ។ ອຖ ນ໌ ໂປຣິສາໂທ

ທີສ຺ວາ ຕຸຢ຺ຸຄຈິຕ຺ໂຕ, ‘‘ສມ຺ມ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ເຕ ກຕ’’ນ຺ຕິ ປ຺ຈ຺ຉິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ, ‘‘ອາມ ມຫາຣາຊ, ກສ຺ສປ຺ທສພເລນ ເທສິຕາ ຄາຖາ ເມ ສ຺ຕາ, ສມ຺ມກຖິກສ຺ສ ຈ ສກ຺ກາໂຣ ກໂຕ, ຕສ຺ມາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກຕໍ ນາມ ໂຫຕິ’’ຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໘໔.

‘‘ກໂຕ ມຢາ ສງ຺ຄໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ, ຣຢ຺ໂຍ ສເກ ອິສ຺ສຣິເຍ ຖິເຕນ;

ຕໍ ສງ຺ຄຣໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາສປ຺ປທາຍ, ສຈ຺ຈານ຺ຣກ຺ຂີ ປ຺ນຣາຄໂຕສ຺ມິ;

ຍຊ຺ສ຺ສ຺ ຍລ຺ລໍ ຂາທ ມໍ ໂປຣິສາທາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍຊ຺ສ຺ສູຕິ ມໍ ມາເຣຕ຺ວາ ເທວຕາຍ ວາ ຍລ຺ລໍ ຍຊ຺ສ຺ສ຺, ມໍສໍ ວາ ເມ ຂາທາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ໂປຣິສາໂທ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ນ ກາຍຕິ, ວິຄຕມຣຓາໂຍ ຫ຺ຕ຺ວາ ກເຖຕິ, ກິສ຺ສ ນ຺ ໂຂ ເອສ ອານ຺ກາໂວ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອລ຺ລໍ ນຕ຺ຖິ, ອຍໍ ‘ກສ຺ສປ຺ທສພເລນ ເທສິຕາ ຄາຖາ ເມ ສ຺ຕາ’ຕິ ວທຕິ, ຕາສໍ ເອເຕນ ອາສ຺ກາເວນ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຫມ຺ປິ ຕໍ ກຖາເປຕ຺ວາ ຕາ ຄາຖາໂຍ ໂສສ຺ສາມິ, ເອວໍ ອຫມ຺ປິ ນິພ຺ກໂຍ ກວິສ຺ສາມິ’’ຕິ ສນ຺ນິຢ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໘໕.

‘‘ນ ຫາຍເຕ ຂາທິຕໍ ມຍ຺ຫໍ ປຈ຺ຉາ, ຈິຕກາ ອຍໍ ຕາວ ສທູມິກາວ;

ນິທ຺ທູມເກ ປຈິຕໍ ສາທຸປກ຺ກໍ, ສ຺ໂຓມ ຄາຖາໂຍ ສຕາຣຫາໂຍ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຂາທິຕນ຺ຕິ ຂາທນໍ. ຕໍ ຂາທນໍ ມຍ຺ຫໍ ປຈ຺ຉາ ວາ ປ຺ເຣ ວາ ນ ປຣິຫາຍຕິ, ປຈ຺ຉາປິ ຫິ ຕ຺ວໍ ມຢາ ຂາທິຕພ຺ໂພວ. ນິທ຺ທູມເກ ປຈິຕນ຺ຕິ ນິທ຺ທູເມ ນິຊ຺ຊາເລ ອຄ຺ຄິມ຺ຫິ ປກ຺ກມໍສໍ ສາທຸປກ຺ກໍ ນາມ ໂຫຕິ.

ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ໂປຣິສາໂທ ປາປສມ຺ໂມ, ອິມໍ ໂຖກໍ ນິຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ລຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ກເຖສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໘໖.

‘‘ອສມ຺ມິໂກ ຕ຺ວໍ ໂປຣິສາທກາສິ, ຣຢ຺ຖາ ຈ ກຢ຺ໂຖ ອຸທຣສ຺ສ ເຫຕ຺;

ສມ຺ມລ຺ຈິມາ ອກິວທນ຺ຕິ ຄາຖາ, ສມ຺ໂມ ຈ ອສມ຺ໂມ ຈ ກ຺ຫິ ສເມຕິ.

໔໘໗.

‘‘ອສມ຺ມິກສ຺ສ ລ຺ທ຺ທສ຺ສ, ນິຈ຺ຈໍ ໂລຫິຕປາຓິໂນ;

ນຕ຺ຖິ ສຈ຺ຈໍ ກ຺ໂຕ ສມ຺ໂມ, ກິໍ ສ຺ເຕນ ກຣິສ຺ສສີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມລ຺ຈິມາຕິ ອິມາ ຈ ຄາຖາ ນວໂລກ຺ຕ຺ຕຣສມ຺ມໍ ອກິວທນ຺ຕິ. ກ຺ຫິ ສເມຕິຕິ ກຕ຺ຖ ສມາຄຈ຺ຉຕິ. ສມ຺ໂມ ຫິ ສຄ຺ຄີ

ປາເປຕິ ນິພພານໍ ວາ, ອສມຸໂມ ທຸຄຸຄຕິໆ ກຸໂຕ ສມຸໂມຕິ ວຈີສຈຸຈມຕຸຕມຸປີ ນຕຸຖິ, ກຸໂຕ ສມຸໂມໆ ກີ ສຸເຕນາຕິ ຕຸວໍ ເອເຕນ ສຸເຕນ ກີ ກຣິສຸສສີ, ມຕຸຕິກາກາຊນໍ ວິຍ ທິ ສີຫວສາຍ ອກາຊນໍ ຕຸວໍ ສມຸມສຸສໆ

ໂສ ເອວໍ ກຖິເຕປີ ເນວ ກຸຊຸຊິໆ ກສຸມາ? ມຫາສຕຸຕສຸສ ເມຕຸຕາກາວນາຍ ມຫຕຸເຕນໆ ອຖ ນໍ “ກີ ປນ ສມຸມ ສຸຕໂສມ ອຫ ເມວ ອສມຸມິໂກ”ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໘໙ໆ

‘ໂຍ ມໍສເຫຕຸ ມິຄວໍ ຈເຣຍຸຍ, ໂຍ ວາ ຫເນ ປຸຣິສມຕຸຕເຫຕຸ;

ອຸໂກປີ ເຕ ເປຈຸຈ ສມາ ກວນຸຕິ, ກສຸມາ ໂນ ອສມຸມິກໍ ພຣູສິ ມໍ ຕຸວ’’ນຸຕິໆ

ຕຕຸຖ ກສຸມາ ໂນຕິ ເຍ ຊມຸພຸທິປຕເລ ຣາຊາໂນ ອລງກຕປຕິຍຕຸຕາ ມຫາພລປຣິວາຣາ ຣຖວຣຄຕາ ມິຄວໍ ຈຣນຸຕາ ຕິຣິເຕາທິ ສເຣທີ ມິເຄ ວິຊຸຊິຕຸວາ ມາເຣນຸຕິ, ເຕ ອວຕຸວາ ກສຸມາ ຕຸວໍ ມເມເວ ອສມຸມິກນຸຕິ ວທຕິໆ ຍທິ ເຕ ນິທຸໂທສາ, ອຫມຸປີ ນິທຸໂທໂສ ເອວາຕິ ທີເປຕິໆ

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສ ລທຸສີ ກິນຸທນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໘໙ໆ

‘‘ປລຸຈ ປລຸຈ ນ ຂາ ກກຸຂາ, ຂຕຸຕິເຍນ ປຊານຕາ;

ອກກຸຂໍ ຣາຊ ກກຸເຂສີ, ຕສຸມາ ອສມຸມິໂກ ຕຸວ’’ນຸຕິໆ

ຕສຸສຕຸໂຖ – ສມຸມ ໂປຣິສາທ, ຂຕຸຕິເຍນ ນາມ ຂຕຸຕິຍສມຸມໍ ຊານນຸເຕນ ປລຸຈ ປລຸຈ ຫຕຸຖິອາທໂຍ ທເສວ ສຕຸຕາ ມໍສເສນ ນ ຂາ ກກຸຂາ ນ ໂຂ ຂາທິຕພຸພຍຸຕຸຕກາໆ ‘‘ນ ໂຂ’’ຕຸເວວ ວາ ປາໂຖໆ ອປໂຣ ນໂຍ ຂຕຸຕິເຍນ ຂຕຸຕິຍສມຸມໍ ຊານນຸເຕນ ປລຸຈນເຂສຸ ສຕຸເຕສຸ ສສໂກ, ສລຸລໂກ, ໂຄທາ, ກປີ ກຸມຸໂມຕິ ອິເມ ປລຸເຈວ ສຕຸຕາ ກກຸຂິຕພຸພຍຸຕຸຕກາ, ນ ອລຸເລ, ຕຸວໍ ປນ ອກກຸຂໍ ມນຸສຸສມໍສໍ ກກຸເຂສີ, ເຕນ ອສມຸມິໂກຕິໆ

ອິຕິ ໂສ ນິຄຄຫໍ ປຕຸວາ ອລຸລໍ ນິສຸສຣຕໍ ອທິສຸວາ ອຕຸຕໂນ ປາປໍ ປຕິຈຸຊາເທນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໙໐ໆ

‘‘ມຸຕຸໂຕ ຕຸວໍ ໂປຣິສາທສຸສ ຫຕຸຖາ, ຄນຸຕຸວາ ສກໍ ມນຸທິຣໍ ກາມກາມີ;

ອມິຕຸຕຫຕຸຖໍ ປຸນຣາຄໂຕສີ, ນ ຂຕຸຕສມຸເມ ກຸສໂລສີ ຣາຊາ’’ຕິໆ

ຕຕຸຖ ນ ຂຕຸຕສມຸເມຕິ ຕຸວໍ ຂຕຸຕິຍສມຸມສງຂາເຕ ນີຕິສຕຸເຖ ນ ກຸສໂລສີ, ອຕຸຕໂນ ອຕຸຖານຕຸຖໍ ນ ຊານາສີ, ອກາຣເຕາເນວ ເຕ ໂລເກ ປຕຸທິໂຕຕິ ກິຕຸຕິ ປຕຸຖຍາ, ອຫໍ ປນ ເຕ ປຕຸທິຕກາວໍ ນ ປສຸສາມິ ນ ຊານາມິ, ອຕິພາໂລສີທິ ວທຕິໆ

ອຖ ນໍ ມຫາສຕຸໂຕ, ‘‘ສມຸມ, ຂຕຸຕິຍສມຸເມ ກຸສເລນ ນາມ ມາທິເສເນວ ກວິຕພຸພໍໆ ອຫລຸຫິ ຕໍ ຊານາມິ, ນ ປນ ຕຫຕຸຖາຍ ປຕິປຊຸຊາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໓໑႞

''ເຍ ຂຕ຺ຕສມ຺ເມ ກຸສລາ ກວນ຺ຕິ, ປາເຍນ ເຕ ເນຣຍິກາ ກວນ຺ຕິ;

ຕສ຺ມາ ອຫໍ ຂຕ຺ຕສມ຺ມໍ ປຫາຍ, ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີ ປຸນຣາຄໂຕສ຺ມິ;

ຍຊ຺ສ຺ສຸ ຍລ຺ລໍ ຂາທ ມໍ ໂປ຺ຣິສາທາ''ຕິ႞

ຕຕ຺ຖ ກຸສລາຕິ ຕທຕ຺ຖາຍ ປຏິປ຺ຊ຺ຊນກຸສລາ႞ ປາເຍນາຕິ ເຍກ຺ຍ຺ເຍນ ເນຣຍິກາ႞ ເຍ ປນ ຕຕ຺ຖ ນ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ເສສາ ປາເຍສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕນ຺ຕີ႞

ໂປ຺ຣິສາໂທ ອາຫ –

໔໓໘႞

''ປາສາທວາສາ ປຖວີຄວາສ຺ສາ, ການິຕ຺ຖິໂຍ ກາສິກຈນ຺ທນລ຺ຈ;

ສພ຺ພໍ ຕຫິ ລກສີ ສາມິຕາຍ, ສຈ຺ເຈນ ກິ ປສ຺ສສີ ອານິສໍສ''ນ຺ຕິ႞

ຕຕ຺ຖ ປາສາທວາສາຕິ, ສມ຺ມ ສຸຕໂສມ, ຕວ ຕິຕ຺ຕໍ ອຸຕູນໍ ອນຸຈ຺ຉວິກາ ທິພ຺ພວິມານກປ຺ປາ ຕໂຍ ນິວາສປາສາທາ႞ ປຖວີ ຄວາສ຺ສາຕິ ປຖວີ ຈ ຄາໂວ ຈ ອສ຺ສາ ຈ ພຫູ႞ ການິຕ຺ຖິໂຍຕິ ການວຕ຺ຖຸກູຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ႞ ກາສິກຈນ຺ທນລ຺ຈາຕິ ກາ ສິກວຕ຺ຖລ຺ຈ ໂລຫິຕຈນ຺ທນລ຺ຈ႞ ສພ຺ພໍ ຕຫີນ຺ຕິ ເອຕລ຺ຈ ອລ຺ລລ຺ຈ ອຸປໂພຄປຣິໂພຄໍ ສພ຺ພໍ ຕ຺ວໍ ຕຫີ ອຕ຺ຕໂນ ນຄເຣ ສາມິ ຕາຍ ລກສີ, ສາມິ ຫຸຕ຺ວາ ຍຖາ ອິຈ຺ຉສີ, ຕຖາ ປຣິກຸລ຺ຊິຕຸໍ ລກຕິ, ໂສ ຕ຺ວໍ ສພ຺ພເມຕໍ ປຫາຍ ສຈ຺ຈານຸຣກ຺ຂີ ອິຮາຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ສຈ຺ເຈນ ກິ ອານິສໍສໍ ປສ຺ສສີຕິ႞

ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໓໓႞

''ເຍ ເກຈິເມ ອຕ຺ຖິ ຣສາ ປຖພ຺ຍາ, ສຈ຺ຈໍ ເຕສໍ ສາທຸຕຣໍ ຣສານໍ;

ສຈ຺ເຈ ຖິຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ຕຣນ຺ຕິ ຊາຕິມຣຕສ຺ສ ປາຣ''ນ຺ຕິ႞

ຕຕ຺ຖ ສາທຸຕຣນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ສພ຺ເພປິ ຣສາ ສຕ຺ຕານໍ ສຈ຺ຈກາເລເຍວ ປຕິຕາ ມຣຸຣາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ສຈ຺ຈໍ ເຕສໍ ສາທຸຕຣໍ ຣ ສານໍ, ຍສ຺ມາ ວາ ວິຣຕິສຈ຺ຈວຈີສຈ຺ເຈ ຖິຕາ ຊາຕິມຣຕສງ຺ຂາຕສ຺ສ ເຕກູມກວຒ຺ຜສ຺ສ ປາຣໍ ອມຕມຫານິພ຺ພານໍ ຕຣນ຺ຕິ ປາ ປຸຕນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາປິ ຕໍ ສາທຸຕຣນ຺ຕິ႞

ເອວມສ຺ສ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຈ຺ເຈ ອານິສໍສໍ ກເຖສີ႞ ຕໂຕ ໂປ຺ຣິສາໂທ ວິກສິຕປທຸມປຸຕ຺ຕາຈນ຺ທສ຺ສສິຣິກເມວສ຺ສ ມຸຂໍ ໂອໂລເກຕ຺ ວາ ''ອຍໍ ສຸຕໂສໂມ ອງ຺ຄາຣຈິຕກໍ ມລ຺ຈ ສູລໍ ຕຈ຺ຉນ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິ, ຈິຕ຺ຕຸຕ຺ຣາສມຕ຺ຕມ຺ປິສ຺ສ ນຕ຺ຖິ, ກິ ນຸ ໂຂ ເອສ ສຕາຣຫ ຄາຖານໍ ອານຸກາໂວ, ອຸທາຫຸ ສຈ຺ຈສ຺ສ, ອລ຺ລສ຺ເສວ ວາ ກສ຺ສຈີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ປຸຈ຺ຉິສ຺ສາມິ ຕາວ ນ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຄາຖ ມາຫ –

໔໔໔႞

‘‘ມຸຕ຺ໂຕ ຕຸວໍ ໂປ໌ຣິສາທສ຺ສ ຫຕ຺ຖາ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກໍ ມນ຺ທິຣໍ ກາມກາມີ;

ອມິຕ຺ຕຫຕ຺ຖໍ ປຸນຣາຄໂຕສີ, ນ ຫີ ນູນ ເຕ ມຣຕາກາຍໍ ຊມິນ຺ທ;

ອລີນຈິຕ຺ໂຕ ອສີ ສຈ຺ຈວາທີ’’ຕິ។

ມຫາສຕ຺ໂຕປີສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໓໔។

‘‘ກຕາ ເມ ກລ຺ຍາຕາ ອເນກຣູປາ, ຍຄ຺ຄາ ຍິຄ຺ຖາ ເຍ ວິປຸລາ ປ໌ສຕ຺ຖາ;

ວິໂສທິໂຕ ປ໌ຣໂລກສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ, ຄມ຺ເມ ຖິໂຕ ໂກ ມຣຕາສ຺ສ ກາເຍ។

໔໓໕។

‘‘ກຕາ ເມ ກລ຺ຍາຕາ ອເນກຣູປາ, ຍຄ຺ຄາ ຍິຄ຺ຖາ ເຍ ວິປຸລາ ປ໌ສຕ຺ຖາ;

ອນານຸຕປ຺ປໍ ປ໌ຣໂລກໍ ຄມິສ຺ສໍ, ຍຊ຺ສ຺ສຸ ຍຄ຺ຄໍ ອທ ມໍ ໂປ໌ຣິສາທ។

໔໓໖។

‘‘ປີຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ອຸປ໌ຄ຺ຖິຕາ ເມ, ຄມ຺ເມນ ເມ ອິສ຺ສຣິຍໍ ປ໌ສຕ຺ຖໍ;

ວິໂສທິໂຕ ປ໌ຣໂລກສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ, ຄມ຺ເມ ຖິໂຕ ໂກ ມຣຕາສ຺ສ ກາເຍ។

໔໓໗។

‘‘ປີຕາ ຈ ມາຕາ ຈ ອຸປ໌ຄ຺ຖິຕາ ເມ, ຄມ຺ເມນ ເມ ອິສ຺ສຣິຍໍ ປ໌ສຕ຺ຖໍ;

ອນານຸຕປ຺ປໍ ປ໌ຣໂລກໍ ຄມິສ຺ສໍ, ຍຊ຺ສ຺ສຸ ຍຄ຺ຄໍ ອທ ມໍ ໂປ໌ຣິສາທ។

໔໓໘។

‘‘ຄາຕີສຸ ມິຕ຺ເຕສຸ ກຕາ ເມ ການາ, ຄມ຺ເມນ ເມ ອິສ຺ສຣິຍໍ ປ໌ສຕ຺ຖໍ;

ວິໂສທິໂຕ ປ໌ຣໂລກສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ, ຄມ຺ເມ ຖິໂຕ ໂກ ມຣຕາສ຺ສ ກາເຍ។

໔໔໐។

‘‘ຄາຕີສຸ ມິຕ຺ເຕສຸ ກຕາ ເມ ການາ, ຄມ຺ເມນ ເມ ອິສ຺ສຣິຍໍ ປ໌ສຕ຺ຖໍ;

ອນານຸຕປ္ປໍ ປຣໂລກໍ ຄມິສ្សໍ, ຍຊ្ສុ ຍญ្ញໍ ອຫ ນໍ ໂປ໌ຣິສາທ។

៤៨១។

‘‘ທີນ្នໍ ເມ ທານໍ ພຫុធា ພຫູនໍ, ສន្តប្បិតា ສມណព្រាហ្មណា ຈ;

ວິໂສធិໂត ປຣໂລកស្ស មគ្គោ, ធម្មេ ឋិតោ កោ មរណស្ស ភាយេ។

៤៨២។

‘‘ທີນ្នໍ ເມ ທានໍ ພຫុធា ພຫូនໍ, ສន្តប្បិតា ສមណព្រាហ្មណា ຈ;

ອນານុតប្បំ ປຣលោកំ គមិស្សំ, យជស្សុ យញ្ញំ អហ នំ ໂປ໌ຣິສາທា’’ຕិ។

ຕត្ថ កល្យាណាតិ កល្យាណកម្មា។ ອនេករូបាតិ ທານາທិវសេន ອនេកវិធា។ យញ្ញោតិ ទសវិធទានវត្ថុបរិច្ចាគវសេន ອតិវិបុលា ປត្ថិតោតិ ປសត្ថោ យញ្ញោបិ មេ ປវត្តិតា។ ធម្មេ ឋិតោតិ ເອວំ ធម្មេ ປតិដ្ឋិតោ មាទិសោ កោ នាម មរណស្ស ភាយេយ្យ។ ອនានុតប្បិន្តិ ອនានុតប្បមានោ។ ធម្មេន មេ ឥស្សរិយំ ປសត្ថុន្តិ ទសវិធំ រាជធម្មំ អកោបេត្វា ធម្មេនេវ មយា រជ្ជំ ປសាសិតំ។ ການຣາຕິ ញាតិសុ ញាតិកិច្ចានិ, មិត្តេសុ ຈ មិត្តកិច្ចានិ។ ທານន្តិ សទ្ធាកចេតនា។ ພហុធាតិ ພហូហិ អាការេហិ។ ພហូនន្តិ ន ປញ្ចន្នំ, ន ទសន្នំ, សតស្សបិ សហស្សស្សបិ សតសហស្សស្សបិ ទិន្នមេវ។ សន្តប្បិតាតិ ຄហិតគហិតភាជនានិ ປូរេត្វា សុដ្ឋុ តប្បិតា។

ຕំ សុត្វា ໂປ໌ຣិសាទោ ‘‘ອយំ សុតសោមមហារាជា សប្បុរិសោ ញាណសម្បន្នោ មនុស្សមំសខាទកោ, សចាហំ ເອតំ ខាទេយ្យំ, មុទ្ធា មេ សត្តធា ផលេយ្យ, ປថវិ វា ປន មេ វិវរំ ទទេយ្យា’’តិ ភីតតសិតោ ហុត្វា, ‘‘សម្ម, ន ត្វំ មយា ខាទិតព្វរូបោ’’តិ វត្វា គាថមាហ –

៤៨៣។

‘‘វិសំ ປជានំ ປុរិសោ អទេយ្យ, អាសីវិសំ ជលិតមុគ្គតេជំ;

មុទ្ធាបិ តស្ស វិផលេយ្យ សត្តធា, យោ តាទិសំ សច្ចវាទឹ អទេយ្យា’’តិ។

ຕត្ថ វិសន្តិ តត្តេវ មារណសមត្ថំ ហលាហលវិសំ។ ជលិតន្តិ អត្តនោ វិសតេជេន ជលិតំ តេនេវ ឧគ្គតេជំ អគ្គិក្ខន្ធំ វិយ ຈຣន្តំ អាសីវិសំ វា ປន សោ គីវាយ គណ្ហេយ្យ។

ອិតិ សោ មហាសត្តំ ‘‘ຫລາຫລវិសសទិសោ ត្វំ, កោ តំ ខាទិស្សតី’’តិ វត្វា គាថា សោតុកាមោ តំ យាចិត្វា តេន ធម្ម គារវជននត្ថំ ‘‘ເອວរូបានំ អនវជ្ជគាថានំ ត្វំ អភាជន’’ន្តិ ປដិក្ខិត្តោបិ ‘‘សកលជម្ពុទីបេ មិយា សទិសោ ປណ្ឌិតោ នត្ថិ, អយំ មម ហត្ថា មុច្ចិត្វា គន្ត្វា តា គាថា សុត្វា ធម្មកថិកស្ស សក្ការំ កត្វា ປលាເຍນ មច្ចុំ អាហាយ ປុ នាគតោ, អតិវិយ សាធុរូបា គាថា ភវិស្សន្តី’’តិ សុដ្ឋុតរំ សញ្ជាតធម្មស្សវនាទរោ ហុត្វា តំ យាចន្តោ គាថមាហ –

៤៨៤។

‘‘សុត្វា ធម្មំ វិជានន្តិ, នរា កល្យាណបាបកំ;

ອປິ ຄາຖາ ສຸຕິຕຸວານ, ສມ຺ເມ ເມ ຣມເຕ ມໂນ''ຕິ။

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ''ສມ຺ມ ສຸຕໂສມ, ນຣາ ນາມ ສມ຺ມໍ ສຸຕ຺ວາ ກລ຺ຍາຕມ຺ປິ ປາປກມ຺ປິ ຊານນ຺ຕິ, ອປ຺ເປວ ນາມ ຕາ ຄາຖາ ສຸຕ຺ວາ ມມປິ ກຸສລກມ຺ມປຖສມ຺ເມ ມໂນ ຣເມຍ຺ຍາ''ຕິ။

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ''ໂສຕຸກາໂມ ທານິ ໂປໍຣິສາໂທ, ກເຖສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ເຕນ ຫິ, ສມ຺ມ, ສາທຸກໍ ສຸຕາທີ''ຕິ ຕໍ ໂອຫິຕໂສ ຕໍ ກຕ຺ວາ ນນ຺ທພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ກຖິຕນິຍາເມເນວ ຄາຖານໍ ຖຸຕິ ກຕ຺ວາ ລສຸ ກາມາວຈຣເທເວສຸ ເອກໂກລາຫລໍ ກຕ຺ວາ ເທວຕາສຸ ສາທຸກາຣໍ ທທມານາສຸ ໂປໍຣິສາທສ຺ສ ສມ຺ມໍ ກເຖສິ –

໔໔໔။

''ສກິເທວ ມຫາຣາຊ, ສພ຺ພິ ໂຫຕິ ສມາຄໂມ;

ສາ ນໍ ສງຄຕິ ປາເລຕິ, ນາສພ຺ພິ ພຫຸ ສງຄໂມ။

໔໔໕။

''ສພ຺ພິເຣວ ສມາເສຖ, ສພ຺ພິ ກຸພ຺ເພຖ ສນ຺ຖວໍ;

ສຕໍ ສທ຺ທມ຺ມມລ຺ລາຍ, ເສຍ຺ໂຍ ໂຫຕິ ນ ປາປີໂຍ။

໔໔໖။

''ຊີຣນ຺ຕິ ເວ ຣາຊຣຖາ ສຸຈິຕ຺ຕາ, ອໂຖ ສຣີຣມ຺ປິ ຊຣໍ ອຸເປຕິ;

ສຕລ຺ຈ ສມ຺ໂມ ນ ຊຣໍ ອຸເປຕິ, ສນ຺ໂຕ ຫເວ ສພ຺ພິ ປເວທຍນ຺ຕິ။

໔໔໗။

''ນກລ຺ຈ ທູເຣ ປຖວີ ຈ ທູເຣ, ປາຣໍ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ຕທາຫຸ ທູເຣ;

ຕໂຕ ຫເວ ທູຣຕຣໍ ວທນ຺ຕິ, ສຕລ຺ຈ ສມ຺ໂມ ອສຕລ຺ຈ ຣາຊາ''ຕິ။

ຕສ຺ສ ເຕນ ສຸກຖິຕຕ຺ຕາ ເຈວ ອຕ຺ຕໂນ ປຕ຺ທິຕກາເວນ ຈ ຕາ ຄາຖາ ສພ຺ພລ຺ລຸພ຺ພຸທ຺ສກຖິຕາ ວິຍາຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ສກລສຣີຣໍ ປລ຺ຈວຕ຺ຕາຍ ປີຕິຍາ ປຣິປູຣີ, ໂພຣິສຕ຺ເຕ ມຸທຸຈິຕ຺ຕໍ ອໂຫສິ, ເສຕຈ຺ລຕ຺ຕທາຍກໍ ປີຕຣໍ ວິຍ ນໍ ອມລ຺ລິ။ ໂສ ''ອຫໍ ສຸຕໂສມສ຺ສ ທາຕພ຺ພໍ ກິລ຺ຈິ ຫີຣລ຺ລສຸວຕ຺ຕໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ເອເກກາຍ ປນສ຺ສ ຄາຖາຍ ເອເກກໍ ວຣໍ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໔໘။

''ຄາຖາ ອິມາ ອຕ຺ຖວຕີ ສຸພ຺ຍລ຺ຊນາ, ສຸກາສິຕາ ຕຸຍ຺ຫ ຊນິນ຺ທ ສຸຕ຺ວາ;

ອານນ຺ທິ ວິຕ຺ໂຕ ສຸມໂນ ປຕີໂຕ, ຈຕ຺ຕາຣິ ເຕ ສມ຺ມ ວເຣ ທທາມີ''ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອານນ຺ທີຕິ ອານນ຺ທຊາໂຕ។ ເສສານິ ຕສ຺ເສວ ເວວຈນານິ។ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ເຫເຕ ຕຸຍ຺ຫາກາຣາ ເອວ។

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ກີ ນາມ ຕ຺ວໍ ວຣໍ ທສ຺ສສີ’’ຕິ ອປ຺ສາເທນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໔໐។

‘‘ໂຍ ນຕ຺ຕໂນ ມຣຕໍ ພຸຊ຺ຊສີ ຕຸວໍ, ຫິຕາຫິຕໍ ວິນິປາຕຍ຺ຈ ສຄ຺ຄໍ;

ຄິທ຺ໂຘ ຣເສ ທຸຈ຺ຈຣິເຕ ນິວິຍ຺ໂຖ, ກີ ຕ຺ວໍ ວຣໍ ທສ຺ສສີ ປາປທມ຺ມ។

໔໔໑។

‘‘ອຫຍ຺ຈ ຕໍ ‘ເທຫິ ວຣ’ນ຺ຕິ ວຊ຺ຊໍ, ຕ຺ວໍ ຈາປີ ທຕ຺ວາ ນ ອວາກເຣຍ຺ຍ;

ສນ຺ທິຍ຺ຖິກໍ ກລຫມິມໍ ວິວາທໍ, ໂກ ປຕ຺ຫິໂຕ ຊານມຸປ຺ພ຺ພເຊຍ຺ຍາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂຍຕິ ໂຍ ຕ຺ວໍ ‘‘ມຣຕທມ຺ໂມຫມສ຺ມິ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນປີ ມຣຕໍ ນ ພຸຊ຺ຊສີ ນ ຊານາສິ, ປາປກມ຺ມເມວ ກໂຣສິ។ ຫິຕາຫິຕນ຺ຕິ ‘‘ອິທໍ ເມ ກມ຺ມໍ ຫິຕໍ, ອິທໍ ອຫິຕໍ, ອິທໍ ວິນິປາຕໍ ເນສ຺ສຕິ, ອິທໍ ສຄ຺ຄ’’ນ຺ຕິ ນ ຊານາສິ។ ຣເສຕິ ມນຸສ຺ສມໍສຣເສ។ ວຊ຺ຊນ຺ຕິ ວ ເທຍ຺ຍໍ។ ນ ອວາກເຣຍ຺ຍາຕິ ວາຈາຍ ທຕ຺ວາ ‘‘ເທຫິ ເມ ວຣ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈມາໂນ ນ ອວາກເຣຍ຺ຍາສິ ນ ທເທຍ຺ຍາສິ។ ອຸປ຺ພ຺ພເຊຍ຺ຍາຕິ ໂກ ອິມໍ ກລຫໍ ປຕ຺ຫິໂຕ ອຸປຄ຺ເຈຍ຺ຍ។

ຕໂຕ ໂປ຺ຣິສາໂທ ‘‘ນາຍໍ ມຍ຺ຫໍ ສທ຺ທຫຕິ, ສທ຺ທຫາເປ຺ສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຄາຖມາຫ –

໔໔໒។

‘‘ນ ຕໍ ວຣໍ ອຣຫຕິ ຊນ຺ຕຸ ທາຕຸໍ, ຍໍ ວາປີ ທຕ຺ວາ ນ ອວາກເຣຍ຺ຍ;

ວຣສ຺ສຸ ສມ຺ມ ອວິກມ຺ປມາໂນ, ປາຕໍ ຈຊິຕ຺ວານປີ ທສ຺ສເມວາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອວິກມ຺ປມາໂນຕິ ອໂນລີຍມາໂນ។

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ອຕິວິຍ ສູໂຣ ຫຸຕ຺ວາ ກເຖຕິ, ກຣິສ຺ສຕິ ເມ ວຈນໍ, ວຣໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ, ສເຈ ປນ ‘‘ມນຸສ຺ສມໍສໍ ນ ຂາ ທິຕພ຺ພ’ນ຺ຕິ ປຖມເມວ ວຣໍ ວາຣຍິສ຺ສໍ, ອຕິວິຍ ກິລມິສ຺ສຕິ, ປຖມໍ ອຍ຺ເຍ ຕໂຍ ວເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ເອຕໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໔໓។

‘‘ອຣິຍສ຺ສ ອຣິເຍນ ສເມຕິ ສຂ຺ຍໍ, ປຍ຺ຍສ຺ສ ປຍ຺ຍາຕວຕາ ສເມຕິ;

ປສ຺ເສຍ຺ຍ ຕໍ ວສ຺ສສຕໍ ອໂຣຄໍ, ເອຕໍ ວຣານໍ ປຖມໍ ວຣາມີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຣິຍສ຺ສາຕິ ອາຈາຣອຣິຍສ຺ສ។ ສຂ຺ຍນ຺ຕິ ສຂິທມ຺ໂມ ມິຕ຺ຕທມ຺ໂມ។ ປຍ຺ຍາຕວຕາຕິ ຍາຕສມ຺ປນ຺ເນນ។ ສເມຕີຕິ

ຄງໂຄຫກັ ວິຍ ຍມຸໂປຫເກາມ ສໍສປຸຫຕິ។ ສາຕຸໂສ ຫິ ສຕຸຕາ ສໍສປຸຫປຸຕິ។ ປສຸເສຍຍ ຕປຸຕິ ສຸຕໂສໂມ ໂປໍຣິສາທສຸສ ຈີຣໍ ຊີວິຕໍ ອິຈຸຉນຸໂຕ ວິຍ ປາຖມໍ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕວຣໍ ຍາຈຕິ។ ປຕຸທິຕສຸສ ຫິ ''ມມ ຊີວິຕໍ ເທຫີ''ຕິ ວຕຸຕຸໍ ອຍຸຕຸຕໍ, ອປີຈ ໂສ 'ມຍຸຫເມວ ເອສ ອາໂຣຄຸຍໍ ອິຈຸຉຕີ'ຕິ ຈີນຸເຕຕຸວາ ຕຸສຸສີສຸສຕິຕິ ເອວມາຫ។

ໂສປີ ຕໍ ສຸຕຸວາວ ''ອຍໍ ອິສຸສຣິຍາ ສໍເສຕຸວາ ອິທານິ ມໍສໍ ຂາທິຕຸກາມສຸສ ເອວໍ ມຫາອນຕຸຖກຣສຸສ ມຫາໂຈຣສຸສ ມຍຸຫເມວ ຊີວິຕໍ ອິຈຸຉຕິ, ອໂຫ ມມ ຫິຕກາໂມ''ຕິ ຕຸຍຸຖມານໂສ ວລຸເຈຕຸວາ ວຣສຸສ ຄຫິຕກາວໍ ອຊານິຕຸວາ ຕໍ ວຣໍ ທທມາໂນ ຄາຖ ມາຫ –

៤៥៤។

''ອຣິຍສຸສ ອຣິເຍນ ສເມຕິ ສຂຸຍໍ, ປຍຸຍສຸສ ປຍຸຍາຓາວຕາ ສເມຕິ;

ປສຸສາສິ ມໍ ວສຸສສຕໍ ອໂຣຄໍ, ເອຕໍ ວຣານໍ ປຖມໍ ທທາມີ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ວຣານປຸຕິ ຈຕຸນຸນໍ ວຣານໍ ປາຖມໍ។

ຕໂຕ ໂພທິສຕຸໂຕ ອາຫ –

៤៥៥។

''ເຍ ຂຕຸຕິຍາເສ ອິຘ ກູມິປາລາ, ມຸທຸສາກິສິຕຸຕາ ກຕນາມເສຍຸຍາ;

ນ ຕາທິເສ ກູມິປຕີ ອເທສີ, ເອຕໍ ວຣານໍ ທຸຕິຍໍ ວຣາມີ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ກຕນາມເສຍຸຍາຕິ ມຸທຸສມີ ອກິສິຕຕຕຸຕາວ ''ມຸທຸສາກິສິຕຸຕາ''ຕິ ກຕນາມເສຍຸຍາ។ ນ ຕາທິເສຕິ ຕາທິເສ ຂຕຸຕິເຍ ນ ອເທສີ ມາ ຂາທີ។

ອິຕິ ໂສ ທຸຕິຍໍ ວຣໍ ຄຕຸຫນຸໂຕ ປໍໂຣສຕານໍ ຂຕຸຕິຍານໍ ຊີວິຕວຣໍ ຄຕຸຫີ។ ໂປໍຣິສາໂທປີສຸສ ທທມາໂນ ອາຫ –

៤៥៦។

''ເຍ ຂຕຸຕິຍາເສ ອິຘ ກູມິປາລາ, ມຸທຸສາກິສິຕຸຕາ ກຕນາມເສຍຸຍາ;

ນ ຕາທິເສ ກູມິປຕີ ອເທມິ, ເອຕໍ ວຣານໍ ທຸຕິຍໍ ທທາມີ''ຕິ។

ກີ ປນ ເຕ ເຕສໍ ສທຸທໍ ສຸຕານຸຕິ, ນ ສຸຕານຸຕີຕິ? ນ ສພຸພໍ ສຸຕານຸຕິ។ ໂປໍຣິສາເທນ ຫິ ຣຸກຸຂສຸສ ສູມຊາເລົາປທຸທວາເຍນ ປຜິກຸກມິຕຸວາ ອຄຸຄີ ກໂຕ, ອຄຸຄິໂນ ຈ ຣຸກຸຂສຸສ ຈ ອນຸຕເຣ ນິສີທິຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ເຕນ ສທຸຘີ ກເຖສີ, ຕສຸມາ ສພຸພໍ ອສຸຕຸວາ ອຸປຑຸຍຸປຑໍຍ ສຸຕໍສຸ។ ເຕ ''ອິທານິ ສຸຕໂສໂມ ໂປໍຣິສາທໍ ທເມສຸສຕິ, ມາ ກາຍຖາ''ຕິ ອລຸຍມລຸຍໍ ສມສຸສາເສສຸໍ។ ຕສຸມີ ຂເຓ ມຫາສຕຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

៤៥៧។

''ປໍໂຣສຕໍ ຂຕຸຕິຍາ ເຕ ຄຫີຕາ, ຕລາວຸຕາ ອສຸສຸມຸຂາ ຣຸທນຸຕາ;

ສເກ ເຕ ຣຊ຺ເຊ ປຏິປາທຍາທິ, ເອຕໍ ວຣານໍ ຕຕິຍໍ ວຣາມີ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ປໂຣສຕນ຺ຕິ ອຕິເຣກສຕໍ຺ ເຕ ຄຫິຕາຕິ ຕຍາ ຄຫິຕາ຺ ຕລາວຸຕາຕິ ຫຕ຺ຖຕເລສຸ ອາວຸຕາ຺

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຕິຍໍ ວຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ເຕສໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ສກຣຊ຺ຊນິຍ຺ຍາຕນວຣໍ ຄຕ຺ຫິ຺ ກິ໌ການຣາ? ໂສ ອຊາທນ຺ໂຕປິ ເວຣກເຍນ ສພ຺ເພ ເຕ ທາເສ ກຕ຺ວາ ອຣຊ຺ເຊເຍວ ວາເສຍ຺ຍ, ມາເຣຕ຺ວາ ວາ ຂຫ຺ເຫຍ຺ຍ, ປຈ຺ຈນ຺ຕໍ ເນຕ຺ວາ ວາ ວິກ຺ກີເຕຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ສກຣຊ຺ຊນິຍ຺ຍາຕນວຣໍ ຄຕ຺ຫິ຺ ອິຕໂຣປິສ຺ສ ທທມາໂນ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໕໗຺

‘‘ປໂຣສຕໍ ຂຕ຺ຕິຍາ ເມ ຄຫິຕາ, ຕລາວຸຕາ ອສ຺ສຸມຸຂາ ຣຸທນ຺ຕາ;

ສເກ ເຕ ຣຊ຺ເຊ ປຏິປາທຍາມິ, ເອຕໍ ວຣານໍ ຕຕິຍໍ ທທາມິ’’ຕິ຺

ຈຕ຺ຕຖໍ ປນ ວຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໕໘຺

‘‘ຆິທ຺ທໍ ເຕ ຣຊ຺ຖໍ ພ຺ຍຖິຕາ ກຍາ ທິ, ປຸຖູ ນຣາ ເລຕມນຸປ຺ປວິຊ຺ຖາ;

ມນຸສ຺ສມໍສໍ ວິຣເມຫິ ຣາຊ, ເອຕໍ ວຣານໍ ຈຕ຺ຕຖໍ ວຣາມິ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຆິທ຺ທນ຺ຕິ ນ ຜນວາສໍ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ຄາມາທີນໍ ອຸຊ຺ຖິຕຕ຺ຕາ ສວິວຣໍ຺ ພ຺ຍຖິຕາ ກຍາທີຕິ ‘‘ໂປຣິສາໂທ ອິທານີ ອາຄ ມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຕວ ກເຍນ ກມ຺ປີຕາ຺ ເລຕມນຸປ຺ປວິຊ຺ຖາຕິ ທາຣເກ ຫຕ຺ເຖສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ຕິຕຄຫນາທີນິລີຍນຊ຺ຖານໍ ປວິຊ຺ຖາ຺ ມນຸສ຺ສມໍສນ຺ຕິ ທຸຄ຺ຄນ຺ສໍ ເຊຄ຺ຈ຺ຆໍ ປຏິກ຺ກູລໍ ມນຸສ຺ສມໍສໍ ປຊຫ຺ ນິສ຺ສກ຺ກຕ຺ເຖ ວາ ອຸປໂຍຄໍ, ມນຸສ຺ສມໍສໂຕ ວິຣມາຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ໂປຣິສາໂທ ປາຕື ປຫຣິຕ຺ວາ ຫສນ຺ໂຕ ‘‘ສມ຺ມ ສຸຕໂສມ ກິ໌ ນາເມຕໍ ກເຖສິ, ກຖາຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເອຕໍ ວຣໍ ທສ຺ສາມິ, ສເຈ ຄຕ຺ຫິຕຸກາໂມ, ອຊ຺ຊໍ ຄຕ຺ຫາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໖໐຺

‘‘ອທ຺ສາ ທີ ໂສ ກກ຺ໂຂ ມມ ມນາໂປ, ເອຕສ຺ສ ເຫຕຸມ຺ຫິ ວນໍ ປວິຊ຺ໂຖ;

ໂສຫໍ ກຖໍ ເອຕ຺ໂຕ ອຸປາຣເມຍ຺ຍໍ, ອຊ຺ຊໍ ວຣານໍ ຈຕ຺ຕຖໍ ວຣສ຺ສູ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ວນນ຺ຕິ ຣຊ຺ຊໍ ປຫາຍ ອິມໍ ວນໍ ປວິຊ຺ໂຖ຺

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຕ຺ວໍ ‘ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ ປີຍຕຣຕ຺ຕາ ຕໂຕ ວິຣມິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມິ’’ຕິ ວທສິ຺ ໂຍ ທີ ປີຍໍ ນິສ຺ສາຍ ປາປໍ ກໂຣຕິ, ອຍໍ ພາໂລ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໔໖໑຺

‘‘ນ ເວ ‘ປິຍໍ ເມ’ຕິ ຊນິນ្ທ ຕາທິໂສ, ອຕ្តំ ນិຣំກច្ច ປិយານិ ເສວតិ;

ອຕ្តាវ ເສយ្យោ ປរមា ច ເສយ្យោ, ລព្ភា ປិយា ໂອຈិតត្ថេន ປច្ឆា’’ຕិ។

ຕត្ថ ຕាທិໂສតិ ຊນិນ្ទ ຕាທិໂສ ຍុວា ອភិຣូໂປ ມហាຍໂສ ‘‘ອិທំ ນາມ ເມ ປិយ’’ន្តិ ປិយវត្ថុលោភេន ຕត្ថ ອត្តានំ ນិរំກត្វា ສព្ពសុគតិហិ ເຈວ ສុຂវិសេសេហិ ច ຈវិត្វា ນិរយេ ປាតេត្វា ນ ເວ ປិយានិ ເສវតិ។ ປរមា ຈ ເສយ្យោតិ ປុរិសស្ស ហិ ປរមា ປិយវត្ថុម្ហា ອត្តាវ វរតរោ។ កីការណា? ລព្ភា ປិយាតិ, ປិយា ນາມ វិសយវសេន ເຈວ ປុញ្ញេន ច ໂອຈិតត្ថេន ວឌ្ឍិតត្ថេន ທិព្វធម្មេ ເຈວ ປរត្ថ ច ເທວមនុស្សសម្បត្តី ປត្វា ສក្កា ລទ្ធុំ។

ເອວំ វុត្តេ ໂປຣິສາໂທ ກາຍປុປ្ផោຕ ຫុត្វា ‘‘ອហំ ສុតໂສເມນ ឥហិតំ វរំ វិសុទ្ធ្ឍាເປត្វាបិ ມនុស្សមំសតោ វិរមិតុម្បិ ນ ສក្កោមិ, កី នុ ໂខ ករិស្សាមិ’’តិ ອស្សុបុណ្ណេហិ នេត្តេហិ គាថមាហ –

៤៦៨។

‘‘ປិយំ ເມ ມានុសំ មំសំ, ສុតໂສម វិជានហិ;

ນម្ហិ ສក្កា ນិវារេតុំ, ອញ្ញំ វរំ ສម្ម វរស្សុ’’តិ។

ຕត្ថ វិជានហីតិ ຕ្វម្បិ ຊានាហិ។

ຕតោ ໂພធិសត្តោ ອាហ –

៤៦៩។

‘‘ໂຍ វេ ‘ປិយំ ເມ’ຕິ ປិយានុរក្ខិ, ອត្តំ ນិរំກច្ច ປិយានិ ເສວតិ;

ໂສណ្ឌោវ ປីត្វា វិសមិស្សបានំ, តេເນວ ໂສ ໂហតិ ទុក្ខី ປរត្ថ។

៤៧០។

‘‘ໂຍ ຈិធ សង្ខាយ ປិយានិ ហិត្វា, កិច្ឆេនបិ ເສវតិ ອរិយធម្មេ;

ទុក្ខិតោវ ປីត្វាន យថោសធានិ, តេເນວ ໂສ ໂហតិ ສុខី ປរត្ថា’’តិ។

ຕត្ថ ໂຍ វេតិ, ສម្ម ໂປຣិສាទ, ໂຍ ປុរិໂສ ‘‘ອិທំ ເມ ປិយ’’ន្តិ ປាបកិរិយាយ ອត្តានំ ນិរំກត្វា ປិយានិ វត្ថូនិ ເສវតិ, ໂສ ສុរាປេມេន វិសមិស្សំ ສុរំ ປីត្វា ໂສណ្ឌោ វិយ តេນ ປាបកម្មេន ປរត្ថ ນិរយាទីសុ ទុក្ខី ໂហតិ។ សង្ខាយាតិ ຊានិត្វា ຕុលេត្វា។ ປិយានិ ហិត្វាតិ ອធម្មបដិសំយុត្តានិ ປិយានិ ឆឌ្ឌេត្វា។

ເອວំ វុត្តេ ໂປຣិສាໂທ ກលូនំ ປរិទេវន្តោ គាថមាហ –

៤៧១។

‘‘ໂອຫາຍທໍ ປີຕຣໍ ມາຕຣຌ຺ຈ, ມນາປີເຍ ກາມຄຸເຓ ຈ ປຌ຺ຈ;

ເອຕສ຺ສ ເຫຕຸມ຺ຫິ ວນໍ ປວິຝ຺ໂຖ, ຕໍ ເຕ ວຣໍ ກີນ຺ຕິ ມຫໍ ທທາມີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອຕສ຺ສາຕິ ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ. ກີນ຺ຕິ ມໜນ຺ຕິ ກີນ຺ຕິ ກຕ຺ວາ ອຫໍ ຕໍ ວຣໍ ເທມິ.

ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໖໖.

‘‘ນ ປຕ຺ທິຕາ ທິຄຸຓມາຫຸ ວາກ຺ຍໍ, ສຈ຺ຈປ຺ປຝິຌ຺ຉາວ ກວນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ;

‘ວຣສ຺ສຸ ສມ຺ມ’ ອິຕິ ມໍ ອໂວຈ, ອິຈ຺ຈພ຺ຣວີ ຕ຺ວໍ ນ ຫິ ເຕ ສເມຕິ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທິຄຸຓນ຺ຕິ, ສມ຺ມ ໂປຣິສາທ, ປຕ຺ທິຕາ ນາມ ເອກໍ ວຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ວິສໍວາເທນ຺ຕາ ທຸຕິຍໍ ວຈນໍ ນ ກເຖນ຺ຕິ. ອິຕິ ມໍ ອໂວຈາຕິ, ‘‘ສມ຺ມ ສຸຕໂສມ ວຣສ຺ສຸ ວຣ’’ນ຺ຕິ ເອວໍ ມໍ ອກາສສິ. ອິຈ຺ຈພ຺ຣວີຕິ ຕສ຺ມາ ຍໍ ຕ຺ວໍ ອິຕິ ອພ຺ຣວີ, ຕໍ ເຕ ອິທານິ ນ ສເມຕິ.

ໂສ ປຸນ ໂຣທນ຺ໂຕ ເອວ ຄາຖມາຫ –

໔໖໗.

‘‘ອປ຺ປຌ຺ຉລາກໍ ອຍສໍ ອກິຕ຺ຕິ, ປາປໍ ພຫຸໍ ທຸຈ຺ຈຣິຕໍ ກິເລສໍ;

ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ ກເຕ ອຸປາຄາ, ຕໍ ເຕ ວຣໍ ກີນ຺ຕິ ມຫໍ ທເທຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປາປນ຺ຕິ ກມ຺ມປຖໍ ອປ຺ປຕ຺ຕໍ. ທຸຈ຺ຈຣິຕນ຺ຕິ ກມ຺ມປຖປ຺ປຕ຺ຕໍ. ກິເລສນ຺ຕິ ທຸກ຺ຂໍ. ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ ກເຕຕິ ມນຸສ຺ສມໍສສ຺ສ ເຫຕຸ. ອຸປາຄາຕິ ອຸປຄໂຕສ຺ມິ. ຕໍ ເຕຕິ ຕໍ ຕຍ຺ຫໍ ກຖາຫໍ ວຣໍ ເທມິ, ມາ ມໍ ວາຣຍິ, ອນຸກມ຺ປໍ ກາຣຸຌ຺ຌໍ ມຍິ ກໂຣຫິ, ອຌ຺ຌໍ ວຣໍ ຄຓ຺ຫາຫີຕິ ອາຫ.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໖໘.

‘‘ນ ຕໍ ວຣໍ ອຣຫຕິ ຊນ຺ຕຸ ທາຕຸໍ, ຍໍ ວາປິ ທຕ຺ວາ ນ ອວາກເຣຍ຺ຍ;

ວຣສ຺ສຸ ສມ຺ມ ອວິກມ຺ປມາໂນ, ປາຓໍ ຈຊິຕ຺ວານປິ ທສ຺ສເມວາ’’ຕິ.

ເອວໍ ເຕນ ປຄຸມໍ ວຸຕ຺ຕຄາຖໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ວຣທາເນ ອຸສ຺ສາເຫນ຺ໂຕ ຄາຖາ ອາຫ –

໔໖໙.

‘‘ປາຓໍ ຈຊນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ ນາປິ ຆມ຺ມໍ, ສຈ຺ຈປ຺ປຝິຌ຺ຉາວ ກວນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ;

ທຕ຺ວາ ວຣໍ ຂິປ຺ປ຺ມວາກໂຣຫິ, ເອເຕນ ສມ຺ປຊ຺ຊ ສຸຣາຊເສຍ຺ຍ໌ຯ

໔໗໐ຯ

‘‘ຈເຊ ຘນໍ ອງ຺ຄວຣສ຺ສ ເຫຕຸ, ອງ຺ຄໍ ຈເຊ ຊີວິຕໍ ຣກ຺ຂມາໂນ;

ອງ຺ຄໍ ຘນໍ ຊີວິຕຠ຺ຈາປິ ສພ຺ພໍ, ຈເຊ ນໂຣ ຘມ຺ມມນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປາຓນ຺ຕິ ຊີວິຕໍຯ ສນ຺ໂຕ ນາມ ອປິ ຊີວິຕໍ ຈຊນ຺ຕິ, ນ ຘມ຺ມໍຯ ຂິປ຺ປ຺ມວາກໂຣຫີຕິ ອິຘ ຂິປ຺ປໍ ມຍ຺ຫໍ ເທຫີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ເອເຕ ນາຕິ ເອເຕນ ຘມ຺ເມນ ເຈວ ສຈ຺ເຈນ ຈ ສມ຺ປຊ຺ຊ ສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ໂຫຫິຯ ສຸຣາຊເສຍ຺ຍາຕິ ຕໍ ປຕ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາລປຕິຯ ຈເຊ ຘນນ຺ຕິ, ສມ຺ມ ໂປ຺ຣິສາທ, ປຕ຺ທິໂຕ ປ຺ຣິໂສ ຫຕ຺ຖປາທາທິມ຺ຫິ ອງ຺ເຄ ຆິຊ຺ຊມາເນ ຕສ຺ສ ຣກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ພຫຸມ຺ປິ ຘນໍ ຈ ເຊຍ຺ຍຯ ຘມ຺ມມນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕຕິ ອງ຺ຄຘນຊີວິຕານິ ປຣິຈ຺ຈຊນ຺ໂຕປິ ‘‘ສຕໍ ຘມ຺ມໍ ນ ວິຕິກ຺ກມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ເອວໍ ຘມ຺ມໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕຯ

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິເມຫິ ກາຣເຓຫິ ຕໍ ສຈ຺ເຈ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຣຸກາວໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໔໗໑ຯ

‘‘ຍສ຺ມາ ຫິ ຘມ຺ມໍ ປ຺ຣິໂສ ວິຊຠ຺ຎາ, ເຍ ຈສ຺ສ ກງ຺ຂໍ ວິນຍນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ;

ຕໍ ຫິສ຺ສ ທີປຠ຺ຈ ປຣາຍຓຠ຺ຈ, ນ ເຕນ ມິຕ຺ຕິໍ ຊິຣເຍຖ ປຠ຺ໂຠ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍສ຺ມາຕິ ຍມ຺ຫາ ປ຺ຣິສາຯ ຘມ຺ມນ຺ຕິ ກຸສລາກຸສລໂຊຕກໍ ກາຣຓໍຯ ວິຊຠ຺ຎາຕິ ວິຊາເນຍ຺ຍຯ ຕໍ ຫິສ຺ສາຕິ ຕໍ ອາຈຣິຍກຸລໍ ເອຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຄລສ຺ສ ປຕິຍ຺ຖານຍ຺ເຖນ ທີປໍ, ອຸປ຺ປນ຺ເນ ກເຍ ຄນ຺ຕພ຺ພຍ຺ຖານຍ຺ເຖນ ປຣາຍຓຠ຺ຈຯ ນ ເຕນ ມິຕ຺ຕິນ຺ຕິ ເຕນ ອາຈຣິຍປຸຄ຺ຄເລນ ສຫ ໂສ ປຕ຺ທິໂຕ ເກນຈິປິ ກາຣເຓນ ມິຕ຺ຕິໍ ນ ຊີຣເຍຖ ນ ວິນາເສຍ຺ຍຯ

ເອວຠ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ ໂປ຺ຣິສາທ, ຄຸຓວນ຺ຕສ຺ສ ອາຈຣິຍສ຺ສ ວຈນໍ ນາມ ກີນ຺ທິຕຸໍ ນ ວຍ຺ຍຕິ, ອຫຠ຺ຈ ຕຣຸຓກາເລປິ ຕວ ປີຍ຺ຄິອາຈຣິໂຍ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸໍ ສິກ຺ຂໍ ສິກ຺ຂາເປສີ, ອິທານິປິ ພຸທ຺ຘລີລາຍ ສຕາຣຫາ ຄາຖາ ເຕ ກເຖສີ, ເຕນ ເມ ວຈນໍ ກາຕຸໍ ອຣຫສີ’’ຕິ ອາຫຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ໂປ຺ຣິສາໂທ ‘‘ອຍໍ ສຸຕໂສໂມ ມຍ຺ຫໍ ອາຈຣິໂຍ ເຈວ ປຕ຺ທິໂຕ ຈ, ວໂຣ ຈສ຺ສ ມຍາ ທິນ຺ໂນ, ກິໍ ສກ຺ກາ ກາຕຸໍ, ເອກສ຺ມິໍ ອຕ຺ຕກາເວ ມຣຓໍ ນາມ ຘຸວໍ, ມນຸສ຺ສມໍສໍ ນ ຂາທິສ຺ສາມິ, ທສ຺ສາມິສ຺ສ ວຣ’’ນ຺ຕິ ອສ຺ສຸຘາຣາຫິ ປວຕ຺ຕມານາຫິ ອຸຍ຺ຖາຍ ສຸຕໂສມນຣິນ຺ທສ຺ສ ປາເທສຸ ປຕິຕ຺ວາ ວຣໍ ທທມາໂນ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໗໔ຯ

‘‘ອທ຺ຘາ ຫິ ໂສ ກກ຺ໂຂ ມມ ມນາໂປ, ເອຕສ຺ສ ເຫຕຸມ຺ຫິ ວນໍ ປວິຍ຺ໂຄ;

ສເຈ ຈ ມໍ ຍາຈສິ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ເອຕມ຺ປິ ເຕ ສມ຺ມ ວຣໍ ທທາມີ’’ຕິຯ

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອວມາຫ – ‘‘ສມ຺ມ, ສີເລ ຖິຕສ຺ສ ມຣຓມ຺ປິ ວຣໍ, ຄຓ຺ຫາມິ, ມຫາຣາຊ, ຕຍາ ທິນ຺ນໍ ວຣໍ, ອຊ຺ຊ ປຍ຺ຖາຍ ອຣິຍປເຖ ປຕິຍ຺ຖິໂຕສິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ຕໍ ຍາຈາມິ, ສເຈ ເຕ ມຍິ ສິເນໂຫ ອຕ຺ຖິ, ປຠ຺ຈ ສີລານິ ຄຓ຺ຫ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິຯ ‘‘ສາຘຸ, ສມ຺ມ, ເທຫິ ເມ ສີລານີ’’ຕິຯ ‘‘ຄຓ຺ຫ ມຫາຣາຊາ’’ຕິຯ ໂສ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຠ຺ຈປຕິຍ຺ຖິເຕນ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ນໍ ປຠ຺ຈສີເລສຸ ປຕິຍ຺ຖາເປສິຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນິປຕິຕາ ກຸມ຺ມາ ເທວາ ມຫາສຕ຺ເຕ ປີຕິໍ ຊເນຕ຺ວາ ‘‘ອວິຈິ

ໂຕ ຍາວ ກາວຄຸຄາ ອລຸໂລ ໂປໂຣິສາທໍ ມນຸສຸສມໍສໂຕ ນິວາເຣຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ, ອໂຫ ສຸຕໂສເມນ ທຸກຸກຣຕຣໍ ກຕ''ນຸຕິ ມຫນຸເຕນ ສທຸເທນ ວນໍ ອຸນຸນາເທນຸຕາ ສາຊຸກາຣໍ ອທໍສຸ. ເຕສໍ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ຈາຕຸມຫາຣາຊິກາຕິ ເອວໍ ຍາວ ພຸຣຫຸມໂລກາ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສິ. ຣຸກຸເຂ ລຄຸຄຶຕຣາຊາໂນປີ ຕໍ ເທວຕານໍ ສາຊຸກາຣສທຸທໍ ສຸຕຶສຸ. ຣຸກຸຂເທວຕາປີ ສກວິມາເນ ຖິຕາວ ສາຊຸກາຣມທາສີ. ອິຕິ ເທວຕານໍ ສທຸໂທວ ສູຍຕິ, ຣູປໍ ນ ທິສຸສຕິ. ເທວຕານໍ ສາຊຸກາຣສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາໂນ ຈິນຸຕຍິສຸ –
''ສຸຕໂສມໍ ນິສຸສາຍ ໂນ ຊີວິຕໍ ລທຸຂໍ, ທຸກຸກຣໍ ກຕໍ ສຸຕໂສເມນ ໂປໂຣິສາທໍ ທເມນຸເຕນາ''ຕິ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ຖຸຕີ ກຣີສຸ. ໂປໂຣິສາໂທ ມຫາສຕຸຕສຸສ ປາເທ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຍຸຄູາສີ. ອຖ ນໍ ໂພຂິສຕຸໂຕ – ''ສມຸມ, ຂຕຸຕິເຍ ໂມເຈຫີ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ຈິນຸເຕສີ ''ອຫໍ ເອເຕສໍ ປຈຸຈາມິຕຸໂຕ, ເອເຕ ມຍາ ໂມຈິຕາ 'ຄຕຸຫຖ ໂນ ປຈຸຈາມິຕຸຕ'ນຸຕິ ມໍ ທີເສຍຸຍຸໍ, ມຍາ ຊີວິຕໍ ຈຊນຸເຕນປີ ນ ສກຸກາ ສຸຕໂສມສຸສ ສນຸຕິກາ ຄຫີຕໍ ສີລໍ ກິນຸທິຕຸໍ, ອິມິນາ ສທຸຂິເຍວ ຄນຸຕຸວາ ໂມເຈສຸສາມິ, ເອວໍ ເມ ກຍໍ ນ ກວິສຸສຕີ''ຕິ. ອຖ ໂພຂິສຕຸຕໍ ວນຸທິຕຸວາ, ''ສຸຕໂສມ, ອຸໂກປີ ຄນຸຕຸວາ ຂຕຸຕິເຍ ໂມເຈສຸສາມາ''ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໔໗໓.

''ສຕຸຖາ ຈ ເມ ໂຫສິ ສຂາ ຈ ເມສິ, ວຈນມຸປີ ເຕ ສມຸມ ອຫໍ ອກາສີ;

ຕຸວມຸປີ ເມ ສມຸມ ກໂຣຫີ ວາກຸຍໍ, ອຸໂກປີ ຄນຸຕຸວານ ປໂມຈຍາມາ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ສຕຸຖາຕິ ສຄຸຄມຄຸຄສຸສ ເທສິຕຕຸຕາ ສຕຸຖາ ຈ, ຕຣຸຕກາລໂຕ ປຍຸຄາຍ ສຂາ ຈ.

ອຖ ນໍ ໂພຂິສຕຸໂຕ ອາຫ –

໔໗໔.

''ສຕຸຖາ ຈ ເຕ ໂຫມິ ສຂາ ຈ ຕຸຍມຸຫີ, ວຈນມຸປີ ເມ ສມຸມ ຕຸວໍ ອກາສີ;

ອຫມຸປີ ເຕ ສມຸມ ກໂຣມິ ວາກຸຍໍ, ອຸໂກປີ ຄນຸຕຸວານ ປໂມຈຍາມາ''ຕິ.

ເອວໍ ວຕຸວາ ເຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ ອາຫ –

໔໗໕.

''ກມຸມາສປາເທນ ວິເຫຖິຕຕຸຖ, ຕລາວຸຕາ ອສຸສຸມຸຂາ ຣຸທນຸຕາ;

ນ ຊາຕຸ ທຸພຸເກຖ ອິມສຸສ ຣລຸໂລ, ສຈຸຈປຸປຜິລຸລໍ ເມ ປຜິສຸສຸຕາຖາ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ກມຸມາສປາເທນາຕິ ອິທໍ ມຫາສຕຸໂຕ ''ອຸໂກປີ ຄນຸຕຸວານ ປໂມຈຍາມາ''ຕິ ສມຸປຜິຈຸຊິຕຸວາ ''ຂຕຸຕິຍາ ນາມ ມານຖຸທຸສາ ໂຫນຸຕິ, ມຸຕຸຕມຕຸຕາວ 'ອິມິນາ ມຍໍ ວິເຫຖິຕມຸຫາ'ຕິ ໂປໂຣິສາທໍ ໂປໂຖຍຸຍຸມຸປີ ຫເນຍຸຍຸມຸປີ, ນ ໂຂ ປເນສ ເຕສຸ ທຸພຸກິສຸສຕິ, ອຫໍ ເອກໂກວ ຄນຸຕຸວາ ປຜິລຸລໍ ຕາວ ເນສໍ ຄຕຸຫິສຸສາມີ''ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ເຕ ທາຕຸຖຕເລ ອາວຸນິຕຸວາ ອຄຸຄປາທາງຄຸລີຫີ ກູມຶ ຜຸສມານາຫີ ຣຸກຸຂສາຂາສຸ ໂອລຄຸຄິເຕ ວາຕປຸປຫຣຕກາເລ ນາຄທນຸເຕສຸ ໂອລຄຸຄິຕກຸຣຕຸຫກາທາມານິ ວິຍ ສມຸປຣິວຕຸຕນຸເຕ ອທຸທສ. ເຕປີ ຕໍ ທິສຸວາ ''ອິທານິມຸຫາ ມຍໍ ອໂຣຄາ''ຕິ ເອກປຸປຫາເຣເນວ ມຫາວິຣວໍ ຣວີສຸ. ອຖ ເນ ມຫາສຕຸໂຕ ''ມາ ກາຍິຕຸຖາ''ຕິ ອສຸສາເສຕຸວາ ''ມຍາ ໂປໂຣິສາໂທ ທມິໂຕ, ຕຸມຸຫາກໍ ອກຍໍ ຄຫີຕໍ, ຕຸມຸເຫ ປນ ເມ ວຈນໍ ກໂຣຖາ''ຕິ ວຕຸວາ ເອວມາຫ. ຕຕຸຖ ນ ຊາຕູຕິ ເອກໍເສເນວ ນ ທຸພຸເກຖ.

ເຕ ອາຫໍສຸ –

໘໗໖.

‘‘ກມ຺ມາສປາເທນ ວິເຫຐິຕມ຺ຫາ, ຕລາວຸຕາ ອສ຺ສຸມຸຂາ ຣຸທນ຺ຕາ;

ນ ຊາຕຸ ທຸພ຺ເຠຖ ອິມສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ, ສຈ຺ຈປ຺ປຏິຎ຺ຎໍ ຕວ ປຏິສ຺ສຸຕາມາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຏິສ຺ສຸຕາມາຕິ ‘‘ເອວໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ອທິວາເສມ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉາມ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ມຍໍ ກິລນ຺ຕາ ກເຖຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກມ, ຕຸມ຺ເຫ ສພ຺ພສຕ຺ຕານໍ ສຣຓໍ, ຕຸມ຺ເຫວ ກເຖຖ, ມຍໍ ໂວ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຏິຎ຺ຎໍ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ.

ອຖ ເນ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ‘‘ເຕນ ຫິ ປຏິຎ຺ຎໍ ເທຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໘໗໗.

‘‘ຍຖາ ປິຕາ ວາ ອຖ ວາປິ ມາຕາ, ອນຸກມ຺ປກາ ອຕ຺ຖກາມາ ປຊານໍ,ຯ

ເອວເມວ ໂວ ໂຫຕຸ ອຍຎ຺ຈ ຣາຊາ, ຕຸມ຺ເຫ ຈ ໂວ ໂຫຖ ຍເຖວ ປຸຕ຺ຕາ’’ຕິ.

ອຖ ນໍ ເຕປິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉມານາ ອິມໍ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໘໗໘.

‘‘ຍຖາ ປິຕາ ວາ ອຖ ວາປິ ມາຕາ, ອນຸກມ຺ປກາ ອຕ຺ຖກາມາ ປຊານໍ;

ເອວເມວ ໂນ ໂຫຕຸ ອຍຎ຺ຈ ຣາຊາ, ມຍມ຺ປິ ເຫສ຺ສາມ ຍເຖວ ປຸຕ຺ຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຕຸມ຺ເຫ ຈ ໂວຕິ ໂວ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ.

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ປຏິຎ຺ຎໍ ຄເຫຕ຺ວາ ໂປຣິສາທໍ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ‘‘ເອຫິ, ສມ຺ມ, ຂຕ຺ຕິເຍ ໂມເຈຫີ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ຂຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອກສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ພນ຺ຘນໍ ຉິນ຺ທິ. ຣາຊາ ສຕ຺ຕາຫໍ ນິຣາຫາໂຣ ເວທນປ຺ປຕ຺ໂຕ ສຫ ພນ຺ຘນເວທາ ມຸຈ຺ຉິໂຕ ພູມິຍໍ ປຕິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ກາຣຸຎ຺ຎໍ ກຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ ໂປຣິສາທ, ມາ ເອວໍ ຉິນ຺ທີ’’ຕິ ເອກໍ ຣາຊານໍ ອຸໂພຫິ ຫຕ຺ເຖຫິ ທລ຺ຫໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຸເຣ ກຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ພນ຺ຘນໍ ຉິນ຺ທາຫີ’’ຕິ ອາຫ. ໂປຣິສາໂທ ຂຄ຺ເຄນ ຉິນ຺ທິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຖາມສມ຺ປນ຺ນຕາຍ ນໍ ອຸເຣ ນິປ຺ປຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ໂອຣສປຸຕ຺ຕໍ ວິຍ ມຸທຸຈິຕ຺ເຕນ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ພູມິຍໍ ນິປ຺ປຊ຺ຊາເປສິ. ເອວໍ ສພ຺ເພປິ ເຕ ພູມິຍໍ ນິປ຺ປຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ວເຓ ໂຘວິຕ຺ວາ ທາຣການໍ ກຓ຺ຓໂຕ ສຸຕ຺ຕກໍ ວິຍ ສນິກໍ ຣຊ຺ຊຸໂຍ ນິກ຺ກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ປຸພ຺ພໂລຫິຕໍ ໂຘວິຕ຺ວາ ວເຓ ນິທ຺ໂທເສ ກຕ຺ວາ, ‘‘ສມ຺ມ ໂປຣິສາທ, ເອກໍ ຣຸກ຺ຂຕ຺ຈໍ ປາສາເຓ ຆໍສິຕ຺ວາ ອາຫຣາ’’ຕິ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖຕລານິ ມກ຺ເຂສິ. ຕງ຺ຂຓຎ຺ເຎວ ວໂຓ ຜາສຸກໍ ອໂຫສິ. ໂປຣິສາໂທ ຕຓ຺ຑຸລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຣລໍ ປຈິ , ອຸໂພ ຊນາ ປໂຣສຕໍ ຂຕ຺ຕິເຍ ປາເຍສຸໍ. ອິຕິ ເຕ ສພ຺ເພວ ສນ຺ຕປ຺ປິຕາ, ສູຣິໂຍ ອຕ຺ຖງ຺ຄໂຕ. ປຸນທິວເສ ປາໂຕ ຈ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ຈ ສາຍຎ຺ຈ ຕຣລເມວ ປາເຍຕ຺ວາ ຕຕິຍທິວເສ ສສິຕ຺ຖກຍາຄຸໍ ປາເຍສຸໍ, ຕາວຕາ ເຕ ອໂຣຄາ ອເຫສຸໍ.

ອຖ ເນ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ຂິສ຺ສຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ເອຫິ, ສມ຺ມ ໂປຣິສາທ, ສກໍ ຣຏ຺ຐໍ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ໂຣທມາໂນ ຕສ຺ສ ປາເທສຸ ປຕິຕ຺ວາ ‘‘ຕ຺ວໍ, ສມ຺ມ, ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉ, ອຫໍ ອິເຘວ ວນມູລຜລານິ ຂາທນ຺ໂຕ ວສິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ສມ຺ມ, ອິຘ ກິໍ ກຣິສ຺ສສິ, ຣມຓີຍໍ ເຕ ຣຏ຺ຐໍ, ພາຣາຓສິຍໍ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣຫີ’’ຕິ. ‘‘ສມ຺ມ ກິໍ ກເຖສິ, ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸໍ, ສກລນຄຣວາສິໂນ ຫິ ເມ ເວຣິໂນ, ເຕ ‘ອິມິນາ ມຍ຺ຫໍ ມາຕາ ຂາທິຕາ, ມຍ຺ຫໍ ປິຕາ, ມຍ຺ຫໍ

ກາຕາ’ຕິ ນំ ປຣិກາສិສ្សន្តិ, ‘ຄຕ្ថាຖ ឥមំ ໂຈຣ’ន្តិ ເຂເກາທຕ្ເທນ ວາ ເຂເກາເລឝ្ឝុນາ ວາ ນំ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປສ្សន្តិ,

ອຫញ្ຈ ຕុម្ຫາກំ ສន្តិເກ ສិເລສុ ປຕិឝ្ឋិໂຕ, ຊີວິຕເຫຕុបិ ນ ສក្កា ມយា ປຣំ ມາເຣតុំ, ຕស្មា ນາຫំ គច្ឆាមិ, ອຫំ ມនុស្ស

ມំសោ ວិຣຕ្តោ ກិតពាំ ຊីວិស្សាមិ, ឥធាបិ ມម ຕុម្ហាកំ ທស្សនំ នត្ថិ’’ຕិ ໂຣທិត្វា ‘‘គច្ឆថ ຕុម្ເຫ’’ຕិ ອາຫ។ ອថ ມ

ຫាសត្ໂຕ ຕស្ស ປឹឝ្ឋឹ ປរិមជ្ជិត្វា, ‘‘សម្ម ໂປຣិສាທ, មា ຈិន្តយិ, សុតសោមោ ນាមាហំ, មយា ຕាທិសេ ກក្ខឡេ ຜຣុសេ

ວិນិໂຕ, ພາຣາណសិວាសិເກສុ កិំ ວត្តព្ពំ ອត្ថិ, ອហំ ຕំ ຕត្ថ ປຕិឝ្ឋាເປស្សាមិ, ອສក្កោន្ໂຕ ອត្តោນោ ຣជ្ជំ ທ្វិធា

ກិន្ទិត្វា ທស្សាមិ’’ຕិ វត្វា ‘‘ຕុម្ហាកម្បិ ນគເຣ ມម ເວຣិໂນ ອត្ថិເយວា’’ຕិ វុត្តេ ‘‘ឥមិនា ມម ວចនំ ກໂຣន្ເຕນ ທុក្

ກຣំ កតំ, ເຍນ ເກនចិ ឧបាເຍນ ໂປຣາណកាຍເສ ປຕិឝ្ឋាເປຕព្ໂພ ເອສ មយា’’ຕិ ຈិន្ເຕត្វា ຕស្ស ປໂລភនត្ថាຍ

នគរសម្បត្តឹ វណ្ណេន្ໂຕ ອາຫ –

៨ຖល។

‘‘ຈត្ប្បំ សក្ខលញ្ចាបិ មំសំ, ສູເທហិ ຣន្ធំ ສុកតំ ສុនិឝ្ឋិតំ;

ສុធំវ ឥន្ໂທ ປຣិភុញ្ជិយាន, ហិត្វា ກຖំໂກ ຣមសិ ອរញ្ញេ។

៨៣០។

‘‘ຕາ ខត្តិយា ເວល្លិវិលាកមជ្ឈា, ອលង្កតា ສម្ປຣិវាຣយិត្វា;

ឥន្ទំវ ເທເວສុ ປໂមទយឹសុ, ហិត្វា ກຖំໂກ ຣមសិ ອរញ្ញេ។

៨៣១។

‘‘តម្ពូបធានេ ពហុគោណកម្ហិ, សុភម្ហិ សព្ពស្សយនម្ហិ សង្គេ;

សេយ្យស្ស មជ្ឈម្ហិ សុខំ សយិត្វា

ហិត្វា ກຖំໂກ ຣមសិ ອរញ្ញេ។

៨៣៨។

‘‘ປាណិស្សរំ កុម្ភថូណំ និសីថេ, ອថោបិ ເວ និប្បុរិសម្បិ តូរិយំ;

ពហុំ សុគីតញ្ច សុវាទិតញ្ច, ហិត្វា ກຖំໂກ ຣមសិ ອរញ្ញេ។

៨៣៩។

‘‘ឧយ្យានសម្បន្នំ បហូតមាល្យំ, មិគាជិនូបេតំ បុរំ សុរម្មំ;

ហយេហិ នាគេហិ រថេហុបេតំ, ហិត្វា ກຖំໂກ ຣមសិ ອរញ្ញេ’’ຕិ។

ຕត្ថ សុកតន្តិ នានប្បការេហិ សុឝ្ឋុ កតំ។ សុនិឝ្ឋិតន្តិ នានាសម្ភារេហិ យោជេន្តេន សុឝ្ឋុ និឝ្ឋិតំ។ កថំໂកຕិ កថំ ເຂໂກ។

ຣមសីតិ មូលផលាទីនិ ខាទន្ໂຕ កថំ ຣមិស្សសិ, ‘‘ເອហិ, មហារាជ, គមិស្សាមា’’ຕិ។ ເວល្លិវិលាកមជ្ឈាຕិ ເອត្ថ ເວល្លិຕិ

ຣາສິ, ວິລາກມຊ຺ຊາຕິ ວິລຄ຺ຄມຊ຺ຊາ. ອຸຕ຺ຕຕ຺ຕໜນສຸວຓ຺ຓຣາສິປ຺ກາ ເຈວ ຕນຸທິໝມຊ຺ຊາ ຈາຕິ ທສ຺ເສຕິ. ເທເວສູຕິ ເທວໂລເກສຸ ອຈ຺ຉຣາ ອິນ຺ທໍ ວິຍ ຣມຕີເຍ ພາຣາຓສີນຄເຣ ປຸພ຺ເພ ຕໍ ປໂມທຍີສຸ, ຕາ ທິຕ຺ວາ ອິຘ ກີ ກຣິສ຺ສສິ, "ເອຫິ, ສມ຺ມ, ຄຈ຺ຉາມາ"ຕິ. ຕມ຺ພູປ຺ສາເນຕິ ຣຕ຺ຕູປ຺ສາເນ. ສພ຺ພສ຺ສຍນມ຺ຫິຕິ ສພ຺ພຕ຺ຖຣຓຕ຺ຖເຕ ສຍເນ. ສງ຺ເຄຕິ ອເນກພູມິເກ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ອຫ຺ສຣຕ຺ຕອງ຺ຄຍຸຕ຺ເຕ ຕຕ຺ຖ ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ສຍິຕິ ອຕ຺ໂຖ. ສຸຂນ຺ຕິ ຕາທິສສ຺ສ ສຍນສ຺ສ ມຊ຺ຊມ຺ຫິ ສຸຂໍ ສຍິຕ຺ວານ ອິທານິ ກຖໍ ອຣ຺ຸເລ ຣມິສ຺ສສິ, "ເອຫິ ຄຈ຺ຉາມ, ສມ຺ມາ"ຕິ. ນິສີເຖຕິ ຣຕ຺ຕິກາເລ. ທິຕ຺ວາຕິ ເອວຣູປໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ຉຫ຺ເຊຕ຺ວາ. ອຸຍ຺ຍານສມ຺ປນ຺ນໍ ປຫູຕມາລ຺ຍນ຺ຕິ, ມຫາຣາຊ, ຕວ ອຸຍ຺ຍານສມ຺ປນ຺ນໍ ນານາວິຘປຸປ຺ຜໍ. ມິຄາຊິນູເປຕໍ ປຸຣໍ ສຸຣມ຺ມນ຺ຕິ ຕໍ ອຸຍ຺ຍານໍ ມິຄາຊິນໍ ນາມ ນາເມນ, ເຕນ ອຸເປຕໍ ປຸຣມ຺ປີ ເຕ ສຸຍ຺ຖຸ ຣມ຺ມໍ. ທິຕ຺ວາຕິ ເອວຣູປໍ ມໂນຣມໍ ນຄຣໍ ຉຫ຺ເຊຕ຺ວາ.

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ອປ຺ເປວ ນາເມສ ປຸພ຺ເພ ອຸປ຺ກຸຕ຺ຕປ຺ຣິໂກຄຣສໍ ສຣິຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ກເວຍ຺ຍາ"ຕິ ປຖມໍ ໂກຊເນນ ປໂລເກສິ, ທຸຕິຍໍ ກິເລເສນ, ຕຕິຍໍ ສຍເນນ, ຈຕ຺ຕຸຖໍ ນຈ຺ຈຄີຕວາທິເຕນ, ປຍ຺ຈມໍ ອຸຍ຺ຍາເນນ ເຈວ ນຄເຣນ ຈາຕິ ອິເມຫິ ເອຕ຺ຕເກຫິ ປໂລເກຕ຺ວາ "ເອຫິ, ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ຕໍ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ພາຣາຓສີຍໍ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ສກຣຍ຺ຖໍ ຄມິສ຺ສາມິ, ສເຈ ພາຣາຓສີຣຊ຺ຊໍ ນ ລກິສ຺ສສິ, ອຸປ຺ຑ຺ຍຣຊ຺ຊໍ ເຕ ທສ຺ສາມິ, ກີ ເຕ ອຣ຺ຸຍວາເສນ, ມມ ວຈນໍ ກໂຣຫີ"ຕິ ອາຫ. ໂສ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ "ສຸຕໂສໂມ ມຍ຺ຫໍ ອຕ຺ຖກາໂມ ອນຸກມ຺ປໂກ, ປຖມໍ ມໍ ກລ຺ຍາເຓ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ 'ອິທານິ ໂປຣາຓກຍເສວ ປຕິຍ຺ຖາເປສ຺ສາມີ'ຕິ ວທຕິ, ສກ຺ຂິສ຺ສຕິ ເຈສ ປຕິຍ຺ຖາເປຕຸໍ, ອິມິນາ ສທ຺ນີເຍວ ຄນ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ, ກີ ເມ ອຣ຺ຸຍວາເສນາ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ຖຈິຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ນິສ຺ສາຍ ວຓ຺ຓໍ ກເຖຕຸກາໂມ "ສມ຺ມ, ສຸຕໂສມ, ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄໂຕ ສາຘຸຕຣໍ, ປາປມິຕ຺ຕສໍສຄ຺ຄໂຕ ວາ ປາປຕຣໍ ນາມ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໗໓.

"ກາລຸອປກ຺ເຂ ຍຖາ ຈນ຺ໂທ, ຫາຍເຕວ ສຸເວ ສຸເວ;

ກາລຸອປກ຺ຂູປໂມ ຣາຊ, ອສຕໍ ໂຫຕິ ສມາຄໂມ.

໔໗໔.

"ຍຖາຫໍ ຣສກມາຄມ຺ມ, ສູທໍ ກາປຸຣິສາຘມໍ;

ອກາສີ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ເຍນ ຄຈ຺ຉາມິ ທຸຄ຺ຄຕີ.

໔໗໕.

"ສຸກ຺ກປກ຺ເຂ ຍຖາ ຈນ຺ໂທ, ວຑ຺ຍເຕວ ສຸເວ ສຸເວ;

ສຸກ຺ກປກ຺ຂູປໂມ ຣາຊ, ສຕໍ ໂຫຕິ ສມາຄໂມ.

໔໗໖.

"ຍຖາຫໍ ຕ຺ວມາຄມ຺ມ, ສຸຕໂສມ ວິຊານຫິ;

ກາຫາມິ ກຸສລໍ ກມ຺ມໍ, ເຍນ ຄຈ຺ຉາມິ ສຸຄ຺ຄຕີ.

໔໗໗.

“ຖເລ ຍຖາ ວາຣິ ຊນິນ຺ທ ວຸຏ຺ຐໍ, ອນທ຺ຘເນຍ຺ຍໍ ນ ຈິຣຏ຺ຐິຕີກໍ;

ເອວມ຺ປິ ໂຫຕິ ອສຕໍ ສມາຄໂມ, ອນທ຺ຘເນຍ຺ໂຍ ອຸທກໍ ຖເລວ။

໔໗໙။

“ສເຣ ຍຖາ ວາຣິ ຊນິນ຺ທ ວຸຏ຺ຐໍ, ຈິຣຏ຺ຐິຕີກໍ ນຣວີຣເສຏ຺ຐ;

ເອວມ຺ປິ ເວ ໂຫຕິ ສຕໍ ສມາຄໂມ, ຈິຣຏ຺ຐິຕີໂກ ອຸທກໍ ສເຣວ။

໔໘໐။

“ອພ຺ຍາປິໂກ ໂຫຕິ ສຕໍ ສມາຄໂມ, ຍາວມ຺ປິ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ ຕເຖວ ໂຫຕິ;

ຂິປ຺ປຎ຺ຫິ ເວຕິ ອສຕໍ ສມາຄໂມ, ຕສ຺ມາ ສຕໍ ຘມ຺ໂມ ອສຠ຺ຠິ ອາຣກາ”ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສຸເວ ສຸເວຕິ ທິວເສ ທິວເສ။ ອນທ຺ຘເນຍ຺ຍນ຺ຕິ ນ ອທ຺ຘານກ຺ຂມໍ။ ສເຣຕິ ສມຸທ຺ເທ။ ນຣວີຣເສຏ຺ຐາຕິ ນເຣສຸ ວີຣິເຍນ ເສຏ຺ຐ။ ອຸທກໍ ສເຣວາຕິ ສມຸທ຺ເທ ວຸຏ຺ເຐາທກໍ ວິຍ။ ອພ຺ຍາປິໂກຕິ ອວິຄຈ຺ຉນໂກ။ ຍາວມ຺ປິຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍາຕິ ຍຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຊີວິຕໍ ຕິຏ຺ເຐຍ຺ຍ, ຕຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຕເຖວ ໂຫຕິ, ນ ຊີຣຕິ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ມິຕ຺ຕກາໂວຕິ။

ອິຕິ ໂປຣິສາໂທ ສຕ຺ຕຫິ ຄາຖາຫິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ເສວ ວຓ຺ຓໍ ກເຖສິ။ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ໂປຣິສາທຎ຺ຈ ເຕ ຈ ຣາຊາໂນ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມໍ ອຄມາສິ။ ປຈ຺ຈນ຺ຕຄາມວາສິໂນ ມຫາສຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈານໍ ອາຈິກ຺ຂິສຸ။ ອມຈ຺ຈາ ພລກາຍໍ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິວາຣຍິສຸ။ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕນ ປຣິວາເຣນ ພາຣາຓສິຣຊ຺ຊໍ ອຄມາສິ။ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ຊນປທວາສິໂນ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ທຕ຺ວາ ອນຸຄຈ຺ຉິສຸ, ມຫນ຺ໂຕ ປຣິວາໂຣ ອໂຫສິ, ເຕນ ສທ຺ຘິ ພາຣາຓສີ ປາປຸຓິ။ ຕທາ ໂປຣິສາທສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຣາຊາ ໂຫຕິ, ເສນາປຕິ ກາຬຫຕ຺ຖິເຍວ။ ນາຄຣາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣຈຍິສຸ – “ມຫາຣາຊ, ສຸຕໂສໂມ ກິຣ ໂປຣິສາທໍ ທເມຕ຺ວາ ອາທາຍ ອິຘາຄຈ຺ຉຕິ, ນຄຣມສ຺ສ ປວິສິຕຸໍ ນ ທສ຺ສາມາ”ຕິ ສີຆໍ ນຄຣທ຺ວາຣານິ ປິທຫິຕ຺ວາ ອາວຸຘຫຕ຺ຖາ ອຏ຺ຐໍສຸ။ ມຫາສຕ຺ໂຕ ທ຺ວາຣານໍ ປິຫິຕຠາວໍ ຎຕ຺ວາ ໂປຣິສາທຎ຺ຈ ປໂຣສຕຎ຺ຈ ຣາຊາໂນ ໂອຫາຍ ກຕິປເຍຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຘິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ “ອຫໍ ສຸຕໂສມຣາຊາ, ທ຺ວາຣໍ ວິວຣຖາ”ຕິ ອາຫ။ ປຸຣິສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣເຈສຸໍ။ ໂສ ‘‘ຂິປ຺ປໍ ວິວຣຖາ”ຕິ ວິວຣາເປສິ။ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນຄຣໍ ປາວິສິ။ ຣາຊາ ຈ ກາຬຫຕ຺ຖີ ຈສ຺ສ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ອາທາຍ ປາສາທໍ ອາໂຣປຍິສຸ။

ໂສ ຣາຊປລ຺ລງ຺ເກ ນິສີທິຕ຺ວາ ໂປຣິສາທສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ເສສາມຈ຺ເຈ ຈ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ກາຬຫຕ຺ຖີ ອາຫ – “ກາຬຫຕ຺ຖິ, ກສ຺ມາ ຣຎ຺ໂຎ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸໍ ນ ເທຖາ”ຕິ? “ໂສ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມີ ນຄເຣ ພຫູ ມນຸສ຺ເສ ຂາທິ, ຂຕ຺ຕິເຍຫິ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ ກຣິ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຉິທ຺ທມກາສິ, ເອວຣູໂປ ປາປຘມ຺ໂມ, ເຕນ ກາຣເຓນາ”ຕິ။ “ອິທານິ ໂສ ເອວຣູປໍ ກຣິສ຺ສ ຕີ’ຕິ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ອຫໍ ຕໍ ທເມຕ຺ວາ ສີເລສຸ ປຕິຏ຺ຐາເປສີ, ຊີວິຕເຫຕຸປິ ກຎ຺ຈິ ນ ວິເຫເຐສ຺ສຕິ, ນຕ຺ຖິ ໂວ ຕໂຕ ຠຍໍ, ເອວໍ ມາ ກຣິຕ຺ຖ, ປຸຕ຺ເຕຫິ ນາມ ມາຕາປິຕໂຣ ປຏິຊຄ຺ຄິຕພ຺ພາ, ມາຕາປິຕຸໂປສກາ ຫິ ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອິຕເຣ ນິຣຍ”ນ຺ຕິ ເອວໍ ໂສ ນີຈາສເນ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ປຸຕ຺ຕຣາຊສ຺ສ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ, “ກາຬຫຕ຺ຖິ, ຕ຺ວໍ ຣຎ຺ໂຎ ສຫາໂຍ ເຈວ ເສວໂກ ຈ, ຣຎ຺ຎາປິ ມຫນ຺ເຕ ອິສ຺ສຣິເຍ ປຕິຏ຺ຐາປິໂຕ, ຕຍາປິ ຣຎ຺ໂຎ ອຕ຺ຖໍ ຈຣິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ເສນາປຕິມ຺ປິ ອນຸສາສິຕ຺ວາ, “ເທວິ, ຕ຺ວມ຺ປິ ກຸລເຄຫາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຄ຺ຄມເຫສິຏ຺ຐານໍ ປຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕທີຕາຫິ ວຑ຺ຒິປ຺ປຕ຺ຕາ, ຕຍາປິ ຕສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ຈຣິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ເທວິຍາປິ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ຕເມວຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕຸໍ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຄາຖາ ອາຫ –

໔໘໑။

“ນ ໂສ ຣາຊາ ໂຍ ອເຊຍ຺ຍໍ ຊິນາຕິ, ນ ໂສ ສຂາ ໂຍ ສຂາຣໍ ຊິນາຕິ;

ນ ສາ ກຣິຍາ ຍາ ປ໌ຕິໂນ ນ ວິເກຕິ, ນ ເຕ ປຸ໌ຕ຺ຕາ ເຍ ນ ກຣນ຺ຕິ ຊິຕ຺ຕັ໌ໆ

໔໙໔ໆ

''ນ ສາ ສກາ ຍຕ຺ຖ ນ ສນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕ, ນ ເຕ ສນ຺ໂຕ ເຍ ນ ກຓນ຺ຕິ ຏມ຺ມໍ;

ຣາຄຍ຺ຈ ໂທສຍ຺ຈ ປ຺ຫາຍ ໂມຫໍ, ຏມ຺ມໍ ກຓນ຺ຕາວ ກວນ຺ຕິ ສນ຺ໂຕໆ

໔໙໖ໆ

''ນາກາສມານໍ ຊານນ຺ຕິ, ມິສ຺ສໍ ພາເລຫີ ປຓ຺ຑິຕໍ;

ກາສມານຍ຺ຈ ຊານນ຺ຕິ, ເທເສນ຺ຕໍ ອມຕໍ ປທໍໆ

໔໙໗ໆ

''ກາສເຍ ໂຊຕເຍ ຏມ຺ມໍ, ປຄ຺ຄຓ຺ເຫ ອິສີນໍ ຌຊໍ;

ສຸກາສິຕທ຺ຌຊາ ອິສໂຍ, ຏມ຺ໂມ ຫິ ອິສີນໍ ຌໂຊ''ຕິໆ

ຕຕ຺ຖ ອເຊຍ຺ຍນ຺ຕິ ອເຊຍ຺ຍາ ນາມ ມາຕາປິຕໂຣ, ເຕ ຊິນນ຺ໂຕ ຣາຊາ ນາມ ນ ໂຫຕິໆ ສເຈ ຕ຺ວມ຺ປິ ປິຕຸ ສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ລກິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປຜິສຕ຺ຕຸ ໂຫສິ, ອກິຈ຺ຈກາຣີ ນາມ ກວິສ຺ສສິ ໆ ສຂາຣໍ ຊິນາຕີຕິ ກູຍຫ຺ເຫນ ຊິນາຕິໆ ສເຈ ຕ຺ວໍ, ກາລຸອຫຕ຺ຖິ, ຣຍ຺ຍາ ສທ຺ຌິ ມິຕ຺ຕຏມ຺ມໍ ນ ປູເຣສິ, ອຏມ຺ມຜ຺ໂຖ ຫຸຕ຺ວາ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສສິໆ ນ ວິເກຕີຕິ ນ ກາຍຕິໆ ສເຈ ຕ຺ວໍ ຣຍ຺ໂຍ ນ ກາຍສິ, ກຣິຍາຏມ຺ເມ ຖິຕາ ນາມ ນ ໂຫສິ, ອກິຈ຺ຈກາຣີ ນາມ ກວິສ຺ສສິໆ ຊິຕ຺ຕຓນ຺ຕິ ມຫລ຺ລກໍໆ ຕສ຺ມິຍ຺ຫິ ກາເລ ອກຣນ຺ຕາ ປຸ໌ຕ຺ຕາ ປຸ໌ຕ຺ຕາ ນາມ ນ ໂຫນ຺ຕິໆ

ສນ຺ໂຕຕິ ປຓ຺ຑິຕາໆ ເຍ ນ ກຓນ຺ຕິ ຏມ຺ມນ຺ຕິ ເຍ ປຸ໌ຈ຺ຆິຕາ ສຈ຺ຈສກາວໍ ນ ວທນ຺ຕິ, ນ ເຕ ປຓ຺ຑິຕາ ນາມໆ ຏມ຺ມໍ ກຓນ຺ຕາວາຕິ ເອເຕ ຣາຄາທໂຍ ປ຺ຫາຍ ປຣສ຺ສ ຫິຕານຸກມ຺ປກາ ຫຸຕ຺ວາ ສກາວໍ ກຓນ຺ຕາວ ປຓ຺ຑິຕາ ນາມ ໂຫນ຺ຕິໆ ນາກາສມານນ຺ຕິ ນ ອກາສມານໍໆ ອມຕໍ ປທນ຺ຕິ ອມຕມຫານິພ຺ພານໍ ເທເສນ຺ຕໍ ''ປຓ຺ຑິໂຕ''ຕິ ຊານນ຺ຕິ, ເຕເນວ ໂປ໌ຣິສາໂທ ມໍ ລຕ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ວເຣ ທຕ຺ວາ ປຍ຺ຈສຸ ສີເລສຸ ປຕິຜ຺ຖິໂຕໆ ກາສເຍຕິ ປຓ຺ຑິໂຕ ປຸ໌ຣິໂສ ຏມ຺ມໍ ກາເສຍ຺ຍ ໂຊເຕຍ຺ຍ, ພຸທ຺ຌາທໂຍ ອິສໂຍ ຍສ຺ມາ ຏມ຺ໂມ ເອເຕສໍ ຌໂຊ, ຕສ຺ມາ ສຸກາສິຕທ຺ຌຊາ ນາມ ສຸກາສິຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕິ, ພາລາ ປນ ສຸກາສິຕໍ ປຄ຺ຄຓ຺ຫນ຺ຕາ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິໆ

ອິມສ຺ສ ຏມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຈ ເສນາປຕິ ຈ ເທວີ ຈ ຕຸຜ຺ຖາ ''ຄຈ຺ຉາມ, ມຫາຣາຊ, ອາເນມາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ນາຄເຣ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ''ຕຸມ຺ເຫ ມາ ກາຍິຕ຺ຖ, ຣາຊາ ກິຣ ຏມ຺ເມ ປຕິຜ຺ຖິໂຕ, ເອຖ ນໍ ອາເນມາ''ຕິ ມຫາຊນໍ ອາທາຍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຸ໌ຣໂຕ ກຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ກປ຺ປເກ ອຸປຜ຺ຖາເປຕ຺ວາ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸໍ ນ຺ຫາຕານຸລິຕ຺ຕປສາຘິຕໍ ຣາຊານໍ ຣຕນຣາສິມ຺ຫິ ຖເປຕ຺ວາ ອກິສິຍ຺ຈິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປເວເສສຸໍໆ ໂປ໌ຣິສາໂທ ຣາຊາ ຫຸຕ຺ວາ ປໂຣສຕານໍ ຂຕ຺ຕິຍານໍ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ມຫາສກ຺ການໍ ກາເຣສິໆ ''ສຸຕໂສມນຣິນ຺ເທນ ກິຣ ໂປ໌ຣິສາທໍ ທເມຕ຺ວາ ຣຊ຺ເຊ ປຕິຜ຺ຖາປິໂຕ''ຕິ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ມຫາໂກລາຫລໍ ອຸທປາທິໆ ອິນ຺ທປຕ຺ຖນຄຣວາສິໂນປິ ''ຣາຊາ ໂນ ອາຄຈ຺ຉຕູ''ຕິ ທູຕໍ ປຫິເຕີສຸໆ ໂສ ຕຕ຺ຖ ມາສມຕ຺ຕໍ ວສິຕ຺ວາ, ''ສມ຺ມ, ຄຈ຺ຉາມຫໍ, ຕ຺ວໍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫິ, ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ຈ ມຊ຺ເຊ ຈາຕິ ປຍ຺ຈ ທານສາລາໂຍ ກາເຣຫິ, ທສ ຣາຊຏມ຺ເມ ອໂກເປຕ຺ວາ ອຄຕິຄມນໍ ປຣິຫຣາ''ຕິ ໂປ໌ຣິສາທໍ ໂອວທິໆ ປໂຣສຕາຫິ ຣາຊຌານີຫິ ພລກາໂຍ ເຍກ຺ຍເຍນ ສນ຺ນິປຕິ ໆ ໂສ ເຕນ ພລກາເຍນ ປຣິວຸໂຕ ພາຣາຓສິໂຕ ນິກ຺ຂມິໆ ໂປ໌ຣິສາໂທປິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອຸປຑ຺ຒປຖາ ນິວຕ຺ຕິໆ ມຫາສຕ຺

ໂຕ ອວາຫນານໍ ຣາຊູນໍ ວາຫນານິ ທຕຸວາ ອຸຍຸໂຍເຊສີ. ເຕປີ ຣາຊາໂນ ເຕນ ສທຸຂີ ສມຸໂມທິຕຸວາ ມຫາສຕຸຕໍ ວນຸທນາທີນິ ກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ຊນປທໍ ອຄມີສຸ.

ມຫາສຕຸໂຕປີ ນຄຣໍ ປຕຸວາ ອີນຸທປຕຸຖນຄຣວາສີທິ ເທວນຄຣໍ ວິຍ ອລງກຕນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ມາຕາປີຕໂຣ ວນຸທິຕຸວາ ມຫຸຣປຜິສນຸຖາຣໍ ກຕຸວາ ມຫາຕລໍ ອກິຣຸຫິ. ໂສ ຂມຸເມນ ຣຊຸຊໍ ກາເຣນຸໂຕ ຈິນຸເຕສີ – "ຣຸກຸຂເທວຕາ ມຍຸຫໍ ພຫູປກາຣາ, ພ ລິກມຸມລາກມສຸສາ ກຣິສຸສາມີ"ຕິ. ໂສ ຕສຸສ ນິຄຸໂຣຂສຸສ ອວິທູເຣ ມຫນຸຕໍ ຕລຸອາກໍ ກາເຣຕຸວາ ພຫູນິ ກຸລານິ ເປເສຕຸວາ ຄາ ມໍ ນິເວເສສີ. ຄາໂມ ມຫາ ອໂຫສິ ອສີຕິມຕຸຕອາປຕສຫສຸສປຜິມຕຸທິໂຕ. ຕມຸປີ ຣຸກຸຂມູລໍ ສາຂນຸຕໂຕ ປຜຸຖາຍ ສມຕລໍ ກາ ເຣຕຸວາ ປຣິກຸຂິຕຸຕເວທິກໂຕຣຕທຸວາຣຍຸຕຸຕໍ ອກາສິ, ເທວຕາ ອກິປຸປສີທິ. ກມຸມາສປາທສຸສ ທມິຕຜຸຖາເນ ນິວຸຜຸຖຕຸຕາ ປນ ໂສ ຄາໂມ ກມຸມາສທມຸມນິຄໂມ ນາມ ຊາໂຕ. ເຕປີ ສພຸເພ ຣາຊາໂນ ມຫາສຕຸຕສຸສ ໂອວາເທ ຖຕຸວາ ທານາທີນິ ປຸລຸຍານິ ກຕຸວາ ອາຍຸປຣິໂຍສາເນ ສຄຸຄໍ ປູຣຍີສຸ.

ສຕຸຖາ ອີມໍ ຂມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ສຈຸຈານິ ປກາເສຕຸວາ "ນ, ກິກຸຂເວ, ອີທາເນວາທໍ ອງຄຸລິມາລໍ ທເມມິ, ປຸພຸເພປເສ ມຍາ ທມິໂຕເຍວາ"ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຂາເນສີ "ຕທາ ໂປຣິສາໂທ ຣາຊາ ອງຄຸລິມາໂລ ອໂຫສິ, ກາລຸອຫຕຸຖິ ສາຣິປຸຕຸໂຕ, ນນຸທພຸຣາຫຸມໂຕ ອານນຸໂທ, ຣຸກຸຂເທວຕາ ກສຸສໂປ, ສກຸໂກ ອນຸຣຸທຸໂຂ, ເສສຣາຊາໂນ ພຸທຸຂປຣິສາ, ມາຕາປີຕໂຣ ມຫາ ຣາຊກຸລານິ, ສຸຕໂສມຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ອໂຫສິ"ນຸຕິ.

ມຫາສຸຕໂສມຊາຕກວຕຸຕນາ ປລຸຈມາ.

ຊາຕກຸທຸທານໍ –

ສຸມຸໂຂ ປນ ຫໍສວໂຣ ຈ ມຫາ, ສຸຂໂກຊນິໂກ ຈ ປໂຣ ປວໂຣ;

ສກຸຕາລທິຊາຂິປຕິວຸຫຍໂນ, ສຸຕໂສມວຣຸຕຸຕມສວຸຫຍໂນຕິ.

ອສີຕິນິປາຕວຕຸຕນາ ນິຜຸຖິຕາ.

ປລຸຈໂມ ກາໂຄ ນິຜຸຖິໂຕ.